E. SZABÓ Margit textem

HH 17-10 APRÓ

rá. Irányár: 24,6 millió Ft. U0012808 Tel: 06-70-454-1706

• GYÖMRŐN eladó 120 nm alapterületű, nívós kivitelezésű, kúria jellegű ház. Luxus kivitelezés, elegancia, harmónia. A tetőtér beépíthető, 80 nm hasznos terű, szerkezetkész kivitelezéssel. A házhoz 1000 nm-es telek tartozik 25 nm-es garázzsal és 25 nm-es pincével. Irányár: 42 millió Ft. H011780 Tel: 06-70-454-1707

• XVIII. ker. Péterhalmi-parkerdő szomszédságában, az Alacskai lakótelepen 3 emeletes téglaépítésű társasházban lévő 91 nm-es (nappali+3 hálós), napsütötte, KNy-i tájolású lakás eladó belső zárt udvarra néző hálószobákkal. Megvásárolható a ház alatt lévő elszeparált garázs+külön tároló is. Iskola, óvoda, orvos, bevásárlási lehetőség a közelben. Irányár: 18 millió Ft. H007844(K) Tel: 06-70-454-1700

• XVII. ker. Madárdombon, kutyafuttató közvetlen környezetében 1992-ben épült, 180 nm-es, 4+2 félszobás, ÉK-i fekvésű ikerházfél eladó. Közlekedése, megközelíthetősége kiváló, automata öntözőrendszer, telefonközpont van. Irányár: 26,5 millió Ft. H014927 Tel: 06-70-454-1704

• RÁKOSKERESZTÚRON, 10 emeletes panelház I. emeletén 2004-ben gyönyörűen felújított, nívós, 53 nm-es, 1+2 félszobás, vízórás lakás eladó egyedi megoldású fürdőszobával, bárszekrény + szekrénysor megegyezés szerint marad. A távfűtést a ház fogyasztása szerint mérik saját mérővel. Irányár: 11,2 millió Ft. H012086 Tel: 06-70-454-1708

• RÁKOSLIGETEN, saroktelken teljesen szeparált, 96 nm-es, 3 külön nyíló szobás, 2 bejárattal rendelkező cirkófűtéses ikerház-fél, 100 nm beépíthető tetőtérrel, 20 nm pincével eladó 30 mn-es kamrán keresztül is megközelíthető, fűthető garázzsal, vizes helyiséggel, ipari árammal. Cserében szóba jöhet zuglói téglaépítésű lakás 8 millió Ft-ig vagy 15-20 nm-es üzlethelység a XVI-XVII. kerületben. Irányár: 23,5 millió Ft. H015403 Tel: 06-70-454-1705

• XVII. ker. Rákoskeresztúr frekventált részén áron alul sürgősen eladó gondozott, lakótelepi környezetben fekvő 10 emeletes panelház X. emeletén jó állapotú, 51 nm-es, 1+2 félszobás lakás jó kilátással. Széleskörű bevásárlási lehetőségek néhány perc sétára, iskola, óvoda a közelben. Irányár: 8,5 millió Ft. H013568 Tel: 06-70-454-1704

• GYÖMRŐN 570 nm-es telken 1990-ben épült, 2001-ben teljesen felújított, 120 nm alapterületű, 3 szintes, 2 generációnak is alkalmas, 5+2 szobás, teljesen alápincézett családi ház eladó. Az ingatlan főút mellett található, pincéje vállalkozási célokra is kitűnő. Irányár: 45,5 millió Ft. Tel: 06-70-454-1707

• RÁKOSKERESZTÚRON, 4 emeletes ház IV. emeletén 54 nm-es, 1+félszoba, étkezős, erkélyes lakás eladó (2005. végén felújítva, igényes kivitelezésben, ablakcserével). A környék csendes, jó infrastruktúra, közelben óvoda és iskola. Irányár: 10,9 millió Ft. H014844 Tel: 06-70-454-1708

• XVII. ker. színes házakban 40 nm-es társasházi, II. emeleti öröklakás eladó (teljesen felújított, konyhája gépesített, 6 nm-es terasszal, azonnal költözhető). Irányár: 9,69 millió Ft. H012889 Tel: 06-70-454-1711

• RÁKOSKERTEN, Kucorgóhoz közel 110+53 nm-es, 2 szintes, 2 generációs, igényes, eltolt szintekkel, tornyos kiszögellésekkel kialakított családi ház rendezett, lejtős kerttel eladó. Irányár: 37,9 millió Ft. H011776 Tel: 06-70-454-1705

• RÁKOSKERTEN, csendes utcában, jó tömegközlekedéssel és megközelíthetőséggel eladó 90 nm-es, felújítandó családi ház (azonnal beköltözhető, kisebb belső szépítéssel és külső festéssel jó vétel lehet 1 vagy 2 gyermekes családoknak). Irányár: 18,5 millió Ft. H013271 Tel: 06-70-454-1711

• RÁKOSCSABÁN, 4 lakásos társasházban 80 nm-es lakások eladók. Az alsó lakások kertkapcsolatosak, minden lakás külön bejáratú, kialakításuk 2+2 szoba, az ár tartalmazza a duplagarázst és a 8 nm-es tárolót. Átadás 2006. szeptember. P000856 Ára: 20,7 millió Ft. Tel: 06-70-454-1707

• RÁKOSCSABÁN 3 szintes, 5 szobás, akár 2 generációssá alakítható nagy családi ház eladó. Bútorozatlan, kivéve a konyhát és a fürdőszobát. A kertben borospince jellegű tároló helyiség, elektromos garázskapu, fűthető garázs. A 70 nm-es tetőtér szerkezetkész, beépíthető. Irányár: 52 millió Ft. H013292 Tel: 06-70-454-1706

• RÁKOSKERTEN 2002-ben felújított, 130 nm-es ikerház-fél (nappali, 2 hálószoba, nagy előtér, 1 zárt és 1 nyitott terasz) 300 nm-es kertrésszel eladó csendes utcában, de mégis közel a Pesti úthoz. Irányár: 26,3 millió Ft. H014557 (K) Tel: 06-70-454-1711

• RÁKOSCSABA-ÚJTELEPEN 2 lakásos, 100+100 nm-es ikerház mindkét fele, jelenleg 80%-os készültséggel, tavaszi átadással eladó. Jelen állapotában egy-egy ikerház-fél 22,9 millió Ft. Csendes, nyugodt környezet, iskola, óvoda a közelben. Szoc.pol. kedvezményes hitelek igényelhetők. Irányár: 23,9 millió Ft. U0012854 Tel: 06-70-454-1705

• XVII. kerületi igényes, 51 nm-es, 2 egész szobás panellakás eladó (X. emeleti, erkélyes, DK-i fekvésű. A lakásba lépés után harmónia tölti el az embert. A kellemes színeknek, a kreatív ötleteknek és az extrém vonulatoknak köszönhetően feledteti panel mivoltát. Ha nem hiszi járjon utána! Irányár: 9,54 millió Ft. H015319 Tel: 06-70-454-1704

• PIPISHEGYI lakóparkban eladó igényesen kialakított, 210 nm-es, 2 szintes, galériás, nappali + 5 szobás sorházi lakás hangulatos kandallóval, 520 nm kerttel, garázzsal, padló- és radiátor fűtéssel. A kertben grillpartikra alkalmas hely található. Irányár: 34,9 millió Ft. H012083 Tel: 06-70-454-1705

Otthon Centrum Rt. – INGATLAN LIGET KFT.
1173 Budapest, Cinkotai út 2.
Telefon: 06-70/454-1717, 253-5803

A LAKÁS-17 INGATLANIRODA ajánlataiból:

CSALÁDI HÁZAK:

Lakások:

• XVII. ker. Újlak utcában négyemeletes ház I. emeletén 27 nm-es garzonlakás eladó. Irányár: 6,7 millió Ft;

• XVII. ker. Újlak utcában I. emeleti, 74 nm-es lakás eladó (1+3 szobás, erkélyes, gardróbszobás) átlagos állapotban! Irányár: 12,5 millió Ft;

• XVII. ker. Pesti úton földszinti, 74 nm-es lakás eladó (2+2 szobás, konyha, fürdő, külön WC, dupla erkély, felújított állapotú, új nyílászárók, szobák parkettázva, új járólap, rácsozott). Irányár: 12,5 millió Ft;

• XVII. ker. Újlak utcában II. emeleti, azonnal beköltözhető, 75 nm-es lakás eladó (1+3 szobás gyönyörűen felújított, IKEA-s konyhabútor, beépített mosogatógép, konyha, előszoba, gardrób kövezve, a szobák parkettásak, erkélyes). Irányár: 12 millió Ft;

• XVII. ker. Pesti úton 100 nm-es, gyönyörű, újépítésű, tetőtéri, háromszintes lakás eladó (amerikai konyha, nappali, sarokkádas fürdő, 2 + félszoba). Irányár: 17 millió Ft;

• XVII. ker. Pesti úton, színes házakban 36 nm-es lakás eladó (1 szoba, konyha, előszoba, fürdő WC-vel, tároló). Irányár: 7,9 millió Ft;

• XVII. ker. Kaszálón I. emeleti, felújítandó, 49 nm-es, a patakhoz nagyon közel eső lakás eladó (1 + félszoba, konyha, fürdő, külön WC) nagyon csendes helyen. Irányár: 9,4 millió Ft;

• XVII. ker. Egészségház utcában I. emeleti, 63 nm-es lakás eladó (2 + félszoba, francia erkély, tároló, szépen karbantartott, rácsos biztonsági ajtó van). Irányár: 11,1 millió Ft.

Családi házak:

• PÉCELEN, nagyon jó helyen 500 nm-es telken 80 nm-es családi ház eladó (vegyes építésű, de jó állapotban van, nem ázik, betonalapos, 2 szoba, konyha, kamra, étkező, fürdő + WC). Irányár: 11 millió Ft;

• XVII. ker. Rákosligeten 232 nm-es telken 48 nm-es ház eladó (nagyon jó helyen található, 1 szoba, közlekedő, konyha, pince, beépített veranda, akár egy félszoba is kialakítható belőle, fürdő, garázs). Irányár: 13,3 millió Ft;

• XVII. ker. Rákosligeten, csendes utcában 670 nm-es telken 65 nm-es, nagyon jó állapotú családi ház eladó (2 szoba, konyha, étkező, fürdő + WC +30 nm-es melléképület műhellyel és nyári konyhával, valamint pince és garázs). Irányár: 18 millió Ft;

• XVII. ker. Rákoshegyen, jó helyen, közel a centrumhoz 946 nm-es telken 80 nm-es családi ház sürgősen eladó (2 szoba, előszoba, fürdő + WC, konyha, kamra, garázs, + hozzáépítés, amiben 1 szoba, konyha és kamra található! Irányár: 18,9 millió Ft;

• XVII. ker. Rákoshegyen 720 nm-es telken 130 nm-es, masszív, jó állapotú családi ház eladó (2 szintes, nappali + 3 szoba, konyha, étkező, 2 fürdő + WC, 2 erkély, gardrób) + melléképület (tároló, szoba, konyha, WC). Rendezett kert, kocsitároló. Kerületi lakást beszámítanak. Irányár: 23 millió Ft;

• Újépítés!!! XVII. ker. Rákoscsabán, kitűnő helyen 120 nm-es, kétszintes ikerház-fél eladó (nappali, amerikai konyha, 2 fürdő, az egyik sarokkádas + WC, közlekedő, kamra, 2 szoba, terasz, kocsibeálló). Irányár: 26,8 millió Ft;

• XVII. ker. Rákoscsabán 648 nm-es telken 85 nm-es, szépen felújított családi ház 55 nm-es, hozzáépített külön bejáratú kisházzal és 170 nm-es hatalmas raktárral eladó! A nagy házban nappali + szoba, fürdő + WC, a kisházban szoba, konyha, fürdő + WC. Irányár: 31 millió Ft;

• XVII. ker. Madárdombon 360 nm-es telken 265 nm-es, 3 szintes ikerház-fél eladó (nappali + 4 szoba, konyha, étkező, fürdő + WC, pince, garázs, kazán, kamra, mosókonyha, szárító). Irányár: 28 millió Ft.

Kiadó:

• XVII. ker. Rákoshegyen 120 nm-es családi ház alsó szintje kiadó, bútorozatlan, luxus körülmények, külön bejáratú, akár vállalkozásnak is alkalmas (2 szoba, amerikai konyha). Ár: 100 ezer Ft/hó+rezsi;

• XVII. ker. Kaszálón 54 nm-es, IV. emeleti lakás kiadó (2 szoba, gardrób, bútorozott, edények is vannak, TV, mosógép). Ár: 60 ezer Ft/hó+rezsi;

• XVII. ker. Rákoshegyen 110 nm-es ikerház-fél március 15-től kiadó (klíma, riasztó, külön mérőórák, nappali + 2 szoba, konyha + kamra, erkély, fürdő, külön WC, gardrób). Igény szerint bútorozva! Ár: 95 ezer Ft/hó+rezsi;

• XVII. ker. Rákoscsabán 292 (2x146) össz. nm-es családi ház kiadó! Vállalkozásoknak is kiválóan alkalmas. A telek 2097 nm, elektromos tolókapu, riasztó, külön mérők az alsó és felső részen is, hátul hatalmas, 163 nm-es raktárcsarnok. Alsó szinten: 40 nm-es üzlethelyiség, 2 iroda, raktár, öltöző, fürdő + WC, garázs. Emeleten: nappali, szoba, konyha + étkező, mosókonyha, fürdő + WC. Ár: 330 ezer Ft/hó+rezsi.

Lakás 17 Kft. Ingatlaniroda,
1173 Budapest, Pesti út 170/B.
Tel: 256-7556, 06-30-267-3083

Mesés álom Rákoskerten

Mesés álomutazás várta a gyerekeket február 19-én a Rákoskerti Művelődési Klubban az Andersen Színház jóvoltából. A történet főszereplője, Panni szomorú volt, mert álmait mindig elfelejtette reggelre. Ám segítségére sietett két álommanó, Kancsali és Fancsali, akik a gyerekek közreműködésével „bebújtak" a kislány álmaiba. Több ismert történetet – Piroska és a farkas, a királylányt megszabadító herceg, Óz a nagy varázsló – jártak végig, és csodák csodája, a varázsige jóvoltából az álmok ébredés után is tovább éltek... A „Kerti Klub" egy régi álma is megvalósult időközben, ugyanis a képviselő-testület közelmúltbeli döntése alapján március elsejétől már Rákoskerti Művelődési Ház lesz az intézmény neve. A változás fontosságát az adja, hogy az új név „komolyabban" hangzik, például amikor – egy a helyet nem ismerő – grémium majd a pályázatukról hoz döntést.

Dudás László

Hitel Center

OTTHON CENTRUM

Ingyenes hitelügyintézés!

15 vezető pénzintézet ajánlata

Lingurárné Kata

1173 Budapest, Cinkotai út 2.
Tel.: 06-70/454-1701
lingurar.katalin@oc.hu
www.oc.hu

Bérleti lehetőségek az Ikarus Ipari Parkban!

A XVI. kerület, Margit u. 114. szám alatti Ikarus Ipari Parkban igény szerint kialakítható ***csarnokok, üzemek, raktárak, kisvállalkozói műhelyek,*** *valamint légkondicionált* ***irodák*** *kedvező feltételekkel kiadók.*

Szolgáltatások: 24 órás őrzés-védelem, kiépített telefon és informatikai hálózat, postai szolgáltatás, bankautomata, étterem, kiváló parkolási lehetőség

További információ a 401-4410-es telefonon vagy az info@bcre.hu e-mailcímen.

B.C.R.E. Felikon Ingatlankezelő és -hasznosító Kft.

A LAKÁS 17 Kft. Ingatlaniroda

keres eladó-kiadó ingatlanokat

készpénzes vevőköre részére

Továbbá vállal megbízható, korrekt, gyors eladást értékbecsléssel, teljeskörű ügyvédi közreműködéssel a kerületben legkedvezőbb közvetítési díjért.

Címünk: XVII. ker. Pesti út 170/B.

(az Önkormányzattal szemben)

Tel: 256-7556, 06-30-267-3083

„Örömképek” textilből

Február 11-én nyílt meg a Rákoshegyi Közösségi Házban E. Szabó Margit textilművész kiállítása. A művész egy alkotásával szerepelt az Erdős Renée Házban januárban rendezett magyar kultúra napi tárlaton, ahonnan egyenes út vezetett a rákoshegyi önálló bemutatkozáshoz. Pogány Gábor művészettörténész megnyitó beszédében emlékeztette az egybegyűlteket, amikor járunk egy szép szőnyegen, nem is gondolunk arra, azt is megtervezte valaki. E. Szabó Margit szőnyegei „örömképek”, melyeken látszik a dinamikus készítés, és egyszerre jelenik meg a textiles iparművész valamint a gondolkodó képzőművész keze nyoma. Kőkorszaki, navahó indián, székely motívumok, posztmodern és avantgard elemek teszik izgalmassá a textileket, és a még szövőszékre váró, de helyüket önálló festményként is megálló terveket. A tárlat – melynek megnyitóját Nagy Sándor Endre, a Bartók Béla Művészeti és Zeneiskola művész tanárának zongora és klarinét játéka tett emlékezetesebbé –március 1-ig látható Rákoshegyen. D. L.

HH 17-10 APRÓ

LAX INGATLANIRODA AJÁNLATAI:

• XVII. ker. Rákosligeten, a központhoz közel eladó egy társasház földszinti, 66 nm-es, 2 szobás része étkezős konyhával, telekrésszel, garázzsal 19,5 millió Ft-os irányáron;

• XVII. ker. Rákoscsaba-Újtelepen eladó egy tetőteres, 232 nm-es ház (amerikai konyha, nappali, 3 szoba, nagy fürdőszoba, gardrób, padlófűtés + radiátor) terasszal, garázzsal, körmedencével, szép kerttel 44 millió Ft-os irányáron;

• ECSEREN eladó egy tetőteres, 170 nm-es ház (4 szoba, 2 fürdőszoba, 2 konyha) 615 nm-es telken, jó közlekedéssel 23,9 millió Ft-os irányáron;

• XVII. ker. Madárdombon eladó egy tetőteres ikerház fele: 126 nm, 5+félszobás, étkezős konyha, garázs, parkosított kert, csendes zsákutcában 29,9 millió Ft-os irányáron;

• XVII. ker. Rákosliget-Akadémia telepen eladó egy 2 szobás, 58 nm-es, összkomfortos ház 340 nm, gondozott kerttel, gépkocsi-beállóval, csendes, szép környéken, 19,2 millió Ft-os irányáron;

• XVII. ker. Rákoscsaba-Újtelepen 730 nm-es rendezett építési telek 18,5 m-es utcafronttal, aszfaltos utcában eladó (a telken víz, villany van, előtte csatorna és gáz), irányár: 15 millió Ft.

Bővebb információt telefonon szívesen adunk!

Lax Ingatlaniroda,

1172 Bp. Bártfai u. 46. • Tel: 253-7370

SÁGI INGATLANKÖZVETÍTŐ ajánlataból:

Ingyenes szolgáltatásaink:

– Helyszíni ingatlanfelvétel

– Digitális fotókészítés

06-30-547-1455, sagiingatlan@freemail.hu

Családi házak:

• XVII. ker. Rákosligeten 239 nm-es telken 63 nm-es (2 szoba, konyha, étkező, fürdőszoba, WC külön, parketta, járólap, gépkocsi-beálló, összközmű, aszfaltút) családi ház eladó. Irányár: 14,2 millió Ft;

• XVII. ker. Rákosliget frekventált részén ikerház fele eladó (2 szoba, konyha, fürdőszoba, WC, előszoba, tetőtér érvényes építés engedéllyel: 2 szoba, nappali, fürdőszoba, WC építhető be) 80 n-öl önálló telken 15,9 millió Ft irányáron eladó;

• XVII. ker. Rákoskerten 200 nm-es, 4 szoba, nappalis, étkezős (beépített konyhabútor, kamra, parketta, járólap, 2 fürdőszoba, WC, pince, garázs, tároló, erkély, terasz, 30 nm-es melléképület) 220 n-öl rendezett telken lévő önálló családi ház eladó. Irányár: 29,5 millió Ft;

• XVII. ker. Rákoscsabán felújított (műszakilag is), 80 nm-es (2 szoba, beépített konyhabútor, fürdőszoba, WC külön, lakható melléképület) önálló családi ház aszfaltúton, összközművel, 220 n-öl telken eladó. Irányár: 20 millió Ft;

• XVII. kerületben (Tescó-hoz közel) 150 n-öl telken 90 nm-es, önálló családi ház (2 szoba, konyha, étkező, kamra, fürdőszoba, WC külön, terasz, pince, melléképület, összközmű, aszfaltút) eladó. Irányár: 19,9 millió Ft;

Lakások:

• XVII. kerületben, lakóparkban téglaépítésű, 62,5 nm-es (nappali, 2 fürdőszoba, beépített konyha, kamra, beépített előszoba, parketta, járólap, saját parkoló, 2 terasz, egyedi fűtés), 2 éve épült lakás eladó. Irányár: 16,7 millió Ft;

• XVII. kerületben egyedileg kialakított, igényes, 53 nm-es (nappali, étkező, 2 fürdőszoba, új beépített konyha, parketta, járólap, biztonsági ajtó), 4 emeletes házban lévő, földszinti lakás eladó (közös költség 2500 Ft). Irányár: 11 millió Ft;

• XVII. kerületben felújított, 75 nm-es (3 szoba, nappali, étkező, konyha, gardróbszoba, erkély), nagyon jó elosztású, 4 emeletes házban lévő III. emeleti lakás eladó. Irányár: 13 millió Ft.

• XVII. kerületben kiadó lakások és családi házak 60-200 ezer Ft-ig.

• Maglódon, Ecseren, Gyömrőn, Pécelen új építésű iker-fél házak nagy választékban eladók.

Eladó családi házakat és kiadó házakat, lakásokat keresek.

Sági Ingatlanközvetítő • Tel: 06-30-547-1455

E-mail: sagiingatlan@freemail.hu

www.sagiingatlan.lvn.hu

www.ingatlan.com/sagi

A TERRAZÓ-MAGLÓD Ingatlaniroda ajánlatai:

• MAGLÓDON eladó 54 nm-es, 2 szoba, összkomfortos, gázcirkóról működő központi fűtésű, magasföldszinti, társasházi öröklakás téglaépületben, 30 nm garázs és tároló helyiséggel. Irányár: 10,6 millió Ft;

• GYÖMRŐN eladó 88 nm-es, 3 szoba, összkomfortos, jó állapotú, sátortetős családi ház 337 n-öl összközműves telekkel. Irányár: 13 millió Ft;

• PÉTERIBEN eladó 1975-ben épült, azonnal beköltözhető, 90 nm-es, 3 szobás családi ház gázkonvektor fűtéssel, 24 nm pincével, 16 nm garázzsal, 1655 nm összközműves telekkel. Irányár: 13,5 millió Ft;

• MAGLÓD központjában eladó 97 nm-es, 3 szoba, összkomfortos, felújított, sátortetős családi ház pincével, garázzsal, 858 nm parkosított, összközműves telekkel. Irányár: 17 millió Ft;

• MAGLÓD legszebb utcájában eladó 1575 nm-es telken 90 nm-es, 2 szoba, komfortos és 28 nm-es, 1 szoba, konyha, kamra helyiségekből álló, felújításra szoruló, hangulatos családi ház. Irányár: 13,8 millió Ft;

• MAGLÓDON sürgősen eladó 1974-ben épült, 115 nm-es, 2 szoba, nappalis, étkező-konyhás családi ház 46 nm, irodának kialakított alagsorral, 35 nm önálló kisépülettel, 18 nm garázzsal, 1909 nm kerttel. Budapesten 9 millió Ft-ig lakást beszámítanak. Irányár: 17 millió Ft;

• VECSÉSEN eladó 70-es években épült, tetőtér-beépítéses, összesen 100 nm alapterületű, 5 szobás családi ház 468 nm-es, összközműves telekkel. Irányár: 17 millió Ft;

• MAGLÓDON eladó 539 nm-es, 18 m utcafronttal rendelkező, utcában összközműves építési telek 5,9 millió Ft irányáron;

• GYÖMRŐN eladó 410 n-öl, 24 m széles (ikerház építésre kiváló) összközműves építési telek 10 millió Ft irányáron;

• RÁKOSKERT Cvik-dűlőben 380 n-öl zártkert 60 nm beépíthetőséggel, víz, villany, gáz közművekkel 7 millió Ft irányáron eladó;

• ECSEREN kiadó 2,5 szoba, nappali, étkező, konyha, fürdőszoba helyiségekből álló, önálló, bútorozatlan, azonnal beköltözhető családi ház garázzsal + fedett gépkocsi tárolóval, irodának, vagy kislakásnak használható, 1 szoba, fürdőszoba, konyhával. Bérleti díj: kislakással 100 ezer Ft/hó+rezsi, csak a főépület: 80 ezer Ft/hó+rezsi.

Terrazó-Maglód Kft. Ingatlan Értékelő és Közvetítő Iroda, 2234 Maglód, Ecseri u. 2.

Tel/fax: 06-29-325-489, 06-30-9927-907

E-mail: terramag@monornet.hu

Web: http://www.terrazo.hu

Állás, munka

GYAKORLOTT karosszéria-lakatost felveszek XVI. kerületi munkahelyre. Tel: 06-30-954-7167

ÜZLETI VEZETŐKET csoporttal, illetve üzletkötőket felvesz, pályakezdőket betanít az Euro-Quattro Biztosítást Közvetítő Brókerház-Alkusz Kft. Tel: 06-20-366-3183

KERESÜNK 3 fő vezető beállítású munkatársat fő- és mellékállásban egészségvédelmi területen, versenyképes jövedelemmel. Tel: 06-20-917-9640

SZAKKÉPZETT, GYAKORLATTAL rendelkező eladók és csemegések jelentkezését várjuk XVI. és XVII. kerületi munkahelyekre. Jelentkezés: 258-2185, 06-30-210-2406

B ÉS C kategóriájú, árufuvarozói engedéllyel rendelkező, XVII. kerületi gépkocsivezetőt felveszünk áruterítésre. Önéletrajzot a 257-5816-os faxszámra kérünk. Tel: 06-20-967-7735

XVII. KERÜLETI munkahelyre tapasztalt villanyszerelő szakembert keresünk. Érdeklődni telefonon: 253-7730

IRODAI adminisztrációs munka nyugdíjasoknak, diákoknak is, csak hétvégi műszak is van. Tel: 06-30-285-1815

KOZMETIKUST ÉS masszőrt felveszek ecseri szépségszalonba. Tel: 06-70-575-9559

XVII. kerületbe fodrászt, kozmetikust, pedikűröst felveszek. Tel: 06-30-213-6991

XVII. kerületi fitness szalonba edzőt végzettséggel keresünk részmunkaidőben. Tel: 06-20-970-5162

MANIKŰRÖS-MŰKÖRMÖSNEK vállalkozóival hely kiadó sashalmi szépségszalonban. Tel: 06-20-319-2131

XVII. KERÜLETI Integrált Szociális Intézmény személyügyi vezetői munkakörbe felsőfokú képesítéssel munkatársat keres. Közalkalmazotti területen szerzett jártasság előnyt jelent. Bérezés Kjt. szerint. Az állással kapcsolatos egyéb információt kaphat a 256-7418-as telefonszámon.

NAGYTARCSAI KORSZERŰ asztalosüzem fiatal épületasztalost keres. Tel: 06-30-932-6985

PEDAGÓGIAI, gyógypedagógiai asszisztensi képesítéssel 32 éves nő XVII. kerületi általános iskolában munkát vállalna. Tel: 06-30-608-6725

A GENERALI-PROVIDENCIA Biztosító Rt. Mátyásföldi Kirendeltsége (1165 Bp. Jókai u. 6.) ügyfélszolgálatos és ügyfélreferens munkakörbe munkatársakat keres. Jelentkezni lehet: Papp Károly, tel: 407-5079

TELEPHELY objektum őrzését vállalná igazolványok birtokában, vagy portási állást keres érettségizett, józan életű, megbízható férfi. Tel: 06-20-592-1141, 06-28-452-910

ÁCSMUNKÁT, tetőszerkezetek építését, javítását, felújítását, átalakítását, bádogozást rövid határidővel vállalok. Tel: 06-20-334-0743

VILLANYSZERELŐI gyakorlattal, számítógépes ismeretekkel, jogosítvánnyal rendelkező, precíz, pontos fiatalember alkalmi, vagy rendszeres munkát vállal. Tel: 06-20-471-8844

JÖVEDELEMKIEGÉSZÍTÉS – Oriflame kozmetikumok forgalmazásához munkatársakat keresünk a legkedvezőbb feltételekkel! Ingyenes kezdés, kiemelt ajándékprogram, 40% haszon. Telefon (sms is): 06-20-445-3500, 06-70-369-6778

GÉPKOCSIVEZETŐI vagy éjjeliőri állást keresek. Hivatásos jogosítvánnyal, belföldi árufuvarozóival, 20 év gyakorlattal, 1,5 tonnás kisteherautóval rendelkezem. Gyors, pontos, megbízható. Tel: 06-20-482-2305

NAGY gyakorlattal rendelkező, varrógép szakmában jártas műszerész B kategóriás jogosítvánnyal állást keres. Tel: 06-30-428-8497

TB, bérszámfejtői, könyvelői gyakorlattal 40 éves, mérlegképes könyvelőnő részmunkaidős állást keres. Tel: 06-20-370-0375

25 ÉVES női ruhakészítő bedolgozást, vagy eladói, javításokat, illetve gyermekfelügyeletet vállal, szakképesítés van. Tel: 06-30-313-1293

GÉPELÉS, szövegszerkesztés, adatbevitel. Tel: 06-20-922-2516

SZÖVEGSZERKESZTÉST, gépelést (könyv, diplomamunka, szakdolgozat stb.) vállalok rövid határidőre. Tel: 258-6894

ADATRÖGZÍTÉST, adminisztrációs munkát saját számítógépemmel vállalok (angolul is), esetleg helyszínen dolgozom. Tel: 06-29-328-728

NYUGDÍJAS szakácsnő főzést vállal heti 1-2 alkalommal megegyezés alapján, előny a XVII. kerület. Kutyások kíméljenek! Tel: 258-1573 (19 után)

XVI-XVII. kerületben munkát keresek 4-6 órában. Minden megoldás érdekel, kivéve ügynöki munka. Tel: 06-30-314-5944

HIVATÁSOS B kategóriás jogosítvánnyal, PAV-III-mal, elektrotechnikusi végzettséggel másodállást keresek. Tel: 06-20-222-7796

50%-OS rokkant járadékos vagyok, könnyű betanított munkát keresek a XVII., X. kerületben, csökkent munkaidőben is. Tel: 06-70-585-3545

KERTI munkát vállalok, ásás, rakodás, segédmunkák, festés, éjjeli őr stb. Tel: 06-70-506-3527

OTTHON végezhető munkát keresek. Tel: 403-2100

AZ Örs vezér tere környékén 4 órás állást keresek a reggeli órákban. Tel: 06-30-617-2251

MELLÉKÁLLÁSBAN a XVII. kerületben takarítást vállalnék hétköznap, vagy hétvégén. Tel: 06-70-516-0876

KÖZÉPKORÚ, szakképzett ápolónő nagy gyakorlattal idős beteg ápolását vállalja reális áron. Tel: 06-30-324-3618

NYUGDÍJASKÉNT vállalom idősek felügyeletét, gyermekfelügyeletet, vagy takarítást hosszú távra. Tel: 257-2938

FRISS nyugdíjas, középfokú végzettségű nő 4-6 órás munkát, esetleg bedolgozást keres, ügynöki

ÁCS, TETŐFEDŐ
munkák kivitelezése
• Gipszkartonozás
• Tetőfelújítás
• Homlokzatszigetelés
Ingyenes felmérés és árajánlat készítés
Tel: 06-30-286-3765

Finom Falatok Étkezde
EBÉD
530 Ft/adag
A XVI-XVII. k-ben ingyenes kiszállítás
Igényes házias koszt
XVI. ker. Köztársaság u. 23.
Tel: 405-4271
14h után: 06-30-357-3421

Vitéz Bútorstúdió 1171 Bp. Péceli u. 137. T: 258-1784
Nyitva: H-P: 10-18-ig, Sz: 9-14-ig
Ha nálunk vásárol, akár több 10.000 Ft-ot megtakarít!

Kárpitozott bútorok közvetlenül a gyártótól.
Minőségi tölgy étkezők, tálalók extra kedvezménnyel
Gyógymatracok, fenyő bútorok
Étkezőgarnitúrák, hálószoba garnitúrák, szekrénysorok, konyhák, kisbútorok (egyedi is), TV, Hi-Fi állványok, virágtartók, fakarnisok, falipolcok, lakásdíszek

Szekrénysorok már 51.000 ft-tól
Folyamatos AKCIÓ, HITEL, TERVEZÉS, SZÁLLÍTÁS
KONYHABÚTOROK GYÁRI ÁRON!
Ugyanitt HIRDETÉSFELVÉTEL: 06-70-296-4027

LAX
ingatlaniroda
Adás-vétel-csere
Értékbecslés
Hitelügyintézés
1172 Bp., Bártfai u. 46.
Tel./fax: 253-7370
Mobil: 06-30-350-6767
E-mail: almasi.lax@mail.datanet.hu

Terrazó – Maglód Ingatlaniroda
2234 Maglód, Ecseri u. 2. (Ecser felől a főúton)
Tel/fax: 29/325-489, 30-992-7907 H-P: 10-17-ig
e-mail: terramag@monornet.hu – Internet: www.terrazo.hu
Ingatlanközvetítés – Értékbecslés – Bérbeadás
Hitelügyintézés: szadabfelhasználásra, ingatlan vásárlásra, építésre, hitelkiváltásra, szoc. pol. ügyintézés
Expressz hirdetés felvételi iroda
Minden Expressz kiadványba felveszünk hirdetést.
Fotós hirdetésekhez a fotók elkészítését vállaljuk!
HÁZTARTÁSI GÉP JAVÍTÁS • Tel: 06-30-670-1155

LÉZERSEBÉSZET
Dr. Thomka György
Lézersebészeti és általános sebészeti magánrendelés
a MultiMedical Szakorvosi Rendelőben, 1037 Bp., Szépvölgyi út 39. fsz. 4.
Milyen betegségek kezelésére alkalmas a sebészeti lézer?
• szemölcsök, tyúkszemek eltávolítása • egyes bőrdaganatok kezelése (szövettani vizsgálattal)
• Condylomák kezelése • bizonyos végbéltáji megbetegedések kezelése
• tetoválások eltávolítása • kozmetológiai problémák megoldása • benőtt köröm kezelése
Hagyományos sebészeti beavatkozások:
• ambuláns sebészeti műtétek • proctológiai betegségek kezelése
• visszér betegségek kezelése • műtéti kivizsgálás
Rendelés helye: MultiMedical Szakorvosi Rendelő
Tel: 346-0460 Mobil: 06-30-921-7671 • 1037 Bp., Szépvölgyi út 39. fsz. 4.
Rendelés ideje: csütörtök 17-19 óráig előjegyzés szerint

Legyen-e katona a katona?

GYARMATI ISTVÁN

Katonatragédiák – baj, bánat, brutalitás című összeállítás (július 23.) indított arra, hogy írjak. Szerintem ugyanis nem általában a hadseregekkel van baj, hanem a társadalomnak a hadsereghez való viszonyával. Egy elkényelmesedő társadalomban élünk, amely nem akar és egyre inkább nem is képes szembenézni a körülötte lévő világ valóságával. Ez a világ ugyanis egyre kevésbé harmonizál azzal az idealisztikus, „politikailag korrekt" képpel, amelyet alkotni szeretnénk magunknak róla. Ha azt hisszük, hogy a világ körülöttünk olyan, mint mi vagyunk, vagy legalábbis leghőbb vágya, hogy minél inkább olyanná váljék, és ezért magatartásunkat kizárólag a saját értékeinkhez és normáinkhoz igazítjuk, akkor becsapjuk és kiteszszük magunkat annak, hogy a körülöttünk lévő világ az illúzióinkból fakadó gyengeségünket kihasználja, és egyre sikeresebben támadja értékeinket, társadalmunkat és végső soron létezésünket.

A modern demokratikus társadalmak utálják az erőszakot. Helyesen tesszük. A modern demokratikus társadalomban semmi helye a konfliktusok erőszakos megoldásának. Aki ez ellen vét, legyen az közönséges gyilkos, feleségét bántalmazó férj, gyerekét verő szülő, vagy akár állatkínzó, szembekerül a társadalommal, és el kell nyerje méltó büntetését. Ilyen társadalmakban azonban jelenleg, sajnos, csak az emberiség mintegy negyede él. Csak embertársaink negyede élvezi áldásait. A nagy többség nem is tudja, hogy ilyen élet is lehetséges, s ha tudják is, annyira ki vannak téve azon ideológiák és politikai vezetők befolyásának és hatalmának, akik ezt az életformát megvetik, hogy az ellene folytatott irtó hadjárat rabjává válnak.

Ne engedjük, hogy a demokratikus társadalmak ellenségei vádoljanak minket keresztes hadjárattal! Nem mi folytatunk keresztes hadjáratot, hanem ellenünk folyik hadjárat, eltorzítva az iszlám lényegét, de alaposan és aljas módon kihasználva az iszlámban kétségtelenül meglévő lehetőségeket.

Joggal háborodunk fel, amikor Londonban agyonlőnek egy ártatlan embert, mert terroristagyanúsnak tartják. Akkor is, amikor azt halljuk, hogy demokratikus országok hadseregeiben egyesek időnként megaláznak katonákat. És még inkább akkor, amikor Guantánamo vagy Abu Graib kerül szóba. De nem vesszük észre, hogy ezek kivételek. Ezek az esetek a mi rendszerünkben előbb-utóbb napvilágra kerülnek, s a rendszer korrigálja a hibákat. A bűnösöket elítélik, a visszaéléseket megszüntetik. De ki beszél manapság arról, hogy a „muzulmán" terroristák több muzulmánt öltek meg, mint ahányan áldozatul estek az amerikaiak iraki inváziójának, sőt: az oroszok csecsenföldi öldöklésének? Ki beszél arról, hogy a terroristák hihetetlen módon megkínozzák a fogságukba esett amerikaiakat? De ugyanezt teszik a muzulmán „kollaboránsokkal" is. Ki beszél arról, hogy Iránban „bírósági eljárás" alapján felakasztanak egy 16 és egy 18 éves gyereket, mert alkoholt ittak és szexuális játékokat játszottak egymással? Ki beszél arról, hogy számos országban a saria nevében kezeket és lábakat vágnak le lopás miatt, hogy halálra köveznek „hűtlen" asszonyokat és nők ezreit gyilkolják meg csak azért, mert apjuknak vagy bátyjuknak nem tetszik, akit életük párjául választanának? Ki beszél arról, hogy ezeket a tetteket egy vallás nevében követik el, és hogy tetteiket a vallás számos képviselője nemcsak jóváhagyja, hanem egyenesen dicsőíti is? És ki meri említeni, hogy mindehhez a szentírásukból merítenek igazolást, amely szerint „aki egy embert megöl, azt úgy kell tekinteni, mintha az egész emberiséget ölte volna meg, kivéve, ha ezzel gyilkosságot vagy a Szentföldön elkövetett más bűntettet torol meg".

Az egész világ és leginkább a becsületes muzulmán világ érdeke, hogy megsemmisítsük a terrorizmust, mielőtt az semmisíti meg a mi világunkat. És ehhez bizony időnként katonákra van szükség.

Ebben a „háborúban" pedig – lehet, hogy nem is kellene idézőjelet használnom – szükség van olyan hadseregre, rendőrségre, titkosszolgálatokra. A mi társadalmaink pedig – különösen a diktatúra emlékeit, sebeit még magukban hordozók – nehezen viselik el, hogy látszólag, formailag ismét megerősödnek ezek az erőszakszervezetek. És minden, ami ezzel jár.

A katonaság erőszakra épül. Arra kell kiképezni a katonákat, hogy szükség esetén parancsra, erőszakot alkalmazzanak. A kiképzésnek pedig olyan helyzetekben kell történnie, amelyek a lehető legjobban hasonlítanak a háborús helyzetekhez. Csak ekkor lesz képes a katona megtanulni, hogyan viselkedjen, hogyan harcoljon, és hogyan legyen esélye arra, hogy túlélje a háborút. Azaz: ő ölje meg az ellenséget és ne az őt. Csúnyán hangzik, ugye? De, sajnos, igaz. Meg kell mondani, hogy aki meg akarja „védeni" a katonát a kemény, veszélyes kiképzéstől, az végső soron azt vállalja, hogy kiképzetlen katonákat küld csatába, a győzelem s a túlélés esélye nélkül.

Persze, lehet olyan hadsereget is csinálni – ahogy mi is tesszük Magyarországon –, amelyben nem engedjük meg a katonának, hogy katona legyen. Nem engedjük, hogy rendes kiképzést kapjon, vigyázunk, nehogy veszélyes helyzetekbe kerüljön – mondjuk, külföldi bevetések alkalmával – felháborodunk, ha az ország légterének védelmében a természet egy pici részét minimálisan veszélyeztető lépésekre van szükség, és megengedjük, eltűrjük, hogy a politika a civil kontroll nevében rátelepedjen a honvédségre, kiherélje a vezérkart. Visszaélünk a katonák türelmével és elkötelezettségével, amikor az ő biztonságukra hivatkozva tartjuk fenn ezt a lehetetlen rendszert.

Maguk a katonák sem ezt akarják. Ők rendes katonák szeretnének lenni. Olyanok, akik rendes kiképzést kapnak, amit jól megszenvednek, de egyben meg is tanulják hivatásuk minden csínját-bínját; olyanok, akiknek nem kell szégyenkezniük, amikor NATO-s bajtársaikkal találkoznak; olyanok, akik részt vehetnek azokban a nemzetközi műveletekben, amelyek ma a szakma csúcsát jelentik.

És ez igaz Európa-szerte. Európa nagy része szeretné „megúszni" a terrorizmus elleni háborút. Kibekkelni, pótcselekvésekkel „letudni" a részét benne. Tisztelet a kivételnek, nem vagyunk hajlandók komolyan venni a fenyegetés katonai vonatkozásait, és ezt megideologizáljuk azzal az egyébként általában igaz állítással, hogy a terrorizmus ellen nem katonai eszközökkel kell küzdeni – kifelejtve egy fontos szócskát: nemcsak katonai eszközökkel. Irakban is: egy egyébként nemes célt úgy próbáltunk meg elérni, hogy szinte minden lehetséges hibát elkövettünk, és így ma már maga a cél is megkérdőjeleződik.

Ideje lenne elgondolkozni azon, nem életveszélyes-e megfosztani magunkat a terrorizmus elleni önvédelem egyik leghatásosabb, bár kétségkívül csak igen korlátozottan alkalmazható eszközétől. Nem kellene-e elgondolkozni azon, hogy a rendelkezésre álló eszközökből hogyan lehetne olyan haderőt teremteni, amely hatékonyan alkalmazható a fenyegetésekkel szemben? A kiváló Gripenek kevés terroristát fognak elrettenteni attól, hogy merényleteket kövessenek el ellenünk vagy szövetségeseink ellen. A csúcstechnológia mindenre kiterjedő alkalmazása mit sem ér, ha nem párosul a katona képességével, hogy a hagyományos harcban megállja a helyét. Az információs hadviselés és a különleges alakulatok a modern hadviselésben kiegészítik egymást, egyik sem pótolhatja a másikat. S ez azt is jelenti, hogy ismét szükség van a katona fizikai erejére, túlélőképességére, egyéni harcra való alkalmasságára, túlélőművészetére. Ezt pedig csak alapos, kemény kiképzéssel lehet biztosítani. Ha nem ezt teszszük, lehet, hogy katonáink minden este meleg vízben fognak fürdeni, lehet, hogy nem történnek balesetek a kiképzés során, de biztos, hogy kevés eséllyel lesznek képesek harcba szállni a történelem talán legalattomosabb ellenségével.

Róma példája lebegjen előttünk, mely civilizációjának, tündöklésének csúcsán omlott össze és adta át helyét a sötét középkornak, mert elvesztette elszántságát s ennek következtében erejét arra, hogy szembeszálljon a barbárokkal. Vigyázzunk, nehogy a mi civilizációnk is erre a sorsra jusson!

A szerző az Euroatlanti Integrációért és Demokráciáért Alapítvány kuratóriumának elnöke

OLVASÓI LEVELEK

Sokkoló

Nem lehet vita afelett, hogy az adrenalint tartalmazó, egyszer használatos, ún. autoinjektor életmentő „önbeavatkozást" tesz lehetővé. (Kácsor Zsolt: *Túl drága az autoinjektor*, augusztus 8.) Nem lenne szabad megfosztani tőle egyetlen rászorulót sem. Az OEP alternatív javaslata (egyszer használatos tű/fecskendő/ampulla/ampullareszelő készlet) olyan, mintha a rohammentő helyett lovas szekér menne az életveszélyben lévő betegért, „mer' az ócsóbb". Aki ilyet kiagyal, az életében nem látott, s főleg nem kezelt még anafilaxiás sokkállapotban lévő beteget. A cikkben megszólaló neves allergológusok nyilatkozatai feltétlen kiegészítésre és korrekcióra szorulnak. Félrevezető úgy beállítani, mintha csak rovarok csípése váltaná ki ezt az életveszélyes állapotot. Vannak, akik pollenekre, halra, mogyoróra, eperre, textíliákra, macskákra, extrém esetben házastársuk jelenlétére produkálják a megfelelő kezelés nélkül szinte mindig halálos kimenetelű tünetegyüttest. Tudom, ez csak rontaná a helyzetet, hiszen ha hinni lehetne Takács Erzsébetnek, akkor Magyarországon 400 ezer ember szorulna ezen életmentő ketyerére. Ha hinni lehetne. De nem lehet. Mert még a gyilkos méhek, tűzhangyák sújtotta USA-ban is 0,5-5 százalék között van a fölsorolt allergén ágensekre anafilaxiás rohammal reagálók száma, és 40-100 az ebben évente elhaltaké. Szóval az biztosan nem igaz, hogy nálunk 400 ezer ember már egyszer túlélt egy rovarcsípés kiváltotta allergiás rohamot, és ezért ismételt csípés esetén 30-60 százalékos az anafilaxia bekövetkeztének veszélye. Gyakorló orvos voltam, tudom. Évek teltek el, míg egy három-négy ezres körzetben egyetlen eset adódott. Ekkora szám hallatán, biztos elzárkózik a az OEP bürokratája, különösen ha 16 ezer forintért vesztegetik az eszközt. Biztosan nincs több, mint hatmilliárd forint erre. De nem is kell. Egyezzünk meg abban, hogy van pár tízezer ember, akinek szüksége van az életmentő eszközre. Számukra – a számtalan közül – rendeljük meg, mondjuk az EpiPen®-t 15,50 kanadai dollárért, ez a mai árfolyamon 2511 forint. Javaslom tanult kollégámnak, Nékám doktornak, hogy ezzel álljon az OEP illetékes elvtársa elé. A siker így sem garantált, de a visszautasítás ez esetben szándékos emberölésnek tekinthető.

DR. KIRÁLY GÁBOR
Detk

Intő jel

A lap augusztus 6-i számának Hétvége mellékletében írtak – nem először, s biztosan nem utoljára – a latin-amerikai börtönökben fogva tartott magyar drogfutárok helyzetéről *(A kokainfutár édesanyja)*.

Elgondolkodtató, hogy milyen állapotok uralkodnak ma is ezen országok fegyintézeteiben. Nem új dolgok ezek, hiszen a különböző híradások rendszeresen visszatérő témái a rémisztő börtönviszonyok, a börtönlázadások. Nem beszélve azokról a riportokról, amelyek magyar drogfutárok halálával, öngyilkosságával foglalkoztak. Az is kiderült, hogy egyes ázsiai országokban akár halálbüntetés is kapható, már kis mennyiségű kábítószer csempészett is.

Az elgondolkodtatóbb viszont: mindezek ismeretében, mi visz rá huszonéves fiatalokat, hogy mégis vásárra vigyék a bőrüket. A kalandvágyat kizárhatjuk, mert arra remek extrém sportokat és túlélő táborokat találtak már ki. Marad a könnyű pénzszerzési lehetőség. És mire kell a vállalt veszéllyel járó milliós fizetség? Van, akinek a „kitöréshez", a színvonalasabb életvitelhez, és van, akinek a napi drogadagja megszerzéséhez van szüksége rá!

A hat Ecuadorban bebörtönzött magyar esetében e motivációk lelhetők fel. Éppen ezért tartom megdöbbentőnek az írásokban megjelent szülői nyilatkozatokat. Nem értem a húszéves, alpinistatechnikus fiú édesanyját: mit várt a „szép karrierje" ismeretében? Nem gondolkozott azon, hogy miért költözött el tőle már tizennyolc évesen? Miért nem figyelt rá, hiszen – nem most „tévedt meg" először – már drogelvonóra is kötelezték?

Még ennél is szomorúbb, hogy egy másik, évek óta fogva tartott orvos édesapja most bezzeg el tud tölteni évi nyolc hónapot Ecuadorban, csakhogy a fia közelében lehessen. Itthon miért nem tette? Miért nem tűnt fel az érintett szülőknek a gyerekük viselkedésében, pénzügyi helyzetében beállt változás? A drogfogyasztás és a sok pénz megjelenése nem észrevétlenül megy végbe!

Milyen jól tudják most, hogy fiaikra milyen veszélyek leselkednek az embertelen bánásmód miatt! Úgy gondolom, hogy a gyermekeik miatt aggódva nyilatkozó, leveleket írogató és most erőn felül, mindent vállaló szülőknek, először is magukba kéne nézni. A saját felelősségükről még egyikük sem nyilatkozott, azt ellenben nagyon jól tudják, hogy mit tehetne jobban fiuk érdekében a magyar diplomácia!

Ezek az emberi sorstragédiák szolgáljanak intő jelként minden gyermeket nevelő szülőnek.

IFJ. VIOLA JÁNOS
Pilisvörösvár

LEVÉLTURMIX

Zuschlag indítását ellenzi a párt vezetése – írják az augusztus 10-i számban. Kétségtelen, hogy a fiatal politikus – ne kerüljük a tényt – nagy marhaságot követett el, de az is kétségtelen, hogy amit mondott, nem vélemény volt, hanem olyan poénkodás, amivel gyakran találkozunk fiatalembereknél. Mi sem voltunk különbek, egy-egy viccért, szójátékért hajlandók voltunk a magunk által vallott értékeket is a röhögtetés piacára dobni. Zuschlag levonta a meggondolatlanságából eredő következtetést: lemondott mandátumáról. Vajon lemondottak-e azok, akik hol hazaárulónak, hol idegenszívűnek, hol nemzetietlennek nevezik a velük egyet nem értőket?

DR. DEL MEDICO IMRE, *Budapest*

„A szombat esti szertartással kezdetét veszi a Tisha Be'v, az egynapos böjt. A sírás napja, amiért a zsidók nem bíztak Istenben: amíg Mózes a Sínai-hegyen a parancsolatokért ment, a zsidók meglesték az ígéret földjét, és elégedetlenkedtek, amiért az olyan durva és barátságtalan volt." – írja Zalán Eszter az *Utolsó szombat Gus Katifban* címmel (augusztus 15.) megjelent írásában. Ám amíg Mózes a Sínai-hegyen volt, a zsidók nem a cikkben említett bűnt követték el, hanem aranyborjút készítettek (ld. Exodus 32. fejezet). Az ígéret földjének kikémlelése nem Mózes megkerülésével, hanem az ő határozott parancsára történt (ld. Numeri 13. fejezet, valamint Deuteronomium 1. fejezet, 22. verstől). A két esemény között több mint egy év telt el. A hagyomány szerint valóban Tisá Be'v volt az a nap, amikor a kémek negyven nap után visszatértek Kánaánból. (Az már talán szőrszálhasogatásnak tűnhet, ha hozzáteszem, hogy a kémek jelentése szerint az ország „tejjel mézzel folyó" (Numeri 13:27), illetve „Jó az ország..." (Deuteronomium 1:25), nem pedig „olyan durva és barátságtalan". A hiba az volt, hogy megrettentek az ország lakóitól, és nem bíztak benne, hogy sikerül legyőzni és kiűzni őket.)

GABOR LÖWY, *New York*

Schöpflin György és Fejtő Ferenc vitája kapcsán érdemes felidézni, hogy a nemzetek fölötti kategóriákban való gondolkodás nem marxista találmány – ez a kereszténység nagy szellemi újítása. Lásd Pál apostol galátziabelieknek szóló levelét: „Nincs zsidó, sem görög; nincs szolga, sem szabad; nincs férfi, sem nő: mert ti mindnyájan egyek vagytok a Krisztus Jézusban." 3, 28. Spiró György nemrég megjelent nagyszerű regénye, A fogság éppen azt mutatja be, hogy a nemzetek közötti rivalizálás miként vezet szükségszerűen háborúhoz és barbár népirtáshoz. Racionális módon csak ebben az összefüggésben érthető meg, hogy a nemzetek fölötti közös emberi értékek hangsúlyozásával miként tudott sikeres világeszmévé válni a kereszténység, és ennek a hagyománynak a folytatásaként a marxizmus is.

MIHÁLYI PÉTER, *Budapest*

FELHÍVÁS

Az Ipoly Erdő Rt.

(2660 Balassagyarmat, Bajcsy-Zs. u. 10.)

2005. október 1-jén induló beruházásával felújítani, átépíteni tervezi Nagymarosi Erdészetének Fő tér 1. szám alatt lévő irodaépületét és az irodaépület mellett lévő kétlakásos szolgálati épületét.

A tervezett beruházás az irodaháznál és a lakásoknál magába foglalja a teljes külső, belső és épületgépészeti felújítást és átépítést.
A társaság építési engedéllyel rendelkezik, az építési engedélyhez kapcsolódó kiviteli terv 2005. szeptember 15-én áll rendelkezésre.

A társaság felhívja azon vállalkozók, társaságok figyelmét, akik a fentiekben jelölt kivitelezésre jelentkezni akarnak, hogy erre vonatkozó szándékukat 2005. szeptember 12-éig a Nagymarosi Erdészet címére (2626 Nagymaros, Fő tér 1. szám) írásban nyújtsák be.

A kivitelezési munkára az a jelentkező nyújthat be pályázatot, aki előzetesen jelezte részvételi szándékát, és ezt követően az elkészült kiviteli tervet megvásárolja.

A jelentkezésről és egyéb feltételekről tájékoztatást Géczy Bélától, a Nagymarosi Erdészet vezetőjétől a 06 (20) 468-7071-es telefonszámon kérhető.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Pest Megye Önkormányzata kiíró (1052 Budapest, Városház u. 7.) meghirdeti a kizárólagos tulajdonát képező, alábbi ingatlanok **egyfordulós pályázattal történő értékesítését.**

1. Budapest II., Mester u. 8. sz. alatti, budapesti belterület **54283 hrsz.**-ú, 1216 m² alapterületű, beépítetlen terület megjelölésű, **műemléki környezet** megnevezésű ingatlan. Elővásárlási jog illeti meg Budapest Főváros II. Kerületi Önkormányzatot.

Megtekintés időpontja: 2005. szeptember 14. 14.30 óra
Biztosíték összege: 5 000 000 Ft
Fizetési feltétel: egy összegben, a szerződéskötést követő 15 napon belül.
Ajánlatok benyújtásának időpontja: 2005. szeptember 21. 16 óra
Pályázatok bontásának időpontja: 2005. szeptember 29. 16 óra
Jelige: „Mester"

2. Budapest V., Petőfi S. u. 3. sz. alatti **műemlék** társasházban található, budapesti belterület **24288/0/A/26 hrsz.**-ú, 38 m² alapterületű, iroda megjelölésű földszinti ingatlan. Elővásárlási jog illeti meg a Magyar Államot, illetve Budapest V. Kerület Belváros-Lipótváros Önkormányzatát.

A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal az ingatlan elidegenítéséhez az alábbi kikötésekkel hozzájárult: „Az adásvételi szerződésnek tartalmaznia kell, hogy az épület műemlékileg védett (műemléki törzsszáma: 15431), valamint a leendő tulajdonosok nyilatkozatát, hogy a műemléki védettségről tudnak és az ebből származó többletköltségeket és kötelezettségeket vállalják. Továbbá tudnak arról, hogy az épületben bármiféle külső és belső átalakítási munka, valamint a védett építmény jellegét és megjelenését érintő munka, illetőleg használati mód megváltoztatása csak a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal engedélyével végezhető."

Megtekintés időpontja: 2005. szeptember 13. 9 óra
Biztosíték összege: 900 000 Ft
Fizetési feltétel: egy összegben, a szerződéskötéstől számított 15 napon belül.
Ajánlatok benyújtásának időpontja: 2005. szeptember 21. 15 óra
Pályázatok bontásának időpontja: 2005. szeptember 29. 15 óra
Jelige: „Petőfi"

3. Budapest IX., Üllői út 17. sz. alatti **műemlék** társasházban található, budapesti belterület **36835/0/A/2 hrsz.**-ú, 92 m² alapterületű, raktár megjelölésű ingatlan. Elővásárlási jog illeti meg a Magyar Államot, illetve Budapest IX. Kerület Ferencvárosi Önkormányzatot.

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma jóváhagyását adta az ingatlan elidegenítéséhez az alábbi feltételekkel. „Az adásvételi szerződésnek tartalmaznia kell, hogy az épület műemlékileg védett (műemléki törzsszáma: 15677), valamint a leendő tulajdonosok nyilatkozatát, hogy a műemléki védettségről tudnak, és az ebből származó többletköltségeket és kötelezettségeket vállalják. Tudnak arról is, hogy az épületben bármiféle külső és belső átalakítási munka, valamint a védett építmény jellegét és megjelenését érintő munka, illetőleg használati mód megváltoztatása csak a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Budapest Fővárosi Iroda engedélyével végezhető."

Megtekintés időpontja: 2005. szeptember 13. 10 óra
Biztosíték összege: 600 000 Ft
Fizetési feltétel: egy összegben, a szerződéskötéstől számított 15 napon belül.
Ajánlatok benyújtásának időpontja: 2005. szeptember 21. 14 óra
Pályázatok bontásának időpontja: 2005. szeptember 29. 14 óra
Jelige: „Üllői 17"

4. Budapest IX., Üllői út 21. sz. alatti, budapesti belterület **36836/0/A/2 hrsz.**-ú, 498 m² alapterületű, raktár megjelölésű pinceszinti ingatlan. Elővásárlási jog illeti meg Budapest IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatát.

Megtekintés időpontja: 2005. szeptember 13. 10.30 óra
Biztosíték összege: 2 000 000 Ft
Fizetési feltétel: egy összegben, a szerződéskötéstől számított 15 napon belül.
Ajánlatok benyújtásának időpontja: 2005. szeptember 21. 13 óra
Pályázatok bontásának időpontja: 2005. szeptember 29. 13 óra
Jelige: „Üllői 21"

5. Budapest XII., Szarvas G. út 20. sz. alatti, budapesti belterület **10680 hrsz.**-ú, 3652 m² alapterületű, lakóház, udvar, gazdasági épület megjelölésű. Elővásárlási jog illeti meg a Budapest Hegyvidék XII. Kerületi Önkormányzatot.

Megtekintés időpontja: 2005. szeptember 13. 14 óra
Biztosíték összege: 10 000 000 Ft
Fizetési feltétel: egy összegben, a szerződéskötéstől számított 15 napon belül.
Ajánlatok benyújtásának időpontja: 2005. szeptember 21. 9 óra
Pályázatok bontásának időpontja: 2005. szeptember 29. 9 óra
Jelige: „Szarvas"

6. Abony, Erzsébet királyné u. 4. sz. alatti, abonyi belterület **165 hrsz.**-ú, 2269 m² alapterületű, lakóház és udvar megjelölésű ingatlan. Az elővásárlásra jogosult Abony Város Önkormányzata akként nyilatkozott, hogy elővásárlási jogával nem kíván élni.

Megtekintés időpontja: 2005. szeptember 14. 11 óra
Biztosíték összege: 410 000 Ft
Fizetési feltétel: egy összegben, a szerződéskötéstől számított 15 napon belül.
Ajánlatok benyújtásának időpontja: 2005. szeptember 21. 11 óra
Pályázatok bontásának időpontja: 2005. szeptember 29. 11 óra
Jelige: „Abony"

7. Abony, Jókai Mór u. 10. sz. alatti, abonyi belterület **3287 hrsz.**-ú, 1 ha 7587 m² alapterületű, nevelőintézet megjelölésű, **védett terület** megnevezésű ingatlan. Az ingatlan területén található a **műemlék jellegű volt Lavatka-kúria** (műemléki törzsszám 6876).
Elővásárlási jog illeti meg a Magyar Államot, illetve Abony Város Önkormányzatát.

Az ingatlan elidegenítéséhez a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal hozzájárult. Az ingatlan felújításával, hasznosításával kapcsolatos műemlékvédelmi elvárásokat és előírásokat az ingatlanról készített tájékoztató anyag tartalmazza.

Megtekintés időpontja: 2005. szeptember 14. 11.30 óra
Biztosíték összege: 10 000 000 Ft
Fizetési feltétel: egy összegben, a szerződéskötéstől számított 15 napon belül.
Ajánlatok benyújtásának időpontja: 2005. szeptember 21. 10 óra
Pályázatok bontásának időpontja: 2005. szeptember 29. 10 óra
Jelige: „Lavatka"

A pályázaton való részvétel feltétele **pályázati biztosíték** adása, melyet **2005. szeptember 19. napjáig egy összegben kell átutalni** kiíró OTP Bank Rt.-nél vezetett 11742001-15395883-10380004 számú bankszámlája javára.
A biztosíték a szerződéskötést követően, a vételár teljes kiegyenlítéséig szerződést biztosító mellékkötelezettségre (foglalóvá) alakul át.

Ajánlatok benyújtásának helye: 1052 Budapest, Városház u. 7. I. em. 50.

Az ajánlatok benyújtásának módja: A pályázatot két eredeti példányban, zárt borítékban, hivatalos cégszerű aláírással, az ajánlatok benyújtására megjelölt időpontban és helyen az adott pályázatra utaló jelzéssel személyesen vagy meghatalmazott útján kötelesek benyújtani.
A pályázati borítékon csak a pályázó neve és a pályázati jelige kerülhet feltüntetésre.
A pályázatra benyújtott ajánlatnak tartalmazni kell az ajánlattevő részletes és jogilag kötelező erejű nyilatkozatát különösen:
a) a pályázati felhívásban foglalt feltételek elfogadására,
b) az általa vállalt szolgáltatásokra és kötelezettségekre,
c) a vételár vagy ellenszolgáltatás összegére,
d) az ajánlati kötöttségre vonatkozóan.
A pályázatok benyújtása során a pályázó, illetve meghatalmazottja köteles bemutatni személyi igazolványát, egyéni vállalkozói igazolványt, gazdasági társaság esetén 30 napnál nem régebbi hiteles cégkivonatot és aláírási címpéldányt.
Pályázó köteles igazolni továbbá a kiírásban megjelölt biztosíték kiíró rendelkezésére bocsátásának tényét.

Ajánlati kötöttség: A pályázó ajánlatához a benyújtási határidő lejártától számított 90 napig, illetve az elbírálási határidő meghosszabbítása esetén az elbírálásra nyitva álló - meghosszabbított - határidő leteltéig kötve van, kivéve ha a kiíró ezen időponton belül a pályázatot megnyert ajánlattevővel szerződést köt, vagy a pályázókkal írásban közli, hogy a pályázatot eredménytelennek minősíti. A pályázó ajánlati kötöttsége akkor kezdődik, amikor az ajánlatok benyújtására nyitva álló határidő lejárt.

Pályázatok bontásának helye: 1052 Budapest, Városház u. 7. I. em. 102.

A kiíró a pályázati felhívást az ajánlatok benyújtására megjelölt időpontig visszavonhatja.
A kiíró fenntartja azon jogát, hogy a pályázat során ajánlatot tett egyik ajánlattevővel se kössön szerződést, és ily módon a pályázatot - akár indokolás nélkül is - eredménytelennek minősítse.

Ha a pályázat nyertesével a szerződéskötés meghiúsulna, vagy a szerződés aláírása után a nyertes pályázó a szerződést nem teljesíti, és ezért a szerződéstől a kiíró elál, úgy a kiíró - a szerződés kiíró által történő felmondása vagy attól történő elállása esetén a szerződéskötéstől számított 6 hónapon belül - jogosult a soron következő legjobb ajánlattevővel szerződést kötni, vagy új pályázatot kiírni.

A pályázatról és az ingatlanokról **további információ** kérhető: 485-6825.

Csúf Európa

Kritika

RÓZSA GYULA

Szabó Norbert: G7, 2005, installáció

Kövér, tömpe ujjak, vastag szivar, súlyos pecsétgyűrűk és hivalkodó kézelőgombok – utoljára az ötvenes évek hivatalosan kötelező, még inkább a húszas évek őszinte és spontán és tehetséges baloldali művészete ábrázolta úgy az ellenszenves tőkéseket, mint *Szabó Norbert* installációja. A G 7 című mű talányos és egyértelmű kritikája most sem magányos. A Friss Európa kiállítás cseh társkurátora „határozottan nemzeti beállítottságú, xenofób és végső soron monokulturális cseh társadalomról" ír a Kogart kísérőkiadványában, a lengyel társrendező professzor „populista, nacionalisztikus és fundamentalista vallási mozgalmakról" számol be, amelyek hazájában (szintén) „nem csak retorikájukban agresszívak". A hat főiskola végzős növendékeinek felvonulása ennek megfelelő, nem hasonlít sem az egykori VIT-ek, sem a mostani katolikus ifjúsági találkozók boldogság-processzióihoz. Egy másik magyar pályakezdő, *Páll Zoltán* háromdimenziós „egyéb veszély" táblákkal rakja tele a teremrészét és a fotók szerint kint a tereket, piros háromszögeiben pisztoly, Molotov-koktél és vállról indítható rakéták fekete sziluettje, a cseh *Lukas Berta* a számítógép-manipulációk ellen tiltakozik, a lengyel *Tomasz Mróz* húszabáló, embert hússal tömő gépszobrafilmje rémes.

Az összhatás pedig – akárcsak a hűszas évek összművészetében – színes és változatos. Grenoble, Usti nad Laben, Bécs, Pozsony, Poznan és Budapest friss diplomásai zökkenés nélkül egyek a társadalom iránti érdeklődésben, s abban, hogy felettébb lesújtó a véleményük erről az egységesülő társadalomról, de a cím igaz: friss indulatokkal ábrázolják a számukra csúf Európát. Még a szelídebb kritika tartományába tartozik a Csehországból jött *Timkovicova* enteriőrje, amely keményített csipkéből (gépi csipke) rendez be teljes térbeli kispolgári otthont, fotellal, könyvespolccal, természetesen középre állított televízióval, erről a televízióról honfitársa, *Martin Sedlak* mond, ha meggondoljuk, megsemmisítő véleményt, amikor pokoli elmélyüléssel készít aprólékos, csüggesztően minuciózus linóleummetszetet a vibráló képhibáról. *Töttös Katalin* szelídebb tárgykörben a nők szokványos babaszerepe ellen tiltakozik rikoltó harsánysággal, amennyiben déltengeri giccsfestményeken ábrázolja őket, pompázatosan plasztikus művirág- és műgyümölcs-keretben, *Nikola Hansalik* iróniája komor: fényképeken rekonstruálja azokat az obskúrus helyeket, ahol az utóbbi évtizedek ellopott műkincseit rejtegették.

Öröm, harmónia, megbocsátás éppen annyi van a fiatalok kiállításán, amennyi ahhoz kell, hogy ne vádolhassa a korosztályt senki divatbúbánattal, egyenmodorossággal. Persze a harmónia szomorkás harmónia, amilyen lehet *Molnár László* hagyományos technikájú táblaképein, amelyek kirakati bábuk sajátosan áttételes, bizarr emberségét és egyáltalán nem áttételesnek tekintendő magányát ábrázolják, s az öröm is olyan kétségesen túláradó, mint *Mathias Baumgartner* jajde-színes, jajdeharsány újexpresszionista tábláin, amelyen a kísérőszöveg szerint elsősorban ragyogó fogsorú feleségét ábrázolja. Komoly, szkepszis nélküli összetartozást a magyar és város témájú művekben találunk igazán. *A. Király András* már felékített négyszer hat panelkockát egy budai lakótelep sivár bütüfalán a műveivel; kettő és a panelhumanizálás fényképe a teremben látható, *Varga Eszter* makettasztalra és Kemény Zoltán munkáira emlékeztető szép bronz és kerámia domborművei komoly vallomások a Városról, *Germán György* képei pedig egészen különleges hideg-tárgyilagos, mégis érzelemmel teli jelentések-vallomások budapesti házhomlokzatokról.

Installáció, gépszobor, fotó, hagyományos festmény, csipke – aki idáig jut, ismét nyugtázhatja, hogy a ma induló képzőművész műfajok, anyagok, technikák és módszerek végtelenjéből választhat pályája elején. A lelkesedni akarók ebből azt a következtetést vonják le, hogy a mai jelöltnek minden kor minden jelöltjénél nagyobbak, jobbak a lehetőségei. A pesszimisták sajnálják őket, és azokra a korokra emlékeznek nosztalgiával, amikor az új generációnak csak egy, legfeljebb két stílussal és modorral kellett számolnia, csak annyival kellett azonosulnia vagy szembeszállnia, ha meg akarta mutatni önmagát. A realisták a legborúlátóbbak. Ők – komolyan véve a társadalmak mai állapotáról szóló művész-jelentéseket – azt is fontolgatják, miből fog ez a most induló művészet megélni. És utalnak a jelen lévő *David Lefebvre* képnek nem megrendítő, de annál figyelemreméltóbb címmel felszerelt portréjára: Gazdag vagyok, de boldog...

Cirill betűk nagykanállal

Orosz tudományos konferencia, orosz plakátok az Arc kiállításon. Orosz együttes a Sziget Fesztiválon, orosz kamion a Budapest Parádén. Orosz író, orosz diszkó, orosz rulett, orosz dzsessz az A38 állóhajón. Falhatja kedvére mindenki az „oroszokat" a magyarországi orosz kulturális évadot jelképező nagykanállal.

– Az elmúlt tizenöt évben minimalizálódtak az orosz–magyar kapcsolatok. Felnőtt egy generáció, amely már nem tanulta a szláv nyelvet, és semmilyen kapcsolatba nem került az orosz kultúrával – mondja *Szvák Gyula*, az ELTE Russzisztikai Központjának igazgatója, a magyar–orosz kulturális évad főkurátora. – Leginkább őket szerettük volna megismertetni az orosz művészettel. Talán nyitottabbak erre, mivel nem volt részük a „kötelező korszakból".

Hozzájuk legközelebb talán az Andrássy úti Budapest Parádé kozmoszt ábrázoló orosz bulikamionja állt, vagyis araszolt a két, hetvenes éveiben járó lemezlovassal: *DJ Borisszal* és *DJ Georgijjal*. A belvárosi forgatag 650 ezer szeletelő fiatalja közül sokan ott lehettek a szigeti Loyko Band fellépésén is.

Az évad eddigi programjait mostanáig összesen csaknem egymillió ember látogatta. Ha a magyarországi orosz bemutatkozás pénzügyi okok miatt talán kisebb volumenű is, mint a kinti magyar szezon, a zárónapig még bőven akad említésre érdemes program.

A fiatal értelmiséget várják az A38 hajón pénteken, szombaton egy kétnapos orosz irodalmi-zenés programsorozatra. Díszvendégként *Vlagyimir Szorokin* érkezik a dunai hajóra. Itt mutatják be a Németországban élő

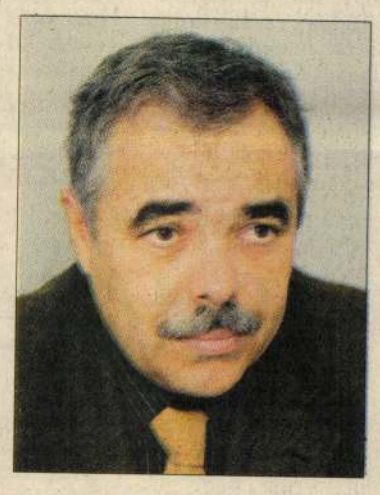

Szvák Gyula

Wladimir Kamimer új könyvét, az Orosz diszkót is. A friss kötet antréja mellé elengedhetetlen egy jó kis igazi orosz diszkó. Aki a könnyed műfajt kevésbé szíveli, annak lesz dzsessz, alternatív zene. Magyarok, oroszok együtt. A műsorfüzetben ígért orosz rulett szintén adja magát, bár azt egyelőre nem tudni, mit is jelent pontosan.

A programok szigorúan ideológia- és politikamentesek. Egyetlen kritérium a megfelelő színvonal, amit nagyon jó szívvel vesz a magyar közönség: május-

ban az orosz balettet tapsolta vissza több ízben a zsúfolt Vígszínház, áprilisban a könyvrajongók álltak sorba az orosz pavilonok előtt.

– A kortárs orosz irodalom kezdi visszanyerni a klasszikus idők rangját. A világot nagyon is érdeklik ők, fordítják is számtalan nyelvre a nagy neveket: *Viktor Jerofejevet, Pelevint, Szorokint, Tolsztaját, Ulickaját* – állítja Szvák. – Magyarországon ezerötszáz–háromezer példányban jelennek meg ezek a kötetek, akár a kortárs hazai írók.

Októberben nyilvános előadás-sorozaton elemzik a Lomonoszov Egyetem irodalomtörténészei az orosz kultúra „ezüstkorát", a XIX–XX. század fordulóját. És a nagykanálba még rengeteg minden belefér: szeptember végén Pécsett a Szergej Eisenstein filmjeiből és grafikáiból válogatott anyagot mutatják be, amely eddig ismeretlen oldaláról láttatja a művészt. A Thália Színházba októberben érkezik a szentpétervári Dogyin Színház Csehov Ványa bácsijával, a Trafóban pedig *Jevgenyij Griskovec* egyszemélyes színházával lép fel. Novemberben a magyarországi program zárásaként Moszkvai Szólisták lépnek föl *Jurij Bashmet* közreműködésével.

A közös évadra a Bécs–Budapest–Szentpétervár című kiállítás tesz fel a pontot – ahogy Szvák Gyula fogalmaz –, amely a három világváros művészetét térképezi fel a XIX. és a XX. század fordulóján. Az oroszokkal kiegészített Klimt–Kokoschka–Schiele-tárlat anyagát Bécs és Budapest után Szentpéterváron láthatja a nagyérdemű.

SZABLYÁR E

SZABÓ NÓRA

1939-ben	Budapesten született
1952–1956	a Képző és Iparművészeti Gimnázium diákja
1956	kivándorol az Egyesült Államokba
1966–1970	tanulmányokat folytat a Syracuse Egyetem Képzőművészeti Szakán, Syracuse, New York
1971	családjával Bécsbe költözik
1970–1983	hosszabb utakra kíséri ENSZ diplomata férjét (Dél-Amerika, Görögország, Egyiptom, Távol-Kelet és Kelet-Afrika)
1984	vendégművész, Villa Romana, Firenze
1986	tanulmányozza a sajátkészítésű papír előállítását, Magnolia Press, Oakland, Kalifornia

CSOPORTOS KIÁLLÍTÁSOK

1968	Annual Art Exhibition, Chautauqua, N.Y.
1969	Annual Art Exhibition, Cooperstown, N.Y.
1970	Spring Exhibition, Associated Artists of Syracuse, Syracuse , N.Y.
1974	Art Exhibition, IAEA/UN, Bécs
1979	Galerie in der Stubenbastei, Bécs
1982	„Tisztelet a Szülőföldnek", Műcsarnok, Budapest
1985	Kalediоscop 25, Collegium Hungaricum, Bécs
1986	International Drawing, Pécs
1987	Magyar Műhely, Szombathely
1992	Magyar Nagykövetség, Washington, DC Medium Paper, Szépművészeti Múzeum, Budapest
1993	Galerie U3, Bécs
1996	Galerie Bloom, Szombathely
2003	GIGANT Kunst im Palais, Bécs

EGYÉNI KIÁLLÍTÁSOK

1976	Galerie in der Blutgasse, Bécs
1978	Zentralsparkasse Mariahilf, Bécs
1983	Ariel Studio d'Arte, Vicenza
1984	Atelier M. Csutak, Bécs
1989	Budapest Galéria Kiállítóháza, Budapest
1989	Zürich Kosmos Galerie, Bécs
1990	HLW Architects & Planners, New York
1995	Vasarely Múzeum, Budapest
1996	Bildungshaus Lainz, Bécs
2000	The Center for Spirituality and Arts, San Atonio
2003	GFT Galerie, Bécs
2003	Collegium Hungaricum, Bécs

MUNKÁI KÖZ- ÉS MAGÁNGYŰJTEMÉNYEKBEN

University Syracuse, Syracuse, N.Y., AKH Wien, Bank of America, AUA, Zürich Kosmos Versicherung Bécs, valamint számos magángyűjteményben (Ausztria, Olaszország, Egyesült Államok, Magyarország és Német Szövetségi Köztársaság)

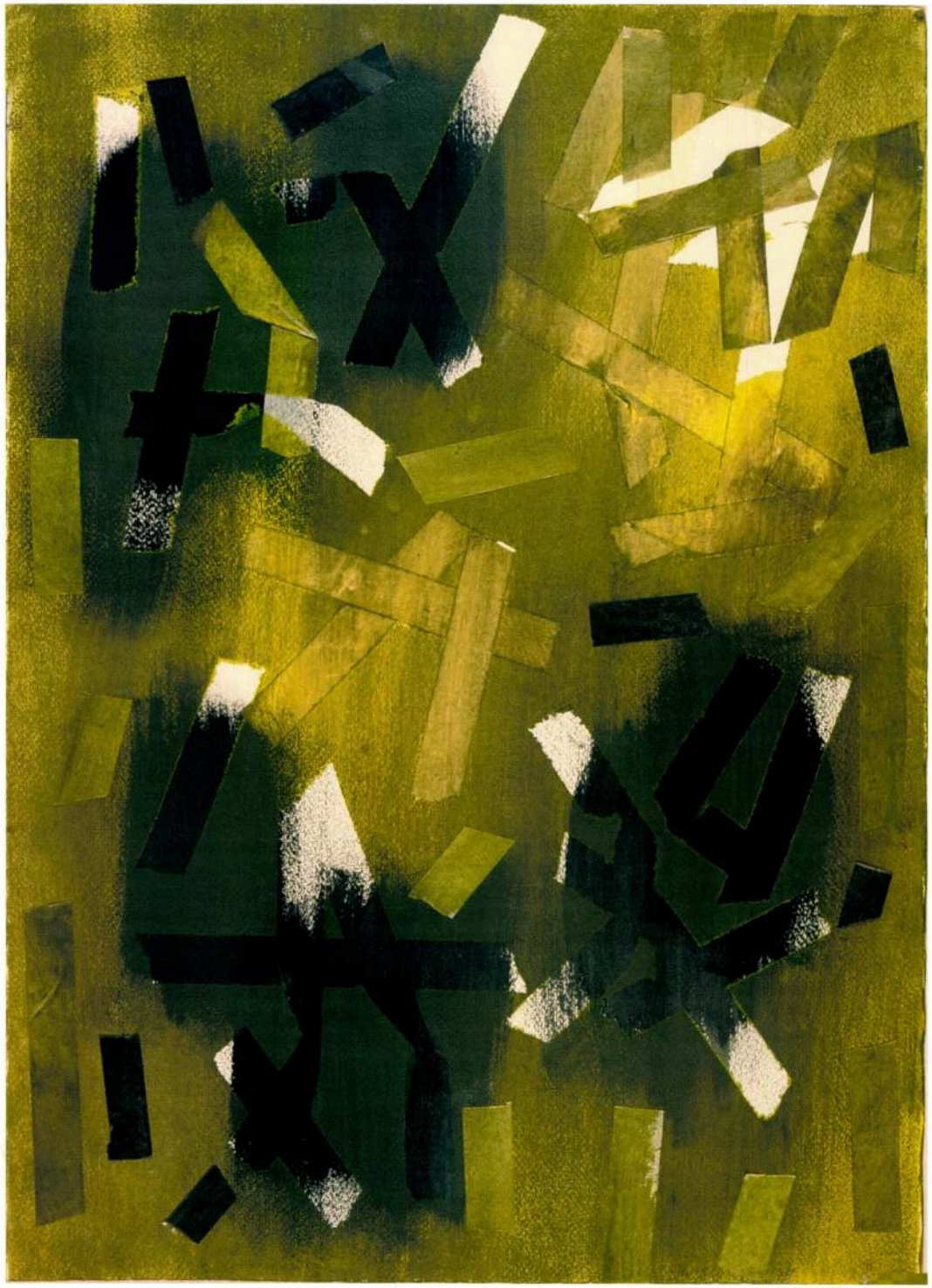

„Évek munkája, keresése eredményeképpen találtam meg azt a metaforát, mellyel és melyen keresztül a legjobban tudom kifejezni viszonyomat az engem körülvevő, állandó változásban lévő világgal s mely e viszony szenzibilis és szellemi milyenségét legjobban kifejezi. Ez a metafora számomra az írás, az emberiség történelmén átívelő összekötőfonal." – írja Szabó Nóra.

A művész sztéléket állít elénk s ezeken is, de kisebb munkáin is léptennyomon írásszerű jelhalmazokra bukkanunk. De hát mi is ez az írás, mik is a sztélék?

A sztélé, mint üzenetet rögzítő, törvényeket, eseményeket őrző forma, ősidők óta, idők ostromát kiállva, más-más szerepet tölt be. Fába faragva, kőbe vésve út-irányt mutatott, állomásokat, határokat jelzett – és fontos történésekre emlékeztetett. Hammurábi kódexét Szuzában diorit oszlopra vésték, mindenki számára megközelíthetően, jól láthatóan; elolvasni ugyan kevesen tudták, mégis mindenki tudta, „értette", hogy az oszlopra életüket keretekbe fogó, sokszor azt meghatározó törvények vannak vésve.

Az előttünk álló sztélék képfelületén ragasztott betűszerű jelekre bukkanunk, másutt a ragasztott csíkok rétegezve fedik egymást, ismét másutt ott voltak, de levették, eltávolították. A jelenlévő és csak nyomaiban jelenlévő, születő, élő és eltűnő jelek halmazából egyfajta kalligráfia, organikus struktúra keletkezik, melyet egy vertikális háló szövete tart össze.

{Szabó Nóra} munkáinak színvilága az elmúlást sejtető fakó posztellszínektől az élet örömével átitatott tobzódó színekig ér. Érdemes elmélyülni a kvázi-írásban, a sztélék üzenetében, a színek szenzibilitásában – mind rólunk szól.

Bujdosó Alpár

A Budapest Galéria meghívja Önt

SZABÓ NÓRA

képzőművész

Sztélék...

című

kiállításának megnyitójára
a Budapest Galéria Kiállítóházába
(1036 Budapest, Lajos utca 158.)

2005. május 5-én csütörtökön 17.30 órára.

A kiállítást megnyitja

Szipőcs Krisztina

művészettörténész.

Megtekinthető 2005. június 5-ig,
hétfő kivételével naponta 10–18 óráig.

Támogatók:

Nemzeti Kulturális Alapprogram
Collegium Hungaricum, Bécs
Fővárosi Önkormányzat Kulturális Bizottsága

munkaközi beszámolót tartott a a szocialista eszméknez.

A Szabó Lajos-különszámról

Semmiképp sem puszta udvariaskodás a részemről, ha *Berkes* Erzsébetet érzékeny versértőnek nevezem. Tanúim erre mindazok, akik figyelemmel kísérték a *Magyar Nemzet* versrovatát azokban az években, amikor ő volt az irodalmi oldal szerkesztője. December 4-i folyóiratszemléjében erről újfent tanúságot tesz, ám — az elsősorban nem a képzőművész, hanem — a filozófus *Szabó* Lajost bemutató 9—10-es *Életünk* duplaszámról írottakba becsúszott néhány ténybeli tévedés is.

Tábor Béla nem csupán „pályatársa" volt Szabó Lajosnak (minden kortárs filozófus és képzőművész az volt), hanem munkatársa, akivel közösen írt és publikált könyvet (erről a könyvről szól *Hamvas* Bélának itt először olvasható korabeli írása.) *Mándy* Stefánia sohasem volt „szocialista" avantgárd költő, pusztán: avantgárd költő; és nemcsak „felesége volt" Tábor Bélának, (aki, mint jelen számban közölt új tanulmánya is tanúsítja, ma is folytatja Szabó Lajos társaként elkezdett gondolkodói tevékenységét), hanem ma is az. A *Mérei* Ferenc portréfilmjében felvillantott szellemi kör sohasem volt „kommunista indíttatású"! Berkest az tévesztheтte meg, hogy speciel maga Mérei a negyvenes évek végéig az volt, vagy talán, hogy a különszám elején közölt életrajzi vázlatban azt olvasta, hogy Szabó Lajos „a húszas évek elején részt vett az illegális kommunista mozgalomban". Ez esetben viszont „kommunista indulású"-t kellett volna írnia.

Szabó — idézem a vázlatot — már 1928-ban „Kassák Munkakörének tagja", ahonnan ráadásul még Kassák számára is túlságosan is éles antibolsevizmusa miatt „több társával együtt kizárják", és ekkor alakítja meg *Justus* Pállal együtt az oppoziciót, ami egyrészt forradalmi szembenállást képviselt az akkori rendszerrel, de egyben ugyanolyan élesen a bolsevizmussal, illetve a KMP-vel és legelsősorban az akkor kibontakozó sztálinizmussal, már a harmincas évek legelejétől.

Ennyit a tényekről. Ami pedig az 1987-es Hamvas-szám után ezt a különszámot is kitaláló, megszervező és összeállító szerkesztő-páros, Kőszegi Lajos és Várhegyi Miklós munkájának minősítését illeti, atekintetben én szögesen ellentétesen vélekedem, mint a recenzense. Úgy gondolom, aki elolvassa ezt a 190 oldalt, annak nem kisebb —, bár másféle — szellemi élményben lesz része, mint a Bibó-emlékkönyv olvasóié. De erről valóban döntsenek az olvasók —, ha mindenütt olvashatják majd. Jelenleg tudniillik az a helyzet, hogy a teljes hónapja megjelent lapból —, amely Szombathelyen már rég elfogyott, a vidéki városok standjaira két hete érkezett meg — Budapesten nem kapható egyetlen példány sem.

Tábor Ádám

SZABÓ Lajos

MN 1989. dec. 20.

ügyéhez, mert a köztársasági elnök választása ügyében képes megváltoztatni eredeti álláspontját, tehát, hogy ne a parlament, hanem a nép döntsön. Az élet ilyen, és egyetértek *Pozsgay* Imrével, aki a minap kijelentette, a politikus ne várjon hálát. Én sohasem azért harcoltam, hogy népszerűséget szerezzek. Munkám közben a népszerűséget megkaptam. Nem hivalkodásból mondom, de a közvéleménykutató-intézet novemberi jelentése szerint Pozsgay után én vagyok a második legnépszerűbb jelölt a köztársasági elnöki posztra.

— *Nincs harag a szívében támadóival szemben?*

— A politikai küzdelmek felszínre hoznak egy csomó kalandort, karrieristát, akiknek semmi sem drága. Az új hullámlovasok szeretnének minél nagyobb szeletet lekanyarítani maguknak a tortából. De csak idő kérdése, mikor tűnnek el a süllyesztőben. Valószínűleg csak a választás után, amikor elkezdődhet a stabilizálódás. Ezért tehát nincs harag bennem.

— *Egyre feltűnőbb, hogy szaporodik az üldözöttek és az ellenállók száma, akik a pártállam szétzúzásért most érdemeket várnak. Számuk olyan ütemben növekszik, mint 1945-öt követően a partizánoké. A történelmi azonosságok ismétlődnek?*

— A politikai szerencsevadászokról már beszéltem, több időt ne vesztegessünk rájuk. Nem szabad egy napon említeni és egy kalap alá venni a hitvány embereket a demokratikus ellenzékkel, amelyik már a 80-as évek elejétől létezik, és látványosan fellépett a gumibotozások ellen is. Nagyon sok értékes ember található az ellenzékben, és én az előbbieken túl közéjük sorolnám a volt MSZMP azon frakcióját is, amelyik szintén

kál, hogy aki otthon marad, az a múltra szavaz. Úgy látszik néhányan nem tudnak saját korlátaikon felülemelkedni, pedig ma már más korszakot élünk. S ne feledjük azt sem: az erőszak újabb erőszakot szül.

— *Az elmúlt hetek harcaiban elfeledkezett egy ígéretéről, nevezetesen kideríti, kik lakják jogellenesen az állami villákat?*

— Tisztességesen bevallom, ezzel az üggyel nem tudtam foglalkozni. Egymást érték a parlamenti és a bizottsági ülések és a választóim ügyes-bajos dolgainak intézése minden időmet igénybe vette. De nyomozónak és ügyvédnek kell annak lennie, aki ebben a dzsungelben utat talál. Az lenne a következő, amit *Czinege* Lajos, nyugalmazott miniszterelnökhelyettes tett, lemondott az állami villájáról. Ha továbbra is csak a múltat vizsgáljuk, nem tudjuk megteremteni az új Magyarországot.

— *Új Magyarországról beszél, milyennek látja annak kontúrjait?*

— Már itt az új Magyarország, csak talán észre sem vettük, hogy szépen csöndben lezajlott egy forradalom. Alkotmányosan elértük, amit 1956 véres harcai sem tudtak kierőszakolni. Békés körülmények között jött a rendszerváltás.

— *Ez lehet, hogy így van, csak az utca embere alig érez valamit.*

— Ezzel egyetértek, persze, hogy nem veszi észre, mert rosszabb lett a helyzete, egzisztenciális bizonytalansággal küszködik. Ez az átmenet természetes velejárója. A gazdasági változás csak a politikai után következhet. Tehát a választások után kezdődhet el a gazdasági átalakulás.

— *Az elkeseredett és az elsze-*

SZABÓ Laura

P.SZABÓ ERnő: Éles és még élesebb képek. =
Uj Magyarország, II.évf. 19.sz. 1992. január 23. 13.p.

Kővágóörs, Művelődési Ház, kiáll. 1991. 10 festő
és szobrász

Anna Gyulafi de Ratoz, Magfici
Martini Estoras de Galanta Con-
iunx. Anno Domini. 1535.

SZABÓ LAURA
festő-grafikusművész

8254 Kővágóörs
Zrínyi u. 9.

SZABÓ LAURA

SZABÓ LAURA, FESTŐ-GRAFIKUSMŰVÉSZ

1964-ben születtem Budapesten. 1965-től 1984-ig Párizsban éltem szüleimmel. 1980-tól apám, Szabó Ákos festőművész tanítványaként tanultam a festő mesterséget. 1980-tól folyamatosan vettem részt francia csoportos képzőművészeti kiállításokon. 1983-ban nyertem felvételt az École de Beaux-Art-ra (ez a képzőművészeti főiskola). Itt 1 évig tanultam. 1984-ben férjhez mentem, 3 gyermekem van. A művészeti munkát nem hagytam abba. Szakmai célom, csendéletek, portrék és templomok számára bibliai tárgyú képek festése.

LAURA SZABÓ, KUNSTMALERIN-GRAPHIKERIN

Ich bin 1964 in Budapest geboren. Zwischen 1965 und 1984 habe ich mit meinen Eltern zusammen in Paris gelebt. Von 1980 studierte ich den Kunstmaler-Beruf als Lehrling meines Vaters Ákos Szabó, Kunstmalers. Ab 1980 habe ich regelmäßig an französischen künstlerischen Gruppenausstellungen teilgenommen. 1983 bin ich zu École de Beaux-Art aufgenommen worden (Hochschule für Bildende Künste). Hier habe ich 1 Jahr lang studiert. 1984 habe ich die Ehe geschlossen, ich habe 3 Kinder. Mit der künstlerischen Arbeit habe ich nicht aufgehört. Nach meinen kunstberuf-lichen Zielsetzungen möchte ich Stilleben, Portraits und für Kirchen Gemälde in biblischen Themenkreisen machen.

MS. LAURA SZABÓ, PAINTER AND GRAPHIC ARTIST

I was born in Budapest in 1964. In the period of 1965-1984 I lived in Paris with my parents. From 1980 I undertook study of the arts from my Father and Master, Mr. Ákos Szabó, a Painter himself. From 1980 my works were exhibited almost continuously together with the works of other artists. I have enrolled in the École de Beaux-Art in 1983 (equivalent with the School of Arts in Hungary). I have attended the Beaux-Art for one year. Im married in 1984. I have three children, but I wish to continue to work. My artistic challenge include painting of still life, portraits and painting of biblical theme for churches and places of worship.

Szabó Laura festő

Veszprémi Művész Céh, 1991

SZABÓ LAURA

Laura Szabó, painter
8254 Kővágóörs, Zrínyi utca 9.

Born in Budapest, 1964. Between 1965 and 1984 she lived in Paris with her parents. Since 1980 she has learnt her profession from her father Ákos Szabó. She studied at the École de Beaux-Arts for one year.

Szabó Laura, festő
8254 Kővágóőrs, Zrinyi utca 9.

1964-ben született Budapesten. 1965-1984 között szüleivel Párizsban élt. 1980-tól apjától, Szabó Ákostól tanulta a mesterséget. Egy évig tanult az École de Beaux-Art-on.

Fontosabb csoportos kiállításai:
Paris, Salons Comparaisons
Paris, Salon du Dersin et de la Peinture a l cau
Paris, Salon Figuration Cretique,

Tagság:
Francia Művészeti Alap
1991. Veszprémi Művész Céh

SZABÓ LAURA

Csendélet
50 x 35 cm, vizfesték

Still life
watercolour, 50 x 35 cm

1021

Emberek, emberi kapcsolatok

Letűnt korok hangulata árad Szabó L. Viktor képeiből. Témaválasztása teljesen mai, inkább a kompozíció és a színek kiválasztása teszi ezt.

— A bizánci festészet a kedvencem, s ez érződik bizonyára a festményeimen is. Az élénk színek már gyerekkoromban „megfogtak". Reprodukciókkal zsúfoltam tele a szobám falát, s nagyon szerettem a keveretlen, ragyogó tiszta színekkel festett képeket. A kompozíciót tekintve pedig elsősorban az embercentrikusságot örököltem: emberek, emberi kapcsolatok játsszák képeimen a főszerepet, mert ezek a legmaradandóbbak változó világunkban.

— A művészettel foglalkozók kedvenc hobbija, hogy stílus névvel jelölt skatulyákba gyömöszölik az alkotókat. Téged hová sorolnak?

— Barcsay Jenő neoszecessziósnak minősített. Ezt én elfogadom, de meg kell mondanom: nem érdekel, hogy milyen stílushoz sorolnak. Azt tartom fontosnak, hogy nekem tetsszen a kép, s ha rajtam kívül még egy embernek tetszik, már érdemes volt megcsinálni, hiszen két embernek okoztam örömet vele.

— Bizonyára nem úgy léptél ki a főiskoláról, hogy a tarsolyodban volt ez a stílus. Mennyi idő alatt jutottál el idáig?

— Végigpróbáltam az izmusokat, amíg lehiggadtam. Ez tíz évet vett el az életemből.

— Úgy tudom, nagyon gyorsan dolgozol, egy-két nap alatt elkészítesz egy képet.

— Látszólagos csak a gyorsaság. A szülés is rövid ideig tart, ha azt vesszük, hogy kilenc hónapig tart az előkészület rá. A fizikai munka a gyors nálam, mert nem készítek vázlatokat a képeimhez, egyből a vászonra viszem a festéket. A mögötte levő lelki vajúdás azonban jóval hosszabb folyamat. Szerencsésnek tartom magamat, mert nem kell komponálnom, megálmodnom a témákat színekkel, vonalakkal, a végső formában. Ebből adódik, hogy soha sem modell után dolgozom, hanem fejből. Az viszont gyakran előfordul, hogy napokig ülök az üres vászon előtt és a szemeimmel festem a képet. Ha elkészültem, akkor fogom a festéket és gyorsan megcsinálom a valóságban is.

— Képeidet nézve meglepő, hogy városi ember létedre gyakran szerepel témáid között a falu, s szinte minden munkádon találkozunk állatokkal. Vágyódsz a falusi életforma után?

— Inkább csak tetszik. Nagyon sokat utazom. Amikor még nem volt autóm, kimentem a Nyugati pályaudvarra, s felszálltam az első vonatra, 3—4 napig is csatangoltam egy környéken.

— Azt mondtad, hogy volt egy izmikus korszakod. Tudatosan másoltad akkor a stílusjegyeket?

— Nem, de kétségtelen volt az utánérzés néhány esetben. A vietnami háború idején készítettem egy képet, ami Picasso Guernicájának hatása alatt született. Meg is kaptam a magamét. Beláttam, hogy igazuk volt a kritikusaimnak, szétszabtam a képet.

A lantos

Benkő Dániel lantművész utóbbi öt évéről imponáló statisztika mesél: 6—700 hazai hangverseny, 11 saját lemez és 10 másik, amely felvételén közreműködött, most jelent meg az ötödik gyűjteményes Bakfark Bálint lemez; Orpheus című legújabb kottagyűjteménye a népszerű kiadványok között volt a frankfurti könyvvásáron. Következő hazai koncertje nyár elején lesz a Vigadóban. Eddigi tevékenységéért, különösen az ifjúság zenei nevelésében való részvételéért KISZ-díjjal tüntették ki.

— Mikor fogtál lantot?

— Majdnem a diplomával vettem át. A Zeneművészeti Főiskola gitár szakán végeztem. A diplomaosztás után két nappal egy angol rockzenésztől kértem el. A Budapesten koncertező Traffic együttes előzenekarának basszusgitárosa volt, aki csendes óráiban lanton játszott. Kereste az itteni lantosokat és véletlenül velem találkozott. Két hónap múlva a British Council meghívására Cheltenhamben részt vehettem egy lantkurzuson, ahol végleg megbarátkoztam a hangszerrel. Egy évvel később már önálló programmal szerepeltem az angol egyetemi városban.

— Itthon egyedül kezdted, majd később a Bakfark Consorttal népszerűsítettétek a lantzenét. És főleg Bakfark Bálintot, aki talán csak a saját korában lehetett népszerűbb . . .

— A nagy lantkorszak 450 éve volt, azóta nincsenek igazi nagy mesterei és a hangszer is a múlté. Új darabok nem íródnak, a régieket idézzük. Angliában, Amerikában és Hollandiában viszonylag sokan játszanak a hangszeren, de ott sem tanítják. A lantkurzusok rövidek és inkább táborozások, közös gyakorlások, semmint tantervszerű tanfolyamok.

— Nemcsak játszod az évszázados lantműveket, hanem kutatod és ki is adod az ismeretleneket . . .

— Szinte elkerülhetetlen, hogy a lantra írott zenével tudományosan is foglalkozzak. Kezdetben kényszerből kutattam, hogy legyen mit játszanom, de a szenvedély megmaradt. Bármelyik külföldi városban játszom, a könyvtárakat is meglátogatom. Újabb műveket keresek.

Benkő Dániel

Sportszerű

Monspart Sarolta kapta az egyik sportszerűségi fődíjat. A tájékozódási futás neves képviselője két éve nyáron súlyosan megbetegedett. Agyhártya- és velőgyulladást kapott, lassan gyógyult csak fel, de nem vesztette el a kapcsolatát a sporttal.

— A tájékozódási futó szövetség kapitánya vagy, január elseje óta. Mi a feladatod?

— Furcsa, hogy lelkesíteni, akaraterőt fejleszteni motiválni kell a tájfutókat, akiket versenyre készítek fel. Pontosan most, amikor még nem vagyok teljesen egészséges . . . Tudom, hogy az én hozzáállásom is sokat számít, de akarni, tenni nem tudok helyettük.

— Baj van az utánpótlással?

— Az általános iskolában kell elkezdeni a toborzást, s így teszünk mi is. Ha 80 gyerek eljön a felhívásra, jó, ha 3 velünk marad. Jelenleg 35 kerettagunk van, négyféle keretben. Nem sok.

— Mire készíted fel most őket?

— Az 1981-es svájci világbajnokságra. De előtte még kétszer, júliusban és szeptemberben kimegyünk Svájcba versenyezni.

— Ha befejezted végleg a sportolást, akkor mit csinálsz?

— Akkor újra tanítanék, ugyanis matematika–fizika szakos tanári diplomám van. De sportszervezői képesítést is szereztem a Testnevelési Főiskolán, s most végzem a szakedzőit. Érdekel a sportdiplomácia is . . .

— Az egészséged? Teljesen rendbejöttél?

— Szinte minden mozgásformát újra be kellett gyakorolnom. Naponta több kezelést is kaptam, s még ma is rászorulok. A gyógytornát is folytatom, néha futok is egy keveset. Egy-egy ilyen óra után úgy érzem, hogy az egész napi energiám, erőm elfogyott.

— A mesében hármat lehet kívánni. Te mit kívánnál?

— Jól szerepeljünk a világbajnokságon, széleskörben elismert legyen a tájfutás és hogy a jobb lábam is gyógyuljon meg.

Monspart Sarolta

Írta és játssza

Új oldaláról mutatkozik be Bujtor István filmszínész: Pogány madonna címmel forgatókönyvet írt a filmgyár részére.

— Hogyan merült fel annak a gondolata, hogy filmet írj?

— Korábban több krimiben is szerepeltem. Úgy éreztem, hogy magam is képes lennék egy krimiforgatókönyv megírására. Volt egy jó ötletem, amelyet Mészáros Gyula rendezővel együtt megpróbáltunk megvalósítani. A készülő filmről annyit elárulhatok, hogy bűnügyi vígjátékról van szó, amely nem nélkülözi az izgalmakat. Lesz benne viharban vitorlásverseny, nagy pofonok, óriási verekedések, autós és helikopteres üldözés, mindez megfelelő humorral fűszerezve.

— Magadnak írtad a film főszerepét?

— Bevallom, igen, hiszen Ötvös „Csöpi" nyomozó figurája közel áll hozzám. A történet a Balaton mellett játszódik, egy vitorlázó társaság áll a középpontban. Mivel magam is vitorlázó versenyző vagyok, jól ismerem ezt a világot.

— Külsődben is rendkívül hasonlítasz Bud Spencerre, azaz Piedonéra, akinek többször is kölcsönözted a hangodat. Találkoztál már nagynevű kollégáddal?

— Nemrég Romániában forgattuk a Sándor Mátyást amelynek címszerepét alakítom, ott a filmgyár büféjében találkoztam Spencerrel. A kölcsönös bemutatkozás után elbeszélgettünk egymással. Remek fickó. Kicsit megirigyeltem a nagyszerű Piedone-filmeket, azért próbáltam magam is egy hasonló stílusú kalandfilmet írni.

— Mit szólnál, ha a filmés színdarabírók filmszerepet vállalnának?

— Nagyon örülnék neki, legalább meglátnák, hogy milyen nehéz megcsinálni azt, amit az író elképzel.

— Nem zavar, hogy a magyar filmekkel szemben előítéletekkel viseltetik a közönség?

— Nagyon is, de azt hiszem, ebben nem a közönség a hibás, hanem maguk a filmek. A 60-as években szívesen nézték meg a nézők a magyar filmeket. Aztán egy erős törés következett. Az úgynevezett művészfilmeket nehezen tudják megemészteni.

Bujtor István

Dor… k…

1980 MAJ 1
IFJÚSÁGI MAGAZIN
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-848, 340-726
SAJTÓFIGYELŐ

Szabad… egyedül … Európában. Termékeik… legutóbb az Egyesült Államok tudományos akadémiájának néprajzi osztálya, japán és ausztrál etnográfusok vásároltak gyűjteményükbe. A sikeres műtárgy nem más, mint a különös hangú népi pengetős hangszer: a doromb. Szilágyi Zoltán kecskeméti könyvtáros saját műhelyében készíti a dorombokat.

— Tulajdonképpen miféle hangszer ez?

— Egyszerre fúvós és pengetős instrumentum. Az elülső fogakhoz illesztett keretben lévő pengetőrugó mellett kiáramló levegőörvényeket a pengetőrugó hozza rezgésbe.

— Ez elég bonyolultnak tűnik . . .

— Pedig könnyebb, mint a szájharmonikázás. Öt-tíz perc alatt bárki belejöhet.

— Műhelyedben több változat is készül, miért?

— A 15 éven aluli lányok a szoprán, a fiúk a tenor, az idősebbek pedig a mélyebb fekvésű hangokat szeretik. Ezért kínálok a kontrabaszszustól a szopránfekvésűig sokfélét. Van egy bemutatópéldányom, amelyik két oktávot tud, semmi pénzért el nem adnám. Számomra ez egyébként sem elsősorban üzlet. Szenvedélyes népműlevő lévén szeretném széles körben elterjeszteni az elfeledett népi hangszert. Ausztriában, NSZK-ban és Olaszországban gyártanak dorombot, de azok csak szobadísznek jók.

— Mi késztetett arra, hogy exhumálj egy rég holt mesterséget?

— Gyermekkoromtól játszom furulyán és dudán. Hallottam a dorombról, szerettem volna kipróbálni. A hangszerboltokban úgy néztek rám, mint egy marslakóra. Akkor döntöttem el: ha nincs, majd én csinálok. Kétszáz éves lexikonokban böngésztem, levéltárakban kutattam, idős embereket kerestem fel, akik gyerekfejjel még láttak öreg dorombkészítőket munka közben. Évek alatt összegyűlt a kellő adathalmaz, szerszámokat vettem, berendeztem egy műhelyt otthon. Az első háromszáz darab csaknem való volt. Kis híján feladtam a reményt. Hogy mégsem, azt a kecskeméti gépipari főiskola segítségének köszönhettem.

Szilágyi Zoltán

…azóta ellen… mentőorvossá érlelte. Szoros munkabeosztásban, a legkorszerűbb eszközök segítségével küzd a legfontosabbért: az életért.

— Miért tartod szépnek a munkád?

— A fokozott koncentráció miatt. Kórházi orvos általában nem kap olyan esetet, ahol egyedül kellene foglalkozni a beteggel, kisegítő diagnosztikus háttér nélkül, nekünk pedig azonnal cselekednünk kell.

— Mit szólsz a „fehér taxi" titulushoz?

— Sajnos, néhány felelőtlen ember tudatában ez így él, s gyakran félrevezető bejelentésekkel igyekeznek mentőhöz jutni. Ezzel a valóban rászorulók elől veszik el a gyors segítség, adott esetben az életmentés lehetőségét.

— Milyen segítségről van szó?

— Az elsősegélynyújtás és újraélesztés elemi eszközei rendelkezésre állnak minden mentőben. A rohamkocsik pedig egy embernek intenzív osztályú ellátást adnak. Egyik legmodernebb eszközünk a szívritmus-szabályozó, a világon elsőnek mi „vittük ki az utcára".

— Hogyan ítélik meg a mentőorvosokat?

— Az orvosok körében gyakran mostohán, az ellátott sérültről ritkán hiszik el, hogy milyen veszélyben volt, sőt előfordul, a szirénázó mentővel nyert előny csökken, mert várni kell a kórházi orvosra.

— Szinte csak dolgozol, munkaidőd heti 72 óra, a szakvizsga újabb plusz időt igényel . . .

— Elkötelezettség nélkül nem megy: elmondhatatlan érzés, ha sikerül elhárítani a veszélyt. Egyszer egy kórházba hívtak ki rohamkocsin, hogy életveszélyes állapotban lévő beteg… gen segítsünk — 6 órán át küzdöttünk érte. Az elméleti tapasztalatszerzést szolgálja, hogy időnk egy részét a Mentőkórházban dolgozzuk le, ahol a folyamat másik oldaláról láthatjuk a betegellátást.

— Mire kell ügyelned a betegnél az orvosi teendőkön kívül?

— A megnyugtató hangra és arra, hogy ne vegye észre rajtam a fáradtságot. Ez néha probléma, hisz ráadásul Gödöllőről kell bejárnom a munkahelyemre.

Szabó Lorant

építész

cród

Tér és Forma

1929. 362. l. (Egy tanyaház, képekkel és alaprajzzal.)

Szabó Lóránt MDK

Szőnyi Otto pécsi műtörténész társa, aki ~~ő~~ a pécsi székesegyházról szólé tanulmányát a halálos ágyán tollbamondta. ("Szent Mór könyvi tanulmány...?!")

Gosztonyi Gyula: A mérnök szerepe a műemlékvédelemben. Pécs 1940 71 l.

SZABÓ Lóránt épitész

a Gellért-hegyi pálos templom oltárának tervezője-
1925 e.

Honismeret,1992.6. 35.

Szabó Loránd.

Nádler Róbert tanítványa.

A Műegyetemen megnyíló építészkiállításon a rajz- és ékítménytani gyűjtemények között szerepel munkája. A kiállítás keretében rendezett akvarell-verseny I. és II. díját nyerte el.

Magyarság, 1925. Máj. 31.

MDK

Szabó Lóránd

a Társaság elhunyt tagja, megh.: 1935

Pécsi Képzőm. és Műbar. Társ. 23.kiáll. 1938. jun.

MDK

Szabó Lóránd építész

meghalt 1935

Pécsi Képzőműv. és Műbar. Társ. kiáll. 1937.máj.

Szabó Lorand

épitész

meghalt 1935-ben

Pécsi kiáh. Gat.

1938

MDK

Szabó Léránd.

".....uj kiállitó nálunk."

Mikelszky Géza: A pécsi képzőművészek őszi tárlata. Pécsi Vigadó.- Emlékkiállitás Weber X.Ferenc képeiből és a Gebauer-Martyn festőiskola növendékeinek munkáiból. Dunántul. 1929.okt.20. 8.old.

Szabó Lóránt

Rómában a második egyházművészeti kiállításon neve szerepelt.

PH. 934. II. 13.

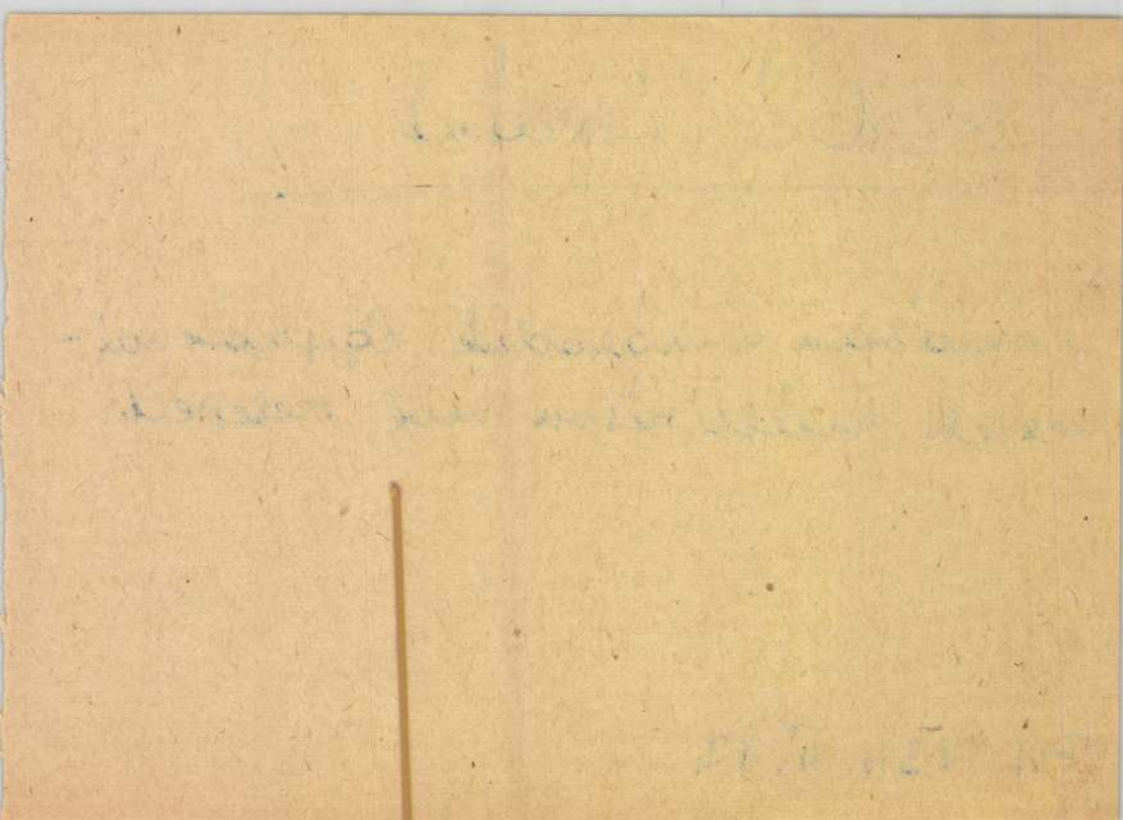

Szabó Lóránd

épitész ~~terverte~~

a szentgellérthegyi

szikla templom főoltárát,

mely az alsó templom szentélyében, ~~mely ökeresztény stilusban~~ van elhelyezve,

fenti terverte ökeresztény stilusban. A szentélyt a hajótól elválasztó ökeresztény motivumokkal diszitett kovácsolt vasból készült vasrácsot szintén fenti terverte és Forreider mülakatos kivitelezte.

Pfeifer

32. l.

34. l. képpel

mlajat pedig 137 K.40 fillérre er

sszaküldeni.

pest, 1908. március hó 26-án.

Schatz Róbert

számv. igazgató.

Építészet - világi

Tanyaház - Frobó Lóránt

Tér és Forma, 1929

II. évf. 362.

Egy tanyaház.

Szabó Lóránt építén

Tér és Forma, 1929

II. évf. 297-303.
dr. Bierbauer Virgil: A nékes fehérvári Prohászka emlék templom Terepályázatából.

Szobó Lóránt építész

Tér és Forma, 1929

F. év. 362.
Ex tanyaház.

Szabó Loránd festő

Magyar Müvészet 1925.69-71.o.
Y.E.:A Müegyetem épitészhallgatóinak kiállitása.

Rippl Rónai József festő

Népszava XXXVIII.1910.ápr.24.
97 sz. 6 lap.

Impresszionisták - a Müvész-
ház kiállitása.

MDK

Szabó Lóránt és Motuano Jenő épitészek

Fábiánemléktemplomok 12.l.

MDK

Szabó Lóránt müépitész és Motuano Jenő főmérnök, Pécs

looo pengővel dijazott pályamü

A Prohászka emléktemplom tervpályázatának eredménye. Épitő Ipar - Épitő Müvészet. 1929. loo.l.

MDK

Székesfehérvári Prohászka-emléktemplom
tervpályázat

III.dij. Szabó Loránt

A Magyar Mérnök- és Épitész-Egylet Körlönye
LXIII.k.33-34.sz.222.o.

Szabó Lóránt

műépítész és

Motuano Jenő

főmérnök Pécs

Céd

1000 P-vel díjazott

pályamű

Építő Ipar – Építő

Művészet, 1929. 100. l.

(A Prohászka-emlék-

temploma tervpálya-

zatának eredménye.)

Bizottsága,

Szabó Lovaütés

Motuano Jenő

építésnek

K

Fabiánemléktemplomok

12. l.

ábbi átruházása a végrehajtó

. tag választása.

oizottságok megalakitásának

ber hó 1-én.

Dr.Cholnoky Jenő
elnök.

Szabó Loránd
Mantuanó Jenő

cél

az alábbi pályázaton
III. díj.

wód

Magyar Vilmos: Széljegyzetek
a Prohászka emléktemplom
pályázatvezhez.
Építő Ipar – Építő Művészet.
1929. 114. l.

35. kép. Pillérfő töredéke S
(K

MDK

Szabó Lóránd müépitész

Egyházmüvészeti bizottság alakult a pécsi egyházmegyében. Dunántul. 1931. jul. 19. 6 l.

MDK

Szabó Lóránd épitész

alanti társaság elhunyt tagja

Pécsi Képzőmüv. és Műbarátok Társ. kiáll.
Pécs, 1936. jun. 13 l.

Grábóc (Tolna)

Gör.kel. kolostor, egyemelete
szobákkal. Épült 1753-ban, át

(Babics Ostrovij, 1955)

MDK

Szabó Loránd

Önarckép, vf.

MAPE 12. kiáll. N.Szal. 1926. máj.
17 l.

Szabó Lóránd épitész

MDK

elhunyt rüvész tag

Pécsi Képzőm. és Műbar. Társ. kiáll. 1936. nov.

MDK

Szabó Lóránd és Mantuano Jenő

az alábbi pályázaton III. dijat nyertek

Magyar Vilmos: Széljegyzetek a Prohászka emléktemplom pályaterveihez. Épitő Ipar - Épitő Müvészet 1929. 114.l.

Szabó B.Leó

Csendélet, olaj

Árverési Közlöny, 1936. márc. 2. rendk.sz.

51 l.

Szabó L. Erzsébet

A RÓMAI MAGYAR AKADÉMIÁN kiállítás nyílt meg Szabó L. Erzsébet üvegművész, Bálint Ildikó és Lukoviczki Endre grafikusművészek alkotásaiból. A három magyar művész jelenleg olaszországi ösztöndíjjal tartózkodik Rómában.

Népszabadság, 1984. XI. 23.

Szabó Lilla

TIT tárlatvezetés

27.
vasárnap

9.30 Mészöly Géza művészete
Vezető: Szabó Lilla.

Magyar Nemzeti Galéria rendezvénynaptár.
1982. június

Szabó Lilla

19 VASÁRNAP

9.30

TIT TÁRLATVEZETÉS

XIX. századi magyar festészet – a portré

Vezető: Szabó Lilla

15.00

TIT TÁRLATVEZETÉS

XV–XVI. századi szárnyasoltárok a trónteremben

Vezető: Szabó Lilla

Magyar Nemzeti Galéria, 1982. december.

Szabó Lilla, művészettörténész

TIT Tárlatvezetés

9.30 XIX. sz.-i portréfestészet

15.00 A posztnagybányaiak.

Vezeti: Szabó Lilla.

Magyar Nemzeti Galéria,

1985. január.

Szabó Lilla, művészettörténész

19 VASÁRNAP

9.30
TIT TÁRLATVEZETÉS
Szárnyasoltárok a trónteremben
Vezeti: Szabó Lilla művészettörténész

Magyar Nemzeti Galéria, 1984. júl.–aug.

Szabó Lilla

TIT tárlatvezetés.

18
vasárnap

9.30 XIX. századi festészet
10.30 Művészet Magyarországon 1830–1840

Vezető: Szabó Lilla

Magyar Nemzeti Galéria rendezvénynaptár.
1981. október hó.

Szabó Lilla, művészettörténész

Andrássy Kurta János szobrászművészről

Szabó Lilla művészettörténész tart előadást Andrássy Kurta János szobrászművészről április 9-én délután 6 órakor a Szent László Akadémián (Magyarok Háza, Semmelweis u. 1–3.). Közreműködik: Pető Margit előadóművész.

Új Mat 1997 03. 28.

Szabó Lily

Tanulmányfej, grafika

Magyar egyetemi és főisk.hallg. orsz. szövetslgének
kiáll. 1923. 9 l.

Szabó Livia

Szobrászművész

Modern vonalvezetése, erőteljesen juttatja érvényre a társadalom és művészet összefonodását

Magyar Műhely 1969 I. 31

Szabó Lívia

Északi fény (plantik)

Társadalmi konvenciók (gipsz)

Fényképek, (mű melléklet)

Magyar Műhely, Párus, 1969. jan. 15. 64.o.

Szabó Lívia

Nemrégiben fejezte be akadémiai tanulmányait Manchesterben, s rajztanárként ott dolgozik. Ábrányi Emil költő, zeneszerző unokája. Gyakran tartózkodik Olaszországban, ahová családi kapcsolatok is fűzik.

Híreink
Magyar Műhely, Párizs, 1969. jan. 15. 64.o.

Szabó Lóránt MDK

meghalt 1935.

Pécsi képzőművész
a pécsi képzőm. társ. tagja

dr. Szabó Lórándné, a Szarvasi Háziipari Szövetkezet elnöke.

Balogh Zsigmond, falfarajó népi iparművész munkái szerepeltek 1969-ben egy békéscsabai kiállításon, ahol dr. Szabó Lórándnénak megtetszettek a munkái, javasolta, hogy zsüriztessen a Népi Iparművészeti Tanácsal és amit ott elfogadnak, azt a szövetkezet átveszi. Szóba került egy szerződés is. 1970-ben tudta meg, hogy 400 figura elkészítésére a szerződést már meg is kötötték a szarvasi szövetkezettel.

Szerédi János: Mire képes az ember.
Békés Megyei Népújság, 1984. ápr. 30.

Szabó Lőrinc

✣

Szobrot állítanak Szabó Lőrincnek Miskolcon, a költő születésének 100. évfordulója tiszteletére. A mellszobor Borsos Miklós alkotása.

#

Magyar Nemzet 1980. VI. 5.

MDK

Szabó Lóránd

I-s A-l: A m. üveg és fémipari müv. kiállitása.
Nemzeti Ujság, 1943, nov. 7.

MDK

Szabó Lóránd, ip.müv.
/egyházmüvészet/.

Ezüst jelhely aranyozva. Kiv. Ledó Béla .

Tabernaculum. " " " 33.1.

OMIP Társ.Bp. -Müvészet az iparban. 1943. Üveg- és Fém-
kiállitás. Egyházmüvészet. Kat. 32.1. és
33.1.

Szabó Loránt

építész

Szül. Pécs 1899.

Oklevelet nyert 1927.

azután Wälder Gyula irodájában 2 évig

Nújegyzmüegyetem 19. l.

szekesfehérvár

A Prohaska templom és a pécsi temető kápolna pályázatán III. díjat nyert. Több modern törekvésű lakóház Bpesten. A pécsi karmelita kolostor tervét készítette.

Az egyházművészeti hivatal körp. titkára

A margitszigeti premontrei templom ~~az oltarfelvereteret~~ belső berendezését és misc szerelvényeket

1934. ér. ~~roman~~ (nemzeti) terverte egyházművészeti kiállításra misc szerelvényekkel vett resp.

T. 5766.

éh-pecsétnyomó négy sorban nyert
van megnevezve. Felirata fölül
államnyomda Budán 1870.

a vk. 22.1 : 31.3 cm.
ete világositó rajzai, Budán 1870.

9

Szabó

Sz. 12. *Lóránt*, építész, * Pécs 1899. A bpesti műegyetemen 1927. nyert oklevelet. A székesfehérvári Prohászka-templom és a pécsi temetőkápolna pályázatán díjat nyert. Sz. készítette a pécsi karmelita-kolostor tervét, tervezte a margitszigeti premontrei templom teljes belső berendezését és miseszerelvényeit. Az 1934. évi római nemzetközi egyházművészeti kiállításon az általa tervezett miseszerelvényekkel vett részt. Budapesten több modern törekvésű lakóházat tervezett. A központi egyházművészeti hivatal titkára.

L + Ráckospalota

1935 maj 12.

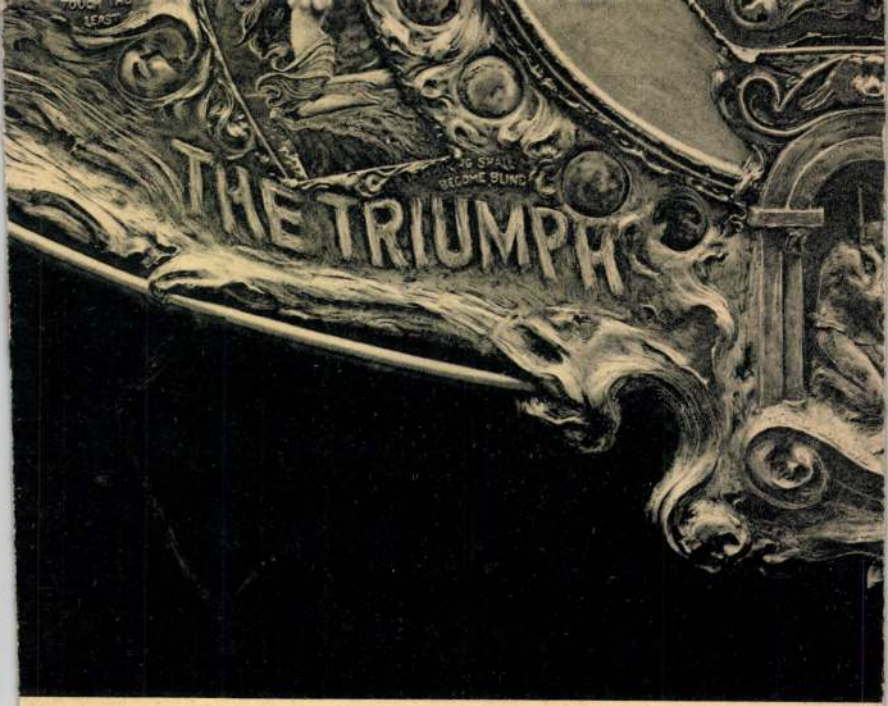

DÍSZPAJZS, FESTETT Z

HERKOMEI

Szabó Loránd

339 Önarckép, vizf. 4000

Nemzeti Szalon
1926. máj.
MAPE 12. kiáll.

Alapitva: 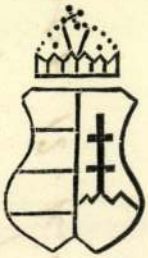 1 8 3 9.

HERENDI PORCELLÁNGYÁR R. T.

GYÁRTMÁNYAI:

magyar művészek műveinek reprodukciója.

Szabó Lilla

Budaörsön az esztétikai nevelés öve. Fáradhatatlan a képzőművészeti kultúra terjesztésében.

Losonci Miklós: Pest megye rajztanárai művészetünk örhelyén.

Pest Megyei Hírlap, 1976. szept. 15.

Szabó Lóránt
épitész

lakott Rákospalota
Pap u. 7.

Pécsi KMTárs művész-
tagja 1933.

Nevéssel utóbb
meghalt.

RANSCHBURG GUSZTÁV
könyvkereskedése és antiquariuma
Budapest, IV. Ferenciek-tere 2.

I.

Műemlékek Ors

Szabó Lóránt

40 l

Tér és Forma

1929. II. évf. 9. sz.
362-l. (Egy tanyaház)

Szabó Lóránt

építész

Ivad

Gosztonyi Gyula

A mérnök szerepe a műemlékvédelemben.

Pécs, 1940. 71. l. 79. l

PÉCS
1940

Szalay Lóránt

okl. építészmérnök

Rákospalota

szül. 1899.

1932. nov. 18-tól

a Budapesti Mérnöki Kamara

tagja.

MMÉE Közl. 1932. 317. l.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszte

15.294 szám.
13.214

BUDAPEST
937 DEC 27 15
N 5 N

Műemlékek Orsz. Bizottsága le.k. Elnö

Hivatalból.
Közszolgálati ügyben.
Dij átalányozva.

Bysest
Rákos u

Szabó Lovánd
egyiten

Cod

Historia. 1928. 2. sz.
34-37. l. (Ferhád
pasa pécsi fürdője).

Szabó Károly

Thieme Becker

XXXII

369. l.

alkotott társadalmi egységekre s így a cse
és állandó ismertető jelek oly összegezé
rendén a művelődésbe befolynak.

Azonban az, a mit cselekvés ala
hanem értendő arra a mozgalomra is, a r
természeti viszony változtatására is bírta
böző népegységek találkozása, érintkezés
a mely azonban sohasem zárja ki azt, h
elenyészszék. És éppen úgy, mint nem t
el a nyelv az utolsó betűig, éppen úgy

Itt azután óriási szemhatár nyíl
kutatásnak dicső, de egyszersmind szerf
legélesebb megkülönböztetés és az ezen

Az első és lényeges megkülönb
a mit a szó bevett értelme szerint népra
Úgy vagyunk ezzel, mint egy város ált
kívül a legfőbb, jellemző és a város éle
is részletesen és külön kell tárgyalnunk
kidomboríthassuk: — ősfoglalkoza

Ez az eszmemenet volt döntő
ősfoglalkozásoknak némileg már megh
így a hagyomány és az írott történet
elemei mellé a tárgyi rész beállíttassék

folyamat. A part és a víz közötti viszony
a gödrös helyeken, kövek és zsombékok
rán ép oly természetesen, mint szükség-
tt, míg végre a fejlődés magaslatán, az
a, bátorságát értelmével kapcsolta össze,

ti viszonyokhoz képest alakultak, a melyek
pest módosult, a melyeket az illető nép

Szabó Lilla

Rendezvénynaptár

31		**TIT tárlatvezetés**
	9.30	Arcképfestészet a XIX. században
vasárnap	10.30	XIX. századi zsánerképek
		Vezető: Szabó Lilla

a Magyar Nemzeti Galéria Programja.
1982. Január.

Szabó Lóránt

az alábbi tervpá-
lyázaton III. díj

Urod

Vállalkozók Lapja

1929. jul. 13.

(Kitűnő anyag felett
döntött a bíráló bi-
zottság a Prohászka —
emléktemplom tervpá-
lyázatán.)

Velenczei iskola a XV. századból:

Krisztus a kere

E kép J

ábrázolja, mi

sebes vállaira

vállán lévő

a ~~[illegible]~~ tövis k

bajusza és sza

palástját csil

Temp

Ara

Lsha

272

4875/5

106/5.

326.

Szabó Loránd

építész

l.

A szent Margitszigeti premontrei templom

Rp. 1932. 27 l. 36. l.

Szabó Lóránd
építész

most folyik.

Minthogy tehát a Bizottság gyűjteményének végleges rendezése még hosszabb időt igényel és feltétlenül szükségesnek mutatkozik, hogy az teljesen végrehajtassék, tisztelettel arra kérem a N. Méltóságu Minisztériumot, hogy Szabó Lóránd megbízatását ~~folyó évi~~ és havi 1.500.000 (Egymillióötszázezer) papir korona tiszteletdíját egyelőre még három hónapra, vagyis folyó évi július, augusztus és szeptember hónapokra meghosszabbítani méltóztassék. Szabó Lóránd a rábízott munkát nagy szorgalommal és szakavatottsággal végezte eddig is csak a munka nagy tömege miatt nem fejezhette még be.

Budapest, 1925. június hó 10-én

162 szám.

19

Műemlékek Orsz

Tárgy:

Szabó Lóránd további alkalmazását kérjük a Minisztériumtól

A beadv

Melléklet

Egyúttal

Előirat s:

Utóirat s:

Másolta:

Kiselejtezett irat 1925-ből

Exp. 192

Kérem a Nagym. Ministeriumot, hogy Labó Lóránd megbízatását és havi 1.500.000 K. tiszteletdíját egyelőre a folyó költségvetési év végéig meghosszabbítani méltóztassék.

Gyr. 1925, febr. 20. [illegible]

K. [illegible]
925. II. 12.

Szabó Lóránd
épitész
kiselejtezett erát

38. szám.

MdB. Alkalmazottak.

Szabó Loránd

1925

Műemlékek Országos Bizottsága.

Tárgy:

Szabó Loránd további alkalmazását kérjük Minisztertől.

A beadvány
- száma: Hivból 192
- kelte: 192
- beérkezése: febr. 10. 1925

Mellékletek száma:

Egyúttal elintézett szám:

Előirat száma:

Utóirat száma:

Másolta: Polakovits

Exp. 1925 / 11/18.

Ministerium.

A Nagymélt. Ministerium 92.321/924 - III. a. sz. a. kelt rendeletével megengedte, hogy Szabó Loránd végzett építész hallgató a Műemlékek Orsz. Bizottsága fényhép, fényképlemez, diapositiv, klisé, építészeti rajzfelvétel és falfestménymásolat gyűjteményeinek rendezésével egyelőre hat havi időtartamra alkalmaztassék.

A megbízatás f. é. áprilishó végével lejár, de tekintettel arra, de tekintettel arra, hogy a tervlevett rendezési munka még hosszabb időt fog igénybe venni, tisztelettel arra

24–73. Divald graf. műint.

MDK

Szabó Lucy

Szinek, vf.

MAPE 12. kiáll. N.Szal. 1926. máj.

17 l.

A „Tizenegy hóhér" utódairól

Azok közé tartozom, akik az elmúlt évek során olykor-olykor így kiáltottak fel: „Hol marad ez a Nagy Endre kabarétól, nincs nekünk igazi kabarénk, öregem!" S mondtam ezt büszke meggyőződéssel, bolott Nagy Endre kabaréjában sohasem ülhettem. Ha nem hallottam is Nagy Endre hangját, azért tudtam és tudom, mi történt ott, az ó színpadán; pontosabban: a hajdani kabaré szellemét, szellemiségét és szellemességét nagyon is ismerem, az idősebbek unos-untalan emlegették, s ha nem emlegették éppen, akkor is képviselték és segítettek bennem egy jogos mítoszt teremteni. Ezért hát az előbb idézett felkiáltást nem nagyképűségnek, hanem csak lázadozó sóvárgásnak szabad tekinteni. A sóvárgás otthon csak sóvárgás maradhatott, hiszen a Nagy Endre kabaré amellett, hogy szórakoztatta, ellenzékivé is nevelte hallgatóit majd félévszázadon át egy országban, ahol az ellenzékiséghez mindig bátorság kellett, ahol az ellenzéknek volt mindig igaza és ezért mindig is csak ellenzék maradt.

Münchenben egy alkalommal a *Die Kleine Freiheit* (A Kis Szabadság) nevű úgynevezett „irodalmi kabaré"-ba váltottam jegyet. A műsor pompásan szórakoztatott és mesterien protestált mindaz ellen, amivel a német baloldal leszámolni szeretne. Később végignéztem a másik két politikai kabaré, a *Die Zwiebel* és a *Die Kleine Fische* műsorát is, amelyekben ugyanazt a baloldali, humanista, eleven és egészséges szellemet láttam viszont, aminek annyira megörültem a *Die Kleine Freiheit* nézőterén. Aztán eszembe jutott sok minden. Az, hogy Nagy Endre kabaréja Németországból származott át Budapestre, hogy ez a fatális kabaré éppen Münchenben született meg hajdanában, a császárkori Németországban. Wedekind és Ernst von Wolzogen alapította az első politikai kabarét, a müncheni *„Elf Scharfrichter"*-t (Tizenegy Hóhér), melyet aztán követtek a többiek. Vagy két évtizeddel később, a weimari köztársaság idején a másik központ Berlinben alakult ki. A berlini „politikai kabaré és irodalmi revű" átvette a müncheni hagyományt és csoda módon virágzott, hogy aztán csakhamar maga is hagyománnyá váljék. Ugyanis 1933-ban Hitler uralomra jutott. A művészek szétszéledtek: ki Angliába, ki Svájcba, ki az Egyesült Államokba húzódott áttelelni. Akadt, ki érvényesült az új helyen, ha nem is a régi „beosztásban". Friedrich Hollaender, a Die Kleine Freiheit házi szöveg- és zeneszerzője számtalan hollywoodi filmhez komponált zenét.

A csoda ott kezdődik, hogy ezek az emberek a háború után hazatértek. A csoda folytatása az, hogy sikerült feltámasztaniok a politikai kabarét és irodalmi revűt és most ugyanazt a szellemet szolgálják és képviselik, amelyet valaha képviseltek, s amely a weimari köztársasággal együtt pusztulni látszott. Csodának kell ezt nevezni, hiszen sem az irodalom, sem a művészet egyéb ága nem tudta kiheverni a hitleri évek veszteségeit, nem tudta feltámasztani magát.

A jó politikai kabaré mindig a leghívebb tükör, hiszen jellegénél fogva mindig azzal kell foglalkoznia, ami legjobban érdekli, illetve foglalkoztatja az embereket. Így hát igen érdekes lehet az a kép, amelyet a müncheni kabarélátogató szerez. A Die Zwiebel műsorfüzetében a következő vicc olvasható: „A kritikus elment az egyik kabaréba. Ott egy jelenetet játszottak Bonnról. A kritikus ezt írta: „Gondosan válaszották a témákat..."

A kritikus elment egy másik kabaréba. Ott is egy jelenetet játszottak Bonnról. A kritikus ezt írta: „Mindig csak a régi téma..."

A kritikus elment egy távolabbi kabaréba. Ott nem játszottak jelenetet Bonnról. A kritikus ezt írta: „Sajnos, egy téma hiányzott..."

A kritikus elment még egy kabaréba. Ott sem játszottak jelenetet Bonnról. A kritikus ezt írta: „A témaválaszták gondos volt..."

A kritikust megkértek, írjon egy kabaréjelenetet. Irt egy jelenetet Bonnról."

Bonnal az a bajuk, hogy nem képviseli az ország igazi érdekeit, sok arrafelé az ex-náci, sok arrafelé az ex-náci, sok arrafelé az ex-náci.

Másik főtéma Bonnal kapcsolatos: az újraegyesítés kérdése.

A harmadik állandó téma a háború kérdése és a német újrafelfegyverzés. A militarizmus gyűlölete.

A negyedik szintén állandó téma az amerikaiak és általában a nyugati politika gúnyolása.

További témák: az időseb bek munkanélkülisége; az árak emelkedése; a televízió; az a rendelet, melynek értelmében az országút mentén ki kell vágni a fákat, hogy az utat szélesíteni lehessen a növekvő autóforgalom számára; a müncheni állomásnál túl sok olyan fiatalember sétál, ki homoszexualitással keresi kenyerét; sok a korrupció; a börtönökben vidám a lebukottak élete; mechanizálódás; és helyi események, apróbb emberi groteszkek. Úgy tűnik, legfőbb feladatnak a militarizmus elleni lázítást tekinti mindhárom kabaré. Ezt igen hatásosan teszik, a legkülönbözőbb eszközökkel s mindig komolyan. A legkönnyfakasztóbb, vidámabb jeleneteknél is egy cseppet elkomorodik végül az ember. Ennek talán nem is a jelenetek tartalma az oka, hanem a tény: Németországban vagyunk. A kabaré valóban hű tükör: nincs még egy ország, ahol a háború olyan közel lenne még. Ezt a közelséget nem romok, hanem új házak, új városrészek jelzik. A látszat szép és problémamentes és az emberek szeretnék hinni, hogy valóban nincsenek problémák. Ez ellen hadakoznak ezek a kabarék. Kicsit szentimentálisan hat az a jelenet, melyben a színészek, fákat elevenítve, sóhajtoznak, hogy könyörtelenül kivágják őket a növekvő autóforgalom, a technika térhódítása miatt. De egy másik jelenetben két öreg tábornok veszekszik: egyikük valaha gépfegyvertűzbe, halálba küldött egy ezredet, mert ez egyszerűbb volt, mint bevallani azt, hogy tévedett. A humanizmust szólítják ezek a kabarék. S mert mindezt olyan makacsul teszik, biztos szükség van rá.

Ami magát az előadást illeti, az ötletes és egyszerű. Hat-hét színészből áll a gárda, előfordul, hogy a jelenetek írója is játszik. A komponista zongorázik és előadás előtt jegyet szed. A színpad apró, barátságos. A díszletek ötletesen jelzésszerűek. A Berlinben hajdanában annyira dívó avantgardizmus erőteljesen lecsiszolódott, ha nyomait felleli is az ember, az már jól esik a szemnek és a fülnek is. Elmondható: nem egyszerű folytatása a mai német kabaré a hajdaninak, hanem megújult, felfrissült továbbélése. Mert egy kicsit ez is talán a céljuk: a továbbélés, a weimari köztársasághoz való visszanyúlás, a demokratikus, humanista szellem felelevenítése és bemutatása. Felelevenítése azok számára, kik már elfeledtették és bemutatása azoknak, kiknek eddig nem volt módjuk megismerni.

András Sándor

Zsákok és vaslemezek

Egy kiállítás margójára

Minden második év végén Torinóban rendezik meg a *„Francia-Italia"* modern festészeti kiállítást. A legutóbbi szomorú képet festett a mai művészet hivatalosan legelismertebb irányzatainak fejlődéséről. Tulajdonképpen nem is nagyon lehet irányzatokról beszélni, mert a kiállítás rendezőinek egyoldalú válogatása folytán a mai francia és olasz festészeti törekvések közül csak a szimbolizáló absztraktizmus volt képviselve megfelelően, amelyen belül a technikát illető tudatos extravagancia alapján majd mindegyik festő külön irányzat igényével lép fel.

Ha negatíve is, de nagyon tanulságos volt ez a kiállítás úgyszólván minden jelenségében. Olyan törekvéseket tárt a nézó elé, amelyeknek *művészeten kívüli* jellege egészen kézzelfogható. Mindenekelőtt a kiagyaltság, a mindenáron való pusztán formális-különbözőség hajszolása. A cél már nem is az, hogy valami újat adjon a festő (újat: függetlenül annak emberi vonatkozásaitól), hanem valami mást, mint a kolléga. Egy icipicikét mást, ha a dolog természetét tekintve, az a más nem is eredeti, hanem tulajdonképpen *régi*. Így például a „collage", az „idegen anyag" festészeti alkalmazása a maga idején jelentős szerepet játszott és Picassonál például új művészi eredmények elérését tette lehetővé egy meghatározott korszakban. Ilymódon ez a fajta collage problematikussága ellenére a technikai újítás keretein jóval túlmenő jelentőségre tett szert, mint egy bizonyos kor sajátos életérzéseinek közvetett megszólaltatója; és ugyanezért vált az idő múltával túlhaladottá. (Gondoljunk a „Guernica"-ra és Picasso későbbi fejlődésére.) A mostani kiállítás festőinek nagy része azonban csupán anakronisztikusan variálja a collage technikát, értelmét és jogosultságát valamiféle üres „technique pour la technique" elvben keresve, mindennemű korbeli és emberi vonatkozás nélkül. A „más" az alkalmazott anyagban van: most nem papírkivágat kerül a vászonra, hanem piszkos ruharongyok, apróra őrölt kavicsdarabok, önlemez forrasztólámpával, a közepén kilyukasztott és bepingált vaslemez, különböző méretű (3-szor 5 m-es is) összevissza varrott zsákdarabok, madártollfoszlányok stb., stb. A hangsúlyozott törekvés valami másra természetesen nem új esztétikai elv.

Ez a mindenáron való eredetiséghajszolás a valóságban a legnagyobb fokú *konformizmust* jelenti. Az igazi művészi egyéniségnek még foszlányait sem lehet fellelni a dolog természetét illető szürke azonosságban, amelyen belül eltérést csak a puszta fizikai nyersanyagban (kavics, vagy vaslemez, tollvagy zsákdarab) találunk. S ez nem is lehet másképp, hiszen a művészi egyéniség csak a valósággal kölcsönhatásban teljesedhet ki. Az ősi kínai festészetben megvoltak a madár-, bogár-, állatfestés specialistái, itt még csak meg sem említhető művészi és vallási okok következtében és természetesen egy primitív művészi fejlődési stádium kifejezéseképpen is. Most visszatérést látunk valamiféle értelmetlen ősprimitívségbe, és ha elrettentő kortünetként a késői művészettörténet méltónak tartja majd egyáltalán számontartani ezt a fajta „művészi specializálódást", majd beszélhet a „zsákos"-ról, „ólmos"-ról, „vasas"-ról és „tollas"-ról és ezzel még túlzott nagyvonalúsággal is méritette ki e festészet lényegiségét.

A művészi egyéniség eltűnésének jellemző formája, hogy megelégszik a festő a legkisebb eltéréssel is; ha pedig ez megvan, akkor az egészen nyilvánvaló azonosság és kölcsönös epigonság nem veszélyezteti e festők személyében az eredetiséget. És ez nemcsak a „collage epigonság" esetében van így, hanem akkor is, ha a hagyományos festészeti technikát használják. Azonos formájú és elrendezésű foltokat festenek például a vászonra és tökéletesen elégedettek önreflexiójukkal, ha egy árnyalatnyi színezési eltérést tudnak felmutatni, amit aztán — egyéniségük szimbolumaként — a legmechanikusabb és legkonformistább módon ismételnek, a vászon nagyságát változtatva meg csupán (pl. Parzini, Pulga, Raspi, Fruzo, vagy Kallos, Louttre, Gillet). Liliputméretű naprendszerre hasonlítanak, amelynek középpontjában gyökerében hamis alkotóelvük áll: e körül forognak valamennyien és ugyanakkor a kisebbek forognak a nagyobb bolygók körül, akik viszont önmaguk körül forognak.

Egy másik ellentmondásos jelenség ebben a fajta festészetben a *tartalmatlan szimbolizálás*. Ha visszagondolunk a primitív szimbolizáló festészetre, lehetetlen, hogy elkerülje a figyelmünket két lényeges különbség e mai törekvésekkel, mégpedig erősen ez utóbbiak kárára. Az egyik, hogy a művészeti szimbolizálás ott elválaszthatatlanul egybe van kapcsolva egy vallásos, mitikus szimbolikával, amely általános érvényűségűvé teszi a műveket és hozzáférhetővé teljes tartalmában is a szimbolikába beavatottak számára. A másik: a valósággal való kapcsolat és az ábrázolás közvetlensége pedig még jobban kiszélesíti a hozzáférhetőség körét, lehetővé tesz egy bizonyos fokú műélvezetet azok számára is, akik egyáltalán semmit nem ismernek az ábrázolás ikonográfiai jelentéséből. Ez a fajta modern szimbolizálás azonban mindkét közvetítő mozzanatnak tökéletesen hijával van. Egyfelől manapság már teljesen lehetetlen egy általános érvényű szimbolika, másfelől viszont a valósággal való kapcsolat hiánya lehetetlenné teszi, hogy képeik bármiféle szimbolizálásnak tárgyául szolgáljanak.

A kiállítás lesújtó összképével szemben csak néhány közvetlen és új *művészi* utakat kereső (mostoha arányokban szereplő) kép nyújtott kárpótlást (Arbas, Caillaud, Pruvost, Garino), valamint a néhány éve elhunyt Leger a harmincas években alkotott megragadó képei. A fenti módszerekkel alkotott képek sokmillió lírába kerülnek s ezért a kiállítást a torinói luxusautószalonéval egyidejűleg rendezték. Ez még nem volna baj, sőt nagyon is rendjén van, hiszen azonos a vásárlóközönség: magukra vessenek, ha milliókat „modern ízlésű" sznobizmussal vaslemezbe és örölt kavicsba akarják belefektetni. A baj ott van, hogy a mai francia és olasz festészet értékes törekvéseiről tudomást sem véve, ezt a kiállítást rendezői „Franciaország—Olaszország mai festői" általánosító címmel illetik meg.

Mészáros István

Öt magyar festő sikere Brüsszelben

Öt magyar festő képei láthatók a brüsszeli Palais des Beaux Arts-ban rendezett tárlaton. Ez a galéria a legtekintélyesebb művészek nagy sikerek előtti vagy utáni, reprezentatív állomáshelye. Különleges megtiszteltetés tehát, hogy igazgatója, Monsieur Giron hajlékot adott honfitársaink alkotásainak.

Bálint Endre, az „Európai Iskola" követője utoljára 1947-ben rendezett kiállítást Nyugaton, a párizsi Galeria Greuze-ben; 1948 tavaszán pedig utoljára Budapesten. 1948 után Magyarországon minden bemutatkozási lehetőségtől megfosztották a modern művészetet. Bár a kiállítási termek becsukódtak Bálint Endre előtt, alkotómunkáját tovább folytatta. Képeinek évszámai tanúskodnak erről. Ezek az évek, 1948—57-ig, tovább érlelték műveinek formai fegyelmezettségét. Bálint Endre tudatosan vállalta és folytatta az 1941-ben elhalt Vajda Lajos szentendrei iskolájának, az úgynevezett konstruktivista szürrealizmus iskolájának hagyományait. Most kiállított képeivel kapcsolatosan a lapok szinte egyöntetűen dicsérték a művész gyengéd, lírai érzékenységét, fegyelmezettségét, festői tudását és főként mondandójának igazságát, formavilágának beépítését a gyermeki és álomvilág közé.

A fiatalon, harminchárom éves korában elhunyt Vajda Lajos vásznait 1943-ban, halála után két esztendővel mutatta be a budapesti Alkotás-galéria.

Vajda művészete másfél évtized után most jutott először a nyugati publikum elé, s a műbírálókat méltán lepték meg a festmények keletkezésének évszámai: 1938—1939. — hiszen ebben az időben a fiatalok javarésze még Picasso-epigonként működött Nyugaton. Nagy meglepetést keltett, hogy Klee, Max Ernst és Miro művészete mellett egy szellemi formátumban velük rokon magyar már a 30-as évek végén ad számot arról az önmagában végbemenő démoni válságról, melyről Európa csak most vett tudomást.

Szabó Lajos — aki egy személyben igen becsült vallásfilozófus és rajzoló — kaligráfiával szerepel a kiállításon. Spontán, lendületes jegyek és jelek ezek, az írás, a kép és a gondolat egyértelmű, elvont sűrítésében.

Kolányi Attila friss, absztrakt festőisége mögött intellektuálisan rendszerező művész és rajzain jól követhető a két törekvés szintézisének igénye.

Szabó Ljubomir új műfajjal lepte meg a nyugati közönséget: tükörfényes kartonra felhordott koromrétegekbe karcol fésükkel, s dinamikus hatású formációkat hoz létre. Szellemileg az ugyancsak magyar származású, elhalt, világhírű Moholy-Nagy Lászlóval tart rokonságot.

A siker már az első napokban megmutatkozott. A sajtóbemutatón annyi kritikus, újságíró és műgyűjtő vett részt, mint utoljára a világhírű Paul Klee tárlatán. A belga kritika rendkívül meleg hangon emlékezik meg a tárlatról.

A Les Beaux-Arts című lap már a megnyitó előtt hosszú cikket szentelt az öt művésznek; a Le Soir című tekintélyes estilap pedig kétoszlopos cikkben méltatja művészeinket. Máris számos festmény kelt el, — s ez további sikerek bevezetőjének tekinthető.

TANULJON ANGOLUL
a
Regent School of Languages-ben
160 New Bond St. W. 1. HYD 2258
Kis csoportokban a tandíj csak 3/- sh

Állandóan raktáron újonnan megjelent művek, szépirodalmi könyvek, antikvár könyvritkaságok, vallásos művek, szakkönyvek, lexikonok, tankönyvek, nyelvkönyvek és szótárak.
Kérje árjegyzékünket.
B. N. PRESS SERVICE,
4, Earlham Street, London, W. C. 2.

sőt a környékbeliek is, naponként eljárnak a postahivatalba, hogy a leveleket és csomagokat hazavigyék. Ezzel nemcsak a posta követ el némi szabálytalanságot, hanem maguk a falusiak és környékbeliek is. Miért teszik? Mert annyira méltányolják, hogy a postahivatal jól akar enni s ehhez főnökének huzamosabb időt kell a konyhában töltenie? Vagy mert jobban bíznak saját levél- és csomaghordó képességükben, mint bevándorolt félkarú feleharátjukéban? Vagy egyszerűen emberi együttérzésből? Vagy mert szeretnek a postahivatalban összegyülni és az újabb híreket megtrécselni? Közvéleménykutató tudakozódásom nyomán azt kell hinnem, hogy e legutóbbi tényező a döntő. Olykor előfordul, hogy megérkezik Párizsból a posta felügyelő a hivatali szokások ellenőrzésére. Ilyenkor szélvész sebességével szaladnak szét az üzenetek a falusiak és környékbeliek közt, hogy másnap senki se jöjjön a hivatalba küldeményért, maga a postahivatalnok fogja azt házhoz vinni. Mindamellett előfordult, hogy egy értesületlen „tanyasi" betoppant és a postáját kérte. „Szóval három húszfrankos bélyeget óhajt", felelte lenyűgöző lélekjelenléttel a körútjáról már visszatért horzikai; s az avatatlan hűltelki érdeklődő is, a még avatatlanabb párizsi felügyelő is megelégedetten távozott.

A domonkos

A művészet dúl, az irodalom tobzódik, a világnézet aluszik. Itt egy román templom, mely már gótikusan fejeződött be; ott egy nyájas matróna, aki Gide-del volt barátságban, ennek alkalmi heteroszexuális fellobbanásaiban; amott egy előadás Pagnol-ról, amelyhez összecsődítik a termelőket, juhászokat és állatszergyártó munkásokat. Pagnol-t én kevéssé ismerem; fiatal koromban Párizsban láttam „Topaze" című kedves és jelentéktelen bohózatát, mely hatalmas népszerűséget s később akadémiai tagságot szerzett neki. Nagy tekintély Franciaországban. Az előadást róla egy domonkos szerzetes tartotta. Pagnol-ról vagy tíz percig beszélt, aztán körülbelül másfél óra hosszat magyarázta, hogy a nemi kérdésben senki sem illetékesebb felvilágosítója a tévelygő ifjúságnak, mint a római katolikus egyház. Franciaország immár több mint fél évszázad óta alá/nászottan „laikus" ország, tagadja az egyház jogát az ifjúság nevelésének irányítására. Az előadást enyhe meghatottság követte. Azért-e — tudakoltam —, mert a szerzetes ilyen igényekkel lépett fel? Ah, dehogy; azért — felelték —, mert nemi kérdésekről beszélt. Általában a franciák szóban is, irásban is kevésbé feszengenek nemi dolgok részletezésétől, mint bármely más, keresztény nevelésű nép. „De az öregek mégsem szeretnek itt ilyet hallani" — magyarázta egy halauzom. Korzikai barátunkat is meghördeztem, hogy' totszett nehi az előadás. „Nagyon" — felelte nyomatékosan. Ha olyan ravasz volnék, mint némelyek, állásfoglalását annak tulajdonítanám, hogy Gromiko diplomáciai viszony létesítését ajánlotta a Szentszéknek és hogy a Kádár-kormány magas érdemrenddel tüntette ki Grósz érseket. Inkább hiszem azonban, hogy azért, mert kommunistaságáról, mint annyiszor máskor, most is megfeledkezett.

Haute Provence, 1958 február.

SZABÓ Ljubomir

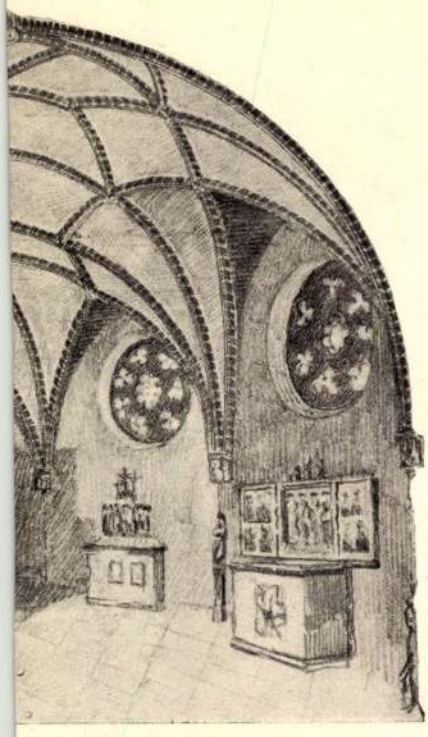

eur a berlini Märkisches Múzeumban

zőtér gyors és teljes lefedhetősége ma már technikailag könnyen kivihető. A lefedés alatt természetesen nem szabad göngyölhető sátorponyvát érteni, hanem feltétlenül görgőkön mozgó, egymásba tolható, teljesen szilárd és a színház határfalába süllyeszthető szerkezetet kell építeni. Mégpedig állandó konstrukcióval, kettős födémmel, ami a teljes izolációt biztosítja. Nem elég ugyanis az aktort és a szemlélőt csupán a megázástól védeni, hanem gondoskodni kell

lagyar tanya

a lélektani értelemben vett teljes nyugalomról is, értve alatta az esőcseppek kopogásának, a szél fütyülésének és általában a hirtelen időváltozás *öntudatlan izgalmi behatásának teljes* kiküszöbölését.

Másodszor: a nézőtér ne legyen félköralakú. *Mondjunk le végre a görög amphiteátrum alaprajzáról, amelyhez csak tévesen értelmezett tradíció fűzhet.* Mindegy lehetett az antik időkben, hogy az oroszlánnal küzdő rabszolgát elölről, vagy hátulról nézik, de a mi túlfinomodott és ehhez képest dekadens művészetünk élvezhetőségéből sokat levon, ha a produkciót kicsavart nyakkal ,oldalról — „skurcban" — nézzük. És ami még nagyobb baj: a szélen levő rossz helyeket olcsóbban kell árusítani.

A nézőtér tehát — legyen trapézalakú, vagy olyan, amelynek minden helyéről derékszögben érheti a színpadot a néző tekintete. Ne legyen túl nagy, mert ez nemcsak az intimitás, hanem az élvezhetőség rovására is megy. *Szabadég alatt a méretek amúgy is lecsökkent hatásúak, még kisebbnek tűnik a színész figurája egy túlbő arénában.*

Ami az ülősorok metszetrajzát illeti, lényeges, hogy a lépcsőzetes emelkedés ne legyen túlzott. *Nem tévesztendő össze a szabadtéri színház nézőtere egy stadión tribünsorával,* ahol a produkció különbözőségénél fogva egészen más szempontok érvényesülnek. Lehet ugyan egy-egy sor magasabb az előttelevőnél, de csak annyira, hogy a nézők egymás feje felett elláthassanak — a világért se legyen az utolsó sor emeletekkel magasabb a színpad horizontjánál. Nem csak akkor lát torzítva a néző, ha oldalon ül, hanem

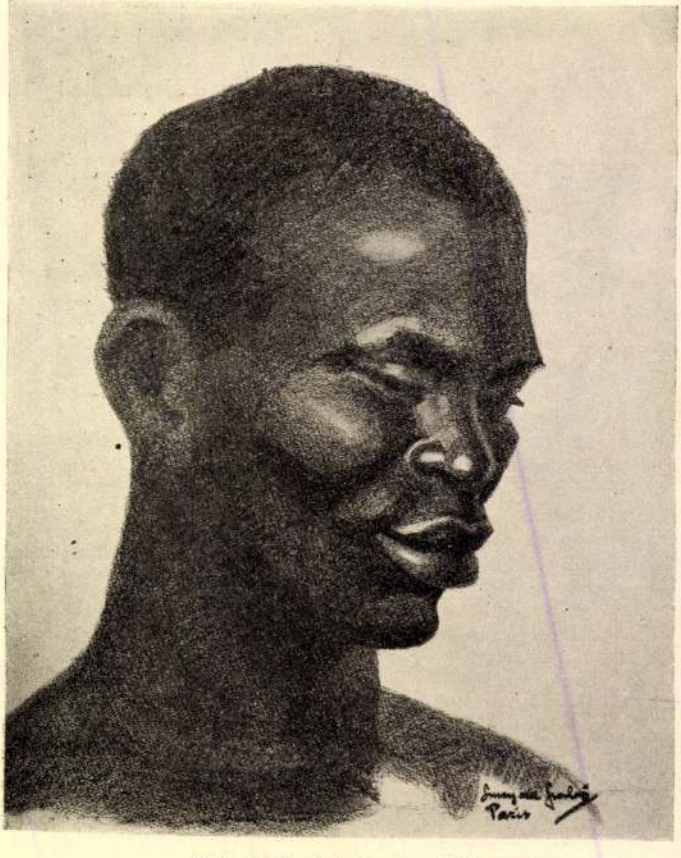

Zajtai Szabó Lucy: Néger fej

Művészet
1936. 1. f. 18. l.

Szabó Lucy

iparművész

lásd.

MAGYAR IPARMŰVESZET

1933. 201. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest V

Szabó Lucy, zajtai

festő

Eletr. arck.

Szefelslex 1019. l.

Viselet.

Tüzérség.

A balra vágtató szürke lov
a tüzérek ágyút szállitanak. A
ARTILERIE AUTR

alól balra: Lith. de Dupuy a Me
jobbra: Moltzheim.

Szines kny., mér. a vk

Szabó Lucy

Pest

1937. telefonja

Budapesten

gyar könyvkötés müvészete a XVIII-XIX.
adban. Budapest,1937. 8r. 344 l. XL t.
képpel/.-

Szabó Lucy

iparm

Ét. 1928

Fig. 1.

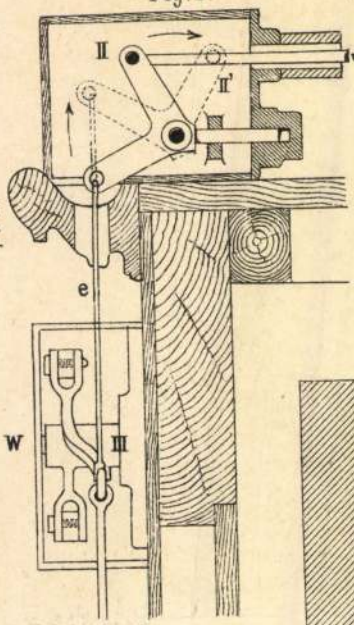

Fig. 3.

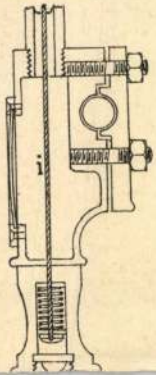

Fig. 13.

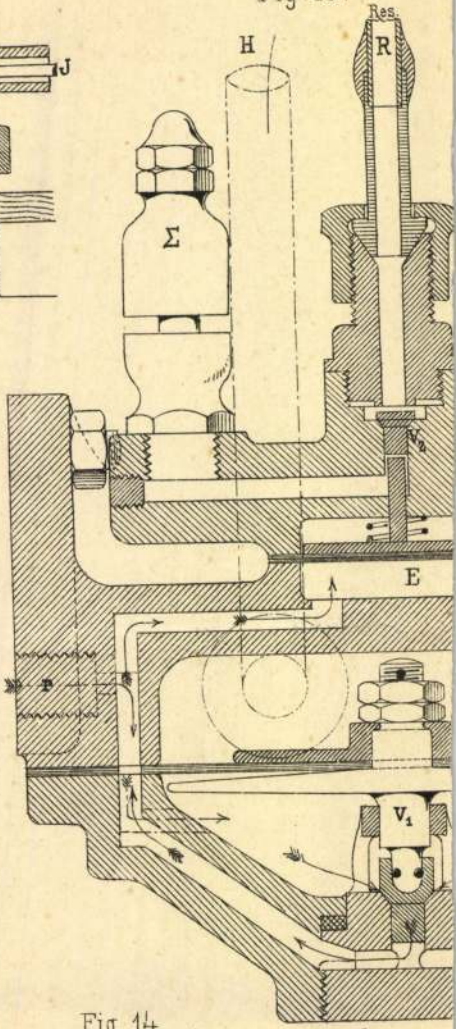

Fig. 14.

Szabó Lucy
340 Szinek, vizf. 1000

Nemzeti Szalon
1926. máj.
MAPE 12. kiáll.

ELŐSZÓ

Az Uj Művészek Egyesülete, UME, fennállásának tizéves fordulója alkalmával ezuttal ismét a nagyközönség elé lép, hogy tagjainak munkálkodásáról kiállitás formájában beszámolót adjon.

Az UME a magy. kir. Belügyminiszter urnak 1931. évi január hó 26-án 266.428/1930. VII. sz. a. kelt rendeletével jóváhagyott alapszabály szerint működik. Tagjainak száma

Szabó Lucy

RÓNAY MÁRIA: **Mimi naplója.** Franklin-Társulat kiadása. 128 lap. (Ára kötve 3.— P.)

Miminek, a vidám diákleánynak a naplója a modern diáklányok életének színes eseményeit örökíti meg, úgy, ahogyan azt maguk a leányok látják. Érdekes bonyodalmai, izgalmas eseményei, finoman megható jelenetei bizonyára minden leánylélekben visszhangra találnak. Azonban az ezer bohóság és csiny között a komoly lelkiismeretesség is helyet kap a történeltben, ezek a vidám, mosolygó leányok a nagy, komoly életre készülnek. S épen ez adja a könyv erkölcsi hátterét. Az értékes munka *Szabó Lucy* rajzaival jelent meg.

Magyar Kultúra Zemle

1940. 12. sz. 301. l.

MDK

H.Szabó M.

1927. rendes tagja az UME-nek.

UME 3. kiáll. N.Szal. 1931, febr.

Debrecen (Hajdú)

Vörös Hadsereg utja 9. Ház, e
középarkéllyel. Gazdag diszit
és öntöttvas rács. Romantikus

/Debrecen V és MV. Bp. 1951,

Szalay M.

szegedi festő "képe „Hajók a Tiszán"
a budapesti Nemzeti Galériában,
1967. aug. 12–szept 12 között rendezett tárlaton.

Ismertető cikk: „-bm-" jellel „Szegedi Painters' works on show in Budapest"

Daily News Budapest, 1967. aug. 27.
6-ik ~~lap~~ l.

MDK

Szabó M. III.é. épitészhallgató

Nyaraló szálloda. Repr.

Épitészhallgtervk.

Tisztelettel meghívjuk Önt

SZABÓ-M. LÁSZLÓ

képzőművész
50. születésnapja alkalmából rendezett

PRIVÁT LÁNC-REAKCIÓ

című kiállításának megnyitójára a

DUNA GALÉRIÁBA
(Budapest XIII.,Pannónia u. 95.)
1996. június 19-én 17 órára.

Megnyitja:
FRANK JÁNOS
művészettörténész.

Közreműködik:
LESLIE (Szabó László), szintetizátor.

DUNA GALÉRIA

Megtekinthető: 1996. július 7-ig, hétfő kivételével naponta 10-től 18 óráig.

MDK

Z. Szabó Lucy

A Műterem kiáll. Művészet 1938. 12o.l.

3

1. Nappali
2. Étkező
3. Konyha
4. Előtér
5. Szoba
6. Terasz
7. Hátsó terasz
8. Kétszintes pergola-terasz

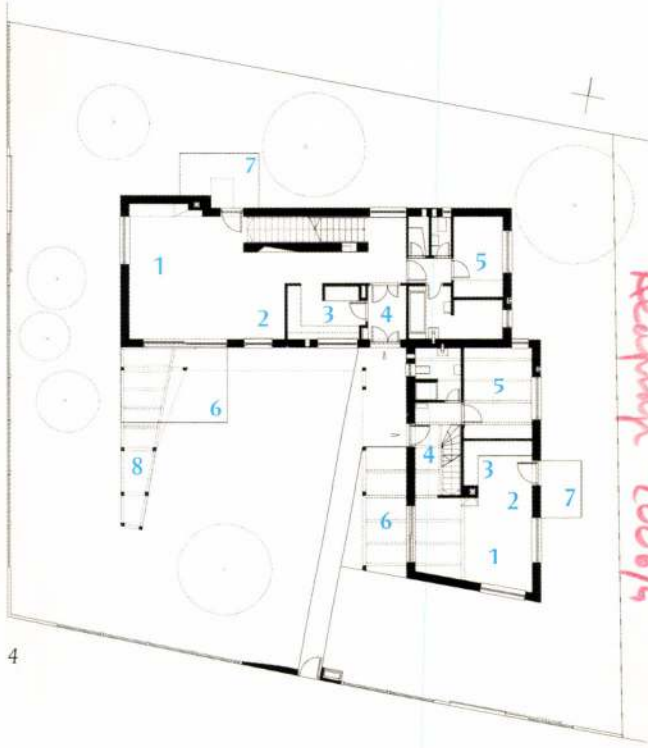

4

5

Kerékgyártó Béla

A hagyomány szerint a mesterlegénynek, a tanonckorszak befejeztével útra kellett kelnie, hogy a vándorlásai során szerzett tapasztalatai alapján elkészítse saját önálló munkáját, a mestermunkát, amellyel maga is belép a mesterek sorába. E vándorlást Szabó Levente számára az egyetem után előbb a Lukács és Vikár építészirodában folytatott munka, majd a mesterképzés, az egyetemi oktatás és a mesteriskolás évek jelentették. A szakmai és szellemi tájékozódás, szemléletformálódás évei voltak ezek, hogy aztán mindinkább a saját kritikai és építészeti munkái kerüljenek előtérbe, ideértve a fiatal társakkal létrehozott saját irodájuk megalapítását is. A felkészülés során jött az a kivételes feladat, amely első önálló építészeti munkája, a *mestermunka* elkészítéséhez vezetett.

Bizonyos szempontból persze minden munka, minden megbízás kivételes, abban az értelemben, hogy egyedi: sajátos feltételekkel és kihívásokkal. Mégis, vannak, *lehetnek* tárgyi vagy személyi jelentőségükben, vagy akár mindkettőben kiemelkedő fontosságú alkalmak, amelyek csomópontszerűen összegeznek bejárt, s megnyitnak új utakat. E munka egyediségét egyrészt az adja, hogy félúton áll a családi és a külső megbízás között, tehát majdnem az „építész háza" helyzetét jelenti, amikor az építész külső kötöttségektől nagyrészt mentesen magának épít, a legszemélyesebb szinten is bemutatva építészeti elképzeléseit, használói igényeit és ízlését. Majdnem ez a helyzet, mondom, mert a több évtizede a család birtokában lévő telekre, ahol eddig egy kis nyaralóépület állt, kellett a testvére és sógora számára lakást, illetve a családnak nyaralót építenie. A hely tehát személyes élményekből is jól ismert volt az építész számára. Ez a munka egyben tanulási terepként szolgált arra, hogy megtapasztalja, mit jelent a terv testet öltése, az „építés drámája" a gyakorlatban: a kivitelezés feltételeivel, menetével és a kivitelezőkkel egyeztetve.

A megbízás szinte teljesen új feltételek elé állította. Olyan feladat elé, amely ugyanakkor meglehetősen tipikus az utóbbi egy, másfél évtizedben. A családi ház iránti megnövekedett igényről, a városból való kiáramlásról, kétlaki életforma vállalásáról van szó általában, és az üdülőtelkes terület átalakulásáról, funkcióváltásáról konkrétan. Az a szerény, a hétvégi telekhez és a rajta sokszor házilagosan vagy kalákában emelt kis házikóhoz kapcsolódó kétlakiság, amelynek struktúrája a telekkiosztásban és beépítésben még erősen jelen van, megkérdőjeleződött, és átalakulóban van. A mai igényekhez képest túl kicsik a telkek, a korábbi épületek kevéssé felelnek meg a megnövekedett tér- és presztízsigényeknek. Így a kiöregedő generációval együtt megindul a terület újrastrukturálódása, amelyet egyik oldalon az állandó beépítések arányának növekedése, s az ezzel járó léptékváltás, a másikon az eladó házak, telkek gyakorisága jelez, ami valószínűleg a telkek összevonásához vezet majd. A lehetőség a szomszédos telek megvásárlására a jelen esetben is fennállt pár évvel ezelőtt, de akkor a kiköltözés a családon belül még nem volt napirenden. A kiindulópontot, az építész habitusának megfelelően, minden ponton az illeszkedés keresése jelentette: a hely és a telek karakterének, fekvésének figyelembevételétől a megbízók

igényeinek tekintetbevételén, a velük való folyamatos kommunikáción át az építészeti kapcsolódásokig, hogy aztán mindezeket a tervezési és a kivitelezési folyamatban autonóm módon átdolgozza, egyedi módon válaszolja meg. Bár a telken álló, a névtelen vagy spontán építészetet példázó kis nyaralóépületet szívesen megtartotta volna, erre, annak fekvése miatt, a kibővített program nem adott lehetőséget. Így a megőrzés csak az egyébként nem túl jó állapotban lévő fákra terjedhetett ki.

Maga a helyszín, ahogy az építész fogalmaz, Göd (egyik) legszebb telke. Egy olyan saroktelek, amely egyik oldalon a Duna-gátra, s így közvetve a Dunára nyílik, a másikon pedig – déli fekvéssel – egy olyan nyílt mezőre, amely a vízművek védett területeként elvileg továbbra is beépítetlen marad. Ily módon, bár része a szűk telekosztásnak, mégis a természet és a felnyíló szabad tér határozza meg. További fontos tényező, hogy a gáton fut a Budapest–Vác közötti kerékpárút, amely ősztől tavaszig egyre nagyobb forgalmat bonyolít. Egy országút tehát, amelyen azonban csak kismotoros, kerékpáros és gyalogos forgalom zajlik, s amely intimebb és közvetlenebb kapcsolatot jelent a rajta közlekedők és a beépített terület között.

Az épület telepítése és formálása e feltételek mérlegelésével történt. Az elsődleges érték a kitelepülők és az időlegesen pihenést keresők, a nyaralók számára is a természetközelség, ezért az építész az épületet visszahúzta a telek északi és keleti oldalára, a lakást a Dunára (és a Duna-gátra) merőlegesen, míg a kisebb alapterületű nyaralót azzal párhuzamosan helyezte el. Az L alakú épület déli és nyugati tájolású udvart fog közre. Ez az elrendezés azonban funkcionális és kompozíciós szempontból nyitva hagyta a Duna-gáton folyó közlekedés zavaró szerepének, illetve a telek meghatározó adottságát jelentő sarok-helyzetnek a kezelését. Az építész ezt a Duna felőli oldal zárásával oldotta meg. Ez a lezárás azonban nem tömör fal, hanem egy olyan, léptékében az épület tömegét kompozicionálisan folytató pergola, amely a rá felfuttatott növényzet révén a Duna felé majdan zöld falat képez, és filterként működik. A pergola tehát egyrészt zár, és fizikai, de talán méginkább pszichikai szempontból intim teret, öblöt hoz létre. Másrészt helyet ad a lakásból nyíló földszinti terasznak, illetve emeleti erkélynek, melyek átmenetet képeznek a külső és a belső terek között. Végül a táj, illetve a Duna felől a fogadó „kapu", „stég" vagy „kilátó" szimbolikus szerepét tölti be, amely táji jelként, annak tágasságára reagálva messziről mutatja a beépített rész kezdetét. A zárásnak és nyitásnak ez a nagyvonalú szimbolikus gesztusa egyfajta Bán Ferenc-hommage. Az ő feltétlen őszinteségre és autonómiára törekvő alkotói magatartása az építész számára az utóbbi években fontos vonatkozási ponttá vált.

A ház tömegének formálását a funkcionális igények kielégítése és a tájolás mellett az épített környezethez való illeszkedés igénye határozta meg. A beépített terület felől az épület zártan, ahhoz igazodó földszintes magassággal indul, hogy az udvar felé kinyíljon, megemelkedjen. Ezt az emelkedést az épület Duna felé néző sarka, illetve a pergola kifutása teljesíti ki, ahol a magasság eléri a nyolc métert. A pergola külső oldalának a tetősíkba illeszkedő enyhe megemelése fokozza a lebegő hatást. Az emelkedés, az anyag- és szerkezetváltás kompozicionálisan ellensúlyozza az épülettömeget, a beépítettől felemelkedik, nyújtózik a természet nyitottsága, határtalansága felé.

A telepítés kezdettől „kész" elképzelésével szemben lényegesen változott az építészeti megfogalmazás. A koncepcióterven még az utóbbi évtized elit építészeti mainstreamjének divatossá vált megoldásait láthatjuk: a

1

téglát és a random nyíláskiosztást. A későbbiekben azonban az építész az épület bevakolása mellett döntött. Nemcsak takarékossági okokból. A tégla archaizáló tömeg- és textilszerűségével szemben a fehér vakolat az épületnek homogén megjelenést ad, az épülettömeg hatását légiesíti, miközben a ferdén dörzsölt kőporos vakolat a felületnek rusztikus faktúrát biztosít. E felület visszafogottságával összhangban van a titáncink tető alacsony hajlásszöge és szürke színe, mely a tömeget összefogja, de nem válik túlzottan hangsúlyossá: a széleken nem nyúlik túl, hanem lezárja és megerősíti az épület kontúrját.

A nyílások, felnyitások ritmikus rendje a belső funkcionális tagolását követi. Az egyedileg legyártott, változatos formájú fa nyílászárók jelentették az építkezés „luxusát". Az építész a belső terek elrendezésének, az ott folyó tevékenységeknek megfelelően lyukasztja át a homlokzatot, illetve nyitja össze a belső és a külső tereket. A cél, akár a látvány, akár a tevékenységek szintjén a minél intenzívebb természetközelség.

A nyílászárók cseresznyebarnára pácolt színe ismétlődik az egymásnak is felelő „pergola" és „tornác" faszerkezeteiben, aláhúzva és modulálva a belső és külső közötti átmenetet. A fa és a belsőre utaló meleg szín visszavesz a tér léptékből adódó monumentalitásából is. Az udvar ilyen – az építész szavával – „kibélelése" tovább növeli a tér intimitását, miközben a nyílások, megnyitások, erkélyek potenciálisan a pillantások, át- és rálátások, cselekvések olyan sűrű hálóját hozzák létre, hogy az a nyilvános tér karakterét idézi.

A belső kialakítása is az egyszerűség és az igényesség jegyében történt. A lakás alaprajzi beosztása a lakó-aktív és a pihenő-intim funkciók szokásos elválasztását követi. A lenti szintet egybenyitott légterű konyha és nappali határozza meg, amely tovább tagolódik étkezőre és ülősarokra. Az utóbbi majdan egy kandalló köré települ, ennek kialakítására egyelőre nem volt pénz, de a kéménytest, illetve a kerámia aljzat már utal jövőbeni helyére. A nyílások rendje a térben folyó tevékenységekhez igazodik: így a konyharészben dolgozók, az étkezők vagy az ülősarokban helyet foglalók közvetlenül is kitekinthetnek a szabadba. Az elhúzható üveges ajtó a belső és külső egybenyitását, a belső tér fedett teraszos meghosszabbítását teszi lehetővé.

A nappali terének másik, artisztikusan formált eleme szintén átmenethez kapcsolódik. A felső szintre vezető egykarú lépcsőt kísérő fal esetében helyesebb inkább önállóan formált, a fal, a térplasztika és a bútor jegyeit egyesítő térelemről beszélni. Másságát az élénk, meleg, a lépcsőhöz is igazodó színezés, valamint tagolása is kiemeli. Ez különösen a felső szinten válik pregnánssá, ahol a fal a légtér kétharmadáig felhúzott, ritmikusan tagolódó, fülkeszerű egységek sorából áll, melyek „ablakkal" áttörve átengedik a fényt a közlekedőbe. Összességében e „falbútornak" ház a házban hatása van, s önállóan is használható teret hoz létre. (A lépcső légteréből leválasztott sarok üldögélésre, nézelődésre egyaránt alkalmas, vele szemben kis kilépő terasz nyílik.)

A nagyvonalúan kialakított nappali, feljáró, illetve közlekedő,

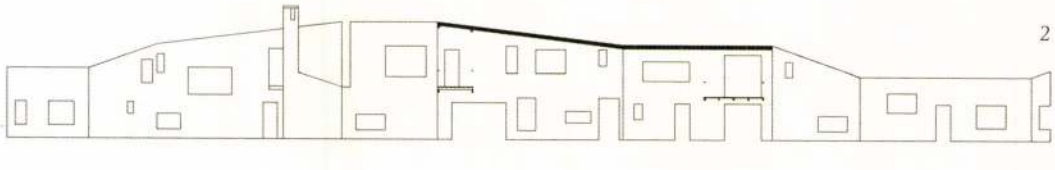

2

3

valamint a Dunára néző emeleti szülői háló mellett az egyéb tereket szűkösebbre kellett fogni. (A földszinten a fürdőszoba és WC mellett egy kis vendégszoba, illetve a lépcső alatti tér hasznosítására egy kamra kapott helyet. Az emeleten a zuhanyozó, WC, a megrendelők által igényelt külön gardrobszoba mellett egy kisebb, a belső udvarra néző, és egy nagyobb padlásszoba fért el.)

Az építész a terek berendezését, színezését a használókra hagyta, gondosan figyelt azonban a technikai jellegű részletek építészeti megoldására. Nemcsak a csövek, mérőórák és fűtőtestek megfelelő elhelyezésére, hanem a később talán szükségessé váló légkondicionálás vezetékeinek falban vezetésére vagy a redőnydobozok falba süllyesztésére.

A nyaraló funkcionálisan egyszerűbb kialakítását nagyvonalúvá teszi az egybenyitott légterű konyha, étkező, nappali és galéria együttese, melynek szabadon hagyott faszerkezetes födéme különösen hatásos. Itt is hangsúlyos elem a lépcső és a kísérő korlát kialakítása, amelyet az építész objektszerű elemmé formált. Osztása, ritmusa a lépcső fölött a másik oldalon térelválasztó polc formájában ismétlődik. A földszinten még egy szoba és fürdőszoba, az „emeleten", a galériás rész bővületeként szintén szobaként használható tér található. Mind a földszinti, mind a felső, galériás rész önálló kert-, illetve teraszkapcsolattal rendelkezik, így a nyaralót akár két család is használhatja egyszerre.

A visszafogottság és választékosság csak a részletek átgondoltsága, gazdagsága és precíz kivitelezése mellett érvényesülhetnek. Ez az anyagok találkozására, a tetőszerkezetbe rejtett vízelvezetésre és a falba vésett csatornákra éppúgy igaz, mint az ácsmunka illesztéseire vagy a feszített sodronyos korlátok kivitelezésére. A megvalósítás során az építésznek kellett elöl járnia a pontos elképzelésekkel, részletrajzokkal, elhitetni a hitetlenkedő mesterekkel, hogy megáll a pergola faszerkezete, vagy van értelme a vakolat haránt irányú dörzsölésének. Cserébe a kivitelező és a mesterek, látván a figyelmet, gondosságot, maguk is mozgósították találékonyságukat, vagy akár részletek önálló megoldási javaslatával álltak elő. A kölcsönös egymásra figyelés és ösztönzés megint csak az egyedi körülményekből következő luxusnak tűnik, pedig egyébként nemcsak az építészeti minőség, hanem az építész tanulásának is nélkülözhetetlen forrása.

A *mestermunka* tehát elkészült, jöhetnek (jönnek) a feladatok „idegenben" is.

Építész: Szabó Levente (Hetedik Műterem Kft.)

Statika: Hegedűs Péter (Hegedűs és Mizere Kft.)

Épületgépészet: Györky Attila (Tilarea Bt.)

Épületvillamosság: Sápi József (Orfireusz Kft.)

Generálkivitelező: Simon Zoltán (SI-FER 2000 Kft.)

Épületasztalos- és ácsmunkák: Horváth Béla

Lakatosszerkezetek, sodronykorlátok: Stampel Ferenc

Fotó: Bujnovszky Tamás

1. Duna felőli felvétel az árvízvédelmi töltésről

2. A ház kiterített homlokzati rajza

3. A nyaraló belső galériás tere

4. A lakás egykarú lépcsője a bútorszerűen formált terrakotta polcfallal

5. Udvari nézet a (majdan vadszőlővel felfuttatott) pergolán keresztül, háttérben a nyaraló udvari homlokzata

4

5

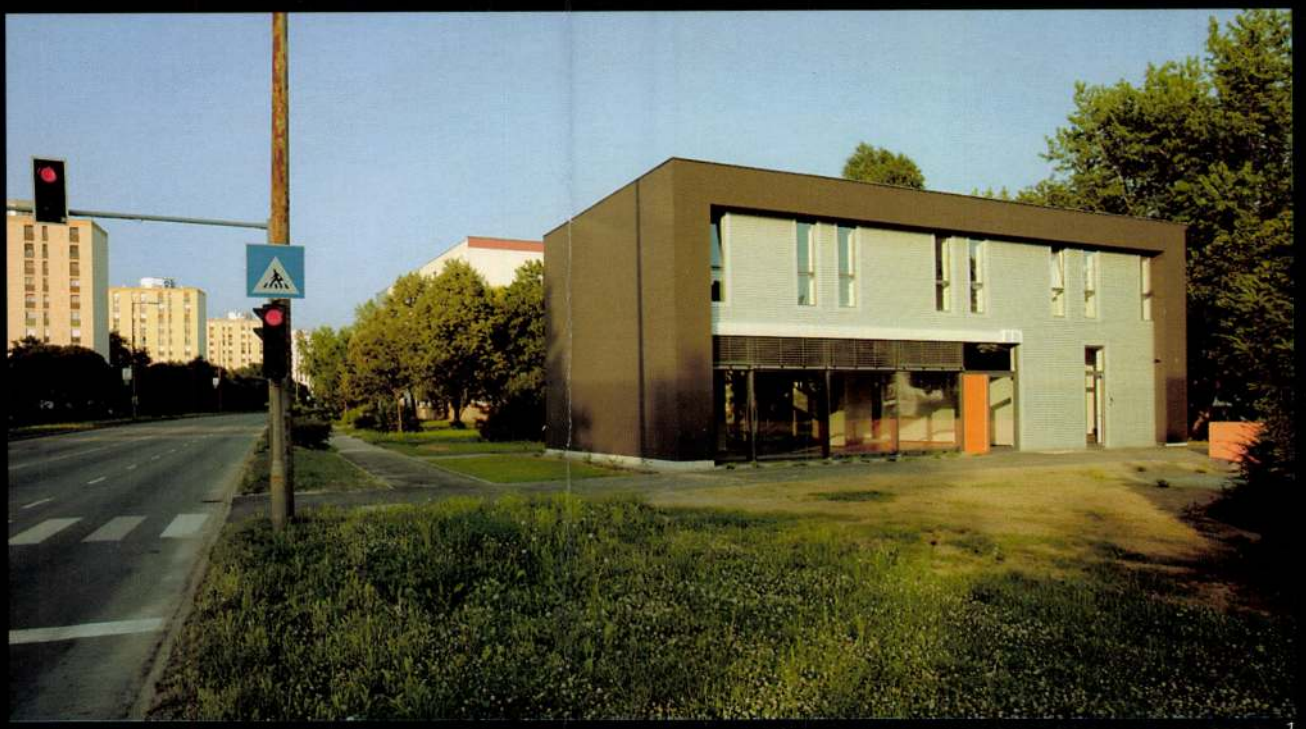

1

Uránváros mai tálalásban...

Bemutatóterem és irodaház Pécsett

2

E. Nabó Magit.

KOMÁROM MEGYÉBŐL INDULTAK – SOROZAT

A KUNY DOMOKOS MÚZEUM
KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSAI

E. SZABÓ MARGIT
KIÁLLITÁSA

TATA VÁR, 1987. május–június

A kiállítást rendezte Dr. LÁNCZ Sándor
Katalógusterv TÁNCOS László
Fotók: WINTER Erzsébet
Felelős kiadó Biróné Dr. SZATMÁRI Sarolta

ISSN 0139–4320
ISBN 96301838

Környe 3780

A művészeti gimnázium kerámia szakán 1963-ban érettségiztem. Az Iparművészeti Főiskolán 1969-ben diplomáztam szövött anyag és szőnyeg-, gobelin szakon. Azóta folyamatosan foglalkozom tervezéssel és kivitelezéssel egyaránt. Szűkebb szakterületem: lakásokba, középületekbe, azok enteriörjébe illeszkedő textilféleségek készítése.

Munkáimmal hazai és külföldi kiállításokon vettem részt.

Önálló kiállításaim:

1973	Budapest
1974	Tata
1975	Komárom
1978	Zalaegerszeg
1981,82,83	Budapest
1985	Győr
1986	Miskolc
1986	Oroszlány
1986	Zalaegerszeg

Közös kiállítások:

1970 I. Fal és Tértextil Biennálé
1971 Vadászati Világkiállítás
1972 II. Fal és Tértextil Biennálé
1974 Hajdúböszörmény
1975 Mezőtúr
1973 Szófia, Prága, Varsó
1975 Marokkó
1975 Országos Iparművészeti Kiállítás, Budapest

1976 óta padló- és faliszőnyegeimmel rendszeresen jelen vagyok a frankfurti HEIMTEXTIL nemzetközi vásáron.

Évek óta részt veszek a milánói STAR nevű nemzetközi vásáron. E vásárok közvetítésével kerülnek a nemzetközi kereskedelembe az általam készített (tervezett) alkotások.

A fentieken kívül 1976 óta folyamatos tranzitáló szállítója vagyok az Iparművészeti Vállalatnak és a Képcsarnok Vállalatnak.

1984-ben Formatervezési Nívódíjat, 1984–85-ben SZOT ösztöndíjat kaptam.

E. Szabó Margit
iparművész

Budapest, 1102
Harmat u. 12.
Tel.: 779–733

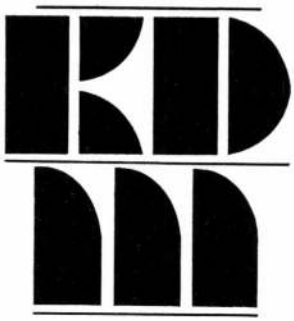

A hazánkban a hatvanas évek végén kibontakozott textilreneszánsz, mely a textilművészet technikájával autonom képzőművészeti alkotások létrehozásán fáradozott, s e puha anyagot kiléptette a térbe, szinte elfeledtette velünk e művészet eredeti rendeltetését. E művészeti ág alapja a fonalnak különféle mószerekkel való művészi felhasználása, de ennek sem anyagalkotó, sem díszítő válfajában nem lehet független attól a környezettől, melybe kész műként kerülnie kell. S mindezt azért kell hangsúlyozni napjainkban, mert amikor az építőanyagok közt fokozottan előtérbe kerültek a rideg anyagok — a beton, az alumínium, az üveg — megnőtt a textil vonzó-

Die sich in unserem Lande Ende der 60er Jahre entfaltende Textilrenaissance, welche sich mit der Technik der Textilkunst um ein Zustandebringen autonomer bildkünstlerischer Werke bemühte und dieses weiche Material in den Raum hinaustreten liess, liess uns die ursprüngliche Bestimmung dieser Kunst fast vergessen. Die Basis dieser Kunstart ist der künstlerische Gebrauch der Faden mit verschiedenen Methoden. Sie kann aber weder als materialschaffende, noch als verzierende Gattung von der Umwelt, in die sie als fertiges Werk kommen soll, frei sein. Und dies alles ist in unseren Tagen zu betonen, weil unter den Baumaterialien, die kalten Materialien — der Beton, das Aluminium, das Glas — immer mehr in den Vordergrung traten, deshalb gewannen die Textilien immer mehr an Anziehungskraft: diese aus warmen, angenehmen Materialien geschaffenen Werke sind dazu geeignet, den Raum in dem wir arbeiten oder wohnen heimisch und bequem zu machen, sie sollen entweder in Form eines Wandbehanges oder als Teppich erscheinen.

Ein ausgezeichneter Meister des Teppichs im traditionellen Sinne des Wortes ist Margit E. Szabó. Ihre Tätigkeit ist sehr vielseitig, sie arbeitet gleichzeitig als Entwerfer und Verwirklicher — sie ist, mit einem Wort, eine Kunstgewerblerin, welche verkündet, dass ihre Aufgabe der D i e n s t ist, sie behütet und pflegt also die ursprüngliche Bedeutung des Begriffes, d.h. die Kunst soll Gebrauchsgegenstände mit künstlerischen Verzierungen schaffen. In der Ausstellung sind nur solche Gegenstande zu sehen, die sie vom Plan bis zum fertigen Werk auf ihrem Webstuhl selbst schuf. Ihre Teppiche werden aus Sisal hergestellt, aus dieser faserigen Pflenze, welche aus Südamerika stammt und von ihr mit sicherem Farbgefühl und nicht geringer Invention selbst gefarbt wird. Im Ergebnis dessen sind sogar die Fasern innerhalb eines Bundes nicht von gleicher Farbe: sie haben eine abweichende Farbtönung.

ereje: e meleg, kellemes anyagból készült művek alkalmasak arra, hogy a teret, amelyben dolgozunk vagy lakunk, otthonossá, kényelmessé tegyék, akár falikárpit, akár szőnyeg alakban jelennek meg.

Ennek a hagyományos értelemben vett szőnyegnek jeles mestere E. Szabó Margit. Tevékenysége sokrétű: mint tervező és megvalósító egyaránt dolgozik — egy szóval tehát iparművész, aki azt vallja, hogy feladata a s z o l g á l a t, tehát őrzi és ápolja a fogalom eredeti jelentését, nevezetesen, hogy művészi díszítésű használati tárgyat kell alkotnia. A kiállításon csupán azokat a tárgyait láthatjuk, amelyeket ő maga hozott létre a tervtől a kész műig szövőszékén. Szőnyegei szizálból készülnek, ebből a Dél-Amerikából származó rostos növényből, melyet biztos színérzékkel és nem kevés leleménnyel maga fest meg. Ennek eredménye, hogy a fonalak egy kötegen belül sem azonos színűek: tónusértékük eltérő. Egy-egy köteg egy-egy szín világosabb és sötétebb árnyalatát viseli — s ez szövés közben gazdagítja a szőnyeg fakturáját. Ez a felület egyébként — a szizál alapvető tulajdonságából fakadóan — mindig kissé érdes, s ezt még fokozza a művésznő azzal, hogy a szövés során hurkok sorával dúsítja azt fel. Mintái rendkívül egyszerűek: többnyire geometrikus formázatok rendszeréből állnak össze — néha az az érzésünk, mintha a korai görög vázafestészet vagy a kopt textilek távoli rokonaival állnánk szemben. Egy méltatója szerint „szívesen költi újra, illetve rendezi szubjektív rendszerbe a népművészet motívumkincseit." Kétségtelen, hogy a sorbarendezés „fordulata", akárcsak a halszálminta megjelenik pl. a szentgáli cifraszűr rátétjén, s ha nagyon keressük, szőnyegjeinek elődjeit megtalálhatjuk a Csiki-medence „festékes" székely szőnyegei között — de szellemi rokonait legalább ennyire fellelhetjük az ún. „post-painterly abstraction", a háború utáni absztrakt piktura szubjektív-kalligrafikus formákat alkalmazó művészei között, akik műveiken a színfoltok tisztán meghatározott lépcsőzetes csoportosításával és a tónus-értékek kvalitatív differenciálásával fejezik ki önmagukat. Mindebből talán annyi a lényeges, hogy E. Szabó Margit szőnyegeinek formavilága egyrészt rendkívül egyszerű, ugyanakkor mégis — a szó legjobb értelmében — raffinált: alapelemük az ismétlés, a „szándékos, irányítható ismétlés", amely nélkül nincs művészet, mint azt

Die einzelnen Bunde haben hellere und dunklere Töne einer Farbe — und dies bereichert während des Webens die Faktur des Teppiches. Diese Oberfläche ist sonst — gemass den grundlegenden Eigenschaften des Sisals — immer ein bisschen grob, und dies wird von der Künstlerin noch dadurch gesteigert, dass sie sie im Verlaufe des Webens noch mit einer Reihe von Schlingen anreichert. Ihre Muster sind ausserordentlich einfach, sie sind meistens aus einem System von geometrischen Formationen zusammengestellt — wir haben manchmal das Gefühl, als stünden wir vor den entfernten Verwandten der frühen griechischen Vasenmalerei oder koptischen Textilien gegenüber. Laut eines ihrer Würdiger — sie dichtet gern neu bzw. ordnet in ein subjektives System den Motivschatz der Volkskunst. Es bestehen keine Zweifel, dass die "Wende" der Einordnung in Reihen, ebenso wie die Fischgratenmuster auf dem Ansatz der Ziermantel der Szentgáler Bauern erscheinen, und wenn wir sehr danach suchen, können wir die Vorbilder ihrer Teppiche unter den gefarbten Szeklerteppichen des Csiki-Beckens finden — ihre geistigen Verwandten sind aber zumindest ebenso unter den sog. "post-painterly abstraction", unter den subjektiv-kalligraphische Formen verwendenden Künstlern der abstrakten Nachkriegsmalerei zu entdecken, welche sich in ihren Werken mit der rein bestimmten stufenweisen Gruppierung der Farbflecken und mit der qualitativen Differenzierung der Tönungswerte ausdrücken. Aus allem ist vielleicht nur wesentlich, dass die Formenwelt der Teppiche von Margit E. Szabó einerseits ausserordentlich einfach ist, gleichzeitig aber doch, im besten Sinne des Wortes raffiniert: ihr Grundelement ist die Wiederholung, die — bewusst ausgerichtete Wiederholung — ohne die es keine Kunst gibt, wie der französische Kunsthistoriker und Kunstsoziologe Pierre Francastel feststellte. Und daran knüpft sich die sehr zurückhaltende, harmonische Farbenwelt, welche sich entweder auf die Monochromie, d.h. auf eine einzige Farbe und ihre Farbtöne und die vergleichenden Farbwerte der wechselhaft gemalten Fasern dazu verwendet — oder sich auf die feinen, zürückgehaltenen Werte der Komlementarfarben baut, davon ausgehend, dass die Beherrschung der Umgebung, das Gedonner, der Larm keine Aufgabe des Teppichs

Pierre Francastel francia művészettörténész és művészetszociológus megállapította. S ehhez kapcsolódik a nagyon visszafogott, harmónikus színvilág, mely vagy a monokrómiára, azaz egyetlen színre és annak árnyalataira épül — ehhez használja fel a változatosan festett fonal eltérő színértékeit — vagy pedig komplementer színek finom, visszatartott értékeire, abból indulva ki, hogy a szőnyegnek nem lehet feladata, hogy uralkodjék környezetében, hogy harsogjon vagy hangoskodjék: illeszkednie kell, bele kell simulnia abba, s épp ezzel hívhatja leginkább magára a figyelmet.

Fejlett „alkalmazkodó" készsége és képessége, valamint jó megérzései teszik továbbá, hogy mint a békésszentandrási Háziipari Szövetkezet szőnyegtervezője egyrészt a megrendeléseknek mindig nagyszerűen meg tud felelni, másrészt pedig gyári terveiben szüntelenül meg tud újulni. Az előbbire nagyszerű példa a Parlament dolgozószobáiba, a neogótikus térbe helyezett eklektikus bútorok közé tervezett pompás szőnyegei vagy az Operaház épületébe, a neoreneszánsz környezetbe készített óriás méretű szőnyegei, a másikra pedig az az eredményesség, amellyel a milánói és a frankfurti nemzetközi kiállításokon be tudott törni az élvonalba a finn és az olasz designerek mellé. Mint mondja, ebbeli munkáját „nagy mértékben befolyásolja a divatáramlat és az a fajta kapacitás, ami az ipari hátteret jelenti." Ehhez hozzá kell tenni, hogy még valami „apróság" is jelen van, ami nélkül azonban nincs művészet, s ez a művészi tehetség, mellyel „megérzi", milyen lesz a divat áramlata s ebben a szellemben képes előre tervezni. A lakások berendezése szinte évente változik, mind a szín, mind a forma módosul s a szőnyegnek ehhez kell alkalmazkodnia. E b b e n alkot mindig újat E. Szabó Margit — s e megújulási képesség talán egyik legcsodálnivalóbb és legvonzóbb tulajdonsága a művésznőnek. Ezeket a műveit sajnos, csupán néhány fotó mutatja csak be kiállításunkon — de talán ez is ad ízelítőt e nagyszerű művészetből.

Korunk a magyar textilművészet gyökeres változásának és megújulásának az ideje is: ebben döntő szerepet játszanak az olyan nagyszerű egyéniségek, mint E. Szabó Margit textiltervező művész.

Láncz Sándor

sein kann: er muss sich einfügen, muss sich darin einschmiegen und kann eben damit am besten die Aufmerksamkeit auf sich lenken.

Ihre entwickelte "Anpassungsbereitschaft und -fahigkeit", sowie ihre gute Einfühlung ermöglichen, dass sie als Teppichentwerfer der Heimgewerbegenossenschaft von Békésszentandrás einerseits den Bestellungen immer grossartig genügt, andererseits sich in ihren Entwürfen für Teppichfabriken pausenlos erneuern kann. Aus dem ersteren sind hervorragende Beispiele die pompösen Teppiche, welche für die Arbeitszimmer des Parlaments unter eklektizistischen Möbeln eines neogotischen Raumes entworfen wurden, oder die riesigen Teppiche des Opernhauses in einer Renaissanceumgebung, aus dem anderen der Erfolg mit dem sie an den internationalen Ausstellungen in Mailand und Franfurt in die vorderste Linie der finnischen und italienischen Designer einbrechen konnte. Sie sagt, dass ihre diesbezügliche Arbeit "in grossem Masse von den Modeströmungen und von der Kapazitat beeinflusst ist, welche den industriellen Hintergrund bedeuten". Dazu ist noch hinzuzufügen, dass auch noch eine "Kleinigkeit" vorhanden ist, ohne welche keine Kunst existiert und dies ist die künstlerische Begabung, mit der man "fühlt", wie die Strömung der Mode sein wird und wie man in diesem Geist vorausplanen kann. Die Einrichtung der Wohnungen wechselt sich fast jedes Jahr, es wird sowohl die Farbe als auch die Form modifiziert, und der Teppich muss diese Entwicklung angepasst werden. D a r i n schafft Margit E. Szabó immer was neues und diese Erneuerungsfahigkeit ist vielleicht eine der meist bewunderten und anziehenden Eigenschaften der künstlerin. Diese Werke sind leider nur durch einige Fotos in unserer Ausstellung illustriert — aber vielleicht auch diese bieten eine Kostprobe dieser hervorragenden Kunst.

Unsere Epoche ist auch die Zeit der grundlegenden Veranderung und Erneuerung der ungarischen Textilkunst: dabei spielen solche hervorragende Persönlichkeiten wie die Textilkünstlerin Margit E. Szabó eine entscheidende Rolle.

Sándor Láncz

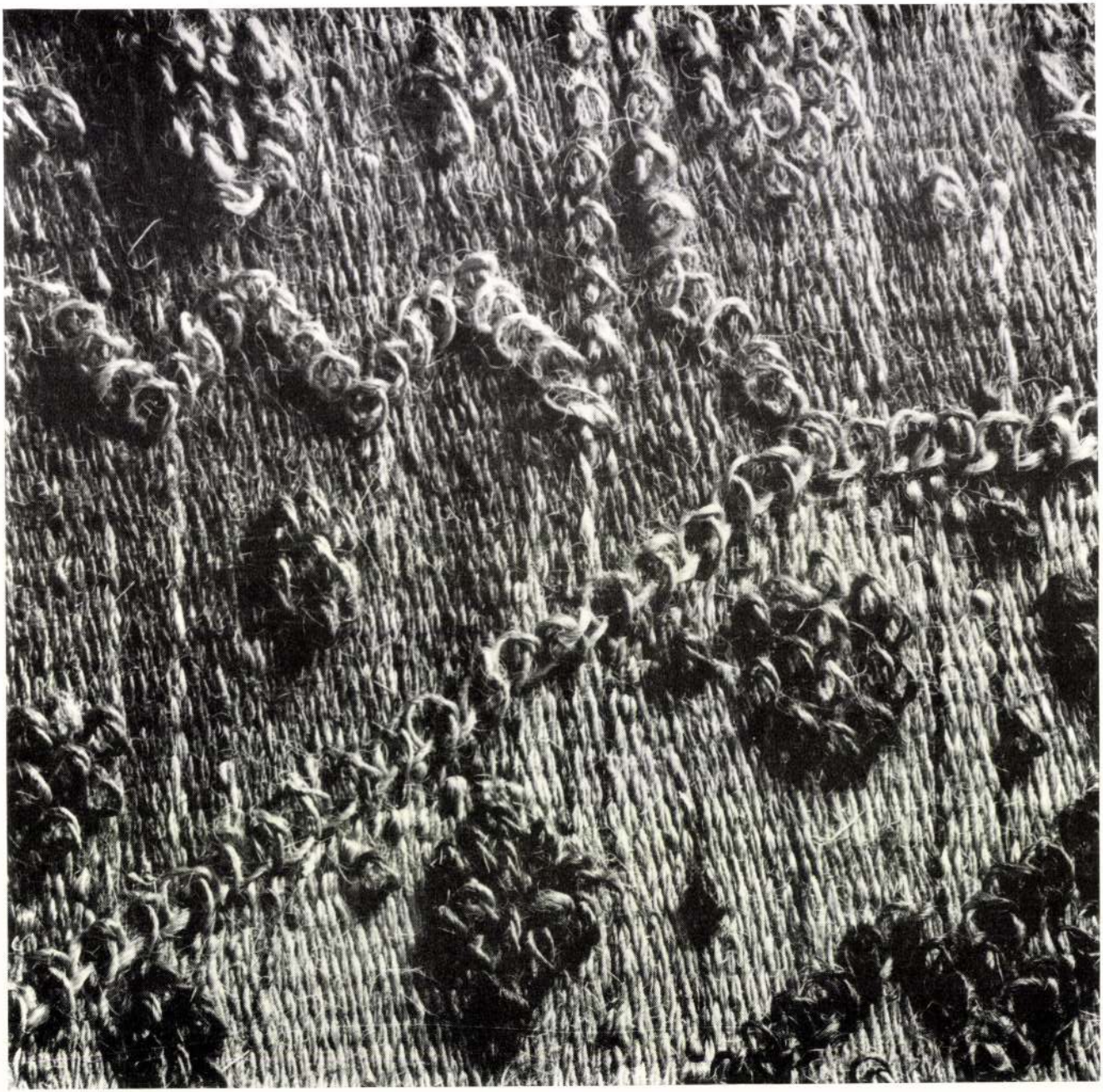

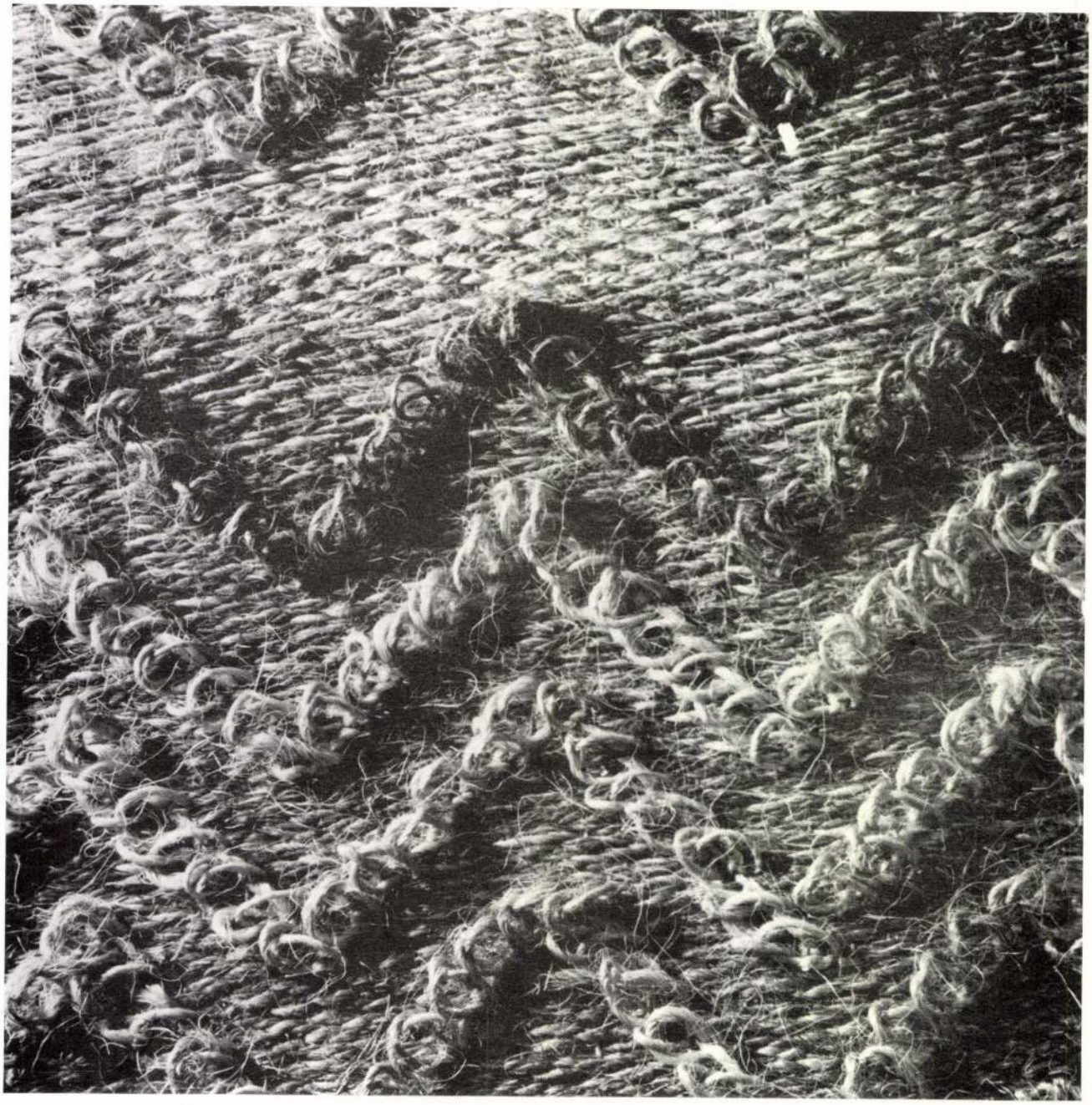

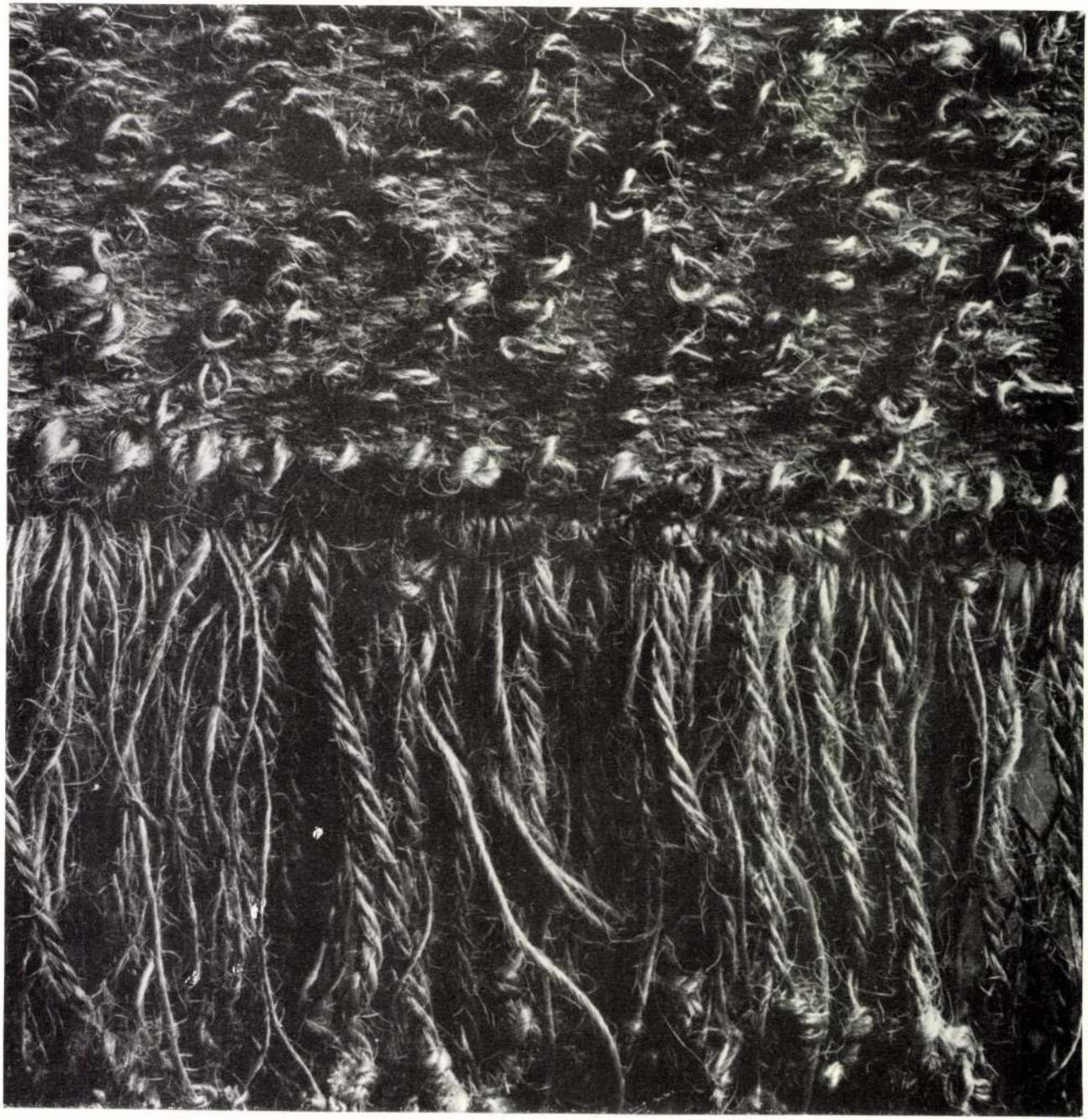

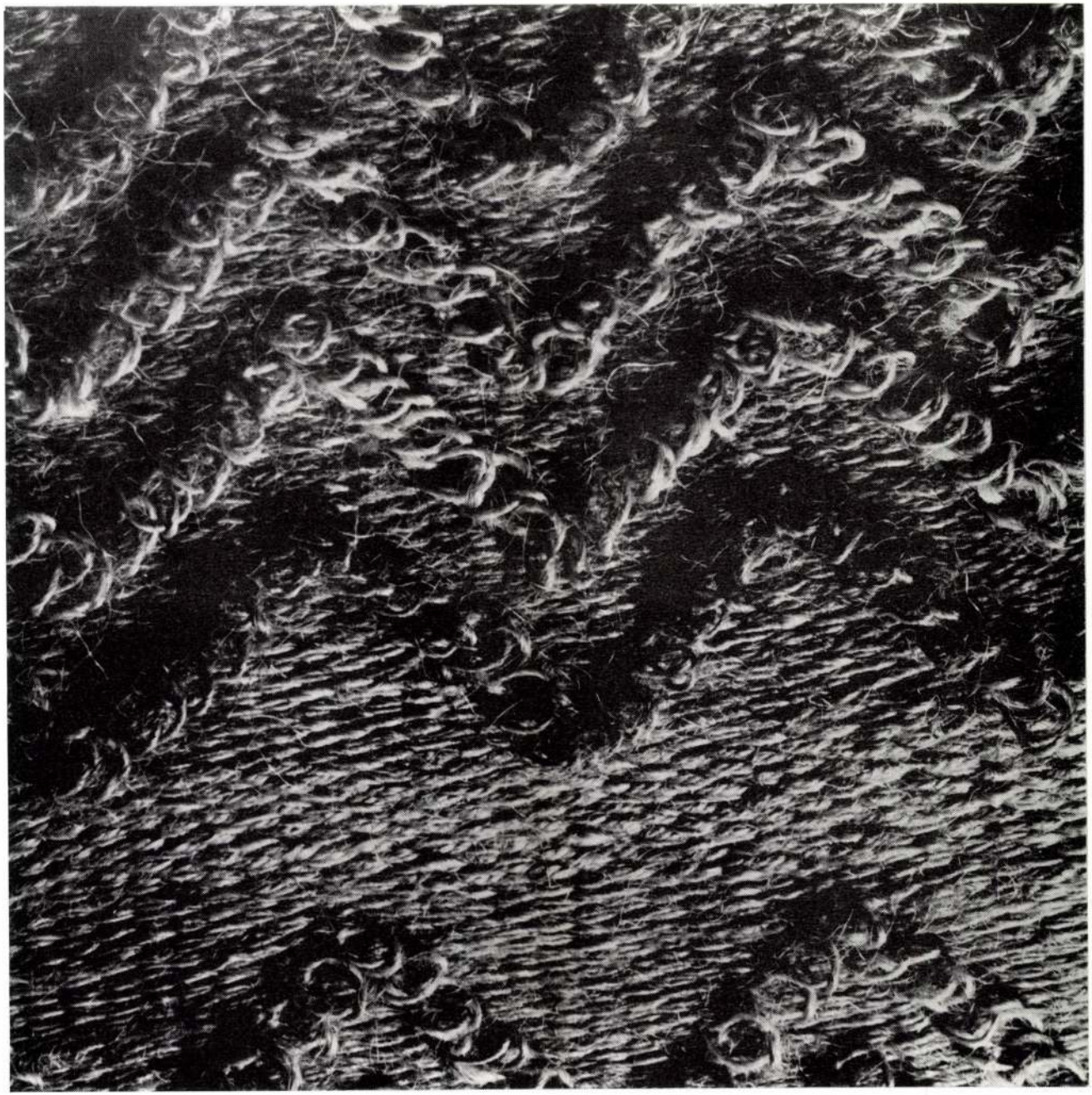

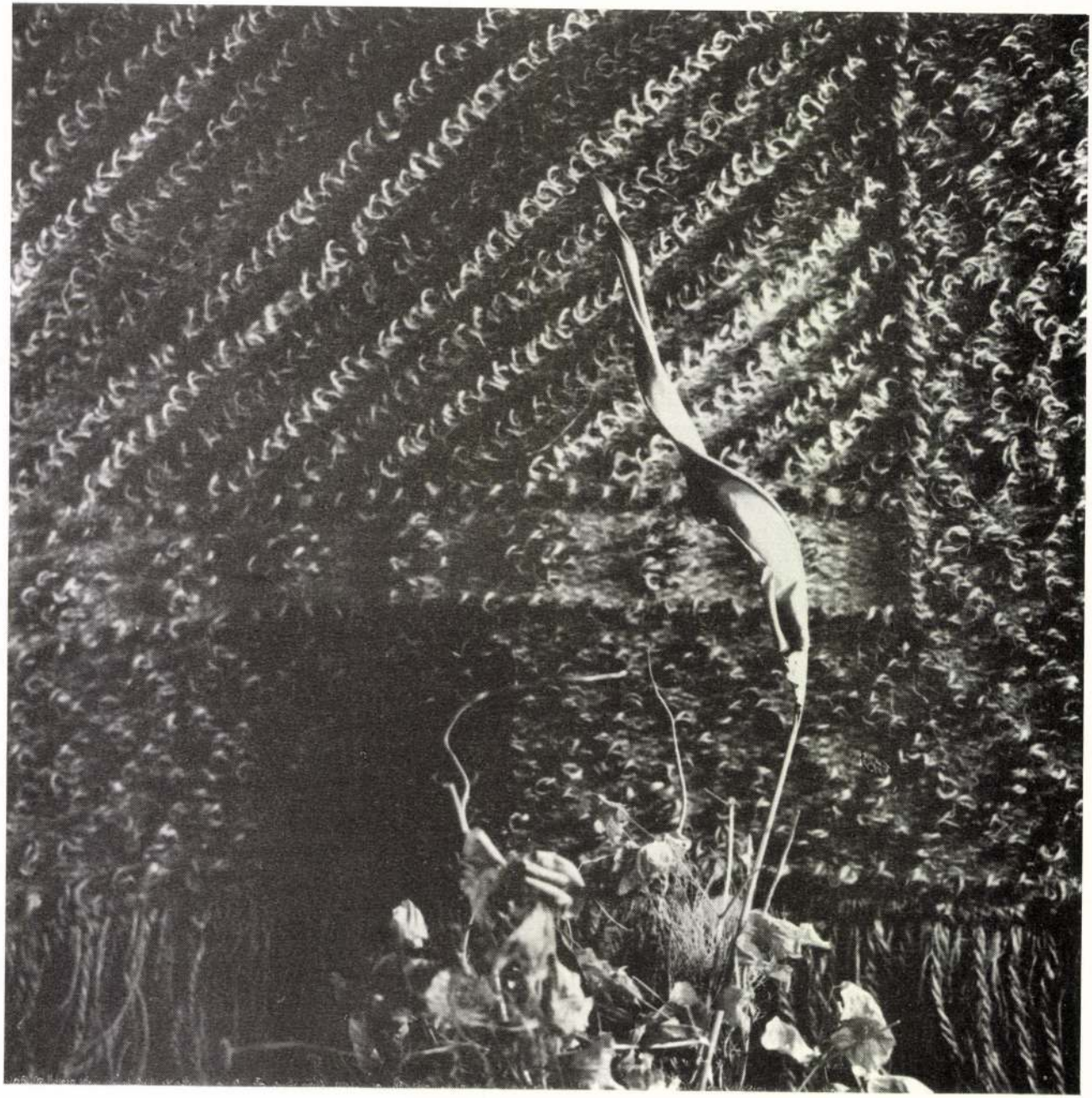

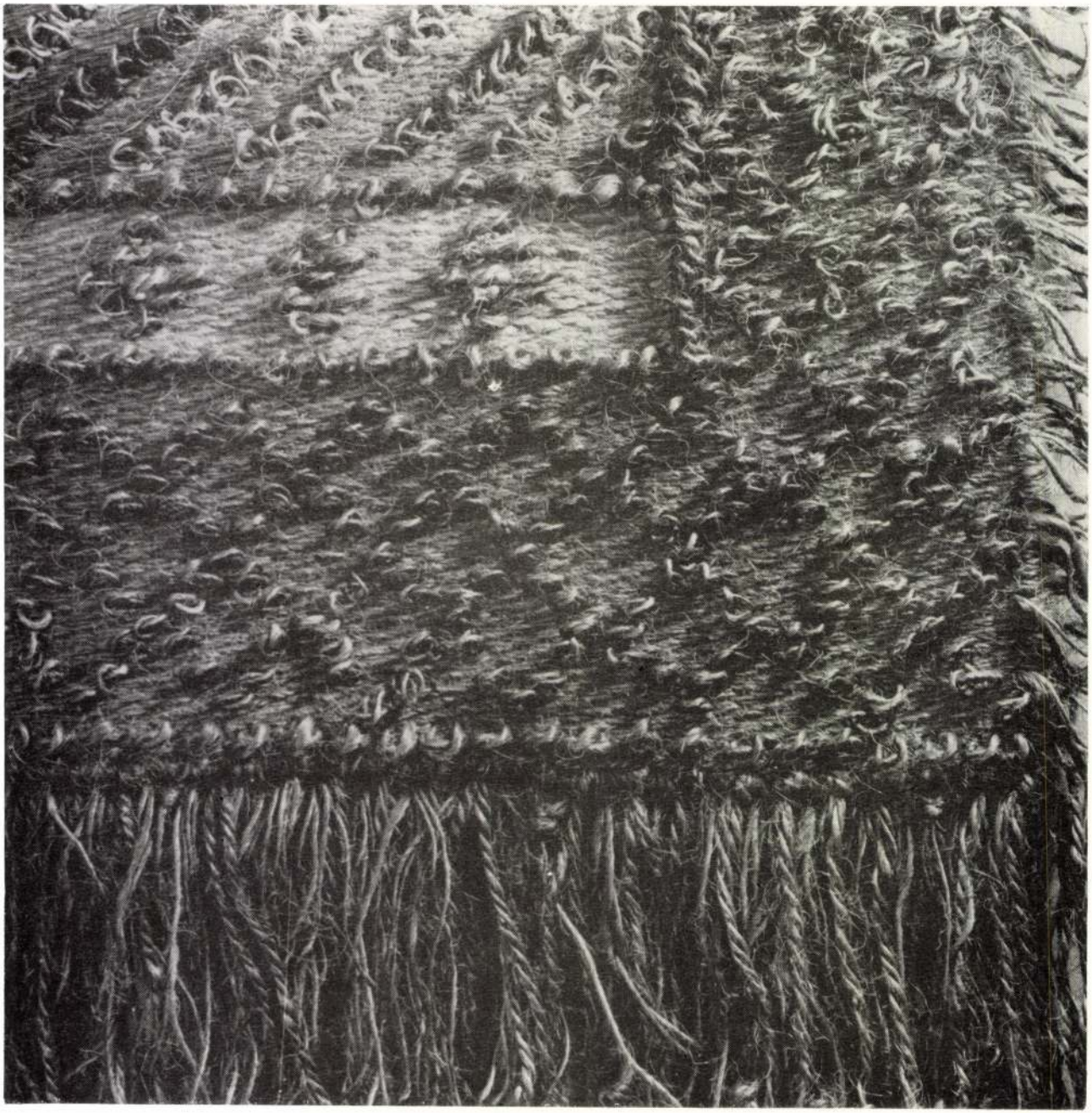

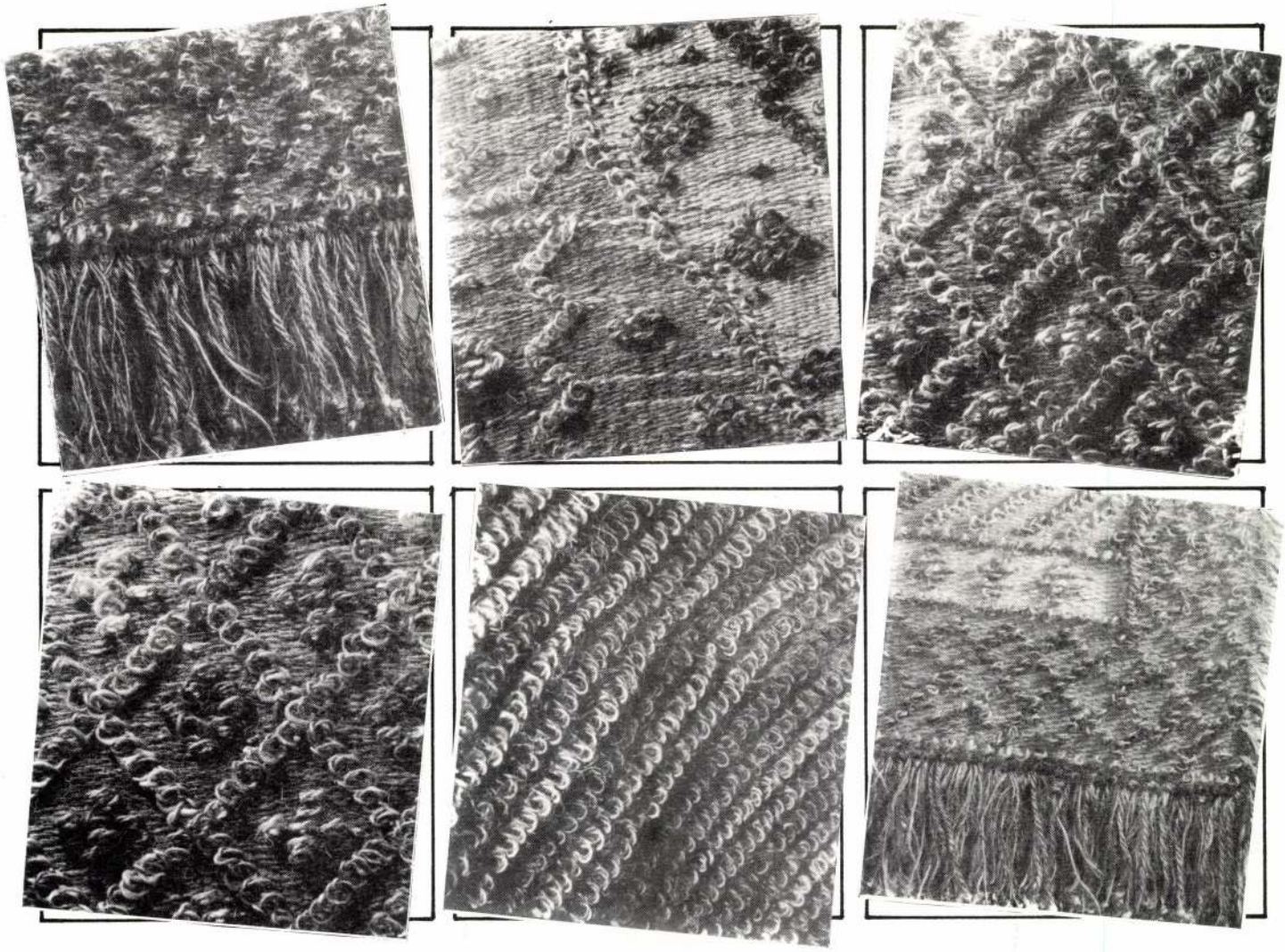

Beruházási munkák:

1974	Balatonaliga	1983 Parlament
1977	Szolnok	1984 Bonn
1977	Párizs	1985 Párizs
1982	Átrium Hyatt	1986 Győr
1985	Miniszter-tanács	1987 Parlament

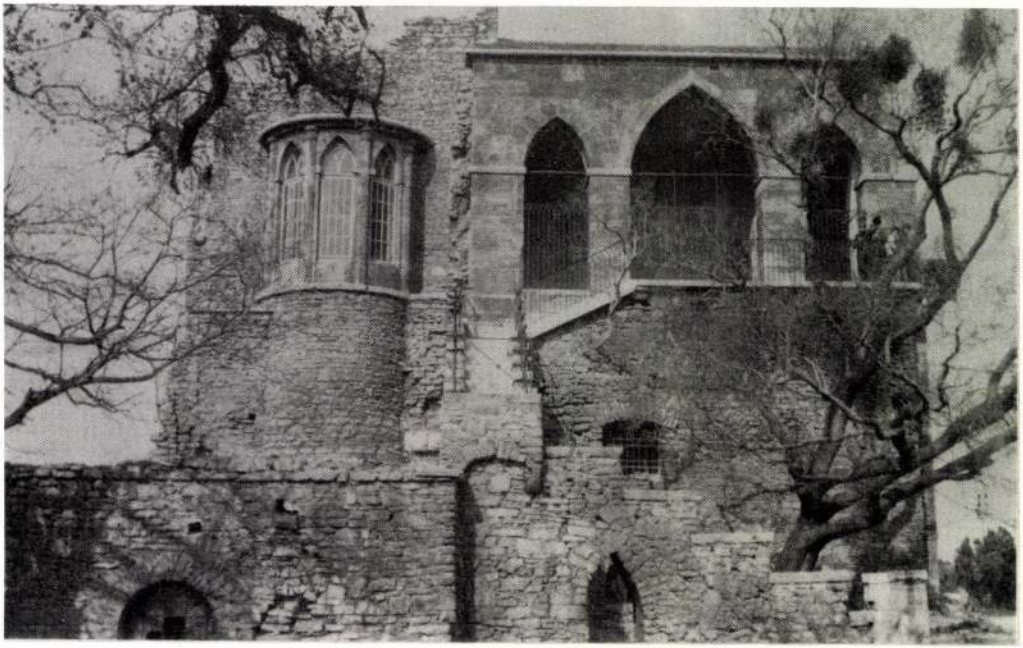

VÍZIVÁROSI GALÉRIA 1027 Budapest II. Kapás utca 55. Telefon: 201 6925

MAGDOLNA SZABÓ

Festmények

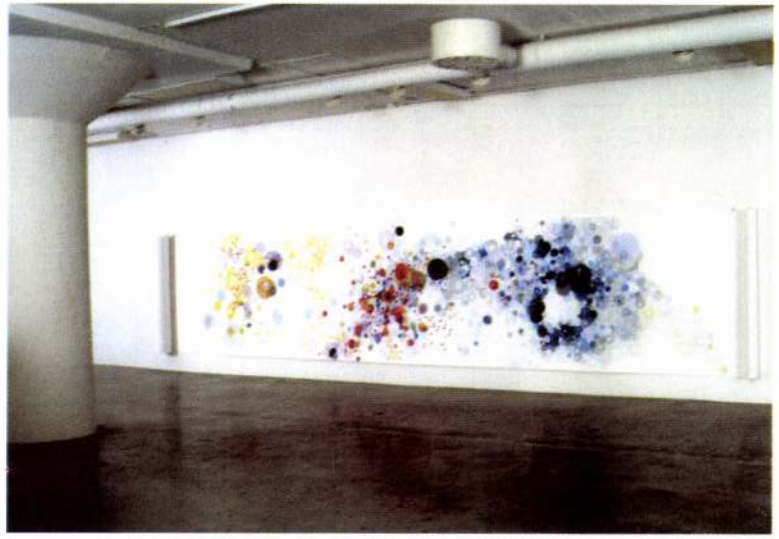

Magdolna Szabó – Cím nélkül, 2002, akvarell, 700×140 cm

Azáltal hogy foltokat festek, orientálódom egy felületen.
Az akvarell érdekes médium, mert ha egyszer festéket viszek fel a papírra, annak a nyomát soha sem lehet eltüntetni. Muszáj üres helyet hagyni a következő lépések számára. Ez sok tekintetben hasonlít az életre.

Magdolna Szabó

1958-ban született Dévaványán, Magyarországon, 1985 óta Svédországban él.
Tanulmányok: Debreceni Tanítóképző Főiskola • Grafikskolan Forum, Malmö • Malmö Art Academy
Egyéni kiállítások: Glimmingsehus 1993; Galleri St. Gertrud, Malmö 1993; Lunds Konsthalls Bakficka 1996; Grafiska Sällskapet, Stockholm 1997; Forumgalleriet, Malmö 1997; Galleri Listakot, Reykjavik 1997; Konstnärshuset, Stockholm 1998; Svéd-Finn Kulturális Központ, Hanaholmen, Finnország 1998; Stadsmuséet, Östersund 1999; Konsthallen, Örnsköldsvik 2001; Galleri Skanes Konstförening, Malmö, 2002

A Vízivárosi Galéria támogatói:
Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma,
Nemzeti Kulturális Alapprogram,
Fővárosi Közgyűlés Kulturális Bizottsága,
II. kerületi Önkormányzat Kulturális Bizottsága

VÍZIVÁROSI GALÉRIA

VÍZIVÁROSI GALÉRIA 1027 Budapest II. Kapás utca 55. Telefon: 201 6925

3 MŰVÉSZ SVÉDORSZÁGBÓL

2002. nov. 5-25.

(Malmö – Lund)

Transzparencia – festmények, fotók, installáció

Marie Andrersson
Peter Dacke
Magdolna Szabó

Megnyitó: 2002. november 5-én, kedden 18 órakor
Megnyitja: **Staffan Carlsson** Svédország Magyarországi Nagykövete

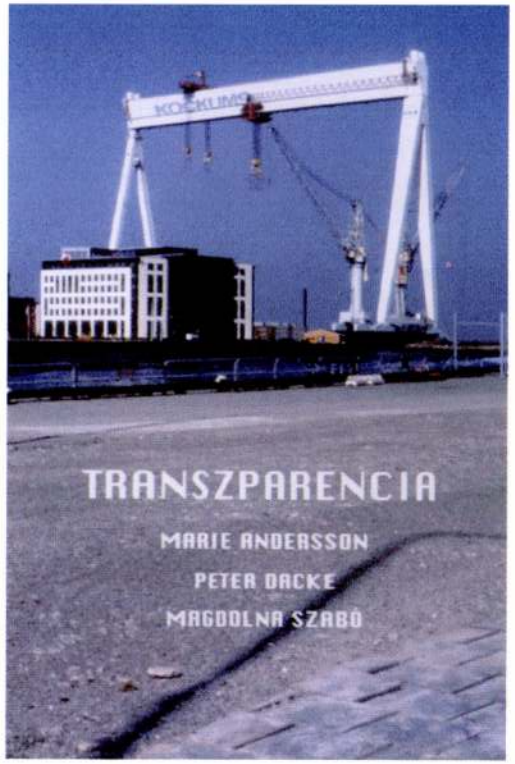

A Svéd Nagykövetség támogatásával

IASPIS International Artists' Studio Program in Sweden

NYITVA TARTÁS: keddtől-péntekig 13-18 óráig; szombaton 10-14 óráig

MARIE ANDERSSON

Fotók, installáció

Marie Andersson – Dokumentáció, 2002, fotó, 7×7 cm

A fényképezés lehetősége az illúziókeltésre sokkal nagyobb, mint például a festményé. Kifejezési módja – mondhatjuk úgy is – alattomosabb, mivel a fotó mindig jogot formál az időre és a térre. Átváltozás, elferdítés, hazugság és megszépítés engem ezek a fogalmak foglalkoztatnak.
Fotografikus úton előállított munkáim korlátlan lehetőséget nyújtanak számomra a helyszín eltolására, megváltoztatására, és ezáltal állandóan új idő és új tér képződik.
Marie Andersson

Marie Andersson
1962-ben született Malmöben

Tanulmányok:
Grafikskolan Forum, Malmö 1992–1995
Malmö Konsthögskola 1995–1997

Egyéni kiállítások:
Galleri Mejan, Stockholm, 1996 • Forumgalleriet, Malmö, 1998 • Galleri Format, Malmö, 2000 • Spegeln, Malmö, 2001 • Skanes Konstförening, Malmö, 2002

NYITVA TARTÁS: keddtől-péntekig 13-18 óráig; szombaton 10-14 óráig

PETER DACKE

Fotók, installáció

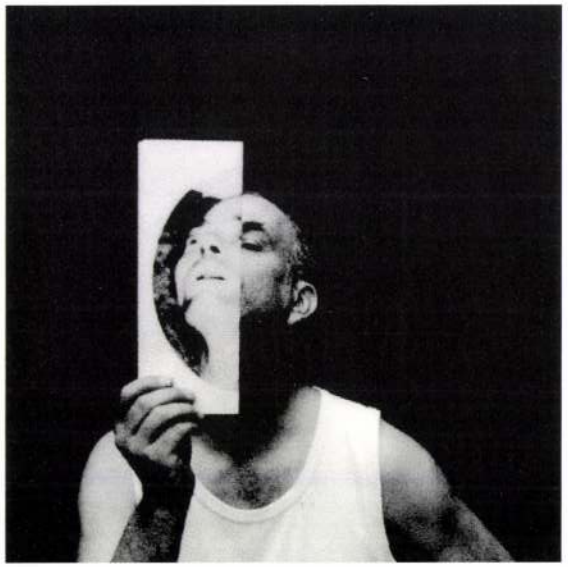

Peter Dacke – Önmagadat árnyékként látni egy másik emberben..., 2002, akvarell, 700×140 cm

Jussanak eszedbe e pontok
1. ... lenni valahol és emlékeztetve lenni valahol máshol...
2. ...önmagadat árnyékként látni egy másik emberben...
3. ...hogy a létezés nem más, mint a felismerés és feledés...
4. ...hogy minden egyes ember egy város...
Peter Dacke

Peter Dacke
1858-ban született Helsingborgban

Tanulmányok:
Malmö Konstskola Forum

Egyéni kiállítások: Galleri Contur, Stockholm, 1989 • Galleri Wallner, Malmö, 1991 • Galleri Nordanstad-Skarstedt, Stockholm, 1991 • Westwerk, Hamburg (i samarbete med Björn Wangen), 1993 • Lunds Konsthall, 1995 • Gallerifabriken, Göteborg, 1995 • Galleri Wallner, Malmö, 1997 • Vikingsbergs Konstmuseum, Helsingborg, 1998 • Aura Krognoshuset, Lund, 1999 • Skanes Konstförening, Malmö, 2001 • Kabusa Konsthall, 2002-06-26

Gedő Lipót rajza

6 (Tolnai-nyomda)

Pively

A magyar rajzolóművészet fénykora

talán akkor volt, amikor 1917-ben és 1918-ban a kiváló rajzolók egész kis csoportja állta körül szegény „Kis Szenes" szerkesztői asztalát. Szenes Béla volt ugyanis a „Szamár" című vicclapnak a szerkesztője, mely később az „Április" címet kapta. A „Szamár" igazi pesti aszfaltból kinőtt uccai lap volt, merész, ötletes és csibészes. A későbbi utód már egy kicsit nagyképűbb, félig-meddig művészeti lap, színes címlappal. Rajzolták a lapot Kóbor Leó, Biró Mihály, Szigethy István, Kelen Imre, Dezső Alajos, Hermann Lipót, Zádor István, Major Henrik, Vértes Marcell, Pólya Tibor, néha Gáspár és e sorok írója. Major, Vértes, Kelen, Dezső és én a „fiatalabb" korosztályt képviseltük és sok kedves féltékenységgel néztük hétről-hétre, hogy melyikünknek van több rajza a lapban. Csak a megjelenéskor értesültünk, t. i. arról, hogy melyik rajz látott napvilágot. Legtöbbünk, ha szükség volt egy kis aprópénzre (most már bevallhatom, az volt a fő jövedelmünk), nekiültünk a munkának és délután hétig el is készült 8—10 drb. rajz, amelyeket a Kis Szenes rendszerint átvett, árukat kiutalta és eltette a közlendők közé. Persze az aktualitások megbeszélése végett minden csütörtökön szerkesztőségi ülés volt, amelyre igen gyakran eljárt Molnár Ferenc is. Ő már akkor ismert volt arról, hogy új lapok mellett szívesen „bábáskodott". Áhítattal figyeltük

Szabó Magda rajza

Szakmáry László rajza

Szabó Magda

özv. Benke Oszkárné Budapesten, hol tanulmányait is végette. Utóbb abbahagyta, miután két gyereke volt. A Laktos Magazin számára is készített illusztrációkat és reklám grafikával is foglalkozott.

illusztrálta az alábbi könyvet.

Berkovits (Benke) Oszkár – dr. Supka Géza

A nemesfémipar év könyve. 1931.

Bp. 1930.

~~Ki volt, tudja~~

Rónay Mária
szíves közlése

Ferje a drágakötözsde fő-titkára, utóbb a Fasor-szanatorium igazgatója volt.

Utiszámlák

38.

ágos Bizottsága

ny	száma:	14.5 hq - III.	1938.
	kelte:	IX/24.	1938.
	beérkezése:	X/12.	1938.

száma:

intézett szám:

ma:

ma:

a:

Szabó Magda

MDK

Fiu fej, gipsz

Műcsarnok 1960. Képző- és Díszitőművészeti körök kiáll.

Szabó Magda.

A Magyar Nemzeti Bank képzőművészeti csoportjának kiállításán részt vett festménnyel.

Forrás: Magyar Nemzeti Bank dolg. lapja, 1951. júl. 1.

MDK

Szabó Magda

Gyermekfej, gipsz

VIII. M. Képzőmüv. Kiáll. Mücs. 1960. ápr.

Szabó Magdolna
iparművén

M.D.V.

Diszpárnáit állította ki
a Fárlaton.

Dr. Harcos Ottó: Ipar és nép művészeti kiállítás
Dunaújvárosi Napló, 1957. dec. 17 - 3 lap

Szabó Magda MDK

Fiu akt, gipsz

Mücsarnok 1959 Képzőművésznök nemzetközi kiáll.

Szabó Magda MDK

Gyermekfej, gipsz

Mücsarnok 1960. VIII. Magy. Képzőm. Kiáll.

Szabó Magda

Fiu akt, gipsz

Képzőművésznők Nemzetk. Kiáll. 1960. Milos.

MDK.

Szabó Magda

Riport

Petőfi Népe 1966 dec.28.

nel centro aristocratico dei grandi alberghi, dei teatri, dei musei,

cchi;
lbur-
pesso

cello,
ecine
abi-
quar-
vaste
re, il
ulia,
ve il

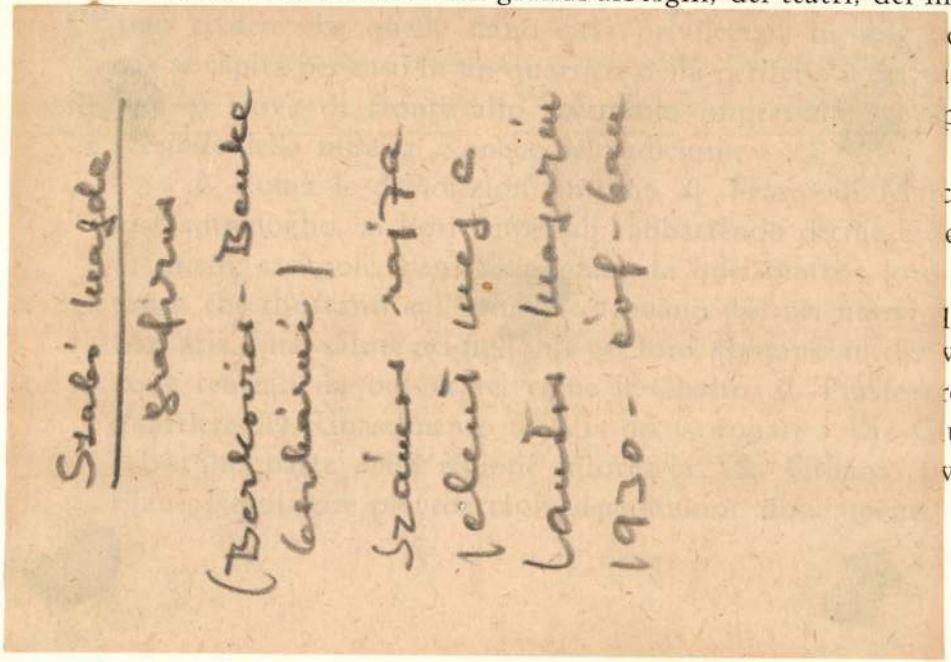

non solo con le avvenute demolizioni, ma anche con le accresciute esigenze igieniche che spingono la gente verso le case nuove dei quartieri più salubri; con il grandissimo sviluppo dei condomini; con la costituzione di aggruppamenti speciali (cooperative di impiegati, giornalisti, professionisti); con le nuove sedi di grandi comunità ecclesiastiche. Fattore principale poi è l'ampio sviluppo delle case popolari, che naturalmente sono tutte sorte alla periferia. Al mutamento numerico nelle varie zone corrisponde quello qualitativo; è accaduto in questi ultimi anni a Roma quello che in tutte le grandi città dell'estero si era verificato da mezzo secolo, che la popolazione operaia e in genere la più povera è stata costretta ad allontanarsi dal centro dove i fitti sono più elevati; per cui lo straniero che arriva la prima volta a Londra, a Parigi, a Berlino, a Vienna, e vive

Zeitungsausschnittbüro
Hermes
Bonn, Weberstraße 92
Tel. 37203

Hannoversche Rundschau
1021 Nachausgabe
17. Okt. 1967

Kunstreise der GEDOK

„Wenn wir doch auch eine GEDOK hätten", war der Stoßseufzer einer der ungarischen Malerinnen, mit denen die Mitglieder der hannoverschen GEDOK (Gemeinschaft deutscher Künstlerinnen und Kunstfreunde) im Fészek-Müvesz-Klub in Budapest zusammentrafen. Bei dem von beiden Seiten dankbar aufgenommenen Gedankenaustausch wurde vereinbart, daß bei nächster Gelegenheit ungarische Malerinnen für eine GEDOK-Ausstellung in Hanover eingeladen werden sollen. Auch mit dem Präsidenten des ungarischen Schriftstellerverbandes wurde über Austauschmöglichkeiten verhandelt. Voraussichtlich wird im nächsten Jahr die Schriftstellerin Magda Szabó — gerade jetzt auf der Frankfurter Buchmesse neu herausgekommen mit „1. Moses 22" — in Hannover lesen können.

Während der erfolgreich verlaufenen Kunststudienreise durch Österreich und Ungarn wurden auch engere Kontakte zu der GEDOK-Gruppe in Wien durch Besprechungen mit der dortigen Vorsitzenden Isolde Riehl aufgenommen. ★

Zu einem Museum für den Berliner

vor Europameister Haase / Le

MEXIKO CITY

te der erste Tag der vorolympischen
it einer Riesenparty im Chapultepec-
ner Mohammed Nassiri, der die Ge-
icht mit ausgezeichneten 360 Kilo —
jewann, erreichte im Stoßen 145,5 Kilo
als der Sowjetrusse Alexej Wachonin.
nsationellen Sprintzeiten aufgewartet:
nattasio im Vorlauf schlugen wie eine
ßte sich der Italiener mit dem etwas
itgleichen Olympiasechsten Kone von
Metern Höhe hatten es die Lang-
r Olympiazweite Mohamed Gammoudi
n Spurt in 30:16,0 Minuten vor Europa-
16,2. Viktor Sanejew mit 16,58 im Drei-
sis mit 85,19 Metern im Speerwerfen
en restlichen Endkämpfen.

fallen. Sie wurden durch Demonstra-
tionsrennen ersetzt, in denen es durch
den Ostberliner Skiff-Europameister
Achim Hill und die Renngemeinschaft
Wetzlar/Konstanz im Vierer-mit zwei
deutsche Erfolge gab. Als Ehrenpreise
wurden lackierte Holzteller vergeben.

MDK

Szabó Magda rajzoló

Pórely

A magyar rajzművészet fénykora. Pórely 42 l.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1976 JUN 22
Egyetemi Lapok

Szabó Margit, grafikus
1021

A grafikáról a fotót készítette: Hegyi Gábor)

Szabó Margit grafikái

Lapunk az elmúlt hónapokban a *Berzsenyi Alkotókör* több alkotóját és alkotását is bemutatta már. Versköltő és novellaíró egyetemi hallgatók után a legutóbbi számunkban ezeken a hasábokon Neuberger Róbert festményeiről írtunk. Most az alkotókör grafikusával, *Szabó Margittal* ismerkedhetnek meg olvasóink, következő számunkban pedig Gatter János, a kör építészmérnöke jelentkezik majd ún. kollektív életformát biztosító épületek terveivel, amelyeket Miskolc város tanácsa már el is fogadott.

Az itt látható grafika alkotója Szabó Margit, első éves hallgató a Képzőművészeti Főiskola alkalmazott grafika szakán. Művészeti tanulmányait a képzőművészeti középiskolában kezdte, majd három évet Kubában töltött a Cubanacan (művészeti) iskolában. A főiskolán Gerzson Pál tanítja a mesterség fogásaira, a plakáttervezés „műhelytitkaira". A tanulmányi feladatok mellett Margit csak grafikákat készít, különösen a linóleummetszetet és a litográfiát kedveli.

A Berzsenyi Alkotókör Eötvös Klubban rendezett bemutatkozásán nagy sikert arattak Szabó Margit alkotásai. A kubai kisfiúról készült grafikája alkotói világának csak egyik szeletét mutatja be, a gyermeki lét, a gyermeki világ kifejezését, alkotássá formálását, fekete-fehér vonalak, kontúrok közé rejtését-rejtezését. —sk—

ROCK — HALADÓKNAK

Csak a pop?

— *„Az emberek gyakran rébuszok előtt állnak, amikor a zenét hallgatják: képtelenek követni. Nem így a beatet, amely szem előtt tartja, hogy tömegekhez szól.*

— *S végül is ez jó vagy rossz?*

— *Pesszimista vagyok, úgy látom, hogy csökken a zenei kultúráltság színvonala.*"

Mindezt Pernye András nyilatkozta a Világ Ifjúsága májusi számában. Részben igazat kell adnunk neki. Hogy mely részben? Erre ad választ Návai Anikó Magyar Ifjúságban megjelent cikke, a *„Hány popból áll a világ?"* Nos, amire Pernye András célzott, az a pop, amelyet védelmébe vett és mint egyetlen „üdvözítőt" említ Návai Anikó.

Miért pop? Mert színvonala minden eddigi szórakoztató zenénél alább szállt, és a tömeges termelés mélyen leszállítja a zenei igényeket. Lehet, hogy ez kissé arisztokratikusnak hangzik. Annak igazolására, hogy ez a vélemény nemcsak e sorok írójában merült fel, íme egy idézet az IM májusi számának „Kedves IM" rovatából: *„A modern zenében gyűlölöm a slágerzenét, a kedvencem a blues és az underground."* — Ez ugyan nagyon kategorikus, de mindenképpen érthető.

De vajon miért születhettek ilyen vélemények? A válasz egyszerű: Magyarországon jelenleg — és már hosszabb ideje — a slágerzene, a pop az egyeduralkodó, és senki sem tudja megrendíteni hatalmát. A tömegkommunikációs eszközök pedig készségesen kiszolgálói és evvel újratermelői a pop kultuszának. Mindehhez járul valamifajta hamis nimbusz, ami jórészt szintén a tömegkommunikációs eszközök számlájára írható. Már-már félelmetes az a zenei konzervativizmus, amit „könnyű"-zenei életünk felmutat.

Erre utal Pernye András is: *„...a beatet manipulált művészetnek tartom. Olyan gazdasági manipuláció lépett be a zene világába, amelynek érdeke a konzerválás."* Jól megvilágítja az idézet tartalmát egy másik idézet, Návai Anikó cikkéből: *„Popokhoz hasonlítani divat, sikk, sőt igény. Az ORI természetszerűleg örül hiszen az a dolga, hogy egymásra találtassa az előadót és közönséget."*

Világos, hogy az ORI csakis a slágerzenét játszókat részesíti előnyben. Jól példázza a kísérletezés helyzetét, pontosabban a bukást, a „felkaroltság" hiányát a *Panta Rei* együttes esete. Ők — debreceniek, tehát távol a tűztől — az Emerson-féle stílust akarták meghonosítani. Eredményeket is elértek: az amatőr zenekarok közül őket tartották az 1975-ös év legjobbjának, a jövő nagy együttesének. Zenéjük is megszólalt a rádióban a *„Csak fiataloknak"* műsorában, mintegy FÉL PERC ízelítőt hallhattunk belőle. Aztán eltűntek, semmi hír róluk. Úttörő szerepet vállaltak, de hiába.

Azért egy gondolat állandóan motoszkál bennem: mi lett volna, ha ezt az utat neves zenészekből verbuválódott LGT — vagy bármely hasonlóan „jó nevű" zenekar — választja? Ugyanilyen sírcsend venné most körül őket is? A pop sikere, népszerűsége egyre nő, már szinte diktatórikus.

A jelenlegi „műsorpolitikát" vivő intézmények, a rádió, a tévé, az ORI felelőssége ebben igen nagy. Úgy gondoljuk, ideje lenne végre a fiatalok ízlésének mélyrétegeit feltárni és ennek megfelelően a tágan értelmezett beat új kísérleti stílusainak, a jazz különféle ágainak is teret adni, színvonalasabb műsorokat szervezni vállalva a kezdeti ráfizetést hiszen a kultúra nem áru!

Gyárfás Péter

SZABÓ MARGIT

Sümegi : A kecskeméti... Bp 1996

L. Sz. : 27. 321

109. o.

A - FÜLEP LAJOSNAK

Kákics, 1935. II. 6.

rok csak. - Három hete állok vigyázz-
volt, hogy jönnek. Legutóbb mult
, hogy hétfőn este itt lesznek.
egség miatt nem jöhetnek. De magam
y hónapja a gyomrommal. Alig van
ájdalmak miatt. Tegnapelőtt voltam
ajt nem talált. Két heti kurát ren-
ajd. Ha nem sikerül, kénytelen le-
etni magamat, mert nagyon szen-
vvel szerettem volna hozzátok eljutni,

MDK

Babó Margit, gyermeknéptáncoló

14 éves kecskeméti tanuló.

Koreográfiája: Rajz.

— : A Beatlesek M. 12.

Népszabadság, Bp. 1969. szept. 21.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Szabó Margit

M.D.Y

Beatlesek et ábrázolmüvén

Telepy Katalin: Batikszakkörök kiállítása...

Művészet, 1969. ápreles – 42 lap

E. Szabó Margit "szőnyegtervező"
Komáromban fest.-ban állítja ki
műveit.

Dolgozók Lapja | Komárom | 1945. jan. 10.

E. Szabó Margit

budapesti textiltervező müvész munkáiból nyilt kiállitás LL. .7-én a komáromi Csokonai Müvelődési Központban. Itt 25 textilkompozició látható.

Magyar Hirlap 1975 49/8

Szabó Margit

Részt vesz a kiállításon

Jubileumi Iparművészeti Kiállítás
Miskolc, 1975. jún-júl.

E. Szabó Margit, textiltervező

Kiállítása nyílik meg
Komárom ban. (febr. 17-én.)

— :o Kiállítások

8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. febr. 17.

Szabó Mareit, [ ]

L.: Grosz János

1.: Tárlatok 8.

Esti Hirlap, Bp. 1976. szept. 16.

Szabó Margit iparművész

Az oroszlányi iparművészeti tárlaton szerepeltek művei.

(j.): Az aktivizáló iparművészetről.
Dolgozók Lapja Komárom, 1973. ápr. 7.

Szabó Magda

Műve szerepel a szombathelyi

III.Fal-és tértextil biennálén

Népszava 1972 augusztus 24

2.old.

Szabó Margit
textiltervező -

A prágai Magyar Kultura Kralovy Vary -i és
Prága- i kiállitásain részt vett.

.-. Magyar művészek kiállitásai külföldön.
MŰVÉSZET, 1972.szeptember - 46.oldal.

Szabó Margit

Munkájának vörös, lila, terrakotta színállásából az ipar tanulságokat vonhat le magának.

Fal- és tértextil művészetünk; Kaczogh Ákos hozzászólása a II. Szombathelyi Fal- és Tértextil Biennálét köztő ankétan; Ipari Művészet, 1973/1. sz. 12. l.

Szabó Margit

Szerepelt a fiatalok baranyai kiállításán.

Dunántúli Napló 1964. dec. 20.

MDK

D Szabó Margit

Kiállitási kritika

Dunántuli napló 1968 juni.16.

D. Szabó Margit

A siklósi művésztelepen dolgozott

Füleki János: Új alkotóház a déli végeken

Ifjú Kommunista 1968 X. n. 15 old.

Szabó Magda, szobrász

L.: Öeze András

A hétvégi kult. programból 9.

Népszabadság, Bp. 1977. szept. 10.

٥٥

Szabó Magda

Három képpel illusztrálta Palásti László: "Botrány a new-yorki operaházban" cimü elbeszélését.
Repr.

Délibáb, Bp. 1929. juli. 13. III. évf. 28. sz. 35-37. lap.

Szabó Margit, iparművész

SZABÓ MARGIT iparművész munkáiból nyílt meg kiállítás csütörtökön az 1. számú Volán Vállalat székházában, a vállalat szakszervezeti bizottságának rendezésében.

— . Hú

8.

Nőszabadság Bp. 1981 dec 4.

Szabó Magda

Fin art, gipsz, 50 cm

Képzőművésznők nemzetközi
Zillitaša. 1960. Bp.

MDK

Szabó Magda

A kiállitáson résztvett.

Jaschik Almos tanitványainak szünidei
munkáiból rendezett kiáll.1925.dec.Bpest.

MDK

Szabó Magdi, gyermekrajzoló

A Május 1. úti ált. iskola tanulója. A rajzszakkört Tóthné Ilona rajztanárnő vezeti.

–: Kis rajzművésznek

2.

ESTI HIRLAP, bp. 1962. febr. 10.

Szabó Magda

Szabó Magda rajza

Perdy 42. l.

MŰEMLÉKEK
ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

Szabó Magda

82

Szabó Magda rajza

Pécely Sz. I.

HAREM
Farsang
TAN
TI-
EM

Szabó Margit

Részt vett a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari vállalatok Eötvös utcai kulturházában megrendezett kiállításon.

Péter Imre: A KPVDSZ budapesti képzőművészeti kiállítása
Rajztanitás 1963. VI. 311.l.

E. SZABÓ MARGIT

TEXTILTERVEZŐ IPARMŰVÉSZ

Az Iparművészeti Főiskolát 1979-ben végeztem el. Azóta minden jelentősebb hazai kiállításon részt veszek. Különböző alapanyagú padló- és faliszönyegeket egyedi és kisszériás kivitelben készítek.

Szőnyegeim főként természetes alapanyagokból készülnek, melyek hol ábrázoló jellegűek, hol geometrikus motívumrendszerre épülnek, jellemzőjük a rusztikus technikai megoldás is.

Munkáim a világ valamennyi részére eljutottak, így Olaszországba, Spanyolországba, a Skandináv országokba, Amerikába, Kanadába, Japánba.

1985-ben az Ipari Minisztérium Formatervezői díjával – Nívódíjjal tüntettek ki.

Munkáim megtalálhatók középületek, szállodák enteriőrjeiben (Parlament, Atrium Hyatt Hotel stb.).

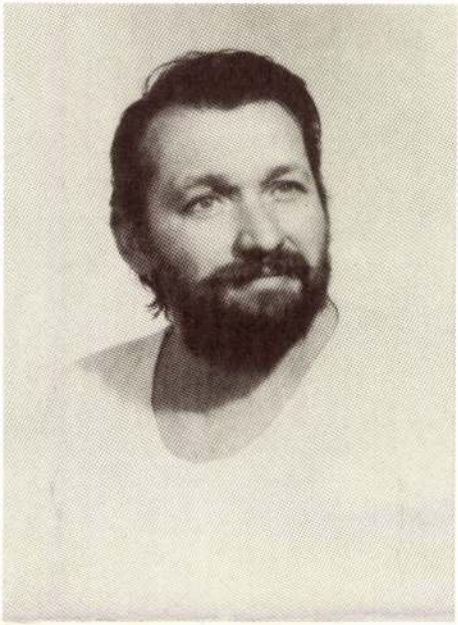

BUDAI GYÖRGY

BÚTORTERVEZŐ IPARMŰVÉSZ

1944-ben születtem Budapesten. Érettségi után gépészmérnöknek készültem. Tanulmányaim közben adódott a lehetőség; egy iparművész testvérpárnál (Kuzman testévek) dolgozhattam. Mivel tanulmányaim nem elégítettek ki, és ezt a munkát megszerettem, úgy határoztam, hogy élethivatásomul választom. Ezekben az években ismertem meg a különböző anyagokat, a fémet, a fát és az üveget, melyek lehetővé tették számomra az önkifejezést.

Ez idő alatt már voltak önálló kivitelezésre elfogadott terveim.

1975 óta önállóan dolgozom, 1980 óta vagyok alaptag.

Számomra az előbb felsorolt anyagok lehetőséget biztosítanak arra, hogy humanizált tárgyakat, bútorokat tervezzek, amelyek a környezetet kényelmessé, széppé és harmonikussá teszik.

A KÉPCSARNOK
MEGHIVJA ÖNT

E. SZABÓ MARGIT
TEXTILTERVEZŐ

BUDAI GYÖRGY
BÚTORTERVEZŐ
IPARMŰVÉSZEK

KIÁLLITÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1987. ÁPRILIS 23-ÁN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA
LELKES PÉTER
IPARMŰVÉSZ

MEGTEKINTHETŐ
1987. ÁPRILIS 23 – MÁJUS 2.

KÉP CSAR NOK

ABA-NOVÁK TEREM
SZOLNOK, KOSSUTH L. u. 6–8.

Felelős kiadó: Köteles István

mikroprop

E. SZABÓ MARGIT

TEXTILTERVEZŐ

BUDAI GYÖRGY

BÚTORTERVEZŐ

~~Czegléthyelnikkés~~

tovább Szabó Margit

Tankó Béla

illusztrálták az alábbi könyvet

(Szondy György): Természetrajz az 5. osztnámára. Bp. 1947. Kiad. a Vall. és Közokt. Minisztérium.

633. szám.

1

Műemlékek Orsz

Tárgy:

Centrum 1648
P. ős számlája.

A beadv

Melléklet

Egyúttal

Előirat sz

Utóirat s

Másolta:

Összeolv

ÓFIGYELŐ
T IX., ÜLLŐI ÚT 51.
: 337-743, 340-726
S2
NÓGRÁD
1983 JUN 1 2

1071

E. Szabó Margit textiljei

Lelket lehet lehelni a textilbe, a színes szőnyeg is jelölhet érzelmeket.

A lágyság a textil lényege és varázsa, a tér szögleteit finomítja, fészekké melegíti, belső áramlásokat kezdeményez, kellemes sugárzásokat indítványoz. Házerdős városainkban tenyérnyi a pázsit, a textil szinte ezt is pótolja a lakásban.

Erre ad példát sokoldalú textilművészetünkben E. Szabó Margit munkássága. Művei érzéki erejükkel a szőtt felületen futkározó színes sávok, csomók a maguk egyedi architektúráival lágy szépséget, megnyugvást sugallnak.

E. Szabó Margit ifjúsága kertes családi házban pergett le, Tatán. Talán ez a harmónia kezdeményezi benne, hogy megteremtse mások számára is faliszőnyegekkel, textiliákkal ezt a gazdag belső békét. A szőtt gyapjú és sísál maga festette szálaival csoportosítja képpé, s mintegy visszahódítja és megmenti otthoni környezetét, a textil lírai átköltéseiben.

Színes felületeinek mély az asszociatív hatása. Ha nem is célja eljutni a képi cselekményhez, az érdes, rusztikus torlódás egy véget nem érő színözön atmoszféráját érzékelteti: természet és ember közös világát. A népművészet

E. Szabó Margit — faliszőnye ge előtt

is számtalan inspirációval ajándékozta meg, de ajánlatokra lel a megújuló kertben, a lombhullásban is. A látványt gondosan egybegyűjti, és szőtt szőnyegeinek felületkezelésében felhasználja. Művészetének ez az alapja, módszere, karaktere.

E csomózott szőnyeget bolyhos színességükkel a természet vegetációját, rendszerezett mértaniságukkal az ember játékos és szerkesztő gondolkodását egyszerre idézik. Az általa színezett kender és gyapjú mindig az elérhető legnagyobb színrendben jelenik meg — egyszer a tónusokat barnára és vörös árnyalatokra hangszereli, máskor rózsaszínek és zöldek, kékek dominálnak.

Az országos szőnyegkiállításon első díjat nyert, műveit nyolc külföldi és számtalan hazai országos kiállításon mutatták be, de emellett üzemi kiállításokat is vállal, mir legutóbb a kőbányai gyóg szergyárban.

Losonci Mikl

iális Salgótarjánban

e az ELTE Universitas szín-a és a Gyurma együttes. Akik étű volt a véleményük: — Jól régen nevettünk ilyen sokat. a aztán valóban százakat von-bbak a másnap délutáni csere-bütyköldét, a rajz-, valamint ügyességi versenyt élvezhet-k sokakat vonzott a karatebe-zociációs játék.
s hatalma este hat óráig tar-ák vissza az ezt jelképező vá-

netett a Holdfény diszkó! Ez sikert aratott. Csaknem ezren t, s a rendezők, szervezők, ha két óra, amikor némi érdek-elszontyolodtak, azt mond-e. Azt mondták, érdemes ilyen a következő esztendőben is

asztás

közül Morvai Gábor, a salgó-tarjáni Táncsics Mihály Keres-kedelmi és Közgazdasági Szak-középiskola tanulója vitte el a pálmát, pontosabban ő vehette t Kugel Tibornétól, a városi nács elnökhelyettesétől Sal-tarján kulcsát.
A lehetőség adott, élni kell — emelte magasba a net. A hatalom átvétele Kugel Tiborné előtt tel-

Szabó Margit

Júl. 22-ig tart nyitva a prágai képzőművészeti szövetség galériájában az a kamara gabelin-kiállítás, melyen a művész munkája is szerepel.

Fejér Megyei Hírlap, Székesfehérvár, 1972 júl. 15.

Szabó Margit, iparművén

Mintegy ötvenféle perzsa falinőnyegét
s' faliképét gyártja a
békésnentandrási szőnyeggyár.

— : Békésnentandrási szőnyegek 8.

Népszabadság, Bp 1972. nov. 15.

E, Szabó Margit

ban.

E. SZABÓ MARGIT textilművész kiállítása tegnap nyílt meg a zalaegerszegi ifjúsági ház bemutatótermében. A modern lakásdiszitő elemek, főképpen a csomózás és a szövés kombinációjával készült perzsaszőnyegek szine és mintázata népművészeti hatásról árulkodik.

Magyar Hirlap 1979/113/8

D. Szabó Margit

Résztvett a Pécs és Baranya megye Képzőművészeinek kiállításán a Magy. Nemz. Gal.-ban.

M. Kiss Pál: Hazai kiállítások
Látóhatár, 1969 VII–VIII. 741.

Szabó Margit

grafikusnak

Baranya megye Tanácsa , Pécs város Tanács és a Szakszervezetek Megyei Tanácsa ösztöndijat itélt

A hajójavitók életének, munkájának a sport és a pihenés kapcsolatának ábrázolására.

—: Kiosztották az 1964.évi művészeti dijakat.
DUNÁNTULI HANG 1964 nov. 6.

D. Szabó Margit

1. Préskázak I
Gouache 200x140

2. Préskázak II
Gouache 200x200

Pécs és Baranyakepző
művészeinek kiállítása

D. Szabó Margit

1. Próbálnak III
Pác, tus 220x170 cm

2. Baranyai táj
Gouache 340x220

Pécs és Baranya képző-
művészeinek kiállítása

D. Szabó Margit

1. Házak, nőlők
   Pác, tus 180x260
2. Villányi nőlők
   Pasztell 290x100

Pécs és Baranyakepzö-
művészeinek kiállítása

N. SZABÓ MARGIT

Gobelinje (eml.) szerepel a Műcsarnokban a Vadászati Világkiállítás tárlatán.

Tárlatról tárlatra.

TV. 1971. IX. 25. 16.25 h.

D. Szabó Margit

1. Szőlőhegy
Színes ceruza 200 x 280

2. Villányi táj
Színes ceruza 200 x 100

Pécs és Baranyakepző-
műveszeinek kiállítása

D. Szabó Margit

1. Szőlődomb arannyal
Gouache 240x350

2. Ormándsági táj
Gouache 240x350

Pécs é: Baranyakepző-
művészeinek kiállítása

D. Szaló Margit

Préskázak II. repr.
gouache 200x200

Pécs és Baranya képzőműveszeinek kiállítása

D. Szaló Margit

Ormánsági táj
gouache repr.
240 x 350

Pécs és Baranya képzőmüveszeinek kiállitása

E. Szabó Margit

Növényunintás Köszöntőjével szerepelt az 1. Fal- és Tertextil Biennálén Szombathelyen.

Szíj R.: 1. Fal- és Tertextil Biennálé Szhelyen; Ipari Művészet, 1970. IV. 45. l.

D. Szabó Margit

véntvett a képrőműv. szimpozion ~~kiá~~

~~á~~, Siklós, 1968. kiállítása.

Pilasanovich Ivén: Képrőművéneti szimpó

Dunántúli Napló 1968 VI. 16. 7. zim

D. Szabó harpit

Szerepel az alábbi tárlaton

Kocsogh Ákos: Pécs és Baranya művészei
a Nemzeti Galériában

Felenkor 1969 VIII. sz. 723 old.

D. Szabó Margit

... ott érezzük az átmenetet az ember és természet között, Bérces Gábornál, D. Szabó Margitnál, Kós Sajosnál, Horváth Olivérnél, Plattny Györgynél, Tímár Istvánnál ...

Kocsogh Ákos: Pécs és Baranya művészei a Nemzeti Galériában.

Jelenkor XIII. évf. 7-8. s. 1969. júl-aug. 725. l.

D. Szabó Margit
festő

Részt vett a tanlaton,

Kovács Gyula: Kipek, szobrok a siklósi várban
Műrészet, 1969. november - 27 kap

D. Szabó Margit

gafikus

Részt vett a tárlaton.

Hárs Éva: Baranya képzőművészei a Magyar..

Művészet, 1969. október - 43 kp.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

D. Szató Margit
festő

„Piros fák" (repro)

Kovács Gyula: Képek szobrok a siklósi várban
Művészet, 1969. november - 27 lap

D. SZABÓ MARGIT

KŐBÁNYA
papír, tus, toll, 215x310 mm.
j.j.l.: Sz.M.
Ltsz.: K. 85. 383. 1.

VILLÁNYI KŐBÁNYA
papír, tus, toll, 272x202 mm.
j.n.
Ltsz.: K. 85. 385. 1.

VÁR
papír, tus, toll, 272x202 mm.
j.n.
Ltsz.: K. 85. 385. 1.

SZETAR

HOMMAGE À BARTÓK
papír, szerigráfia, 310x307 mm.
j.n.
Ltsz.: K. 95. 183. 1.

TÓTH ENDRE

JULI I.
papír, diópás, 190x136 mm.
j.n.
Ltsz.: K. 85. 317. 1.

JULI II., 1961
papír, tus, 209x155 mm.
j.b.f.: 1961.II.21.
Ltsz.: K. 85. 318. 1.

ALMÁSI TIBOR

A PATKÓ IMRE GYŰJTEMÉNY

Magyar Tudományos Akadémia
Művészettörténeti Kutatóintézet
Könyvtár
Budapest
26 757

XÁNTUS JÁNOS MÚZEUM
GYŐR, 2000

Szabó Margit, [ ]

L. Kass Eszter

Vadas József: Nem méterárak 13

Élet és Irodalom, Br. 1985. aug 9. XXIX/32

...es Margit

E. Szabó Margit textiltervező iparművész kiállítása pénteken nyílt meg az oroszlányi városi művelődési központban.

Magyar Nemzet 1986. X. 18.

E. SZABÓ *Margit*

1102 Budapest
Harmat u. 12.

Vibráló napsütés 1992.
olaj, vászon, 50x70 cm

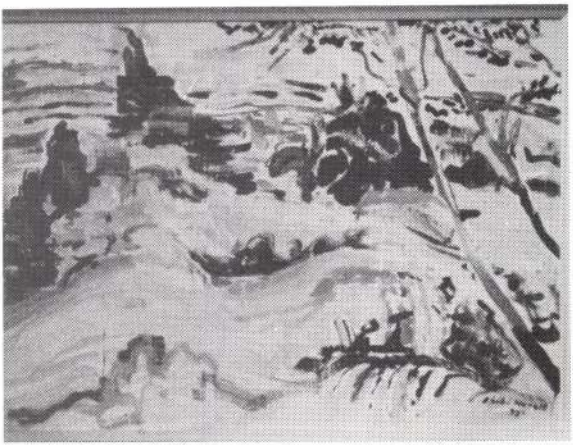

1945. Született Bánhidán
1969. Az Iparművészeti Főiskolán diplomázott

Egyéni kiállítások:

1970. Fiatal Művészek Klubja, Budapest
1973. Népi Iparművészeti Tanács bemutatóterme, Budapest
1974. Tata – Megyei Művelődési Központ
1975. Komárom – Csokonai Művelődési Központ
1976. Folklór Centrum, Budapest
1978. Zalaegerszeg
1981. Újpesti Művelődési Központ
1985. Győr – Képcsarnok
Zalaegerszeg – Városi Hangverseny- és Kiállítóterem
Oroszlány – Városi Művelődési Központ
1987. Szolnok – Aba-Novák Terem
Tata – Vármúzeum
1988. Kőszeg
Kecskemét – Iványi-Grünwald Terem
1989. Békéscsaba – Képcsarnok
1990. Budapest – Pataky Galéria

Csoportos kiállítások:

1970. 1. Fal- és Tértextil Biennálé, Szombathely
1971. Vadászati Világkiállítás – Műcsarnok
1972. 2. Fal- és Tértextil Biennálé, Szombathely
Mai Magyar Iparművészeti Kiállítás – Műcsarnok
Frankfurt, Varsó, Prága, Marokkó
1979. Tata – Jubileumi Kiállítás
1983. Iparművészeti Kiállítás – Műcsarnok
1992. 12. Magyar Textilbiennálé, Szombathely

Díjak:

1970. Országos Szőnyegpályázat, I., II. díj
1974. Országos Szőnyegpályázat III. díj
1984. Formatervezési Nívódíj
1988. Formatervezési Nívódíj

E. Szabó Margit

SZOT ösztöndíj 1984/85

Veszprém 1985. X. 25.

Szabó Margit.

Iparmüvészet a Poscher János u. ban
(Képző és Iparmüv. Pszerv.)

Népszava.

1986. XI. 28

E. Szabó Margit

• Tatán, a Várban június 21-ig látható E. Szabó Margit kiállítása.

Népszabadság, 1987. VI. 16

MDK

Szabó Margit tanuló

Pécsi és bonyhádi Képzőm. Szabadiskolák kiáll. /66/. Pécs. 1950. máj.

Szabó Margit

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1964 AUG — 2

Dunántuli Napló

— A Megyei Tanács épületének második emeleti folyosóján képkiállítás nyílt a pécsi és babanyai festőművészek műveiből. A közeljövőben Szabó Margit fiatal festőművésznő képeit állítják ki.

○

Szabó Margit MDK

szerepelt a Képcsarnok Vállalat Kossuth Lajos Üzletében rendezett kiállításon.

--: Pécsi és Baranya megyei képzőművészek kiállítása.
Dunántuli Napló 1964 máj. 30'

~~Czegledi Miklós~~

Szabó Margit

tovább Tankó Béla

illusztrálták az alábbi tankönyvet.

(Szondy György): Természetrajz az 5. ont. számára. Bp. 1948. VKM. kiad. 135 l.

k.

eptember hó 18-án.

A hivatal főnöke :

kir. műszaki tanácsos.

Szabó Margit
festő

Dél-baranyai tájakat mutat be

Bükösdi László: Szimposion 1969
Művészet, 1969. november - 25 lap.

Szabó Margit

MDK

A Képcsarnok Kossuth Lajos utcai üzletében rendezett kiállításon állított ki.

—: Pécsi és baranyamegyei képzőművészek kiállítása
Napló, 1964. máj. 30. 3. lap

1983. IX. 17. K.8.33 [K.5.]

Családi tükör

- E hét szerdájának délutánján a Kőbányai Egyesült Villamosipari Gépgyár művelődési házában megnyitották E. Szabó Margit textiltervező művész kiállítását. A következő riport, felvétel a megnyitó után készült.

- Ez nagyon szép, és ez a középső. Én nem tudom, ezt csavarják, vagy mit csinálnak vele?

- Hát ez többszázéves szövőszék, teljesen hagyományos. A legegyszerűbb módszerrel tulajdonképpen. Van egy láncfonal, és a vetülékfonal az, ami mindig változik, és az adja az egésznek a rusztikáját, a szépségét.

- Ezen a kiállításon hozzá is lehet érni a szőnyegekhez?

E. Szabó Margit textiltervező iparművész

- Nyugodtan, mert hát ezek nem kényes anyagok, elég durva anyagok, ugyhogy bir mindenféle cibálást, és tapogatást. Nyugodtan!

- Ez függöny?

- Igen. És tessék nézni, egy egész élet van benne!

- Különleges fónyek. Valahogy az árnyalatokat is jobban érezzük. A zöld legkülönbözőbb árnyalátait.

- Igen, lehet érezni, valahogy előhozza az egész hangulatát ennek a szőnyegnek. Elképzelhető akár poszter helyett, illetve még meg is tudja nyujtani a szobát, ha olyan helyre teszi, a hosszu falra, akkor tulajdonképpen olyan hatást kelt, mintha nagyobb lenne a szoba.

- Igen.

- És a szemnek is kellemes nagyon.

- Ilyenkor mindenki számol. Egy poszter mennyibe kerül, és mennyibe kerül egy szőnyeg?

- Hát ez gondolom olyan 10-12 ezer forintba kerülhet egy ilyen szőnyeg. Egyedi munka, iparmüvész csinálja, aki a szépet szereti, egy kicsit spórolna rá, szerintem azért megérheti.

- Egyedül sétált egy darabig, aztán kollégák között van.

- Én nem egyedül, sétálok, én mindent végignézek. Most azért nem horgonyzok le a kollégáknál, mert velük naponta találkozom, ezzel viszánt először találkoztam.

- Éshogy tetszik a kiállitás?

- Nagyon tetszik. Hát azaz igazság, hogy mi lakótelepen lakunk, és ezeket a szőnyegeket lakótelepi lakásokba nehéz ám elhelyezni! Elképzelni egyáltalán!

- Hát persze ha televan szekrénnyel a 4 fal, akkor ...

- Igen!

- Akkor már nehéz.

- Általában ilyen nagy szőnyegeknek kevés hely marad.

- Természetes. Csinálok kisebbet, hiszen én sem tul nagy lakásban lakom, igy aztán tudom mit jelent az, hogy egy kis lakásba valami kézmüves darabot elhelyezni, hogy egy picit mássá váljon az otthonunk.

- Mit szól ehhez a művészettörténész? Dr. Losonczi Miklós.

- A szines szőnyegeknek, a szines textiliának napjainkban különösen van egy varázsa. Nevezetesen az, hogy az a sok beton, ami épült, az a sok rideg belső tér, azt valamivel meg kell lágyitani! Ezeknek a belső tereknek az otthonná tételében, vagy otthoniasabbá, intimebbé válnak, és embert megszólitó, embert alakitó tényezővé tudja a tereket dusitani, ott van nagy szerepe a textilnek, és Szabó Margitnak a művészete ezt a szolgálatot teljesiti.

- Ugy tudom, hogy nemcsak az EVIG művelődési háza szervezte ezt a kiállitást, hanem a X. kerületi Hazafias Népfront is megtette a magáét.

- Egy csomó ember azt tapasztaltuk, nem megy el egy kiállitásra, amit bárhol megrendeznek, de a nagyüzemekben - ORION-tól kezdve számos helyen voltunk - nagy-nagy tömeg, óriási látogatottság, ugyhogy másképp nem lehet elérni, ki kell vinni az anyagot.

- .... József meggyőződött arról, hogy ennek komoly a hatásfoka? Tehát hogy ez valóban utat talál az emberekhez?

- Formális programoknak, amit csinálnak, ennek a legnagyobb ellensége vagyok, de aminek értelme van, azt csináljuk, és meggyőződésem, eddig minden rendezvényünk, a Konzervgyárbal volt közös rendezvényünk, különböző ipari vállalatoknál, a Patakyba is mindig közösen rendezünk és szervezünk, mert külön-külön nem megy. Talán egyetlenegy hiány van, hogy még az iskolákban nincs. Erre viszont Csepel mutatja a példát, hogy a Csepeli Iskola Galériában egy nagyszabásu ,immár 5 éve kialakult kulturális program indult el, és ennek a sugárzási területe lehetne a többi kerület. Például Kőbánya, Pesterzsébet, és a többi várost övező egykori peremkerületek.

- El kell fogadnunk, hogy kevesebb pénz jut a kulturára is. Tehát meg kell ragadni minden alkalmat, hogy kiállitásokat, tárlatokat és különböző programokat szervezhessünk. Ezt tették az EVIG-ben is.

- Igen, mert a művelődési házak is kisebb költségvetésből dolgoznak, dehát hogyha összeteszik a pénzüket, akkor nagyobb rendezvényeket tudnak ebből megvalósitani. Kevesebb a pénz, és kevesebb az idő is, éppen azért kevesebb az ideje az embereknek, mert pénzszerzésre forditják a munkaidőn tuli időt is.

Szabó Margit MDK

Szőke leány, tus

Műcsarnok 1960. Képző- és Iparművészeti körök kiáll.

MDK.

Szabó Margit

Kiállitási kritika

Dunántuli Napló 1965 juni.6.

Szeretettel meghívjuk Önt, munkatársait és kedves családját

D. SZABÓ MARGIT

festőművész
kiállításának megnyitójára
1997 szeptember 16-án 18 órára.
A kiállítást megnyitja: SZABÓ BÉLA festőművész
a Budapesti Képző és Iparművészeti Szakiskola tanára
Közreműködnek: a Gervay Szakközépiskola tanulói.

A kiállítás megtekinthető
a VOLÁN ELEKTRONIKA Rt. székházában, Bp. XI. ker. Karolina út. 65 sz. alatt
munkanapokon 12-18 óráig, 1997 szeptember 17-től 26-ig.
A kiállítás szervezője: MÁZSI JÓZSEF
Telefon: 2262-586

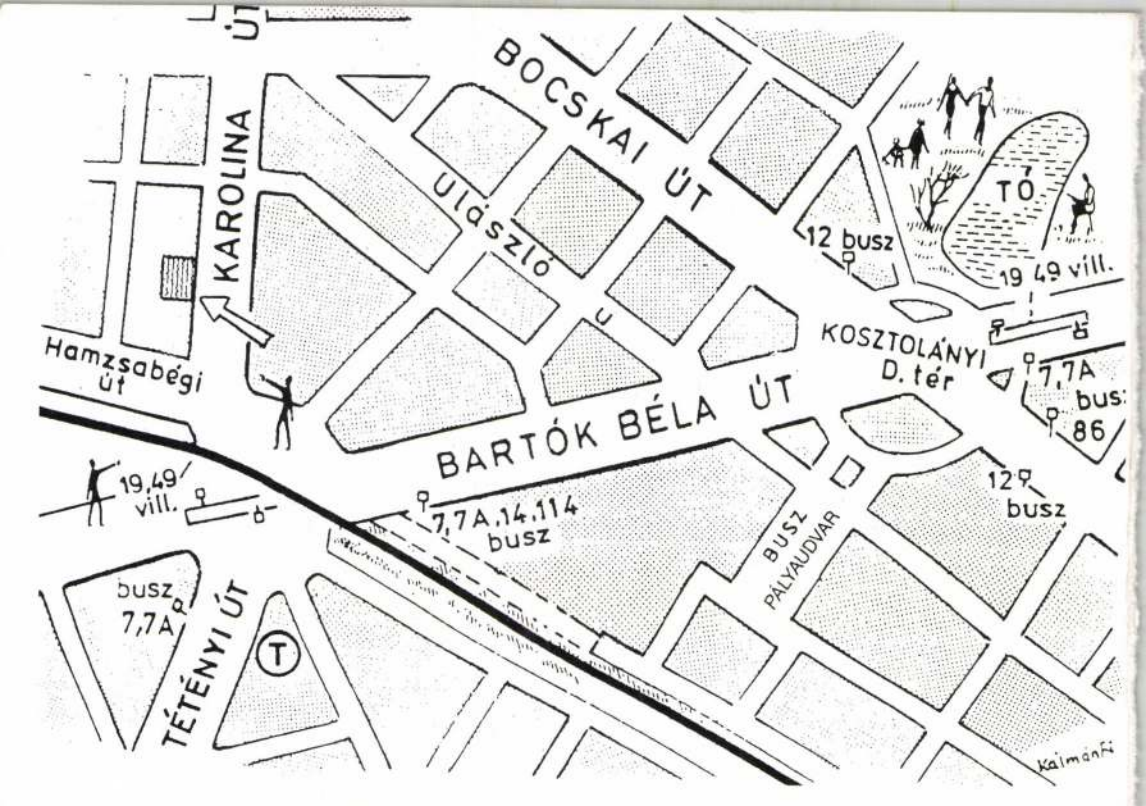
BOCSKAI ÚT
KAROLINA
Ulászló u.
TÓ
12 busz
19 49 vill.
KOSZTOLÁNYI D. tér
7,7A busz
86
Hamzsabégi út
BARTÓK BÉLA ÚT
19,49 vill.
7,7A,14,114 busz
BUSZ PÁLYAUDVAR
12 busz
busz 7,7A
TÉTÉNYI ÚT
Kalmánfi

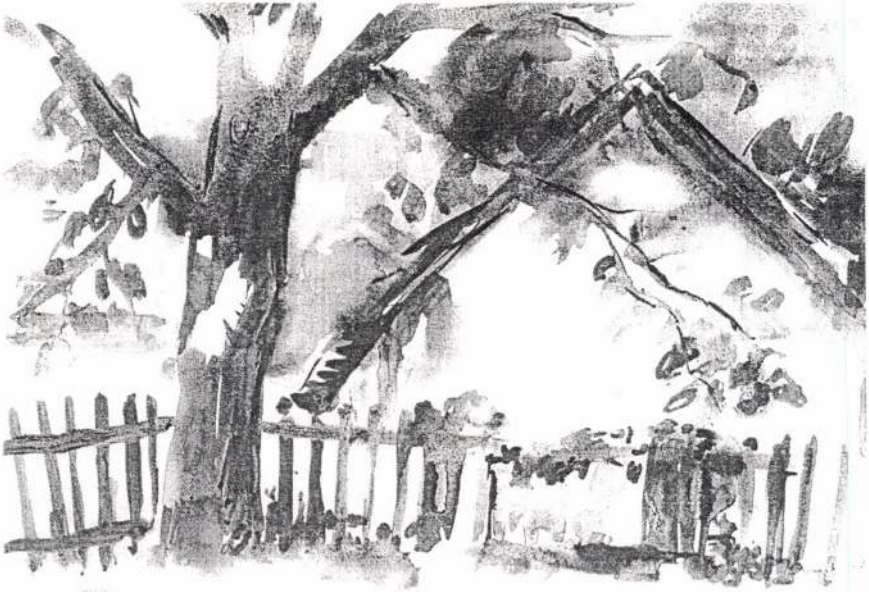

MEGHÍVÓ

Életrajzi adataim:

1938-ban születtem Pécsen.
1956-ban érettségiztem Budapesten a Képző és Szépművészeti Gimnáziumban.
1959-ben szereztem diplomát Egerben, a Tanárképző Főiskola rajz szakán.
Mesterem Jakuba János volt.
1960-ban A Műcsarnok országos kiállításán grafikai III. díjat nyertem.
1964-ben megkaptam a Baranya Megyei Tanács ösztöndíját.
1967-ben alapító tagja voltam a Fiatal Képzőművészek Siklós-Villányi Szinpóziumának.

Önálló kiállításaim:
Pécs: 1963, 1968, 1976, 1996
Szigetvár: 1996
Magángyűjtők őrzik műveimet itthon és külföldön.
(Bécs,Hollandia,Kanada, Ausztrália)
Természetfestőként a kolorit, a formák, a tér, virágok, táj, az emberi arc kivételes pillanatainak megragadása foglalkoztatt.Az ebből adódó élményeket szeretném megosztani mindenkivel.

A VIGADÓ GALÉRIA
tisztelettel meghívja Önt és barátait

1999. szeptember 16-án csütörtökön 17 órára

E. SZABÓ MARGIT (Tita)
textilművész

SZEMEREKI TERÉZ
keramikusművész

BAKOS TAMÁS
grafikusművész

önálló kiállítására.

A kiállítás létrejöttét támogatták:

Magyar Alkotóművészek
Országos Egyesülete

Nemzeti Kulturális Alapprogram

Magyar Alkotóművészeti
Közalapítvány

Vigadó Galéria

Corner Nyomda
06-209-448-077

Meghívó

Vigadó Galéria

Budapest, V., Vigadó tér 2.

A kiállítást megnyitja

KŐRÖSINÉ Dr. MERKL HILDA
irodalomtörténész
egyetemi adjunktus, gimnázium igazgató

konzultáns

LEGÉNDY PÉTER
a Magyar Művészeti Fórum főszerkesztője

Közreműködik

CSÁSZÁR ANGELA
a Nemzeti Színház művésze

A kiállítás megtekinthető:
szeptember 16-tól október 3-ig, hétfő kivételével, naponta 10-18 óráig.

E. Szabó Margit
textilművész
„ARANY-KOR"
(140x200 cm gyapjú kárpit)

E. Szabó Margit
textilművész
„ARANY-KOR"
(140x200 cm gyapjú kárpit)

SZABÓ SÁNDOR

Verba Andrea: Hangrelief. Krizbai Sándor és Szabó Sándor kiállitása

új Művészet 1998 május, 34. old.

MHB IMMO
ART GALÉRIA

Meghívó

SZABÓ VLADIMÍR

kiállítása a Pfister Galériában

2000. október 12. - november 12.

megnyitó:
2000. október 12. 18.00h

A tárlat anyaga a váci Duna pArt Galéria gyűjteményéből kerül kiállításra.

PFISTER
GALÉRIA

Galériánk Csernus Tibor, Gyémánt László alkotásokat keres megvásárlásra.

1065 Bp., Révai u. 14., Tel.: 302-2390 • www.uj-gresham-kor.hu
Nyitva: h-p: 10.00h-19.00h, szo-v: 10.00h-14.00h

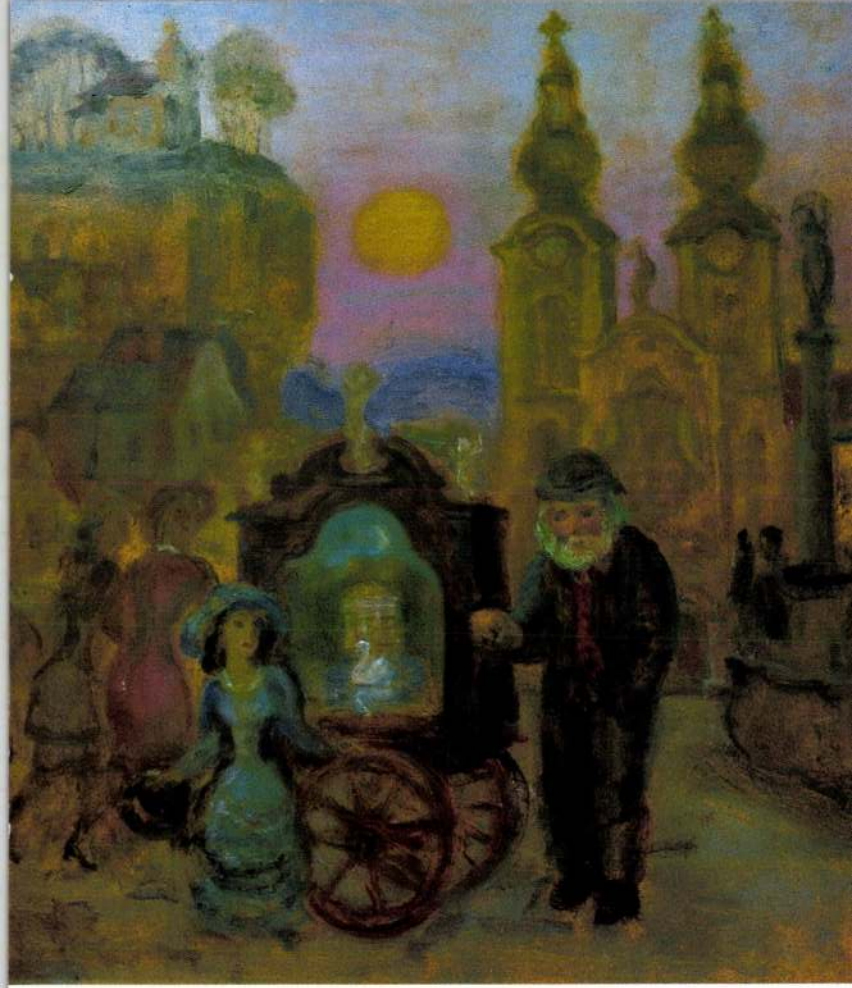

SZABÓ VLADIMÍR

E. SZABÓ MARGIT

1021

E. Szabó Margit egyik faliszőnyege (MTI)

Egy textiles a Volán-éknál

Ismeretesek azok az eredmények, melyek a *szabadfoglalkozású képzőművészek és iparművészek pártszervezetének* a kezdeményezésére megindult *közművelődési* program végrehajtása során már eddig is megmutatkoztak. Több mint hat esztendeje tart már ez a folyamat, ami lehetővé tette, hogy a dolgozók tömegei munkahelyük közvetlen közelében, étkezdékben, tanácskozó termekben, vállalati művelődési házakban, könyvtárakban is találkozzanak művészeink eredményeivel. Azok, akik még nem tartoznak a múzeumok, tárlatok rendszeres látogatói közé, még nem érdeklődnek a festők, szobrászok, grafikusok, gobelinszövők, keramikusok, ötvösök tevékenysége iránt, mindennapi életük keretei között is érintkezésbe léphetnek a tárgyalkotó művészekkel, megismerkedhetnek törekvéseikkel. Ezt a lehetőséget teremtette meg az a *több száz* egyéni és csoportos bemutatkozás, amikor is a munkások, technikusok, ügyviteli alkalmazottak a helyszínen, a gyárakban, irodákban tanulmányozhatták a kiállított képeket, szobrokat, műtárgyakat, s a tárlatok idejére szervezett beszélgetések alkalmával a jelenlévő művészek személyesen is tájékoztatták a kérdezősködőket az alkotó munka céljairól, a szakmai feladatok megoldása közben szerzett tapasztalatokról.

A közművelés tennivalóiból — a többiek között — aktív szerepet vállalt a *VOLÁN-tröszt*. Különböző telephelyein újabban egyre változatosabb anyagot láthatnak a munkatársak. Legutóbb *E. Szabó Margit* textiltervező adott ízelítőt művészetének szellemiségéből. A szőnyegei közül kiemelt válogatás emlékezetes sikert aratott, mert ezek a szépen szövött darabok *a környezet kulturáltabbá tételének* új módszereit tárták a tárlatlátogatók elé. E. Szabó Margit művei — saját szerény meghatározása szerint — „egyedi és kisszériás padló-, valamint faliszőnyegek". De hogy milyenek — azt igen tanulságos volt alapos tanulmányozás tárgyává tenni.

E. Szabó Margit is azok közé tartozik, akik felismerték, hogy századunk művelődése jelentős ösztönzést meríthet a *népművészet* tiszta forrásából, s hogy a klasszikus hagyományok gépies átvétele lelassítja az esztétikai értékek további gyarapodását. Nálunk, magyar hazánkban az érzékenyebb elmék — miként az élenjáró muzsikusok — azt is észrevették, hogy *a nép anyagi és szellemi kultúrája nem elszigetelt jelenség*, nincs országhatárok közé zárva, de még csak osztálykorlátai sincsenek, nem igazodik az etnikai adottságokhoz, nemzeti mozgalmakhoz. Vándormotívumai, egyszerűbb-bonyolultabb változatai minden vonatkozásban internacionálisak, s *egyetemes érvénnyel* fejezik ki az emberi lélek szépség utáni vágyát, az élet, az otthon kellemessé, kényelmesebbé tételének természetes igényét, a meghitt hangulat megteremtésének a képességét. E. Szabó Margit megértette a folklórból, a népművészetből levonható általános következtetéseket, tehát azt, hogy nem csak a Duna völgyében buzognak tiszta források, de szerte a világon mindenütt, s tudja azt is, hogy a „nagyművészet" és a kézműves díszítő tevékenység mindig is kölcsönhatást gyakorolt egymásra. Szőnyegei ezért készülnek a szakma mesterségbeli eszközeinek sokféle alkalmazásával, anélkül azonban, hogy valamiféle szervetlen egyveleggé válnának a különböző előzményekből elsajátított technikai eljárások, eltérő ízlésformák.

E. Szabó Margit munkáinak minőségét a kivitelezés komolysága alapozza meg, a kipróbált gobelin-technika, a torontálinak nevezett szövés teszi megbízhatóan tartóssá a megvalósult terveket. A szolid művelet hozzájárul a további anyagtani ötletek, izgalmas kísérletek kialakításához, s — nem utolsó sorban — az alkotói elképzelések, új művészi elemek hitelesítéséhez. A művésznő merészen átírja a textiltörténelem soksok nemes ornamensét a maga egyéni látásmódjának megfelelően; kiinduló pontnak felhasználja a keleti stilizáltságot, a közép-európai hímzések, varrottasok szimmetriáját, a csomózott szőnyegek mértani rendjét, hogy a saját leleményével kiegészítve korszerűen eredeti művekké fejlessze az előzményeket. Kitűnő találatnak értékelhető az a megoldása, mely *sisál* alkalmazásával hangsúlyozza egy-egy faliszőnyeg szerkezeti felépítését. Ez a forróégövi kenderféleség — rugalmas rostjaival — szinte plasztikai jelleget kölcsönöz a kompozíciónak. A spirálisan pöndörödő fonalat a leszőtt alapra fűzve éri el E. Szabó Margit a felület változatosságát, a díszítés szellemes árnyalását. Olyan anyag ez a sisál, mely nem hagyja magát eltorzítani; textilszerűsége mellett formatartó, természetes színessége derűs benyomást kelt, a dekórokat eleven közegbe ágyazza. Ezekkel az indítékokkal élve E. Szabó Margit méltán váltott ki széles körű elismerést mind a közönség, mind a szakemberek körében.

A VOLÁN tröszt 2. számú üzemigazgatóságához tartozó könyvtárhelyiség ezeknek a sisál-szőnyegeknek a kiállításával nemcsak a műveltség terjesztését, de egyúttal az iparművészet legújabb törekvéseit is szolgálta.

Pogány Ö. Gábor

1982 MÁR 2 5

SZOCIALISTA MŰVÉSZETÉRT

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

szeretettel köszöntjük a művészeti szak
alamennyi nőtagját!

lista
ÉRT

TEK LAPJA

TJÁN

ágmozgalom megújítására. Ha-
nban az aggodalmaskodók is ha-
tték, hogy a X. szakszervezeti
zus után többé már nem lehet
dolgozni.
ell mindenféle formális tevé-
indazoknak, akik a munkásügy
vállalkoznak, akár hazai, akár
eretek között, vállalniuk kell a
kockázatát, a szolgálattal járó
felelősséget is minden kérdés-
k sorsát érinti, akiket képvisel-
ó embereket.
zervezeti világkongresszus hatá-
ısította a nyolcvanas évek tőkés
zántan nemet mondott azokra a
vésekre, amelyek az elhúzódó
a dolgozók vállára akarják rak-
an nemet mondott a fegyverke-
nyájunk békés holnapját fenye-
. A havannai szakszervezeti de-
gfontosabb célkitűzései egybe-
yar szakszervezetek törekvései-
ni is, hogy a szervezett dolgozók
sszefogása az egyetlen olyan erő,
megakadályozni a nemzetközi
t kizsákmányolást, amely képes
emberiség feje fölül a háborús
győződésünk, hogy a jelenlegi
között létfontosságú és halaszt-
lyan konkrét és gyakorlati lépé-
e, amelyek korlátozzák a fegy-
szát. Mi magunk is sokat tehe-
ogy a fejlődés ezen az úton ha-

ti szakszervezetek — a maguk
ségeivel — támogatják a Szak-
lágszövetség határozatait, ame-
zók jogainak védelmére, jólétük
ésére, az életmód korszerűsítésé-
sára, szebbé tevésére, az új em-
sára irányulnak. A magyar szer-
zek és művészeti dolgozók kö-
akszervezeti Világszövetség újjá-
ztikarát, külön tisztelettel és sze-
k elnökét, honfitársunkat, Gás-
lvtársat. **(Dura)**

Ferencsik János magas kitüntetése alkalmával beszélget Losonczi Pállal, az Elnöki Tanács elnökével és Pozsgay Imre művelődési miniszterrel (MTI)

Alkotók a Fészek pódiumán sorozatba: Szentmihályi Szabó Péter költő, Mártha István zeneszerző, Csorba Simon grafikus, Spiró György író mutatkozott be legutóbb; a házigazda Czigány György volt, bevezetőt Fodor András költő, az írószövetség alelnöke mondott (Nádas Tibor felv.)

Somogyi József szobrászművész átveszi a Pro Urbe kitüntetést Szépvölgyi Zoltántól, a fővárosi tanács elnökétől (MTI)

E. Szabó Marcit

Magyar Iparművészet az
ezredfoRdulón 2003

92.l.

E. SZABÓ Margit textilművész

Losonci Miklós: E. Szabó Margit textilművészeti Ferenczy Noémi-díja.
= M. Iparművészet, 1998/4. 14-15. ill.

értők szerint nemcsak a fölep, de a falak is beomlással fe
bános püspökének 1873-ban.[51] ~~(9. kép)~~ E régi középkori t
1874-ben gróf Esterházy Móric hathatós támogatásával
templom, immár Szt. Móric tiszteletére. Mérete, hosszten
jolása éppen fordított. Talán a keresztelőkút fa része, eg
ható mozgalmas, sok alakos, Szt. András-kép – talán a ré
oltárkereszt, és egy 1752. évi missale található ma a régi

Lovászpatona, r. k. templom

Kataszteri térkép: A község főutcájának egyik végében
végén álló ev. templommal. Keletelt volt, és meglehetős
színűbb, hogy szentélyével egy teret alkotott. Szentélye
restyével. Tornya a homlokzat elé épült, négyszögletes.
ja meg.[53]

Levéltár és irodalom: Az ősi katolikus templomot a t
likusok foglalták el. Nem volt ez a foglalás zavartalan, a
tettek visszafoglalására. 1757-ben tanúkihallgatások folyt
jogukat. Ha a válaszokat komolyan vehetnénk, megtu

SZABÓ Margit textilművész

SZABÓ MARGIT textilművész kiállítása az Orion gyár kultúrtermében megnyílt.

Képszabadság 1983. IV. 8.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
Szabó Mária
1966 APR 15.
Hajdusági M

HOBBIJA A FESTÉS

1021

Kedvenc színei: égszínkék, világoszöld, okkersárga. Legszívesebben csendéleteket fest, de szívesen teríti vászonra a nyírségi tájat is.

— Az élénk színekkel szeretek festeni — mondotta Szabó Mária, az üzemi képzőművész szakkör tagja. — Ám ez nem jelenti azt, hogy a sötét színeket egyáltalán nem alkalmazom a festésnél.

Eredményei?

— Arról még nem nagyon beszélhetünk. Tavaly, a képzőművészeti szakkör kiállításán egy olaj csendéletemet III. díjjal jutalmazta a zsüri. Azóta is festettem néhány szép festményt, amire büszke vagyok. Magamnak festek, ez a hobbim.

A szakkör tagjai hetenként egyszer, egy délutánt töltenek el festési gyakorlatokkal a kultúrházi műtermükben. A szakkör vezetője Valkovics Zoltán, akitől Szabó Mária is sokat tanul.

Idei tervei?

— A Balatonnál szeretnék tölteni nyáron néhány hetet. Ott szeretnék festeni. Ez lenne számomra a legnagyobb élmény...

(n. ó.)

Mit bír ki e né[p]
csodáld és véde[d]
S válassz, hog[y]
vagy dolgos bé[k]

Báthory István:

Nyugtalan tétlenség...

Félmeztelenre vetkőzve fújatom
magam a széllel, mely felém kanyarodott
a lombosodó fák és bokrok
gallyai közül. Millió fénysugár-atom
bökdösi a bőröm, s bevallom jólesik,
mint ez a nyugodt tétlenség.

Vietnamra gondolok. Beleszippantok a kék
levegőbe: nem érzek puskaporszagot, pedig
a szél talán éppen arról indult el tegnap,
mikor harmincnyolcszor hullámzott a fényes
és a mogorva gyilkot hurcoló gépek
falkájától, s hullott a zöld erdők, drapp
földek eleven húsára a pokol. Nem érzek édes-
keserű vér-ízt, sem kunyhók füstjét,
de mintha lázas kezekkel űznék:
tisztító nyugtalanság tapad a szélhez.

S látok... Látom a kezetleneket fegyverük
után sírni, — mert nem a kéz fáj, a seb,
hanem a fegyvertelenség, a gyűlölet,
s a hevenyén húzott sírok mindenütt.
Nem érzem a puskaporszagot, de látom
a kemény-szájú lábatlanokat,
kiknek poshadó vérétől rohad
[illegible] dzsungel vetette ágyon

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1966 — 10
ALFÖLD
Szabó Mária

1021

Üzemi kritika?

A *Hajdúsági Munkás* a Téglási Iparművek lapja. Olykor közöl verseket és kulturális anyagokat is. Nem baj, csak néha vigyáznia kell a leírt szó jelentőségére. Mint például abban a beszámolóban, amelyet Szabó Mária festményeiről közöl. Mutatóul és bizonyítékként csak néhány részlet: *„Képeit nézegetve, még fellelhető az útkeresés bonyolultsága, de egy valami már kitűnik belőle: a kis formátumban is otthon érzi magát, a tér adta lehetőségeket természetesen kezeli, nem fut ki a másikból, hanem azon belül komponál és ez az önmérséklet használára válik."* De vannak ennél még cifrábbak is. Ilyenek: *„Tájképei közül a Kompozíció a legjobb, de az esztétika törvényei arra kell hogy kötelezzék, hogy ne csak témán belül lásson, hanem azon túl is mutasson, mert művészet csak egyedi jelenséget tükrözhet. Ugyanakkor ebben az egyedi jelenségben meg kell mutatni annak társadalmi lényegét. Tekintve, hogy a művészet tárgya többnyire az emberi valóság még akkor is, ha tájképről van szó, hiszen akkor sem objektíve a tárgyat állítja elénk, hanem a táj által kiváltott élményt kell, hogy mutassa."*

Persze ments isten, hogy én a szerző érzékenységét megbántsam, de szegény Szabó Mária meg ne fogadja ezeket a tanácsokat. Már csak azért se, mert ezeket egyszerűen lehetetlen megfogadni, mivel érthetetlenek. Erre szokták mondani, hogy halandzsa, üzemben meg, meós kifejezéssel: selejt. Az pedig nem számít a teljesítménybe.

(a. n.)

Gáborjáni Szabó Kálmán: Tiszapart

E. SZABÓ Margit textilművész

Ferenczy Noémi-díj 1998

fuvarosa"

KI SÉTÁK

) művészettörténész nyomán.

topográfiája a helyszínen készített felvételek ideje: 1900 - 1919.

Szabó Mária elemi isk.IV.o.t. MDK

Gyermekkép, pasztell
A kis hegedüs, pasztell
Köszöntő kislány, pasztell

Pécsi Képzőm. és Műbarátok Köre. 1933. máj.
Első tehetségkutató kiáll.

M.D.K.

SZABÓ Mária festő

1910-ben Nagybányán a szabadiskolában dolgozott

Réti: Nagybánya. Bp. 1954. 329.l.

Szabó Mária

Szabályai k. k. 1912

87

Pekárovics Kátina IX. 127

MDK

Szabó Mária,

1910-ben az iskolában dolgozott.

A szabadiskola ideje. /1902-1912./ 87.

M. Szabó Mária, festőművésznő

- M. Szabó Mária festőművész és Borsos István szobrászművész kiállítása január 25.-én nyílt meg a mezőkövesdi művelődési központban.

Láttak, hallottuk.

1984. I. 26. Petőfi 10.45 /S. Jné/.

Szabó Mária

az alábbi pályázaton 100.000 forintos díjban részesült 42.sz. pályazú egyik szerzője.

Bakos Béla: Gyógyfürdőszállót és gyógyfürdőt terv-pályázata, 1970. - Magyar Építőművészet, 1970.6.sz. 7-14.l.

Szabó Mária szobrát

jutalomban részesült a Fiatal Művészek Stúdiója szobrász-szakosztályának „Nagy Balogh János" portré pályázatán

Magyar Nemzet 1969 november 23
11. old.

SZABÓ MÁRIA

emlitve "Nagy-Balogh"

Székely András: Türelmes támogatás

UJ TÜKÖR 1981/XVIII/6.sz.23.o.

Az
Mu
Fo
I

So
We

Fejér megye ötvö

MDK

Szabó Mária, V.o.tan.

Kispest Állami Általános Leányiskola.

14. Önarckép.

Magy. Ifj.Képzöm. Kiáll. /VIT/ Gyermekrajzok.
Föv.Képtár. 1949 aug.16.-szept. 10. Kat.

Szabó Mária

1. Atrály kő 25 cm
2. Árvíz kő 40×20

Tizenhatodik Vásárhelyi Őszi Tárlat
Tornyai János Múzeum

Szabó Mária

Kaszáló c. szobra (eml.)
Szerepel az alábbi tárlaton

Ambrus Tibor: A vásárhelyi őszi tárlat

Petőfi Rádió 1969 X. 26

Szabó Mária szobrász

Díjat kapott a Fiatal Művészet Studiója

Nagy Balogh pertrépályázatán

Magyar Nemzet 1969 XI.23

Szabó Mária

Juhász Gyula. Szabó Mária festményeiről. – Hajdúsági Munkás, 1966. aug. 31.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969.3.sz. 243-284.l./

256.l.

MDK

Szabó Mária, VIII.o.tan.

Rákosszentmihály, Csömöri uti iskola.

2o4. Aratás.

Magy. Ifj. Képzőmův. Kiáll. /VIT/ Gyermekrajzok.

Föv. Képtár. 1949 aug.16. -szept. 1o. Kat.

Szabó Mária,

1964-ben alkotói ösztöndíjban részesült.

Jelenkor, 1965. 6. sz. 547. old.

Művészetirodalom

Pásztortűz, 1927. 2 sz.
471.

Szabó Mária: Ur Ernellin festője

MDK

Szabó Mária I. o. gimn. tan.

Arcképtanulmány, szén

Pirike, szén

Csendélet, vf.

Pécsi Képzőmüv. és Mübar.Tá.s. Pécs, 1934 máj. 3. l.

F. Szabó Mária M.N.K.

Müvei a kiállitáson

"a rgaréták c. képét már megnyitáskor megvásárolta a tanács

A szolnoki tárlatról.

Pedagógusok Lapja, 1965, január 5.

N. Szabó Mária, grafikus

MDh

Pannonos levele.

It a budapestiek benátnek

— : Sokan keresik

4

ESTI HIRLAP, bp. 1964. márc. 27.

Szabó Maria

Dul Dezső - Rajkápi Lajos
tervének munkatársa

Magyar Televizió Székház tervpályázata 1967.
II. díj.

Magyar Építőművészet 1968. 6.sz.2.1.

Szaló Mária

Szaló Mária szobrászművész kiállítása a Helikon galériában megnyílt.

----Kiállitási naptár.

Müvészet,1977.szeptember - 48.oldal.

SZABÓ C. MÁRIA

1941. június 7-én Budapesten született. Művészeti tanulmányait 1962—1967. között Szabó Iván növendékeként végezte a Képzőművészeti Főiskolán (Bp.). Kiállítását megrendezték 1977-ben a budapesti Helikon Galériában. Szobrát felállították Budapesten, Veresegyházán és Budaörsön.

Lakcíme: Budaörs, Máriavölgy 13.

Beckett, 1976, bronz, 15 cm

Mappa vonányai ~~Kiállítás~~ Bp. 1978. Műcsarnok V.5-V.28.

Szabó Mária, szobrász

Szombathelyen, a Derkovits városrészen rendezték meg a Derkovits-ösztöndíjasok munkáinak kiállítását. Sokoldalúan mutatkozott be a művész. Ő a fémek szobrásza. Nála tud lágyan omló, hullámozó is lenni a vas: „Jövés-menés", „Uronasz", – „Éjszaka" c. (említve) szobra jól komponált fémkerék-szobor.

Budai Rózsa: A Derkovits-ösztöndíjasok kiállítása, Vas Népe, 1977. ápr. 10,

Szabó Mária

1941. junius 7-én született Budapesten. Képzőművészeti Főiskolát végzett. Résztvevője a vásárhelyi tárlatoknak. Bemutatott müve: Játszó medve ólomlemez 50 cm.

Rómváry Ferenc: II. Országos kisplasztikai biennálé, Pécs, 1969.

Szabó Mária

Szomjúság rézdomborítás 30×40

Kovácsok — 4 — 10×30

Dolgozó emberek között
Képzőművészeti kiállítás
Ernst Múzeum 1968.

Szabó Mária

Szomjúság, rézdomborítás 30 × 40

Korácsok, rézdomborítás, 10 × 30

Dolgozó emberek között kiáll.

Ernst muzeum, 1968. jan.

Szabó Mária szobrász

Az évadi művelődési körpontban megnyílt amatőr művészek kiállításán Szabó Mária és Kovács László szobrászfestő házaspár művei szerepelnek.

Lasonci előadás: Amatőr művészek a budai járásban.

Pestmegyei Hírlap, 1943. szept. 22.

Szabó C. Mária, szobrász

□ SZABÓ C. MÁRIA szobrászművész kiállítását Chikán Bálint művészetszociológus nyitja meg ma délután 5 órakor az Eötvös Loránd utcai Helikon Galériában.

□-: Szabó C. Mária

Esti Hírlap, Bp. 1977. aug. 25.

2.

MDK.

Szabó Mária

Kiállitási kritika

Nógrád 1966 okt.3o.

A kiadvány hiteléül:

min. iroda s. tiszt.

A. M. KIR. VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISTERIUM
Nyomtatvány-ügyosztálya

Szabó Mária
vikáriszítés
1923 - 24.

Zímisk 1930
88. l.

/:13:/ Tizenhárom pengő 80 fillért a terhére utaljon ki. A miniszter ren-. miniszteri tanácsos.

A hivatalos másolat hiteléül:

min.iroda s.tiszt.

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1967 MÁJ 28.
KISALFÖLD

Szabó Mária—Kapronczai Ilona: Öregség

...ezni? Addig is, amíg jö-
ök, hozzákezdhetsz a mo-
áshoz, minden perc drága.
Először a fehéreket tedd a
vízbe, amikor az elfogyott,
akkor a színeseket.

Rám csapta az ajtót, és
elrobogott. Mire visszatért
mosáshoz készülten, már
hatodszor forráztam le a ke-
zem, amikor benyúltam a
gépbe a ruháért.

— Nem elég fehér ez a
lepedő — méltatlankodott.
— Van mosószer a gépben?
— Van.
— Nem értem... A Kre-
pákéknak mindig olyan fehér
a lepedőjük, mint a frissen
esett hó. Megyek is megkér-
dezem az asszonytól, hogyan
csinálja.

És valóban elment. Egy
óráig tartott, míg megkér-
dezte. Ekkor már öblöget-
tem. A kezem rettenetesen
fájt, olyan volt, mint a főtt
rák. A hátamon izzadság-
patakok viháncoltak lefelé.
Mutatom, hogy milyen a

..., hogy néhány-
szor visszajött, meg ismét
elviharzott, de hogy közben
mondott is valamit, arra
már nem emlékszem. Meg-
adással tűrtem a sorsomat.
Mikor mindent elvégeztem,
feltámolyagtam a harmadik
emeletre, hogy átadjam por-
hüvelyemet az ágynak. A
kezemet már nem éreztem,
mint két idegen, otromba
égitest, úgy lebegtek a tes-
tem mellett.

Nem túlzok, élet-halál
között lebegtem, mi-
re angyali nejem rám ta-
lált. Valami kulimászt ho-
zott, azzal nyomorgatta a
kezeimet, aztán betakarga-
tott.

Az álom és az ébrenlét
mezsgyéjéről még hallottam,
amikor azt mondta:

— Rettenetes, hogy meny-
nyire kifáradtam ebben a
nagymosásban.

Ha ébren vagyok, bizo-
nyára nagyon megsajnálom,
amiért olyan önfeláldozóan
törte magát...

—mond

... amit
... kell keresnünk, ép-
pen mert új, most látott nap-
világot az ötlet, és mert a
szóban forgó tárgyat — ép-
pen a kapóssága miatt —
nem szériában készítik.

A győri Széchenyi téren
lévő 24-es magboltot is az
ilyen kapós és nehezen fel-
lelhető cikkek miatt szeret-
jük. Elmondottuk ezt már
róla a megnyitást követően,
és most, egy év múltán csak
ismételhetnénk az akkor el-
hangzottakat. A lényege: na-
gyon jó dolog, hogy ízléses,
modern, ötletes lakásdíszek,
vázák, virágcseréptartók kö-
zött válogathat a közönség.
És válogat is, nem kell
Pestre utaznia. Negyedév

MDK

Szabó Mária

Szomjuság, rézdomb.

Kovácsok, "

Dolgozó emberek között. képzőm. kiáll.

Ernst Muz. 1968. jan.

MDK.

Szabó Mária

Kiállitási hir

Hajdusági Munkás 1966 nov.23.

SZABÓ MARIANNE, iparművész

Szombathelyen,1971 nyaran Textil biennale/hivatalosan: Fal-és tértextil biennale/.-Műfaji atcsapas is volt, több oly munkat mutattak be,ami mar atlépte a hagyomanyos textilművészet korlatait és a plasztika világaba vezet.-Ilyen volt:Szabó Marianne müve a: "PAD",-textilplasztika. 557.old

BERTALAN LAJOS: Kiállitási napló 554.old

VASI SZEMLE, XXVI.évf. 1972. 4.szám, Szombathely

Szabó Marianne

Részt vett a Prizma 13 csoport kiállításán a Műcsarnokban életnagyságú stilizált babával és színes pamutszálakból szött és varott hatalmas pillangóval.

Bojár Iván: Gyermekbirodalom a Műcsarnokban.

Magyar Hirlap 1971/144 Cold.

Szabó Marian textilművész

Művei szerepelnek az Iparművészeti Muzeum disztermében re ndezett kiállitáson, amelyen a torontói világkiállitás magyar iparművészeti anyagát mutatták be

Magyar Nemzet 1973 augusztus 17

4.old.

Szabó Mariann

„Baba", vegyes technika. 1971. m: 135 cm

Mai magyar iparművészet I.
Az Iparművészeti Múzeum kiállítása
1972.

SZABÓ MARIANNE

Kovács P. - A tequap sz.

150. 0.

I-II. Irodalomtörténeti Közlemé-

ogi irásbeliség első szakasza.

"fővárossá" alakulásának kezdetei.
71.

esentia pecséthasználata.

parososztály kialakulása.

onai szervezete a tatárjárás ko-
59.

kori településrendje. Bp. 1971.

kulása Magyarországon X-XV.

alu. Bp. 1969.

g története a XIV. századtól az

Szabó Marianne iparművész.

A Szombathelyi múzeumban rendezett Fal és textil c. biennálén szerepel munkája: Pad, textilplasztika. (emlitve).

Bertalan Lajos: Kiállitási napló. Vasi Szemle, 1942...4. sz. 4. old.

Gabó Marianne

Műve szerepel a szombathelyi
III.Fal-és tértextil biennálén

Népszava 1972 augusztus 24
2.old.

Szabó Marianne

Munkáival szerepel Manchesterben a Magyar Kulturális Hét (okt. 8–13.) keretében rendezendő textilművészeti kiállításon.

Hétfői Műgyűjtő, 1973/3. sz. 61. l.

Szabó Mariann textiltervező

Szombathelyen megnyílt a III. Fal- és Tértextil Biennálé, melyen szerepelt műve „Szirén" c. varrott és ragasztott filcmunkája. (enelőtve)

Bereczky Lóránd: A III. Fal- és Tértextil Biennálé.

Kritika, 1974. 10. 31. old.

Szabó Marianne iparművész

a kanadai Torontóban megrendezésre kerülő I. iparművészeti világkiállításon – melynek megnyitását 1974. jún. ra tervezik – hatalmas „Mese" c. alkotása fog szerepelni melyhez filcet, gyapjút és zsákvásznat is felhasznált. (említve)

P.M.: Irány: Torontó

Hétfői Sürek, 1973. aug. 6.

Szabó Marianne
Textilterező

Fatikepeivel jelentkezett
a tárlaton.

Erdős György: A PRIZMA 13 székesfehérvári kiállitása.
MŰVÉSZET, 1972.szeptember - 40.oldal

Szabó Marianne

müve a sarokban levő ember nagy-
ságú baba, pasztából, pamutból, csip-
kéből a Prizma 13 csoport bemuta-
tótermében.

Trencsényi László: A Prizma 13 csoportról.

Rajztanítás 1973/1 33 old.

Szabó Marianne
munkái a virágkorongok a Prizma
13 csoport bemutató termében.

Trencsényi László: A Prizma 13 csoportról.

Rajztanítás 1973/1 33 old.

Szabó Mariann
textiltervező

"Pad"-ját mutatta be.

Molnár László: II.fal és tértextil biennálé.
MŰVÉSZET, 1972.augusztus - 38.oldal

Szabó Marianne

„Pad" c. tértextilje említve, szerepel a II. fal és tértextil biennálén szombathelyen

Kritika 1972 október 3 8.old.

munkásként építette víkendházát, és hétfőn fáradtan, remegő kézzel gyakorolta választott hivatását. De még mindig szerencsésebb volt annál, aki alkoholba fojtotta tehetetlenségét, sérelmeit. A forradalomban részt vevők – köztük én is –, eleve pályamódosításra, pótcselekvésre voltak kényszerítve.

Még mielőtt bárki – ki olvassa e sorokat – azt gondolná, hogy ezek egy fáradt, pesszimista öregember siránkozásai, megnyugtatom, nem az.

Csak egy tapasztalatátadás, hogy milyen könnyen deformálódhat minden. Mindig optimista voltam, mert hittem a természetben. A jégverés után a megszaggatott fák újra élednek. A lávafolyam kihűltével a friss vegetáció birtokba veszi a holdbéli tájat. Jön, mert jönnie kell egy új generációnak, mely meg tud békülni egymással, önmagával. Hogy mit tartok életem legnagyobb eredményének? Horgászás közben nyugodtan a vízbe nézhettem, sohasem zavarodott fel.

Sváby Lajos portréja
Kovács Dezsőről

Szabó Marianne

textilművész (Budapest, május 15.)

Vallomás helyett a kölcsönvett szakmai összefoglalóra bízom hiteles pályarajzomat.

1950–55: MIF, mesterei: Jets György, Szervánszky Jenő és Rozs Endre. 1959-ben volt első önálló bemutatkozása (Hübner Arankával és Szenes Zsuzsával) a Műcsarnokban. 1968-tól a Prizma 13 csoport tagja. 1974: 3. Fal- és Tértextil B. II. díj, Szombathely; 1975: Munkácsy-díj. A főiskola után évekig nyomott és kézzel festett textilanyagot, függönyöket készített. Anyagait a grafika uralta, az erős kontúrok és a színes foltok játéka jellemzi montázsszerű kompozícióit. Monotípia eljárással nyomott anyagainak motívumai emberi figurák, növények, madarak, különféle termések voltak. A 60-as évek közepén új technikák segítségével új irányba fordult: a kötés, horgolás, hímzés hagyományos technikájával, és sok évszázadon át alkalmazott ötleteivel kötetlenebb és felszabadultabb formálás- és gondolkodásmódot érvényesített a megszokott textilmunkákban. 1968-ban a *Textil-Falikép* című kiállításon törekvéseiknek köszönhetően vált nyilvánvalóvá a magyar textilműfaj megújulása – ennek a gyorsan felvirágzó textilmozgalomnak egyik meghatározó alakja volt. 1968-ban egyéni kiállítást rendezett a Csók galériában. Kezdetben még párhuzamos úton haladt a többiekkel, de a hetvenes évek elején a sík textilektől továbblépett a térkompozíciók felé. Első nagyszabású műve a *Pad* (1972). Az életnagyságú nőalak és a közvetlen környezetét alkotó fülke megformálása a textilműfaj adottságait és lehetőségeit követi, de az alak mégsem csak dekoratív jelenség; a térben plasztikai igénnyel jelenik meg. A kompozícióban használt anyagok – juta, filc – a következő években is a legfontosabb matériái. Filcből készült, falra akasztható munkái is plasztikusak, lényegében domborítással, hímzéssel és más technikákkal alakított textilreliefek (*Szirén*, 1972; *Három angyal*, 1976). 1974-ben az IKM-ben bemutatott *Történet (Életút)* című kompozíciója textilplasztikai törekvéseinek nagyszabású összefoglalása volt. A 24 méter hosszú, spirális háttérből és életnagyságú alakokból álló mű egy nő életének stációit idézte fel a születéstől a halálig. Az alakok plasztikus megformálása az alkalmazott anyagok és technikák sokféleségével, valamint az előre megformált és az improvizált részek játékával párosult. A néző – belépve a kompozíció terére – maga is részévé vált annak. A hetvenes évek második felében kisméretű plasztikus textiltárgyakat készített, majd a perui inka textilek hatására titokzatos pszeudokultikus tárgyakat. A nyolcvanas évek elejétől munkásságában a textilt a papírmasé váltja fel, 1988-ban készül el nyolc, az egri Flóra szálló éttermében elhelyezett, életnagyságú, magyar és török vitézeket ábrázoló papírszobra. Ezután már alig szerepel kiállításokon; műtermébe visszavonulva dolgozik.

Bábuk (papír)

Szabó Marianne

Szabó Marianne

Napút 2001. dec.

Szabó Marianne (1932-): **Egy boszorka kesztyűje**
1976. applikáció, 15x10 cm *Fotó: Székely Anikó*

MOZGÓ VILÁG 1051 BP. NÁDOR U. 26.

Szabó Marianne

Pauli Anna, a két művész a szombathelyi II. Fal és Tértextil Biennálé II. díját nyerték el müveikkel, -közli a lap "Szombathelyi kárpit" cimmel.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. szept. 7.
XVIII. évf. 36. sz. 8. lap.

Szabó Mariann iparművész

a Művészeti Kislexikonban a ~~jelenkori~~ jelenkori művészet képviselői közül új neveket vettek fel a szerkesztők. A művész szerepel a Kislexikonban.

Frank János: Mérész breviárium. Élet és Irodalom, Budapest, 1974. febr. 23.

Szabó Marianna textiltervező

1959-ben a Műcsarnokban Hübner Aranka, Szabó Marianna, Szenes Zsuzsa közös kiállítását rendezték meg.

Frank János: Műterem, Hübner Arankánál. Élet és Irodalom, 1974. jan. 12.

Szabó Marianne, iparművész

Szerepel a III. szombathelyi biennálén
(kivén c. műve!)

Rózsa Gyula: A textil gazdát keres 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. aug. 14.

Szabó Mariann

művei szerepeltek a varsói
magyar iparművészeti Ziá Clításon

Magyar Nemzet 1973 április 7
4. old.

Szabó Marianna textilkészítő

neve említve

Művészettörténeti Értesitő 1972

300. old.

Szabó Marianne

A II. Szombathelyi Fal- és Tértextil Biennálén szereplő alkotásánál nem a lakást tekintette céljának.

Fal- és tértextil művészetünk (Kocsogh Ákos hozzászólása a biennálét követő anhétan); Ipari Művészet, 1973/1. sz. 11. l.

Szabó Marianne

A II. Fal- és Tértextil Bicunálén (Szombathely) szereplő Padja Kármán József Fannijának plasztikai megtesteséttője.

Fal- és Tértextil művészetünk (Korzogh Ákos hozzászólása az anhétan); Ipari Művészet, 1973/1. sz. 9-10. l.

Szabó Marianne

Munkája teljes értékű művalkotás.

Fal- és Textil művészetünk; Mihály Mária hozzászólása a II. Szombathelyi Fal- és Textil Biennálét kötető anketon; Ipari Művészet, 1973/1 sz. M. L.

Szabó Marianne

Textilszobra a kiállítás legmerészebb alkotása Szilvitzky Margit textilplasztikájával együtt.

Fal- és tértextil művészetünk; Mikály Mária hozzászólása a II. Szombathelyi Fal- és Tértextil Biennálét követő anketon; Ipari Művészet, 1973/1. sz. 15. l.

Szabó Marianu.

Szombathelyen a fal- és téstextil biennálén munkája szerepel.

Láttuk, hallottuk.

1972. aug. 11. 20.59 | 11 | V.

Szabó Marianna, textilművész

Szerepel a II. Fal- és Tértextil-biennálén.

Rózsa Gyula: A kettéhasadt kápit

M. S.

Népszabadság, Bp. 1972. szept. 17.

Szabó Marianne textiltervező
a Prizma 13 tagja, kiállításáról
vett részt a Miskolci Galériában.

Megnyílt a Prizma 13 kiállítása Miskolcon

Szabad-Magyarország 1972/37 · 12 old.

F. k.: F. Petres Eva – 74.6890 FMNYV

A FEJÉR MEGYEI MÚZEUMOK

MEGHÍVJA ÖNT

SZABÓ MARIANNE

TEXTILTERVEZŐ

KIÁLLÍTÁSÁRA

SZÉKESFEHÉRVÁR, ISTVÁN KIRÁLY MÚZEUM

1974. OKTÓBER 20 – DECEMBER 8.

A

KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA

FEKETE GYÖRGY

BELSŐÉPÍTÉSZ

1974. OKTÓBER 20-ÁN, VASÁRNAP

DÉLELŐTT FÉL 12 ÓRAKOR

NYITVA HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL

NAPONTA 10–13 ÉS 15–18 ÓRÁIG

Szabó Marianne, textiltervező

SZABÓ MARIANNE 74

F. k.: F. Petres Eva – 74.6890 FMNYV

A FEJÉR MEGYEI MÚZEUMOK

MEGHÍVJA ÖNT

SZABÓ MARIANNE
TEXTILTERVEZŐ

KIÁLLÍTÁSÁRA

SZÉKESFEHÉRVÁR, ISTVÁN KIRÁLY MÚZEUM
1974. OKTÓBER 20 – DECEMBER 8.

A
KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA

FEKETE GYÖRGY
BELSŐÉPÍTÉSZ

1974. OKTÓBER 20-ÁN, VASÁRNAP
DÉLELŐTT FÉL 12 ÓRAKOR

NYITVA HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL

NAPONTA 10–13 ÉS 15–18 ÓRÁIG

SZABÓ MARIANNE 74

Szabó Marianne

textilfeszerő

Méltatás

Bán András: Hubner Aranka selyemkárpitja

Művészet, 1975 március - 36 oldal.

Szaló Marianne
textiltervező

Méltatás

Nagy Ildikó: Gecser Lujza és hostáns...
Művészet, 1975. március - 22 oldal.

Szabó Mariann textilművész

A szombathelyi Savaria Múzeumban jul. 12.-én nyílik a III. Fal- és Körtextil Biennálé, melyen szerepel műve „Szirén" c. filcből készült munkája. (ismétlés).

Képes Krónika.

1974. VI. 6. TV. 18.35 Kd.

Szalóki Marianne
textiltervező

Székesfehérvárom az István király
Múzeumban október 20-án nyílt
meg Szalóki Marianne textiltervező
kiállítása.

----: Kiállitási naptár.
Müvészet, 1974.október - 49. oldal.

Szaló Marianne
textiltervező

Szaló Marianne varrott és ragaszlott plasztikus felcrátétes munkája a „Szíren" második díjat nyert a szombathelyi Biennalen.

Szabó Marianne

Mai textilművészetünk jelentős alakja, Az anyag szépségét tartja fontosnak, kiemelkedőnek műveiben.

Népnava, 1973. okt. 27. 101. elf. 252n. Sn.

Szabó Marianna

Rizzt vett a Stombathelyi Savária Múzeumban rendezett III. Fal és tértextil Biennálin Berezky tórást cikke.

Kritika 14/10 50.0.

Szabó Marianne iparművész

Az idei III. Fal- és Tértextil Biennálén, szerepel a második díjat nyert „Szivén" c. vasrott és ragasztott, plasztikus filcrátétes munkája. (sulítve).

P. Brestyánszky Ilona: Hétköznapi csodák.

Nők Lapja, Budapest, 1947. Okt. 5.

Szabó Mária

Játszó meshe 1966. óban 50 cm

II. Országos Kisplasztikai Bienniále
Péas 1969.

Szabó Marianne

A sárospataki Borostyán vendéglo-
jadóba falikárpitot készíteň.

Magyar Építőművészet 1969. 1. n. 15. l.

Szabó Marianne

Lepke c. műve (eml.)

Szerepel az alább. táslaton

Horváth György: Textilbiennálé
Szombathelyen

Magyar Nemzet 1970 IX. 9 Gold.

Szabó Marianne

"Hálóra applikált, s törékeny liraisággal telitett lepkéje az egyik legszebb bizonyitéka a müfaj teljes emancipáltságának"-irja Perneczky Géza: "Textil-biennálé" cimmel a szombathelyi kiállitásról.

Élet és Irodalom, Bp. 197o. juli. 25.
XIV. évf. 3o. sz. 12. lap

Szabó Marianna

Dobszay László: „A hangok világa" c. könyvet

illusztrálta

Díjazott /a kép magyar könyv 66"/

Magyar grafika 1967. III. n.

Szabó Marianne

Lepke c. műve (eml.)
szerepel az alábbi tárlaton
Kombathelyen

Perneczky Géza: Textil-biennálé

Élet és Irodalom 1970 VII. 25

Szabó Marianne

gobelin művei mellett grafikái is ismeretesek, melyek Beardsley legjobb alkotásaira emlékeztetnek.

Petrecsky Géza: Modern Hungarian artists. The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1970. 37 n. 2011.

Szabó Marianne

Textiltervező, áprilisban a Csók Galériában állított ki. A kiállítást Domanovszky György sorait idézi az ~~1955~~-ben végzett művész jellemzésére:

> 1959-ben a Műcsarnok Kamara-termében állított ki. Most nagyobb méretű műve kerül bemutatásra, kettő-kettő a sárospataki új étterem 1-1 falát fogja díszíteni.

Ipari Művészet, 1968. 3. sz., 60. l.

Szabó Marian

Szerepel a Prizma 13. c. táblaton az Iparművészeti Múzeumban

Berkovits György: Két iparművészeti Szálmítás egyenetlen szinvonalon

Pestmegyei Hírlap 1969 VII. 6.

Szabó Marian

Kéri festésű textiljeik vannak a Belleune-étteremben (Duna-Intercontinental)

Márta Sásvári: Duna-Intercontinental — ein Kunstausstellung

Budapester Rundschau 1970 I. 30

M.D.V.

Szabó Marianne
szaszművész

A szecesszió jegyében tartózik két
kisebb és két nagyobb méretű
faliképe, az utóbbiak sárospatak
egy új étterminek lesznek a díszei.

Domanovszky György: Szabó Marianne művészete
Művészet, 1968. július – 4 l. lap.

M.DK

Szabó Marianne
ipszemüvész

Művészete a magyar népművészet
néhány ágából áll és a század-
fordulós szecessziójából.

Domanovszky György: Szabó Marianne művészete
Művészet, 1968. július - 41 lap

M.D.K

Szabó Marianne
tisztaszínvész

Művészete leghózelebb Bódy Szén-
her és Takács Katalinhoz áll.

Domanovszky György: Szabó Marianne művészete
Művészet, 1968. július – 41 lap

MIK

Szabó Mariann

Kiállitási hir

Müvészet 1968 máj.p.48.

MDK

Szabó Marianne

vászon falikép

Zsennyei iparm. kiáll. 1967. Savaria Muz.
Szombathely

Szabó Marianne

Textiltervvel nerepelt

Búlor és Latásművéneti
Kiállítás. Bp. 1956.

Szabó Marianne
iparművész

M.D.K

Hurkolt falihéjet mutatta
be a tárlaton.

Katona Imre: Textil falihéj és falszőnyeghéallítás
művészet, 1968. december – 45 lap.

M.D.K

Szabó Marianne

textilművész

Ebben az évben már volt kiállítása ahol már bemutatta az horgolt hendert, amivel ezen a kiállításon is szerepel.

Domanovszky György: Textil Fakép 68

Művészet, 1968. december - 46 lap

Szabó Mariann

A szombathelyi Savaria Múzeum-ban a Minitextil kiállítás on Szabó Mariann nyilon szálon függő arany-szarvagakkal felszerelt habat kőjat mu-tatta be.

Tasnádi Attila: Minitextil kiállítás.
Népszava, 1976. február 1 – 9. oldal.

Szabó Marianne

„Kiskabát"

Mihályi Mária: Szombathely – textil
Művészet, 1976. augusztus – 17. oldal.

Szabó Marianne

A művésznő 1974-ben alkotta a „Pad" című művét, ami az első textilszobot. Az elvágyódás, a nosztalgia, a multba fordulás hangulatát idézik.

Torday Aliz: Textilművészeink motívumválasztása...
Művészet, 1980. május – 25. lap.

Szabó Marianne

A „Folyamatok kiállításra a művészű esendő anyagot választ: vásznat, nyomott mintás alapanyagot.

Torday Aliz: Textilművészeink motivumválasztása. Művészet, 1980. május – 25. lap.

Szabó Marianne

A miskolci Galériában Prizmd 13 cím-
mel ipasművészeti kiállítás nyílt,
melyen munkája szerepelt.

Déli Hírlap, 1972. febr. 15.

Szabó Marianne

A „Pad", de a fehérvári ki alltás
teret kér. Építészeti teret.

Torday Aliz: Textilművészeink motívumvalásztása...
Művészet, 1980. május – 25. lap.

Szaló Marianne

Szaló Marianne ismeretében a bomlás logikus. Az ember ábrázolás egyrészt eltárgyiasuk, másrészt az emberaz felbomlik. Textilté bomlik fel.

Torday Aliz: Textilművészeink motivumválasztása...
Művészet, 1980. május – 25. lap.

Szabó Marianne

A művésznő 1974-es „Szőrem" je a messze nicó tekintettel hordozza önmaga tragédiáját.

Tontay Aliz: Textilművészeink mo[illegible]rum választása.
Művészet, 1980. május – 25. lap.

Szabó-Marianne

A figuralis megjelenítésre — az emberábrázolásra a legtöbb-pil-dát a Textil falikép'68 szolgál-tatja.

Torday Aliz: Textilművészeink motivumválasztása...
Művészet, 1980. május – 25. lap.

Szabó Marianne

„Kettős bomlási folyamat"
(repro)

Torday Aliz: Textilmüvészetünk motívum...
Müvészet, 1980. május – 25. lap.

Szabó Marianne

A művésznőnek 1974-ben Szihesfehérvárott volt kiállítása.

Torday Aliz: Textelművészeink motívumválasztása...
Művészet, 1980. május - 25. lap.

Szabó Marianne

Szabó Marianne tanúja a mindvégig az ember marad, kivéve a 1970-ben készült „Sephe" című kompozíciót.

Torday Aliz: Textelművészeink motivumválasztása...
Művészet, 1980. május – 25. lap.

Szabó Marianne

Hat alkalommal szerepett
a művészű tárlatokon.

Torday Aliz: Textilművészeink motivumválasztása.
Művészet, 1980. május – 25. lap.

Szabó Marianne

A művésznő 1976-os „Három angyal" című műve szembesíti a szomorút és a hangoscsu ü-röltőt. Anyaga: fibe

Torday Aliz: Textilművészeink motivumválasztása. Művészet, 1980. május – 25. lap.

Szabó Marianne

A művésznő „Kettős bromlási folyamat" – a bár kész nyomott textillel dolgozik, annak felő ár-gásával új strukturát idéz elő.

Torday Aliz: Textilművészeink motivumválasztása.
Művészet, 1980. május – 25. lap.

Szabó Marianne

On 1978-ben az egyetlen „ember ábrázolás" a biennalen Szabó Marianne „Szirénje.

Torday Aliz: Textilművészeink motívumválasztása
Művészet, 1980. május – 26. lap.

Szabó Marianne

A művésznő „Kettős bombási folyamata" a varrás anyagszerűségében megvalósult motívum szépséget jelent.

Torday Aliz: Textil művészeink motívumválasztása. Művészet, 1980. május – 25. lap.

Szabó Mariane

Szabó Mariane ábrázol 1976-
ban ábrázol emberi alakot
a biennalen.

Tornay Aliz: Textilművészeink motivumválasztása
Művészet, 1980. május - 26. lap.

Szabó Marianne

1978-ban Szabó Marianne
„ábrázol emberi alakot a
„Kettős bomlási folyamatot"
mutatja be a kiállításon.

Tardy Ilia: Textilművészeink motívumválasztása
Művészet, 1980. május – 26. lap.

Szaló Marianne

1972-ben vállalkozik a mű-
vésznő-emberábrázolása.

Tontay Aliz: Textilművészeink motívum választása
Művészet, 1980. május – 26. lap.

Szabó Mariann

1974-ben szerepelt a Fal és Textil Biennalen Szabó Mariann „Szivek" című kompozíciójával.

Torday Aliz: Textilművészeink motívumválasztása
Művészet, 1980. május - 26. lap.

Szabó Marianne, Textilművek

L. Attalai 9.

Anadi V: A Textil mint alibi 733-736

Jelen kor, Pécs, 1981. júl-aug XXIV/7-8

Szabó Marianne, textiltervező

A Műcsarnokban rendezett tárlaton látható Szilasi Anna, Droppa Judit, Galarits Erzsébet, Gulyás Katalin, Lovas Ilona, Szabó Marianne művei.

Molnár Zsolt: A kéz intelligenciája.

Magyar Ifjúság, 1980. aug. 15.

Marianne Szabó

Im Hamburger Ausstellungssaal „Kappel '66" wird zum ersten Mal eine ungarische Schau veranstaltet. 26 bildende Künstler stellen sich dem hanseatischen Publikum vor: u. a. die Textilkünstlerinnen Marianne Szabó und Aranka Hübner.

(NN): Ungarische Kunst bei Hamburger Tagen.
Daily News, 1982. III. 3.

Szabó Marianné

Láncz Sándor: Képzőművészeti Krónika

Jelenkor, 1984. IV. hó

Szabó Marianne

Textil biemálé szombathelyen

Magyar Nemzet 1984. IX. 23.

SZABÓ Marianne iparmüvész

"Filcből,hernyóselyemből,gyapjuból, vászonból sőt néha csak valamilyen textil-szálból alakitott kompoziciók jelentek meg a kiállitótermekben. Balázs Irén, Szabó Marianne, Hübner Aranka és Szilvitzky Margit - majd néhány fiatal is -az ujkonstruktivisták üveg-fém tárgyaival feleselő textil-reliefeket és térplasztikákat alkottak."

In. KOVÁCS Péter: Mulandó anyagok. In. Élet és Irodalom, 1985/10. 924.p.

Szabó Marianna, textilművész.

L: Gergely Lóránd

Ferkai András: Bp. i üzletpostálok

Magyar

Építőművészet, Bp. 1983

40-41

83/3

SZABÓ Marianne textilje.

11. 6.

Új Művészet 1992

Szabó Marianne
szőnyegművész

Magyar szőnyegművészek kiállitása nyilt Párizsban, Solti Gizi, Szilágyi Julia, Széchenyi Lenke és Péreli Zsuzsa alkotásaiból.

Népszava, 1977. szeptember 27.

4. oldal.

Szabó Marianne, iparművész

Babamúzeumok

Hamarosan megnyílik Hannoverben az INFA, a legnagyobb európai fogyasztáscikk-vásár, amelyen most először rendeznek „Babagyűjtés, babakészítés, babaszínházak" címmel szakkiállítást. Ezen a világ különböző országaiból több mint ezer babát mutatnak be. Többsége muzeális értékű: múlt századok sajátos kultúráját képviselik.

Az európai országokban mostanában lett nagy divat a babagyűjtés. Erre a szakkiállításra egyebek mellett Svájcból, az NSZK-ból, Angliából és Franciaországból hoztak babamúzeumokat. Részt vesz a bemutatón a Munkácsy-díjas Szabó Marianne, aki a rendezőség felkérésére a helyszínen ad majd ízelítőt alkotómunkájáról. Ott lesznek Szilágyi Júlia, Kecskés Ágnes és Antoni Rozi iparművészek alkotásai is. Magyarország babakészítő művészei összesen 40 babát mutatnak be az érte közönségnek.

-: Babamúzeumok

8.

Esti Hirlap, Bp. 1977 okt. 19.

Szabó Marianne (Bp. 1932 -
textiles

1955-ben végezte tanulmányait az Iparművészeti Főiskolén.

Művei szerepeltek az V. Fal és Textil Biennalén 1978-ban a szombathelyi Savaria Múzeumban

- katalógus a könyvtárban -

Szabó Marianne

„Egy boszorka kesztyűje"

Mihály Mária: Szombathely – textil
Művészet, 1976. augusztus – 17. oldal.

Szabó Marianne

Szombathelyen a Savaria Muzeum rendezte meg a városi sportcsarnokban az "V. Fal- és tértextil biennálé"-t. Vadas József: "Ipari denevérszárnyak" címmel készült kritikájában "a szakma krémje"-ként az elsők között sorolja fel: Szilvitzky Margit, Attalai Gábor és Szabó Marianne nevét.
A fiatalok közül említi meg: Doromby Mária, Holb Margit és Kubinyi Anna művészeket.
Az ismertebb kiállitók között szerepel: Bajkó Anikó, Droppa Judit, Golarits Erzsébet, Lovas Ilona, Pauli Anna és Szilasi Anna.

Vadas József fenti cimü kritikáját lásd: Szilvitzky Margit nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. szept. 30. XXII. évf. 39. sz. 12. lap.

Szalóné Mariannne

„Portré" (repro)

— : Szombathelyi Biennálé
Új Tükör, 1978. szeptember 10-43. lap.

Szabó Marianne

Technikailag magas szinten megoldott műveket készít a művész.

Forgács Éva: Művészetek, művészeti ágak...
Művészet, 1979. szeptember – 34. lap.

Szabó Marianne

MDK

Boszorkányos függönyterv, 1959

Antennák függönyterv 1959

Fejek, 1958 függöny

Mücsarnok Kamaraterem 1959 Hübner A. Szabó M.
Szenes Zsuzsa

Szabó Marianne MDK

Szinházi függönyterv 1959

Eszpresszó, 1958 függönyterv

Fekete függöny figurákkal, 1957

Mücsarnok Kamaraterem 1959 Hübner A. Szabó M.
Szenes Zsuzsa

Szabó Marianne MDK

Város, vonallal, 1958 függönyterv

Réggeli 1958, lakókonyha-függönyterv

Eszpresszó 1958, falikép

Műcsarnok Kamaraterem 1959 Hübner A. Szabó M. Szenes Zsuzsa

Szabó Marianne MDK

Tapétaterv, 1959

Görög függöny, 1959, terv

Absztrakt tapétaterv, 1958

Micsarnok Kamaraterem 1959 Hübner A. Szabó M. Szenes Zsuzsa

Szabó Marianne MDK

Gyertyás függönyterv 1957

Bevonati anyagterv, 1958

Ruhaanyagterv, 1958

Mücsarnok Kamaraterem 1959 Hübner A. Szabó M.
Szenes Zsuzsa

Szabó Marianne MDK

Nagyfoltu függönyterv 195o

Montázs I-II.

Mücsarnok Kamaraterem 1959 Hübner A. Szabó M. Szenes Zsuzsa

MTA

Szabó Mariann, textil

4. orsz. iparműv. kiáll. Műcs. 1959.

M.D.K.

Szabó Marianne
textiltervező

Városkép függönye tetszést arat.

Urbach Zsuzsa: A textilstúdió.

Művészet, 1961. október — 13 l.

Szabó Mariann

MDK

A Műcsarnok kamara termében kiállit
fenti textil tervező iparművésznő

Esti Hirlap 200 sz. 1959. aug. 27. 2 old.
Cs.M. cikke.

M.D.K.

Szabó Marianne
iparművész

Textilképet állított ki
a tárlaton.

Mihes Ildikó: Textilek az V. Iparművészeti Kiállításon
Művészet, 1966. április - 25 kép

MDK

Szabó Mariann

textil

4. Orsz.Iparmüv. kiáll. Mücs. 1959. dec.

Kettes számu cédula

M.D.K.

Szabó Marianne

A "Textil falikép 68" c. kiállitáson szerepelt az Ernst Muzeumban. A Halászbástya északi saroktornyába egy háromszintes vendéglő kombinátot épitenek, ide tervez egy hat négyzetméteres himzett falikárpitot és függönyöket. Egy pillangót ábrázoló müvét hozza a lap. Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1969. márc. 1.
XIII. évf. 9. sz. 8. lap

Egyes számu cédula. M.D.K.

Szabó Marianne

A Müterem c. rovatban Frank János: "Szabó Marianne-nál" cimmel ir a müvészről.
A "textiltervező iparmüvész első kiállitását 1959-ben rendezte a Mücsarnokban Hübner Arankával és Szenes Zsuzsával együtt. 1968-ban önálló tárlata volt a Csók Galériában. Nagyobb szabásu megbizásai a Kecskeméti Aranyhomok Szálló és a szekszárdi Sió-csárda függönyei és a sárospataki -egykori trinitárius kolostorból átépitett- Borostyán Szálloda bárjának két hatalmas falikárpitja."

Élet és Irodalom, Bp. 1969. márc. 1.
XIII. évf. 9. sz. 8. lap

Szabó Mariann

Említve

Székely András: Huszonöt év iparművészete

Népszabadság, Bp. 1970. jún. 6.

Szobó Marianne

Kiállít az iparművészeti tárlatom.

Pernoczky Géza: Az Iparművészeti Múzeum
Élet és Irodalom, Pp 1970. máj. 2.

Szabó Marianna

A Hotel Duna Intercontinental
bekeme éttermében textil műve van (eml.)

Imre Béla: hűvészeti remek művek

Kisalföld 1976 I. 13

Szabó Marianne

nevét a hagyományos kézi textilfestés első felszabadulás utáni úttörői között kell emliteni.

Ujabban egészen más technikájú müvekkel jelentkezik,

Katona Imre: Modern iparmüvészetünk néhány kérdése. Müvtört.Ért. 1970.4.sz. 278-283. l.

283. l.

Szabó Marianne

Foto és néhányadat a művészről.

I. Fal- és Tértextil Biennálé
Szombathely, Savaria Múzeum, 1970.

Szabó Marianne

„Lepke" vegyes (szövés)

I. Fal- és Textil Biennále
Szombathely, Savaria Múz. 1970.

Szabó Marianne

A „Prizma 13" csoport tagja

A Prizma 13 csoport iparművészeti
kiállítása, Mücsarnok, 1971. Ép.

Szabó Marianne, ipaiművész

Szerepel a Műszarnok ban.

P. Szücs Julianna: Játék és csoma golás 7

Népszabadság, Bp. 1971. máj. 14.

Szabó Marianne 1.

Az Iparművészeti Főiskolán nyomottanyag-tervezőként végzett 1955-ben. Nagyobb megbízásai: Intercontinental, kézzel festett baldachin; Halászbástya, posztófile monotypiás díjárással készített falikárpit; Gáros patak Borostyán étterem, kézifestésű selyemsantung kárpit.

S. Nagy Katalin: PRIZMA 13, Ipari Művészet 1971. 5. sz. 27. l.

MAGYAR IPARMŰVÉSZETI FŐISKOLA
Budapest, XII. Zugligeti u.1

. . . . . .

Kérésére engedélyezem, hogy a
Könyvtárát a könyvtár nyitvat
és a könyvtárra vonatkozó sza
vehesse.

Budapest, 1971. . . . . .hó.

Szabó Marianne 2.

A PRIZMA 13 tagja, 1971. májusban bemutatkozásuk után a Műcsarnokban.

S. Nagy Katalin: PRIZMA 13; Ifjú Művész 1971. 5. sz. 27. p.

MAGYAR IPARMŰVÉSZETI FŐISKOLA
Budapest, XII. Zugligeti u.11

. . . . . .

Kérésére engedélyezem, hogy a
Könyvtárát a könyvtár nyitvat
és a könyvtárra vonatkozó sza
vehesse.

Budapest, 1971. . . . . .hó.

Szabó Marianne

A Kecskeméti Aranyhonnak Szállóban és Sárospatakon falképei vannak.

Révész Zsuzsa: Textilművészetünk negyedszázada; Ipari Művészet 1971 S. sz. I. l.

Szabó Mariam textilművész

Az 50-es években batikolással foglalkozott.

P. Bresztyánszky Ilona: Dél-Dunántúli Textilművészek Kiállítása Szabadkán.

Jelenkor, Pécs, 1971. (2) 5.

Szabó Marianne, iparmű vész

A Prima csoport tagja. Szerepel.

—: Iparmű vészeti kiállítás a Műcsarnokban

8.

Népszabadság, Bp. 1971. máj. 9.

Szalós Mariann

"Lepke" c. műve említve

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának Tájékoztatója 1970. IV. 14.

Szabó Marianne

"Lepke" c. munkája említve

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának Tájékoztatója 1970-10. 6. l.

Szabó Marianne

Emlékére

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának Tájékoztatója 1970. IV. 5. l.

Szabó Marianne

Szerepelt az Ernst Múzeum-i kiállításon.

Textil-folklór 68; Ipari Művészet, 1968, 5-6. sz. 62. l.

Szabó Marianne

A nagykanizsai Egry József Városi PRIZMA 13
kiállításán szerepelt.

Ipari Művészet, 1968.4.sz. 51.l.

Szabó Marianne

Rajz (riport)

Valóság, 1969. 6. sz. 75. l.

Szabó Marianne

Szerepelt a Textilfalikép 68 c. kiállításon. Tanulmányrajzai Beardsley zseniális rajzaira emlékeztetnek. Megintervjuvolta az Élet és Irodalom.

Perneczky Géza: Művészeti Gúnópatakok; Valóság, 1969. 6. sz. 79 l.

Szabó Marianne
szobrászművész

Monumentális téglaszín babája
a kiállítás bejáratnál áll.

Erdős György: A Prizma 13 csoportkiállítása
Művészet, 1971. augusztus – 47 lap.

Szabó Marianne textiltervező

szerepel a „Prizma 13"
művészcsoport kiállításán a
Műcsarnok Zamarateremében

Magyar Nemzet 1971 május 22
4. old.

Szabó Mariann
iparművész

M.D.K.

Méltatás.

Magyar Nemzet, 1959. aug. 29.
A.m.: Két szép iparművészeti kiállítás. 41

Szabó Marianne, textiltervező, iparművész MDk

Hübner Aranka és Szenes Zsuzsa textilművészekkel együttesen a Műcsarnok kamaratermében mutatta be textiltervezéseit.

Péter Imre: Jegyzetek kiállításokról

Népszabadság, bp. 1959. szept. 11. 8.l

Szabó Mariann

Selyemsál, repr.

III. Magyar Iparművészeti és Népművészeti Kiállítás Iparművészeti Muzeum katalogusa, Bp. 1955.
25 lap

MDK

Szabó Mariann ip. műv.

tervezése: nyomott bútorszövet — repr.

Markos Erzsébet: Színek a lakásban.

Nők lapja, Bp. 1957. május 9. [17. l.]

Szabó Marianne
Ipanművén

M.D.Y

Hendes spárgából borgott faliképé-
vel tehetségének adta bizonyságát.

Pernoczky Géza: Textil falikép 68
Élet és Irodalom, 1968. okt. 5 - 9 lap

Szabó Marianne 1.

kiállitását a székesfehérvári István király Muzeum mutatja be. A müvésznő neve textiltervezőként ismert, 1968 áprilisában volt önálló kiállitása a Csók galériában, Budapesten. Müvészete két töbő fakad: a magyar népmüvészet nehány ágából és a századforduló szecessziójából./Domanovszky György/.

Magyar Hirlap 1974 313/6
Láncz: Kiállitásról kiállitásra

Szabó Marianne 2.

Az önálló kiállitás után több alkalommal láthattu
müveit igy a szombathelyi textilbiennálékon, a Pri
zma 13 csoport tárlatán. A kiállitáson szerepelt
többek között a Csipkerózsikama Nap és a
Szirén

Magyar Hirlap 1974 313/6
Láncz: Kiállitásról kiállitása

Szabó Marianne

textiltervező iparmüvész a Munkácsy Mihály dij III. fokozatát kapta 1975-ben.

Magyar Hir lap 1975 92/5

Szabó Marianna, iparművész

MDK

Szerepel az Iparmüv. Múzeum
Kiállításán.

Székely Endre: Huszonöt év iparművészete 7.

Népszabadság, Bp. 1970. jún. 6.

Szabó Marianne

Lepke a kompozíciója (eml.)

szerepel az I. Fal és Tértextil Biennálén Szombathelyen

Kulcsár János: A mi Biennálénk

Vas Népe 1970 VII. 26

Szabó Marianne

"Gazdag rajzolatu festett kárpitjá"-ról elismeréssel ir Perneczky Géza: "Kiállitások" c. kritikájában.
Az ünnepi tárlatot az Iparmüvészeti Muzeum rendezte , hogy az utóbbi évtizedek képzőmüvészeti alkotásait bemutassa.

Élet és Irodalom, Bp. 197o. május 2.
XIV. évf. 18. sz. 12. lap

Szabó Marianne textiltervező-iparművész

Felszabadulásunk 30. évfordulója alkalmával művészeti díjakat adtak át a Fészek Klubban: Munkácsy Mihály-díj III. fokozatát kapta a művész.

Magyar Nemzet, 1975. ápr. 3.

Szabó Marianne, textiltervező-iparművész a kulturális miniszter, 1975. ápr. 4.-e alkalmából a művésznek a Munkácsy Mihály-díj III. fokozatát adományozza.

Zalai Hírlap, 1975. ápr. 3.

Szabó Marianne

„Szirén" varrott és rajzolott
filc 150x150

III Fal és Téstextil Biennálé
Szombathely Savaria Múz.
1974. Jul – Szept.

Szabó Mariann

Részt vesz a kiállításon

Jubileumi parművészeti kiállítás
Kecskemét, 1975. jún — júl.

Szabó Mariann

Részt vesz a kiállításon

Jubileumi Iparművészeti Kiállítás
Műcsarnok, 1975. jún – júl.

Szabó Marianne

"Textil" cimmel kép, mely különféle mintáju anyagokat ábrázol.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. márc. 1.
XIX. évf. 9. sz. lo. lap.

Szabó Marianne, textiltervező

SZABÓ MARIANNE TEXTIL-TERVEZŐ Életút című kiállítását vasárnap nyitották meg Sopronban.

— : Hír

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. okt. 21.

Szabó Marianne

Szerepel a „Textilfalikép 686.

Kiáhitáson

Rajz (repró)

Perneczky Géza: hűvészeti buvópatakok

Valóság 1969 VI. n. 75 old.

Szabó Mariann

textilkiállítása van a Csók István Galériában.

Perneczky Géza: Sz. M. textilkiállítása
Magyar Nemzet 1968. ápr. 20. 9.

Szabó Marianna iparmův.

Textil-mundár

Képzőművésinők nemzetközi kiállítása. 1960. Bp.

MDK

Szabó Marianne

Textil falikép 68. Kiáll. az Ernst Múzeumban

1968.

M.D.Y

Szabó Marian
textilterverő

Kiállítását a hecskeviati Madonna
József Múzeumban rendezte.

—: Kiállítások

Művészet, 1968. Október - 48 kep.

MDK

Szabó Marianne

Háló, horgolt kender, repr.

Textil falikép 68- Kiáll. az Ernst Múzeumban 1968.

MDK

Szabó Marianne
iparművész

A textilt festi a művésznő a
gépnyomással való eljárással
és a szabadon kezelt ecset festis-
zel is.

Szabó Marianne művészete

Domanovszky György:
Művészet, 1908. Julius – 41 lap

MDK

Szabó Marianne
iparművész

1955-ben került ki a főiskoláról, azóta minden jelentősebb kiállításon részt vett, külföldre is kivittük munkáit.

Domanovszky György: Szabó Marianne művészete
Művészet, 1968. július – 41 lap

M.D.Y

Szabó Marianne
ipanművész

Népművészetünkből a rétetet is az
applikációs eljárást alkalmazva.
Fogalmazási módja akhoz, ahogyan
a dunántúli pásztorok fába, szaruba
karcolták motivumaikat.

Domanovszky György: Szabó Marianne művészete
Művészet, 1968. július – 41 lap.

M.D.K

Szaló Marianne
iparművész

A közelmultban volt tárlata
a Csók István Galériában.
— „Fakkegy" (repro)

Domanovszky György: Szaló Marianne művészete
Művészet, 1968. julius – 41 lap

MDK

Szabó Mária az
évből

A Csók István Galériában
volt tárlata.

— : Kiállítások
Művészet, 1968. május – 48 lap

MDK

Szabó Marianne

Kiállitási kritika

Petőfi népe 1968 aug.18.

MDK

Szabó Marianne

textil

Képzőművésznők Nemzetk. Kiáll. 196o. Mücs.

MDK

Szabó Mariann

ipm.

3. M. ipm. és népműv. kiáll. 1955. Ipm. Mus.

kép

MDK

Szabó Marianne

V. Orsz. Iparm. kiáll. Műcs. 1965.

MDK

Szabó Marianne, grafikus

Rajz.

Repr.

Vagy László: Májusi rózsa 7.1.

Család és iskola, Bp. 1968. május XIX/5

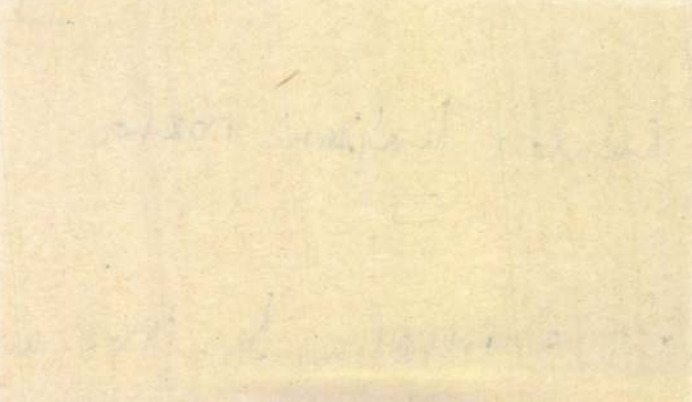

MDK

Szabó Marianne, iparművész

Igazi textilfestő: a selyemtől a zsákvászonig mindenféle anyagot fest, méghozzá változatos eljárásokkal; a monotipia, a festés, a nyomás technikájával.

Néhány kiállított rajza, illusztrációja azt bizonyítja, hogy jó grafikus is.

Sz. A.: Szabó Marianne textilfestő munkái a Csók István Galériában 9

Népszabadság, Bp. 1968. ápr. 19.

MDK

Szabó Marianne, iparművész

A Csók Galériában nyílik meg tárlata.

— : Hír 8

ESTI HIRLAP Bp. 1968. ápr. 2.

M.D.K

Szabó Marianne
ipanművész

Műfaja a textilfestés gyújtófogalomként.
Pávamnitás faliképei a sarospataki
szállodába kerülnek. Új formában
népi motivumokkal díszített rongy
babákat keltett életre

Nádor Ilona: Szines műfaj
Nők Lapja, 1968. ~~[illegible]~~ május 25 - 18 lap

Szabó Lucy

Zajtay

l.

Zajtay Szabó

Lucy

MKSz 1947

Szaló Marianne
iparművész

17.DK

Az étterembenyia kecskeméti
Aranyhomok Szállóban egész
falat betöltő függőkerte van
elhelyezve

Kovács Ilsa: A kecskeméti Aranyhomok Szálló
Művészet, 1963. december - 17 lap

Szabó Marianne

Lephe c. népies hangulatú művével szerepelt.

Szíj Rezső: 1. Fal- és Tertextil Biennálé Szombathelyen; Ipari Művészet, 1970. IV. 45. l.

Szabó Mariann

szerepel a „Prizma 13"

Viállításon az Iparművészeti

Múzeumban

Pestmegyei Hírlap 1969 július 6

f. old.

MDK

Szabó Marianne

Domanovszky György irása

Művészet 1968 7.p.41-42 .

ZETVÉDELMI HIVATAL
EGYETEM TÉR 5.
: 385-179

Tárgy: _____

_____

_____

Ügyintézőjük: _____

Hiv. sz.: _____

Mell.: _____

Szabó Mariann

Lézi festésű textilje a Bellevue
étteremben, a Hotel Duna Intercontinentalban
– emlékoe.

Magyar Nemzet 1970 január 14
S. old.

MDK

Szabó Mariann, nyomott és kézifestő

Az Iparmüv. Váll. Komplex Studiójának 1. textil kiállitása. Csók I. Gal. Budapest, 1961. aug.

Szabó Marianne
textilfestő

M.D.K.

Faliképeket, függönyöket, kendőket
készít.

Mikes Klára: Szabó Marianne
Művészet, 1963. szeptember – 36 kép

MDK

Szabó Mariann
szerepelt a kiállitáson.

függönye

-ffy- : Kézzel szött faliképek, kerámiák, ötvös ékszerek. - Az ország legjobb iparművészeinek kiállitása a Megyei Művelődési Házban.

HEVESMEGYEI NÉPUJSÁG L:/& JUN; "!;

MDK.

Szabó Mariann

Textilművészetéről

Magyar Nemzet 1965 ápr.17.lap 4.

Szabó Marianne MDK

Társművészként szerepelt a kecskeméti Aranyhomok szálló építésénél. /Építésztervező Janáky István, Belsőépitész Király József/

Kovács Zsuzsa: A kecskeméti Aranyhomok szálló.
Művészet 1963.dec. 17-20. lap.
Kovács Gyula :A kecskeméti Aranyhomokszálló meg a képzőművészeti alkotások.
Művészet 1963. dec. 20-22. lap.

MDK

Szabó Mariann

Szabó Mariann / textil/ résztvett a IV.Orszg. Iparm.Kiáll.-on.

IV.Országos Iparművészeti Kiállitas.Műcsarnok Budapest 1959.Dec.18 - 1960.Jan.31. Kat.

Szabó Marianne textiltervező M.D.K.

függönyei a kecskeméti Aranyhomok Szlló bárjában

Domanovszky György: Husz esztendő magyar.....

textilművészete

Magy ar N emzet 1965. április 17. 4.l.

Szabó Marianna

Műveiz a IV. Iparművészeti Kiállításon.

említve.

Valóság, 1960. 2. sz. 67. l.

Szabó Mariann MDK

nyomott és kézifestő

Az Iparművészeti Vállalat Komplex Studiójának 1. textil kiáll. Csók István Galéria, 1961. aug. 25- szept. 1o.

MDK

Szabó Marion

Kiállitási hir

Müvészet 1968 okt.p.48.

Szabó Mariann

emlitve. ld.Szenes Zsuzsa

Székely András:Hazánk Hamburgban.Művészeti kiállitások

UJ TÜKÖR 1982.XIX.évf.17.sz.28-29.o.

ulcsszám, megnevezés:

avi törv. munkaidőnek megfelelő szem. alapbér: Ft.

zámitásánál alapulvett munkaidő: hónap.

y tartama: -tól -ig.

ányitója:

shez szükséges előzetes engedély kelte, száma:

erülő dijból progressziv jöv. adó és községfejl. hozzájár. kerül

.....

.....

gbizott megbizó

SZABÓ MARIANNE

rwpr. Ismeretlen rendeltetésü kultikus tárgyak
ld. Péter Vladimir

Székely András: A kéz intelligenciája. Kiáll. a Műcsarnokban
UJ TÜKÖR 1980/XVII/32.sz.24-25.o.

Szabó Marianne

A székesfehérvári István király Muzeumban rendezett kiállitásán szereplő müvéről Vadas József: "A textil offenzivája" cimmel számol be: egyetlen összefüggő müve,-mely körbe fut a teremben- egy asszony sorsát ábrázolja. Bemutatja a gyermekkort, egy babával játszó kislány megjelenitésével, majd a fiatal leány következik az ifjuság teljes szépségében, s utána az anya, gyermekeivel. Ezután az öreg asszony, s végül a lepedőbe burkolt halott.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. jan. 4. XIX. évf. 1.sz. 12. lap.

Szabó Marianne

A halál nem vet véget az életnek a müvész munkáján. Az élet folytatódik. A müvész a gyermek szemével érzékelteti az emberi sorsot. A kritika megvilágitása szerint "a gyermek számára -felfoghatatlansága miatt- a halál természetes tény; az élet megannyi természetes jelensége viszont -mert uj, meg uj meglepetésekkel szolgál - maga a csoda." Igy magyarázza meg az élet értelmét és ezért van helye a feltámadásnak is Szabó Marianne müvészetében.
A lap bemutatja a müvész "Angyal" c. müvét.
Repr.
Élet és Irodalom,Bp.1975.jan.4. XIX.évf.1.sz. 12. lap.

Szabó Marianne textiltervező iparművész

"Dijak, kitüntetések - 1975" cimmel irja a lap, hogy a művészt a Munkácsy Mihály-dij III. fokozatával tüntették ki.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. ápr. 5.
XIX. évf. 14. sz. 2. lap.

Szabó Marianne

"Asszony" c. művét a lap bemutatja címlapján a művész kiállitásáról.
Repr.

Iparművészeti kiállitása a székesfehérvári István Király Muzeumban december 8.-ig tekinthető meg.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. nov. 23.
XVIII. évf. 47. sz. cimlap. 8. lap.

Szabó Marianne

a "Prizma 13" iparművészcsoport tagja. A csoport kiállitását /Műcsarnok, Kamaraterem/ ismerteti

Császár László: A "Prizma 13" csoport kiállitása a Műcsarnok Kamaratermében. - Magyar Építőművészet, 1971.5.sz.60-61.1.

Szabó Mairanne

A Prizma 13 csoport műcsarnaki kiállításán szerepel munkája, színes, billegő és lökdöshető textilalakzatai.

P. Szűcs Julianna: Játék és csomagolás.

Népszabadság, 1971. máj. 14.

Szabó Marianne

neve emlitve, mivel szerepelt

a Fal- és Textil Biennálén

Magyar Nemzet 1972 augusztus 20

11 cold.

Szabó Mariann, tetilművész

Kétörő munkát végzett.

P. Brestyánszky Ilona: Dél-Dunántúli textilmű-vészek kiállítása Szabadkán 438-439.

JELENKOR, Pécs, 1971. Május XIV/5.

Szabó Marianne textiltervező

a „Prizma 13" művészcsoport tagja,

szerepelt a Kollektíva Kiállításán a

Miskolci Galeriában

Napjaink 1972 március

Szabó Marianne

Budapesten született 1932-ben. Iskolai végzettsége: Magyar Iparművészeti Főiskola, 1955. Kiállítások: Műcsarnok 1959; Csók István Galéria 1968.

Katona László: II. Fal- és tértextil Bienniále, Kombathely, 1972.

Szabó Marianne

„Prizma-13" csoport kiállításai: 1955-től számos külföldi kiállításon répzvétel.
Műve: 25. sz. reprodukció: „Pad", textil-plasztika, 180 x 120 x 80 cm.

Katona László: II. Fal- és tértextil Bienn-ále, Szombathely, 1972.

Szabó Marianne
ipanművész

A művésznő pavamutas
faliképei a sárospataki szál-
lodában lesz elhelyezve.

Nádor Ilona: Szinesmúfaj
Nők Lapja, 1968. május-21 szám

Szaló Mariánu

Gyarmúvész

Horgolt-kötött és hímzett hipée
ujdonságok. Uj formában nipé
motivumokkal díszített rongy
babáhat készített.

Nádor Ilona: Szenesmúfaj.

Nők Lapja, 1968. május - 21 szám

Szabó Mariannu
ipanmüvén

Jellesztrációk

Nádor Ilona: Szenesmúfaj.
Nők Lapja, 1968. május - 21. szám

Szabó Marianne

"Üresen dekorativ Friz-e azt is példázza, hogy a szép anyag és a kellemes szinvilág önmagában még kevés a tartalmas mondanivaló kifejezéséhez",-irja kritikájában Vadas József: "Akadozó csapatjáték" cimmel, a székesfehérvári István király Muzeumban rendezett "Prizma 13" második kiállitásán szereplő müvek között, a művész munkájáról.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. juli. 8.
XVI. évf. 28. sz. 12. lap.

Szabó Marianne

A II. Textilbiennálé-ról:
"A „tér" -textiltől a „tér" -képig" cimmel Vadas József, a szombathelyi Savaria Muzeumban rendezett kiállitásról számol be.
A müvész "Pad" c. szobráról mondja: "fanyar szineiben, egzisztencialista magányával, hangos csöndjével és néma kiáltásával,-Schaár Erzsébet müvészetének közeli rokona."

Élet és Irodalom, Bp. 1972. aug. 12.
XVI. évf. 33. sz. 12. lap.

Szabó Marianne (textiltervező)

1975-ben a Munkácsy-díj III. fokozatával tüntették ki.

Népszava, 1975. ápr. 3. 103. évf. 78 sz. 4 p.

Szabó Mariann (textil)

1975-ben felszabadulásunk tiszteletére az Iparművészeti Vállalat pályázatot írt ki. A kiállítást a szovjet Kultúra Házában tartották, ahol a művész is részt vett.

Népszava, 1975. febr. 21. 103. évf. 44 sz. 4 p.

Szabó Marianne, textiltervező-iparművész

Munkácsy M.-díj III. f.

– Kiosztották az idei irodalmi és művészeti díjakat 6/D.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. ápr. 3.

Szabó Marianne, textiltervező-
-iparművész

Munkácsy K.-díj: III. f.

– : Művészeti díjasok 8.

EST I HIRLAP, Bp. 1975. ápr. 2.

Szaló Mariann

Kiállítása volt Szaló Mari-
annak Székesfehérváron.

Pap Gábor: Szabay Ferenc ikonosztána
Művészet, 1975. május - 27 oldal.

Szalóki Marianne
szobrász

„Életút"
„Életettút (részletek)
} repro

Fehete György: „Életút"
Művészet, 1975. május – 38 oldal.

Szabó Marianne
szobrász

Szabó Marianne 1974.-ben
rendezett kiállítást Székes-
fehérvárott.

Fehete György: „Életút"
Művészet, 1975. magus - 38 oldal.

Szabó Marianne
szobrász

A művésznő a rékesfehérvári
István Király Múzeumnak ado-
mányozta teljes hiálletési anya-
gát.

Fehete György: „Életút"
Művészet, 1975. május - 38 oldal.

Szakó Mariánne
szobrász

A művésznő siekesfehérvári
kiállításának anyaga a Csók
István Képtárban került Alban-
dó felállításra.

Fekete György: „Életút"
Művészet, 1975 május-38 oldal.

Szabó Marianne

szobrász

Méltatás.

Fekete György: „Életiet"

Művészet, 1975. május - 38 oldal.

Szabó Marianne

„Szíven" a textiljének fotója a Rejsmellékletben

The New Hungarian Quarterly 1974 56.sz.

Szabó Marianne

A festett és nyomott textil iránt egyaránt érdeklődik. Aprólékos és gondos grafikus, gyermekkönyvek illusztrációival is foglalkozott.

The New Hungarian Quarterly 1974 56.sz.

196.old.

Szabó Marianne

Hosszú ideig a vecsszíó hatása alatt állt. Az utóbbi időben szines filc-playbilálat, pop-artos kompozíciókat kezit. Művészete szóies, poetikus és játékos

The New Hungarian Quarterly 1974 56.sz.

197. old.

Szabó Marianne

Az 1974-es textilművészeti bemutatón szorbat-helyen második díjat nyert.

Népszava, 1974. júl. 26. 102. ev. 173 sz. 4p.

Szaló Mariann

A művésznő egy-egy kitűzött problémára koncentrált és akkor szigorú következetesség-gel valaszkodott

Forgács Éva: Magyar textilki alkotás Aalborg ban.
Művészet, 1978. november - 22. lap.

Szabó Marianne, [ ]

L: Attalai G

K. Kovalovszky M: V. Fal és Térkeztil Biennálé 21.

Kritika, Bp 1978. nov 78/11.

Frank János: Jóra bízt mitennel
Bp. Magvető 1975

SZABÓ MARIANNE

(Textiltervező iparművész. Első kiállítását 1959-ben rendezte a Műcsarnokban, Hübner Arankával és Szenes Zsuzsával együtt; 1968-ban önálló tárlata volt a Csók Galériában. Nagyobb szabású megbízásai eddig: a kecskeméti Aranyhomok Szálló és a szekszárdi Sió Csárda függönyei és a sárospataki – egykori Trinitárius kolostorból átépített – szálloda bárjának két hatalmas falikárpitja. Jelentékeny résztvevője volt a Textilfalikép '68 Ernst múzeumi kiállításnak.)

– Hogyan lett iparművész?

– Sohasem voltak nagyralátó terveim. Két adottságot hoztam magammal a világra: nőnemű vagyok és szeretek rajzolni. Úgy éreztem, ki kell használni.

– Festőnek készült-e?

– Nem. Véletlenül lettem iparművész. Semmiféle hivatástudatot nem éreztem, az érettségi után olvastam egy közleményt az újságban, hogy az Iparművészeti Főiskolán befejeződtek a felvételi vizsgák. Úgy hatott rám, mint csatalóra a kürtszó. Elmentem a főiskolára, természetesen megismételték, ami az újságban állt. Mégis: addig makacskodtam, amíg végre azt mondták, hogy hozzam be a rajzaimat. Másnap bevittem őket, fel is vettek, mindenféle vizsga nélkül, még arra a félévre.

– Sokoldalú művész, mi a kedvenc műfaja?

– Nincs kedvenc. Festett- és nyomott-textil-tervezést tanultam a Főiskolán, a nyomott anyagokat, a dúcokkal való nyomtatást talán jobban szeretem. Illusztráltam már könyveket pici gyerekek számára, a kiállításomra – talán emlékszik rá – csináltam egy kosár

– Hogyan tekintenéd át eddigi munkásságodat, festészeti korszakaidat?

– Az eddig megtett út áttekintéséhez, rendszerezéséhez sajnos semmi kedvem. Úgy érzem, hogy minden, amit eddig végeztem, felkészülés volt valamire, amibe csak most fogok belekezdeni. Ez a készülődés soká tartott, de sajnos a sok értékes mellett sok haszontalan tapasztalatot is kellett összegyűjtenem, hogy elég biztonságot érezzek. Meglepetések persze mindig érik az embert, nem is védekezem ellenük, sőt az ő segítségükre számítok igazán.

(Újabban – publikálatlan – festmény-ciklusának dicsérete, hogy nem tudjuk hová sorolni. A régi és a modern festészeti normák itt nem érvényesek. Nem véletlenül kérdezgettem a korszakairól, mert úgy látom, hogy ezekbe az újszerű képeibe minden előző korszakát – a posztimpresszionizmust vagy a neorealizmust is beépítette. A manapság korszerűtlen atmoszférikus festést is eszköznek tartja, de egészen más célra használja, mint az előző generációk. Erősen rajzos és erősen festői figurális kompozícióinak tárgyköre a századelő világa, de a merev – fejtámasztós – régi fotográfiai vagy a klarinétozó K. u. K. baka, allegorikus nőalak szomszédjával oly módon tragikomikus, hogy a komikumot, a humort alig leljük. Több mint fanyarság ez, inkább indirekt gúny, bírálat.)

(1969)

rongybabát is. Ha több időm lenne, olyan „lenézett" dolgokat is készítenék, mint az abrosz, szalvéta. Az utóbbi két évben pedig a hímzett és a horgolt falikép a kedvenc műfajom.

– Kiállításán megcsodáltuk az újszerű technikával készített hímzéseket és spárga-horgolásait.

– Semmi új nem volt bennük. Az ilyen kézimunkákat, azt hiszem, minden nő ismeri. Én sem tanultam senkitől.

– Újabb műveinek stílusát neoszecessziósnak is mondhatnánk.

– Nem tagadom. Nehéz megkerülni a szecessziót, mert olyan illetéktelen intimitással nyúl mindenhez. Szeretem az organikus világot és a népművészetet; leegyszerűsítve ez a kettő adja a szecessziót. Persze sohasem úgy fogok munkához, hogy na, most csinálok egy jó „szeciset".

– Az alkotási folyamat?

– Jézus Mária, már csak két hónap van a beadásig! Ez az örökös pánik sarkall. Mindig kevés az időm; három kisgyerekem van. Nem panaszkodom, ez is hozátartozik ahhoz, hogy valaki asszony. Ugye ilyesmiről nem szoktak interjúban nyilatkozni?

– Nem éppen.

– A gyerekek nem tűrik, ha olvasok vagy rajzolok, viszont nem zavarja őket, ha hímezek. Így szoktam rá a hímzésre. Lassan dolgozom, a gyerekek miatt jóformán soha sincs egyszerre tíz percnél hosszabb időm: a sarkában kezdem el a tervet, hímzést, talán ebből alakult ki nálam ez az aprólékosság. Nem egy munkával, hanem többel foglalkozom egyszerre, mert minden stádium más fokú, másfajta elmélyedést kíván.

– Faggatnám az emlékezetes Textilfalikép '68 kiállítás előzményeiről. Hogyan lehet, hogy maguk, textilesek szinte egyöntetűen ilyen magas színvonalat produkáltak?

– Nem tudom a titkát, magunk is csodálkoztunk a fogadtatáson. Évekig nem volt közös kiállításunk, nagyon vártuk a lehetőséget, vásárlásra nem is számítottunk. Mindenkiben megvan az a „gyermeteg sarok", ahol azt csinálja, amit szeretne. Azt csináltuk. Az erkölcsi sikeren kívül sok kollégámtól vásároltak is. Jókat.

– És a tervei?

– Nem az én terveim, hanem a megbízóimé. Lehet, hogy írok egy könyvet gyerekeknek a textiltechnikáról. A Halászbástya északi saroktornyába építenek egy vendéglő-kombinátot. Hat négyzetméteres falikárpitot tervezek oda. Még nem tudom biztosan, de lehet, hogy hímzett kárpit lesz.

(Nőies művészet az övé, lírai, játékos, bár a játékosság az iparművészetben – sőt valljuk meg, minden művészetben – elengedhetetlen. Szabó Marianne idegölőnek látszó aprólékossága nem aprózza el a képét, ez a részletezés az egybefoglaló rendezés szolgálatában szegődik. Amikor egyre jobban belefeledkezik a munkájába, kívülről is nézi egyúttal. Hittel, tiszta szívvel, de fönntartásokkal is. És erénye a komponálás. Művei monumentálisak, nemcsak a nagyméretűek, hanem kisebb vázlataiból, jegyzeteiből is érződik ez. Nyomott vásznai a szkematizált formák szellemes variációival tűnnek fel, kézzel festett falikárpitjai bizonyos képszerűséggel; bármennyire vádnak érzi is ezt ő maga. Horgolásainak technikájában valóban „semmi új", csak éppen elveti ennek a kézimunkafajtának a szabályait, törvényeit: hogy saját maga legyen törvényalkotó. Nem termékeny művész, de minden darabja – nem, nem nyomtam meg a tollamat! – mestermű.)

(1969)

Marianne Szabó:
„Sireu", (Sewn Felt)

Neo-Hungarian Quarterly,
1974... 5 C

PRESENTATION OF THE VIRGIN
(GLASS ICON, 27×22 CM)
VOIVODINA, 19TH CENTURY;
PROVENANCE VÉMIND

Photos: Károly Szélényi

Szabó Marianne: „Kiskabát" applikáció, 12x12x10 cm. 1975.

Művészet, 1976. 5. 17. old.

Szabó Marianne: „Egy baszorka kosztyüje," hímvér, 15×10 cm, 1976

Művészet, 1976, 8. 17. old.

Szabó Marianne

A nemzeti textilmotívumokat
mutatta be kiállított darabjain
a moszkvai magyar állatok.

------Nemzetközi szemle.
Művészet. 1976. március - 42.oldal

Szabó Marianne

Textilszobrainak Szolesfehérvári Viállításáról ist
cik a 64. oldalon (Torday Aliz)

Magyar Építőművészet 1975/5

Szabó Mariann

Beszámoló a Ráckeve, Kossuth Lajos u.1.sz. középkori ház helyreállításáról. Felmérés: Várnai Dezső, építész terv: Bartha György, vendéglő-berendezés: Tóth Lajos, vendéglő filc faliképei: M.Szabó Mariann.

Borkayné Kállai Ilona: Régi házak Ráckeve kialakuló képében. Műemlékvédelem, 1974.3.sz.165-169.l.

Szabó Marianna textilmüvész

A müvész kiállít a bissendorfi Werkhofban textil-képeket (Nr/2r)

„Drei Engel schauen Besucher an".
Neue Hannoversche, 978 X. 12

Oktober geöffnet. Jeweils freitags von 10 bis 12 Uhr
20 Uhr und sonntags von 10 bis 12 Uhr
haben die Langenhagener Gelegenheit zu
einem Besuch. Der Eintritt ist frei.
Unser Bild entstand am Eröffnungstag
und zeigt von rechts: Siegbert Zietlow,
Dietlinde Andruchowicz, Gerhard Messemer
und Jürgen Bucher. Aufn.: Günter Sachs

wicz, Gerhard Messemer und Jürgen Bucher
den Geschmack der meisten Besucher
trafen, zeigte sich schon bald an jenen
kleinen roten Punkten auf den Bilderrah-
men, die den Verkauf der Bilder anzeigten.
Besonders die Farbradierungen des Künst-
lerehepaares Andruchowicz/Messemer fan-
den viel Beachtung.

Stoffmalerei beim DRK Schulenburg

g des Rates

Szabó Marianne

Frank János: Az eleven textil c. könyvében szerepel a művész alkotásának fotója.

Magyar Hirlap 1980/9/7/1o

Wagner: Szóra birt kiállitótermek

Szabó Marianne

Frank János: Az eleven textil című könyvében foglalkozik a művésszel.

Magyar Hirlap 1980/9/7/lo

Wagner: Szóra birt kiállitótermek

Szabó Mariann, textilművén

L. Kalló Viktor

9.

– : Ismerhedés a hostais képzőművénettel

Nérszabadság Bp. 1979 szept. 25.

Szabó Marianne

Szabó Marianne téztextilfigurákból és textilkörnyezetből formált életutja a nagy plasztika útját járja.

Aradi Nóra: Müvészetünk müfajtörténeti kérdéseiről.
Müvészet, 1976.november - 16.oldal.

Szabó Marianne, textiltervező

A szombathelyi Savaria Múzeumban rendezett IV. Fal- és Tértextil Biennálén szerepel műve, a „Három angyal" c. (repr. és említve), szigorúan egyetlen szimmetriatengelyre csoportosított kép, amelyre valódi barokk épületpasztikára utal.

Frank János: A szombathelyi biennálé. Életünk, 1976. 6. 540 old.

- Nagy Ildikó: Szabó Mariann. Szabó Mariann munkái az iparművészet és a szobrászat megfoghatatlanul tág fogalmi keretei között váltakoznak. Ez művészetének egyik alapkérdése is, hiszen a műveket nem lehet meghatározott műfaji kategóriák felől megközeliteni. Szabó Marianna ahhoz a magyar textilművész generációhoz tartozik, amely kiakar lépni a függöny, teritő, abrosz, sál témaköréből, megakarja ismerni az anyagot, amellyel dolgozik, a technikák sokféleségét, a teret, amelyet formálhat. A Szabó Mariann művészetét bemutató kötet a Képzőművészeti Alap Kiadó Mai magyar művészet sorozatában jelent meg.

Szabó Mariann, textiltervező, iparművész

Mai könyvajánlatunk.

1979. aug. 27. Kossuth 18.25 (Gné).

Szabó Marianne

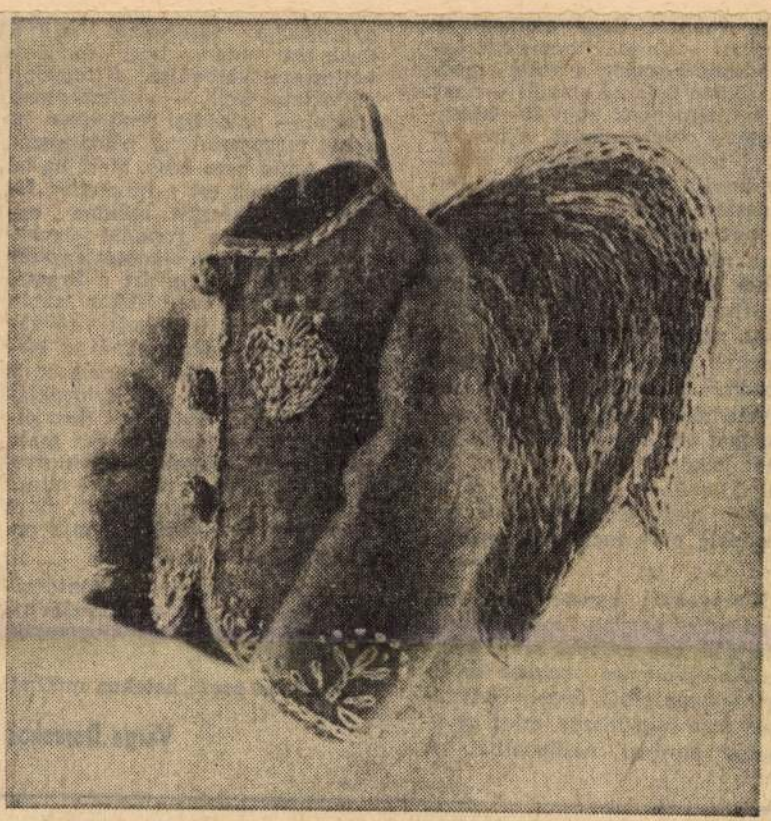

Szabó Marianne: Minitextil

Élet és Irodalom, Bp.

1976. JANUÁR 3.

XX. évf. 1. sz.lo. lap.

hez sem sikerült hozzájutnom. Most abban reménykedem, hogy a második kiadás idevárt 2000-éből csak jut nekem is.

Őszintén szólva, épp ez hűtögeti a kedvemet, hogy *ilyen* gondjaim vannak. Hogy amikor az említett — de már megjelenésükkor kissé hézagos, s azóta módszerükben is kissé elavult — nagy szógyűjtemények után 70—80 esztendővel nyelvünknek végre egy jóval teljesebb, sokrétűbb szótárát kezdik kiadni — ó, nem Budapesten, hanem Bukarestben, a Kriterionnál —, akkor abból nálunk nincs, aki eleget rendeljen. Nincs, aki felfogja ésszel, mit vesztegetünk el, ha most, *éppen most*, amikor alkalom van rá, a magunk hibájából nem jutunk elegendő példányához ennek az egyetemes fontosságú műnek, amelyet várható — hét-nyolc kötetet, tehát mintegy tízezer oldalt kitevő — terjedelme miatt később majd előreláthatólag évtizedekig nem fognak újranyomni.

E szavakat: *egyetemes fontosságú* már nagyon megfontoltan írtam le, egy csöppet sem elsietve. Az egyetemes *magyar* kultúra szempontjából éppoly helyénvaló ez a fogalmazás, mint egyetemes *európai* nézőpontból. A

Az érdeklődés mértéke persze a szótár árához is igazodik majd. Újabb két rideg szám: a mű megjelent első kötetének romániai ára 93 lei. Hazai ára 257 forint.

Nem tudom, mi az oka ennek a különbségtételnek, amely a magyarországi vásárlókat sújtja. Csak azt tudom, hogy mielőbb változtatni kell rajta. S mielőbb változtatni kell — véleményem szerint — az eddigi rendelésen is: ismét megemelni a példányszámot. Amíg nem késő. Mert ha az első kötetnek ezt a hihetetlen figyelemmel készült, minden betűre sokszoros gonddal ügyelő 1225 oldalas sűrű szedését egyszer szétdobják Kolozsvárt a Brassai utcai nyomdában, akkor aztán vakarhatjuk a fejünket: a további kötetek példányszámát is eleve limitáltuk. Holott még az is kiderülhet, hogy Csehszlovákiából, Jugoszláviából, a Szovjetunióból is hozzánk futnak majd be sürgető igények — tekintve, hogy a Kriterionnak az ottani magyar intézményekkel nincs közvetlen kapcsolata —, más országokról nem is szólva.

Ismétlem: egyetemes fontosságú műről van szó. A második kiadás példányait már kinyomták, most kötik.

A szedés sorsa heteken múlhat.

Varga Domokos

Szabó Marianne, [ ]

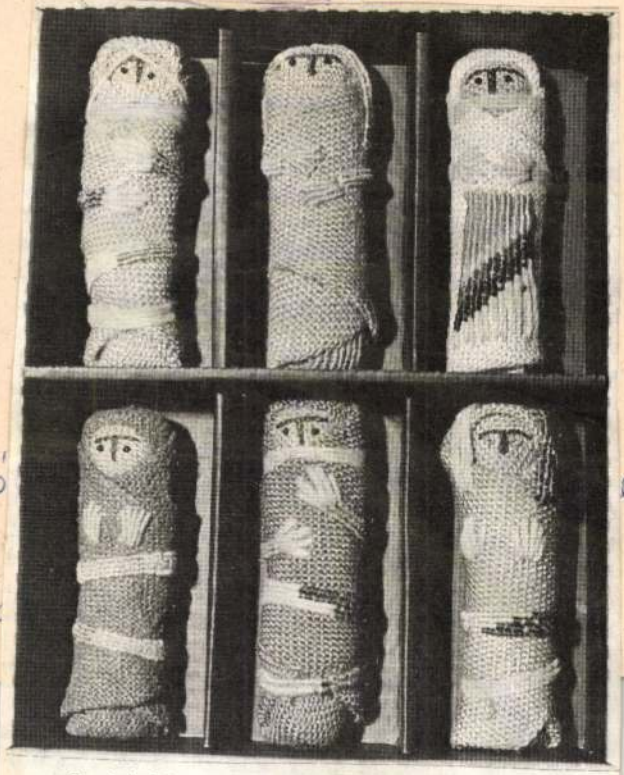

Szabó Marianne: Rekeszekben hat baba

04

Mindenkinek egy szép emlék a régi [illegible]
És biztatja Erzsikét rongyaiban az öregségére ájtatossá változott vörös démon Aranka is, meg azok is, akiknek fogalmuk sincs, kicsoda is ez a rémülten topogó, meg-megálló, lassan sírni kezdő öreg-

1021

BIURO WYCINKÓW PRASOWYCH

Prasowe
Wydawnictwo
Dokumentacyjne
RSW „P-K-R"

Warszawa
Pl. Starynkiewicza 7
Tel. 28-59-59

Marianne Szabó

ZWIERCIADŁO
WARSZAWA, UL. ELEKTORALNA 13

wydanie .....

Nr 8 z dn. 24-02-1977

Marianne Szabó. Rękawiczka czarownicy, haft

Alfred de Musset (1810-1857) należał do plejady utalentowanych twórców francuskiego romantyzmu (chociaż nie pozbawiona podstaw jest opinia, że od przyjaciół romantyków wziął głównie formę, pozostając obojętny na polityczną i społeczną treść ich poglądów). Największą sławę (niestety, na ogół pośmiertną) przyniosły mu sztuki teatralne – niewątpliwie arcydzieła dramaturgii owej epoki – jak „Kaprysy Marianny", „Nie igra się z miłością", „Lorenzaccio", „Świecznik". Wielki rozgłos uzyskała również powieść autobiograficzna „Spowiedź dziecięcia wieku" (1836), w której poprzez własne życie, własną psychikę pokazał też ogólniej swoich rówieśników, podobne sobie „dzieci wieku", ukształtowane przez historię i teraźniejszość. Wreszcie i poezja Musseta – przynajmniej znaczna jej

ALFRED DE MUSSET

Sonet

Uwielbiam pierwszy powiew zimy. Słoma
Pod stopami myśliwych nie jest już sprężysta.
Znów budzi się kominek w czeluściach zamczyska.
Na pola wkracza sroka sianem odurzona;

Nadchodzi pora miasta. Kiedy w zeszłym roku
Wróciłem, Luwr poczciwy wyciągał ramiona
(Do dziś mi dźwięczy w uszach okrzyk pocztyliona),
A zadymiony Paryż, królestwo uroków,

Wzruszył mnie szarym niebem i Sekwaną godną,
Co spod tysiąca świateł króluje przechodniom.
Znów miałem spotkać zimę. I ciebie, i miłość!

W twoich spojrzeniach duszę pragnąłem odświeżyć,
Kłaniałem się twym odrzwiom. Czyliż mogłem wierzyć,
Że już się twoje serce dla mnie odmieniło?

Przełożyła EWA FISZER

Dudevant, 1804-1876), niepospolita kobieta, działaczka polityczna, emancypantka, pisarka, przyjaciółka (w rozmaitym tego słowa znaczeniu) wielkich ludzi swoich czasów – poza Mussetem, także Liszta, Chopina, Heinego, Piotra Leroux. Związek George Sand z Mussetem był trudny, obfitował w burze i konflikty, obojga kochanków. Ale jest nim również poezja Musseta, i to nie tylko utwory powstałe bezpośrednio w okresie, o którym mowa, lecz również pisane wiele lat później, gdy powracał wciąż czułą i zazdrosną pamięcią do tej, której zawdzięczał swoje najwyższe loty i bezradne poczucie krzywdy. Najbardziej znane

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-796
1976 JAN 9
ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest
Szabó Marianne
1021

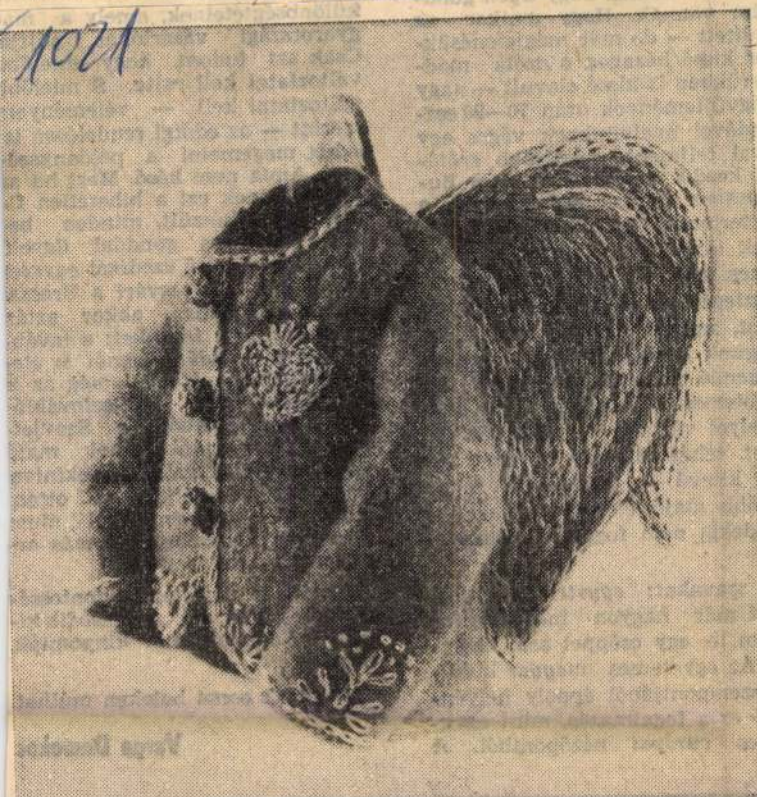

Szabó Marianne: Minitextil

geti a kedvemet, hogy
jaim vannak. Hogy a
említett — de már meg
kor kissé hézagos, s az
szerükben is kissé elavu
szógyűjtemények után
tendővel nyelvünknek
jóval teljesebb, sokrétű
rát kezdik kiadni — ó,
dapesten, hanem Buka
Kriterionnál —, akkor
lunk nincs, aki eleget
Nincs, aki felfogja és
vesztegetünk el, ha mo
most, amikor alkalom van rá, a magunk hibájából nem jutunk elegendő példányához ennek az egyetemes fontosságú műnek, amelyet várható — hét-nyolc kötetet, tehát mintegy tízezer oldalt kitevő — terjedelme miatt később majd előreláthatólag évtizedekig nem fognak újranyomni.

E szavakat: *egyetemes fontosságú* már nagyon megfontoltan írtam le, egy csöppet sem elsietve. Az egyetemes *magyar* kultúra szempontjából éppoly helyénvaló ez a fogalmazás, mint egyetemes *európai* nézőpontból. A vakarhatjuk a fejünket: a további kötetek példányszámát is eleve limitáltuk. Holott még az is kiderülhet, hogy Csehszlovákiából, Jugoszláviából, a Szovjetunióból is hozzánk futnak majd be sürgető igények — tekintve hogy a Kriterionnak az ottani magyar intézményekkel nincs közvetlen kapcsolata —, más országokról nem is szólva.

Ismétlem: egyetemes fontosságú műről van szó. A második kiadás példányait már kinyomták, most kötik.

A szedés sorsa heteken múlhat.

Varga Domokos

1021 Szabó Marianne

Gobelin-művés

1982. szeptember 10. Petőfi 10,45 Vgné

Láttuk, hallottuk...

- Esélyegyenlőség. Gyakran használjuk ezt a szót, és a végén többnyire az esélyek egyenlőtlenségére lyukadunk ki. Van-e sztár a művészeti ágak között? Van-e kedvenc? Hát hamupipőke mindenesetre akad, állitja Vinkó József, Szabó Mariann gobleinkiállitásának láttán.

- Vannak mostoha müfajok. Konok kitartást, fizikai erőt és önfegyelmet, már-már aszkétikus lemondást kivánnak egy életen át, látványos sikert mégis ritkán eredményeznek. Sőt! A nagyközönség értetlensége, a szakma előitélete övezi őket. Ilyen mostoha müfaj a goblein. Sokan elitt müvészetnek, a királyok müvészetének tartják ezt az aranyal majdnem egyen értékü kelmét, és ugy vélik, korunktól idegen, luxusvillák ba való csecsebecse, ami csak a kiváltságosok szórakozására szolgál. Nem csoda, ha egyre többen elpártolnak tőle. A tér és lakástextil sokszorositható, gyárilag előállitható, olcsóbb, populárisabb. Ráadásul a goblein beruházások tárgya, állami mecénás biztosithatja csak a tiz és száz ezrekre rugó összeget, amely nélkül a müvész munkához sem láthat. Aki pénzt ad, annak pedig elvárásai vannak. Az a gobleint freskónak szánja, valamilyen épületbe, és pályázaton határozza meg a mü témavilágát. Goblein, mint önálló müvészet, igy válik az épitészet szolgálólányává, hivatása annyi, hogy betöltse a teret, ami számára kegyesen megadatott. És bár jól tudjuk, hogy a méltóság anyja a hasznosság, önálló müvészeti ágnak ez a diszitő funkció mégiscsak kevés. Ám nem ez az egyetlen csapda, ami a gobleinre vár. Nem csak a tervezőmérnök és a közgazdász szól bele a képpé szőtt festmény sorsába. Idegen ő a müvészetek között is. A festőmüvészeknek iparmüvészet, hiszen az ipari formatervezés befolyásolja, az iparmüvészeknek meg festőmüvészet, mert önálló mondanivalóra törekszik. Igazi kakukkfióka, hol ide csempészik be, hol onnan pottyan ki. Érthető, ha manapság egyre kevesebb müvelője akad. Arianne ilyen csökönyös utóda Benkő Marianna, akinek tárlata a ferencvárosi Pince Galériában látható. Nem nagy igényü kiállitás ez. Alig két tucat kisebb-nagyobb méretü falikép, és néhány kartonterv látható itt, mégis jól eső érzéssel tölt el. Bekő a gobleinmüvészet leg magyarabb iskolájához, az un. gödöllői mühelyhez, Ferenczi Noémi, Domanovszki Endre, Hinz Gyula munkásságához kapcsolódik. Igazi festői gombleinmüvészet ez, a lussai iskola legjobb hagyományaiból táplálkozik. Vérbő kolorizmus, szin és térdinamika, önálló mondanivaló jellemzi. Benkő vörösei

és lilái, nyugtalan folthatásai, egy sajátos növényi mikrovilágot idéznek, itt az anyaság szorosan összekapcsolódik az életfával, a liános tengermély, a fény felé törekvő madarakkal. Öntörvényü világ ez, kissé szükös, ám következetes és hatásos. Benkő kitünően él a goblein előnyeivel. Képeinek expresszív hidegségét, az anyag melegsége ellenpontozza, megteremtve azt a sajátos atmoszférát, ami a Lusse utáni francia goblein legjobb követőit is jellemezte. Állitása, tema tikájának szükössége és a rendezés szerénysége ellenére, is, fontos hiradás egy, a további létéért küzdő müfaj életképességéért.

1974, nov. 3. Petőfi 11.28 K Gyné,
Láttuk, hallottuk 1021

Szabó Marianu textil-iparmüvész

- Szabó Marián textilmüvész kiállitásáról Bán András irt jegyzetet.

Biztató jelenségre figyelhet fel az utóbbi időben a kiállitások rendszeres látogatója. Szaporodnak az olyan egyéni tárlatok, melyeken a müvész felismerve, vagy megérezve az egymás mellé sorakoztatott, szeparált müvek hatástalanságát, kiállitási gondolatokat állit elénk, kiállitó termet betöltő müvel, vagy sorozattal próbál a gyakorta értetlen közönségre hatni.
Igy történt ez a most, jószellemü, bátor kiállitásairól ismert Székesfehérvári István király Múzeumben. Szabó Marián iparmüvész tárlata tulajdonképpen egyetlen filc-spirál, mely elé figurák sorát állitotta az élet misztériuma által diktált sorrendben.
Szabó Marián abban az immár 20 éve tevékenykedő, textiles generációba tartozik, amely müfaját ezidő alatt iparmüvészetünk legváltozatosabb, legbátrabban kisérletező európai-szintü ágává tette. Néhány esztendeje a müfaj lehetőségeit kutató filcmunkákat készit, a Pad, illetve a Szirén c. müvét láthatjuk közülük Fehérvárott. Ezekben a müvekben nyulandó anyaga és gondolkodásmódjának távlatai közötti disszonanciát nem sikerül feloldania. Vagy talán nem is akarta. Kihivás ez. A néző egyszeri élményben való részesitése és nem a múzeum raktárainak szánt müvészet. Iparmüvész, de ugy, hogy az iparmüvészet egyébként is nehezen értelmezhető kategóriáját magunknak kell kitágitani a számára.
Szabó Marián eszköztára rendkivül gazdag. A textileket ugy kezeli, hogy minden megoldása magától értetődően bravuros. Harsány, piros Szirén-je morbiditásával és elriasztó voltával köti magához nézőjét. Padon ülő zsákvászon asszonya különös légkörével nyügöz le. A fehérvári kiállitás lényegét jelentő élet spirál pedig komor tisztaságával, meghiggadt, megkeseredett hangjával és részletei játékosságával hat.
A spirál elé állitott mondandóját a különféle hálók, kenderkócok kötéldarabok, aplikált himzések diszkrét gazdagságával artikulálja a müvész, mégis a sorozat egésze jellegében a szürke szin árnyalataira épül. A mü végül az emlékezés arctalanságát és sokarcuságát felvillantva az élet folytonosságát hangsulyozva nyer feloldást. Szabó Marián tisztelendő következetességgel lépett tul korán némileg hivalkodó, némileg az anyag szolgáltatta örömökkel megelégedő fázison, egy tiszta , müvészi magatartás felé.

- Képzőmüvészet-kritikai müsorunkat hallották. Szerkeszti: Csapó György.

- Legközelebbi adásunk november 17-én lesz, vasárnap a Petőfi Adón 11 óra 20 perckor.

Anikó Székely

ZSUZSA SZENES: UTENSILS INTO ART (WOOL EMBROIDERY, 18×15×15 CM, 1975)

Marianne Szabó

MARIANNE SZABÓ: JACKET (APPLIQUÉ, 12 × 12 × 10 CM, 1975)

Szabó Marianne, textilművész

Az alkotások többsége összegezés, olyan életművé összeálló sorozat, mint a művész munkája, melyet a szombathelyi IV. Fal- és Tértextil Biennálén látunk.

M.Zs.: Textilek Szombathelyen.

Pesti Műsor, 1976. szept. 8. 42. old.

Szabó Marianne, Textilkerező

L. Mahovesz Tome

Bete László: Egy rendhúzul természetes épület 26-31

Magyar Építőművészet Bp. 1983 83/6

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1021 APR 2 U.

1021 Szabó Marianne

9

Szabó Marianne textilkiállítása

Szívesen nézünk iparművészeti kiállításokat, mert gyakran érnek ott kellemes meglepetések. A legfrissebb meglepetés most *Szabó* Marianne, aki a *Csók István Galériában* állította ki különböző technikájú textilműveit. A néző első benyomása talán az lesz, hogy ezek a színes kárpitok, függönyök, kézzel festett, nyomott és hímzett minták nem elég »modernek«. Itt-ott azonban már láttuk jelét annak, hogy a naturális minták szecessziós ízű feldolgozása felé tart a mai ízlés. Természetesen nem a szecesszió tér vissza, hanem annak idézőjelbe tett, hűvösen fegyelmezett átirata, amely annál bizarrabb, minél átgondoltabban kerül alkalmazásra. Szabó Marianne ezt a virágmintás, folyondárfürtös formavilágot fedezte fel magának, s jó ütemben érezte meg a geometrikus mintákba belefáradt, ezért a hajlékonyabb formák felé fejlődő egyetemes stílusfejlődést is.

A mai egyetemes művészet a gazdagodó élet bűvöletében keresi ezt a stílust. Valószínű persze, hogy ez a gazdagság sokszor csak felszínes, talmi, és kifejezési formái — bármenynyire is ismerősek a naturalizmus és a szecesszió korszakából — mégis, rendkívül nőiesek és irracionálisak. Kétséges tehát, hogy a klasszikus avantgarde szűkszavú megnyilatkozásai nem voltak e tulajdonképpen mégis gazdagabbak, tartalmasabbak. De ha már ez a színes virágforgatag, illúziót árasztó felszíni derű végigsöpör a kontinenseken, talán éppen az *iparművészet területén* hozhat helyénvaló eredményeket. Az a kerülő ugyanis, amivel a festő, vagy szobrász a virágok felé veszi útját, hogy végül magáról beszéljen — ez a kerülő az iparművész számára a legegyenesebb megoldás, az anyag és díszítésre váró felületek legkézenfekvőbb kombinációja. Arról nem is beszélve, hogy ha a dús anyagoknak, mint mondanivalónak, valahol elfogadható szerepe van, az éppen a környezetalakítás, a díszítés, az iparművészet területe. Szabó Marianne tehetsége ezeket a lehetőségeket érezte meg, mikor merészen szakított a ma már dogmává merevülő Mondrian-féle négyzethálókkal, és a pávák tollazatát kezdte stilizálni.

Feltűnő a kiállítás gondos, szeretettel kimunkált összképe. Szabó Marianne nem képes elnagyolni a virágokat, csak azért, mert azok úgyis virágok. A stilizálást, a dekoratív formákba való átírást látható alapossággal, a játék örömével végzi. A játékosság a hímzéseken ínár szinte egyeduralkodó — a laza fürtökben fölhímzett fonalak úgy csavarodnak, bujkálnak és rendetlenkednek, mintha egy asztalterítő összefont rojtjai lennének. E hímzések dús anyaghatásával ellentétben a festett kárpitok az egységes színhatás és a vonalrajzra épülő dekorativitás példái. A *sárospataki szálloda* számára készített falkárpit sorozat emelkedik ki e kézzel festett textíliák közül. A nyomott anyagok szükségszerűen egyszerűbbek, hiszen az ismétlődő formák ritmusára épülnek. De itt is megtaláljuk azt az újszerűen régi, bizsergető hatást, ami az egész kiállításon végigvonul — a minták óriási méretűek, s mint hatalmas, káposztafej nagyságú rózsák töltik meg az anyagok felületét.

Szabó Marianne a textíliák közé néhány — fotóeljárással felnagyított — rajzot is elhelyezett, melyek a természettanulmányoktól a stilizált formákig vezető út állomásai. Ezeken a *rajzokon* nemcsak az érzékeny vonalvezetés, a pontokkal, levegős helyekkel megszakított karcsúság vehető észre, hanem távolról, nagyon messziről az egykori szecesszió legbravúrosabb rajzolójának, Beardsleynek az emléke is. A levendulák és mákvirágok elképzelt illata járja át tehát a Csók Galériát — arra szólítva fel a látogatókat, hogy a korszerűséget most nagyanyáink bódító ruhatárából merítsék.

Perneczky Géza

ÁLLÁS

Szervező, propagandista piackutató munkakört vállal, különleges problémákat is megold, — rendez tisztáz. »Kvalifikált egyéniség N. — 915e jelig. a kiadóba.

Egyedülálló háztartás vezetését, vagy gyermeknevelést vállal intelligens nő, bentlakással. »Családtag — 203533e jelig. a Felszabadulás téri hirdetőbe.

Élelmiszer Kiskereskedelmi Vállalat alkalmaz gépkocsivezetőt, új Nysa kisteher-gépkocsira. Jelentk. XIII. Kőzért Vállalat, Bp., XIII. Szent István krt. 22. Munkaügyi osztály.

A KÖZLEKEDÉSI ÉPÍTŐ VÁLLALAT

FELVÉTELRE KERES

ács, vasbetonszerelő, szerkezeti lakatos, villanyhegesztő, kárpitos és fényező, kazánfűtő, könnyűgépkezelő szakmunkásokat, segédmunkás, kubikos, takarító és portás munkavállalókat.

Munkásszállást és napi egyszeri meleg étkezést biztosítunk, utazási költséget fizetünk.

Felvételre jelentk.: Közlekedési Építő V. felvételi irodájában, **Budapest, V., Kossuth L. tér 6—8** (Országház mellett)

Vegyipari technikust és fermentorkezelőt azonnali belépésre felveszünk. Jelentk. 8—16 óráig: Központi Élelmiszeripari Kutató Intézet, Bp. XI., Budafoki út 59 sz.

Tervezésben gyakorlott gépészmérnököket, építészmérnököket, általános mérnököket technológus-tervezői munkára, épí tőipari gyakorlattal rendelkező **norma-technológusokat és időmérőket**

KERESÜNK FELVÉTELRE

XIII. ker. Lakáskarbantartó Ktsz azonnali belépésre felvesz kiemelt munkákra jó kereseti lehetőséggel: kőművesek mellé segédmunkásokat, hidegburkolókat, asztalosokat. Jelentkezés: Bp. XIII., Hegedűs Gyula u. 9.

Közgazdasági technikumot végzett, — átíró könyvelést ismerő — könyvelőnőt azonnali belépésre felveszünk. Magyar Hirdető, 185—301.

44 ÓRÁS MUNKAHÉT

Minden második hétfő szabadnap.

JÓ KERESETI LEHETŐSÉG

esztergályosokat, lakatosokat, férfi és női betanított munkásokat, targoncavezetőket, segédmunkásokat, takarítónőket, őröket, portásokat

FELVESZ

a Budapesti Mezőgazdasági Gépgyár, Budapest, III., Szentendrei út 207—209.

Jelentkezés a vállalat Munkaügyi osztályán.

Női betanított munkásokat, 6 órai munkára fiatalkorút felveszünk SINUS Ktsz. 159-093

Anyagkönyvelőt keresünk műszer és vasipari gyakorlattal. — »Mielőbbi belépés N. 305e jelig. a kiadóba.

Alagi Állami Gazdaság állandó munkára keres kőművest. Jelentk. lehet a gazdaság központjában, Alagi majorban. Megközelíthető a Nyugati pu.-ról, Veresegyház felé vasúton.

A GANZ MŰSZER MŰVEK ÁRAMMÉRŐGYÁRA (Gödöllő)

FELVÉTELRE KERES

18 éven felüli női és férfi betanított munkásokat, váltó műszakra, valamint **gyakorlattal rendelkező mechanikai műszerész szakmunkásokat.**

Jelentkezni lehet a gyár személyzeti osztályán, **Gödöllő, Erzsébet-park.**

Takarítónőt — állandó délutáni elfoglaltsággal (munkaidő naponta 2—16-ig, szombaton 12—8 óráig) — azonnali

Felveszünk — többéves gyakorlattal, szállítási vizsgával rendelkező — férfi dolgozót önálló munkakörbe, — mint szállításvezetőt. Részletes önéletrajzot kérünk a korábbi munkahelyek pontos felsorolásával, és a fizetési igény feltüntetésével. »Export N. 537e jelig. a kiadóba.

I—2 éves gyakorlattal rendelkező gyors- gépírónőt felveszünk. Jelentk.: Magyar Hirdető munkaügyi osztályán, Bp. V., Felszabadulás tér 1. I. em.

Férfi segédmunkásokat azonnali belépéssel felveszünk. Egyműszakos munkakör, minden második szombat szabad. Bp. IX., Közraktár u. 6—8. Magyar Hirdető műszaki telepe.

Baromfiipar budafoki gyáregysége felvesz villanyszerelőt, géplakatosokat, tmk munkára. Jelentk. a munkaügyi előadónál.

Takarítónőt fél napra felvesz MTA könyvtára. Bp. V., Roosevelt tér 9. Tel.: 316-954.

Felveszünk férfi és női betanított gépmunkást, segédmunkást, öntőt, kokillázót, portást és takarítónőt. Kismotor és Gépgyár 4. sz. Gyáregység, XIII., Frangepán u. 30.

Kőműveseket, férfi és női segédmunkásokat, asztalosokat, bádogosokat, víz- és villanyszerelőt, festőt, építőipari könnyűgép-kezelőt keresünk azonnali belépésre, felvételre, budapesti, kiemelt munkával, kiemelt bérrel. Jelentk. Bp. — VIII., Aurórа u. 23 Munkaügy.

Felveszünk út- és mélyépítési munkában gyakorlott művezetőket, kalkulátort, előkalkulátort, vizsgával rendelkező nehézgépkezelőket, valamint gyors- és gépírónőt. Jelentk.: Fővárosi Út- és Közműépítő V. személyzeti osztályán. Budapest, V., Cúria u. 3. V. em. 12. sz.

Fiatal villanyszerelő szak- és segédmunkásokat változó budapesti munkahelyeinkre felveszünk. A segédmunkások részére a szakmunkásvizsga letételét biztosítjuk. Elektromos Ktsz., Bp. VII., Klauzál tér 6.

Azonnali belépéssel — felveszünk nagy gyakorlattal rendelkező — gépkocsivezetőt gk-szerelői szakképzettséggel. Jelentk. XVI. ker., — Lakáskarbantartó Ktsz.

Vállalatunk s belépéssel alkal tószerelő, autók ria-lakatos, au részfelújításban szakmunkásokat, fényező, csőszer géplakatos szak sokat, férfi munkásokat, mozgatókat, 18 felüli férfi se kásokat, férfi őrt. Jelentk. csijavító V. Bp Miskolci u. 15

GÉP, SZERS

Esztergapad 50 régi eladó. 7 VII., Damjanic III. 16. Nagy.

BÚTO

Kétszemélyes b kolониál garnit barokk francia heverők, fotel csón. Schiff, S ván krt. husz

Veszek komi hálót, rekamié lat, hagyatékot neműt, szőnyeg tárgyat. 336-59

Veszek típusbú hálószobát, ko tat, garnitúrá bás rekamiét, gépet, hagyaté azonnal megy —768.

Bútorvétel, hag háromajtóst — binálat, típu hálószobát, r ruhaneműt. —

Heverők, rekam telok, székek, ágyak. Baross lencvenkettő. kárpitostól.

Televíziószekrén neműtartóval, asztal, rád VII., Murányi Garay tér sa Asztalosnál.

Fizetési kedvez kombinált és ajtós szekrénye szobák, rekami rő (állványok) kivitelben. VI József u. 17.

Kárpitos há vállal munká 631.

Kétszemélyes fotelágyak, ga részletfizetésre. képes árjegyzé mán kárpitos mező u. hatva

Kétszemélyes 4000 Ft-tól, heverők részl (Használt re becserélem.) VII., Kertész

Veszek típusb hálószobát, k tat, garnitúrá bás rekamiét, pet, hagyatéko nal megyek.

Kétszemélyes

Szabó Marianne, Textilművész

d. Soltis Gizella

Vadas József: Falon várva

12

Élet és Irodalom Bp. 1986. aug. 8. XXX/32

Szabó Mariann, textiltervező iparművész
A Képző- és Iparművészeti Lektorátus kijelölései (1989. II. negyedév).
Összeállította: Hollósi Éva.
Megbízást kapott:
Szabó Mariann: két db. textilkompozíció tervezésére.

Költségvállaló: Hévízi SZOT Üdülő.

Művészet, 1989., okt., 64-old.

SZABÓ Marianna textilművén, szakrán

Fekete György: Erredvényi tárcöldést.
Bp. 1997 281-287.

1021

Szabó Mariann textil keverés

1974. XI. 21. Televizió 22.oo Gné /30/
TV. Galériája

Nézőink közül nagyon sokan hamar otthonérezhék magukat Szabó Mariann textiltervező Villányi uti lakásán. A régi magyar parasztház butorai és eszközei itt nem diszek, hanem egy családi hagyomány élő folytatását jelentik és igazán nem fontos, hogy az órán meg lehessen állapitani, hogy hány óra van és hogy a korsóban hideg viz legyen, vagy netán bor és hogy a máktörőbe mákot törjenek, és egész biztos, hogyha kihuznám a rozmaring feliratu régi kis fiókat, akkor egyáltalán nem rozmaringot, hanem vagy a gyerékek tejfogát találnám benne, vagy pedig szentjános kenyeret. Nagyon megkapóak a megbarnult fotográfiák is ahol élő tisztelettel és komolysággal atyák és anyák állnak, népes családjuk körében és kb olyan tartózkodással nézika fotográfust, mint ahogy Szabó Mariann most engem. Különösen tetszenek a babák, a gyerekfigurák, amik itt ugy látom körülveszik az egész lakást.

- Én nagyon szeretem a gyerekjátékokat azért is, mert tele van velük tényleg a lakás, a gyerekeim miátt is meg miattam is, gyüjtöm is őket, meg csinálom is őket.

- Mit mond a játék magának, a régi játék eszköze, ezek az ormotlan kis figurák, amit talán még nem is mondhatom mai szemmel szépnek.

- Hát a játék várakozás is mindig, mert várja, hogy életrekeltsék, hogy játszanak vele, hogy vagy a képzelettel, vagy kézzel de lehetőleg soso hagyják heverni egyedül.

- És az üvegek?

- Az üvegek átlátszók és tiszták, azért szeretem.

- Mikor lett főiskolás?

- Főiskolás 1950-ben lettem és teljesen véletlenül. Nem tudom érdekli ez a történet?

- Minden véletlen sorsban van valami majdnem előrerendelés.

- Ez ugy történt, hogy én nem tudtam, hogy mi legyek és mivel az édesapám mérnök volt, meg azért hát szép foglalkozás ez, jelentkeztem épitésznek, de nem vettek fel, mert matekból és fizikából rossz jegyem volt, és átirányitottak jogásznak. Ez az 50-es években szokás volt. Egyet tudtam, hogy jogász nem akarok lenni, de ma szivesebben lennék, mert érdekel az igazság,

jobban, mint kiskoromban.

- És lett volna dr.Szabó Mariann.

- Esetleg, elegánsabban is hangzana.

- Amire maga egyáltalán nem ad.

- Nem sokat.

- Na és hogy jött a textil?

- Ugy jött a textil, hogy mivel nem akartam jogász lenni itthon szmmorkodtam egy egész nyáron keresztül, egyszer az ujságban egy apróhirdetést láttam, ami arról szólt,hogy az Iparmüvészeti Főiskolán befejeződtek a felvételik. Itt hallottam először ezt a szót, hogy iparmüvészet és felkeltette az érdeklődésemet, kikerestem a telefonkönyvbe elmentem a Főiskolára láttam, hogy milyen szakok vannak, ötvös, textil, kerámia, borzasztó izgalmasnak látszott és jelentkeztem.

- Igen, ebbe van olyan kicsi népmese jellem, de majd hogy nem Szabó Mariann egész életsorsában, szóval hogy elindulnak a világba és végül egy királyságot találnak.

- Igen ésközbe volt a hétfejü sárkány azt se kell elfelejteni.

- Volt?

- Hát mindenkinek volt.

- De nem kell a sárkánytól félni?

- Nem bizony, néha sajnálni is kell az én gyerekeim mindig sajnálták, mert hogy a sárkánynak levágják mindig a fejét.

- S mert minden sárkány, szóval minden félelmet keltő sárkány gondolom nagyon magányos, nem?

- Biztos, hogy magányos.

- Hát a mesében ezért is bánnak olyan hányaveti módon vele. S a textilt hogy szerette meg? Közel állt hozzá, vagy mit szeretett benne.

-

- Akkor ott mikor választottam, hogy milyen szakmát válasszak talán azért, mert tényleg hát a textil minden lánygyereknek ugy adódik, hímeznek, meg a mamája megtanitja horgolni és hát arra jelentkeztem. De most már nagyon örülök neki, a textil olyan anyag, ami végigkiséri az embert egész életén át, a pelenka az első a szemfedő az utolsó.

- Voltak-e a Főiskolán olyan tanárok, mert minden tisztelet mellett azért vannak nevek, amelyeket elfelejtünk és vannak, amelyek megmaradnak. Tehát olyan tanárok, akik ugy érzi, hogy nyomot hagytak.

- Hogyne elsősorban és legfőképpen Nets György, akitől azt tanultam meg, hogy milyen nagyon komolyan kell venni ezt a dolgot és Szervánszki Jenő, ők ketten mind a ketten festő tanáraim voltak és nagyon sokat köszönhetek nekik.

- Mondja Mariann tulajdonképpen milyen anyaggal dolgozik és igy most a textil határain belül, tehát mivel?

- Hát mindennel, ami Magyarországon elérhető és meg kell mondanom, hogy egész váratlanul sok minden elérhető, rendkivül sok szép fonalat lehet kapni, s minden ami véletlenül kezembe, vagy utamba akad és ugy látom, hogy fel lehet használni, lehet az ipari alátét filc, vagy olyan kenderkóc, amit a vizvezeték szerelők használnak tömités készitéséhez és azt aztán meg lehet festeni meg bármit lehet vele csinálni.

- Most igy ahogy körülnéztünk a lakásban, nagyon megragadott az, hogy sok a könyv. Látszólag nem tartozik ide, pedig ha megfogom a könyveket, akár régit, akár teljesen ujat rögtön agyon olvasott, ha szabad ezt mondani, de valami kontaktusban élnek a könyvekkel. Szereti a verseket, vagy mit szeret olvasni, mi az ami pihenteti.

- Én nagyon szeretek olvasni és mindent szeretek olvasni csak borzasztó rendszertelenül olvasok, de a leges legjobban a gyerek könyveket szeretem, ezt kicsit röstellem is, de igy van, mert tényleg a legjobban pihentet és nagyon szeretem azt, hogy ott mindig győz az igazság, meg mindig minden rendben van. Hát az élet annyira nem ilyen és ugy ki lehet merülni belé, hogy mégis csak ez a legszebb dolog a világon és azért agyon olvasottak, mert nagyon szeretek egy könyvet többször elolvasni, az ember az életében annyira fejlődik és változik, nem biztos, hogy első olvasásra azt találja meg egy könyvben, ami a lényeg.

- Tehát gondoljunk csak a kötelező olvasmányokra, mennyire mást mondanak később.

- Igen, sőt amikor kötelező olvasmány az ember egyszerűen utálja és később kiderül. Amerék mellett egyébként legjobban a klasszikus regényeket szeretem, de azt nagyon.

- A gyerek könyvek azt is jelentik, hogy tulajdonképpen első közönsége a gyerek ugye, aki az első alkotásait látja,t saját családja.

- Talán igen.

- És hogy nézik, hogy fogadják ezeket az ember magasságú, vagy annál kisebb, vagy különös alaku és tekintetü babákat?

- Hát szegénykéimnek ez már egy természetes dolog, hogy a lakás mindig tele van alakokkal.

- Mindig egy uj néni áll bent.

- Más néni áll benn az anyjuk helyett, vagy mellett, de azért olvak ennek eléggé érdekes történetei is ennek a dolognak. Egyszer csináltam egy szép nagy piros babát egy kiállitásra és a kisebbik fiam nagyon szeretett volna vele játszani, végig mig csináltam nagyon érdekelte, legalább a kezét fogni, legalább a fejét simogatni, s nem engedtem neki, mert féltem,hogy összetaszolja. Mondtom neki, hogyha majd visszajött a kiállitásról, és visszakapjuk akkor majd játszthatsz vele. És mondta, hogy jó de ha visszajött akkor tényleg megengeded és akkor fenékbe rughatom ugy,hogy pofára essen.

- Tulajdonképpen a legnagyobb hatást érte el nem, mert a gyerek érezte azt, hogy a baba arra való, hogy játszanak vele.

- Hogy játszanak vele, de azért ez a brutális vágyakozásba, ebbe benne volt az is, hogy tiltottam tőle.

- Igen hát ez már pszichológia lenne, ezt a televizió más műsoraiban a szakemberek elmondják. Hát tulajdonképpen életté vált, illetve életre keltette a gyerek fantáziája a babát és ezzel talán meg is közelitettük Szabó Mariann elkotásának lényegét. Életre keltett babák.

- Életre kelteni igen talán .

- Nehezen dolgozik, vagy könnyen, rendszertelenül vagy ötletesen.

- Nagyon nehezen és nagyon rendszertelenül, de ennek az életkörülményem is az oka, mert minden egyéb kötelességemet is igyekszem komolyan venni, nemcsak ezt és ezért kevesebbet dolgozom talán, mint más és nehezen is dolgozom. De szeretem, hogyha az amit csinálok visszanéz rám, szeretem azt, hogyha éjszaka felriadok arra, hogy valaki ül a szomámban és akkor rájövök arra, hogy az a saját munkám. Szeretem a mások munkáiban a nonfiguratívat is és mindent és a tájképeket is mindannél, de én olyant szeretek csinálni, mint [illegible]kor mint én, akkor mint egy ember és [illegible] hogy minjá[illegible]Legmozdul.

- Ez a plakát már az egyik székesfehérvári házon olvasható. Szabó Mariann kiállitása október 2o-tól ebben az esztendőben december végéig., tart nyitva. A műteremlátogatásunk ilymódon szerencsésen alkalmat ad arra, hogy bepillantsunk a kiállitásra is. A magunk részéről mérolyan ez a TV Galéria látogatás, hogy mindig művészettörténésszel jövünk el és a magam részéről szerencsésnek érzem azt, hogy Kovalovszki Márta társaságába jöttünk, mert ismeri is ezt és most nem tudom egyáltalán megfoga ez a hangulat ugyan ugy, mint ahogy igy bennünket?

- Azt hiszem, hogy nagyon és ha a hangulatnál tartunkakkor hadjegyezzem meg, hogy nagyon két féle dolgot érzek itt egyszerre, egyik,nagyon otthonosan érzém magam ezek között a figurák közöttt, elég sokat láttam ezeket, hozzám a textil nagyon közel áll, s nagyon tudom élvezni ezeknek a figuráknak a karakterizáló vonásait, ahogyan olyanok, mint egy ember, vagy olyan nagyon emberien[illegible] hát, első [illegible] mindezt játszani mint egy ember képek, már [illegible], [illegible] ugyanakkor, amikor Mariann [illegible], hogy [illegible]ről szoló történetet, hogy a piros babát szerette volna fe[illegible]kbe rugni, akkor nekem az volt az érzésem, hogy ilyenfajta módon csak egy gyerek tud ezekhez a figurákhoz hozzányulni, csak egy teljesen ártatlan és csak egy teljesen gyanutlan gyerek számára egyenlő társnak ezek a figurák, Ugyanis ezek a figurák egyáltalán nem olyan egyértelmüek. Hiszen a számomra, mint a gyerek számára, egy egyenértékü játszótársnak tekinti őket, hanem valahogy olyan mint egy nagyon-nagyon nyugtalanitó, balsejtelmekkel teli lelkiismeret és ha az én szobámban egy ilyen figura állna én állandó feszélyezve érezném magam és nagyon rossz lenne a lelkiismeretem és ugy érezném, mint hogyha a lelkiismeretemet kibelyegtem volna ebbe a bábuba.

- Tehát ezek már nem bábuk.

- Azt hiszem, hogy nem nevezném őket bábunak, bár az őrei között biztos, hogy ott vannak a bábuk is, a bábszinházi figurák a gyerekkori babák, a különböző népi játékokban résztvevő bábuk, amiket elégetnek, vagy vizbe dobnak, azonban ezeknek mind meg van az a képessége, hogy akár a képzelet, akár az emberi kéz megtudja őket mozgatni, még akkor is, hogyha ezek már törött-tek, vagy használhatatlanná váltak, ugyanakkor ugy érzem, hogy a Szabó Mariann bábui mindig is mozdulatlanok maradnak, nem gesztusokkal ésnem is az arcuknak a kifejezésével szólnak hozzánk, hanem valahogyan nagyon komolyan, nagy jellemvalóan vannak adva számunkra, elsősorban azért, mert legnagyobb részük filcből, vagy nagyon egyszerü anyagokból, vászonból, csipkéből van megcsinálva, ezért mozdulatlanok és sokkal inkább nevezhetném nagyon furcsa emlékműveknek, amelyeket a Mariann az emberek számára állitott az emberekről, ilyen mozdulatlan, azt lehetne mondani valami rongyból készült emlékművek.

- Na most közelebb kerülünk ehhez a világhoz, hogyha sorravesszük a figurákat. Hogy mit mutat a térben való elhelyezkedésre, ahogy Márta mondta hatása és mindene talán figurákon keresztül talán sokkal érthetőbbé válik. Nézzük őket.

- Igen ugy tudom Marianntól, mivel a kiállitás anyagát ő most készíti, hogy ez a kiállitás lényegében egy emberi folyamatát emberi életnek a folyamatát követné végig egészen a születéstől a halálig. A figurák, amelyek egészen különbözők lesznek a születéskori állapottól, a ravatalig fogják kisérni az embert, és nagyon érdekesen mutatják majd be Mariannak azt az utóbbi években folytatott törekvését, hogy nem csupán a textilnek a sikján maradjon meg, hanem plasztikus figurákkal, plasztikus térben emberi közegben mutassa be ezeket az élet folyamán bekövetkezett változásokat.

- Hát bocsájtson meg Márta. A textil művészetben ez ujdonság?

- Azt hiszem, hogy igen. Legalább is a magyar textilművészetben lényegében a 60-as évek második felében kezdődtek olyan törekvések, amikor megszünt a textilnek ez az otthonokban ilyen dekorációs diszitő célokra való felhasználása, és megpróbáltak néhányan, elsősorban köztük Mariann is, a textilnek egy egészen más fajta alapvető funkciót adni, azt hogy a textil éppen ugy részesévegyen az életünkben, olyanná váljon, azt lehetne mondani, hogy mi magunkká váljon, mint amilyenek mi em-

berek is vagyunk.

- Igen, sokszor az ember ha rápillanat azt érzi majd hogy nem egy muzeumi installáció. Alkalmas arra, hogy bemutasson egy kor nak hangulatát, viseletét, vagy mindenét, pedig ennél sokkal többet érzünk bele, főleg hogyha folyamatába érezzük nem a születéstől a halálig ahogy mondták. Nézzük csak a következő figurát.

- Ezek a figurák közül, mondjuk a fiatal lánynak a figuráját talán kiemelhetnénk, ami egyszerre valóságos is és álomszerü is, attól hogy a figura a maga valóságában, emberi nagyságában, emberi léptékében, emberi kifejezésében vallja ezt, ugyanakkor Mariann eléje helyezett, a figurát körül fonta különböző dekorativ növény füzérekkel. Itt egy kicsit szembe jutott a Pilinszkinek egy sora, hogy szép fejét kifejtem az agyon ázott levelek közül , ez is egy kicsit a valóságos létnek és az emlékezésnek az életnek és az elmulásnak a hálálnak a kettősségét vetiti elénk, ugyan igy ez a figura is, ami egyszer a valóságos és ugyanakkor ettől a növényi indától, amit befutja őt, ugyanakkor egy kicsit emlékszerü és eltávolodó, amit ugy kell kifejteni, és számunkra nézők számára, vagy kiállitás látogatók számára Mariann lerakja elsősorban ezeket a figurákat. Megváltja azzal, hogy kifejti a feledésnek az agyon ázott levelek közül.

- Rendkivül kiváncsi vagyok, hogy ezek között a figurák között, ezek között az ember nagyságu figurák között sétálva mennyire lesz a néző, a látogató fogékony, ez iránt a hangulat iránt. No de most vegyük azokat, ahol csak fej van, a kendők mögül kivillanó tiszta arcok bája, szomorusága, elmélázó tekintete. Tehát amikor külön él a fej.

- A fejeknek azt hiszem,hogy nagyon nagy jelentősége van, a kicsi figurák azok lényegében azok egyszerre jelentenek apró gyerek palántákat polyásokat, nagyon-nagyon öreg öregasszonyokat és mumiákat. Tehát valahogy az egész életet ez az egy-egy fej teljesen magába tudja foglalni.

- Mariann életmüvén belül jó néhány évet ölel fel az a folyamat, amig ő a nyomott textil müvektől, tehát egy nagyon egyszerü sokszorositott technikáju textil müvektől az egészen plasztikus kör figurákig eljutott. Érdekes példája ennek a két különböző években készült Szirén kompoziciója, az egyik egypiros textil anyagra rányomott majdnem graffka szerü rajz egyilyen mese beli madár és ember közötti lényről a másik ugyan ennek egy későbbi megfo-

galmazása, ami a szombathelyi vienálén szerepelt, ez lényegében már a plasztikus figurákhoz közeliti a kompoziciót, felhasználva a textilanyagnak a filcnek a rétegeit a szabadon elváló formáknak az egymáshoz való viszonyát, összetételét és valahogyan a filcből teljesen vissza tudta adni ennek a mesebeli lénynek a madárszerüségét, a tollazatát, tollainak a puhaságát, rétegességét.

- Jó néhány olyan reprezentativ szálloda van hazánkban, mint Sárospatakon, Szekszerdán, a Halászbástyán, vagy az Interkontinentalban, ahol Szabó Mariann alkotásait láthatják. Illetve van még egy, amiről beszélni szeretnék. Kedves Mariann nem tudom, hogy jól emlékszem-e, de valahogy 1971 táján történt az, hogy Bedécs Sándor belső épitésztől megbizást kapott Balatonöszödre, a Minisztertanács üdülőjébe azt hiszem a társalgó textil tervének, vagy textil mintáinak elkészitésére.

- Ugen egy belső dekorációt kellett készitenem, s Bedécsnek az volt a kérése, hogy a dekoráció szinben vonalban egyaránt nagyon mozgalmas legyen, és ha lehet azt kérte még plasztikus is, mivel a társalgó nagy ésminden bonyolultságtól mentes volt. Alaprajza téglalap, ennek a mennyezet alatt körbefutó friznek volt a hivatása, hogy egy kicsit elemenebbé tegye. Hát amikor a méreteket meghallottam egy kicsit elakadt a lélegzetem, a friz magassága 1 méter 3o hosszusága 6o méter volt. Egy barátom azt mondta, hogy vigyázz az sikfutásnak is elég. De én szeretem a nagy munkákat, mikór éjjelem nappalom és egész otthonom tele van egy feladattal.

- Na és Bedécs az milyen enteriört tervezett?

- Bedécs nagyon szép homokszürke szőnyegpadlót tervezett és ugyan olyan szinü nagy puha karosszékeket, a mennyezet bronz és aranyszinek variációjával készült, a fal körbe csupa üveg. Ott a Balaton és az ég kékes szürkének jelentkezik ugyhogy én ugy gondoltam narancs vörös és meleg szinek kellenek ide, hogy csakugyan lángoljon az a friz, ahogy Bedécs kérte. Anyagul filcet választottam, mert ez nemes időálló és a legkönnyebben tisztántartható. 5-6 mm vastagságu filcre volt szükségem, hogy rétegesen egymásra ragasztva kellőképpen plasztikus hatást kapjak. A friz terve rajza népmüvészeti elemekben gyökerezik, madár, virág, tulipánok motivumokban, de igen igen átirtam mert csak azért is, mert a népmüvészet egensulya böles szimmetriája helyett az én munkámnak dinamikusnak, hömpölygőnek volt lenni feladata.

- Kedves Máriann annyi mindent kérdeztünk már magától itt a lá-
togatás során, azt hogy milyen emlékekből és élményekből szület-
nek ezek az alkotások, de vájon vannak-e példái, példaképei mon-
dom ugy egy kicsit diákosan.

- Hát persze hogy vannak, minden embernek vannak példaképei,
nekem kettő is van egész fiatal korom óta az egyik Rembrandt
a másik Bach, Rembrandt azért, mert soha életében ki nem moz-
dult abból a kis városból, ahol élt, és a saját kis otthoná-
ból a másik pedig Bach, akinek 13 gyerek volt. De hát nekem
csak három gyerekem van és már háromszor voltam országhatáron
kivül, ugyhogy azt hiszem megette a fene a nagyságomat.

-

SZABÓ Márton építész

Kiszunfilegyháza, postaház, 1939 (Kovács Ferenccel)

Postaép 66. és ill.

Szabó Márton

építész

Elektr.

Hefelflex 1020. l.

Viselet.

Vértes.

A jobbra fordult lovon ülő
és jobbkezében kivont egyenes k

Kürassier vom Lei
in Parad

Mezzotinto, mér. a r

Szabó Márton

a szatmárnémeti
városháza terop.
dicséret.

MMÉEKözl
1943. 46. l.

Szabó Márton

cz OTI Dob utca 10 sz
bérházának terop.
terve megvételre java-
solva

MMEEKözl.

1942. 56. l.

Szabó Márton

ferihegyi repülőtér forgalmi épületének terve. II. díj

MMÉE Közl

1940. 8. 1

Szabó Márton

építész

a Kiskunfélegyházai

postaépület tervpá-

díjat nyert.

MMÉE Köz

1938. 257. l.

5818

40.214. — K. M. E. Ny.

Szabó Márton

épitész

Bpest-Baross-téri
ref. templom terv.
megvétel

MMÉE Közl
1940. 117. l.

Prot. Teofil	A hold kelte 11.23 nyugta, 21.36 óra.	7. Ambr. ea.
CSÜTÖRTÖK **21** Kat. Tamás. ap. Prot. Tamás	A hold kelte 11.54 nyugta, 22.51 óra	8. Patáp
PÉNTEK **22** Kat. Zénó Prot. Zénó	A hold kelte 12.21 nyugta, 0.00 óra	9. B.-A. fog.
SZOMBAT **23** Kat. Viktória Kat. Viktória	A hold kelte 12.47 nyugta, 0.07 óra 5. hét 1944 DECEMBER 31 nap	10. Menna

Szabó Márton

OTI Rumbach
Sebestyén utcai
bérház terv
megvétel

MMÉEKözl

1941. 109. l

Szabó Márton

a moson magyaró-
vári városháza
terop. II. dj.

MMÉEKözl

1940. 47. l.

BOLD FEAT

Szabó Márton
épitész

Rimanóczy Gyula:

A feritegyi repülőtér épületének terv-pályázata.

Magyar Épitő művészet.
1941. 98. l. terv-rajzzal.

Fenti II. díjat nyert.

Kivitelhet fentitéi az I. díjat nyert itj David Károlyt bizták meg.

Szabó Márton
épitész

lásd
z

Dávid Károly
csomagját

Tömörkény pusztai levelek

VII. 245.

Szabó Márton, építész

L: Kozma Lajos

–: A harmincas évek építészetének kronológiai táblázata 6-8

Magyar
Építőművészet 1983 83/2

Szabó Márton, építész

L: Ettér István

-: követségi kirek

Magyar Építőművészet Bp. 1983

10-12

83/4

M.D.K.

Szabó Márton, építész

Ci Dávid Károly közös terve megvételben részesült az óbudai pósta-ház pályázatán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1941. LXII. évf.

márc. 27. sz. 6. old.

Szabó Márton, építész M.D.K.

és ifj. Dávid Károly közös terve harmadik díjat nyert a főváros Mátyás-téri iskolájára kiírt eszmei pályázaton.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1941. LXII. évf.
ápr. 3. sz. 5. old.

Szabó Márton, építész M.D.K.

az egyik 2500 p-ös második díjat nyerte el a ferihegyi. repülőtér forgalmi épületének tervpályázatán.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1939. LX. évf.

dec. 28. sz. 5. old.

MDK

Szabó Márton és László

Bérvilla a Gyergyó utcában, repr.

Tér és Forma 1934. 2. sz. 66.1.

MDK

Szabó Márton és László épitészek

Családi ház, repr.

Kétlakásos családi ház, repr.

Tér és Forma 1932. 366,367,368.l.

MDK

Szabó Márton és László

Megáldották a pasaréti reformátusok gyülekezeti házát. Az Est 1939. jun. 13.

MDK

Szabó Márton és László

tervezték az alábbi épületet

Családi ház a Normafa-uton, képekkel. Tér és Forma 1943. 2. sz. 24,25.l.

MDK

Szabó Márton és László

tervezték az alábbi épületet

Családiház a Cserje-utcában, képekkel. Tér és Forma 1939. 193,194.l.

MDK

Szabó Márton és László

tervezték az alábbi épületet

Ref. gyülekezeti ház Pasaréten, képekkel. Tér és Forma 1939. 171-174.l.

MDK

Szabó Márton és László

tervezték az alábbi épületet

Bérház a Batthyány-utcában. Tér és Forma 1939. 195,196.l. képekkel.

MDK

Szabó Márton és László

Családi ház a Branyiszkói-uton, repr.

Családi ház a Budakeszi-uton, repr.

Családi ház a Pasaréti uton, repr.

Tér és Forma 1936. 11. sz. 303,304,305.l.

M.D.K.

Szabó Márton, építész

Dávid Károllyal és Wanner Jánossal közös terve a Budai Szépművészeti Társulat építőművészeti kiállításán a Társulat koszorus aranyérmét nyerte el.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1935. LVI. évf.

jan. 16. sz. 8. old.

М.Д.К.

Издание Дарья. Вр. 1935. LVI. бут.

за. отд.

arme, Bronze vergoldet, mit s

994. KONZOLÓRA, rózsafa, arany
Philippe, 1830 k. — Konsoluhr,
vase. Französisch, Louis Philip

995. NAGY TÁLCA, plated, szőlőfü
Varsó, 1847. — Grosse Platte,
1847.

996. KÉT VIRÁGTARTÓ VÁZA, sá
Zwei Blumenvasen, Messing, m

997. TEÁSKANNA, ón, ovális alak
mit Holzhenkel. Englisch, XIX

998. KANDALLÓKÉSZLET, aranyo
Kamingarnitur, Bronze vergold

999. TIMÁR-CÉHKANNA, ón, hen
Magyar, Besztercebánya, 1743. –

1000. NÉGYSZÖGÜ TÁLCA, plated,
eckige Platte, Silber, mit Neo

1001. NAGY SZEKRÉNYÓRA, feket
— Grosse Kastenuhr, schwarze

Előlapján mellképpel, hátlapján allegórikus jelenettel.
aille, Bronze. Italienisch, E. XVII. Jh.

ött ón. (Abondio műve.) Olasz, XVI. sz. — Hippolyta
VI. Jh.

ött bronz. Német, XVI. sz. — Medaille des Stephanus

nz ; a gyermek szent Jánossal. Moderno műve. Olasz,
, aus Bronze, mit dem heiligen Johannes als Kind. Von

onz, Madonna trónon ülve két angyalalakkal. Moderno
nilie, Bronzeplakett. Von Moderno. Italienisch, XVI. Jh.

stözve, oldalán vésett rajzban nyulat üldöző kutya.
assette, Kupfer, teilweise versilbert. Deutsch, Anfang

bronz, neogót diszitéssel. 1830 k. — Kleine Stutzuhr,
e, mit neogot Dekor. Um 1830.

, bronzveretekkel, négy alabástromoszlopos csarnokkal,
ratok. Köszörülő és kalapáló amorettekkel. Empire. —
ronzebeschlagen. Vier Hallen mit vier Alabastersäulen,
zwischen Sfinxe. Mit hämmernde Amoretten. Empire.

Szabó Márton építészi

Tér és Forma, 1932.

V. évf. 249-370. o.

Orbán Ferenc: kertes házak.

Szabó Márton írásai

Tér és Forma 1939. 171-174.

Református imakönyv a Passiótól

Szabó Magda épít

Tér és Forma 1939. 193-94.

Családi ház a Csepel utcában

Szabó Márton

Szabó László

— **Megáldották a pasaréti reformátusok gyülekezeti házát.** A *Magyar Értesítő* jelenti: Az egyik legújabb budapesti református gyülekezet, a *Pasaréti Missziói Egyházközség* a székesfőváros által adományozott telken, a Torockó téren hetvenezer pengős költséggel hatszáz ülőhelyes, igen szép gyülekezeti házat építtetett, ifj. Szabó Márton és Szabó László mérnökök terve szerint. Az új otthont vasárnap áldotta meg dr. *Ravasz* László dunamelléki püspök, titkos tanácsos. A székesfővárost és a polgármestert dr. *Némethy* Károly kultúrtanácsnok képviselte, ott volt az evangélikus testvéregyház küldöttsége is, a református egyház vezető emberei közül *Szabó* Imre esperes, *Finkey* Ferenc koronaügyész, *Szász* Károly, a képviselőház egykori elnöke, *Benkő* Ferenc ny. államtitkár, *Máthé* Dénes és *Joó* Gyula egyetemi tanárok, *Révész* László országgyűlési képviselő, *Boér* Elek közigazgatási bíró, *Balogh* Gábor főgondnok és sokan mások.

Az Est 1939. jun. 13.

A TÁPÉI PLÉBÁNIA HIVATAL
PECSÉTJE

BUDAPEST
939 APR. 10.-8.
LFh

Szabó Márton és László

építészek

Tervezték az alábbi épületet

Tér és Forma. 1943. 2. f.

24, 25. l.

(Családi ház a Normafa-

úton, képekkel.)

Bánya-, kohó- és erdőmérnöki kar
Roth Gyula

Mezőgazdasági és állatorvosi kar
Dr. Szabó Zoltán

Közgazdaságtudományi kar
Dr. Imre Sándor

ifj. Szabó Márton
építész

* **(A Budai Szépművészeti Társulat építészeti kiállítása.)** A Budai Szépművészeti Társulat Pályff-tér 5. szám alatt lévő helyiségében korszerű építészeti kiállítást rendezett. A tárlat részben történeti visszapillantást mutat a modernség kezdeteire, részben ügyes példákban mutatja be a mai higienikus, fényt és világosságot hangsúlyozó, kollektiv építészeti stilust. Néhány artisztikus elgondolású templomtervet láthatunk ifj. Szabó Mártontól és Lászlótól, Halász Jenőtől és Doll Gézától, továbbá Delitől és Faragótól. Külön szobában a Cirpac propaganda-táblái szerepelnek Molnár Farkas terveivel, egy másik szobában pedig építészek akvarelljei. A tanulságos kiállításnak sok sikert kívánunk.

Budapesti Hirlap
1933 II 19

Szabó Márton és László

K

Tér és Forma

1939. 171 – 74 l.

(Ref. gyulcher ch. ház Pasarétén, kejchkel)

Terverték fentich

89

Szabó Márton és László

K

Tér és Forma

1939. 193. l. 194.

(Családi ház a Cserge-utcában, képekkel.)

tervezték fentiek

U.o. 1939. 195–1961.

(Bérház a Batthyány-utcában, képekkel.)

tervezték fentiek

XI.

HANGSZEREK

~~David Károly~~

ied és Szabó Márton

építészek

a Mátyvá téri polg.
iskola tervpályázatán
III. díj.

Becz Jenő: Terv-
pályázatok. Műnészet
1941. 42. sz. 92. l.

Pu brouzbol VII. 245.

~~Dávid Károly~~ és

Szabó Márton

XIV.

~~sorabb~~ 1941-ben a Mályva

terv polgári iskola terv-
pályázatai III. díj

Halászkörép 1941

127. l. 129. l.

Homlokzat és
alapraj

5 c. 1912 Bp. Holl. Mail.

~~Dávid Károly ifj~~ és

mmes cód.

Szabó Márton

A XIV. ker. Mályva-téren építendő székesfővárosi polgári iskola tervpályázatán III. díj

MMÉEKözl

1941. 55. l.

~~Dávid és Szabó~~

mincs ced

és Szabó Márton

a bajai kereskedelmi iskola tervpályázatán megvétel

MMELKÖZI

1941. 95. P.

AMBASSADOR

~~David Károly~~

(Szabó Mártonnal
közös tervel)

OTI Rumbach Se-
bestyén utcai bérház
terop. megvétel

MMEEKÖZI

1941.109.l.

~~Dávid Károly ifj~~

Szabó Márton

Rimanóczy Gyula:
A feriheggyi repülőtér épületének terv-pályázata.

Magyar Építőművészet
1941. 96/97. l. terv-rajzzal.

Fenti I. díjat nyert.

Kivitellel fentit és az ezik II. díjat nyert Szabó Márton
építészt bizták meg

Nyomtatvány

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

MDK

Szabó Márton és László

Bérvilla a Budakeszi-uton, repr.

Tér és Forma 1934. 2. sz. 67.l.

MDK

Szabó Márton és László

Kétlakásos villa a Lotz Károly utcában, repr.

Ikerház a Gábor Áron utcában, repr.

Uj házak - Uj épitès? Tér és Forma 1934. 9. sz.

M.D.K.

Szabó Márton, építész

harmadik díjat nyert a jerikegi-repülőtér felvételi épületének terepályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1940. LXI.évf.

jan. 18. sz. 4. old.

M.D.K.

Szabó Márton, építész

második díjat nyert a Mosonmagyaróvári városháza tervpályázatán

Vállalkozók Lapja, Bp. 1940. LXI. évf.
márc. 21. sz. 10 old.

M.D.K.

Szabó Márton, építés

a két egyenként 2500 p-ös második díjat egyhét nyerte el a ferihegyi repülőtér forgalmi épületének terv pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1939. LX. évf.

dec. 28. sz. 5. old.

SZABÓ MÁRTON

Herman terem

SZABÓ MÁRTON

kiállítása

Megtekinthető:
október 23-ig, naponta 14-19 óráig
(szombat, vasárnap kivételével)

21
szerda este 7 órakor

BOLDOGSÁG ÉS BÁNAT
lemezbemutató

OSVÁTH LÁSZLÓ vendégei:

dr. KOMÁROMI ISTVÁN
zeneszerző-, szövegíró, r. tábornok

LUI

dr. BARTKÓ LEVENTE bíró

dr. BLASKÓ BÉLA r. ezredes

dr. JANZA FRIGYES r. ezredes

dr. LUCZI JÓZSEF
a Pest Megyei Közigazgatási Hivatal főosztályvezetője

KASZÁS PÉTER hangmérnök

MUCK FERENC szaxofonművész

dr. SZÉKELY GYÖRGY
Budapest Katonai Ügyészség vezetője

dr. TAR FERENC bv. altábornagy

Belépés: klubtagoknak érvényes klubtagsági igazolvánnyal, vendégeknek napi tagjegy megváltásával (300,-Ft).
Két személy belépésére jogosító meghívó az irodában igényelhető.

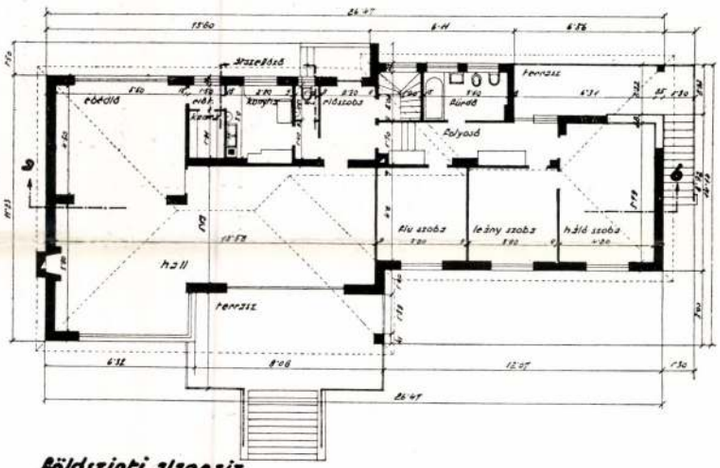

Földszinti alaprajz

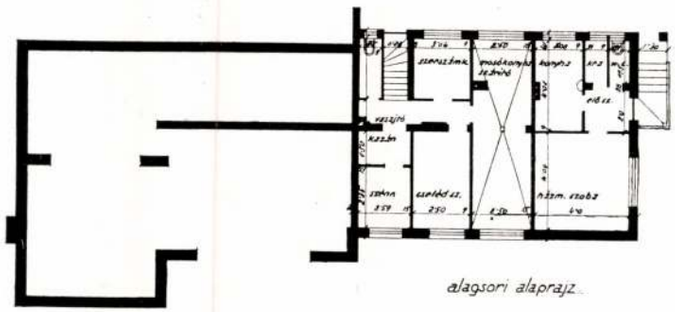

alagsori alaprajz

Családi ház Budapesten a Branyiszkói-úton.

Tervezte: **Szabó Márton** és **László.** Kivitel: Rácz Ferenc marosvásárhelyi. Fotó: Seidner.

Tér és Forma
1936. 11. sz.

Fent: Családi ház a Pasaréti-úton. Tervezte: **Szabó Márton** és **László.**
Kivitel: Beregszászy M. Dezső építőmester.
Lent: Interiőr a Branyiszkói-úti családi házban. Fotó: Seidner.

Bútorhuzat: Szabó Éva.

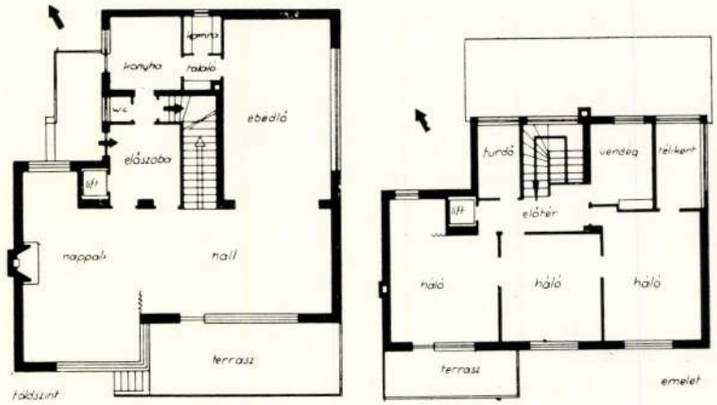

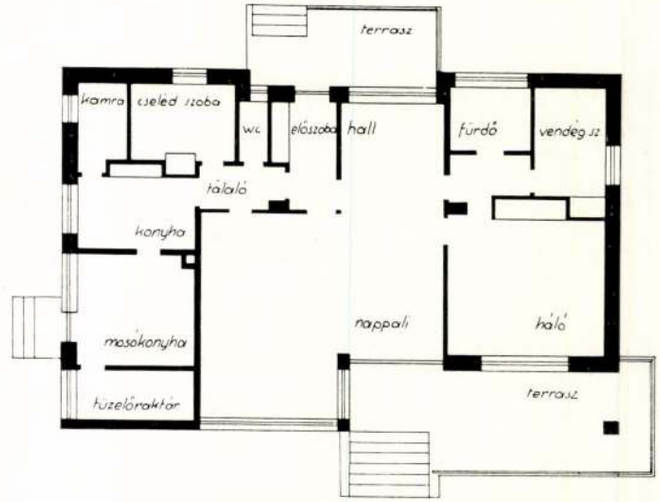

Családi ház a Budakeszi-úton. Tervezték: **Szabó Márton** és **László.** Kivitel: Rácz Ferenc marosvásárhelyi Fotó: Seidner.

lényegesebb feladataitól; az építész mélyedjen bele a formákba, az anyagok művészi lehetőségeibe és legfeljebb még a szerkezetek tudományába. Szerintük ez a helyes önfegyelmezés kérdése, épp ezért nem röstellik bevallani, hogy az e területeken túl fekvő tudományos és irodalmi munkák őket nem érdeklik, nem tudják lekötni, sőt egyenesen untatják. Mélységesen elcsodálkoznak akkor, amikor egy építész könyvszekrényében más könyveket is látnak felsorakozva, mint építészieket. Az ilyen építészt egyenesen csodabogárként szeretik kezelni s nem egyszer kifejezést adnak annak, hogy az illető építész talán nem is építész.

A magam tapasztalatai e téren mások! Nyíltan elmondhatom, hogy sokkal mélyebb benyomást gyakorolt reám, az építészre, nem egy olyan könyv, amelyik látszólag semmiféle összefüggésben nem áll mesterségemmel, mint számos építészeti „szakmunka". Egy olyan könyvsorozatra szeretnék reámutatni, amely minálunk Magyarországon is nagy és mélyreható benyomást váltott ki, amely rendkívül szerencsésen előadott tudományos tartalmánál fogva igen széles köröket tudott érdekelni: a hollandus származású Amerikában élő biológusnak, Paul de Kruifnak könyveire gondolok. Ez a nagytudású és remek előadóképességű biológus, olyan messzefekvőnek látszó téma iránt, mint amilyen a bacillus-kutatás, páratlan érdeklődést tudott kelteni a nagy olvasótáborral nem rendelkező Magyarországon is. Alig találni Magyarországon valakit is, aki első könyvét, a „Bacillusvadászokat" ne olvasta volna. A könyv titka az, hogy de Kruif szemléletessé tudott tenni olyan kérdéseket, amelyek végeredményben mindnyájunkat igen közelről érintenek. De ezenfelül de Kruif a természettudomány kutatóit, valamint azoknak munkáját, amely a nagyközönség előtt titokzatos és ismeretlen, olyan drámai formában tudja szemléltetni, ami az olvasót úgyszólván közvetlen emberi kapcsolatba hozta a tudomány

Baloldalt:
Részletek
a Fodor-utcai
családi ház
interiörjeiből.
A bútorokat
kivitelezte:
Lingel Károly
és Fiai.

Családi ház Budapesten a
Berkenye-utcában.
Tervezte: **Münnich Aladár.**
Kivitel: Nagypál Imre
építőmester. Fotó: Kozelka

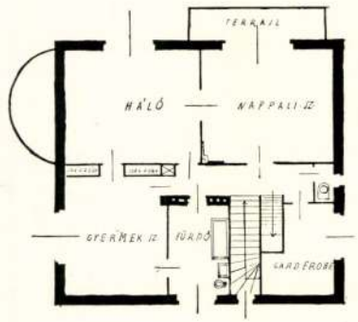

FÖLDSZINT

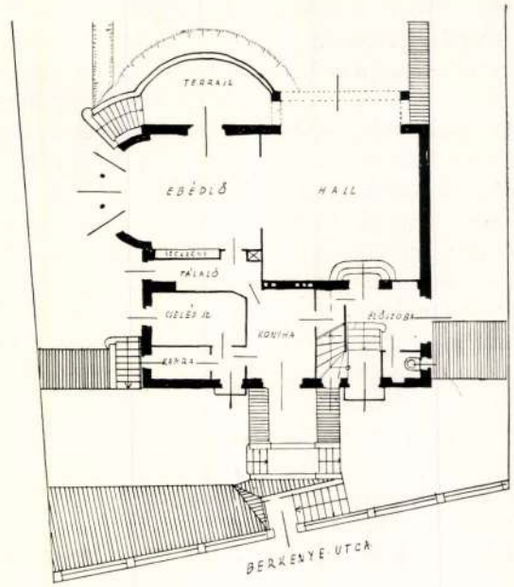

M.D.K.

Szabó Márton, építés

Tervei szerint épült fel az újpesti Árpád-úton emelendő kétemeletes gyermekkórház.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1927. XLVIII. évf.
jun. 15. sz. 22. old.

MDK

Szabó Márton és László épitészek

Tér és Forma 1934. 267-271.l.

MDK

Szabó Márton és László

közös pályamunkájuk a bpesti Lónyay-utcai ref. gimn. tervp. I. dijat nyert

MMÉEKözl. 1938. 154.l.

MDK

Szabó Márton és László

Györgyiujmagyépitőm. I. 121.l.

MDK

ifj. Szabó Márton épitész

MM és ÉE kiáll. kat. Szombathely, 1934. szept.

MDK

Szabó Márton III. dij

Hidasi Lajos: Az áll. munkaközv. hiv. tervpályázata. Építészet, 1941, 3.sz. 73 l. kép 79 l.

Szabó Márton

lásd

Szabó László

Szabó Márton

Álomszínház

KORTÁRS
ALKOTÓK
STÚDIÓJA

K.A.S. Galéria, H-1056 Budapest, Váci u. 36.
Telefon/fax: (36-1) 318-2084
E-mail: kasgaleria@freemail.hu

A **K.A.S.** Galéria
szeretettel meghívja Önt

Szabó Márton
Álomszínház

című kiállításának
2004. szeptember 28-án, kedden,
19 órakor kezdődő megnyitójára

Bevezeti:
Sturcz János
művészettörténész

A kiállítás megtekinthető:
2004. október 25-ig.

SZABÓ Márton építész

1. sz. pályamű - EXPO'95

MÉp. 1991 5/6. 98.

ram szeretni a verset, [illegible]
csodálója voltam. Még Neményi Lili pintyfélék
ját is becsültem. Ady írja Reinitz Béláról: „...pár-
ol a zseniális fordítóé és a zseniális interpretálóé
zseniális fordítói alig lehetségesek, s a zseniális
m mindig önmaguk kikiáltó heroldjai."
előítéletemet, népdallá inkarnálta Nagy László
m interpretátor, s nem önmaga kikiáltó heroldja.
alt, úgy bocsátkozott a szövegre, más dimenzió-
ényes ugyanazt. Parasztzenéhez illő darabokat
ekre.
teljesen meggyőz. Nagy kultúrával, mély tehet-
ettel olyan művet teremtett, hogy Ady ítélkezését,
érvényteleníthetem. Meglep, mert szokatlan az
xilofon, mintha barokk templomban, várkastély
, túl a reneszánsz víg lantjain, sípjain, végtelen
bitahang ingó hajladozása között. Sebestyén Már-
árnysírású madár felszökik, bukik, hajló íveken
szer a muzsikából válik ki, máskor az orgonabú-
elkedik fölébe, de mindig együtt költészet és zene
an, kétségbeesésben, dacban, kérlelésben.
Margit és Nagy László verseire, négy dal. Nagy
écsi Margit könyörgő, önmaga siratója. Szomor-
z instrumentumok. „Én édesem, én édesem, ne
... űzd el a gyalog-madarat, ki elkaparna engem."
s ritmusai nem suhintanak, mint a vesszők. Ha

KÖZÉP-EUR

Téli

A kiállítás egyik képe viseli ezt a címet: Közép-Európa földje. Szikkadt, kiégett, éles törésekkel szabdalt, sok rengésről tanúskodó, ugyanakkor megállíthatatlanul sarjadó zölddel borított, elpusztíthatatlan életerőt sugárzó földdarab; ilyennek ábrázolja, vagy inkább ilyenként érzékelteti a művész, Paizs László. Ráismerünk, mert ilyennek tudjuk, ilyenként ismerjük magunk is azt a földet, amelyen élünk.

És ilyen most ez a kiállítás: középeurópai, minden értelemben. Valahogy tehát a helyünkre rázódtunk

múlt rekvizi
lentőséggel
mi. Nevezh
is, bármilye
és reprezen
lomtalanítás
pesek műtá
ilyenféle „n
a gesztusok
ban nehezen

Még bizt
ki egészen
sem, az, am
igazán értél

Szabó Márton, szerkesztő

Tallozó: Az első magyar nyelvű újság Pesten pesti tükör.

1488. októberében magyar nyelvű újság „Magyar Merkurius" ünnek elsőként e nemben – jelent meg Pesten, – az újság szerkesztője már Pozsonyban is Szabó Márton volt. Ő azonban 1489. márciusában Pozsonyban meghalt. Utóda Török István lett.

Szabó Márton halálától a bécsi Magyar Kurir egymondatos nekrológban búcsúzott tőle: „Ez a nevezetesebb elmebéli tehetségű ifjak közül egy vala."

Budapest folyóirat, 1988. 10., 4-old.

SZABÓ Márton egri kőmüves. Az egri városi összeirásban 1795-ben találkozunk vele.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Szabó Márton, kőműves

1785-ben szerepel az
egri összeírásban.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 405. old.

Szabó Márton

akmolnai

1683

l.

Takrajzok

II. 434. l.

dékei által müemlékek rajzfelvé-
végén Sopron-Kőszeg és vidékére ter-
Bizottságunk 20.000 korona kiutal-
nagyméltóságu vallás és közoktatás-
t azon reményben, hogy a vonalas rajz-
vételek is fognak eszközöltetni és
fényképeket a Tekintetes Igazgató-
zésre fogja bocsátani.- Budapest,
es ülésből. Elnök helyett: Dr.Szönyi

Február hó 11-én

Kiváló tisztelettel

igazgató.

SZABÓ MIHÁLY, szabómester

A miskolci szabó céh behivótáblája. Sárgaréz, ovális. Felirat: "Az Miskolczi B.N. Szabó Tzéh Táblája: Fő Tzéh Mest: Szabó Mihál-, kis tzéh Mest: Mezei György." Évszám: 1838. Mag: 17 cm. Szél: 13 cm. Ltsz. 53.757.1. 5. kép. 182. old

BODÓ SÁNDOR: Céhbehivótáblák a Miskolci Herman Ottó Múzeumban 171. old

A Herman Ottó Múzeum Évkönyve. VII. 1968. Miskolc.

ifj. Szabó Mihály, fazekas

– elnyerte az Ifjú Népművész címet

székely Gabriella: Barackmag és áskapiac

Magyar Ifjúság, 1970. aug. 28. 13. l.

MICHAEL SZABÓ, példázó, /SAXO/

Emlitve:.-9.-Adókivetés:"Platea Pénzverő /75."
62.old.

SZÁSZ KAROLY: Adatok a nagybányai pénzverőház alkalmazottairól /1660-1828/

NUMIZMATIKAI KOZLONY, LX-LXI.évf. 1961-1962.
Akad.Kiadó, Budapest. 1962

ifj. Szabó Mihály

Karcagon, a Déryné Művelődési Ház termeiben nyílt meg a népművészeti kiállítás, melyen művei szerepelnek

Szolnok Megyei Hírlap, 1971. okt. 9.

F. Szabó Mihály

MNK

Szerepelt a Népi Iparművészeti Tanács Régiposta utcai helységében rendezett kiállításon

zöld gyertyamártó edénye.

(gyurkó): A népművészet mesterei.ek kiállitása.

ÉLET ÉS IRODALOM 1964 szept.19.

MDK.

Szabó Mihály, ép.

A farnadi körorvosi lakás épitését nyerte el.

Versenytárgyalások eredménye:
Epitőipar, 51 sz. 1912.dec.22. 524.lap.

.

Szabó Mihály

ötvös

XIX. sz. e.

Magyar Iparművészet, 1897/98.

I. évf. 6/7. sz. 296-298. o.

Szendrei János: Egy ötvösnemzedék a multból

Szabó Mihály

vézmetsző ötvös
XVIII. sz.

irod

Gerevich Tibor – Genthon

István: A magyar
történelem képeskönyvel.
Bpest, 1935. XXXI. l.

Szabó Mihály
ötvöslegény
1825-ben szabadult fel.
Hudiczius József rimaszombati mesternél tanult. A felszabadulása alkalmából általa vésett vörös~~tén~~ vérlemez az Iparművészeti Muzeumban van.

Mihalik Sándor: A rimaszombati ötvöscéh. Bpest, 1919. 44. l.

Kerület. Az Orsz. Magy.

országgyülési képviselő vál

Sorsz.	Név	Állás (rang)	Fizetés		Születési év	
			Kor.	kr.		

Szabó Mihály

1877/8. I. vendéglátogató
szül. Esztergomban 1859 jan. 7.
rk. Gimn. érettségi Esztergomban.
Műkedvelő.

1878/9. II. vendéglát.

Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelete
hatáskörébe tartozó közgyűjteményekről
fejlődése az 1911. évben
VI. 152 – 187.

Szabó Mihály

ötvös

Kassa. XVI–XVII. sz.

A kassai ötvös céh és Egyr. Mihály ötvös contra Ráez Ambrus és neje per-~~contra~~ ben Ráez Ambrusné ~~[illegible]~~ azt fogja az ötvös céhre, hogy ott nagy irásokat szokták rendezni és Szabó Mihály is abba halt bele, hogy a céhben sokat ivott.

Mihalik József. Kassavárosötvös-sépének tört. Bpest. 1900. 229–230. l.

Trostkó Béla

festő.

Szabó Mihály

Ötvös. 1825.

Trok Miskolcon?

Szendrei János dr. Egy ötvös
rendek a mult. szaradbót
M. Iparmúvészet. 1897.–98.

297–l.
298

.....-i m. kir. posta- és távirda-pénztár.

Nyugta

.....azaz : ..... Korona ..... f-rõl

y összeget, mint évi ..... K lakpénzemből az 190..... évi .....

bérnegyedre eső részletet, a .....-i m. kir. posta- és távirda

..... pénztárból minden hiány nélkül felvettem.

Kelt .....-n, 190..... évi ..... hó 1-én.

Szabó Mihaj

ötv. Kassa. 1636

ivod.

z

Moszv. 20 l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Enged

.....

a műhelyfőnök
al

8. sorsz. Műhelyi minta.

Szabó Ötvös Mihály.

1623–1641.
Szabó Barlabás fia. Már
1610 ben szerepel kassai, hol
mint inas töltő éveit
1623. jul. 31 én nyer polgárjo-
got, s a céhbe szept 4 én
áll be. Mesterremek bün-
tetés 2 gira czust. 1641 ig
kisebb ügyekben szerepel. 1639-
ben neje megörülvén, a tanács
által melléje két öreg asszony
rendeltetett azon meghagyással,
ha ez dolgán nem segítene,
egy háztan kell elkülöníteni.
1636 ban első céhmester
1641-ben tanúkeit szerepel
sekkor ca 45 éves.

Mihalik I. Kassavárosöt-
vösnéginek tört. Bpest
1900. 257 l.

Kékesi Benedek

ötvös.

XVII-ik.

Szabó Mihály

tires szücsmester

l.

Kiss Hmv szücs

31. l.

934 APR 23 13
N 5 V M

...ségének,

5488

Budapest VI

Áhatkerti ut 1.

Szabó Mihály

ácsm

1699

l.

Baloghfatornyok

160. l.

~~Római tál V. 247.~~

Szabó Mihály

ácsm!

Domokos György

magyarsárosi

harangtorony

1699

Baloghfatornyok

42. 4 - Egy

Szabó Mihály

ács m.

Magyarsárvás 1699

l.

Balogh fatornyok

62. l.

ad. Kiállította: Erdődy Ferencz gróf.

Történelmi kiállításunk középkori várat feltüntető részében volt az a szoba (l. a 157. ábrát a 128. lapon), mely hivatva volt fogalmat adni középkori lakásviszonyainkról. A berendezésére felhasznált bútorzatot kevés kivétellel Wilczek János gróf volt szíves a kiállításnak kölcsön adni. E szép, jellemző, igen jól fentartott s kétségkívül régi bútorokról azonban nem igen lehetett állítani, hogy magyarok. Lehettek volna esetleg magyarok is, mivel a tulajdonos azoknak egy részét a szomszédos Ausztriában gyűjtötte s eléggé valószínű, hogy a kézművesek és mesteremberek, a kik jórészt idegenből szakadtak be ide hozzánk, többé-kevésbbé hasonlókat készítettek, kivált a középkor elején, mikor még élt bennük hazájuk hagyománya, nálunk ellenben még szórványosabba zésétől. Ha folytatjuk utunkat, a melynek a benyissunk a termekbe és szobákba s fel pihentek, vigadtak vagy szomorkodtak, épp

Szabó Lukács
ács
1699. Magyarán

Bal Hel 127. l.

Eisel József.

Istvánhalma

Szabó Mihály

órás Pozsony

álló empire óra

órod

Csányi Mihárát

101. l.

Szabó Mihály

órás Pozsony

XIX. sz.

vége

Pritz

56. l.

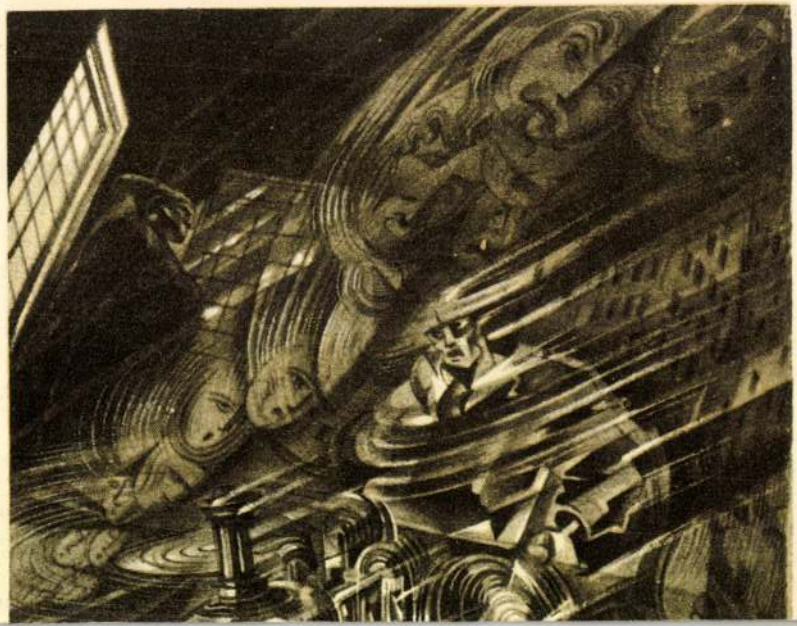

Szabó Márta

Szobrászat

Szerepel az alábbi kiállításon

H. Bakó L: Népi gyermekrajzok
Győr

Kisalföld 1970 VII. 26

Szabó kásta

Hajósok i. műve prejkó/
szerepel az alábbi Táslaton

H. Bakó L.: Népi iparmüvészkör
gyűrött

Kisalföld 1970 VII. 26

1021 Szabó Marianne

Szabó Marianne rajza

rajzok motoszkáló árnyékvilágát. S míg megtörténhet, hogy a gra...
összkomfortot, ezt a kispolgári poklocskát egy szép napon ...
a dekoratív szépségű, kristályosan rendeződő szálakb... és
dandóan bele van szőve, varrva, festékkel nyomva a létezés...
bizonysága". (Kovalovszky Márta)

Szenes Zsuzsának és néhány társának munkáit tulajd...
nös, ellentmondásos érzelmeket egyesítő helyzetnek az illus...
lebbről megismernünk. Egy egész nemzedéknyi iparművé...
vánosság elé az utóbbi években, akik szinte valamennyie...
kat" rajzolnak, másrészt viszont mit sem törődve ezzel az...
tan szövik, himezik szőnyegjeiket. A *Textil falikép 68* cím...
meg őket, az utóbbi évek legfejlődőképesebb művészgárd...
várakozás nem előzte meg, a közvélemény, de még a sza...
szőnek, hímeznek ezek az asszonyok. Rajzaikat, melyek c...
lődésük megértéséhez, e faliszőnyeg-kiállításon természetes... be,
de azóta több alkalom kínálkozott ezeknek a grafikáknak ... S lát-
tukra a néző zavarral küzd: vajon őszinte vágyódás, a múlt iránti konzervatív nosz-
talgia vagy csak csúfolódás és a blaszfémia provokatív ösztöne diktálta ezeket a
vonalakat? Igaz, a szőnyegek motívumvilága is déjà vu, ismerős a szecesszió vagy

VALÓSÁG
...gyar Hirdető
...JTÓFIGYELŐ
...st, V., Petőfi S. u. 17.
Tele...on: 188-296, 188-307

SZABÓ MARIANNE

Magyar Iparművészet az
ezredfordulón 2003

183. l.
191. l.

Szabó Marianne

Magyar Iparművészet az
ezredfordulón 2003
79.

=Verlag Amsterdam=Leipzig Theater der Welt

ától lavélpapiron.,

okkal is írt FL-nak. A levél nem maradt fenn.

kérhette fel FL-t, aki nem fogadta el az ajánlatot.

vet FL külföldön, németül vagy angolul

Kollár, majd Mannheim útján.

Gebiete der allgemeinen Kulturwissenschaft,

chaft und Religionsgeschichte. Herausgegeben

l. az 1. sorozat 1-15.sz. 1940-1943 között

Szabó Máté,

a MÉSZ Mesteriskola Előadásai.

II. ciklus 1972-74

Szabó Máté: Tervezővállalati szociológiai feltételek tanulságai.

Magyari Beck István, Szabó Máté: a csoportsajátosságok és a teammunka.

Magyar Építőművészet, 1979., 1-2-szám, 4-old.

Szabó Z. Máté
terve

Kiemelt megvételben, (16.000 Ft) részesült.

épületegyütteseinek
Lakókörzetek gyermeknevelési tervpályázata
1967.

Ma gyar Épitőművészet 1968.5.sz. 2.1.

Szabó Máté épitész M.D.K.

A véradó alközpont tervpályázaton ~~III. dij~~ megvétel

Társtervező: Székely József- Milcz Viktor

Magyar Épitőmüvészet 1963/6. 7.1.

M.D.K.

Szabó Máté

A Véradó állomás tervpályázaton dijazva
III. dij

Társtervező : Székely József- Milcz Viktor

Magyar Épitőművészet 1963/6. 8.1.

SZABÓ Mátyás egri kőmüves. 1775-80 között szerepel a városi adóösszeirásokban Egerben.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Szabó Mátyás, kőműves M.D.K.

1775-80. között szerepel
az egri adóösszeírásokban.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 405. old.

MDK

Szabó Michael ötvös

Remekbe készült vörösréz-plakett, vésett virágos diszitéssel, 2 db. készitették Martinus vasárhelyi és Michael Szabó ötvösök 1775.,illetve 1825-ben, melyeket az Iparmüv.Muz.tav.tárlatából a Vall.-és közokt.minister által külön kiutalványozott összegből vásároltattak.

Magyar Iparművészet, 1899. 37.l.

MDK

Szabó Mihály asztalos

Szegedi iparos. Részt vett a rókusi templom berendezési munkálatainak. (A templomot 1833-ban szentelték fel.)

Bálint Sándor: Az építészeti klasszicizmus és romantika szegedi korszaka. Tiszatáj, Szeged, 1956. aug. X. évf. 4. sz. 274. l.

Szabó Mihály

festő MDK

Egy 1899-ből datált képét őrzi a balassagyarmati ev. lelkészi hivatal.

92.

Genthon:Nógrád. 1954.

Szabó Mihály

festő

MDK

Balassagyarmat ev. lelkészi hivatalban szignált arckép /XIX. sz. első fele/:"Samuel Bánótzy"

122.o.

Genthon:Nógrád. 1954.

Szabó Mihály MDK
vásárhelyi kömüves

1899 nyarán épitette a vásárhelyi uj evang. templom kistornyát.

Kiss L.: Vás.müv. 18.o.

M.D.K.

Szabó Miklós
asztalos

A rókusi templom berendezési munkálatait végezte.

Bálint Sándor: Szeged városa, Bp. 1959. 931.

Pétanque Seniores : Stephan Mayer, Rolf Hess

Szabó i. Mihály, klz.
Majmok /tabló/
Majmok "
Majmok "

IV. Képzőművészeti, fotóművészeti, kézügyességi és bélyegkiállitás. Bp. 1936. december, 13 l.

en törtindás rozettás dísz. Kékalapú rozettás és
evélindás szegéllyel.
Mérete 190×135 cm.
erzsia, XIX. század.

ERAHÁN SZŐNYEG

irosalapú tükrében szimmetrikus elrendezésű,
is palmettákkal kapcsolt nagy sarlóleveles és
irágpalmettás dísz. Fekete keretében kettős
ullámos indadísz között virágrozetták.
Mérete 200×120 cm.
erzsia, XIX. század második fele.

'IRÁGMUSTRÁS SZŐNYEG

ötétkékalapú tükrében virágok és palmetták
özött négy madár. Pirosalapú keretében palmet-
ik, oroszlánok és antilopok.
Mérete 102×144 cm.
ıdia, XVII. század második fele.
Régi perzsaszőnyegek kiállítása. (Katalógus.)
Bp. 1936., 24. l. 41. szám.

ÁKÓCZI ERZSÉBET SZŐNYEGE (218. kép)

ürkiszkék alapon drapp, zöld, kék és halvány-
iros indás nagy virágszálak között kerek medail-
nban kardot tartó sas; kétoldalt 16—97-es év-
ámmal, alatta C(omitissa) E(lisabetha) R(ákóczi)
(e) F(első) V(adász) monogrammal.
Mérete 170×108 cm. (Egy nagyobb szőnyeg
redéke.) A címer II. Rákóczi Ferenc nővéréé,

F.Szabó Mihály, Karcag
Butélia, cserépedény
Miska kancsó, "
Kulacs, ".

Ernst Muzeum. I. iparművészeti kiállitás. 1952.
18 l.

08

ta kriptа. Északi homlokzatán egy ko-
tye. Ennek ajtaja felett 1845-ös év-
egével jól hat, egységes kompozicióju.
körül, melynek anyaga azonos, leg-
a 3. korszak anyagával, tehát 1500

bejárati részben balra a toronyfeljá-
rat. Az innen nyiló hajó háromboltsza-
szétválasztva, csehsüvegboltozattal
zt a beépitett kórus foglalja el. Ez
rom félkörives nyilással. Egyenes mell-
ik. A hajó mindkét oldalán, egy heveder
középső szakaszból nyilik a lourdesi
ejárata. A hajóhoz háromkaréjos é-
szentély félgömbboltozattal van fedve.
ggal. A sekrestye bejárata a kereszt-

Szabó Mihály

építész

Szentes

l.

Vályúval

566. C.

MAGYAR KÖNYVSZEMLE

REVUE BIBLIOGRAPHIQUE HONGROISE.

BUDAPEST VIII, MAGYAR NEMZETI MÚZEUM.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Műemlékek Orsz. Bizottságának

T. Könyvtára

Szabó Márton terve.

2. Homlokzat és metszetek. Szabó Márton terve

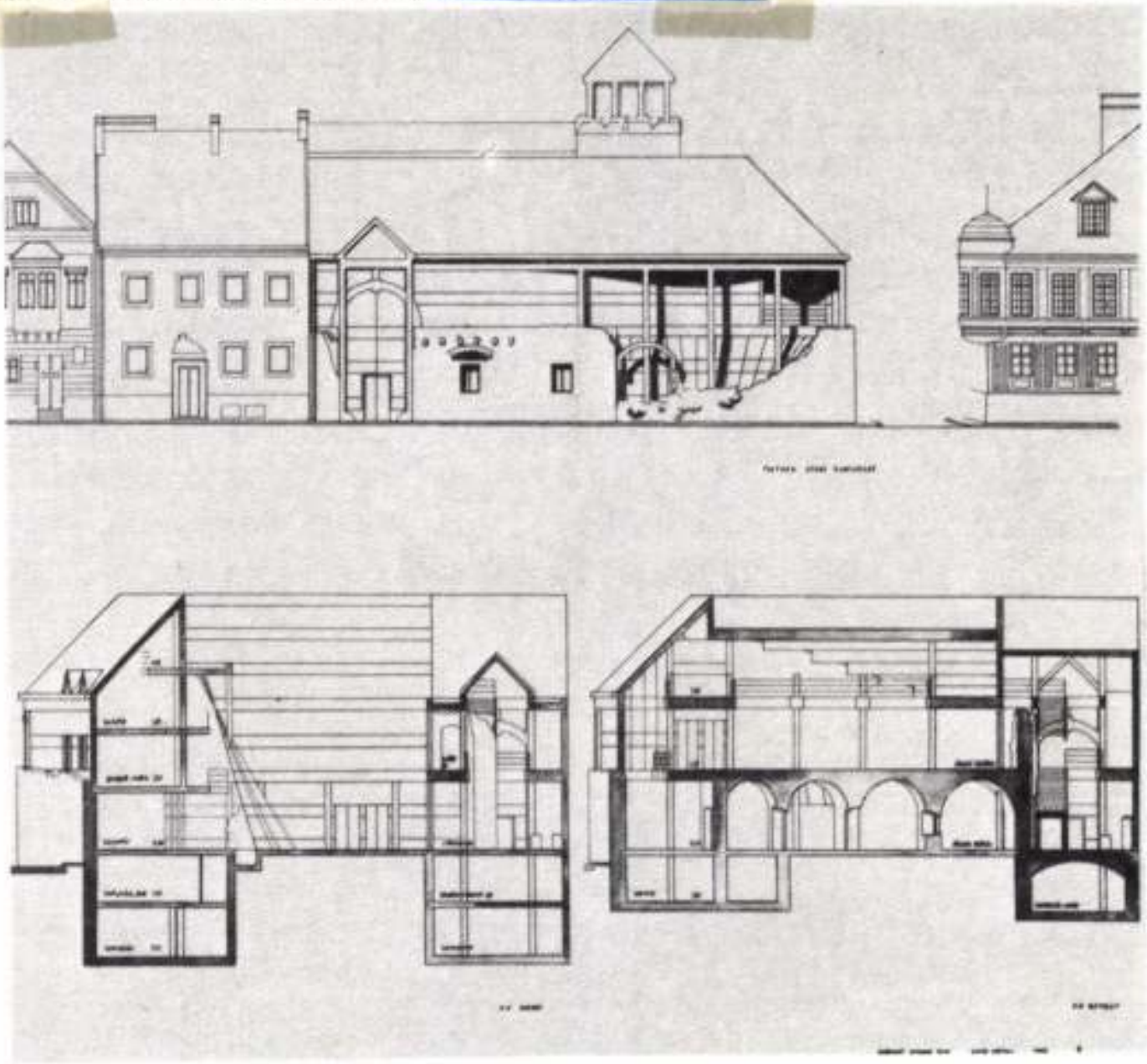

Turányi Gábor: A Mesteriskola IX. ciklusának felvételi
Fervpályázata: A Magyar Építészeti Múzeum.

Magyar Építőművészet, 1987., 6., 3-old.

megbirkózniuk a pályázóknak. (Volt már Nemzeti Szalon, Feszty körkép-csarnok, Csontváry múzeum.) És most itt van a Magyar Építészeti Múzeum, a Várban!

Súlyos történelmi, nemzeti, etikai nehezékekkel terhelt feladatok, melyekkel a „nagy" építészet sem igen tudna megküzdeni. De talán éppen a túlterhelt szituációk miatt válhatnak ezek a pályázatok izgalmas szellemi próbává, akár egy-egy mérföldkővé, ahol meg kell állni. Nem lehet csak úgy rutinból megoldani, hanem magunkba kell nézni, és egy terv
tővé, színésszé, mesterember
nunk. Az ilyen feladatoknál —
sen — nem születhetnek tömeg
praktikusan felhasználható,
nyes" pályázatok. Ennél lény
szont, hogy a „nagy témájú"
lyázatoknál minden alkalomm
olyan munkák, amelyek em
maradtak. Csomay Zsófia Ner
tervére, Ferencz István Művei
tára, Petróczy Gábor Feszty k

1

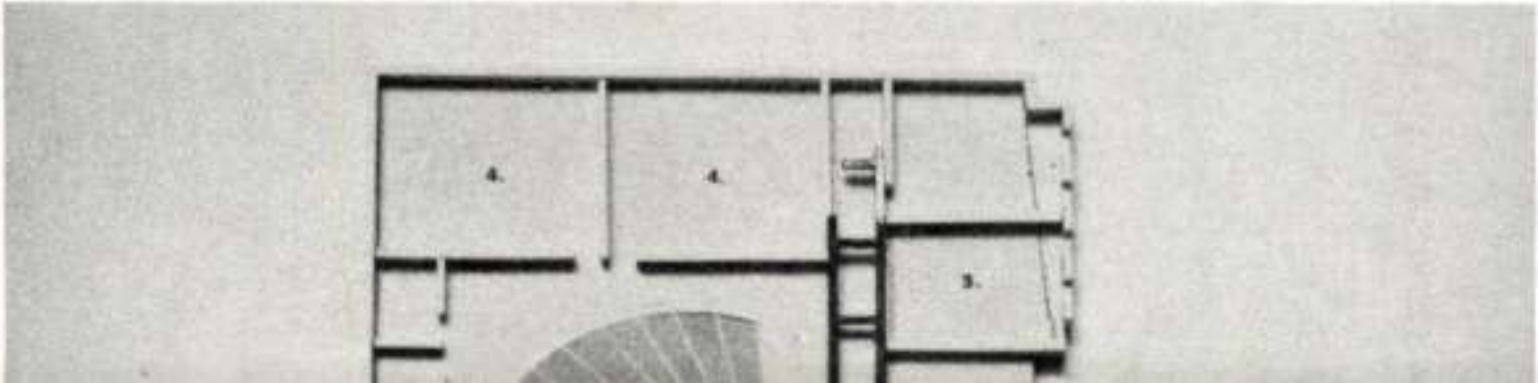

2

Ezredév

Zord fagy, kemény tél, nagy víz –

az 1838-as pesti árvíz

Új rovatunkban a millennium felé közeledve az ezeréves magyar múltban tallózunk. Elsőként az 1838-as pesti árvízről, és az árvízi hajósról, Wesselényi Miklósról olvashatnak.

Az ideihez hasonló, rekord keménységű tél volt az 1837-38-as év tele. És amint az idei esztendő szomorú krónikáját is, az akkorit is a mindent elmosó víz, az ezrek életét feldúló, egyik pillanatról a másikra minden útjába kerülőt elpusztító árvíz tette azt a telet is emlékezetessé.

Abban az évben a Duna jege már decemberben beállt a Pest fölötti szakaszon, akkora volt a hideg. Karácsony előtt azonban hirtelen enyhülés követte az ítéletidőt. Az időjárás azonban nem kegyelmezett sokáig Pest akkori polgárainak. Karácsony és újév között megállás nélkül szakadt az eső, mintha dézsából öntötték volna. A folyó vízállása rohamosan emelkedett, és csak nem akart abbamaradni az égi „áldás", ami az akkori polgárok számára a legnagyobb csapással vált egyenlővé: Buda mélyebben fekvő utcái víz alá kerültek, helyenként méter magasan is állt a víz. De a megpróbáltatásoknak ez csak a kezdetét jelentette. Az igazi tragédia még nem következett be. A január hatalmas fagyokat hozott, a folyó ismét beállt, és a pesti oldalon a fenékig fagyott. Január második

hetében megérkezett a hó is: a havazások méteres takarót borítottak az agyonfagyott városra. Az enyhülést csak a február hozta meg: ám az olvadás és a kitartó esők nem a végét jelentették a gyötrelmeknek, ellenkezőleg. Siettették a feltartóztathatatlan, apokaliptikus katasztrófát. Az előjelek, amelyek a baj közeledtére figyelmeztetnek, sokasodnak: ám mindhiába kongatják a kevesek a vészharangot, a hatóságok nem tesznek semmit, késlekednek a döntésekkel. Amikor pedig már nyilvánvalóvá válik, ami történni fog, kapkodó, szervezetlen minden, ami történik, esetleges és kevés ahhoz, hogy megvédje a várost és polgárait a megáradt folyótól. Március elején reked meg Kisoroszinál a jég, a torlasz pedig egyre növekszik. Az ár negyven kilométeres szakaszon mindent elpusztít, Vácot lemossa a föld színéről a víz. A „jégdugót" kilökő óriási víztömeg március 13-án érte el Pestet. Az az alig másfél méteres gát, amit homokból és trágyából építettek meg egy kb. százharminc méteres szakaszon, és amely Pest városát lett volna hivatott megvédeni az árvíztől, az óriási víznyomás alatt szinte összemorzsolódik. A teljes összeomláshoz csupán egy-két órára volt szükség. Amikor a gát este átszakadt, a víz immáron feltartóztathatatlanul rázúdult a városra. Pest 4245 épületéből 2281 dőlt össze, vagyis a város fele elpusztult. A halottakat számba sem vették. Az árvízi hajós Wesselényi Miklós naplójában a következőket olvashatjuk: „Képzeltem, hogy a külváros szegény lakosai kis házacskáikban minő rémületben lehetnek, de hogy ennyi ezer élet forog veszélyben, azt nem gondoltam." Jókai Mór „Kárpáthy Zoltán" című regényének híres árvízi jelenetében ekképpen emlékezik meg Pest történetének egyik legborzalmasabb éjszakájáról:

„Talpon volt már minden ember, tele munkával minden kéz; akiben csak ép szív dobogott, akiben csak bátor, emberszerető lélek élt, sietett menteni, szabadítani azokat, akik nálánál erőtlenebbek, akik nálánál nagyobb veszélyben vannak. Minden utcán, minden téren lehet látni e küzdő hősöket, kik ajtókból, gerendákból összetoldozott lélekvesztőkön siettek embertársaik mentésére. A történet feljegyezte lapjaira e hősök, e bátrak neveit, s nem méltók-e e nevek, hogy iránt a későbbkori költő lelkesülni tudjon; kik merész, elszánt csatát vívtak – az *enyészet* ellen, ezer veszéllyel terhes három nap, három éjjel tartó harcot; s diadalmasan tértek meg abból, mert a mint a romboló vész kétharmadát a fővárosnak sírhalommá változtatta, e derék, e bátor férfiak küzdése mellett nem jutott annyi sír számára több halott, csak *minden ezer közül egy!* – (Hiteles kimutatás szerint.)"

HANSÁGI

Felhívás

A Magyar Honvédség Budapest Fővárosi Hadkiegészítő Parancsnokság „B-C" és „C" kategóriás gépjárművezető-képző tanfolyamot szervez. Az így megszerzett „C" kategória a várhatóan 2000-től bevezetésre kerülő „C" és „C 1" kategóriákra is érvényes lesz.

A jelentkezés feltételei:

- betöltött 18. év
- katonai szolgálatra való egészségi alkalmasság
- a jelentkező életvitele lehetővé tegye, hogy a jogosítvány megszerzését követő egy éven belül bevonuljon sorkatonai szolgálatra.

A képzés költségeihez a honvédség közel 80%-os kedvezménnyel hozzájárul.

Jelentkezni lehet:

A kerületi Polgármesteri Hivatalok katonai főelőadóinál, valamint a Magyar Honvédség Budapest Fővárosi Hadkiegészítő Parancsnokságon. II. Pasaréti u. 84.

Tóth Éva kat. főea.
V. Erzsébet tér 4. II. em. 202.
Tel.: 318-59-90/463

Galéria

Szabó Márton festőművész

Ritkaságnak számítanak manapság a realista festők. Az alkotók többsége úgy érzi, hogy a realizmus túlhaladottá vált, az élethű ábrázolásra már nincs szükség a képzőművészetben, hiszen ezt az igényt teljes mértékben kielégíti a fotó, a videó és egyéb digitális eljárások. Talán ennek a szemléletnek a vadhajtásai – az üresen hagyott vászon mint műalkotás, vagy a szürkére mázolt rongyok, melyek az „elidegenedést" fejezik ki – juttatták a közönséget abba a dacos állapotba, melynek eredménye a teljes érdektelenség a kortárs alkotók művészetével szemben. Azok, akik megelégelték a hasonló „önkifejezéseket" talán nem figyeltek fel arra sem, hogy a fiatal alkotók közül egyre többen szakítanak ezzel a felfogással és kezdenek a „régi", az „érthető" szabályok szerint festeni. Ezen régi-új szemlélet tipikus képviselője Szabó Márton festőművész.

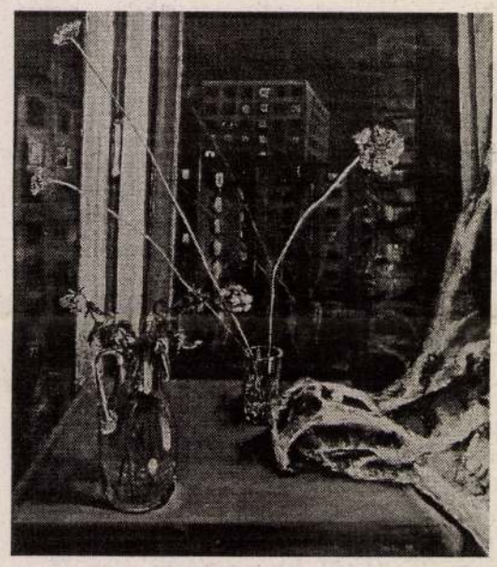

– Mi az oka annak, hogy realista stílusban festesz?

– Úgy gondolom, az, amit látok, gazdagabb, mint a fantáziám. Nem akarok nem létező dolgokat kitalálni és azt megfesteni, sokkal jobban izgat, hogy egy növény levelének színeit eltaláljam. Sokszor festek fotó alapján, néha pedig ötvözni próbálom a fotóművészetet a festészettel. Amit jelenleg csinálok, az erősen kötődik a lakásban való létezéshez. Vannak dolgok, tárgyak, látványok, melyekkel az ember együtt él, mégsem mindig veszi észre őket. Én ezeket szeretném megfesteni. Igyekszem a képeimbe beemelni az ellentétes pólusokat: a „kint" és a „bent", az észak és dél világát. Gyakran nagyítom ki egy képemen egy másik kép részletét, vagy épp egy nagy képről festek egy kisebbet. Úgy érzem, amikor igazán sikerül az, amit szerettem volna, a képen megteremtődik az ellenpontokra kiírt harmónia.

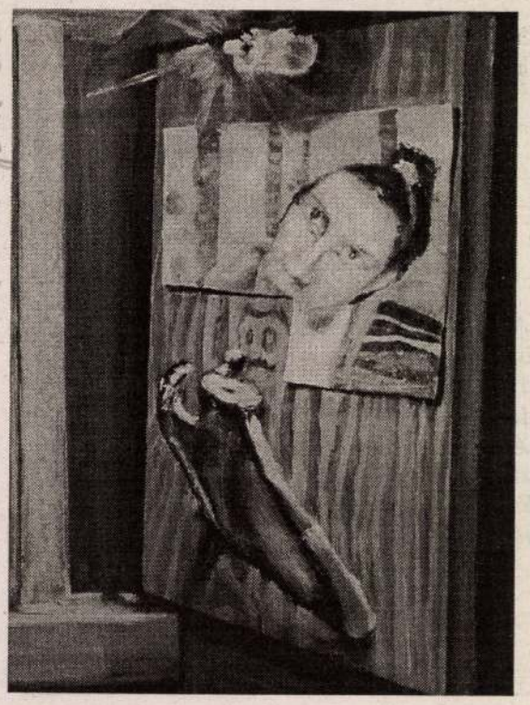

– Gyakran festesz sorozatokat...

– Valóban fontosak számomra a sorozatok, de ugyanennyire igyekszem figyelni arra, hogy önmagukban is megálljanak a képeim.

– A mai kor festészete eléggé eklektikus, nem igazán lehetne egy stílusnévvel illetni az ezer, egymás mellett élő irányzatot. Mi erről a véleményed?

– A jelenlegi helyzet a huszadik század elejére vezethető vissza, amikor egymás után alakultak a különböző iskolák. A későbbi korok festői, így a jelenleg élők is, olyan „csomagokat" kaptak kézhez, amelyek közül még egy sincs igazán kibontva. Sokan azt állítják, hogy már minden meg van festve, már nincs mit kitalálni. Ami engem illet, meg vagyok győződve arról, hogy ezek a szellemi irányzatok az igazi kiforrás, kifejlődés helyett egész egyszerűen leváltották egymást, ahelyett, hogy kapcsolatba kerültek volna egymással vagy a klasszikus festészettel. Csak most kezdjük felfedezni, hogy ötvözni lehet őket és ezáltal egészen új dolgokat lehet teremteni belőlük.

– ZORA –

Kiállítások

Bank Center (Szabadság tér 7-9):
Demény Miklós kiállítása
január 31-ig

Dorottya Galéria (Dorottya utca 8.):
Szabó Pál kiállítása február 7-ig

Dovin Galéria (Galamb u. 6.):
Ernesto Tatafiore kiállítása
március 3-ig

Stúdió galéria (Képíró utca 6.):
Kispál Szabolcs kiállítása
február 6-ig

Vigadó Galéria (Vigadó tér 2.):
Nagy Sándor Zoltán kiállítása
január 31-ig

Szabó Márton festő 1999. jan 27

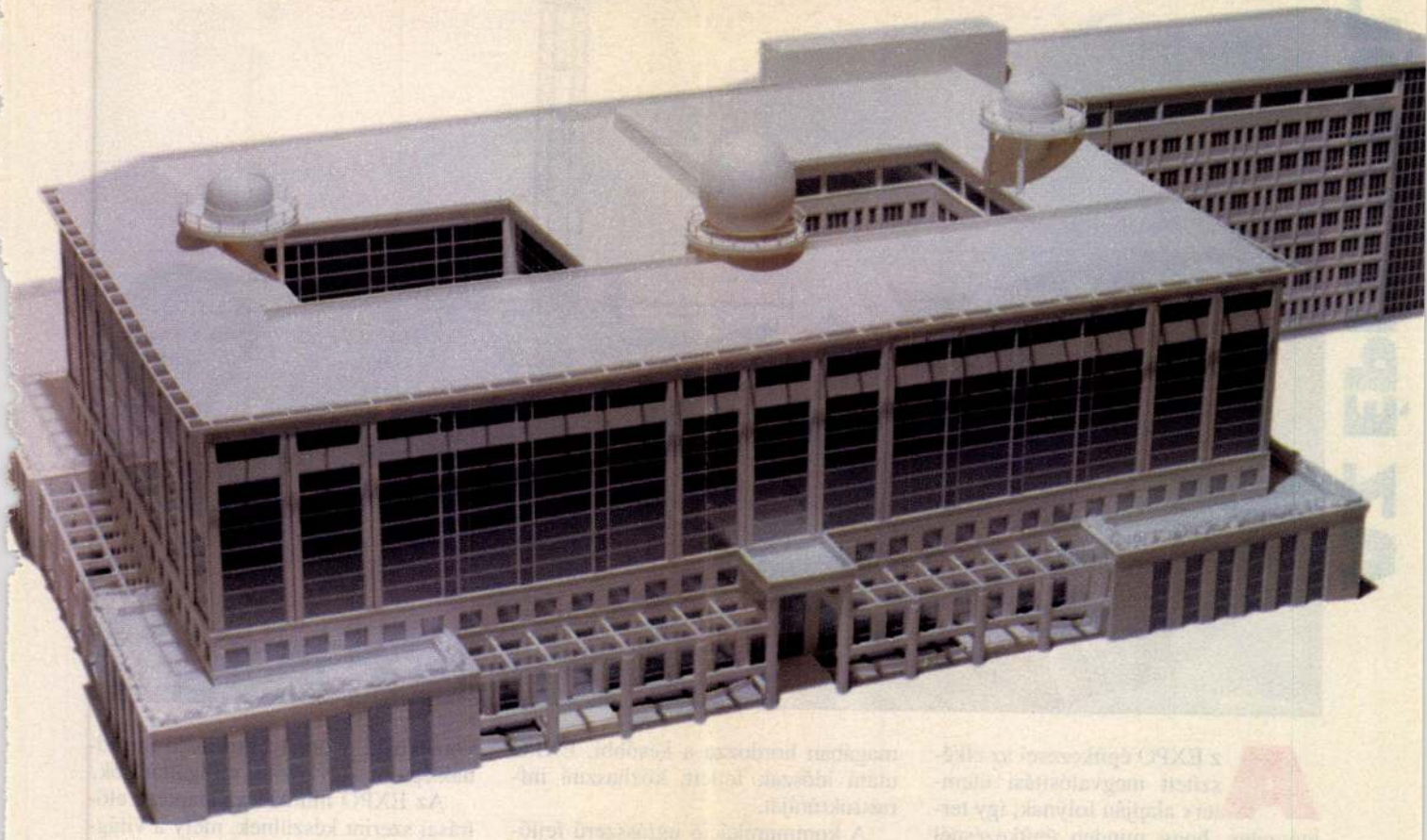

Ilyen lesz az 52 ezer négyzetméter alapterületű épület, amelyben a világkiállítás irodái, sajtó és információs centrum lesz. A világkiállítás után az ELTE Természettudományi Tanszékének kémiai és fizikai fakultásának helye lesz. Az épületet Mányi István, Gerő Balázs, Szabó Márton vezette, Középülettervező Rt., illetőleg az Ipari Épülettervező Rt. munkacsoportja tervezte.

Az EXPO és az egyetemek

Az 1996-os budapesti világkiállítás tervezésben, hasznosításban, utóhasznosításban és talán finanszírozásban is legizgalmasabb projektje az egyetemi létesítmények együttese. Nagyon egyszerűen fogalmazva, ezekbe az épületekbe befektetett minden forintot kétszer használnak fel, hiszen amikor ezek az épületek világkiállítási funkciójukat betöltötték, új életet kezdenek, és megkezdődik évtizedekre, vagy akár évszázadokra szóló hivatásuk teljesítése.

Talán kevesen emlékeznek rá, hogy valamikor a lágymányosi területet kiállítási területnek, majd egy újabb döntés eredményeképpen évtizedek óta az egyetemi fejlesztések tartalék területének szánták.

Amikor a lágymányosi területre esett a választás, nem is nagyon lehetett más utóhasznosításra gondolni, mint az egyetemire. Ami az építkezéseket illeti, természetesen az ésszerű gazdálkodás azt kívánja, hogy egyes épületek teljes egészében megépüljenek az EXPO-ra, mások pedig csak a szükséges mértékig készüljenek el a világkiállítás megnyitásáig. Az Eötvös Lóránd Tudományegyetem északi és déli tömbje közül az északi tömb készül el az EXPO-ig, a déli tömböt pedig az EXPO után kell befejezni. A Világkiállítási Iroda a hasznosításra és ebből adódóan a megvalósításra vonatkozó valamennyi döntését, a Budapesti Műszaki Egyetemmel és az Eötvös Lóránd Tudományegyetemmel jól együttműködve, közösen hozta meg. Az építési költségek a felsőoktatás fejlesztését szolgáló Universitas kötvény kibocsátása nyomán hosszú távon biztosítottak. A déli egyetemi tömbben, amelynek csupán földalatti része készül el 1996-ra négyszáz férőhelyes garázst helyeznek el, míg az úgynevezett északi tömb az EXPO idején a szervezőknek, a VIP irodáknak, az informatikának, a sajtónak a központja lesz, s itt kapnak helyet a megyék bemutatótermei is.

Az egyetemi építkezés kapcsán arról is be kell számolnunk, hogy a magyar pavilon, az 1,2 milliárd forintos osztrák pavilon, melyet Ausztria az expó után a magyar egyetemeknek ajándékoz, illetőleg a Vatikán állam bemutatkozását szolgáló épületegyüttes, valamint a világkiállítás idején rendezvény és konferencia központként, kulturális centrumként, illetőleg téma pavilonként müködő épületek – véglegesek. Ezeket nem bontják le, sőt új oktatási funkciójuknak megfelelően – megközelítően 140 ezer négyzetméter alapterülettel – szervesen beépülnek az utóhasznosítási blokkba, akár, mint egyetemi előadók, akár, mint az egyetemi campus temploma, akár mint sport és kulturális centrumok. Ezek építése csakúgy, mint az északi és déli tömbbé már megindult, az ütemezésnek megfelelő átadásuk 1995 végén, illetve 1996 tavaszán várható.

Szabó Márton épülete

Az EXPO építkezései az elkészített megvalósítási ütemterv alapján folynak, így természetes, hogy minden építkezésnél meghatározó és kiindulási alap az infrastruktúra, a közművek készültségi állapota. Az expó közművei – az úgynevezett gerinchálózatok – elkészültek. A fentiek vonatkoznak a vízre, a szennyvízre, távfűtésre és a gázra, tehát elmondható, hogy a terület teljesen közművesített. Ezeknek a közműrendszereknek a megvalósítása olyan közösségi feladat volt, amely már most magában hordozza a későbbi, EXPO utáni időszak fejlett, közhasznú infrastruktúráját.

A kommunikáció ugrásszerű fejlődésének korában és a kommunikációval fémjelzett világkiállításon a távközlési rendszerrel más a helyzet. Nemcsak a finanszírozás, hanem a korszerűség okán is az infrastruktúrának ezt a részét a világon mindenütt többnyire vállalkozással oldják meg. A Világkiállítási Iroda az EXPO távközlési rendszerére rendszertervet írt ki, amely optikai és mobil hálózatokra vonatkozik, s amelyekre majd rá tudnak épülni a távközlési szolgáltatások.

Az EXPO munkái az alapterv előírásai szerint készülnek, mely a világkiállítás megrendezésének konkrét feladatokra lebontott, ütemezett programja. Az alapterv – egyfajta „műszaki alkotmánya" a kivitelezésnek – a létesítményjegyzékben szereplő valamennyi objektum megvalósításához szükséges idő- és pénzmennyiséget, illetve minden egyéb munkaerő- és anyagszükségletet nyilvántart korszerű számítógépes rendszerében is.

Vagyis Vásárhelyi Márton szép metszvényét ott találván az atyamesternél, 50 év múlva szintén mesterremekül lemásolta Szabó Mihály is. A XVII-ik századbeli rajzminta leszármazott ekként egészen érintetlenül már a XIX-ik századba.

A miskolci céhben különben sok alkalom volt tanulni. Szomszédos volt a kassai híres céh és *Kecskeméti ötvös W. Péter* ezüstműveinek egy része ott őriztetett sok drága remekmívű edénynyel együtt a miskolci eklézsián.*

Egyébiránt a Vásárhelyi Márton-féle véset rajzához csaknem teljesen hasonló mintákat látunk a XVIII. és XIX. század elején a pesti céh mintalapjainak levonatain is, sőt 1772-ből egy másik Vásárhelyit, minden valószínűleg az előbbeninek rokonát *Józsefet* is megtaláljuk ott.

Tekintettel arra, hogy a sokszorosító művészetek sorában oly magasan álló rézmetszés már bölcsőjében, hogy úgy mondjam együtt születik az ötvösséggel, alkalmat veszünk majd magunknak, hogy e kérdésre még visszatérjünk.

Dr. Szendrei János.

* Lásd: *Ballagi A.* Kecskeméti W. Péter ötvös könyve, 1884. 47. lap. *Radisics J.* Magyar műkincsek 1896. I. k. 72. l. *Mihalik József* Kassai ötvösművek a miskolci ev. ref. eklézsia kincstárában. Arch. Ért. 1894. 331. lap. *Pesti ötvös céh mintalapjai.* Orsz. Magy. Iparművészeti Múzeum.

Györgyi G. rajza.

A vésés teknikája rendkívül gondos és ügyes kézre vall. Az egész alatt szépen rajzolt mondatszalagot találunk, rajta a mester nevével:

MARTINUS VASARHELI FETZIT.

(így) és alatta két oldalt 17—75 évszámot.

Az ornamentikából bátran mondhatjuk, hogy Vásárhelyi Márton ezt a lapot egyszerűen lemásolta a céh ládájában talált valamely XVII-ik század végéről való remekről s hogy úgy ezt, mint fentebbi állításunkat a motivumok százados leszármazására nézve igazoljuk, mellette bírjuk e lap hajszálnyira hasonló párját, a melynek ugyanazért rajzát nem is ismételjük, hanem csak a mondatszalag rajzát adjuk róla, melynek a fölirata:

MICHAEL. SZABO. FECIT. 18—25.

1897/98.

MDK

ifjú Szabó Mihály, farekas

Az ifjú népművész kitüntetést kapta.

–: Kiváló népművelők és népművészek, ifjú népművészek ~~[illegible]~~ kitüntetése

5.

Népszabadság, Bp. 1970. aug. 19.

Szabó Mihály MDK

szerepelt a Móra Ferenc Muzeumban rendezett köztéri szobrok kiállitásán.

"Irókázó"

Dér István: Három kiállitás.

Dél-Magyarország. 1963 jun 29.

MDK

Szabó Mihály.ács

Domokos Györggyel épitette a magyarásárositemplom haranglábát 1699-ben.

II.kiadás.352.l.

A magyarországi müvészet története I.
Budapest 1961 II. kiadás

MDK

Szabó Mihály, Opmokos György ácsok

Magyarsáros, unit, templom haranglába. 1699./foto/

A magyarországi művészet története I.
Bpest, 1961. II. kiadás. 354.1.

mak

Szabó Mihály fazekas

Karcag

Zöldmázas étkészlete a kiállitason

u. Varga Marianna. A Népművészek Mesterei

kiállitásán

Népművelés 1963. 11. sz 34. sz

ifj. Szabó Mihály farekas

Karcagon él.

Szerepel a III. Orsz. Gerencsér Sebestyén farekas kiállításon

K. 1.: Farekas találkozó a pécsvárad. leányvásáron

Következeti Hirlap 1968 X. 17

F. Szabó Mihály
népműves

M.D.K.

Karcagon készült butyhosával
vett részt a tarlalon

Ó nagy György: Mohácsi korsók, siklósi maiasedények...
Dunántúli Napló, 1958. jun. 25 - 2 lap

~~Domokos György~~ és

Szabó Mihály

ácsok

magyarsárosi faha-
rangláb mesterei.

Épült 1699. Ma is áll.

Baloghmüvel

549 l. (képpel)

556. l.

nincs céd a

2222. SZULTÁN FUTÓSZŐNYEG, barnás ala
Sultan Laufteppich, mit Medaillone. XIX

2223. FERAHÁN-SZŐNYEG, piros tükrében

en kék alapon rozetták, barna alapu kerettel. XIX. sz.
etten. XIX. Jh. 110×520 cm.

kék alapon indákkal kapcsolt rozettás disszel. XIX. sz.
ssettendekor. XIX. Jh. 100×570 cm.

hasonló az előbbihez. XIX. sz. — Kurdistan Laufteppich
0×590 cm.

n hét medaillon, keretében ferde fürészes levelek. —
laillone. XIX. Jh. 100×340 cm.

ás tükrében három kék alapu medaillon. XIX. sz. —
X. Jh. 245×295 cm.

Közép-Ázsia, XIX. sz. — Sumaktasche. Central-Asien,

rajzzal. XIX. sz. — Sumaktasche, XIX. Jh.

. Beludsisztán, XIX. sz. — Sumaktasche. Beludshis-

értani rajzzal. Közép-Ázsia, XIX. sz. — Sumaktasche,

számhoz. — Sumaktasche, ähnlich zu Nr. 2246.

számhoz. — Sumaktasche, ähnlich zu Nr. 2244.

számhoz. — Sumaktasche, ähnlich zu Nr. 2247.

számhoz. — Sumaktasche, ähnlich zu Nr. 2245.

éppel, mértani disszel, XIX. sz. — Karamani-Teppich,

id Szabó Mihály, fazekas

● ID. SZABÓ MIHÁLY karcagi fazekas népművész munkáiból kiállítás nyílik ma délután Karcagon, a Nagykun Múzeumban.

– o – id. Szabó Mihály

12.

Esti Hirlap, Bp. 1976. nov. 16.

Id. Szabó Mihály fazekas népművész

Karcag:
Id. Szabó Mihály karcagi fazekas népművész munkáiból nyílt bemutató a Nagykun Múzeumban.

/

Magyar Kereskedelmi, 1976. dec. 1.

Szj. Szabó Miklós

Csoportkiállításon szerepelt Karcágon.

Kolozsvári Magyar Népszava 1967. aug. 12.

Szabó Mihály

Csoportkiállításon szerepelt Karcagon.

Szabolcs megyei Néplap 1967. aug. 12.

~~Domonkos György~~

Szabó Mihály

A magyarsárosi unitárius fatornyot 1699-ben épitették.

l.

Biró Erdélyi 20. l.

~~[illegible]~~

Batthányi Kálmán gróf (archépe. Jekt.)

Kiadta Szerebyszoma. Druck

v. H. Gerhart in Wien. —

19 x 21 cm.

För. Kvt. B. 769/293. —

Petrik,

Bér...

~~Domokos György~~

és Szabó Mihály

mics ed.

ácsok 1699.

A magyarsárosi harangláb (Kiskunkutlo vm.) mestérei.

Tóth János dr techn.:

A keleti és a nyugati szerebység építészeti kapcsolatai. Technika. 1942. 9-10 sz.

Képpel.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

~~Domokos György~~

és

Szabó Mihály

ácsok

nincs led

készítettek a magyarsárosi faharangtornyot 1699-ben

Kepe repr.

Balzlel 20. ábra

Ifj. Szabó Mihály

csoportkiállításon szerepelt Karcagon.

Szolnok megyei Néplap 1967. VII. 28.

Szabó Mihály

Csoportkiállításon szerepelt Karcagon.

Kolnok megyei Néplap 1967. VII. 28.

Szabó Mihály

vásárhelyi ~~[illegible]~~ Kőműves, az új evang. Sempl. Asszonyát ő rémítette ~~1841–43 években~~.
1899-ben

Kiss Lajos, Vásárhelyi művészélet, Bp. 1957.

18 l.

Szabó Mihály

Tatai fazekasmester. A Fazekas utcában lakott.

Kömendi Géza: A tatai fazekasság története Komárom, 1964.
13,0.

F. Szabó Mihály fazekesmester

Kántor Sándor tanítványa, kaszagi fazekes

Molnár Lőrlő: Fazekasság Bp. 1963.

14.o.

F. Szabó Mihály fafaragó mester

1955-ben a „népművészet mestere" címet kapta.

Molnár László: Fafaragók. Bp. 1963.
29. o.

F. Szabó Kihály farekasmester

Teás készlet
1961.
a Művén tulajdona.
Repr.

Molnár Lóuló: Farekonág. Bp. 1963.
33.o.

Ifj. Szabó Miklós

"Ifjú Népművész" címet kapott

Székely Gabriella: Barackmag és ácskopiac

Megyar Ifjúság, Bp. 1970. aug. 28.

Szabó Mihály

és Domokos György építette 1699-ben

a magyarsárosi haranglóbat.

A magyarországi műv. tört. I. 244.

Corvina 1970.

Szabó Mihály

A "Képművészet mestere"

Szerszi mozait
Csongrád megyei Hírlap 1970. aug. 19

MDK

Szabó Mihály, népművész,
Jarekas

A Karcagi népművész 60 kg nyersanyagot ritt magával otthonról Helsinkibe, hogy ott a kiállításon a helyszínen mutassa be: hogyan készül a csupor, a pálinkás butélia stb.

Békés Attila: Hódít a Nord Sifon 4.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. szept. 23.

MDK

Szabó Mihály, gyermekrajzoló

1966-ban részt vett a budapesti gyermekrajz-kiállításon. (4-5 éves volt akkor.) Most rajzvizsgálat ügyében keresik.

—: Közlemények 11.

Népszabadság, Bp. 1970. szept. 12.

Szabó Mihály

Az utolsó hódmezővásárhelyi szürszabóról
szerzett apró riport.

Az utolsó szürszabó (Moldvay Győző)
(Szarai Kárhép)

Magyar Hírlap, 1968 augusztus 28. 4. l.

MDK

Szabó Mihály

Az Iparművészeti Múzeumban eredeti vésett lap, amely a miskolci ötvös-céh hagyatékából került oda; szerzője Szabó Mihály (1825).

-6-: Régi magyar ötvös-rézmetszők.

Magyar Iparművészet, 1903. 221-224.l. Képpel.

SZABÓ Mihály, pozsonyi órásmester

Michael Sz. bürgerl. Uhrmacher, 7 hetes leánya meghalt. (1790, 893 l)

—

U. az, 5 hónapos fia meghalt. (1795, 987 l)

Pressburger Zeitung
(Genthon)

Kassa

Szabó ötvös Mihály, 1623-1641

Arch.Közl.1899. XXI. 257

ifj. Szabó Mihály

30 éves karcagi fazekas népmüvész alkotásaiból nyilt kiállitás a Mátravidéki Cukorgyárak hatvani müvelődési házában.

Magyxar Hirlap 1975 8.évf. 86/6

ifj Szabó Mihály

karcagi fazekas népmüvész kerámiáiból máj.13-án kiállitás nyilt Jászberényben.

Magyar Hirlap 1975 132/8

Szabó Mihály

fazekas népmüvész kiállitása nyilt meg a hatvani cukorgyár és konzervgyárx müvelődési házában.

Magyar Hirlap 1975 8.évf. 85/8

Szabó Mihály, ifjú festőművész

Alkotásaiból kiállítás nyílt Karcagon.

Magyar Hírlap, 1970. IV. 13. 8. l.

Szabó Mihály, ács; népművész

Alkotásaiból kiállítás nyílt Karcagon.

Magyar Hírlap, 1970. IV. 13. 8. l.

ifj. Szabó Mihály, fazekas

L. Perez János

Szegedi nyári Tárlat

2.

Esti Hirlap, Bp. 1979 jún. 9.

id. Szabó [Mihály], parenas

L.: ifj. Szabó Mihály

ifj. Szabó Mihály; Ha volaki kiszłań... 40-44

Jószkunsáq, holnok, 1979. dec. XXV/4.

ifj. Szabó Mihály, fazekas

NÉPI IPARMŰVÉSZEK KIÁLLÍTÁSAI. Szegeden, a Juhász Gyula Művelődési Központban ifj. Szabó Mihály karcagi fazekas, a népművészet ifjú mestere munkáiból, a pesterzsébeti Csiliben pedig mezőtúri fazekas iparművészek — Busi Lajos, Gonda István és Kósa Klára — alkotásaiból nyílt meg bemutató tegnap.

– Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1979 jún. 23

Fénykép

Kab. Mův.: 211/3. Hegedűsné

F. Szabó Mihály (Karcag): Lakodalmas kulacs

Keményeserép

Falus Károly

Neg. nincs

F. Szabó Mihály iparmivész.

Szab.Nép.1952.194.sz.aug.17. 7.l.

F. Szabó Mihály karcagi mester M.D.K.

Résztvett a kiállitáson

zöld-fekete gye tyamártó

/F.R./Megnyilt a némüvészet mestereinek idei kiá.

Magyar Nemzet 1964. szeptember 8. 5.l.

M.D.K.

MDK

F.Szabó Mihály

"Karcagi biró"

Rényi P: Az 1. Iparm.kiáll. Szabad Nép, 1952. aug. 17. 7.1.

mdk

F. Szabó Miklós

Karcagi fazekas népművész.

A Népművészet Ifj Mestere

Népművelés, 1956, 9. sz. Látó borító belseje

F. Szabó Mihály

karcagi farcsos

lásd

Szabad Művészet

1952. 8. n. 381. l.

államtitkár.

F. Szabó Mihály

Karcagi parasztasszony

1953. a népművészeti pályázaton I. díjat kapott.

Szabad Művészet
1953. 3 sz. borítók
A Népművészeti pályázat eredménye.

E Lengyel Gy.

F. Szabó Miklós
népműves

MDK.

Gyertyaöntő edénye volt a kiállítás legszebb darabja a szerző szerint.

(Gyurkó): Az népművészet mestereinek kiállítása
Élet és Irodalom, 1964. szept. 19 - 5 hasp.

M.D.M.

F. Szabó Mihály
nyomtatvány

Gyertyamáltó edénye volt a
kiállítás legszebb alakja a
orszaló szerint.

(gyerkő) Itt nyomtatvány mesterünk kiállítása
Élet és Irodalom, 1964. szept. 13 - 5 kap.

F.SZABÓ Mihály fazekas M.D.K.

mázas kun-pohár

Sárvári Mária: A népművészet mestereinek kiállitása

Magyar Nemzet 1962. augusztus 31 4.l.

F. Szabó Mihály.

Karcagi népi ipar művész

I. ~~Képzőmű~~ Ipar művészeti Kiállításon „Karcagi bíró" – ja szerepel (említve)

Szabad Nép, 1952, aug. 17

ifj. Szabó Mihály MK

Résztvett a gyermekrajzkiállításon.
A szakszervezet kulturbizottsága értékelése
szerint az II. korcsoportban / harmadik és
negydik osztályosok/ második lett
"Huszár" vizfestményéért.

--:Kik rajzoltak legjobban.
Esergó, 1962. ápr 17.

F. Szabó Mihály, Jazeka

L.: Kántor Sándor

Horváth Hanló: Világhírű

4

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. júl. 5.

ifj. Szabó Mihály, Jarekas
népmüvész

Jászberényben nyílik meg
tárlata.

– : o ifj. Szabó Mihály 12.

ESTI HIRLAP Bp. 1975. máj. 13.

Közben készültek az újabb darabok. Sokan megtudták, hogy mivel foglalkozom, eljöttek, beszélgettünk, vitatkoztunk. Ez nem magyar, hanem török kerámia — állították egyesek. A vélemények nagyon megoszlottak. Engem a néprajz eredményei mellett a régészeti feltárások is nagyon érdekeltek. Ásatásokat néztem meg, kíváncsi voltam más múzeumok anyagára is. Az út Egerbe vezetett.

1973-ban ismerkedtem meg az ásatásokból előkerült cserepekkel. Nagy meglepetésemre egyik-másik az összetévesztésig hasonló volt a szolnoki anyaggal. Mind azonos stílusúak, sokszor azt az érzést keltették bennem, mintha a két múzeum anyagát ugyanaz a kéz készítette volna. Sőt egy tál tökéletesen meg is egyezett. Itt kerültek elő az első madarak, amelyek aránylag épek voltak. Végtelenül megörültem, mert mostmár legalább volt valami fogalmam, hogyan is nézett ki egy középkori fazekas madara. Ugyanis az eddigi töredékes madáranyagot is bátrabban tudtam feldolgozni.

Debrecentől az 1971-es első tanulmányutam óta sem tudtam elszakadni. Ide mindig örömmel megyek, a múzeumban barátként fogadnak. Kiderült, hogy itt is van a régészeti raktári anyagban néhány hódoltság kori edénydarab. Ez a debreceni fazekasság valami szenzációs! Századok, stíluskorszakok figyelhetők meg a múzeum anyagában. Megint gazdagabb lettem 3—4 madaras tál töredékével. Azóta születnek a legszebb madaras tálaim, olyan hatással voltak ezek rám. Gyönyörű, hosszúlábú, egészen szokatlanul hosszú lábú madarak! Ez mindenképpen kötődik a tájhoz, hiszen itt a mocsaras, nádas vidéken természetes, hogy az ilyen hosszúlábú, gázló madarak honosodtak meg. Nyilván ezért festettek a fazekasok is ilyeneket az edényeikre! Magamból kiindulva el tudom képzelni, hogy a régi fazekasok is a környezetüket, a természetet szerető, és mindenre gyorsan, érzékenyen reagáló emberek lehettek.

Az eddigi színvilághoz képest újat jelentett az a kis zöld színű szilke, amelyik elém került. Eddig fehér és csontszínű, valamint sárgás alapszínűek voltak.

A munkámban folyamatosan nagy segítségemre volt a helyi, karcagi múzeum. Kemencebontások után szinte mindig együtt néztük meg, értékeltük a legfrissebb darabokat. Sokan voltunk közösen gyűjteni is. 1974-ben Miskolcon, 1975-ben pedig Sárospatakon és Kecskeméten közösen néztük át a múzeumok anyagát. Sárospatakon újabb zöld alapszínű edényekre bukkantunk.

Az említett múzeumokban mindenütt találtam újabb motívummegoldásokat, de elmondhatom, hogy összességében nézve meglehetősen egységes képet adnak: legáltalánosabbak a tálkák, ezekből készült különböző méretekben a legtöbb. De van egy-két kancsó, sőt butykos forma is. A debreceni és egri kancsó megegyezik, az előbbi írókás, az utóbbi egyszínű mázas edény.

Ma még a kutatás keveset tud arról, hogy a középkori magyar kerámiának az előzményeit merre keressük. Nyilvánvaló, hogy mint más kulturális javak esetében is többféle hatással kell számolnunk. Nem zárhatjuk ki a török kultúrával való találkozást — ezért is terveztem egy tanulmányutat török földre, amelyik nem valósult meg — de valószínűbb, hogy Keleten kell keresnünk örökségünket. Megkapó az, hogy a mai közép-ázsiai cserepek és az általam feltárt középkori magyar cserepek között milyen sok hasonlóság van a motívumvilágban.

Az idő telik, szépen dolgozzuk fel az eddig összegyűjtött anyagot, sőt újabb múzeumokba is el szeretnék jutni. Természetesen arról szó sincs, hogy ez a munka restaurálás vagy másolás, az anyag töredékes nagyon, így inkább azt hiszem, hogy az a helyesebb megfogalmazás, hogy ebben a stílusban dolgozom.

Szabó-Massányi Kinga

Magyar Hírlap 37. évf. 40. sz. 2004. febr. 17.

14. l.

• **Szabó-Massányi Kinga** Erdély című fotókiállítása pénteken délután hatkor nyílik a Vista Kávézóban (Bp. VI., Paulai Ede u. 7.). *(mh)*

Kulturális toplisták:
www.magyarhirlap.hu/kultura

MHonline

...el talán már mégis elég
azon könnyü segiteni, elég hozzá
tessék inkább tanitani a népet,
nek? Minden ujitással ezt tették

Boldog ünnepeket kivánok mi

szere

ifj. Szabó Mihály 2

Később szakmunkás lettem, darabbéres korongozást végeztem a műhelyben. Édesapámmal ketten korongoztunk, Kántor bácsi pedig díszített. Érdeklődésemet egyre inkább felkeltette a sok szép irókás edény. Ekkor már a századforduló táján kihalt tiszafüredi és mezőcsáti fazekasok munkái újjáéledtek, amit Kántor Sándor Győrffy István néprajztudós biztatására kezdett el.

Édesapám stílusa egészen más. Ő a rárakott díszítéssel foglalkozott leginkább. Az országban szinte egyedülálló ez a technika. Nekem mindkét stílus nagyon tetszett, de arra nemigen volt lehetőségem, hogy valamelyikkel is foglalkozzam. Csak korongoztam, százával csináltam a tányérokat és a különböző edényeket. Más megbízást nemigen kaptam. Már ekkor éreztem azonban, hogy ebben a szakmában csak akkor lehet valaki egész ember, ha nemcsak egyoldalú munkát végez, hanem mindent meg tud csinálni. Szerettem volna megtanulni a díszítést is. Egyre többet beszélgettünk otthon, hogy jó lenne egy külön műhelyt alakítani, ahol saját elképzelésem szerint dolgozhatok én is. Önállóságra vágytam, és addig biztattam édesapámat, míg rálett. Elhatároztuk, hogy bármilyen áron műhelyt építünk idehaza. A felettes hatóságaink ezt ellenezték, hallani sem akartak róla, mondván, hogy egyedül semmi sem lesz belőlünk. Támogatás helyett ellenzésbe ütköztünk. Ennek ellenére is 1965-ben megépítettük a műhelyt. Ezt az évet úgy jellemezném, hogy a vályogvetéstől a boros miskáig. Nehéz év volt, de mindent megcsináltunk, s az 1966-os évet már itthon kezdhettük el.

Nem könnyű tizenegy év távlatából végiggondolni az azóta történteket, hiszen az 1977-es év olyan nagy változást hozott az életemben, amiről álmodni sem mertem volna. Édesapám mellett mindjárt teljes önállóságot kaptam. Attól a naptól kezdve a magam elképzelése szerint dolgozhatok. Ma is csodálom az akkori elszántságot, bátorságot, hisz díszíteni egyáltalán nem tudtam. Mindenekelőtt elő kellet venni az irókát, ami bizony eleinte nemigen akart engedelmeskedni az avatatlan kezeknek. Minden energiámat arra fordítottam, hogy megtanuljak díszíteni. A legegyszerűbb mintákon kezdtem, kerestem a legkönnyebbnek látszó motívumokat, amelyeket próbáltam megutánozni. Bizony sokszor előfordult, hogy az egész napi munkámat kidobtam, mert látni sem bírtam a rosszul sikerült darabokat. De visszaútról szó sem lehetett. Mindenáron meg akartam valósítani a régi elvemet: akkor mondhatom magamat jó fazekasnak, ha mind a díszítést, mind a korongozást önállóan csinálom. A kettőt nem szabad elválasztani egymástól, egy edény akkor eredeti, ha a mestere az agyagmunkától az égetésig végig tudja csinálni. Így magán hordozza mesterének egyéniségét, egyéni stílusát.

Természetesen az idő nem állott meg. Néhány év múltán már egészen jól ment a Kántor Sándor műhelyében látott mezőcsáti és tiszafüredi felújítás. Egyre biztosabban dolgoztam ezzel a kis szerszámmal, az irókával. Így lassan kezdtem feloldódni, megszűnt az a belső feszültség, amely a kezdetet jellemezte. Már jutott idő másra is, próbáltam a magam útját keresni. Nem elégedtem meg azzal, hogy jól tudtam utánozni a Kántor-műhely cserepeit. A következő lépés az volt, hogy utána néztem a mezőcsáti és tiszafüredi edényeknek. Megdöbbenve láttam, hogy mennyi mindent másképpen kell csinálni, hiszen Kántor munkái is teljesen egyéniek, csak alapgondolataikban őrizték meg a füredi és csáti mesterek ízlésvilágát. Az alkotó embernek önmagát kell megvalósítania — ennek van értelme. Ekkor ébredtem rá arra, hogy mennyire igaz az a mondás: ha valaki tisztán akarja a vizet kapni, akkor közvetlenül a forráshoz kell mennie.

dapest, Karcag, Debrecen az emlékezetesebbek, jelentősebbek közül az említésre méltó.

Közben barátságot kötöttem múzeumi szakemberekkel, akik elképzeléseim további kibontakozását nagy mértékben segítették. A szolnoki múzeum régészeti anyagában található középkori mázas cserép megismerése új felfedezés volt, azt bizonyította, hogy a megismert kerámiánál sokkal régebbiekkel is számolnom kell, tovább kell kutatni, ha teljesebb képet akarok kapni. Nagy nehézséget jelentett a régészeti anyag töredékessége, sok volt a hiányzó rész. Egészen apró kis cseréptöredékek voltak a dobozokban, azonban sejteni engedték, hogy gyönyörű szép egésznek a részei.

Kiválogattuk őket és lefényképeztük, persze semmi ígéretet sem mertem volna akkor tenni, hogy én valaha is tudok ezzel az anyaggal kezdeni valamit. Idehaza sokat elnézegettem a képeket, de ennél nem jutottam tovább. Régészbarátommal viszont valahányszor találkoztam, mindig biztatott: ha te ősi kerámiát akarsz, akkor ezt próbáld meg! Nem tudtam akkor szólni semmit, inkább pironkodtam, mert még mindig nem fogtam hozzá.

Akkor még nem tudtam elmondani, amit azóta már értek, hogy egy több évszázados anyaghoz nem szabad felelőtlenül hozzányúlni. Ahhoz kellett egy kis idő, talán egy esztendő is, hogy érezzem ezt az anyagot: azt, hogy ez egy kis tál töredéke, ez egy tálka közepe vagy éppen egy kancsó nyaka, vagy egy kis madárka fejrésze, farokmaradványa. Alaposan elmélyedtem benne, naponta elővettem, míg oda jutottam, hogy egy-két darabon megpróbáltam. Mindenkinek tetszett — nekem is! Nagy élmény volt átérezni azt, hogy ezek a cserepek évszázadokat pihentek lenn a földben, és most egyszeriben újjáéledtek. Nagyon nagy volt a felelősségérzetem, szinte féltő, remegő kezekkel közelítettem meg: próbáltam átérezni ezt a stílust, ezt a kultúrát, érezni kellett, hogy mi mit bír el, meddig szabad ebben a munkában elmenni. Az újjáélesztéssel nem akartam tönkre tenni, elsekélyesíteni ezt a cserepet. Bennem volt a tisztelet az ősök iránt, hitelest akartam adni a mának, átérezni azt a felelősséget, hogy évszázadok távlatából akarok átmenteni a mának egy csodálatos és teljesen ismeretlen világot.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Mihály Szabó

DAILY NEWS

1978 JUL 7

1021

Die Sendboten des Mihály Szabó

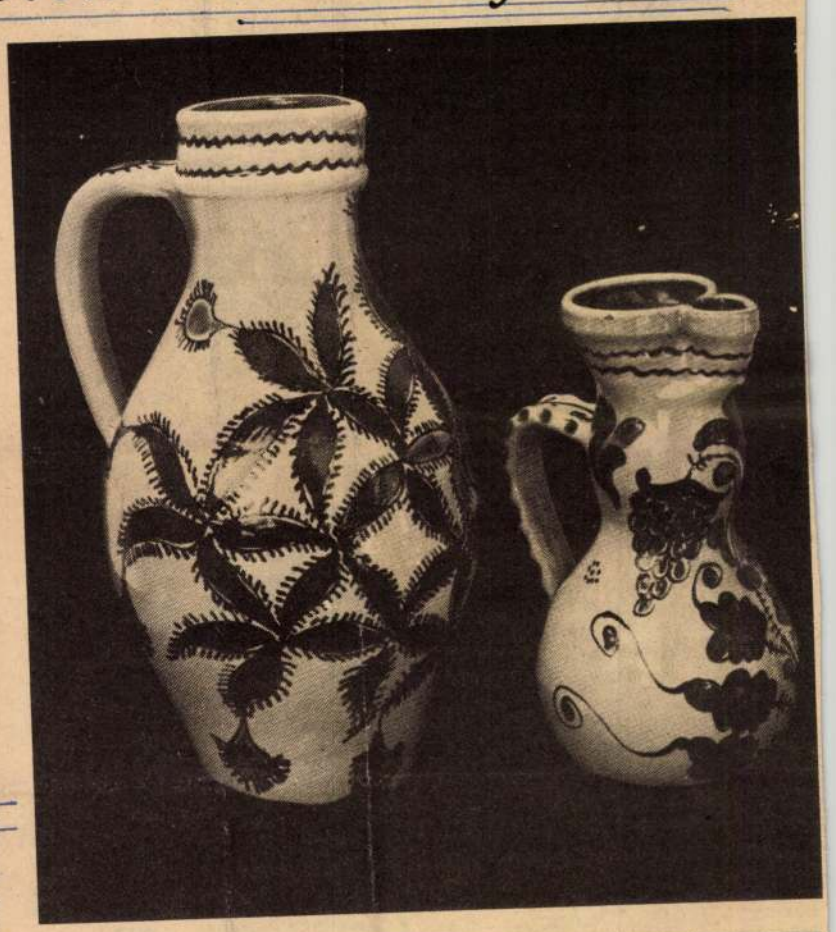

Es geht die Legende, daß der Teufel selbst es war, der als erster versuchte, Gefäße aus Ton zu formen. Doch so sehr er sich auf der Drehscheibe auch mit dem Ton abmühte, ihm wollte einfach nichts gelingen. Als ihm daraufhin Tränenströme der Wut aus den Augen auf den Ton flossen, geschah ein Wunder. Das bis dahin „unfolgsame" Material ließ sich auf einmal unter seinen Händen formen.

Eine Legende — anfänglich, vor langen Jahrtausenden nämlich wurde der Ton mit Hilfe einer Stein- oder Holzplatte geformt, und die ältesten auf Drehscheiben geformten Keramiken stammen aus dem 4. Jahrtausend v. u. Z. aus Mesopotamien. Den Ungarn war die Töpferei zur Zeit der Landnahme ein unbekanntes Handwerk, das im 13. Jahrhundert seine Eigenständigkeit erreichte, sich aber in den folgenden Jahrhunderten zu voller Blüte entwickelte.

Was der 33jährige Töpfermeister Mihály Szabó aus Karcag im Tiefland derzeit auf einer Ausstellung im Kulturzentrum des Komitats Pest in Szentendre zeigt, zeugt von gründlicher Kenntnis dieser jahrhundertealten ungarischen Traditionen, es ist die Verkörperung leidenschaftlicher, zielstrebiger Arbeit auf dem Gebiet der Töpferkunst. „Ich kam darauf", sagt er über sich selbst, „daß ich — um ein guter Töpfer zu sein — die heute noch lebenden und uns überlieferten Traditionen der bäuerlichen Kultur zur Gänze kennenlernen muß ... Derjenige, der irgendeinen ihrer Zweige fortsetzen will, muß restlos mit der ungarischen Volkskunst vertraut sein."

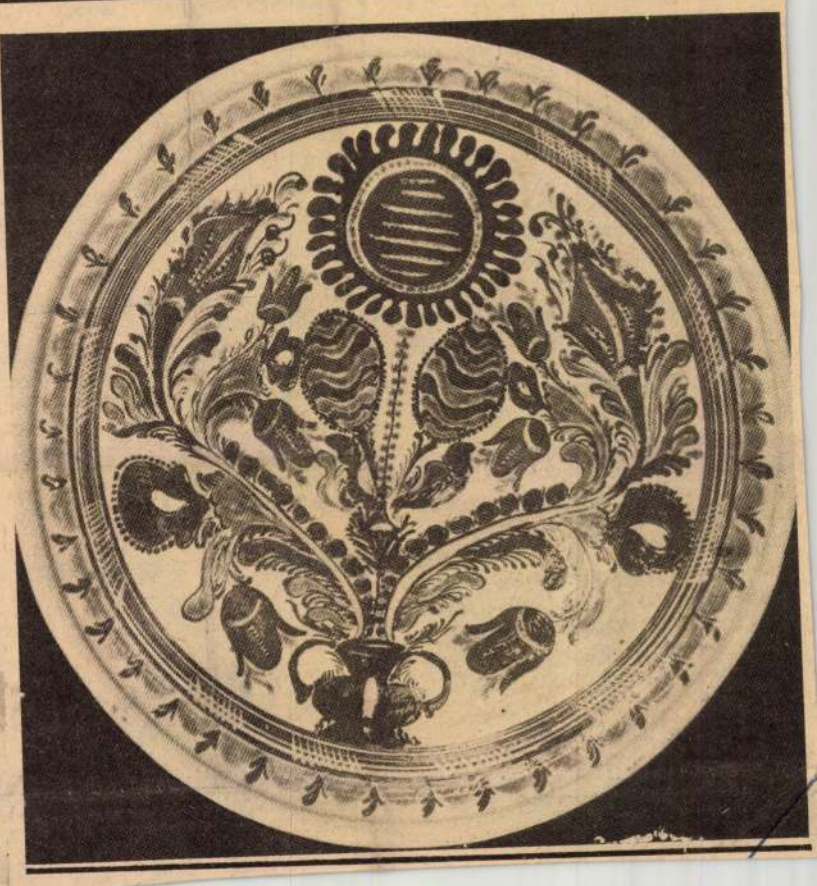

Gemeinsam mit Museologen hat sich der junge Meister der Volkskunst, der die Grundkenntnisse des Handwerks von seinem Vater Mihály F. Szabó und Sándor Kántor (beide Meister der Volkskunst) erwarb, zielbewußt die Vergangenheit erschlossen: Die langbeinigen Vögel, die vielfarbige Blumen, Pflanzen und Motive auf seinen Krügen, Schalen und Tellern versetzen den Besucher in die märchenhaft reich anmutende Welt vergangener Jahrhunderte und werden zu Sendboten der reichen Traditionen ungarischer Töpferkultur. Doch sie sind nicht nur Abbilder dessen, was die Bauern und Volkskünstler im späten Mittelalter, in der Renaissance und später schufen, sondern sie tragen unverkennbare Zeichen schöpferischer Weiterentwicklung.

Der junge Meister, der seinem Alter nach gerade am Beginn einer vielversprechenden Laufbahn steht, hat bewußt an die Tradition anknüpfend seine eigene, von schier unerschöpflicher Phantasie zeugende Geschmacks- und Gedankenwelt geschaffen, jedes seiner Ausstellungsstücke ist Ausdruck der Pflicht, daß es gilt, das nationale Erbe zu bewahren und zu bereichern. Er bekennt: „Europa ist nicht darauf neugierig, ob wir all das übernommen haben, was die europäische Kultur bietet, sondern darauf, worum wir die europäische Kultur bereichert haben." Sein bisheriges Lebenswerk, das jedem bejahrten Meister Ehre macht, zeugt davon, daß auch er seinen Beitrag dazu leistet.

— el —

Bundestags-delegation bei Losonczi und Puja

Budapest, 6. Juli (MTI) — Die vom Bundestagspräsidenten Professor Karl Carstens geleitete Bundestagsdelegation, die zu einem offiziellen Besuch in Ungarn weilt, wurde am Donnerstagvormittag von Außenminister Frigyes Puja empfangen.

Bei dem Gespräch wurden die bilateralen Beziehungen erörtert und Befriedigung über die bisher in diesem Bereich erreichten Ergebnisse geäußert. Übereinstimmung gab es darin, daß sich bei der restlosen Verwirklichung der Empfehlungen der Schlußakte von Helsinki weitere Möglichkeiten der politischen, ökonomischen, wissenschaftlichen und kulturellen Zusammenarbeit bieten.

Im Hinblick auf internationale Fragen wurden die Themen SALT-Verhandlungen und Abrüstung erörtert sowie Meinungen über die Lage im Nahen Osten und am Horn von Afrika ausgetauscht.

Im Anschluß an das Gespräch besichtigte die Delegation die Bibliothek der Nationalversammlung und die Sammlung der ungarischen Nationalversammlungs-Ausgaben.

Anschließend legte die Bundestagsdelegation unter Leitung von Professor Karl Carstens am Heldendenkmal auf dem Heldenplatz einen Kranz nieder.

Am Mittag nahmen die Delegationsmitglieder an der Sommersitzung der Nationalversammlung teil, wo sie im Anschluß an das Exposé von Ministerpräsident György Lázár durch Antal Apró begrüßt wurden.

Im Parlamentsgebäude wurde die Bundestagsdelegation vom ungarischen Staatspräsidenten Pál Losonczi empfangen. Anschließend statteten die Gäste am Sitz des Hauptstädtischen Rates einen Besuch ab, wo sie Oberbürgermeister Zoltán Szépvölgyi über die Entwicklungspläne und Aufgaben der Hauptstadt informierte.

... weiter

SP

KRAUSE BRACH LETZTEN ENDER-WELTREKORD

Berlin – Die 18jährige Berlinerin Barbara Krause stellte am fünften Tag der DDR-Schwimm-Meisterschaften in Berlin einen neuen Weltrekord über 100 m Freistil auf. Sie schwamm großartige 55,41 Sekunden und unterbot damit die bisherige Rekordmarke von Kornelia Ender aus dem Jahre 1976 um 0,24 Sekunden. Damit wurde der letzte Weltrekord von Kornelia Ender gelöscht. Barbara Krause hatte bereits am ersten Tag der Meisterschaften den Weltrekord über 200 m Freistil auf 1:59,04 verbessert.

„Ich weiß nicht, ob diese Zeit bei der Weltmeisterschaft in sechs Wochen reichen wird, um Weltmeister zu werden. Vielleicht muß man sogar nach etwas schneller sein, denn zu wenig haben wir noch von den Amerikanerinnen gehört", sagte Barbara Krause wenige Minuten nach ihrem Weltrekord.

Das 100 m Freistil-Finale offenbarte neben der Weltbestleistung eine bisher noch nicht erreichte Leistungsdichte auf den hinteren Rängen. Sieben der acht Final-Teilnehmerinnen blieben unter der wertvollen 58 Sekunden-Grenze, wobei die Potsdamer Schwimmerin Sarina Hülsenbeck, die ihren 16. Geburtstag feierte, als Achte noch 58,01 erzielte und in den Vorläufen am Vormittag als Zweitbeste hinter Barbara Krause (56,10) mit 56,96 imponierte. Auch die gleichaltrige Heike Witt (SC Dynamo) steigerte sich als Endlaufzweite auf 57,32. Die noch um zwei Jahre jüngere Caren Metschuk feierte als Dritte mit 57,33 ebenfalls einen großen Erfolg.

Wieder ein Resultat von hoher Güte erreichte die Karl-Marx-Städter Olympiasiegerin und Europameisterin Petra Thümer mit ihrem Sieg in 8:40,15 Minuten über die lange Freistil-Distanz. Hinsichtlich der Leistungsbreite gab es auch in dieser

INTERFOTO MTI/ZB

...chwimmersiegerschaften setzten ...ra Krause auf. Beide brachten ...onto.

Nach dem 2:6, 6:4, 6:4 trifft Martina Navratilova im Endspiel am Freitag auf Chris Evert (USA), die erfolgreich Revanche für die im Vorjahr erlittene Niederlage gegen Titelverteidigerin Virginia Wade (Großbritannien) nahm.

Ausgerechnet in dem Augenblick, als sich Evonne Cawley den Punkt zum 4:3 im dritten Satz sicherte, machte sich bei ihr eine alte Achillessehnen-Verletzung bemerkbar. Schon an den Vortagen hatte sie ihre Spiele nur mit schmerzstillenden Spritzen überstanden. Von diesem Zeitpunkt an war es für Navratilova ein leichtes Spiel, die sich nur noch über den Platz schleppende Konkurrentin zu bezwingen.

Für Chris Evert bietet sich nach 1974 und 1976 nun zum dritten Mal die Chance, Wimbledon zu gewinnen.

„WELTREKORD" AUF SKIERN: 201,001 kmh

Canazei/Italien – Der Geschwindigkeitsrausch hat mitten im Sommer auf dem Gletscher der Marmolata in Südtirol zwei neue „Weltrekorde" auf Skiern geboren! Der 32jährige österreichische Skilehrer Fredy Gasser durchraste am Dienstag die Meßstrecke auf 2,40 m langen Spezialskiern mit exakt 201,001 kmh und ist damit der erste Mensch, der auf zwei „Brettln" die „Schallmauer" von 200 kmh durchbrach. Mit 2,24 Meter langen Serienskiern schraubte er außerdem seine eigene Bestleistung in dieser Disziplin von 176,775 kmh aus dem Jahre 1976 auf ebenfalls atemberaubende 179,9 kmh.

Der wagemutige Österreicher, der im Schweizer Kreuzlingen verheiratet ist, hat sich vor sieben Jahren diesem lebensgefährlichen Hobby verschrieben, das schon mehrere Todesopfer forderte. „Von diesen Rekordfahrten sollte man nicht so viel Aufhebens machen", sagte der muskulöse Österreicher zu seinen Geschwindigkeitsjagden, bei denen ein Sturz lebensgefährlich wäre.

Die von der FIS erst seit 1965 anerkannten Geschwindigkeitsweltrekorde werden schon seit 1931 geführt, als der Österreicher Gasperl 136,6 kmh schaffte. Abfahrtsweltmeister Zeno Colo (Italien) schraubte den Rekord 1947 auf 159,292 kmh, der Amerikaner Mc Kinney 1974 auf 189,473 und dessen Landsmann Tom Simons im Jahre 1976 auf 194,439 kmh.

KURZ NOTIERT

Varna – Die Frauen-Nationalmannschaften der DDR und Jugoslawiens sind beim Interna-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1978 JUL - 4
DAILY NEWS

Mihály Szabó

1021

Piroschka denkt an Sie...

Die wunderschöne Umgebung und die eigenartige Stimmung der 21 km nördlich von Budapest gelegenen Kleinstadt Szentendre, einst als Zentrum geschickter serbischer und dalmatinischer Kaufleute, heute als Künstlerstadt ein Begriff, hat dem Besucher zu allen Jahreszeiten Sehenswertes zu bieten. Fährt man aber in dieser Jahreszeit an einem Wochenende nach Szentendre, so kann es geschehen, daß man gar nicht weiß, was man sich zuerst ansehen oder anhören soll. So ist es mir letzten Sonntag ergangen. Auf dem Platz vor der römisch-katholischen Pfarrkirche – einzelne Teile stammen aus dem 14. Jahrhundert, doch ihr heutiges Aussehen erhielt sie 1710 –, von dem aus sich ein herrlicher Blick auf Stadt und Donau bietet, sorgte ein polnisches Blasorchester für Stimmung. Nur wenige hundert Meter weiter zauberte das Ars Renata-Ensemble mit alter ungarischer Musik mittelalterliche Stimmung auf den Rab-Ráby-Platz, so benannt nach einem geheimnisumwobenen Helden unseres großen Romanciers Mór Jókai. Und im brandneuen Kulturzentrum des Komitats Pest beweist derzeit ein 33jähriger junger Meister der Volkskunst, der Töpfer Mihály Szabó, daß die schönen Traditionen dieses Zweiges der ungarischen Volkskunst durchaus nicht im Aussterben begriffen sind. Nicht so einfach war es, den obligatorischen Besuch im Museum der weltbekannten Keramikkünstlerin Margit Kovács zu machen, denn mehrmals mußte es wegen Überfüllung für kurze Zeit geschlossen werden. Natürlich gehört zu einem Ausflug nach Szentendre auch eine Besichtigung des neuesten Museums der Stadt, der Barcsay-Sammlung, über die wir Ihnen am letzten Wochenende in Wort und Bild berichteten. Auf einer Bank im Hofe, umgeben von jungen Leuten, saß der bejahrte Meister, bereitwillig die am Eingang für einen Spottpreis erhältlichen Vervielfältigungen seiner beeindruckenden Werke signierend. – Die Garantie dafür, daß Sie auch am nächsten Wochenende auf Ihre Kosten kommen, übernimmt mit herzlichen Grüßen für Sie Ihre

PIROSCHKA

te der maltesische M
sident Dom Mintoff a

HASSAN

Rabat, 3. Juli (AFP) — Fragen der Afrika-Politik stehen im Mittelpunkt eines dreitägigen offiziellen Marokko-Besuchs, zu dem der belgische Außenminister Henri Simonet am Sonntagabend in Rabat eintraf.

Beobachter nehmen an, daß im Laufe der am Montag beginnenden Gespräche Simonets auch die Drohung des zairischen Staatschefs Mobutu zur Sprache kommt, die diplomatischen Beziehungen zu Belgien abzubrechen. Zaire ist über die Aktivitäten zairischer Exilorganisationen in Belgien verstimmt und will, wie aus diplomatischer Quelle in Rabat zu erfahren war, über sein künftiges Verhältnis zu Belgien am kommenden Donnerstag auf einer außerordentlichen Sitzung des Politbüros der Einheitspartei „Volksbewegung der Revolution" entscheiden. König Hassan II., der Simonet am Montag empfing könnte als Freund Mobutus Dienste beim Abbau der Spannung zwischen Belgien und Zaire leisten.

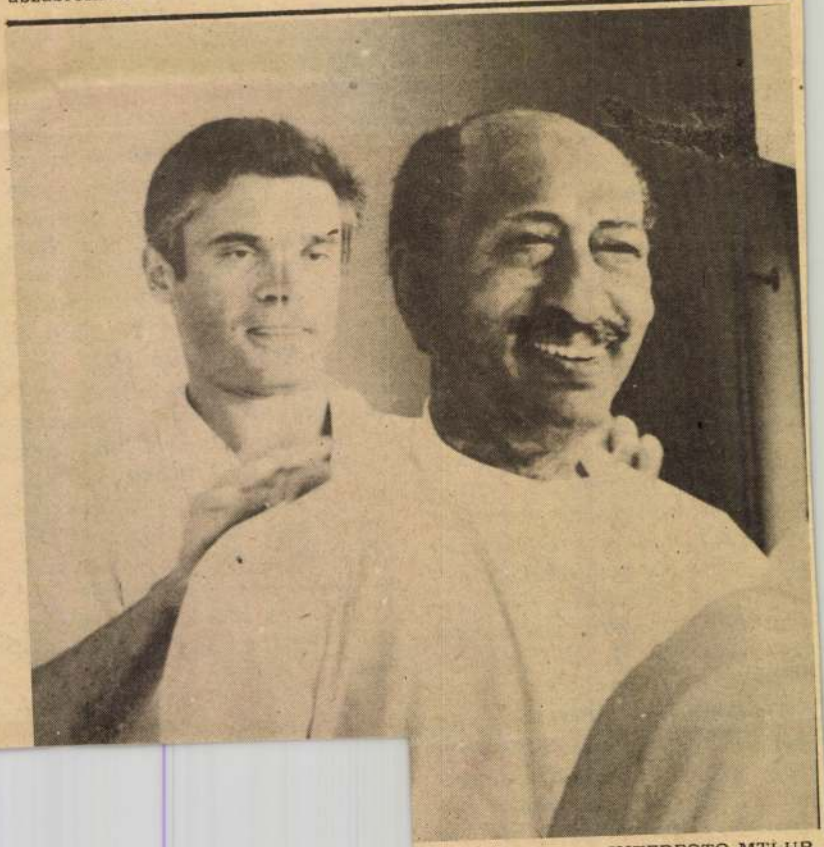

INTERFOTO MTI UP

Ägyptens Präsident Anwar el- Mißverständnissen vorzubeugen: ür das Pariser Wachsfigurenmu- erfei Sadats demnächst zu sehen

Ifj. Szabó Mihály, népművész
a népművészet mesteréről

1977. október 13. Petőfi 12,33 Áné

Szolnoki studiónk jelentkezik

- Kulturális krónikánkban befejezésül egy érdekes film születéséről adunk hirt.

- Kezdjük ott a beszélgetést Kiss József Kossuth-dijas filmrendezővel, hogy miként szánta rá magát, pontosabban mikor tudta meg azt, hogy érdemes filmet csinálni ifj. Szabó Mihály népművészről, a népművészet mesteréről, aki például az utóbbi hetekben többször járt Győrött, Mosonmagyaróváron muzeumokban Belon Tiborral a karcagi muzeum igazgatójával, és az ott előkerült középkori cserép maradványok elemzése nyomán egy kicsit a nagykunsági kerámia megujitójának is számit.

- ifj. Szabó Mihályt elég régen ismerem. Öt, hat évvel ezelőtt kezdeményezésemre filmsorozatot készitettünk hazánk Magyarország cimmel, ebben a sorozatban én néhány filmet készitettem, többek között a folytatás cimüt, egy olyan filmet, amely azt mutatta meg, hogy népmüvészetünk nemcsak hagyomány, hanem fiatal és idősebb müvészek kezében ma is él,
Azok a felvételek, amelyeket abban a filmben készitettem már megmutatták rendkivüli tehetségét, szuggesztivitását, érdekes alkotó egyéniségét. Arca, alakja, müvészete megmaradt bennem. Nemrégiben Karcagon járva elhatároztam, hogy erről amit ő most csinál, tehát arról, hogy hogyan támasztja fel a középkori fazekas müvészetet, hogyan éleszti ujjá a török korabeli, ma már azt lehet mondani, feledésbe merült motivumokat, erről föltétlen filmet csinálok ujra.
Az, amit ő most alkot, ami gyökeresen uj az ő müvészetében, kétségtelenül az ő alkotása, de ugyanakkor benne van az a rengeteg gondolat is, amit ő különböző régészektől, muzeológusoktól, kapott. Tehát a mi egész társadalmunk benne van abban, hogy ő idejuthatott. Ezzel több ő, mint egy régi népmüvész, de ezzel együtt is népmüvész, csak egy uj társadalom, egy uj környezet népmüvésze. Aki izig vérig fazekas, aki az agyag kibányászásától kezdve minden diszitésig, mindent saját maga csinál.

- Mikorra készül el a film?

- Még az ősz folyamán mindenképpen elkészül. Zenéjét a muzsikás együttes fogja adni, tekintettel arra, hogy ennek az együttesnek a müvészi törekvései nagyon rokon a Szabó Mihály törekvéseivel.

- . -

id. Szabó Mihály, népművész

L.: Csokány Kálmán

— :o Kiállítások 8.

Esti Hirlap, Bp. 1976. okt. 29.

Szabó Mihály

fotói diszitik a galériabeli Mühely sorozatban bemutatkozó Asszonyi Tamás kiállitását.

Magyar Hirlap 1978-11-6
Wagner:Érmek-megrendelésre

ifj. Szabó Mihály, parasztember

L.: Kántor Sándor

Gulyás Éva: Élő népművészet, virágzó hagyományok 42-45.

Jászkunság, Kolozsvár, 1978. jún. XXIV/2.

F. Szabó Mihály, Jazekas

L: Kántor Sándor

Kántor Sándor: Erő úgy dolgozham ... 36-44.

Jászfunság, Szolnok, 1978. marc. XXIV/1.

ifj. Szabó Mihály

fazekas „Ifjú Népművész" címet kapta

Simon László: A Kisz a népművészet ápolásáért és tovább fejlesztéséért

Népművelés 1970/11 40 old

Ifj. Szabó Mihály, népművész

Emlétésre méltó a má is élő, sokszínű karcagi kerámia. Ifj. Szabó Mihály historizáló törekvéseivel emelkedik ki, törökkori mázas edények alapján készült munkái sajátos szint képviselnek. (említve)

Gulyás Éva: Élő népművészet, vizágzó hagyományok. Jászkunság, Szolnok, 1978. 2.45. old.

SZABÓ MIHÁLY, gombkötő és NIGRÉNYI PÁL, lakatos

Közösen egy gépet készitettek, amelyen a zsinórozás boritást bél nélkül is el lehetett végezni. De ekkor már elmult a zsinórozás divatja. 101o.old.

BÁLINT SÁNDOR-JUHÁSZ ANTAL: A szegedi gombkötőmesterség 93.old

Néprajzi Értesitő, A Népr. Muz. Évkönyve, Bp. L. 1968

Szabó Mihály fazekasművész

A Kijevi egyetem kiállítótermében Fazekas Lajos fazekasművésszel együtt munkáiból nyílik kerámiai tárlata ápr. hó első felében.

Szolnok Megyei Néplap, Szolnok, 1972. ápr. 1.

ifjabb Szabó Mihály, Jarekas

Karcagi művész. A Gerencsér Sebestyén Jarekaspályázat emlékdíját kapta.

—: Hír

10.

Népszabadság, Bp. 1972. okt. 11.

ifj. Szabó Mihály
karcagi népművész tányérjai és
egy nagykunsági szürgalléri.

A Nagykunság népművészete

Népművelés 1973/5 borító 48 old.

Id. Szabó Mihály
munkája

Karcagi tányér madárral.

A Nagykunság népművészete

Népművelés 1973/5 borító 48 old.

Szató Mihály
fotós

A „Bajkál lakónoba" fotósa
Szató Mihály

Kovács Ísuzsa: Kinek-tervezünk és mit?
Művészet, 1974. augusztus - 9 lap

Szabó Mihály
fotós

Az elemekből összeállítható, varrial-
ható „Balázs" gyermekszoba fotósa Sza-
bó Mihály

Kiváts Tsussa: Kinek terverünk és mit?
Művészet, 1974. augusztus - 9 lap.

F. Kabó Mihály, népművészeti kerámikus

Minden népművészeti boltban kaphatók lesznek kerámiái.

— : Népművészeti napok

M. 10.

Népszabadság, Bp. 1972. márc. 19.

Szabó Mihály, farekas,
népművész

„Kijevben Farekas Lajos és Szabó Mihály farekas-művészek ... másfél szár mohácsi, illetve karcagi kerámiája kerül bemutatásra."

—: Magyar filmhét Londonban, Bartók-Rét Rómában 9.

Népszabadság, Bp. 1972. ápr. 6.

id. F. Szabó Mi-kály, fazelas

L: Kántor Sándor

Szente E: Ötszáz népművén egy növekezetben 8

Nipszabadság, Bp. 1979 aug. 10

ifj. Szabó Mihály, Jászkus 1

L.: Chiorini Ferenc

[... köszöntjük a 80 éves ... c. cikk után.]

ifj. Szabó Mihály: Ha valaki tisztán. 40-44

Jászkunság, Szolnok, 1979. dec. XXV/4.

SZABÓ MÁRTON

„Városi lakótömbök korszerűsítése" c. tervpályázat 1987.

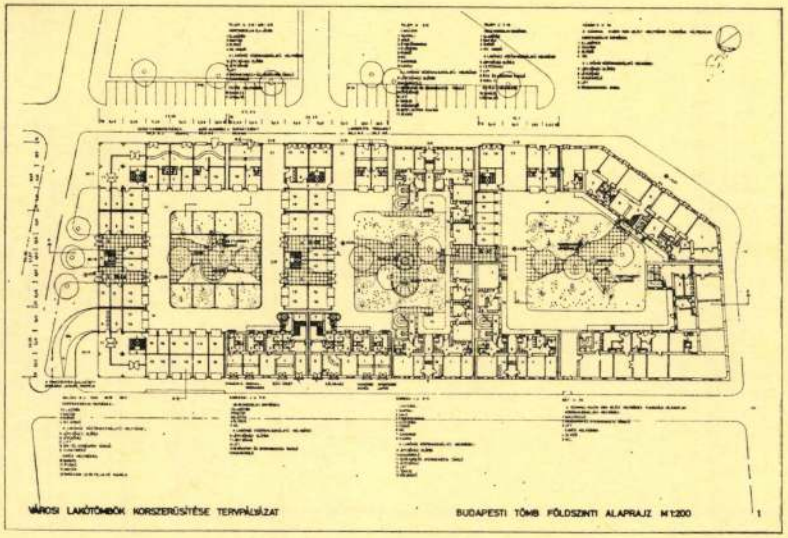

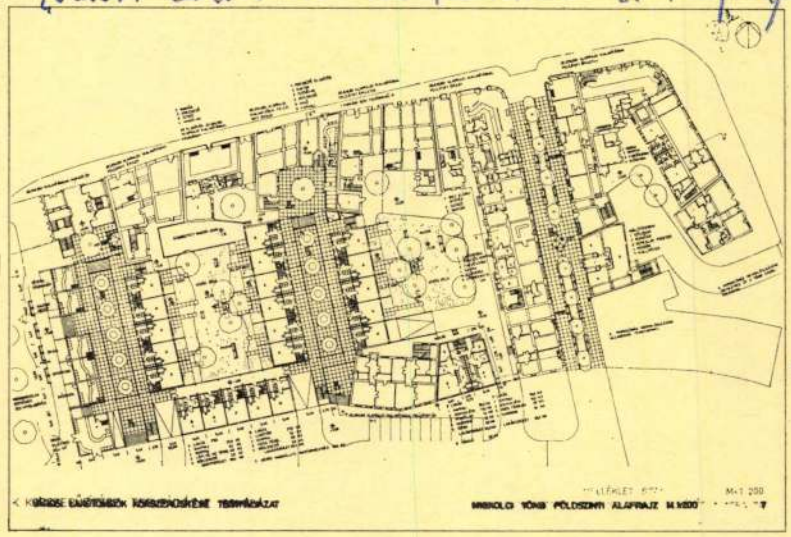

V. díjban részesült 4. sz. pályamű

Szerzői: Szabó Márton
Csernyánszky Gábor
Pozsgai Eszter
Kovács Gábor
Zerényi János
Bódi István
Buzási István

Budapesti javaslat

A terv a rehabilitációs tömböt három, közel egyenlő nagyságú zárt keretes egységre osztja és ezzel elég jelentősen eltér a hagyományosan kialakult építés tagolásától.

A beépítési vonal az Észak-keleti oldalon eltér az eredeti utcavonaltól. A gépkocsikat az É-keleti udvarrészen át bevezeti a tömbbelsőbe, ami a lakóudvart zavarja, másrészt küldő rámpás megközelítéssel az alagsorban helyez el gépkocsikat, erre vonatkozó részletes megoldást azonban nem ad. A teljes földszinti területen, a javaslatokon túlmenően kereskedelmi és szolgáltató egységek elhelyezését javasolja, ami nem volt kívánalom. A tömb rehabilitációjánál az átlagosnál többet bont. A kialakított épület- és légtérarányok kedvezőek. A meglevő épületek korszerűsítése és hasznosítása mind funkcionálisan, mind műszakilag megoldott. Alaprajzi megoldásai korszerű elvekre épülnek.

Miskolci javaslat

A tervezési terület városközponti jellegétől és a meglevő adottságoktól idegen a budapesti megoldásához hasonló elgondolás. A két terület eltérő sajátosságait nem mérlegelte a kiírás szellemének megfelelően. A tömb megoldása nem egységes szemléletű, új beépítései idegenül hatnak a meglevő környezetben.

Elhibázott az adott helyen és mennyiségben a földszinti lakások alkalmazása is az új épületben. A Széchenyi utcai épületfalat megbontja, azonban a meglevő épületek udvari szárnyait egyedi megfontolások nélkül bontja. Légtér arányai túlzottak. Az Arany János u-i utcaképre vonatkozó javaslatai tartalmaznak használható elemeket, míg a Széchenyi u-i megoldásai sematikusak, változatlanul hagyva a megoldásra váró építészeti problémákat.

A javasolt megoldás ütemezhető. Az új épületeknél előnyös, hogy járatos méretű paneleket alkalmaz, ugyanakkor hiány, hogy a tetőtér szerkezeti részletmegoldásait nem dolgozza ki. A meglevő épületeknél a közbenső csaposgerendás födémek cseréjére egyszerű, gazdaságos megoldására négy, a zárófödémek kialakítására további két alternatívát ad. A pályamű előnyeként meg kell említeni, hogy mind az építészeti, mind az épületgépészeti megoldásokat részletes műszaki leírásban ismerteti. A választott építésmód iparosítás, élőmunkaigény szempontjából jó és egyben gazdaságos megvalósítást tesz lehetővé.

Az új épületek szerkezeti kialakítása és a meglevő épületek felújítása, korszerűsítése, szerkezeti és technológiai vonatkozásban is hasonló a fővárosihoz.

Magyar Építőművészet 1987/5

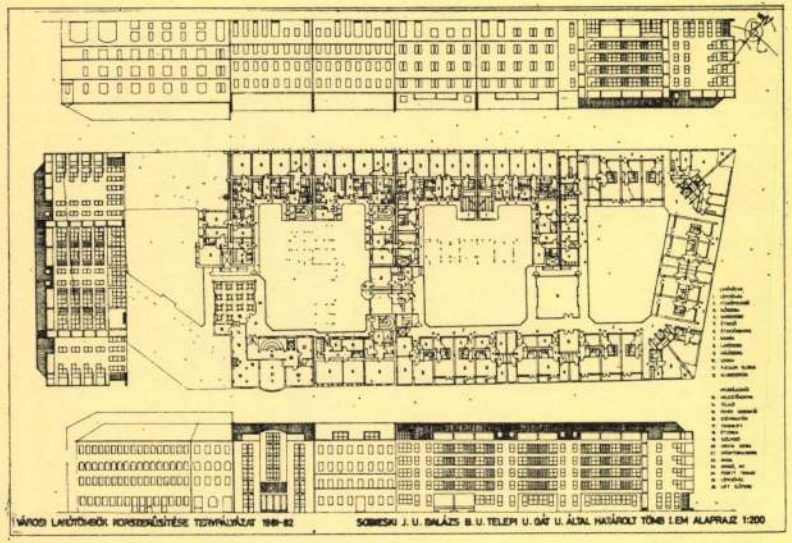

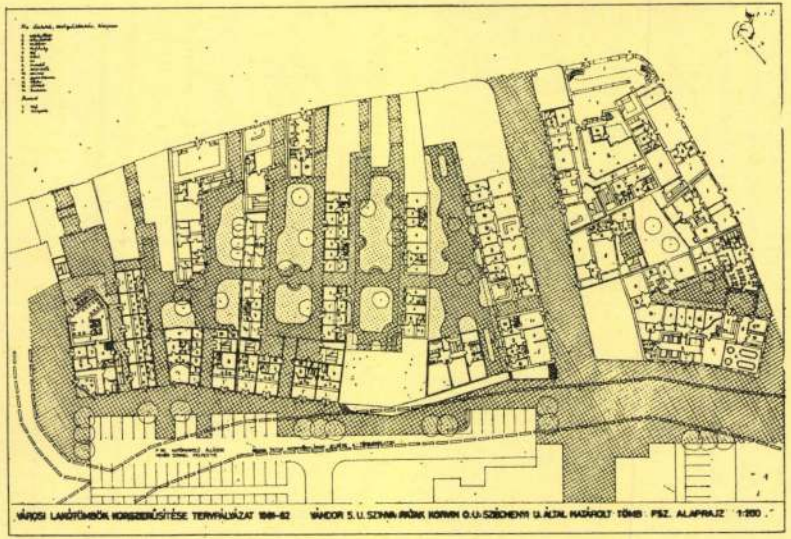

IV. díjban részesült 8. sz. pályamű

Szerzői: Jaksits László
Pintér Ferenc
Szerényi Győző
Szőllősi András
Kovács Lajos

Budapesti javaslat

A pályázók a kialakult városszerkezet tiszteletben tartásával, azt kiegészítve oldják meg a feladatot és minimális bontással tervezik meg a tömb korszerűsítését. Az új és régi beépítés szervesen kapcsolódik. Gyalogos forgalmi rendszere jól megoldott, de a tömbbelsők intimitását funkcionálisan nem használja ki. A tömbön belüli parkolás a mélyszinten elvileg jó megoldás, megvalósíthatósága azonban kérdéses. Az egész tömb városépítészeti megoldása kedvező szemléletű, a részletek megoldása azonban nem kellően kiérlelt. Az új épületek lakás alaprajzai megoldatlan részleteket tartalmaznak. A nagyobb lakások vizes helyiségei alulméretezettek. A saroklakások kedvezőtlen használati értékűek, a kislakások ide helyezése miatt. A nyugdíjasház jó elképzelés, de az étterem-konyha elhelyezése ezen belül vitatható.

Miskolci javaslat

A terv a részletes rendezési terv elhatározásait csak részben veszi figyelembe, a távlatban előirányzott parkolóház helyén panziót létesít és ezzel a parkolási gondokat konzerválja, a megoldás lehetőségét kérdésessé teszi. A terv értéke, hogy koncepcióját a meglevő adottságokból fejleszti építészeti, funkcionális és közlekedési szempontból egyaránt. A kereskedelmi és szolgáltató egységek jól megoldottak. A terv külön értéke utcaképeinek korszerű megfogalmazása.

Budapesten a nagyobb új épület egységeket Lift-Slab, a kisebbeket hagyományos technológiával tervezi. A födémcseréhez és általában a monolit megoldásokhoz, METRIFORM zsaluzati rendszert ajánl, amely több hazai zsaluzati rendszertől lényegesen nem különbözik. A vizes berendezések számára betonyp kabint javasol, egyéb épületgépészeti kérdésekkel nem foglalkozik. Miskolcon az új épületeket nagyrészt Scan-Form, kisrészben hagyományos technológiával oldja meg.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1977 JUL 14
SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
id. Szabó Mihály
fazekas, keramikus

1021

A sár metamorfózisa

Sokan nem szeretik Karcagot, mert úgymond sáros. Ami igaz, igaz, egy kevéssé urbanizálódott városban mindig fölös tömegben ragaszkodik a cipőre a vendégmarasztaló sár. De ez a sár mennyivel nemesebb anyag, mint az, amelyet emberi agyakban, lelkekben találhatunk! Ha egy hely bírhatatlan, ez utóbbitól az.

Nemes anyagnak tituláltam az imént a sarat. S az is bizonyos értelemben! Bizonyság erre idős Szabó Mihály karcagi népművész ötven esztendeje fáradhatatlanul forgó korongja, melyen maréknyi agyagból remekművek születtek. Beszédes remekművek! Elmondják, hogy készítőjük alighanem az ország legjobb korongosa; elmondják, hogy milyen bravúros biztonsággal újította fel a régi magyar kerámiakultúrákat, milyen nemesen egyszerűek a zöld cserepek, mennyire értő kezek készítették a rátétes edényeket, és milyen erős hit él alkotójukban, a nép, s annak kultúrájának mekkora tisztelete vezeti a népművészet mestere kezét. Ilyesmiket mondanak a karcagi Győrffy István Nagykun Múzeumban kiállított remekmívű cserepek.

Az alkotó, idős Szabó Mihály azonban hallgat, ő nem ilyen beszédes. Sokan élhetetlennek nevezik, pedig „csak" szerény. Pedig

„csak" tisztességes. „Csak" tiszta. Egyenes. Rokonszenvesen hallgatag. Dehát hogyan is mondhatná el, hogy minden égetésnél ő is elég egy kicsit? Hogyan lehetne elmagyarázni az alkotó embereknek ezt az újra és újra fellobbanó belső máglyáját, örökké megismétlődő máglyahalálát, az alkotás inkvizíciós kínjait? Elhiszik-e neki, hogy minden egyes cserepe mellett otthagyja magát is a kemencében valami olyan eltökéltséggel, mint Jeanne d'Arc Rouenban, a máglyán. Vajon el lehet-e szavakkal mondani az alkotó ember önemésztő, önmagát elégető, de hamvaiból mindig újjáéledő főnixmadár sorsát? Ugye, nem? Ezt csak a megvalósult mű, esetünkben a gyönyörű cserepek képesek sugallni az érzékeny füleknek. Akiknek az agyában, lelkében nincs sár, az megérti ennek a valóságos, nemes sárnak a metamorfózisát, egy nép kincsévé válásának folyamatát.

S mindez nem fából vaskarika. Idős Szabó Mihály ugyanazt vitte véghez a fazekaskorongon, mint a rizstermelők a kérlelhetetlen szikeseken, mint a sártenger közepébe ipart teremtők... Igen: teremtettek ők. Életet leheltek a haszontalannak, használhatatlannak, ellenszenvesnek tartott anyagba, így tévén lakhatóvá kietlennek, sárosnak mondott kishazájukat, Karcagot. A város egyik költőfia írta, hogy „itthon a sár is abban bízik, hogyha por lesz messze száll". Pedig itthon a sár nem ebben bízik. A metamorfózisában bízik, mert ennek a népnek a kezében minden értéktelen értékké vált, vályoggá vált, edénnyé vált, rizsteleppé vált, mert a sár már ezt az átváltozást szokta meg, a változtató embert szokta meg. Az olyanokat, amilyen például idős Szabó Mihály, aki ötven esztendeje lehel életet a sárba.

Körmendi Lajos

Grafika: **Győrfi Sándor**

zokat lezsákoló és rakodó munkakörbe. Jelentkezés: a Malomüzemnél, Mezőtúr. (4201.)

A JÁSZBERÉNYI MŰSZERIPARI SZÖVETKEZET autószervizébe azonnali belépéssel felvesz autószerelő és karosszérialakatos szakmunkásokat. Jelentkezni lehet: Jászberény, Táncsics M. u. 11. (3848.)

A Beton- és Vasbetonipari Művek Szolnoki Gyára, Szolnok, Panel u. azonnali belépésre felvételt hirdet az alábbi munkakörök betöltésére: tehergépkocsi- és autóbuszvezető; autódaru-vezető és kezelő; targoncavezető, valamint férfi és női betanított, illetve segédmunkás munkakörökbe. Jelentkezés a gyár munkaügyi előadójánál. (4212.)

FÜSZÉRT FIÓK Szolnok, Csaba út 26. felvételre keres kocsikísérő, göngyölegcsomagoló, raktári segédmunkás, karbantartó és gázkazánfűtő munkakörökbe férfi munkavállalókat. Fűtő lehet nyugdíjas is. Keresünk továbbá közgazdasági érettségivel rendelkező fiatalokat. Felvétel esetén erkölcsi bizonyítvány szükséges. Munkásszálláson történő elhelyezésre lehetőség van. Jelentkezni lehet a fenti címen, a személyzeti előadónál, II. emelet 16. ajtó. (H. 1727.)

A szolnoki Tejipari Vállalat felvételre keres férfi segédmunkásokat, kőműves szakmunkás mellé. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezés a vállalat Műszaki Osztályán Szolnok, Mártírok útja 13. szám. (H. 1762.)

A KEVIÉP VÁLLALAT 4. sz. főépítésvezetősége felvételre keres érettségivel rendelkező dolgozót bérelszámoló munkakörbe, valamint megfelelő képesítéssel, lehetőleg mérlegképes vizsgával rendelkező dolgozót belsőellenőr rendész munkakörbe. Jelentkezés: Szolnok, Landler Jenő út 22. sz. alatt. (H. 1746.)

A SZOLNOK MEGYEI GABONAFORGALMI ÉS MALOMIPARI VÁLLALAT Karcagi Körzeti Üzeme elektrotechnikusokat és villanyszerelő szakmunkásokat felvesz, jelentkezni lehet a körzeti üzem vezetőjénél. (4189.)

azonos épüle
hangúságát,

Még fig
a fák egészs
zetjavító szer
és heves szé
szinte csillap
jelentenek a
Ezek a felé
csökkentik a
Mérésekkel
azt is, hogy a fák lombfelületükre eső hangenergiának körülbelül negyedrészét elnyelik, és a többit szétszórják. Fejmagasságban mérve megközelítőleg ötszörösen nagyobb a zajszint az olyan utcákban, amelyekben nincs fa, mint a hasonló, de fákkal betelepített utcákban. E tulajdonságokon kívül a nagyméretű lombfelület csökkenti a por keletkezését is, mivel a fa árnyéka védi a földet a gyors kiszáradástól. A levelek közül különösen sok port fognak fel a redőzött, szőrözött, ragacsos felületűek. A fák levelein megtapadó pormennyiség a számítások szerint csupán Budapesten körülbelül kétezer tonna évenként. Ez a por a csapadékkal kerül vissza a földre.

A „zöld tüdő"

Miközben a lombozat árnyékvetése csökkenti a felszíni felmelegedést, párologtatás növeli a levegő páratartalmát. Egyetlen, alig fél évszázados, terebélyes lombkoronájú hársfa-, lombos állapotban — naponta körülbelül három hektoliter vizet párologtat el. Ennek a kettős hatásnak az eredménye, hogy a fák alatt több fokkal alacsonyabb a hőmérséklet, és legalább tíz százalékkal magasabb a páratar-

egy gépkocsi

Az elmúlt évek nyará
hazánkban megtartott ne
gyedik dendrológiai tanács
kozás többek között elfoga
dott egy olyan ajánlást i
amely szorzórendszer
táblázat segítségével telje
sen megbízható alapot ad
fák biológiai értékének k
számításához. A szakembe
rek a számításoknál a lom
bozat tömegét veszik alapu
és a szorzórendszer alapegy
sége a hároméves faiskol
példány mindenkorri ár
Így fajtától, pénznemtő
árváltozástól független
számítás. Ehhez még hozzá
tartozik az áttelepítés, gon
dozás költsége, alapul vév
azt is, hogy mennyire érzé
keny a fafaj az átültetésr

Ilyenformán egy hatvan
éves fa nem hat darab tíz
éves fának felel meg, ha
ne ötven tízéves fának.
lombkorona terjedelm
ugyanis nem lineárisan, ha
nem exponenciálisan gyor
sulva növekszik egy bizo
nyos határig, — állapította
meg. Mindenképpen lega
lább ezerszerese a tüzelőé
téknek a városi fasorok
parkfák értéke. Ezek szeri
egy három évtizedes hárs
becsült értéke százezer f
rint körül mozog, vagyis k
rülbelül egy jó gépkocsi ár
val azonos.

K. L.

Szabó Mihály népi iparművész

Karcagon a Kántor-mühely szomszédságában él és dolgozik amester egyik tanitványa, Szabó Mihály, és a tanitvány tanitványa, ifju Szabó Mihály, a fiatal népi iparművészgenemzedék egyik legtehetségesebb képviselője.

– Amikor kezdtem járni, a kis sárgombócokon meg a nagyobb forgácsokon topogtam, ahogy a papa dolgozott itt a mühelyben. Később kézbevettem, minden, kimentem a papával agyagot bányászni, aztán már négyéves, ötéves koromban az állatfigurákat csinálgattam, mivel mindig nagyon szerettem az állatokat. Azt hiszem, hogy az agyag az egy ösztönös valami volt, hogy abból ugye meglehetett, mert ugye nekem nem lehetett olyan nagy disznófalkám, mint a szomszédban lévő gazdacsaládnak, megcsináltam magamnak sárból.

– Ebből megvan még valami ?

– Ebből már nincs.

– Ebből nincs.

– Esetleg most csinálok a fiaimnak. Hát ők ezzel ugyanigy vannak

1976. VIII. 22. 12.35 Petőfi V.
Szolnoki stúdiónk jelentkezik.
Népművesportrék.

most, itt topognak a sárban, ők is egész nap, vagy az agyagban.

- Mi az az első termék, amit ugy eltett jó helyre, hogy azért mindig szem előtt legyen és amire azért egy kicsit büszke is ?

- Vannak első darabjaim 59-ből, 60-ból, most már 19 éve vagyok a szakmában, de amit ma elkészitek és azt hiszem, hogy az elég kiváló, hogy egy pár év mulva ugy érzem, hogy túlhaladta az időt. Időnként én is átirom a dolgokat, tehát irókával átirom és akkor ugyanazok a motivumok, vagy ugyanaz a gondolat egész másképpen alakul ki, a kezem alatt.

- Ebben az átirásban, vagy az Ön nyelvén az átirókázásban mi mozgatja a fantáziáját ?

- Természetesen a többévszázados hagyomány az szent és sérthetetlen. Ez mindenkor biztos alap, ebből mindenkor lehet meriteni. Az aztán más kérdés, hogy az ember nem tudja azt hüen utánozni, hanem nyilvánvaló, hogy mindég tesz hozzá, igyekszik jól végezni a munkáját és igy akaratlanul tesz hozzá.

-Tudunk arról, hogy például az egyik mestere a papán kivül Kántor Sándor, hogy azzá lehetett ami, tehát, hogy egy világhires fazekassá, abban a neves muzeológusnak, etnográfusnak, GYőrffy Istvánnak nagy szerepe van. Ugyanakkor én arról is tudok, hogy hasznos és gyümölcsöző együttmüködés van a mostani karcagi Győrfy István ... múzeum munkatársai és a Szabó-féle fazekasmühely között.

- Nyilvánvaló, hogy a múzeumokkal is jó kapcsolatom van, igy a karcagi múzeummal, de lassanként elmondhatom, hogy az ország bármelyik részén szivesen fogadnak. Nyilvánvaló, hogy a karcagi, az a, hát Karcagnak egyébként is olyan hatalmas gyüjteménye van, olyan néprajzi raktára van, hogy szinte egyedülálló a vidéki múzeumok között. Maga az, hogy abba a légkörbe bemegy az ember és akkor ott azokkal az öreg butorokkal, azok nagyon szép kiállitással ott egy levegőt sziv, tényleg, ugy, ugy hatása alá vonja az embert. Azért, hogy én fazekas vagyok, az nem csak azt jelenti, hogy én csak a cserepekkel foglalkozok, engem minden érdekel, ami a paraszti kulturából, népi kulturából fellelhető, vagy egyáltalán menthető. Most például egy gyönyörü parasztbarokk keritést készitünk, ami több hónapig gyüjtőmunka redménye, az, hogy,

- Ez otthon a házat disziti majd ?

- Ez igen, igen, már most ki lehet nyitni a kaput. Szóval, hát többszáz keritést meg kellett nézni ahhoz, hogy hogy ez a kerités kialakuljon, mert lényegében ilyen kerités már Karcagon nincs. Most alakitom át a kis alsó épületemet ilyen tájjellegü házzá, ahol a saját munkáim kapnak majd otthont.

- Tehát meglesz a Szabó-féle kis házimúzeum is.

- Igen, igen.

- Na most ott, abban a kis házimúzeumban mit mondana el ? Miről bexszélne szívesen a látogatóknak ?

- Elsőszámu mesteremnek apámat tartom, ő is már ugye fél évszázada van a szakmában, apámnak a tanitómestero KÁNTOR Sándor, őt a szakmai nagyapámnak tekintem, aki 70 éve van a mesterségben és még elég jól birja magát, most is nagyon örülünk neki, hogy hogy köztük dolgozik, tényleg, olyan folytatásról van itt szó, hogy mindenképpen kötelez.

- Hogyan dolgozik ?

- Nekem a munka egyben szórakozás is, mert szóval amit csinálok, azt szeretem csinálni és egyszerüen nem ismerek fáradtságot. A fejem, az az soha nem szabad. Előfordul, hogy egy-egy munka annyira izgatja a fantáziámat, hogy éjfélig nem tudom abbahagyni.

- Mint fazekasnak mennyit kelle termelni ? A szövetkezet milyen normát állit fel ?

- Hát a szövetkezet jelenleg ugy néz ki, hogy nagyon jól áll a szövetkezetünk, hogy amennyit birunk, annyit vesznek át.

- Ez nem jelent erőn felüli megterhelést ?

- HÁt jelent időnként, de azt hiszem, hogy még mindig jobb így dolgozni, mint hogyha esetleg az ellenkezője lenne.

- A szolnoki stúdió müsorát hallották.

-.-.-.-

1979.II.22.Petőfi, 12.55/KJné/
Kapcsolás a szolnoki, a nyiregyházi és a pécsi studióba

- A Nagykunság központjában Karcagon a Győrfi István Nagykun Muzeumban két fiatal népmüvész ifju F.Szabó Mihály fazekas és Tóth László asztalos közös kiállitása látható. Tárlatvezetőnk Dr.Bellon Tibor muzeumigazgató.

- Egy csodálatosan szép kiállitást láthatunk itt ebben a teremben, talán az év legszebb kiállitását. Két tehetséges fiatal ember szive-lelke van itt megvalósitva. Cserepek, tálak, tányérok, öblösedények és reneszansz és barokk parasztbutorok együttese, amit itt láthatunk.

Ifju Szabó Mihály neve már nem ismeretlen a rádióhallgatók, sőt a tv nézők előtt sem, hiszen a Kezdőkörben is bemutatkozott. Az idén nyáron Szentendrén volt nagysikerü kiállitása. Itthon ezzel az anyaggal először mutatkozott be szülővárosában Karcagon.

Szabó Mihály invenviózus ember, azt vállalta a tudományt is megelőzve, hogy a hódoltság kori magyar cserépkulturát föltárja és fölkutatja és ujraálmodja, megvalósitja. Tulajdonképpen az ittlevő másfél száz tárgy ennek a munkának a gyümölcse.

A magyar kerámia történetének egyik gazdag bár kevésbé ismert világa ez a XVI.-XVII.századi magyar kerámia, amelyiknek az érdekessége rendkivül szingazdaság, a mértanias geometrikus formák és a hallatlanul szép madarak. Ez külön érdekesség és értéke a világnak, hiszen a hosszu sábu gázlómadarak, a szinte mesei sárkánymadarak egymás mellett szerepelnek a geometrikus diszités, mindezek gyönyörü szépen komponáltan jelennek meg a tárkon, tányérokon.

Külön érdekessége az anyagnak, hogy eddigi ismereteink szerint is eléggé egységes a kor kerámiája. Tehát Mosonmagyaróvártól Sárospatakig, Fülektől Szegedig, Kecskemétig valamennyi muzeum régészeti töredékeit átnézve az a benyomásunk, hogy egy valóban nagyon gazdag, szines, egységes népi és nem népi kerámia kulturának lehetünk ezáltal a részesei.

Szabó Mihály kiállitásán tulajdonképpen ezek láthatók ujra.

F. Szabó Mihály, fazekas

Karcagon élő fazekas, a népművészet ifjú mestere. Feledy Péter egyik beszélgetőtársa (tévériportban). Beszámol tanulmányairól, gyermekkoráról, otthonáról, művészi törekvéseiről.

[Feledy Péter]: Történelem, haza, ifjúság

65–76.

Alföld, Debrecen, 1980. május XXXI./V.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MTI BUDAPEST
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

ifj. Szabó Mihály
fazekas népművész

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1980 MÁR 2

1021

Az irodalmi melléklet képanyagát ifj. Szabó Mihály fazekas népművész munkáiból állítottuk össze

termékünk a beépítés után vakolást nem igényel, szinte azonnal festhető vagy tapétázható, az építőiparban tehát jelentős élőmunka-megtakarítást jelent.

A termékszerkezet korszerűsítését jelenti, hogy a műszárítós üzemekben a vékonyfalú, nagy üregtérfogatú és ezáltal a korábbinál jobb hang- és hőszigetelésű vázkerámia falazóanyagot lehet előállítani. Ezek a termékek a kisméretű tégla méretének többszörösei, így a beépítés során kötőanyag- és élőmunka-megtakarítást eredményez. A versenyképesebb és termékenyebb termékek nagyobb arányú gyártása az abonyi és a mezőtúri új gyárak termelésfelfutása után valósul meg.

A termékszerkezet korszerűsítését rekonstrukciós beruházásokkal és a már említett új üzemek létesítésével sikerül elérnünk. A gyártás eszköz- és energiaigénye viszont megnőtt, és ezek költ-

gyományos kisméretű égetett falazótégláé 35 százalékkal, átlagosan 24 százalékkal növekedett az 1976. évi árszínvonalhoz mérten. Ugyanakkor az árkiegészítést megvonták tőlünk, így az 1980. januári árváltozás e termékeknél 9 százalékos áremelkedést jelentett. Az előregyártott középfalazóblokk és kerámiabetétes gipszválaszfallap termelői ára lényegében változatlan maradt.

Az induló árak kialakításánál főként az anyag- és energiaköltségek okoztak bizonytalanságot, mivel ezeknél lényegében a trösztiirányelveket vettük figyelembe. A szabályzórendszer változásából adódó költségnövekedést is beterveztük. Így a telekhasználati díj közel 50 százalékkal, a bérjárulék négy százalékkal emelkedik, valamint a munkabérkiegészítés beépül a költségekbe.

A termelői árváltozás, a

egyáltalán n
venni, ezzel
szárítós üzer
az energiaf
költségnövelő
tétben a
két-háromsz
kedik.

Termékein
zatlanul jel
amelyet nen
déktalanul

ban 8 millió darabbal növekszik a termelésünk. A feladatok elvégzése érdekében fontos célunk a munkaidőkihasználás, a munkafegyelem és a munkaerőgazdálkodás javítása, a költséggazdálkodás területén következetes, ésszerű energia- és anyagtakarékosság megvalósítása. Ennek ellenére sem valószínű, hogy az előző évi nyereségünket elérjük.

Holczknecht Gyula
igazgató
Csikós Sándor
osztályvezető
Alföldi Téglaipari Vállalat

A Szolnok megyei Tanács

A szövetkezet 1977. január 1-én jött létre az Általános Szerelő és a Fa-, Elektro-, Lakatos Ipari Szövetkezet egyesülésével. Létszámunk jelenleg 507, közülük négyszáznégyen fizikai dolgozók. A szövetkezet termelési értékének jelentős hányadát állami nagyvállalatok részére végzett kooperáció adja. Legjelentősebb megrendelő a Magyar Hajó- és Darugyár, amelynek különböző típusú folyami hajókhoz komplett vezérlő elektromos berendezéseket gyártunk. Igen jelentős még a Villamos Berendezés és Készülék Művek, valamint az Egyesült Izzólámpa és Villamossági RT részére vég-

MAHIR
MAGYAR HIRLETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Ifj. Szabó Mihály,
Sárekas népművész

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1980 MÁR 2

1021

1980. március 2.

A VERGŐDÉS DR

Platonov szerel

MH SAJTOFIGYELO
MAHIR MAGYAR HIRLÖ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Ifj. Szabó Mihály,
fazekas népművész

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1980 MÁR 2

1021

1980. március 2.

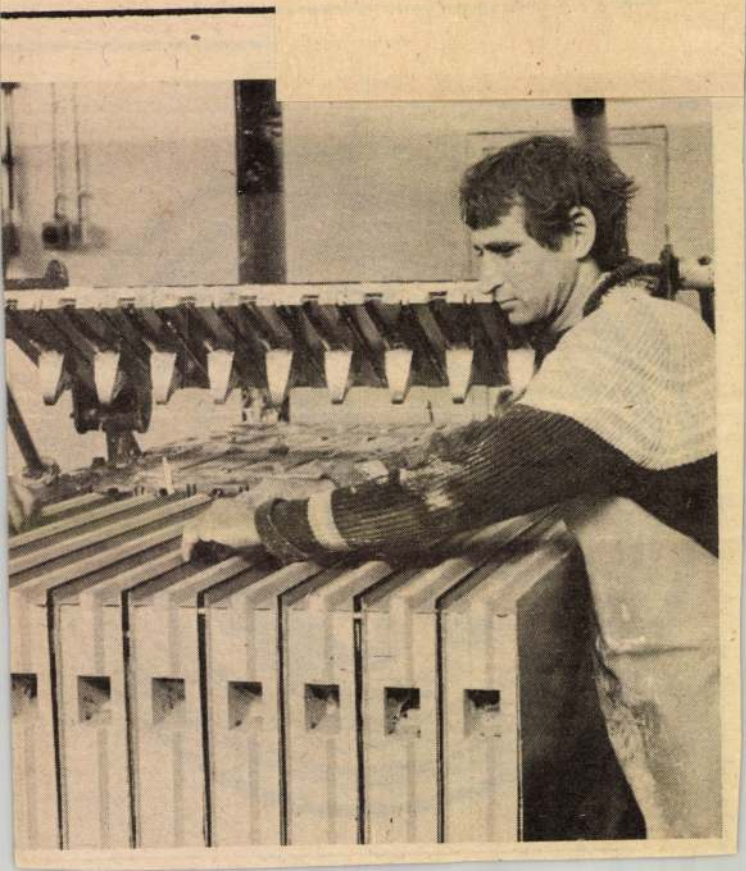

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MTI MAGYAR TÁVIRATI IRODA
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Ifj. Szabó Mihály,
fazekas népi iparművész.

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

1980 MÁR 2

1021

Mini együtt
megjelent Út
című lemeze

A Török Á
nekar előző
több magyar
sonlóan — a
ba rándult
tikus hangzá
hangeffektek
Megragadnak
nál? Az album s a nyitó-
tánc címe nem ezt sugallja.
A bevezető akkordok még az
űrt idézik, de a dallam szi-
lárddá válik, s megkezdődik
az utazás a Föld felé. A ze-
nekartól szokatlan, többszó-
lamú ének és Török Ádám
karakterhangjának ellentét
szépen oldja fel a bil-
lentyűsök zenei sokszínűsé-
ge. A Földre érés, a tanács-
talanság pillanatait fejezi ki
találóan a szöveg és a mu-
zsika a Nem tudom, hogy
merre című szerzeményben.
(S. Nagy István sorai meg-
találták a közös hangot a
Mini zenéjével.) A kemény
rock-zenében az orgonistáé,
Németh Károlyé a főszerep,

miként a következő instru-
mentális számban, az Asz-
faltdzsungelben, ahol a fu-
volával váltják, variálják az
alapdallamot. A Mini-klub
közönségét, légkörét vázolja
a zenekar a Bem Rockpart
6-ban, mely klubjuk címe.

A következetesen jazz-rock
muzsikába is lehet, sőt kell
slágerízt csempészni, bizo-
nyítja ezt a B-oldal nyitó-
száma, melynek refrénje —
Kell a barátság — közös
éneklésre ingerel. Frappán-
sak a fuvolabetétek, de az
ütős Balogh Jenő is reme-

SZABÓ Mihályné népmüvész M.D.K.

a " Népmüvészet mestere" / Galgahéviz/

Kitüntetés

Pestmegyei H irlap 1962. augusztus 19. 3.1.

ifj. Szabó Mihály, fazekas

L: Kovács Lánló

– Heti ajánlat

3.

Új Tükör, Br. 1986. dec. 7.

XXIII/49

ifj. Kabó Mihály, fazekas

L: Gonda István

Gulyás Éva: II. Alföldi Fazekas Triennálé kolnokon 45–46

Jászkunság, Kolnok, 1982. június XXVIII/2

ifj. Szabó Mihály

Ifj. Szabó Mihály karcagi fazekas népművész alkotásaiból nyílt meg tárlat szerdán Szolnokon, a Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ galériáján. Gyűjti a régi cserépedékeket és az azokon talált formákat, mintákat, motívumokat életrekelti, átmenti korunkba.

◆

Magyar Nemzet 1984. VIII. 16.

ifj. Szabó Mihály

A harmadik alföldi fazekas triennálét szombaton nyitották meg Karcagon, a Déryné Művelődési Központban. A kiállításon a népi iparművészeti tanács és a Szolnok megyei Tanács által közösen meghirdetett pályázat sikeres munkái láthatók. A megnyitó után ünnepélyes eredményhirdetést is tartottak, az első díjat ifj. Szabó Mihály karcagi fazekas nyerte el.

Magyar Nemzet 1985. VI. 17.

ifj. Kabó Mihály, Jozefas

1 db kerámia: fénykép.

ifj. Kabó Mihály: Munkája 44 old.

Jászkunság, kolnok, 1982. június XXVIII/2.

F. Szabó Mihály fazekas

PLÓ

A jászberényi Jász Múzeum új épületszárnnyal bővült, amelyet kedden ünnepélyesen megnyitottak. A négy új bemutatóteremben a Jászság legnagyobb üzeme, a Hűtőgépgyár állandó ipartörténeti kiállítását rendezték be, valamint F. Szabó Mihály fazekas, népi iparművész kerámiáit tárják a látogatók elé.

Magyar Nemzet 1983. XI. 16.

Szabó Miklós, festő

L: Morelli Edit

-: Kiállítások vidéken 6.

Nérszabadság, Bp. 1978. máj. 3.

F. Szabó Mihály, keramikus

● KERÁMIÁK. F. Szabó Mihály kerámiáiból nyílik holnap délután kiállítás a Néprajzi Múzeumban. A tárlat két hónapig látogatható.

– : o Kerámiák –

Esti Lap, Bp. 1981. dec.

Szabó Miklós, festőművész

Kiskörösön tavasszal a Kiskörösről elszármazott képzőművészek – Bognár Árpád, Szabó Miklós, Csóti Gábor – tárlatát láthatja a közönség.

Kiállítási tervek.

Petőfi Népe, 1983. febr. 9. 5. old.

Ifj. Szabó Mihály, fazekas, népművész

Rendezvénynaptár

Filmvetítés

15.00 Népművészet innen-onnan.

Favilág (Népi építészet Közép-Kelet Európában)

27. szombat

Hétkoznapok művésze (Nagy Kristóf fafaragó)

Népművész (ifj. Szabó Mihály, fazekas)

Őrség, Göcsej, Hetés

A szögedi nemzet

A Magyar Nemzeti Galéria Programja

1982. Február

ifj. Szabó Mihály, fazekas

Kerámiák Karcagról a Néprajzi Múzeumban

ERDEI KATALIN FELVÉTELE

Február 5-ig látható a Néprajzi Múzeumban ifj. Szabó Mihály Karcagon élő fazekas kiállítása. A fiatal népi iparművész édesapjától tanult korongozni, majd később a híres Kántor Sándor műhelyében gyarapította tudását. Ifj. Szabó Mihály munkásságához fűződik az 1970-es évek elején ásatások nyomán felelelt hódoltságkori ólommázas cseréptedények újraalkotása. Budapesti kiállításán — egyebek között — e töredékek forma- és motívumvilágából merítő kerámiák láthatók.

12.38: Nótamuzsika.
13.15: Külpolitikai arcképcsarnok.
13.15: Külpolitikai
Kettőtől ötig ... Zenedélután.
14.00: Jó utat!
14.45: A beat kedvelőinek.
15.30: Könyvről — könyvért.

8.25: Magyar nyelv 1. o. (ism. 14.00, sz.).
9.05: Kémia 7. o. (ism. 14.45, sz.).
9.50: Lottósorsolás — 51. hét.
10.05: Magyar irodalom 1—4. o. (ism. 14.15, sz.).
10.35: Rajz 1—4. o. (ism. 13.40, sz.).
15.15: Matematika rejtvényműsor 5

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Ifj. Szabó Mihály
fazekas, népművész

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
1984 AUG 1 9

1021

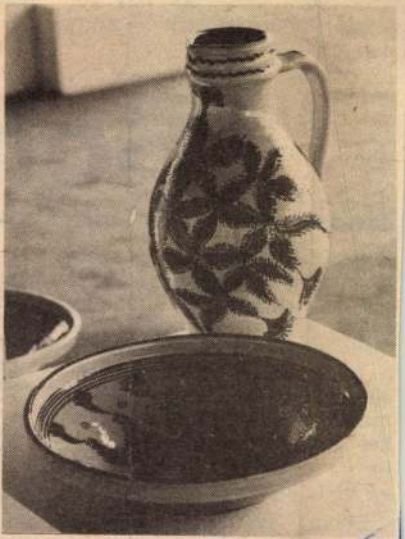

Az oldalpár fotói ifj. Szabó Mihály munkáiról készültek; kiállítása a Megyei Művelődési és Ifjúsági Központban látható.

dig, anélkül csak vihar szelet arat az ember.

Bohusék tanyáján egy tejelő tehénke volt a den.

Bohusék boldogul

— Jó feleségem fejte szorgalmasan, s napi húsz literből úgy gazdálkodott, hogy jutott a gyerekeknek, de a földvári piacra is. Sokáig az a tehén adta a megélhetésünket. A tej árából vett a mama mindent, ami az élethez kellett akkortájt. Mert ugye, akkor szerényebb volt az élet, az igény is.

Bohus Pál csak egyben nem volt szerény: ragaszko-

Szabó Mihók

ötvös inas.

Mestere Bihari Nagy
János Kassán. Szegö-
dött 1635. márc. 6.
Apja Debreczeni Kecs-
kemeti Szabó Gergely.

Mihalik József Kassaváros
ötvösiparának törtenete.
Bpest. 1900. 319 l.

Adler András.

festő.

Szabó Mihók

ötvösmás.

Tanulóéveit Kassán Ötvös Ambrusnál kezdte, honnét elvergettetett. Mincu Körösi Tánoshoz került, ennél 1613. máj 16án felszabadult. Apja Szabó Barlabás.

[signature]

Mihalik József Kassaváros ötvösségének története. Bpest. 1900. 317 l.

Makkay Endre

épitész

6

Váradi Szabó Mihók

ötvös mas-

Mestere Halasi György Kassán. 4 évre szegödött 1634-ben. Apja Váradi Szabó Lukács.

Mihalik József Kassaváros ötvösségének története. Bpest. 1900. 317 l.

Madarassy Erzsébet,

festő.

Zabó Mihók

ötvös más.

Mestere Rácz Ambrus Kassán 5 evre szegődött 1608. okt 6án. Apja Barlabás. Felszabadul Körösi Ötvös Tanos-mál, mert Rácz A. időközben elkergette. Felszabadult 1613. máj. 16.

Mihalik József Kassaváros ötvösségének körlevéte. Budapest 1900. 314. l

Lencsó Mihály Tanos

festő.

Szabó Mihók

ötvös inas

Mesterl Füzesi Péter Kassán. 5 évre Hegödött 1631. jun. 30 án. Apja Márton.

Mihalik József Kassavárós ötvösszájának története. Bpest 1900. 318 l.

(3)

Major Jenő

festő

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Szabó Miklós

MAGYAR NEMZET

1965 NOV 2

Szabó Miklós szegedi festőművész tegnap kiállítását pénteken délután nyitották meg a Képcsarnok Vállalat szegedi bemutató termében.

MDK

Szabó Miklós (festőművész)

Akvarellista. Külvárosi jelenetek ábrázolásával szerepel a Móra Ferenc Múzeum képtárában rendezett szegedi képzőművészek kiállításán.

Szelesi Zoltán: A szegedi képzőművészek kiállítása.

Tiszatáj, Szeged, 1957. nov. (3.l.)

MDK.

Szabó Miklós

Kiállitásáról hiradás

Köznevelés 1965 ápr.9.lap -

Szabó Miklós

Fk.: Kótales István 2265 65 FNyV 6 t — Fv: Szekeres Ferenc

MEGHÍVÓ

MDK.

Szabó Miklós

A szegedi Tanárképző Főiskola kiállitásán részt vett

Csongrádmegyei Hirlap 1965. ápr.1.

4.lap.

Szabó Miklós

Szerepelt a Szegedi Állami
Tanárképző Főiskola képzőművén
tanárainak kiállításán

Tiszatáj, 1965, 5sz, 369o.

Szabó Miklós

36. tengerpart gouache 55 × 70

37. Sopron utca -"- 55 × 70

Szabadkai és szegedi képzőművészek
I. Körös Kiállítása, 1970.
Szeged, Móra F. Múzeum Képtára

MDK.

Szabó Miklós

Kritika a müvészről.

Délmagyarország 1965. ápr .7. lap -

UGYANAZ A KÉP

FOTÓK
EGYIPTOMRÓL

MEGHIVÓ

A MAGYAR HONVÉDSÉG MŰVELŐDÉSI HÁZA MEGHIVJA ÖNT ÉS BARÁTAIT SZABÓ MIKLÓS FOTÓKIÁLLITÁSÁRA.

MEGNYITÓ: 1997. MÁJUS 2. 17.00
MEGNYITÓT TART: ARANYOS KÁROLY A HONVÉD EGYÜTTES IGAZGATÓJA
MEGNYITÓT ÉNEKEL: CSERHÁTI ZSUZSA ELŐADÓMŰVÉSZ

CÍM: MAGYAR HONDVÉDSÉG MŰVELŐDÉSI HÁZA BUDAPEST, XIV. KER. STEFÁNIA ÚT 34.
STEFÁNIA GALÉRIA

A KIÁLLITÁS MEGTEKINTHETŐ MÁJUS 2. ÉS 14. KÖZÖTT MINDEN NAP 13.00-TÓL 18.00-IG.

A KIÁLLITÁS TÁMOGATÓI:

Honvéd Együttes

TAN-TÚRA

A MAGYAR HONVÉDSÉG MŰVELŐDÉSI HÁZA

SZABÓ MIKLÓS

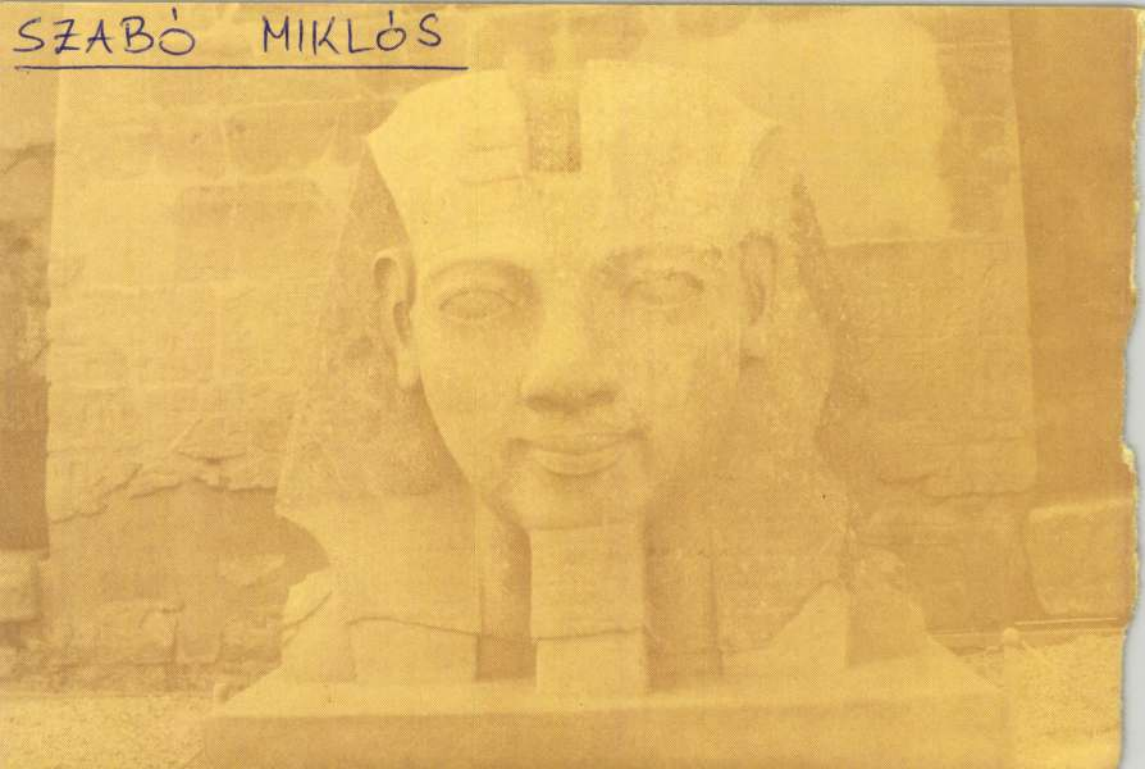

MDK.

Szabó Miklós

Kiállításának hirdetése

Csongrádmegyei Hirlap 1965 márc.25. lap -

MDK.

Szabó Miklós

Kritika szegedi kiállitásáról

Délmagyarország 1965 márc.28.lap -

Szabó Miklós

Bedécs Sándor: Amigo kávébár, Budapest, V. Párizsi utca. Tervező: Mikó Sándor. munkatárs: Nádasdy János. Gépész-tervezők: Kiss István, Ujhelyi Béla, Szabó Miklós, Lovag Viktor. /Ismertetés képekkel, foto: Balassa Ferenc./

Magyar Építőművészet, 197c.6.sz. 38-39. l.

Szabó Miklós

"Soproni utca" repr.

Szegesti és szabadkai képzőművészek
I. közös kiállítása, 1970.
Szegest, Móra F. Múzeum Képtára

Szabó Miklós

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

1962 JUL 16
1021

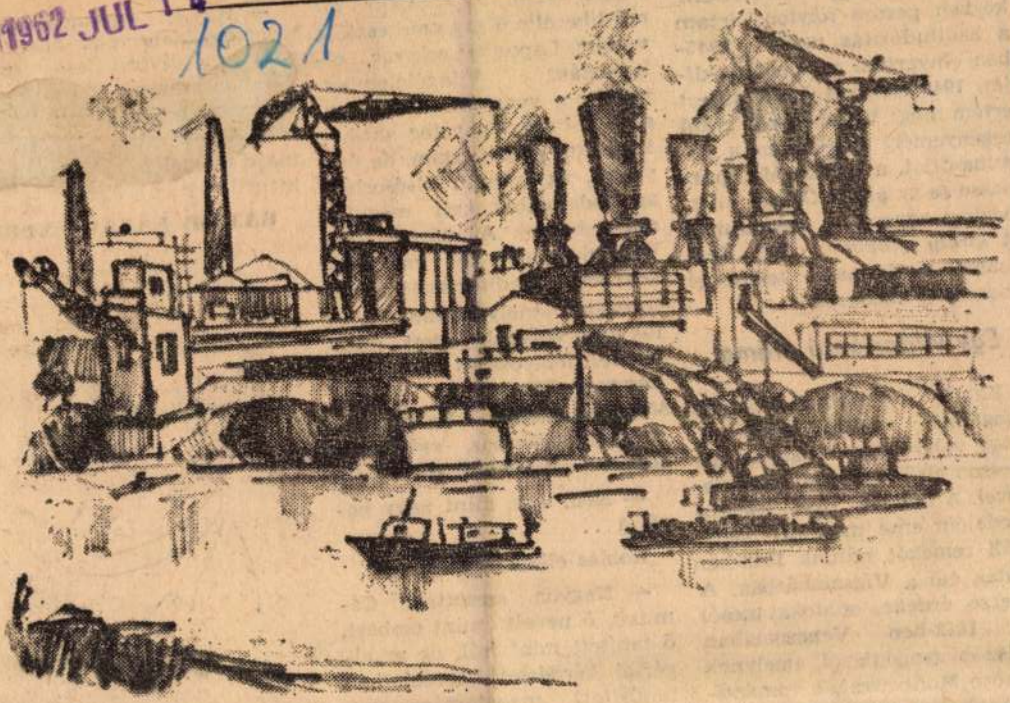

Szabó Miklós: Gyár

1/1

... amerikai küldetésbe mentem. 1946-ban leszereltem, közben persze folyton írtam a haditudósítás mellett. 1945-ben elnyertem a Populista-díjat, 1948-ban két döntő sikert értem meg: *Villanegyed* című regényemért megkaptam a Fémina-díjat, a párizsi Montparnasse és az algíri Colisée színházban egyszerre bemutatott *A király nevében* című drámámat pedig nagy tetszéssel fogadta a közönség.

Egy világsikerű dráma

Ennél a sikernél érdemes megállni: szinte példátlan, hogy valaki ilyen nagyot alkosson első színpadi kísérletével. A háború utáni francia irodalom eme megrázó színpadi remekét nálunk 1949-ben adták elő a Vígszínházban. A szerző érdekes adatokat mesél az 1812-ben Venezuelában átszódó tragédiáról, amelynek főhőse Montserrat, a romantikus, idealista spanyol tiszt, aki

— 1948 ... riában éltem, a *L'Espoir* mű liberális újság szerkes voltam. Lapunkat sokszor kobozták. Világélete mindig a gyarmatosítás ... sége voltam. Rengeteg a lonialista cikket írtam, d vélem, az írónak elsős az irodalomban kell m nia a harcot. A párizsi Éditions du Seuil-nél én szerkesztem a *Méditerranée* című sorozatot, amely olyan jelentős arab íróknak adott megjelenési lehetőséget, mint *Mohammed Dib* és a vértanú *Mouland Feraun*. Én hű maradtam hazámhoz, származásomhoz, ifjúságomhoz...

— Nem úgy, mint nagy barátja...

Roblès elkomorul:

— Nagyon szerettem Camus-t, ő nevelt mint embert, ő tanított mint írót, de az algériai kérdéssel kapcsolatban tanúsított magatartása enyhén szólva nem az volt, amit

Vincze Lajos rajza

Szabó Miklós

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1970 MÁR 8-

NÉPSZABADSÁG
Budapest

FŐISKOLÁSOK GALÉRIÁJA

1021

SZABÓ MIKLÓS

Szabó Miklós vagyok, 1944-ben születtem Budapesten. A Magyar Képzőművészeti Főiskola sokszorosító grafikai tanszékén, Ék Sándor mester osztályán dolgozom.

A középiskolai tanári diploma megszerzése után lehetőségem nyílt arra, hogy mint továbbképzős művésznövendék tanulmányaimat tovább folytassam.

Bevallom őszintén, nehéz dolog nekem így szóban vallani magamról, a munkámról, a világról, mivel a mondatszerkesztéssel mindig is hadilábon álltam — talán ezért is kezdtem el rajzolni, mert a világról van vallanivalóm. Hiszen valahogy csak el kellett mondanom találkozásomat a a búbosbankával, akivel múlt nyáron hozott össze a sors egy parkban. A madár rólam tudomást sem vett, tette, amit ilyenkor egy madár tenni szokott. Különlegessé a hirtelen találkozás tette, s az, hogy éppen mi ketten találkoztunk. Más nem történt azon a délutánon, talán csak az, hogy megrajzoltam. De hát ez ezek után természetes.

*

— Szabó Miklós és más főiskolások esetében (akiknek grafikáit már korábban közöltük és akikét a jövőben még közölni szeretnénk) figyelembe kell venni, hogy nyomdatechnikai okokból az újságban legjobban reprodukálható műveikből válogattunk, s ezek nem mindig a legjobb alkotások. De csak olyan műveiket közöljük, melyek az alkotójukra jellemzőek.

A sok ezer helyes megfejtés
lással választjuk ki a nyerte
szűke miatt csak a jutalmaz
közöljük.

Kuczka Péter – Zórád

AZ ÜVEGVÁROS

AZ ŰRHAJÓ MŰSZEREI A CÉLT JELEZTÉK. ÉS AZT IS, HOGY A BOLYGÓN A KÖRÜLMÉNYEK A FÖLDHÖZ HASONLÓAK.

TŐLE SZABADULNI, DOBD EZT A FÖLDRE, AZTÁN MENEKÜLJ GYORSAN.

TALÁLKOZOM? KIVEL? ÉS MI EZ?

DE MATH NEM VÁLASZOLT NIELS KÉRDÉSEIRE...

TEDD EL! BÁRMILYEN FIZIOLÓGIAI VÁLTOZÁS ELLEN JÓK EZEK A SZEREK.

HA BÁRKI MEGTÁMAD, CÉLOZZ RÁ ÉS HÚZD EL A RAVASZT.

A TÁVOLI ÉPÜLET CSILLOGÓ KUPOLÁJA EGYRE KÖZELEDETT...

AJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KELETMAGYARORSZÁG

1970 DEC 6

Szabó Miklós

1021

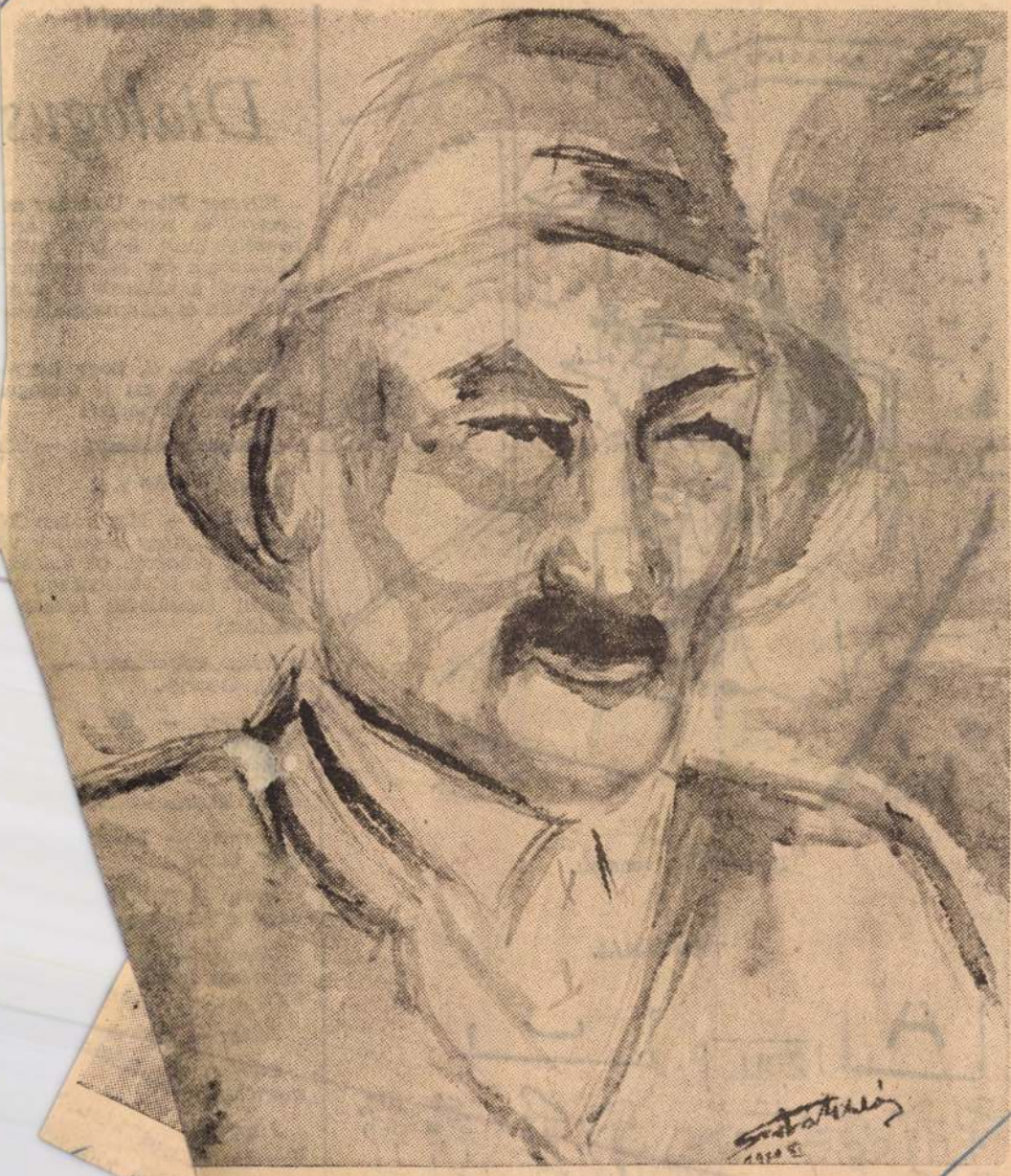

A mesemondó portréja. Szabó Miklós rajza

Panaszláda, vonaton.

VÁMOSNÁL

Art Buchwald:

Dialógus

Egyszer Piter Usztinov sz
nésszel és rendezővel arr
beszélgettünk, hogy mibe
különbözik egy és ugyanazo
dialógus a válásról az ang
a francia és az amerikai szí
padon:

Képzeljük el, hogy hogya
játszanak el ezt a dialógu
az angol színpadon:

George: — Jessy!

Jessy: — Ho-v...

George: — Már régen ké
szülök rá, hogy beszéljek ve
led egy dologról. (A valós
ban két és fél felvonáso
resztül készülődik felt
kérdést.)

Jessy szigorúan:
szélj, George.

George: —
hogy...

Jessy: —
miről akar

George:
gyon kín

Jessy: —
nagyon k

George:
kéletesen
ky?

Jessy:

George
mértékb

Jessy:
magad,

Georg

Jessy:

bizonyos
hibám...
hibáztas
Jéggel kéred?
Nagyon kicsivel

Szabó Miklós
MAHIR MAGYAR HÍRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1984 OKT 31
DAILY NEWS

1021

PHOTO MTI — SÁNDOR SZABÓ

STATUE OF EPONYM: The statue of King Aba Samuel, r. 1041—44, the person whose name is the source of the name of the village of Abasár and several other localities in the northeastern hilly region (e.g. Abaújszántó, Abaújvár, seat of the Aba clan, and others), has been unveiled on the main square of Abasár. The bronze statue (the work of a Hódmező-vásárhely sculptor) was paid for from donation made by Miklós Szabó, one of the leaders of the local agricultural cooperative, and members of his family

meeting held in co
views on topical int

its
oduction qu

to save Opec from
prices for the second
months.

Chile protesters defy Pinochet's threats

Santiago/Chile, Oct 30 (AP/PL) — At least 18 bombs exploded in Santiago and four other cities on Monday, at the beginning of a two-day protest against the military government.

President Augusto Pinochet's 11-year-old military government Pinochet threatened to declare a state of siege on Monday as the opposition started two days of protests.

The 68-year-old general now rules under a state of emergency that allows military commanders to censor the press, ban public meetings and declare curfews. The state of siege, which was in force for five years after Pinochet's 1973 coup, would allow authorities to hold prisoners incommunicado longer than the current five-day limit. Pinochet also said his government "will seek no dialogue nor accept any initiative that means modifying the constitution" that fixed his term until at least 1989.

Szabó Miklós

MAHIR
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Wochenausgabe

1984 NOV 12

BUDAPESTER RUNDSCHAU

1021

Miklós Szabó, Bereichsleiter der Produktionsgenossenschaft in Abaszár (Nordungarn), spendete das Geld für ein Denkmal des Königs Sámuel Aba (1041—1044), des Namensgebers der Gemeinde. Die Plastik formte der Bildhauer Aran Till

gesandte jedes
Krönungsfeier
geunerkapelle
Bei den Krö
keiten zu I
spielten z. B.
Jancsi Farkas
kó. Während die Abgesand-
ten ihre offiziellen Angele-
genheiten im Zusammenhang
mit der Krönung erledigten,
musizierten die Kapellen in
riesigen Zelten am Donau-
ufer. Die Musiker besuch-
ten sich gegenseitig in ihren
Zelten und lernten somit die
Musik der anderen Kapellen
kennen. Bei solchen Gele-
genheiten stellte der Primás
natürlich sein ganzes Kön-
nen zur Schau, und es er-

wissem Maße zur Zukunft
äußert sich einer der „gei-
stigen Väter" des „Geigen-
Duells" László Szirmai, stell-
vertretender Direktor des
Landeszentrums für Unter-
haltungsmusik:

„Mit dieser Veranstaltung
wollten wir einen Beweis er-
bringen, denn so eigenartig
es auch klingen mag, wäh-
rend die ungarische Zigeu-
nermusik international als

Wie hoch ist der eiserne Vorhang?

Ungarisches Reisemagazin

Im deutschsprachigen Blät-
terwäldchen Ungarns ist die
Vierteljahreszeitschrift *Un-
garisches Reisemagazin* ein
schillernder Farbtupfen. Die
schmissig aufgemachte Ga-

Das Reisemagazin läßt de
Leser auch wissen, was Mr
Thatcher in Budapest so spe
ste, und wo Sie, lieber U
garngast, auf römisch, à
renaissance oder gar in e

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

SZABÓ MIKLÓS

FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1984. ÁPRILIS 19-ÉN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA:

HORVÁTH MIHÁLY
A SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTÉKOK IGAZGATÓJA

MEGTEKINTHETŐ:
1984. ÁPRILIS 19–28.

KÉP CSAR NOK

ABA-NOVÁK TEREM
SZOLNOK, KOSSUTH LAJOS ÚT 6–8.

F. k.: Köteles István – 84-594 GENERALART Dorogi Ny

A Dél-magyarországi napilap így ír a művészről:
„Munkásságát együttlátva állíthatjuk, hogy jeles koloristát, bravúros technikával rendelkező művészt üdvözölhetünk benne. Képei nyugalmat, derűt árasztanak. A nyugalom nem valami álmos közöny: az élet lüktető ritmusát, nagy energiákat hordozó erőteljes színek teljes egyensúlyát láthatjuk műveiben. Lírai tájai hol lágy, gazdagon árnyalt felületekkel, hol férfiasan erőteljes szerkezetes kompozíciójú képekben hiteles vallomásokat tárnak elénk. Mesteri biztonsággal, tisztán kezeli a víz ezer arcú csillogó felületét."

SZABÓ MIKLÓS 1914-ben Tordán született.
A Budapesti Képzőművészeti Főiskolát – mint Rudnay tanítvány – fejezte be, 1964 óta a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola docense. 1938-tól rendszeresen részt vesz Szeged városi, Csongrád és Békés megyei, dél-magyarországi kiállításokon.
Képei szerepeltek országos tárlatokon: Nemzeti Galériában, Szolnokon, Debrecenben, Szabadka, Lotz városokban. Részt vett a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola művész tanárainak kiállításain.
Egyéni kiállításai: Szeged, Móra Ferenc Múzeum, Gulácsy Lajos Terem; Budapest; Beruházási Bank, Fáklya Klub; Makó, József Attila Múzeum; Csepel Galéria; Palóc Múzeum; Kecskemét, Képcsarnok Bemutatóterme. A Magyar Népköztársaság Képzőművészeti Alapjának tagja.
Külföldi tanulmányutak: Csehszlovákia, Ausztria, NDK, Olaszország, Lengyelország, Bulgária, Jugoszlávia, Franciaország, NSZK.
Képei az alábbi intézmények tulajdonában vannak: Szeged, Móra Ferenc Múzeum, Fővárosi Tanács, Szeged Városi Tanács, Szegedi Pártbizottság, Pedagógusok Szakszervezete, Odessza Pártbizottság (SSSR). Kitüntetés: Székely Bertalan-díj.

SZABO RUDOLF
/Pozsony 1898 - /

Aukción:

Rudolf Szabó: Klosterneuburg.
Öl auf Karton, 59,5x97 cm. Sign. und dat.: 1957.

WIEN, Dorotheum, Kunstabteilung
458. Kunstvesteigerung, Jan.1982
Kat. Nr. 676. S. 79.

1021 Szabó Miklós

Szabó Miklós Kovácsműhely udvara

Modelljeinket az átmeneti időszakra ajánljuk. A nadrág, amely a legtöbb fiatal nőnek jól áll, továbbra is erősen dominál a tavaszi és nyári divatban. Nadrágos öltözékek sokféle variációban készülnek: lemberdzsekkel, kosztümszerűen csípőig érő, vagy klasszikus zsánerű kabátkával, s olyan hosszú kabáttal, amely ruha vagy szoknya fölött is hordható, amelyből nem látszik ki az alatta levő ruha. A nadrágkosztümök tavaszra főként tweed szövetből, shetland jellegű és kézi szövésű anyagokból készülnek. Praktikus a jersey szövetből készült, divatos vonalú, különálló nadrág is.

Nagyon praktikus, ha a nadrágkosztümhöz a fiatalok miniszoknyát beszereznek. A nadrágkosztümhöz nagyon divatos az egyszínű, vagy mintás ingblúz, amely készülhet jerseyből is és természetesen pulóvert, kardigánt, mellényt is hordhatunk hozzá.

A nadrágos viselet egyébként függetlenül attól, hogy az idő-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMondó
BUDAPEST, IX., Üllői út 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-724

1970 MAR 2 9

DÉLMAGYARORSZÁG
Szeged

gal, vagy miniszoknyával is. A második rajz külön bemutatja a háromvarrásos, modern vonalú nadrágot. A harmadik rajzon a kabáttal azonos szövetből készült a miniszoknya, amelyhez derékon befűzhető bőr- vagy lakkövet viselhetünk. Érdekes újdonság a rajzon látható nyaklánc, amely zsinórból készült. Ügyeskezűek az üzletekben kapható paszományzsinórból könnyen

MDK

Szabó Miklós grafikus

főiskolás. Ék Sándor tanítványa.

1944-ben, budapesten miletett. A középiskolai tanári diploma megszerzése után iratkozott be a képzőmüv. főiskolára.

Két rajza: Repr.

főiskolások galériatja —

— : Szabó Miklós M. 12.

Népszabadság, Bp. 1970. márc. 8.

MDK

Szabó Miklós

Reggeli fények, vf.

Meredek utca, "

Szegedi graf.kiáll. 1960. Móra F.Múz.

MDK.

Szabó Miklós

Kiállitásának hirdetése

Szocialista Müvészetért 1966 jan.

Szabó Miklós festő M.D.K.

Szegeden tanár,

kiállitás müveiből a Képcsarnok Váll. szegedi

kiállitó termében

Napló

Magyar Nemzet 1965. nov. 20. 4.1.

MDK

Szabó Miklós, VIII.o.tan.

Ózd Állami Gimnáziumi tanfolyam.

127. Ülö férfi.

Magy. Ifj. Képzömüv. Kiáll. /VIT/ Gyermekrajzok.
Föv. Képtár. 1949 aug.16. -szept.lo. Kat.

MDK

Szabó Miklós,

Vaszary János tanár növendéke.

Férfiarckép.
Táncosnö. 15.1.
Tájkép. 15.1.

Az Ernst muz. OMKK Föisk. Helikon kiállitásai.
Az OMKK Föisk. Növ. Munk. kiáll. Bp. 1923 márc. 18-25.
Kat. 13, 15.1.

Szabó Miklós

Szerepel a szegedi Országos Képzőművész Kiállításon.

említve.

Tiszatáj, 1964 9. szám, 4. lap.

Szabó Miklós

Részt vett a csongrád megyei rajztanárok kiállításán, melyet a szegedi Móra Ferenc Muzeum kupolacsarnokában rendeztek meg mintegy 50 képből.

Rajztanítás 1962. V.sz. 30.l.

Kat.

Szabó Miklós

Gyermekkora éveit Jordán és Sátoraljaújhelyen töltötte. Édesapja és festegetett, ő tanította a legkezdetén.
A zápr. Föist. Rudnai növendéke 1950-es évek körepén aktivizálódott. Volt a pécsi, veszprémi, egri, soproni és miskolci művésklepeken.
Réntvesz Lazarus tárlatokon. 1963 46 zézét állítjuk a negedi lőt Fesen Mus. - bas.

A Szegedi Állami Tanárkeprő Föist. expromúvész tanárainak kiáll. Szeged, 1965, Kat.

27 l.

Szabó Miklós (fotó) kat.

Képei vel rendszeresen szerepel a megyei kiáll.-ban. Több ízben részt vett Bp. a Ped. Ogn. Kép. kiáll., a szegedi Ogn. Tárlatan és az Alföldi Tárlaton. 1963-ban Szegeden a Mora Ferenc Mus.-ban szikes egyéni kiáll. rendezett. Sokszínűsége lehetőséget. (Pécs, Miskolc, Vesprém, Sopron, Eger, stb) Külföldi tanulmányutat Bécs, Róma, Firenze, Velence, Bruno, Kassa, Prága.-

---

szegedi Állami Tanárképző Főisk. Képzőművész tanárainak kiáll. Szeged, 1965. kat.

32 с.

M.D.K

Szabó Miklós
költő

Áttetsző akvarellje közül a
„Csónakok a Tiszán" kapcsolódnak a vízi élethez.

Szeles Zoltán: Szegedi képzőművészek tárlata...
Művészet, 1968. január - 21 lap.

Szabó Miklós (tolt) Kat

7. Pihenő csónakos	vizf.	48×35
8. Tanyakajó I.	"	49×35
9. Tanyakajó II.	"	48×34
10. Kentheji udvar	"	48×34
11. Csónakos	"	48×34
12. Udvarsaros	"	48×35
13. Öbölben	"	47×34
14. Rakkó előtt	"	49×35
15. Pihenő vitorlás	"	49×35

Szegedi Állami Tanárképző Főisk. képzőművén tanárainak kiáll. Szeged, 1965. kat.

34 l.

Szabó Miklós Kat.

Reprodukciót: Házat a magasból (29)
Kovácsműhely udvara (30 l)
Pikenő csónatot (31), Tanyaházó
(32 l), udvar (33 l)

1. Pécsi házat	vízfestm.	49×34
2. Csónatot a Tinán	"	49×35
3. Egri házat	"	49×36
4. Utheuger	"	50×35
5. Tengerhajót	"	49×35
6 Vihar előtt	(tolt)	48×34

Szegedi Állami Tanárképző Főisk. Képzőművész tanúrainak kiáll. Szeged, 1965. Kat.

34 l.

Szabó Miklós Kat.

Jordán, 1914-ben nül. A Bp-i képz. Főisk. mint Rudnay Gy. növendéke rajztanári okl. nerzett. A főisk. elvégzése után előbb rajzped. munkásságot fejlett ki, majd mint rajzszakfelügyelő 1950–64-ig az ist. rajzoktatás munkájára jelölte Csongrád, ill. Bács és Bélés megyékben. 1964 óta a Szegedi Tanárképző Főiskola Rajztanárán vezeti a rajztanár képzés munkáját (fogt)

A Szegedi Állami Tanárképző Főisk. utrömüvész tanárainak kiáll. Szeged, 1965, Kat.

57.

MDK

Szabó Miklós

Kiállitási hir

Pedagógusok lapja 1967 okt.2o.

M.D.K.

Szabó Miklós
festő

Szegedre került tanárnak

Winkler László: Szegedi festészet.
Művészet, 1968. január - 24 lap.

M. DY

Szabó Miklós
festő

A kiállításon bemutatta a „Szicíliai táj"-at, a „Prágai utcá"-t, a „Tengerpart" című képet.

Kucka Eszter: Főiskolai művésztanárok kiállítása Szegedre.
Művészet, 1968. január – 28 lap.

Szabó Miklós

/Szeged/

Udvar /repr/

Rajztanitás 1962. VI. sz. 115.l.

Szabó István

1938

Ki tud róla?

ja el.

teléül:

A m. kir. vallás- és köz

41.912-1922. szám.

III/a.

A Műemlékek Országos Bizottságának,

Budapest.

Folyó évi március hó 23-iki ülé
ből 121. sz. a. kelt felterjeszté
re, tudomás és további eljárás vé
gett másolatban kiadom.

Budapest, 1922. május hó 13.

A miniszter helyett:

~~gyi miniszternek 23.091/1926.III.a.~~

~~XII. és Csekkosztályához intézett~~

Szabó Miklós

II. d.

Tanári nak

Ferk'pzomfoisk vk

1935-36. 70. l.

andesausschuß:

Dr. Grund, Handelskammerpräsident, Breslau
Dr. Grundmann, Direktor des Hausfleißes, Warmbrunn
Dr. Dr. v. Guenther, Oberpräsident a. D., Wirkl. Geh. Rat, Breslau
Hadelt, Pfarrer, Provinzial-Konservator von Oberschlesien, Altwette-Neiße
Fürst v. Hatzfeldt, Herzog zu Trachenberg, Vorsitzender des Niederschles. Provinzialausschusses, Trachenberg
Dr. Heinevetter, Museumsdirektor, Gleiwitz
Heyer, Prof., Direktor der Handwerker- u. Kunstgewerbeschule, Breslau
Herrmann, Geh. Oberreg. u. Forstrat, Geschäftsführer des Komitees für Naturdenkmalpflege, Breslau
Dr. Herschel, Bürgermeister, Breslau
Dr. Jaenicke, Regierungspräsident, Breslau
Dr. Dr. jur. h. c. Jecht, Stadtbibliothekar, Görlitz
Irmer, Vizepräsident d. Prov. Schulkollegiums, Breslau
Dr. Kirchner, Landrat, Münsterberg
Dr. Knötel, Prof., Breslau
Kuhnert, Domkapitular, Breslau
Dr.-Ing. h. c. Malcher, Hüttendirektor, Gleiwitz
Dr. Manigk, Prof. Geh. Justizrat, Rektor d. Universität, Breslau
Dr. Masner, Prof. Direktor des Museums für Kunstgewerbe und Altertümer, Breslau

Szabó Miklós

MDK

Raktár előtt, vizf.

Pihenő vitorlások, vizf.

Szegedi Állí Tanárképző Főisk. Képzőművész tanárainak kiáll.

Szabó Miklós MDK

Csónakok, vizf.

Udvarsarok, vizf.

Obölben, vizf.

Szegedi Állt Tanárképző Főisk. Képzőművész tanárainak kiáll.

Szabó Miklós MDK

Pihenő csónakok, vizf.

Tanyahajó I-II, vizf.

Keszthelyi udvar, vizf.

Szegedi Állt Tanárképző Főisk. Képzőművész tanárainak kiáll.

Szabó Miklós

MDK

Uthenger, vizf.

Teherhajók, vizf.

Vihar előtt, vizf.

Szegedi Áll. Tanárképző Főisk. Képzőművész tanárainak kiáll.

Szabó Miklós MDK

Pécsi házak, vizf.

Csónakok a Tiszán, vizf.

Egri házak, vizf.

Szegedi Áll. Tanárképző Főisk. Képzőművész tanárainak kiáll.

Szabó Miklós MDK

Tanyahajó, repr.

Udvar, repr.

Szegedi Áll. Tanárképző Főisk. Képzőművész tanárainak kiáll.

Szabó Miklós MDK

Házak a magasból, repr.

Kovácsmühely udvara, repr.

Pihenő csónakok, repr.

Szegedi Áll. Tanárképző Főisk. Képzőművész tanárainak kiáll.

SZABÓ MIKLÓS

SZABÓ MIKLÓS FEKETE KAPU

Délmagyarország 1968 XII. 1

zta lehelet

asodás következményei

a fog

ének teljesek a
ásról szerzett is-
ıa nem szólnánk
azokról a meg-
ről, amelyek lét-
fogak szuvaso-
jelentős szerepet
zöttük *legismer-*
él gyuladása. Ha
odás a mélybe
közelíti a fogbe-
ertőzés következ-
böző fokú fog-
jöhet létre. A
gjellemzőbb tü-
10 perctől akár
tó, de szünetek-
ított, hirtelen,
jelentkező fáj-
. A fájdalmas
tkezhet egy nap
er, de lehet a
ár olyan súlyos
eteg a fájdalmas
egymástól elvá-
is tudja.
setekben a fáj-
mokat csak kül-
áltják ki. Ugyan-
rek, amelyek a
ásakor érzékeny-
k elő (hideg,
savanyú, édes).
a szuvasodás
belet, akkor az
fájdalommá fo-
lyosabb esetek-
om már ingerek
kül is, sőt éj-
latja a beteget.

Az elhalt fogbél kitűnő táp-
talajt nyújt a baktériumok
elszaporodásához. Átmeneti-
leg tehát tünetmentesség kö-
vetkezhet be. Ez a tünetmen-
tesség tarthat egy-két napig
de esetleg évekig is. *A fer-
tőzés azonban nem áll meg*
a gyökércsatornában, hanem
a szervezet és a behatoló
fertőző ágensek között lét-
rejött harctól függően, előbb
vagy utóbb, a fog gyökeré-
nek csúcsán levő nyíláson
kilép a fogból és megbetegít-
heti a fog közvetlen környeze-
tét, de megbetegítheti az
egész szervezetet.

A laikusok előtt is elég
jól ismert formája a fertő-
zés kilépésének az úgy-
nevezett *gyökércsúcs körüli
tályog.* Ennek természetesen
ismét többféle kórszövettani
formája lehet. A lényege
azonban mindegyiknek
ugyanaz, hogy a fog gyökér-
csúcsa körül egy kisebb
vagy nagyobb (lencsényi,
esetleg babnyi) reakciós
szövet (granuloma, tályog)
képződik. Ez az állapot is
fájdalmatlan. Néha-néha
azt tapasztaljuk, hogy a be-
teg az ilyen foggal nem szí-
vesen rág, esetleg a gyökér-
csúcs környékére gyakorolt
nyomás érzékenységet vált
ki. A tünetmentesség né-
hány naptól évekig is tart-

Szabó Miklós

Szerepel az alábbi táblaton

Dr. Tóth Ervin: A pedagógus képzőművészek V. orsz. kiállításáról

Hajdú Bihar megyei Napló 1969 VI. 6

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Szabó Miklós

Szerepel a pedagógusok tárlatán
Debrecenben

Dr. Tóth Ervin: Az V. országos kiállítás

Pedagógusok Lapja 1969 VI. 16

H. Szabó Miklós

festőművész

Magyar Képírók Társasága csoportos kiállítása - Nemzeti Szalónban - képével szerepel.

Pesti Hirlap
1938.I.29

Szabó Miklós

festőművész

Magyar Képirók Társasága csoportkiállitása - Nemzeti Szalónban - képével szerevel. A maga hallatlanul expressív rajzskálájával a nógrádi életet és a matyó életet vetíti le.-

Magyarság
1933.I 15.

Kabó Miklós

Szerepelt a szegedi képzőművészek tárlatán a Nemzeti Galériában.

Csongrádmegyei Hírlap 1964. aug. 13.

Szabó Miklós
/Szeged/

Két csónak /repr/

Rajztanitás 1964. IV. sz. 8.1.

Szabó Miklós

Szegedi festő-rajztanár.
"Csónakkikötő" /repr/

Rajztanitás 1963. II. 4.l.

MDK

Szabó Miklós

Csónakok a Tiszán, akv.

Szegedi Ő. Képzőm. kiáll. Szeged, 1964

. Az ország műiparának fejlesztert számos kitüntetésben részesült.

MDK

Szabó Miklós

Szerepelt a Tárlaton.

Tiszaparti akva relljei.

K.K.: Gondolatok a VII. Alföldi Képzőművészeti tárlatról.

Békásmegyei Népujság 1964 ápr. 21.

Szabó Miklós, [festő]

Megemlítve.

László Gyula: Változatok egy témára

596-598

Tiszatáj, Szeged. 1970. június XXIV/6.

Szabó Miklós, festő

Szerepel a szegedi főiskola művésztanárainak közös kiállításán.

K. J.: Hat művész egy teremben 598-599.

Tiszatáj, Szeged. 1970. június XXIV/6.

MDK

Szabó Miklós

szerepelt a tárlaton.

"Tanyahajó"
"Gyulai Közös-part"

Dankó Imre:. A VII. Alföldi tárlat Gyulán.
ALFÖLD 1964 jun. 569-570.

Szabó Miklós

Szántás tempera 42×56

Szegedi nyári tájkat

Szabó Miklós

Festőművész, kiállított a szegedi Képcsarnokban.

B. Varga S.: Szeged. – Műgyűjtő, 1969. I. sz., 12. l.

Szabó Miklós

Rudnay növendék volt.
A Móra Ferenc Muzeumban rendezték meg a szegedi Tanárképző Főiskola művészeinek kiállitását.
Akvarell technika. Atmoszférikus festés a jellemzői.

Maksay László: A szegedi főiskola művész tanárainak kiállitása
Rajztanitás 1965. IV. 32-33.l.

Szabó Miklós
/Szeged/

Részt vett a Pedagógusok Szakszervezete VII kongresszisa alkalmából rendezett tárlaton az Egressy klubban.

Péter Imre: Pedagógus- müvészek országos kiállitása Rajztanitás 1963. II-III. 6311.

MDK

Szabó Miklós

akvarell:

Pécsi utca

Traktor a fényben

Szegedi képzőmüv. tárlata N.Gal. 1967.aug.

MDK

Szabó Miklós

akv.:

Pécsi utca

Traktor a fényben

Csónakok a Tiszán

Hajók a Tiszán

Szegedi képzőműv. tárlata M.Gal. 1967.aug.

MDK

Szabó Miklós

akvarell:

Csónakok a Tiszán

Hajók a Tiszán

Szegedi képzőmüv. tárlata N.Gal. 1967.aug.

Szabó Miklós

Vízfestményekkel szerepel a negedi művészek kiállításán a Nemzeti Galériában

D. Fehér Zsuzsa: A negedi kép. mův. problémái a bp-i kiáll. tükrében

Tiszatáj 1967 XII. v. 1185 old.

Szabó Miklós

Szegedi festő. Akvarelljei a VII. Alföldi Tárlaton. (Tanyamajó, Gyulai Körös-part). Aulítve.

Alföld, 1964 6. sz. 570. l.

Szabó Miklós, festő

MDk

Kiállítása nyílt meg Szegeden.

—: Hír

90

NÉPSZABADSÁG, Szn. 1963. okt. 30.

Szabó Miklós Szeged M.D.K.

Részvétel a kiállitáson

Pécsi Házak /akvarell/

/gábor/ Rajzpedagógusok kiállitása

Magyar Nemzet 1963. február 27.4.1.

Szabó Miklós MDK

Résztvett a kiállitáson.

"Falusi bolt"

L.F.: Rajzpedagógusok müveinek kiállitása a Móra Ferenc Muzeumban.

TISZATÁJ; 1962. jul.

MNK

Szabó Miklós

Szerepelt a Csongrád megyei rajztanár festőművészek szegedi tárlatán/Móra Ferenc Múzeum/.

"Falusi bolt"

L.J.: Pedagógus festők kiállítása.

Délmagyarország. 1962. jun. 27.

Szabó Miklós

Grafikus

M.D.K

Gyár

Élet és Irodalom, 1962. július 14 – 4 kép

MDK

Szabó Miklós

Vizfestményeivel

szerepelt a kiállitáson.

Juhász Antal:Csongrádiak tárlata - Esztergomban.
Pedagógusok Lapja.: 1960. aug.

Szabó Miklós
festő

M.D.K.

A szegedi Móra Ferenc Museum-
ban rendezett tárlatot.

—: Sivák
Művészet, 1964. junius – 47 kap.

M.D.K.

Szabó Miklós
festő

A Móra Ferenc múzeumban
volt tárlata.

—: Élet és
Művészet, 1964. január – 48 lap

MDK

hangai Szabó Miklós, festő

az UME rendes tagjai közé tartozik.

Az UME I.bp.-i kiállitása. -Nemz. Szal. 1928 febr.

Szabó Miklós festő

□ SZABÓ MIKLÓS festőművész munkáiból nyílik kiállítás ma délután 5 órakor a Csepel Galériában. Megnyitja Domonkos Imre művészettörténész.

– □ Szabó Miklós 2.

Esti Hírlap Bp. 1981. jan. 6

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

A JÖVŐ MÉRNÖKE
Budapest

Szabó Miklós

1971 DEC.
1021

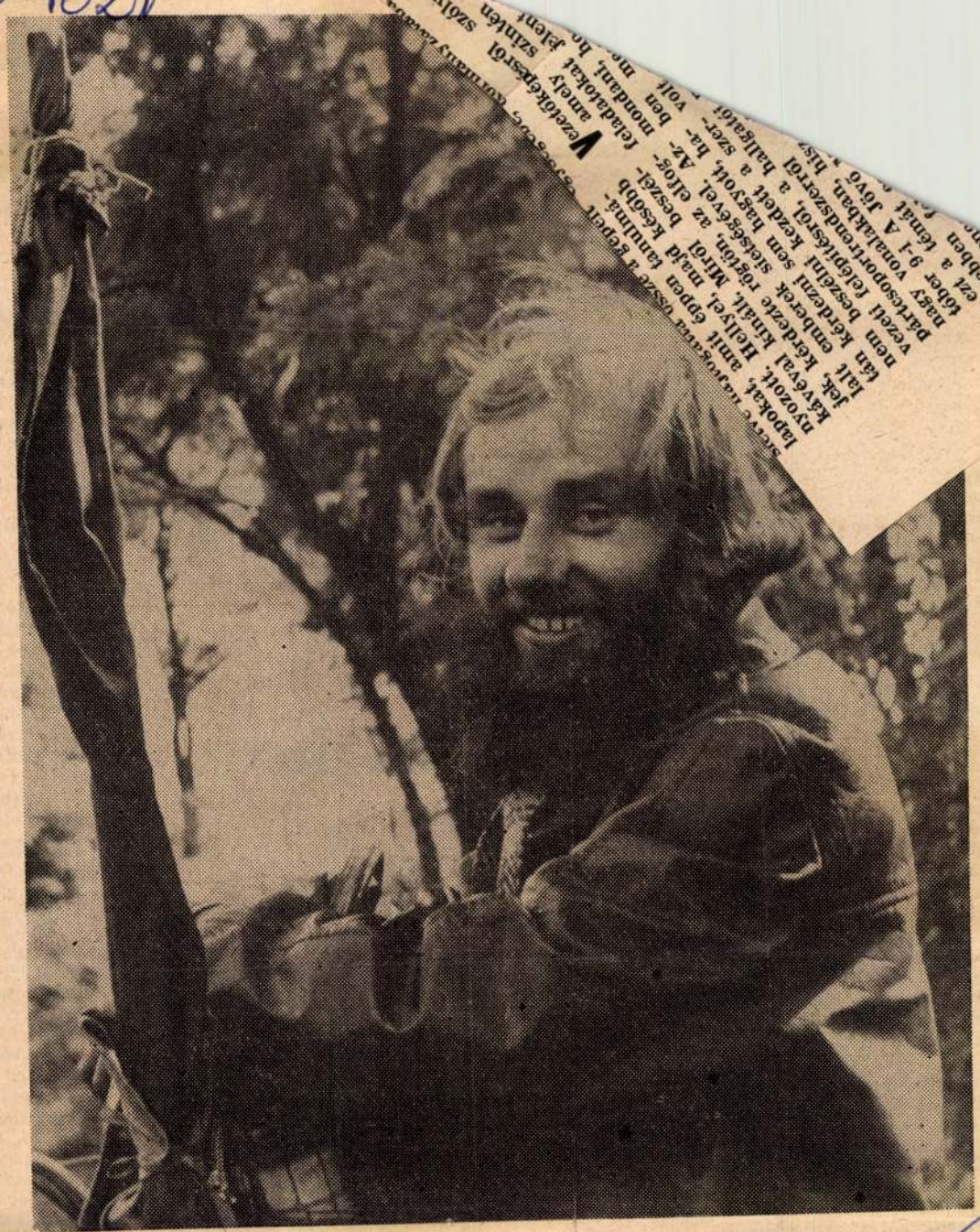

…gy az u…
…glehetősen
…szorítva a nap…
…nák javára. Szeretn…
…gozni egy olyan f…
vezetőképzést, amely…
…lő elméleti alapot …
kormányzati vezetőinknek és lehetővé tenné a vezetőkiválasztás egy hatékonyabb formáját az alsóbb évfolyamokon.

Éjfélbe nyúlt beszélgetésünk később személyes dolgokra terelődött, és így fokozatosan kirajzolódott előttem a közösségi ember riportalanyom személyében. Nem kimondottan általános jelenség, hogy egy riportszerű beszélgetés baráttá nőjön, Sanyi és köztem viszont ez az eset valósult meg. Írhattam egy riportot, s szereztem egy jó barátot.

— dyós —

…úgy
…z az ok-
…Mérnökében
…egyszer már bő-
…idolgozta Sztanya
…ccel együtt. Most inkább kollégiumi pártmunka köré gyűjti mondanivalóját. A gépészkari alapszervezetek (gépész I., gépész II.) egyik legfontosabb feladatuknak tekintik a kollégiumi pártaktíva létrehozását. Lényegében annak az óriási munkának részvállalásáról volna szó, amely a kollégium állami és önkormányzati vezetése mellett a jelenlegi szemlélet megváltoztatását tűzte célul maga elé. Mindamellett természetesen egy sor más funkciót is el kell látniok továbbra is, mint például a KKB-ben való állandó jelenlét, véleménykialakító hatás, kollégiumi nevelőmunka figyelemmel kísérése, pártépítés.

Az aktívaszerep nevéből adódóan csak úgy létezhet, ha minél több embert mozgatunk meg, függetlenül attól, hogy az illetők párttagok-e.

A hallgatói párttagok ott kértek részt ebből a munkából, ahol is felismeréssé vált, hogy a kollégiumnak hiányosak a távlati nevelési tervei. Ezért fel kell mérni a jelenlegi helyzetet, és ennek alapulvételével egy munkabizottságon keresztül ki kell dolgozni egy nevelési koncepciót a kollégium számára. Ezt a felmérést segítené a pártaktíva.

Ebben a folyamatban különös, mondhatni ma még kísérleti szerepe van a nemrég beindult szakosztályi rendszernek. Ez a kezdeményezés a szakmai érdeklődésre apellálva próbál aktivitásra serkenteni, mégpedig a leghasznosabb, kölcsönösségi formában. Nem mindegy az, hogy egy végzett

…helyzetj…

NEM ÁLLÍTOM, hogy egyetemistának lenni gondtalanságot, vég nélküli lezserséget jelent. Azt sem állítom, hogy a műegyetemi hallgatók lëterhelése nem nagyobb, mint más felsőfokú intézményekben. A tanulmányi évek alatt épp elég problémája adódik mindenkinek. Nem kutatom azt sem, hogy szükségszerű kapcsolat van-e a mérnöki tevékenység és a szépirodalom között. Statisztikát nem állí-

…tottam
helyzetr…
…tel a
…ságra.
…erény-e
…eredend…
…nyagolja
…hány m…
…egésznel…
…tetéseke…
…meggon…

Kollég…
…gyal és…
Amikor…
…pek, ők…
…getnek.
úgy err…
…élmény…
…évkönyv…
hogy ra…
…törők is…
…génvolv…
Nem, fo…
is kelle…
…vasniuk…
…ba, tv-t…
tanulni
…misták.

SZEM…
…ben egy…
…pos szá…
…ki is tö…
…körülött…
…vizsgaké…
…tegyen.
…kapcsol…
…újság is…
…tólag id…
…megvan…
…rinte,
…mérnök…
…lágiroda…
…éves.

Idege…
…cigarett…
…tezést k…
…nes sar…
Na, ne…
…di. — N…
…prózát?

Kovács Gyula:

Dió-héjban

magaddalvitted tavaszunk
smaragdzöld hajnalát
beleüvegezni arcod
ametisztlila harmatát

féltő ábránd-tagadás
pőre fényeit
nyelte ifjúságod emlékfájlalóprizmája
s
kőtörőként
át- és átőrölte léted
a bokrosodó apai gyalázat
szédítően aljas zsarátja

(— közös zuhatagban vergődtünk
fogódzva szorosan
az élet hajába —)

Szabó Miklós

Szabó Miklós festőművész kiállítását nyitották meg csütörtökön Szolnokon a Képcsarnok Aba Novák termében születésének 70. évfordulója alkalmából.

Magyar Nemzet 1984. IV-20.

Szabó Miklós, történész

Monumentumok az első háborúból.

a Fényes Adolf Teremben nyílik meg a fenti című kiállítás, mely 1985. szept. 6-okt. 20-ig látható.

a kiállítást megnyitja: Szabó Miklós

a -"- rendezték: Fenyő Gábor és Kovács Ákos.

Műtárnok és Kamaratermei,
1985. szept.

dr. Szabó Miklós, főigazgató helyettes

Baráti Kör

nov. 11. 16 óra. A szkíta aranykincs a Szépművészeti Múzeumban.

Bemutatja: dr. Szabó Miklós.

Magyar Nemzeti Galéria,
1985. okt., nov.

Dr. Szabó Miklós, a Szépművészeti Múzeum főigazgató-helyettese.

A BOLGÁR KISPLASZTIKA ÉVEZREDEI

A BOLGÁR KULTÚRÁLIS NAPOK ALKALMÁBÓL
kiállítás nyílik a Magyar Nemzeti Galériában
(budavári Palota C épület III. emelet)
1984. szeptember 18-án, kedden 16 órakor

Megnyitja: Dr. Szabó Miklós
a Szépművészeti Múzeum főigazgató-helyettese

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1981 MÁJ 17

NÉPSZAVA

Szabó Miklós festő-
művész

...ugy, ...ldre a kedvüket, de — Bánatom van. tett semmit.

1021

Szabó Miklós **KIKÖTŐBEN**

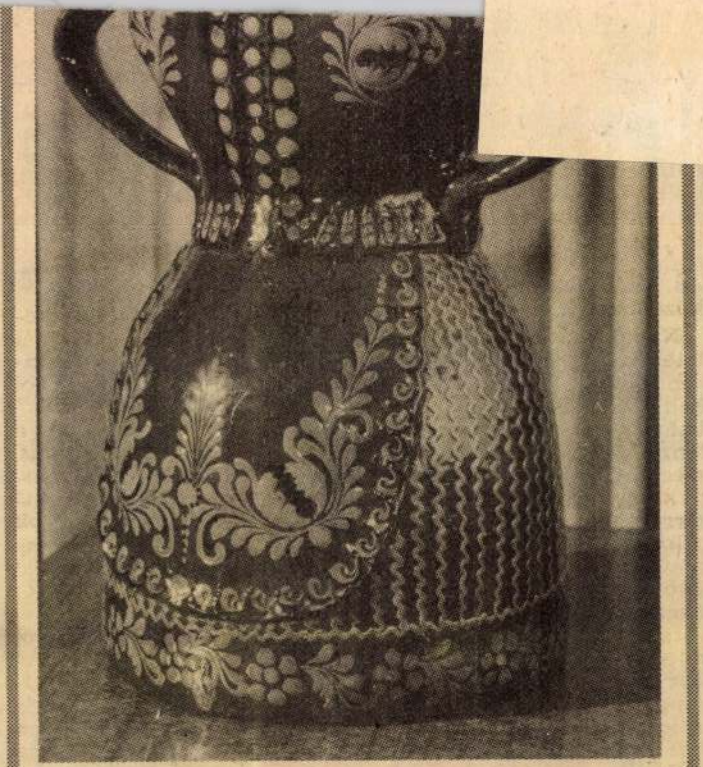

Mónus Sándor GYERTYATARTÓ

Régészeti [illegible] egy sok évszázados diadémot gondolkodtam. Egy nő viselt Bizonyára örült neki. Boldo többnek hitte magát a többi És? Ki volt ez a nő? Milyen ki? Voltak-e emberi értékei? tudhatjuk. Eltűnt, egyszer és ban megmaradt. Szembenéz gyönyörködni magában, s k

Ha már nem ismerhetjük n viselte, legalább szeretnénk t nek tagjai közül a diadém tu kikerült? Hogyan éltek azok vészetük, s mit hoztak létre l vészi-szakmai tudásban, szín későbbi századok emberei pe És ezt megtudhatjuk a régés szettörténészi kutatómunka n lőle a mai szakemberek és Az a jó, ha egy-egy korszak képet az egészről. Éppen ezt mok, amikor kiállításokat, e aránt magukba foglaló, sokr

S nemcsak ma, lévén ez a hanem holnap is, holnapután

Szabó Miklós a főiskola tanára

Hódmezővásárhelyen megnyílt a megye pedagógus festőművészeinek kiállítása, melyen a művész művei szerepelnek.

Szegedmegyei Hírlap, 1945. jan. 14.

Szabó Lajos

Részletes a kiállításon
A katalógust ld. Alexin
Andornál

Délalföldi Tárlat I–X.
1965 – 1974.

Szabó Miklós

A Gongrád m.-i Tanács és a Szeged m.-i városi Tanács műtárgyvásárlásai-ból rendezett „Kortárs Művészet" c kiállítás ma megnyílik, melyen szerepel műve.

Meglúvó

1974. Okt. 5

Szabó Miklós, grafikus

Tóth Valéria szobán portrét
kénilett róla.

Tundi Lajos: Kiállítási napló
90–94.

TISZATÁJ, Szeged. 1973. október XXVII/10.

Szabó Miklós rajzpedagógus

Ma nyílik meg Szegeden a Pedagógus Szakszervezet Csongrád m.-i Bizottságának rendezésében a megyei rajzpedagógusok képzőművészeti kiállítása, melyen szerepelnek művei.

Csongrád Megyei Hírlap, 1969. márc. 2.

Szabó Miklós

A szegedi tanárképző főiskolán művei kerültek bemutatóra csoportkiállítás keretében a IV. Főoktatás-pedagógiai tudományos ülésszak alkalmából. A főiskola tanára.

Magyar Hírlap, 1970. III. 25. 9. o.

Szabó Miklós

A 2 Orsz. bútorterv pályázatan a X. kategóriában (műanyag kisbútorok) I. díjat (12.000 Ft) nyert.

Botka Zoltán: Orsz. bútorterv pályázat 1973; Ipari Művészet, 1973/3. 32. 17. l

Szabó Miklós

SZABÓ MIKLÓS festőművész kiállítása tegnap nyílt meg a szegedi múzeum kupolacsarnokában.

Magyar Hirlap 1976/264/13

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1976 NOV 27
KÉPES ÚJSÁG

Szabó Miklós, festő-
1021 művész

Tisza-táj – szegedi ecsettel

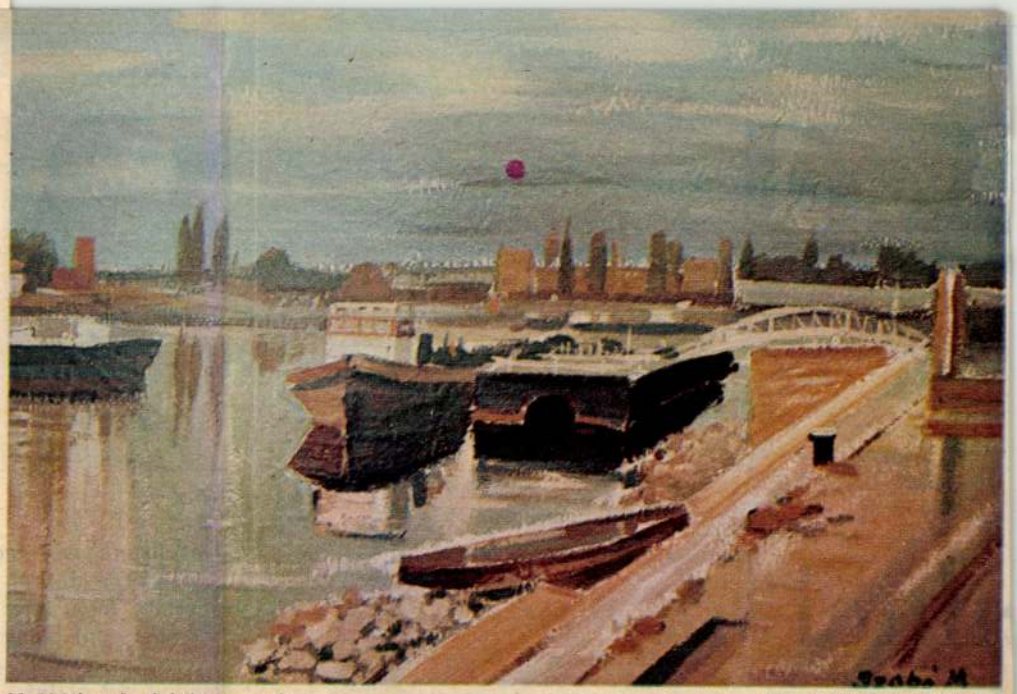

Hajóállomás (olajtempera) (Fotó: ifj. Soproni Béla)

Szabó Miklós: „Megmutatni a természet szépségeit"

De hiszen Szabó Miklós, akinek munkáiból a hónap elején kiállítás nyílt Szegeden a Móra Ferenc Múzeumban, nem szegedi. Azazhogy nem Szegeden született. Erdély hegyei között, Tordán látta meg a napvilágot, s a Tisza-parti városba már nem is gyermekként került. De a város szegedivé tette, akárcsak másokat, akiknek bölcsője nem ott ringott: Mórát, Tömörkényt. Megfogta a Tisza, marasztotta a pezsgő életű, nyíltszívű város. Maga képére formálta a varázslatos hely, amelytől mindent átvett, csak a hömpölygő ő-ket nem. Beszéde nem, szelleme, szíve szegedi lett. És – hogy is lehetne másként – ecsetje is, amellyel legtöbbször, legszívesebben a Tiszát viszi vászonra, kartonra.

A megaludt téli vizet, az olvadás előttit, a pihenő hajókat, az őszi Tiszát, a parti reggelt, az alkonyt, a kopár fákat, a napsütést, amelynek melegét érezni képein. Úgy bánik az ecsettel – a színekkel –, hogyha télvégi havat fest, érzi a néző a megrakkant hó alól csak másnap előbúvó zöldet.

Legtöbbször, legszívesebben a Tiszát festi. De a minden órában, mindennap és minden évszakban más folyó annyi témát kínál, hogy két képén sem ugyanazt mondja el. Ő mindig másképp látja, és – a művészet lényege ez – másképp is láttatja ugyanazt a Tisza-tájat.

Valamelyik régebbi kiállításának vendégkönyvében egy bejegyzés, egy ifjúkori barát, egykori növendéktárs írása: „Mesterünk szavával csak annyit mondok: nem féltem én Magát, kérem tyépen". Rudnayt, a pályára indító mestert idézi a vendégkönyvi bejegyzés. Mert az ő tanítványa volt a főiskolán Szabó Miklós. Rudnay mester mondta a selypítő biztatást az ifjú növendékeknek, amikor munkáit korrigálta.

Nem féltem én magát... A mostani kiállítás e biztató jövendölést igazolja. De nem csak ez, az idei, hanem már korábbi szereplései, régebbi munkái is. Bár, ha korához mérjük nyilvános szerepléseinek számát, kevesellhetjük a termést. Ha mozgalmas életéhez – katonaság, fogság –, és egész embert kívánó oktatói-nevelői munkájához, akkor, mondhatjuk: gazdag ez az élettermés. Rajzot tanított, mióta elvégezte a főiskolát. Volt több megye iskolai szakfelügyelője, majd tanár Szegeden a Juhász Gyula pedagógiai főiskolán. Ugyanennek az iskolának docense, szinte tegnapig. De ma, nyugdíjasan is, tanít, ugyanannyi órát adva, mint „aktív" korában.

Több kiállításon is szerepelt már, önállóan is, társakkal is. De most szabadult fel igazán: szegedi kiállításának harmincegynéhány darabja alig egy esztendő termése.

Képei egyszerűek, tiszták, igazak. És realisztikusak, éppoly messze a naturálistól, mint az elvonttól, vagy a megszépített, eszményített természettől. A természetet festi, s csak annyit igazít rajta, hogy magában való szépsége még erőteljesebben érvényesüljön. És még erőteljesebben hasson – az ő „átírásában" – a nézőre. „Csak" ennyit akar, nem többet. De ez a „csak ennyi" talán a legtöbb, amit művész adhat.

Művészi hitvallás? Egyszerű, s tiszta az is, mint képei: – Megmutatni az embereknek a világ, a természet szépségeit.

Most bemutatott képein – az augusztusi kánikulát – lehelő „Szeszfőzdén" kívül – sehol egyetlen emberi alak. Mégis emberközpontúak ezek a képek, az emberért festődtek.

– ... megmutatni a természet szépségeit, hogy az emberek jobbá váljanak.

A. K.

Télutó (olajtempera)

Szél

ennel

emlék

Súgdolóztak az öregek
valami tavi lányról,
mesélték, hogy szeme helyén
kék lidércfény világol,
s hogy karja hínár, gyilkoló,
halálba tud ölelni,
és, hogy a csókja nádi méz —
de még nem látta senki.

Csak én találkoztam vele
és csúfolódtam rajta:
nádméz az ajkad? Mézesebb
Gyenes Katóka ajka!
Karod halálosan ölel? —
bolondság! Estelente
átvisz Kató két karja is
a léten túli mennybe...

És szórhatott a tavi lány
szeme vakító kéket,
fakultan hullott vissza rá
a megcsúfolt igézet,
Katókának még több varázs
volt pillantása mélyén,
volt abban minden, ami kék:
tó, égbolt — és lidércfény.

ORSOVAI EMIL:

Élni

Élni. Néha már csak ez a program.
Nem komplikáltan lenni, százezer
változat modelljeként kiteljesülve,
s mint átívelt híd: jövő századokban,

nem. Csak élni, pusztán, mint az állat,
fű, virág, folyóhab, szél szerelme,
vagy piros peremű színkép napsütésből,
mindegy, valami egysejtű világnak

emteni, nemcsak akkora haj-ával, ami a halálig tart. Gyűj-getsz lázzal, mindig veszel is lamit, aztán egyszerre ráéb-dsz, hogy eltelt az élet, és el-ejtettél örülni... Hatvanéves gyok, mondta az amerikás, és ost értem csak, hogy rosszul töttem el az életemet. Most. felejtettem valamit: tudjá-k ti, mi az, kicsi dolgoknak vendeni? Sétálsz az utcán, lán éppen az Andrássy úton, ár én csak így mondom, a fák mbjai között madarak csivi-lnek, és ha nevén nevezed, ni eltölt, talán ez az a pilla-at, amit boldognak lehet ne-ezni.

Az öregember elhallgat, de emsokára folytatta:

— Így beszélt az amerikás. A am meg ránéz a feleségére, lá-m, gúny villan a tekintetében, ban az van, hogy megbolon-ult ez a pók. Már ahogy ők ondani szokták. A menyem rá kérdezett: Képes volna haza-nni Amerikából? S mi lt a válasz? Az, hogy onnan, éppen onnan, bizony, mert néha mégis megbillenti vala-a kalapját, aki ismer... itt nber vagyok... ott csak egy rszem, egy töredék számocs-... ott, ha meghalsz, még el siratnak, az élet rohan to-bb, rideg világ az.

És hozzám fordul:

— Azt hiszi, asszonyom, hasz-lt azoknak a beszéd? Mikor gközelebb az amerikás szóba rült, gúnyolódtak: hazudott pacák, dehogy jön haza, örül, gy ott van. De ha mégis, hát ggyárgyult az öreg, ilyen ha zsugorinak mondták őket. Az én fiam akkor boldog, ha a zsebébe nyúlva marokkal húzhatja ki a százasokat, lehetőleg úgy, hogy mindenki lássa. A másik meg autót vett. De ez a kiskocsi olyan seb az én fiam lelkén, mint a mart seb, nem tud begyógyulni. Persze, megy velük, hogyne menne. Látná csak a menyemet! Hátraől a piros bőrhuzaton... még meg is kérdi: ugye, jól áll nekem ez a kocsi? És nevetnek. De a nevetésük, én tudom, én ismerem őket, keserű, mint az epe. Hanem ha pénzt kapnak, ugyanúgy tesznek, költik, mint a megszállottak. Vagy ezt már mondtam?... Sokat gondolkoztam, miért is van ez így. Mind a kettő egyszerű szülők gyereke, nehezen éltek kiskorukban, a diplomájukért is meg kellett küzdeniük... No, és aztán itt van... most talán azt akarják valami módon bebizonyítani, hogy ők nem azonosak azokkal a szerényen öltözött gyerekekkel, akik üres kenyeret vittek az iskolába... Nem, nem tudom, talán ez sem... Lehet, hogy az, hogy mi, éppen mi szuggeráltuk beléjük, hogy nekik minden jár. S elfelejtettük megtanítani őket arra, hogy csak annak jár valami, aki meg is érdemli... Aki olyan hasznos a társadalomnak, hogy meg kell kapnia, ami megadható. És arra nem, hogy az irígység tulajdonképpen betegség. Igazságtalan. Elégedetlenséget szül. Elvakít. Nem látja meg az irígy ember, hogy mi minden terem körülötte, mennyi

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

KELETMAGYARORSZÁG
Nyíregyháza
Szabó Miklós
1972 APR 30

NYÍREGYHÁZI KÉPESLAP

1021

BESSENYEI PARK. (SZABÓ MIKLÓS RAJZA)

női szoci
szövetke
néhány é
nak" szá
volt a n
pedig má
sebben, a
tek.

Mindez felemelően szép, de az is igaz, hogy nem ment minden ilyen könnyen és *nem is ilyen csupaszép még minden.* Családanyák ezrei álltak és állnak munkába úgy, hogy *végigszorongták, idegeskedik a műszakot:* jaj, vajon mi van otthon, a magukra hagyott gyermekekkel. Mert ha már van üzem, nincs még elég óvoda... Aztán voltak, akik nem tudták megszokni a *feszes gyári rendet.* Akadtak, akik sok lemondással, fáradsággal továbbképezték magukat, s csak a végén döbbentek rá, mennyire megsínylette mindezt a házasságuk. Voltak asszonyok, lányok, akik *idő előtt meghátráltak* a szakmunkástanfolyamon, nem vállalták a vezetői beosztást, vagy akiknek az erejét, az idejét felemésztette a munkavállalással járó dupla helytállás.

Ilyen is volt, ilyenek is akadnak még napjainkban. Aztán tovább: szépen halad az iparfejlesztés, szép számmal jutnak munkához a tszek kiegészítő tevékenysége révén is a nők, — de aligha válogathatnak ma még. Bár megyén belül is tapasztalni a megfontolt területi iparosítást, de lehetetlen minden faluban, nagyközségben üzemet nyitni, iparosítani. *„Ingázni" kell tehát járáson, megyén belül,* s a szezonális üzemeknél vállalni a három műszakos termelés összes fáradalmát.

Amikor mindezt számba vesszük, mégsem hunyhatunk szemet afölött, hogy — ha döcögve, olykor keservesen is — mégiscsak egy *jelentős társadalmi átalakulás zajlásának vagyunk részesei,* szemtanúi. Aki valaha nő létére bejuthatott a nyíregyházi dohánybeváltó sötét,

Munk

velejárója ez az alakuló mun
kásságnak — de a családo
költségvetésében is egyre na
gyobb szerepe van *a feleség*
a nagylány keresetének.

dományos kutatás és nemzetközi kapcsolatrendszere *az európai integráció egyik motorja lehet.*

Többek között ezért is szükséges az, hogy az egyetemes tudománynak *megfelelő képviselete legyen hazánkban.* A tudománynak természetesen *nem ünneplésre van szüksége.* Jóindulatú, támogató fi-

zet azzal szeretne a Magyar Tudományos Akadémia rendezvénysorozatába bekapcsolódni, hogy az érdeklődőket *egy nyílt nap keretében ismertetjük meg munkánkkal,* annak szépségeivel és eredményeivel.

Kroó Norbert
akadémikus

tam". Arkhimédész tudatni akarta a világgal, az emberekkel a felfedezését. *Meg akarta osztani örömét másokkal.* Az igazi tudós ezekért a pillanatokért dolgozott. A felfedezés örömét semmi se tudja pótolni, és talán ahhoz hasonlítható, amit *Kolumbusz* érezhetett, amikor matróza, Rodrigo *de Triana* kiáltását hallotta: *„Föld!*

megváltoztatta a tudós és tudománya közötti kapcsolatot is. A szabadalomért folyó küzdelem és a gyakorlati haszon társadalmi igénylése ma már a tudós igényeit is megváltoztatta: *erkölcsi sikerek mellett anyagi elismerésre is vágyik.* S ez talán nem is rossz.

Vizi E. Szilveszter
az MTA alelnöke

A versenyképesség elvesztése kiszolgáltatottá tesz

A „begubózási" stratégia elhibázott

A tudományos kutatás az egész emberiség szellemi és anyagi erőforrásaiból táplálkozó *nemzetközi tevékenység.* A nemzetek felettiség jól érzékelhető a kísérletes természettudományok esetében, de lényegében kimutatható a nemzeti problémákkal foglalkozó tudományok kapcsán is. Egy ország, egy nép természeti vagy társadalmi kérdéseinek tanulmányozása akkor jut el a tudomány régiójába, amikor túllép a jelenségek leírásán, feltérképezésén és általános törvényszerűségek felismeréséhez vezet. Így a tudományos megismerés világméretű vonulatait követve joggal merül fel a kérdés: *beszélhetünk-e magyar tudományról. Van-e értelme a nemzeti megkülönböztetésnek?* A magyar tudományról szólva leggyakrabban a *magyar anyanyelvű tudósok* közösségére gondolunk, és nemzeti büszkeségünk részének tekintjük az általuk elért tudományos eredményeket. Sokban hozzájárulhat egy ország, egy nemzet tekintélyének, hírnevének növeléséhez, ha tudósait felkérik világkongresszusok előadójának, tudományos szervezetek, társaságok tagjának, tisztségviselőjének. *A*

magyar kutatók nagyon fontos követei az országnak. Ilyen vonatkozásban a nemzeti jelzőnek van mondanivalója. Jelentőségét veszti azonban a magyar tudományra való hivatkozás, amikor magukról a kutatási eredményekről, illetve azok hasznosításáról van szó. Ekkor már a dimenziók kitágulnak, a megméretés nemzetközi. Különösen így van ez napjainkban, amikor *a tudományos kutatás globalizációját* láthatjuk a világban. Egy ország tudományos kutatását *statisztikai paraméterek* is jellemzik. Ezek közül talán kiemelten sokatmondó, hogy a kormány *a GDP hány százalékát fordítja tudományos tevékenység támogatására,* illetve fejlesztésekre. A hazai statisztikák *igen alacsony,* 0,8 százalékos adatai nagyon komoly problémát jeleznek, és ez bizony nem igazán táplálja büszkeségérzetünket a magyar kutatási bázis lehetőségeit illetően. Magyarország *gazdasági felemelkedésében* is meghatározó tényező, hogy milyen hatékonyan tudjuk a tudományos eredményeket fejleszteni, programjainkban felhasználni. Nemzetközi kitekintéssel bíró, csereértékű *saját eredményekkel rendelkező kutatógárda nélkül igen kicsik az esélyek.* Sokszor elhangzik, hogy a hazai kutatási kapacitásokat a helyi, úgynevezett *nemzeti kérdések megoldására* kell koncentrálni. Ez a begubózási stratégia hozhat részeredményeket, de hosszú távon elhibázott, mert a versenyképesség elvesztéséhez és *kiszolgáltatott helyzethez vezet.* Ezért van kiemelkedő szerepe a magyar tudománynak, helyesebben a magyar tudóstársadalomnak abban, hogy az eredeti felismerések elérésén túl közvetítse a világ tudományos tevékenységének eredményeit. Ebben a magas szintű oktatásnak is igen fontos feladatai vannak, amelyet eredményes saját kutatások alapozhatnak meg.

Napjainkban a tudomány és természetesen a magyar tudomány társadalmi megítélése *jelentős változáson megy át.* A leértékelődés tüneteit tapasztalhatjuk annak ellenére, hogy a tudomány eredményei alapvetően befolyásolják mindennapi életünket. Elfogadjuk a jótékony hatásokat, de látjuk az újabb, megoldatlan problémák sorát, a veszélyeket. Egy ilyen helyzetben még fokozottabban szükség van *korrekt tájékoztatásra,* az értékek és a kockázat mérlegelésére. Ezért *üdvözölhető a tudomány napjának kijelölése* és népszerűsítő rendezvények szervezése. Úgy gondolom, hogy ezeken az eseményeken egyaránt szó lesz az idehaza és külföldön elért legfontosabb felfedezésekről. Így a tudomány napja annyiban lesz magyar, amennyiben a magyar kutatók hozzájárulnak a világ tudományos teréséhez.

Dudits Dénes
az MTA Szegedi Biológiai Központjának főigazgatója

A GDP-nek nagyobb hányada kell kutatásra

Jelenleg erőgyűjtés folyik

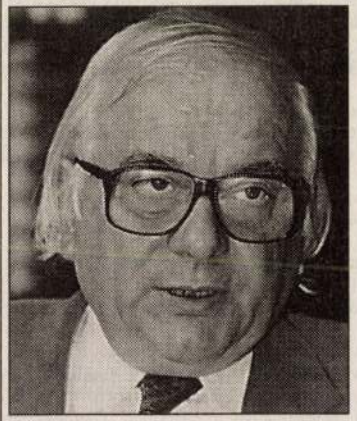

Amikor a Magyar Nemzettől a *magyar tudomány napjára* vonatkozó kérdést kaptam, *Toynbee* híres hasonlata jutott eszembe. E szuggesztív vízió a társadalmakat a meredek hegyoldalon felfelé kapaszkodó, illetőleg „sziklapadmalyokon" heverő emberekként jeleníti meg. Az utóbbiak közül némelyek erőt gyűjtenek, mások viszont feljutásra képtelen élőhalottak.

Reményeink szerint a magyar tudomány jelenleg az *erőgyűjtés stádiumában van,* hozzátéve, hogy ez az állapot nemkívánatos módon elhúzódni látszik. A stagnálás alapvető oka, hogy a '90-es évek kormányai *nem ismerték fel,* hogy az ország tartós fellendülése érdekében a nemzeti jövedelemnek a korábbinál *lényegesen nagyobb hányadát kellene a tudományra fordítani.* Enélkül az alulfinanszírozott struktúrák „reformja" nyilvánvalóan nem vezet sehová. Illetőleg az intézmények túlélésre és értékmentésre rendezkednek be, míg a kutatás „szereplői" közül sokan az egyéni hegymászást választják, s ha a helyzet nem változik, a perspektívátlanság „padmalyára" nyilván nem fognak visszatérni. Egy másik kihívás, nevezetesen az integrálódásé a tudóskösségét közvetlenebbül érinti. *Babits* írja, mennyire megbűnhődtünk azért, hogy a „magyar glóbuszt" a világ egészen külön darabjának hittük. *Itt az ideje, hogy a „nemzeti tudomány" koncepcióját felülvizsgáljuk és feladjuk.* A tudománynak valójában nincsenek nemzeti feladatai, s nincsenek eltérő normái a határon innen és túl. Abból, hogy Magyarországon a magyar nyelvet többen és intenzívebben kutatják, mint másutt, nem következik a tétel igazolása. A rendszerváltozással az átjárhatóság a tudományban is többirányú lett. Sokan meglepőnek tartják, hogy például a honfoglaláskor régészetét németek, olaszok is „merészelik" kutatni. Ezzel szemben a breton vagy az ír meghatódik, ha a kelta civilizáció magyar specialistájával akad össze.

Ünnepeljük a magyar tudomány napját, ha ezt időszerűnek véljük. Ne feledjük azonban, hogy aktuális feladatunk, ha nem is a bénultság, de az elhúzódó stagnálás állapotának mielőbbi megszüntetése.

Szabó Miklós
az ELTE rektora

Az oldalt szerkesztette: Hankó Ildikó

SZABÓ Miklós rektor

Magyar Nemzet 1997 November 3

A tv. kedvezményes munkavállalói tulajdonszerzést szabályozó 55–57. § értelmében elkülönítésre kerül a jegyzett tőke 15%-át kitevő 7 690 000 Ft névértékű részvénycsomag, amelyet az ÁPV Rt. a pályázat lezárását követően vételre ajánl fel a társaság dolgozóinak, akik az elfogadott ajánlatban szereplő árfolyamérték 50%-áig dolgozói kedvezményt vehetnek igénybe, s ezen ajánlat közlésétől számított 60 napon belül élhetnek ezen vételi lehetőséggel.

3. A pályázatokat a megjelölt címre zárt, cégjelzés nélküli borítékban, 5 példányban, magyar nyelven kell benyújtani. Külföldi pályázó magyar nyelvű példány mellett angol vagy német nyelven is benyújthatja ajánlatát, azonban ez esetben is a magyar nyelvű példány az irányadó. Az ajánlatokat a nyitva álló határidőben közjegyző jelenlétében személyesen vagy meghatalmazott útján kell leadni. A borítékon fel kell tüntetni az alábbi szöveget: **„PÁLYÁZAT, a Siófoki Gyümölcstermesztési, Mezőgazdasági Szolgáltató és Értékesítési Rt."**

4. Az ajánlattevő köteles az eredeti példányt megjelölni „EREDETI" felírással. Ha a pályázó ezt elmulasztja, a kiíró választ egyet a beérkezett példányok közül, ami a továbbiakban az eredeti példány funkcióját tölti be. Ha a példányok között eltérés adódik, az így megjelölt ajánlatban foglaltak az irányadók.

5. A pályázat benyújtásának határideje:
1997. december 17., szerda 12–14 óráig.

A pályázat beadásának helye: Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. hivatalos helyiségében
1133 Budapest, Pozsonyi út 56. VIII. emelet 806. szoba
Az ajánlatok beérkezését az átvevő által kiállított átvételi elismervény bizonyítja.

6. A részvénycsomag minimumára: 43 610 000 Ft.
A vételár kiegyenlítése készpénzben és kárpótlási jegyben és E-hitel igénybevételével történhet.
Az ajánlatban a vételár kiegyenlítését minimum 20%-ban készpénzben kell vállalni.
A készpénzben fizetett vételárrészt ajánlattevőnek az adásvételi szerződés hatálybalépésétől számított legfeljebb 30 napon belül egy összegben, átutalással kell megfizetnie. Külföldi csak az MNB által konvertibilisnek elfogadott devizában tehet ajánlatot, amelyet a kiíró a benyújtási határidőben érvényes, hivatalosan közzétett MNB-devizaközépárfolyamon vesz figyelembe.
A vételár fennmaradó része E-hitellel és kárpótlási jeggyel teljesíthető.
A kárpótlási jegyet a vételárba a jegy névértékén, azaz 174,2%-on (címletérték+kamat) számítja be a kiíró.
Külföldi kizárólag saját jogon szerzett kárpótlási jegyet használhat fel a társasági részesedés megvásárlása során.

A kiíró halasztott vagy részletfizetést nem fogad el.

7. A pályázónak vállalnia kell, hogy ajánlatát 90 napig fenntartja.

8. Az ajánlattevőnek vételi szándéka bizonyítására 5 000 000 Ft-ot a pályázat benyújtásának határidejéig be kell fizetnie, illetve át kell utalnia az ÁPV Rt. által a MKB-nál bánatpénz fogadására nyitott és a részletes pályázati kiírásban megjelölt számlára. A kiíró ezzel az összeggel a bánatpénz szabályai alapján rendelkezik.

9. Az értékelést követően a végső döntést a kiíró hozza meg. A kiíró fenntartja a jogot, hogy a pályázatot eredménytelennek nyilvánítsa.

10. Az ajánlat benyújtásának alapfeltétele a részletes eljárási rendet és cégismertetőt tartalmazó pályázati kiírás (PÁLYÁZATI KIÍRÁS) az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. ügyfélszolgálati irodáján (1133 Budapest, Pozsonyi út 56.) történő megvásárlása titoktartási nyilatkozat aláírása ellenében.
A tendercsomag ára: 60 000 Ft+áfa.

Az ajánlati anyagot a pályázónak (konzorciumnál valamely tagnak) személyesen vagy meghatalmazottja útján közvetlenül a kiírótól kell megvásárolnia, amelynek tényét a kiíró igazoló bizonylat kiállításával igazolja.
A meghatalmazott köteles közokirattal vagy teljes bizonyító erejű magánokirattal igazolni képviseleti jogosultságát, illetve annak mértékét. A meghatalmazás meglétét az ügyfélszolgálat ellenőrzi.

11. A pályázattal kapcsolatosan további információk beszerezhetők az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. Egyedi Tranzakciós Ügyvezető Igazgatóságán Brunnerné Szluka Katalintól (T.: 269-8600), vagy a Siófoki Gyümölcstermesztési, Mezőgazdasági Szolgáltató és Értékesítő Rt. vezérigazgatójától (8601 Siófok, Május 1. út, telefon: 06-84-350-355.

met arra figyel, melyik bank szolgáltatásait válasszák. A külföldi és a vegyes tulajdonú, illetve a magyar bankok nem egyforma számítástechnikai háttérrel rendelkeznek. Az előbbiek javarészt hozott, kész technológiákat adaptáltak, az utóbbiak pedig a nyolcvanas évektől *maguk építik, fejlesztik szolgáltatásaikat és vele informatikai rendszereiket.* A kilencvenes évek végén a bankstratégia egyik legfontosabb kérdése az, hogy vajon az eltérő előélet miatt a mai, magánügyfelekért folyó egyre ádázabb versenyben hová sorolódnak az eredendően lakossági bankok.

– A lakossági piacon két fő irányzat létezik, az elitnek szánt úgynevezett privát bankig, illetve a hagyományos, személytelen és tömegkiszolgálásra szánt lakossági bankszolgáltatás; az előbbi a polgárok tehetősebb egy százalékának, körülbelül százezer embernek kínál testre szabott, de persze félkész modulokból összerakott termékeket – magyarázza Pomper János. Napjainkban hozamszempontok befolyásolják legerősebben a versenyt, s ahogy a Postabank informatikai vezetője mondja, a polgárok emiatt a hagyományos bankbetétből elviszik és különféle befektetésekké alakítják a hosszú távú betéteket. Ezek a tőzsdén, a brókercégeknél, a nyugdíjalapoknál, a befektetési alapoknál csapódnak le, gyakran anélkül, hogy a magasabb hozamígérettel együtt járó magasabb kockázattal is számolnának. Eközben a hazai lakossági bankok az elmúlt évtizedben a maguk erejéből korszerűsítették az úgynevezett lakossági bankszolgáltatásaikat, és erre orientáltan fejlesztették ki rendszereiket. A

dában g

hogy a nagy ugrás, fejlődés, a bankközi informatikai háború színtere éppen az elektronikus csatornák működtetésére tevődik át.

A postától az EDI-ig

A csaknem egy évtizede alapított bank a Magyar Postával karöltve hódította meg a lakosságot, s bár a pénzintézet és a posta informatikai fejlesztése sok tekintetben más irányt vett, a modern technika most is összeköti a két partnert. Négy esztendővel ezelőtt a posta stratégiája a papír alapú pénzforgalom megtartására irányult a 3200 egységében, ugyanakkor jelentős mértékű és eredményes fejlesztést hajtott végre a papírok központi feldolgozásának elektronizálásában. Most viszont megkezdődik a postahivatalok on line, realtime jellegű, a pénzforgalom további gyorsítását elősegítő fejlesztése, hiszen POS-terminálokat, PC-ket helyeznek el a hálózatban – s ez alighanem egyezik a bankpartner üzleti és persze informatikai érdekeivel is.

– Most az a kérdés, hogy a bank képes-e a posta rendszerén keresztül elektronikus bankszolgáltatásokat nyújtani, és olyan új termékeket bevezetni, amelyeket ezen az új infrastruktúrán keresztül ér el a lakosság – hivatkozik a régi kapcsolat új irányzataira Pomper János informatikai igazgató. Számolniuk kell azzal, hogy sokszereplős lesz a posta bankkapcsolata, hiszen más pénzintézetek is hozzáférnek a kiépülő rendszerhez. Új fejezet kezdődhet a pár éve életre keltett bankközi *zsíró* történetében is. Az elszámolórendszer kipróbálásában úttörő szerepet játszott a

több mint kilencven százaléka nagy számítógépeken található, s már minden fontos helyen, így értelemszerűen a Postabanknál is megkezdődött az ezredfordulóra való felkészülés; nálunk összekötődik a programok átírása, az adatbázisok átalakítása az információstruktúrák korszerűsítésével – állítja Pomper János. A négymillió programsor, a nyolcszáz gigabyte méretű postabankos adatbázis átalakítása már most munkát ad a pénzintézet számítástechnikusainak, hiszen például a másfél éves futamidejű értékpapírok kamatszámítási teendői nem csak 2000 után lesznek aktuálisak, hanem 1998 közepétől. Az informatikai igazgatóság vezetője a *négy számjegyűvé* való átírási „mozgalom" előkészületeit már egy évvel ezelőtt elindította, s eldöntötték a Postabanknál: lesz három olyan hónap, amikor a fejlesztéseket szüneteltetik, s a napi üzemeltetésen kívül az átírásra csoportosítják erőiket: saját munkatársaikat és a 40–50 külső programozót. Napi nyolcvan program átalakításával kell végezni úgy, hogy a művelet végén tesztelik is azokat. A kötelező és a hasznos feladatok ilyetén összekapcsolása azzal jár, hogy a Postabank egy füst alatt *felkészül a 2000. évre, illetve a számítástechnikai rendszer integrálására és teljes körű alkalmazására.* Arra a informatikai háttérre, mellyel az kilencvenes évek végére illik rendelkezni mindazon bankoknak, amelyek állva maradni prosperálni akarnak a következő évezredben.

Gergely László

A Délmagyarországi napilap így ír a művészről:

„Munkásságát együttlátva állíthatjuk, hogy jeles koloristát, bravúros technikával rendelkező művészt üdvözölhetünk benne. Képei nyugalmat, derűt árasztanak. A nyugalom nem valami álmos közöny: az élet lüktető ritmusát, nagy energiákat hordozó erőteljes színek teljes egyensúlyát láthatjuk műveiben. Lírai tájai hol lágy, gazdagon árnyalt felületekkel, hol férfiasan erőteljes szerkezetes kompozíciójú képekben hiteles vallomásokat tárnak elénk. Mesteri biztonsággal, tisztán kezeli a víz ezer arcú csillogó felületét.''

SZABÓ MIKLÓS 1914-ben Tordán született.
A Budapesti Képzőművészeti Főiskolát — mint Rudnay tanítvány — fejezte be. 1964 óta a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola docense. 1938-tól rendszeresen részt vesz Szeged városi, Csongrád és Békés megyei, délmagyarországi kiállításokon.
Képei szerepeltek országos tárlatokon: Nemzeti Galériában, Szolnok, Debrecen, Szabadka, Lotz városokban. Részt vett a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola művész tanárainak kiállításain.
Egyéni kiállításai: Móra Ferenc Múzeum, Szegedi Képcsarnok, Budapest: Beruházási Bank, Fáklya Klub; Makó: József Attila Múzeum.
A Magyar Népköztársaság Képzőművészeti Alapjának tagja.
Külföldi tanulmányutak: Csehszlovákia, Ausztria, NDK, Olaszország, Lengyelország, Bulgária, Jugoszlávia.
Képei az alábbi intézmények tulajdonában vannak: Szeged, Móra Ferenc Múzeum, Fővárosi Tanács, Szeged Városi Tanács, Szegedi Pártbizottság, Pedagógusok Szakszervezete, Odessza Pártbizottság (SSSR). Kitüntetés: Székely Bertalan-díj.

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

SZABÓ MIKLÓS

FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1980. MÁRCIUS 6-ÁN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA:

DR. FEHÉR ISTVÁN
TANSZÉKVEZETŐ FŐISKOLAI TANÁR

MEGTEKINTHETŐ: 1980. MÁRCIUS 20-IG

KÉPCSARNOK BEMUTATÓTERME
KECSKEMÉT, PETŐFI UTCA 4.

F.k.: Köteles István — 79-1347 KNyD

3 Szabó-M. László: Bombasztikus élmény, tollrajz, 45 × 30 cm, 1982 (fotók Sziklai Gábor)

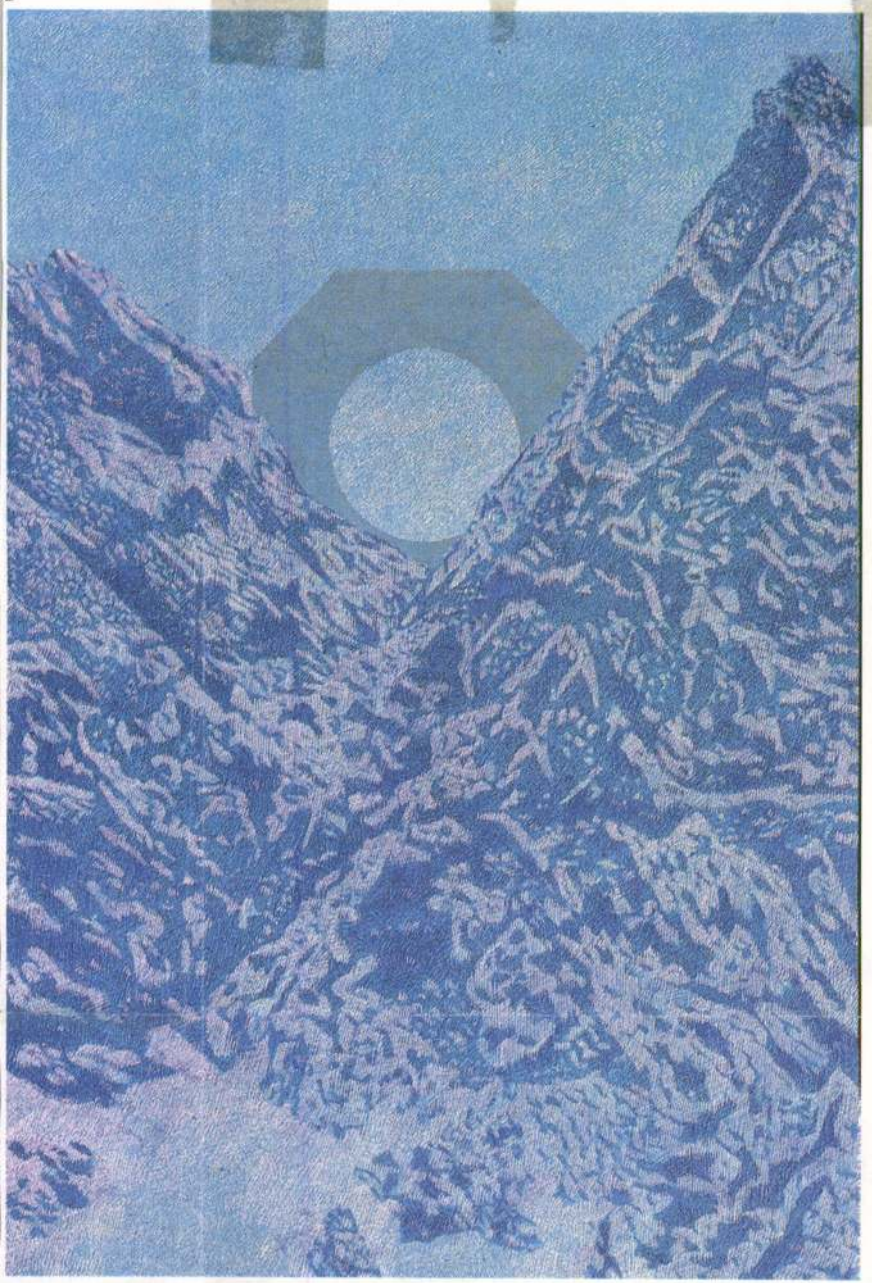

Szabó Miklósné dr.-né

Munkájával szerepel a vámszaki tiszt.képző-
művészeti kiáll.-én.

M.934.XII.18.

Szabó László

Négy fiatal művész vállalta, hogy a Déri Múzeum kiállítóterében csoportos bemutatón technikánként méri össze erejét a magas-mély és sík nyomású grafikában.

Sz. Kinti Katalin: Grafikai műhelybemutatók a . . .
Művészet, 1979. november – 47. lap.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1978 OKT 2 1

Szabó M. László

1021

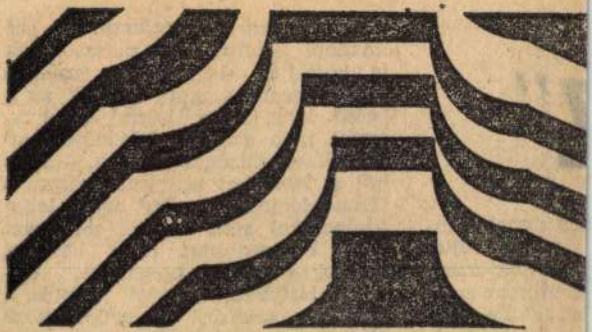

Szabó M. Lá

szló: Kompozíciók

Szabó M. Ildikó

Művei szerepelnek a felszabadulásunk 30.évfordulójára meghirdetett pályázat anyagában a Balatoni Kisgrafikai Biennálé kiállitásának keretében a keszthelyi Balatoni Muzeumban - 1975.

-katalógus a könyvtárban-

Szabó M. László, grafikus

„Sorsfordító" címmel a Heves megyei Képzőművészeti pályázat anyagából kiállítást rendeztek a tél folyamán Egerben, Hatvanban és Gyöngyösön, melyen szerepel a művész műve: „Végig gondoltam egy transzport útját I. és III." olyamyira elvész a sorozat gondolati fonala, hogy rendszerének középső lapja nem is látható a kiállításon. (emlitve)

Chikán Bálint: Tárlat a Nagy Október jegyében.

Hevesi Szemle, 1978. márc. 9. old.

Szabó M. László

"A kőbánya" cimmel hozza a lap a müvész rajzát.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1977. nov. 12.
XXI. évf. 46. sz. 13. lap.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1977 SEP 24
ÉLET ÉS IRODALOM

Szabó M. László

1021

Szabó M. László: Illusztráció

és gy
tart. T

Ezt é

ép eln
leséger
ob ne
énájá
vamat

ván s
or vala
hívtala
s, de
ismerőseimtől
ott is, ott is
erűen nem ér-
tadályoz meg
r felhívj. En-
ltem neked a
n az elküldöt-
is rajta vagy,
ment —, s az
hoszsága, hogy
b rontotta a

hozzá, hogy én

jelentkezem.

Addig is családostul öllelek

1974. X. 7.

D. T.

(* Az ÉS-ben megjelent Felelet van és a Kortársbeli Szerelem- elemzés volt a két túlbecsült frás. A. B.)

1974. Kedves Bélám leveled meghatott, köszönöm. S hálá szönetem édesanyádnak mennyi nála fiatala godnak!

Szabó M. László

„Helytörténeti dokumentumok" c.
grafikája a 84. oldalon

Valóság 1976/4

Szabó László

Bencze Tamás és Gulyás Gyula a Francia Intézetben,
Károlyi Zsigmond a miskolci Ifjusági Házban november 9.-től,
Korkos Jenő a miskolci Mini Galériában november 24.-ig,
Várnai László a Planetáriumban november 25.-ig,
Szabó László a debreceni Déri Muzeumban december 1.-ig mutatja be alkotásait,-közli a lap a kulturális eseményeket ismertető rovatában.

Élet és Irodalom, Bp. 1979. nov. 1o.
XXIII. évf. 45. sz. 8. lap.

Szabó M. László, [ ]

A KPVDSZ Budapesti Művelődési Központban du. 3-tól: Gyermekdélután 5—12 éves gyermekeknek. Papírmadár — papírkivágás, -hajtogatás, ragasztós játék, vezeti: Szabó M. László, képzőművész. (Belépődíj 10 forint.

—: A hétvégi kult.-prog. 9.

Népszabadság, Bp. 1980 nov. 6.

Szabó M. Lényi

Rajza a 60. oldalon

Valóság 1977/1

Szabó M. László [ ]

L: Kőszegi Judit

Fazekas A.: Este a Tabáry klubban 2.

Esti Hírlap Bp. 1970 okt. 2.

Szabó M. Lídia

rajza a 16. oldalon

Valóság 1976/7

Szabó M. László

A müvész szobrának reprodukcióját bemutatja a lap.
Repr.

Fenti müvet lásd: Kosnás Roland: "Értekezlet" c. rajzsorozatának hátlapján.

Élet, Bp. 1979. dec. 15. XXIII. évf.
50. sz. 2. lap.

Szabó László

Megbizást kapott a müvész, hogy Rákóczi Ferenc mellszobrát Rákóczifalva község parkjában állitsa fel.

------:Köztéri munkák.
MÜVÉSZET, 1980. március - 47. lap

Szabó M. László, grafikus

● SZABÓ M. LÁSZLÓ grafikusművész kiállítása ma délután 6 órakor nyílik a Ferencvárosi Pincetárlat helyiségében, IX., Mester utca 5.

O –: Szabó M. László

Esti Hírlap, Bp. 1977. szept. 15. 8.

Szabó M. László, grafikus festő

□ SZABÓ M. LÁSZLÓ grafika- és festménykiállítása holnap délután 6 órakor nyílik a Ferencvárosi Pincetárlat helyiségében (IX., Mester utca 5.).

□-: Szabó M. László

2.

Esti Hírlap, Bp. 1977 szept. 14.

Szabó Ill. László, grafikus művész

„Szeged világa" címmel vasárnap nyílt meg a IV. országos kisgrafikai kiállítás, melyen szerepelnek a művész művei.

Hanti Katalin: Grafikai kiállítások Szegeden.
Somogyi Magyar Hírlap, 1944. júl. 15.

Szabó Lóyló grafikus

„Felbő és epikus yerkezet"
rézkarc, vegyestechnika 10,5 x 14,5 cm

szerepelt a Studió 1978-as kiállitásán
-Katalógus a könyvtárban-

Szabó M. László, grafikus

„Sorsfordító" c. kiállítást rendezték a Nagy Októberi Szocialista Forradalom tiszteletére. – A művész grafikái sorozata szerepel a kiállításon.

F. Ludányi Gabriella: Tárlat képekben, Népújság (Heves), 1944. nov. 2.

Szabó M. László, grafikus

L.: Koppán Károly

Szuromi Pál: Amatőr képzőművészet és vizuális kultúra 37-41

Jászkunság, 1978. június Szolnok XXIV/2.

Szabó M. László [ ]

L.: König Róbert

Szabó M. László: Elemanalízis lehetőségei. 74.

Mozgó Világ, Bp. 1978. jún. IV/3

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1977 NOV 4
ÉLET ÉS IRODALOM

Szabó M. László

1021

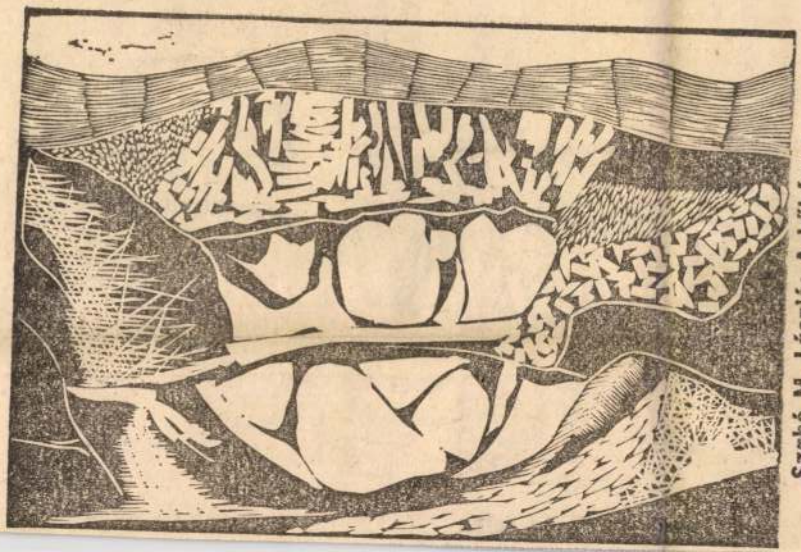

Szabó M. László: A kőbánya

Luzsicza Árpád rajza

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1976 MÁJ 8
Szabó M. László

1021

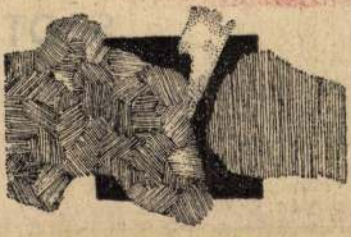

Szabó M. László: Vázlatok

SZOT-d

A Szakszervezetek Országos Tanácsa május elseje alkalmából az idén is odaítélte művészeti díjait. A kitüntetettek között írók is vannak, SZOT-díjat kapott *Asperján György*, *Balázs József* és *László Lajos*. Díjazták még *Grétsy László* nyelvészt, *Hermann István* esztétát, *Kamarás István* olvasásszociológust, *Sipos Tamás* dramaturgot, valamint *Bódy Irén*

VITA

BALASSI KÖ

A MTA Irodalomtudományi Intézetének reneszánszkutató osztálya (a szegedi és a debreceni egyetem régi irodalmi tanszékével közösen) tudományos ülésszakot szervez a magyar reneszánsz költészet legnagyobb alakjáról, *Balassi Bálintról*. Az egri tanárképző főiskolán tartandó ülésszak előkészítését már hónapokkal ezelőtt megkezdte egy bizottság,

Szabó M. László

A legérdekesebbek Kecskés H. Tibor, Ef Zámbó István, Szabó M. László, Szkladányi József, Holdas György és Kecskés H. Péter művei,-mondja a kritika, de hozzáteszi, hogy a fiatalok meg sem közelitik választott példaképüket, "csak közelednek" hozzájuk. Kondor Béla, Deim Pál, Keserü Ilona, Berki Viola, Melocco Miklós az előző nemzedék, szintén példaképek után indult Vadas József állitása szerint is. Itt emliti meg Kecskés H. Péter két festményét, melyekről a montázs technika meghonositójára, Lakner Lászlóra emlékezik.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. dec. 18.
XX. évf. 51. sz. 12. lap.

Szabó M. László

Ef. Zámbó István figurái Kondor Bélára emlékeztetnek és Vajda Lajosra, aki Kondor mestere volt.
Ezután néhány fiatal művész következik, akik nem illenek "a vázolt képletbe": Farkas Ádám és Váró Márton, egyik sem nevezhető tanitványnak, önálló művészek. Itt említi meg a grafikusok közül Almásy Aladár, Banga Ferenc és Szemethy Imre művészeket. Nagy Gábor Kondor parafrázisait dicséri, de mellette megjegyzi, hogy a mai fiatalok régi leckéket ismételnek. Vadas József: "Fonnyadt bimbók" c. kritikáját lásd: Farkas Ádám nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. dec. 18. XX. évf. 51. sz. 12. lap.

Szabó M. László

A Műcsarnokban rendezett "Studió 76" c. kiállitásról Vadas József számol be. Első sorban azok a nevek szerepelnek kritikájában, akiknek hatása alatt áll a fiatal művésznemzedék: Domanovszky Endre, Kokas Ignác, Sváby Lajos. Talán ezért állitja a tárlatnak szinte mottójául Véssey Gábor: Mesterek és tanitványok" c. kompozicióját. A követők közé sorolja Babos Éva, Gábor István, Hidvégi Valéria, Kollár György művészeket. Más utat keresnek a kritika véleménye szerint: Dienes Gábor, El Kazovszkij, Záborszky Gábor, s a szobrászok közül: Bohus Zoltán és Nádler Tibor.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. dec. 18. XX. évf. 51. sz. 12. lap.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

Szabó M. László

1976 MÁJ 29.

1021

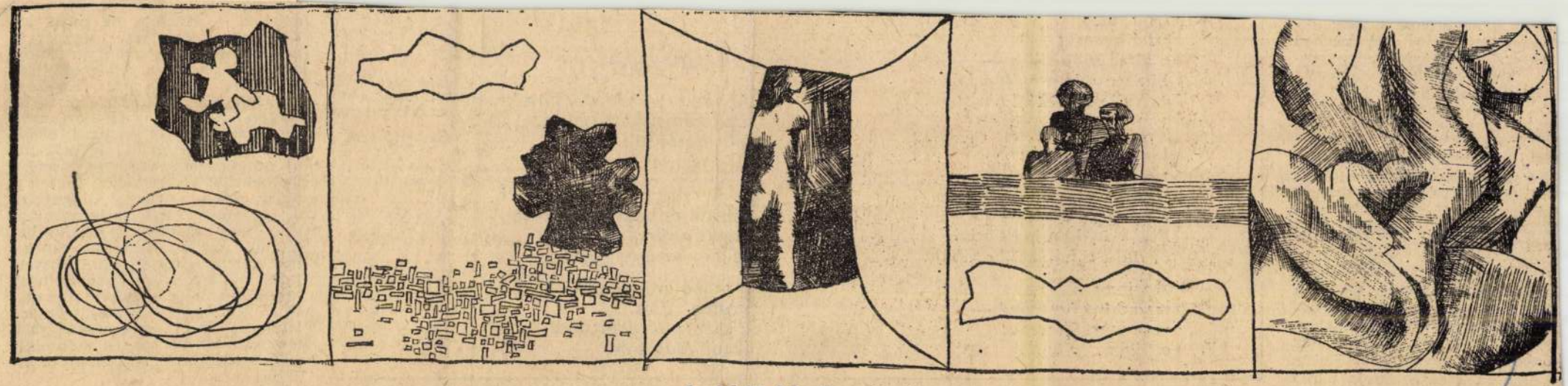

Szabó M. László metszete

omult módszerelvei kinozza ál-
ozatait. Az utasok még nálánál
tehetetlenebbül viselkednek, itt-
t, egyénenként tiltakoznak
gyan, de tömegként inkább en-
edelmes birkanyájhoz hasonlíta-
ak. Mária kétségbeesett, hősi,
orradalmi kísérlete a kitörésre
zért is eredménytelen, csak újabb
éráldozatot hoz. Halála mártí-
omság, tragikus példabeszéd a
nagányos forradalmárról, kinek
adikális eszméitől éppen azok
ettegnek, akiknek követniük
ellene őt. Sajnos, Mária valódi
ilyát sokáig csak ellenfelei isme-
ik. Illetve még valaki: Smith, a
ilóta, akit már akkor is szemé-
yes vonzalom fűzött a lányhoz,
mikor még nem is sejtette, hogy
nunkatársa kommunista. Smith,
a parancsnok egyébként a darab

kiálthat,
áll a kereszt
a törzs sudarában —
Elul havában hullt a hó
és hullt a hó Elul havában.

Zúghat
Libánus cédrusa
zúghat,
lesz csönd
a világ porában —
Elul havában hullt a hó
és hullt a hó Elul havában.

Ágaiban
már mint ha csönd —
már mint ha csont
a fában.

A zöld fa

Ahogy a bérház ablakán keresztül
a párkányon áthajolva
lobogtatta ki tagjait —
Utcára zúdult a zöld fa,

hogy mint a száj okádta ki
ágastól mind a levelet,
kinőtt a törzs a zuhanó
zöld ár az utca felett.

A szoba arányaiból kilépve
végleg, óriás,
a vasbeton tébolyából
zengő Malakiás.

s
a
k
r
r
r
l

váratlanul jelenik meg egy olyan produkció, amely viszont előreláthatatlan, originális, informatív, új és összetett, akkor egyszerűen megnehezül a befogadás, hiszen a tudat nincs vételkész állapotban. Az egyént ezért figyelmeztetni kell, hogy alakítson ki olyan befogadói magatartásmódot, amelyben meghaladhatja saját, közvetlenül adott szokását. Lehet, hogy ehhez nem elég a műsort bevezetővel ellátva az éjszakai órákra időzíteni, talán egyszer lesz jobb megoldás is. De hogy a semminél ez is sokkal több, az szerintem bizonyos.

Szabó M. László

Tájképet ábrázoló metszetét bemutatja a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. dec. 11.
XX. évf. 5o. sz. 11. lap.

tartottunk. Elmagyaráztuk a könyvtár felépítését, rendszerét, megtanítottuk őket a katalógus használatára. Ennek később is hasznát vehetik, ha főiskolára, vagy egyetemre kerülnek. Nagyon érdekes volt. Mi itt mindig csinálunk valamit... Van egy új gyerekkönyvtárunk is, jöjjön, nézze meg.

Mindent megnéztem. Megtudtam, hogy a könyvtárnak 1147 beiratkozott olvasója van, s ebből 740 a 14 éven aluli. A 31 462 kötet könyvből 1976-ban a zalaszentgrótiak, és a körzethez tartozó másik négy falu, Csáford, Tekenye, Zalaudvarnok és Aranyod lakói 67 859 kötet könyvet kölcsönöztek ki. Szentgróton, úgy látszik, szeretnek az emberek olvasni. Ezt az olvasási hajlamot a tanácsi körzet vezetői támogatják. Csöglei Józsefné elmondta, hogy náluk nem gond az állományfejlesztés, mert a tanácstól annyi pénzt kapnak, amennyi kell.

•

A könyvtárvezető asszony hangja, ahogy a régi könyvtárat, ahol az ablak a járda magasságában volt, összevetette az újjal, ahogy hangsúlyozott, rendezvényeket sorolt, a nők klubját, a zenei klubot, egy összetett szót juttatott az eszembe. Ez a szó a *hivatástudat*. Ebbe a zalaszentgróti művelődési házba, a jól megépített termeken, a megvásárolt könyveken kívül nagyon kellett egy olyan könyvtáros, mint Csöglei Józsefné, aki nemcsak a könyveket, a hivatását szereti, hanem az embereket is, akiket valamilyen remény bevezérel a könyvtárba. És bevezérel. Az egészen kicsiket is, első osztályosokat, akik éppen, hogy csak tudnak olvasni. Szívesen mennek könyvtárba a kis Jóskák, Pisták, Mancik, mert játszani is lehet ott a babákkal, kis állatokkal, kongatni a kis harangokkal, máskor mesét hallgatni, vagy olvasmányt választani a nagy kosárból, ahol egymás hegyén-hátán úgy hevernek a színes könyvek, mint odahaza a kukoricacsövek.

Még egy szót ide kell írnom a végére, ez az *egybeesés*. Nem szép szó, de szerencsés. Zalaszentgróton a lehetőség és a kulturálódásra való hajlandóság szerencsés egybeesését tapasztalhattam.

Szabó M. László

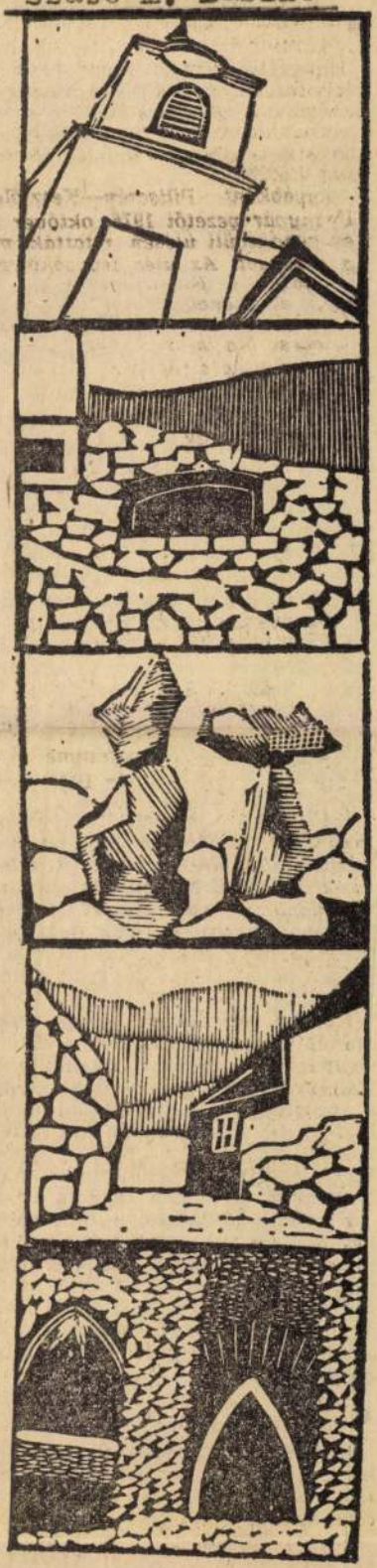

Szabó M. László metszetei

1977. febr. 26. XXI. évf. Bp.
9. sz. 3. lap.

rambolozókat *két hét garázsszolgálattal* büntettük." (Kiemelés az eredetiben!) Drákói rendszabály, ugye?

●

Hangsúlyozzam-e, hogy amit e két cikkhez kapcsolódva mondok, annak lényege nem a KRESZ megszegése? Az csak a kiindulópont. S ahová [illegible]

[illegible] technikumból — netán mint mintaüzembe? — egyenesen ide vezényelt ifjú dolgozóknak napi 40—100 forint jutott, amiért jól megtanulták a leckét. Ami így hangzott: „Ha rendesen dolgozol, a munka hőse leszel, de ha pénzt akarsz, akkor úgy csinálod, ahogy mondjuk..." És ők úgy csinálták. Nemrég olvashattuk egy volt téeszelnök drámai vallomását: a tagság tudta,

[illegible]

nek elismerése oda vezet, ha a sokféle engedékenység úgy összegeződik, hogy végül a szabályszegést már nemcsak hogy nem büntetjük vagy helytelenítjük, hanem észre se vesszük. Miként cementből, cukorból, magtárba szállított gabonából mindig elhullik valamennyi, hordóból lefejtett, palackból kitöltött drága italból, de még az aranyból is elcseppen egy csepp — kopik, porlik minden szabály. Ám a veszélyes éppen az, ha már nem egy-egy apró töredéke, hanem a tartalma vész el. S ennek útja: a megszokás.

Hónapokon át halasztottam az írást. Kényes a téma? S még inkább: keserű. Jók a példáim? 'S mennyire általánosíthatóak? Honnan, miféléket sorakoztassak még utánuk — a sajnos, bőségesen idézhetőkből? Bárcsak ne vártam volna. Nem volt elég a KRESZ?

Budafokon iskolát, Szolnokon lakóházat rombolt le a pincében felrobbanó gáz. Hibás az új győri uszoda. (S hol is volt az, ahol az uszodából tornacsarnokot kellett csinálni, mert a medence nem bírta — na, mit? — a vizet?) Szombathelyen összedőlt vakolás előtt a tornaterem...

Közben persze sok egyéb *nem* omlott össze, nem robbant fel, s rendeltetés szerint használható. Van munkagép, amely *nem* szakít el vezetéket, van gázkazán, amelyet jól szerelnek. A súlyos, a kirívó felelőtlenség nem mindennapos. Vagy legalábbis: nem minden nap következik be miatta tragédia.

Ha mégis bekövetkezik, a közvetlen okokon túl, közvetett okként mindig ott találjuk a kisebb, s ezért már észre sem vett, számon sem tartott apróbb hibák felhamozódását. A felelőtlenség halmozódik. S aztán mennyiségiből minőségibe csap át.

●

Nemrég nagyösszegű valutaüzérkedést lepleztek le, amelyben részes volt több illetékes pénzbeváltó hely egész személyzete. Nemrég lebukott a Halászbástya presszó két, egymást váltó brigádja. Két műszakban, azonos módon, példás szervezettséggel csaltak. A brigádvezetők napi 600—1000 forintot

mindnél többen vagy sokan *együtt* voltak felelőtlenek. Kialakult az a légkör, amikor száguldani a sulyos teherautókkal bocsánatos, sőt természetes. Amikor a nemcsak a KRESZ-t, hanem hivatása szabályait is megszegő, s ezzel balesetet okozó taxivezető két hétre kerül garázsszolgálatba, s az erről nyilatkozó illetékes nem győzi hangsúlyozni, hogy „minden tiltakozás ellenére" ilyen szigorúak; s a vizsgálat eredményét, amelynek egyik oldala az, hogy a fővárosi taxivezetőknek „csak" 6,5 százaléka hajt át a tiloson, a vállalat büszkén regisztrálja. Amikor a fekete devizavásárlást a pénzbeváltó hely okmányaival legalizálni megszokott mellékkeresetté válik. Amikor a munkaadó vállalatot és a betérő vendégeket egyaránt becsapni olyan közös tevékenység, hogy az újonnan jöttek is rögtön beletanulnak, s a kétműszakos bűnszövetkezetet még a harácsolt pénz durván aránytalan elosztása sem robbantja fel. Amikor még a szövetkezeti demokrácia is visszájára fordul, mert nem az veszélyezteti a választott vezetők pozícióját, ha meghamisítják a mérleget, hanem az, ha nem hamisítják meg...

●

Hogy is szoktuk folytatni? Persze, a meghatározó többség nem ilyen... S tovább? Megvan erre a rituálé, a szent szöveg. Fokozott ellenőrzés... A felelősségrevonás szigorításával, de főként ráhatással... És így tovább. Csakhogy van, ami mindezt időben s fontosságban megelőzi.

Mi füstöl? Miért füstöl?

Ezt először is *észlelni* kell. S a gondom éppen az, hogy az észlelési küszöb, a határérték, amire már felkapjuk a fejünket, túl magas. Csak azt vesszük észre, ami már nagyon kormol, nagyon bűzölög.

S ha már úgy füstöl az a jármű, hogy tűrhetetlen, ne csak azt lássuk meg, hogy „felpiszkálták" a motort. Hanem azt is, hogy hol-merre akarnak száguldozni vele. Magyarán: keressük meg az elsődleges ok, a felszíni jelenség után a mögöttes indítékot is.

A bajok gyökerét.

...os építkezéseivel. Nem
giakon múlik elsősor
tás, hanem a munka-
Hol kapunk ma alkal-
nkást, ha még oly jól
is? Egyedül a gim-
az egyetemistákra, a
t ifjúságra számítha-

tendrei, hanem orszá-
lat, hogy kevés mun-
zeumba, és még keve-
t. A múzeumok dolga
ban az övék is — mű-
özönséget nevelni. Ez
feladat, hiszen a mú-
egszeretni, megismerni
otthon, ágyban fekve,
ve, televízióból vagy
— A múzeum szent
kell zarándokolni —
megszállott népműve-
n. — Aztán már min-
úlik, hogy a vendéget
lézengeni, tanácstala-
l, vagy „kézenfogják"
k, látni tanítják, mint
óbbi időben ezt Szent-
k.
ánatunk, hogy látoga-
elenyészően kevés a
— mondta Ikvai Nán-
reértés ne essék, nem
hogy a helybéliek ná-
minden szabad ide-
annyit: ismerjék vá-
seit. Még nem vittünk
kintetben világra szóló
kezdet kezdetén tar-
éve körlevelet küld-
koláknak, ajánlgattuk
at és felkínáltuk, tart-
nk rajz-, irodalom-,
ákat. Emlékszem,
prengtünk azon, hogy
lene minden iskolának
levelet, mert akkora
edés, hogy nem győz-
hellyel, idővel. Hát jó-
ltünk. Tagadhatatlan,
y lelkes pedagógus a
k visszatérő vendégek,
ákokat. Jönnek iskolás
, de legtöbben csak
ak a termeken. Lát-
nár „letudta" a tanul-
dulást, megtette a kö-

~~ha látnak egy plakátot, vagy kap-~~

Szabó M. László

Élet és Irodalom, Bp.
Szabó M. László: Illusztráció
1977. febr. 19. XXI. évf.
16. lap.

~~nak egy meghívót. A következő lépés: megtanítani az igazi értékek felismerését.~~

Van, mert szükség vol
ves viták közepett — v
hammunkával — ötven m
rintos költséggel épült S
rén a Pest megyei Mu
Központ. A vita akkor
tult, amikor — igaz, ki
gyobb műszaki hibákkal
ták rendeltetésének a
küllemű épületet. Itt kapo
a megyei könyvtár és a
művelődési módszertani cs

Perjéssy Barnabás iga
lyettes:

— A főváros közelségén
ran több a hátránya, mint
nye. Megyénk sokáig az
jóval szegényebb közmű
intézményekben mint a tö
zel az új létesítménnyel
került valamit behozni.
köztudott, hogy Művelőd
pont, azaz irányítás nélk
tetlen színvonalas közmű
teremteni. Kiváltképp ol
gyében, amelynek rengete
játossága. Pest megye az
legnagyobb megyéje, csakn
millióan élnek itt. S ennel
gyének nincs székhelye.
— s ez közművelődési sz
ból rendkívül fontos —
ingázó és 80 ezer tanya
van, továbbá három ne
képviselteti magát szép s
Néhány fiatal népművelő
a megye bonyolult közmű
feladatait innen Szentendr
gítenünk.

A Művelődési Központ
tével Szentendre közmű
arculata is változott. A
lalkozások mellett számos
várja télen-nyáron a váro
Sokat várnak az újonnan
Felszabadulás lakótelepre
zett fiókklubtól is. Az e
kóház földszinti üzletsorá
lencven négyzetméter alap
helyiséget vásárolt a Mű
Központ, s hamarosan be
Az ott lakó fiataloknak
tartalmas programot,
időtöltést a klubban.

★

És most időzzünk egy

Nekem utolsó századvégem
Anyácskám ilyen nem történik
Máskor szavamra az utolsó
Esküszöm hogy nem nyúlok többé
Semmilyen századvég-befőtthöz
Százéves zsírhoz sem cukorhoz
Féreg fogyasztja glóriámat
Szép kereken járja körbe
Így kulcskarikán illőt keresnek
Hogy megnyithasson egy-egy cellát
KALAND vagy házasság a létem
Idő-gombostűn lepkeszárnyú
Sok szitkom gazdag gyűjtemény-e
Törékeny átkom egy szúnyog
Szívná a fényes lámpa vérét
Szitakötő-káromkodásom
Tükrös időn csak elzizeg
Intézményesült hitek
Vagy sátoros-nyomád igaz
Vagy hitem már az én kalandom
Kizérletes jótét csalásom
Nem föltétlen gyengíti már
Idült egy házasságomat
De igazolhatja azt is éppen
Hogy sokkal jobb tető alatt
SZÓVAL a századvégi költő
A tükör hasztalan halásza
Üvegből az arcát kivágja
S úgy bámul a sötét likba
Mint egy arcból-vájt alagutba
Mert rájött midőn belenézhet
Nemcsak a tükröt gazdagítja

És n
Hog
A ta
Örök
S az
S jö
Min
És m
Hisz
Is ra
Ne r
Csak
MEC
Kell
Lel
Én a
Mi n
Ileg
Lerá
Ints
Atla
Vess
Még
Ints
Neke
Neke
Van
Mics
Pand

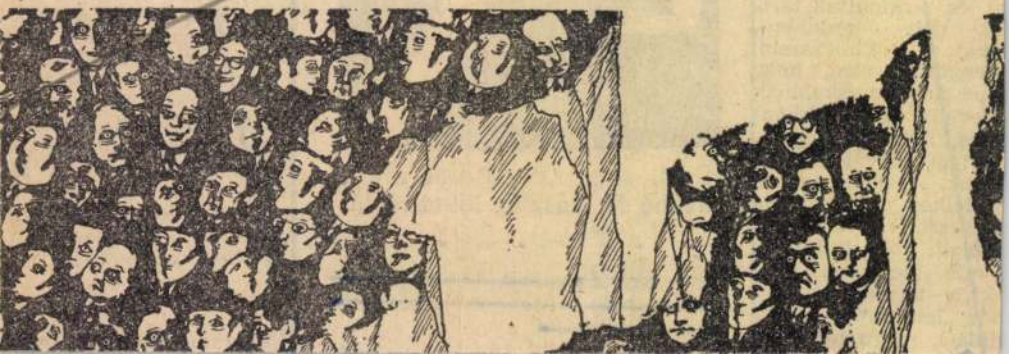

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1978 OKT 14

ÉLET ÉS IRODALOM

Szabó M. László

4021

Szabó M. László: Játszótéri plasztika

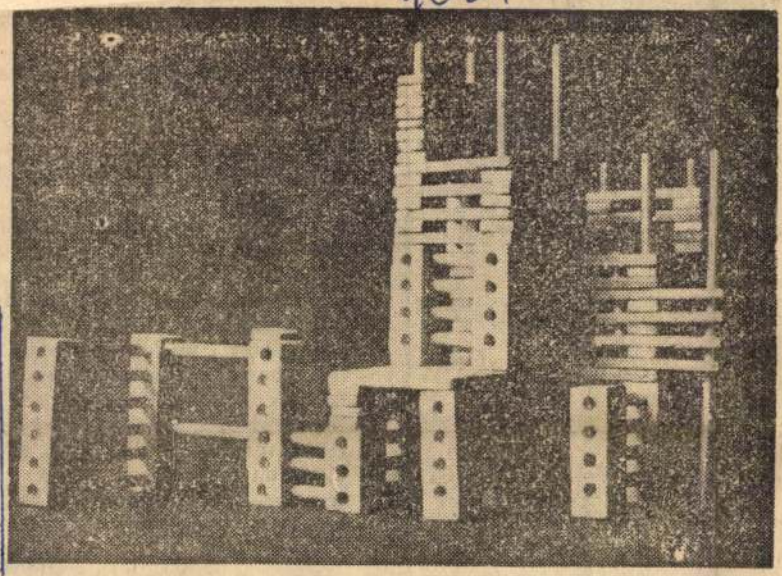

1978. OKTÓBER 14.

az emberi — mondt
san a hóhérnak VI
És elindult megnő

— Ez vérré vá
Báthori Erzsébet,
lépett a fürdővízb

— Pénz, pénz,
sóhajtott Montecuccoli, és zálogházba vitte a kardját.

— Ha békét akarsz, készülj a háborúmra — mondta kedvenc vazallusának Oroszlánszívű Richárd, némiképp fenyegetően.

— Kéz kezet mos — szólt Pilátus a farizeusokhoz. És a mosdótál fölé hajolt.

— Nekünk Mohács kell — mondta Hódító Szulejmán, és rohamra indította a janicsárokat.

— Több fényt... — suttogta Néró, a költő, karját kiterjesztve az alvó Róma fölött.

Száraz György

örömmel üdvözöl
helyett felkínált tanulmányi kirándulást.

Jómagam restellkedve vallom meg, hogy okleveles muzeológus és lelkes múzeumlátogató létemre csalódnék, ha külföldön hét deci bor helyett egy múzeumbelépővel ajándékozna meg a szálloda. Lehet, hogy az olvasólevél írója barbárnak ítél, de Herr Schulze és Mr. Brown helyében én bizony előbb meginnám a jó bort, aztán vidáman mennék el akár múzeumba, akár a tájesztétikával ismerkedni — saját költségemen.

(frank)

Szabó M. László grafikus

Febr. 7.-én nyílik meg Nagybátonyban a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának grafikai kiállítása, melyen szerepel a művész alkotása.

Ifjúsági Magazin, 1976. jan.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1976 MAR 27

Szabó M. László

Szabó M. László: Vassal vas ellen

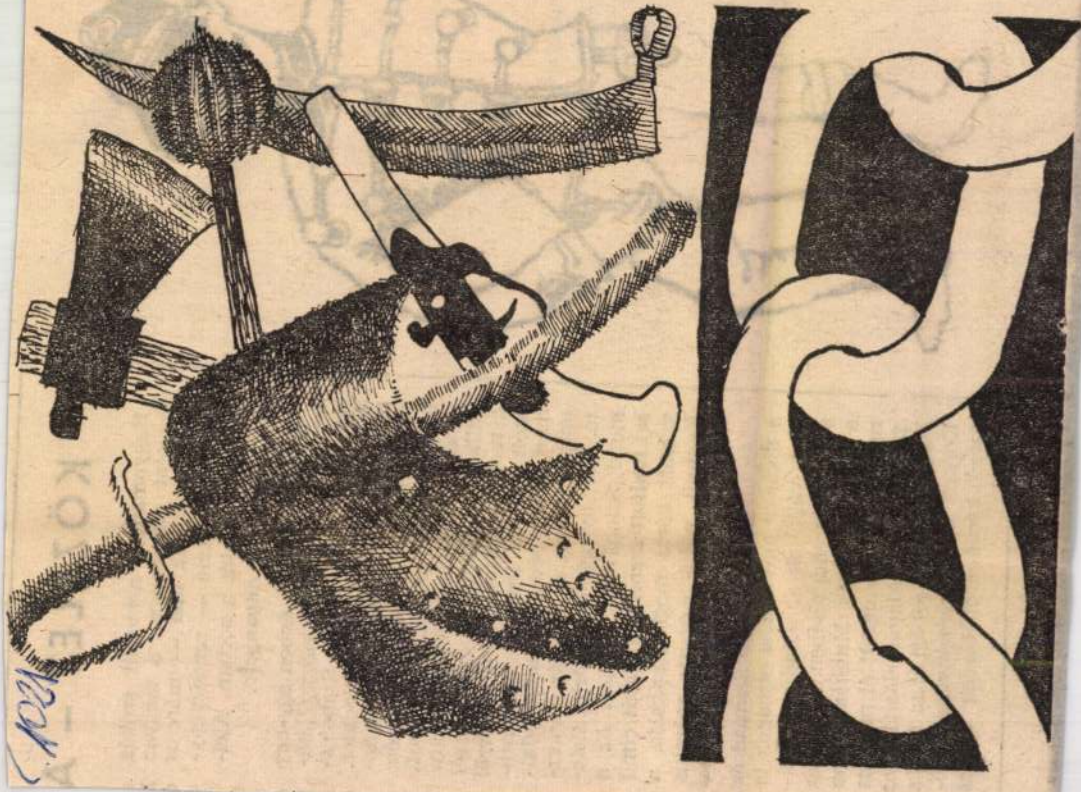

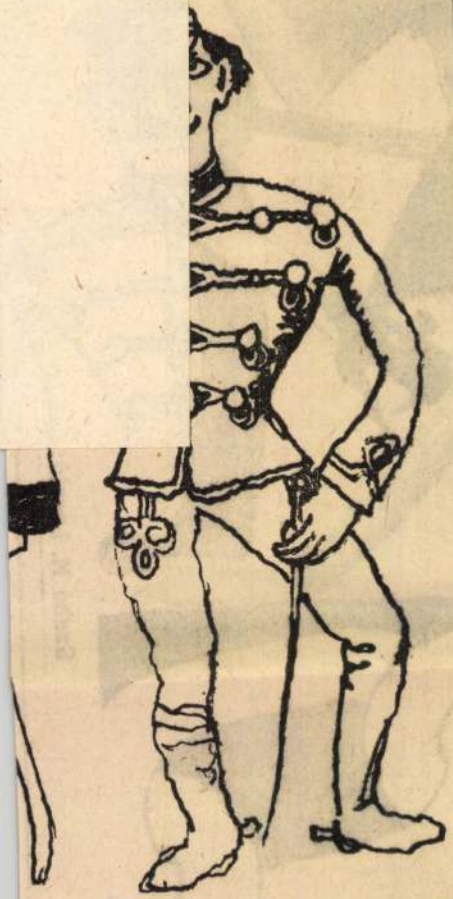

KÖZÉLET – A

Hagyománnyá nemesült szokás évenként megrendezni a magyar nyelv hetét. Az idei — március 22-től 28-ig tartó — rendezvénysorozat a tizedik a sorban. Alcíme: *Közélet és anyanyelv.*

Újabban minden évben egy-egy megye a rendezvénysorozat „házigazdája". Az idén Szabolcs-Szatmár vállalta ezt a feladatot. Nyíregyházán tartották az ünnepélyes megnyitót, március 22-én. A megyében hangzik — hangzott — el az előadások többsége, körülbelül százhúsz. *Hogyan beszél a szabolcs-szatmári nép?* — erről szólt például Imre Samu, Szathmári István pedig mai szépirodalmunk nyelvét és stílusát elemezte. (A nyíregyházi Móricz Zsigmond Színházban előadott *Ez a táj tanított szeretni a Hazát* című műsort bárki meghallgathatja, a Kossuth rádió ugyanis március 28-án sugározza az összeállítást.)

Az idén az Irodalmi Színpad és a fővárosi művelődési otthonok is részt vállaltak az előadások, műsorok megrendezésében. A TIT és a Csepel Művek Munkásotthona rendezésében hangzott el március 23-án Szende Aladár előadása, *az Anyanyelvünk jövője és az iskola.* Korunk nyelvtudományának időszerű kérdéseiről beszélt Balázs

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 APR 3

ÉLET ÉS IRODALOM

Szabó M. László

1021

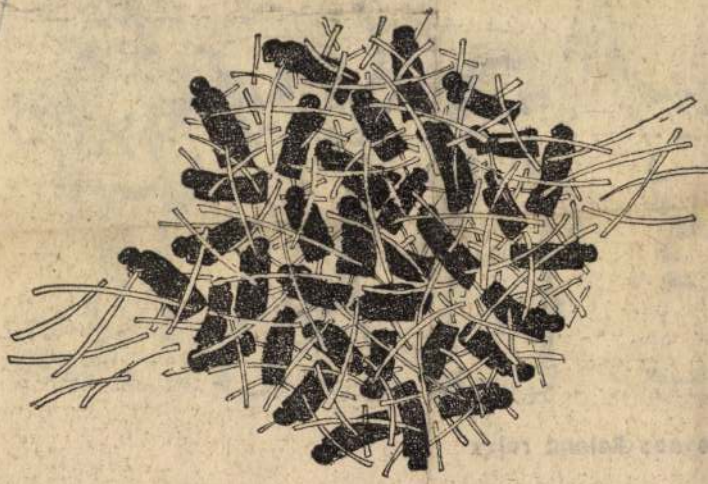

Szabó M. László: Szövevény

snas Roland rajza

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 APR 3

ÉLET ÉS IRODALOM

Szabó M. László

1021

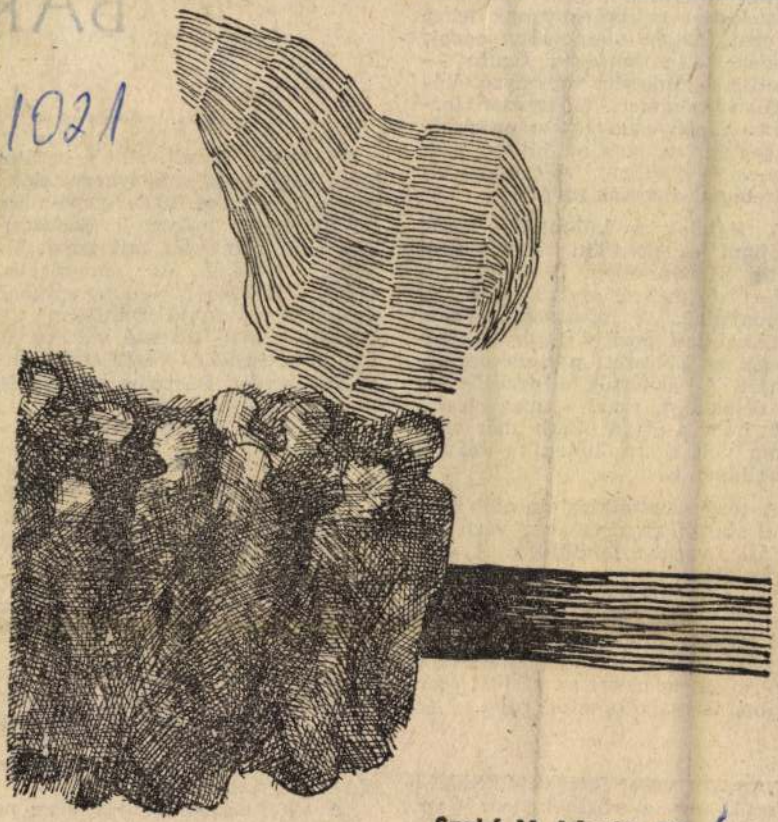

Szabó M. László: Zászlóvivők

használattal reálpolitikusn
nevezni. Az én szemembe
ellenére elég kétséges fi
mondja valamelyik versen
lőjában kalandor, hároms
gatott köpönyeget. Így a
A geológusok szerint Mi
bernek és költőnek volt
lenfele politikusnak kiváló.

A fiatalok a különböző korok szellemi és politikai áramlatairól fejtik ki nézeteiket, bizonyos magatartásformákról mondják el véleményüket. A postások például határozottan pozitív figurának tekintik az Elveszett paradicsom sátánját. A szakértők elfogadják ezt az értékelést, azzal a megjegyzéssel, hogy a sátán alakja már vitatéma volt a tizenhetedik századi Angliában is.

A törökszentmiklósiak, akik roszszul startoltak, a verseny vége felé óriási formába lendülnek. A gépgyár diszpécsere még azt is részletesen elmondja, milyen orgonát kapott Schweitzer a Bach-társaságtól. Különleges hangszer volt ez, olyan, amelyik bírta a nedvességet; így a zenész-orvos az afrikai őserdőben is gyakorolhatott rajta.

*

Amikor véget ér a vetélkedő, kiderül, hogy a zsűrinek nem is volt elnöke. Észre se vettük. Dr. Marék

kissé nagy szája miatt nevezték el cápának, a híres 1930. szeptember 1-i tüntetésen bukott le. Szabadulása után nem volt mit tenni, kikérte útlevelét és emigrációba ment. Először Németországban próbálkozott, majd Dániában (itt készült később híressé vált felvétele Trockijról) és végül szinte természetszerűen Párizsba került. Itt ismerkedtem meg vele.

De ez már külön sztori.

●

Én Berlinből kerültem Párizsba — miután már egy évet töltöttem a hitleri Németországban — és itt a német emigráció keretében dolgoztam. Valami szörnyű konspiratív módon kellett egy német elvtársat megkeresni egy bizonyos megadott címen. Beállítottam a házba. Ott a portásfülkében két fiatalember beszélgetett. Én budapestivel kevert berlini franciasággal eldadogtam, mit akarok.

— Moá zsö habitaszion iszi sersé möszijő Zélanzsé.

A két fiatalember egymásra nézett, s az egyik megszólalt:

Szabó M. László
Argyi Szemüvés

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

ÉLET ÉS IRODALOM

1982 OKT 22

1021

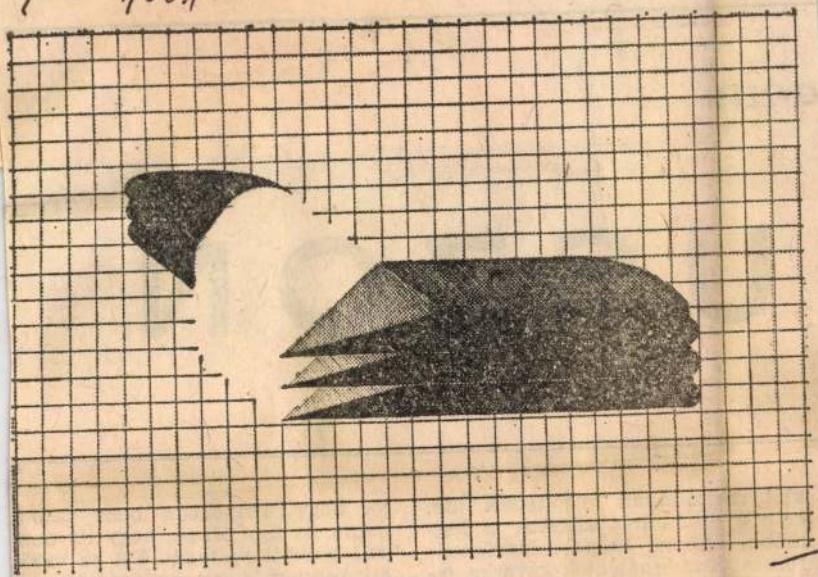

Szabó M. László rajza

GYZETEI:

USZON

akit mostanában telepítettek ide, erre a csodálatos szigetre, a legutóbbi háború után... Morfondírozom. Kombinálgatok kevéske ismeretemből. Megáll a busz. Hátrazól a vezető: itt az óváros. A tójó, hogy árnyékban bent ülünk máris, és úgy érzem, hogy itt nem kell semmit se *tudni*. Fel se vetődik bennem, hogy mosakodott-e az utóbbi években a kedves, kék szemű, kopasz, ferde orrú, örege

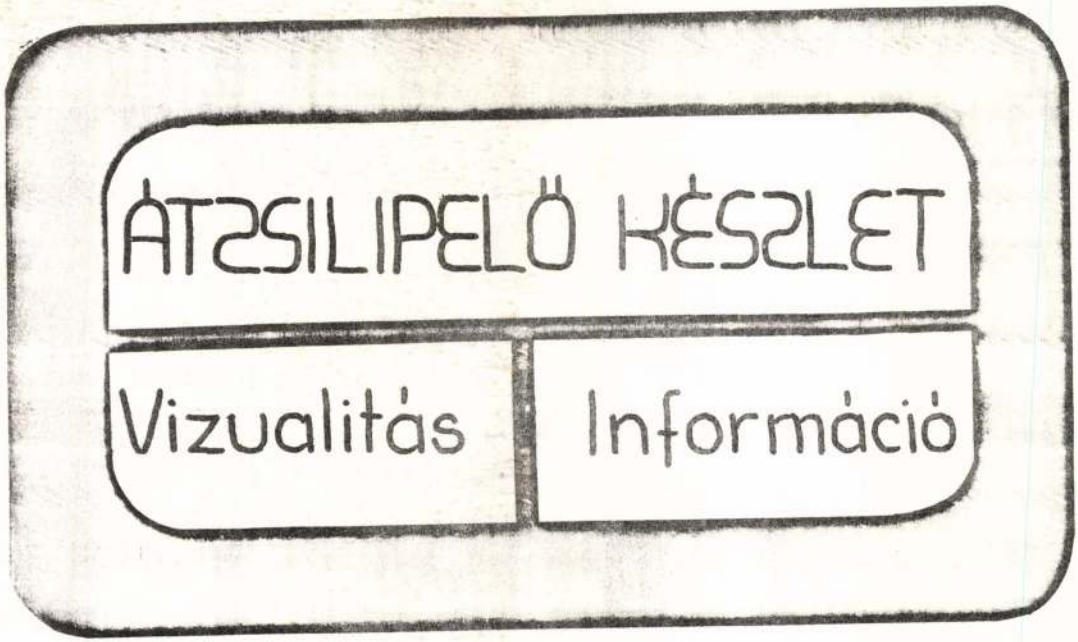

Szemléletközvetítés
Környezetalakítás

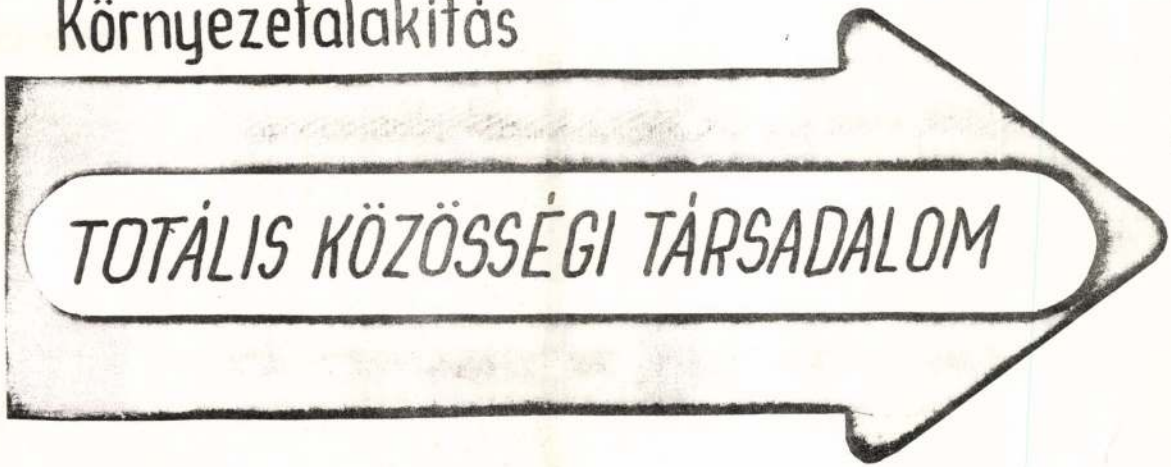

Szabó M. László bemutatója. A.K.T. klub.
1976 nov. 23, kedd, 18h. Bp.T. ker. Müv. Ház. Bem rkp. 6.

SZABÓ M. LÁSZLÓ

Szabó M. László

grafikusművész

Kiállítása a bajai Kiralat Galériában 1983 aug.-ban

Petőfi Népe

1983. szept. h.

SZABÓ M. LÁSZLÓ

ÉS XXXI. évf. 34. sz. 1987 12. p.

TANDORI DEZSŐ:

Műtét előtt

Nincs ennél természetesebb tét!
Az utcák, fák, útvonalak,
elintézendők — hova tették
át helyüket? Elérhetetlen
mind, és mindig gyötrelmesebben
érzem, ahogy napom halad,
tizennyolc órából, a nappal
idejéből Sérv-Kapuzattal
telik tizenöt legalább,
üvölttető, lebénító
Valamivel, csapda-tiló,
vissza-indul tőle a láb,
becsúsznék a buszlépcsejének
al-terébe, s ha odaérek
a tiz-lépésnyire padig,

VÁRI ATTILA:

H

■ *Raffay Ernő: Erdély 1918—19-ben (Magvető, 389 old.)*

„Aztán ismét átugrott néhány sort, hogy a jóslatoknak elébe vágva megtudja halála időpontját és körülményeit. De még mielőtt elért volna az utolsó verssorhoz, már tudta, hogy soha többé nem lép ki ebből a szobából, mert úgy volt elrendelve, hogy a tükrök (vagy trükkök) városa szétszóródik a szélben, és kihull az emberek emlékezetéből, mihelyt Aureliano Babilonia végez a pergamenek megfejtésével és hogy mindaz, ami írva vagyon hennük, örök-

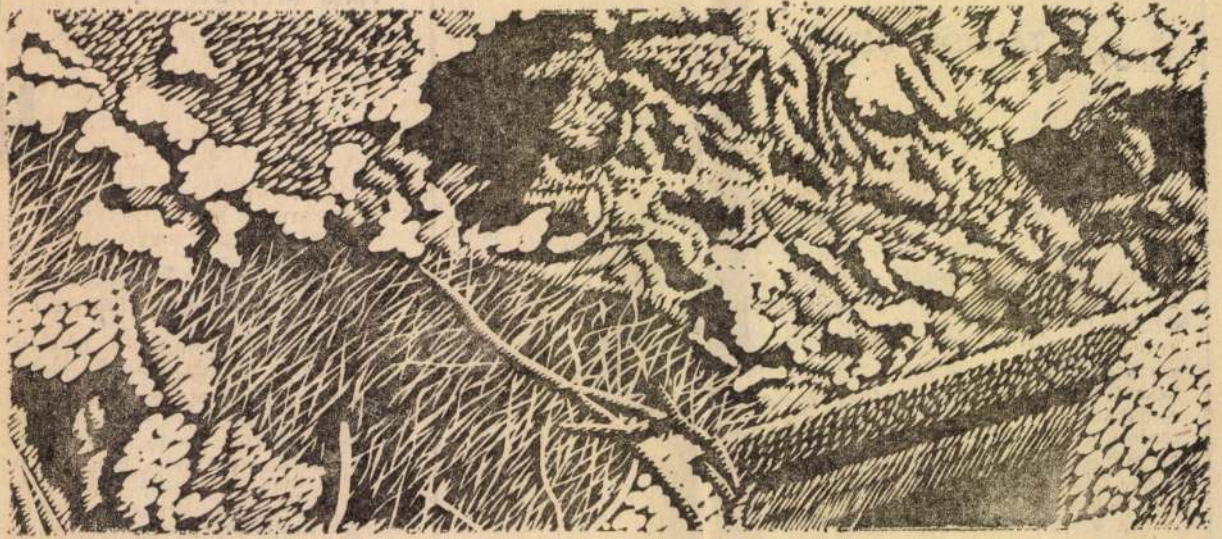

Szabó M. László metszete

Szabó M. László

A Népművelési Intézet tokaji alkotótáborában

részt vett.

6. Tájelemzés, tájértelmezés. (A. K. T. amator stúdió, vezette: Szabó M. László.) Az egyszerű leképezés helyett a természeti környezet elemző megközelítése volt a cél, a természeti jelenségek között meghúzódó szerkezeti, ritmikai, plasztikai vagy színösszefüggések érzékelése, ezek felhasználása kompozíciós ötletek megvalósításához.

A foglalkozásokat naponta 2–3 órás időtartamban rendezték meg. Egy-egy munkacsoport két-három naponként találkozott. Lehetett több programra is jelentkezni, s ezt a részvevők jelentős hányada meg is tette.

Mozgó Vi

Bak Imre:Alkotómühelyek Tokajban

Szabó M. László

Népi motívum (grafika)

Népszava, 1975. márc. 29. 103. ej. 75 sz. 7 p.

Szabó M. László

Falusi motívumok (grafika)

Népszava, 1975. febr. 22. 103. evf. 45 sz. 6 p.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1975 MAJ 24.
ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest
Szabó M. László
1021

Szabó M. László: Lapok a történelemkönyvből

szólást: eljöhetnél hozzám. Ebben a hívásban sűrűsödik az a melegség, bizalom és szeretet, amely a könyv valamennyi figurájából sugárzik. A Madárijesztő, a Róka, a Boszorkány, a Hóember, még a mogorva Öregember is segítőtársa lesz a Fiúnak, támogatják ősi, nagy kalandjában: a keresésben. Mert ez az amerikai Fiú, aki oly közeli rokona Saint-Exupery kishercegének, *önmagát* keresi. Saját múltját, eredetét kutatja, s szinte véletlenül érti-érzi meg a legfontosabb bölcsességeket, az emberi összetartozás, a kapcsolatteremtés törvényeit. A hazatalálás, a felfedezés Lawson könyvében összeér a halállal. A jegesmedvévé változó Boszorkány úgy segít a Fiúnak, mint a kisherceg kígyó barátja. Végül is a tisztaság, a nem is evilági ártatlanság talál így magára: a jegesmedve puha, édes szagú bundája a még nem és a már nem valóban titokzatos állapotát érzékelteti.

Lawson könyvét *Szász Imre* szép fordításában olvashatják gyerekek és felnőttek, *Szántó Piroska* készített hozzá varázslatos címlapot, és ötletes rajzokat.

A cseh *Miloš Macourek* kortársunk és szomszédunk. Ötletei semmivel sem szegényesebbek, mint Carrollé vagy Lawsoné, de képzeletének természete merőben más. Macourek stílusát felöltve azt

gyászsün a biológia könyvből — íme a megszemélyesített tárgyak, és körülöttük a gyerekek, szülők, tanárok, az egész történelem, az egész világ. Önmagunkról olvashatunk, saját kalandjainkat élhetjük Macourek fura meséiben. A történet vége mindig jó: teljesül egy vágy, rendeződik a helyzet, lelepleződik a helytelen. Károly, a hűsevő növény visszatér a szertárba a szárított legyekhez, az állatok összefognak és kidobják a biológia könyvből a rosszindulatú teknőst, az öreg és kicsi kréta végre felfedezi a bőröndkulcs ártalmatlanná teszi. A mesék hősei nem fennköltek, nem romantikus lovagtípusok, inkább Svejk mesebeli rokonai: élni akarnak, keresik a kibontakozás lehetőségeit, s ha nagyon rossz a helyzet, akkor még a cselekvésre is elszánják magukat, hiszen — a gondnok bácsit idézve a kötet egyik legjobb írásából — „az emberek sok mindent elviselnek, de a pulykájukat nem szabad elvenni tőlük, ahol már a pulyka a tét, ott vége a tréfának."

Macourek minden hat éven felüli korosztálynak, gyereknek, szülőnek, tanárnak és gyermektelen „civilnek" szóló írását *Bojtár Endre* gördülékeny, a mai beszédhez igazodó magyar nyelven szólaltat-

ható. Igaz, Karinthy fekete-levet facsaró nevetése idegen Janikovszkytól. Humora szelidebb, egész világa alapvetően derűs. Könyveit ezért élvezhetik a gyerekek is (ezt a legutóbbit éppen a kamaszok!), gyerekhangon szólnak — végső kicsengésükben a felnőttekhez. A pedagógiai hatás azonban mindig az eredeti művészi forma, az irodalmi érték következménye. Janikovszky persze hogy ismeri a pedagógiai elméletet és gyakorlatot, persze, hogy otthonosan mozog a fejlődéslélektanban és a mai gyerekek mindennapi gondjai között, de ezen a téren nem talált fel semmi újat. A gyerekek és felnőttek kapcsolatát írói anyagként kezeli, találmányai irodalmi természetűek. A jellegzetes ritmust adó ismétlések, a megszaladó monológok, a szókép-ötletek, vagyis a Janikovszky-szöveg — írói szöveg. Hozzá tartozik, mint meghatározó elem, a grafikai kép, a továbbmondó, a szöveg mellé, fölé, alá, a szöveg eresztékeibe nyomuló rajz. Réber László értelmes szertelensége, rajztudása és műgondja önálló érték, de eszményi társ is Janikovszky szövegéhez. Ketten együtt: nemcsak sajátos, hanem jelentős képviselői, „beszélői" a szöveg és grafika lehetőségeit egyesítő formanyelvnek.

nító életanyag feszültségeit kovácsolja fegyelmezett, veretes versekbe. S ha mindehhez — úgy véljük — olykor szaggatottabb, zaklatottabb, drámaibb formai áthangszerelődésre, az indulatok pőrébb megmutatkozására is volna szükség, akkor nem lebecsülni, hanem lehetőségeire akarjuk figyelmeztetni a költőt. Nem a kötetben található *Bolond Istók* című verses hangjáték klasszicizált nyugalma, hanem e verseskönyv sűrűbb veretű költeményeinek robbanékonyabb formái jelzik a mélyebb, a termékenyebb megoldásokat. Miként néhány esztendeje az Írás a falon című válogatott kötetéről írva sem ellene, hanem *érte* pereltünk. A tisztes, az érdemes eredmények elismerésével a költő lehetőségeiért: az adott értékben benne rejlő további magaslatokért.

Szabó M. László

A tuloldalon lásd: Luzsicza Árpád rajzát.

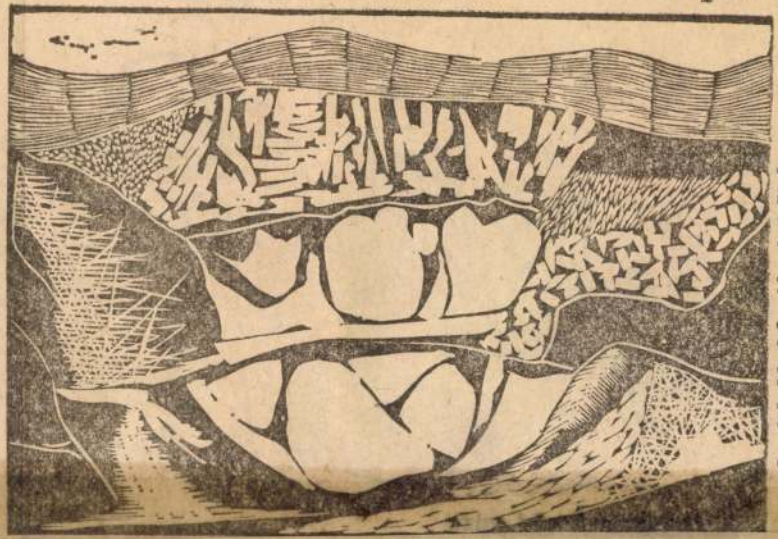

Szabó M. László: A kőbánya

~~SZEKRÉNYESY JÚLIA~~

Dr

Az ókori történetek többek zött azért halhatatlanok, me kitűnő angol szövetből készül likabáthoz hasonlóan példam tó flegmával tűrik az átalak a kifordítás és az átfestés vis tagságait. *Pavlovits Miklós* r rég Kecskeméten bemutatott mája újabb szabászati trükk gitségével kreált tetszetős delt Agamemnon király vére tartós családi szennyeséből. F tal *Aigisztosz* a címszereplő é

Élet és Irodalom, Bp. 1977. nov. 12.
XXI. évf. 46. sz. 13. lap.

Luzsicza Árpád

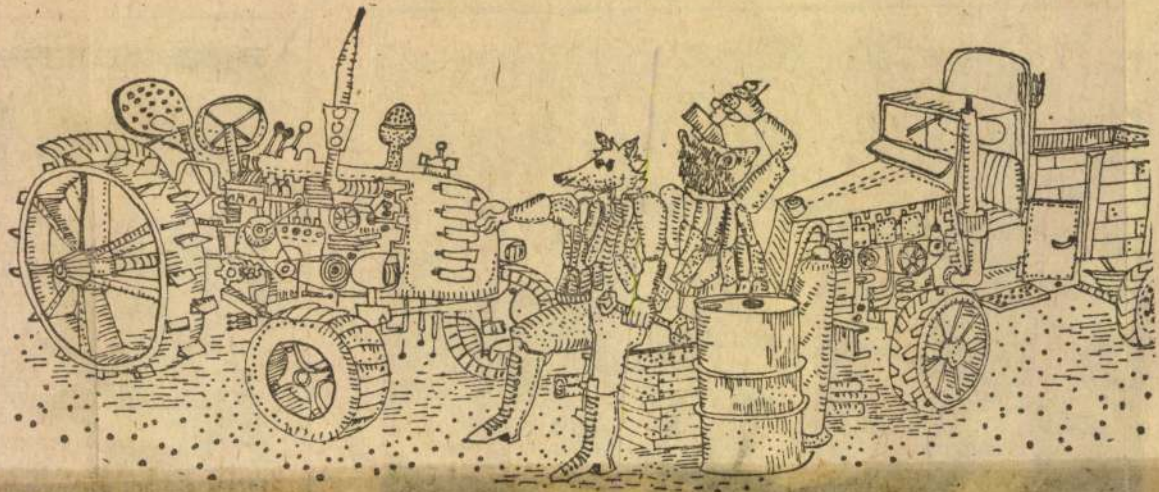

Luzsicza Árpád rajza

Élet és Irodalom, Bp. 1977. nov. 12.
XXI. évf. 46. sz. 14. lap.

Szabó M. László

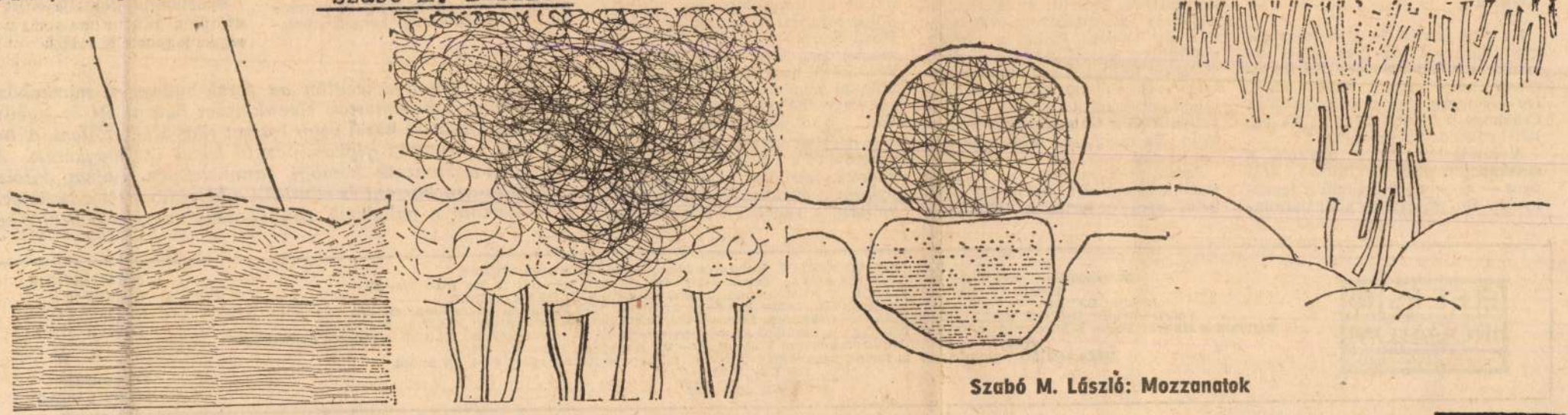

Szabó M. László: Mozzanatok

Élet és Irodalom, Bp. 1977. nov. 19.
XXI. évf. 47. sz. 15. lap.

alatt több helyen megfordult, jobb iparos és színesebb életű ember, az valószínű.

Ha van üdvözülés, illő, hogy legyen kárhozat. Az öreg szaki ellentéte a vándormadár. Karikatúrákon botja végén batyút cipel, így riogatja a gyárigazgatókat. Csakhogy ő inkább bűnbak, ha valahol rossz az üzletmenet.

A vándorlási kedv ugyanis a szakképzettséggel fordítottan arányos — segédmunkásoknál a legnagyobb. Ha ők évente akár három-

dolgozónál a kilépés hat esztendőnként ismétlődik. Ha a statisztikát igencsak rontó szakképzetleneket leszámítjuk, kiderül: az átlagmunkás vagy alkalmazott tíz évet is eltölt egy helyen. Pedig a csekély mobilitás a rosszul gazdálkodó és az alacsony technikai színvonalon termelő vállalatoknak kedvez. A rossz gazdálkodás kárát a munkás közvetlenül alig látja, hasznát se nagyon. Ha munkáján több a haszon, hát marad.

Számítások szerint, a fővárosi munkaerőhelyzet belátható időn belül nem változik. A közelmúlt-

A négy az egyhez arányt az iroda vezetője és a Fővárosi Tanács munkaerőgazdálkodási osztályának irányítója is elismeri. A kötelező közvetítést, a vállalatok szigorú rang-

Jónevű céget ajánlanak. Nem jó! Tíz évig ott dolgozott, mindenki ismeri. Pedig fontos, hogy ne ismerjék. Családszakadás kergeti messzire.

zálékoltak, de négy órát dolgoznatok.

Nyugtalanul forgatja ezüst jegygyűrűjét, mintha mutatná: a szükséggel jegyezte el magát.

Ezen a délelőttön az észak-budapesti munkaközvetítőben nyilvántartott tizenkétezer betanított és segédmunkási állások közül vagy húszat sikerült betölteni. A hiányzó ezerötszáz gépkocsivezető közül öt megkerült. Az öt gépkocsivezető korábbi munkahelyén holnap kitöltenek egy-egy kartont és elküldik a hivatalba. Itt a tisztviselők a kartont a vállalatok rangsorának megfelelő helyre teszik.

ÉLET ÉS IRODALOM
IRODALMI ÉS POLITIKAI HETILAP

Főszerkesztő: JOVÁNOVICS MIKLÓS, helyettes főszerkesztő: FARAGÓ VILMOS
Szerkesztőség: 1054 Budapest, Széchenyi utca 1. Telefon: 111—424, 310—920, 314—164; 14 óra után 113—221
KÉZIRATOKAT ÉS RAJZOKAT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA
Kiadja: LAPKIADÓ VÁLLALAT Budapest VII., Lenin krt 9—11. Levélcím: 1906 Postafiók 323 Telefon: 221—285
Felelős kiadó: SIKLÓSI NORBERT igazgató 77—4608 Szikra Lapnyomda, Budapest. Felelős vezető: Roder Imre igazgató
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető: a helyi (Budapesten a kerületi) kézbesítőhivataloknál és kézbesítőknél. Külföldön terjeszti a „Kultúra" Könyv- és Hírlap Külkereskedelmi Vállalat, H—1389 Budapest, Postafiók 149.
Előfizetési díj: egy hónapra 10 forint, negyedévre 30 forint, fél évre 60 forint, egész évre 120 forint
INDEX: 25 244
HU ISSN 0424—8848

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON, 16 OLDALON

★

Főmunkatárs: NÁGY LÁSZLÓ

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
1975 MÁJ 3
Szabó M. László
ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

1021

Szabó M. László: Lehetőségek

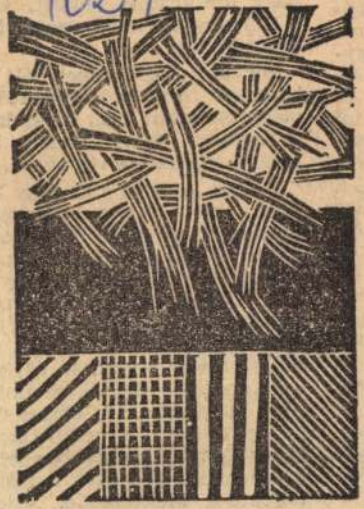

egyre személyesebb hangon megszóló „krónikások" ugyanolyan emberek, mint ők. Más azonban az elvont tudás, s más a tapasztalat.

S ha egyéb haszna nem lenne is az effajta találkozásoknak annál, mint hogy csöppet sem különleges emberek hangja szól ezentúl száz-egynéhány szocialista brigádtaghoz, vagyis a misztifikálható, mert különválasztott hangból többé-kevésbé ismerős, tehát megérthető, megítélhető, bírálható ember lett — már ez is egy lépés (ha mégoly kis lépés is) a közélet kívánatos demokratizmusa felé. Afelé, hogy mind többen értsék meg: minden „kiemelt" pozíció, akár íróasztallal, akár mikrofonnal jár, közszemlére kitett szolgálati hely, amely a közösség, a társadalom érdekében végzett munkára kötelez.

-jas

— Gárdos Mária forradalmi korszaka je. Ha nem nő lett gen szobrot állítan szerű kortársakkal lecszázban. Rosa Klara Zetkin iskol marxista politiku intellektualitású hány közismert ac Magyar Munkás N szerkesztője a Nő ő érdeme, hogy a n nőmozgalmat fels beolvasztja az eu volt szüfrazsett, hanem az osztály elkötelezettje. Neki és nőtársainak mindig többet kellett tudni, mint a férfiaknak. És ezt a többet meg is tanulták.

Fiatal munkás voltam, amikor megismertem őt Bécsben, valcoló és vándorutam során. De már korábban is tudtam róla. Szakszertet. Alakjan uralkodo: a fej. Sürű, göndör, fekete haj. Szúrós, fürkésző szemek. Kíváncsi és parancsoló tekintet. Senki, semmi iránt nem közömbös. De ember legyen a talpán, aki ezekben a tiszta, világos, fényes szemekben el akar kalandozni. Marxista tudása, intellektusa kiemelkedő. Személyi

Szabó M. László

"Analizis" cimmel a lap bemutatja a művész -három képből összeállitott- rajzát.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. szept. 25.
XX. évf. 39. sz. 12. lap.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 MÁR 19

Népszava

Szabó M. László

nemzetek között. Olyan látványnak volt tanúja, amelyet nem tud utolérni semmiféle legendás képzelet.

Szabó M. László:

Népi motívum

ségfelettiben, a közösségben igazo
lódhasson.

A fentiekből következően világo

Koppány Attila: Csokor

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1916 JAN 17

ÉLET ÉS IRODALOM

Szabó M. László

1021

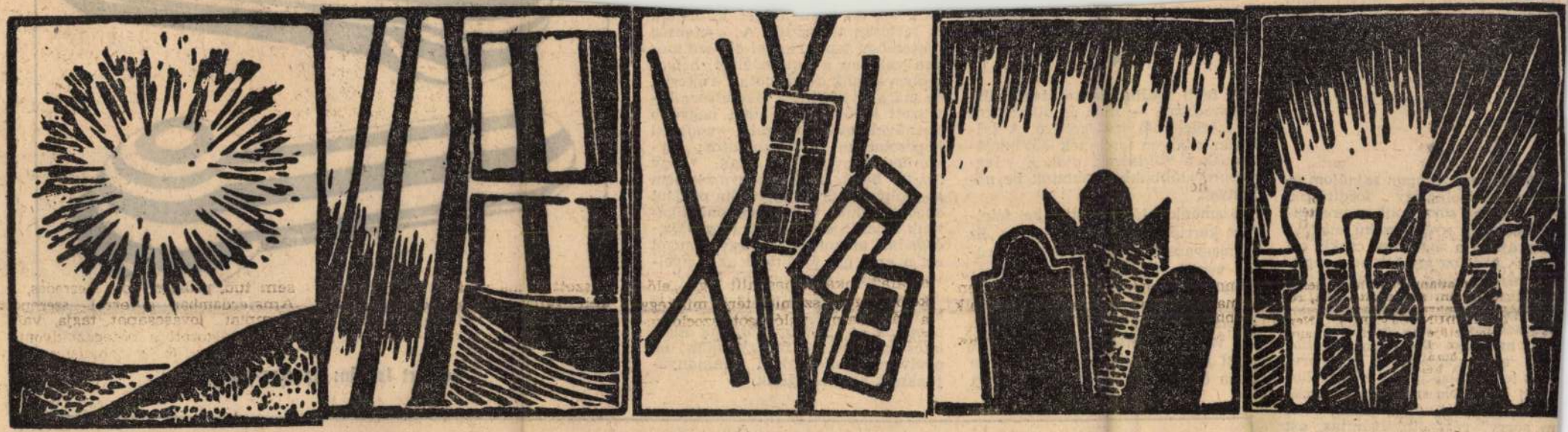

Szabó M. László: Témák

ának. Ezek a
zölt anglicizmusok zavartalanul
ándorolnak egyik fordításból a
ásikba, és sajnos még a legjobb
zépirodalmi fordítók is ritkán ke-
ülik el őket. Nem csak a hibákat
écézem ki, igyekszem természetes.
agyaros megoldásokat is javasolni
elyettük.

●

— *Sajnálom! Nagyon sajnálom* —
szinte kizárólag így fordíttatik,
a *Sorry! I'm sorry!* áll az eredeti-
en. Pedig ép nyelvérzékű magyar
nber ajkán a *sajnálom* csakis ezt
lenti: „A dolog így áll, nem segít-
etek rajta!" Ilyen sajnálkozással
asítják el a teljesíthetetlen kérel-
et, így közlik, hogy a keresett
ucikkel nem szolgálhatnak. A
rry! az angol nyelvben legtöbb-
ire mentegetőzés, és magyarul
nyit tesz: „Bocsánatot kérek! Bo-
ánat! Bocs! Ne haragúdj! Elnéz-
st! Pardon!" Olykor pedig az
m sorry" részvétnyilvánítás, ezt
ndják, ha valaki közli például,

roknyira és nem két háztömbnyire lakik tőlünk.

●

A fenti vadhajtásokat leginkább szépirodalmi — írott és elhangzott — szövegekből szedegettem. A sajtóban is bőven teremnek, sőt burjánoznak a zöldségek, csak a legszemrevalóbbakból mutatok be néhányat.

Szemünk előtt futotta be félelmes karrierjét az *ellenőriz* szó. Ez ép magyarsággal ennyit tesz: elbírálás végett *figyelemmel kísér* (személyt, tevékenységet, folyamatot), vagy helyesség szempontjából *felülvizsgál* (adatokat, méreteket). Így tudja az értelmező szótár. Már most az angol *control* szónak van ilyen értelme *is*, de elsősorban azt

akik ezt az idétlenséget kitalálták és tartósan terjesztik. A jelenség hátterében lapuló angol *aboard* szóban valóban a hajófedélzet, helyesebben annak *deszkázata* rejtezik, de mára ez a képzet tökéletesen kiveszett belőle, és minden nagyobb járművel, akár busszal, vonattal kapcsolatban is használatos; egyszerűen annyit jelent csak, hogy „rajta, benne". Mi, magyarok sem gondolunk már az *agy*ra, ha például *agyon*etetünk, vagy *agyon*hallgatunk valakit, és bizonyára *agyonkacagnánk* magunkat, ha egy angol ezt a szót így fordítaná az ő nyelvére, hogy „laugh on the brain".

Példám volna még, de ennyi is elég talán. Meggyőződésem, hogy nemcsak az aktív fordítóknak ajánlatos mindezekre felfigyelniük; ép nyelvérzékünket óvni mindnyájunknak kötelességünk.

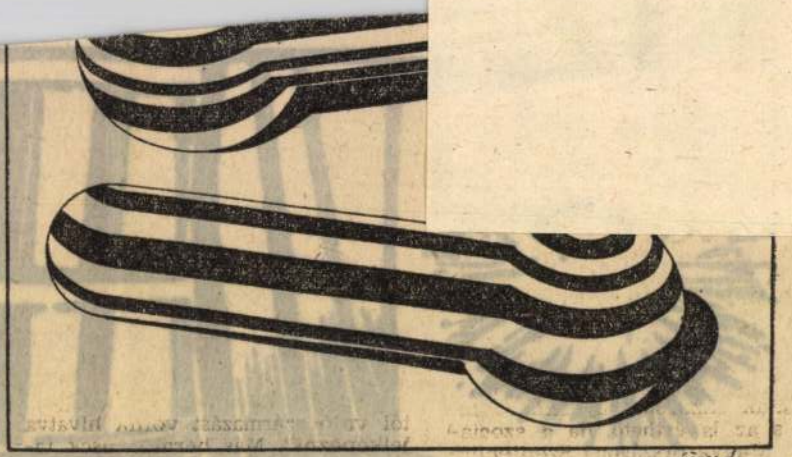

Gellért István: Szobor-vázlat

Nyugalomba küldtem régi író-

Egyetlen Ruha, az el nem égett,

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748. 340-726
1978 JUL 22

ÉLET ÉS IRODALOM

Szabó M. László

1021

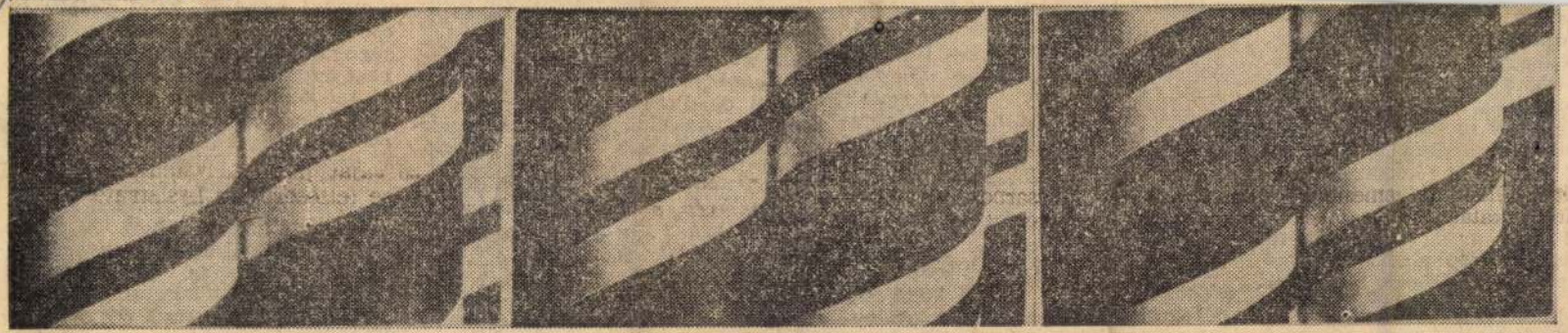

Szabó M. László: Térképzés

A regény stílusban sem törekszik korhűségre. Az antik kellékek teljességgel hiányoznak belőle. Az alakok modern, frivol nyelven beszélnek. Itt-ott túlzásba is viszi az író a modernkedést. Bántó, amikor az enfant terrible kifejezést használja (éppen egy dialógusban!). Alakjai mulatságosan mozgatott marionettek, csak Servilia, Brutus anyja emelkedik ki közülük méltóságával. Kitűnő azonban az ál-Caesar megölése utáni jelenet. Itt a marionettek hiszterikus elevenséggel élnek, s feledhetetlen — a maga komikus-

mindjárt az idézett vers folytatása, önálló második tétele: *„Szárnyak ura, hívlak madárnak. — Vállamból saigó hazámnak. — Minden sivárság körzete: — angyalok repülőtere."* Igaztalan dolog volna bármi kifogást tenni — kivált, hogy még egyre a vers közepén járunk és a képi anyag jelentése a továbbiakban pontosabban körvonalazódhat. De a közlésmód világosságának lumenekben mérhető fényereje nem azonos fokozatú az előbbivel. Mezei éneklő költő, tipikus chansonnier. A dal vágya — ebben semmi rossz sincs — egy

jellegzetesen nagyvárosi, de nem fényes világvárosi, hanem proletár gyerekkort. „Tereken át, grundokon át" valahol Molnár és Mándy között. Ez azonban nem irodalmi emlék a versben, hanem a sajátja. Az általa látott és megteremtett Rózsák tere és Rózsa utca. Innen nő ki, itt nevelkedett fel — hogy megint már az *egyedit* rokonítsam — a Nemecsekkel és Csutakkal egy családfájú igazságtevő és igazságra vágyó „kispróféta" (Alföldy Jenő szava), aki Mezei. De nem gyerek már, s nem is annyira „kis"-próféta. A hit, a világjavító láz heve fiata-

meg költészetét, mint az a gho... tizmus, amelyet József Attilában és továbbfejlesztőiben megtalált. Csakhogy ez az őshagyomány nemcsak formai (ahogy a kortársi sem). Szemléletében, a dolgok megközelítésében kínálja a magas-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1982 4

VALÓSÁG

1021

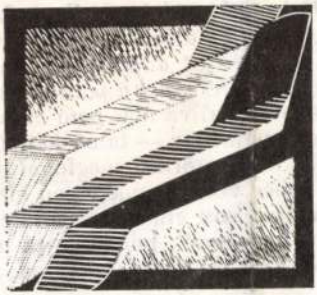
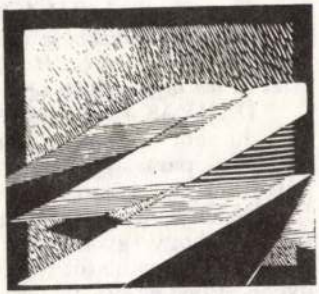

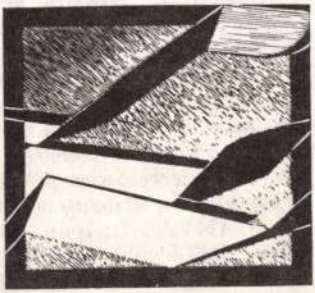

Szabó M. László
rajzai

Innen datálódik személyes kapcsolatc
csoportosulása volt.

TASI J.: *Parasztfőiskolások Közös*

GYŐRFFY S.: *Akkor írtad az első*
ták *címmel, a* Szabad Szó *1939. novembe*
arról a parasztfőiskolás szervezkedésről,
Győrffy-kollégiumhoz. Hogyan is élted
mint talán legfiatalabb népi író, ábrázolni

DARVAS J.: A cikkre őszintén szól
tam, hanem — elég sokszor megírtam má
a feltörő parasztgyerekek útja — a mó
„áttörhetetlen közeg alól" — nehéz volt. Személyesen éltem át, nagyon sok írásomban, regényemben, darabomban ott van ennek a küzdelemnek a nyoma. Természetes volt, hogy egy utánam jövő nemzedék mindenfajta gondját, nehézségét átérezzem, hogy kapcsolatot teremtsek azokkal a törekvésekkel, amelyek ezekben a parasztgyerekekben éltek.

TASI J.: *Hogyan kezdődött Darvas József kapcsolata a Bolyai-kollégiummal? Gyakorlatilag 1940 első hónapjaitól számíthatjuk a kollégium megalakulását, bár az már 1939 decemberében létrejött.*

GYŐRFFY S.: *A* Város az ingoványon*ban megírod az 1941. október 6-i első nagy demonstrációt a Batthyány-emlékmécsesnél, a november 1-i nagy demonstrációt a Kerepesi úti temetőben; ott is megjelenik a Bolyai-kollégium, koszorúz, demonstrál. Fel tudod idézni a magad részvételét? Különböző visszaemlékezések említik a* Szabad Szó *szerkesztőségének szervező szerepét; Fehér Lajos, Iliás Ferenc részvételét. Talán emlékszel a nagy sajtóvitára is, Milotay vezércikkeire, támadására.*

DARVAS J.: Igen. De menjünk még vissza egy kicsit az időben. Ha jól emlékszem, 1937 legelején Donáth Ferenccel lementünk Debrecenbe. A debreceni Turulban akkor történt a szakadás. Ekkor találkoztam először Zöld Sándorral, Szilágyi Jóská-

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1982

VALÓSÁG 4

1021

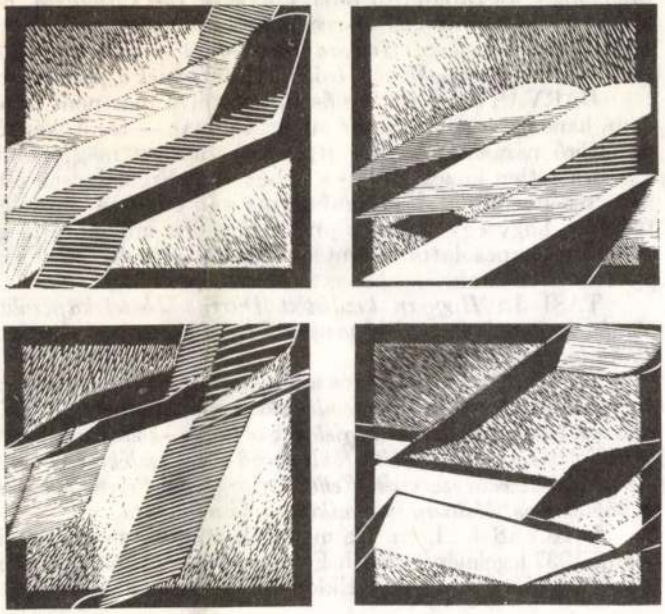

Szabó M. László
rajzai

főiskolás kollégistákkal. Fehér Gyulára e
másik. Nem hozzám jöttek, hanem a *Szab*
Innen datálódik személyes kapcsolatom i
csoportosulása volt.

TASI J.: *Parasztfőiskolások Közössége*

GYŐRFFY S.: *Akkor írtad az első cik*
ták *címmel, a* Szabad Szó *1939. november 1*
arról a parasztfőiskolás szervezkedésről, a
Győrffy-kollégiumhoz. Hogyan is élted át
mint talán legfiatalabb népi író, ábrázolni en

DARVAS J.: A cikkre őszintén szólv
tam, hanem — elég sokszor megírtam már
a feltörő parasztgyerekek útja — a móriczi megfogalmazás szerint: a kitörés az „áttörhetetlen közeg alól" — nehéz volt. Személyesen éltem át, nagyon sok írásomban, regényemben, darabomban ott van ennek a küzdelemnek a nyoma. Természetes volt, hogy egy utánam jövő nemzedék mindenfajta gondját, nehézségét átérezzem, hogy kapcsolatot teremtsek azokkal a törekvésekkel, amelyek ezekben a parasztgyerekekben éltek.

TASI J.: *Hogyan kezdődött Darvas József kapcsolata a Bolyai-kollégiummal? Gyakorlatilag 1940 első hónapjaitól számíthatjuk a kollégium megalakulását, bár az már 1939 decemberében létrejött.*

GYŐRFFY S.: *A* Város az ingoványon*ban megírod az 1941. október 6-i első nagy demonstrációt a Batthyány-emlékmécsesnél, a november 1-i nagy demonstrációt a Kerepesi úti temetőben; ott is megjelenik a Bolyai-kollégium, koszorúz, demonstrál. Fel tudod idézni a magad részvételét? Különböző visszaemlékezések említik a* Szabad Szó *szerkesztőségének szervező szerepét; Fehér Lajos, Iliás Ferenc részvételét. Talán emlékszel a nagy sajtóvitára is, Milotay vezércikkeire, támadására.*

DARVAS J.: Igen. De menjünk még vissza egy kicsit az időben. Ha jól emlékszem, 1937 legelején Donáth Ferenccel lementünk Debrecenbe. A debreceni Turulban akkor történt a szakadás. Ekkor találkoztam először Zöld Sándorral, Szilágyi Jóská-

Szabó M. László

Fajó János, Kele Judit, Lovas Ilona, Regős Imre, Steiner István, Szabó M. László művészek konyhakerti terményekből és különféle gyümölcsökből tervezett képeket mutattak be a Klauzál téri piacon rendezett kiállításon.

Frank János: "Jelige: Klauzál tér" címmel ismerteti a tárlaton szereplő művészek munkáját.
A kiállításról szóló cikk Fajó János nevénél található.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. szept. 30.
XXII. évf. 39. sz. 12. lap.

Szabó M. László 2) Folytatás.

A művész tervezetének véhány részlete talán konkrétabban érzékeltetheti a vizuális nevelés tendenciáit. A feladatsorok ámei önmagukban is árulkodók: I. Gyakorlatok egyszerű képi elemekkel (pont, vonal, folt, szín). II. Tájértelmezés. III. Környezeti montázs, IV. Képépítő tanulmányok. S egy-egy feladatsor is változatos-gondolkodásra-fantáziára apelláló-tevékenységet kívánt.

Szuromi Pál: Amatőr [képzőművészet és vizuális kultúra.
Jászkunság, Szolnok, 1978. 2. 41. old.

Szabó M. László, grafikusművész 1) Fabytatás

A vizuális nevelés korszerűbb módszerei már nálunk se ismeretlenek. Talán Lantos Ferenc festőművész kísérletei a legszisztematikusabbak és legközismertebbek. – Rajta kívül Szabados Árpád, Szabó M. László és Bak Imre bpesti szakköreiben is más-más módon ugyan, – de a hatékonyabb szemléletformáláson dolgoznak.

Szuromi Pál: Amatőr képzőművészet és vizuális kultúra.

Jászkunság, Szolnok, 1978. 2. 41. old.

Szabó M. László, [ ]

L: Lóránt Zsuzsa

P. kücs J: Játszani is engednek 11.

Népszabadság Bp. 1978 dec. 10.

Szabó M. László, grafikus

L.:Lóránt János

Tandi Lajos:Kiállítási mérleg 91-93.

Tiszatáj,Szeged,1977.október XXXII/10.

Szabó M. László

„Beszélgető" c. rajza
a 6. oldalon

Nápszava 1972 november 5

Szabó M. László

„Tokaj" c. rajza

a S. oldalon

Nápszava 1972 oktober 1

Szabó M. László

Stilizált zárat ábrázoló metszetét hozza a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1972.nov. 4.
XVI. évf. 45. sz. 14. lap.

Szabó M. László, grafikus

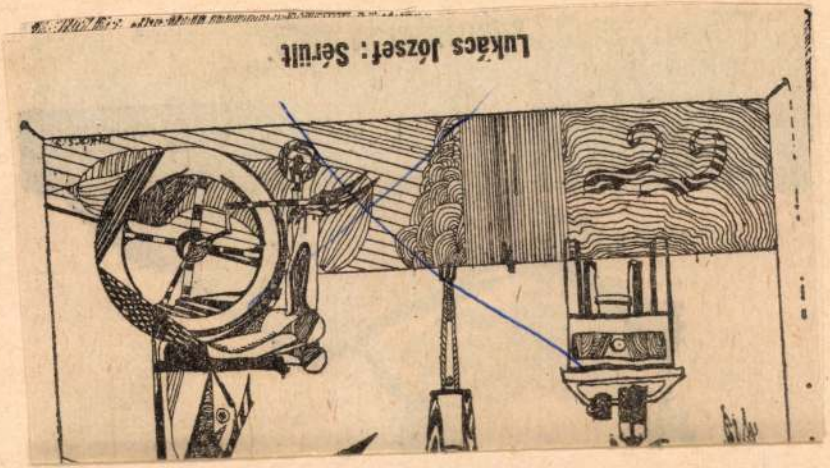

Szabó M. László: Rajz 7.

Élet és Irodalom Br. 1984. jan 27. XXVIII/4

Szabó M. László

Szuromi Pál: Triptichon
Országos tárlatok kegedem
és Vásárhelyen

Művészet, 1982. január

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

52

ÉLET ÉS IRODALOM

1982 AUG 2171

1021

Szabó M László

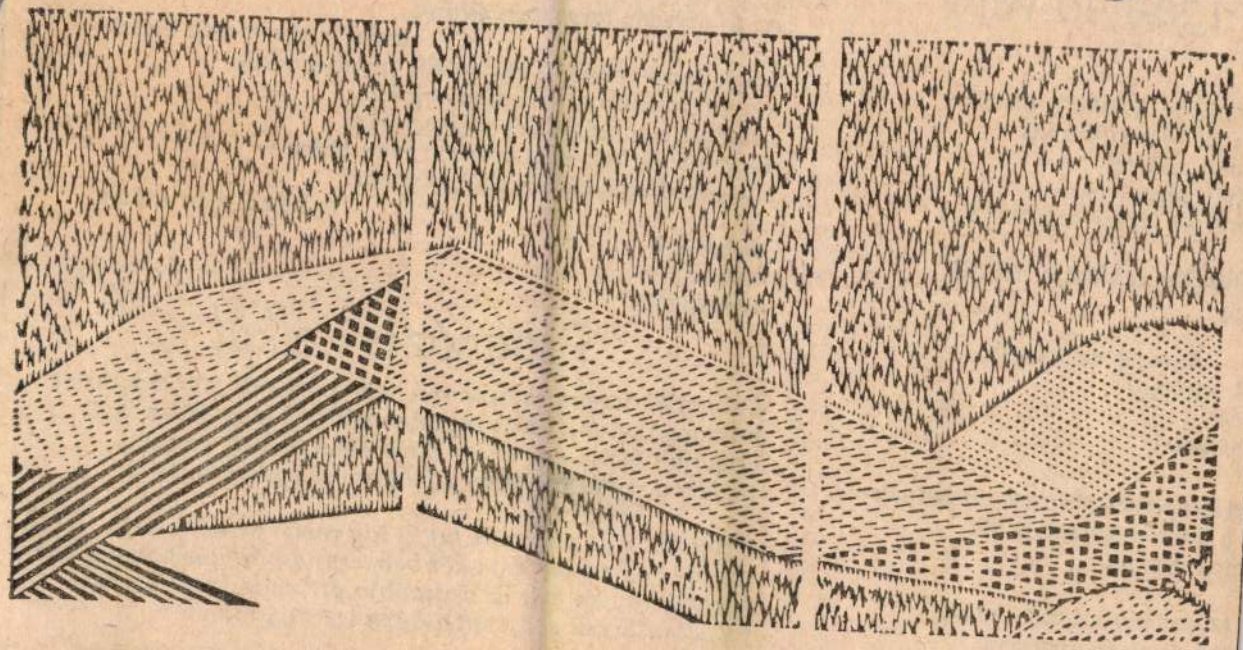

Szabó M. László metszete

st igénylő vers

seppkõbe dermedt torzók
ylként fölsorakoznak
avolt nõkkel
zelmi gesztusok
önérzet (észre sem vették)

ófétagõg reklámja nélkül
kül

Európa színterein
ól ragyogó
gok
mítéssel

szétroppant gerincű tengelyek
a hóesés termeli a hőt
etek elemei

szája még mindig mozog
cözhelyek foglyaiként

a fin

az új ezredév küszöbén állunk

hogy összeszereljük szétdobált
s a labirintusban kézenfog egy
amelyet egy másik kéz melege
és kezek és kezek és kezek ele
s így megtaláljuk a mellékfoly

mikor is?
holnap?
holnapután?

Prognózis nélkül

Lebontják lassan szétszerelik már nyarunk fénytraverzeit
borzongó selymét hűs reggeleknek felgöngyöliti a szél
combjait fázva egymásra zárja elheverőben az est
fölforr a szilva buggyan a földön vastagon lila iszap

Útlevelet vált vizumért fut ki így remél menekülést
m e d i t e r r á n k é n t kér bebocsájtást örökös homálylakó
fókazsirt gyűjt már az okosabbja prémekre spórol a nő
fölfalta Karcsit szegényt a Cápa iszonyú rotációs

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1975 9
ALFÖLD
Debrecen
Szabó M. László
1021

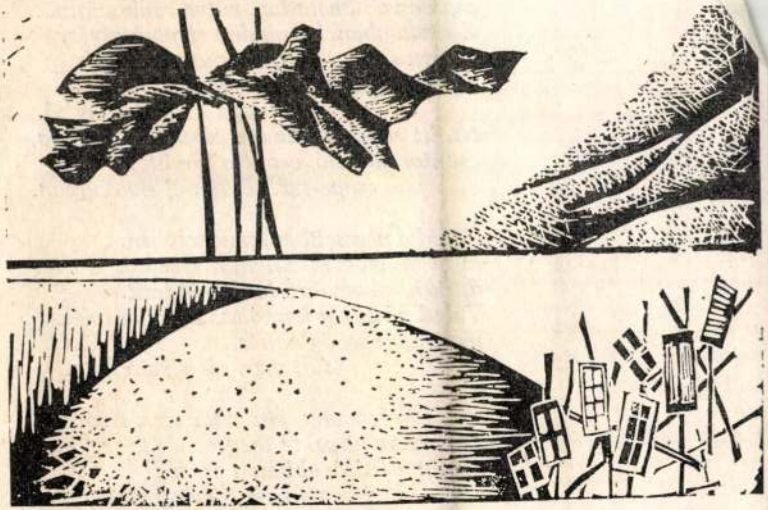

Szabó M. László: Gratikus hangulat

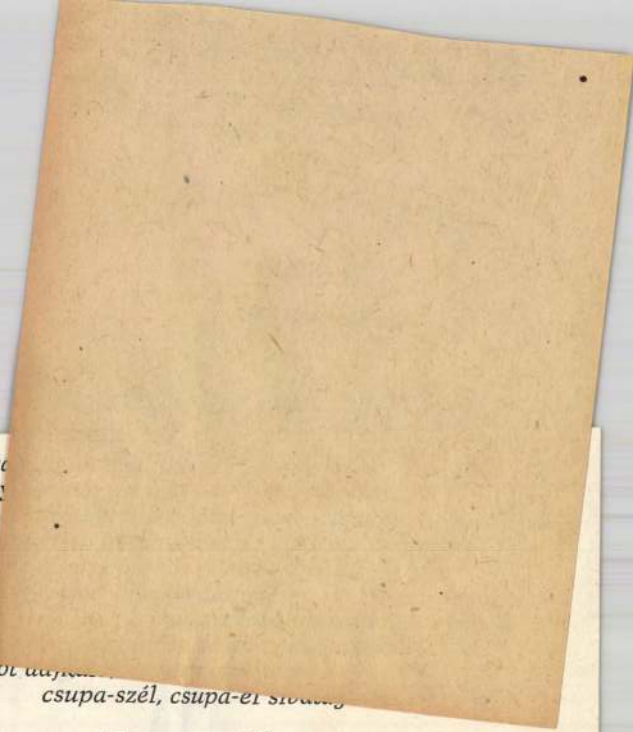

E sivo
könny
csak
E siv
fogly
és al

Itt, i
csontot
csupa-szél, csupa-el

Veled e perzseltben, perzselőben,
ki nézd, most már nem is sivatag,
dúljuk, s homokra hullámot terít.
Veled e kócsag karcolta, sirály súrolta,
most de más, ó de más,
fű-, víz-, sás-sivatagban.

Így, így reggelig. Ha aztán az a síró is,
s ha aztán az se, te még s már te se,
abban a szóró, abban a szúró,
abban a sivó, sivatag-sivatagban.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZAVA
1974 MÁR - 2

Szabó M. László

1021

Szabó M. László: Tokaji táj

, hogy kortalan. Az alakja vékony,
vonásai okosak, a vastag szem-
vegnek előnye, hogy némileg ta-
arja a ráncokat — ezzel erősítette
agát, mielőtt bekopogott a klub-
zobába.

Lányok-fiúk vegyesen, s így késő
élután már privát légkörben, mint-
a magánháznál üldögélnének. Csak
nnyit fogott fel, mert azzal volt el-
oglalva éppen, hogy tegezze vagy
nagázza őket. Közéjük telepedett.
Egy fiú, szervező egyéniség, illően
köszöntötte, felsorolta tudományos
érdemeit, többet is a valóságosnál.

— Kérdezzenek, kérem, szívesen
hallanék a problémáikról.

Csend. Hosszú és bizalmatlan
csend.

— Tudjuk, az a bizonyos első fel-
zólaló. De mi kötetlenül akarunk
eszélgetni arról, amire maguk ki-
áncsiak.

Csend. A minősége nem változott.

— Ha kívánják: előadást tartok, de
osztályfőnökük határozottan arra
ért: a maguk kérdéseihez kapcso-
djam. Képtelenség, hogy ne legyen
mmi gondolatuk.

— Néha így van — szólt egy eny-
n álmos lány. — Néha hemzseg-
k az emberben a kérdések, máskor

fiszerephez tartozik.

— *Szerephez?* Ha szerep, akkor a priori almás úgyis.

Részletesebben magyaráz nekik arról, hogy valamilyen szerepet mindnyájan betöltünk, a szó értelmezésén múlik... Ezt érdeklődéssel hallgatják. Azután Ágnes újra megtámad egy lányt a kérdésével, noha fél a saját tapintatlanságától. A lány ugyanis csontos. Érdes arcú.

— Bántana, ha azt mondanák rólad a hátad mögött, hogy férfias nő vagy?

— Füttygyakorlatokat tartok. Hogy minél nagyobbakat fütyülhessek bármire, amit a hátam mögött mondanak.

Válasza módfelett tetszik az osztálytársaknak. Most ömlik belőlük a szó, hogy kizsilipeljék mérgüket az ilyen igazodások ellen. Csak a nyárspolgárt izgatja, mit sustorognak felőle. Ennek a véleménye, meg annak a véleménye... Bizony, jó szüleink is így... Anyu és a szomszéd... apu

Szabó M. László, grafikus

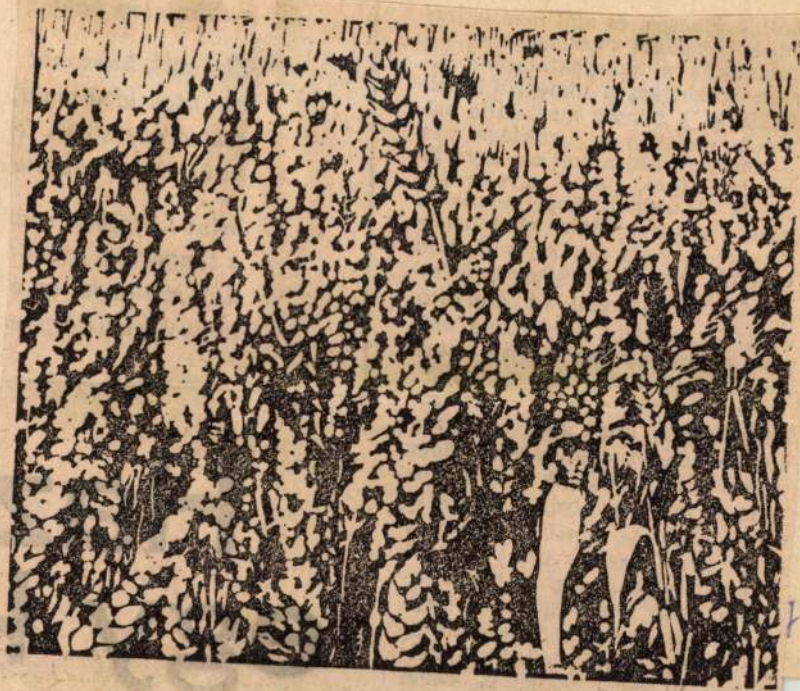

Szabó M. László: Búza

Szabó

Élet

3

XXX/6

lene bízni ezt a dolgot is. Talán nem reménykedem hiába — de addig mi lesz Ábellel és a tö-

Karácsonyra a Magvető kiadás

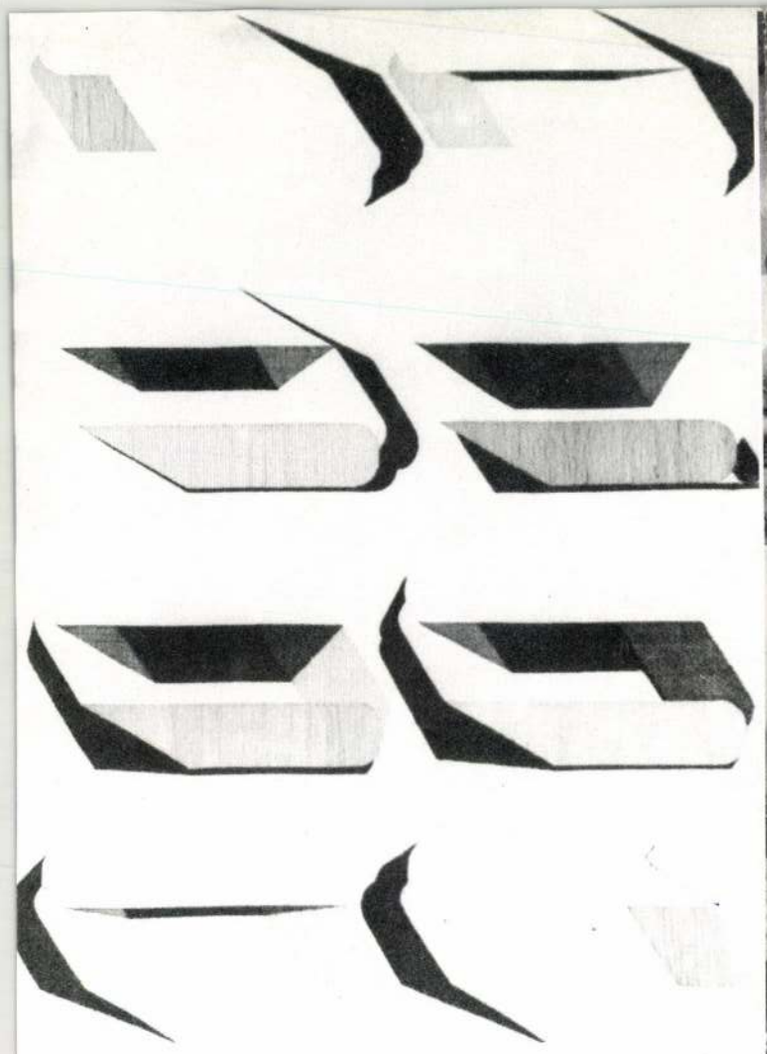

Términta III.

Megtekinthető: január 19-ig. Nyitva: 13–18 óráig,
vasárnap: 10–12 és 13–18 óráig.
Ferencvárosi Pincetárlat, Bp. IX. Mester u. 5.

Katalógus: Szabó-M.László
Foto: Dr.Szauder Ipoly
Fk: Baráth László
SPRINT

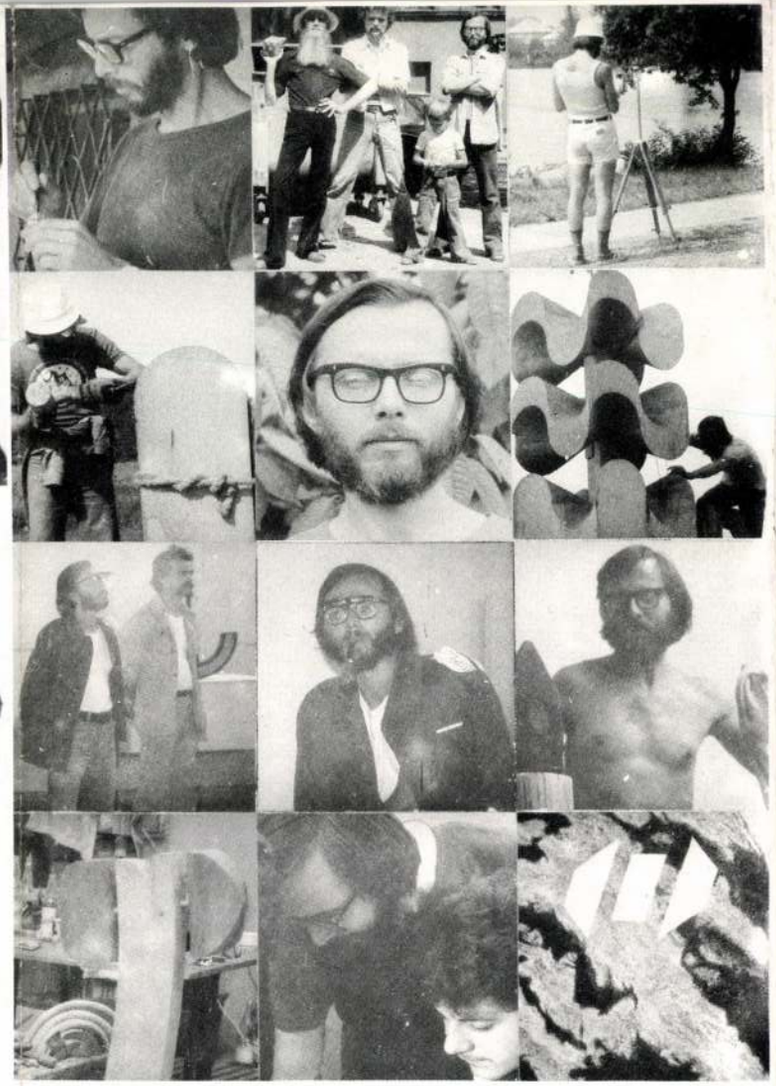

SZABÓ-M. László képzőművész

(Békásmegyer, 1946 október 2.)
H–1132 Budapest, Csanády u. 4/b.

1963 – Autodidakta tanulmányok kezdete.
1974 – Fiatal Képzőművészek Stúdiója.
1975 – Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja.

Művésztelepek:

1977 – Békés, környezetalakítási.
1979 – Nagyatád, nemzetközi faszobrászati.
1980 – Oronsko (Lengyelország), nemzetközi szobrászati.

Lépten (-m) – nyomon (-án)

Szabó M. László

Szabó-M. László

KIÁLLÍTÁSA

Ferencvárosi Pincetárlat

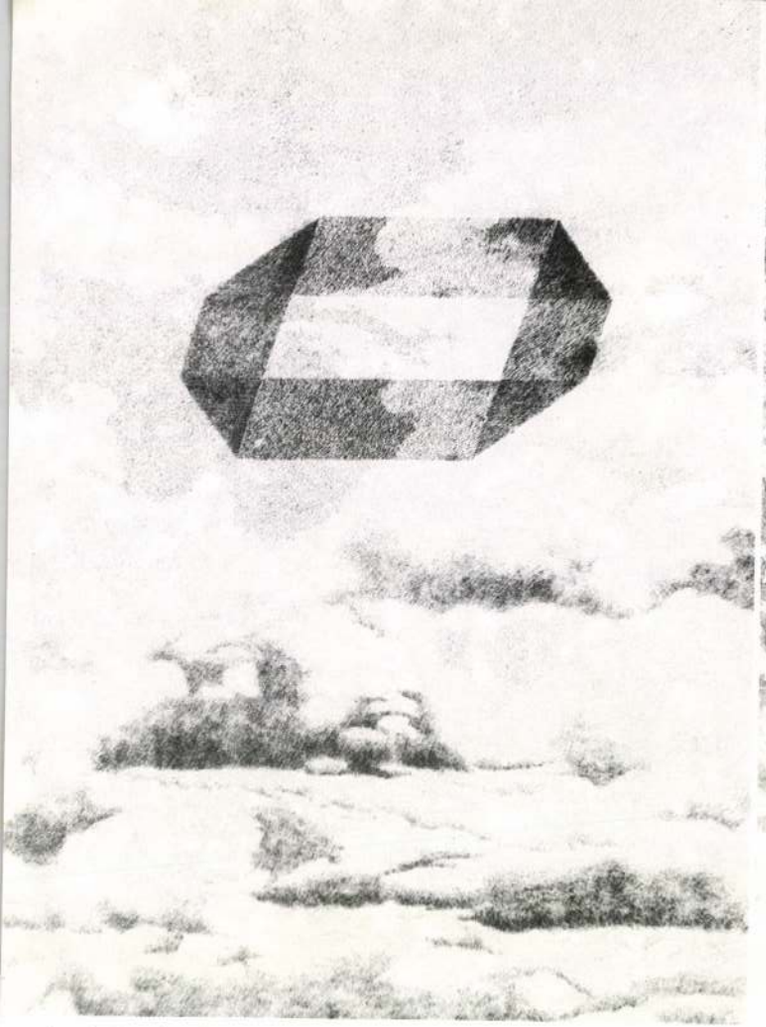

A technika vívmánya

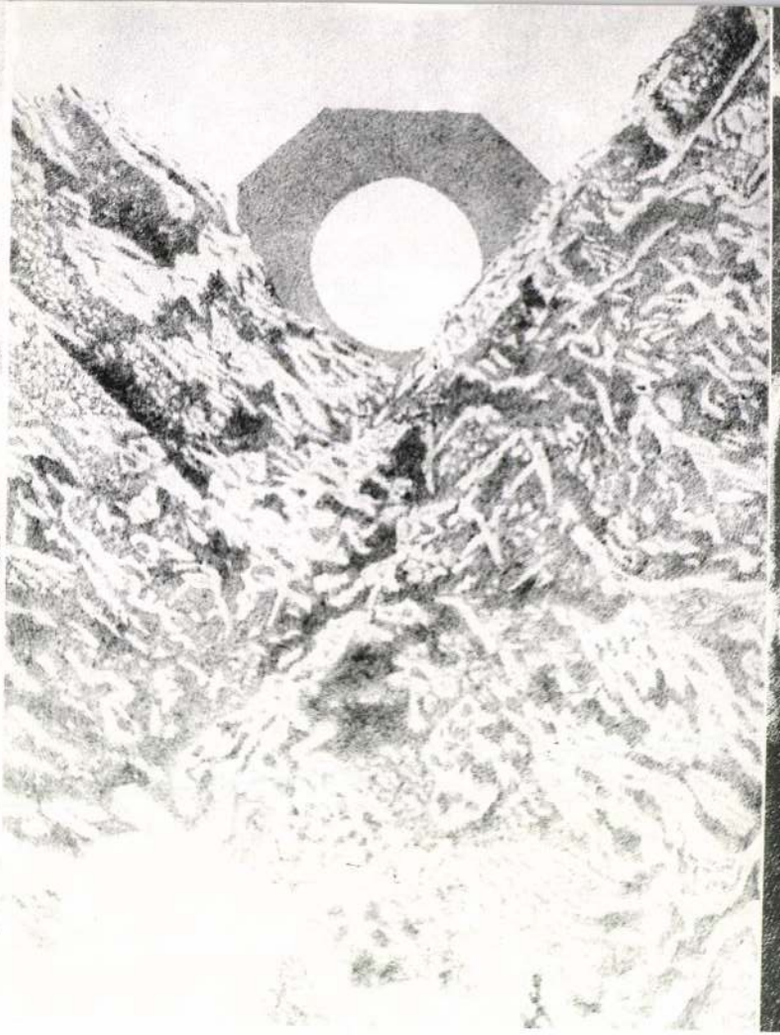

Napfelkelt-e?

Hullámtörő gát-lástalanság

Önálló kiállítások:

1968–74 Bp. Kollégiumi és klub kiállítások.
1975 Bp. A.K.T. klub; Bp. Fiatal Művészek Klubja.
1976 Bp. A.K.T. klub; Bp. BME „E" klub.
1977 Bp. FMK.; Szeged, DÉLÉP klub; Walbrzych (Lengyelország) BWA Galéria; Bp. Ferencvárosi Pincetárlat.
1978 Pécs, IH Galéria;
1979 Walbrzych (Lengyelország) BWA KMPiK Galéria
1980 Tokaj, Templommúzeum.
1981 Pécs, POTE Galéria; Szigetvár, Konzervgyár.
1982 Szombathely, Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ; Kecskemét, Megyei Művelődési Központ – Művészklub; Budapest, Eötvös klub.

Fontosabb csoportos kiállítások:

1974 Bp. Ernst Múzeum – I.Nemzetközi Amatőr Képzőművészeti Kiállítás.
1975 Bp. Magyar Nemzeti Galéria – „Ifjúság a szocializmusban".; Miskolc, Galéria – „Rajzok"; Miskolc, Képtár – Michelangelo 500"; Bp. Ernst Múzeum – „Stúdió' 75"; Bp. Csók Galéria – „Jubileumi kisgrafikák"; Keszthely, „Kisgrafikai Biennálé"; Miskolc, „VIII. Országos Grafikai Biennálé"; Stuttgart (NSZK) UMWELT Galéria; Wiener Neustadt (Ausztria) Galéria 9; Freiburg (Svájc) „XYLON 7"; Lisszabon (Portugália) „Magyar Kisgrafikai Mappa".
1976 Bp. KISZ Kongresszusi kiállítás; Celldömölk, „Berzsenyi"; Győr, „Ember és alkotása"; Subotica (Jugoszlávia) „Magyar Grafika"; Winterhur (Svájc) „XYLON 7": Nyugat-Berlin, „XYLON 7": Bp. Műcsarnok – „Stúdió"76".
1977 Bp. Magyar Nemzeti Galéria – „Magyar Grafika és Kisplasztika"; Lugano (Svájc) „XYLON 7"; Sao Paolo (Brazília) „XYLON 7"; Bp. Irodalmi Múzeum – „Ady"; Leningrád (Szovjetunió) „Magyar–Szovjet Ifjúsági Találkozó"; Bp. Józsefvárosi Kiállítóterem – „Vizuális játékok"; Győr, „Ember és alkotása"; Eger, „Sorsfordulók". (Nívódíj); Bp. FMK. – „Könyvplakát pályázati kiállítás" (II. és 2 db. III. díj); Bp. Fészek Klub – „Ady lapok".
1978 Bp. FMK – „Sajna de mahorkai vacsora és képzőművészeti összeállítás". Bp. Városligeti játszótér pályázat; Bp. FMK – „Vizuális nevelés" Tokaj, „Freskótervek" (II. díj); Bp. „Klauzál téri csarnok akció"; Bp. Magyar Építőművészek Szövetsége – „Komplex kísérleti játszókert" pályázat és kiállítás; Bp. Magyar Nemzeti Galéria – „Jubileumi Stúdió kiállítás":
1979 Nagyatád, „Művésztelepki kiállítás"; Pécs, „Stúdió '79";
1980 Bp. Óbuda Galéria – „Nagyatádi Szimpóziumok 1975–79"; Bp. Műcsarnok – „Stúdió '80";
1981 Tihany, „Kisgrafikai Biennálé"; Szeged, „Stúdió '81"; Miskolc, „IX. Országos Grafikai Biennálé".

Szabó (Zabo) Mojżes

Kardcsiszár

1607 - Kassa

l.

Arch. Ért

1911. 383 l.

indulok uj alkotmányos kűzdelembe, ezek
gitimizmus lánglelkű apostola: Griger Mil
királyság megváltó eszméjének. És fegy
nyugalmat, békét, becsületes demokráciát

Ezért fordulok barátaimhoz, hiveim
lakozzanak hatalmas, lelkes táborunkhoz.
igaz ügyet, harcoltam a főváros autonomi
sok ezer embertársamon, joggal kérhete
harcolni az elnyomatás veszedelme ellen.

És kérek mindenkit, akit közös eszm
nek semmit, amig igazolt embereim
Griger Miklós és az én nevem sz

Budapest, 1935 március havában, a

Márkus-nyomda. Budapest, V., Bank-utca 5. (Felelős vezető: Márkus Géza)
Felelős kiadó: Berecz Vilmos.

Szabó Molnár István
vice molnár
céhmester
1774. Pápa
33. l.
Baltlel 131. l

Sörös P. A pápai
molnár céh leve-
leiből.
Magyar Gazdaság-
történeti kezule.
1900. 325–8: l.

CSE
942 MAR
BUDAPEST
2 III. 18 10
Sa 62

Szabó Molnár István

molnárcéhmester

1775. Pápa

Balhel (131. l.

33. l.)

Sörös Pongrác:

A pápai molnárcéh

leveleiből -

Magyar Gazdaság-

történeti Szemle

1900. 325-8. l.

BUDA
2 III. 1914

M. D. K.

SZABÓ MOLNÁR József építész

Dávod. Kőszéptejlentés helyszíni iranyitása

Farkas Tibor - Polonyi Károly: Beszámoló a délmagyarországi kroizsújtolta területek újjáépítéséről
Magyar Építőművészet 1956. (V.) 272: l.

M. D. K.

SZABÓ MOLNÁR József építész

Dávod. Községfejlesztési építkezés helyszíni irányítója

Farkas Tibor – Polonyi Károly: Beszámoló a délmagyarországi árvíz – sújtotta területek újjáépítéséről Magyar Építőművészet 1956. (V.) 272. l.

Szabó Vándor festő

L: Bende Imre

– : Kőbányai festők

Esti Hírlap Bp. 1981. márc. 30.

2.

Szabó Nándor

— Az Építők Műszaki Klubjában (V., Petőfi Sándor u. 5.) hétfőn nyílik Szabó Nándor festőművész kiállítása, megtekinthető a hónap végéig.

Veszprém 1985 - I. 11.

SZABÓ NOÉMI

Ntk. Kerámia St.

1977 - 2002

István király jobb kézfeje
Ragusába
1771. Mária Terézia visszahozatja
→ Binder J. F. – képes imalap

GAZDAGRÉTI
GALÉRIA
BPXI TÖRÖKUGRATÓ U.9. TEL.1735333
TELEFAX 1735253 MNB 548-511280

fk: MERZA GÁBOR ig.

A GAZDAGRÉTI GALÉRIA
SZERETETTEL MEGHÍVJA ÖNT
1994. ÁPRILIS 22-ÉN 17 ÓRÁRA

SZABÓ NIKOLETTA

ÉS

LANTOS ANIKÓ

"HÍD A SZAKADÉK FELETT"
C. VIZSGAKIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA
A KÉPEKET DR. ADORJÁNI FERENC
O.V. FŐORVOS BOCSÁTOTTA RENDELKEZÉSRE
A POMÁZI MUNKATERÁPIÁS INTÉZET
KIFEJEZÉSTERÁPIA GYŰJTEMÉNYÉNEK
ANYAGÁBÓL

MEGNYITJA:

DR. MEZEI OTTÓ MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

KÖZREMŰKÖDIK:

LINKA PÉTER SZÍNMŰVÉSZ

CÍM: 1118 BUDAPEST, TÖRÖKUGRATÓ U. 9.
TELEFON: 1735-333

Meghívó

SZABÓ Noémi

1967. április 15-én születtem Salgótarjánban.
Iskoláimat Salgótarjánban, Egerben és Budapesten végeztem. Egerben a tanárképző főiskolán 1990-ben, Budapesten a Magyar Képzőművészeti Főiskolán 1995-ben szereztem diplomát. Tanáraim a főiskola szobrász szakán Körössényi Tamás és Kő Pál voltak.

Kiállításaim: -- Budapest, Epreskert 1993 május
- "Erdőn jár vala lebke tárgy" című egyéni kiállítás
-- Salgótarján, Balassi Könyvtár, 1996 május
Bobály Attila és műhelye című csoportos kiállítás

Jelenleg Karancslapujtőn élek.

Munkásságomról pár szót:

Az embernek korszakai vannak. Ez művészetében látványosan megmutatkozik.
Kezdtem az agyaggal és a kővel.
Azután jött a viasz és a napfény...
Azután a fém: tűzzománc és bronz alakjában.
Kis kitérő a fa felé.
Most /hogy anya lettem.../ visszatérés az agyaghoz.

E kiállításon nagyrészt a fémes korszakból villannak föl szobrok. Elnövényesedő formák, lélekburjánzások. Tér-kereső formák. Lélekvezető varázsbotok.
A szobrok mellett rajzolok és festek is, ezek néha előkészítik, néha tovább folytatják a szobrokat.

Cím: 3182 Karancslapujtő, Hunyadi u. 39. Tel.: 32/447-490

HORVÁTH ENDRE GALÉRIA
(Balassagyarmat, Rákóczi u. 50.)
1996. november 8 - december 26.

SZABÓ NOÉMI

Meghívó

A GAZDAGRÉTI GALÉRIA
SZERETETTEL MEGHÍVJA ÖNT
1994. ÁPRILIS 22-ÉN 17 ÓRÁRA

SZABÓ NIKOLETTA

ÉS

LANTOS ANIKÓ

"HÍD A SZAKADÉK FELETT"
C. VIZSGAKIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA
A KÉPEKET DR. ADORJÁNI FERENC
O.V. FŐORVOS BOCSÁTOTTA RENDELKEZÉSRE
A POMÁZI MUNKATERÁPIÁS INTÉZET
KIFEJEZÉSTERÁPIA GYŰJTEMÉNYÉNEK
ANYAGÁBÓL

MEGNYITJA:

DR. MEZEI OTTÓ MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

KÖZREMŰKÖDIK:

LINKA PÉTER SZÍNMŰVÉSZ

CÍM: 1118 BUDAPEST, TÖRÖKUGRATÓ U. 9.
TELEFON: 1735-333

GAZDAGRÉTI
GALÉRIA
BP.XI. TÖRÖKUGRATÓ U.9. TEL.1735333
TELEFAX 1735253 MNB 548-511280

fk: MERZA GÁBOR ig.

A balassagyarmati

Mikszáth Kálmán Művelődési Központ

m e g h í v j a

SZABÓ NOÉMI

szobrászművész

KIÁLLÍTÁSÁRA

a

HORVÁTH ENDRE GALÉRIÁBA

/2660 Balassagyarmat, Rákóczi út 50. Tel./fax: 35/300-622/

1996. november 8 -tól december 26 -ig

Megnyitja: november 8 -án, pénteken 17 órakor

Bobály Attila szobrászművész

Közreműködik: Fogarasi Béla gitárművész

Szabó Noémi

A VASARELY MÚZEUM ÉS AZ AMERIKAI MAGYAR KOALICIÓ
MEGHÍVJA ÖNT

SZABÓ NÓRA

(USA)

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA, 1995. MÁRCIUS 2-ÁN, 17 ÓRÁRA

A MEGJELENTEKET ÜDVÖZLI

PETER T. BECSKEHÁZY

US. KULTURÁLIS ATTASÉ

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA

JANKOVICS MARCELL

VASARELY MÚZEUM KAMARATEREM, BUDAPEST III., SZENTLÉLEK TÉR 6.
A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ 1995. ÁPRILIS 16-IG,
HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL NAPONTA 10-18 ÓRÁIG

THE VASARELY MUSEUM AND THE HUNGARIAN-AMERICAN
COALITION INVITES YOU TO ATTEND
THE OPENING OF THE EXHIBITION BY

NÓRA SZABÓ

(USA)

ON THURSDAY, MARCH 2, 1995, AT 5 P.M.

WELCOMING REMARKS BY

PETER T. BECSKEHÁZY

CULTURAL AFFAIRS OFFICER, US EMBASSY

THE EXHIBITION IS OPENED BY

MARCELL JANKOVICS

VASARELY MUSEUM, BUDAPEST III., SZENTLÉLEK TÉR 6.
THE EXHIBITION IS OPEN TO APRIL 16, 1995 DAILY FROM 10-6 P.M. EXCEPT MONDAYS

SZABÓ NÓRA

M. D. K

N. SZABÓ Nelli

1924-ben Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya ... 336. e

A VASARELY MÚZEUM ÉS AZ AMERIKAI MAGYAR KOALICIÓ
MEGHÍVJA ÖNT

SZABÓ NÓRA

(USA)

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA, 1995. MÁRCIUS 2-ÁN, 17 ÓRÁRA

A MEGJELENTEKET ÜDVÖZLI
PETER T. BECSKEHÁZY
US. KULTURÁLIS ATTASÉ

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA
JANKOVICS MARCELL

VASARELY MÚZEUM KAMARATEREM, BUDAPEST III., SZENTLÉLEK TÉR 6.
A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ 1995. ÁPRILIS 16-IG,
HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL NAPONTA 10-18 ÓRÁIG

THE VASARELY MUSEUM AND THE HUNGARIAN-AMERICAN
COALITION INVITES YOU TO ATTEND
THE OPENING OF THE EXHIBITION BY

NÓRA SZABÓ

(USA)

ON THURSDAY, MARCH 2, 1995. AT 5 P.M.

WELCOMING REMARKS BY
PETER T. BECSKEHÁZY
CULTURAL AFFAIRS OFFICER, US EMBASSY

THE EXHIBITION IS OPENED BY
MARCELL JANKOVICS

VASARELY MUSEUM, BUDAPEST III., SZENTLÉLEK TÉR 6.
THE EXHIBITION IS OPEN TO APRIL 16, 1995 DAILY FROM 10-6 P.M. EXCEPT MONDAYS

SZABÓ NÓRA

LEOPOLD BLOOM

GALÉRIA

Szombathely Petőfi S. u. 38. Virágbolt mellett

4 x 1

BORTNYIK ÉVA CSUTAK MAGDOLNA MEGYIK JÁNOS SZABÓ NÓRA

KIÁLLÍTÁSA 1996 JÚNIUS 1-TŐL JÚNIUS 22-IG MEGTEKINTHETŐ

HÉTFŐTŐL SZOMBATIG 10-16 ÓRÁIG MEGNYITÓ 1996 JÚNIUS 1-ÉN 17 ÓRAKOR

SZABÓ NÓRA

Az InterStúdió

Művészeti, Építészeti és Vállalkozási Kft. **1990. július 2-a és augusztus 26-a** között kéthetes kurzusokban Nemzetközi Nyári Egyetemet szervez. A Nyári Egyetem helyszíne a Balatontól 3 km-re lévő KŐVÁGÓÖRS.

A tanfolyam témái az építészet, a műemlékvédelem és a néprajz tárgyköreivel foglalkoznak.
A tanítás és gyakorlati foglalkozás egyetemi szinten folyik. Fiatal diplomások, egyetemi hallgatók, a műemlékvédelem és a néprajz iránt érdeklődők jelentkezését várjuk.

Bővebb felvilágosítást nyújt az

InterStúdió Művészeti, Építészeti és Vállalkozási Kft.
1075 Budapest, Majakovszkij u. 17.
Tel.: 142-7134, 142-5303

SZERESD ÉS BECSÜLD VÁLASZTOTT HAZÁDAT DE NE TAGADD MEG SZÜLŐHAZÁDAT MAGYARORSZÁGOT

MAGYAR NAPLÓ
MAGYAR CSALÁDOK LAPJA • HUNGARIAN FAMILY NEWSPAPER

HALLOTT MÁR A MAGYAR NAPLÓRÓL
SZERETNÉ MEGISMERNI?
Kérjen ingyen mutatványszámot!
Előfizetési díj EGY ÉVRE
Amerikában és Kanadában 10.00 US $
Többi országokban 16.00 US $
Fizessen elő a nyugati Magyarország család lapjára
MAGYAR NAPLÓ SZERKESZTŐSÉGE
P.Ó. BOX 771, STATION „A„
TORONTO, ONTARIO, M5W 1G3, CANADA
TELEFON: (416)9216161 TELEFAX: (416)283-2357

HUNGARIAN UNIVERSAL LIFE CHURCH

95-09 43rd Ave., Elmhurst, New York,
11373, U.S.A. 718-478-0714 Rev. Dr. Andrew Rusu, Pastor

Refugee Assistance Program, Guide for New Immigrants, erdélyiek és USA-ba újonnan érkezők megsegítése, közbenjárás az USA-, a magyar és román hatóságoknál. Örökségek, hagyatéki ügyek, ajándékozások, szerződések, hiteles fordítások, autó-, házbiztosítás gyors és pontos intézése egyházunkon keresztül. Legyen tagja és pártolója egyesületünknek, adományt elfogadunk. Budapesti testvér egyházközség-kongregáció és iskolánk (Angol-Business- Komputer) megalakításához tagokat, pártfogókat és vállalkozókat keresünk.

LET US WORK TOGETHER FOR FREEDOM, PEACE AND PROSPERITY – FOR THE KINGDOM OF MAN!!!

ARIMPEX KFT. Művészeti Galéria

Régi és kortárs festmények, grafikák, szobrok, üveg- és porcelántárgyak, bútorok, hangszerek és egyéb műtárgyak értékesítése és felvásárlása

Kiviteli lebonyolítást minden témában vállalok!

ARIMPEX KFT.
Budapest, IX. Ráday u. 1–3.
Telefon és telefax
117-6520

FIZESSEN ELŐ A MAGYAR HÍREKRE!

MEGLÁTJA, MEGÉRI!

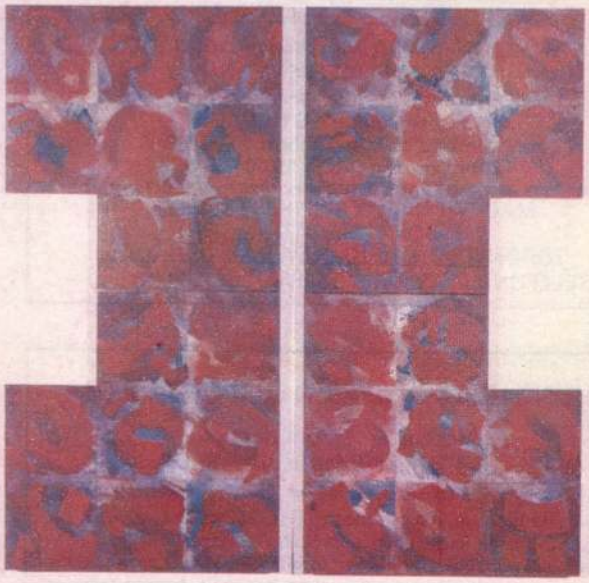

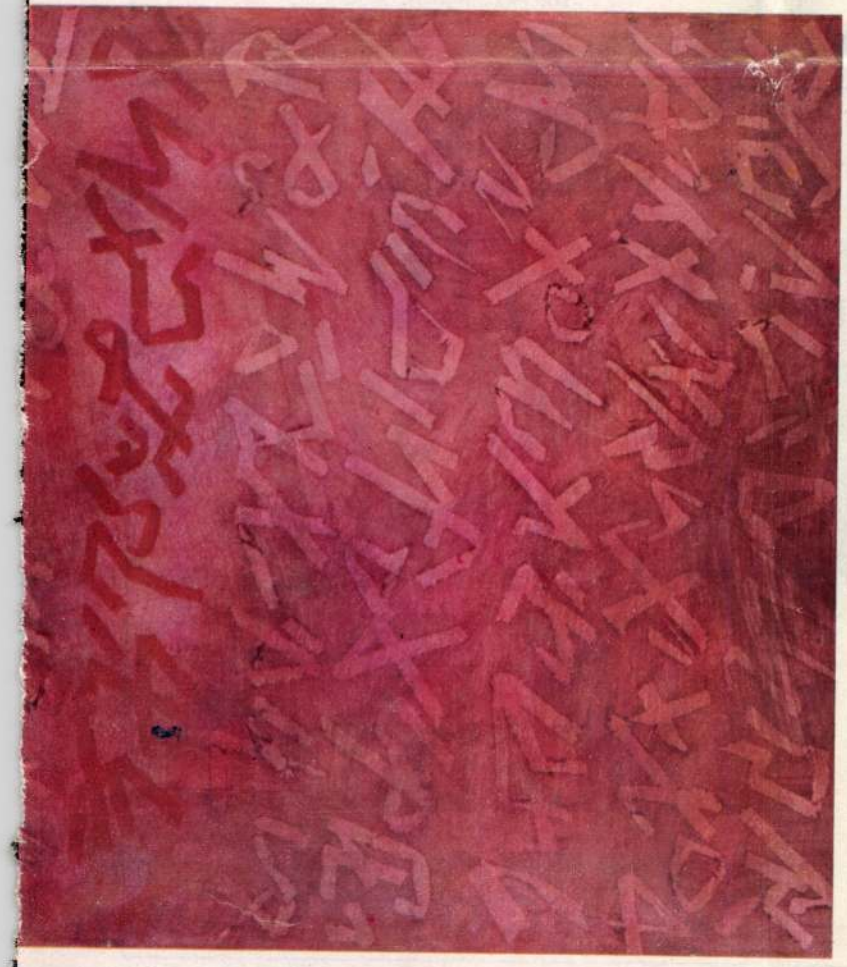

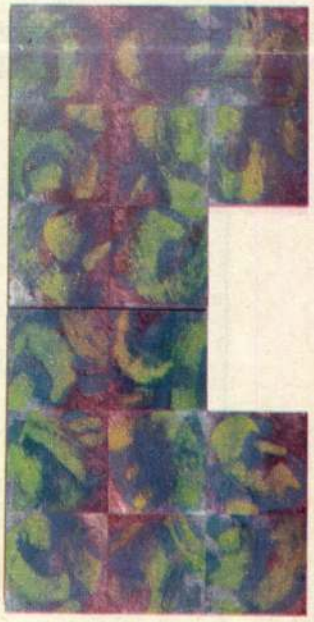

A művésznő óbudai tárlatán kiállított képeiről a fotókat Rosta József készítette

Festett szövegek

Mi minden adhat ihletet az alkotónak? A sor oly végtelen, mint a mindenség. Ha befogadóként, műélvezőként keressük a választ, olykor kézenfekvőnek tűnő megoldásainkkal okozzuk a művésznek a legnagyobb meglepetést. Az itt bemutatott képek e tekintetben nem képeznek titkot, bár nem tartoznak a „könnyű" művek közé.

A műveknek magukért kell felelniök. A kép végigcikkan a retinától az agysejtekig, s ott vagy továbbkúszik-gyűrűzik a maga rejtelmes útján, hogy végül sokszor magát a nézőt is meglepő képzeteket hívjon elő, s így teljessé váljék az alkotás folyamata, vagy szinte csak a látóközpontig engedjük az ingert, hogy máris visszszalökjük, mint tőlünk idegen üzenet hordozóját, amivel élményvilágunk, érzelemtárunk nem talál kapcsolódási pontokat. A minta, amely e végtelenül bonyolult folyamatot programozza, kiben-kiben más és más, ezért nehéz a miért szépre a válasz, különösen ha mások számára is elfogadhatóan akarjuk megfogalmazni. És mégis: újra és újra megkísérlik a műelemzést-kritikát. S amíg egy festménynek – vagy bármely más műalkotásnak – az adja értékét, ha minél többféle élmény- és érzelemmintát képes mozgósítani, a műelemzésnek pedig nyilván az, ha ezt sikeresen segíti elő, ha az agykéreg lustább sejtcsoportjaiból is előcsalogatja az ott rejtező töltetet. Valami effélét művel Bernstein a muzsikával, Kepes György a képzőművészettel, Benedek Marcell, Hegedűs Géza vagy Vajthó László az irodalommal, amikor a hallás, a látás, az olvasás művészetére tanítanak bennünket.

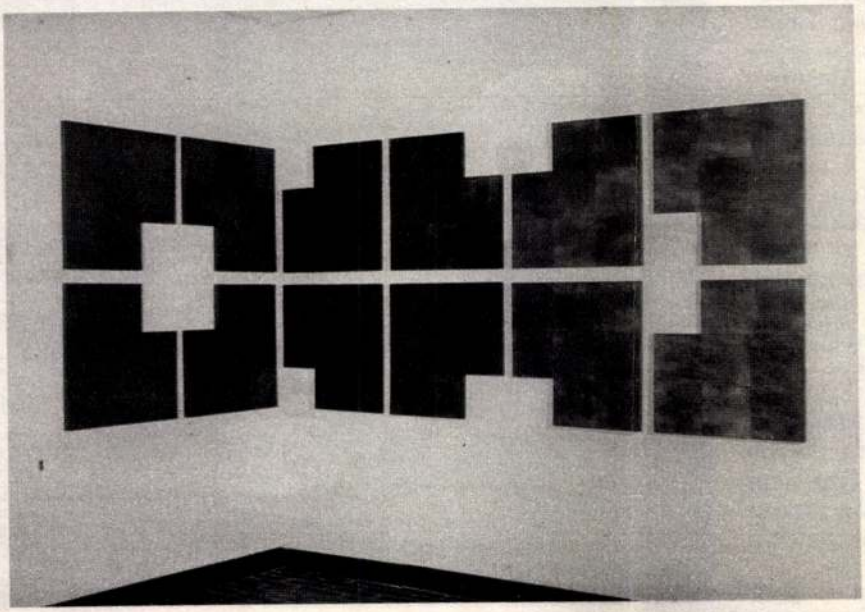

E gondolatsort az amerikai állampolgárként Bécsben élő festőművész, Szabó Nóra hívta elő számomra vibrálóan izgalmas képeivel, melyeket legutóbb a Magyar Műhely szombathelyi seregszemléjén láthattam. (Ezt megelőzően pedig óbudai tárlatán, s mint a katalógus sorolja, ez alkalmak a művész amerikai, ausztriai és hazai – nyolc csoportos és öt egyéni – kiállítását követték.) Az ünnepélyes megnyitókat tartó és katalógusíró profi műítészek azt emelik ki, hogy az 1957-ben ifjú leányként Amerikába került művész az írás, az írásjelek műalkotássá nemesítésén munkálkodik, azt vonatkoztatja el, fogja kalligráfiáit szigorúnak tetsző négyzetek hálójába, változtatja el a jelsort, betűsort már csak azok lendületét visszaadó színáramlatokká, s maga Szabó Nóra is megerősíti, hogy egy ideje az írás az ihlető forrása, az készteti újabb és újabb kísérletekre.

De miért pont az írás? Mint a profik, úgy magam sem éltem a személyes kérdésfeltevés lehetőségével, holott meglehet, a válasz egyszerű, „szimplán" életrajzi. Épp ettől féltünk talán, hisz oly jó a művész helyett válaszolni, ha műveinek hála, már-már festőnek érezzük magunkat, elorozva még az ihletet is. Hadd testáljam hát a művekre az általuk előhívott „magyarázatot". Szabó Nórát a legemberibb tevékenység ragadta meg; az, mely minden rezdülésünket képes közvetíteni, mely kapocs ember és ember között, kapocs múlt és jövő felé. Egyszer csak rácsodálkozhatott az írás fenségére, amely mai, legtöbbünknél ideges, sietős vonalvezetésében is őriz valamit a hieroglifák nyugalmából, a kódexsorok méltóságából, nagyanyáink zsinórírásának akkurátus bájából. Egyszer csak belefeledkezhetett a művész abba, hogy mi mindent rögzíthetünk kezünk papíron futó, látszólag golyóstollkék jegyeivel, mi mindent, ami valójában vörös, barnás, zöld vagy azúr, ami kavarog, örvénylik, miközben évezredes törvények szorítják szigorú rendbe...

BALÁZS ISTVÁN

Mindig híres marad
Cseke temetője,
Hol nyugszik Kölcsey Ferenc,
Hazánk nagy költője. – Egy 1956-os gyűjtőúton mondta el ezt a gyerekkorában tanult versikét a 95 éves Borbély Ferenc „szegényember" Nyárády Mihálynak, a nyíregyházi Jósa András Múzeum néprajzosának. Holott a gyűjtő más említésre méltót akart hallani. De miért is tartotta volna annak Borbély bácsi apja, anyja, rokonai fejfáit, a *fűtűl-való fát*, amilyen hamarosan neki is kijár? Hogy másféle, mint a katolikus temetőben? Igy van az rendjén, mindig is így volt. Csakhogy a tiszaháti Szatmárcseke református sírkertjének fejfái – annak a szemében, aki más temetőkben is megfordul – igen különös alakúak. „Stilizálása orrára felállított csónakhoz hasonlít, amelynek élén elnagyoltan, élbe összefutón az emberi arc leegyszerűsített formája látszik. Találtam ott olyan ácsmestert, aki ezt így is magyarázza." – írja Luby Margit *A parasztélet rendje* című munkájában, 1935-ben. A jeles etnográfus hivatkozik kollégájára, Solymossy Sándorra, aki e fejfaforma ősmagyar vonatkozásairól írt értekezést öt esztendővel korábban. Csakhogy a jó húsz évvel későbbi tanulmány – a már idézett Nyárádyé – megalapozatlan fantáziálásnak minősíti, hogy a csekei fejfák a magyar nép ősi csónakba temetkezésének emlékét őriznék, mivel nem látja bizonyítottnak, hogy eleink körében egyáltalán dívott ilyen szokás. A nyolcvanéves Séra Gáspár bácsi ottjártamkor – két esztendeje – nekem is a keleti tájakról csónakkal érkező ősökről mesélt – ki tudja, tán a néprajzi irodalomban jártas tanítójától hallottakat „népmesésítette". A romantikára nem hajlamos néprajztudomány azonban a különös fejfaformát a helyi mesterek – ácsok, kerékgyártók – egyéni ügyességének tulajdonítja, amellyel kialakítottak egy csupán néhány faluban ismert módszert a fejfák tetejének és írásos részének korhadástól való védelmére. Másutt – fűzi hozzá Nyárády – ugyanilyen célja van a fejfák szánka vagy kapufélfa alakjának. És ugyanezen okból ássák a földbe a csónak alakú fejfákat kissé előredöntve. Nem tudni, mikor születtek az első csónakot idéző sírjelek. Petőfi Sándor, majd pár évre rá Vahot Imre Kölcsey sírja előtt tisztelegni utaztak Csekére, különös alakú fejfákról egy szót sem ejtenek útirajzaikban. Mármost vagy nem voltak még akkoriban csónakot, arcot láttató fejfák, vagy ha igen, az nem számított említésre méltó különlegességnek. Ma annál inkább; vonzerejük csaknem akkora, mint a Kölcsey-síremléké. És mi tagadás, igaz-nem igaz, szívesen hallgatjuk a csónakon érkező ősmagyar történetét, hisz' ringatóbb, mint a „pragmatista" magyarázat.

B. I.

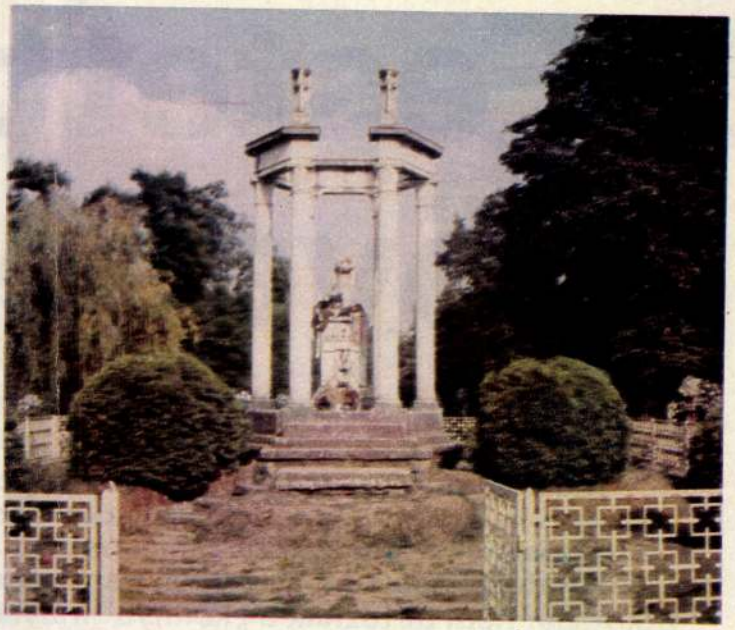

FOTÓ: A. GERGELY ANDRÁS

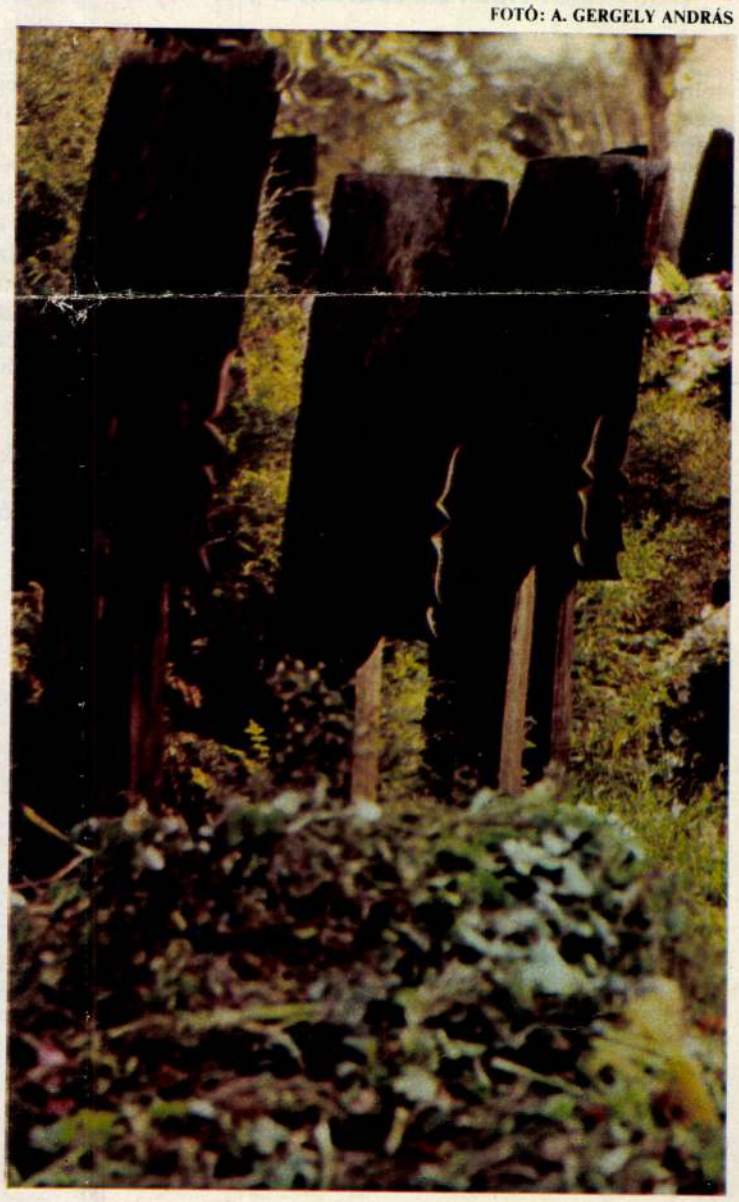

SZABÓ NORBERT

Új Művészet
2004. január
XV. évf. 1.

41. old.

Szabó Olga

ötvös

1912-17

Élmisk 1930

88.l.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTÁSA
Ing. 1931
1931 márc. 30.
Érk. [illegible]

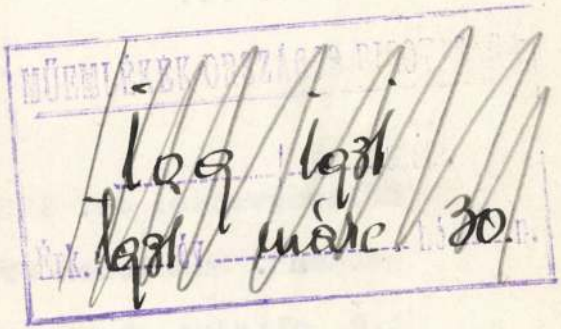

A m.kir. vall.és közokt.
alatt 1./ a keb. számv. V
Arnold iróhoz /:Mezőkeres
nek illetve iratának máso

Költségvetési év: 1930/31.
gatása". Miemlékek Orszá
t.c. oltalma alatt álló mi
/:0.5 %:/

Utasitom, h
müvészeti iró részére /:Me
citák székesfehérvári temp
délyezett összeg III. /:ut

MDK

Szabó Olga

ötvösmunkával résztvett az alábbi kiállításon

Karácsonyi vásár akadályokkal. Magyar Iparművészet 1937. 247.l.

Szabó Olga ötvös

MDK

Magyar Iparművészet, 1931. 39. l.

MDK

Szabó Olga

Az Iparmüvészeti Társulat karácsonyi kiállitása.
Nemzeti Ujság 1933. dec. 6. 11.l.

MDK

Szabó Olga

Domboritott ezüst násfa és melltűk. Repr.

Magyar Iparművészet, 1919. 38.1.

Szabó Olga MDK

Ötvösség, fémmunkák

Az Iparművészeti Társ. Karácsonyi Vására, kiáll.
Magyar Iparművészet 1937. 247.o.

MDK

Szabó Olga

ötvösség, ékszerek

O. Iparm. és Háziipari kiáll. Magyar Iparművészet, 1929. 134. l.

MDK

Szabó Olga, ötvös

Magyarok a monzai kiáll.on. Magyarság, 1925. máj. 31. 7.l.

MDK

Szabó Olga

bronzérmet kapott

Filadelfiai kiáll. Magyar Iparművészet, 1927. 86 l.

MDK

Szabó Olga, ip.müv.

az ötvös- és fémmunkák érdemes müvelöje.

Az Ipm.Társ. kiáll.-a. -Lipótvárosi Kasz. nyári helys. Magyarság. 1922. dec.13. 5.1.

Szabó Olga

Ötvösmunkákat állitott ki az Iparművészeti Társulat karácsonyi kiáll.-én.

N.U.933.XII.6.

Szabó Olga MDK

Ötvösmunkák

Műcsarnok 1925 Iparművészeti Téra, Jubiláris kiállítása

MDK

B.Szabó Olga iparművész

Kiállitója az állandó mintakiállitásnak, ötvös- és fémtárgyal.

Magy.Iparművészet, 1939. 22o.lap

NDK

Szabó Olga

végbizonyítványt kapott

Siniek 1914-15. 84 l.

MKK

Szabó Olga

ötvösmunkák

Györgyi E: A keleti vésőr iparművészete. Magy. Iparművészet. 1921. 25-30 l.

Szabó

Sz. 13. *Olga*, ötvös és éremművész, Zombor 1896. A bpesti Iparműv. Iskolában Zutt Richárdnál tanulta az ötvösséget és az éremmintázást. Több bronzplakettet is készített.

K-J II. 487 l

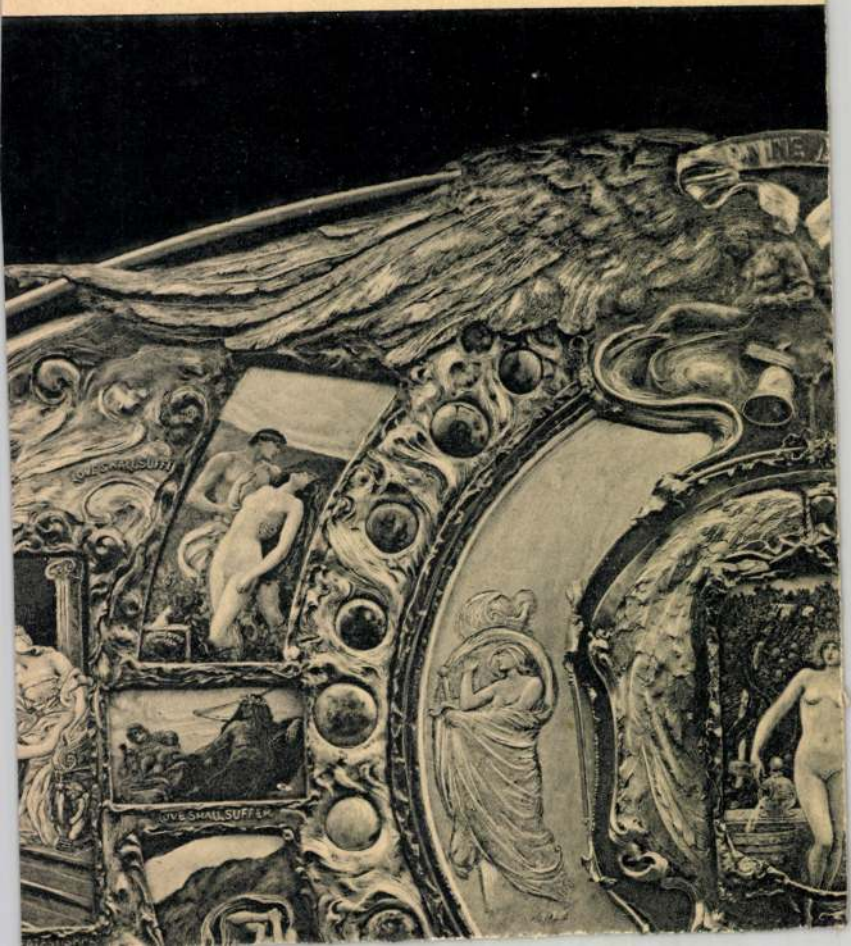
GIVE SMALL SUFFER

Szabó Olga

Domboritott ezüst násfa és melltük. - Repr. -

Magyar Iparművészet

1919. 38. l.

.....

név.

.....

pontos cím.

Olvasható név- és cím írást kérünk.

án. Elszállásolást és reggelit is igénylek.
személyenkint.

ján, de elszállásolást és reggelit nem igénylek.
személyenkint.

vagy lébényi kiránduláson is résztveszek.
személyenkint.

lmi, sem a lébényi kiránduláson nem veszek részt.
személyenkint.

agok részvételi dija minden csoportosítás-

i díjak és borravalók, valamint a kiállítási be-
felmutatása a város díszebédjén való részvételre
atkozású emléktárgynak, mint a Győri Osztály

állásolást igénylők részére június hó 8.-a,

vételi jegyek kellő időben kézbesíthetők nem
az ismerkedési-est vacsoráján és a város dísz-

a 7034

Szalay Olga

Ötvös

Amsterdami kiáll.

l. 1937. jan.

n 1

MAGYAR IPARMUVESZET

1937. 38. l.

Szabó Olga

ötvös

l.

MAGYAR IPARMUVESZET

1937. 21. l.

Szabó Olga

N. 4271

1860. Lotz Károly:

c) Eskütétel Szt László sírja felet

Szent László sírjánál sok cs
erővel birt. Az előtérben a hami
mellét kerek ezüst pajzs fedi, a
szolga, lel egyik lábával a disze
sirra teszi és esküszik. J
jában hosszú pálczát és
tagja bontakozik ki. Az egyik
dik vitéz harczos fejen sisak

Szines karton, méretei
A budai mátyás ten

Az 1898. XI. 14-diki
leirat alapján vétetett (38
(18/99), az elszámolást 1900
Jegyzékbe foglaltatott
Sz. Napló sz. 686 c)/9

Szabó Olga

Geboren in Zombor im Jahre 1896, absolvierte sie die Kunstgewerbeschule in Budapest bei Meister A. Richard Zütt, und widmet sich der Goldschmiedekunst. Sie verfertigte mehrere Bronzplaketten über die sie jedoch keine genauen näheren Angaben mehr geben kann.

Egy nincs cultivi

Hu Prmagyérem 389. l.

T. 7176.

rázolt pandúr jobbra tekint,
ját pedig csipőjére támasztotta.
:

e Pandour.

annonce que malheur,
de rage, ne peuvent attendre l'heure
l coupe, et comme un four bisseur,
es pour montrer sa valleur.

cht Excud A.V.

30.2: 19 cm.

Szabó Olga

ötvös

Dolgozott Zutt A. R

Csernoch koronázási

kelyhén

Repr.

Éimisk

1916/17

70. l.

Szabó Olga

Ötvösségből dicsérő
okmány

Éimisk 1915/16. 44. l.

TURCSÁNY A
BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI

Szabó Olga

ötvös

Láinc, repr.

Kézitükör

Éimisk 1915/16. 66. l.

67. l.

T. 5231.

. a Leopoldsberg, ahonnan Klos-
rű kilátás. Tövében kirándulók
dig egy gőzhajó, több tutaj és

POLDSBERG
Neuburg)

cm.

Szabó Olga

V. évi szakoklevél
jó eredm.

Éimisk 1916/17. 30. l.

Textil szakból dicsérő
okm., ötvösségből 20 k-ás
nagy aranydíj.

u. o. 30, 31. l.

Krozka

A hegyes vidéken a török
van feltüntetve a parancsnokok
pedig öt hadihajó köti le figye

Plan
Von der Bataille be
14 Stunden lange ge
ereignet
czimmel leiró szöveg olvasható,
Comandirten Herrn Genl: Gen
v. Wallis és befejezése: Laa

Szines rajz, mér.

Szabó Ödön

A Magyar Gyáripar pavillonja, terveste fonti

Repr.

Tér és Forma

1940. 80. l.

(Budapesti Nemzetközi Vásár, 1940.)

Szabó Ödön

Foto Rédner

35. Párisi nemzetk. iparm.

A Magyar Gyáripar pavillonja — Pavillon de l'Industrie Hongroise

Tervezte — Composé par: Szabó Ödön

Művészet 1940. 33. 17.

Foto Szánthó

Brazilia pavillonja — Le pavillon du Brésil

Tervezte — Composé par: Kanics Mi

A XXXV. Budapesti Nemzetközi Vásárról — La 35e F

Szabó Ödön

1.

Művészet (Kende)

1939. 25-26 ½

57. l.

Többnyi

Iparmüvészet

Dorigo Gioacchino (

Palack. Vert réz bordázással.
Edény. Hornyolt diszitéssel és v

Faipari kisérleti

Fa-urna. Keresztező erezéssel.

Scremin Testvérek

Intarziás dobez./Légtornászok/.

Intarziás dobez./Előbbinél kiseb

Szabó Ödön

A Magyar Gyáripar pavillonja — Pavillon de l'Industrie Hongroise

Tervezte — Composé par: Szabó Ödön

35. Budapesti Nemzetk. Vásár

35e Foire International de Budapest.

Művészet

1940. 33. 7.

Filmiroda

Szabó Ödön
építész

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1939. 153. l. – 162. l.
(Magyarország a new-yorki világkiállításon.)

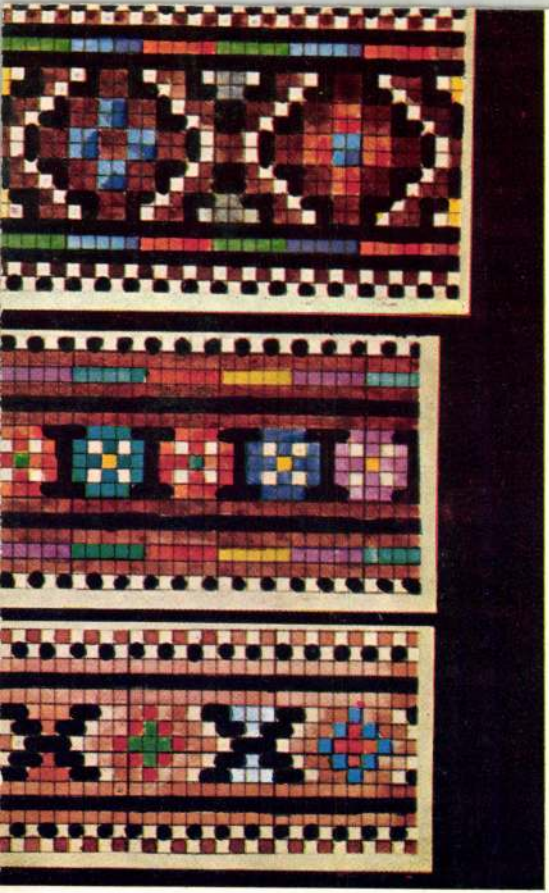

Szabó Ödön
iparművész

László

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1933. 201. l.

GERGELY SÁNDOR
KÖNYVKÖTŐ-MESTER
KÖNYV- ÉS PAPÍRKERESKEDŐ
PELSŐC, Fő-tér 198. sz.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Szabó Ödön

festő

Lód

Tér és forma

1938. 204 l

205. l.

Jesus

Szabó Ödön.

iparművész

erről

Magyar Nemzet

1942. aug. 9.

(Magyar történeti kiállítás a Műcsarnokban és a Szépművészeti Múzeumban)

ország cim

Ipolyi Arn
emlékszerü
Akadémia É
Ipolyi Arn
ságon. /K
0 K, 80 L,
Ipolyi Arn
ai Közlemé
Ipolyi Arn
keiből. A
falfestmén
53 Ipolyi Arn
története
Ipolyi Arn
az egri vá
Ipolyi Arn
apátfalvi
Ipolyi Arn

Szabó Ödön

Budapesti Nemzetközi Vásár
1939.

Külkereskedelmi hivatal
belső elrendezését részben
fenti tervezte.

Repr.
Tér és Forma
~~1940~~ 1939. 5. 7. 84. l.

146

fd

1937 április 4–25

Szabó Ödön

az alábbi kiállítás magyar pavillonjának installá-cios munkait terverte

ród

Nádai Pál dr. Iparmű-veszetünk kiállítása Brüsszelben.

MAGYAR IPARMŰVESZET

1935. 174. l.

23. ÁLLOMÁS FELÉ

Grundsätze und Farbengebung auf die eigene heftige Weise um. Der gesammelten plastischen Kraft seiner damaligen Bilder war in der Malerei der Jungen nichts an die Seite zu stellen.

Die schönsten Ergebnisse seiner Seelenforschung aus der Zeit der „*Nyolcak*" („Acht") sind in einigen Bildnissen bleibenden Wertes erreicht. Ihr Grundton ist an Stelle der Empfindsamkeit durch verständnisvolle Menschenkenntnis und durch ein männliches Gefühl bestimmt. In Verbindung damit sind seine Kompositionen von starkem Bewegungsdrang und vernünftigem Dynamismus beseelt.

Seine *Berliner* Bilder bringen vorwiegend konstruktive Fragen zur flächigen Lösung, mit einer etwas düsteren Einseitigkeit. Als hätte der Künstler vorübergehend daran gezweifelt, dass die Kunst nur vollkommene Bejahung des Lebens sein könne, liess in seiner Gestaltung sich die Stimme der Wirklichkeit und zwar der abschreckenden Wirklichkeit vernehmen.

Im letzten Jahrzehnt seiner Laufbahn, in Ungarn, in der zum Wettkampf anregenden Atmosphäre der heimatlichen Kunst, angespornt von den reichen Wechselwirkungen im Kreise geistesverwandter befreundeter Künstler, stieg auch die Malerei Berénys zu einer zusammenfassenden

SZABÓ Ottó

SZABÓ G.László: Szorongások, kételeyek, kinok [beszélgetés].
= Népszava, 1993. zept. 3o. 6. ill.

SZABÓ OTTÓ

Hushegyi Gábor: Hagyományteremtés szemléle
váltással? Gondolatok a kassai magyar képz
művészek csoportos tárlata kapcsán

Kalligram 1995, 3, 101-106

MDK

Szabó Ödön

Nádai P: Iparművészetünk kiáll. Brüsszelben. Magyar Iparművészet, 1935. 173-174 l.

MDK

váratlan bonyodalom a párizsi világkiáll. magy. pavillonjának épitése körül. Magyarország. 1937. jan. 21. 5 l.

MDK

Szabó Ödön

a lipcsei vásár pavillonjait tervezte

Iparmüvészet a vásárokon.
Magyar Iparmüvészet, 1940.
lo.sz. llo.l.

A Kortárs Magyar Galéria
Dunaszerdahely

tisztelettel meghívja Önt

Szabó Ottó

festőművész kiállítására

a Kortárs Magyar Galéria kiállítótermébe
Dunaszerdahelyre (Vásártér)

1998. március 13-án, pénteken 16.30 órára

△

A kiállítást megnyitja:
Vesztróczy Éva művészettörténész

A kiállítás megtekinthető 1998. április 2-ig
hétfő - péntek: 9.00 - 16.30
szombat: 9.00 - 12.00

SZABÓ OTTÓ

KORTÁRS MAGYAR GALÉRIA
DUNASZERDAHELY

GALÉRIA
SÚČASNÝCH MAĎARSKÝCH UMELCOV
DUNAJSKÁ STREDA

P.O.BOX 16., Trhovisko
929 01 Dunajská Streda, Slovakia
Tel.: 00421 709/52 93 84
Tel.+fax: 00421 709/52 24 78

CSEMADOK Területi Választmánya – Dunaszerdahely

MESTO DUNAJSKÁ STREDA
MESTSKÝ ÚRAD
929 01 DUNAJSKÁ STREDA
Hlavná ul. 40/16
Poštovné úverevané
-6.3.98

T.

Laska Lajos

Felső Zöldmáli út 61-65

Budapest

1 0 2 5 \

Szabó Ottó

Szabó Ottó, művészi hímzés, monogram,
IV. Piarista-u. 1. 185-054

Bptávb 1940 szept.

Mikszáth Kálmán Kéziratai VI. 145.

Budapest Székesfőváros Gázművei a Nemzetközi Vásáron. A pavillon homlokzatát Kende Ferenc építész, a belső kiképzést és díszítést Győry Miklós iparművész tervezte. M. F. I. felv.

Az idei Nemzetközi Vásáron a Gázművek pavillonjában a jól ismert háztartási gázkészülékeken kívül néhány újdonságot láttunk:

Elsősorban a gázhűtőszekrényt kell megemlítenünk, melynek forgalombahozását a Gázművek a nyári idényben fogja megkezdeni.

Kis háztartások részére szolgál a garzon-tűzhely, mely nem haladja meg egy gáztőző méreteit és mégis tökéletesen egyesíti magában a gáztűzhely összes előnyeit és kényelmét.

Meglepetés még a gázmosóüst, mely minden háziasszony és háztulajdonos nélkülözhetetlen eszközévé fog válni. A készülék olyan nagyfokú melegkihasználással dolgozik, hogy csekély üzemköltsége öröme lesz a háziasszonynak, a háztulajdonosok pedig úgyszólván minden befektetés nélkül juthatnak a gázmosóberendezés birtokába.

A bemutatott koksztüzelésű cserépkályha nemcsak szerkezeténél fogva újdonság a kályhapiacon, hanem azzal is, hogy üzemköltsége lényegesen kisebb a fatüzelésnél.

Ritka alkalom, hogy egy évben ennyi mindenféle készülék és berendezés egyszerre kerüljön forgalomba, amelyek egytől-egyig a Székesfőváros közönségének kényelmét és takarékosságra való törekvését szolgálják.

M. F. I. felv.

Külkereskedelmi Hivatal kiállítása

Tervezték: Szabó Ödön és Velits Miklós

A nagy üvegfelület igen jól hat, a maga anyagszerűségével a legjobban feledteti az épület ideiglenes voltát. A szépen összeállított képeket és statisztikai táblákat magában foglaló előtér mögött az alkalomnak megfelelő, kis, puritán egyszerűségű, de jó beosztású, gondosan hangszigetelt mozgóképszínház épült, amelyben a Külkereskedelmi Hivatal nagy sikert aratott propagandafilmjeit mutatták be

Tér és Forma
1937. 6. f.

~~Antal Dezső~~

Szabó Ödön

Az olasz ipari pavillon, mely különben a legfrissebb, legelevenebb volt az idegenek közt, mintha szintén ennek a propagandáját szolgálta volna. Ötvös és kerámiai munkák, a híres olasz háziipari szövetségnek, az „ENAPI"-nak népies, égetett, kalapált és fonott munkái meggyőzően mutatták, hogy az olaszok a nagyipari termelés mellett mennyi figyelmet szentelnek a népi és műhelyi hagyományoknak. Ausztria pavillonjainak az idegenforgalmi és turisztikai gondolat volt a „Leitmotiv"-ja; ezt szolgálta a reklám és a divat, a villanypanoráma és a bőrdíszművesség. Mellettük a mi Külkereskedelmi Kiállításunk — Antal Dezső terve szerint Szabó Ödön rendezésében — ugyancsak kitűnő példája volt annak, milyen egy mai kiállító-csarnok, ha igazán korszerű. Hát ilyen: bejárata ízes, színes; belül csupa térség és nyugalom. Kevés áru, de sok nagy fotogram; semmi polc és üvegszekrény, de nagy világító térképek a falon; higanygőzlámpák és csend. Mintaszerű volt.

Vadai Pál: Vásár a Városligetben.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET

1936. 83. l.

SZLOVÁKIA

a gyógyfürdők és gyógyhelyek ha

Utazás, vizum, szobarendelés ügy

keresse fel irodánkat:

„CONTINENTAL"

IDEGEN- ÉS FÜRDŐFORGALMI IRODA K. F

Budapest, V., József Nádor-té

TELEFON: 182—062.

Labó Ödön építész

Tér és Forma 1938. 328.

Építészeink a külföldi naksá-
lótan

MDK

Szabó Ödön és István

pavillon a bpesti nemzetk. vásáron

Kokusai Kentiku /Tokio/ 1938. okt. sz.

MDK

Szabó Ödön és Velits Miklós

Tér és Forma 1937. 8. sz.

M.D.K.

Szabó Ödön épitész

A Nemzetközi Vásárra pavilont tervezett.

Cikk: Magyar épitészek munkai a külföldi szaksajtóban.

Tér és Forma 1938.11.sz. 328.o.

MDK

Szabó Ödön épitőmüv.

Magyar haza - magyar kard kiáll.
Szépm.Muz., Mücs. 1942.

MDK

Szabó Ödön épitész

Szabó Ödön épitész tervezte a Külkereskedelmi Hiv. három teremre tagolt, magyar exportcélókat szolgáló kiallitasat az 1939.évi newyorki vilag-kiállitáson.

Cikk: Magyarorszag a Newyorki Vilagkiallitason.

Magyar Iparművészet, 1939. 151-153.lap

MDK

Szabó Ödön

A paprika-szoba a newyorki világkiállitasról.
Repr. Tervezte Szabó Ödön.

Magyar Iparművészet, 1939. 162.lap

MDK

ifj.Szabó István és Szabó Odön épitőm. -k.

A Magyar Haza kiáll, a Szépm.M. -ben
Fentiek tervezték és kivitelezték Csapódy
Csaba történész szaktanácsadó mellett.

Szépm.Muzeum.-Hősök tere- műcsarnok.
Magyar Haza Magyar Kert.-tört. kiáll.
1942. Szt.István hete. Kat. 9.l.

MDK

Szabó Ödön grafikusművész

Magyar Iparművészet 1935. 249.l.

MDK

Szabó Ödön épitőművész

Magyar haza - magyar kard tört. kiáll. utmutatója.
Bpest 1942. aug.

MDK

Szabó Ödön

Tér és Forma 1937. 6. sz.

MDK

Szabó Ödön

Radnóti István: Magyar kiállitások külföldön.
Tükör 1936. dec. 869-872.l.

MDK

Szabó Ödön iparnüvész

Értékes magyar történeti kiáll. nyilik meg a Műcsarnokban és a Szépmüv. Muzeumban. Magyar Nemzet 1942. aug. 9.

MDK

Szabó Ödön épitőművész

Magyar Haza. Szépművészeti Muzeum.
A kiállitás tervező és kivitelező művészei:
ifj. Szabó István és Szabó Ödön épitőművészek.

Magyar Haza Magyar Kard történeti kiáll. 1942.
Utmutató.

Szabó Ödön

lásd

Szabó István

MDK

Szabó Ödön grafikus

A M. kir. Külkereskedelmi Hivatal pavillonja, repr.

Tér és Forma 1938. 6. sz. 207.l.

Sztalini architektura

Vannak téveszmék, amelyek halhatatlanok, amelyeket ha egyszer valaki, valahol a közvéleménybe dobott, úgy azok évtizedeken át élnek, mindenfelől reánk köszöntenek, érvényesnek tekintetnek idehaza Magyarországban, mint Németországban, vagy Franciaországban s lenn Itáliában, nevezetesen azokban a körökben, amelyek a napilapok sloganjaiban szentül hisznek, bár ezt szeretik hangosan tagadni! Egy ilyen, a legteljesebb tájékozatlanságból felvirágzott jelszó: bolsevista architektura. Harci jelszó, amelyet azok hangoztatnak, akik különféle okokból ellenzik napjaink építészetének nagy megtisztulását.

E jelszó mellett kitartanak évtizedeken át s a legkomolyabb tények sem győzik meg őket arról, hogy tévednek. Tíz év előtt a hollandus építészet újabb irányáról halván, hangoztatták: szovjet építészet — Európa legpolgáribb országának építészetéről mondották ezt, nem érezvén állításuk nevetséges mivoltát. Később Le Corbusier került sorra, persze arról, a tények elől való elzárkózásukban nem vettek tudomást, hogy a szovjetek Le Corbusierről igen rossz véleménnyel voltak: Le Corbusiert burzsuj intellektuelnek minősítették! A legkitűnőbb angol építészeknek mind nagyobb érdeklődését az új építészet iránt fájó szívvel látták, s az Angliába is befurakodott szalónbolsevizmusról beszéltek, mert arról nem szereztek tudomást, hogy a XIX. század elejei angol építészet nagy tárgyilagosságában, a szabványra való törekvésében, mennyi rokonság van az új puritánságra való törekvésekkel. Ha felírás nélkül mutattuk meg nekik az új olasz építészet legjaladóbb csoportjának munkáit, akkor könnyen beleestek abba a szívderítő tévedésbe, hogy kijelentették például a comói fascista székházról, hogy minő rettenetes moszkvai architektura ez . . .

Véleményük részünkre igazán nem bír fontossággal, de azok számára, akik súlyt helyeznek fogalmaik tisztaságára, bemutatunk két orosz épülettervet, melyeket egy orosz építészeti lap hasonló szellemű végtelen képsorozatából vettünk. Így szeretne a sztalini Oroszország építeni! Ily tervekkel hízelegnek a napoleoni szerepet játszani vágyó Sztalinnak az orosz építészek. Távol áll mindez attól, amit az új építészet művelői mai építészetnek neveznek!

S másfelől minő közel áll ez a bombasztikus pöfetegség ahhoz, amiért Európa polgárai államainak ó-konzervativ szépségapostolai lelkesednek, magasztalnak, pl. Itáliában Ojetti. Mennyire minden emberi léptéken felüli ez az architektura, melynek célja úgy tetszik csak a méretbeli nagyság, sőt csak az, hogy az ember minél kisebb ponttá jelentéktelenedjék, ami persze lényegesen a sztalini politika végső célja! S innen érezni át világosan az „Új építészet" más mivoltát, klasszicizmusát: minden építészeti alkotás mértéke legyen az ember!

A „bolsevista architektura", „szovjet építészet", „kommunista stílus" jelszavak mineműségét világítja meg mindez! Amit nem szeretnek, joggal vagy anélkül gyűlölnek, amit tudatlanságból, hozzá nem értésből, vagy pedig

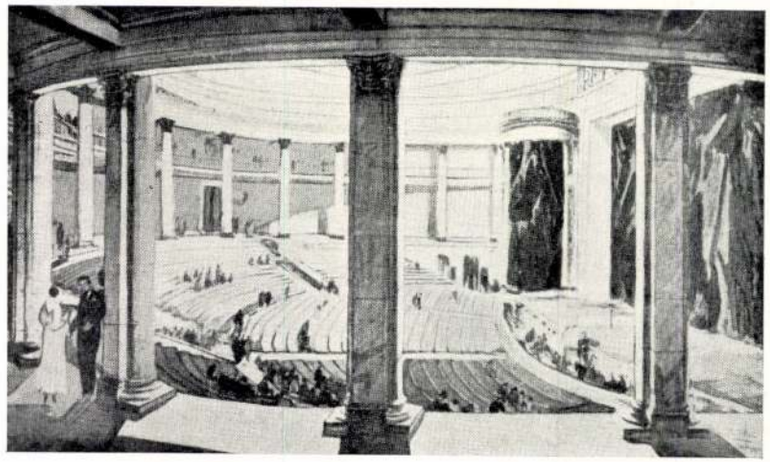

Szovjet-architektura 1937-ből

tehetetlenségből utálnak, egy nevezőre hozzák. Elvileg szemben állanak a kommunizmussal — de ugyancsak így állanak szemben az új építésszel, ne kérdezzük miért —, tehát a kettőt azonosítják, a kettőt azonosan rossznak és megvetendőnek tartják. Olyan lelki jelenség ez, amelyet a társadalmi lélektan kutatóinak figyelmébe ajánlunk.

Dr. B. V.

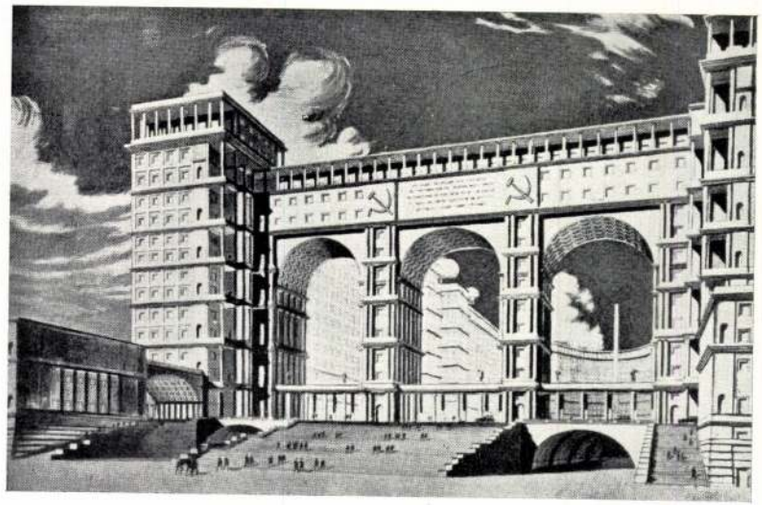

Szovjet-architektura 1937-ből

amely örök s maradandó és pedig azért nem tudja ilyennek, mivel a paraszti rend nem a természet rendjéből született, hanem, mint bizonyítja, az emberi társadalom alkotása. Mivel ez a társadalmi rend most átalakul, módosul — még pedig mivel az ember alkotta technika új életet teremt! —, a parasztság is átalakul: a paraszt már nem akar paraszt maradni. Ez korántsem jelenti azt, mintha a földműves-élet volna megszűnőben — csakhogy Erdei megismerései szerint a földművesség nem azonos a parasztsággal. A paraszti élet a földművességnek csak az egyik formája. De lehet a földműves szabad ember is — aminthogy szabad ember pl. az amerikai, az ausztráliai földműves, aminthogy a svájci vagy skandináv paraszt is szabadabb keleti sorstársainál.

De lehetetlenség a végső tömörséggel felépített és megírt könyvet egészében ismertetni — viszont nem mulaszthatjuk el, hogy néhány sorát, amely bennünket közelebbről érint, ne idézzük: „A falusi házak a gazdaság szükségletei szerint tagozódnak, semmi nincs ott, ami csak az ember felszabadult vágyát vagy igényét elégíti ki. Istállók, csűrük, magtárak és szerszámállások tökéletesen egyenrangúak a benne dolgozók házaival . . .“ S jól figyeljük meg: „A parasztkultúra nem olyan, hogy termékeit el lehetne választani termőközösségétől. Ez a kultúra csakugyan olyan mint a virág, egy táj és egy nép virága, amely elfonnyad és meghal, ha kiszakítják talajából. A paraszt-múzsa legszebb szavai játékos kedvteléssé üresednek, hogyha kíváncsi idegenek előtt mondják el kitanult utánzók. Parasztműveknek csak ott van értelmük, a szükségletet érzők és velük élők között. S ez nem onnan van, mintha olyan primitiv lenne, hogy nem tudna mit leválasztani a kultúratermő alkalmakról. Nagyon gazdag a szépség, ami a parasztok egy-egy életmozzanatát ékíti, de az olyan szorosan az alkalomhoz, helyzetéhez és közösség testéhez szabatott, hogy üressé és értelmetlenné válik, mihelyt leválasztják onnan . . . Parasztkultúra csak arra képes, hogy kiterjedjen, de sem arra, hogy magas kultúrává fejlődjék, sem arra, hogy ilyenné átalakuljon, nem való . . .“ Úgy tetszik, hogy a könyv ilyetén megállapításai nagyon is fontosak és figyelemreméltók. Folytathatnók az idézeteket a könyvön keresztül az utolsó oldalakig.

S nem fejezhetjük be e méltatást anélkül, hogy reá ne mutassunk arra a csodálatosan gazdag, zengő és szárnyaló — s ugyanakkor egyedül állón tömör — nyelvre, amelyen Erdei Ferenc könyvét megírta. Ha semmi más, úgy ez a nyelv tanuságot tenne arról, hogy a legmagyarabb szellemből fogant könyv fekszik asztalunkon. Dr. B. V.

A M. kir. Külkereskedelmi Hivatal pavillonja. Tervezte: **Szabó István**
A grafikonokat és fényképmontage-t készítette: **Szabó Ödön** grafikus

Elénk feltűnést keltett kellemes külső megjelenési formájával és 16 méter magas tornyával a Nemzetközi Vásár területén a M. kir. Külkereskedelmi Hivatal pavillonja, amelynek belső beosztását is kitűnően szerkesztették meg. Az üvegfalú pavillon baloldalán a magyar ásványi nyersanyagkiállítás volt elhelyezve, melyet a M. kir. Iparügyi Minisztérium rendezett meg, míg a a bejárattól jobbra 20 méteres grafikon mutatta be Magyarország külkereskedelmi forgalmának alakulását, érdekes és népszerű megoldásban. Ebből a helyiségből nyílott a 200 személy befogadóképességű filmbemutató színház, amelyben a vásár egész tartama alatt igen nagy sikerrel forgatták a különböző idegenforgalmi és külkereskedelmi szempontból fontos propaganda-filmeket.

Tér és Forma 1938. 6. sz.

Szabó Ödön és

Velits Miklós

K

L 1937

... A L' industria del vetro e della Ceramica júliusi számában képet hozott Szabó Ödön és Velits Miklós Külkereskedelmi pavillonjáról a BNV-n s ezeket írja: Az üvegfal nagy hatást tesz a látogatókra és az épületnek modern, valóban elegánsvonalú megoldást biztosít.

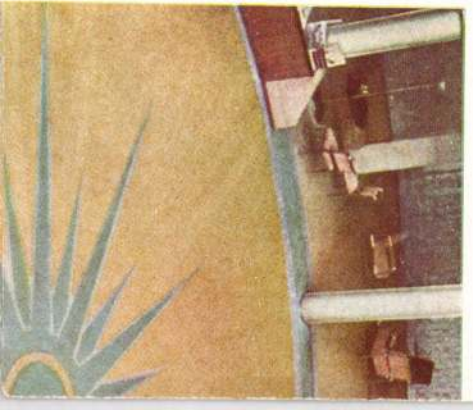

Tér és Forma

1937. 8. sz.

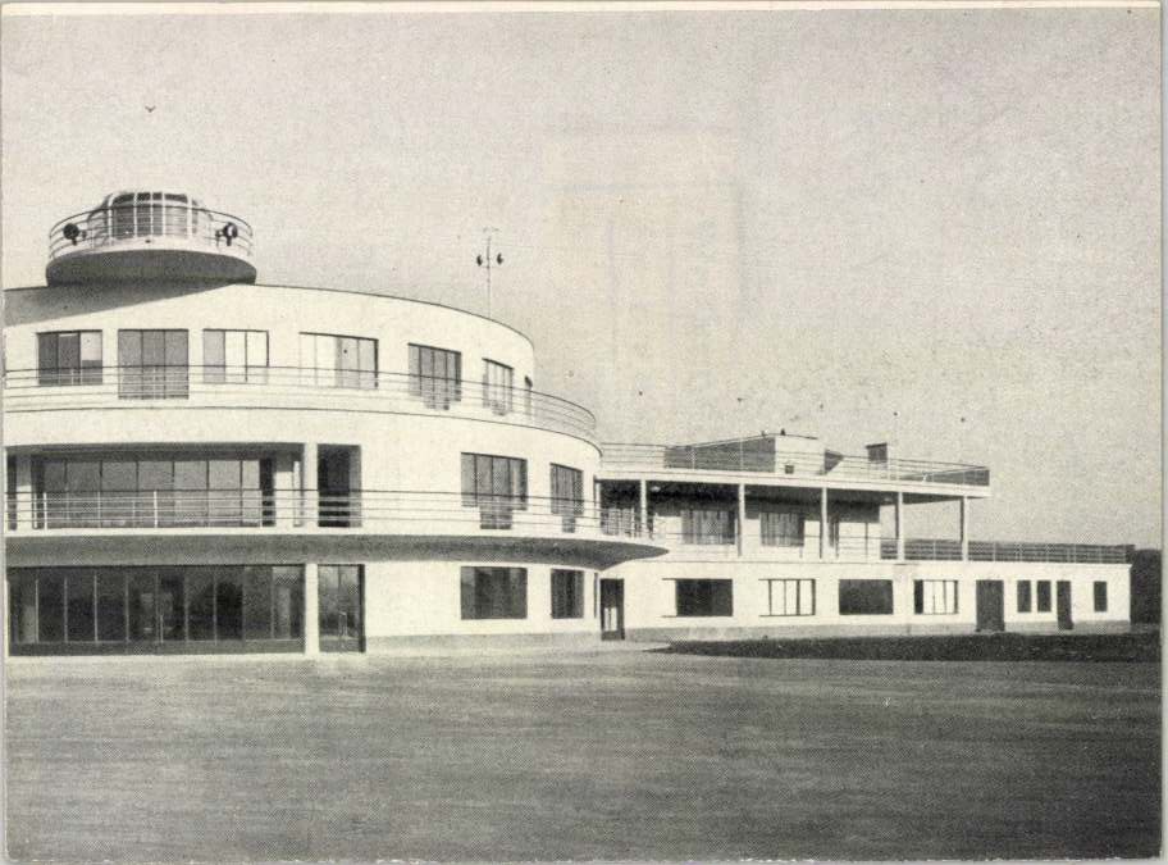

Szabó Ödön

budapesti építész

tervezte a landoni

Idealis Otthon kiállítás

magyar pavillonjat

1934. ben. A kiállítás

megnyílt 1935 március

ban.

Prágai Magyar

Hirlap. 1935. ápr. 21.

(Szlovenszkói magyar

fiatalok a karrier

utján.)

ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
BUDAPEST,
IX., ÜLLŐI-ÚT 33—35.
TEL. 871-02.

Szabó Ödön és
Velits Miklós

Az ipar és kereskedelem hivatalos intézményei közül ezúttal is kimagaslott a Külkereskedelmi Hivatal pompásan felszerelt s jó filmekkel vonzóvá tett pavillonja, Velits Miklós és Szabó Ödön tervezésével.

Vadai Pál: Az idei Nemzetközi Vásár

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1937. 93. l.

MAGYAR HAZA
MAGYAR KARD

TÖRTÉNETI
KIÁLLÍTÁS

ÚTMUTATÓJA

SZÉPMŰVÉSZETI
MÚZEUM
HŐSÖK-TERE
MŰCSARNOK

EGYESÜLETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS RENDEZÉSE
1942. ESZTENDŐ SZENT ISTVÁN-HETE
ÁRA 10 FILLÉR

FELELŐS KIADÓ: DONÁTH GYÖRGY DR.

„JÖVŐ" NYOMDASZÖVETKEZET, BUDAPEST, IX., ERKEL-UTCA 17. FELELŐS VEZETŐ: BARANYI JÓZSEF

KÖSZÖNTJÜK AZ OLVASÓT

Mi, akik az Egyesületközi Együttműködés csendes, elvonult munkaközösségeiben éppenúgy, mint nagyobbszabású ünnepségeinken, vagy szakértekezleteinken mindig a nagy magyar érdekekre függesztettük a szemünket, s munkánkon keresztül sok ilyen fontos érdekre hívtuk fel a közfigyelmet, úgy éreztük, hogy amikor a Szent István-hét és a háborús vásár alkalmából a megnagyobbodott ország nagy tömegei látogatják a fővárost, nekünk is tennünk kell valamit azért, hogy ezeknek a tömegeknek a mi nemzetpolitikai elgondolásainkból és nemzetnevelő terveinkből adjunk valamit. Nem kaptunk erre megbizatást senkitől. Ugy éreztük, az a legidőszerűbb, ha azt vetítjük a magyar tömegek elé, amire ma magyar állami létünk elsősorban támaszkodik, ha azokra a tényezőkre világítunk rá, amelyeknek mindenek fölött való szilárdságán múlik mindig, de különösen mai élet-halál harcunkban megmaradásunk, illetőleg megerősödésünk. Ezek pedig nem egyebek, mint egyfelől a magyar nemzeti állam szilárdsága, folytonossága és tekintélyének megingathatatlansága, másfelől a magyar hadsereg ereje. Az volt a szándékunk, hogy gondolkozásra kényszerítsük az embereket a mai időkben, a magyar államalkotó géniusz örökkévalóságáról és, hogy megmutassuk nekik, hogy a magyar állami létet több mint egy évezred óta az örök magyar katona, az örök magyar kard biztosította.

Ezek a gondolatok, pontosabban ennek a kiállításnak a terve, az Együttműködés tagjaiban születtek meg. Nem

egyikben és nem a másikban, hanem valahogyan többeknek a terve találkozott, amikből aztán ez a kiállítás született meg. A cél önként adódott egész gondolatvilágunkból, az egyéni kivitel szempontjából pedig az volt fontos, hogy amit nyujtunk, az ne legyen se kiállítás, se múzeum, se pedig reklámizű propaganda. Inkább azt szeretnénk elérni, hogy a látottak ugyanazt a meggyőződést váltsák ki közönségünkből, mint ami bennünket a kiállítás megrendezésére indított.

Ami pedig a kivitelezést illeti, ahogyan a rendezés alatt álló termeket végigjárjuk, látni lehet, hogy például óvakodtunk attól, hogy a termek túlzsúfoltak legyenek. Óvakodtunk attól, hogy csak kiállítsunk, csak tárgyakat mutassunk, de attól is, hogy csupán képzőművészeti remekeket tárjunk fel. Például a Szépművészeti Múzeum nagy csarnokában a térképek, amelyek megmutatják, hogy az idők folyamán milyen nagy volt a Magyar-Birodalom, egyrészt meggyőzik a látogatókat arról, hogy a magyar nemzetnek nincs szüksége arra, hogy történelmet találjon ki magának, másrészt elgondolkoztatnak hazánk régi nagyságáról, amikor Magyarország Európának egyenrangú, számottevő nagyhatalma volt, de azért, hogy ebből erőt és bizalmat meríthessen magának mindenki az új országépítéshez. De bemutatjuk azt is, hogy milyen kicsiny volt az ország a török hódoltság idején és milyen kicsiny volt a trianoni időszakban. Ezt a történeti hűség és tárgyilagosság kedvéért mutatjuk, de ha másért nem, hát azért is, hogy láthassuk mindkettő után a felemelkedés útját is. Ugyanabban a teremben azért helyeztük el szinte trónszerű emelvényen a magyar Szent Koronának élethű mását, mert a magyar Szent Korona a magyar állam szimboluma, a magyar nemzet megtestesülése. A magyar korona és a magyar kard, ezek voltak a magyar hatalomnak nemcsak szimbolumai, de megtartói is ezer éven át.

A magyar kard kiállításánál a Műcsarnokban főleg arra törekedtünk, hogy bemutathassuk ország-világnak,

hogy a magyar hadsereg a világ egyik legkiválóbbika. Szakszerűen mutatjuk be térképeken a magyar katonai történelem sok fényes haditettét, de másrészt bemutatjuk kitűnő festő és szobrász barátaink keze-munkája nyomán is az örök magyar katona ezeréves dicsőségét és ezeréves szüntelen küzdelmét. Azonkívül, mert honfitársainkban sokszor megvan a hajlam arra, hogy minden idegent többre becsüljenek a magukénál, bemutatjuk azt is, hogy az európai katonai fejlődés mit köszönhet Magyarországnak. Hiszen ki hinné, ha nem volnának bizonyító értékű adataink, hogy a honfoglalás óta nincs a világnak még egy nemzete, amely Európa katonai fejlődésére olyan döntő hatással lett volna, mint mi.

Hála Istennek, most már látjuk, hogy a munkánk jó volt, s a kiállítás szép sikerre számíthat. Ezt persze elsősorban, a közreműködő kiváló szakembereknek köszönhetjük. A mi kitűnő tervezőinknek, szobrászainknak, iparművészeinknek. De az ő munkájuk sem lett volna ilyen értékes, ha katonai szakértők és történettudósok nem álltak volna rendelkezésükre szaktanácsokkal és nem kísérték volna figyelemmel a munka folyását. Arról nem is szólva, hogy az illetékes polgári és katonai hatóságok, valamint a vásár vezetői milyen megértéssel karolták fel munkánkat.

*

Szeretettel üdvözöljük kiállításunk látogatóit.

Elsősorban, a mi magyar fajtánkat, amelynek lelkében meg akarjuk erősíteni a magyar állami tekintély tiszteletét és a legfőbb államvezetésbe vetett bizalmat. És még tovább akarjuk fokozni, ha egyáltalán lehet, magyar hadseregünk rajongó szeretetét.

De köszöntjük a Szent István-hét és a vásár külföldi látogatóit is, hogy térképekkel, okmányokkal s a Szent Korona élethű másolatával mutassuk nekik: nem vagyunk

az európai közösségnek jött-ment nemzete, hanem annak egyik legrégibb, legszilárdabb és legfontosabb államalakulata. És, hogy lássák, hogy a magyarság, ha voltak jó magyar vezérei, Európa egyik legpompásabb hadseregét tudta a porondra állítani. Hogy ebben a nemzetben olyan katonai erények gyökereznek, amelyek kétségen felül biztosítják újabb ezer esztendőre is a magyar állam biztonságát, hatalmát és tekintélyét.

Az Egyesületközi Együttműködés
intéző bizottsága.

MAGYAR HAZA

(SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM)

A díszterem bejáratánál nagyméretű térkép szemlélteti azokat a hatalmas területeket, amelyek valaha a magyar uralkodók fennhatósága alá tartoztak:

A körülötte levő nyolc kisebb térkép sorrendje a következő:

1. A magyarok vándorlása a honfoglalás előtti négy évezred alatt.
2. Szent István Magyarországa.
3. Nagy Lajos birodalma.
4. A magyar birodalom Mátyás király alatt.
5. A török hódoltság legnagyobb kiterjedése.
6. A magyar Szent Korona országa 1918. előtt.
7. A megcsonkított trianoni ország.
8. Magyarország az újjászületés útján.

A térképek előtt ünnepi pompában, díszemelvényen foglal helyet a magyar államiság jelképének, a magyar Szent Koronának pontos művészi másolata. Nemzetünk sajátos közjogi felfogása szerint a Szent Korona a magyar nemzet megszemélyesítője, a hatalom forrása, az állam javainak tulajdonosa. Szent szimbolumunk, amelyből dicsőséges fény sugárzik alá a magyar birodalom népére, amelynek minden egyes tagja részese a Szent Koronának. A Koronát övező díszemelvény hátfalát magyar uralkodók családi címerei díszítik. A termet övező zászlódísz alatt Magyarország összes vármegyéinek címerei láthatók.

A templomi áhitatban, zászlódíszek ünnepi pompájában a márványfalak mentén üveges szekrényekben a magyar alkotmány és jogtörténet következő okmányai láthatók:

1. III. Béla király névtelen jegyzőjének (Anonymus) krónikája, amely a kiállított helyen Árpád fejedelemmé választását mondja el. Tulajdonképen ezzel az eseménnyel kezdődik a magyar nemzet politikai megszervezése. A fejedelemválasztás adott erőt a honfoglalás megvalósításához. (Facsimile-kiadás a Magyar Nemzeti Múzeum Országos Széchenyi Könyvtárában levő eredetiről.)

2. Szent István törvényeinek legrégibb fennmaradt XII. századbeli másolata (Admonti kódex Facsimile-kiadás. U. o.).

3. I. Endre koronázása. A magyar királykoronázás legrégibb ábrázolása a Nagy Lajos korában készült Képes Krónikában. (Kézi festésű másolat a M. N. M. Orsz. Széchenyi Könyvtárában levő eredetiről.)

4. A Képes Krónikának az a lapja, amely Salamon király, Szent László és Géza herceg, a későbbi I. Géza király, a görögökkel Nándorfehérvárnál vívott harcát mondja el. Ez az esemény azért fontos, mert Géza olyan emberségesen bánt a fogságba került görög katonákkal, hogy az akkori görög császár, Dukasz Mihály hálából egy koronát küldött neki ajándékba. Ezt a koronát hozzáforrasztották Szent István koronájához, és így ma ez a Szent Korona alsó része. (U. o. mint előző.).

5. Az Arany Bullának, II. Endre aranypecsétes oklevelének (1222) Nagy Lajos királytól 1351-ben megerősített másolata. A magyar alkotmányosság egyik első, nevezetes alapokmánya. (Fénykép az Orsz. Levéltárban őrzött eredetiről.)

6. IV. Béla 1267-i törvénye. Az első eredetiben fennmaradt magyar törvény. (U. o.)

7. Károly Róbert (1308—1342.) királlyá választásáról szóló oklevél (U. o.)

8. Hunyadi János kormányzóvá választásáról szóló oklevél. (U. o.)

9. Bonfininak, Mátyás király olasz humanista történetírójának könyve, Mátyás királlyá választásáról. (M. N. M. Orsz. Széchenyi Könyvtárából.)

10. Mátyás király 1486-i törvénykönyve. (Fénykép az Országos Levéltárban őrzött eredetiről.)

11. Az 1505-i rákosi országgyűlési végzés arról, hogy ha II. Ulászló király fiúgyermek nélkül halna meg, akkor magyar nemzetből származó királyt kell választani és nem idegent. (U. o.)

12. Werbőczy István Hármaskönyvének, a magyar jog első és legfontosabb összefoglalásának egyik legkorábbi magyar nyelvű kiadása. A kinyitott helyen a törvényhozói hatalomról van szó. (Eredeti példány a M. N. M. Orsz. Széchenyi Könyvtárából.)

13. Révay Péternek, a 17. század elején élt koronaőrnek munkája. Az első, amely a Szent Koronát részletesen ismerteti. (1732-ből való eredeti kiadás. U. o.)

14. III. Károly (1711—1740.) hitlevele, melyben biztosítja a magyar alkotmány megtartását. (Fénykép az Orsz. Levéltárban őrzött eredetiről.)

15. Az 1722/23-i I., II., III. törvénycikk, a Habsburg-ház női ágának örökösödéséről. (Pragmatica Sanctio. U. o.)

16. II. József (1780—1790.) visszavonja törvénytelen rendeleteit. (U. o.)

17. A Szent Korona visszahozatala Bécsből, II. József halála után (1790.). II. József, — aki nem koronáztatta meg magát s ezért »kalapos királynak« szokták mondani, — a Szent Koronát Bécsbe vitette. Halálos ágyán, mikor törvénytelen rendeleteit visszavonta, azt is elrendelte, hogy a Szent Koronát szállítsák vissza Magyarországra. A nemzet

leírhatatlan lelkesedéssel ünnepelte útközben a Szent Koronát. (A Történeti Múzeumban őrzött eredeti metszet.)

18. Az 1848-i törvények. (Fénykép az Orsz. Levéltárban őrzött eredetiről.)

19. Az első felelős magyar minisztérium kinevezéséről szóló okirat. (1848.)

20. Kossuth Lajos levele, melyben a Habsburg-ház trónvesztettnek nyilvánításáról és az ő kormányzóvá való választásáról ír. (U. o.)

21. A kiegyezés (1867) az ország és Ferenc József király között. Deák Ferenc és Andrássy Gyula nagy műve, amely végetvetett a szabadságharc leveretése utáni önkényuralomnak és helyreállította az alkotmányos életet. (U. o.)

22. IV. Károly, az utolsó magyar király (1916—1918.) hitlevele. (U. o.)

23. Az 1920:II. tc. Horthy Miklós Magyarország kormányzójává való választásáról.

24. A kormányzói jogkör kiterjesztéséről szóló törvény (1938.).

25. Az 1942:XXI. tc. a kormányzóhelyettes-választásról.

26. A trianoni békében elszakított és 1938—1941-ben visszatért országrészek visszacsatolásáról szóló törvények.

A kiállítás tervező és kivitelező művészei: ifj. Szabó István és Szabó Ödön építőművészek. Szaktanácsadó: Csapody Csaba történész.

A kiállítás két részét összekötő Hősök-terét korszerű magyar hadifegyverek díszítik, amelyek a hősi emlékmű két oldalán foglalnak helyet.

MAGYAR KARD

(MŰCSARNOK)

A »Magyar Kard« kiállítás a magyar állami létet biztosító örök magyar katonát, ezer éves hősi erényeket, helytállást, Európát védő ezer éves magyar kardot, a magyar honvéd dicsőségét, a magyar katonai géniuszt mutatja be. A magyar történelmi mult ereje és az erős kézzel markolt kard voltak azok a tényezők, amelyek a magyarságot ezen a földön megtartották és ezután is meg fogják tartani.

I. TEREM.

A magyar katona vitézségének ezer éve.

A terem középső kiképzésének mennyezetét Nagymagyarország hatvanhárom vármegyéjének címere díszíti. Az oszlopokon 48-as zászlók. A falakon körben nagyméretű festményeken a magyar katona vitézi tetteinek következő nyolc fontos mozzanatát láthatjuk:

1. ***Honfoglalás és kalandozások kora.*** Tempera festmény Kálti Márk Képes Krónikájából.
2. ***Szent István és Szent László kora.*** Tempera festmény Kálti Márk Képes Krónikájából.
3. ***Tatárjárás kora.*** Tempera festmény Kálti Márk Képes Krónikája alapján.
4. ***Nagy Lajos és Mátyás király kora.*** Tempera festmény. Nagy Lajos törökök feletti győzelmét ábrázoló máriacelli dombormű felhasználásával.
5. ***A török háborúk kora.*** Tempera festmény. Egykorú metszetek felhasználásával.
6. ***A kuruc háborúk kora.*** Tempera festmény. Egykorú metszetek felhasználásával.
7. ***Szabadságharc.*** Tempera. Pettenkoffen festménye után.
8. ***A modern háborúk.*** Világháború kora.

II. TEREM.

Hősök terme.

A hatalmas kördombormű tárgya a magyar katona hősiességének jelképes ábrázolása. A dombormű a magyar történelem ezer évét, mintegy megszakítás nélküli küzdelmét mutatja be a honfoglalástól a modern háborúig. A terem kiképzésével való gondolati kapcsolat kifejezője annak, hogy a hősök életüket a magyar állameszmét jelképező Szent Koronáért áldozzák. A kandeláberen tisztelgésre hajtott 48-as zászlók vannak.

III. TEREM.

Magyar haditechnikai találmányok.

A magyarnak éltető eleme a harc. Ezért volt felszerelésünk és haditaktikánk mindig új és korszerű. A honfoglalástól el egészen napjainkig a haditalálmányok egész sorával előkelő katonai helyet biztosítottunk magunknak Európában. A kengyelt és a cselvető bekerítő harcot mi honosítottuk meg Európában és velük mindjárt biztosítottuk is fölényes és erős katonai helyzetünket. A folytonos harc közben állandóan csiszoltuk tudásunkat és katonai találmányunkkal győzelmet győzelemre halmoztunk. A jelenlegi háborúban oly nagy szerepet játszó ejtőernyő, torpedó, aknavető, mágneses akna, kézigránát, légcsavar, gázálarc, tank, géppuska és lángszóró mind m a g y a r találmány, csak zseniális feltalálóikról elfeledkezett az utókor. A kiváló magyar feltalálók találmányaikkal jóval megelőzték kortársaikat és öregbítették jó hírnevünket.

Magyarország Európa védőbástyája.

Ezer évig egyedül védtük Európát a betörő tatár és török veszedelmek ellen. A kép azt ábrázolja, hogy amíg a magyarság élet-halálharcot vívott és a súlyos harcokban elgyöngült, ugyanakkor megvédte a keresztény kultúra alkotásait és biztosította az európai civilizáció továbbfejlődését.

Magyarország harca az új Európáért.

Történelmi hivatásunkhoz és hagyományainkhoz híven ma is ott harcolunk az új Európáért folyó küzdelemben. Magyaror-

ság fogott először fegyvert Európában, hogy a bolsevizmus rémét előzze hazánkból és ezzel nyugat felé való terjeszkedési lehetőségét megakadályozza. Ma is elsők között voltunk, akik fegyvert fogtak a vörös veszedelem eltiprására. A magyar, német, olasz és finn katonát ábrázoló dombormű azt illusztrálja, hogy Európa védelmét ma már nem egyedül, hanem hatalmas szövetségeseinkkel együtt látjuk el.

Európáért folyó harc eddigi eredményei.

Az anyagok gigászi harcában a lelkileg jobban felkészült katona: az új Európa embere győzedelmeskedik a lélektelen anyag, gép és embertömeg felett. Ha figyelmesen nézzük ezeket a számadatokat, akkor a végső győzelembe vetett hitünk még jobban megerősödik.

IV. TEREM.

Magyar hadvezérek terme.

A folytonos harc megkövetelte, hogy az ország feje necsak jó politikus, hanem jó katona is legyen. Vezéri, királyi és kormányzói címek egyszersmind jó hadvezéreket is jelentettek, akik nem egyszer életüket adták hazájukért. A domborműveken megelevenednek a legnagyobb hadvezérek alakjai, kiknek tudása és kiváló hadvezetése oly sok dicsőséget szerzett a magyar névnek. Elvonulnak előttünk a nagy magyar hadvezérek: Árpád, Szent László, Hunyadi János és Mátyás, Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrinyi Miklós és Görgey Arthur. A terem díszhelyén Kormányzó Urunk mellszobrát láthatjuk, mint a magyar katonai történelem egyik egyenrangú hadvezérét és napjainkban is dicsőségesen küzdő hadseregünk legfőbb Hadurát.

V. TEREM.

Haditengerészet fegyvertényeinek terme.

Katonai készségünket bizonyítja az a tény is, hogy a tengeri harcokban is mindenkor megálltuk a helyünket. A haditengerészet dicsőséges emlékű csatáiból magasan kiemelkedik az otran-

tói ütközet, melynek most ünnepeljük 25 éves fordulóját. A hatalmas modell a csata legválságosabb pillanatát ábrázolja. A zseniális hadvezetés igen jó példája volt ez a csata, mert szinte nevetséges volt, a hihetetlen túlerőben levő ellenségnek a számban kicsiny magyar erők előli megfutamodása. Eredeti fényképfelvételek és emléktárgyak egészítik ki a csatában résztvett hajók modelljeit. Az okmányanyagban láthatjuk azt a fotókópiát, amely Kormányzó Urunknak, mint a »Novara« parancsnokának egy hősi halált halt matróz szüleihez küldött részvétlevelét örökítette meg. Itt láthatjuk az angol admiralitásnak és a »Novara« parancsnokságának a lefolyt ütközetről szóló eredeti jelentéseit. A fényképfelvételeken láthatjuk, amint Főméltóságú Urunk hordágyon fekszik sebesülten a parancsnoki hídon és ugyanőt az egyik hadikórházban, mint két mankóval járó lábadozó beteget.

VI. TEREM.

Fegyver fejlődéstörténeti terem.

A számbelileg túlsúlyban levő ellenséggel mindenkor csak jobb hadvezetéssel és jobb fegyverrel tudtuk a küzdelmet felvenni. A haditechnika sok olyan újítást köszönhet a magyar katonának, amely az első pillanatban talán nem is látszik jelentősnek, mégis új fejlődésnek az alapját vetette meg. Érdekes végignézni a puska fejlődését az egyszerű kovácsolt vascsőtől a modern automata fegyverig. Sok-sok véres csatát látott nyilak, buzogányok, dárdák, fokosok keretezik a vérfoltos kurucföveget, 48-as piros sipkát és a mai honvédsapkát. Megilletődve nézhetjük ezeresztendős katonai dicsőségünk emlékeit.

VII. TEREM.

A keleti fronton zsákmányolt anyagok.

Tárgyi bizonyítékát láthatjuk annak, hogy ellenségeink hadieszközeik elkészítésénél inkább a nagy számbeli tömegtermelésre törekedtek, mint a minőségre. Lőfegyverek, gázálarcok, rádiók, aknák tömegén látjuk a silány tömegtermelést, mellette pedig a kiváló magyar hadiipar termékeit.

VIII. TEREM.

A magyar hadműveletek terme.

Nagy világtérképeken láthatjuk, hogy nincsen a földön olyan terület, ahol magyar katona, akár országvédelem, akár pedig kalandvágytól űzve, meg ne fordult volna. Bulcsu már 970-ben végigjárta csapataival Európát és olyan menetteljesítményt ért el, ami ma a gépek és motorok idejében sem fordul elő. Ezeresztendős történelmünk tanúsága szerint, nekünk magyaroknak mindig nagy túlsúlyban levő ellenséggel szemben kellett helytállanunk. A modern hadvezetés minden eszközét megtaláljuk a térképeken.

A kiállítást Kovács József okl. építőiparművész és dr. Bajó Gyula műtörténész tervezték.

Kivitelező művészek: dr. Bajó Gyula műtörténész, Berki János festőművész, Kovács József építő-iparművész, Farkasfalvi M. Gyula szobrászművész, Musti Viktor szobrászművész, Takács István és Tallós Móric festőművészek.

*
* *

A múzeumok lépcsőzetén elhelyezett két-két kandeláber a történelmi nevezetességű Attila-serleg felnagyított mása.

Az Egyesületközi Együttműködésben résztvevő egyesületek

Baross Szövetség,
Bartha Miklós Társaság,
Egészségpolitikai Társaság,
Erdélyi Férfiak Egyesülete,
Fiatal Magyarság Szövetség,
Hargita-Váralja Jelképes Székely község,
Honszeretet Egyesület,
Hungária Magyar Technikusok Egyesülete,
Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetsége,
Magyar Gyógyszerészek Nemzeti Szövetsége,
Magyar Képírók (Művész-társaság)
Magyar Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetsége,
Magyar Mérnökpolitikai Társaság,
Magyar Nemzetpolitikai Társaság,
Magyar Orvosok Nemzeti Egyesülete,
Magyar Út,
Magyar Ügyvédek Nemzeti Egyesülete,
Országos Közgazda Testület,
II. Rákóczi Ferenc Országos Kuruc Egyesület,
Országos Protestáns Diákszövetség,
Országos Szent István Fiúotthon,
Országos Széchenyi Szövetség,
Sol Club,
Soli Deo Gloria Szövetség,
Sas-Kör,
Turul Szövetség.

Szabó Ödön terve

A bécsi vásár magyar kiállítása

MAGYAR KIÁLLÍTÁSOK KÜLFÖLDÖN

Írta RADNÓTI ISTVÁN

Mai életünk jellegzetes tartozéka a propaganda. A film, a rádió, a repülőgép korában világnézetek, nemzetek, pártok és egyesületek egyaránt lélegzeni sem tudnak megfelelő propaganda nélkül. Varázsszó lett ez a fogalom ; a rohanó életű embert lüktető tevékenységében csak megfelelő hatásos eszközzel lehet megállítani és valamilyen témára, ügyre figyelmét felhívni ; a 20. századnak száguldó, modern életében csak modern eszközökkel lehet a szellemi és gazdasági harcokat lebonyolítani, a propaganda ezért szélesbedik mindjobban és jobban és veszi igénybe a technika legfrissebb alkotásait : a filmet, a rádiót, a repülőgépet. A reklámnak és a propagandának ma már külön tudománya van, külön szakemberei és az üzleti magánreklám teréről a pártok harcán keresztül népek és világnézetek legfontosabb eszközévé emelkedett. Azokban az országokban ismerték fel legelőször a propaganda szükségességét, ahol fiatalemberek ülnek a kormányrúdnál. Itt ezeknek a keze alatt bontakozott ki a nagyarányú propagandamunka s vált a modern haladás leghatásosabb eszközévé.

A gazdasági életben is ma már modern eszközökkel törekszenek a gazdasági érdekek, a piacok megszerzésére. Ezek között igen fontos helyet foglalnak el újabban a nemzetközi vásárok és kiállítások, amelyek a régi árumintavásárok csupán árut bemutató célján kívül nemzetközi propagandaeszközzé fejlődtek, amelyeket minden állam szívesen vesz igénybe, hogy azon nemcsak gazdasági portékáit, hanem nemzeti kultúráját, történeti multját, szellemi és gazdasági fejlettségét is bemutassa. A nagy párisi, milanói, bécsi, baseli, lipcsei és budapesti nemzetköz vásárok minden évben többet és többet nyujtanak a közönségnek. Ma már azokra nemcsak a kereskedő megy el, hanem távoli országok lakosságának ezrei is a különböző társasutazások segítségével tömegesen keresik fel ezeket az ünnepi megmozdulásokat, hogy szórakozzanak és tanuljanak. És itt tűnik ki az újszerű propaganda újszerű eszközeinek a hatása ; ezek a vásárok nem száraz árubemutatók, hanem kulturális és gazdasági események különböző ünnepségekkel, hatásos tömegszórakoztató és oktató eszközökkel, amelyek a szorosan vett gazdasági szakembereken és magának a kereskedelemnek és iparnak érdeklődési körén túl a fogyasztóközönség milliós tömegeinek érdeklődését is lekötik. A legnagyobb európai államok ezeken a nemzetközi vásárokon mindig megjelennek. Kollektív kiállításaik külön pavillonjai már magukban véve is építészeti remekművek ; hiszen itt a nemzetek egymásközötti versenyéről van szó, ahol idegenforgalmi, külkereskedelmi propagandát milliós tömegek körében lehet csinálni. Maguk a vásárok, ha magánjellegű szervezetük van is, mindig élvezik az állam anyagi és erkölcsi támogatását, sőt vannak államok, ahol az ilyen nemzetközi vásárokat maga az állam, vagy annak valamelyik hivatala rendezi.

Magyarország sem marad el ma már ezekről a nemzetközi vásárokról. Míg azelőtt leginkább magáncégek vettek azokon részt, most hivatalos magyar kollektív kiállítások igyekszenek országunkra a vásárok publikumának

Turkő 1936. dec.

figyelmét megfelelő és hatásos eszközökkel felhívni. Ezeknek a kiállításoknak egyöntetű megrendezése a M. kir. Külkereskedelmi Hivatal feladata, amely az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatallal együtt friss, modern és művészi eszközökkel és hatásos attrakciókkal nemcsak méltóképpen veszi ki a szerepét a legnagyobb nemzetek seregszemléjéből, hanem — és ezt büszkén mondhatjuk — sokszor példát is mutat és az élen halad a propaganda eszközeinek felhasználása terén.

A külföldi szakemberek a külföldön megjelenő magyar gazdasági vonatkozású kiállításoknak különösen művészi egységét és újszerűségét emelik ki. Néhány évvel ezelőtt, amikor külföldi gazdasági propagandánk egy kéz irányítása alá került, különösen az adatoknak, statisztikáknak grafikus ábrázolása terén hozott újszerűt Magyarország. A száraz statisztikai adatok és számok tömkelegét olyan formában feltálalni a laikus közönség elé, hogy az azokra felfigyeljen és a közölni akart mondanivalót meg is jegyezze, igen nehéz feladat volt mindig. Magunkról tudjuk, hogy a legérdekesebb és hatásosabb statisztikai anyagnak szürke, egyszerű grafikonjait unalommal nézzük, sőt egyéb látnivaló mellett egyszerűen észre sem vesszük. A Külkereskedelmi Hivatal volt az, amely ezen a téren, joggal mondhatjuk, egyenesen forradalmat csinált: a fiatal magyar grafikus és iparművész nemzedék legjobbjait választotta ki, akik azután megfelelő szakszerű irányítás mellett olyat produkáltak, ami kiállítástechnikában egyenesen iskolát jelentett.

Ezeknek a különleges grafikonoknak nagy sikerére legjellemzőbb, hogy egy párisi nemzetközi kiállítás vezetősége is felhívta rájuk a résztvevő államok figyelmét. Ezt a kiállítást az 1927-ben Charles Gide és Aristide Briand által alapított Comité Français d'Union Douanière Européenne rendezte Párisban «Exposition Européenne» elnevezés alatt. Az összes európai államokhoz, illetve azok különböző érdekelt szerveihez intézett körlevél második oldalán olvashatjuk a következőket:

«Nous recommandons particulièrement d'exposer des Graphiques en couleurs et des Statistiques rendues intéressantes par l'illustration, du genre par exemple, des Graphiques et Statistiques édités par l'Office du Commerce Extérieur de Hongrie.»

Ennek a látszólag kis sikernek fontosságát nem kell külön is hangsúlyoznom.

Itt különösen Szabó Ödön grafikus művészünké az érdem, aki mellett Basilides Barna, Basilides Sándor, Zajtay Szabó Lucy, Szentimrey Teréz, Lenhardt György művészeink neveit emelhetjük ki.

Az Olaszországgal való erős gazdasági kapcsolataink következtében a milánói Nemzetközi Vásárról Magyarország nem igen szokott elmaradni. Míg azelőtt a milánói Vásár egyik szerény, eldugott fabódéjában szerénykedett a magyar kiállítás, addig ma már az olaszok által rendelkezésünkre bocsátott hatalmas kőépület fogadja magába a magyar kiállítás minden évben szebb és hatásosabb anyagát. Rendezőink igen ügyelnek arra, hogy a magyar kiállítás sohase ismételje önmagát, hanem minden évben más és más tálalásban, más és más eszközök segítségével igyekezzék az olasz és a messze országokból Milánóba özönlő közönséget megismertetni a magyar exportcikkekkel és felhívni figyelmüket Magyarország idegenforgalmi értékére.

A milánói Vásáron különösen a fejlett olasz és német kiállítás-technika milliókba kerülő eszközeivel kell megküzdeni, nem is szólva arról, hogy a magyar szervezők rendelkezésére álló anyagi eszközök azokhoz képest igen szerények. Ezért le kell mondanunk a monumentális nagy dimenziók, a drága és nemes anyagok lenyügöző és tobzódó hatásáról. Ennél azonban sokszor nagyobb vonzóerőt gyakorol a magyar kiállítások finomabb, decensebb, művészibb és a magyar népművészet bájos elemeivel tarkított megjelenési formája. És itt meg kell állanunk egy pillanatra. Ha bármit mondanak is a külföldön született művészi irányokat utánzó építőművészeink arról, hogy mennyire nem szabad a magyar népművészet formaelemeit épületekre felvinni, külföldön elsősorban az hat, ami különleges, ami eredeti, ami színes és általában más, mint amit otthon mindennap látnak. Ezért nincs igazuk a magyaros díszítő elemeket kárhoztató művészeinknek, különösen akkor nem, ha ilyen nemzetközi seregszemlékről, nemzetközi kiállításokról van szó. A külföld sok tekintetben már megcsömörlött a síma felületek, dísznélküli kockaépületek, beton, az üveg és a fém egyhangúságától. Különösen ott kell az épületekbe és dekorációkba magyar ornamentikát belevinni, ahol nem állandó használatra, lakásra szánt épületekről van szó, hanem csupán rövidebb ideig álló, kiállítási célokat szolgáló nem masszív építkezési és dekoratív formákról. Ezeknél elmaradhatatlan szükségesség az, hogy a megfelelő építészi irány mellett a figyelem, az érdeklődés felkeltésére a magyaros jelleg, a népművészeti ornamentika és a magyaros népies formák sohase hiányoz-

A lipcsei nemzetközi baromfivásár magyar csoportja

zanak, mert csak ezzel tudunk a nagy nemzetek versenyében valamilyen különleges hatást, valamilyen különleges felkiáltójelet mutatni, megjelenésünknek lenyügöző, csodálatra és érdeklődésre késztető erőt biztosítani.

A legutolsó Bécsi Vásáron a magyar kiállítás egészen eredeti módon igyekezett az idegenforgalmi és az exportpropagandát egyesíteni és ez a bécsi fejlett iparművészet legelső képviselőinek egyhangú kritikája szerint elsőrangúan sikerült is. Az egész magyar kiállítás itt kisebb arányú színpadokból állott, amelynek háttere Magyarországnak egy-egy idegenforgalmi szempontból jellegzetes vidéke volt és ez előtt kulisszaszerűen jellemző jelenetek kíséretében kerültek bemutatásra legfontosabb kiviteli cikkeink. Így például az egyik színpad háttere a Balaton panorámáját mutatta a tihanyi mólóval, fürdőzőkkel, az egyik oldalon szőlődomb emelkedett, szőlőlugasból öreg magyar lép elő, aki tálcán balatoni borokat hoz, az előtérben buzsáki terítővel leterített kecskelábú asztal, rajta a Balaton-vidék jellegzetes borfajtái palackokban, fütyü ökben, korsókban és poharakban, valamint csemegeszőlő és egyéb speciális magyar élelmicikkek.

A világ 50 államának propagandakészségét és kiállítás-rendezői fejlettségét mutatta be igen érdekesen a Lipcsében a nyáron rendezett Nemzetközi Baromfi Kiállítás, ahol egyforma területen és körülmények között résztvevő államok baromfitenyésztésük jellegzetességét és fejlettségét igyekeztek szemléltető módon a világ minden tájáról összesereglett baromfitenyésztők előtt bemutatni. Magyarország itt sem maradt el a többiek mögött, sőt az olaszok diorámákkal, világítási effektusokkal, mozgó grafikonokkal és táblákkal kissé túlzsúfolt kiállítása és a tiszta fehér falak egyszerűségével ható dán kiállítás mellett a magyar kiállítás volt eredetisége, magyarsága és egyszerűsége mellett, igen sokak véleménye szerint, a leghatásosabb. Az angolok, mint mindig, itt is túlzsúfolták kiállításukat, Amerika egyhangú, sablonos grafikonjai, kisalakú fényképei és gépírásos felírásai azt mutatták, hogy a rendezésben művészkezek nem dolgoztak. Szép volt Svédország, Hollandia és Jugoszlávia csoportja; Románia kiállítása, dilettáns falfestményeivel és rossz fényképeivel teljesen elmaradt a mai igények mögött.

A világ építő és iparművészei, reklám és propaganda-szakemberei érdeklődésének homlokterében ma a jövő évben rendezendő párisi világkiállítás áll. Az 1936-ban teljes hat hónapig tartó és körülbelül 5 millió embert mozgosított bruxelles-i világkiállítás hatalmas anyagi és erkölcsi eredményén felbuzdulva a jövő évben a franciák rendeznek világkiállítást és a modern technika, iparművészet, mozgás és a fény alkalmazásával tündérkertté igyekeznek varázsolni a Szajna partját és az Eiffel-torony előtti parkterületeket. Ezen a nagy világseregszemlén Magyarország is részt vesz.

A magyar részvételt külön hatáskörrel felruházott magyar kormánybiztos intézi, aki mellett az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal és a M. kir. Külkereskedelmi Hivatal vesz részt az előkészítés munkájában.

A poseni vásár magyar kiállítása

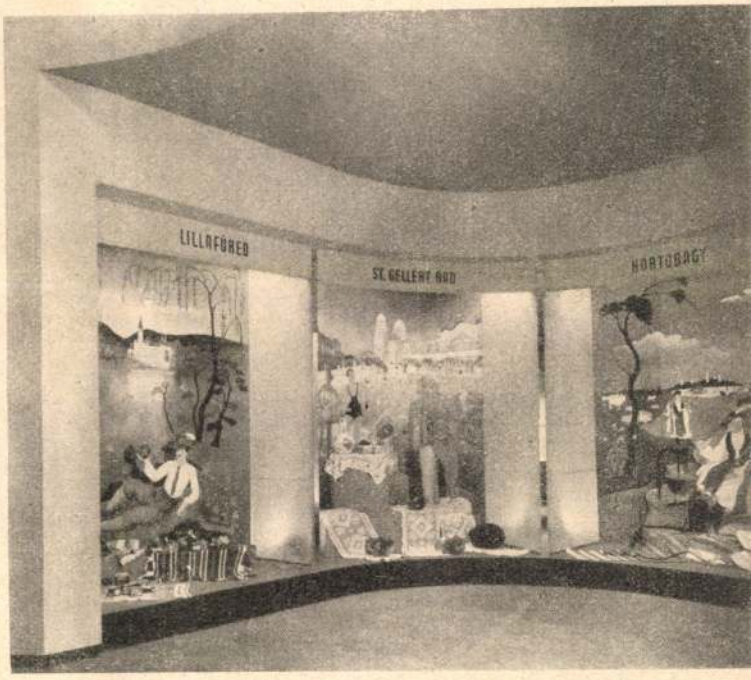

Szabó Ödön terve

A bécsi vásár magyar kiállítása

Magyarország a többi nemzetekhez hasonlóan külön pavillont épít. A belső berendezés művészi kiképzéséről külön művészi bizottság tárgyal, amelyben a magyar képző- és iparművészet legkiválóbbjai foglalnak helyet. A 9 millió lelket számláló ország természetesen a nagy világhatalmak gazdasági és kulturális mérkőzésében nem veheti fel egyenlő fegyverekkel a versenyt, azonban ennek ellenére a párisi Világkiállítás magyar pavillonja hűségesen fogja visszatükrözni országunk kulturális és gazdasági törekvéseit. Nem a méretek kolosszális súlyával, nem megdöbbentő arányokkal, hanem egyszerű, de fínom, artisztikus eszközökkel fog, Magyarország a világ milliói előtt ezen a Világkiállításon az utóbbi évek kiállítástechnikai tapasztalatainak és a magyar gazdasági és kulturális propagandának újszerű eszközeivel bemutatkozni. Bár az előkészületek még nincsenek véglegesen lezárva, az eddigi tárgyalások alapján már kialakult a magyar kiállítás végleges terve. A reprezentációs terem, a Salle d'Honneur igyekszik a legtisztább művészi eszközökkel Magyarország multját és Európa életében jelentős kultúráját érzékeltetni és érdeklődést kelteni a kicsiny, de sok értékes nemzeti tulajdonsággal rendelkező nép iránt. Idegenforgalom terén elsősorban Budapestet mint fürdővárost igyekszik az újszerű képanyag, sok dioráma és egyéb modern kiállítástechnikai eszköz bemutatni. Az iparművészeti részben a modern és világszerte híres kisplasztika, kerámia, harmónikusan olvad egybe a magyaros kézimunkákkal és fafaragásokkal. A nagyipar termében felvonulnak mindazok az exportcikkek, amelyek az egész világon márkát jelentenek. Az árúk bemutatását hatásossá teszi egy világító exporttérkép, amely külön eges mechanikai szerkezet segítségével gombnyomásra mutatja be az egyes exportcikkek adatait. Művésziesen elrendezett interieurökben a magyar lakásművészet, a kisipar és különböző, a lakásberendezéssel kapcsolatos iparágak érzékeltetik a magas nívójú magyar lakáskultúrát.

Egy intim hatású, barátságos, úri kényelemmel berendezett szobába lép ezután a látogató; egy vidéki magyar kastély vadászszobája ez, mely a magyar vadászati lehetőségekre óhajtja a külföld figyelmét felhívni. Magyarország, a vadászok Eldorádója, vadban igen gazdag. Remélhető, hogy ebben a vadászszobában bemutatott vadásztrofeumok, fényképek sok vadászt fognak Magyarországra csalogatni. Az agrár-rész egyik legfontosabb része lesz a magyar pavillonnak. Magyarország természeti és klimatikus adottságai különösképpen értékessé teszik a magyar mezőgazdasági termékeket. Ezt a legjobban bizonyítja az a tény, hogy a magyar agrártermékek a nyugateurópai államokban igen jó hírnévnek örvendenek és a márkázott árucikkek iránt igen nagy a kereslet. Hatásos művészi keretek között vonulnak itt fel a magyar mezőgazdaság termékei, a növénytermelés és állattenyésztés jellegzetes eredményei, melyeknek bemutatását hangulatossá teszi a mezőgazdasági csoport közepén elhelyezett intim hatású belső udvar, ahol a kiállítás tartama alatt a magyar kertészet különleges termékei, illatos virágok, s köztük csobogó szökőkutak, kedves szobrok nyujtanak pihenőt a sok látnivalótól elfáradt szemeknek. Hogy a legmodernebb propagandaeszköz se maradjon el, kis mozgóképszínházban az egész kiállítás alatt, reggeltől estig művészi hatású hangosfilmek varázsolják a nézők elé a magyar tájak, Budapest, a magyar városok, a magyar mezőgazdaság és ipar gazdag látnivalóit.

A magyar kiállítást kiegészíti még a hozzácsatlakozó magyar vendéglő, ahol a világhírű magyar konyha, a híres tokaji aszú, barackpálinka, a magyar paprika, tésztaneműek stb. stb. a valóságban is megízlelhetők. A kiállítás tartama alatt esténkint az egyik leghíresebb magyar cigányzenekar fogja szórakoztatni a Világkiállítás közönségét.

A milánói vásár magyar kiállításából

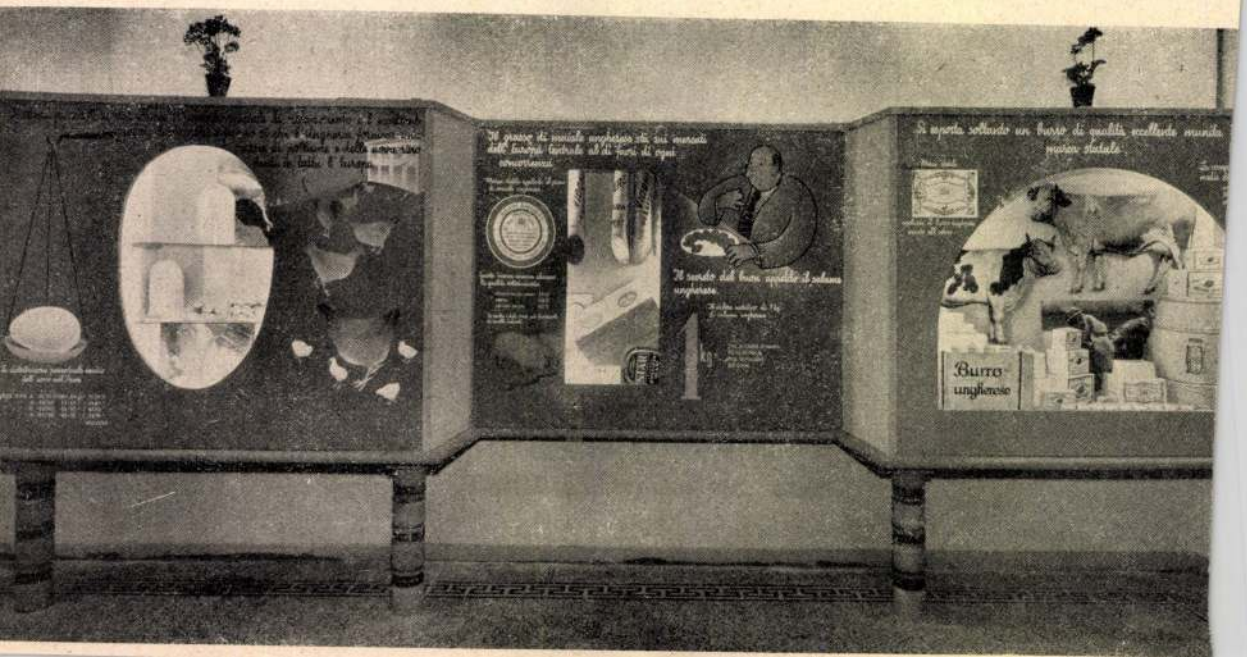

A MAGY. KIR. KÜLKERESKEDELMI HIVATAL

Külkereskedelmi viszonyaink kedvező fejlődésében nagy szerepet játszik a M. Kir. Külkereskedelmi Hivatal, amely a felállításakor megbízást kapott a kormánytól az exportpropaganda megfelelő megszervezésére, továbbá gazdasági szempontból fontos külföldi helyeken kiállítások rendezésére is.

A feladat nem volt könnyű. Hiszen sok olyan területet kellett megmunkálni, amely magyar szempontból még ugarnak volt tekinthető. S ezért döntő jelentősége volt annak, hogy milyen elgondolás szerint történik a Hivatal nagyjelentőségű munkájának a megindítása. Örömmel kell megállapítani, hogy ez az indulás igen szerencsés terv alapján történt. Az országnak, nemzetünknek igen nagy előnyöket adott az, hogy dr. Winchkler István, a M. Kir. Külkereskedelmi Hivatal akkori elnöke, jelenlegi kereskedelemügyi miniszter, ebbe a munkába — a széttagozódás elkerülése végett — bevonta az összes érdekelt szerveket és az iparművészet, illetve háziipar fejlesztésével megbízott Országos Magyar Iparművészeti Társulatot.

A Hivatal nagyjelentőségű és eredményes munkájánál döntően esett latba az a körülmény, hogy propaganda-programmjának megállapításánál mindig figyelembe veszi az említett szervek speciális érdekeit is, sőt magának a programmnak a megállapítását is ezekkel a szervekkel karöltve végzi.

A M. Kir. Külkereskedelmi Hivatal és az Országos Magyar Iparművészeti Társulat a szoros együttműködése eredményeként sikerült a nemzetközi vásárokon a magyar háziipart és iparművészetet kollektív csoportokban szerepeltetni a társulat felügyelete alatt, ami az egész szakma megjelenésének sokkal magasabb nívót biztosított a korábbival szemben. A társulat felügyelete mellett sikerült nagyrészt kiküszöbölni az értéktelen bazári áruk árusítását és kiállítását a külföldi vásárokon és a magyar iparművészet és háziipar szereplését — közös munkával — a kollektív bemutató értékes és dekoratív részévé tettük.

A Külkereskedelmi Hivatal felállítása óta az Országos Magyar Iparművészeti Társulat a Hivatal következő kiállításain vett részt:

1933. évben: a milanoi nemzetközi, a bari-i nemzetközi, a párisi nemzetközi vásárokon.

1934. évben: a bécsi nemzetközi, a milanoi nemzetközi, a bari-i nemzetközi vásárokon.

1935. évben: a milanoi nemzetközi vásáron, a bruxellesi világkiállításon, a müncheni REKOFA kiállításon, a londoni „Ideal Home" kiállításán.

Önálló kiállítással szerepelt részbeni közreműködésével a hivatalnak az OMIT:

1934. évben: a lipcsei tavaszi vásáron, a chicagói világkiállításon.

1935. évben: a bécsi tavaszi vásáron.

Mind e kiállítások két szempontból bírtak fontossággal. Egyrészt, mert igen jelentős forgalom lebonyolítását tették lehetővé a kicsinybeni, közvetlen eladás révén, másrészt igen tekintélyes nagybani üzletkötések eszközlését jelentették a kiállítók részére. Rendkívül sok új üzleti lehetőség támadt ezen a réven a magyar exportőrök számára, ami nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a háziipari, illetőleg iparművészeti exportstatisztika olyan érdekes számokat tudott az 1935-ös esztendőben kimutatni.

Mindezek alapján kétségkívül megállapítható, hogy a M. Kir. Külkereskedelmi Hivatal illusztris vezetőségének eredeti elgondolása, mely szerint a legalkalmasabb megjelenési forma a magyar háziipar és iparművészet részére az ilyen külföldi reprezentációkon az OMIT kollektív bemutatója, teljesen beigazolódott.

A Hivatal 1935. év elején történt újjászervezése alkalmával az ipari csoport kebelén belül külön háziipari osztályt szervezett, mely természetesen az OMIT-tal karöltve igyekszik a háziipari termékek külföldi exportját a rendelkezésre álló eszközökkel elősegíteni, különösen ügyelve arra, hogy a külföld elsősorban kifogástalan minőségű árut kapjon, másrészt pedig, hogy csak olyan áru kerüljön kivitelre, amellyel a külföldi piacokon az értékesítést állandósítani lehet. Az osztály ezenkívül különösen arra ügyel, hogy a kivitelre dolgozó háziipari termelés a külföld igényeihez és ízléséhez alkalmazkodjék. A Hivatal ezenkívül közvetlenül tanulmányozza a háziipari termelést, hogy így tájékozódást szerezhessen a különböző háziipari ágak és vidékek teljesítőképességéről; erre azért van szükség, hogy az érdeklődő külföldieket megbízható módon lehessen informálni.

Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat vezetősége a társulatban tömörült iparművészek, műiparosok és háziiparosok éppen most, amidőn a társulat félévszázados fennállása alkalmából rendezett jubiláris kiállításon a legkiválóbb magyar erők istenadta tehetségükkel és kiváló tudásukkal az egész ország elismerését szerezték meg, őszinte köszönettel adóznak azért a szeretetteljes támogatásért, amelyben őket a M. Kir. Külkereskedelmi Hivatal külföldön részesítette. Igaz hála illeti a Hivatal kiváló vezetőit és tisztviselőit, akik a mai szűkös anyagi lehetőségek között is — hatásos munkájukkal — a magyar munka számára oly sok siker elérését tették lehetővé. Itt elsősorban a Hivatal volt kiváló elnökére: dr. Winchkler Istvánra gondolunk, akit nehéz munkájában e téren oly kiváló munkatársak támogattak mint: Kunder Antal a jelenlegi kormánybiztos, Tóth B. László a propaganda osztály vezetője, Fülep Jenő a háziipari osztály vezetője, továbbá Radnóti István főelőadó és Szabó Ödön grafikusművész mint előadó.

SZABLYA JÁNOS

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1935.

·KRÓNIKA·

A BELÜGYMINISZTER A MŰVÉSZETÉRT. Kozma Miklós belügyminiszter nagyjelentőségű rendeletet intézett az ország összes megyéinek s városainak vezetőihez. Utasította őket, hogy a művészi s iparművészeti jellegű tárgyak megvétele előtt kérjék ki az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács szakszerű véleményét. Igen helyesen hivatkozik a miniszter arra, hogy a vételár fejében valóban művészi értéket kell kapniok és a mai súlyos gazdasági helyzetben a művésztársadalomra fokozott figyelemmel kell lenni. Valóban sokszor panaszolt hibáknak orvoslására tett itt intézkedést a belügyminiszter. Tudjuk, hogy a legnagyobb jóakarat mellett is hányszor kerültek a közigazgatás vezetőembereinek birtokába művészietlen kontármunkák és ezzel nemcsak a valódi művészeket érte károsodás, hanem a hivatalok és intézmények is rosszabbul jártak. Azt kell reménlünk, hogy a miniszter nemes intenciója és a helyesen megválasztott véleményező fórum jótékony hatással lesz iparművészeink hatósági foglalkoztatására is.

MÜNCHEN IPARMŰVÉSZETE. A bajor iparművészet legnagyobb egyesülete mostanában tartotta ezévi közgyűlését. Ezen örömmel állapították meg, hogy az egyesületnek az elmult évben negyven százalékkal gyarapodtak a jövedelmei. Ez lehetővé tette, hogy a megtakarított összegekből mintegy húszezer márkányi összeget fordíthattak vásárlásokra, segélyekre és anyagok beszerzésére, melyeket iparművészeknek kihiteleztek. A fiatal nemzedékből sokakat tanulmányútra küldtek ki a lipcsei vásárra. Az egyesület sürgős pályázatot írt ki utazási emléktárgyakra és a jövő évi sport-olimpiász számára készítendő versenyjutalmakra. Természetesen az iparművészeti munkaközvetítésben is erős szerepe volt az egyesületnek. A bajoroknak ez a nagymultú iparművészeti társulata, a Bayerischer Kunstgewerbeverein az elmúlt napokban ünnepelte 85-ik évfordulóját. Ez alkalommal a mi társulatunk is meleghangú üdvözlő iratban köszöntötte a nagyérdemü bajor egyesületet. N.

MÚZEUM-NAGYOBBÍTÁS. A zürichi iparművészeti múzeum mostanában nyitotta meg az épület kibővítése folytán nyert új termeit. Ezzel a múzeumnak főleg eddig elrejtett kincsei kerültek a látogatók szemei elé. Kivált a keletázsiai és egyéb exotikus gyüjtemények jutottak erősen érvényre. A kínai és japán tárgyak mellett Jáva, Szumatra, Celebes és Sumba ritka érdekességű holmijai tanuskodnak magas művészi értékről. A primitív népek gyüjteményében az afrikai, guatemalai, de leginkább a perui inkák kincsei tünnek fel szépségükkel. A jávai batikmunkák és bábjátékok pedig külön vonzóerőt jelentenek.

A RÁDIÓ A MŰVÉSZETÉRT. A berlini művészet új hajlékát nagy nyári kiállítással avatták fel nemrég. A kiállítást ezúttal is zsűri ítélete alapján, de egyetlen felelős vezető jegyzésével hozták létre. A „Művészet Háza" nevet kapta az egykori japán követségi épület, mely így hivatalos központja lett mindennemű képzőművészeti kiállításoknak. Ez alkalommal érdekes újítást is vezettek be a művészeti propaganda fokozására. Hat művész előre megállapított napokon előadást tartott a berlini „Rundfunk"-ban s elmondta hogy milyen szándék vezette képe festésénél. Tisztán tárgyi felsorolásokra volt szabad szorítkozni, mellőzve minden művészeti irányzatosságot. A cél az volt, hogy „az ismeretlen" hallgatóban is felkeltsék a vágyat a kiállítás megtekintésére.

EXLIBRIS-DIVAT. A háborúelőtti kedves szokás újra feléledőben van: a könyvjegy újra divatossá lett. Az a nagy fellendülés, mely az utóbbi években világszerte mutatkozik a könyvek terjedésében, életrekeltette a már-már elfeledett exlibrist is. Még egyelőre nem a gyüjtését, hanem csak azt, hogy aki szereti a könyveit, sajátos rézkarccal, vagy linometszettel, esetleg nyomattal díszíti azt, amelyet egyenest a könyvgyüjtő megrendelésére készített egy grafikus. A név betűin kívül rendesen van valami más személyi vonatkozása is a könyvjegynek s ez teszi éppen érdekessé. Minálunk, ahol annyi kitünő fiatal grafikus tud stílusosan hozzáilleszkedni a könyvdíszítés feladataihoz, szintén terjedőben van ez a nemes szenvedély. S az Iparművészeti Társulat a maga részéről is elő akarja mozdítani terjedését, ezért szívesen ajánl megfelelő tervezőművészt, bárkinek aki ezen célból hozzája fordul.

KRUSE-BABÁK. Németországban meleg ünneplésben volt része Käthe Kruse-nak, a híres „babák anyjának". Most volt ugyanis huszonöt éve, hogy első babáit, az összes „karakterbabák" előfutárait világgábocsátotta. Akkor „igazi" gyermeke csak egy volt az iparművésznőnek, akiről élethű babáit mintázta, azóta hét van neki ezekből az örökké izgő-mozgó, nevető, félszeg és kedves modellekből. A babák szerezték meg nagy népszerűségét, de úgylátszik a modellekkel együtt ezek is felserdültek. Kruse asszony most divatbábukat gyárt. Kirakatbabáinak azonban éppen akkora sikerük van, mint egykor játékbabáinak. Ezeket is a természetesség, a mozdulatok egyszerűsége, könnyedsége jellemzi. Ez előnyösen különbözteti meg őket az utóbbi évtized többnyire kificamodott, torzképszerű kirakati bábuitól. A legbüszkébb azonban Kruse az ő „Alvóbabájá"-ra. Ezt a német gyermekvédőnők tanfolyamain hivatalosan használják a pólyázás, csecsemőtornáztatás, elaltatás gyakorlására. Éppen olyan, mint egy igazi kis bébi és természetesen — ez is egyik gyermekét örökíti meg.
N. P.

A NÉMET NÉPMŰVÉSZETÉRT. A nemzeti és népies felé forduló német közhangulat csaknem egyértelműleg kívánta, hogy a népművészetnek állítsanak emléket. De nem holmi merev követ, hanem múzeumot s az maga is eleven, mozgalmas legyen. Folyton váltakozó kiállításai tanuskodjanak a népies iránt mutatkozó vonzalomról. Erre a célra már be is rendezték a Bellevue-kastélyt Berlinben s már meg is nyilt az első kiállítása „Német parasztművészet" címen. A ma is meglévő parasztviseletek-

MDK

Szabó Ödön és Velits Miklós

Nádai P.: Az idei Nemzetközi Vásár. Magyar Iparmüvészet 1937. 93.l.

Szabó Ödönné MDK

Szerepelt a MÁV szegedi képzőművészeti szakkör-
re tanév záró kiállításán.

"Halászbárka"

--: Eredményes munkálkodás egy házi tárlat tük-
rében.

TISZATÁJ. 1962. szept.

Szabó Ödönné

MDK

Szerepelt az 1962. jun 23-án megnyilt kiállításon./

--: Kiállitás nyilt a Vásutás Képzőművész Kör miterméből.

Délmagyarország 1962. jun./[illegible] 24.

MDK

Szabó Ödön és Szabó István épitészek

tervezték az 1942. évi BNV a Szociális Felügyelőség háziipari kiállitásának, a Lábbeli Központ és a Textil Központ pavillonját

Hallósy István: A Nemzet Iskolája. Magyar Épitőművészet 1942. 244.l.

Szabó Pál festőművész térbe helyezett festménysorozata, valamint festménykollázsai többnyire a felszület-motívumból indulnak ki. Vallási ihletésű, az absztrakt expresszionizmus és az informel festészet eszköztárát felhasználó képei – egy új „kálvária-szimbólum" megteremtésének érdekes kísérletei. Az alkalmazott színek, a krómoxid-zöld, az aranyokker és a fekete egymásmellettisége az eszme vizuális megjelenítésének vetülete.

GELENCSÉR ROTHMAN ÉVA

1954
december 28-án született Kecskeméten

1982
a szegedi Tanárképző Főiskolán végzett

1988
a Magyar Képzőművészeti Főiskola
festő szakán diplomázott

1991
óta a kecskeméti Tanítóképző Főiskola
vizuális nevelési tanszékének tanára

Felelős kiadó:
Dr. Beke László, a Műcsarnok főigazgatója
Fotók: Haydu Tamás Terv: Bárd Johanna
A kiállítás rendezője: Gelencsér Rothman Éva

MŰCSARNOK
KUNSTHALLE

A kiállítást a kecskeméti Tanítóképző Főiskola támogatta

A Műcsarnok meghívja Önt

Szabó Pál

FESTŐMŰVÉSZ

Krisztogram

CÍMŰ KIÁLLÍTÁSÁRA

A kiállítást megnyitja

Kalmár Ágnes
művészettörténész

1999. január 7-én, csütörtökön délután
3 órakor a Dorottya Galériában

Budapest V., Dorottya utca 8.

A kiállítás megtekinthető
1999. február 6-ig
vasárnap kivételével
naponta 10–18 óráig

Szabó Pál

FESTŐMŰVÉSZ

Krisztogram

CÍMŰ KIÁLLÍTÁSA

DOROTTYA GALÉRIA, BUDAPEST

KATALÁN SOROZAT IV, 1997–98
FESTMÉNYKOLLÁZS, 120X70 CM

KATALÁN SOROZAT VI, 1997–98
FESTMÉNYKOLLÁZS, 120X80 CM

KATALÁN SOROZAT VII, 1997–98
FESTMÉNYKOLLÁZS, 120X110 CM

Szabó Pál

asztalos

MDK

1835-ben Orosházán asztaloskodott.

SZABÓ FERENC: Értékes adatok egy orosházi iparosmester-család feljegyzéseiben.

ASZTANTÓ KOVÁCS MUZEUM ÉVKÖNYVE . Orosháza. 1960.

135-152.l. 137.l.

M.D.K.

Szabó Pál, csizmadiam.

A peremartoni, csajági és balatonfőkajári egyesült csizmadiacéh ifjúságának cserépkorsója. Feliratból: "... Dékány Legény Szabó Pál..." 1823-ban Palotán készitette Tsillag Sámuel. Veszprémi Bakony Múz. Lsz. 21. Függelék: 48 48. 195.o.

Nagybákay Péter: Veszprémi és Veszprémmegyei céhkorsók. 139.o.

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei. 4. 1966. Veszprém. Kiadja a Veszprém Megyei Múzeumok Igazgatósága. Veszprém.

SZABÓ Pál nemesrendü egri festő. 1832-34-ben 21 éves korában az antik rajzosztálynak és a történeti festészek szakosztálynak a bécsi Képzőművészeti Akadémián /Fleischer 88./.

Nemes Szabó Pál festőt, illetve piktort Egerben 1845-ben irják össze, majd az adózók számbavételénél 1847-ben a város II. negyedének 4. fertályában mint vagyontalan lakik.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Szabó Pál, nemeszendű egri festő M.D.K.

1832-34-ben, 21 éves korában, a becsi Képművészeti Akadémia antik rajz és történeti festőszeti szakosztályán tanul. Egerben, mint festőt, ill. piktort 1845-ben írják össze, majd az adózók számba vételénél, 1847-ben mint vagyontalan szerepel.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 406. old.

Szabó Pál
szobrász

MDK

A szolnoki művésztelep emlék-
plakettje (rézmű)

A belső címlapon.
Művészet, 1962. november.

(Szabó Pál)

címzés

( ) Típusbútor, típus-ház. Forum 1948. 649–657. l

EMI NYOMDA
OLTJA
AJOS-UTCA 18
ALAPÍTÁSI ÉV 1577
.K: 37.473 ÉS 57.124.

BÉLYEGMENTES
(1850/1879. P. M. sz. rendelet megállapított személyes bélyegmentesség folytán.)

iemlékek Országos Bizottsága

Budapest

CSAK JELEN LEMBE	EGYSÉGÁR AP	EGYSÉGÁR f.	ÖSSZES ÁR AP	ÖSSZES ÁR f.	ÖSSZES ÁR AP	ÖSSZES ÁR f.
Mk 37.50					56.25	

*Kelt Budapesten, 193*6. III.6.

< Szabó Pál

cikke

< > Típusbútor, típus-
-ház. Forum. 1948.
III. évf. 649 - 657. l.

F. V. P.:- Exhibition of objects, mainly oriental, from the collection of Mr. Hervey B. Wetzel.

(Boston, Museum of Fine Arts.

Bulletin août, 1914. p. 41-42. 4 fig.

Cette collection renferme des min. persanes

Szabó Pál

bukostervező

1922–24

Éimisk 1930

88. l.

ORSZÁGOS TÁRSADALOMBIZTOSITÓ INTÉZ

Törzskönyvi szám: 282o8 IX.Bp.11.

Az Országos Társad
Müemlékek Országos Bizottsá
nak az 1931 évi baleseti biztos
hagyása ellen benyujtott felszólaml

h a t á r

A felszólamlásnak
282o8 IX Bp.11. sz. f
helyezi és munkaadó épités
sorozott üzemére /: üzemeire:/ kiró
összegü baleseti biztositási járulé

M e g o

Igy kellett határo

dr. Szabó
Pál

Orvos-művész
kiállítás Keszthelyen.
Napló (Veszprém),
1977. máj. B.

Szabó Pál festő

A KPVDSZ-hez tartozó vállalatok grafikusainak képzőművészeti kiállítása tegnap nyílt meg, melyen akvarelljeiért a kiállítás egyik fődíját kapta.

T.L.: Képzőművészeti kiállítás.
Délmagyarország /Szeged/ 1974. okt. 13

Szabó Pál

Karcagi Szurszabó 1869

l.

Győrffyszűr 80 l.

MOB 1976. 82 l

Képpel

di fal-
edeti
töredékei,
ész apsi-
Amennyi-
yulna,
staurálni
hetne
üveletet
nt István
. Ez a
egyik
ártis ki-
gerendás
vagy rendbe-
se. A Szent
ajánlanám
István meg-

Szabó Pál
karcagi szurcabó

l

Szőrffyszűr
MOB 1976.
109. l.

Szabó Pál

Hurszabó
Nagybajom

l. Grőtfyszur
203. l.

Szabó Pál

faragómolnár

Zboró 1683

l.

Balogh fatornyok

3.4. l.

XVII. sz.-i serleg.

I—XVIII. sz.

Szabó Pál

faragómolnár

1683. Zboró

35. l.

Balthal 127. l.

Takáts:

Rajzok a török

világból.

II. köt. 1915

434–435. l.

Tek.

Europa lapkiadó és könyvkiadó rt

Budapest.

V., Rothermere-u. 12 III. 2

Z. Szabó Pál, ifj.

hódmezővásárhelyi tálas az 1896-iki bpesti kiállitáson elismerő Elevelet nyert.

Kishmvtálas 199. l.

DRUCKSACHE!

Müemlékek Országos Birottsága,

ıdeskommission z.Erhaltung d.Kunst-
denkmäler,

Arena ut. 41,

B u d a p es t VI

Z. Szabó Pál itj

Jarchas

l.

Közlezrkiáll

1395. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Szabó Pál

tálas

Hódmezővásárhely

l.

Ezredévéskiáll

XIII. cs. 20. l.

Z. Szabó Pál ifj

tálas

Hódmezővásárhely

l.

Ezredéveskiáll

XIII cs. 20. l.

Szabó Pál

hódmezővásárhelyi tálas.
1904. hódmezővásárhelyi
kiállítás elismerő oklevél.

Kisshuvtálas 199. l.

A MAGYAR ORSZÁGGYŰLÉS
MŰSZAKI HIVATALA

A Müemlékek Országos Bizottságának,

Budapest.

VI., Aréna-ut 41.

Szabó Pál

asztalos

Az 1830-ban végrehajtott ~~templombővítésnél~~ az ~~A legenykarzat~~ asztalos és festőmunkát ~~jótmegujitotta a~~ a ~~domo~~kosi ref. templomban ~~1830-ban~~. fenti végezte.

Debreczeni Lajtó

1932. 32 i. l.

Szabó Pál, sárai

Szabó Pál, sárai, festő, Kecskemétről, 19 éves korában, 1869 okt.-ben iratkozott be és 1871 júl.-ig Wurzinger és Engerth tanítványa volt.

Fleischer Bées

88.l.

Szabó Pál

1876/77 I.

Ferképzomfoiskevk

13 r. 0.

Visegrád.

Jobbra a meredek szikl
ágyúval lőnek, míg tövében a vá
lovas és két gyalogkatona siet,
nak ki és a feléje vezető utat
hadi naszád tüzel, az előtérben
beszélget. Felirata:

VIZZEGRAI

a lap hátán franczia szöveg olva

Rm., mér. a vk. 16.3: 45.6

Szabó Pál

Szabó Pál, festő, Egerből, 21 éves korában, 1832—34 az antik rajzosztálynak és a tört. festészeti szakosztálynak növendéke volt.

Fleischer Bécs

88. l.

Szabó Pál

szül. Egerben, 21 évé

1833

Bécsi akadémia
könyvtár

Katona Lajos dr. II. 238.

SZABÓ PÁL, tobakmester

A Veszprémi Csutorás Ipartestülettel egyesült tobakok
8.-Szabó Pál.-Első adat 1880
260.old

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorasok 241.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10.1971.
Veszprém, 1971

SZABÓ PÁL, tobakmester

1880. febr. 2-án a tobakok, 9-en beolvadtak a csutorás testületbe. Ekkor a gyűlésen 10 választmányi és 3 póttagot választottak, köztük 3 tobak.
A tobakok egyike? Szabó volt. 245.old. 30.jegyz

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorások 241.old

A Veszprém Megyei Muzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém. 1971

Szabó Pálné

MDK

Heves megyei falvédő

Műcsarnok 1960.Képző- és Diszitőművészeti körök kiáll.

Kortárs Galéria

Műkereskedés

Tulajdonos: Szívós János

Egyedi, eredeti,
értékes műalkotások

Nyitva: 10-17-ig

6000 Kecskemét, Rákóczi út 5.

Tel.: 06-20/9475-404

6000 Kecskemét, Rákóczi út 5.

KIÁLLÍTÁS MEGNYITÓJA

1999. nov. 25-én 17^{00}

Amelyre, tisztelettel meghívja Önt, családját és barátait.

A kiállító ALKOTÓ és Szívós János

A kiállított képek megvásárolhatók.

Szabó Pál

Festőművész
(Pilinszki díjas)

Kecskeméten él és dolgozik.

"...Szabó Pál festménysorozatain többnyire egy vallási ihletésű, feszületre emlékeztető motívumból indul ki, és e motívumot rendkívül expresszív és drámai informel felfogásban, a nézőt mély érzelmi állásfoglalásra késztetve dolgozza fel. Az egyes táblák térbehelyezése és bevilágítása fokozza az érzelmi hatást - minden reményünk meglehet, hogy egy merőben új kálvária fog létrejönni....

A Műcsarnok Dorottya Galériájában bemutatott munkáin az ikon-tradíción alapuló festészetének letisztult formájával találkozhatunk...".

Dr. Beke László
művészettörténész

A kiállítást megnyitja **Dr. Turai Gábor Kamil** (Művészeti esztéta)

SZABÓ PÁL 6000 Kecskemét, Március 15. u. 19.

1954-ben születtem Kecskeméten.
1982-ben a szegedi Tanárképző, 1988-ban a Magyar Képzőművészeti Főiskolán kaptam diplomát.
Igen sokat köszönhetek Szabados Árpádnak és Vecsey Csabának. 1990-ben lettem a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának tagja.

I was born in 1954 in Kecskemét.
I graduated from the Teachers' Training College of Szeged in 1982. In 1988 I graduated from the Hungarian College of Fine Arts.
I owe my gratitude to Árpád Szabados and Csaba Vecsey. I became a member of the Studio of Young Artists in 1990.

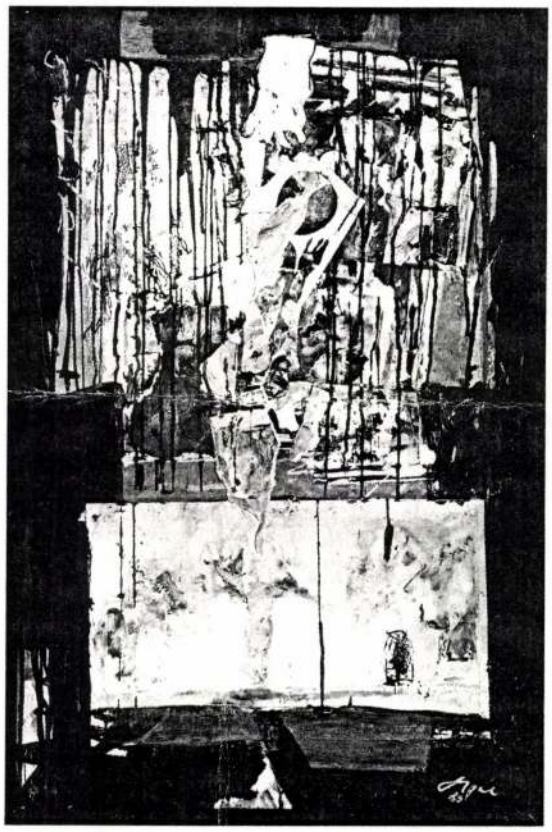

Kálvária, 85x57 cm, 1989.

Kiállítások/Exhibitions:

1985. Hódmezővásárhely
1989. Vác
1990. Eger
Szentendre

SZABÓ Pál

SZABÓ Pál

KIÁLLÍTÓTEREMBEN

Mindenki más – kép

FESTENI ÁLTALÁBAN magányos foglalatosság, hacsak a vásznat nem tekintjük beszélgetőpartnernek. A festők mégis régóta csoportokat szerveznek, hogy a hasonló kollégáknak örülhessenek, vitázhassanak szóban és képeikkel, a közös tárlatokon. Mindig akadtak optimisták – mint *Gauguin* és *van Gogh* –, akik megpróbáltak együtt, közös műteremben festeni. Többnyire nagy harag lett belőle, sőt a nevezettek esetében tragédia. Sok festőnek a társaságot gyakran csak a csoportos kiállítások jelentik. A Magyar Köztársaság Művészeti Alapja most új festő tagjainak munkáiból rendezett kiállítást a Duna Galériában. A kísérlet bevált. Feltehetően az egymás mellett szereplő alkotók többsége eddig nem is ismerte egymást, mégis van valami közös ebben a rendhagyó csoportos tárlatban, mégpedig az, hogy mindannyian tudnak festeni. Igaz, másképpen.

Bangócs Gábor figurális jeleit szinte az életnagyságig növeli, de realizmus helyett a koncept felé tapogatózik, vázlatokhoz illő rajzi virtuozitással. *Raffai* Kinga textilmunkáit is a bravúr jellemzi, de a hagyományok adta keretek között. Igen finom színekkel és jó kompozíciós érzékkel emeli képpé, amiről eddig úgy tudtuk, „csak" ruhakiegészítő. Az amerikai ötvenes évek csurgatott festészetének irányában találhatók *F. Balogh* Erzsébet műveinek előzményei. Lendületes temperaképei a keleti gesztusfestészettel ugyanúgy rokoníthatók, mint egykor a híres drip painting. Az automatikus írást festőtechnológiai mintául választó *Pollock* hatását érezni *Szabó* Pál munkáin is. Az ő torinói lepel-változatain montázsszerű elemek: vásznak és japán pecsétek is megjelennek. Szinte vérző kollázsokkal tiszteleg *Mészáros* István a balti tájak és események áldozataira gondolva. De *Radnóti* Miklós eclogája is eszünkbe jut térképe láttán.

A FÉNY FESTŐJE *Küzmös* Enikő. Pasztellképeit dicséri, hogy láttukon *Turner* tengervíziójára és Egry József tájképként megfestett szabadságvágyára gondolhattam. Kiemelkedő kvalitású képekkel jelentkezik *Bihon* Győző. *Teremtés* című képpárjának forma- és színvilága *Goya* főműveit idézi, bár a szimbolikus szörnyalakok figuraként nem jelennek meg a vásznakon. *Kiss* József Lajos *Hajnal* kompozíciója – noha itt is nonfiguratív látomásról lehet beszélni – Gustav *Moreau* festette glóriák fényére emlékeztet.

ERDÉLYBŐL JÖTTEK *Nuridzsány* Éva és *Buzás* András. Konstruktív képeket festenek, szinte szentendrei a hatás. Buzás *Sorsom* című műve drámai erővel közvetíti a szülőföld elhagyásának gyötrő belső képét. Kassai Imre képei a lírai absztrakthoz tartozó munkák. Metafizikus szemlélődést és végtelenséget sugallnak a festett felület képzetes és valódi mélységei. A Művészeti Alap ízlésbeli toleranciáját bizonyítja *Bak* Péter tagsága. Az ő tájképei egy létező, ám kissé közhelyszerű látásmódot tükröznek, amelyben a festett fa fát jelent, a víz képe pedig víztükröt. Természetesen tudom, hogy ez a képlet a lehető legnépszerűbb, ezért én sem emelek vétót.

A Magyar Köztársaság Művészeti Alapja új festőtagjainak kiállítása július 21-ig látható a Duna Galériában (Bp. XIII., Pannónia u. 95.) hétfő kivételével naponta 10–18 óráig.

(szegő)

DUNA GALÉRIA

Meghívó

SZABÓ Pál

Kiállító művészek:

Bak Péter
Bangócs Gábor
Bihon Győző
Búzás András
Fajcsákné Balogh Erzsébet
Kassai Imre
Kiss József Lajos
Kovácsné Nuridsány Éva
Küzmös Enikő
Més - záros István
Raffai Kinga
Szabó Pál

A Magyar Köztársaság Művészeti Alapja
tisztelettel meghívja Önt új tagjai
kiállításának megnyitójára

1991.június 27-én 17 órára a

Duna Galériába
(Budapest XIII.Pannónia u.95.)

A kiállítást megnyitja: Dr.Feledy Balázs
a Képzőművészeti Szakosztály igazgatója
Megtekinthető:1991.június 27-től július 21-ig,
hétfő kivételével,naponta 10-től 18 óráig.

Szabó P.

Ramocsay István: Dekonyszentlászlói téglagyár. Építés
Ramocsay István, munkatársak Baka Endre, Skrabsky Gyön
gyi, statikusok Márton Botond, Tasnádi Pál, Szabó P.,
vasszerkezet: Ferencsy Zoltán, Vékes Bertalan.
/Képes ismertetés/

Nagy.ép.ip.1971.8-9.sz.528-531.Z.

Szabó Pál festőművész térbe helyezett festménysorozata, valamint festménykollázsai többnyire a feszület-motívumból indulnak ki. Vallási ihletésű, az absztrakt expresszionizmus és az informel festészet eszköztárát felhasználó képei – egy új „kálvária-szimbólum" megteremtésének érdekes kísérletei. Az alkalmazott színek, a krómoxid-zöld, az aranyokker és a fekete egymásmellettisége az eszme vizuális megjelenítésének vetülete.

GELENCSÉR ROTHMAN ÉVA

1954
december 28-án született Kecskeméten

1982
a szegedi Tanárképző Főiskolán végzett

1988
a Magyar Képzőművészeti Főiskola
festő szakán diplomázott

1991
óta a kecskeméti Tanítóképző Főiskola
vizuális nevelési tanszékének tanára

Felelős kiadó:
Dr. Beke László, a Műcsarnok főigazgatója
Fotók: Haydu Tamás Terv: Bárd Johanna
A kiállítás rendezője: Gelencsér Rothman Éva

MŰCSARNOK
KUNSTHALLE

A kiállítást a kecskeméti Tanítóképző Főiskola támogatta

A Műcsarnok meghívja Önt

Szabó Pál

FESTŐMŰVÉSZ

Krisztogram

CÍMŰ KIÁLLÍTÁSÁRA

A kiállítást megnyitja

Kalmár Ágnes
művészettörténész

1999. január 7-én, csütörtökön délután
3 órakor a Dorottya Galériában

Budapest V., Dorottya utca 8.

A kiállítás megtekinthető
1999. február 6-ig
vasárnap kivételével
naponta 10–18 óráig

Szabó Pál

FESTŐMŰVÉSZ

Krisztogram

CÍMŰ KIÁLLÍTÁSA

DOROTTYA GALÉRIA, BUDAPEST

KATALÁN SOROZAT IV, 1997–98
FESTMÉNYKOLLÁZS, 120X70 CM

KATALÁN SOROZAT VI, 1997–98
FESTMÉNYKOLLÁZS, 120X80 CM

KATALÁN SOROZAT VII, 1997–98
FESTMÉNYKOLLÁZS, 120X110 CM

Szabó Pál

ÉS 1999. jan. 29.

HEMRIK LÁSZLÓ: **Tárlat**

A krisztogram mögött

Lakásfelújításunk legrelevánsabb munkálatait a falakon végeztük. Első fázisban az elhasznált tapétát kellett letépni, majd jöhetett a bizonytalan szilárdságú rétegek spaknival történő eltávolítása. A kaparás lélekölő monotonitását a feltáruló látvány ellensúlyozta. Vörhenyes barnák, azúrkékek, okkerek, évtizedek óta eltakart hengerminták tárultak fel a szemünk előtt. A bizarr formákat, alakzatokat mutató freskók leomló, lágy illatokat hordoztak. Munkánk végeztével szembe találtuk magunkat a csupasz, semmitmondó vakolattal.

Szabó Pál éppen ellentétes módon hozza létre festménykollázsait. Ő az elején kezdi. A számára leglényegesebb fundamentumra viszi fel az időérlelte, nemes felületeket.

Az ókeresztény művészek sem a Keresztrefeszítést, sem a Feltámadást nem ábrázolták. Az üres keresztfára helyezett Krisztus-monogrammal és koszorúval jelenítették meg Jézus isteni természetét, a halál fölött aratott diadalát. Szabó Pál, a kecskeméti festő-tanár ezt a hagyományt követi a *Krisztogram* című kiállításán látható tizenkét apostol-képén. Néhány munkán még megjelenik a keresztrefeszített ember meggyötört, vázlatos alakja, egy helyen láthatjuk még a kiterített emberfiát, s felette a részletekre szakadt test esendőségét, de a képek többségén csupán a krisztogram és a mély vallási alázattal, féltő gonddal megfogalmazott felületek utalnak a háttérbe húzódott esszenciára. Constantinus császár 312-ben a Maxentius elleni csata előtt katonái pajzsára vésette a görög eredetű Krisztus-monogramot. Azóta használják templomokban kegytárgyakon, mint védő és gyógyító jelet. A tizenkét festménykollázs is lemond az ábrázolhatatlan ábrázolásáról. A megfeszítés, a levétel aktusát úgy is oly sokan megjelenítették már, a további ábrázolások már csak fecsegésnek minősülnének. Szabó Pál a keresztfára, a grálra, a durva zsákvászon-lepelre, a sírkamra falára hordja fel – spaknival? – a patinát, a rozsdát, a harmatot könnyező mohapárnácskákat. Az idő pusztító–lebontó–konzerváló jellegét szándékozik imitálnia: hogy a megfeszítés annál közelebb van hozzánk, minél messzebbre kerülünk tőle. Különös építkezés ez. Ezzel az őszinte gesztussal üdvözli az ősi hagyományt, ugyanakkor megteremti egy új ikonfestészet alapjait. Vásznain kinagyított részletek láthatók olyan tárgyak, falak felszínéről, melyekhez egy kicsinyíthetetlen, nagyíthatatlan tartam kapcsolódik.

Ahol ott a krisztogram, képcédulákra sincs szükség. A templomokban sem keressük a freskófestő nevét, alkotásának címét. Ebben a szenthellyé lett kiállítótérben a kultikus szimbólum szólítja meg a befogadót, és arra ösztökéli, hogy megtapasztalja a látható mögött rejtező láthatatlant.

(Szabó Pál Krisztogram című kiállítása február 6-áig látható a Dorottya Galériában)

ERDEI JÁNOS ESSZÉJE:

Siker és zü

(Öt megjegyzés Gitta Sereny Speer-monográfiá

Az alaptörténetről

Albert Speert, Hitler főépítészét, aki 1942-től egyre bővülő jogkörrel a fegyverkezési és lőszerellátási miniszter posztját töltötte be, 1946-ban, Nürnbergben húszévnyi börtönbüntetésre ítélték. Nem országa háborús potenciáljának ugrásszerű növeléséért, hanem – mint Speer írja *Emlékirataiban* – a külföldi munkások deportálásáért vonták felelősségre, meg azért is, hogy csak termelési taktikából keresztezte Himmler terveit, a koncentrációs táborokból származó foglyokat azonban tétovázás nélkül foglalkoztatta, és azon volt, hogy a szovjet hadifoglyokat a fegyvergyártásban dolgoztassák. Nem azért ítélték el tehát, amit tett, hanem főként azért, ahogyan tette. A szétbombázott, elemeire hulló birodalom gazdasági teljesítményét ugrásszerűen növelő egykori miniszter előtt pontosan húsz év múlva, 1966. szeptember 30-án éjfélkor nyílt meg a spandaui börtön kapuja. (Ügyeltek rá, hogy megkapja, amit a törvények alapján kiszabtak rá, de arra is, hogy egy másodperccel se kapjon többet.) Albert Speer 1969-ben jelentette meg megszerkesztett, túlnyomórészt még a börtönben írt emlékiratait. A könyv rövid időn belül világszerte több millió példányban kelt el. Annak ellenére (de talán éppen azért, mert), hogy nem a Speer által létrehozott gazdasági csoda részleteivel, hanem Hitler bűvkörébe kerülésének és ezzel párhuzamos karrierjének, majd Hitlertől való eltávolodásának és ennek ellenére szinte töretlenül folytatódó pályafutásának történetével foglalkozik.

I. A siker képletéről és speeri

dött. A „jobbító viták" korszaka ez. A közös eredmény szempontjából azonban csak egyiküknek lehetett igaza. (Ez teszi érthetővé, hogy Speert Hitler legesélyesebb utódjaként kezdték emlegetni.) Két újabb feltétel és egy következmény játszott még szerepet ebben a szakaszban. A feltétel a szerencsével kiegészülő tehetség. A második szakaszban má csakugyan teljesíteni kellett. A teljesítés kényszeréből deriválódik az, am Nürnbergben Speer szuverén főszó lama volt: a tényleges felelősség felismerése és vállalása. A két, viszonylag egyszerű képletet két alapvető nehézség bonyolítja a monográfiában.

II. A politika infantilizáló hatásáról

Speer könyveit és Sereny monográfiáját is meghatározza, hogy a szerzőknek nincs összehasonlító, illetve közvetlen politikai tapasztalatuk. Speer esetében Hitler, Sereny esetében Hitler és Speer specifikumaként jelenik meg az, ami valójában a politikai (de általában minden hierarchizált) szférának a velejárója: a vezető közvetlen környezetének infantilizálódása. A belső kör tagjai a hatalom időlegesen rájuk bízott darabját olyan hierarchia részeseként gyakorolják, amely csupán a csecsemőkor végsőkig kiszolgáltatott világához hasonlítható. A vágyak és célok megvalósítása csakis a vezér jóindulatán múlik, így az ő helyzete a kora gyermekkor szülőképét idézi, tehát e kor infantilis érzelmei és késztetései direkt módon aktualizálódnak. Mélységesen igaz lehet a könyvben többször is egyetértéssel idézett Alexander Mitscherlich szakvéleménye: a Hitler–Speer viszonynak volt egy erotikus komponense is. A probléma abban áll, hogy nemcsak

Szabó Pál festőművész térbe helyezett festménysorozata, valamint festménykollázsai többnyire a feszület-motívumból indulnak ki. Vallási ihletésű, az absztrakt expresszionizmus és az informel festészet eszköztárát felhasználó képei – egy új „kálváriaszimbólum" megteremtésének érdekes kísérletei. Az alkalmazott színek, a krómoxid-zöld, az aranyokker és a fekete egymásmellettisége az eszme vizuális megjelenítésének vetülete.

GELENCSÉR ROTHMAN ÉVA

1954
december 28-án született Kecskeméten

1982
a szegedi Tanárképző Főiskolán végzett

1988
a Magyar Képzőművészeti Főiskola
festő szakán diplomázott

1991
óta a kecskeméti Tanítóképző Főiskola
vizuális nevelési tanszékének tanára

Felelős kiadó:
Dr. Beke László, a Műcsarnok főigazgatója
Fotók: Haydu Tamás Terv: Bárd Johanna
A kiállítás rendezője: Gelencsér Rothman Éva

MŰCSARNOK
KUNSTHALLE

A kiállítást a kecskeméti Tanítóképző Főiskola támogatta

A Műcsarnok meghívja Önt

Szabó Pál

FESTŐMŰVÉSZ

Krisztogram

CÍMŰ KIÁLLÍTÁSÁRA

A kiállítást megnyitja

Kalmár Ágnes
művészettörténész

1999. január 7-én, csütörtökön délután
3 órakor a Dorottya Galériában

Budapest V., Dorottya utca 8.

A kiállítás megtekinthető
1999. február 6-ig
vasárnap kivételével
naponta 10–18 óráig

Szabó Pál

FESTŐMŰVÉSZ

Krisztogram

CÍMŰ KIÁLLÍTÁSA

DOROTTYA GALÉRIA, BUDAPEST

KATALÁN SOROZAT IV, 1997–98
FESTMÉNYKOLLÁZS, 120X70 CM

KATALÁN SOROZAT VI, 1997–98
FESTMÉNYKOLLÁZS, 120X80 CM

KATALÁN SOROZAT VII, 1997–98
FESTMÉNYKOLLÁZS, 120X110 CM

mdk

Szabó Péter bognár céhmester

1857–1861-ben

Horváth Loltán: Egy mezőváros Céhes Szara
Nagykőrös, 1943. 130. l

Szabó Péter

Szerepel a XI. magy. Kép. műv. Lexikonban

Kósa Éva: A X. magy. Kép műv. Lexikon.

Művelődés 1965 XII. sz. 925 old.

Szabó Péter MDK

hajósmolnár

Szabó Péter céhmester, Muraközy György, Méhes János és Tököly György mesterek panaszára a győri püskök helytartója 1724 aug. 26-án. elrendelte, hogy a szigeti hidon lévő molnárrévben a molnárok szabadon ki -s berakhassák gabonájukat.

Czigány Béla: Adatok a Győr meg yei hajósmolnárok életéhez.
ARRABONA 4. Győr. 1962. 97-116. l.
103.l.

Szabó Péter, fazekas

L.: K. Nagy Gábor

Kresz Mária: Mezőkövi csőrös kasó 1087.

Élet és Tudomány, Bp. 1978. aug. 25. XXXIII/34.

G. Szabó Péter

a Tóth Árpád sétány 28, 29, 30 sz. épület

~~helyreállításának~~ tervező építésze

Magyar Műemlékvédelem 1971-72

Bp. Akadémiai Kiadó 1974 73. old.

MDK

Szabó Panni

Megnyitották Kassán az ... iparm.tárlatot. Uj Magyarság 1943. máj. 11.

M.D.K.

Rabó Károly
iparművész 2

A Képzőművészeti Alap balatoni kiállításán műanyagból készült műveivel tűnt ki.

Pongrácz Zsuzsa: Balatoni emléktárgyak kiállítása.
Magyar Nemzet, Bp. 1959 febr. 20.

4l

MDK

Szabó Panni

baba, játékmunkával résztvett az alábbi kiállitáson

Karácsonyi vásár akadályokkal. Magyar Iparmüvészet 1937. 247.l.

MDK

Szabó Panni

Munkáival résztvett a Kassán rend.iparművészeti kiáll.-on.

Délibáb,1943.máj.22. 21.sz. XVII.évf.

MDK

Szabó Panni,ip.müv.

a gyermekjátékteremben müvészi alkotásai a figyelmet magukra vonták.

Schalk-ház.Kassa.-/?/:A kassai iparmüvészeti kiállitás.
Népszava.1943.május 9. 10.1.

MDK

Szabó Panni baba és játékarukészitő

Munkájával résztvett a Berlini Nemzt.Kézműves-ipari Kiáll.-on.

Cikk: Magyar kézmüvesipar a berlini kiáll.-on.

Magyar Iparmüvészet, 1938. 158.lap

Szabó Panni

Szabó Panni iparművésznő, V.
Katona József-u. 41. ○327-535

Bptávb 1940 szept.

A VIGYÁZÓ FERENC MŰVELŐDÉSI TÁRSASÁG ÉS
A XVII. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT
meghívja Önt és kedves ismerőseit

G. SZABÓ PÁLMA ÉS GÖCSEY JÓZSEF

festőművészek

kiállításának megnyitójára
az ERDŐS RENÉE-HÁZBA (Budapest- Rákoshegy, Báthori u. 31.)
1995. december 16-án - szombaton - délután 6 órára.

A tárlatot PARRAG EMIL festőművész nyitja meg.

Megközelíthető:
Kőbánya-Kispesttől a 80-as busszal, ill. az Örs vez. tértől a 61/E, majd a végállomástól 98-as buszokkal, vagy az Örs vez. tértől a 168-as busszal Rákoshegy vasútállomásig.

A kiállítás megtekinthető 1996. január 10-ig naponta
- hétfő kivételével - 15 és 18 óra között.

További kiállításaink: 1996. január 20., február 10., március 9., április 6.

ERDŐS RENÉE-HÁZ

G. SZABÓ PÁLMA FESTŐ

KIÁLLÍTÁSI MEGNYITÓJÁT LÁTJA

GÖCSEY JÓZSEF

NEVE ALATT

Orbán idején építettek. E késői példákon	(509/3), 1556
várak keleti homlokzatán hangsúlyosan ın kötelező eleme volt a királyi várak	
ıt ismét a *vajdahunyadi* vár kápolnája	(682),
ınak –, amelynek a 14–15. században is a	(670/3),
úlhatatlan mintaképe – követése nem a	1651–1653
tekintélyesebb templomépületekhez mind ısok viszonylag korai emléke a Hédervári	
mellett alapított Szentháromság-kápolna,	(522/4),
ı adott ki búcsúbullát. A Sainte-Chapelle	957–961
fal és a parapetfalnak ülőfülkékkel való y záróköve az alapító nemzetségi címerét	
entély azonban nem az egységes terű ıgati, németországi, ausztriai közvetítéssel	
etszintes felépítés már német területeken a	(424),
ségtelenül ausztriai hatásokra vezethetők	430–434
templom melletti Szent János-kápolna, s	1594,
ren épített sírkápolnájának, amit ebben a	1598–1601
shelyi sírkápolna helyettesített. E sorozat	(579),
ogasszony-templom északi oldalán.	1165–1168

MDK

Szabó Sámuel rajzolómester

Voit Eger 31 l.

SZABÓ SÁMUEL

említés tevékenségéről

Pereházy Károly: Kovácsmüvészeti emlékeink
a Népköztársaság utján
Müemlékvédelem, 1976. 3. sz. 171-177. l.

SZABÓ Sámuel egri könyvkötő. 1795-ben emliti az egri városi adóösszeirás.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

M.D.K.

Szalai Sámuel, könyvkötő

nevét, Egerben 1795-ben
említi a városi adóösszeírás.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 406. old.

MDK

Szabó Róbert

Aranyéremmel tüntették ki az 1937-évi párisi nemzetközi világkiállitason.

Cikk: A párisi világkiállitás magy.pavilonja kiváló nagy sikerének mérlege.

Magyar Iparművészet 1938. 179.l.

Szabó Sámu

nobrász

l.

Lykanomzromantika

228. l.

Szabó Robert Sparmüvész

MDK

A linoleum metszésről írt tanulmányt a magy. Sparmüvészet nov. számában

Vegyesek. A magyar Sparmüvészet nov. füzete

Grafikai Szemle 1908 1 z. 14 old.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ÉLET ÉS IRODALOM

1958 MÁJ 30

610

Szabó Sándor: Pletykázók.

egészen a
melegség
őszi nap
mögül, sug
úszott, imb
— Háro
lás Gabi és
a tele poha
érett cseres
kicsi és ned-
ves ajkát. A hangját felemelte. — Éljen a család! Valamennyiünké!

Éljeneztek és nevettek, ittak. Bodnár Zsolt könnyedén a tenyeréhez ütögette poharát s a hangjának is könnyed, udvariasan érdeklődő csengése volt, amikor megkérdezte Bélától:

— A nővéredet miért nem hoztad föl?

— Á, minek — legyintett Béla. — Jobb így.

— Persze. Nem kellenek nők! — sűvítette Finály Jóska s az italt olyan lendülettel öntötte a szájába, hogy majd hanyatt esett.

— Úrinők nekem se! — Balás Gabi kissé együgyűn vigyorgott, hetykén rántott egyet hatalmas vállán és ámbár ő soha nem mondott semmi mulatságosat, ha csak ránézett az ember bajuszkás, szép és életvidám arcára, nevetnie kellett.

— Éljen a drága magyar haza! — Finály Jóska oly izgatottan kiáltotta ezt, hogy a hangja furcsán elvékonyodva kibicsaklott. Zavarában lángoló arccal állt ott, poharat tartó keze reszketett. Állt, poharát magasra emelve, félszegen, kettétört köszöntőjével a vézna fiú s nem sejtette, az egész együtt milyen drámai hatással van barátaira. Viharosan összekoccantak a poharak, ölelték egymást, Jóska vállára veregettek, hogy majdnem összeroskadt a súlyos tenyerek alatt.

A kinti szél fenyegetően sötét felleget hajtott a látóhatár szélén talajtalanul lebegő vörös golyó elé s egyszeriben elnyelte azt. Sejtelmes félhomály borult a szobára. Béla meggyújtotta az asztal fölött függő pet-

cseresznye hús
jához hasonlítot
— Négy nő! –

Egy pohár
különböző mint
a vörösbor a m
Bodnár Zsolt
sem vették, az
Bodnár rovásár
zonygatták sajá
képességüket, n
nem is értették
gulázó szavakat
tett, meg Finál
ben tántorgott
csoda felséges n

Nyikorgott a
tott vihor
se. A fiú kitá
terelő mozdulat
— Gyerünk,
ahogy a lányok
mindegyiken bi
Béla később
kor apára gond
valami hasoga
ban futó másod
ben nem ismer
sában mit jeler

Szabó Sándor

MDK

Szerepelt a kiállitáson, mely jun 27-ig tart nyitva.

"Tihany"

Smidt: "Képek, rajsok, illusztrációk". Kiállitás nyilt az Angyalföldi Gyáregység kulturotthonában

Hajó-Daru: 1963. jun. 15.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Szabó Sándor
ZALAI HIRLAP

1964 MÁR 15.

SZABÓ SÁNDOR KÉT RAJZA

1021

TELEFONÁLÓ

CIGÁNYVAJDA

2. Ujjatlan, érdekes zsinór díszítésű kreppnylon koktél ruha.

Tanácsok a vasaláshoz

Pamutholmit mindig a színén vasaljunk és ne túl nedvesen.

Len- és cérnaholmit is a színén vasaljuk, de előzőleg alaposan nedvesítsük meg.

Műszálas anyagokat kihűlőben lévő vassal, a visszáján vasalunk.

Selymet, műselymet langyos vassal, s visszáján, vagy nedves ruhán át a színén vasaljunk.

Kreppes szövésű anyagokat ne vasaljunk, ezeket szárítsuk gondosan formázva vállfán.

Trikóholmikat szárazon vasaljunk hosszában, ha kell, megnyújtva.

Rakottszoknyát vasalás előtt férceljük le, nedves ruhán át vasaljuk, majd a fércet kihúzva, ismét vasaljuk át.

Hímzést, kézimunkát nedvesen vasaljunk, először a visszáján, majd enyhén a színén is.

Szótlanors[illegible] redezett, [illegible] csa volt a re[illegible] hajnalban kak[illegible] égre felgördül[illegible] ugatása, lovak [illegible] fogadja a hajnalt. A kakasokat kitiltották Szótlanországból. A kutyák láncot hordtak nyakukban, s a lovak a nehéz munkától fáradtak voltak a nyerítéshez.

Nenemusa halkan fütyörészve közeledett az úton egy kis faluhoz. Amikor a falu legszélső házához ért, megpillantott egy sirdogáló kisfiút. Odafutott hozzá, ölébe kapta, maszatos arcocskájáról puha kendőjével letörölte a könnyeket.

—Bátyót, bátyót... — sírt a kisfiú — elvitték a bátyót katonának...

Nenemusa meglepődött:

— Te tudsz beszélni?

— Hiszen én még csak nyolc tavaszt éltem, hogyne tudnék — felelte szipákolva a gyerek.

Nenemusának eszébe jutott, mit mondott Meseapó a tarka rét közepén egyszer:

— Tudod, kislányom, Szótlanországban nem születnek szavak nélkül az emberek. Gyerekkorában mindenki tud beszélni, de mikor felnőnek [illegible] katonóben ratörnek a király katonái és börtönbe hurcolják.

— Szóval elvitték a bátyádat... — bólintoott Nenemusa. — No, ne sírj, visszajön a bátyád hamarosan. Igérem, no ne sírj! Ekkor kinyílt a ház ajtaja. A gyerek anyja lépett ki rajta. Ijedten nézte Nenemusát, aki felnőtt legény létére beszélni mer az út közepén. Biztosan megőrült, vagy valami lázadó féle, akiért egy pillanat múlva már itt is lesznek a katonák... gondolta ijedten és kikapta Nenemusa kezéből a kisfiát. Aztán befutott a házba. Nenemusa megértette az asszony aggodalmát, hiszen kiolvasta a szeméből, de nem tehetett mást, meg kellett tudnia tőle, merre vitték a katonák az összefogdosott legényeket, ezért az asszony után ment a düledező kunyhóba. Köszönt és így szólt:

Jóasszony! A kisfiad mondta, hogy bátyját elhurcolták katonának. Mondd, merre vitték őt?

Az asszony ijedten hallgatott, aztán intett, hogy nem

MDK

Szabó Sándor

Kiállitási hir

Zalai Hirlap 1968 máj.3.

M.D.V.

Szabó Sándor
festő

A kiállitáson bemutatta a „Tél Gócsy-ben", a „Fürótorony" c. olajképet

Eszerzy Elemér: Dóór Ferenc uj képeiről
Művészet, 1969. junius – 32 lap.

Szabó Sándor

Az egervári várban megjelt
művéntelep réntvevője

Zalai Hírlap, 1968, jan. 23.
„Művéntelep Egerváron"

MDK.

Szabó Sándor

Müvészképző tevékenységéről

Csongrádmegyei Hirlap 1965 juni.22.lap 5.

MDK.

Szabó Sándor

Egry József müveiről tárlatot vezet

Zalai Hirlap 1964.okt.4. lap -

MDK

Szabó Sándor

Téli müszakváltás, o.t.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz. 1964.máj.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Szabó Sándor

ZALAI HÍRLAP
1964 OKT - 6.

Tanulmányi kirándulás Göcsejbe

A Göcseji Múzeum október 11-én, vasárnap délután tanulmányi kirándulást rendez a göcseji „szegek" vidékére. Délután félkettőkor indul az autóbusz a Göcseji Múzeumtól a *Zalaegerszeg—Teskánd—Bödе—Dobronhegy—Kandikó—Becsvölgye—Gombosszeg—Gellénháza—Nagylengyel—Alsóerdő—Zalaegerszeg* útvonalon. A kirándulók megtekintik a jellegzetes göcseji tájakat és településeket, a teskándi és bödei Árpád-kori műemlék templomokat, Gellénházán az olajtelepet és Szabó Sándor festőművész műtermét, a nagylengyeli Tordahegyen pedig a régi borpincéket.

A kirándulást *dr. Szentmihályi Imre* múzeumigazgató vezeti. A helyfoglalási igények bejelentése már megkezdődött a Göcseji Múzeumban.

Nyíregyházi Spartacus—Borsod Bányász 1:0 (0:0).
Oroszlányi Bányász—Székesfehérvári VT Vasas 2:2 (2:0).
VM Egyetértés—Budafoki MTE Kinizsi 2:0 (2:0).
Ózdi Kohász—Dunaújvárosi Kohász 3:3 (2:1).
A bajnoki táblázat élén 32 ponttal Ózd áll, mögötte Szombathely következik 31, majd Salgótarján 30 ponttal.

Zala - 100 %

Az olimpiai sorsjegyek árusításában megyénk eddig is kiemelkedő eredményt tudott felmutatni, legújabban pedig — mint azt a posta megyei hírlapcsoportja hivatalosan közölte — újabb szép sikerrel büszkélkedhet: a megyébe kiadott 50 ezer darab olimpiai sorsjegy egytől egyig elkelt, gazdára talált.

A 100 százalékos ered-

Szabó Sándor

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

1968 JUN 23

MEGNYÍLT

a dél-dunántúli képzőművészek kiállítása Zalaegerszegen

Tegnap délután hat órakor nyílt meg a Megyei Művelődési Ház kiállítási termében a dél-dunántúli képzőművészek III. tárlatának egerszegi bemutatója. A tárlat sokrétű anyaga Pécs és Nagykanizsa után tehát a megyeszékhelyi közönség részére is hozzáférhetővé vált.

A kiállítás egerszegi harmadbemutatójának megnyitóját Kustos Lajos, a zalaegerszegi városi tanács vb elnöke tartotta több megjelent kiállító művész és számos érdeklődő jelenlétében.

A megnyitót követően az érdeklődők megtekintették a kiállított festményeket, grafikákat és plasztikai alkotásokat, amelyek között több zalai művész — Szabó Sándor, Szabolcs Péter, Németh János stb. — munkáit is láthatták. A kiállítás a hónap végéig tart nyitva.

nakalapokat fonó asz-
het látni. A férfiak szá-
naradt más hasznos fog-
nint az, hogy alkalmilag
halásznak vagy fát vág-
öbben azonban dominó-
c napjaikat; olcsó rumot

azért
nincs
meg
korm
nyújt
A
sem
heten
Ke
pot.
szalm
menti
rintn
adni.
Piaui
lapho
rint
tőnők
50 fo
liánal
nek

k egy falut

Otto
gatné

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Szabó Sándor
ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG
1967 FEB 15
0021

Szerda, 1967. február 15.

Népművelés — hangsúlyeltolódás nélkül

A megyei tanács rendezésében nemrégiben nagyszabású népművelési tanácskozás zajlott le. Már beszámoltunk róla, hogy a járás népművelés irányítói milyen módszerekkel közelítenek személyes érdeklődéssel is a művészetekhez. Szóltunk arról is, hogy a népművelés irányítóinak szinte *naponként* kell figyelniük a különböző művészeti csoportok munkálkodását, és személyes tanácsokkal kell őket ellátniok. A szóban forgó tanácskozás legfontosabb konklúziója az volt, hogy a járási szintű irányítók *óvják meg a személyi párharcok* légkörétől a különböző jól működő együtteseket. Számukra mindig a *végeredmény* legyen a fontos, ne pedig a jól dolgozó népművelők körül kialakult mendemonda, s oktalan méricsgélés.

A személyes nézeteltérés lehetőségének egyik sajátos formájával találkoztunk a *Népművelés* legutóbbi számában. *Pálmai Zoltán* arról tudósította a lapot, hogy az Ózdi Kulturális Heteken milyen dicséretes rendezvénye volt a Liszt Ferenc Művelődési Háznak a *Derkovits Képzőművészeti Kör* kiállítása. Sorokon át ecsetelte a kör vezetőjének, *Szabó Sándornak* tagadhatatlan, mindenki által ismert érdemeit. E kérdéssel nincs is mit vitáznunk. Annál inkább feltűnt az utolsó bekezdés fogalmazása, amely így szól: „A körnek ifjúsági csoportja is működik, mely *Mikó István* rajztanár vezetésével *igyekszik* fejlődni az idősebbek színvonalára".

E sorok írója már személyesen is találkozott Szabó Sándorral, portrét is írt róla, amikor a kör vezetője a Szocialista Kultúráért kitüntetésben részesült. Mikó Istvánnal életében nem találkozott.

Mindezek előrebocsátása mellett feltűnő ez a hangsúlyeltolódás, mert köztudomású, hogy mind az *egyik*, mind pedig a *másik* képzőművészeti kör, ha más-más stílusban is, *kitűnően* dolgozik. Kár a törekvéseket „nemzedékek"-re bontani, s még nagyobb kár a már tapasztalható együttműködési szándékokat szétzilálni azáltal, hogy az egyik képzőművészeti kört az égig magasztaljuk, a másikról meg annyit jegyzünk meg, hogy „igyekszik fejlődni az idősebbek színvonalára".

A népművelés törekvései között nap mint nap találkozunk a különböző művészeti csoportok *együttműködési* szándékaival. Ha azonos művészeti ágon belül folyik a versengés, a *nemes* nekirugaszkodásokat kell elsősorban támogatni. A fájó megkülönböztetés, a fogalmazásbeli hangsúlyeltolódás nem ösztönzője, hanem *fékezője* a versenynek. Ezt máris így érzik azok az ifjak, akik nagy ambícióval festenek és tematikában is *mást* ragadnak meg, mint az idősebbek. Ezért nem lehet őket megrónni, és koruk, meg a csoportban eltöltött idejük felemlegetésével nem illendő művészi értékítéletet mondani róluk.

Az ózdi képzőművész köröknek — mind az „idősebb"-nek, mind a „fiatalabbnak" — együtt kell haladniok a jövőben. Közös kiállításokat kell szervezniük, olyan színvonalasat és izgalmasat, amilyen az elmúlt évi volt. Mindezt csak alkotó egyetértésben lehet megvalósítani.

(párkány)

Diósgyőr je

— Diósgyőrött születtem, ezer és ezer emlék köt ide. Innen indultam el életpályámon, és most ide értem vissza. — Igy, ennyiben összegezi hosszú pályafutását, tettekben gazdag életét Gácsi Miklós. A negyvenes években egy vágya volt: esztergályos lenni és szakmunkásként dolgozni. Később, ahogy kitárulkoztak a lehetőségek, előbb technikumot végzett, majd a Nehézipari Műszaki Egyetem esti tagozatán sok-sok gyötrődés után megszerezte a mérnöki diplomát.

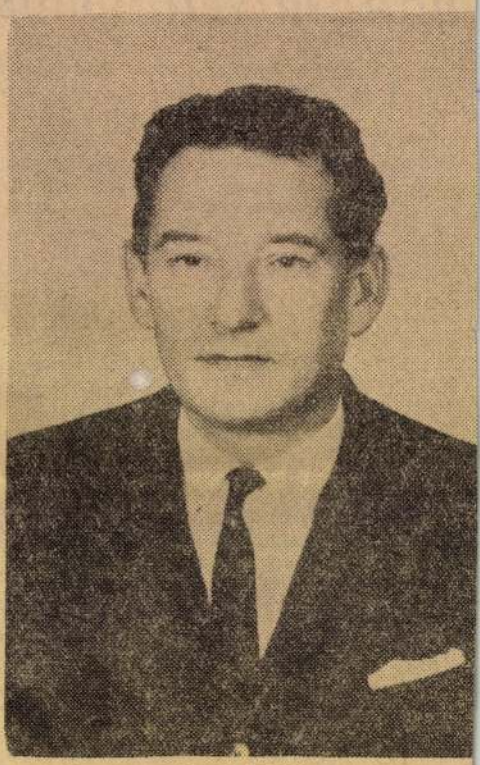

Gácsi Miklós

A hajdani esztergályos igen szép utat tett meg. Volt technikus, üzemrész-, gyáregységvezető, végül a gyár, az LKM főmérnöke. És két éve ő a DIGÉP vezérigazgatója. Vezetése alatt a gépgyárban jelentős fejlődés következett be. Tavaly élüzem-szinti eredményekkel dolgoztak. 1963-a gyár nem tudott nyeres részesedést fizetni. Az elm év eredménye alapján a szesedés várhatóan 15 n bérnek felel meg.

— Én csak egy ember gyok. Ezt az eredményt c is a gyár nagy közösségé

Egy új halászcsárda

Kazincbarcikán ez évben tovább javul a közellátás. Ehhez olyan távoli termelőszövetkezetek is hozzájárulnak, mint a tiszakeszi Tiszamente, amely halászcsárdát nyit a fürdő mellett. Az épület terve

Tokaj a

Sűrű sorokban üldögélő várakozók, ünnepi hangulat, készülődés a jelölő gyűlés megkezdésére, halk moraj

14.D.4

Szabó Sándor
grafikus

„Martinász"
(repro)

Borbás György: Első bemutatkozás
Műrészet, 1969 junius – 42 lap

Szabó Sándor

Sopron udvar c. akvarellje szerepelt 1953-ban a megyei kiállításon.

Hajdu Béla: A borsodi képzőművészek harmadik megyei kiállítása
Északmagyarország 1953. okt. 29.

Szabó Sándor festő

Az órdi Lint Ferenc művelődési Ház Derkovits Képzőművészeti Kösének ≠ vezetője

Népművelés 1967 II. n. 34 old.

MDK

Szabó Sándor, festő

Kiállítása nyílt meg a
Zalaegerszegi Göcseji Múzeumban.

– : Kulturális hírek

Népszabadság, Bp. 1968. máj. 3.

MDK

Szabó Sándor

Furótorony, tus

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz.

1964.máj.

EA.....ltsz. Gyűjtés he

Szabó Sándor

középiskolai

1928-31, 1932-33

Iparmisk. Évk.

1930-34. 46. l.

227. kép. *Kettős hallstatti edény.*

ági élet föllendülését a céhek iratai és remekei gazolják. Megjelenik az első esztergomi nyomtatvány a török hódoltság után, Anton Royer nyomájából. Remekel a könyvkötő ipar is, bár meg ell jegyeznünk, hogy a legszebb ilynemű emlék em esztergomi, hanem nagyszombati termék. 712-ből finom aranyfonalas hímzést mutathaunk be Esztergomból és a barokk szobrok csoortja Esztergom templomi művészetének érdees, hangulatos emléke. Az egykori görögkeleti itközségre a templomi koronák emlékeztetnek.

Szabó Sándor

festő.

1906-7.

Éimisk 1930

88. l.

ET, BUDAPEST, VIII. Fiumei-u 19/b.

---

dalombiztosító Intézet elnöksége
ga Bpest
- - - - - - - - - - - - - munkaadó-
itási járulékelőleg fizetési meg-
ása tárgyában következőképen

o z o t t:

helyt ad, az ...1931... évre szóló
izetési meghagyást hatályon kivül
. . . . . megnevezésü be-
tt ...1931... évi ...436.-...P.
kelőleget törli.

k o l á s.

zni, mert az 1927 évi XXX t.

Szalvi Sándor, iparművész MDk

1966. aug. 5-én meghalt.
Temetése 13-án a megyeri
temetőben (IV. ker.) lesz.

-: Halálozás 11

NÉPSZABADSÁG, lsz. 1966. aug. 12.

Szabó Sándor
műfaragó
1880
Éimisk 1930
88.C.

~~számhoz.~~

~~snokság~~

~~elmi miniszter urnak~~

ály:/

Budapest.

ár hó 23-án kelt 1.101/eln.11.-1931.

2.472 -szám.
---
eln.11.- 1931.

Egri várfal tatarozása
tárgyában.

A Műemlékek Országos B

Budapest,1931.évi március hó 24-én.

Folyó évi 1.1(

csolatban közlöm a misk(

Szabó Sándor
nobrán
1928-29

Eimisk 1930
88.P-

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
116 1931.
Érk. 1931 év ápr. hó 7. n.

A m. kir. vallás- és közo

ügyszám alatt I. a keb. s

Schulek János műépitészhe

Költségvetési év: 1930/31.

tása." Műemlékek országos

oltalma alatt álló műemlék

Utasitom

tésznek /:Budapest, I. Hor

Szabó Sándor: Pletykázók.

— Három a magyar igazság — mondta lás Gabi és újra töltött. Tartották kezükb a tele poharat s a fiú élvezettel csücsörítette érett cseresznyére emlékeztető kicsi és nedves ajkát. A hangját felemelte. — Éljen a család! Valamennyiünké!

Éljeneztek és nevettek, ittak. Bodnár Zsolt könnyedén a tenyeréhez ütögette poharát s a hangjának is könnyed, udvariasan érdeklődő csengése volt, amikor megkérdezte Bélától:

— A nővéredet miért nem hoztad föl?

— Á, minek — legyintett Béla. — Jobb így.

— Persze. Nem kellenek nők! — süvítette Finály Jóska s az italt olyan lendülettel öntötte a szájába, hogy majd hanyatt esett.

— Úrinők nekem se! — Balás Gabi kissé együgyűn vigyorgott, hetykén rántott egyet hatalmas vállán és ámbár ő soha nem mondott semmi mulatságosat, ha csak ránézett az ember bajuszkás, szép és életvidám arcára, nevetnie kellett.

— Éljen a drága magyar haza! — Finály Jóska oly izgatottan kiáltotta ezt, hogy a hangja furcsán elvékonyodva kibicsaklott. Zavarában lángoló arccal állt ott, poharat tartó keze reszketett. Állt, poharát magasra emelve, félszegen, kettétört köszöntőjével a vézna fiú s nem sejtette, az egész együtt milyen drámai hatással van barátaira. Viharosan összekoccantak a poharak, ölelték egymást, Jóska vállára veregettek, hogy majdnem összeroskadt a súlyos tenyerek alatt.

A kinti szél fenyegetően sötét felleget hajtott a látóhatár szélén talajtalanul lebegő vörös golyó elé s egyszeriben elnyelte azt. Sejtelmes félhomály borult a szobára. Béla meggyújtotta az asztal fölött függő pet-

cseresznye h
jához hasonlí
— Négy nő

Egy pohár
különböző mi
a vörösbor a
Bodnár Zsolt
sem vették, a
Bodnár rovás
zonygatták sa
képességüket,
nem is értette
gulázó szavak
tett, meg Fin
ben tántorgot
csoda felséges

Nyikorgott
tott vih
se. A fiú ki
terelő mozdul

— Gyerünk
ahogy a lány
mindegyiken

Béla késő
kor apára go
valami haso
ban futó más
ben nem ism
sában mit je

Szabó Sándor
diszitő-nyomdász

1931. végbiz. elégs.

Iparm. Isk. Évk.
1930-34. 47 l

REDŐZET ÉS KOSZTÜMTANULMÁNYOK
ÁLLATRAJZ. PROF. HA
FALTENWURF-ZEICHNEN. TIERSTUDIEN. DES

Szabó Sándor parmüvész

A vásárhelyi majolikagyár egyik terveztje

N.N.: MA kétül a Miska-Lancsó

Esti Hislap 1970 XII.19

MDK

Szabó Sándor

Furóberendezés, o.temp.

Koratavasz, o.

Dolgozó emberek között, képzőm. kiáll.
Ernst Muz. 1968. jan.

Szabó Sándor festő

Szerepel a déldunántuli kép. műv.
III. kiállításán Pécsett

Romváry Ferenc: A déldunántuli
kép. műv. III. kiáll.

Jelenkor 1968 VI. 545 old.

1021

Göcseji napok

Kévesor és fúrótorony

A Zala, Kerka és Válicka folyók hármas ölelése közé gyűrődött vidék — Göcsej. A több mint százezer holdnyi erdő fenyő, bükk és gesztenye világa, a megszámlálhatatlan mocsaras völgy sokáig az ismeretlenség hálójába burkolta Göcsejt. Szépségét, értékeit csak lassan ismerte meg az ember, hogy aztán egyre gyorsabban vegye birtokba.

1

Valamikor a XI. század végén kezdődött. Az ide lesátorozott besenyő és magyar határőrök leszármazottjainak udvarhelyeiből kialakultak az apró települések, »szeg«-ek. Pár száz ember lakta őket, s még ma is alig több ennél a Cserta folyó völgyében szerénykedő apró települések lélekszáma.

Az emberi alkotó munka lassan a felszínre hozta Göcsej kincseit. S bár a történelmi időjárás viharos jégesői sokszor verték a földre a »termést«, ma mégis gazdag, s egyre gyarapodó táj ez. Az erdőségek közé ékelt Novánban például, a termelőszövetkezetben ötven forint egy munkaegység. Ennyit kap az Eszterházy- vagy Andrássy-birtok hajdani napszámosa, aki ma ugyanazt a földet sajátjaként műveli. S az olajbányászok? Világos, tágas házaik, nyugalmas tekintetük mindent elárul. Jól élnek, munkájukat megillető becsben. Ők adják országunk olajtermelésének több mint hatvan százalékát.

Mezőgazdaság, olajbányászat, könnyűipar — sokféle munkaág települt ide. Keményen vetették meg gyökereiket, akárcsak az átölelhetetlenségig terebélyesedett útmenti fák, melyek zöldesbarna fallá tömörödnek gépkocsink ablakából nézve.

Aztán az utat mező övezi. Gondos sorokban álló gabonakeresztek és fölötte a távolban, csúcsával az égbe szúródó fúrótorony adja meg a táj érdekességét. A táj egyre jobban vonz, hatalmába kerít, míg hirtelen felszakítja az egységet egy geometrikus zártságú kőrengeteg, a »Műváross«: Zalaegerszeg.

De a városi ridegséghez szokott szem csalódottan konstatálja a meglepetést. Itt még a fagyos, vakolt tégla is melegséget áraszt. Simogatóan veri arcunkba a terek, utcák virágerdeinek jóleső illatát. Első impressziónk: Zalaegerszeg a virágok városa. A második, ami szemünkbe tűnik, a számtalan felirat: 1966. augusztus 6—28-ig, göcseji napok.

2

Kustos Lajos, a városi tanács vb-elnök helyettese szívélyesen fogad:

— Örülök, hogy ellátogattak hozzánk. Azt hiszem, megérdemlünk egy kis propagandát.

— Jó bornak nem kell cégér — tartja a mondás. S ez a táj, kínálja önmagát.

— Annak, ki határára érkezik, mert már hallott róla, s kíváncsisága ide hozza. De a kíváncsiságot fel kell kelteni.

— Ez adta az ötletet, hogy megrendezzék a göcseji napokat?

— Helyesebben, hogy *újból életre hívjuk*. Ugyanis 1935-ben már megrendezték egyszer. Az akkori program persze más volt. Garden-partyk, díszebédek sorozata, különböző egyletek összejövetelei, de már akkor is találkoztak a városi kertészek, s bemutatót tartottak a helybéli dalárdák.

— S a mostani műsor?

— Rádiházán — a lovasversenyekkel — tartottuk a megnyitót. Először talán erről beszélnék. Közel egy tucat lovasklub nevezett a versenyekre, s a bemutatók nagy érdeklődést keltettek. A versenyeket egy autótúra végcéljává tettük, s így a környékből jövőkön kívül száz—százötven gépkocsi is érkezett. Egerszegről autóbusszal szállítottuk ki az érdeklődőket. Összesen a megnyitón mintegy *hatezren vettek részt*. Itt szeretném megjegyezni, hogy már a megnyitón részt vevők száma igazolta a rendezvény szükségességét, s azt, hogy helyesen mértük fel az igényeket, mikor elhatároztuk a göcseji napok megrendezését. Egyébként, hogy Rádiháza joggal adott otthont a vetélkedőknek és a bemutatóknak, azt mi sem bizonyítja jobban, mint hogy az erős nemzetközi mezőnyben az egyik fő díjat helybéli mén nyerte. De a méntelep nemzetközi becsületét fémjelzi az is, hogy az »ötfönyi« csapattal érkezett gráci lovasklub négy lova — rádiházi születésű volt. Mindezek ellenére a szándékunk, hogy jövőre a lovasversenyeket is behozzuk Egerszegre, mert itt jobb körülményeket tudunk biztosítani a vendégeknek.

— De visszatérve a programra, a megnyitó nap után egymásután peregtek, s peregnek az események. Megnyitottunk *nyolc kiállítást*, szövetkezeti sportnapokat rendeztünk. Augusztus 20 előestéjén nagy szabadtéri műsort tartunk, s az alkotmány ünnepi rendezvények nyújtják a göcseji napok csúcspontját. Zenés ébresztővel kezdjük a napot, délelőtt virágünnepélyt tartunk, amelyen a meghívott dunántúli városok mutatják be legszebb kompozícióikat, majd ezt ünnepi nagygyűlés követi. Délután megnyitjuk a virágkiállítást, s este táncegyüttesek adnak műsort, mit reggelig tartó bál követ. Közben *toronyzenét ad a helyőrségi fúvószenekar, az irodaház tetejéről.*

— Zalaegerszegen kívül hol készülnek még valamilyen rendezvényre?

— Egerváron, a várudvarban tartjuk *a szövetkezeti napot*, melyre tíz—tizenkétezer vendéget várunk. Lesz ott a nagygyűlésen kívül MHS ügyességi verseny, táncbemutató, fúvóskoncert és tűzijáték is.

3

A kiállításokon *Punger* Ervin, a tanács népművelési felügyelője kalauzol.

— Most tizenöt éves a ruhagyár, az első göcseji gyár, erről szól ez a kiállítás. Másfél évtizeddel ezelőtt néhány gyakorlatlan ember kezdte kóstolgatni a nagyüzemi munkát, s ma már évente több mint *egymillió terméket* állítanak elő, s ennek több mint fele külföldre kerül.

S a képek meggyőzően illusztrálják a konfekcióipar göcseji fejlődését éppúgy, mint a munkások hétköznapi életét, vagy a gyártástechnológia fejlődését.

4

A megyei művelődési ház klubszobájába belépők tekintetét magára vonja *Szabó* Sándor grafikusművész alkotása. A magasba törő fúrótorony hatalmas méreteit izmos férfi aránytalanul nagy alakja hazudtolja meg — hirdetvén az ember győzelmét az olaj felett. A művész jó ismerője az olajbányászok életének, hiszen ő maga is hosszú ideig élt Nagylengyelben, így grafikái hű tolmácsolói a sokak számára ismeretlen iparág újkori történetének. Az asztalon apró makettek, kicsinyített fúrótornyok, tartálykocsik. Számomra a miniatürizált járművek mindig játékszert jelentettek. Most mégis a mozgó fúrótorony életnagyságúra nő, óriási lesz, s én mellette Gulliver.

A pillanatnyi káprázat megszakad, és szemem békésen megnyugszik a falon függő geológiai alaprajzon: »mészkő, dolomit, olaj...« Igen, olaj. A göcseji ember »ebből« süti a kenyerét. Pirospozsgás, jóízű, szép fehér kenyeret. Húsz éve, hogy jut rá — rendesen.

Egy emelettel lejjebb az akvaristák készülnek kiállításuk megnyitására. Két utcával odébb, az Ady-mozi előcsarnokában a fotósok »mesélnek« Göcsejről. De termet kapott a városi bélyeggyűjtőkör éppúgy, mint a modern lakáskultúra, vagy a KISZÖV termékei. Lesz hangszerkiállítás, s jövő héten nyílik a *Zala szülöttei* című is, amely a megyéből elszármazott művészek, tudósok munkásságát tárja a látogató elé. Mindegyik figyelmet érdemlő, bizvást számíthat érdeklődésre. De a legnagyobb sikert a Göcsej és Hetés *népművészetét bemutató kiállítás aratta.*

5

Búcsúzunk Egerszegtől. A friss élmények rendetlen zűrzavarában jutnak eszembe Kustos Lajos szavai:

— Az idei göcseji napoknak kísérleti jellegük van, hogy felmérjük az igényeket. Majd jöjjenek el jövőre is. Az lesz az igazi.

Ez csupán kísérlet? Főpróba egy nagy előadáshoz? Nem vettük észre!

Erdődy Ferenc

S P O R T

Megnyitották a kajak-kenu világbajnokságot

Kozák Mihály, az MTI kiküldött munkatársa jelenti:

Csütörtök este 6.30 órakor került sor a kajak-kenu világbajnokság ünnepélyes megnyitására a festői környezetű Grünauban. Sok ezer néző előtt pattogó indulók hangjaira vonult fel a 24 ország csaknem ötszáz versenyzője a dísztribün elé.

A csapatok felsorakozása után Hans *Degebrodt*, az NDK kajak-kenu szövetségének elnöke mondott ünnepi beszédet. Hangoztatta: az NDK kajakozói igen nagy megtiszteltetésnek veszik, hogy a 7. világbajnokságnak otthont adhatnak.

— Mindent elkövettünk annak érdekében — hangsúlyozta —, hogy zavartalanul bonyolódjék le a világbajnoki verseny és bízom abban, hogy a részvevők jól érzik majd magukat az NDK-ban és nemcsak kiváló eredményeket érnek el, hanem a 24 ország részvevői még szorosabbra fűzik sportbarátságukat.

Ezután Charles *Coquereaumont*, a nemzetközi szövetség elnöke lépett a mikrofonhoz.

— Grünau 30 évvel ezelőtt, a berlini olimpia idején már otthont adott a világ legjobb kajakosainak, most ismét itt találkoznak a bajnokjelöltek. Azóta nagyot fejlődött ez a sportág, ma már szerte a világon sok tízezer fiatal űzi versenyszerűen és még több azoknak a száma, akik szórakozásból, kedvtelésből űzik ezt a rendkívül egészséges sportot — mondotta, majd köszönetét fejezte ki a rendezőknek a VB nagyszerű előkészítéséért és annak a reményének adott kifejezést, hogy ez a találkozó is jó propagandája lesz a kajak-kenu sportnak.

A megnyitóbeszédek után felhúzták a főárbocra a nemzetközi kajak-kenu szövetség zászlóját és felhangzott az NDK himnusza.

A magyar versenyzők csütörtöki műsorán válogató-verseny is szerepelt. A 4×500-as váltóban *Kemecsei* és *Cseh* helye már az elindulás előtt biztos volt, a csütörtöki válogató-verseny alapján *Hesz* és *Szente* lett a harmadik és negyedik tagja a váltónak.

Pénteken reggel 8.30 órakor az előfutamokkal megkezdődik a 7. kajak-kenu világbajnokság.

Hollandia ellen játssza első mérkőzését az EB-n a magyar vízilabda-válogatott

Az 1966. évi úszó, műugró és vízilabda Európa-bajnokság színhelyén, Utrechtben, csütörtökön elkészítették a vízilabda EB csoportbeosztását. A magyar válogatott Spanyolországgal, Svédországgal, Hollandiával és Angliával került egy csoportba.

A tizenhét együttes besorolása a következő:

A-csoport: *Spanyolország, Svédország, Hollandia, Magyarország, Anglia.*

B-csoport: *Franciaország, Csehszlovákia, NDK, Jugoszlávia.*

C-csoport: *Törökország, Szovjetunió, Románia, Bulgária.*

D-csoport: *Belgium, Irország, Olaszország, NSZK.*

A sorsolás előtt Magyarország, Jugoszlávia, Szovjetunió és Olaszország csapatát kiemelték a csoportok élére, s hozzájuk sorsolták a többi csapatot.

A magyar válogatott szombaton délután 17 órakor sorra kerülő ünnepélyes megnyitás után *Hollandia ellen játssza első mérkőzését*, majd az Olaszország—Belgium találkozóra kerül sor.

Újabb események az OSN műsorán

Csütörtökön kézi- és röplabda-mérkőzésekkel elkezdődött a falusi dolgozók XV. Spartakiádja. A hagyományos sportesemény hivatalos megnyitójára ünnepélyes külsőségek között ma délelőtt a Népstadion edzőpályáján kerül sor. *A versenyekre 438 férfi és 332 női versenyző küldte el nevezését*, s ebből a ma kezdődő atlétikai versenyeken előreláthatóan 275 férfi és 188 nő áll rajthoz. *A XV. falusi spartakiád versenysorozata szombaton zárul.*

A II. OSN keretében zajlik a II. Nyári Úttörő Olimpia is, melynek során csütörtökön kosárlabdában és labdarúgásban rendeztek mérkőzéseket. *Ugyancsak az OSN égisze alatt rendezik meg az országos ifjúsági úszóbajnokságot és a Millenárison ma sorra kerülő kerékpáros pályaversenyt is.*

Az Országos Sport Napok eseményei augusztus 20-án a Népstadionban a *Budapesti Honvéd—Ferencváros* labdarúgó-mérkőzés után színpompás záróünnepéllyel fejeződnek be.

Tizenkét gólt lőtt a labdarúgó-válogatott

A hollandok elleni EB-mérkőzésre készülő labdarúgó-válogatott keret csütörtökön este a Latorca utcai pályán játszott NB III-as Elektromos ellen 12:2 (5:1) arányban győzött. A gólok közül Bene ötöt, Rákosi hármat, Farkas és Molnár ket[illegible] lőtt.

Minyejev nyert a nemzetközi öttusaversenyen

Csütörtök délután a Szabadsághegyen, a Normafa környékén rendezett terepfutással befejeződött a Csepel SC nemzetközi felnőtt és ifjúsági öttusaversenye. Az ifjúságiak viadalán az összetett egyéniben a csepeli *Marton*, csapatban a *Csepel I.* került az első helyre, a felnőttek versenyét a szovjet *Minyejev* és a *Szovjetunió* csapata nyerte. *Balczó* András negyedik lett.

SPORTNAPLÓ

Az országos nemzetközi teniszbajnokságon a csütörtök délután lejátszott mérkőzések alapján a férfi egyes elődöntőjébe Gulyás, Szőke, Szikszay és Koudelka (csehszlovák), a női egyes elődöntőjébe Monori, Dudai, Wieczorkowska (lengyel) és Magdeburg (NDK) jutott. Női párosban Magdeburg—Riede (NDK), Polgár—Vajda dr., Jószai—Szabó és Hrebcova—Sonska (csehszlovák), férfi párosban Gulyás—Szikszay és Baranyi—Varga került a mai elődöntőbe.

Az EB-re készülő atléták közül szombaton a Népstadionban, az OSN záróünnepségén a 3000 m akadályosok és női négyszázasaink mérhetik össze erejüket. Vasárnap délután a Vasas Pasaréti úti pályáján az ügyességi és más futószámok részvevői számára rendeznek versenyt. A kalapácsvetést a stadion edzőpályáján bonyolítják le.

Két magyar atléta, Mecser Lajos (5000 m) és Nagy Imre (800 m) utazik a Londonban szombaton megrendezendő atlétikai viadalra, ha időben megérkezik a vízumuk Angliából.

A Tbiliszi Dinamó vízilabda-csapata csütörtökön Szolnokra érkezett, ahol négyes tornán vesz részt.

Guinea labdarúgó-válogatottja megkezdte NSZK-beli vendégszereplését és első mérkőzésén szerdán este egy nyugatnémet amatőr válogatott ellen 2:1 arányban nyert.

Nemzetközi labdarúgó-mérkőzésen a Szlovan Bratislava 2:0 arányban legyőzte a bécsi Wacker csapatát.

A Levszki bolgár labdarúgó-csapat, nemzetközi barátságos mérkőzésen gól nélküli döntetlen eredményt ért el Szófiában a török Altai (Izmir) együttesével.

A francia Sedan 2:1 arányban legyőzte a belga Anderlecht csapatát. Charleroiban pedig a helyi együttes 2:0-ás félidő után 5:0-ra nyert a Dordrecht holland csapat ellen.

A nyugatnémet amatőr labdarúgó-válogatott 2:0 arányban nyert a japán válogatott ellen.

A szlovák nemzetközi országúti kerékpáros verseny 7. szakasza után az összetettben a magyar Schick a 12., a magyar válogatott pedig továbbra is a 6. helyen áll. Az egyéni összetettben a csehszlovák Konecni, a csapatversenyben pedig Csehszlovákia vezet.

Nemzetközi tájékozódási versenyt rendeznek szombaton és vasárnap a Balaton környékén. A finnországi világbajnokságra készülő magyar férfi- és női válogatottnak csehszlovák, NDK-beli, bolgár és svéd csapatok lesznek az ellenfelei.

Új abszolút női világrekordot állított fel Dimitrina Andrejeva bolgár ejtőernyős az 1000 m-es célbaugrásban. Kétszer egymásután a kör középpontjában ért földet és így átlageredménye 0 méter lett.

A női sakkvilágbajnok-jelöltek zónaversenyén a 13. forduló után Karakasné holtversenyben a 4. helyen áll. Az élcsoport állása: Novara (NDK) 8,5 pont, Nicolau (román) 8 p, Polihroniade (román) 7,5 p, Aszenova (bolgár), Eretova (csehszlovák), Perevoznik (román), Karakasné (magyar) 7—7 pont.

A Valur—Standard Liège kupagyőztesek Európa Kupa mérkőzéssel hétfőn megkezdődik az 1966—67. évi kupa-szezon. A rajt ismét Rejkjavikban lesz, csakúgy, mint az elmúlt esztendőben.

Totó-tanácsadó a 34. hétre

1. Dunaújváros—DVTK	1
2. Ú. Dózsa—Pécs	1
3. Tatabánya—Győr	1
4. Komló—Oroszlány	x 1
5. Miskolc—Debrecen	1 x 2
6. Ganz-MÁVAG—Szombathely	1 2
7. Kaposvár—Szállítók	2
8. Eger—Egyetértés	1
9. Budafok—Nyíregyháza	1
10. MÁV-DAC—Székesfehérvár	1
11. Bp. Előre—Kecskemét	x 1
12. Borsod—Nagybátony	1
13. SZVSE—Jászberény	1 2

Tippjeink a pótmérkőzésekre: 14: 1, x. 15: 1. 16: 1.

Pénteki ügetőversenyek

ALKOTMÁNY-DÍJ
HEAT-VERSENY

Jelöltjeink:

I. Ond — Ödön bácsi — Olgica — Ofélia. II. Igló — Nacsalnik — Leányfalu — Kökény. III. Kabala

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-796, 188-307
NÉPSZAVA
1966 APR 10

1021

Az öreg festő meg a tenger

Hemingway öreg halásza egész életén keresztül a nagy zsákmányról álmodott. Amikor azután eljött a pillanat, nem számlálta a barázdákat arcán; nem vett tudomást az időről, amely eljárt felette, hanem nekivágott az útnak. S noha rozzant bárkájával végül üresen tért vissza, nem volt mit megbánnia, megtette, amit kellett...

Ilyesmire csak kivételesen erős lelkű emberek képesek. Ezt a kivételesen erős lelkületet sikerült megtalálnom most Mogyorósvölgyben, a Rimamurányi—Salgótarjáni Részvénytársaság egykori néptanítójában, Szabó Sándorban.

Még a múlt században született, a húszas években került Ózdra. 1957-ben ment nyugdíjba, de előtte néhány hónappal beiratkozott a főiskolára. Egészen a legutóbbi időkig ez lett volna az egyetlen furcsaság életében. Sovány alakjával leginkább egy kisvárosi tisztviselőhöz hasonlított világéletében; szerény, visszahúzódó természete nem keltett soha feltűnést. Amennyire ő maga vissza tud emlékezni, egyszer sem kapott írásos elismerést, kitüntetést, rendkívüli feljebbsorolást.

Igaz, a háborúkon kívül nem is bántották. Rendkívül markáns egyénisége pontosan hetven esztendeig maradt titokban, félszeg mozdulataiból senki sem sejthette meg a valóságot. Azt a bizonyos főiskolai jelentkezést néhányan öreguras bolondériának könyvelték el, mások jóindulatúan legyintettek. De mindezzel ő nem törődött. Akkor már egyszerűen nem állt módjában ilyesmivel törődni, mint ahogyan Hemingway halásza sem fordulhatott vissza, amikor az ég alján viharfelhők gyülekeztek. Már úton volt...

A tanulás minden energiáját igénybe vette, így hivatalos munkaviszonyának utolsó napja nem ébresztett sem elérzékenyülést, sem nosztalgiát benne. A mások életében oly nagy jelentőségű nyugdíjaztatás apró közjátékot jelentett csupán számára, amit alig volt ideje észrevenni. Felszabaduló idejével roppant ökonomikusan bánt. Aki azt hinné, hogy erre az elmúlás gondolata serkentette, alaposan tévedne. Közel a hetvenhez a jövő foglalkoztatta. Amikor éppen nem volt vizsgaidőszak, félretett pénzéből utazgatott. Ekkoriban járta meg feleségével repülőn Jaltát, majd még egyszer a Szovjetuniót, hogy olaszországi, svájci, dalmáciai élményeit kiegészítse. Azután félredobta hatvan esztendő alatt összegyűlt próbálkozásait és rövid két év leforgása alatt pontosan 69 képet festett, amelyből a zsüri 51-et fogadott el.

Mire sor került életének első tárlatára, már elmúlt hetvenéves, és befejezte a főiskolát. Ecsetkezelését, szineit, modern felfogását a művészetről, s látásmódjának gazdagságát méltatták szakemberek és vevők egyaránt. Jómagam szeretnék ettől eltekinteni, hiszen számomra Hemingway halászában sem az volt az érdekes, hogyan bánik a szigonnyal, küzdelme milyen zsákmánnyal kecsegtet. Az ilyesmi szakértők dolga, őket illeti a kritika joga. Amiről még szólni szeretnék Szabó Sándorral kapcsolatban, az inkább kivételesen erős lelkülete.

Műterme nincs. Kicsi szobában festeget, felesége köznapi módon perlekedik vele, ha »maszatol« a vizcsapnál, ágya felett egy naturalista kép első világháborús szicíliai fogságának idejéből. Inkább emléknek őrzi csak, túlhaladta már az idővel együtt. Ebben a kispolgári környezetben igazán nem tűnik fel rajta semmi rendkívüli. Mert »rajta« nincs is ilyesmi. Csak »benne«. Bizonyítékul hadd idézzek néhány mondatot beszélgetésünkből:

— Célja?

— Ha hozzájutok a pénzhez, amit a képeimért kapok, azonnal elutazom feleségemmel Egyiptomba.

— Miért?

— Mert még sohasem láttam a piramist. Szeretném megfesteni.

— S azután?

— Azután újra utazni akarok, s újra festeni...

— Nem gondolt arra, hogy inkább itthon tegye kényelmesebbé életét? Háztartási gépek, autó, nagyobb lakás...

— Ilyesmire nem gondoltam.

— Mi a legnagyobb vágya?

— Mindig új célokat tűzni magam elé. Lehetőleg sohasem törődni vele, hogy megérem-e. Önmagam számára észrevétlenül tenni le az ecsetet...

Hemingway regényében a tenger csak jelkép volt, az emberi küzdés színtere. Az öreg halász nem latolgatta különösképpen, hogy meddig és mennyit bír még; az öreg festő sem méri a pulzusát, vagy a vérnyomását.

Az ilyen emberek élete teljes.

Fodor Gábor

Napi 20 tabletta preludin

A titkárnő írt külföldi hozzátartozójának, s az küldte neki csomagszámra a preludint. Tartotta a fogyókúrát és közben szedte a gyógyszert. Már az első tablettánál észrevette, hogy *felélénkül tőle, jókedve lesz.* Eleinte csak a fogyás érdekében emelte a napi adagot, később már a hatása miatt. Hamarosan eljutott odáig, hogy — bár már jóval kevesebb súlyú volt a kelleténél — *napi húsz tablettát* is bevett. Az egyik nap azután elfogyott a gyógyszer, s a fiatal nő testileg, lelkileg összeomlott...

— *Hozzánk került elvonásra* — mondják most az *Országos Ideg- és Elmegyógyintézetben* —, ugyanis a fogyasztószertől *narkomániás* lett. A narkománia alatt azon gyógyszerekhez való hozzászokást értjük, amelyek bódulatot okoznak. Az Egészségügyi Világszervezet, más szóval *dependentia* néven határozza meg e jelenséget, amely a valamely gyógyszertől való függőséget jelenti. *A szigorúan vett narkománia a kábítószerek: a morfium, a heroin, a kokain, az opium élvezetében mutatkozik, ezek az esetek azonban nálunk gyakorlatilag úgyszólván teljesen megszűntek.*

érjék, állandóan ıokozni kell az adagokat.

— A narkomániások másik csoportja a kábítószerek helyett a *különböző altatók* rabja lesz. Ezek bizonyos kábultságot vagy alvást okoznak. Akik visszaélnek ezekkel a gyógyszerekkel, így akarják kiküszöbölni az élettel járó kisebb-nagyobb kellemetlenségeket. Gyakran előforduló jelenség, hogy valaki napközben nagy mennyiségű élénkítő gyógyszert szed, este pedig nagy adag altatóval igyekszik ezek hatását ellensúlyozni. Ugyancsak a narkomániások közé sorolhatók, akik *morfiumszármazékokat tartalmazó nagy mennyiségű gyógyszert szednek.*

Az alkoholizmus is...

— A napokban történt, hogy intézetünkbe zavart viselkedésű, harminc év körüli férfit hoztak be. A második napon a beteg epilepsziás rohamot kapott. Csak később, a rokonoktól kapott információkból derült ki, hogy *az illető évek óta nagy mennyiségű altatóval él,* egyre emelve az adagot. Ennek következménye volt a zavart állapot, majd a gyógyszer hirtelen elvonása miatt lépett fel az epilepsziás roham. Az

gyógyszert c
vaslatára sz
gorúan .cs
amennyit az
del.

Óriás barla
— labirintu

A magyar barlangkutatók fáradhatatlan munkája jelentős eredményeket hozott az utóbbi időben. Röviddel ezelőtt az északborsodi Alsóhegy zsombolyaiban és a Meteor-barlangban biológiai kutatások kezdődtek. A különleges csapdákból begyűjtött anyag nem várt eredményt hozott. *A barlangokból két, eddig ismeretlen állatfaj került elő,* melyeket most tanulmányoznak. A Bükk-hegységi tarkői kőfülkében évszázezredek alatt felhalmozódott kitöltést a kutatók több éves munkával, rétegenként vizsgálták meg. Az innen előkerült állati csontokból és növényi magvakból kirajzolódik az elmúlt évezredek éghajlatának, állat- és növényvilága átalakulásának képe. Jelenleg félmillió évnél tartanak a történelem visszaforgatásában és a barlangi üledéksor még nem ért véget.

Fontos szerepük van barlangkutatóinknak gyógyvizeink feltárásában is. Az utóbbi időben figyeltek fel a *barlangi levegő gyógyhatására.* A Béke-barlangban a kísérleti kezelések meglepően kedvező eredményei után már rendszeres kúrák folynak és rövidesen megkezdik a bányászok gyógyüdülőjének építését. Közben további kísérleteket folytatnak az abaligeti és legújabban a tapolcai tavas barlangban a légzőszervi betegségek gyógyítására.

Figyelemre méltó a Balaton vidékén a keszthely-cserszegtomaji kútbarlang kilométer hosszú járatainak feltárása és nagy érdeklődésre tarthat számot a Balatonederics közelében nemrég felfedezett cseppkőbarlang is. Lillafüred közelében tárták fel néhány hete a miskolci kutatók *az ország legmélyebb barlangját,* amely a bejárattól mintegy 250 méter mélységbe nyúlik és a feltevések szerint egy

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

FEB 25
1021

Szabó Sándor

ZALAI HÍRLAP

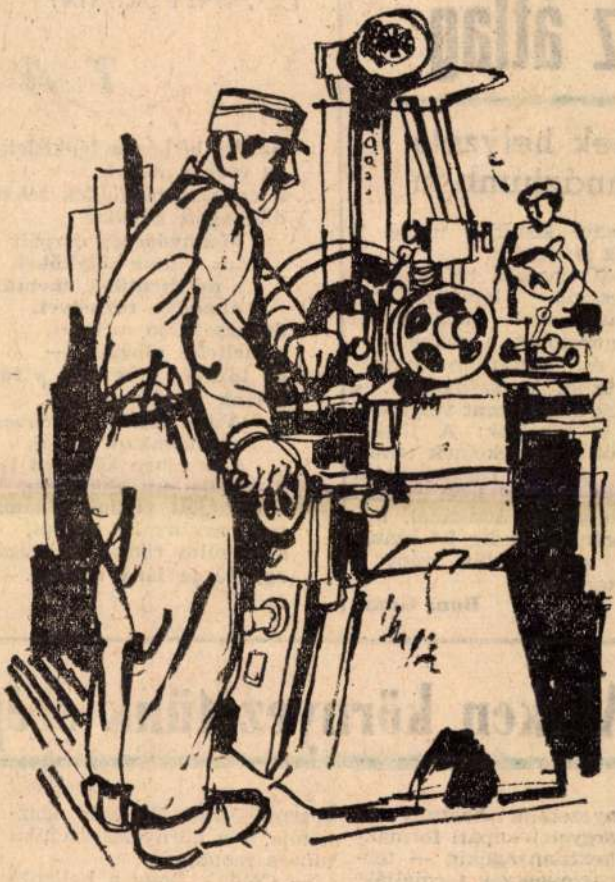

ESZTERGÁLYOS

(Szabó Sándor rajza)

az átlag

einek helyzete Gimnáziumban

ettségire készülők mellé. S z meg is történt.

Hadd fejezzük be a párt-ongresszus határozatának égrehajtásával kapcsolatos etekintésünket a szakközép-kola és gimnázium munká-ba ismét a számokkal. « nelyek a határozat végrehaj-sát is tükrözik: A fizikai olgozók gyermekeinek tanul-ányi átlaga osztályonként y—két tizeddel jobb az osz-ly egészének átlagánál, bu-ási arányuk pedig 2,6 száza-kkal alacsonyabb, mint a bbi tanulóé.

Buni Géza

LE ANH SUAN:

T A

Széllel birkózva lépkedett
az esőben a raj,
a csupasz rizsföldek felett
dühöngött a vihar.
Mennydörgés dorgált ci
kis villám-kölyköket,
s mi mentünk, mentünk
álmodva tűzhelyet,
duruzsoló, jó meleget,
s mellette pihenőt, —
de tűzhely nem volt, s tűz
s csak tűrtük az esőt.
Aztán elállt, s hirtelen
reánkszakadt az éj,
s az éjben könnyed lép
hallottam akkor én.
Szembejött velünk vidámai
egy harsány kis csapat,
s — mint röpke fénysugár
egy fürge lány szaladt.

Akiken környezetünk szép

Környezetünk hasznos és ép tárgyait — ipari formák-l a textilanyagokig — ter-ező iparművészek formálják. épzésük a Magyar Iparmű-észeti Főiskolán történik.

A külföldi iparművészeti ktatás meglehetősen szét-ört. Az egyes szakiskolákon iparművészet különböző tanítják — esetleg kü-

Iparművészeti Főiskola igaz-gatója, s a környezetesztétika tanára mondja:

— Célunk, hogy a hallgató saját szakterületén komoly tudást és gyakorlatot sajátít-son el, ugyanakkor széleskö-rűen tájékozódjék az egyéb környezetalakító művészetek-ről.

— Komplex feladatok kitű-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÓZDI VASAS
1966 NOV 15

1021

Bemutatjuk Szabó Sándor festőművészt

A kultúrához nemcsak az óriások hegycsúcsai, hanem a köztük emelkedő hegykúpok is hozzátartoznak. Az utóbbiak nélkül meg sem közelíthetnők amazok ormait, vagy elviselhetetlenné lenne a látványuk. Örökké égre függesztett szemekkel csak kevesen bírnák el az életet. Képzőművészeti életünkben ritkán jut alkalom arra, hogy azokat is reflektorfénybe állítsuk, akik csendben, szüntelen kulturális szolgálatban töltötték el életüket, azokat, akik mint festők s egyben rajztanárok, egy-egy város művészeti ízlésére nyomták rá a maguk bélyegét, alakítva a fiatalok művészeti kultúráját csakúgy, mint azokét a felnőttekét, akikkel munkájuk során találkoztak. Akik sokszor egészen magas színvonalon, de a fővárostól távol esve, nem jutott módjuk a „nyüzsgésre", s a maguk szélesebb körökben történő megismertetésére. Csendben értek meg jó művésszé, miközben a tanítás mellett szakköröket vezettek, előadásokat tartottak, kiállításokat rendeztek, tehát kultúrát közvetítettek. Ezek közé tartozik az évtizedek óta Ózdon munkálkodó Szabó Sándor festőművész is.

Túl a hetvenen, még mindig fáradhatatlanul agitál, dolgozik, irányít, s ebben a munkájában éppúgy fontos számára a műszaki brigádok művészeti nevelése, mint a helybeli képzőművészet baráti körének vezetése, inspirálása. Indult a modern művészeti irányzatok jegyében Van Gogh, a Vadak, Nolde, Kokoschka hatottak rá, hogy aztán a pálya végső szakaszában színei lehiggadjanak, s a redukált színvilág diszkrét kontúrokkal jelenítse meg a hazai és külföldi tájakat, és kösse szilárd kompozícióba csendéleteit.

Szabó Sándor a festés és a tanítás mellett szenvedélyesen szeretett utazni. A Földközitengernek és az Alpoknak legalább olyan jó ismerője, mint a hazai tájaknak. Még pár évvel ezelőtt is Itália városainak festette ódon utcáit, eltűnő hangulatait. Megjárta Krim félszigetét, s akvarellek, gouacheok sorozatában örökítette meg annak káprázatos tájait, mint itthon a Duna-kanyart, Sopront, a Balatont. S természetesen mindennapi környezete számára is volt szeme: az Ózdi Kohászati Üzemek gyártelepei, kéményeket, égboltot beborító füstfellegei mind ismételt szereplői képeinek. Úgy élt és alkotott, hogy itthon sem feledte Amalfi, vagy a Kaukázus szépségeit, és odakint sem szakadt el a haza „kormos füstjéből". Az itthoni társadalmi feladatokból is a hivatásában örömét lelő ember felelősségével vette ki a részét. Ózdon 20 éven át vezette a Derkovits képzőművész kört, ma is itt él és dolgozik.

1965-től máig Dunaújvárosban, Miskolcon, Ózdon és Budapesten mutatta be festményeit.

Szíj Rezső

MHSZ-aktívák kitüntetése

Holló István és **Albert Gyula** közel másfél évtizedes munkájuk elismeréseképpen honvédelmi érdemérem kitüntetést kaptak.

Czókoly Sándor és **Tóth Bertalan** a Magyar Honvédelmi Szövetség kiváló dolgozója elismerés ezüst fokozatát;

Fodor János, Balogh László, Maczkó Gyula a Magyar Honvédelmi Szövetség kiváló dolgozója kitüntetés bronz fokozatát;

Tuza Aladár, Józsa Pál és **Pásztor József** a Magyar Honvédelmi Szövetség dicsérő oklevelét kapták meg.

Új kapcsolat

A Hollerith KISZ-alapszervezete a Hámán Kató úti iskola úttörőcsapatának patronálását vállalta el a közelmúltban. Új az iskola, új a kapcsolat, de máris eredményeket könyvelhetnek el maguknak a KISZ-fiatalok.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 51. évfordulója alkalmából az iskola ünnepi csapatgyűlést rendezett, amelyre meghívta a patronáló KISZ-alapszervezetet. A Hollerith KISZ-esei természetesen képviseltették ma-

Döntéseik megalapozottak

TANÁCSKOZTAK A VÁLLALATI DÖNTŐBIZOTTSÁGOK VEZETŐI

Budapesten, a Józsa György úton, az Építők Rózsa Ferenc Művelődési Házában október 29-én tanácskozásra jöttek össze a hazánkban működő vállalati döntőbizottságok elnökei, különböző országos szervek, hivatalok, hatóságok vezetői. Képviseltette magát itt a legfőbb ügyész és az igazságügyminiszter is. A beszámolót a munkaügyi miniszter és a SZOT főtitkára tartotta.

Vállalatunktól dr. Szalmás Sándor döntőbizottsági elnök vett részt itt. Őt kerestük fel, tájékoztassa lapunk olvasóit a történtekről, adjon betekintést a vállalatnál folyó döntőbizottsági munkába.

— Ez a tanácskozás lényegében folytatása volt a három éve tartott országos tanácskozásnak — kezdte Szalmás elvtárs —, ahol az igazságszolgáltatás társadalmasításának számos problémája került megvitatásra. És ezt megelőzte egy megyei szintű tanácskozás is, így a problémák összegezése lényegesen megkönnyítette az érdemi vitát, döntést. E tanácskozásról talán még annyit: szempontokat adott, irányt szabott az elkövetkezendő évek munkájához. Javasolta, hogy a SZOT és a Munkafontoltabban intézkedik, látja, hogy a döntőbizottság helyére teszi a dolgokat és igyekszik hibát nem elkövetni a dolgozóval szemben, nehogy a döntőbizottság elé kerüljön az ügy és az helyezze hatályon kívül a panaszossal szemben hozott intézkedést.

— Milyen ügyek fordulnak elő leginkább?

— Legtöbb a jubileumi jutalmakkal kapcsolatos panasz. A Munkatörvénykönyv az alaphelyzetet világosan kimondja: 25, 40, illetve 50 éves munkaviszonyban töltött idő után jubileumi jutalom jár. Ez azt jelenti, hogy mindenkinek jár. Azonban ezt még egy sor más rendelet egészíti ki, amely bonyolulttá teszi az ilyen ügyek intézését. 1969-re, 70-re ezek minden bizonnyal rendeződnek.

— Milyen ügyekkel foglalkozik a döntőbizottság?

— Általában munkaügyi kérdésekkel — fegyelmi vétségekkel, munkaviszony folyamatosságának eldöntésével, és 1965-től baleseti kártérítési vitás ügyekkel is. Elsőfokon a döntőbizottság illetékes ezekben az ügyekben és másodfokon a miskolci járásbíróság. 1968-tól a

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

Szabó Sándor

1990 MÁJ 5

1021

„Munkások között"

Szabó Sándor festőművész kiállításáról

Szabó Sándor évek óta a nagylengyeli olajmunkások között él. Egy önálló tárlatán és több kollektív kiállításon való részvételével, mint a munkások életének, munkájának festőjét ismerhette meg őt a tárlatlátogató zalai közönség. Ezek a bemutatkozások azonban egyúttal mindig a viták kereszttüzébe is kerültek, s főleg olajfestményei jónéhány kérdőjelet is vetettek fel. Ezért érthető módon fokozott várakozás előzte meg mostani önálló, gyűjteményes kiállítását.

Hat olajfestményt, hat nagyméretű grafikát, hat akvarellt és több kisebb grafikát állított ki ezúttal a festő a Göcseji Múzeumban. Mint a kiállítás címe — *Munkások között* — is utal rá, most is főként munkásábrázolások dominálnak a tárlaton. Ám minket e szándékkal ellentétben a tájképek, s azok között is *az akvarellek* festőisége, finomsága ragadott meg inkább. *(Éjszaka a faluban. Nagylengyeli éj).* Látható módon maga a festő is főként e koloritban eltalált kisméretű képek világában érzi otthonosan magát. *Kevésbé érezzük viszont hitelesnek* a címben idézett tematika mostani megvalósulásait.

Munkáját nyilvánvalóan megnehezítette az évekig tartó, társak, riválisok nélküli művészi munka. De méginkább lényeges az a tény, hogy *a meglehetősen körülhatárolt tematikával máig sem tudott teljesen azonosulni.* Így alkotásaiból hiányzik az a többlet, amit — a megfestett objektív valóságon túl —, a festő egyéni véleménye, vallomása, a látottakról-megfestettekről alkotott állásfoglalása jelentene. Éppen ezért a csendéletszerűen felfogott munkásfigurák önmaguk létezésén, fizikai valóságán kívül, alig sugallnak többet. Hasonló hibák gyengítik kisméretű grafikáinak hatását is.

Festményein sajátos tömörségre, summázottságra való törekvés érződik. Kár, hogy ez a stilizáltság nem egyszer nem több a nyers vázlatszerűségnél, mint a *Nagylengyeli út*, vagy az *Őszi szántás* című kompozíciók esetében, vagy a már-már díszletszerű megfogalmazásnál, mint ahogy ezt az *Est falun* című képen is láthatjuk. Hangulatával érdemel figyelmet, s megfegalmazásában már sikerültebb alkotás a *Tél Göcsejben*. Zavaró részleteit látva azonban nyilvánvaló, hogy a további érlelés csak használt volna a kompozíciónak.

A kiállítás anyagán egyébként is érződik valami indokolatlan sietség, kapkodás. Ezt — az alkotó szerint — bokros másirányú elfoglaltságai okozták. Egy későbbi időpont bizonyára alkalmasabb lett volna az ilyen jellegű gyűjteményes kiállítás megrendezésére.

Szelestey László

Zalai Hírlap
Vasárnapi melléklet

Szabó Sándor: AUTÓSZERELŐK

a: FALU

n dobja ki az utcára saját gye-

n volt a helyzettel. Egyre töb-
jnal is ébren találta. Mindin-
zás: változtat ezen a türhetet-
agyobb áldozat árán is...
rosszabbodott. Végképp békét-
házon. Már ott tartottak, hogy
beszél anyuval.
a megunt bennünket — hajto-
elszántan.
ni a szokásosnál. Anya később
e se tette. Laci elébe állt:
l!
lt:

szobába, hogy kabátját levesse.
kált a szobában, el volt készül-
ontosan megfogalmazta a mon-
tovább. Mondja meg mi baja,
rünk mi, majd akad egy albér-

Szeme könnyes volt, zsebken-
tt hallani a hangját.
vidékre. Adnak lakást is...

tánc-csoport működik. Ezek közül állandó jelleggel azonban csupán kilenc hallat magáról, s ebbe a kilencbe bele tartozik a három gyermek-csoport is. E csoportok színvonalát szemügyre véve, azt kell mondanom, hogy az elmúlt négy év alatt nem történt fejlődés. Sőt! A kivételek közé talán csak a gellénházi és nagykapornaki gyermek néptánc-csoportok tartoznak, amelyek vezetőik: Kerkay Katalin és Fodor Ilona irányításával eredményesen dolgoznak.

Mi lehet az oka ennek a stagnálásnak, visszafejlődésnek?

Szerintem elsősorban az irányító szakemberek, a táncoktatók hiányában, nem kellő felkészültségében, illetve helytelen kiválasztásában kell keresni a hibák gyökerét.

Megyénk művészeti életét irányító állami szerveink komoly anyagi áldozatokat hoznak a szakemberek képzésére. Minden évben kéthetes néptánc-oktatói tanfolyamot rendezünk, amelyeken jó elméleti és gyakorlati anyaggal látjuk el a hallgatókat. Aki komolyan veszi a tanfolyamot, hasznos, eredményes munkát tud végezni munkaterületén. Sajnos azonban, ilyen nagyon kevés akad.

A hallgatók kiválasztása adja az első problémát. Számos nyári tanfolyamon találkoztam olyan hallgatóval, aki nem maga jelentkezett, hanem úgy „küldték". „Nincs csoportom, nem is táncoltam soha és ha lehet, nem is fogok" — hallottam nem egyszer, aki azért került a tanfolyamra, mivel a tantestületben korban és fürgeségben ő látszott erre a célra legalkalmasabbnak. Nagyon rossz szemlélet ez, melynek keserű következményeit a néptánc-mozgalom sínyli meg. Most ismét a nyári tanfolyam előtt állunk, helyes lenne javítani a kiválasztás módszerén.

Nem lehetünk elégedettek a működő néptánc oktatók szakmai képzettségének fejlődésével sem. Számos jó hírű csoportunk visszaesésének, illetve nem kielégítő fejlődésének véleményem szerint az az oka, hogy a táncoktatók tudása megkopott, nem tart lépést az új követelményekkel. Különösen üzemi, szövetkezeti táncegyütteseknél feszít ez a kérdés. E tánccsoportok fiatal, tehetséges és lelkes tagjai sokkal érdekesebb, újszerűbb feladatok megoldására is mernének vállalkozni, ha az oktatók gondolnának ilyenekre.

Itt kell megemlítenem, hogy a néptánc oktató és a koreográfus fogalma két teljesen különböző dolog. Nem szabad összetéveszteni a kettőt. Nem vezetnek eredményre a koncepció nélküli koreográfiai elképzelések.

tartottam szükségesnek elmondani, hogy most a nyári tanfolyam előtt felhívjam minden illetékes figyelmét a tanfolyamra küldött hallgatók jó kiválasztására, működő tánccsoportjaink vezetőit pedig a néptáncban való alaposabb elmélyülésre. Csak ha a néptánc-oktatásban sikerül előrelépést elérnünk, tudjuk új fejlődés útjára lendíteni a zalai néptánc mozgalmat.

Orsovszky István
a Zalai Táncegyüttes
művészeti vezetője

Szerkesztői üzenetek

N. J., Zalaegerszeg: Csak azt tanácsolhatjuk Önnek, hogy elevenebb szemmel, határozottabb, önállóbb képekkel, a szürkeséget számüzve fonja gondolatait versekké. Gitárszó mellett, mélyebb „átalakítási munkálatokkal" talán lehetne még kihozni valamit e versből, de így kevés önmagában e néhány kopár gondolat.

H. Cs., Teskánd: A tavasztól megjegyintve dalra kelt írjak között egyedül Ön látszik képviselni a meglettebb korúakat, s mindez versein is észrevehető. Hasznos, mélyen humanista ihletésű gondolatokat vetnek fel ezek az epikus alkatra valló frások, a tehetség jele is meg- megcsillan itott a sorok között, ám a művész megformálás még nagyon is távol áll értékben a mondanivalótól. Mindenesetre érdeklődéssel várjuk újabb próbálkozásait.

„Szerényke", Lenti: E legújabb küldemény is hasonló problémákat vet fel, mint a legutóbbi. Vagyis nagyon is egyéni gondolatról szól, s meglehetősen sablonos eszközökkel. Pedig tehetségesnek ismertük meg. De bizonyára bőven van még ideje.

V. L., Zalaegerszeg: Önálló gondolatokat jelez levelében verseiről, s valóban, számottevően különböznek ezek a költői mények a korábbiaktól. Persze meg kell vallani, hogy azért nem mindig válik frásai javára az és revehető modernség-keresés, persze itt-ott inkább egyéneskedésnek, mintsem újszerűnek tűnő gondolatai. Ettől függetlenül egy a versek már valóban jobbak önállóbbak hajdani frásainál, ezért ha kicsit közérdekűbb makat igyekszik majd megszólaltatni, bizonyára nagyobb sikra lesz a szerkesztő előtt.

G. D., Nagykanizsa: Örültünk tehetséges frásokat tartalmazó küldeményének. Persze, még sokat kell fejlődnie. Itt van például versei aktualitásának kérdése. Jó, hogy érzékeny pontossággal igyekszik reagálni a város és tágabban a világ dolgaira, ám csak erre „beállni" nem jó, hiszen látható an elszürkíti frásait ez a mindenáron „krónikás" szerep. Más kérdés, hogy emberileg valóban hasznos tájékozódva élnie. De nagy költőink köteteit lapozva sem talál mindenütt eseményverseket: nehéz műfaj ez! Várjuk újabb frásait, amelyekben áttételesebben, magvarán költőibben reagál a világ dolgaira.

Szabó Sándor
grafikus

M.D.V.

Illusztráció.

Tímár Máté: Mihály vácsi.
Élet és Irodalom, 1961. március 3 – 9l.

MDK

Szabó Sándor, festő
Honvédség Háza.

197. Golyószórós.
198. Vontató utász.

Nagy. Műj. Képzőm. Kiáll. /VIII/
Füv. Képtár. 1949 aug. 16.-szept. 16. Kat.

MDK

Szabó Sándor, kisplaszt.

Iparm. Isk. Évk. 1934-36.

44.l.

M.D.K

Szabó Sándor

Grafikus

Rajza

Élet és Irodalom, 1961. január 13. – 4 l.

Mdk

Szabó Sándor

1840-ben

szücsélmester

Horváth Loltán: Egy Mezőváros Létes Spara
Nagykőrös 1943, 100. l

Szabó Sándor

Magyar Hirdető

SAJTÓFIGYELŐ

Budapest V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

1964 MÁJ 17

1021

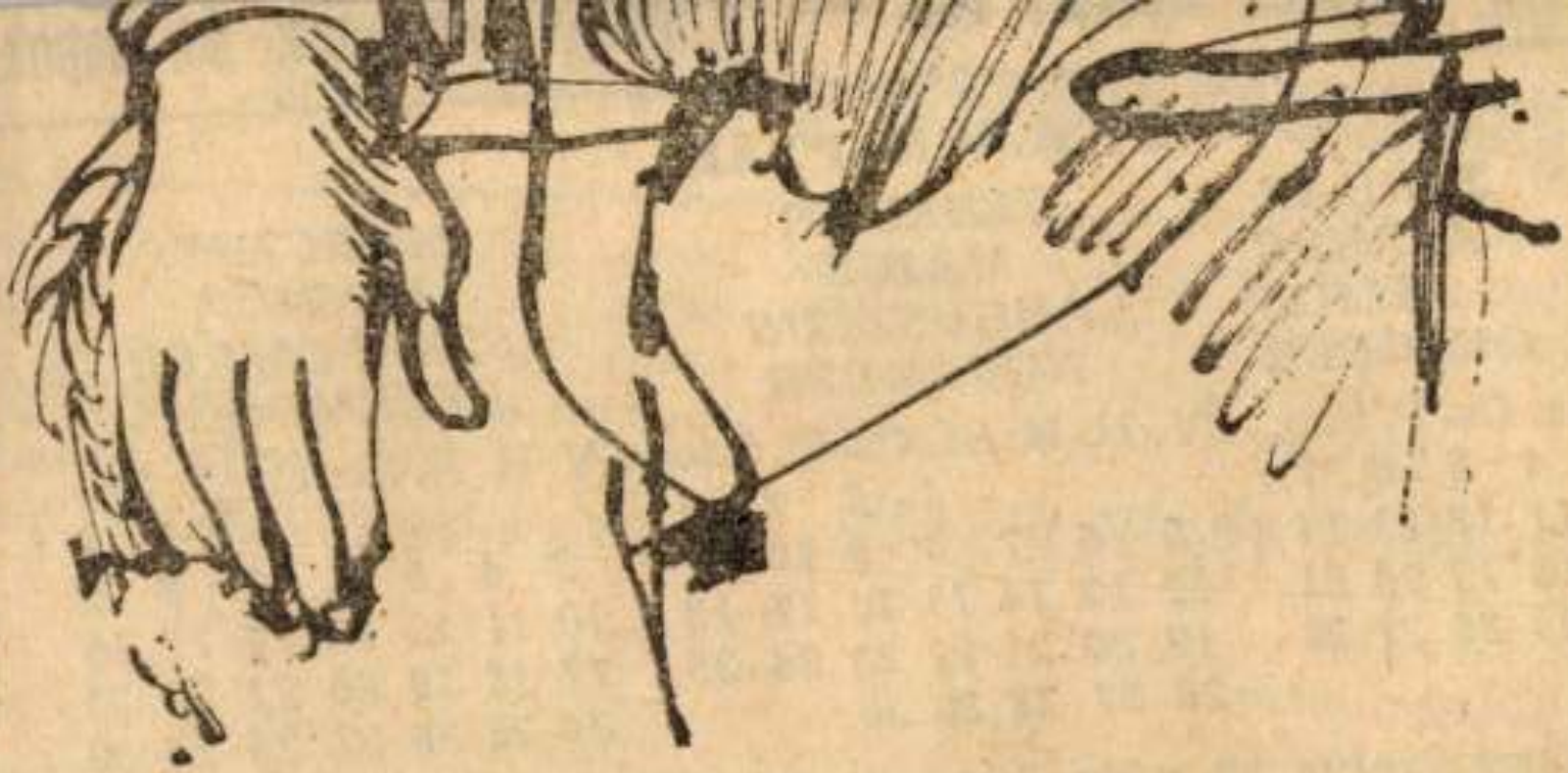

OLAJBÁNYÁSZ Szabó Sándor raiza

Szabó Sándor, festő MDh

Visszatér szükebb hazájába, ~~ha~~ Nagy-lengyelbe, hogy ott dolgozzék tovább.

Simon Lajos: Egy festő elutazik ... 2.

ESTI HIRLAP, bp. 1961. júl. 20.

Szabó Sándor

A magyar képzőművészek Szövetsége
Tolna megyei tisztára

Halláma Erzsébet: Négy megye
képzőművészeinek tervei.

Somogy megyei Néplap 1969 IV. 1

Szabó Sándor

Zalaegerszegen él
A Szlovén Turista szövetség díját
kapta az alábbi táslaton

Bertalan: „Pannónia 69" –
Murska Sobotán

Napló 1969 IX. 18

Szabó Sándor

festőmüvész kiállitása. Ózd, Liszt Ferenc Művelődési Ház. - Ism. Patkó Imre, Pedagógusok Lapja, 1966. márc. 7.

Az 1966. évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája /Müvtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-284.l./

269. l.

Szabó Sándor

Godor Gábor: Az öreg festő meg a tenger. (Szabó Sándor magyarósvölgyi festőről.) – Népszava, 1966. ápr. 10.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969.3.sz. 243-284.l./

256. l.

Szabó Sándor

Kampis Antal: Szabó Sándor. - Művészet, 1966. 7.évf. 5.sz. 24-25.l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969/ 3.sz. 243-284.l./

256.l.

Szabó Sándor

Zalai képzőművészek kiállitása /Szabó Sándor, Dus László festőművészek, Brád András iparművész./ Zalaegerszeg, Göcseji Múzeum. - Ism: Szelestey László, Zalai Hirlap, 1967.márc.12.

Az 1967.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Írt. 1970.1.sz.68-107.l./

98.l.

Szabó Sándor, iparművész

MDK

A hódmező vásárhelyi kerámiák egyik tervezője.

— : Itt készül a Miska-kancsó

3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. dec. 19.

Szabó Sándor

1. Tél Göcsejben olaj 60×80
2. Nagylengyeli út olaj 60×80

Dél-dunántúli Képzőművészek
Kiállítása 1968 1969

Szabó Sándor

Tél Gyöngyben vegyes olaj

Dél-dunántúli Képzőművészek
Kiállítása 1968 1969

Szabó Sándor

Említés

Katonaműnészek kiállítása Zalaegerszeg
Zalai Hírlap, 1970. aug. 15.

Szabó Sándor

Résztvesz a „Pannónia 69" c. Miállítésen.

Zalai Hírlap, Zalaegerszeg 1969. sep. 14.

Szabó Sándor

A Pannónia 69 c. kiállításon
díjat nyert

Bertalan Lajos: Pannónia 69 - kurzus
Sabotőr
Zalai Hírlap, Zalaegerszeg 1969. szept. 21

Szabó Sándor

Szerepel az egervári művésztelep
Liáhitásán

Sz. L.: Egervár/69

Zalai Hírlap 1969 VI. 15

Szakó Sándor

festő

A Zalaegerszegen dolgozó Szakó Sándor díjhint meghívást kapott.

— „Pannonia 69"

Művészet, 1969. október - 32 lap

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

M.D.K.

Szabó Sándor, festő

+2

nevét emlitik:

Lud Bratislava, 1953. dec. 1.

.

Szabó Sándor.

Miskolcon, a Bazsodi Képzőművészek megyei kiállításán akvarell táj-képpel szerepelt. (említve.)

Szakmagyarország, Miskolc, 1952. aug. 29.

Szabó Sándor

Fúróbekendezés c. műve (eml.) nagyon a „Dolgozó emberek között" c. kiállításon

Kovács Gyula: Dolgozó emberek között

Kortárs 1968 VI. 992 old.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Szabó Sándor

ZALA MEGYEI HIRLAP
1962 SZEP 30

1021

SZABÓ SÁNDOR KÉT RAJZA

Olajmunkás

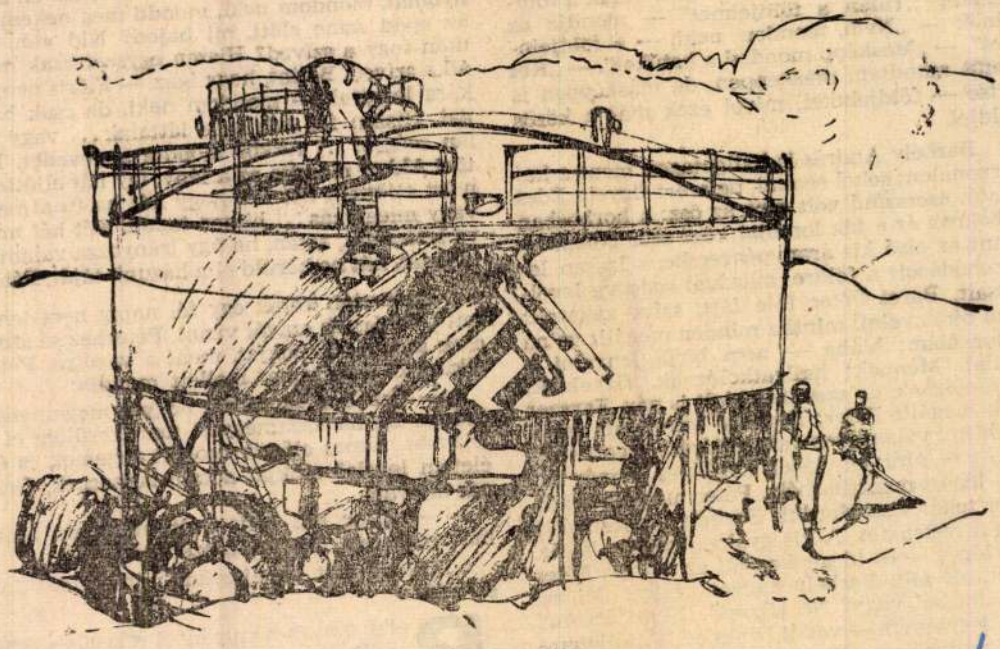

Tartályépítők

nappalunk és
i, hogy kite-
s a fejünk . . .

Ágnestől, he-
az, talán . . .
valami? Gon-
nem is szól-
. az a lány
a vőlegénye.
zpénznek . . ."
ság előtt áll-
m esett. Két
mivel még
k. No aztán,
langos sárga
lehet ez, mi
ngos lószer-
akik odalop-
na el a szö-
Megyek a vá-
gyot néztem,
artam hinni
Kié a szövet-
— mondom
" — „A kö-
adta már a
ttem, előbb
naga rendes
„Tekintetes
törvény!" —
?" — „Mert
m neki. Ne-

dtam, hogy
y bementem
egy nyulat,
egy órára,
úlpaprikást
sz nyúlból?
számíze jött
volt a sze-
Maris a sza-
volna abból

erdészetnél csemetéket vettem. Otthon mondom az elnöknek, hogy beszegem velük a földjeinket. „Talán a földjeimet" — mondja az elnök .— „Nem, mondom neki, — a földjeinket". — „Másképp mondod a betűket". — „Két betűt mondtam másképpen, de másképpen is értse — földjeinket, mivel ezek má· a közös földjei.

Borbély András is hallgatagon ment a határvonalon; sehol semmi, de azért figyelt. Édes illatú, ezerszínű volt erre az ősz: a horhosban a bokrok és a fák lombjai közé már belepotyant az első kis aranypénzecske, s lassan leherebódázott a földre, magával sodorva levéltársait. Barci Péter feje fájt, szíve zakatolt; nem bírt nyelni: mintha minden megállt volna a torkában: hiába — nem bírja lenyelni a nyálat. Mennek; hallgatkolóznak, figyelnek; előre néznek, de szemük oldalt is vág. Egyszer csak megállt Péter; Borbély észre sem vette, azt hitte: valamilyen vakondtúrást rúgott széjjel, de — nini: egy lépés, két lépés — már három lépést ment Borbély, Péter meg elmaradt. Most tehát visszafordult Borbély, s most látta meg a rettenetet. A kis gyalogút volt a határ. Egy lépés — és idegenben áll az ember. Péter pedig ott állt. Borbély nagyot nézett. „Mi az, komám, hol vagy? Ne játssz!" „Nem játszom. Itt a fegyverem — vedd! Nincs célja az életemnek, pajtás!" — „Megőrültél? Miket beszélsz? Mi történt veled?" — „Semmi". — Fegyvert átadni, elhagyni? És miért állsz ott? Gyere ide

fogta a f
hol és ho
innen, eb
ez a lege
pés. „Kéz
az első lé
De mivel

— L
eszembe,
régen vo
Oszlopok

mentem a gránicon, odaértem a kőoszlophoz, kikerültem a mi felünkre, látom, hogy jön a lengyel, odaér a kőhöz, kikerüli a maguk felére. Tisztelegtünk egymásnak — egyszerre, hogy senki se mondhassa, „Kezdd te!", kezeltünk, megkínáltuk egymást cigarettával, azzal tovább gyalogoltunk a gránicon. A gránictól erre is, arra is 500 méter volt a „senki földje", de amikor a politika romladozni kezdett, 200 méterre szabták a sávot; aztán 100-ra, majd 50-re. A végén a gyalogút volt a gránic. Gondolhatod — csak egy lépést, csak egyetlen egy lépést tett az ember, már odaát volt. — Egyszer jártom a gránicot, látom, valaki jön. Nézem — katona! Mi a fene! Odajön, mond valamit. Géppuska a vállán. Nagysokára kivettem a szavából, hogy Hafiához megy, a szeretőjéhez, a kislányhoz. „Ha ezt viszem, akkor nem leszek hazaáruló" — mondta. — „De bizony az leszel, komám" — mondtam neki. Ekkor meglátta a mieinket, — visszaszaladt. A határ nem gyerekjáték. Különben is az ember háta mögött van az egész hazája, előtte meg az egész idegen, aztán csak úgy van, hogy egyet lépek — nos volt, nincs hazám? Fenét. Az ember nem tud elszakadni a hanttól, a háztól, a falutól, az országtól, meg az emberektől... Nem tud. no. Hiszen, ha teszem azt, egy lány valakit megszeret, hát az nem eszik, lesoványszik. Így vagyok én Ágnessel, hogy fogy. Már valami 55 kiló. Egyél! — mondom neki, mert beléd tömöm, mint a libába, de — nem és nem! Az orvos meg odahajolt hozzám, hogy Csemez bácsi, nincs ennek a lánynak szeretője? Nincs, — mondok. Pedig az lesz az! — mondta a doktor. No, erre kivallattam én a lányomat, mondom neki, mondd meg nekem, itt az apád színe előtt, mi bajod? Kid van, aki után fogy a szíved? Hiszen egyszer csak megáll a szíved. Bólint, hogy igaz. — Flóris nemsokára leszerel, — mondom neki, de csak hallgat. Hiszen fél évig vele láttalak . . . vagy talán mégse? . . . Akkor mondta a nevedet, Pétör! Akkor mondta az a lány, így hát eljöttem, mert eljöttem hozzád, hogy hát ha írnál neki, vagy miegymás . . . hiszen tudod. Két hét múlva leszerelsz, aztán, ha úgy irányozza valami a lábodat, hát ne kerülj el a házunk táját, Pétör!

Ezek után kerek egy fél napig nem lehetett Gáspárnak szavát venni, Péterhez se szólt, csak szedte cókmókját, ment a vasútra. Péter elkísérte, és a vonat mellett mondta:

— Üzenem Ágnesnek, hogy a magaménak tudom. És, ha hazamegyek, nem kerülöm el a házukat. Ágnes először csókolt éngemet, és én életem legelső csókját adtam Ágnesnek, Gáspár bátyám.

—Akkor hát célja volt utamnak. Most már mehetek. No, fiam, szerbusz!

Fülledt volt az éjszaka, mint Vidóckiné szerelme.

Péter fényes homlokát a rebegős szemű csillagnak tartotta, hogy hűtse le, mivel csillaghullásos őszi éjszaka volt, és olyan mélyen aludt, hogy reggel alig bírt álmából kikászálódni.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Szabó Sándor

ZALAI HIRLAP

1963 MÁJ 1

1021

Május elsején

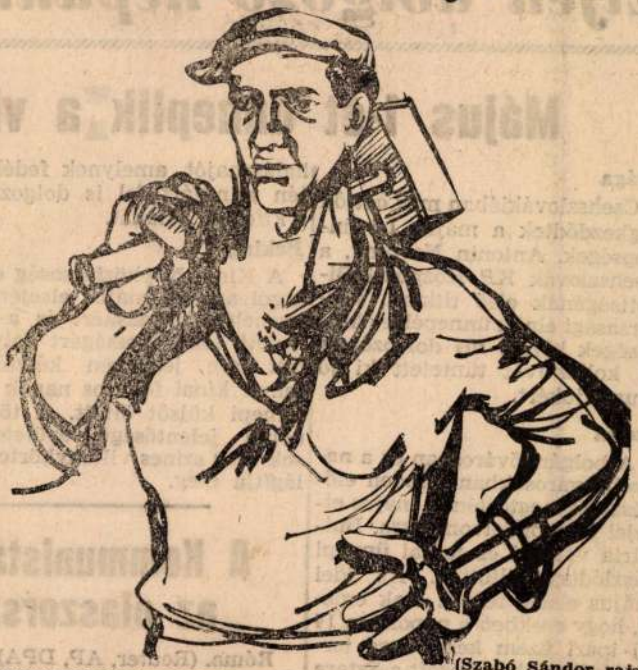

(Szabó Sándor rajza)

Éljen

Május 1-ét ünneplik a vil

Prága

Csehszlovákiában már hétfőn mgkezdődtek a május 1-i ünnepségek. Antonin Novotny, a Csehszlovák KP Központi Bizottságának első titkára, köztársasági elnök ünnepélyes külsőségek között 104 dolgozót és 41 kollektívát tüntetett ki jó munkájukért.

Szófia

A bolgár fővárosban és a nagyobb városokban minden előkészület megtörtént a május elsejei ünnepi felvonulásra. Bulgária városai és falvai ünnepi zászlódíszt öltöttek. Az idei május elseje fényét csak emeli, hogy ezekben a napokban 14 új ipari üzem kezdi meg termelését, többek között a Sztara Zagora-i vegyikombinát, a bolhalászhajót, amelynek fedélzetén mindjárt fel is dolgozzák a kifogott halakat.

Peking

A Kínai Népköztársaság dolgozói az idei május elsejére a termelés fokozásáért és a fokozott takarékosságért folytatott harc jegyében készültek fel. A kínai főváros napok óta ünnepi külsőt öltött. A történelmi jelentőségű épületeket sok ezer színes villanykörte világítja meg.

A Kommunista az olaszorszá

Róma. (Reuter, AP, DPA). Az Olaszországban vasárnap és

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PETŐFI NÉPE

1963 ÁPR 2 3

1021

Kétnapos nemzetközi ifjúsági eszperantó találkozó Kecskeméten

Szombaton délután 6 órakor Kecskeméten, a megyei tanács dísztermében ünnepélyesen megnyitották a városi KISZ-bizottság, a művelődési ház és a Magyar Eszperantó Szövetség kecskeméti ifjúsági csoportja által rendezett nemzetközi ifjúsági eszperantó találkozót.

A találkozóra városunkba érkezett *Baghy Gyula*, a Magyar Eszperantó Szövetség elnöke, író és költő, *Kapitány Lajos*, az eszperantó szövetség főtitkára, *dr. Techán Alfonz*, az Eszperantó Szótár szerkesztője és *Farkas Ernő*, a szegedi eszperantó múzeum vezetője. A találkozón részt vesz *Emil Keremidcsiev*, a bulgár ifjúsági eszperantó szövetség helyettes titkára, három lengyel diák *Bozena Biesk* tanárnő vezetésével, valamint 260 fiatal megyénkből és az ország különféle városaiból.

A találkozót *Kurucz Géza*, a Bányai Júlia Gimnázium tanára nyitotta meg, majd *Mészáros Sándor* városi KISZ-titkár megemlékezett a gyarmati népek napjáról. Az eszperantó nyelv iskolai oktatásáról beszélt *Madarász László*, a megyei tanács vb-elnökhelyettese, ezután eszperantó nyelvű műsor bemutatása következett. A műsorban szerepeltek Kecskemét, Szeged, Székesfehérvár ifjúsági eszperantó csoportjai. A szombati program jól sikerült ifjúsági bállal ért véget.

Ma délelőtt 9 órai kezdettel eszperantó nyelvi vizsgák kezdődnek a megyei tanács épületében. Utána Ki mit tud az eszperantó mozgalomról? címmel vidám vetélkedőre kerül sor. Az ifjúsági levelezés jelentőségéről és a nemzetközi ifjúsági eszperantó mozgalom eredményeiről 11 órakor tartanak előadást. Ezt követően megvitatják az eszperantó nyelv iskolai oktatásának módszertani kérdéseit. A vitával egy időben vasutas ifjúsági eszperantó szakülés is kezdődik.

Délután a találkozó résztvevői tárlatlátogatásra indulnak, közösen megtekintik Goór Imre és Udvardi Gyula helyi festőművészek kiállítását. Délután 4 órakor a megyei tanács dísztermében *Kurucz Géza*, a találkozó főrendezőjének zárszavával fejeződik be a nemzetközi ifjúsági eszperantó találkozó.

kita Hruscsovnak, Minisztertanácsa meghívására szom látogatásra a Szov kezett. A kedves repülőtéren, ahol gépóriás a kora re földre szállt, Anasztasz Mikojan, az SZKP Központi Bizottsága Elnökségének tagja, a miniszter tertanács első elnökhelyettesével az élen, hivatalos személyiségek fogadták.

A repülőgép fedélzetéről, amikor az szovjet területre ért, Fidel Castro az alábbi táviratot küldte Nyikita Hruscsovnak: „Most haladtunk át a szovjet határon. E pillanat mélységes meghatottsággal töltött el valamennyiünket. Teljes mértékben átérezzük azt a mély barátságot és megbonthatatlan testvériséget, amely kialakult népeink között. Hosszú volt a gép útja a Szovjetunióba. Azt mondják, hogy jelenleg ez a leghosszabb leszállás nélküli légiút. De a Tu—114 ragyogóan bírja a távolságot. A szovjet mérnökök és munkások büszkék lehetnek felülmúlhatatlan tulajdonságaira. A repülőgép személyzete rendkívül szívélyes, gondoskodó magatartásával érzékeltette velünk a szovjet nép szeretetét. E felejthetetlen pillanatban for-

gatásukra megjelent személyiségekkel együtt, megérkezése után a repülőtérről Murmanszkba utazott. A tájékoztatások szerint a kubai miniszterelnök vasárnap érkezik Moszkvába.

A kubai kormá

A kubai kormány Havannában nyilatkozatot tett közzé, amely az Egyesült Államokba befészkelődött ellenforradalmi bandák újabb barbár bűncselekményével foglalkozik. Április 25-én, a késő esti órákban, egy kétmotoros repülőgép 100 font súlyú bombát, valamint gyújtóanyaggal töltött több napalm bombaköteget dobott le a Havanna szélén levő Nico Lopez olajfinomítóra. A bombák nem robbantak fel. Megállapítást nyert, hogy a repülőgép az Egyesült Államok területéről indult el és oda tért vissza. A gép egyik, állítólagos utasa nyilatkozatot is tett arról, hogy „az olajfinomítót bombázó kétmotoros repülőgépen volt". Az

HIREK SOROKBAN

BANGKOK. (TASZSZ) A

CAPE CANAVERAL. Cape

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Szabó Sándor
ZALA MEGYEI HIRLAP

1962 AUG 5

1021

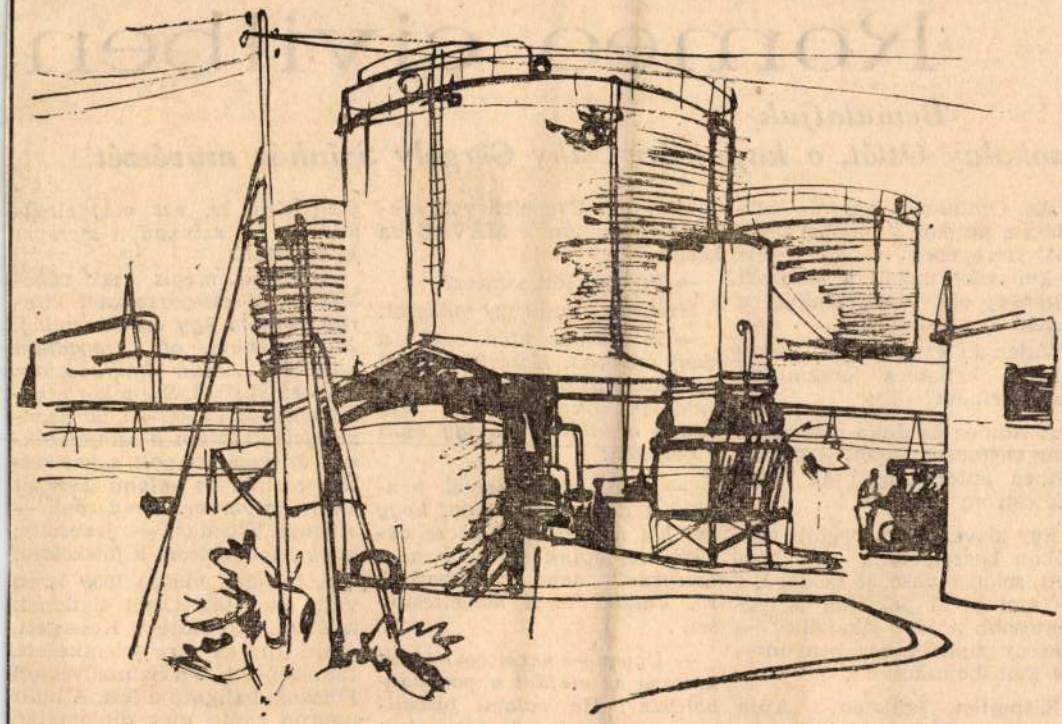

Tankállomás a nagylengyeli olajmezőn

(Szabó Sándor rajza)

Romeo civilben

Bemutatjuk
Szokolay Ottót, a kaposvári Csiky Gergely Színház művészét

Az Optimista tragédia előadásán, amikor a hajóparancsnok szerepében először lépett a kulisszák mögül a kanizsai közönség elé, megzizzentek a kezekben a színlapok.

Vajon ki ez a magas, jó kiállású, kellemes orgánumú, fiatal színész?

A Romeo és Júlia előadásán már vastapsot kapott, s a szünetben autogramgyűjtők vették ostrom alá.

Egy kisvendéglő meghitt sarkában beszélgetünk vele. Művelt, sokat olvasó, jó modorú, s — ami az ő pályáján a legfontosabb a jövő sikereihez — szerény fiatalember benyomását kelti bennünk.

Kispesten született. Apja nyugdíjas, édesanyja üzemben dolgozik. Ő Csepelen volt esztergályos, aztán a MÁVAG-ba került.

— Hogyan lett színész?

Mosolyog, majd így válaszol:

— *A munka után csak a sport érdekelt. Kosárlabdáztam és atlétizáltam. Edzőim azt mondták, sokra vihetem. Egy napon a műhelyben így szólt a barátom:*

— *Ottó, kisegíthetnél bennünket a bajból. Tudod, hogy két hét múlva előadást rendezünk. Az egyik szereplő megbetegedett, nem számíthatunk rá. Vállald el a helyettesítését.*

— *Ugyan — nevettem —, mit keresne az elefánt a porcelánboltban?! Ha valami futballmeccsről lenne szó, vagy akár vízipólóról is, azt még elvállalnám. De színpadon szerepet játszani?...*

— *Aztán mégis csak rábeszéltek. A színjátszóknál kitárult előttem egy érdekes világ. Megszerettem, ott ragadtam közöttük. Lassan elmaradoztam a sportpályáról. S amikor átkerültem a MÁVAG-ba, ott azonnal jelentkeztem a színjátszóknál. Jó együttes volt, sokat kellett tanulni, ha valami szerepet akart az ember. Rendezőnk — Abonyi Tivadar — javasolta, hogy jelentkezzem a főiskolára.*

A felvételi vizsga 1955 őszén volt. Szokolay Ottót fiatalnak találták. Elküldték. Kesergett, majd újra és újra jelentkezett. 1957-ben aztán a Színművészeti Főiskola hallgatója lett. A múlt nyáron kapta meg diplomáját. Kaposvárt választotta rajthelyének.

— *Az első szerepem* — em-

KOPLÁS SÁNDOR

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
st V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ALA MEGYEI HIRLAP

Szabó Sándor

/1021

1962. június 24

Szabó Sándor festőművész nagylengyeli rajzaiból

A gellénházi „repülőtéren"

Műszak után — hazafelé

Bemutatjuk

NYERGES FERENCET.

Ez első bemutatás elé talán idekívánkozik a cél: Több mint egy évtizede járják a megye városait, községeit az Állami Déryné Színház társulatai. Színészek sorát látjuk különböző szerepekben, nagy többségük a szívünkhöz nőtt, szeretjük, vissza-vissza várjuk őket. Többségükről azonban csupán annyit tudunk, hogy a Déryné Színház művészei, pedig hogy még közelebb kerüljünk hozzá- uk, jó lenne ismerni életútju- at, honnan jöttek, milyenek űvészi vágyaik, törekvéseik.

Kezdjük hát a sort Nyerges enccel.

egutóbb, május hónapban a

A ”

A virágzó jázminbokor tékonyan eltakarta ők a parkban sétálók kíváncsi t kintete elől. A fiú lágyan á ölelte a lányt, a pad feletti fa két madár kergetőzött.

Laci törte meg a csendet.

— Erikám! Négy hónapja merjük egymást. Szeretné már megismerni az édesany dat is.

Erika békítően simította vé Laci arcát, s egy kicsit közele húzódott hozzá.

— Tudod, én már régen m hívtalak volna, de hát a r mám... Hogy is mondjam egy kicsit régimódi. Nem rem megmondani neki, hog villamoson ismerkedtünk n és nem „társaságban” be tatott fiú lesz... — hirte elharapta a szó végét.

— ... lányának a férje. M nem fejezted be? Vagy n szeretsz?

— Kis butám... Dehogyne De olyan furcsa kimonda férjem.

— Hát, szóval nem ismer tem meg?

— Te! Tudod mit? — él külte fel Erika —. Szerezz szerelőruhát, és néhány sz számot, aztán feljössz hozzá holnap délután, mint vízve tékszerelő. Ugyis rossz a vízc punk. Meg tudnád javítani?

— Nagyszerű! — lelkesed a fiú. De hogyan gondolod után?

— Azt majd kitaláljuk!

*

Szombaton Erika egész na délutáni találkozóra gond Kicsit aggódott, mert még

Szabó Sándor festő M.D.K.

Müvei kiállitva a dunaujvárosi meleghengermü épitésvezetőségén

Ma vándorkiállitás nyilik ....
Dunaujváros 1965. szept. 7.

Csabó Sándor Tesék M.D.K.

Milyet kiállítva a dunaújvárosi melegkenyérmű építésvezetőségén

Mo vándorkiállítás nyílik ....
Dunaújváros 1965. szept. V.

Szabó Sándor

---

porsonyi festő

Szabó Sándor.

A Műalkotások Vállalat tájképfestés pályázatára „Pécsi táj" c. művével pályázott. (emlékre).

Kis Ujság, Budapest, 1951. 0 lat. 9.

610

KULTÚRA

K výstave A. Szabóva

Mnohých záujemcov privábilo otvorenie prvej súbornej výstavy maliarskeho diela krajinára Alexandra Szabóva do siene Krajského strediska na Hviezdoslavovom námestí v nedeľu 18. decembra predpoludním. Časť obecenstva si z doterajších ukážok tvorby tohto 34-ročného umelca na krajských, celoslovenských i celoštátnych výstavách utvorilo už približné predstavy o jej charaktere a teraz si prišla overiť, nakoľko sa kryje tušenie so skutočnosťou. A ucelený súbor 40 olejov ukazuje, že povstal z rýdzo umelecko-emotívnych pohnútok, z poctivého pomeru k práci, z príkazu nástojčivého vnútorného hlasu, vrúcneho vzťahu človeka ku krajine ako k prostriedku priviesť farbu tam, kde podľa súčasných výdobytkov patrí. V posledných rokoch Szabó — rodák z Levíc — vybral sa do Heľpy na Horehronie za prototypom krajiny formove i obsahove blízkej jeho naturelu. Kým Alexy s Bazovským pred 25. rokmi hľadali v Heľpe maliarske jadro svojich ľudových modelov, Szabó tam šiel za prírodou ako za celkom, za zrubovými chalúpkami, poliami, stromami, lúkami, za kopami sena. Ako každý básnik, aj on nachádzal tam dostatok podnetov v najskromnejších predmetoch okolo seba na záhumní pri šindľom krytých strechách čierňavých šôp, na kraji poľných ciest, pri zákrute rieky, prostred polí s obi-

Alexander Szabó: Zima v záhrade

mus večného kolobehu, to chce Szabó postihnúť všetkou vervou svojho úprimného umeleckého snaženia. Vciťuje sa do štruktúry materiálu a hľadá primeraný štetcový výraz pre hmotnosť kamenistej zeme prostred dediny, iný však pre piesčitú hlinu poľnej cesty medzi oráčinami, iný pre vegetačný porast a iný pre sčerenú hladinu rútiacej sa rieky pri poslednom odmäku.

Pri všetkej zdanlivej ľahkosti povrchu plátien vedie k takejto technickej pohotovosti ťažká práca. Veď Szabó veľkú časť olejových štúdií zničí, kým sa s niektorou uspokojí ako s vernou ozvenou svojho zážitku. Tento chlapský postoj k výtvarnej pravde korení v maliarovej vyhranenosti v nazeraní na jednotu diela. Jeho v jadre

— Ak život pobeží tak, ako prebehol u nás za posledných desať rokov, neprotrvá dlho a z detského liečobného ústavu v Dolnom Smokovci urobia rekreačné stredisko pre detí. Svoj život so svojou veľkou láskou k chorým. Ostala sama? Niet Dr. Mária Bellová bude mať dnes večer okolo stola najbohatšiu rodinu: vyše štyristo detí od dvoch do šiestich rokov. Bude tu dnes večer matkou za všetky matky, ktoré sú tak ďaleko od svojich najmilovanejších. A tieto deti, chorľ na kosti i ľahšiu tuberkulózu, potrebujú dnes matku ako hocikedy predtým. Na svoje deti a na dr. Máriu Bellovú nebude dnes myslieť iba štyristo, ale tisícky matiek, ktorým naša prvá slovenská lekárka vrátila život a zdravie. Slnko, zázračný horský vzduch, nocovenie. Slnko, zázračný horský vzduch, nocovenie. Slnko, zázračný horský vzduch, nocoven

1955 DEC 24
Lud Bratislava

lovenskej lekárky

9.000. Dr. Bellová poskytuje pomoc každému. Do roka má za sebou už vyše sto úspešných operácií. V poľnej nemocnici ju zastihlo aj skončenie prvej svetovej vojny. Po vytvorení Československej republiky sa žiada späť na Slovensko. Po najrozličnejších zárukách a po niekoľkoročných urgenciách dostáva miesto sekundárnej lekárky v košickej nemocnici. Vrátila sa však späť s podlomeným zdravím. Kolegovia jej nechcú nič uznať, ba nechcú uznať ani ju samotnú. Dr. Bellová pracuje s vypätím všetkých síl. Konečne, keď sa jej naskytla prvá možnosť uskutočniť svoj dávny sen a bojovať proti tuberkulóze, okamžite ju využíva. Prichádza na miesto, o ktorom snívala od detstva.

★

Do Štátneho detského liečebného ústavu v Dolnom Smokovci prichádzali v tom čase najmä deti z východného Slovenska. Polovica prišla s tuberkulózou, polovica so zápalom mozgových blán. Dr. Mária Bellová začala svoj dlhoročný veľký boj o život týchto detí. Im zasvätila celý svoj život. Bojovať však iba o život detí na sklonku, tzv. Slovenského štátu už nestačilo. Do ústavu prichádzalo nocami práve toľko ranených partizánov, ako tuberkulóznych detí. Veľké skúsenosti prvej slovenskej frontovej lekárky sa výborne osvedčujú. Je to úporný boj o životy detí, i o životy bojujúcich dospelých, vo dne i v noci. Dr. Bellová sama už nestačí. Prichádzajú jej na pomoc židovskí lekári, ktorí sa skrývali v tatranských lesoch. Partizánom poskytujú stále výdatnejšiu pomoc. Niektorým domácim udavačom a fašistickým prisluhovačom táto pomoc nie je však po chuti. Gestapáckí vrahovia odvádzajú na popravište deviatich židovských lekárov priamo z operačnej siene. Dr. Bellová je zúfalá. Myslí si, že už nevydrží. Vydržala. So slzami radosti v očiach vítala prvých sovietskych vojakov a s nimi aj zrod nového života.

★

Toto všetko, čo som vám teraz rozprávala, azda ani nestojí za to, aby ste to niekde napísali. Život mojich rodákov bol ešte ťažší — končí svoje spomienky prvá slovenská lekárka, nositeľka Radu práce dr. Mária Bellová.

★

Na Štedrý večer býva zvykom, že sa zídu všetci členovia rodiny okolo spoločného šted-

ATÓM MIERU

Nevedno, či už niekomu napadlo nazvať tohoročné Vianoce prvými atómovými Vianocami. Čudné, však? Veď Vianoce sú sviatkom lásky, pokoja a mieru. Veď aj práve preto! Veď v našich predstavách a skutkoch sa atóm spája jedine s mierom. Porozprávaj sa s hociktorým členom Československého vládneho výboru pre výskum a mierové využitie atómovej energie, s hociktorým vedeckým pracovníkom mladého Ústavu jadernej fyziky alebo aj s hociktorým poslucháčom Vysokej školy pre jadernú fyziku v Prahe a z každého slova, ktoré s nimi nadviažeš, vycítiš, že sú to naši najpoprednejší mierovi bojovníci. Okrem ich vášnivej lásky pre mierový život majú ešte jednu prekrásnu vlastnosť: fantáziu! Pozor na toto slovko — ono nemá nič spoločného s utópiou, každý — ešte neskutočný — obraz ich fantázie a snov je podložený najpresnejšími vedeckými poznatkami. V rozhovore s nimi musí človek preskočiť prinajmenšom jedno desaťročie. Človek zavše aj zapochybuje, aby vzápätí ešte silnejšie veril. Dokonca sme ochotní uveriť aj to, že vystať do vesmíru umelú planetu — Novú Zem, na ktorej budú iba vedecké ústavy a výskumné stanice — je najprostejším problémom na svete. Iba rozvoj atómovej energie musí pokročiť ešte o maličký krôčik a bude to. Ale aj to je na dobrej ceste.

Iba pred niekoľkými týždňami odleteli na študijnú cestu do Moskvy naši prví technici a odborníci Ústavu jadernej fyziky, aby sa oboznámili s výsledkami výskumu sovietskych odborníkov na poli mierového využitia atómovej energie.

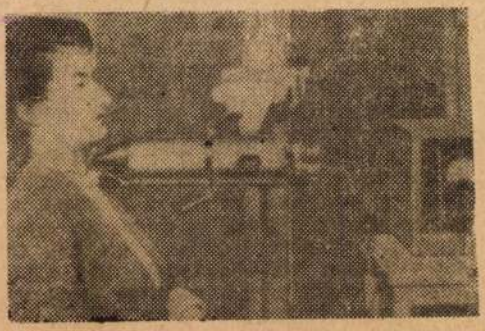

Liečenie štítnej žľazy rádioaktívnym jódom.

Oveľa väčší počet mladých ľudí študuje už tohto roku na Vysokej škole pre jadernú fyziku v Prahe. Mladí ľudia študujú v troch smeroch. Prvý smer sa sústreďuje na štúdium atómového jadra a metód pre lepšie využitie atómovej energie pre energetiku a pre používanie rádioizotopov. V druhom smere sa venujú konštrukcii reaktorov a v treťom študujú inžinieri-projektanti našich budúcich atómových elektrární. Dôraz tu kladieme na množné číslo. Nejde totiž iba o jed-

Kalló Sándor, [Keramikus] MDK

A Majolikában dolgozik.

Vekerdy Tamás: Vásárhelyi mesterek
24-25. l.

Család és iskola, Bp. 1961. november

MŰEMLÉKvédelem

eszközt. Ily módon nem szabatosan lehatárolt formaegyüttes képződik; ezt most az egymáson átvilágító s felfokozott erejű színek vibráló szövete váltja fel. Valóságos „kamaradarab" mindegyik, nemcsak méreténél, felépítésénél fogva is. Mindössze néhány szín változatából, árnyalásából, tagolásából és kapcsolódásából teremtődik meg egy-egy darab formai egyensúlya.

Czumpf Imre ötvenegynéhány éves volt, amikor merőben új útra lépett. Kalauzként szín- és formaérzéke vezette. A dolog természetéből adódóan érintkezett a század egyik-másik mesterének megoldásaival is. Ugyanúgy jutott el a nonfiguratív képi világhoz, mint annak idején Mondrian. De nemcsak a konstruktivizmus, – az absztrakt lírai expresszionizmus, sőt a szürrealizmus is mutatazott fel övéhez hasonló megoldásokat. Képéről mindezt a korba ágyazottság azonos hullámhosszú jelzéseiként értelmezhetjük. Másfél évtized óta a maga útját járja; mindaz, amit csinált, szerves belső fejlődés eredménye. Ha szűkebb határok között is, de teljességre tört. Amikor hetvenedik életévére emlékezünk, restaurátori és festői munkásságának egyaránt tisztelettel adózunk.

Mezei Ottó

SZABÓ SÁNDOR MŰVÉSZETÉRŐL ÉS GONDJAIRÓL

Régi tapasztalat és sokszor leírták már, hogy az Élet nem mindig a tehetség és a munka arányában méri az elismerést és a javakat. Az igazság eme fonákja történelmi tényként kíséri emberéletek sorsát a művészetek történetében is, de modern korunknak – alighanem – krónikus betegségévé vált. E makacs kór – sajnos – a mi társadalmunk testében sem tesz kivételt; a különbség csak annyi, hogy alkotmány, jogrend és törvény humanizmusát kijátszva alattomban fészkeli be magát. Az ily módon félrevezetett vigyázó szemek többnyire akkor ismerik fel a bajt, amikor az embertelenség áldozatán aligha lehet segíteni. Igen, meg nem értett, félreállított, agyonhallgatott, perifériára szorított emberek ma is élnek közöttünk, pedig tehetségük messze többre érdemesíti őket, mint amivel munkásságukat a kollégák és a művészeti adminisztráció honorálják. Nem is mindig a szándékkal van a baj, inkább azzal, hogy a közéleti testületek hagyják bekötni szemüket a legkülönfélébb klikkecskék által, s ha imitt-amott rá is jönnek a méltánytalanságra, hát egyszerűbb a strucc jól ismert módszerét követni. A lelkiismeret, az emberszeretet, a másik megbecsülése, a mindenki mindenkiért magasabb moráljának hiányai okozzák a bürokratikus intézkedéseket, s akinek nincs ereje, kedve vagy tehetsége a harchoz – mert nem ökölvívónak született – azt már a küzdelem első menetében kiszámolják. Ezeknek csak egy „fegyverük" van, de azzal nem lehet mit kezdeni a szorítóban, ez pedig: becsületes emberségük, tiszta szellemük és őszinte művészetük. Az ózdi félrevonultságban élő Szabó Sándor is ezek közé tartozik.

Szabó Sándort nem sorolhatjuk a fiatal generáció soraiba, bár művészi ízlése, fiatalos lendülete meghazudtolja hetvenhatéves korát. Somogyszobon született 1895-ben, később tanítóképzőt végezve a pedagógusi pályára lépett. Közben sokat rajzolt és festett s igényességétől hajtott tanulnivágyása – a tanítói és a művészeti tevékenységben egyaránt – eleve száműzte jelleméből az önelégültséget. 1922 óta él Ózdon, tehát olyan vidéken, amelyre még ma is az „isten háta mögötti" jelzőt akasztják. Számára azonban mindez nem jelentett bezárkozottságot és a néptanítókat annyiszor sujtó betokosodást. Mindig meglátta, megismerte és átélte a világ dolgait, amellyel botladozás nélkül lépést tudott tartani. Azonban az úri Magyarország stupid kultúrpolitikája és szociális nyomora miatt ez az ambíciózus ember pozitív felfelé való törekvését évtizedekig nem tudta valósággá változtatni. A felszabadulás utáni éveknek kellett eljönni ahhoz, hogy végre elvégezhesse Egerben a Pedagógiai Főiskolát, ami a tanítói mesterségből tanárrá emelte és ami ugyanilyen hasznot jelentett művészete számára is.

Nagyjából ennyi az egész életrajza Szabó Sándornak, legalábbis művésszé érésének vonatkozásában. A többit már tehetsége adta hozzá és talán az a teljes függetlenség és megnövekedett idő, mely nyugdíjbavonulása után új lendületet biztosított fejlődésének. A gáncsoskodók és a tehetségtelenek – mint már megszokhattuk – azt próbálják neki is a szemére vetni, hogy nem végzett művészeti főiskolát és ezen a címen próbálják a szakterületről kiszorítani, egzisztenciálisan kisemmizni. Pedig minden értelmes ember jól tudja, hogy az akadémiai diploma önmagában még senkit sem avatott művésszé, de sokkal inkább az eredendő művészi véna és talentum. Az ilyenek azt is elfelejtik, hogy iskolázottságuk ellenére hányan bizonyultak alkalmatlannak a művészpályára, de azt is, hogy a művészettörténelem hány autodidaxissal óriássá nőtt festő vagy szobrász-zseni nevét jegyezte fel végérvényesen.

Az utóbbi tíz évben több száz képet festett Szabó Sándor, így művészi arculatát van miből lemérni és meghatározni. Mindenekelőtt tematikai gazdasága a szembetűnő; felöleli a külföldi és hazai tájak szépségeit, a veduták romantikus hangulatát, városrészek távlati képeit, az Ózdi Kohászati Művek külső és belső részleteit, a gyári műhelyekben, öntődékben dolgozó embert, valamint az emberrel mindennapi kapcsolatban levő csendéleti tárgyakat. Fő inspirálója a számos bel- és külföldi utazás, a világba kitekintés

Szabó Sándor: Ózdi acélmű. Öntőcsarnok – L'aciérie d'Ózd. Hall de coulée – Сталелитейный завод в Озде. Литейный цех
Poreč – Порец ✳ Amalfi lépcsők – Escaliers d'Amalfi – Лестницы в Амалфи

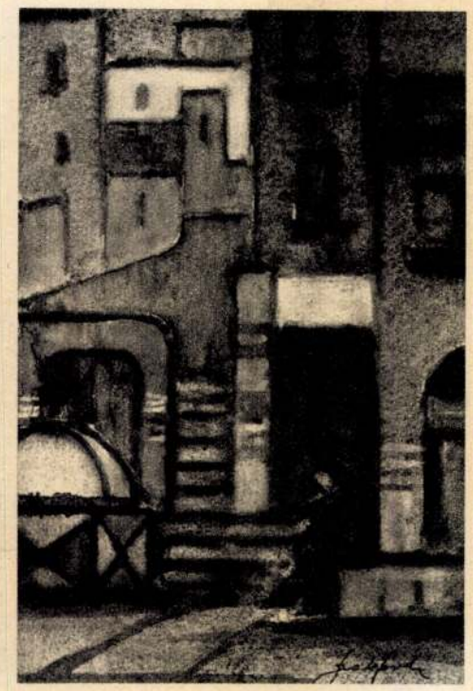

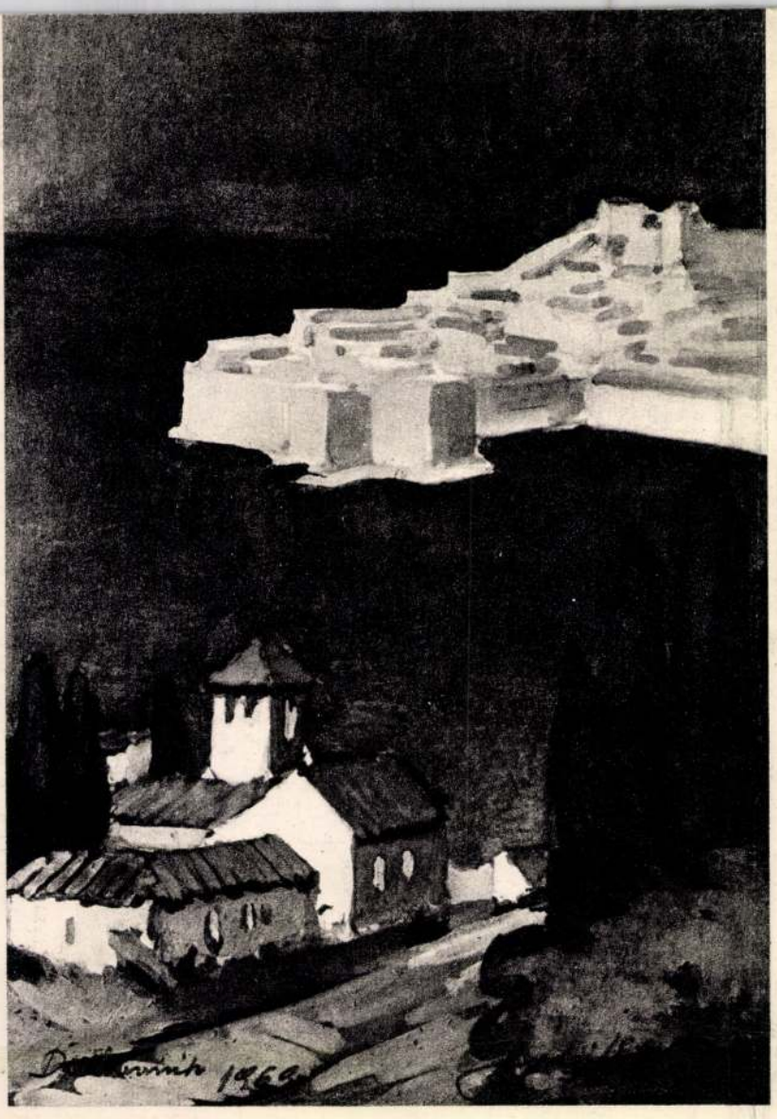

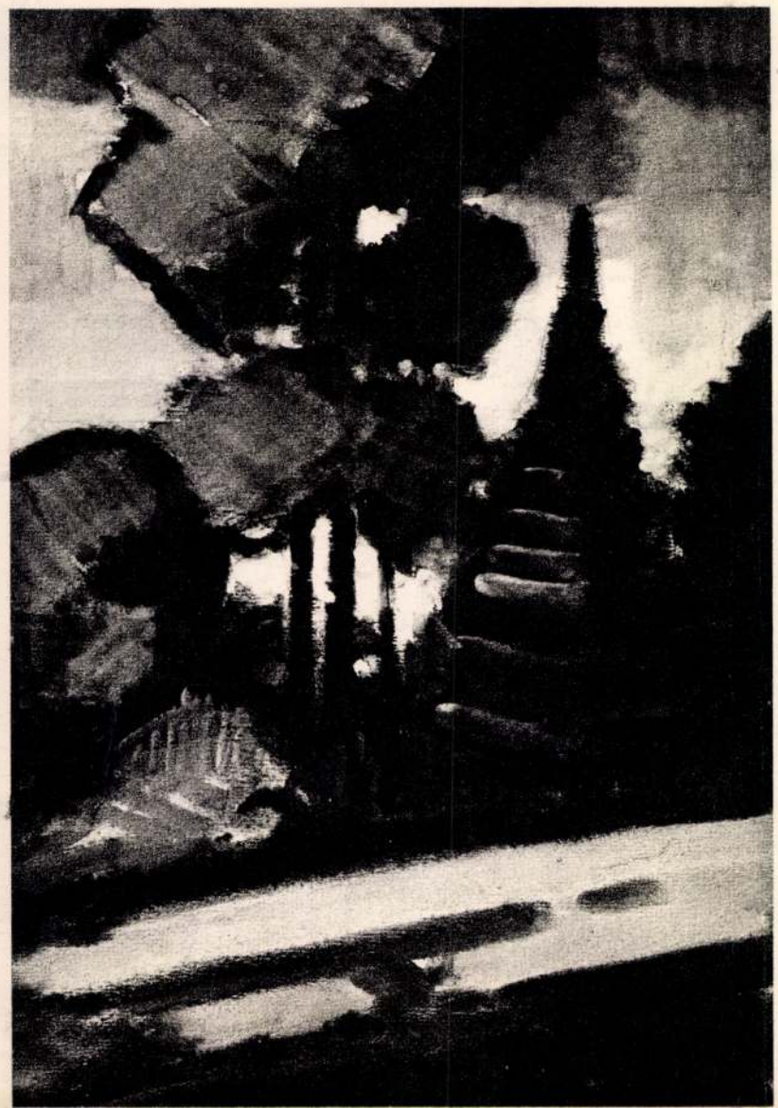

Szabó Sándor: Dubr

örökös vágya s az a sze
művészi képriportot sz
készsége annyira fejlet
séggel adja vissza ország
életében nem utazott, d
tett szert, az egyből ráér
ság, a két Németország
tenger mellékének részlet
zőbb vonásait, sajátos atr
get. De az itthon látott
dunakanyari impressziók
dással, sőt, még a szűkebb
kilétét vagy hollétét. Ózdr
Ózd vagy környéke, a gyá
déje, de a *Szilvásváradi pa*
környezet hangulatát felisr
dolná, hogy Szabó Sándor
előadásmóddal éri el. Ez az
csak nagyon kulturált, de sa
dolgozik, amelynek használ ... szükség kény-
szerítette. E festékfajta alig anyagigényes természete és olcsósága miatt került kezdetben a kezébe, később viszont nemcsak megszerette, de egyedülállóan kezelt technikává is fejlesztette. Festőink a gouache-t általában az akvarellel azonos ecsetkezeléssel, tehát folthatásokat elérve alkalmazzák. Szabó Sándor oly módon szakított ezzel az eljárással, hogy teljesen egyértékű dekoratív felületeket képez az egyes részmegoldásoknál; ha pedig színskáláját is hozzáadjuk, akkor lapjai pasztelles hatást keltenek. Így sem szegényes ez a spektrum, sőt a maga határain belül gazdagnak, kolorisztikusnak mondható. Egyéni stílusának alapkomponense tehát a dekoratívitás, amelyet kubisztikus, konstruktív és néhol enyhén expresszív formajegyek egészítenek ki; festői látásmódja, alkotómódszere azonban – talán ez is egyik fő bűne –: realista.

Ezek után könnyű elképzelni – és behunytszeműség nem meglátni –, hogy az ilyen művi absztrakcióval és egyéni kifejezési formával jó művek sorát alkotni csak vérbeli művész képes. Legjobbnak talált művei sorra ezt példázzák. Az invenciózus egyéni tisztaság mellett valamennyi lapjának külön erénye, hogy a sajátosan kiművelt gouache technikával nem pusztán finom lírai érzéseit vetíti ki, hanem alkalmas az a couleur localenak a maguk érzékletes hangulatában való megszólaltatására is. Állításunk igaza elsősorban a külországok táj- és veduta képein kontrollálható, olyan kis remekeken, mint a *Porecsi tengerpart*, *Dubrovnik*, *Rügeni krétasziklák*, *Nesszebar*, *Amalfi* és e helyek más változatain vagy egyéb részletein.

A sors iróniája, hogy az ízig-vérig művész Szabó Sándor munkáit nem ismerhette meg eddig az igényes közönség, de még a szakterület sem. Még szűkebb pátriájában sem tudnak sokat róla, ami nem csoda, hiszen – önhibáján kívül – nem tartozik semmiféle szervezetbe, nincs ajtókitáró pedigréje. „Nem értesítenek semmiről, kiállításokra nem hívnak meg" – olvashatjuk egyik levelében, s e szomorú tényen alig változtat valamit, hogy az ózdi Liszt Ferenc Művelődési Ház 1966-ban gyűjteményes kiállítást rendezett képeiből, hogy a Kohó és Gyárépítő Vállalat budapesti székházában bemutatta főként gyári témájú képeit 1969-ben, s hogy ugyanabban az évben két műve szerepelt a miskolci megyei tárlaton. Szabó Sándor művészete sokkal nagyobb megbecsülésre és szélesebb lehetőségekre érdemes! Nincs szüksége a megalázó jótékonykodásra, de igényli a méltányosságot és az igazságot. A képzőművészetünk sorsáért, egész művészeti közéletünk tisztaságáért és demokratizmusáért aggodó szakemberek pedig szolidáris türelmetlenséggel várják, hogy szólaljon meg végre azok lelkiismerete, akik Szabó Sándort – és a Szabó Sándorokat – helóta-sorsra ítélték és kárhoztatják. Igaz, papírok nélkül is értékes tagja a művésztársadalomnak, csakhogy: nem egyenlő jogú tagja. A teendő tehát az, hogy *még ma*, – tehát nem holnap vagy holnapután – adminisztratíve kell jogfosztottságát megszüntetni, majd minden lehetőséget megadni számára ahhoz, hogy gazdag életművét a vidéktől a fővárosig hivatásos galériákban is közszemlére bocsáthassa. Ez az oeuvre már létrehozójának életkora miatt is tiszteletet érdemel. Szellemi-kulturális értékeink védelme elsőrendűen társadalmi érdek; azt óvni, menteni és segíteni mindannyiunk kötelessége. Így ezúttal sem engedhető meg, hogy egy élet munkája „ebek harmincadjára kerüljön".

Ecsery Elemér

Szabó Sándor: Szilvásvárad – Сильвашварад

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
MŰVÉSZET
Budapest
SEP

Szabó Sándor festőművész

A megjedik egervári művésztelepet aug. 16-szept-11ig rendezi meg a megjei tanács művelődésügyi szakírányítása, ahol a művész is az alkotók között lesz.

Zalai Hírlap, 1971. aug. 15.

Szabó Sándor

forrajta 1772-ben a Tihanyi apát-
ság templomának orgonakarzatát.

Voit Pál: A barokk Magyarországon,
Budapest, 1970.

70.

Szabó Sándor
festő

Fő inspirálója a számos bel és külföldi utazás. Karakterizáló készsége annyira fejlett, hogy szinte geografiai hűséggel adja vissza az országreszek, városrészek ízet.

Ecsery Elemér: Szabó Sándor müvészetéről.

Müvészet, 1971. szeptember - 15.oldal

Szabó Sándor
festő

Szabó Sándor kizárólag gouache-sal dolgozik. Ez a festékfajta kezdetben olcsósága miatt készülhetett, később megszerette és egyedülállóan kérelt technikáva fejlesztette.

Ecsery Elemér: Szabó Sándor müvészetéről.
Müvészet, 1971. szeptember - 15.oldal

Szabó Sándor
festő-

Rismüvelt gouache technikával készült a „Porecsi tengerpart", „Dubrovnik", a „Rügeni kréta szikláh", „Nesszebar", „Amalfi".

Ecsery Elemér: Szabó Sándor müvészetéről.
Müvészet, 1971. szeptember - 15.oldal

Szabó Sándor

festő

Gonache lapjai pasztellesbatást beltanek, gazdagnak, holorisztikusnak mondhatók. Festói látásmódja: realista. Egyéni alaphomponense a dekorativitás.

Ecsery Elemér: Szabó Sándor müvészetéről.

Müvészet, 1971. szeptember - 15.oldal

Szabó Sándor

festő.

Sok mellőzésben volt része az idős
művésznek, mivel nem tartozik
semmiféle szervezethez. A gáncsoskodók
ezt vették szemére, hogy nem végzett
művészeti főiskolát.

Ecsery Elemér: Szabó Sándor művészetéről.
Művészet, 1971.szeptember - 15.oldal.

Szabó Sándor
festő

1969-ben a Kohó és Gépipari Vállalat
budapesti székházában bemutatta főként
gyári témájú képeit. Ebben az évben 2 műve
szerepelt a miskolci megyei tárlaton

Ecsery Elemér: Szabó Sándor művészetéről.
Művészet, 1971.szeptember - 15.oldal.

Szabó Sándor
festő

A művész Somogyszokon született 1895-ben, tanítóképzőt végezve a pedagógusi pályára lépett. Közben sokat rajzolt és festett.

Ecsery Elemér: Szabó Sándor müvészetéről.

Müvészet, 1971. szeptember - 15.oldal

Szabó Sándor
festő-

Ózdi acélmű. Öntőcsarnok
Porci
Amalfi lépcsők
} repro

Ecsery Elemér: Szabó Sándor. Művészetéről.
Művészet, 1971. szeptember – 15 lap.

Szabó Sándor
festő

"Dubrovnik"
"Szilvásvárad" } repro
"

Ecsery Elemér: Szabó Sándor művészetéről
Művészet, 1971. szeptember – 15 lap.

Szabó Sándor
festő

1922 óta él Ózdon. A felszabadulás utáni években végzte el Egerben a Pedagógiai Főiskolát, amit a tanítói mesterségből tanárrá emelte.

Ecsery Elemér: Szabó Sándor művészetéről.
Művészet, 1971. szeptember - 15.oldal

Szabó Sándor
festő

Az utóbbi tíz évben több száz képet festett Szabó Sándor. Tematikai gazdagsága figyelemreméltó. Felöleli a külföldi és hazai tájak népségét.

Ecsery Elemér: Szabó Sándor művészetéről.
Művészet, 1971. szeptember - 15.oldal

Szabó Sándor
festő

Megjorókiti művein az Ózdi Kohászáli Művek külső és belső részleteit, a gyára műhelyekben dolgozó embereket, valamint az emberrel kapcsolatban levő csendéleti tárgyakat.

Ecsery Elemér: Szabó Sándor művészetéről.
Művészet, 1971. szeptember - 15.oldal

Szabó Sándor
festő

1966-ban az érdi Szent Ferenc Művelődési Ház gyűjteményes kiállítást rendezett művéből. Szellemi és kulturális értékeinek védelme első rendű társadalmi érdek.

Ecsery Elemér: Szabó Sándor művészetéről.
Művészet, 1971.szeptember - 15.oldal.

Szabó Sándor festő

1957 ben mint tanító ment nyugdíjba Ózdon. Utána végezte el a főiskolát. ~~Korai jáz a~~ ~~70 kor~~ Első tárlatának idején elmult 70 éves

Négyszeva 1966 IV. 10 3 old

MDK.

Szabó Sándor

Kiállitási hir

Szolnokmegyei Néplap 1967 okt.6.

Szabó Sándor

Kis akvarell tájképpel szerepelt a borsodi müvészek 1952-es kiállitásán.

Hajdu Béla: A borsodi képzőművészek megyei kiállitása az MSZT miskolci székházában

Északmagyarország 1952. aug. 29.

MDK.

Szabó Sándor

Kiállitási kritika

Zalai Hirlap 1967 febr.28.

Szabó Sándor
festő

M.D.K.

A szalaegerszegi Göcseji Muzeum-
ban rendezett tárlatot.

– : Kiállítások

Művészet, 1967. április - 47 lap

1971 SEP

eszközt. Ily módon nem szabatosan lehatárolt formaegyüttes képződik; ezt most az egymáson átvilágító s felfokozott erejű színek vibráló szövete váltja fel. Valóságos „kamaradarab" mindegyik, nemcsak méreténél, felépítésénél fogva is. Mindössze néhány szín változatából, árnyalásából, tagolásából és kapcsolódásából teremtődik meg egy-egy darab formai egyensúlya.

Czumpf Imre ötvenegynéhány éves volt, amikor merőben új útra lépett. Kalauzként szín- és formaérzéke vezette. A dolog természetéből adódóan érintkezetta század egyik-másik mesterének megoldásaival is. Ugyanúgy jutott el a nonfiguratív képi világhoz, mint annak idején Mondrian. De nemcsak a konstruktivizmus, – az absztrakt lírai expresszionizmus, sőt a szürrealizmus is mutatazott fel övéhez hasonló megoldásokat. Képéről mindezt a korba ágyazottság azonos hullámhosszú jelzéseiként értelmezhetjük. Másfél évtized óta a maga útját járja; mindaz, amit csinált, szerves belső fejlődés eredménye. Ha szűkebb határok között is, de teljességre tört. Amikor hetvenedik életévére emlékezünk, restaurátori és festői munkásságának egyaránt tisztelettel adózunk.

Mezei Ottó

Szabó Sándor

1021

SZABÓ SÁNDOR MŰVÉSZETÉRŐL ÉS GONDJAIRÓL

Régi tapasztalat és sokszor leírták már, hogy az Élet nem mindig a tehetség és a munka arányában méri az elismerést és a javakat. Az igazság eme fonákja történelmi tényként kíséri emberéletek sorsát a művészetek történetében is, de modern korunknak – alighanem – krónikus betegségévé vált. E makacs kór – sajnos – a mi társadalmunk testében sem tesz kivételt; a különbség csak annyi, hogy alkotmány, jogrend és törvény humanizmusát kijátszva alattomban fészkeli be magát. Az ily módon félrevezetett vigyázó szemek többnyire akkor ismerik fel a bajt, amikor az embertelenség áldozatán aligha lehet segíteni. Igen, meg nem értett, félreállított, agyonhallgatott, perifériára szorított emberek ma is élnek közöttünk, pedig tehetségük messze többre érdemesíti őket, mint amivel munkásságukat a kollégák és a művészeti adminisztráció honorálják. Nem is mindig a szándékkal van a baj, inkább azzal, hogy a közéleti testületek hagyják bekötni szemüket a legkülönfélébb klikkecskék által, s ha imitt-amott rá is jönnek a méltánytalanságra, hát egyszerűbb a strucc jól ismert módszerét követni. A lelkiismeret, az emberszeretet, a másik megbecsülése, a mindenki mindenkiért magasabb moráljának hiányai okozzák a bürokratikus intézkedéseket, s akinek nincs ereje, kedve vagy tehetsége a harchoz – mert nem ökölvívónak született – azt már a küzdelem első menetében kiszámolják. Ezeknek csak egy „fegyverük" van, de azzal nem lehet mit kezdeni a szorítóban, ez pedig: becsületes emberségük, tiszta szellemük és őszinte művészetük. Az ózdi félrevonultságban élő Szabó Sándor is ezek közé tartozik.

Szabó Sándort nem sorolhatjuk a fiatal generáció soraiba, bár művészi ízlése, fiatalos lendülete meghazudtolja hetvenhatéves korát. Somogyszobon született 1895-ben, később tanítóképzőt végezve a pedagógusi pályára lépett. Közben sokat rajzolt és festett s igényességétől hajtott tanulnivágyása – a tanítói és a művészeti tevékenységben egyaránt – eleve száműzte jelleméből az önelégültséget. 1922 óta él Ózdon, tehát olyan vidéken, amelyre még ma is az „isten háta mögötti" jelzőt akasztják. Számára azonban mindez nem jelentett bezárkozottságot és a néptanítókat annyiszor sujtó betokosodást. Mindig meglátta, megismerte és átélte a világ dolgait, amellyel botladozás nélkül lépést tudott tartani. Azonban az úri Magyarország stupid kultúrpolitikája és szociális nyomora miatt ez az ambíciózus ember pozitív felfelé való törekvését évtizedekig nem tudta valósággá változtatni. A felszabadulás utáni éveknek kellett eljönni ahhoz, hogy végre elvégezhesse Egerben a Pedagógiai Főiskolát, ami a tanítói mesterségből tanárrá emelte és ami ugyanilyen hasznot jelentett művészete számára is.

Nagyjából ennyi az egész életrajza Szabó Sándornak, legalábbis művésszé érésének vonatkozásában. A többit már tehetsége adta hozzá és talán az a teljes függetlenség és megnövekedett idő, mely nyugdíjbavonulása után új lendületet biztosított fejlődésének. A gáncsoskodók és a tehetségtelenek – mint már megszokhattuk – azt próbálják neki is a szemére vetni, hogy nem végzett művészeti főiskolát és ezen a címen próbálják a szakterületről kiszorítani, egzisztenciálisan kisemmizni. Pedig minden értelmes ember jól tudja, hogy az akadémiai diploma önmagában még senkit sem avatott művésszé, de sokkal inkább az eredendő művészi véna és talentum. Az ilyenek azt is elfelejtik, hogy iskolázottságuk ellenére hányan bizonyultak alkalmatlannak a művészpályára, de azt is, hogy a művészettörténelem hány autodidaxissal óriássá nőtt festő vagy szobrász-zseni nevét jegyezte fel végérvényesen.

Az utóbbi tíz évben több száz képet festett Szabó Sándor, így művészi arculatát van miből lemérni és meghatározni. Mindenekelőtt tematikai gazdasága a szembetűnő; felöleli a külföldi és hazai tájak szépségeit, a veduták romantikus hangulatát, városrészek távlati képeit, az Ózdi Kohászati Művek külső és belső részleteit, a gyári műhelyekben, öntődékben dolgozó embert, valamint az emberrel mindennapi kapcsolatban levő csendéleti tárgyakat. Fő inspirálója a számos bel- és külföldi utazás, a világba kitekintés

Szabó Sándor: Ózdi acélmű. Öntőcsarnok – L'aciérie d'Ózd. Hall de coulée – Сталелитейный завод в Озде. Литейный цех
Poreč – Порец ✳ Amalfi lépcsők – Escaliers d'Amalfi – Лестницы в Амалфи

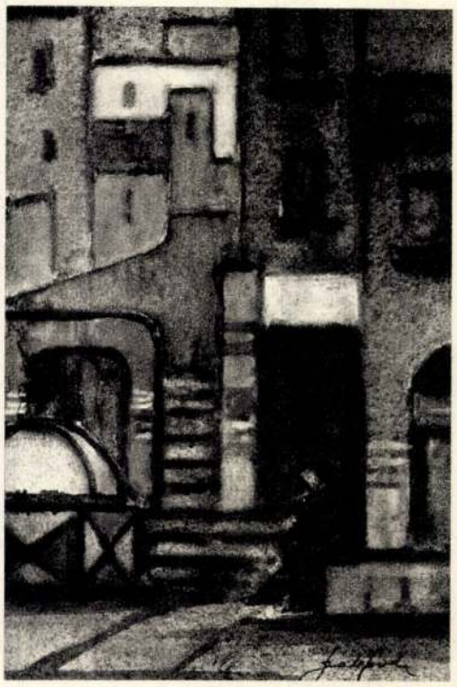

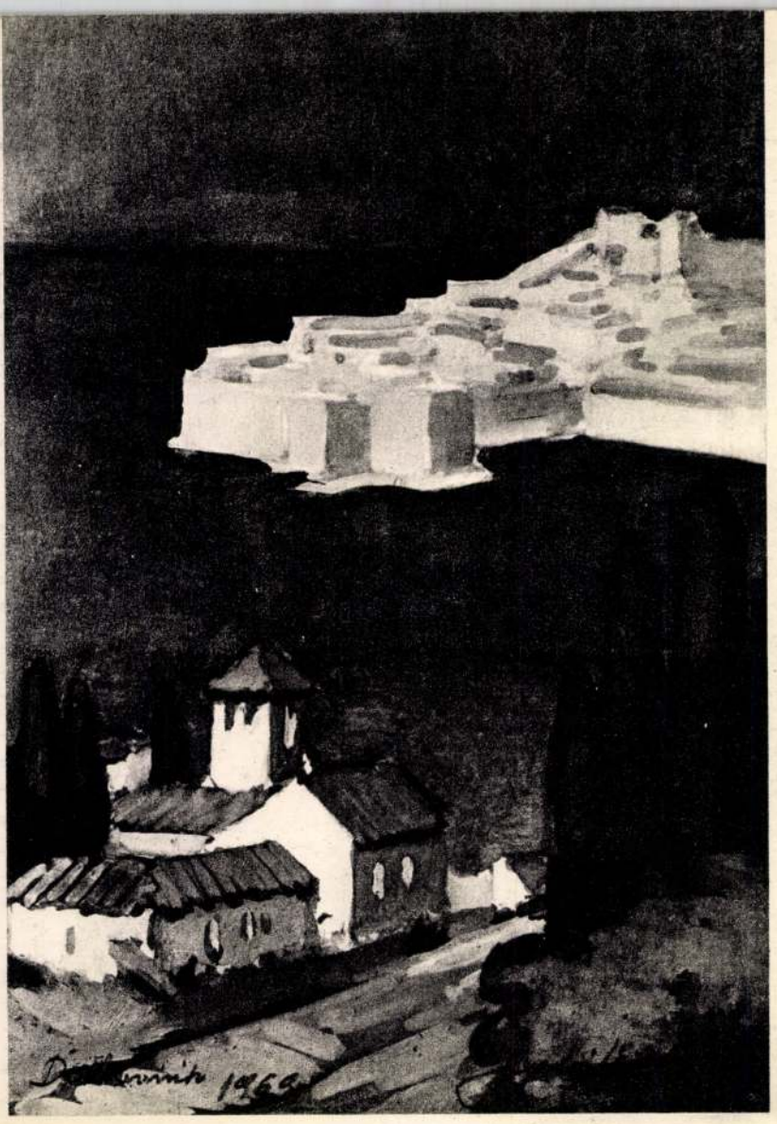

Szabó Sándor: Dul

örökös vágya s az a sz
művészi képriportot s
készsége annyira fejl
séggel adja vissza ors
életében nem utazott,
tett szert, az egyből ráé
ság, a két Németorszá
tenger mellékének részl
zőbb vonásait, sajátos a
get. De az itthon látott
dunakanyari impressziók
dással, sőt, még a szűkeb
kilétét vagy hollétét. Ózd
Ózd vagy környéke, a gy
déje, de a *Szilvásváradi*
környezet hangulatát felis

MŰVÉSZET
Budapest

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRKERESŐ
BUDAPEST, IX., Üllői út 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-176

Aki nem látja, talán nem is gondolná, hogy Szabó Sándor ezeket a hatásokat a legegyszerűbb festői előadásmóddal éri el. Ez az egyszerű képi fogalmazás azonban nemcsak nagyon kulturált, de sajátosan egyéni is. Kizárólag gouache-sal dolgozik, amelynek használatára tulajdonképpen a szükség kényszerítette. E festékfajta alig anyagigényes természete és olcsósága miatt került kezdetben a kezébe, később viszont nemcsak megszerette, de egyedülállóan kezelt technikává is fejlesztette. Festőink a gouache-t általában az akvarellel azonos ecsetkezeléssel, tehát folthatásokat elérve alkalmazzák. Szabó Sándor oly módon szakított ezzel az eljárással, hogy teljesen egyértékű dekoratív felületeket képez az egyes részmegoldásoknál; ha pedig színskáláját is hozzáadjuk, akkor lapjai pasztelles hatást keltenek. Így sem szegényes ez a spektrum, sőt a maga határain belül gazdagnak, kolorisztikusnak mondható. Egyéni stílusának alapkomponense tehát a dekoratívitás, amelyet kubisztikus, konstruktív és néhol enyhén expresszív formajegyek egészítenek ki; festői látásmódja, alkotómódszere azonban – talán ez is egyik fő bűne –: realista.

Ezek után könnyű elképzelni – és behunyt szeműség nem meglátni –, hogy az ilyen művi absztrakcióval és egyéni kifejezési formával jó művek sorát alkotni csak vérbeli művész képes. Legjobbnak talált művei sorra ezt példázzák. Az invenciózus egyéni tisztaság mellett valamennyi lapjának külön erénye, hogy a sajátosan kiművelt gouache technikával nem pusztán finom lírai érzéseit vetíti ki, hanem alkalmas az a couleur localenak a maguk érzékletes hangulatában való megszólaltatására is. Állításunk igaza elsősorban a külországok táj- és veduta képein kontrollálható, olyan kis remekeken, mint a *Porecsi tengerpart*, *Dubrovnik*, *Rügeni krétasziklák*, *Nesszebar*, *Amalfi* és e helyek más változatain vagy egyéb részletein.

A sors iróniája, hogy az ízig-vérig művész Szabó Sándor munkáit nem ismerhette meg eddig az igényes közönség, de még a szakterület sem. Még szűkebb pátriájában sem tudnak sokat róla, ami nem csoda, hiszen – önhibáján kívül – nem tartozik semmiféle szervezetbe, nincs ajtókitáró pedigréje. „Nem értesítenek semmiről, kiállításokra nem hívnak meg" – olvashatjuk egyik levelében, s e szomorú tényen alig változtat valamit, hogy az ózdi Liszt Ferenc Művelődési Ház 1966-ban gyűjteményes kiállítást rendezett képeiből, hogy a Kohó és Gyárépítő Vállalat budapesti székházában bemutatta főként gyári témájú képeit 1969-ben, s hogy ugyanabban az évben két műve szerepelt a miskolci megyei tárlaton. Szabó Sándor művészete sokkal nagyobb megbecsülésre és szélesebb lehetőségekre érdemes! Nincs szüksége a megalázó jótékonykodásra, de igényli a méltányosságot és az igazságot. A képzőművészetünk sorsáért, egész művészeti közéletünk tisztaságáért és demokratizmusáért aggodó szakemberek pedig szolidáris türelmetlenséggel várják, hogy szólaljon meg végre azok lelkiismerete, akik Szabó Sándort – és a Szabó Sándorokat – helóta-sorsra ítélték és kárhoztatják. Igaz, papírok nélkül is értékes tagja a művésztársadalomnak, csakhogy: nem egyenlő jogú tagja. A teendő tehát az, hogy *még ma*, – tehát nem holnap vagy holnapután – adminisztratíve kell jogfosztottságát megszüntetni, majd minden lehetőséget megadni számára ahhoz, hogy gazdag életművét a vidéktől a fővárosig hivatásos galériákban is közszemlére bocsáthassa. Ez az oeuvre már létrehozójának életkora miatt is tiszteletet érdemel. Szellemi-kulturális értékeink védelme elsőrendűen társadalmi érdek; azt óvni, menteni és segíteni mindannyiunk kötelessége. Így ezúttal sem engedhető meg, hogy egy élet munkája „ebek harmincadjára kerüljön".

Ecsery Elemér

Szabó Sándor: Szilvásvárad – Сильвашварад

aj és kullogó.

érintkezést, az elvegyülést, felszívódást,

gtaláljuk a legtermészetesebb kiindulási
· az általános ősrégészeti kutatás ered-
erületeken dívó élő-halászatot: hogy mi
, föltétlenül szükséges, hogy a magyarság
vaggal is, felkutassuk, mert csak ekkor
ellemző és sajátos, a messze multakat

szben már irodalmilag fel is dolgozva —
pített, a városligeti tó fölött elhelyezett
rgyalást kíván.

ori czölöpépítménynek, hanem a Magyar-
A fedélzet kétszeres megtörését a tet-
gel burkolt nyolczszögletű termet, mely
re a part felől egy «röpülő híd» vezetett
delmes dobogóra lehetett jutni, a melyen

Thieme Beckel

A történelmi irodalom még ma
ügyet arra a zajtalan – sokszor veríték
szakokon át merítette minden fényét é
végezték, megadva a hatalomnak a szila
állapotában, tapasztalati úton kiteremtett
gosságot vet a történet előtti korszakra;
zömét, nemcsak mint államalkotó és ha
tettek, hogy az ezredéves kiállítás törté
szólván árnyékában, bemutassam az en
munkája hatalmasan járult ahhoz, hogy

Föl kell tennünk, hogy a halás
mészeti ok támogatja, sőt erősíti – és
a vizet, mely föltétlen életszüksége volt
benne élő, hozzá kötött élő lények mo

A Föld alakulásának azon kors
a fejlődés magas fokán állott. Az elem
közötti viszonyát lássa és ennek alkalm
detlegesebb felfogása is magával hozta
viszonyítva, később egybekapcsolja.

Szabó Sándor M.D.K

festő

Az „Arató bányász" érdekes és értékes kompozíció. Szabó Sándor a szocialista eszmei tartalmak festője.

Szamp's Antal: Szabó Sándor

Művészet, 1966. május - 24 lap

Szabó Sándor
festő

M.D.K

Téli műszakváltás
Szabadéő bányászok } repro

Kampis Antal: Szabó Sándor.
Művészet, 1966. május - 24 lap.

Szakó Sándor M.D.K.

festő

Kezdetben tájképeket, emberalakokat festett változatos technikával. Szocialista tartalmú képei: A „Szaratérő bányászok", a „Téli műszak váltás".

Szampis Antal: Szakó Sándor
Művészet, 1966. május - 24 kep.

MDK.

Szabó Sándor

Kiállitásának hiradása

Szocialista Mü vészetért 1966 márc.

Szabó K. Sándor

MDK

(épitén?) ásajánlat templom épitésére.

Bukovszky Károly: A pesthidegkuti ref. egyh. tört. jegyzőkönyvek tükrében. Pápa 1943.

Eml. L. 36. old.

MDK

Szabó Sándor honvéd
rajzok

szegi: Honvéd képzőmüv. kiáll. Népszava, 1949. jul.7.

Szabó Sándor

MIK

Mérnök
Művezető

A II. világháboru után a hidépitás terén szerzett érdemeket.

78.o.

Dr. Mihailich Győző: A XIX. és XX. századbeli magyar hidépités történet. Bp. 1980.

MDK

Gy. Szabó Sándor festőmüv.

Boross Mihály: cikke. Képzőművészet, 1929.
24. sz. 210-12 l. képekkel.

MDK.

M. Képirók Kiáll. N.Szal. 1933. jan.

MDK

Szabó Sándor

(vásárhelyi Majolikagyár)

művei szerepeltek a negyedik Vásárhelyi Őszi Tárlaton. (más adat nincs.)

Artner Tivadar: A vásárhelyi fiatal művészek vallomása.
Magyar Ifjúság, Bp. 1957. 45. sz. [4.l.]

Szabó Sándor

február 1772

l.

Mihályifalu egyh.

16. l.

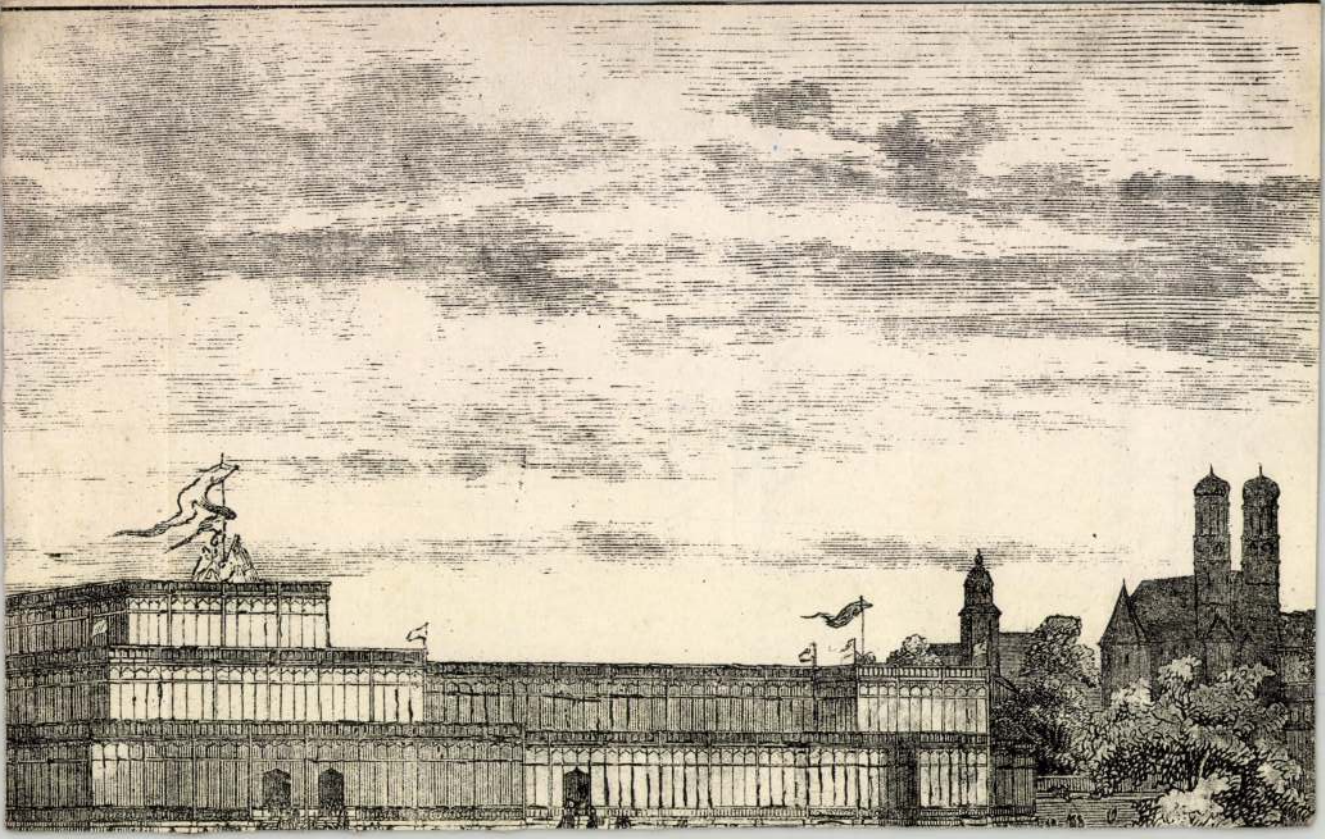

K. D. C.

SZABÓ Sándor szobrász

1772. Sibanyban említve

Irgalmasy: Barokk szobrászat... Bp. 1959.
I. 129. 284. II. 286.

Szabó Sándor

díszítő nobrán

l.

u'

MAGYAR IPARMUVESZET

1937. 36. l.

Ass

Marmor-Relief aus dem Palast des Kö

Szabó Sándor
építőmester

az alábbi pályázaton
II. díjat nyert
Építő Ipar – Építő
Művészet. 1929. 30. l.
(A hódmezővásár-
helyi gümőkoros
gyógyintézet terv-
pályázatának ered-
menye.)

Szabó Sándor

építőmester

tervezte a hódmező-

vásárhelyi új ref-

templomot.

(A jegyből törölve.)

Biertempl

I. l.

tnemüek.

ALCSOPORT

SZÁRMAZÁSI HELY

MESTER

SZEMÉLYI VONATKOZÁS

EGYÉB ADAT

Dr. Fügedi Erik bölcsészettudományi doktor, levéltári gyakornok, a bécsi Heeresarchivban a „Josephinische Aufnahme"-t tanulmányozta, azonban rövid párnapos Bécsben tartózkodása után katonai szolgálatra hivatott be.

Jakó Zsigmond gyakorló tanárjelölt, Bihar vármegye betelepüléséről és a török uralom előtti nemzetiségi viszonyairól készült doktori értekezéséhez anyagot gyüjtött a bécsi Hofkammerarchivban, majd a Heeresarchivban Bihar megye régi vízrajzának és erdőségeinek megismerése céljából a II. József-féle térképfelvételeket és országleírásokat tanulmányozta.

Kerényi András egyetemi gyakornok „Thrák, illyr és kelta nevek a Dunamedencében" című nagyobb munkájához a római korból ránkmaradt feliratos anyag alapján megkísérelte a három nép névanyagát összeállítani és amennyire a feliratos anyag megengedte, igyekezett e népek gazdasági és társadalmi rétegeződését szétválasztani.

Somogyi Zoltán kegyesrendi okl. középiskolai tanár, „A szegényügy Magyarországon a középkorban" című tanulmányához kiegészítő adatok után kutatott a bécsi Staatsarchivban és Hofkammerarchivban.

Mint **vendégek** egy hónapnál rövidebb ideig tartózkodtak az intézetben: *dr. Berlász Jenő* okl. középiskolai tanár (A Mária Teréziakori erdélyi kivándorlások szociális háttere), *Brandmayer Vilmos* székesfővárosi múzeumi gyakornok (A kiscelli trinitárius kolostor építéstörténete), *dr. Fettich Nándor* egyetemi magántanár (Nagy Károly kardja), *dr. Fritz Lászlóné Péterffy Mária dr.* okl. leánygimnáziumi tanár (a német női népművelés és az iskolánkívüli oktatás), *dr. Héjjas János* múzeumi segédőr (grafikai tanulmányok a bécsi Albertinában), *dr. Kossányi Béla* országos főlevéltárnok (levéltári tanulmányok), *dr. Körmendy József* (Volkra Ottó János veszprémi püspök élete és működése), *dr. Loisch János* középiskolai tanár (Szepes vármegye helységnevei), *Márkiné Poll Katalin dr.* (népvándorláskori ékszerek), *dr. Markó Árpád* ezredes (hadtörténeti tanulmányok), *dr. Medveczky Károly* okl. középiskolai tanár (Fazekas Mihály élete és művei), *dr. Nagy Erzsébet* okl. leánygimnáziumi tanár (a bécsi magyar testőrség története), *dr. Nagy Tibor* egyetemi tanársegéd (avarkori leletek az Ostmark területén), *dr. Sinkovics István* levéltári gyakornok (levéltári kutatások), *dr. Szabó Sándor* műegyetemi tanársegéd (építészettörténeti tanulmányok), *vitéz dr. Temesy Győző* okl. középiskolai tanár (földrajzi tanulmányok), *dr. Váczy Péter* egyetemi magántanár (levéltári kutatások).

Külföldi vendégtagok a tanév folyamán a következők voltak: Egy hónapnál hosszabb ideig: *dr. Backmann Reinhold* németbirodalmi tanügyi tanácsos, a Deutsche Arbeitsgemeinschaft kiküldöttje (Grillparzer-tanulmányok), *dr. Klobusitzky Dénes* san-paolói egyetemi tanár (tanulmányok a Naturhistorisches Museumban). — Egy hónapnál rövidebb ideig: *dr. Ewald Behrens* (középkori magyar táblaképfestészet), *dr. Ernst Zinner* a bambergi csillagvizsgálóintézet igazgatója (napóratanulmányok az Ostmark területén), *dr. J. Gerstenberg* würzburgi egyetemi tanár (bécsi barokk).

Omont 1939/40

A „Fraknói Vilmos" Római Magyar Történeti Intézet (Istituto Ungherese „Fraknói" di studi storici) a Palazzo Falconieriben elhelyezve, ebben az esztendőben is a római kollégiummal (Reale Accademia d'Ungheria) szervezeti kapcsolatban fejtette ki működését. Az intézetben a Magyar Tudományos Akadémia javaslata alapján a következők nyertek elhelyezést:

Dr. Borsányi Károly (1914, Újpest, ref.) sub auspiciis Gubernatoris bölcsészdoktor, középiskolai tanár Budapestről (Heinlein professzor), ókori történeti tanulmányokat folytatott egészéves ösztöndíjjal. Tanulmányaiban hármas szempont vezette: 1. anyaggyüjtés az antik Róma népjóléti politikájának történetéhez; 2. az ókori maradványok és emlékek tanulmányozása és 3. az új olasz ókorkutatás szervezetének és módszereinek megismerése. Rendkívüli hallgatónak beiratkozott a római egyetem bölcsészeti karára, ahol résztvett a Scuola Archeologica legfontosabb előadásain és gyakorlatain, s főleg a görög epigráfiával, az antik Róma, Itália és Libia topográfiájával és etruszkológiával foglalkozott. Az olasz ókorkutatás vezéralakjaival sikerült személyes kapcsolatba jutnia, s velük rendszeres megbeszéléseket tartott. Áttanulmányozta az ókor rómavárosi és környéki maradványait, a múzeumokat s az épületeket, különösen Ostiát, Tivolit, Frascati, Albano és Castelgandolfo antik romjait, a Lago di Nemi hajómúzeumát, az etruszk romvárosok közül Cerveterit és Tarquiniát. Egy-egy nagyobbszabású tanulmányutat tett az év folyamán Campaniába, Sziciliába és Tripolitániába. Megtekintette a nápolyi nemzeti múzeum antik gyüjteményét, Herculanumot, Pompeit, Paestumot, Capri római épületromjait s a Campi Flegrei (Pozzuoli, Cuma, Baia) antik maradványait. Sziciliában tanulmányozta a legfontosabb romvárosokat (Siracusa, Taormina, Agrigento, Segesta, Selinonte, Imera), Afrikában pedig Sabrathát és Leptis Magnát. Afrikai tanulmányútjáról a Római Magyar Akadémia tanulmányi értekezletén beszámolót tartott. Az akadémián 1940 április 4-én nyilvános előadásban ismertette az antik Pannonia gazdasági jelentőségére vonatkozó kutatásainak eredményeit; ez az előadása a Római Magyar Akadémia Évkönyvében jelenik meg, míg két másik értekezését a Rivista di Filologia e d'Istruzione Classica c. folyóirat közli. Befejezte a római népjóléti politikára vonatkozó kutatásait s hozzákezdett az anyag végleges feldolgozásához; ez a nagyobbméretű tanulmány olasz nyelven fog megjelenni. Ezenkívül ünnepi beszédet mondott magyar és olasz nyelven a római magyarok március 15-i ünnepélyén, előadást tartott a Centro di Preparazione Politica (a fasiszta párt vezetőképző tanfolyama) tagjai előtt a trianoni Magyarország gazdasági helyzetéről, s az Europa Giovane-társaságban olasz közönség előtt ismertette Nagy-Magyarország nemzetiségi problémáit, a magyarság faji összetételét és a magyar gazdasági élet alapvető kérdéseit.

Dr. Ferdinándy Mihály (1912, Budapest, róm. kat.) egyetemi gyakornok (Gerevich professzor), történeti intézeti ösztöndíjas a második félévben. Művészettörténeti tanulmányokat végzett. Bejárta Szicíliát és Észak-Olaszországot. Olasznyelvű előadást tartott a

SZABÓ Sándor építész (Hódmezővásárhely)

Az 1938-ban felavatott I. világháborús emlékmű talapzatát tervezte a szobrán, Pásztor János felkérésére

MFMÉ Stud. Hist. 24. 2001. 286.
ill

Zsigmond király kardja

LŐVEI PÁL

A yorki Mansion House,[2] a város polgármestereinek r
kori magyar uralkodók hagyatékának egy ma is haszn
őrzi. York a középkorban Anglia második városa volt, e
rangban – a yorki polgármester címe ma is ugyanúgy
gármester, mint a londonié.

Zsigmond király sárkányrendi jelvényekkel díszített
máig egyik legfontosabb, egyben legrégebbi szimbólu
zött épült Mansion House 1732-1734 között kialakító
fölötti falát díszítő, domborműves városcímer alól a
1646-1647-ből származó nagy díszjogara nyúlik ki And
zett pajzstartóként,[4] az 1942. április 29-én bombatal
Guildhall, a városháza kőpadlójába mai formájában u
inkrusztáció egyértelműen a Zsigmond-féle kardot ábr
kép) A kardot rendszeresen használják ünnepi alkalm
során például az uralkodó joga és kötelessége, hogy m
a kardot is az új polgármester előtt hordozzák az évr

SZÁMÍTÓ-KÉPEK

SZABÓ Sándor

A VLS Kulturális Egyesület támogatói:
Magyar Országgyűlés,
Szentendre Város Önkormányzata,
WESTEL

A Vajda Lajos Stúdió Kulturális Egyesület és A Magyar Képzőművészek Szövetségének Számítógép-grafikus Szakosztálya tisztelettel meghívja Önt "Számítógépek" című kiállításának megnyitójára. (Szentendre, Péter Pál u. 6.)
vasárnap, de. 11 órára.

A kiállítást megnyitja:
Pilaszanovich Irén
művészettörténész

A kiállító művészek:
Bakos Ildikó
Balás Eszter
Ligeti Erika
Malovecz Ildikó
Szöllősy Enikő
Csíkvári Péter
Király András
Perger Vilmos
Szabó Sándor

a Magyar Köszönjük az anyagi támogatást:
a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének
Kálli László valamint a munkához kölcsönzött gépeket
és az IN TIME kft.-nek
7D Vision kft.-nek (Makrotrend), Rab Andrásnak (Megatrend), a

M.D.K.

Szabó Sándor, építőmester

Servci szerint [Hódmező]-Vásárhely-Kutason felépült ref. templomát ismerteti a lap egy fényképpel.

Vállalkozók Lapja, Sp. 1928. XLIX. évf.

ápr. 4. sz. I old.

H. Szabó Sándor

grafikus

M.D.K.

A siófoki Napfény szállodában
vannak képei

Lajer Sándor: Új képzőművészeti alkotások a Balaton körül
Művészet, 1962. szeptember - 22 lap.

Szabó Sándor festőművész

– Kollektív kiállítása a zalaegerszegi Kisfaludy Stúdi tesemben. [1983. dec.]

Szád. Szabolcs Péternél

Új Tükör, 1983. nov. 27.

Szabó Sándor, építész

h: Eltér István

– Szövetségi kérek

Magyar 10-12

Építőművészet Bp. 1983 83/4

Szabó Sándor grafikus

Repr.: Nagylengyeli utca (ceruzarajz)

1966 feb. 20. Zalai hírlap

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 [illegible]

Ózdi Vasas

Szabó Sándor festőművész

102

Szabó Sándor festőművész kitüntetése

Az Elnöki Tanács Szabó Sándor festőművésznek, életműve elismeréseként, 80. születésnapja alkalmából a **Munka Érdemrend arany** fokozata kitüntetést adományozta.

A városi tanácson február 3-án rendezett kedves hangulatú ünnepségen részt vett Szabó Sándor felesége, Juhász György, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője, ott volt a város több vezetője, pedagógusok, egykori tanítványok.

Varga Dezső tanácselnök méltatta Szabó Sándor érdemeit, majd a megyei tanács elnökének megbízásából átadta a kitüntetést. Szabó Sándor közvetlen szavakkal köszönte meg a magas elismerést.

A köszöntők és gratulálók sorában volt Kiss Károly, az Ózdi Népművelési Intézmények igazgatója, Remenyár Zoltán iskolaigazgató, a városi pedagógusszakszervezet titkára, Vajda István, a városi pártbizottság első titkára. Filipcsin Károly aki a volt tanítványok nevében, Kiss Sunyi István festőművész pedig a Derkovits Gyula képzőművészeti kör nevében köszöntötte az idős pedagógust, festőművészt.

— Még az a szerencse, hogy nem hideg a telünk — igyekeztem vigasztalni.

— Látogassam meg, próbáljam ki vagy másfél óráig ülni nála a hidegben — invitált csendes mosollyal. Kértem, hogy most inkább csak képzeletben álljunk az ablak elé, tekintsünk szét onnan a városon, az üzemen.

— Hogyan látja fejlődésünket?

Különben jó 30 éve, 14 éves kora óta dolgozik az üzemben. Kifutóként kezdte a központi karbantartásnál, ott szerzett szakmát, s ma is ott van, nyolc éve művezető.

— Az apám, a nagyapám is Ózdon élt, a gyárból és a gyár őbelőlük. Én meg nem is tudom hirtelen, a gyár nőtt-e a szívemhez vagy én az OKÜ-höz. Egyre jobban, ahogy látom, hogyan formálódik — folyamatos acélöntőmű, rúd-dróthengermű — s formálja az életet, biztosítja gyermekeink számára is a megélhetést.

Beszélgetés közben szóba került a felszabadulás: az újjáépítés hőskora, az ötvenes évek elejének „mindent átható, forró lelkesedése". Az apja, a bátyja az erdőben bújkált 1944 őszutóján, hogy elkerülje a katonai behívót. Mint gyerek, hordta nekik az ennivalót. Ez maradt meg benne legerősebben abból a korból. A fiatalt, mint valamennyiünket akkor, magával ragadta őt is a felszabadulás utáni lendület. Akkor is fújtak a gyárban, de nem arra füleltek az em-

[illegible] igazi ott-
hont, olyan környezetet, ahol igazán jól érezheti magát bárki is.

Úgy látja, a régi és súlyos lakásgondok az építkezések gyors üteme nyomán gyorsan, rövid időn belül szinte teljesen megoldódnak. Az egészségügy, az iskolai oktatás, az ellátás dicséretét hallom még tőle.

— A kulturális élet nem tudott ezekkel a követelményekkel lépést tartani. A felszabadulás jó alapokat teremtett, de az akkori évek pezsgő kulturális, népművelő tevékenysége leszűkült, vagy inkább elszürkült. Tudom, másra, jobbra van szükség és igény. Többet lehetne, többet kellene csinálni. Nekünk, üzemi dolgozóknak, vezetőinknek, a fiataloknak is...

Közös dolgaink így szorították hátterbe Eke Ernő családi problémáját. Viskóból költözött az új lakásba néhány évvel ezelőtt. Igazi otthona Ózd, és reménykedik, hogy előbb-utóbb meleg otthon is fogja várni munka után.

Dobi S.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 FEB 27

Ózdi Vasas

Szabó Sándor rajz

1021 pedagógus

„Nem vagyok több, csak más"

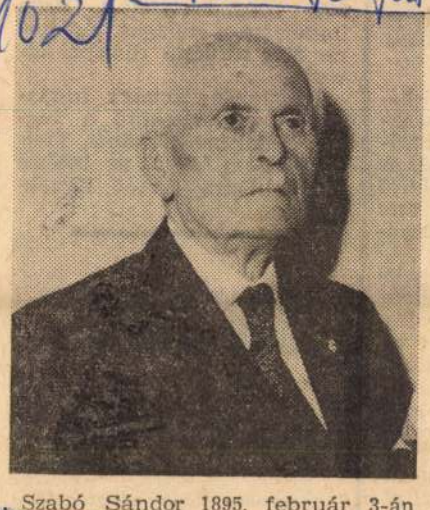

Szabó Sándor 1895. február 3-án született Somogyszobon, 1913-ban tanítói oklevelet szerzett Csurgón. 1922-ig Inkén, január 30-tól — megfelelve a Rima által támasztott szakmai követelményeknek — az ózdi Gyár úti iskolában tanított nyugdíjaztatásáig, 1957-ig. Közben rajzszakos tanári oklevelet szerzett. Jó fél évszázada él immár Ózdon, 44 éves aktív pedagógiai munka van mögötte.

— Két hobbim volt mindig: a festészet és az utazás, a világjárás. No, nem a Kanári-szigetekre vagy netán Haitiba. A Földközi-tenger medencéjének európai része, ott is elsősorban az Adria vidéke. Utazásaink — feleségemmel — nem olyanok, mint a turisták többségének az útjai. Ami emberi alkotás arra érdemes, mindent megnézünk. Nem rohanunk, nem sietünk. „Meglakjuk" az egyes helyeket, városokat. A tanítást, amíg csináltam, inkább kötelességnek tekintettem. A nyugdíjazás fordulópont volt az életemben: minden kötelezettség alól felszabadultam, csak a festészetnek, a gyönyörűségemnek éltem.

Két képzőművészeti kör alakult 1947-ben Ózdon. A felnőtt csoportot Kunt Ernő, az ifjúsági csoportot Szabó Sándor szervezte és vezette nagyszerű pedagógiai érzékkel. Húsz éven át. Néhány évig az egyesített csoportot is, amikor a felnőttek vezető nélkül maradtak.

— Ezt igazán szívesen csináltam, előbb társadalmi munkában, majd szerény tiszteletdíjért. (Azt sem kértem soha.) Később is csináltam volna, de alkalomadtán ma is foglalkozom fiatalok felkészítésével. Sok fiatalt indítottam el útján: festő, iparművész, szobrász, építész lett belőlük. Arra igyekeztem nevelni őket, hogy ne másolják — nekem is volt ilyen korszakom —, hanem formálják a világot. A giccs és a művészet határa közel van egymáshoz. — Francia nyelven így: — „A fenségestől a nevetségesig csak egy lépés a távolság." Számtalan irányzat volt a század elején, van ma is. Nem ez a fontos. A kép legyen jó, igaz. Fényképszerű, naturális festményeket vennének tőlem sokan, de azt nem csinálom.

Az ifjúsági és a felnőtt csoport több kiállításon szerepelt — nem egyszer sikerrel. Szabó Sándor először a borsodi pedagógus festőművészek kiállításán mutatkozott be 1960-ban Miskolcon. Azóta rendszeres résztvevője ennek. Ózdon önálló és nagy sikerű kiállítással 1965-ben jelentkezett, majd 1972-ben ismét. A Nemzeti Galéria megvásárolta néhány alkotását...

— Sok ember befejezi nyugdíjazása után az aktív életet. Én azután lettem valaki, kaptam minden elismerést a város vezetőinek a jóvoltából. Többet dolgoztam, de ugyanazt csináltam — ha nem ugyanúgy is —, mint azelőtt. Nem vagyok több mint a hengerész, csak más. Mindenki ahhoz ért, amit tanult, ami a mestersége. Az érdem, ha ilyenről beszélhetünk, az újítóké, semmiképpen nem az utánzóké. A magam művészetét az expresszionizmus, az impresszionizmus és a kuoizmus ötvözeteként a realizmus folytatásának tekintem. A természet bölcs és kegyetlen — az idő mindent elrendez, ítéletet alkot majd arról is, amit csináltam. Még nem tettem le az ecsetet. A friss úti- és az itthoni élmények tervei, az elkészült vázlatok arra várnak, hogy megfessem, kidolgozzam őket.

A kitüntetéseket említem: arany- és gyémántdiploma a pedagógusnak. Szocialista kultúráért kitüntetés a festőművész tevékenységéért, a képzőművészeti nevelőmunkáért, s talán mindezekért együttvéve díszpolgári cím adományozása 1972-ben.

— Amire igazán büszke vagyok, az az utóbbi, a díszpolgári cím. A két diploma „hivatalból" járt. S ha hozzáadom ehhez még azt is, hogy az aranydiplomáért járó 500 forint jutalmat csak hosszas kereskedés, utánjárás révén kaptam meg. nem én, hanem az ózdi peda szakszervezet egyik vezetője „ta ki". Különben talán meg pom. Ez már régen volt, csak múlt kedves emlékei mellet kettő ilyen is akad. Tán meg lene írnod...

Nyolcvan esztendő bizony Sándor bácsi esetében pedig gazdag múlt is. Amikor a m szombatján nála jártam, már az újabb kitüntetésről, a ran ismerésről. De alig ejtettün róla. A születésnapi jókíván derűs nyugalommal válaszolt. dát, amivel kezdte, biztosan e ja még másoknak is. Erede ségében leírni nem tudom, d hogy így szólt:

— A 80 éves pápát köszönt főpapok. Az egyik így szólt: „ vánom, hogy isten száz évig még szentségedet." Erre a p felelte: „Nem lehet isten a korlátok közé szorítani..." végigmegyek a város utcáin számvetést csinálok, egyre k bet találok a régi, magam barátokból, kedves ismer Amikor számba veszem 80 úgy érzem, egyre kevesebb v ra...

Sok-sok ózdi, Sajó-parti, ha Duna-kanyarbeli, balatoni, szovjetunióbeli, meg dubrovn címai táj a vásznakon. S m lesz az elkövetkező évek sorá

Dobi Sá

Ellenfelül —
tes — BEAC
volt NB I-es
t. A két ózdi
Mária volt.
— lidák —

. Igaz,
gógus-
hajtot-
se ka-
hát a
egy-
se kel-

nagy,
szép és
últ hét
tudott
gos el-
k szót
ságokra
A pél-
lmond-
i ízes-
e vala-

ötték a
Azt ki-
éltesse
ípa azt
karatát
Amikor
, vagy
eveseb-
corabeli
ösökből.
évemet,
an hát-

ngonyi,
soproni.
ki, szi-
g több
n.

ndor

Az Ózdi Kohász Sportegyesület január 31-én tartotta szokásos évi közgyűlését. Az elnökségben helyet foglaltak: *Papp Gazsi Imre*, a megyei sporttanács elnöke, *Csépányi László*, az ózdi járási sportfelügyelőség elnöke, *Csendes István*, a városi, *Vallus István* a nagyüzemi pártbizottság munkatársa, *Csuhán József*, a járási KISZ-bizottság, *Kameniczki Ferenc*, az üzemi KISZ-bizottság munkatársa, *dr. Kovács Károly*, az ÓKÜ szociális és munkaügyi igazgatója, *dr. Szabó Károly*, a városi tanács titkára, valamint az egyesület élsportolói.

Kónya Kálmán, az ÓKSE elnöke — az érvényben levő alapszabály és az egyesületi törvény kötelező előírása szerint — a közgyűlés elé terjesztette az 1974-es évről szóló beszámolót. Megállapítható ebből, hogy az elmúlt év során kedvezőek voltak a feltételek a vezető, irányító munka fejlődéséhez. Városunk dolgozói nagyszerű gazdasági és politikai sikereket értek és érnek el. Jogos tehát az elvárás a sportegyesülettől, hogy ápolja a több mint 60 éves hagyományokat, biztosítsa a minőségi és versenysport fokozatos fejlesztését, segítse az ÓKÜ dolgozóinak, a város lakóinak rendszeres sportolását a tömegmozgalom keretén belül.

A szakosztályokat értékelve megállapítást nyert, hogy emelkedett a szakosztályi vezetés színvonala. Jó kezekben van a szakosztály a labdarúgók, a kézilabdázók, a vívók, az atléták és a birkozók körében. A többi szakosztálynál a vezetés általában elfogadható, a tenisz, az asztalitenisz és az ökölvívó szakosztályoknál viszont nem megfelelő, még nem megoldott.

A szakosztályok képviselői hozzászólásaikban foglalkoztak a problémáikkal, jövőbeni elképzeléseikkel. Papp Gazsi Imre egyebek között bejelentette, hogy február 1-től a városi tanácson sportfelügyelő segíti Ózd sporttevékenységét. Az elnökség részéről határozati javaslatként szerepelt az egyesület színeinek piros-kékre való megváltoztatása. A közgyűlés azonban nem fogadta el, így továbbra is a hagyományos fekete-fehér marad a Kohász színe.

Befejezésként az egyesület elnöksége kiemelkedő munkát végző sportolókat és sportvezetőket jutalmazott meg. Külön megköszönte az elnökség a hosszú évtizedek után visszavonult *Kövesi József* ökölvívóedző munkáját, valamint az aktív sportolást abbahagyó *Kiss Mária* atléta és *Marosi István* kézilabdázó eddigi sporttevékenységét. Az ÓKSE aranygyűrűjével jutalmazták *Kiss Mária* atlétát, *Noviczki István* kézilabdázót és *dr. Henczel József* sportorvost.

Lidák János

...ismereti kör ülése

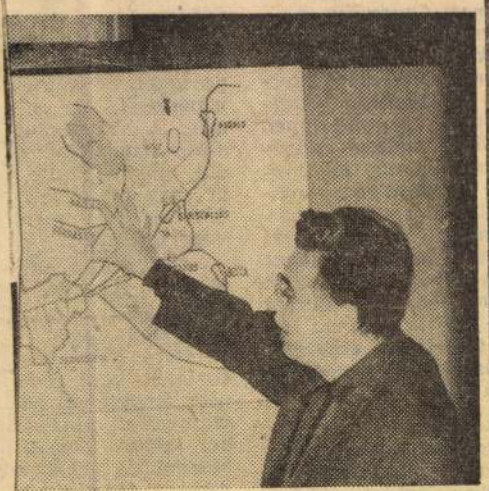

...ési Intézmények honismereti köre jonu-...kön a Pártoktatók Házában klubfoglalko-...en előadás hangzott el Ózd felszabadulá-... A harminc esztendővel ezelőtt történte-...evenítette fel érdekes, szemléletes előadá-...ást a kör tagjai mellett sok érdeklődő is ...olyan részvevő is volt, aki azt magnósza-

...harno, pár... ...zős fiatalokat köszönti. Mellette *Józsa Mária*, az intézet KISZ-titkára. (Fotó: Kerékgyártó.)

Sportműsor

Labdarúgóink ismét 2 edzőmérkőzést játszanak hazai környezetben. Vasárnap délután 2 órakor a Kazincbarcikai Vegyész, majd szerdán fél 3 órakor a Leninváros csapata látogat Ózdra.

Idegenben három sportág képviseli az ózdi színeket. Ifjúsági, serdülő és újonc asztaliteniszezőink Szegeden Kelet Vidék bajnokságon vesznek részt. Az I. osztályú női törözők és I. osztályú kardozók Békéscsabára utaznak kétnapos versenyre. Férfi kézilabdázóink pénteken, szombaton és vasárnap Miskolcon a Felszabadulási Kupa küzdelmein lépnek pályára a Debreceni Dózsa, a Bp. Honvéd és a Tatabánya ellen. A női első és a férfi tartalék csapat Balassagyarmaton a Palóc Kupán vesz részt.

Vívás

Az elmúlt hét végén Gödöllőn rendezték meg a körzeti felnőtt vívóbajnokságot. Fejesné női tőrben bekerült a legjobb 12 közé. Kardban Horváth bajnokságot nyert, Lindák 4., Bozóki 5., Jirkovszki 9. lett.

Szabó Sándor

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG

1966 FEB 24

Tizennyolc Szabó-kép talált gazdára Ózdon

1021

Nemrég fejeződött be Ózdon Szabó Sándor helyi festőművésznek, a Liszt Ferenc Művelődési Ház képzőművészeti szakköre vezetőjének kiállítása, amelyen ötvenegy kiállított mű tanúskodott a művész tehetségéről, munkásságáról. Mint a művelődési ház vezetői közölték, a kiállítás befejeztével tizennyolc kép talált gazdára a kiállított művek közül. Magánszemélyek és közületek egyaránt vásároltak Szabó Sándor műveiből. A vásárlási érték 15—16 ezer forint körül mozog.

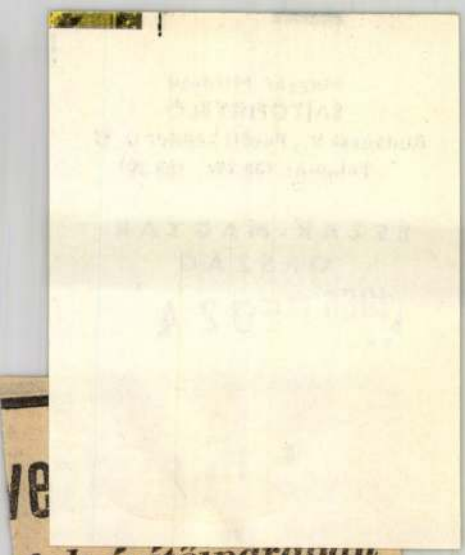

ve

énk építőiparában

ma- volt olyan értelemben is
gos- hogy nemcsak az idei fel
adatokat tartotta szem előtt
eze- hanem annak tükrében
eze- harmadik ötéves terv új be
eze- ruházásait is számításba vet
ntai te. Ha jól terveznek és jó
má- hajtják végre a különböző in
un- tézkedéseket, egyben meg i
dek alapozzák további fejlődésü
van. ket, erősödésüket. Erre fonto
jtà- már most gondolni, sőt, ten
el, ni is érte, mert amint arr
síté- *dr. Papp Lajosné*, a megye
pártbizottság munkatársa i
felhívta a figyelmet, az ép
tőipar tevékenysége nem ön
célú termelés. Minden épü
befolyásolja egé

Szabó Sándor

festő

M.D.V.

A Gócsegi Muzeumban alletolta
ki művert.

—: Szerk

Művészet, 1964. január — 48 lap

Szabó Sándor

pires rücsmester

l.

Kiss Hmvrücs

31. l.

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután 1/25 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszter-mében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla.

Stephaneum r. t. Budapest.

Szabó Sándor, öreg

hires szücsmester

l.

Kiss Ilmoszücs

32. l – 42. l.

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután 1/2 5 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszter-mében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla.

Stephaneum r. t. Budapest.

Szabó Sándor

kisujszállási nucsm

vód

z

Huszturánimo

55. l.

képpel

790.

I
374.

790. Spanyol festő.

A XVIII. századból.

Agg nő képe.

Mellig látható és kissé balra fordult. Arcza ránczos, gyér haja és szemöldöke szőke, szeme barna. Magas ruhája fekete és fejét barna kendővel kötötte be, mely alól fehér főkötőjének széle kilátszik.

Vászon, méretei 47·5 : 39 cm. — Mündler: XIV. 8.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok:

a) Az Esterházy-Képtárban. 1835: VII. 23. *A. Puga:* Ein Frauenkopf. — 1844: VII. 31. *A. Puga:* Eine alte Klosterfrau. — 1865, 1866, 1867, 1869: XIV. 8. *A. Puga:* Öreg zárdai hölgy.

b) Az Orsz. Képtárban. 1871: XIV. 8. *A. Puga:* Öreg zárdai hölgy. — 1873: XIV. 7. *A. Puga:* Eine alte Klosterfrau. — 1876, 1878, 1879: XVI. 666. *A. Puga:* Öreg apácza. — 1888: XXII. 790. *Spanyol festő.* a XVIII. századból: Egy

Szabó Sándor

korsos

Szentes

l.

Ezredéveskiáll

XIII cs. 20. l.

Szabó Sándor

Korsós

l.

Közlezrkiáll

1395. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Patria" r.-t. Budapest — 485418

Szabó Sándor festőművész

a Zalaegerszegi Állami Gazdaságban a képzőművészeti klubban segít a tagoknak.

Bencsik Máté: Képzőművészek és mezőgazdasági dolgozók.
Szocialista Művészetért, 1974. okt.

Szabó Sándor

A Zalai képzőművészek felszabadulási tárlatát jellullg a Göcseji Múzeumban lehet látni. A művész munkái szerepelnek a tárlaton, illetve egy táj-vázlata. (említve)

Török András: Többet, színvonalasabbat és életközelibbet vártunk a megyei felszabadulási tárlattól.

Zalai Hírlap, 1975. máj. 11.

Szabó Sándor grafikus

Hétfő: Földet ért a Szojuz-19 űrhajó, a szovjet–amerikai kísérlet egyik részvevője. – Genfben befejeződött az európai biztonsági értekezlet második szakasza, jóváhagyták a záródokumentumok szövegét.

VII. 20–26.

Összeállította: Dunai Péter

SZABÓ SÁNDOR: RAJZA

M.6.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1975. júl. 27.

Szabó Tamás honvéd

Zalaegerszegen nyílt meg a néphadsereg amatőr képző- és iparművészeti kiállítása, melyen szerepelnek katonaportréi (említve).

Mészöly Gábor: Képzőművész katonák kiállítása.
Néphadsereg, 1974. nov. 9.

Szabó Sándor

Zalaegerszegen a Képcsarnok bemutató termében rendezett képző- és iparművészeti kiállításon szerepeltek munkái.

Zalai Hírlap, 1973. márc. 2.

Szabó Sándor festőművész.

A Zalacgerszegi képző- és iparművészek kiállításán festményei szerepelnek és négy pasztellképe.

T.A.: Kifarrott értékek és kísérletező műnek.

Zalai Ihrlap, 1973. márc. 11.

Szabó Sándor festő

Műve szerepel a zalaegerszegi Képcsarnok-Terem ben rendezett Vállításon

Magyar Nemzet 1973 február 28
4. old.

Sz. Szabó Sándor:

Tollrajzai szemléletbeli egyenetlenséget képviselnek, amelyekkel a márciusban megnyílt Szegedi Pedagógus Tárlaton részt vett.

Salamon Sándor: Jegyzetek tárlatokról – grafikáról

Szabó Sándor, festő

Zalaegerszegben élő festőművész.
Kiállítása nyitva áll „a városba
érkező szurkolók előtt."

– : Holnap délelőtt érkezik a bolgár
Válogatott 7.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. márc. 29.

Szabó Sándor, Jestő

Megemlítve: Nagylengyeli út c. műve.

Artner Tivadar: Zalai művészek kiállítása
Pécsett 7

Népszabadság, Bn. 1974. márc. 29.

Szabó Sándor festő-rajztanár 1).

A XIII. ker.-i Vaskohászati Kemencecipítő Vállban Brautner Kálmán kerámikussal közös kiállítása nyílt meg az évtizedek óta Ózdon élő művész műveiből. A sokat utazó művész idegen tájakat, városokat megörökítő munkái mellett az ózdi gyár képei is láthatók.

Gergely Mihály: Művészek és munkások találkozása a gyárban.

Magyar Nemzet, 1969. febr. 13.

Szabó Sándor festőművész 2) Folytatás.

Egyik falon Rovinj kikötő, Amalfi Atrani, plovdini török negyed, Tirnovo, – a másik falon Duna-kanyar Zebegényiel, Saproni utca, – „Kéményerdő", – „Csapolás" – „II.-es kohó" c. (említve). A művész 4 nízfestményét a gyár igazgatója átnyújtatta az ózdi II. kohó építésében kiváló könnüveseknek, szerelőknek.

Gergely Mihály: Művészek és munkások találkozása a gyárban.

Magyar Nemzet, 1969. febr. 13.

SZABÓ SÁNDOR, festő

Pannonia 69. kiállitás Murasszombaton.-A valóságtükröző, a társadalmi elkötelezettséget is vallaló irányhoz sorolhatjuk a magyar résztvevők többségét. Igy Szabó Sándort is. 82.old

BERTALAN LAJOS: Képek, szobrok közös nyelvén...
Pannonia 69 77.old

VASI SZEMLE. XXIV.évf. 1970. 1. szám, Szombathely

Szabó Sándor

a zal alegerszegi Képcsarnokban
márcinsban közös kiállításon
mutatja be műveit.

Zalai Hírlap, 1973. febr. 4.

Szabó Sándor festő

– SZABÓ SÁNDOR festőművész kiállítása hétfőn nyílt meg a Kőszegen, a Jurisics-vár művelődési központban. A művész ezúttal az utóbbi évtized alkotásaiból válogatott 40 művét mutatja be a közönségnek. A kiállítás tíz napig látható.

– : Hír

8,

Népszabadság, Bp. 1970. dec. 7.

Szabó Sándor, festő

Kiállít Zalaegerszegen.

— : Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1973. márc. 2.

Szabó Sándor

Az Ozdi Kulturális Hetek keretében kiállítást rendeznek Szabó Sándor ózdi festőművész alkotásaiból

T. Y.: Kulturális heteket rendeznek Ózdon

Írások. Magyarország 1972/183 2 old.

Szabó Sándor 1.

A most 73 éves festőművész, pontosan fél évszázada került Sopron megyéből Ozdra. A Rima fennhatósága alatt működő gyártelepi iskola pályázatott hirdetett nagy jártassággal rendelkező rajztanárok részére, s a választás az akkor 23 éves Szabó Sándorra esett.

Toth István: Szabó Sándor festőművész kiállítása.

Észak-Magyarország 1972/232 11 old.

Szabó Sándor 2

Azóta az ózdi gyerekeket, fiatalokat tanítja a rajz, a festészet tudományára, a képzőművészet megbecsülésére, nemcsak az iskolapadokban, azokon túl is. Ilusz éven át, egészen 1967-ig az ózdi képzőművészeti körnek volt a vezetője, s számos ma már elismert képzőművész került ki a keze alól, köztük a másfél éve Ozdra települt Kiss Sunyi István is.

Toth István: ~~Toth István~~ festőművész kiállítása
Szabó Sándor

Észak-Magyarország 1972/232 11old.

Szabó Sándor 3

Sándor bácsi tizenöt éve nyugdíjas. Azóta még nagyobb lendülettel vetette bele magát a munkába. s volt ereje idős korában is újra meg újra megújítani művészetét. A felfedezésig, az elismerésig hosszú és göröngyös út vezetett, ma már viszont az egyik legkiválóbb akvarellistaként tartják számon hazánkban.

Toth István: Szabó Sándor festőművész kiállítása

Észak-Magyarország 1972/232 11 old.

Szabó Sándor

Egész életében két szenvedélynek hódolt am - mondja a csendes, halk szavú idős mester, aki háromhetes svájci-olasz utazásáról tért haza a napokban feleségével. - Az egyik az utazás, a másik a festészet. Ügy érzem, a kettő jól megfér egymással, kiegészíti egymást.

Tóth Ildikó: Szabó Sándor festőművész kiállítása.

Szabad Magyarország 1972/232 11 old.

Szabó Sándor

Fiatal koromtól kezdve Európa szinte valamennyi országát bejártam – többnyire a feleségemmel együtt – s az élményeket képeken igyekeztem megörökíteni. Az idős pedagogus festőművés soha sem kopogtatott elismerésért, hosszú évtizedekig magának, a maga szorakoztatására, örömére alkotott kétszobás, kertes Mogyaros-völgyi családi házában.

Toth István: Szabó Sándor festőművész kiállítása

Észak-Magyarország 1972/232 11 old.

Szabó Sándor 6

Talán a túlzott szerenység miatt az elismerés sokáig váratott magára. Először 1967-ben rendeztek Ozdón kiállítást alkotásaiból, s a Szocialista kultúráért kitüntetésben részesítették. A Művészet című folyóirat 1971 szeptemberi számában Ecsery Elemér műtörténész tegedelmes cikkben méltatja Szabó Sándor munkáját.

Toth István: Szabó Sándor festőművész kiállítása.

Észak-Magyarország 1972/232 11 old.

7

Szabó Sándor

Ebből egy lekezdést idézünk: A sors ironiája, hogy az izzig-vérig Szabó Sándor munkáit nem ismerhette eddig meg az igényes közönség, de még a szakterület sem. Még a szűkebb pátriájában sem tudnak sokat róla... Szabó Sándor művészete sokkal nagyobb megbecsülésre és szélesebb lehetőségekre érdemes...

Toth István: Szabó Sándor festőművész kiállítása

Észak-Magyarország - 1972/232 11 old.

Szabó Sándor 8

A késön jott elismerés eredményeként Szabó Sándor festőművész kiállítása helyet kapott az ózdi kulturális hetek programjában, s nem véletlenül elsőként má, vasárnap délelőtt az idős ózdi mester tárlata nyílik meg a Liszt Ferenc Művelődési központban.

Toth István: Szabó Sándor festőművész kiállítása

Észak-Magyarország 1972/232 11 old.

Szabó Sándor

Az ózdi kulturális hetek alkalmai-
ból október 1-én megnyitják Sza-
bó Sándor ismert ózdi festőművész
kiállítását a Liszt Ferenc Művelődési
Központban.

Szabó Sándor kiállítása

Észak-Magyarország 1972/228 Vold.

Szabó Sándor

festőművész,4o olajfestményéből kiállitás nyilt Zalaegerszegen.

Magyar Hirlap 1974/76/6

Szabó Sándor, Pesti

Szerepel

↓

Rosmány Ferenc: Zala megyei képzőművének kiállítása Pécsett

446–447.

XVII
5.

JELENKOR, Pécs, 1974. május

K. Szabó Sándor

B.B.: Lakóépület, Szeged, Oskola utca. - Épitész Borvendég Béla, statikus Bari Éva, belsőépitész Rédai Ferenc, kertészet: K.Szabó Sándor. - Ismertetés, fotók: Buzsáki Ferenc.

29-31.l.

Magyar Építőművészet, 1971.5.sz.

K. Szabó Sándor

T.I.: MTA Szegedi Biológiai Kutató központ /I.ütem/ Épitészek: Károlyi István /beruházási program/, Tarnai István /laboratórium/, Nagy János /műhelyépület/, Pazár Miklósné /üvegház/, Somos Irma /porta, tüzveszélyes épület, raktár; belsőépitész Ságó József, statikus Libor Rajmund, út- és tereprendezés: Hopka János, kertészet: K.Szabó Sándor, Mátyás Sándor. - Ismertetés, fotók: Bussáki Ferenc.

Magyar Épitőművészet, 1972.1.sz. 16-19.1.

K. [illegible]

Szabó Sándor

1. Fúróberendezés olajtemp. 60x80

2. Koratavasz olaj 60x80

Dolgozó emberek között,
Képőművészeti kiállítás
Ernst Múzeum 1968.

Szabó Sándor

Fúróberendezés olajtempera
60×80

Kocatavasz olaj 60×80

Dolgozó emberek között képzőmüv.
Kiáll. Vrust muzeum 1968. jan.

ő, az egyirányú, a szét-
yenlítik egymást. A kép-
eltet elsősorban, hanem
ég, ember, állat össze-

hatású ez az uszodai
ethibái ellenére is az.
edvemben teremtettem"
yanis gyengíti a felemás,
l fakadó zavaró hatáso-
eti meg. Így, bár a tago-
s az egyes motívumokat
erővonalak rendszeré-
gy részlet olykor meg-
. S kár, hogy a formák,

ció. A nap- és a holdábrázolást tehát másképpen kellett volna megoldani. Példáink – úgy véljük – a formaalkotás és a kompozíció alapvető törvényszerűségeinek megvilágítására is lehetőséget adnak. Érdemes tehát tüzetesebben szemügyre vennünk a művet.

A kép leghangsúlyosabban központi motívuma a tengeristen. Az ő robusztus-bumfordi alakja vonzza magához legelőször a szemet, noha valójában nem ő áll a kompozíció szimmetriatengelyében, hanem a tengerből kiemelkedő, a szétnyíló kagylóból kibontakozó Aphrodité. Poszeidónról tehát őrá irányul a tekintet. Az egyensúly azonban így sem áll helyre, és ezt követően mindkettőjüket egybefogja a tekintet. Valójában együtt alkotják a kompozíció középpontját. Hiába van ugyanis Aphrodité jobb és bal oldalán

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 SEP 27

Szabó Sándor festőművész

Északmagyarország Ózd

SZABÓ SÁNDOR KIÁLLÍTÁSA

1021

Az ózdi kulturális hetek alkalmából vasárnap, október 1-en délelőtt fél tízkor nyitják meg Szabó Sándor ismert ózdi festőművész kiállítását a Liszt Ferenc Művelődési Központban. A kiállítás október 16-ig tekinthető meg mindennap délután 2-től este 8 óráig.

Miskolci Galéria: siklósi kera
mikus művészek kiállítás
Nyitva délelőtt 11 órától este
ráig.

Miskolci Képtár: Tér és id
festészetben. Mártel

Szabó Tamás
Jaraga
1726. Fejérd.
Balkel 129. l

APEST
42 III. 12-8

Szabó Sándor: Őszi pince, akvarell, 60×80 cm. 1975.

Művészet, 1974. 4. 14. old.

Szabó Sándor, [ ]

Rézt vet a Jamunkák

restaurálásában.

1265-1268.

ds Valter Ilona: Miről vall a Bebekek-Bódva-parti temploma

Élet és Tudomány, Bp. 1977. okt. 7. XXXII/40

Szabó Sándor

SZABÓ SÁNDOR festőművész kiállítása tegnap nyílt meg Kőszegen, a Jurisich-vár Művelődési Központban. A kiállítás 10 napig tekinthető meg.

Magyar Hirlap 1976/ 289/1o

Szabó Sándor

Gócsgi pince

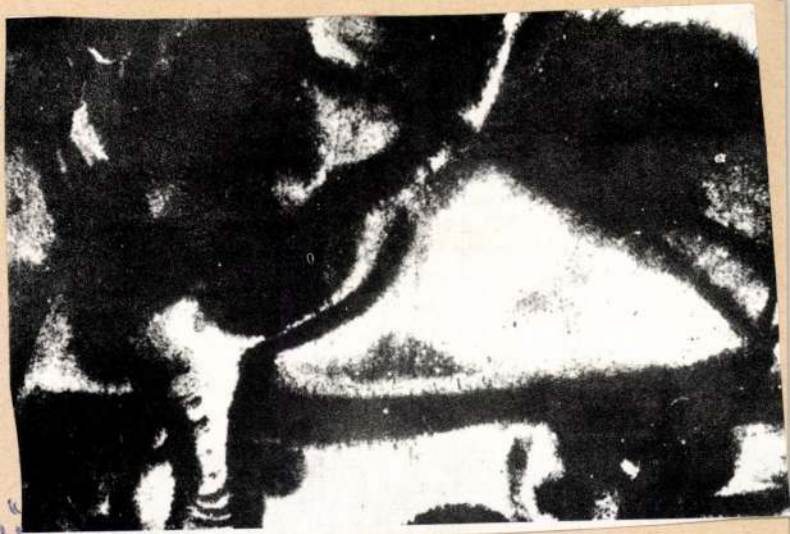

—: Lala mü...

Művészet, 1977. április – 16. oldal.

Szaló Sandor

Szaló Sandornak Zalaegerszegen 3 ezben volt önálló kiállítása. A művész rendszeresen szerepel az országos és vidéki tartalokon.

—: Zala képzőművészei.

Művészet, 1977, április – 16. oldal.

Szalós Sándor

Egy évtizedig Budapesten élt Szalós Sándor és a festés mellett könyv-illusztrációval is foglalkozott. 1961 óta Zalaegerszegen él és dolgozik a művész.

—: Zala képzőművészei.

Művészet 1977. április ~16. oldal.

Szalós Sándor

Szalós Sándor festőművész 1923-ban született Zalaegerszegen. A képzőművészeti Főiskolát 1952-ben végezte el; Bernáth Aurél és Bereny Róbert tanítványaként

—: Zala képzőművészei.
Művészet, 1977. április - 16. oldal.

Szabó Sándor, festő

Szept. 13.-án nyílt meg a Zalában élő hivatásos képzőművészek kiállítása melyen szerepelnek a művész munkái, a festő tájai hagyományos témavilágát villantja fel kulturáltan.

T.A.: Csabódás-tanulságokkal.
Zalai Hírlap, 1976. szept. 26.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

VASAS
Budapest

1972 FEB 11

Szabó Sándor festő-
1021 művész

Hozzászólás

Saját művészeink megbecsülése

Folytatjuk a hozzászólások közlését az Ózd művészeti helyzetével foglalkozó, Lesz-e kibontakozás? című írásunkkal kapcsolatban.

*

Magam is örömmel tapasztaltam, hogy az Ózdi Vasas két folytatásban közölt vitaindító cikke nagy érdeklődést, s nemegyszer a szó igazi értelmében vitát váltott ki. Ez egyrészt a téma napirendre tűzésének aktualitását bizonyítja, másrészt azt, hogy a város lakosai szívügyüknek tekintik a kultúra, a közművelődés ügyét. Tulajdonképpen nem is a kibontakozás érdekében ismertetett tervekkel akarok vitába szállni, azt koncepciójában is jónak, megvalósításra alkalmasnak tartom. Az alábbiakban inkább egy szubjektív érzésemnek adnék hangot, amelyik a vitaindító cikk olvasásakor még jobban megerősödött bennem.

Mint a vitaindító cikk név szerint is megemlíti, hogy városunk szép számmal nevelt művészeket, akik Ózdról indultak írói, művészi pályájukon, itt ismerkedtek a festészet, a szobrászt ABC-jével, itt fogták kezüket, amikor első versüket „fabrikálták". Később vették kalapjukat, elmentek, ahogy mi szívesen magyarázzuk; jobb érvényesülésük érdekében. Valóban többségükből elismert, befutott művész lett. De vajon csak azért mentek-e el, mert városunkban nincs lehetősége a „befutásra", vagy esetleg annyi segítséget sem kaptak, amennyit kaphattak volna, s ami itthon tartotta volna az eltávozókat. A kibontakozás érdekében úgy vélem, ezt a kérdést is szükséges lenne megvizsgálni, mindamellett, hogy egy percig sem vitatom a főváros vonzerejét. (De most sem mindenki a fővárosban él.)

Büszkék vagyunk az Ózdról elszármazott művészekre, s ez helyes is. De vajon büszkék voltunk-e akkor is rájuk, amikor itt éltek közöttünk? Véleményem szerint azóta merjük elismerni, amióta máshol felfedezték, elismerték őket. Hogy más példát ne említsek: Szabó Sándor festőművész, aki a napokban ünnepelte 77. születésnapját, éppen fél évszázada él városunkban. Több, közéletben járatos, kultúra iránt érdeklődő embert megkérdeztem, mit tud az idős művészről, művészetéről. Nagyon keveset tudtak, többnyire csak a neve volt ismerős. Sőt mi több, néhányan még a művészetét is megkérdőjelezték. A Művészet című folyóirat 1971. szeptemberi számában Ecsery Elemér mű̈történész terjedelmes cikkben méltatja [illegible] festőművészének „A sors iróniája, [illegible]izig-vérig művész [illegible]dor munkáit nem [illegible]meg eddig az igén[illegible]ség, de még a [illegible]sem. Még a szűkeb[illegible]ban sem tudnak s[illegible] Szabó Sándor mű[illegible]kal nagyobb megb[illegible]szélesebb lehetős[illegible]demes . . ."

Érdemes lenne [illegible]dort megkérdezni, [illegible]gítséget, megbecsü[illegible]tőlünk, ózdiaktól. [illegible]kérdeztem. Nagy[illegible]s ez egyik alapve[illegible]szigetelődésének. [illegible]retes, hazatért [illegible]Kiss Sunyi Istvá[illegible]

művész is. Nem sokkal később örömmel számoltunk be róla, hogy megalakította a felnőtt képzőművészeti kört. Alkotásukkal azóta sikerrel szerepeltek több kiállításon is, s mégis mi lett a kör sorsa . . . A művészet ügye — úgy tűnik — személyes síkra terelődött, s jelenleg a kör még helyet sem kapott művelődési házainkban, nemhogy anyagi segítséget kapnának. Dolgoznak azért, önszorgalomból . . .

Ezért is alakult ki bennem az a szubjektív érzés, hogy számunkra sokkal kedvesebb az a képzőművész, aki elment, mint az, aki itt él közöttünk. A jövő terveiben szerepel műtermes lakások építése és képzőművészek „importálása". A terv életképes, de előtte meg kellene tanulnunk saját képzőművészeink megbecsülését. Ez legyen az első lépés, mert enélkül egyhelyben topoghatunk még nagyon sokáig . . .

Tóth István

ZDI VASAS

JE MEG
DOT

Napirenden a szakmunkás utánpótlás

Ha hazánk szakembereit képzettségüktől függően egy képzeletbeli piramisnak tekintjük, akkor nyilvánvaló, hogy a piramis csúcsán a feltalálók, a tudósok helyezkednek el, minimális számban. Nézzük azonban a piramis alapját, ami ugyancsak nagyon fontos. Ezt a szakmunkások milliós tömege teszi ki. Ez a munkástömeg a szilárd alapja a népgazdaságnak.

Miként is jött létre ez a nagyszámú munkásgárda? Ifjúságunk hogyan, mi módon sajátítja el a szakma ismereteit? Erről, és hasonló témáról beszélgettünk a minap a 102. sz. Szakmunkásképző Intézet igazgatójával, Takács Vendel elvtárssal.

— Intézetünknél több mint 50 szakmában képezünk ki fiatalokat. A mesterséget elméleti és gyakorlati oktatás keretében sajátítják el tanulóink. A gyakorlati feladatokat a fiatalok különböző vál-
[illegible]oknál, üzemeknél, szö-
[illegible]ezeteknél, magánkisipa-
[illegible]knál végzik.

[illegible]en sok tanuló foglalkoz-
[illegible]a történik az ÖKÜ-ben.
[illegible]leg itt közel négyszáz
[illegible]észesül gyakorlati okta-
[illegible]an — 22 szakmában.

[illegible]nulóink, természetesen
[illegible]ör megismerkednek a
[illegible]ában használatos alap-
szerszámokkal, azoknak
[illegible]s kezelésével, használa-
, aztán fokozatosan
[illegible]kába állnak.

[illegible]nnak olyan szakmák is,
[illegible]yek' úgynevezett alap-
[illegible]st igényelnek főleg a
[illegible]ari szakmáknál (géplá-
, esztergályos stb.). Er-
célra a tanműhelyünk
[illegible]endelkezésre. Itt most
[illegible]anulót oktatunk. A na-
lat is ad úgynevezett társadalmi ösztöndíjat.

— Hány fős tantestület tevékenykedik az intézetben?

— Tantestületünk nyolcvan fős (tanárok, szakoktatók). Közülük egyre több az egyetemi, főiskolai végzettségű. Közismereti tantárgyakat már csak az egyetemet végzettek taníthatnak. Valamilyen formában mindannyian továbbképzik magukat. Az ősz folyamán szeretnénk az intézetben beindítani egy önálló marxista középiskolát is dolgozóink részére.

— Szólna Takács elvtárs valamit a különböző tagozatokról is?

— Egyre csökken az úgynevezett hagyományos („A" tagozat) képzésben részesülők száma. Ma már zömmel emelt szintű („B" tagozat) képzésben részesülnek a tanulók. Ezek több elméleti oktatást kapnak és kedvezőbb a továbbtanulási lehetőségük. Növekszik a „C" tagozatos tanulóink száma is. Ezek érettségizettek.

Tanáraink egyre jobban alkalmazzák a korszerű oktatási formákat. Sok szemléltetőeszköz áll a rendelkezésünkre, ami a tanulók részére nagy segítséget ad a tananyag megértéséhez. Az ÖKÜ és a MüM. közötti megegyezés alapján megkezdődik egy tornaterem építése is. Így aztán nem lesz probléma a testnevelési óra megtartása sem.

A gyakorlati oktatás színvonalának emelése érdekében a közeljövőben felújítjuk az intézeti tanműhely gépparkját is, korszerűbb gépeket szerzünk be.

— A vidéki tanulók részére tudnak-e helyet biztosítani?

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 188-068. 337-748. 340-726

MHSZ Élet

1976 / 16

Szabó Sándor

1021

Könnyűbúvárok

Szabó Sándor linóleum-metszete

zöse
Spor
ford
kisp
klub
rész
kon,
.e. I
— r
A g
végé
csap

A dönto küzdelmek a fegyveres erők napja tiszteletére szeptemberben rendezik. Természetesen egyéni és csapatdíjakat is adnak majd a győzteseknek. Mindkét fordulóban az I—VI. helyezett női és férfi versenyzők tiszteletdíjakat kapnak. Végül a győztes csapatnak 1000, a 2. és 3. helyezetteknek pedig 700, illetve 500 forint értékű vásárlási utalványt adnak.

Az Egri Mezőgép Vállalat pásztói gyáregysége ugyancsak lövészversenyt hirdet a vállalat MHSZ-klubjai körében. Ezt az erőpróbát *II. Rákóczi Ferenc* születésének 300. évfordulója alkalmából rendezik meg augusztusban a pásztóiak által önerőből épített lőtéren. Az emlékversenyre 5—5 fős csapatokat nevezhetnek a gyáregységek. Az első helyezett együttes 1200 forint jutalomban részesül, míg a 2. és 3. he-

ezredes, az MHSZ
lyettese köszöntött
István őrnagy tá
megye rádióklubj
géről, a megyei
lom, a képzés és
ről, fejlődéséről.

A baráti beszél
revszkij főmérnök
az *új Kossuth-ad*
szerűbb adóállom
jet szakemberek
nek azért, hogy
előírt magas
megfeleljen. Az
jelenleg már 240
ban történik és
végzik az adóál
szerelési munkáit

A kölcsönös tá
vendégek megtek
kiképzési bázist

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Magyar Nemzet

1974 MÁR 19

Szabó Sándor festő-

művész

Szabó Sándor festőművész munkáinak bemutatója vasárnap délelőtt nyílt meg Zalaegerszegen, a Göcseji Múzeumban.

10211

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Zalai Hírlap

Szabó Sándor

1021

1973. február 18.

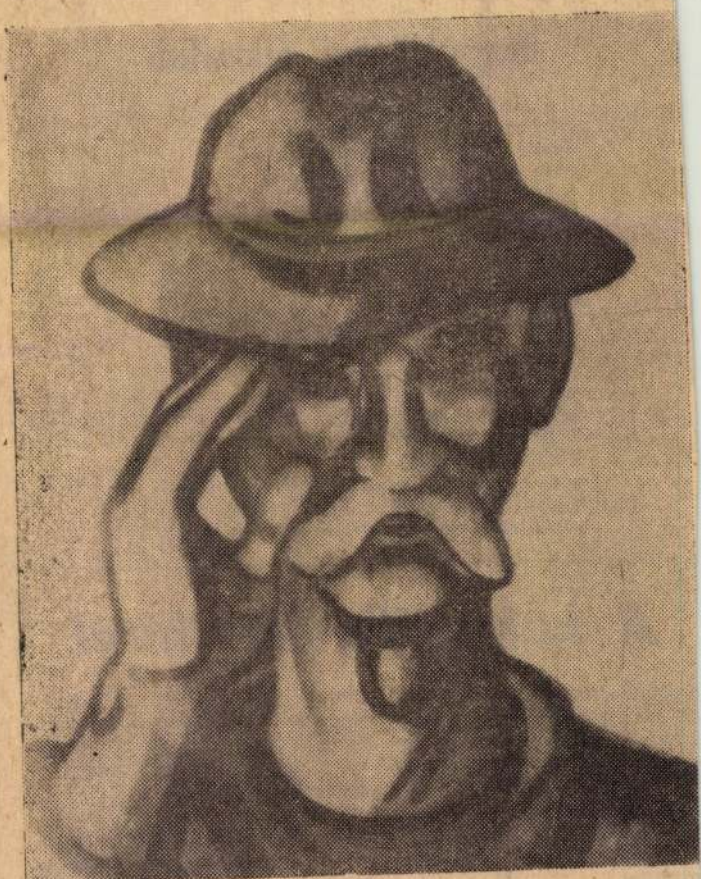

Szabó Sándor: JÓNAPOT

Tasnádi Varga Éva

Nagykőrösi éjszaka

„— Hajlik a jegenye..."
cifrázza hegedű és brácsa.
Sárga bor, rózsák az asztalon,
nem gondolok az elmúlásra.
Nagykőrös. Éjszaka.
Barát most a göncölszekér is.
Nincs korom. Vitázok, érvelek,
s tizenhat éves vagyok mégis.
Vesztettem már sokat.
Három hegedű sirat most engem,
s Póka Péter árnyéka szólít:
— Voronyezsnél éjjel elestem...
„— Hajlik a jegenye..."
Kimentem én akkor a kertbe,
hold-mécses virrasztotta ágyunk,
s nem gondoltam tankra, seregre.
Védtelen halálod
bocsásd meg, hiszen gyerek voltam!
Három hegedű sirat most téged,
s erősebb vagy mindennél holtan.

A kulturális élet hírei

Százhuszonöt éve, 1848. febr ár 15-én jelent meg Lonnban először a Kommunisk Szövetségének programja, Kommunista Kiáltvány. Az forduló alkalmából a Kosth Könyvkiadó díszkiadásn is megjelenteti a dokuentumot.

•

Szerda este fél hatkor dr. *Puskin-múzeumban. A reprezentatív bemutatón negyven magyar művész 180 alkotásával ismerkedhet meg a szovjet közönség.*

•

Marlon Brando elutasította az Arany Glóbusz díj átvételét. A világhírű filmszínész ezzel a gesztussal is tiltakozni kívánt az amerikai fajüldözés

Szabó Sándor festő

1.)

Barkány Jenőné: Barta Gyula és Szabó Sándor kiállítása.
Új Szó, 1976. jan. 4.

Szabó Sándor
festő

2.) Folytatás.

Bárkány Jenőné:
Barta Gyula és
Szabó Sándor
kiállítása.

Új Szó, 1946. jan. 4.

Szabó Sándor, fafaragó

A girbegurba fadarabok nem emberi fantázia nyomát viselik magukon. Szabó Sándor Pilisszentkereszt környékén keresi az erdőben az ilyeneket, s itt-ott igazítva késével a természet által kezdett munkán, változtatja az értéktelen fadarabokat dísztárggyá.

(MTI-fotó — Király Krisztina felv.)

8.

23.

Futapest-nevezés

A Futapest szervező bizottsága közli, hogy a tömegfutóverseny nevezési határidejét a nagy érdeklődésre való tekintettel április 28-ig meghosszab-

összejövetelen sérülése miatt a ferencvárosi *Nyilasi.*

Április 30-án Hódmezővásárhelyen 15.30 órai kez-

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1979 AUG 12

NÉPSZABADSÁG

Szabó Sándor
grafikusművész

1021

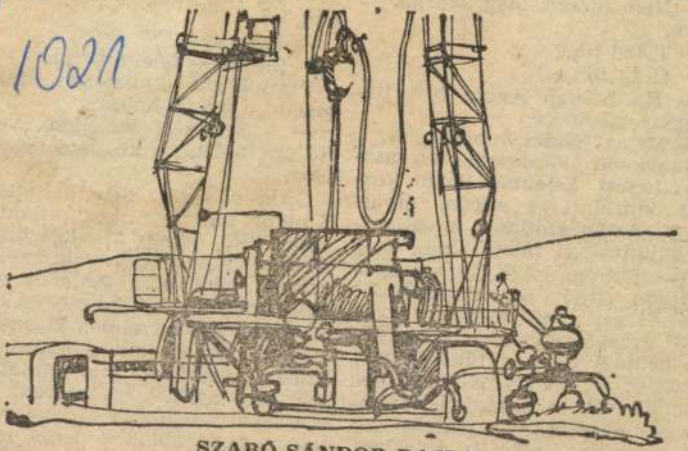

SZABÓ SÁNDOR RAJZA

— Nem tudom. I
nerni.
— Tőled függ.
— Csak tőlem?
— Ha holnap
nagysz engem.
— Mi az? Nincs
Nagyképű kérd
óan hatott. Értel
lett vibrálni az
ozott. Aztán szótl
ra hajtotta a fejét. Akkor még
nem sejtettem, hogy Gitta milyen
nehezen viseli el önmagát. Ne
nidd el azt a hülyeséget, hogy a
ajáť arcával mindenki elégedett.
fa például Gitta a tükörbe néz,
neztelenül, mit lát? Gyönyörűen
ormált test, és hosszúkás, szem-
veggel éktelenített, szögletes arc.
e nem az ellentét veszélyes.
vetett rám, de egy kis ingerültse
is belehabarva. Odasúgta, ne iz
gassam magam, a családot me
kell ismerni, ha majd megszokjá
a pofámat, könnyebben kisakko
zuk az időt, amikor egyedül leh
tünk. A szobából, ahol leültette
száz ajtó nyílt, a megmaradt fa
részeken hangulatos szőnyegek,
kertre nyíló ablakon nehéz fek

SZABÓ SÁNDOR FERENC 1043 Budapest, Munkásotthon u. 51.

1956-ban születtem Budapesten.
A Magyar Képzőművészeti Főiskola hatodéves szobrász hallgatója vagyok.
10 évig térképészként dolgoztam, ez idő alatt ismerkedtem meg Kis Kovács Gyulával, akit első mesteremnek tekintek.
A Képzőművészeti Főiskolára 1985-ben vettek fel. Az első két évben Vigh Tamás, az ő nyugdíjba vonulása után pedig Segesdi György lett a mesterem.
Tagja vagyok a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának és a NOVUS egyesületnek.
Első köztéri szobrom Süttőn kerül felállításra. Önálló kiállításom még nem volt.

I was born in 1956 in Budapest.
I'm in my sixth year in the sculptor course of the Hungarian College of Fine Arts.
I've worked as a cartographer for ten years and it was during this time that I met Gyula Kis Kovács, whom I consider to be my first master.
I began my studies at the Hungarian College of Fine Arts in 1985.
In the first two years my master was Tamás Vigh and after his retirement, my master was György Segesdi.
I'm a member of the Studio of Young Artists and the „Novus Society.
My first statue is to be set up in Süttő.
I haven't had an exhibition of my own yet.

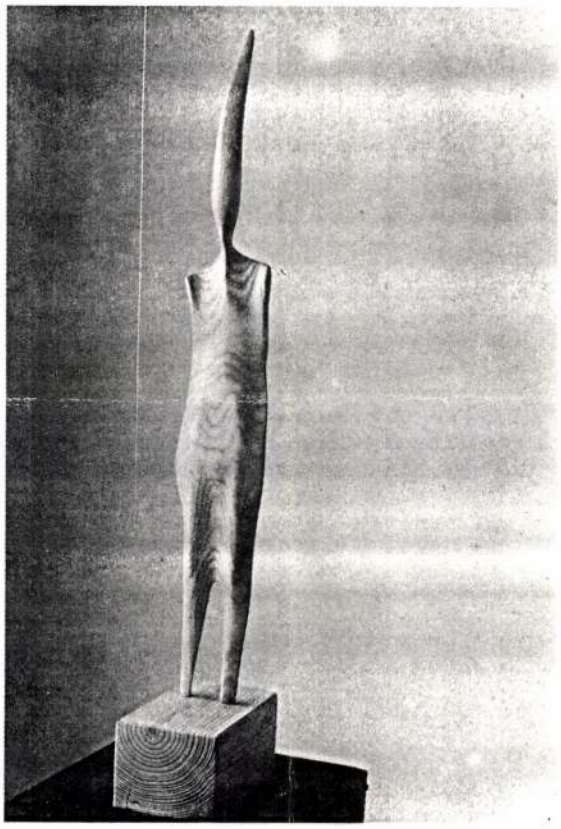

Közös kiállítások/Group Exhibitions:

1989. „Szent István", Magyar Képzőművészeti Főiskola, Budapest
„Erdély", Magyar Képzőművészeti Főiskola, Budapest
„Mű/vész" (Novus), Keszthely
1990. Darus utcai általános iskola, Budapest

SZABÓ Sándor Ferenc

MDK

Szabó Sárika, II.o.gimn. tan.

Karácsony este, paszt.

Arcképtanulmány, szén

Csendélet, vf.

Pécsi Képzőmüv. és Mübar. Társ. Pécs, 1934. máj. 3. l.

Szabó Sarolta

l. Ferkèpzomfoiskèvk

1933-34. 62. l.

Budapest, 193 + 11/28 13. 37757 szám

1.	Szabó vasalo			
	18.		7.80	
1 mm	Morawa neg 18 m/m		–	86

Szabó Sarolta

VIC.

tanári nak

Ferkèpzomfoisk vk

1933-34. 97. l.

kat.

ését várva kiváló tisztelettel vagyok

Braun István

c.apát, esperes, plebános.

Vuldje fel a mellék
oltáhegyeket Bjertre
Exp. IX/6.

Szabó Sarolta

1934

Ki kit rólal?

MÜNCHEN ... ÁLLAMOTTSÁGA
Érk. 1927. nov. hó 16. n.
432 27.

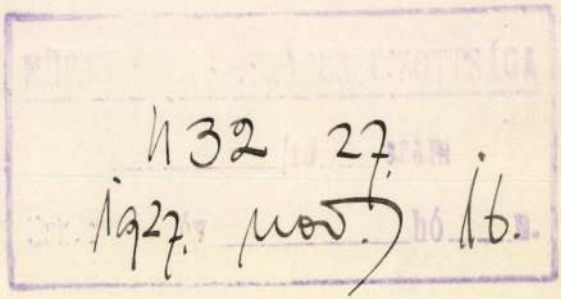

sága tekintetes Elnökségének,

B u d a p e s t.-

MDK

Szabó Sarolta

Képzőművészeti Főiskola évk. 1933-34.6o.o
Középiskola rajztanári oklevelet kaptak.

MDK

Szabó Sándorné, kiváló
népi iparművész

† Népművészet mestere kitüntetést
kapta.

–: Népművének és népnevelők kitüntetése
1

ESTI HIRLAP, B[illegible], 1967. aug. 18.

09

MDK

Szabó László, műszerész

A Népművészet mestere lett.

— : Átnyújtották 7

Népszabadság Bp., 1967. aug. 19.

Szabó Sándorné

szürszabó. a „Népművészet Mestere"

lett.

Magyar Nemzet, 1967. VIII. 18. 4. o.

MDK

Szabó Sándorné

4. m. plakát kiáll. Mücs. 1961.

Szabó Sárika gymn.I.o. t. MDK

Évi és az óra, pasztell
Karácsonyesti hangulat, pasztell
Alpesi táj, pasztell
Köszöntő kislány, pasztell

Pécsi Képzőm. és Mübarátok Társ. 1933. máj.
Első tehetségkutató kiáll.

N.SZABÓ Sándor építész

Székkutas, reft., 1925

VÁRADY József: Tiszántúl református templomai. I-II.köt. Debrecen [Sajószentpéter] : Borsodi Református Egyházmegye, 1991 390-391., ill.

Szabó Sándor

Szabó Sándor korong gal összefogva, a vásárhelyi hagyományok alapján öblös formákra ültette át szines mon segítségével elképzeléséit.

Losonci Miklós: Kajári Gyula kerámiái.
Új Tükör, 1979. április 8 - 4 lap.

Szabó Sándorné, a népművészet mestere.

Debrecenben, a Technika Házában „az Alföld Népművészete" c. nyílt meg a kiállítás, melyen szürrátétes munkái szerepelnek.

Esti krónika I.

1973. VIII. 10. 19.00 Ka.

SZABÓ Sándor Ferenc

NAGY Zoltán: Lenni vagy nem lenni :
Fiatal képzőművészek a budai Várban. =
Uj Magyarország, II.évf. 18.sz. 1992. január 22.8.p.

Bp., MNG, Studio'91, 1991

имости от:

ов,

н. провененции), кото-
к экземплярах.
истическом обществе
инкунабул, которые
тельно большие куль-
нно являются ценным
научных работников,
ториков, филологов,
оведов. Возникнове-
ультат этого изобре-
еют для нас двойное
циональное; через их
раз культуры нашего

Baudrier, J.: *Bibliographie Lyonnaise*. Genève 1950–1964. Tom 12, p. 270.

Bobrova, Je[lizaveta] I[vanovna]: *Katalog inkunabulov (Akademii Nauk SSSR Leningrad)*. Moskva–Leningrad 1963.

Bohatta, Hanns: *Bibliographie der Livres d'heures (Horae B. M. V.), Officia, Hortuli animae, Coronae B. M. V., Rosaria und Cursus B. M. V. des XV. und XVI. Jahrhunderts von Dr. Hanns Bohatta. II., vermehrte Auflage*. Wien 1924.

Bohonos, Maria et Szandorowska, Elisa: *Incunabula quae in bibliothecis Poloniae asservantur*. [I] A–L, [II] M–Z. Wratislaviae–Varsaviae–Cracoviae 1970.

Borsa, Gedeon: *Nástenný kalendár z 15. storočia, tlačený pre Uhorsko*. Knižnica, 10, 1958, č. 3, s. 131–134.

Burger, Konrad: *The printers and publishers of the XV. century with lists of their works. Index to the Supplement Hain's Repertorium Bibliographicum, etc.* Berlin 1926.

Catalogue of Books printed in the XVth Century now in the British Museum. I–IX. London 1908–1962.

Collijn, Isak: *Katalog der Inkunabeln der Kgl. Bibliothek in Stockholm*. I. Stockholm 1914.

Collijn, Isak: *Katalog der Inkunabeln der Kgl. Universitäts-Bibliothek zu Uppsala*. Uppsala–Leipzig [1907].

Collijn, Isak: *Katalog över Kungl. Bibliotekets i Stockholm inkunabelsamling. Nyförvärv 1915–1939 jämte tillägg till huvudkatalogen 1914*. Stockholm 1940.

Copinger, W[alter] A[rthur]: *Supplement to Hain's Repetorium Bibliographicum*... I–II, 1–II, 2. Berlin 1926.

Čaplovič, Ján: *Bibliografia tlačí vydaných na Slovensku do roku 1700*, diel 1. Martin 1972.

Čaplovič, Ján – [Telgársky, Jozef]: *Bibliografia tlačí vydaných na Slovensku do roku 1700*, diel 2. Martin 1984.

Deckert, Helmut: *Katalog der Inkunabeln der Sächsischen Landesbibliothek*

SZABÓ Sándor

Müll. Bp. Malin Szinkai, 1998

Verba Anthea: Hangrelief.
= Új Művészet, 1998, 5. 34-35.

87, 88

78, 82, 85

1, 64, 92, 96

temény 59
1, 93, 94, 95, 96

Szabó Sándor, Jozefus

L. Kajári Gyula

–: Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1979. febr. 17.

Szabó Sándor, korongozó

Végvári Gyula 9 évig dolgozott tervezőként a Majolikagyárban, ez idő alatt kiváló mesteremberekkel dolgozott, akikkel fél szavakból is értették egymást. Szabó Sándor a korongozó, vagy Mónus Ilona a csodálatos kezű festőasszony sokat segített elképzelései megvalósításában.

Tandi Lajos: Műterembátogatás Végvári Gyulánál. Tiszatáj, Szeged, 1979. 11. 93. old.

Szabó Sándor, fazekasmester 1) Folytatás

Egyedülálló bemutató látható a Finomkerámiai-pári Művek Apáczai utcai Stúdiójában: Szabó Sándor fazekasmester és Kajári Gyula grafikusművés-közös vállalkozásaként. A két alkotó a vásárhelyi kerámiahagyományok új szempontú felidézésére szövetkezett, az egykor virágzó agyagművesség szakmai és esztétikai értékeinek a modern képzőművészeti kifejezéssel való összehangolására. – Kajári Gyula és Szabó Sándor szinte kezdettől ott voltak az 1950-ben újjászervezett üzemben és nem kis mértékben az ő munkájuknak tudható be, hogy újra beindult a népi jellegű iparművészeti tárgyak nagyüzemi sokszorosítása.

Tasnádi Attila: Sorskérdések, kerámiába vésve.

Népszava, 1979. márc. 9.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1979 AUG 17

DAILY NEWS

Sándor Szabó

1021

Meisterwerke aus Gold und Silber

Budapest (MTI) — Dem ungarischen Fachpublikum wurden am Mittwoch jene Meisterwerke aus Gold, Silber und Metall gezeigt, die im Monat September auf der Internationalen Ausstellung der Gold- und Silberschmiede in Mainz von ungarischen Kuntschmiede-Handwerkern ausgestellt werden.

Die ungarischen Kunstschmiede werden rund 100 Exponate in Mainz vorstellen, darunter einen von dem Schmiedekünstler Sándor Szabó mit einer Kupfer-Silber-Legierung verzierten Buchumschlag, moderne Email-Silber-Ohrgehänge von Lajos Bartha und in Silber gefaßte Hirschzähne des Schmiedekünstlers István Hartai. Jedes der Stücke repräsentiert einen Wert von mehreren zehntausend Forint.

Auf der Ausstellung in Mainz rechnen die ungarischen Kunstschmiede auch mit Bestellungen aus dem Ausland.

17

Am Samstag be
garten von Tata
das 17. Landesfes
beheimateter Nat
Stadt ist bereits z
le Gastgeber dies
kulturellen Ereigr
lein deshalb, we
einer malerischen Umgebung
über eine Freilichtbühne mit ei-
nem „Zuschauerraum" für 2000
Personen verfügt, sondern weil es
im Komitat Komárom sehr reiche
Traditionen der Nationalitäten,
viele ausgezeichnete Ensembles
der Nationalitäten gibt.

Am diesjährigen Festival neh-

w[illegible]annt, es hat 35 Vorst
lungen in 13 Ländern gegeb
Der „Pfauenkreis" slowakisch
Nationalität vom Petőfi-Kult
haus in Csömör entstand erst
vier Jahren und nimmt in d
sem Jahr erstmals an dem L
desfestival teil. Auch das I
semble des südslawischen Kl

NÉPSZAVA 1999. IX. 18.

Szunnyadó harmóniák

Szabó Sipos Barnabás képei

Az apa kavarta a sárgaborsót a konyhában, a fiú pedig mutatta, hogy mit festett. *„Nem rossz, nem rossz* – mondta –, *de a fények még nincsenek megoldva."* Az ilyen mondatokra sok évvel később is érdemes emlékezni. Tanulságos a vélemény összetétele: biztatás és kritika egyszerre.

Szabó Sipos Barnabás odaszületett és olyan családban nőtt fel, amiről a civil kívülállók színesen fantáziálnak. Egy igazi művészfamília! *„Édesapám, Szabó Sipos Tamás rajzfilmes, grafikus volt, édesanyám színházban dolgozott, gyakorlatilag egy bohémvilágban éltem"* – meséli a harminchét éves színész, akinek a Vészhelyzet *Ross doktoraként* lett közismert a hangja. Tizenkét esztendeje szerzett diplomát a Színház- és Filmművészeti Főiskolán, de a világot jelentő deszkák egyre inkább arra inspirálják, hogy a rajtuk való játszás helyett festőállvánnyá alakítsa a drámák díszleteit.

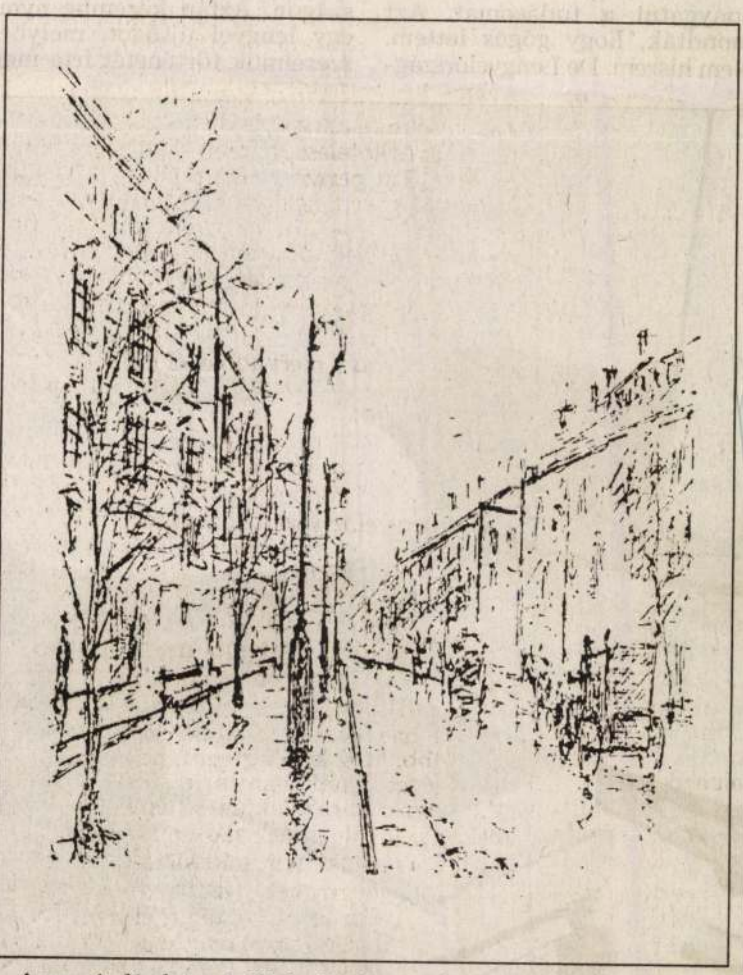

Apropó, díszlet: *„A főiskolán is rajzoltam, díszletet terveztem, igazából bármennyire is elvékonyodott a képzőművészethez való kötődés szála, valójában sosem szakadt el teljesen."* Hozzáfűzhetjük, hogy: sőt. De bizonyos – utólag talán szükségszerű – utakat, kitérőket meg kellett, meg kell tenni.

„Nagy volt a vonzóereje a színháznak, a siker kábulatának. Emlékszem, hogy a középiskolában Juhász Karcsival, aki színész lett, és az íróvá vált Bayer Zsolttal fantasztikus előadást csináltunk Mrozek Nyílt tengeren című darabjából." A kettős kötődésből látványosan a színészet győzött, de a lélek hosszan lappangó vajúdásából végül mégis a csöndes, a zajos külvilágtól félrehúzódó, elmélyült munkálkodást igénylő festészet látszik hűségesebb, erősebb vonzalomnak.

Így utólag jelentősebbnek, sorsdöntőbbnek látszik egy-egy apró életrajzi mozzanat. Mint például amikor ellógott az iskolából, csak azért, hogy Budaörsön plein air tájképet fessen. *„Láttam a Csontváry filmet, s annyira magával ragadott, hogy bejelentettem, magántanuló leszek, s a festésnek szentelem életem."* Bár maradt az iskolában, gyakorlatilag a legtöbbet tényleg otthon tanulja, az otthoni könyvtárban, szülei szellemi légkörében, a művésztársaságok ösztönző, humorral teli, elbűvölő, anekdotákban gazdag miliőjében. Óriási előny és kellemesség Szabó Sipos

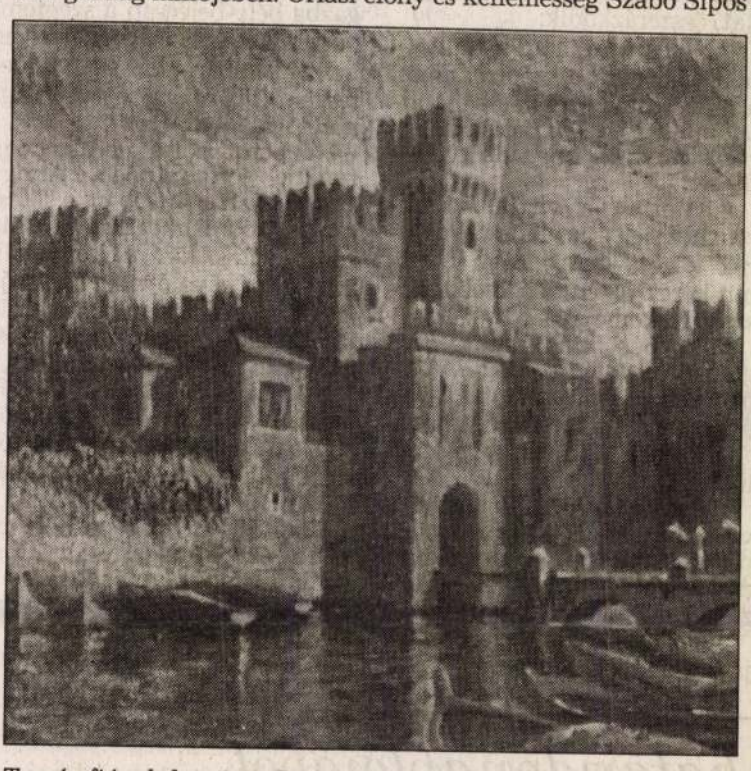

Tamás fiának lenni, otthon lenni a Fészekben, a Rátkay Klubban, belül lenni a bohémvilágban; és óriási próbatétel rájönni, hogy a siker milyen illékony, és milyen nehéz a káprázatokon túl megtalálni valódi önmagunkat. Csalódásokon át és kemény munkával, küzdelemmel lehet eljutni igazi énünkhöz.

„Nem akartam vodkás-színész lenni. Számot kellett vetnem, hogy mire vagyok valójában képes, és rájöttem, hogy nem kell az ideg- és gyomorbaj, nem kell a taposómalom, nem akarok szerepanalízisekben megőrülni." Színész maradt, ebből él, nem tagadja meg ezt a pályát, de belátja és elfogadja a *nietzschei* mondást, hogy „egy szenvedély képes legyőzni". Tehát fest. *„Apám mindig ígérgette magának, hogy festeni fog, talán bennem teljesül szándéka."* Perspektívákat, távlatokat skiccel ugyan, de jobbára vázlatok nélkül, belső sugallatokra hallgatva készíti tájképeit. *„Ez a szomori templom, mögötte van anyám háza"* – bizonygatta egyszer egyik nézője, holott egy fantázia diktálta kép volt. Színész, de nem ülne ki nyilvánosan festeni, ahhoz ez a tevékenység számára túl intim és zavartalan elmélyültséget kíván. Játszik azzal, hogy a fényeket színekből rakja ki. *„Elcsenem a valóságból"* – mondja, de csak azért, hogy aztán fölragyogtassa a megidézett látványban szunnyadó harmóniák biztató derűjét.

Szerényi Gábor

yelvű álma

lzőket / tessék vegyétek"

ról, hazaárulónak bélyegezték, mikor visszatért, a Szolidaritás kémjének tartották. Ekkor – a fia szerint – megtört, még jobban magába zárkózott. A fordítóirodák is elutasították, mert szerintük egy műfordító ne vegye el mások kenyerét. A kiadók udvariasan visszaküldték műfordításait. Talán mert nem hittek neki, hogy ennyi nyelven beszél? Vagy az is lehet, hogy nem tetszett nekik a műfordítás…

– Értse meg, nem akarom bizonygatni a tudásomat. Azt mondták, hogy gőgös lettem. Nem hiszem. De Lengyelország-

„Nézzétek e karcsú szó-csípőket / e csinos mondatokat / a jóképű jelzőket / tessék vegyétek"

– Mindig azon a nyelven gondolkodom, amit éppen elsajátítok. Itthon lengyelül beszélgetünk a feleségemmel. Álmodni az adott ország nyelvén szoktam – mosolyog. – Lengyelországról például lengyelül.

Halina bólogat. Búcsúzás közben arról panaszkodik, hogy francianyelv-tanárokra sincs nagy szükség Magyarországon. Aztán kezembe nyom egy lengyel újságot, melyben szerelmük történetét írta meg.

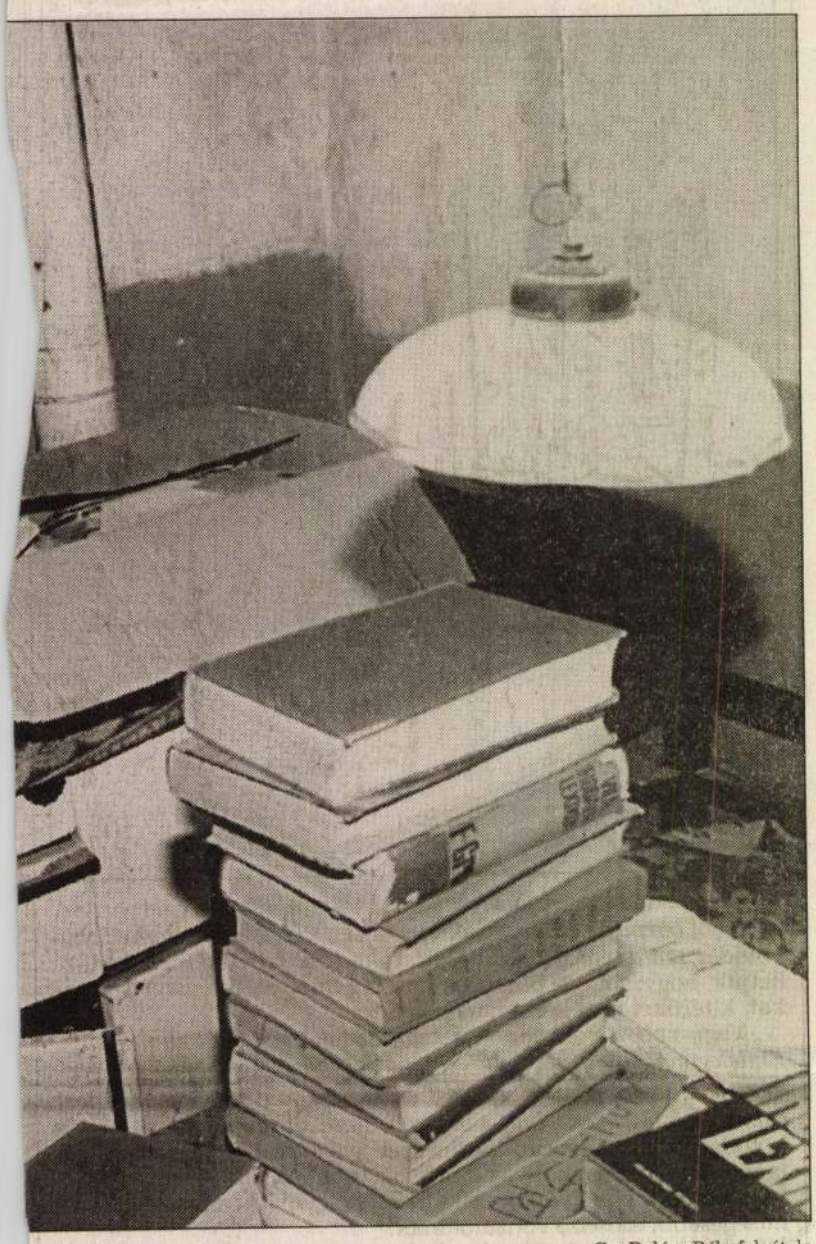

ntológiája

Gy. Balázs Béla felvétele

ban vittem valamire, itthon pedig ismét a porból kellett kezdenem – sóhajt keserűen. – Nem is kuncsorogtam tovább senkinek.

Mikor arról faggatom, miért nem ad nyelvórákat, miért nem vállal magántanítványokat, összerázkódik:

– Nincs türelmem a tanításhoz. Már csak a szépirodalom, a műfordítás érdekel – mondja, majd hirtelen feláll. Megreccsennek a korhadt padlódeszkák.

Izgatottan a vitrines szekrényhez siet, s az ott őrzött papírok között kutat. Nem tudni, mit keres. Egyre idegesebb. Kiszalad a konyhába.

Miközben kint kutat, arra gondolok: vajon boldog-e. Körbenézek a lepusztult lakásban és nem merem megkérdezni.

– Finom a kávé! – kiáltom utána.

Nem válaszol. Nemsokára visszatér, kezében egy vaskos papírcsomaggal. Arcán üdvözült mosoly. Ünnepélyesen a kezembe nyomja a paksamétát.

– Az antológiám elkészült lapjai – mondja boldogan.

Bizonyságul annak, hogy kitart a férje mellett, bízik benne és szereti.

Mikor a vendég elmegy, Dabi István leül az írógépéhez. A karcolt üvegű ablakon át ellátni az udvar végéig, ahol a burjánzó gazba bele-belecsap a szeptemberi szél. A száznegyven nyelven beszélő ember, akár egy szerzetes, papírjai fölé görnyed. Világantológiáján dolgozik.

Közben arról álmodik, hogy rendbe jön minden. Ahogy *Bulgakov* regényében a *Mester*, végre ő is megírhatja élete fő művét. Akár a könyvbéli *Margarita*, a való világ Halinája letörli szerelme homlokára kiülő izzadtságcseppeket, majd elkészíti a teát. Kiülnek a tornácra, s így talán nem félnek a kiadók elutasításától, a kritikusoktól, a pénztelenségtől, a nyomortól, hiszen tudják, hogy valahol már készítik a jutalmukat.

Dabi István írógépe belekopog a szeptemberi délutánba. Halina elmosogat, és kimegy a kertbe. Halványkék zacskóba gyűjti az érett sütőtököket.

Pungor András

r határidőnaplójából

SZABÓ Sándor
Arad, 1947. október 6.
Tképz. Főisk. Temesvár, festő

Banner Erdély

Szabó Sándor

Szabó Sándor: Férfifej.

Amatőrök kiállítása Kiskőrösön.
Petőfi Népe, 1974. nov. 24.

Szabó Sándor

Kaján Gyula – Szabó Sándor:
„Vára aktakkal" kerámiája. (részlet)
(részl.)

Pest Megyei Hírlap, 1979. máj. 6.

Szabó Sándor

és Kajári kiállitása nyilt meg Budapesten a Finomkerámiaipari Vállalat stúdiójában

Magyar Hirlap 1979/4o/1o

Szabó Sándor Korongos mester

Kiállítás a Finomlerámiai Művek budapesti kiállítóterében:
nagyméretű butellák, vázák, Miskalancsók, tálak.

Esti Magazin

1979 II. 16.
Kossuth 18.30.

Szabó Sándor

SZABÓ SÁNDOR festőművész a Zalaegerszegi Ifjúsági Házban hétfőn megnyílt tárlatán grafikáival mutatkozott be a közönségnek.

Magyar Hirlap 1978/286/9

Szabó Sándor, grafikus

SZABÓ SÁNDOR RAJZA

11.

Szabó Sándor: Rajz
Nincszabadság, Bp. 1979 aug. 12

SZABÓ SÁNDOR

ÚJ MŰVÉSZET

1998/május

P-9396

34.o.

- Muzeumrészlet feliratú képeslapon.

ref.lelkész úrnak egyetemi m.tanár

szteri megerősítéséhez gratulál.

Szabó Sándor, Sorokas

Tandi L.: Végvári gyulánál 92-96.

Tihatáj, Szeged. 1979. nov XXXIII/11

Tolna m. Népújság 1979. nov. 15.

Szabó Sándor festőművész

Kiállítás

Szabó Sándor festőművész képeit mutatják be Zalaegerszegen, a Kisfaludy Stróbl-teremben november 15. és 29. között.

tat. Az intézményeknek jó kapcsolatuk van a város ipari üzemeivel, szocialista brigádjaival, de az iskoláknál és más gyermekintézményeknél is igen jelentős a szülői munkaközösségek társadalmi munkavégzése. A városépítés közel tízéves gyakorlata elsősegítette a társadalmi munka szervezése, végzése színvonalának javí-

Dombóvárott a tervidőszakban végzett társadalmi munkának konkrét, kézzelfogható eredményei vannak. Javult a város kommunális ellátottsága, az intézmények működése. A városban a városfejlesztési célkitűzések továbbra is korlátlan lehetőséget biztosítanak a társadalmi munka végzésére.

MAGYARSZÉKI ENDRE

sszusi vállalások
Videotonban

Szabó Sándor, festő

Sopronban, a Festőteremben megnyílt a Zala megjében élő képzőművészek alkotásaiból rendezett kiállítás. Szerepelnek a művész „Korotavasz" – „Tél Göcsejben", c. munkái. (említve).

Kloss: Zalai képzőművészek tárlata a Festőteremben.
Kisalföld, 1978. júl. 2.

Szabó Sándor, keramikus

dr. elmúlt hét végén Budapesten megnyílt az „Újszerű ötvözetek a kerámiában" c. kiállítás, Kaján Gyula grafikusművész és Szabó Sándor korongozással körében végzett művészeik tárlata.

Palner Zoltán: Hagyományt újító kerámiák. Csongrád Megyei Hírlap, 1979. febr. 20.

1) Folytatás.

Szabó Sándor

Korongos

Filmstúdióban nyílt kiállítása

Mesterminta

1979. máj 23

Szabó Sipos [Tamás], grafikus 704

Rajza. Repr.

Déjk Linda: Csak mese a mese? 17

Család és iskola, Bp. 1963. december XIV/12.

Szabó Sarolta

1929/30 – 1932/33

Ferkó pzomfoiskávk

135.0.

Viselet.

A magyar ruhát viselő fé
mát és zubbonyt, a második kal
atillát és fehér mellényt, a ne
és magyarkát, az ötödik és hat
hölgyek közül pedig a lovagló
lát, a sétáló tollas kalapot,
zott szoknyát, végre a kis leá
szoknyát visel. A háttér a régi
előtt futtatókkal. Felirata:

NEMZETI DIVA

legalól balra: Pest Junius hó
jobbra: Közli Hofmann F

Kny., mér. 30.5 : 49

Magyar Hírlap 2005. márc. 10. 15.l.

Fiatal fotográfusok kiállítása

A Pécsi József fotóművészeti ösztöndíj idei nyerteseinek alkotásaiból nyílt kiállítás a terézvárosi Mai Manó Házban (Bp. VI., Nagymező u. 20.). A zsűri idén négy fiatal fotóművészt – Elek Judit, Bérczi Zsófia, Szabó Sarolta és Gyenis Tibor – díjazott. Közös tárlatuk március 27-ig látogatható, hétköznap 14–19 óráig és hét végén 11–19 óráig. *(mh)*

SZABÓ SAROLTA

Szabó Szabolcs MoVi 2001/7

– Hol vannak a szövetségeseik, merre felé keresik a koalíciós partnert? Erre a kérdésre már jó ideje azt mondják – persze nem is tehetnek ebben a helyzetben mást –, hogy semmit sem kell előre eldönteni, egyedül szeretnének kormányozni, ha meg nem, akkor minden demokratikus politikai erő előtt nyitva állnak. Ez továbbra is így van?

– Ez azóta sem változott.

– *Kicsit részletesebben?*

– Azért tudni kell, hogy vannak a politikában bizonyos kérdések, amelyekről beszélni kell, nem csinálni, és vannak olyanok, amelyeket tenni kell, de nem szabad róluk beszélni. Tudniillik ha most én fölsorolnám, ki mindenkivel vagyunk tárgyalásban, és milyen típusú politikai megállapodásokban vagy együttműködésben gondolkozunk, azzal partnereinket hozhatnánk nehéz helyzetbe, illetőleg a legnagyobb riválisnak, a Fidesznek kedveznénk.

– *Ebből arra következtetek, hogy nem a Munkáspártról beszél, hanem más, középen álló politikai erőkről.*

– Azt kell mondanom, hogy a Munkáspárttal semmilyen tárgyalást nem folytattunk, és semmilyen tárgyalást nem kívánunk folytatni.

– *Van még egy feltételezés a szocialistákkal kapcsolatban: ha Medgyessy Péter vezetésével elveszítik a választást, akkor balra fognak tolódni, azt a következtetést vonva le ebből az egészből, hogy a baloldali értékek képviseletének az elhagyása vezetett a vereséghez. Látom a szemén, hogy ezen nem akar gondolkozni.*

– Abszolút nem. Ezeket a rémképeket politikai ellenlábasaink szokták leginkább fölidézni, megpróbálják ezzel riogatni az embereket. Ma az MSZP politikai bázisa, a szocialista párt tagsága, támogatói semmiféleképpen nem gondolják, hogy balra kellene mozdulniuk, sokkal inkább azt gondolják, hogy – Medgyessyvel szólva – a nemzeti közép a mi helyünk, ez nagy politikai legitimitást ad, egyébként minden józan értékelés szerint is középen vannak a legtöbben. A középnek kell eltalálni, megtalálni a kívánságait. Tőlünk balra már nincsen hely nekünk, az nem a mi helyünk, mert azt a pártot másképp hívják. És mi nem akarunk sem nevet, sem politikai irányt változtatni.

„BRÓMEZÜSTSZEMCSÉK ÚJ KOREOGRÁFIÁBAN"

/ SZABÓ SAROLTA munkáiról /

A posztkulturális idők státusfiai szinte parapszichedelikus tréfának tekintik a többször feldolgozott DR. Faustus dilemmáját: „a kisérlet leple alatt beavatkozva a természet szubmediális működésébe, beindítjuk a sötét mágia motorját, majd e kölcsönerővel hosszabbítván elménket, próbáljuk befogni a kalkulált művesség ideáját?"

SZABÓ SAROLTA az idézett brosúra-szózaton mit sem patologizálva, a kontrollált eseményt = beállitás önparabolikus dialektusával beszéli az ősfotográfia nyelvét. Az általa képviselt különös reanimációs eljárásnak csupán egyik összetevője a technikai historizmus, fő meghatározója az a személyes teremtőelv, mely-
30 lyel az aktuálromantika monostorát poliritmikai hajlandósággal bővítve kész rombolni.

Az expozíciós tartam kiterjesztésére vonatkozó belső idézetei a definiálhatlan és emblematikus elemek arányösszefüggésében fokozó-ellentétező hatásúak, ám e fluktuáló mozgással együtt is az originalitás értékkörén belül maradnak.

Dobozképein a narrativ jelenetezés mellett fölltűnő szerepet játszik a transzformáló düh: ez a hozzárendelés, megfeleltetés pontosságától függően módosítja a megkomponált tárgyegyüttes modellszituációját.

Szélső próbáig vitt forradalmi ciklusain még a rekkentően Lukács*-párti vizuálkutató sem találhat fölös hajzatot.

Szemethy Imre

* George

Szabó Sarolta: Doboz-fotográfiák

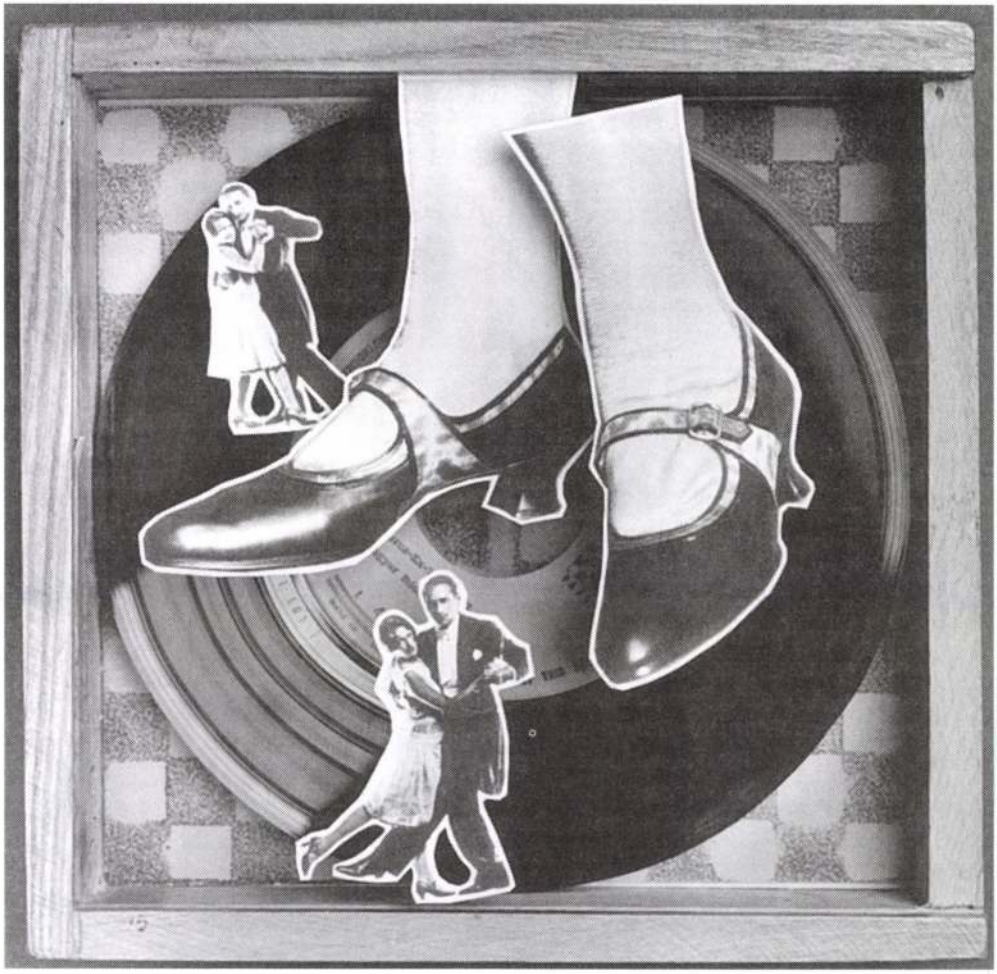

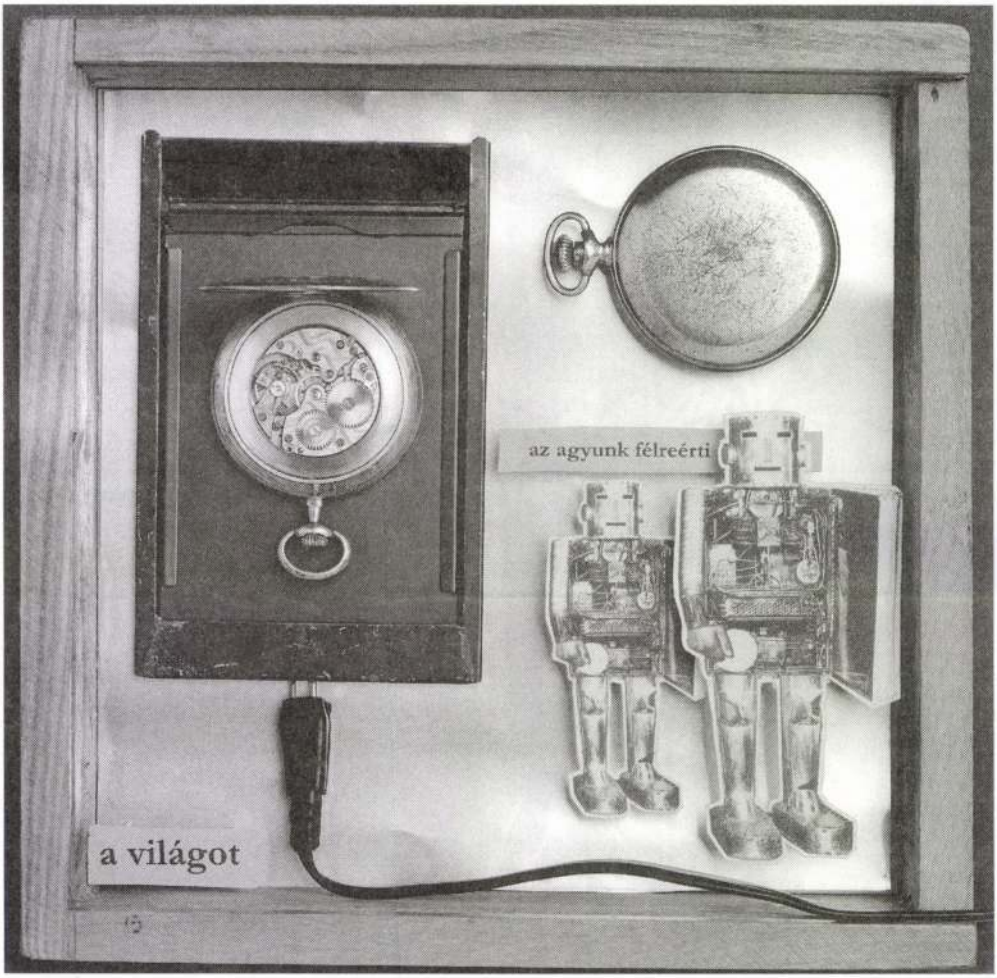
az agyunk félreérti
a világot

Postkarte — Carte postale
ABCD
EFGH
IJKLM
NOPQ

СОЮЗ
АПОЛЛОН

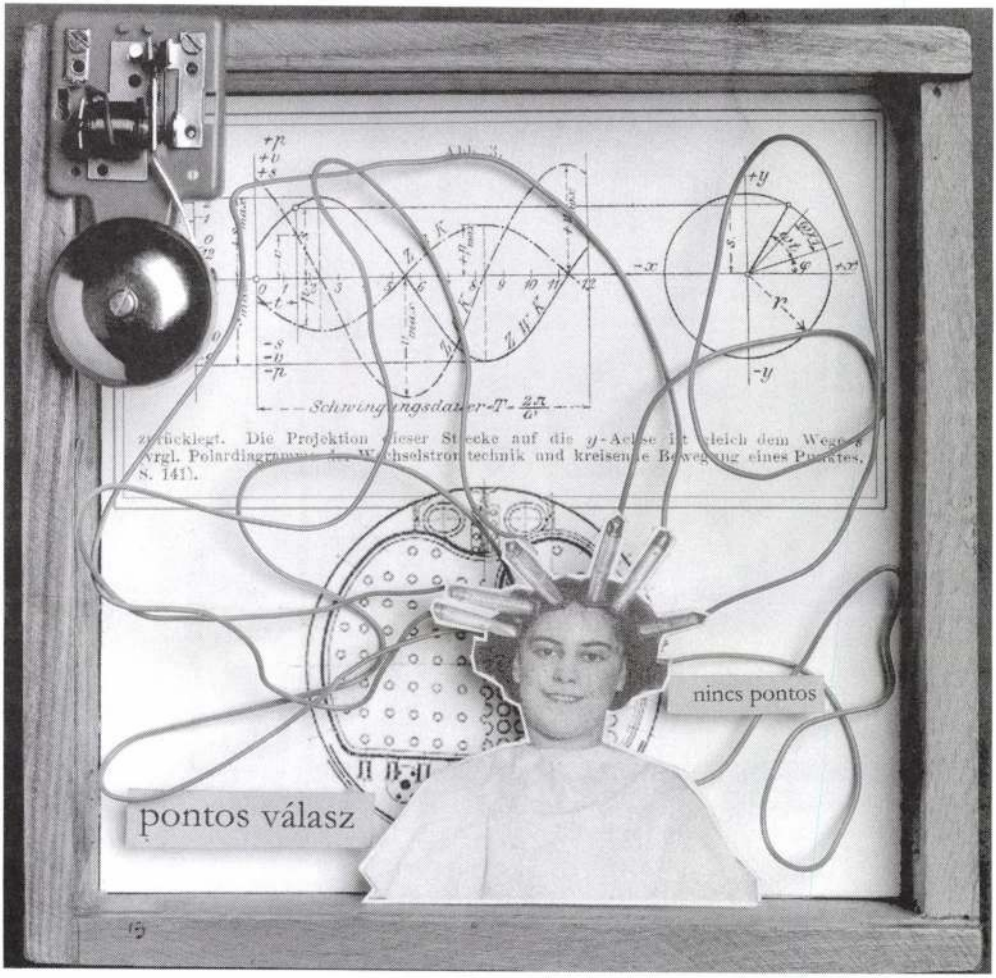
nincs pontos
pontos válasz

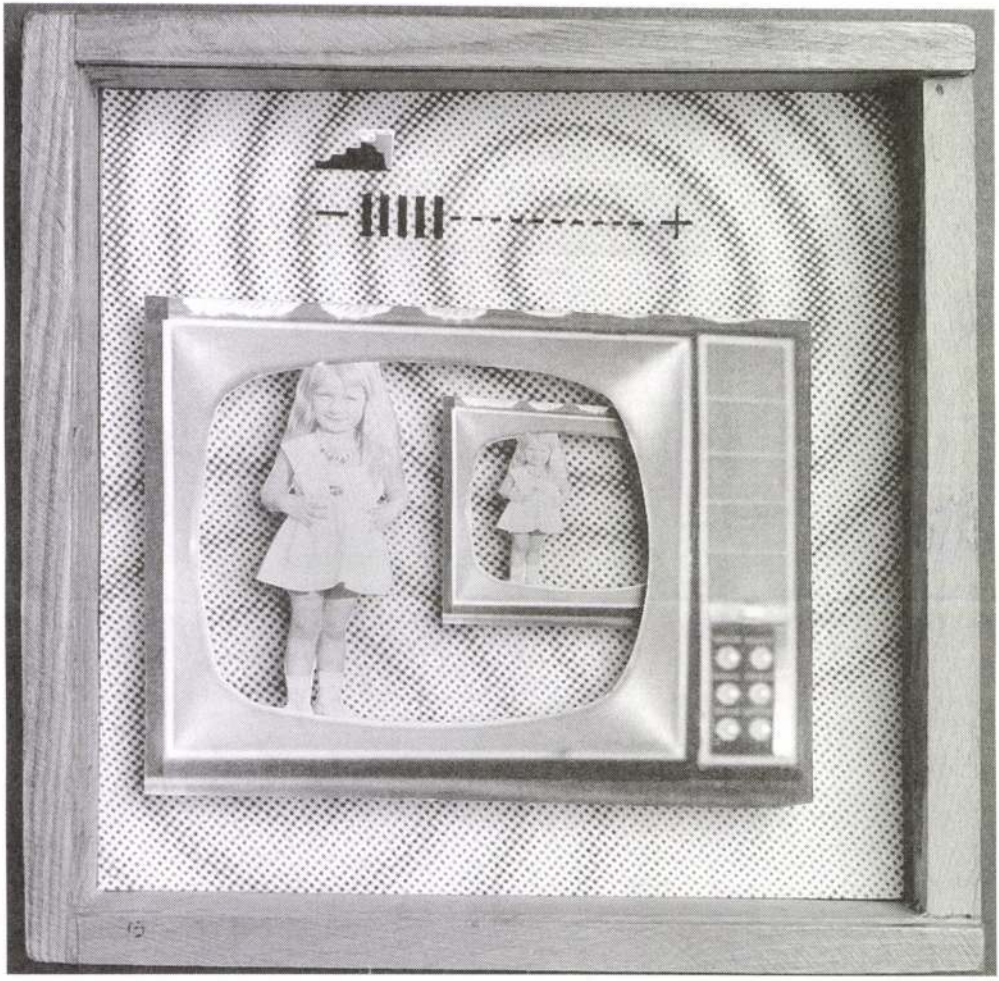

Szabó Sipos Tamás
grafikus

Mestere a közelete problémak megvilágosításának. Ötletes rajzot, mondárst, mindent felhasznál.

Révész Zsuzsa: A Pannonia Studió.....
Müvészet, 1970.november - 46.lap

Szabó Sipos Tamás, grafikus MDh

„Eszköz s' ember" címmel kombinált rajzfilmet készít.

— : Eldorádó, 6 xi dia 2

ESTI HIRLAP, bp. 1965. okt. 4.

Szabó Sipos Tamás, [grafikus]. MDK

A Mikroszkóp Színpad előadásán „diavetítéses képmagyarázatairól" szerepel.

Molnár G. Péter: Írem a színházban 7

Népszabadság, Bp. 1967. okt. 19.

Szabó-Lipos Tamás, grafikus MDK

Rajza. Repr.

Móricz Zigmond: A ló meg a könyv 10.

Család és iskola, bp. 1964. január XV/1.

Szabó Sipos Tamás

Kalulatukál (Repkók)

Tükör, 1964, 25 n., 29 o.

Szabó Sipos Tamás, grafikus MDK

Rajza. Repr.

Nagy Katalin: Utcagyerek 18.

Család és iskola, bp. 1963. június

Szabó Lipos Tamás, grafikus MDK

Két rajza.

Repr

Illyés Gyula: A szegények diszérete

13-15

CSALÁD és ISKOLA, Bu. 1964. március XV/3

Szabó Sipos Tamás

10 db 6 perces rajzfilmet részít „Magyarázom a mechanizmust" címmel. (Pannónia Stúdió)

Min dolgoznak a rajz- és bábfilmesek (Ábel Péter)
(Kultura-Művészet)

Magyar Hírlap, 1968 július 6 9. l.

M.D.K.

Szabó Sipos Tamás

Rajzfilm-terv

Ember és történelem

Zay László: A sokneVű névtelen
Ünnepélyes rajzfilm-bemutató lesz februárban
Magyar Nemzet 1967. jan. 8. ~~xxix~~ 10.1.

ILLYÉS GYULA

1021

A szegények dicsérete (nem a szegénységé)

Holott akkor már szinte gőzölgött, ami esztendők alatt tűzhányóvá forrósodott bennem. A világ eltiltott — tanult hóhérként ráadásul saját magammal tiltatott el — attól, hogy szót ejtsek a zsúfolt lakás vigaszairól, sőt örömeiről? A zsúfolt lakás paradicsom lett. Nekihevülten, elragadtatott és mámoros hangon zengtem volna már nemcsak a zsúfolt lakás, hanem a tömegszállás, sőt a tömegnyomor — örömeit! Visszanyomom e hangot. Legalább is annyi időre, amíg világosan és tagoltan ki nem mondom, hogy joga van mindenkinek a külön szobára, s hogy embertelennek tartom, ha több családot akarata ellenére egy nedves zúgba tömnek. Meghajolok a magányra való jog előtt. De e világos és kerek szavak után hadd adjam át magam rögtön az érzelmek előreláthatatlan árjának, és hadd tehessem egy lélegzetre az előbbiekhez még azt hozzá, hogy tán sohasem voltam olyan boldog, mint amikor szüleimmel együtt hetedmagammal háltam egy apró tanyai szobában; tán csak akkor voltam ennél is boldogabb, amikor hosszabb-rövidebb időre egy-egy rokon-család is hozzánk költözött, és annyian aludtunk egy fedél alatt, hogy emlékezetben már számolni sem lehet. A szoba és konyha minden elképzelhető helyén aludtunk, kihúztuk a sublót fiókjait, és azokban is aludtunk. Állatvilági öröm volt, meglehet, de ha egy fészekalja csibe vagy egy kosárnyi kutyakölyök öröme volt is, feledhetetlen boldogság volt negyedmagammal ébredni a közös ágy meghitt melegében. Hát még elaludni! A mennyország felhőin fogom olyan biztonságban érezni magam. Egy-egy ismeretlen láb benyúlt az én területemre, megtörtént, hogy álmomban fészkelődve s hengeregve magam is útnak indultam, s helyet cseréltem valamelyik testvéremmel vagy unokatestvéremmel, de mindez nem hagyott sem mostanáig, de akkor másnapra sem rossz emléket, mert különben esténként, mihelyt anyánk az ágyat megvetette, bizonyára nem ugráltunk volna vidáman és egymással oly frissen versenyezve a vánkosok közé, akár a langyos nyári sömjénekbe a békák. S milyen boldog népünnepélyek voltak azok a tizenkettes-tizenötös ebédek! Enni is mindenhol ettünk, az asztalnál, az ablakdeszkán, a zsámolyon, a küszöbön, állandó nagy forgalomban, csörömpölésben, nevetésben és — ami ebből következik — étvággyal. Valóságos

VIGYÁZAT: MONDANIVALÓJA VAN!

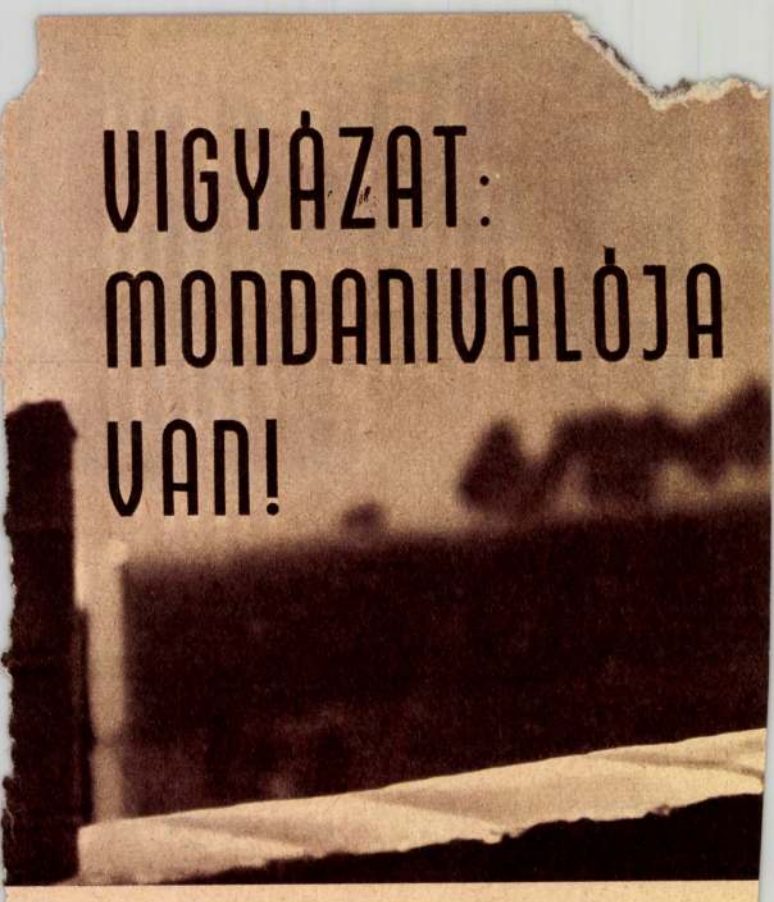

Kérem, mi igazán mindent megadtunk neki! — De sokszor hangzik el ez a mondat, gyermekideggondozói rendeléseken, őszintén megdöbbent szülők ajkáról. Mert a pszichológus mintha nem venné tudomásul, hogy bizony *karácsonyra is húsz könyvet, meg lakkcipőt kapott; és egyébként is, csak meg kell nézni a ruhatárát (... ha nekem, az ő korában ilyen lett volna...) — nem is beszélve a tv-ről, amit egyenesen őmiatta vettünk, hogy legyen mivel elfoglalja magát a kis életünk...*

Kedves Édesanya, kedves Édesapa — így kell, hogy kérlelje őket magában a pszichológus — *ne mindent adjanak neki, csak egyet: otthont!*

Otthon és otthontalanság

De milyen nagyon nehéz ezt fennhangon elmondani. Mi teszi az otthont? Mi adja a védő, tápláló, erőt adó melegség varázsát? S a kor gyermeke annyira más — más kell, hogy legyen a mai otthon is, mint a régi.

Más a kor gyermeke; ha nem tudunk hozzáhangolódni önállósultabb, testben-lélekben meggyorsult fejlődésű, röviden: *öntudatosabb* mivoltához — akkor nem hagyja magát védeni se melengetni.

„Lelkileg otthontalan gyermekek" című tanulmányában doktor Gustav *Lesemann* főszerkesztő — több mint húsz éven át ifjúsági otthon vezető — a Zeitschrift für Heilpädagogik című gyógypedagógiai folyóiratban az otthontalanság világjelenségével foglalkozik. Az alábbiakban az ő főbb gondolatait ismertetjük.

Mi az otthon voltaképpen? A népdalokban megénekelt, mindannyiunk honvágyas emlékezésének a mélyén ott élő gyermekkori otthon? Tudományosan szólva: az otthon térbeli tartalmak és élménytartalmak összessége. Olyan gyermek is lehet otthontalan, aki az úgynevezett ténybeli tartalmakat — szülőfalu, szülői ház, ellátottság — megkapta ugyan, az emocionális-kedélyi jellegűeket azonban nem.

A környezet és a gyermek állandó kölcsönhatása — tömören fogalmazva talán ez az, ami a lelki otthon kialakulását és fennmaradását biztosítja. (Persze csak akkor, ha ez az állandó kölcsönhatás jó, építő és nem romboló erő.) *„Megszólítottság"* — ez a kifejezés olyan kölcsönhatást jelöl szaknyelven, olyan kölcsönösséget, amelyben a környezet tiszteletben tartja a *„megszólított"* — vagyis a gyerek — szabad, külön létét, de mégis

ökörsütés volt akkor is, ha megint csak isterc volt, vagy megint krumplistészta. Aztán az alvás és evés közt is folyton történt valami, ha a házban, ha az udvaron voltunk, folyton kellett beszélnünk, nevetnünk, mert folyton egymásba ütköztünk, örök színházban ültünk, de nemcsak úgy, hogy a nézőtéren, amit végül mindenki elunhat, hanem úgy, hogy a cselekvők is mi voltunk. Folyton folyt, születésem pillanatától fogva folyt a cselekmények, jelenetek és fordulatok sorozata, akkor avatkozhattunk bele, amikor akartunk. Bizonyára nem kell fejtegetnem, hogy az efféle beavatkozások, előlépések és játékok milyen felszültségtől és indulattól, egyszóval milyen tehertől mentesítették a lelket. Akinek már elege volt a szavalásból, a gyors replikából és karmozdulatokból, az egyszerűen kiment az istállóba és pihenésül lehajtott a szecskavágón egy nyaláb szárat. Természetesen nemcsak vígjátékok voltak. Voltak tragédiák is. Rémültünk mi is, kezünket ajkunkra kaptuk, könnyet ontottunk; hangzott sikoltás is. De a feloldódás, a katarzis is oly mélyen járt át bennünket, hogy az élmény után üresen, kimerülten hulltunk az ágyba, s azon nyomban elaludtunk. Ám a tragédia jóval kevesebb volt, mint a vígjáték, vagy csak az a mindennapi életből merített polgári, illetve paraszti történet. És a munka, az együttes munka egymás mellett, ahányan voltunk. Sokszor annyival gyorsabban is. Még egyszerűen menni az országúton, az is jobb volt kettesben, mint egyedül. Ötösben vagy tízesben majdnem lakodalmi menet volt, kiváltképp, ha lányok is voltak. Mielőtt kifogynék a lélegzetből, hadd tegyem hozzá, mindenfajta társaság jó volt. Az ember idegenek után sietett, ismeretlenekhez kiabált föl a dülő másik felén futó útra, hogy hova megy, barátom, várjon egy kicsit, gyerünk együtt, ne menjünk gyalog. A szegények nem tartanak egymástól. S titkaikat is éppoly könnyű helyen tartják, akár erszényüket. Mondom, elismerem és tisztelem az újkor legnagyobb s legsürgősebb követelményét: a jogot a magányra. De nem az együttes, nem a társadalom bukásának tünete-e ez a nagy magány-áhítás is? Valamikor Isten hívott egy kis magányra. Most a közösség undorít ki. Az emberek olykor bámulták Isten magányosait, most minden okuk megvan, hogy rettegjenek tőlük; valamennyi merényletre készül, s még jó, ha csak maga ellen. Bevallom, nekünk nem kellett a magány, nem voltunk sem tudósok, sem egyházatyák, sem feltalálók. Nem vártunk semmit a világtól, de nem is akartunk semmi ajándékot sem adni neki. Egyszerű szegények voltunk, s az élettől — a legnagyobb bölcsek példájára — nem akartunk mást, mint az egyszerű életet. Ha az megvolt, akkor már nagyjából jó volt, akkor már attól is boldogok voltunk, hogy láthatjuk egymást, beszélhetünk egymással, a répaföldön egymás után ihatunk meg egy jó kanna vizet, egymás hátára és nyakába mászhatunk. Hadd fűzem még azt is hozzá, nem azért voltam persze boldog, mert akkor gyerek voltam. A pusztai gyermekkor — titkaival és váratlan botlatóival — engem inkább boldogtalanná tett. Az ok, ami miatt boldog voltam, boldoggá tette apámat is. Nevetve nézte esti hancúrozásainkat, megállította kocsiját a gyalogoló mellett, a vasárnapnak igazánból azért örült, mert akkor nagyapáéknál a sógorok családjaival együtt néha huszan-huszonöten egyszerre ettünk. Boldog volt ilyesmitől anyánk is. Házunk egymagában állt, a pusztában. Mikor anyánk uzsonnatájban szeletelni kezdte a karéj kenyereket, a ház körül a határ, ameddig a szem ellátott, harsány katonai roham színtere lett, anyánk pedig megostromlott torony. Szemét húnyta, homlokát ráncolta, fülét tapasztotta, ránk hessentett, mint valami csibecsapatra, sőt ingerülten ránk is kiáltott, de tudom, hogy sóhajtozva is, fejét fájdítva is és méltatlankodva is boldog volt; ha később — már magányosan — szép órákat akart felidézni, ezeket idézte fel. Rengeteget szenvedtünk, de néha boldogok is voltunk, bocsánatot kérek minden szegény nevében. Pontosan azért voltam boldog, mert olyan sokan voltunk. Ha a telezsúfolt konyhába még két kutya is befurakodott, attól még boldogabb voltam.

S tán azért voltam boldog, mert szegények voltunk, azaz egészen világosan: mert az a sok ember,

SZABÓ-SIPOS TAMÁS rajzai

aki közt lehettem, az mind szegény volt, azaz dolgozó, azaz kétkezi munkás. Vagyonosok közt sose voltam boldog: minél többen voltak, annál kevésbé. Az ő világuk jeges és sziklás, széljárta fennsík volt — minél sűrűbben sziklás, annál kietlenebb — a szegények csöndes, lapos, és végtelen melegéhez képest, amelynek csak a partján is úgy elhever az ember, s testileg-lelkileg úgy feloldódik, mint a tenger homokján, mint egy meleg tó gyógyító iszapjában. Magány kell az írónak is? Amikor már fogalmaz. De elveszett, ha életet is onnan szívna. A szegények, a dolgozók társasága viszont üdülésként is ajánlható; akár egy gépkocsiutazás: mint a gépkocsi üvegén át a valóságos világ hegyei, tavai és falvai, úgy suhannak az ember szemei elé a szegények világában a valóságos élet történetei. De fel is pezsdít a szegények jelenléte, akár egy szél egy katedrális tornyának tetején, messzi világokra nyitja meg a képzeletet. Nem titkolom, bennem ez az egész gyermekkori éden akkor támadt fel, nyitott szemmel is akkor álmodtam vissza oly valóságosan azokat az esztendőket, hogy egy pillanatra az anyám sütötte kenyér íze csúszott a nyelvemre, amidőn beléptem egy budai padlás-lakás egyetlen szobájába, majd orromban a penészgombák és a száradó csecsemő fehérneműek savanyú-édes, de csakhamar megszokott illatával lefeküdtem a díványra, s miközben a csecsemő sírt, a csecsemő anyja, nagyanyja, s keresztanyja pedig azon tanakodott, hogy mitől sírhat, én, mint valami langyos fürdőben, rövidet, de jóízűt aludtam, alvás után a pihent elme munkakészségével ezt az előbb említett hajdani múltat játszottam nyitott szemem elé, de mondom, oly valóságosan, hogy azt is láttam, ahogy a tehenek lába nyomában lassan összezárul a sár. A száradó csecsemőfehérneműek párája a mennyezetre csapódott, terjedelmes cseppet ejtett arcomra. Akkor már nyájként tereltem magam előtt a gondolatokat, a csepp sem zavart. Arcomra húztam az olcsó takarót; már külön világban voltam, külön boldogságban, mintha milliók melege vett volna körül. Már nem is fürdőben, vízben vagy tengerben voltam, magam voltam a tenger, mert annak egy cseppje is az. Akkor már esztendők óta úztem ezt. A sors akkor már minden erejével s a maga kiszámíthatatlan kedvével, melytől a humor sem idegen, a gazdagok világába csapott volna át. Akkor már esztendők óta elvonultam a gazdagok, a nemdolgozók, a dolgot-tettetők, a mást dolgoztatók elől, szóval a műveltnek látszó emberek zöme elől, s olyanformán, mint az ópiumszívók vagy hasisevők, titokban áldoztam a szegényeknek; külvárosokban csavarogtam, szombat délben, mihelyt munkámtól szabadulhattam, vidékre utaztam, szót jóformán csak parasztokkal s munkásokkal váltottam. Mesterségesen, terv szerint, de elég eredményesen tettem szegénnyé magamat, s éltem a szegények életét, remélve, hogy így sajátos tulajdonságaik is megmaradnak bennem; ifjúkorom tulajdonságai és mindazoké, akiket szerettem. Gyorsan szedtem magamba s tartalékoltam a megpróbáltatás idejére is a szegények erkölcsét. Holott nem idegenkedtem én a jóléttől és a kényelemtől, csak azok mai gyakorlóitól. Ahogy a szegényekben sem a szegénységüket becsültem!

Hogy még világosabb legyek: persze jó lett volna, hogy ha az a sok szegény egy kicsit vagyonosabb, és csak természetében marad oly hitelesen szegény! Nem bántam volna én, ha ettől eltekintve akár milliomossá is lesz valamennyi. A szegényekből az eszük meg a szívük járása kellett. Sajnos, épp ez tette anyagiakban szegénnyé őket. Mert a szegénység és gazdagság egyebek közt belső, mély elhatározás és érzés dolga is.

Majdnem azt mondanám, külön felekezetnek tekinthetjük a szegényeket. Nagy vizsgát kell tenni annak, aki soraikba lép. Milyen tulajdonságok kellenek ahhoz, hogy ma valaki vagyont szerezzen? Ezt kell megvizsgálnia, s e tulajdonságoknak pontosan az ellenkezőit kell követnie.

Részlet a **Mint a darvak** című írásból

EGY

1964 MÁR
CSALÁD ÉS ISKOLA
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Perczel Mór
gyében, Bonyh
marty Mihály
jét több ország
gyar minisztérium megalakult, minisztertanácsos lett, s az 1848-as képviselőházban Nyári Pállal baloldali radikális pártot alapított. 1848. szeptember 16-án kormánybiztosnak nevezték ki Tolnába és Baranyába. Önkéntes csapatot toborzott s Görgeyvel összefogva 1848. október 7-én reggel Ozoránál legyőzte — ahogyan a képviselőház nyilatkozatában olvashatjuk — *„a pártütő Jellasicsnak... majd három annyi zsoldosait..."*

A szabadságharc után Angliába emigrált s 1867-ben tért haza. *„Nem jöttem én bocsánatot kérni, hanem adni!"* — mondta a határon a fogadtatására egybegyűlt népnek. 1867 után az újjáalakult képviselőház ismét tagjává választotta.

A történelmet olvasva így ismerjük meg Perczel Mórt. Milyen is lehetett ifjú korában?

A kiadatlan emlékirat

Erre a kérdésre is — számos többi mellett — választ, illetve korábban közölt emlékirataihoz rendkívül érdekes kiegészítést ad Perczel Mór mostanáig kiadatlan *Egy kis emlékirati jegyzéke*, melyre a Vörösmarty kritikai kiadás előkészítése közben bukkantunk.

A kézirat három részből áll. Az elsőben Perczel Mór már ismert történetet vázol fel: hogyan fogták el az utcán és börtönözték be 1831 tavaszán Pesten (mert a kaszárnyákból sereget toborzott a lengyel felkelés megsegítésére). Ismerteti továbbá az ezzel kapcsolatos per lefolyását (halálra ítélték, de kegyelmet kapott), és ekkor elkobzott iratainak és rajzainak sorsát. Az elkobzott iratok között volt egy gyermekéveiről szóló írás, melynek egyes részeit a per folyamán bizonyítékként használták fel ellene. Perczel Mór ezt 1827 áprilisában, *tehát tizenöt éves korában írta, amikor tudomására jutott, hogy felvették kadétnak a Császári és Királyi ötödik Tüzér Ezredbe. Ennek teljes szövege alkotja a most megtalált kézirat második részét.* (A harmadik rész *Jegyzetek és magyarázatok ezen emlékirathoz* címmel e második rész egyes pontjait világítja meg.)

Az *Egy kis emlékirati jegyzéket* 1870 után állította össze Perczel; a jegyzék új adatokkal bővíti a reformkorra és a reformkori ifjúságra vonatkozó ismereteinket is.

Mielőtt azonban bemutatnánk a második és harmadik rész néhány *érdekes, Perczel Mór ifjúkori csínyeiről és pályakezdéséről* szóló részletét — hadd szóljunk a Perczel családról s Perczel Mór gyerekkoráról, arról a szakaszáról is, amiről ő az emlékiratokban nem beszél.

Az úton fogott nevelő

1817 őszén Perczel Sándor — Móric apja — befogatott az utazóhintó elé négy tarka lovat, és elindult „tudományra érett" fiaival Bonyhádról Budára, hogy számukra tanítót fogadjon. Buda közelében egy nyurga fiút ért utól a batár. Sándor úr megállította a kocsit, és helyet mutatott a vándornak a kocsis mellett. Az úr kérdéseire a fiú elmondta, hogy ő Vörösmarty, velencei bérlő fia, neve: Mihály. Apja júliusban halt meg. A poeta classist végezte, és most folytatni akarja tanulmányait. Az ehhez szükséges költségeket nevelői munkával akarja előteremteni.

Perczel Sándornak megtetszett a vendégutas, és felajánlotta, hogy legyen a Perczel fiúk nevelője. Vörösmarty elfogadta az állást.

Két évig Pesten éltek, majd Perczelék börzsönyi birtokára utaztak.

1021

MÓRICZ ZSIGMOND

A ló meg a könyv

Ilyenkor én elhatároztam, hogy én is beteg leszek. Mért csak Pista? Eddig az én jogom volt beteg lenni, és az is voltam, de Pista olyan szemtelen gyalázatos, hogy még le is fekszik. Ha ez nekem eszembe jut, akkor én is lefeküdtem volna és akkor édesnagyanyám engem is ápolt volna.

Egy este Laci bátyám hatalmas nagy széles jókedvvel beállított:

— No, anyám, holnap vásárra megyek. Adjon ki tisztát, átviszem, majd ott öltözök fel.

Én csudálkozva néztem rá: vásárra megy. Édesapám járt vásárra. El nem tudtam képzelni, mit keres Laci bátyám vásárba. Úgy felújult bennem a sok emlék. Én is voltam már vásárba, engem édesapám elvitt az újlaki vásárra.

— No gyerekek, mit hozzak nektek vásárfiának?

Pista nem kérette magát, azt mondta:

— Lovat.

Laci bátyám nagyot nevetett, mondom boros volt.

— Lovat?... A ménkőbe. Lovat!... Hát neked, Zsiga?

Én meg azt mondtam, hogy:

— Könyvet.

Laci bátyám ezen még sokkal jobban elbámult:

— Könyvet?... Könyvet?!... — s tapsolt, összecsapta a két tenyerét. — Könyveet? No, jó hát hozok neked könyvet, annak a veres kis vitéznek meg lovat.

Már szerettem volna, ha nekem is hoz lovat, mert én voltam a vitéz, én a Kiskatonavagyok én, honvédanevem... De ha könyvet mondtam, akkor könyvet és semmi mást, viszont rosszkedvű lettem s nem tetszett, hogy Laci bátyám lenézi az én könyvemet és egyre többet lármáz, hogy Pistát felvidítsa a lovával.

Mikor Laci bátyám a vásárból megjött, már én is beteg voltam. Sikerült. Olyan melegem volt, mintha nem a kályhában lett volna a tűz, hanem benn valahol a karomban, lábamban s most tanultam meg, mi a borzongás. A betegség nagyon új és igen nagy érzéseket adott, nagyon imponált nekem, hogy én még sokkal betegebb voltam, mint Pista. Nem is lehetett ehhez hasonlítani a Pista betegségét, kisebb is volt nálam, még csak ötéves és ő akar beteg lenni.

Meghozta az ajándékokat. Pistának hozott egy kis falovat. Mi azt hittük ugyan, hogy igazi nagy lovat hoz és beszéltünk Pistával az ágy két végéből egymással, hogy hová teszszük. Ő a szobába akarta; azt mondta, kidobja az asztalt és a lámpához köti a lovat, de én azt gondoltam, az asztalt nem lehet, az édesnagyanyám ágyát lehet, de az asztalt nem, mert te mit képzelsz, akkor hol eszünk? de ha a ló lesz az édesnagyanyám, ágyába, akkor ő nem fog éccaka folyton betakarni.

Ebbe Pista is megnyugodott, de azért a falónak még jobban örült s én a könyvnek. A könyv gyönyörű szép új könyv volt. Egészen olyan, ahogy én szerettem, piros volt, remek szép piros és a neve is az volt: „Piros könyvek", és én igen hamar elolvastam s ez megint új tündérvilágot szerzett nekem: kastélyban játszott és Karolina volt az egyik kislány. Karolina, ilyen nevet még nem is hallott senki e világon. Karolina s olyan ruhában járt és mindenki, ahogy el sem lehetett képzelni: már az egész könyvből csak arra emlékszem, hogy Karolina és hogy kuglóf. Ezt sem hallottam addig, de a könyvből megtudtam, hogy az valami igen finom étel lehet, mert nagyon ízlett a kislányoknak s én magamban ezentúl mindent kuglófnak hívtam, ami ízlett. Még az aszalt szilvát is, meg a pattogatott tengerit.

Az első percben azonban annak örültem oly igen, hogy a könyv olyan csudálatos piros. Úgy öleltem magamhoz, ahogy bírtam s szerettem volna elvenni a Pista falovát, de a könyvet nem adni neki egy percre se. Nem is lehet, mert ő nem kívánt könyvet, nem is tud olvasni semmit, egy betűt se. De a lovat én találtam ki, igaz, nem mondtam neki, de azért én kívántam, a lovat én szerettem, hamarább láttam azt is, hogy patkolják. Pista semmit sem tud és nem akarja ideadni a lovat.

— Édesnagyanyám, Pista nem akarja ideadni a lovat. Édesnagyanyám, Pista nem akarja ideadni a lovat. Édesnagyanyám...

— Hallottam már, ne mondd százszor! mit akarsz?

— Pista nem akarja ideadni a lovat.

Nem is akarta, ráfeküdt és a párnát is rátette és úgy elbujtatta a lovat, hogy Laci bátyám ugratott bennünket s uszította:

— Ne is add oda, vagy könyv vagy ló... Hát nem tetszik neked a könyv? már megbántad?

— Neeem.

— Nahát akkor...

— De a lovat én is nagyon szeretném egy kicsit.

— Nohát, egy kicsit megkapod, add csak oda, Pista fiam, hadd rúgja meg.

A lónak olyan szaga volt, hogy el lehetett ájulni a gyönyörűségtől. Még most is, a nyáron a váci vásárban felemeltem egy ilyen kis falovat, ami négy pici fakeréken húzható egy kis asztalforma alapon s megszagoltam. Ma is ugyanaz a szaga van, mint ötvenkét évvel ezelőtt Istvándiban, akárki megpróbálhatja.

(Részlet az Életem regénye című műből.)

SZABÓ—SIPOS TAMÁS rajza

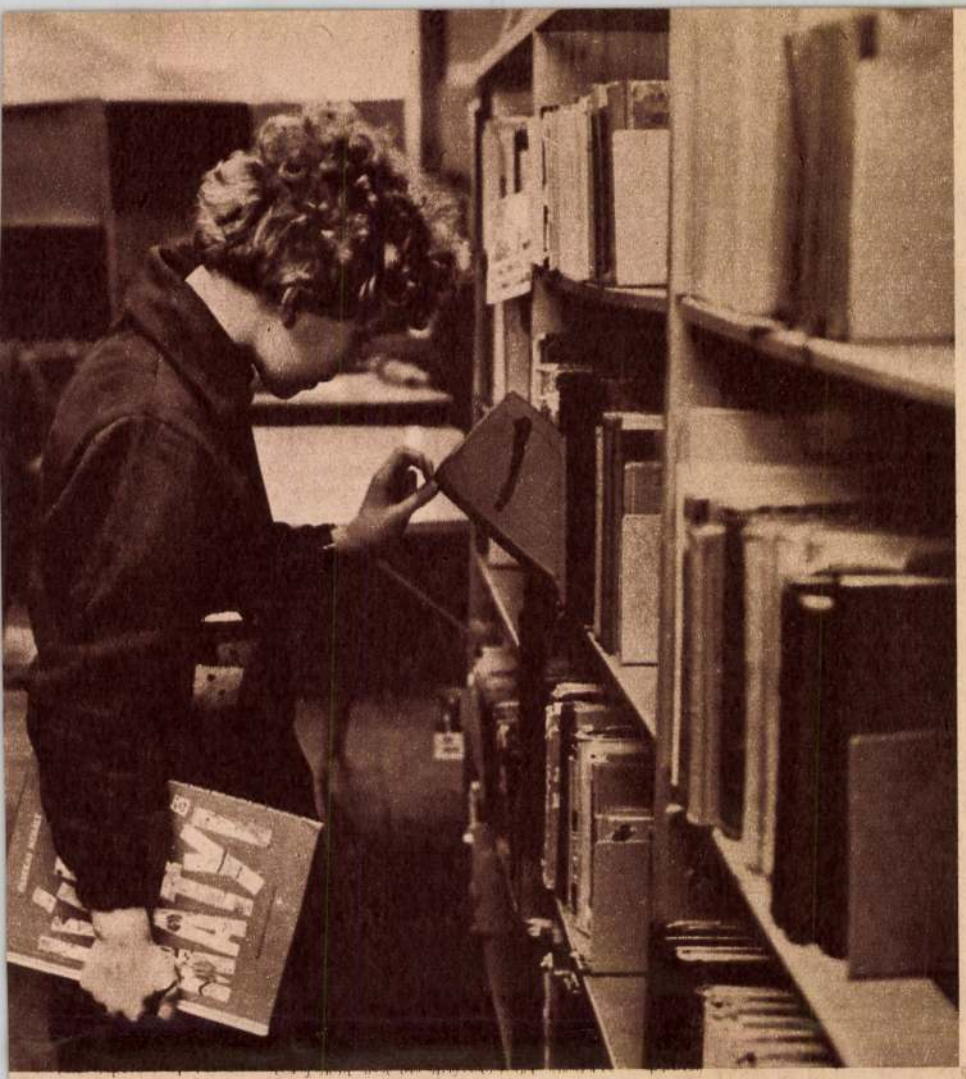

SZILVÁSY Z. KÁLMÁN felvételei

másnak és a nagyközönségnek az iskolák a könyvtár hatalmas kirakatüvege mögött. A könyvtárosok olvasnivalót ajánlanak és ellenőrzik az olvasás eredményét, s azt is, hogy eligazodnak-e a gyerekek a könyvtári nyilvántartások rendszerében.

Előttük teszik le a VI. és VII. kerület úttörői a Könyvbarát különpróbát.

A környező iskolák tanárai, úttörővezetői gyakran találkoznak a könyvtárban, hivatalos megbeszélésen vagy szakmai vitán. Többször kerül sor arra, hogy az osztályfőnöki órát vagy az úttörő gyűlést itt rendezik meg.

A nevelők nagy örömmel fogadták a könyvtár sajtófigyelő szolgálatát. Kartotékokon gyűlik össze sokféle dokumentum: könyvbírálatok, szakmai közlemények, statisztikák.

Az iskolákból és a KISZ-szervezetekből kerülnek ki a legjobb segítő társadalmi munkások: olvasótermi ügyeletesek, szakköri vezetők.

A szülők néha elkísérik gyerekeiket a könyvtárba. Jó lenne gyakrabban találkozni — mondják a könyvtárosok. Megesik, hogy a szülők a legjobb szándékkal is súlyos hibát követnek el: egyetlen gyengébb osztályzat miatt eltiltják a könyvtől a gyereket, vagy éppen indokolatlanul magas követelményeket támasztanak, erőltetik a gyerek korához képest még túlságosan nehéz tudományos művek olvasását.

A könyvtár kicsit otthon, kicsit iskola, kicsit napközi — érdemes megismerkedni a munkájával.

K. A.

Szabó = Sipos Tamás, grafikus MDK

Rajza. Repr.

Badik Lajosné: Balog Sutika

11-12

Család és iskola, Bp. 1961. október

MŰEMLÉKvédelem

Kabó-Fejős Tamás, grafikus MDK

Rajzfilmeket is készít.

(cs. i.): Dodó 13 felsülése 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1964. júl. 7.

Sza bó Sipos Tymás M.D.K.

A jó kolléga

karikatura, repr.

Pest megyei Hirlap 1964. ~~December~~ novembe r 6. 5.1

Szabó Sipos Tamás M.D.K.

Humanizmus

karikatura, repr.

Pest megyei Hirlap 1964. ~~december~~ november 4.

5.1.

Kabó Lipos Tamás, grafikus

MDK

Indkör és ember a címe új rajzfilmjének.

— : Új rajz — és bábfilmek

7.

NÉPSZABADSÁG 1965. nov. 6.

Szabó Sipos Tamás M.D.K.

Rekord,
karikatura, repr.

Pest megyei Hirlap 1964. ~~december~~ november 3. 5

Sza bó Sipos Tamás M.D.K.

Ellen-B ea tles

ka tikatur , repr.

Pest megyei Hirlap 1964. ~~december~~ november 1. 6.l.

.J.J.

Szabó Sipos Tamás

Illusztrációkat kénített

a „Felfedező uton" c.

könyvhöz

Nagyvaja, 1965, jul. 28., 2.

Szabó = Pipos Tamás, grafikus NDk

Raiza. Rajz.

Finály Olga: Az éj repült

19.l

Család és iskola, Bp. 1961. augusztus

MŰEMLÉK védelem

Szabó-Sipos Tamás, grafikus MDb

Rapa. Repo.

Az olvasó kérdez

– Miről meséljek? 22.1

Család és iskola, Bp. 1961. augusztus

MŰEMLÉKvédelem

Szabó Lipos Tamás, grafikus 7 D 4

Két rajza.

Repr

H. M. gyűjtéséből: 6" mondta... 2. l.

Család és iskola, 1961. szeptember 9. sz.

MŰEMLÉK védelem

Szabó = Sipos Tamás, grafikus MDK.

Rajza.

Repr.

Tamás István: Oktatógépek = oktatóüce-
mek 19. l.

Család és iskola, Bn. 1961. szeptember

30
MŰEMLÉK védelem.

Szabó = Lipos Tamás, grafikus MDG

Rajza. Repr.

Bárdos Gyula: Ezt ne tegyük 21.

Család és iskola, bp. 1961. október

MŰEMLÉKvédelem

Szabó = Sipos Tamás, grafikus 7 D4

Rajza. Repr.

Pályaválasztási tanácsadó

Gábor István: Fiatalok a pult mögött

25.l

Család és iskola, bp. 1961. október

MŰEMLÉKvédelem

Szabó-Sipos Tamás, grafikus M DK

Rajza. Repr

V. I.: Mozart-dalok — vasi tájszólásban 23.

Család és iskola, bp. 1962. április

Szabó - Sipos Tamás, grafikus M Dk

Rajza. Repr.

Christian Morgenstern = Eöry Attila: Nézd, én is — élek! 17.

Család és iskola, Bp. 1962. március

Kabó Lipos Tamás, [grafikus] MDG

Rajzfilm rendezésével is foglalkozik.

(2s): Gusztáv Kalandjai 2

ESTI HIRLAP, bp. 1965. máj. 7

Szabó Sipos Tamás, grafikus MDh

Homo faber c. műve sikerült rajzfilm.

Molnár S. Pál: Járt úton

8.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. máj. 17.

Szabó - Lipos Tamás, grafikus MDK

Rajza.

Repr.

Móricz Zsigmond: Bö... I... Cö... Sö...

11. l

Család és iskola, bp, 1962. september

Szabó Lipos Tamás, grafikus MDK

Rajza.

Repr.

Pásztor Gyula: Fenyőfa

12 – 13

CSALÁD és ISKOLA

, bp. 1964. december XV/12

Szabó Lipót Tamás, grafikus

MDk

Eredeti tehetség. Rajzokat, pasztell-képeket, szendéleteket állít ki.

Tamás István: Tárlat a stúdióban

8. l

NÉPSZABADSÁG Dp. 1962. máj. 24.

Szabó-Sipos Tamás, grafikus MDK

Rapa.

Repr.

Korokmay István: Nem unatkozna

23

Család és iskola, bp. 1963. jannár

Szabó Sipos Tamás M.D.K.

Bejött a csőbe

karikatura, repr.

Pest megyei Hirlap 1946. október 31. 5.1.

Szabó = Sipos Tamás, grafikus MDK

Rajza. Repr.

Győri D. Balázs: Vallomás

10. l

Család és iskola, bp. 1961. november

MŰEMLÉKvédelem

Szabó Sipos Tamás

Rajzfilm rendező és rajzoló az 1971. évi művészeti dijasok között a Balázs Béla-dij II. fokozatát kapta.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. ápr. 3.
XV. évf. 14. sz. 2. lap

Szabó Sipos Tamás

"Igy született a "Soma" cimmel ir a lap a müvész munkájáról.
"Soma" - "Magyarázom a jövőt" c. rajzfilmről szóló előzetes hiradást illusztrálta rajzsorozattal.
Repr.

Film Szinház Muzsika, Bp. 1970. aug. 29.
XIV. évf. 35. sz. 29. lap

Szalai Sipos Tamás
rajzfilmrendező

17 Balázs Béla díj második fokozatát
nyerte el.

Művészet, 1971. május - 43.oldal

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

FILMVILÁG
Budapest 15

Szabó Sipos Tamás

KOZT.
KERESZTURY DEZSŐ

1021

SZABÓ SIPOS TAMÁS

„Ha megengedik, majd
én" — mondja szerényen
dr. Agy, belép, és köz-
vetlen szavakkal, olykor
kedves humorral *meg-*
magyarázza. Ha megen-
gedik, majd én — talán
szavakba nem foglalta,
de megtette Szabó Sipos
Tamás, szerényen belé-

mányos gondolko-
ra, a tudatos világ-
mléletre, a társadalmi
lődés értő szolgálatá-
Az első „fejezettel"
egkapta a miskolci
esztivál fődíját, de ami
ennél sokkal több: *meg-*
nyerte a közvéleményt,
megnyerte nem csupán
magának, nem csupán
a filmjeinek, hanem a
jövőépítő, gondolkodó
cselekvésnek.

ZAY LÁSZLÓ

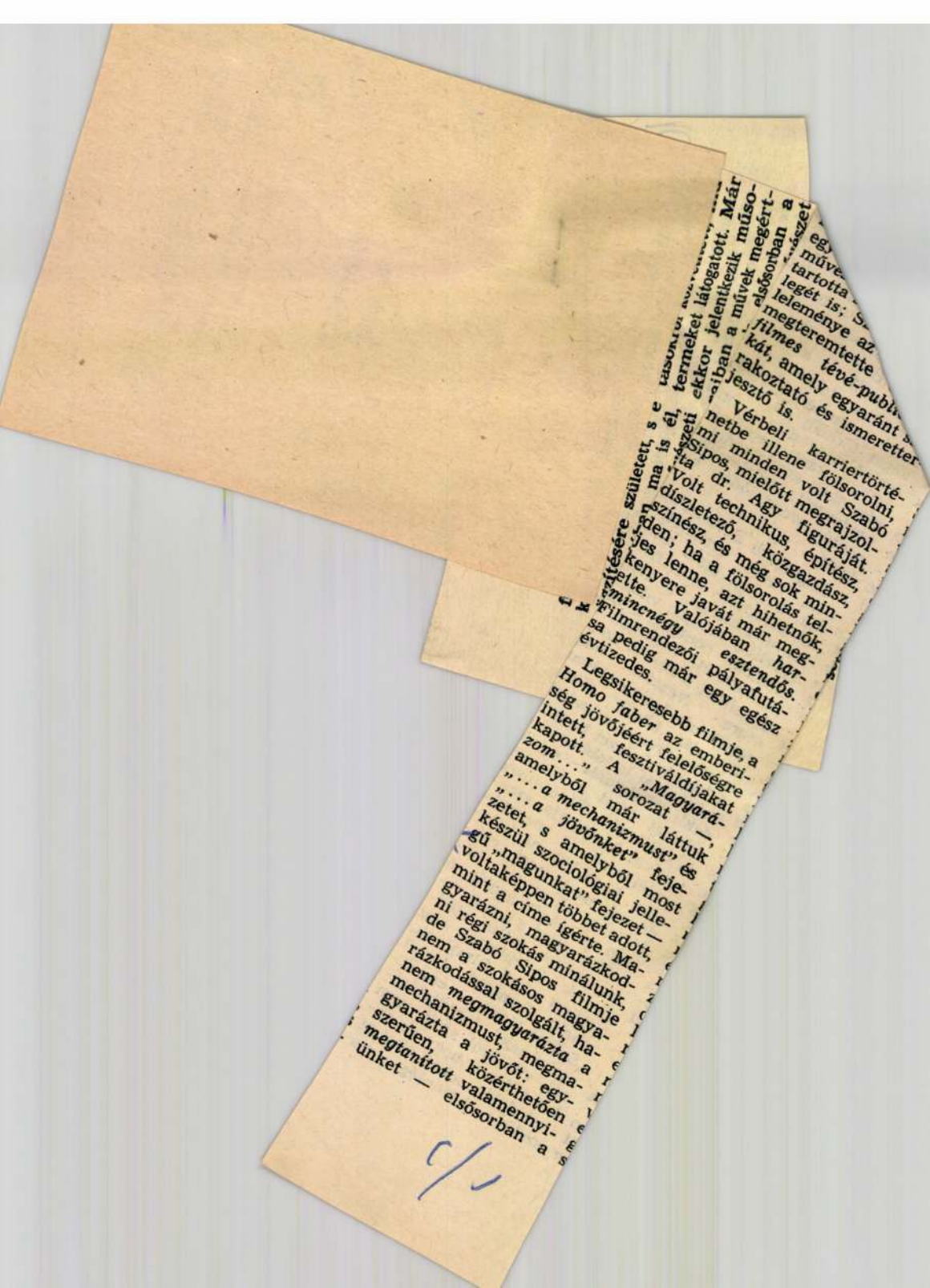

Szabó - Sipos Tamás, grafikus

MDk

Rajza.

Repr.

Kertész Erzsébet: Gyerekek, anyák, nagymamák ...
23.1
Család és iskola, Gy. 1962. június

Szabó-Lipos Tamás, grafikus

MDK

Rajzai.

Repr.

V. I.: Mozart-dalok — vasi tájszólásban

23. l

Család-s iskola, Bn. 1962. május

Szabó-Sipos Tamás, grafikus 17 Dk

Rajza.

Repr.

Április hajós: Erdei út 17. l.

Család és iskola, Bp. 1962. augusztus

M. D. K.

SZABÓ SIPOS Tamás

Részvétel a kiállitáson

Zay László: Egy kiállitás igéretei
Fiatalok a rajzfilm- mütermben
Magyar Nemzet 1962. junius 2. 4.]

Szabó Sipos Tamás [grafikus] orosz

A Homo fáber c. kisfilm
Készítője. Rajzfilmjét
megvették.

— : TÉVÉ előzetes

11

NÉPSZABADSÁG bp. 1966. jan. 29

Szabó-Sipos Tamás, grafikus

MDK

Rajza. Repr.

Radnóti Miklós: Mint érzevétlenül

20.1.

Család és iskola. Bn. 1964. Jelmár XV/2

MDK

Szabó Steiner Béla, festö

190. "Óbudai hajógyár." Olf.

Uj Szalon. Nagyitó Kiállitás. Bp.1934. ápr. Kat.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

TÜKÖR

1964 SZEP 2 2

1021

Szabó Sipos Tamás

CERUZAHEGYEZŐ

3 FIATAL KARIKATURISTA

MONOKINI

TANULÓ KERESZTESVITÉZ

OSZTÁLYON ALULI TEMETÉS

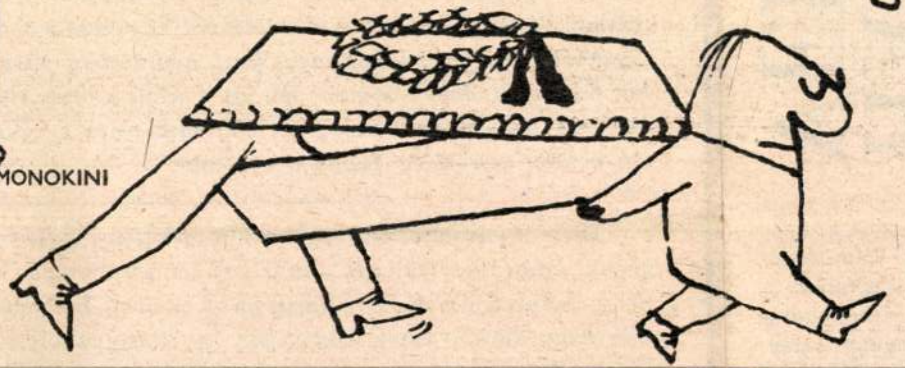

SZABÓ SIPOS TAMÁS

HAMLET VELENCÉBEN

A most befejeződött 25. Velencei Fesztivál fordulatot hozott a gombamódra elszaporodott és már-már farsangi piaccá torzuló film-seregszemlék történetében. Nem is csak abban, hogy *Chiarini* professzor, a fesztivál főnöke egyenesen hadvezéri eréllyel tartotta távol a bemutatótermektől az ügynökök, propagandisták, bevásárlók és a magukat sztárjelölteknek kikiáltó dévaj hölgyek lármás seregét. Chiarini célja ennél

Ostoros. 1964 szeptember. Sár
reke csak aláforog, meg horog, de nem indul, pedig a
res művész urat vissza kellene vinni Egerbe. A téesz udvarán a traktorok szétfröcskölik maguk körül a latyakot, a Zetorok lassan gördülnek hatalmas kerekeiken, és úgy zúgnak, hogy fejfájást kap tőle az ember. A mai napra háromszázhúsz statisztát hívtak a filmesek. Az ostorosi téesz tagjait. Ott szoronganak az udvaron; a rendezőség utasítását lesik, és ülnek, esznek, kiabálnak.

Fábri Zoltán filmet forgat *Sánta* Ferenc új könyvéből. A film címe azonos a regényével: *„Húsz óra”*.

Fábri lehúnyja a szemét és fáradtan dől hátra a karosszékben az egri szálloda halljában.

— *Kimerült vagyok. Látta a mai napomat. Azt kérdi, Sánta epikáját hogyan fordítom a film nyelvére? Többféle síkban ábrázolom az időt. Ugyanazokat az embereket különféle időben, különféle szemszögből figyelem, hogy a részletekből illeszkedjen össze az egész. Gyakorlatilag úgy oldom meg, hogy a múltban játszódó eseményeket borongós időben veszem fel, így a néző jobban eligazodik a képváltások között. Az időkeverést épp úgy, mint a váltakozó epizódokat a képi asszociáció foglalja egységbe.*

Ezzel a jelenettel kezdődik a film: sürgés-forgás a téesz udvarán, gépek, emberek, nyüzsgés. Akár egy hangyabolyban. Aztán képváltás — a felvételre másnap kerül sor — az öreg, bolondos gróf, a Sánta féle nagy körkép egyik szereplője, egy hangyaboly fölé hajol, s kiemel néhány hangyát a többi közül. Dobozba rakja őket. Aztán há

Szabó - Sipos Tamás, grafikus MDK

Rajza.

Repr.

Selmeczi László: Szivettek egy betétlapot 8.

Szabád és iskola, 1962. február

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Szabó Sipos Tamás

NÉPSZABADSÁG

1962 MÁJ 24

1021

TÁRLAT A STÚDIÓBAN

Filmgyárakban általában nem szoktak képzőművészeti kiállítást rendezni, de ha valami mégis erre indította a művészeket, bizonyára különleges oka van. Még akkor is, ha a képzőművészethez közeli filmművészeti ág munkatársai a „tettesek". A kiállítás, amelyről beszámolok, néhány héttel ezelőtt nyílt meg a *Pannónia Filmstúdióban*. A rajz- és bábosztály művészei — főleg fiataljai — állították ki munkáikat. Nem szabályszerű kiállítás ez; az előcsarnok, a lépcsőházak, a folyosók falain helyezték el a képeket; akit érdekelnek, nézzen oda.

Érdemes odanézni. Több mint száz képet állítottak ki, többségük érdekes, figyelemre méltó, tehetséges munka — egy-két kiváló is akad közöttük —; a műveknél azonban mégis többet mond első áttekintésre a szándék, a megnyilatkozás fiatalos szenvedélye, a szokatlan tárlat tiszta derűje.

Láthatók itt olajfestmények, akvarellek, színes tusrajzok, metszetek, tollrajzok. A néző sétál a zajos filmgyári folyosókon, a műtermekből ajtónyitáskor zeneszó, készülő szinkronszöveg hangja árad ki, s önkéntelenül is azt kérdezi: vajon mi indította arra a stúdiókban, rajzasztalok mellett dolgozó művészeket, hogy gondolataikat megpróbálják egyetlen „képre írva" is kifejezni?

Talán nem tévedek, ha így fogalmazom meg a választ: ezek a fiatal művészek többet látnak meg a mi korunkból, mint amennyit a filmekben elmondanak róla. (A rajzfilmnek, noha a rajzoló művészetének minden erényét és jó tulajdonságát befogadja, elsősorban mégis az író és a rendező elképzeléseihez, gondolataihoz kell igazodnia.) S többségükben képzőművészek, iparművészeti vagy képzőművészeti főiskolát végeztek; az ambíció is repíti őket.

Hadd mutassunk be néhány művet.

Az egyik legeredetibb tehetség *Szabó Sipos Tamás*. Rajzai, pasztellképei, csendéletei azt mutatják, hogy nyugtalanul, szinte képről képre újabb kifejezési lehetőségeket, színeket keresve igyekszik formát találni mondanivalójához; a mai élet jelenségeinek lényegét, értelmét kutatja. *Mata János* rajzai, metszetei rajzfilmeken csiszolódott olykor groteszk-szatirikus látású művészt mutatnak. *Nevető középkor* című sorozata talán az egyik legjobb munkája; humoros, érett, fantáziadús. *Szabó Szabolcs* gondosan megmunkált tanulmányai, erőteljes vonalai magas fokú rajztudást árulnak el. *Bodri Ferenc, Dlauchy Ferenc, Foky Ottó, Szoboszlay Péter, Nepp József, Marsovszky Emőke, Nagy Pál, Lengyel Zsolt* — minden egyes kiállító nevét nem tudjuk itt megemlíteni — művei között is több érdekes, színvonalas alkotás található.

A kiállítás tematikája rendkívül gazdag: portrék, tanulmányok, könyvillusztrációk, freskótervek, díszletképek láthatók; a kivitelezés technikája változatos és színes. Vannak gyenge munkák is, természetesen, mégsem ezek, hanem a jó művek jellemzik a Pannónia Filmstúdió fiatal művészeinek kiállítását, az izgalmas, gazdag kifejezőerejű, tartalmas mondanivalójú alkotások, *s a művészeknek az a törekvése, hogy mai életünk derűjét, harmóniáját, szépségét fejezzék ki*, lehetőleg korszerű, modern formanyelven.

A siker nyomán elhatározták, hogy ezentúl minden hónapban rendeznek kiállítást. Legközelebb *Macskássy Gyula* reklámgrafikáit mutatják be, azt követően *Pálffy György* és *Csermák Tibor* munkáit, majd ismét gyűjteményes kiállításra kerül sor. Hiszen nem kell hozzá más, mint az elkészült művek — és a stúdió üres falai.

Egyetlen jól sikerült, jókedvű, kellemes atmoszférájú kiállításból még nem lehet általános következtetéseket levonni. Előfordulhat, hogy elakad a lendület, kiapad a kedv, visszhang és nagyobb közönségsiker híján alábbhagy a vállalkozó szándék. Nem valószínű ugyan, de előfordulhat. Úgy érzem azonban, mégsem könnyelműség megkockáztatni azt a „jövendülést", hogy ez a tárlat — s a Pannónia Filmstúdió fiataljainak más önálló megnyilatkozása — képzőművészetünk egyik *szocialista alkotóközösségének* csírája lehet.

Tamás István

az a nagy buzgalom, mellyel Nagy András az ő „hű emberét" megfelelő állásba akarja juttatni. Nemrégiben már csinált is neki helyet, *Lázár lett a gondnok.* Nem mintha az, aki addig ellátta ezt a munkát, nem felelt volna meg. Csak hát Nagy András már túl van azon, hogy az állásokat elvek szerint töltse be. Ő már nem tud szabadulni a „személyes elkötelezettségektől".

A sérthetetlenség nimbuszában

Ragó Antal elvtárs, a Pest—Nógrád megyei igazgatóság vezetője is felháborodva nyilatkozott arról a magatartásról, melyet Nagy András a „Lázár-ügyben" tanúsított. Az igazgatóság vezetője ugyanis nem sajnálta a fáradságot, nem tekintette magát tévedhetetlennek és *kész volt még egyszer megvizsgálni a felsőbabádi ügyet.* Meggyőződött Ragó elvtárs arról is, hogy Szlovencsák Miklós áthelyezése *csak erősítette* azt a hangulatot Felsőbabádon, hogy „aki Nagy András ellen szól, az megjárja".

Nagy András viselt dolgait eléggé ismerték a Pest—Nógrád megyei igazgatóságon. Sokszor figyelmeztették is, és talán *túlságosan is bíztak benne,* hogy megjavul. Ezzel a túlzott bizalommal Nagy András rosszul sáfárkodott. A teljes igazság kedvéért, persze, azt is el kell ismerni, hogy Nagy András szívósan törekedett újabb és újabb eredmények elérésére. Ez a törekvése azonban — az említett hibák miatt — nem hozott igazi gyümölcsöket. Hibái rossz utakra vitték. *A figyelmeztetése-*

befolyású patrónust nen

Arról azonban megg hogy voltak ivócimborá tudom, hogy néha a Pes megyei igazgatóság hiva kát végző revizorai se ve a felsőbabádi bort. Sok megyei szerv, a járási megyei tanács, a MEDOSZ megyei bizottsága, a járási pártbizottság és annak munkatársai rendszeresen vásároltak itt rendezvényekre, disznótorra, névnapra 12,50 forintos áron olyan bort, mely az üzletben literenként 20—22 forintért kapható. Sajnos, ezek a „borkapcsolatok" is a Nagy András igazgató „sérthetetlenségéről" szóló nimbuszt táplálták. És maga Nagy András is szívesen tetszelgett ebben a pózban. Így azután nem csoda, ha ez az igen elgondolkoztató, képletes mondás járta Felsőbabádon: *„A pince kulcsa az igazgatónál van."*

Hozzá tartozik még, az ügyhöz az is, hogy Kovács Károlyt, a Pest—Nógrád megyei igazgatóság személyzeti előadóját szintén látták már a Felsőbabádi Állami Gazdaság pincéjében mulatni Nagy Andrással. Ezért nem lepődtem meg, hogy Kovács Károly *feltűnően mentegette* Nagy Andrást, viszont Szlovencsák Miklóst, aki szólt a hibák ellen, nem átallotta előttem „a reakció beépített emberének" nevezni.

Végül is győz az igazság

Ma Felsőbabádon feszült és nehéz a helyzet. Sokan várakozó álláspontot vannak, de egyre többen érzik, hogy ez így nem mehet tovább. Nagy Andrásnak nincs igazi tekintélye. Többen a bosszú-

gazdaságban dolgozó szakemberek bíznak a pártban, ezért is fordultak panaszukkal a párt központi lapjához. A gazdaságban dolgozó kommunisták aktívabb munkája, a kommunista és a párton kívüli szakemberek összefogása és valamennyi dolgozó jó szándékú erőfeszítése elengedhetetlenül szükséges azonban ahhoz, hogy Felsőbabádon *az idei és a következő esztendők egyaránt nyugodtabbak és sikeresebbek legyenek.*

Úgy érzem, nem volna teljes és őszinte a kép, ha nem szólnék végül még a felsőbabádi ügy egyik igen fontos kísérő jelenségéről. Akadtak olyan emberek, akik bár elismerték mindezeket a súlyos hibákat, mégis azt tanácsolták, hogy ne írjak a felsőbabádi kavarodásról, hiszen ha mindez nyilvánosságra kerül, az árt pártunk tekintélyének.

Szerintem rossz tanácsok az ilyen tanácsok. A párt tekintélyének, az iránta megnyilvánuló bizalomnak kétségtelenül sokat árthatnak az olyan hibák, melyek Felsőbabádon is bekövetkeztek, *de ennél sokkal, de sokkal súlyosabb károkat okozna az, ha bármiféle meggondolásból elkennénk, mentegetnénk ezeket a hibákat, visszásságokat. Erre az útra nem térhetünk. A mi pártunk számára a dolgozó tömegek bizalmánál nincs drágább kincs.*

Tóth Benedek

Szabó-Steiner Béla

festő

— **Eltünt egy festőművész.** A főkapitányság eltünési osztályán bejelentették, hogy Szabó-Steiner Béla festőművész, aki édesanyjával és feleségével az Elemér-utca 13. számu házban lakik, még január elején Brüsszelbe utazott egy kiállitás megrendezésére. Március 8-án Szabó-Steiner vonatra ült, hogy hazautazzék, ide azonban nem érkezett meg. Tekintettel arra, hogy azóta semmi hir nem érkezett felőle, attól tartanak, hogy a festőművésszel valami baj történt. A bejelentés alapján a főkapitányság megindította a nyomozást a festőművész felkutatására.

Újság 1938 marc. 27.

AZ EST KÖ

BUDAPEST, VII. E
Telef
SZEGED, K

E heti

Aristoteles Metafizikája, 410 ol
Bergson: Teremtő fejlődés, 336 o
Bucsányi: Az érelmeszesedés term
Dékány: A társadalomfilozófia al
Géraldy: Szerelem. Aforizmák, di
Heinrich: A német irodalom törté
(Több nem jelent
Erich Kästner: Lirai házipatika,
Keyserling: Könyv a házasságról
A XX század házasé
Kugel: Módszeres angol nyelvtan,
Laub L.: A tuberkolózis és ellene
Latin nyelvtan a kiejtés pontos
Lengyel nyelvtan a kiejtés pontos
Leibnitz: Ujabb vizsgálódások az

MDK

Szabó Steiner Béla, festö.

Ujpesti kikötö. Of.

Óbudai hajógyárnál. "

Az Uj Szalon Szent István-i kiállitása. 1931. ms.

Katal.

Szabó-Steiner Béla
festő

A brüsszeli gyorsvonatról eltűnt Szabó-Steiner Béla festőművész

— Az Est tudósítójától —

A főkapitányságon ma délelőtt bejelentették *Szabó-Steiner* Béla festőművész eltűnését. A festőművész az Elemér ucca 13. számú házban lakott feleségével és édesanyjával. Január elején *Brüsszelbe utazott, ahol képeiből gyüjteményes kiállítást rendeztek.*

Kiállításának olyan sikere volt, hogy a kiállítást rendező belga képzőművészeti társaság *újabb kiállítás megtartására* kérte fel a fiatal magyar festőművészt. Szabó-Steiner Béla elhatározta, hogy *visszatér Budapestre,* hogy második belga kiállításának anyagát összeszedje. Március 8-án *vonatra ült Brüsszelben — és azóta semmi hír róla. Drezdában látták utoljára a gyorsvonaton.*

Tekintettel arra, hogy már két hét elmúlt eltűnése óta, a rendőrségen attól tartanak, hogy Szabó-Steiner Bélával valami baj történt.

Az Est, 1938 márc. 27.

A KAZÁR-FÉLE N

HASZNÁLATA

CSEREPES NÖVÉNYEK ÉS ERKÉLY-LÁDÁK.

A növények elültetése, vagy átültetésénél KAZÁR-féle **NÖVÉNYTÁPSÓ-t** keverünk. Tiz nap növénynek 1 adag (1 lesimitott kávéskanálnyi) KAZÁ néhány pillanat alatt kevés üledék képzése mellett ellenére esetleg összetapad, az annak értékéből n **OLDAT-ot** nem szabad hosszabb ideig a napon t a növényeket 4 naponként öntözzük, nem feled öntözésről sem. Az oldattal a levélzetet ne ér gyökeréhez a földre.

Ha gyengébb növényzetet akarunk rövid idő nyeinket hosszabb időn át állandóan KAZÁR-féle hó második felétől **augusztus** hó végéig történ száradni se hagyjuk őket.

Pálmák, cyclamen, kaktusz, myrtus, vagyis tehát ezeket csak félerős oldattal hetenként öntöz

GYÜMÖLCSFÁK ÉS BOKROK.

Gyümölcsfáknál egy fiatal magastörzsü va **SÓ-t** számitunk. Idősebb magastörzsü gysmölcsf évenként. Legjobb tavasszal. Ezenkivül hasznos, kot vagy Superphosphatot, valamint 6—8 kg. szé elosztva. **Gyümölcsbokroknak** 100 □-m.-ként 3- Nagyobb felét **februárban** vagy **márciusba**

PÁZSITFŰ. Sürü, mindig zöld pompás pázsitszőny 2½—4 kg. KAZÁR TÁPSÓ-t kap. Az egyik fel **juliusban** felülszórás vagy oldat alakjában adj

---

KAZÁR-SCHE PFLA

Steve Szabó,

Tisztelet a szülőföldnek.
Külföldön élő magyar származású művészek
II. kiállítása.
1982. dec. 17. – 1983. jan. 30.
Majd háromszáz művész vesz részt a kiállításon:
a kint született másodgeneráció alkotói, mint
Rodolp Herve, Steve Szabó, Vasco Szinetár.

Műcsarnok, Hősök tere.

Műcsarnok és Kamaratermei, 1982. december.

MDK

Szabó Szabolcs

a magyar rajzfilm-kollektíva álgárdájának tagja. (A cikk a kollektíva több munkáját megemlíti.)

Radó Istvánné: Mickey-egér és utódai.

Világ Ifjúsága, Bp. 1958. 4. sz. 15. l.

Szabó Szabolcs, grafikus Bok

A Két bors ökrösike c. Könyv
egyik rajzolója.

Vekerdy Tamás: Könyvekről 13. l

Család és iskola, Bp. 1960. május XI/5.

M. D. K.

Szabó Szabolcs

Az „Aktuális" c. rovat rövid közlemény-ben ad hírt arról, hogy a művész kicsinyek részére készített rajzfilmet a „A Róka és a a holló" c. Aesopus meséből.

Film Szinház Muzsika. Bp. 1964. juni. 26. VIII. évf. 26. sz. 20. lap.

M.D.K.

Szabó Szabolcs

A Macskássy Gyula rendezésében filmre vett Aesopus mese: "Az egér és az oroszlán" c. film figuráit tervezte.
Két rajz-repr.:

Az oroszlán, "aki" oltalmába veszi a kis egeret,

A "legkeselyübb keselyü" c. rajzok.

/ilosvay/: Az egér és az oroszlán c.
Szinház és Mozi. Bp. 1956. aug. 18. IX. évf.
33. sz. 13. l.

M. D. K

SZABÓ Szabolcs

Öcsi és a varázsló rajzfilm

Zay László: Egy kiállitás igéretei
Fiatalok a rajzfilm-mütermben

Magyar Nemzet 1962. junuis 2. 4.1.

Szabó Szabolcs, grafikus MDk

Színvonalas alkotásokkal szerepel.

Tamás István: Tárlat a stúdióban 8.1

NÉPSZABADSÁG Dn. 1962. máj. 24.

MDK

Szabó Szabolcs

Szellemes rajztoll müvész elkészitette az "egér és az oroszlán" c. munkáját

mélt.

Esti Hírlap 59.szám 1957. márc 12 2 old.

Szabó Szabolcs M.D.K.

Rajzfilm a Róka és a holló c. Aesopus-meséből

Napló

Magyar Nemzet 1963. november 28. 7.1.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Szabó Sipos Tamás

MAGYAR NEMZET

1982. JÚN. 2

Egy kiállítás ígéretei

1021

Fiatalok a rajzfilm-műteremben

Százegynéhány képet állítottak ki két héten át a Pannónia Filmstúdió épületének csarnokában és folyosóin; mind fiatal rajzolóművész munkája. Kezük vonása látható rajzfilmjeinkben is, a tervező és a rendező elképzeléseit ők váltják valóra, ők rajzolják a háttereket és a mozgásokat. Nem névtelenek, hiszen a munkatársak között a címfelirat őket is megemlíti, de mégis azok, mert a rajzfilm nem az ő művük, bár manuálisan talán többet dolgoznak rajta, mint a tervező és a rendező.

Ezek a fiatal rajzművészek — *Szabó Sipos* Tamás, *Foky* Ottó, *Dlauchy* Ferenc, *Lengyel* Zsolt, *Bodri* Ferenc, *Mata* János, *Gattyán* György, *Szoboszlai* Péter és mások — állították ki legjobbnak tartott műveiket. Fiatal erő vibrál a képeken, *derű és optimizmus:* ezek a fiatalok leginkább *mai életünk* kisebb-nagyobb részleteit, jelenségeit próbálják ábrázolni. Egyik-másik *szép, érett munka.*

A kis kiállítás körül élénk, alapos *viták törtek fel,* a folyosón sebbel-lobbal sietők megálltak egy pillanatra és véleményt formáltak, majd gyakran vitatkoztak egy-egy kép előtt és így ez a kis, stúdión belüli képzőművészeti vita további izgalmas felismeréseket is ígért. Elhatározták hát, hogy évente egyszer-kétszer gyűjteményesen bemutatják új műveiket, közben-közben pedig a stúdió már ismertebb művészei — *Macskássy* Gyula, *Csermák* Tibor, *Pálffy* György — állítják ki munkáikat. De elhatározták azt is, hogy a *társlatokat még szorosabban összekapcsolják a művészeti vitákkal.* Már a most véget ért kiállítást is, de majd a későbbieket is megvitatják, egy-egy meghívott műtörténész vezetésével.

A rajzfilmművészet kollektív műalkotás, talán sokkal inkább, mint bármelyik testvére. Művelői most *a baráti segítség, a közös művészi felelősségvállalás új lehetőségeire találtak.* S erre szükség is van. A Pannónia Filmstúdió rajz- és bábfilm műtermeiben *megsokszorozódik a munka.* Évekkel ezelőtt már annak is örültek, ha kettő helyett három film készülhetett egy évben. Idén, terv szerint *tizennégy rajz- és bábjátékfilm készül* itt, közülük hetet láthatunk majd a mozik műsorában, másik hetet megrendelésre csinálnak.

Filmművészetünknek ez az ága *világviszonylatban is az élvonalban halad.* Rajz- és bábfilmművészeink rövid idő alatt számos kimagasló eredményt értek el: mostanáig alig készült olyan filmjük, amely valamilyen *nemzetközi oklevelet vagy fesztiváldíjat* ne nyert volna, némelyik még *többet* is. Amikor Walt *Disney* naturalista rajzfilmjeinek korszaka véget ért, világszerte lázas keresés kezdődött: *merre haladjon tovább* ez az értékes filmműfaj? Ebben az időszakban *a magyar rajzfilm tematikailag és formailag is az úttörők élvonalába tört.* Filmeseink témáról-témára ugorva mind korszerűbb és aktuálisabb mondanivalót fejeztek ki, *erősödött alkotásaik szocialista és humanista mondanivalójának ereje,* tartalmuk az egész emberiséghez szólt. Formailag is új utakat kerestek, sőt találtak: az absztrahálás, a stilizálás egészséges módszereit kísérletezték ki és alkalmazták közérthetően, hatásosan.

Vajon folytatódik-e ez a fejlődés? Most talán egy pillanatnyi megtorpanáshoz érkeztünk, az erőgyűjtés és a kísérletezés rövid lélegzetvételt kívánt. Az új filmek jobbára készülőben vannak, ha némelyik végső stádiumában tart is. Csermák Tibor — a Velencében tavaly elsőként díjazott *Pirospettyes labda* alkotója — bájos gyermekfilmet készít *Mackókaland* címmel. A *Peti*-sorozatot — amelynek első, modern meséjét sem játszották még a mozik —, most a fiatal *Nagy* Pál folytatja, ezúttal *a roller* lesz Peti filmbeli partnere. *Szabó* Szabolcs ugyancsak gyermekfilmen dolgozik, *Öcsi és a varázsló* címmel. *Várnai* György és *Somogyi* Pál egy *Aesopus mese* apropójára tervez modern tanmesét a hajbókolókról. *Nepp* József folytatja a *Szenvedélyben* megkezdett kisember-történeteket, ezúttal az állhatatlanságot állítja pellengérre. *Imre* István egy különösen érdekes filmet készített. *Ránki* György zenéjére megeleveníti *Derkovits Dózsa-metszeteit* 1514 címmel; csak az eredeti képeket látjuk, a zenéhez alkalmazkodó ritmusban, változó távolságból, irányból és képkivágásban. Ugyancsak Imre István készített játékos bábfilmet egy *Móra*-meséből, a címe: *Sosemvolt király bánata.* Végül — de nem utolsó sorban — említjük meg, hogy a világsikerű *Párbaj* alkotói, Macskássy Gyula és Várnai György *a szám történetét* ábrázoló filmen dolgoznak — *az UNESCO megbízásából.* Ez a megrendelés megtisztelő, az Egyesült Nemzetek kulturális szervezete csak a legjobb művészeket szokta felkérni, hogy készítsenek filmet számára.

Zay László

Auer Ferenc
Györgyné r
Gyula művez
akit »*tisztel*
nevezett ki a
te két kiszest
gádtagok sorá
kott együttes: *Grisler* Irént és *Somogyi* Erzsit.

A két fiatal is szorgalmas, így a brigád azóta is tartja a régi szintet, pedig a két új brigádtársnak még segíteni kell egyben-másban. Tatainénak nagy gyakorlata van ebben, hiszen odahaza két nagylány édesanyja. *A brigádnapló sok mindenről beszél.* Lapjai között találjuk *a Kállai Éva Gyermekotthon* vezetőjének köszönőlevelét is, a kis C. Béla felkarolásáért. Jakobinénak az otthonában nincs gyerekzsivaj, ő vállalkozott rá, hogy *a nyolcéves kisfiút ünnepeken vendégül látja és megörvendezteti a brigád ajándékaival.* Milyen boldog ilyenkor Béluska és milyen büszke, hogy őt is »*hazaviszik*«. Pedig vér szerinti anyja is van, de az nem törődik a kedves arcú, szeretetre vágyó kisfiúval, a brigád gyerekével.

Verseny a szocialista műszakért

Miről nevezetes még az üzemben a Vörös Csillag brigád?

Arról, hogy három hónappal ezelőtt az első emeleti kötőde Sándor műszakjában bevezette a *becsület-büfét.* Kis szekrényben, nyitott ajtóval ott találják az üzemrész dolgozói az édességet, üdítő italt, cigarettát, a brigád tagjai pedig *fillérre pontosan az ellenértékét.* Jó nevelőeszköznek bizonyult a becsület-büfé, amit azóta már a láncolóműhely is bevezetett.

Az együtt élvezett színházi előadásoknak, filmeknek már se szeri, se száma.

Színes meseműsor gyermekeknek

Bemutató: június 7

a Déli pályaudva

Január első napjaiban láttak hozzá a Déli pályaudvar átépítéséhez. A tervek láttán még nagyon sok szakember is azt hangoztatta, hogy a munkálatok legalább egy esztendőt vesznek igénybe. Kétségtelen, igen nagy feladatra vállalkoztak a MÁV építési főnökségek, amikor megígérték, hogy — valóban rekordidő alatt — fél éven belül átépítik, korszerűsítik a Déli pályaudvart. Olyan állomásépületet »varázsolnak« a Magyar Jakobinusok tere fölé, amely egyben Buda díszére is válik.

Összpontosították az erőket, sokfajta munkagépet irányí-

A magyar erd
nagy eredm

Hans Schönbach aka

Hans *Schönbach* német akadémikus, neves erdészeti kutató, a Magyar Tudományos Akadémia elnökségének meghívására több napot töltött az országban és ez idő alatt alkalma volt megismerkedni a hazai *erdészeti kutatásokkal.*

— Általános tapasztalatom — mondotta nekünk Schönbach professzor —, hogy Magyarországon a fatermelés céljára a természeti adottságok kedvezőbbek, mint nálunk: *gazdagabb a talaj, több a meleg.* A jó termőhelyi adottságok lehetővé teszik *kitűnő állományok* felnevelését. Ezek közül a Magyarországon a legutóbbi évtizedekben betelepített Douglas-fenyő, továbbá a vörösfenyő és rezgőnyár erdők jelentettek számomra különösebb élményt. *Ezek az állományok csaknem annyi fatömeget adnak, mint természetes előfordulási helyeiken, vagy ott, ahol legkedvezőbbek tenyészetükhöz a természeti adottságok.* Megállapíthattam azt is, hogy a magyar erdészet termelési módszerei igen változatosak, jól alkalmazkodnak a termőhelyi adottságokhoz és *nagy eredményeket ígérnek.*

— Magyarországi tapasztalatai alapján látja-e lehetőségét e téren is a nemzetközi együttműködésnek — kérdeztük Schönbach professzortól.

— Sok lehetőség nyílik erre. Mi különböző vizsgálati módszereket bocsáthatunk a magyar erdészeti tudományos kutatók rendelkezésére. A magtermelés számára kiváló természeti adottságokkal rendelkező *Magyarország pedig*

SZABÓ SZABOLCS

Dizseri: Kockáról kockára, a magyar animáció krónikája 1948–1998

18.0.

monument itself has been reformulated in its function as a
rial, forced to confront its own limitations as a contemporary aes-
thetic response to the past. In this contrary approach to the mon-
ument, I try to show what monuments do by what they cannot do.
I examine how the need for a unified vision of the past as found in
the traditional monument necessarily collides with the modern
conviction that neither the past nor its meanings are ever just one
thing.

• • •

Like other cultural and aesthetic forms in Europe and America,
the monument—in both idea and practice—has undergone a radi-
ical transformation in the modern era. As intersection between
public art and political memory, the monument has necessarily
reflected the aesthetic and political revolutions, as well as the
wider crises of representation, following all of this century's ma-
jor upheavals—including both world wars, the Vietnam War, and
the rise and fall of communist regimes in the former Soviet Union
and its Eastern European satellites. In every case, the monument
reflects both its sociohistorical and aesthetic contexts: artists
working in eras of cubism, expressionism, socialist realism, and

21. SZABÓ SZABOLCS

rajzfilmrendező

Jászjákóhalmán született 1927. június 2-án. Az Iparművészeti Főiskola grafikaszakán végzett, majd 1952-től kifestő, rajzoló a Filmhiradónál és a Dokumentumfilmgyárnál. 1958-tól tervező, 1964-től rendező, 1988-tól nyugdíjas. Meghívásra ausztráliai gyermekstudiókban is tervezett. 100 rajzfilmet készített, leghíresebb a 39 részes Vízipók-csodapók tévé-sorozata, melynek grafikai tervezője és két társsal vezető rendezője. 1986-ban Balázs Béla-díjat kapott. A honismereti szakkör vendége volt.

Fodor István: Jászjákóhalma kis életrajzi lexikona. Jászberény 1996, 12-13

művelésére rendeltetett szervezetét a szerzetes
írásbeli műveltség és a művészet legelső műhely
be Magyarországon is. A 14–15. században a 1
13. században elterjedt kolduló rendek és a
legfontosabb formáit. Szerepük, a kultúrához é
reguláinak, szokásainak, alapítójuk szándékai
meglehetős pontossággal tükrözte.

A RÉGEBBI SZERZETESRENDEK

A nem centralizált rendek a 14–15. században
ténynek felelt meg, hogy a leghosszabb hagyo
minden kolostoruk évszázados épület volt; új a
ritkán kezdtek. A legjelentősebbek emeltek új
(398) egyikének eredménye a 14–15. századi *garamsz*
vele egykorú és hasonló stílusú épület a *leles*
felépített temploma. A kevésbé jó állapotbar
*kolozsmonostor*i vagy a *pécsváradi* bencés apát
sor átépítésre, módosításra, helyreállításra. A
számíthatott a stílusában régies, olykor kij

Szabó Kiláid, gyermekrajzoló

L: Fekete Tamás

– „Tarka lepke, kis mese"

Népszabadság 1981 aug. 14. 8.

KEDVES MESEMONDÓ FELNŐTTEK!

Biztosan érezték már azt a különös, megindító érzést, hogy amikor hangosan mondanak egy szép szöveget – mondjuk egy igazán jó mesét –, s valóban teljes lélekkel figyelnek, a szöveg, azzal, hogy *hangzik*, hogy *kimondódik*, szinte megnemesíti az embert. Emelkedetté teszi; mintha egyszeriben jobbá lennénk csupán azáltal, hogy nemcsak magunkban olvassuk, hanem kimondjuk a szavakat. Ezért is jó mesélni.

Andersennek a legtöbb története ilyen *jobbító* mese. Pedig a gyufaárus kislány éjszakája sem azzal a felhőtlen happy end-del végződik, amelyhez a mostani olcsó sztorik próbálják szoktatni a gyerekeinket. (Meg – valljuk be – minket is; nem eredménytelenül.) Talán nem véletlen, hogy az emelkedett történetek, a katartikus mesék mind mélyen érintik az emberi-gyermeki elesettséget és kiszolgáltatottságot. S ha innen rajtolunk, tudjuk, merre tartsunk.

A karácsony örömében, az ünnep nyugalmában fogadják és olvassák szeretettel a gyufaárus kislány történetét. Olvassák fel gyertyafénynél, családi körben. Jó karácsonyt kívánok.

Heinrich Heine
A HÁROMKIRÁLYOK NAPKELETRŐL

A háromkirályok napkeletről
bezörgettek minden házba:
„Melyik a betlehemi út,
Te kedves fiú, te leányka?"

De nem tudta ifjú és nem tudta
vén,
és tovább ballagtak hárman;
egy csillagocskát követtek ők
mely tündöklött kedves-vidáman.

És József háza fölött megállt.
Ott bementek, meghajoltak:
a kis borjú rítt, a gyermek sírt,
s a háromkirályok danoltak.

Fazekas Anna fordítása

MARC CHAGALL ŐKÖRÜLÖTTE CÍMŰ KÉPE

HANS CHRISTIAN ANDERSEN

A gyufaárus kislány

Szörnyű hideg volt, havazott, és lassan besötétedett. Szilveszter estéje volt.

A hideg, sötét estén egy szegény kislány ment az utcán, hajadonfőtt, kesztyű nélkül. Mikor eljött hazulról, húzott ugyan cipőt, de az sem sokat ért: túl nagy volt, eddig édesanyja viselte. Az utcán két kocsi robogott szédítő sebesen, s a kislány gyorsan félreszaladt az útból, és szaladás közben mindkét cipőjét elveszítette. Egyiket nem is találta meg; a másikat fölszedte egy kisfiú, és elfutott vele. Még visszakiáltotta, hogy ha gyereke volna, fölhasználhatná bölcsőnek a cipőt.

Így hát mezítláb ment tovább a kislány; lábát kékre-zöldre csípte a hideg. Egy ócska kötényben egy csomó kénes gyufát vitt, még a kezébe is jutott belőle. De egész nap senki sem vásárolt tőle, senki sem szánta meg egy krajcárral sem. Éhesen, fagyoskodva, gyámoltalanul szaladgált szegény.

Hosszú, szőke haját belepték a hópelyhek, de észre sem vette. Minden ablak fénylett, libapecsenye illata szállt az utcán; szilvesztereste volt, ez jutott eszébe neki is.

Leguggolt egy bemélyedésben, két ház között; az egyik ugyanis lenyúlt az utca széléig, a másik hátrább épült. Lábacskáját maga alá húzta, de így is fázott. Nem tudott eladni egy szál gyufát sem, nem keresett egy garast sem, apja meg fogja verni. És otthon is hideg van. A háznak nincs mennyezete, a tető résein befütyül a szél, pedig a nagyobb hasadásokat betömték szalmával, meg ronggyal.

Keze meggémberedett a hidegtől. Be jó lenne meggyújtani egy szál gyufát itt a falon, hogy megmelegítse egy kissé az ujjait. Ki is húzott egyet a nyalábból és meggyújtotta: hogy szikrázott, hogy égett! Lobogott a kis, fényes láng, melegített; olyan volt, mint egy apró lámpás. Csodálatos lámpás volt. A kislány úgy érezte, mintha egy nagy sárgaréz pántos vaskályha előtt ülne. Milyen szépen lobog benne a tűz, milyen jó meleget áraszt!

Lábát is kinyújtotta, hogy megmelegítse – de ekkor ellobbant a láng, eltűnt a kályha, nem maradt semmi, csak a gyufaszál üszkös csonkja a kezében.

Másikat gyújtott: lobogott, világított az is, és ahol fénye a falra esett, a fal áttetszővé vált, mint egy fátyol. Be lehetett látni a szobába: az asztalon fehér abrosz volt és drága porcelántányérok, s középen illatozott az almával és aszalt szilvával megtöltött, sült liba. És csodák csodájára, a liba, késsel-villával a hátában, kiugrott a tálból, s a padlón odaszökdécselt a szegény kislányhoz. De ekkor kialudt a gyufa, és nem látszott semmi, csak a vastag, hideg fal.

Még egy gyufát gyújtott. Most egyszeriben ott találta magát egy gyönyörű karácsonyfa alatt. Ez a fa még nagyobb és még díszesebb volt annál, amelyet karácsony estéjén látott a gazdag kereskedőnél az üveges ajtón keresztül. A zöld ágakon ezernyi gyertya égett, s a fa alatt tarka képeskönyvek voltak, mint a kirakatban. Feléjük nyújtotta a kezét – de a gyufa kilobbant. Karácsonyi énekek szállottak a magasba, s csillagokká váltak az égbolton. Egyikük lehullott, és hosszú, tüzes csíkot húzott maga után.

– Meghalt valaki – gondolta a kislány. Nagyanyó ugyanis azt mondta volt neki, hogy ha lehull egy csillag, meghal egy ember. Nagyanyó volt az egyedüli, aki jó volt hozzá, de már ő is meghalt.

Még egy szál gyufát húzott végig a falon, s a láng fényében megjelent nagyanyó: csillogón, világlón, szelíden, mintha élne.

– Nagyanyó! – kiáltott föl a kislány. – Nagyanyó! Vigyél magaddal! Tudom, hogy el fogsz tűnni, ha kialszik a gyufa, eltűnsz, mint a meleg kályha, mint a pompás libapecsenye, mint a magas, díszes karácsonyfa! – És sebbel-lobbal meggyújtotta a megmaradt gyufákat, hogy itt tartsa nagyanyót. És lobogtak a gyufaszálak, és olyan fényt árasztottak, hogy világosabb lett, mint nappal. És nagyon szép volt, ragyogó szép, mint soha még. Karjába vette a kislányt, s a nagy világosságban felröpült vele a magasba, ahol nincs hideg, nincs éhség, nincs félelem, csak öröm.

A fagyos reggel ott találta a kislányt a fal mellett: piros orcával, mosolygó ajakkal feküdt, s körülötte elszenesedett gyufaszálak hevertek.

– Melegedni akart szegény – mondták az emberek. És nem tudták, hogy milyen szépeket látott és milyen fénylő világosságba vitte őt a nagyanyó újesztendő hajnalán.

Szilágyi Domokos fordítása

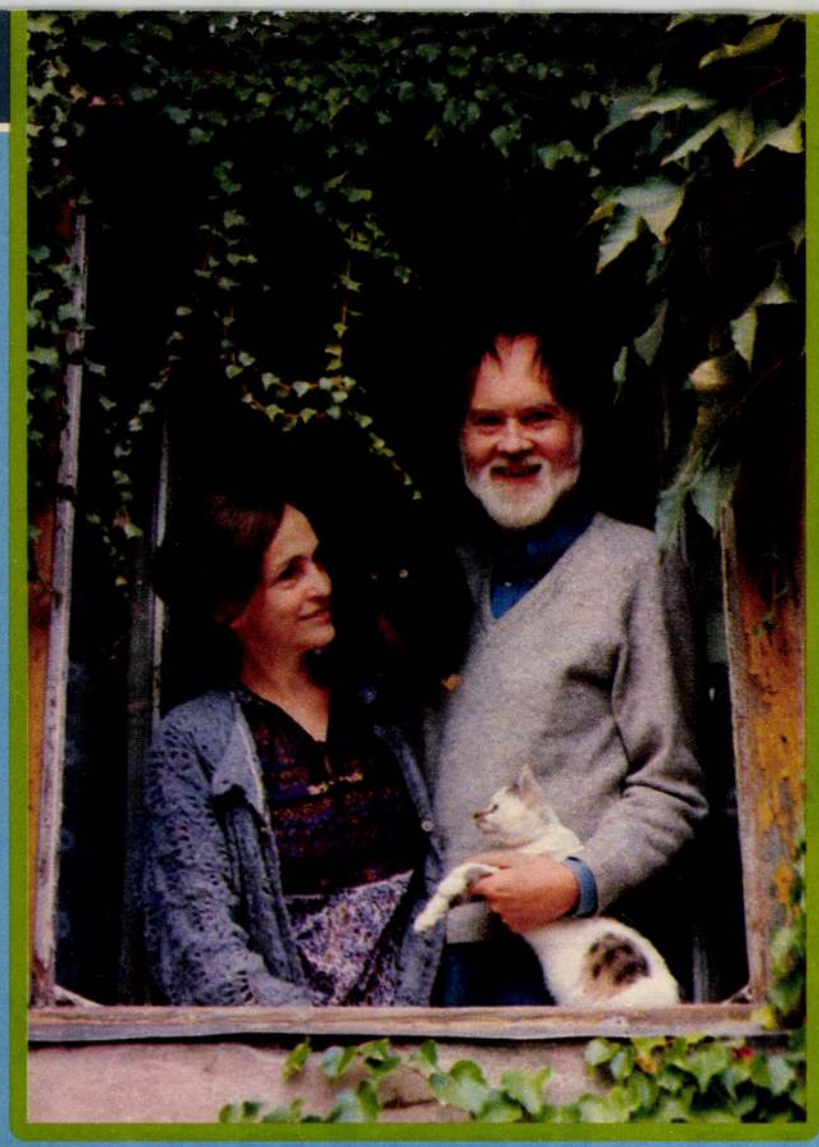

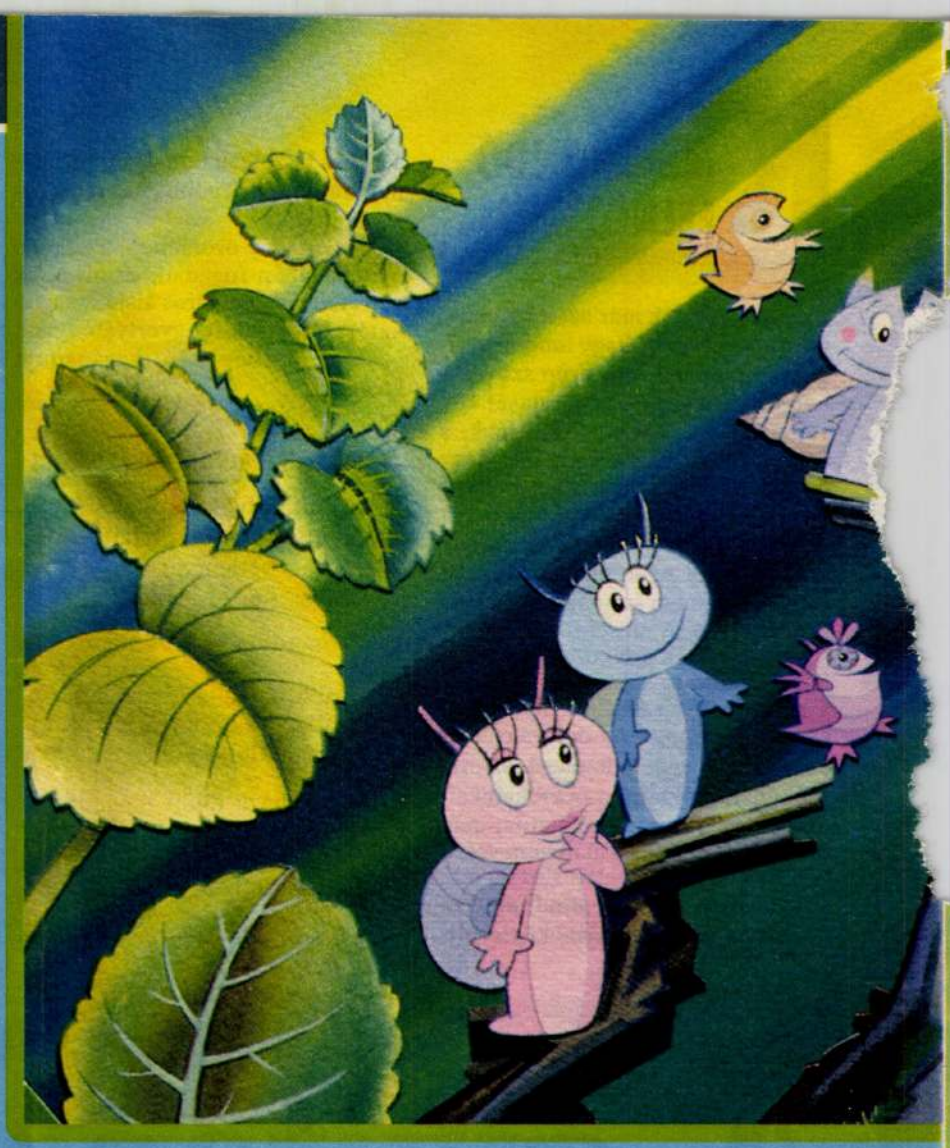

PONT EGY PÓK?!

Eddig, azt hiszem, rosszul tudtad. A Mese nem a négyszögletű kerek erdőben kezdődik. Az Óperenciához sincs köze. A XI. kerületben azért lehet, hogy megtalálod. Vigyázz, nem lesz könnyű dolgod! A mesebeli házikót magas sövény keretezi. Ha kiálltad a próbát, furfangos voltál és elég talpraesett, lám, el is nyered méltó jutalmad: a zegzugos ösvény egyenesen a házhoz vezet. Itt él egymással békés barátságban egy bájos bernáthegyi, néhány kósza kandúr és tengernyi elvarázsolt aranyhalacska – akváriumnak áldozva. Meglehet, van még ilyen kert. Házikó is talán. A Mese mégis jól érzi itt magát. Még ha az utcán járó-kelő gyanútlan járókelők erről mit sem sejtenek. Jó lenne odakiáltani nekik: Hölgyeim és Uraim! Itt lakik a Vízipók papája!

„Hobbi: állatok, virágok." Így lehet két szóval elintézni a fenti mikrokozmoszt. Lexikonra alkalmazta Szabó Szabolcs. A magyar „Ki kicsodá"-ban mindenki azt ír a neve mellé, amit fontosnak tart. Neonhalak, tulipánok, bernáthegyi és egy mosolygós, nádszálkisasszony felesség. Így néz ki Szabó Szabolcs hátországa?

– Vidéken nőttem fel, a debreceni Nagyerdő töltötte be a gyermekkoromat. Rengeteget játszottunk a szabadban, és én nagyon jól éreztem magam az erdők, rétek, nádasok világában. Nagyokat játszottunk, és közben sok mindent megtanultunk vagy inkább megéreztünk. Megismertük a természetet.

– *Talán innen jött az ötlet: ebből a hálót szövögető csupa szem, csupa láb kis izéből, sztárt csinálni? „Pont egy egér?" – hüledeztek a század elején Walt Disney Micky Mouse rajzai felett. Ön, ha lehet, még nagyobb zavarba hozta a rajzfilmkedvelőket.*

– Bálint Ágnes fejében évek óta készen állt az ötlet. Szerette volna bemutatni a bogarakat, ezt az apró világot az embereknek, hogy mindenki csodájára járjon: jé, milyen kedvesek. Mivel ő akkoriban dramaturg volt a tévénél, tehát az a személy, aki a forgatókönyvekre rábólintott, felkérte egy ismerősét, dr. Kertész Györgyöt, az ELTE Állatrendszertani Tanszékének docensét, hogy legyen a sorozat egyik forgatókönyvírója. A grafikai tervezővel már gondban voltak. Ha valakinek felvetették ezt a „bogaras" ötletet, nem sok sikert arattak vele. A többséget elrettentette a sok kis láb és pókháló. Engem is megkerestek: hát, Szabolcs, itt van ez a sorozat, nézze meg, pénz nem sok van rá.

– *És mihez kezdett vele?*

– Tőlem egyáltalán nem volt idegen az ötlet, hiszen, mint említettem, gyerekkoromat a füvek, fák világában, a nádasban töltöttem. Ez behozhatatlan előny. Az ember egész életében abból építkezik, amit gyerekkorában átélt. Abból, amibe beleszületik. A debreceni Nagyerdőben csapott bogarászások sokat segítettek. Az ember hiába kezd el felnőtt fejjel könyvtárakba, múzeumokba rohangálni, viszont az, amibe belenőtt, óriási bázis. Rögtön volt elképzelésem a dologról, de álmodni sem mertem, hogy ekkora sikere lesz. Inkább alkudozni kezdtem. Egy év alatt kellett leforgatni az első sorozat tizenhárom filmjét. Ez rengeteg. Tizperces film, tömérdek munka, a háttér... és azt végig „lemozgatni". Ez úgy 20-25 ezer rajz, aminek hihetetlenül pontosan kell egymáshoz illeszkednie. Az idő nagyon fontos, a jó

munkához különösen. Régebben mindig arról álmodoztam, hogy ha majd nyugdíjas leszek, megrajzolom ifjúkori terveimet.

– *Miről álmodik egy ifjú rajzfilmrendező?*

– Szeretem a lírikusabb hangvételű, szomorú dolgokat. Nem vagyok humorista típus. Egy-két poént belenyomogattam, de a Vízipók sem egy gagfilm. Elkészültek például A Fehér Ló Fia, Csongor és Tünde, Macskamenyasszony, a Vörös Rébék tervei, de nem lett belőlük semmi! Nem mondták, hogy ne csináljam, csak épp se pénz nem volt rá, se idő. A Vörös Rébék tervei most újra előkerültek a fiókból, bár így nyugdíjasként sem igen érek rá, tudja, kevés a nyugdíj... De ha Isten is úgy akarja, azért egyszer befejezem.

– *A három Vízipók-sorozat viszont már elkészült. Jött, látott, és óriási sikert aratott. Balázs Béla-díjat kapott, és egy ország számára ön már csak a vízipók papája marad.*

– Engem is meglepett ez a siker. Amiért eddig támadtak, hogy oktatófilm, és hogy a gyerekeket nem kell mindenáron oktatni, most hirtelen erény lett. Kérték, készítsek egy egész estét betöltő mozifilmet. Elvállaltam, mert akkoriban nem minden családnak volt otthon színes tévéje, így viszont a gyerek elmehetett a moziba, és megnézhette tíz forintért színesben. Vízipók azóta valóban sztár lett, ott van a képeslapokon, vonalzókon, füzetborítón. Bálint Ágnes mesélte, hogy amikor az unokája kint játszott a szabadban, és egy vödör vízben megpillantott egy izgő-mozgó állatkát, boldogan újságolta a nagymamának, hogy megérkezett Hátonúszó. Örülök, ha a gyerekek „civilben" is megismerik a sorozat hőseit. Nagy szerencsém volt a színészekkel is, akik a hangjukat kölcsönözték a figuráknak. Így lett a szereplőkből igazi egyéniség.

Neveket sorol, aggódik, nehogy valamelyik színészt kifelejtse. Felesége-munkatársa, Batai Éva súg neki: És a kis százlábú! Na meg Csigabiga, a Keresztes... Emlékszel, milyen aranyosan mondta... És amikor meglátogatta a Hátonúszót?...

Lepkegyűjtemény a falon, macska az ölben. Vízipók, egy poros dosszié sarkából, az összes szemével mosolyog.

Vass Virág

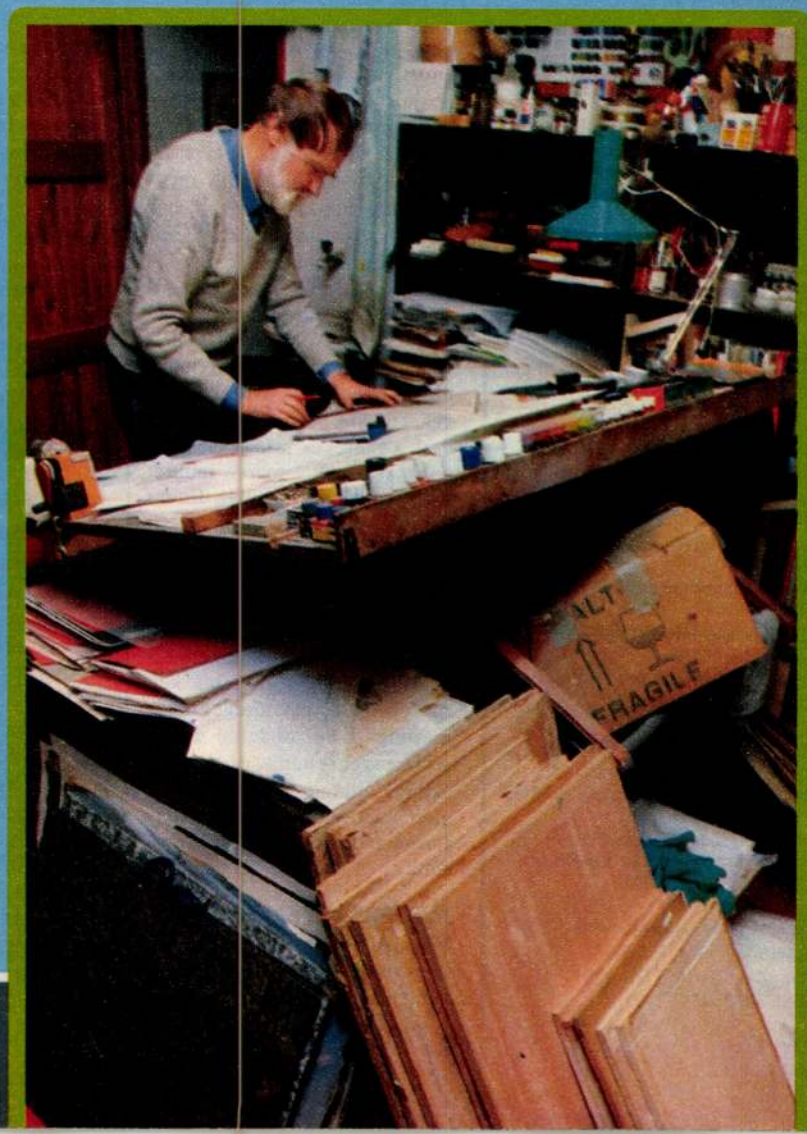

Ügyek-Bajok

KAPASZKODÓ

Alkohológiai tanácsadás: 111-8016 (H, Sz, P: 10–13-ig, K, Cs: 13–15)
Alkoholproblémád van? Segítünk: 168-5426
Református Iszákosmentő Misszió: 189-1336
AIDS-segélyhely: 166-9283
AIDS-szolgálat (napközben: reggel 6-tól 16-ig): 138-2419
Drogtelefon: 149-1129
Tinédzserügyelet: 149-1514
Debreceni ifjúsági drogambulancia: 52/10-191, 52/15-088
Miskolci Mentálhigiénés Gondozó: 46/63-333
Pécsi drogközpont: 72/32-600
Szegedi drogközpont: 62/54-773
Genetikai tanácsadás: 163-5272
Magzatvédő Társaság: 149-0992
Mozgássérültek Budapesti Egyesülete
Szklerózis Multiplex Klubja: 129-5299
Szelíd gyógymód, támaszadó szolgálat rákbetegeknek: 149-9323
Telefondoktor (du. 17-től reggel 8-ig): 117-2111
Teratológiai (gyógyszerártalom) tanácsadás: 163-2229

*

Munkaügyi Központ Tájékoztatási Iroda (Orsz.): 112-6860
Munkaerő-szolgálati irodák (Budapesten): fizikai: 112-2294, szellemi: 112-4630, nyugdíjas: 134-2926, átképzés: 166-8835
Megváltozott Munkaképességűek Orsz. Egyesülete (Jackli István elnök) munkanapokon 14–20 óra között: 113-8211
Fővárosi Menekültügyi Koordinációs Bizottság: 113-8805

*

Értelmi Fogyatékosok Országos Érdekvédelmi Szövetsége: 111-6415
Gyermekérdekek Magyarországi Fóruma: 164-3280
Tanulási zavarokban szenvedő gyerekek szüleinek szövetsége (dislexia): 133-9368
Hallássérült Gyerekek Szüleinek Egyesülete: 173-6768
Gyermek és Ifjúsági Szolgálat: 251-3737

*

Lelkisegély-szolgálat: 122-9600
Lelkisegély-szolgálat „Caritas" (kedd, csütörtök, péntek, vasárnap 18 órától reggel 6-ig): 142-7762
„Józan élet" Egészség- és Családvédő Országos Szövetség Tanácsadó Szolgálat: 176-1964
Minerva Családsegítő Szolgálat: 185-2453
Támasz Szolgálat (egészségügyi tanácsadás): 177-6110, 157-1138

*

Nagycsaládosok Országos Egyesülete: 117-4909
Nyugdíjasok Budapesti Szövetsége: 142-9714
Lisztérzékenyek Érdekképviseletének Orsz. Egyesülete (Ráczné Koltai Tünde): 135-1278
Országos Dohányfüstmentes Egyesület: 132-3100
Vakok és Gyengénlátók Orsz. Szövetsége: 121-0440
Vesebetegek Egyesületeinek Országos Szövetsége: 188-6514

*

Környezetvédelmi Szolgálat (ÖKO éjjel-nappal): 111-7855
Magyar Szociális Lakásalapítvány: 137-9163

*

Országos Fűtési Tanácsadás ETE Hőszolgáltatási Szakosztály kedden 14–17 óra között: 153-2751

*

Fekete István Országos Állatvédő Egyesület: 137-2373, 163-5105
Herman Ottó Állatvédő Egyesület (HEROS): 131-9507

SOLTÉSZ ÁGNES ROVATA

BÉKÉS KARÁCSONY. Az ünnepek előtt lányaimmal sokat beszélgettünk gondjainkról, bajainkról. Ekkor határoztam el, hogy írok Önöknek. Ha birtokukban van komoly gondokkal küszködő, segítségre szoruló családok címe, tudassák velünk, a jövőben mindig elküldeném nekik gyermekeim kinőtt holmijait. Eddig a kapunk elé tettem ezeket – természetesen rövid idő alatt gazdára leltek –, de tudom, hogy akik elvitték, csak lustaságuk és tunyaságuk miatt élnek rossz körülmények között. Megmondom, sajnáltam is tőlük, de a kukába dobni még jobban. 36 éves vagyok, munkanélküli, illetve ezzel egyidejűleg táppénzen, közel egy éve. A jövő év elejétől leszázalékolt nyugdíjas leszek. Családunk életét is egyre jobban nehezítik az állandóan felfelé szökő árak, igaz, nagy-nagy nehézség árán még tartjuk magunkat. De már komoly gondot okoz a tűzelő beszerzése, a cipő- és ruhavásárlás. Még sikerült eddig megvenni, és nem is éhezünk, bár növelem a hústalan ebédek számát. Mindezzel együtt úgy érzem, hogy szép lasan elkezdtünk szegényedni, mert már reményem sincs, hogy kicsi lakásom alapterületét növeljem, építkezésbe fogjak. Már könyveket is alig veszek, színházba csak a gyerekek jutnak el. Nem panaszkodom, mert nálunk még van karácsonyfa, finom vacsora és meleg lakás, de vajon hány családnak vagy egyedülálló idős embernek nincs ilyen felhőtlen ünnepe. Mert már a legalapvetőbb napi szükségletekre sem telik. Ezért érzem úgy, hogy segítenünk kell másokon a lehetőségeinkhez mérten. E gondolattal békésebb a szentesténk, és tisztább szívvel állunk a karácsonyfa előtt, szeretteink körében – írja Barna Jánosné budapesti olvasónk.

MEGBÉKÉLVE EGYMÁSSAL. A televízió hozzásegített, hogy észrevegyem, a cirkusz itt van, de mi lesz, ha miközben egymásnak ugranak ott fenn a Parlamentben az urak, „ott lent" a felnőttek és gyerekek kenyérért koldulnak. Mert míg folyik egymás „átvilágítása", megy fel az égig mindennek az ára, s nőttön nő a munkanélküliek, a betörők és az útonállók száma. Az lenne, urak, most a legfőbb dolog, hogy megbékéljenek, hogy összefogjanak, mert igaz szép régi mondás az, hogy ebben rejlik az erő, különben elvész, elporlik minden, mit a tehetség s a józan ész e világon alkotott. Erősen vágyom már arra, hogy boldogok legyünk, hogy végre szívből felnevethessünk, hogy gondtalanul gyermekeket szépre, jóra nevelhessünk, s ehhez legtöbbet csak az adhat nekünk, ki józanul, bölcsen, szeretetben, megbékélve intézkedik felettünk – írja Ê. Ötvös Margit budapesti lakos.

TAIZE-EURÓPAI IFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ Budapesten december 30-a és 1992. január 4-e között. Hatvanezer európai fiatal (17–30 év közöttiek) érkezik fővárosunkba, hogy imádkozzék, s a népek közötti bizalom szálait szője. Ez lesz a tizennegyedik Európai Ifjúsági Találkozó (Párizs, London, Róma, Köln, Wroclaw és Prága után), amelyet az ökumenikus Taizéi Közösség szervez. Szeptember óta százötven fővárosi és hatvan környékbeli katolikus és protestáns egyházközség készül, hogy családjainak segítségével vendégül lássák a fiatalokat. A fiatalok hálózsákot és matracot hoznak magukkal, a földön is tudnak aludni, s csak a reggelit fogyasztják családoknál. Reggeltől az egész napos programokon vesznek részt (22 óra körül érnek haza). Délelőttönként a vendéglátó egyházközségek templomaiban, délben és este pedig a Népstadion fedett létesítményeiben, valamint a Hungexpo csarnokaiban közös imádságra gyülnek össze. Délután kiscsoportos beszélgetések lesznek. Az Európai Ifjúsági Találkozó szervezői a budapesti családok segítségét kérik, azokét is, akik idegen nyelvet nem beszélnek. Akik vállalni tudják a fiatalok egyszerű vendégfogadását, a szervezők kérik, hogy a TAIZE budapesti irodájában levélben vagy telefonon jelentkezzenek. Címünk TAIZE-Budapest 1126., Nagy Jenő u. 5. Telefonszámunk: 201-1122

NEM JÓ EGYEDÜL. Tizenkét éves gyermekét egyedül nevelő asszony, belefáradt az egyedüllétbe, magányosok ismeretségét keresi. ● Egy hatvanéves szegedi asszony szívesen látna vendégül otthonában hasonló korú asszonyokat, akik szintén az egyedülléttől szenvednek. ● Egy idős, Szegeden élő asszony magánya oldására intelligens nő barátságát keresi, akit a téli hónapokban szívesen fogadna. Levélíróink címe szerkesztőségünk levelezési rovatában megtudható.

LEVELEZNE. Tizenöt éve sokízületi betegségben szenvedő asszony sorstársaival szeretne levelezni, akik bármilyen úton-módon gyógyulást, de legalább javulást értek el betegségükben, gyógyszer, természetgyógyászat vagy bármilyen ismert terápia által, itthon vagy külföldön. Levélírónk címe szerkesztőségünk levelezési rovatában megtudható.

JOGI TANÁCSOK

A személyi jövedelemadó elszámolásáról és bevallásáról

Kedves Ildikó! Az Ön problémája az adóbevallás elkészítésének módja. E gond abból a tényből fakad, hogy – mint írja – ez évben kezdett el dolgozni tanult szakmájában. Nos, az adó elszámolásának két lehetséges módozata van. Az első esetben az illetőnek csak a főállásból származik jövedelme, míg a második esetben máshonnan is. Ön az első kategóriába tartozik, ezért az adó elszámolását a munkáltatójánál végezheti el. Mindkét említett forma az önadózás módja. Önadózás alatt azt értjük, hogy a magánszemély maga köteles az összjövedelmét és adóját megállapítani, azt bevallani és befizetni. Elsőként Önnek nyilatkoznia kell munkáltatója felé, hogy kizárólag a vele fennálló munkaviszonyból származik jövedelme. Így az adóalapot és az adót a munkáltató állapítja meg, vonja le, és fizeti be. Az elszámolás során az adóalap-csökkentő tételeket és az adókedvezményeket a munkáltató figyelembe veszi. Ezt azonban felé Önnek igazolnia kell. De nézzük, hogyan zajlik mindez dátumszerűen! Az Ön munkáltatója az általa az adóívben – tehát 1991-ben – kifizetett, összevonás alá eső jövedelméről Önt az adóívet – tehát 1991-et – követő év január 31-ig – tehát 1992. január 31-ig – tájékoztatja. Önnek 1992. február 20-ig nyilatkoznia kell arról, hogy jövedelemadóját a munkáltatója állapítsa meg. Ezzel együtt Önnek csatolnia kell az adóalap-csökkentő igazolásokat, illetve az esetleges adókedvezményre jogosító igazolásokat – ha léteznek ilyenek. Az említett igazolásokat Önnek az illetékes szervek 1992. január 31-ig kötelesek megküldeni.

Mindezek alapján a munkáltató egybeveti a jövedelmeket, az adóalap-csökkentő tételeket, kiszámítja az adót, amely mérsékel a levont adóelőlegekkel és az igazolt adókedvezményekkel. A különbözetet a legközelebbi bérkifizetéskor, de legkésőbb 1992. április 20-ig levonja, vagy visszafizeti.

Az éves összjövedelmet Ön köteles bevallani az APEH felé. Az adóbevallásban csatolnia kell a fent említett igazolásokat. Az adóbevallást az állandó lakhely szerinti illetékes megyei, illetve Fővárosi Adófelügyelőséghez kell egy példányban benyújtani 1992. március 20-ig. Mivel Ön budapesti lakos, Ön a Fővárosi Adófelügyelőséghez fogja benyújtani adóbevallását. Az esetleges adókülönbözetet is 1992. március 20-ig kell befizetni. Adótöbblet esetén azt az adófelügyelőség az adóbevallás alapján 30 napon belül köteles visszatéríteni.

Dr. Fiák István

NŐK

SZABÓ Szalda, grafika M. Vár Lapja 1991 dec. 21

midk

Szabó Szücs István

1787-ben

szücsechmester

Horváth Lottán: Egy Mezővaros Cétes Ipara
Nagykőrös 1943, 99. l

Szabó Szüts Márton, szücs

Miskolcon dolgozott. Egy 1739. ápr. 6-i bejegyzésében a szücs céh protokollumában, mint: "Fő Czhé Mester Szabó Szüts Márton" szerepel. 265. old. 6. jegyz

Bodó Sándor: Két miskolci vagyonleltár 1762-ből
265. old

A Herman Ottó Múzeum Évkönyve. VIII. 1969. Miskolc

Szabó Tamás
ács
1716. Kolozsvár
Bal kel 129. l.

Dimor Jorse
Salge

BEST
42 III. 11 15
Te 62 Ta

Szabó Tamás

Tárlata nyílt a selgátérjáni Bolyai gimnáziumban

Diákok kiállítása
Nógrád, Selgátérjai, 1969. dec. 10.

LLÍTÁS 1937
GLOBUS
ajó
konzerv
D. Szabó—Szász L., 1936

HÁBORÚ ÁZSIÁBA

Japán gépfegyveres katonák támadnak a Kínai Falról

Pekingbe érkeznek az első kínai tehergépek

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1973 AUG 5 -

Nógrád

Szabó Tamás

1021

Szabó Tamás: TANULMÁNY

Palóc ház – Hol

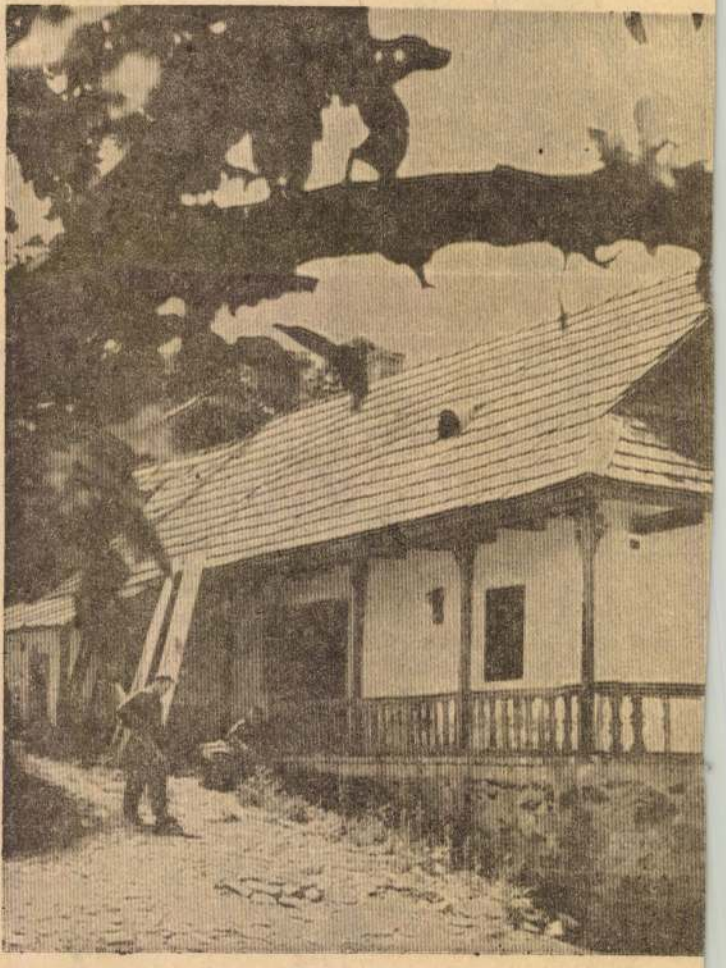

Szabó Tamás, igazmüvész
szobrász

2 mű

Szabó Tamás: Zagyva Bea – A nagy Tor Mellékler

Mozgó Világ, Bp. 1984. márc. x/3.

Szabó Tamás, szobrász

L. Szántó Piroska

Vadas József: Minden elad(hat)ó 13.

Élet és Irodalom Bp. 1984. máj. 11. XXVIII/19

Szabó Tamás, ipparmű cesi
kolrósz

SZABÓ TAMÁS 1952-ben született Budapesten. 1979-ben diplomázott az Iparművészeti Főiskolán. 1982-ben a Salgótarjáni Tavaszi Tárlat nagydíját kapta.

– Mozgó-lexikon Borítóz.

Mozgó Világ, Bp. 1984 - szerc. X/1.

Szabó Tamás, grafikus
szabón

L: Sanu Géza

Vadas J: Panoptikum

12.

Élet és Irodalom Bp. 1983. okt. 14 XXVII/41

Szabó Tamás

Méltatás.

Vehrner Tibor: Szabó Tamás portrészobrászművész.
Művészet, 1981. június – 53. lap.

Szabó Tamás

„Fej" (rézmetszet)

Wehner Tibor: Szabó Tamás grafikusművész.
Művészet, 1981. június — 53. lap.

Szabó Tamás

A Salgótarjánból Budapestre települt fiatal művész a Ferencvárosi Pincetárlaton kisplasztikáhat, domborműveit és grafikai lapjait mutatta be.

Wehner Tibor: Szabó Tamás szobrászművész. Művészet, 1981. június – 53. lap.

Szabó Tamás

A művész az 1980-as Stúdió kiállításon bemutatott plasztikáival a szeregszemle egyik rangos díját nyerte el.

Wehner Tibor: Szabó Tamás szobászművész. Művészet, 1981. június - 53. lap.

Szabó Tamás

Szabó Tamás szobrászmű-
vész kiállítást rendezett
a Ferencvárosi Pincetárlat-
ban, 1981. áprilisában.

Wehner Tibor: Szabó Tamás szobrászművész
Művészet, 1981. június – 53. lap.

Szabó Tamás

A művész kiállítást rendezett
Salgótarjánban, Esztergomban.
Műveivel rendszeres résztvevő
a vidéki országos tárlatokon.

Wehner Tibor: Szabó Tamás szobrászművész.
Művészet, 1981. június – 53. kép.

Szabó Tamás

Szabó Tamás 1979-ben kapott diplomát a budapesti Iparművészeti Főiskolán. Tanulmányai befejeztével szobrászként jelentkezett kiállítás okaz.

Wehner Tibor: Szabó Tamás szobrászművész.

Művészet, 1981. június - 53. lap.

Szabó Tamás, gyermekrajzoló

Budapest.

Jutalmat nyert.

– : János vitéz – gyermekrajzok 2.

Bp. 1974. júl. 4.

potlig

25 db.

ort. 18.

SZABÓ SIPOS TAMÁS rajza

1021

Az idei találkozón a viták középpontjába az ismeretterjesztő irodalom került; a gyermekkönyvtáraknak az olvasás megszerettetésén túl a sokirányú érdeklődés felkeltése a célja. Az iskola azt várja az ismeretterjesztő irodalomtól, hogy közvetlenül is segítse a tanítást és pótolja a tananyag növekedése miatt az oktatásból kimaradó műveltségi elemeket.

Az ismeretterjesztő művek azonban fokozottabb figyelmet, erősebb belső fegyelmet követelnek, mint a szépirodalmiak. Sok gyerek otthon és egyedül vonakodik leküzdeni a nehézségeket — hiszen minden téma csak akkor érdekel bennünket, ha már tudunk róla valamit. A könyvtári klubélet, a közösség hatása, az előadások, a fejtörők meg a vetítések jól átsegíthetik a kezdeteken.

GYERMEK A LEXIKONOK KÖZÖTT

Az ismeretterjesztés egyik — s talán legfontosabb — eszköze a kézikönyvtár. Amikor a gyermekkönyvtárakat felszerelték kézikönyvtárral, sok szülő csodálkozott: ugyan minek a 10—14 éveseknek ez a sok drága, „felnőtteknek való" könyv! A gyakorlat azt mutatta, hogy ez mégis okos gondolat volt, mert ahol odaengedik a gyermekeket a lexikonokhoz, a magyar és világtörténethez, az atlaszokhoz, a szótárakhoz, a művészeti és reprodukciós albumokhoz és hasonló átfogó művekhez, ott *kialakul az érdeklődés, a kereső szenvedély.* A kézikönyvtárban ma

Bélyegkatalógus

mi, művészettörténeti és filmművészeti művekre, érdekes, szép kiállítású, a mezőgazdasági munkát megszerettető összefoglalásokra, közmondás-gyűjtményre, szakácskönyvre (táborozáshoz), a *Nagy*

még túlnyomórészt csak felnőtt könyvek találhatók, hiányoznak a gyermek-lexikonok és a gyermek életkorához, érdeklődéséhez méretezett szakenciklopédiák — bár a gyermekkézikönyvtárban a fiatalabb korosztályok számára készülő feldolgozásoknak és az általános műveknek egyaránt ott a helyük. *A mai gyermekek készebbek önálló gondolkodásra és búvárkodásra, mint a régiek.* Ezt a tulajdonságukat erősítenünk is kell.

MIT KEDVEL A KISDIÁK?

A kézikönyvtár-vita során megtudtuk, hogy ezt a könyvtár-részleget a VI—VII. osztá-

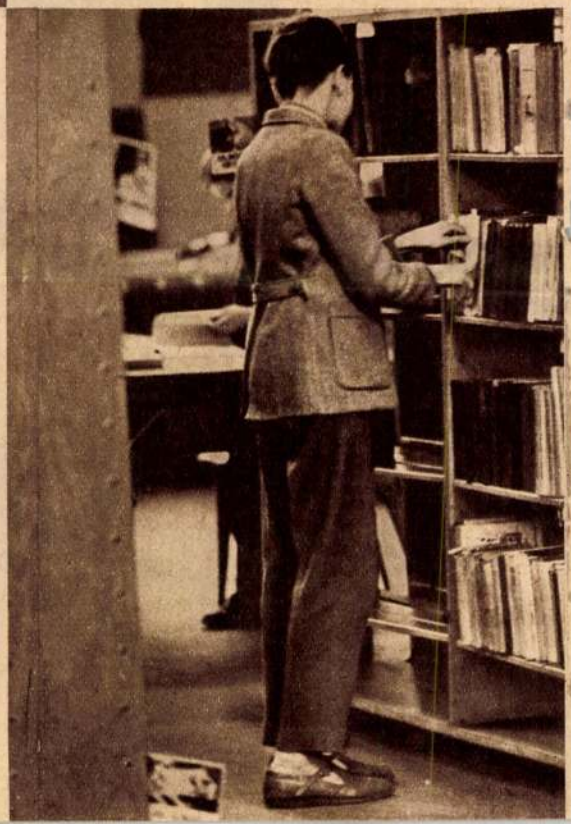

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

NÓGRÁD

Szabó Tamás

1972 JAN 8

1021

Stúdiótárlat

Úgy gondolom, hogy a stúdióról most már nem kellene sokat beszélnünk. Inkább tenni kellene azért, hogy a sorok mielőbb rendeződjenek. Az elmúlt hónapokban éppen elég szó esett róla, talán kicsit több is a kelleténél. Úgy vélhetik, akik olvasták a cikkeket, hallgatták a megnyilatkozásokat, mintha a helyi kultúrpolitika egyik roppant alapvető dolgáról lenne szó. Nem így van. Az természetesen igaz, hogy a művelődési élet helyi munkásainak mindent komolyan kell venni, ami beletartozik ebbe a fogalomba, így — többek között — a stúdiót is. Azt hiszem, e vonatkozásban nem érheti szó a házunk táját.

Inkább ott történhetett némi mulasztás, hogy a képzőművészeti stúdió eredeti — és máig is érvényes — céljairól feledkeztünk el néhányszor. Vagy nem voltunk elég következetesek a célok megvalósításában. Ezért aztán többen félreértették, időnként félremagyarázták e célokat, olyasmit kérve számon a stúdiótól, s a helyi kultúrpolitika irányítóitól, ami — elnézést a kifejezésért —: más lapra tartozik!

Mi tartozik a stúdióra?

Jelenlegi formájában hetedik éve működik, nyári művésztelepével, decemberi tárlattal. Elsőrendű célja, hogy közművelődési funkciót töltsön be. Tiszteletre méltó, szép cél ez. Munkások, pedagógusok, hivatalban dolgozók, diákok számára nyújt lehetőséget ahhoz, hogy szabad idejüket hasznosan, a képzőművészettel ismerkedve, időnként az alkotás ízeit kóstolgatva töltsék el. Amatőrökről van tehát szó, s ezt nem lebecsülésként, csupán tényként említem. A közművelődési szerephez tartozik továbbá még egy igen lényeges dolog. Nevezetesen az, hogy a stúdió tagjai szűkebb és tágabb környezetükben rendszeres ízlésformáló tevékenységet folytassanak, megismertessék családi, baráti körben, munkahelyen az újabb képzőművészeti irányzatokat, a stílusokat — és így tovább. Természetesen, e tevékenység során saját munkáikat is megismertethetik közönségükkel, többek közt, e célt szolgálják a rendszeres évi kiállítások is.

A stúdióban különböző képzettségű, műveltségi szintű és tehetségű emberek, fiatalok és idősebbek dolgoznak. Nyilvánvaló, hogy évek hosszú során át olyan munkákat is letehetnek az asztalra, amelyek alapján túlnőhetnek a stúdió keretein s, ha erre rászolgálnak, alaptagokká, sőt a képzőművészek szövetsége területi szervezetének tagjaivá válhatnak. Akinek tehát egyszer „szűknek bizonyul Macedónia", túllépheti annak határait, a sorompók nincsenek leeresztve. A stúdió másik célja éppen az, hogy a rendszeres alkotómunkán önképzésen keresztül lehetőséget nyújtson a mind magasabb szintű tevékenységre, s időnként tehetséges képzőművészeket bocsásson szárnyaira. Vigyázni kell azonban arra, hogy a két cél közül egyiket se abszolutizáljuk, ez utóbbit különösen ne. Az pedig semmiképpen sem jó, ha a „minősítést" ki-ki maga végzi el — önmaga számára.

Az idei stúdiótárlat anyaga kevés. Sajnálatos, hogy többen távolmaradtak, munkáikkal, esetleg emelhették volna a kiállítás színvonalát, hozzájárulhattak volna többszínűségéhez. Persze, senki számára sem kötelező a részvétel s a most távolmaradottak más alkalommal újra jelentkezhetnek.

A kiállítás anyagát a Népművelési Intézet munkatársai és helyi képzőművészek zsűrizték. A kiállított képek, szobrok, grafikák adott színvonalat jelentenek, az összhang ennek ellenére kicsit egyhangú. Szabó Tamás és Szujó Zoltán munkái tetszettek a legjobban. Szabó Tamás márvánnyal dolgozott, portréi összefogottak, stílusa közel áll a kiforrottsághoz. Portrékkal szerepel, finom érzékenységgel, kevés eszközzel jut el a kifejezésig. Ezek a márványfejek szinte az egész kis tárlatot összefogják egységes hangulatukkal. Szujó Zoltán rézkarcokkal, linómetszetekkel jelentkezett. A Delírium a Záróra előtt, az Álom, vagy az Üvöltő megközelítően hasonló életérzés kifejezésére törekszik, eredménnyel.

A stúdió Józsi bácsijának, Bajcsik Józsefnek János vitéz című rézdomborítása tetszett jobban képeinél. Hrncsjar József famunkáit ezúttal kevésnek érezzük. Óvári János olajképeinek szín- és formavilága Pataki József eszköztárára emlékeztet, várjuk a kibontakozás útját. Kár, hogy többen csupán egy-egy képpel, metszettel szerepelnek (Leszenszky László, Sértő B. István, Kindl József stb.), így nem áll módunkban felmérni utóbbi időben végzett tevékenységüket.

Nem szólhattunk gazdag kiállításról, még az előző évihez képest sem. A tárlatot január 11-én Pásztón nyitják meg. S a stúdiónak még egy beszterecbányai kiállítást is össze kellene hoznia e vékonyka anyagból, viszonzásképpen az ottani amatőrök salgótarjáni tárlatáért. Nem tudom, hogyan sikerül? A szervezeti keretek mielőbbi rendezése azonban bizonyára jó alap lesz ahhoz, hogy egy év múlva gazdagabb kiállításról adhassunk hírt. Dolgozni kell. És talán: kevesebbet beszélni.

Tóth Elemér

Egy esztendő u...

Beérett a kemény munka eredménye

Tomek Jenő

Nagy Pál

Furia Károly

Kicsi termelőszövetkezet nagy gonddal. Ez jellemző a tereskei közös gazdaságra. Mindennap meg kell küzdeniük a sikerért. Birkóznak a nógrádi mostoha természeti adottságokkal. Viselik a módosított gazdasági szabályozók terheit. Fékezi munkáju- [illegible] között időn-

— Gondoskodtunk arról, hogy a tagokat rendszeresen foglalkoztassuk. Az intézkedések beváltak. A termelési szerkezetünk leegyszerűsítésével, a gépsorok kialakításával, a talajerőpótlással a növénytermesztést eredménye-tünk helyreállításáért ismét teszünk egy lépést.

Furia Károly, a termelőszövetkezet főkönyvelője:

— A leltározást befejeztük. A valóságra törekedtünk. Az ellenőrző bizottságunk megvizsgálta a leltározási munkát, ahol hiányosságot emelt, ott módosítottunk. A leltározás a tagság teljes részvételével történt. Betartottuk a pénzügyi fegyelmet. Gazdasági egyensúlyunk a megrázkódtatás után egy esztendőre helyreállt. Az elmúlt évben fizetési problémáink nem voltak. Az egyszámlánkon egymillió forint van. A tagok és a vezetők kemény munkája nyomán a veszteséget egy év alatt kigazdálkodtuk. Ha kisebb összegben is, de tartalékolunk pénzt a jövőre, ez a biztonsági alapunkat képezi.

— Amit a tervtárgyaló közgyűlésen a tagság elhatározott, betartottuk, a bért annak alapján kifizettük a tagoknak. Az egy főre jutó jövedelem emelkedett. Bizakodással tekintünk a jövőbe, amely továbbra sem nélkülözheti a tereskei emberekhez méltó munkafegyelmet; a termelési szerkezet szigorú betartását, a jó bérgazdálkodást, a pénzügyi fegyelmet és a vezetők magas szintű munkáját. Ha összefogunk a gazdaságunkért, a siker nem marad el ebben az esztendőben sem.

Szabó Tamás, germekrajzoló

Budapesti:

Bijat nyert.

— : János vitéz — germekrajzok 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. júl. 4.

Szabó Tamás

A mástélyi orsz. ifjúsági és képző-
művészeti tábor alkotói vásárhe-
lyen rendezték meg kiállításu-
kat, melyen művei szerepelnek.

Székely Gabriella: Randevú az ihlettel.
Magyar Ifjúság, 1942. aug. 25.

Szabó Tamás

A salgótarjáni ~~ke~~ bányász képzőművészeti szakkör gyűjteményes tárlatán képei szerepelnek.

„Önarckép" – „Kocsmában" c. (emlétve).

Tóth Elemér: Tanulságos kiállítás.

Nógrád, Salgótarján 1972. aug. 5.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Nógrád

1973 SEP - 2.

Szabó Tamás

1021

Szabó Tamás: Vázlat

gatott a Félel
mögött állt. N
lehelletéről.

A játszótársa
lon feküdt, fe
letakarva és én
gattam. Levet
takarót és kér
mégegyszer néz
jon valamit, én nem árulom
el senkinek.

De csend volt és ugyan-
olyan megalázottnak, legyő-
zöttnek és kifosztottnak lát-
tam őt, mint akkor nagyon
régen a kiskutyámat.

Hazaszaladtam, bezárkóz-
tam, de éreztem, hogy most
utánam jött a Félelem.

Néha, éjszaka, amikor sö-
tét van, úgy érzem, valaki
megsimogat. Gyorsan a vil-
lanykapcsolóhoz megyek, de
amikor világosság lesz, nincs
a szobában senki. Zörög az
ablaküveg, gyorsan kinyitom
az ablakot, de rájövök, hogy
csak a szél...

Nagyon félek...

Napok óta levelet írok. Az-
zal a régenvolt kislánnyal be-
szélgetek. Arra kérem, zavar-
ja el mellőlem a Félelmet, és
találjon ki nekem mégegy-
szer, utojára egy hosszú me-
sét, amiben majd megint hi-
szek és sokáig tart, és egy
kicsit igaz lesz, mert még so-
káig akarok élni.

Te nétéves kislány vagy
Én nyolcéves fiúcska
Ősz hajszálaim
Ökörnyálak csupán
Szeptembert játszom
És te előre szaladsz
augusztusba
„Mondjuk azt hogy"-ot
játszunk
Szó-mágiát
Lehet olyan amilyen
Nekünk az aminek akarjuk
A világ
Gyerek-játék
Legősibb varázslat
Ejtsd ki a szót és máris
megvalósul
A vágyad

Mondjuk azt hogy
Öreg könyvekben lapoztunk
És titokra leltünk
A bölcsek köve a játék
Ezt olvastuk
Ki játszani tud — élni tud

Tegnap különösen nehéz napom volt. Tanú voltam a baratom esüvőjén. Bár borongós

Különös

Kabó Tamás

Nagy Zoltán: Nemzeti társalgók - a közel múltban és ma

Művészet, 1982. augusztus

Szabó Sipos Tamás

a János vitéz c. Petőfi-mű rajzfilmjének elkészítésére kapott megbízást, Jankovich Marcellel és Szoboszlay Péterrel közösen, a Petőfi Bizottság és a filmművészeti szervek döntése alapján.

„Dr. Agy" c. TV rajzfilmet készítette.

Pálos Miklós: Bemutatjuk Petőfi társszerzőit.

Ország Világ, Budapest, 1971. nov. 10.

Szabó Tamás szobrai

Nagy Zoltán: Helyben járás
Pécsi Országos Kisplasztikai
Biennálé

Kőszeg, 1983. november

Szabó Tamás szobrász

-chb-: Szabó Tamás

Művészet, 1983. november

Szabó Tamás

Wehner Tibor: Drámák

Művészet, 1982. október

Szabó Tamás

P. Szabó Imre: Vigyázz! - Kész! - Rajt!

Művészet, 1983. december

Szabó Tamás szobrász

Szuromi Pál: Triptichon,
Országos tárlatok Szegeden és
Vásárhelyen

Művészet, 1982. január

Szabó Tamás

Lánczi Sándor: Képzőművészeti Krónika

Tiszatáj, 1984. I. k.

Szabó Tamás

Országos Képzőművészeti
Kiállítás '84

Magyar Nemzet 1984. III. 25.

Szabó Tamás

"Helsinki" pályázat díjazottja

XIII. országos grafikai biennálén

Magyar Nemzet 1985. XII. 2.

Szaló Tamás grafikus

Kiállítás a M. Nemzeti Galériában.
(l. El Karovszky sím nő alott)

Brestyánszky Ilona: „Mai magyar grafika és raje mű részet

Népszavy (Heves) 1983 III. 23.

Szabó Tamás

— **Szoborpark.** Petőfi Sándor költeményeinek műfordítói szobrot kapnak Kiskőrösön, a költő szülőháza előtti parkban, a róla elnevezett téren, ahol az 1861-ben felállított egészalakos szobra áll. Elsőként Leonyid Martinov szovjet, Ivan Vazov bolgár és Giuseppe Cassone olasz költő mellszobra készült el. Mindegyik szobor magyar művész — Szabó Tamás, Veres Gábor és Lantos Györgyi — alkotása. A szoborparkot pénteken Romány Pál, az MSZMP Bács-Kiskun megyei bizottságának első titkára avatta fel. Részt vett és felszólalt az ünnepségen Köpf Lászlóné, a KISZ Központi Bizottságának titkára is. A Szűcs Gábor építész által tervezett új parkot folyamatosan bővítik.

Népszava

1985. VII. 24.

Gosó Tamás

A miskolci XIII. országos grafikai biennale. Helsinki-pályázat díjazottja.

Népszava
1985 XII. 2.

Szabó Tamás

XXV. Nyári Tárlat Szegeden

Magyar Nemzet 1986 VIII. 12.

Szabó Tamás szm

→ Barabás Miklós tan

MŰVÉSZET 1985/2/61

Kabi Tamás rajzai

a Népköztársaság Művészeti
Alapjának díját kapta
a vásárhelyi őszi karlatra

Népszabadság, 1986. X. 6

Szabó Tamás szn

"Portré" 1984

alm.

ill.

->Czinder Antal szn

MŰVÉSZET 1985/11-12/50-51

SZABÓ Tamás szobrász

Szabó Tamás: Portré
A IX. Országos Kisplasztikai Biennálé anyagából

Közölve: Jelenkor, 1985. 9.sz. 28.évf. 754.p.

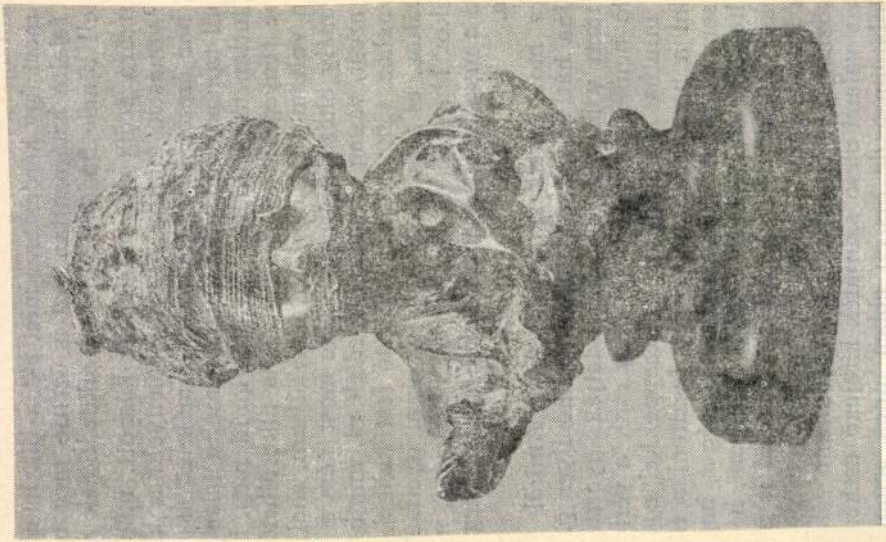

Szabó Tamás

– Nem mugmelétve mint a maszlitáson keresztül társadalmi jelenségeket tükröző grafika képviselője.

Szabó: „Művészet, 1983. dec."

P. Szabó Ernő: „Vigyázz! – Kész! – Rajz!"

Szabó Tamás, szobrász

L: Haraszti Tibor

Vadas József: Rezignáció bohócok 12

Élet és Irodalom Bp. 1985. júl. 26 XXIX/30

Szakó Tamás
szabó

MDL

1751-ben a pécsi püspöki
úriszékhez vádat emel a
pécsi szabó cék ellene.

Patakí Ferencné: Apród, ficsur és céhmester
Pumántúlé Napló, 1958. jan. 31 5 lap

mdk

Szabó Tamás

munkái illusztrációk a
Népművelés módszertani melléklet

Népművelés melléklet 1962 10.sz 3-4-7-9-10-11 l.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Tamás Szabó
BUDAPESTER RUNDSCHAU
1982 JUN 7

1021

schaften verliehen.

Das vollständige renovierte Restaurant Gundel erwartet die werten Gäste mit traditionellen Speisen.

Budapest, XIV.,
Állatkerti körút 2.
Telefon: 221—002

Tamás Szabó: Mária (Bronze)
Landesausstellung Bildender Kunst

MAHIR SAJTOFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Szabó Tamás szobrász-művész

MAGYAR IFJÚSÁG
1982. AUG. 6

1021

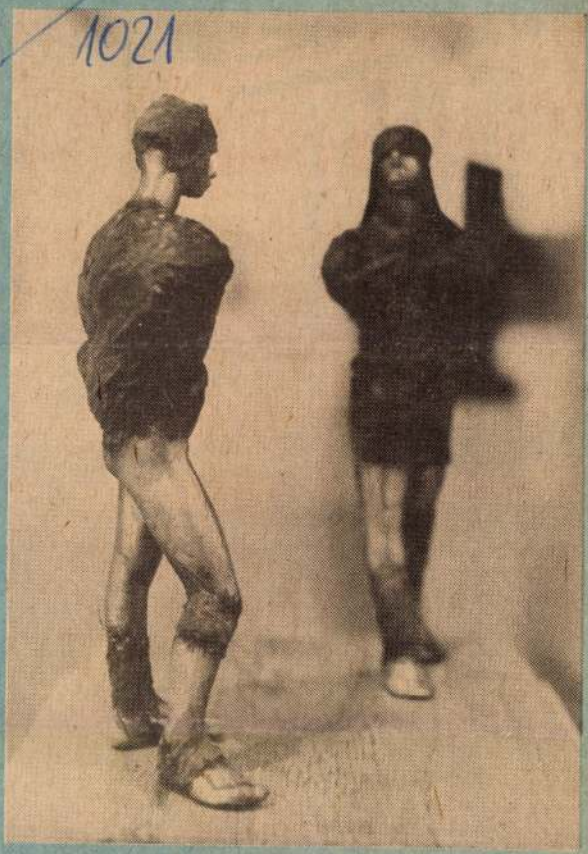

Nyári Tárlat Szegeden

Ebben az évben is meglehetősen gazdag kínálat várta, várja a Szegedre érkező vendégeket. *Anna Margit* festményei, *Mitsui Sen* szobrai, *Gerle Margit* kerámiái — hogy csak néhány példát említsünk — minden bizonnyal igen sok érdeklődőt vonzanak. Nyilván így lesz ez a XXIII. Szegedi Nyári Tárlat esetében is. Egy korszakot zár le ez a (kiállítás): a jövő évtől kezdődően az egyik évben országos festészeti kiállítást rendeznek a Horváth Mihály utcai képtárban, a közbeeső esztendőkben kerül sor a festészetnek, szobrászatnak, grafikának egyaránt helyet adó bemutatókra. A mostani tárlatot az eddig díjazott alkotók műveiből rendezték, színvonala így is meglehetősen elegyes, a díjazott, de távol maradt művészek aránya igen jelentős. Ezek a jelenségek is bizonyítják, hogy szükség volt az átszervezésre, mindez azonban nem jelenti azt, hogy az érdeklődők nem találhatnak a három szintet betöltő anyagban kitűnő műveket. Ezek közé tartoznak *Szabó Tamás* plasztikái és *Kéri László* festményei. Képünkön Szabó Tamás *Egy az útjuk kettőjüknek* című kisplasztikája látható.

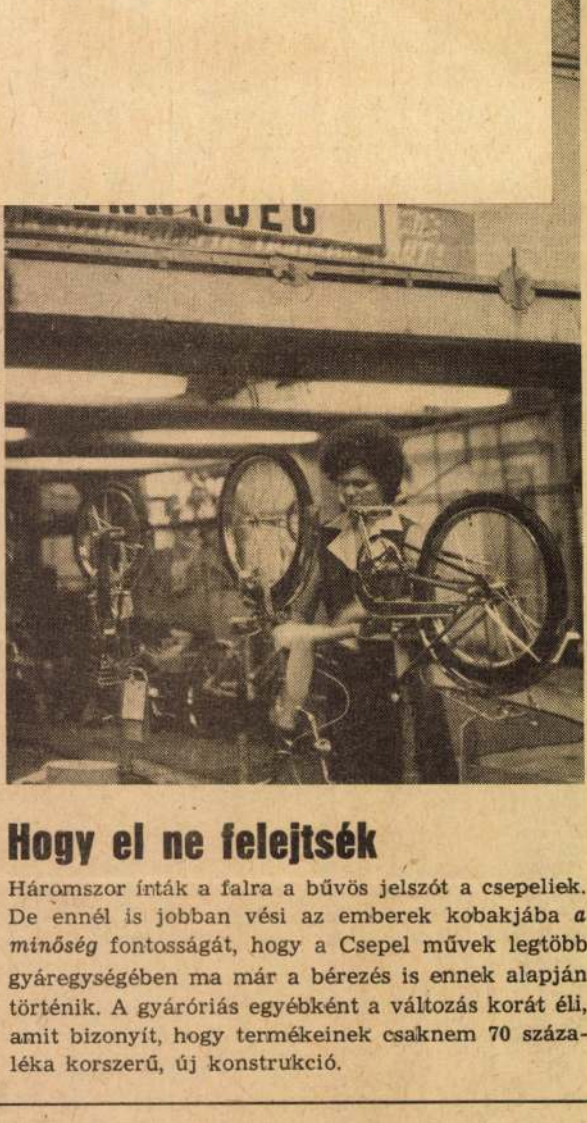

Hogy el ne felejtsék

Háromszor írták a falra a bűvös jelszót a csepeliek. De ennél is jobban vési az emberek kobakjába *a minőség* fontosságát, hogy a Csepel művek legtöbb gyáregységében ma már a bérezés is ennek alapján történik. A gyáróriás egyébként a változás korát éli, amit bizonyít, hogy termékeinek csaknem 70 százaléka korszerű, új konstrukció.

Egymilliárd forint

Ekkora összeget bocsátott eleddig a hazai üzemek rendelkezésére az Intervest Fejlesztési Betéti Társulás egy-egy exportfejlesztő törekvés finanszírozásaként. De nemcsak arról van szó, hogy az Intervest pénzel egy-egy akciót. Nem egy esetben maga is részt vesz az exportfejlesztő vállalkozásokban. A hűtőipar székesfehérvári gyárában például 38 millió forintos saját tőkével lépett be a hűtött csemegekukorica-gyártás megszervezésébe.

Szabó Tamás, szobrászművész

Régi hagyomány, hogy a nyári tárlatok díjazott szobrászai önálló kiállításon mutatkoznak be a következő esztendőben a Közművelődési Palota kupolacsarnokában. Most két kiatal, egymástól eltérő alapállású művész alkotásait mutatják be e rendhelyszínen: Szabó Tamás és Fritz Mihály kisplasztikáit és szobrait tegnaptól már láthatják az érdeklődők.

Dél-Magyarország, 1982. júl. 24. 5. old.

Szabó Tamás, szobrászművész

a szegedi Móra Ferenc Múzeum kupolacsarnokában Szabó Tamás és Fritz Mihály szobrászművészek kiállítása nyílt meg az elmúlt héten. Szabó Tamás „Fejszobor" c. műve /rép./

Csongrád Megyei Hírlap, 1982. aug. 6.

hittérítőként a pogányok égboltozatán
csak azok erőszakolhatják rám akaratukat
akik hozzám erőszak nélkül közelednek
koromsötétben nem lengek mint a zászló
az éjszakai szélviharban keresek egy bozótban
eltékozolt mosolyt egy régi lóversenyfutam
elhajított tikettjét szánalomból letörlöm
a megcsonkított szobrok vérfolyását
tiltott dalokat énekelek a fagylaltárus koromsötét
zsoltárait aki elől messze menekült a jövő
fején elrongyolódott fénykoszorúval aki átélte
az üdvösség odvasodását aki pirított
hangyatojást lakmározott a misztikusok estebédjén
vállán a végtelen elragadtatás már-már papi
palástjával aki minden hangsúlyra ügyelt
metronómba gyömöszölten vagy rakétában kilőve
ő az aki miatt nem titkolom ellenszenvemet

nem kuzdok a hianyok ellen nem tiltakozom
a legteveszagúbb tanulmányok nyilvános felolvasása
a legszívhervasztóbb zeneművek előadása
miatt sem sőt vágyam a teljes vágytalanság
állapota sajnos némely kedvezőtlen benyomások
tüstént tovalódítanak a lendületes éjszakai csápolások
lándzsaerdejéből mondhatnak amit akarnak
annyi mindennek hátat fordítottam már fiatalon
hogy százezrek szellentése sem tudja rám csapni
a koporsófedelet az efféle légmozgások
alig súrolják pikkelyeimet noha elhallgattatják
a legmocsáribb dajkadalt is elvégre
veszélyes is van bennem valami mondom egy bizonyos
királyfival és ráadásul kétéltű vagyok
foglyul ejtett szivárvány létemre sem tudom
envéremmé változtatni át nem túl nagy létszámú

Szabó Tamás, rabrász

SZABÓ TAMÁS 1952-ben született Budapesten. 1979-ben diplomázott az Iparművészeti Főiskolán. 1982-ben a Salgótarjáni Tavaszi Tárlat nagydíját kapta.

–: Mozgó – Lexikon

Borító 2

Mozgó világ, Bp. 1984. ápr.

X/4

Szabó Sipos Tamás, karikaturista

Cicababa a kamránkban

...és utána ismét: dr. Agy

Szabó Sipos Tamás, a tévében oly népszerűvé lett Magyarázom... rajzfilmsorozatok rendezője a karácsonyi tévéműsorban szereplő kétrészes rajzfilmjéről, *a Mi van a zsebünkben?* és a *Mi van a kamránkban?* című munkájáról beszél — és ráadásként arról is, ami még csak a terveiben szerepel, de a fejében már készen van. Az lesz a címe: *Történelem felülnézetben.* Memóriakihagyás nélkül mondja el — vagy még jobb így: adja elő — filmjeinek narrátorszövegét a — mi tagadás — ámuló újságírónak.

Előbb a szöveg

— Ne csodálkozzék — mondja —, mire elkészülök egy-egy film végleges szövegével, rengeteget dolgozom rajta. Itt — bök a homlokára — ha kész, *innen* diktálom gépbe, megállás nélkül, elejétől végig. Képtelen vagyok ugyanis tollal a kezemben a papír elé ülni. Magánlustaságom ára, hogy emlékezetből kell tudnom mindent.

— Tehát előbb jön a szöveg...

— ...és közben, persze, már a rajzfilmötletek, az animációs megoldások, az illusztrációbeli elgondolások. A két dolog nem megy egymástól függetlenül.

— *Dr. Agy az egész ország kedves ismerőse lett a Magyarázom... sorozatokból. Most a Mi van a zsebünkben? és a Mi van a kamránkban? című filmjeiben is lesz hasonlóan központi figura?*

— Igen. Én magam.

— *A rendező — mint rajzfilmhős?*

— Nem. Nem rajzban. Élőben. Egy-két helyre magam kalauzolom el a nézőket, magam mondom el, hogy *zsebszervünk milyen* tulajdonságokkal bír, miféle betegségekben szenved, mi az a zsebmenés és mi a zsebrekedés.

Csőrgőkígyó és orchidea

— *A zsebünkről, mint eleven szervünkről lévén szó, ez azt jelenti, ismét zsebre vághatjuk a sorozatairól megismert iróniát. A kamránkba viszont egészen meghökkentő dolgokat helyez, például...*

— Ne lőjük le előre a poént! Legyen elég annyi, hogy lesz benne csörgőkígyó, cicababa, még orchidea is. Ennek a második filmnek a témája a magyar nyersanyag- és energiahelyzet.

— *Szaktanácsadónak, alkotótársnak, országos nevű közgazdász-szaktekintélyeket tudott megnyerni már korábbi rajzfilmsorozataihoz is. S most szintén a stáblistán szerepel például Csikós Nagy Béla és Kopátsi Sándor neve. Hogyan sikerült ez?*

— Annak idején, amikor kitaláltam a Magyarázom... ötletét, valamennyiüknek tetszett. Szívesen vállalkoztak a közös munkára. Nem Donald kacsákat mondunk, hanem *igazságokat.* Általabukat próbálunk ledönteni, mert hiszen komoly témákról miért ne lehetne a rajzfilm eszközével akár szórakoztatva beszélni?

— *A tévében sugárzott sorozatai mindenképpen az animációs film új típusát teremtették meg. Gyakorlatiasabb fogalmazásban: új szerepkört fedezett fel a rajzfilm számára.*

Főnökök és beosztottak

— Ezek a filmek, mondjuk így: konferanszoknak indulnak. Maga a kép, a rajz ott lép be, ahol az szükséges. Mindenekelőtt a nézőgondolkodására építek, hiszen a nevetés is ehhez kapcsolódik. A szellem működését veszem célba.

— *Az egyik tervét már elárulta. Mi készül még a Történelem felülnézetben című sorozatán kívül?*

— Ismét színre lép majd dr. Agy a *Főnökök és beosztottak* című sorozatban. És most gyűjtöm az anyagot — például tsz-ekbe járok, vállalatoknál nézek körül — egy tizenhárom részes rajzfilmszériához, aminek a címe: *Így is lehet.* Ez utóbbi nem hibáinkat pécézi ki, hanem erényeinket sorakoztatja fel. Szóval arról szól, amit jól csinálunk, meg arról, hogyan lehet azt olykor — remekül elrontani.

(bársony)

Hogyan keresztezzünk magyar parlagi viperát babacsörgővel?

(Szabó Sipos Tamás rajza)

(6. oldal)

Kuszonöt tél a Spanyol-réten

(7. oldal)

rszagban

A franciaországi *Bayonne* városának katedrálisában spanyol vendégmunkások háromnapos éhségsztrájkba kezdtek, hogy ily módon hatékonyabbá a spanyol politikai foglyok, valamint a számüzetésben élő spanyolok, különösen a baszk nemzetiségűek amnesztiában részesítésére irányuló követelésüket.

Ma a kora hajnali órákban a madridi igazságügyi minisztériumban egy küldöttség petíciót nyújtott át, amelyben 6000 spanyol értelmiségi száll síkra az SKP főtitkárának szabadon bocsátása mellett.

Suarez kormányfő fogadta a legális spanyol ellenzék képviselőit, *Enrique Tierno Galvant, a Szocialista Néppárt* elnökét és *Jordi Pujolt*, katalán szociáldemokrata politikust. Suarez az ellenzék képviselőivel *„Carrillo letartóztatásának problémáiról" tárgyalt.* A két politikus ezenkívül átnyújtotta az ellenzék levelét, amelyben követelik: a kormány üljön le tárgyalni a demokratikus oppozícióval a politikai reformokról és a választójogról.

Juan Carlos spanyol király tegnap este átalakítást hajtott végre a legmagasabb rendőri posztokon.

A döntést a madridi kormány rendkívüli ülése után tették közzé. Elbocsátották *Emilio Rodriguez Romant*, a belbiztonsági osztály öt hónappal ezelőtt kinevezett vezetőjét, *Angel Campanot*

ban működő egyik legnagyobb olajtársaságot, az *ESSO Standard Nigeriát*, s kártalanítási egyezményt kötött a céggel. Az állami kézbe vett olajvállalat *Unipetrol* néven folytatja tevékenységét.

KÖZEL-KELET

NÉGYES ARAB

Washington,
december 24.

Asraf Ghorbal, Egyiptom washingtoni nagykövete, valamint Szíria, Marokkó, és Szomália nagykövetei csütörtökön felkeresték *Kissingert*, a Ford-kormány távozó külügyminiszterét és sajnálkozásukat fejezték ki amiatt, hogy Izrael egyre fokozza amerikai fegyverek behozatalát. A négy nagykövet szóvivője, az egyiptomi diplomata — mint az 50 perces találkozó után újságírókkal közölte — kifejtette, hogy

az Izraelnak nyújtott amerikai katonai segély annál is aggasztóbb, mert az arab országok 1977-et „a béke és a rendezés felé vezető előrehaladás" évének nyilvánították.

Az arab országok szeretnék felújítani a genfi tárgyalásokat, de az amerikai hadfelszerelések folyamatos szállítása következtében Izrael hajthatatlan.

Az egyiptomi nagykövet szerint Kissinger „megértő" volt. A külügyminisztérium szóvivője, *Robert Funseth* később közölte az újságírókkal, hogy Kissinger kifejtette az amerikai álláspontot, nevezetesen azt, hogy az Egyesült Államok elkötelezte magát „Izrael biztonsága és a közel-keleti békefolyamat" mellett. Leszögezte, hogy az Egyesült Államoknak „eltökélt szán-

Január

A békével kezdődjék az év: *a békeszerető erők világfórumát rendezik meg Moszkvában.*

• •

A szerencsével folytatódik: *20 éve, januárban, hirdették meg a lottót.* A megpörgetett kilencven golyó közül 20 éve az első öt nyerőszám ez volt: 16, 61, 71, 77, 89. Az első héten 1 millió 580 ezer szelvény játszott, és hét négytalálatost értek el. Nyereményük: 165 810 forint volt. A legnagyobb nyereményt húsz

Szabó Tamás, szobrász

VADAS JÓZSEF:

Képzőművészet

Görbe szemmel

A klasszikus európai művészet a tökéletességet írta jelszóként a zászlajára. Tökélyen, persze, mást értett az antikvitás és mást a barokk. Hiába azonos a hibátlan szépség eszménye, az angol reneszánsz sem azonosítható az itáliaival. Mégis csak a mi századunk fedezte fel a töredék és a torz, vagy ha a látványról a személyiségre fordítom e kettős fogalom értelmét, a deviáns jelentőségét. Rájött arra, hogy a beilleszkedni nem tudás: tragédia. S mögötte olyan konfliktusok húzódnak meg, amelyek mindnyájunkat fenyegetnek.

Erről, a látható devianciában megnyilatkozó emberségről szól két tárlat.

A *Kulturális Kapcsolatok Intézetének kiállítótermében Szabó Tamás* birkózik a torz élményével. Kis szobrokban és nagy rajzokban vetíti elénk látomásait — csonkolt végtagú, sánta mozdulatú, behorpasztott fejű emberekről, akiket taszító külsejük ellenére is magunk közül valóknak érzünk. Ez nemcsak a művész tehetségét jelzi, hanem az általa felvetett gondolat időszerűségét is.

Szabó Tamás nem a könnyű megoldást választotta. Nem balesetekben és szadista terroron edzett idegzetünket borzolja félelmes víziókkal; az ő témája nem a megcsonkított test, hanem a torzuló lélek, a személyiség, amelyet repeszeknél jobban fenyegetnek a csekélyés ránk kényszerített automatikus mechanizmusai. Az olyan életforma, amelyben már nem, vagy egyre ritkábban jut idő a kitárulkozó-befogadó beszélgetésre. Egy olyan kor halotti torának szereplőit idézi meg — eleveneket és holtakat —, akiknek szárnyukat szegték. Ezért nem teljesek anatómiailag, ezért vágnak szomorú grimaszokat. Nem robbanás okozza halálukat; nem érzik épnek magukat elevenen sem, mert kiszolgáltatott és magányos lelkek, akik eszmékkel és társakkal sem tudnak boldogan élni. Olyannyira megalázottak. A hatást csak fokozza, hogy a szomorúság e dokumentumait Szabó a szobrászat leghagyományosabb módján, szabályos kisbronzokban tárja elénk.

Háy Ágnes a Budapest Galéria Lajos utcai épületében rendezett gyűjteményes kiállítást. Ő a klaszszikus rajz — a vonal — megszállottja, de — ennyi hasonlóságot megengedhetünk magunknak — szintén a torzulás foglalkoztatja. Kacsázó kávédarálók, horpadt ajtók, kificamodott hálók mutatják rugalmas optikáját a fehér papíroson.

Az alapkérdés ugyanaz, a hangulat azonban itt egészen más. Háy Ágnes nem a konfliktusba belerokkanó embert idézi meg, hanem azokat, akik ezeket az anomáliákat akkor is vállalják, ha ezért a szó szoros és átvitt értelmében egyaránt görbe szemmel néznek rájuk. Ezért vigyoriak az ő tárgyai. huncutkodók bogárként előrajzó emberkéi és humorosak a kénregények közhelyfordulataival élő jelenetei.

Tévedés volna a hangvételből általánosítani. Ezek a rajzok nem karikatúrák. Háy Ágnes nem újságíró: az ő műfaja a könyv: több kiadványt illusztrált már gyerekeknek. Ám az is durva következtetés volna, hogy őt főképp a gyerekek érdeklik. Nem. Ez a művész nem kifiguráz, hanem eszményeket sugall; olyan összefüggésekre világít rá, amelyekre gyerekkorunkban még fogékonyak vagyunk — mégpedig rácsodálkozó álmodozással, ami a túlságosan komoly felnőtteket kihozza sodrukból, a kicsiknek azonban éppen ez a fajta őszinteség a természetes kifejezés.

Ez a két kamaratárlat két harminchárom éves művész elgondolkodtató bemutatója. Egyikük teljesítménye sem hibátlan: ha az volna, talán kevésbé tetszene, mert akkor nem látszana a továbbhaladás lehetősége. Márpedig látszik, érződik. Szabó artisztikus, elgyönyörködik a torzban, ezért nem lesz olyan erőteljes a katarzis, mint lehetne. Háy Ágnes pedig egyoldalú. Remekül jeleníti meg a tárgyakat, frappáns jelképeket talál ki, amelyeket szellemesen mozgat meg, mintha csak élő figurák volnának. Az emberi alak ábrázolásában azonban a kelleténél nagyvonalúbb. Holott a képzeletre is érvényesek a valóság törvényei. Minél magasabbra emelkedünk, annál pontosabban kell manőverezni.

Vadas Józ[illegible]

13

XXIX/33

neki, hisz egyetlen órányi statisztalásert többet kapott, mint amennyit petróleumfőzőjén sütött palacsintáival fél év alatt kereshetett.

Konsztántin ajánlotta be hozzánk. Konsztántin, akiről ok-vetlenül beszélnem kell majd.

Balkáni kisváros volt, mint már említettem, abból a fajtából való település, ahol látszólag sohasem történik semmi. A hajdani áporodottságok és újkeletű bizantizmusok, az ősi keleti munkaundor olyan szerencsésen keveredett a szélhámossággal, hogy másodszorra már nem is próbált senki átverni minket, megelégedtek azzal, hogy egyszer leráztuk magunkról őket, s így az utána következő találkozásainknak szinte családias légkört kölcsönzött, hogy nem akarnak tőlünk egyebet, mint meginni velünk egy pohár ürmöst, melyet természetesen ők fizettek, jobb kezüket szívükre szorítva megbántott arcot vágtak, ha a pincér közeledtekor zsebünkbe akartunk nyúlni. Két pohár között sürgősen munkába állatak, ha idegen érkezett a szálló vendéglőjébe, akire ugyan-úgy rá akarták sózni hamis ékszereiket, ikonjaikat, mint ahogyan ránk is a kezdet kezdetén.

Drága nagy gyermekek voltak, ál
minket. Azt hiszem, egyáltalán nem i
a napokban, s mert a film befejezéséh
ségünk, de az eső nem akarta áldás
rengeteg barátot gyűjtöttünk magunk
taltak, hogy Szent Ilyés napján biz
addig tegyünk úgy, mintha filmeznén
hatással van az emberekre.

És tényleg csapatostul keresték f
ahol bábakalácsokat, takácsmácsonyá
bogáncsokat vettünk föl a fogyni nem

— Filmezzék le az albánt. Nagyo
csok között — ajánlotta barátját Ko
gyeslekvárból főzte otthon a rákiját, n
paprikával fűszerezett, s melyből mi
után, hogy kiszedett az ágyból, meg k
len innom egy pohárral.— Az albán
Mekkában is járt. Tud törökül, arabu
— dicsekedett barátjával Konsztántin
órán keresztül rázott, majd zsákoló
az ágyból, hogy a következő pillanatb
hadakozzak vele és a színültig töltött
s mire úgy ahogy magamhoz tértem,
tamat. Részegen, félálomban teltek n
volt meglepetés számunkra, hogy egy
helyére is utánunk jött ócska Fordjár
nizált szirénáját vijjogtatva behajtot
szemlencsén keresztül olyannak látta
nyelvükön. — Uram — kiáltotta felém, hisz
az orvos nem tud vele beszélni. A p
kérjük szépen, segítsen.

Beültem Konsztántin mellé, aki
totta a kormányt, hogy görcsöt lehete
tól is. A szirénázástól, meg a benzinb
zétől félájultan buktam a rám váró
tábornoki egyenruhába öltözött prefe
litás lábai elé, amikor éktelen ker
kocsifölhajtójára kanyarodott velem.
valószerűtlenek és felismerhetetlenek

— Iratai alapján argentínai, a ne
pesten született. Ezért gondoltunk ön
ségét — mondta a polgármester, mik
ről, s a prefektussal együtt olyan leli
mint ahogy Konsztántin szokott dög
mem megtelt porral, s így történhete
á pópának, aki hosszú tógaszerű nyá
mint egy másállapotja utolsó napjai
szem, homlokon csókolt, talán abban
ilyen nációkeveredésben az is kider
pravoszláv, s akkor számára is én l
miként lenne elképzelhető, hogy eg

— Képze
na, ha mi hi
nek csak mi
végéről besze
kurzust terem
mok készpénz

Wolkner
ciót kapott, s
Sajnáltam, ho
netofont, mer
pek, megcsin
kimerült öreg
sajnos már n
mondta mind
kerülne is ide
radt nyilatko
fantasztikus

— Budap

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 MÁJ 19
ÉLET ÉS IRODALOM 9

Szabó Sipos Máté (8 éves)

1021

Szabó Sipos Máté, 8 éves: János vitéz és az óriások

RÍMEK AR

tikus és asszociatív tartalma e
nyelv más nyelvre át nem ültethető
tos jegye, s ez az egyedi nemzeti
feltűnően az egyberímelő szavakban
vánul meg. Másrészt — hangsúlyo
szerző — „az összecsengés váratlene
nyen keltheti a gondolat látszatát, g
lat helyett az álgondolatot."

Ez a hatnyelvű költészeti seregs
— a rím ürügyén — magas szintű
tikai olvasókönyv, már-már enciklo
kus összefoglaló. A mű fő'ója a vers
korlati művelőit, a költőket is tan
tételre szólítja fel. László hivatkozik arra,
hogy a XX. század lírája egyre inkább
mellőzi a rímet, de nem a vers zenei jel-
legét. Csakhogy a vers nem csupán mu-
zsika, hanem kép is, sőt több is annál.
Megkockáztatom tehát azt a megállapí-
tást, hogy a látomásos, víziószerű élmény
mintha inkább a szabadverset, a hangzás-
beli emóció pedig — úgy lehet — a kötött
formát igényli. A szabadvers nemcsak
valaminek — ez esetben a rímnek —
hiánya, hanem olyan sokrétű kifejezés-
forma, amely az atonális zene szabályo-
kat robbantó szerepével rokonítható.

A kényszerűen rövidre szabott ismer-
tetést köszöntővel zárom. László Zsigmond
ugyanis e napokban tölti be nyolcvanadik
életévét. Nagy jelentőségű munkáinak
megjelenése alkalmából hadd kívánjak
neki, sokunk nevében, e helyről is,
jó egészséget és további alkotó éveket,
a teremtő műélvezés tudományának gaz-
dagítására.

Vikar Béla

korától. Korszakváltások (idején viszont egész életműveket határoz meg a küzdelem a gyerekkor varázsa ellen. Az ötvenéves dobrudzsai író, Ivajlo Petrov eszmélkedése a bolgár falu patriarkális múltjára esik; művészi érése a szocialista jelenre. Első műveiben a falut gyerekkora szemüvegén át nézi. A kép talán ezért szebb a valóságosnál. Aztán bekövetkezik a zendülés ideje: *Mielőtt megszülettem* című új könyvében Petrov tagadni akarja e tündérvalóságot. Célja: a könyörtelen tárgyilagosság. Mindenekelőtt önmagával, s a szívéhez nőtt régi faluval kegyetlen. Hiszen könyve szűkebb értelemben szülei házasságának története, amelyben szülei, nagyszülei, atyafiai boszorkányálorcát öltenek.

Ám a tündér is, a boszorkány is a *meséből* lép elő: egyik se szakmabeli szociográfus. Helyettük maga az író (a megszületetlen narrátor) kíséri megjegyzésekkel famíliája álom-életét; afféle pantal-

SZABÓ TAMÁS

Wehner Tibor: Harmichét súlyos mű.

Életx és Irodalom 2000 III 31

POLSKI ZWIĄZEK MOTOROWY
BIURO TURYSTYKI ZAGRANICZNEJ
Warszawa, ul. Sandomierska 19
Telefon: 45-23-08

PZM n. 10.000 zam. 68

Szabó Tamás szobrai

Miért nincs szobra Nemecseknek?

FARKAS TÍMEA

Mászókának használtuk, bújócskát is játszottunk a két hatalmas, egymásba fonódó, kőből készült munkáskézen. Gyerekfejjel nem tudtuk, hogy a miskolci Kilián György lakótelep parkjában a hetvenes években felállított szobor a munkásosztály mentójának készült. A monumentális emlékmű remekül szimbolizálja a kort, amelyben a köztéri alkotások leginkább a szocialista kultúrpolitika útmutatásai alapján születtek.

A rendszerváltozás azonban nem hozott lényegi változást a köztéri szobrászatban. Sem tartalmában, sem formájában – legalábbis a laikus szemében. Jóllehet, ma nem a munkásosztálynak, Kun Bélának vagy a szovjet–magyar barátságnak az emlékművei készülnek, hanem a millennium az uniós csatlakozás mementói. Most évente csaknem kétszáz köztéri alkotást állítanak fel az országban. A főváros tulajdonában, illetve a Budapest Galéria gondozásában például megközelítőleg 700 szobor és 200 dombormű van. Ennél azonban több, csaknem 1300 műalkotás található a fővárosban. A köztereinken látható műalkotások csaknem 70 százaléka emlékmű, a többi országos és helyi hírességek, jelentős személyiségek portréja. Ami tehát a darabszámot illeti, nincs okunk panaszra, a *Stern* című német magazin egyik riportere egyenesen szoborarzenálnak nevezte a fővárosi kínálatot. De az alkotások többségéből hiányzik a derű, a vidámság, a köztéri emlékművek zöme még mindig történelmi, politikai eseményeknek, személyiségeknek állít emléket, nem autonóm alkotás.

Szilágyi András, a Budapest Galéria köztéri képzőművészeti osztályának vezetője szerint noha kevés visszajelzést kapnak a külföldiektől, az biztos, hogy a Hősök terei millenniumi emlékműről, a budai várbeli Szent István-szoborról elragadtatással beszélnek a turisták. Ugyanakkor – mondja Szilágyi – a napjainkban készülő szobrok korszerűsége kérdéses, köztéri szobrászatunk még mindig a XIX. században kialakult hagyományt követi.

FOTÓ: SZABÓ BERNADETT

Az Erzsébet téri kiállítás egy darabja

Hasonlókkal bővül az idén is a szoborállomány. 2004-ben a kulturális kormányzat húszmillió forintot szán a Balassi Bálint- és Bocskai István-emlékévre készülő köztéri szobrok kivitelezésére, 40 millió forintot egyéb új alkotásokra. A nemzeti évfordulók titkársága által meghirdetett pályázatra érkezett munkák minősítése nemrég befejeződött. A készülő szobrok is konkrét személyábrázolások lesznek.

Szakemberek egybehangzó véleménye szerint a „hiba" a megrendelőkben van, az alkotók csak a kiírásoknak, a felkéréseknek kívánnak eleget tenni, ennek tudható be, hogy az alkotások java része egy kaptafára készül. A civil szervezetek, alapítványok éppúgy meghirdetnek pályázatokat, mint az önkormányzatok. A kiírások jellemzően történelmi események és személyek születésének vagy halálának kerek évfordulói okán születnek. Ilyen volt a tavalyi Deák Ferenc-emlékév vagy államalapításunk ezredik évfordulója. A millennium évében több mint 130 Szent István-szobor készült.

Ugyancsak jó okot szolgáltatott köztéri szobrok készítésére két éve a Kossuth-centenárium. Győr városvezetése is állíttatott szobrot. A szakmai zsűri *Szabó Tamás* Munkácsy-díjas szobrászművész munkáját minősítette a legjobbnak. A városatyák azonban nem az övét, hanem a harmadik helyezett *Szórádi Zsigmond* szobrát választották. Szabóé portré volt, a másik a politikust feleségével együtt ábrázolja. A győri önkormányzat kulturális irodájának tájékoztatása szerint az idevágó törvény értelmében a város közgyűlése szavazással döntött a kétalakos szobor mellett. Nagy valószínűséggel érzelmi okok miatt: Kossuth felesége győri születésű volt.

Az önkormányzati törvény értelmében az önkormányzat mint kiíró azt a pályaművet állítja fel, amelyiket akarja. A törvény mindössze arra kötelezi, hogy szakértői állásfoglalást kérjen, de azt már nem írja elő, hogy a véleményt kötelező elfogadnia.

– Az a tapasztalat, hogy a megrendelők tudomásul veszik, és el is fogadják az egy-egy művészettörténészből, építészből és szobrászból álló szakmai zsűri állásfoglalását – állítja *Prokai Gábor*, a Képző- és Iparművészeti Lektorátus művészeti osztályának vezetője.

Vagyis a győri eset egyedi.

Lehet, hogy ez igaz, nemrégiben Cegléden mégis hasonló történt. Uniós csatlakozásunk emlékére kívánt a település köztéri plasztikát állítani. A csaknem negyven beérkezett pályamunka közül a zsűri a sólyában álló, építése közben látható hajót, *Szabó György* konstruktivista munkáját tartotta magasan a mezőny legjobbjának. Második helyezett nem volt, volt viszont három harmadik helyezett alkotás. A város az utóbbiak közül választott magának egyet. A polgármester, *Sós János* azt mondja, ilyen jelentős alkotás felállításához szükségesnek tartották a ceglédiek véleményét is kikérni. Szavazásra bocsátották hát a legjobb pályaműveket, és mert a lakosságnak és a helyi művészeknek *Farkas Ádám* munkája tetszett leginkább, ezt állították fel.

Szabó Tamást egyébként két éve három pályázatra is hívták, de egyik munkájából sem lett semmi. Szabónak 1985-től kisebb-nagyobb rendszerességgel készültek köztéri szobrai. Az ő nevéhez fűződik a salgótarjáni 56-os emlékmű, a kisvárdai háromalakos, bibliai témájú Érintés című szobor vagy a budapesti Carl Lutz-emlékmű. Azt mondja, ha nem hívják, nem is pályázik, mert a pályázatok többsége nem vág érdeklődési körébe.

Miként másokéba sem.

Körösényi Tamás, a Magyar Képzőművészeti Egyetem szobrász tanszékének vezetője azt tapasztalja, a növendékek hasonló okok miatt elsősorban nem köztéri szobrásznak készülnek. A Tanszékvezető szerint a társadalmi közeg a köztéri szobrászatot nem művészetnek, hanem még mindig a politikai akarat kiszolgálójának tekinti, vagy csak helyi emlékállításra használja. Az egyetemen arra nevelik a hallgatókat, hogy gondolataik, érzéseik felhasználásával önálló, saját invenciójú szobrászatot teremtsenek, mert szerintük ez a művészet lényege. A végzős diákok diplomamunkái többnyire azt bizonyítják: a hallgatók nagyon kreatív, gondolkodó és szakmailag felkészült művészek. A magyar társadalom azonban nem készült fel arra, hogy a köztéri szobrászatot önértékén mint művészetet kezelje. Angliában például a parlament előtt Henry Moore angol szobrász alkotása áll, a németek pedig nemrég Chillidától rendeltek szobrot, mert jó művészetet akartak. Itthon a Parlament előtt van Kossuthnak, Rákóczi Ferencnek, József Attilának és másoknak a szobra, de alkotóik nevét sem igen ismerjük.

Szilágyi András szerint újra kell gondolni a köztéri művészet szerepét. Többször is próbálkozott a kiírókat rávenni a hagyományostól eltérő megoldásokra vagy legalább olyan figurális alkotásokra, amelyek kellemes érzést kelthetnek, megszeretik őket az emberek, s elszakíthatatlanokká válnak a városképtől. Felvetette, hogy az olvasás évének apropóján örökítsék meg például Molnár Ferenc közismert művének szereplőit, a Pál utcai fiúkat. De mert az diktál, akinél a pénz van, nem váltak szoborrá Nemecsek és társai. Pedig, akárcsak Körösényi Tamás, fontosnak tartja azt is, hogy a forgalmas csomópontokra valódi, kortárs képzőművészetünket jellemző alkotások kerüljenek.

Hasonló véleményt fogalmazott meg Budapest kulturális bizottságának elnöke, *Körmendy Ferenc* is. Azt mondja, szívesebben látna térornamentikát szolgáló alkotásokat, mint konkrét személyábrázolásokat, de a fővárosnak szoborállításra nincs pénze. Évente milliókat fordítanak a megrongáltak rekonstrukciójára. Pályázatokat sem hirdetnek, legfeljebb elvétve. Legutóbb Pest és Buda egyesítésének 125. évfordulójára. A Duna allegóriája című alkotás tehát ugyanúgy évforduló kapcsán született, mint sok más.

Hogy mit lehet tenni az uralkodó tendencia ellen? Például megmutatni, mit tudnak művészeink. Budapesten például, az Erzsébet téri Gödörben a Magyar Szobrász Társaság kiállítást rendezett, a tárlat tele van újszerű ötletekkel. *Orosz Péter*, a társaság elnöke azt mondja, a kiállítók nem egy-egy személynek, hanem az életnek és az embernek állítottak emléket. Olyan autonóm művek ezek, amelyekhez hasonlót nemigen látni nálunk köztereken. Pedig Orosz szerint a szobrászok alapvetően szeretnek nagy köztéri szobrokban gondolkodni.

Egyesek szerint a jelenlegi köztéri alkotások ábrázolásmódjának mechanikussá válásában szerepet játszik az is, hogy jobbára ugyanazok készítik őket.

FOTÓ: BANHALMI JÁNOS

Szabó Tamás Carl Lutz-emlékműve a Dob utcában

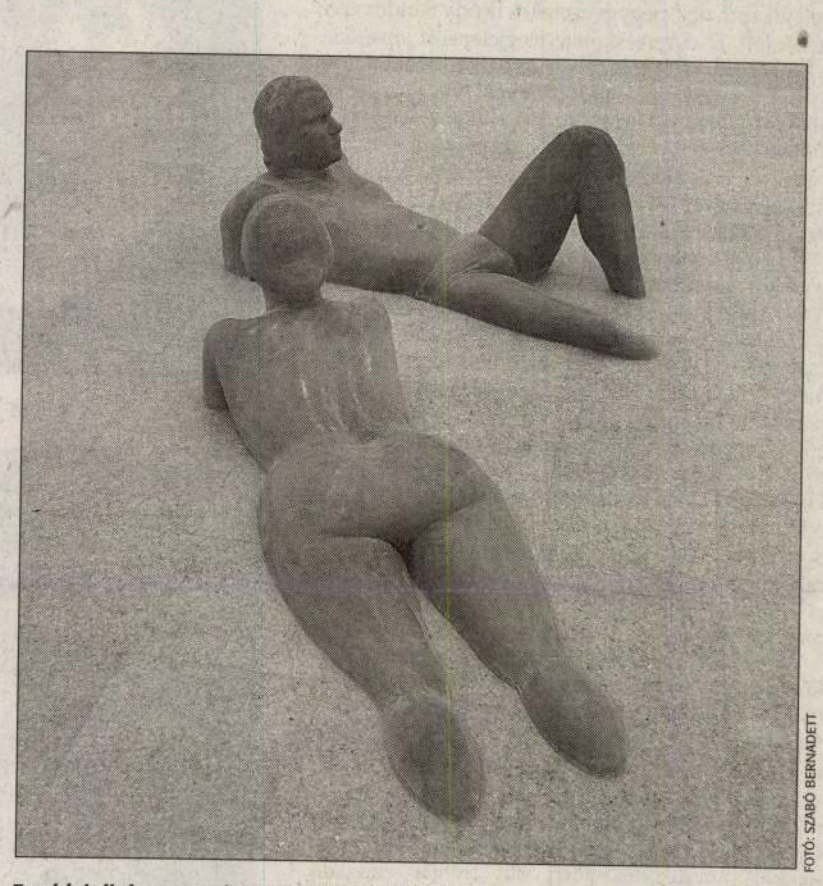

FOTÓ: SZABÓ BERNADETT

Egy idei diplomamunka. Erőss Ildikó: Fürdő

Szakemberek azt tartják: egy-egy pályázatra illik meghívni a köztéri szobrászatban elismert alkotókat. Így volt ez a múlt században is, Stróbl Alajos, Zala György számos szobor megformálója. Az utóbbi évtizedekben *Varga Imre*, *Marton László* és *Kő Pál* kaptak és kapnak sok-sok állami megbízást – korántsem érdemtelenül.

Kő Pál Munkácsy-díjas, érdemes művész azt mondja, nem lehet kizárólag a megrendelőkre fogni, hogy köztéri szobrászatunk olyan, amilyen, jóllehet az alkotók általában nem portrékban vagy emlékművekben gondolkodnak. Kő Pál ivókútötletei például a Köjál és anyagiak miatt nem valósulhattak meg. Kollégái pedig többször beszélték le a szokásostól eltérő alkotásainak felállításáról. A hetvenes évek közepén például úgy gondolta, patás madarat készít, mesébe illőt. – De hát nincs is a madárnak patája – hangzott a kritika. Mindenesetre az egyik újpesti óvodának tetszett a szobor, azóta is ott áll az intézmény udvarán, a gyerekek pedig fényesre simogatták a bronz alkotást.

■ Egész alakos szobor 5-6 millió forintnál kezdődik

A köztéri alkotásoknak elenyésző hányada készül csak pályáztatás útján. Domborműre, mellszoborra ugyanis nem szokás pályázatot hirdetni, jellemzőbb, hogy a megrendelő közvetlenül kéri fel az alkotót. Jobbára nagyobb szobor vagy emlékmű állítására írnak ki pályázatot, már csak azért is, mert a pályáztatás költségesebb. A meghívásos esetében minden felkért alkotót részvételi díj illet meg, ennek mértéke a kiíró pénztárcájától függ. Nyílt pályázatokon első, második és harmadik díjakat osztanak. Ezek a kiadások nem tartalmazzák a készülő mű költségeit. Máskülönben és általában a megrendelő és az alkotó állapodik meg a készülő mű szerzői-kivitelezői díjában. Az pedig megint csak függ attól, hogy a vevőnek mennyi pénze van.

A lektorátus munkatársai szerint nehéz átlagárat mondani, a mű szerzői-kivitelezési díját befolyásolja a szerző kvalitása, továbbá függ az anyagtól, a mű méretétől, szükség esetén további kiadást jelent a helyszín rendezése is. A portrédomborművek költségigénye általában egymillió forint alatt van, a mellszobor átlagára 1,5-2,5 millió forint, az életnagyságú, egész alakos szoboré 5-6 millió forintnál kezdődik, a többalakos ennek többszörösébe is kerülhet.

HIRDETÉS

MAGVETŐ

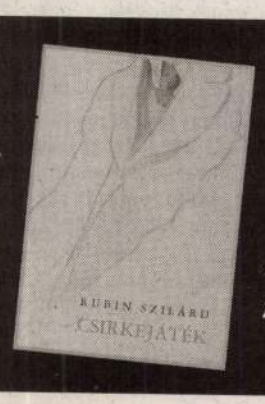

RUBIN SZILÁRD
CSIRKEJÁTÉK

„Kerülve a nagy szavakat: a közelmúlt magyar irodalmának elfeledett, nagy könyvét olvashattam."
– Magyar Narancs

Írók, feleségek, szeretők

Modern értelmiségi nők a huszadik század eleji magyar irodalomban

KÁDÁR JUDIT

Az Osztrák–Magyar Monarchiánál demokratikusabb társadalmi szerkezetű európai országokban is csak a tizenkilencedik század utolsó harmadában jelent meg a hagyományos női szerepekkel szakító, szépségével, vonzerejével és szellemi képességeivel egyaránt kitűnő intellektuális nő típusa. E nők gyakran maguk is írtak vagy más alkotótevékenységet folytattak, s nem egy akadt közülük, aki a bevett erkölcsi normákat megszegve, élete során akár több, kiemelkedő szellemi teljesítményt nyújtó férfi partnere volt.

Magyarországon alighanem Erdős Renée volt az első, aki múzsaként és költőként-íróként egyaránt ismertté vált, sőt botrányos magánéletéről elhíresült, ám műveiből egészen a második világháborúig tisztes anyagi körülmények közt élő modern értelmiségi nő. Az 1879-ben, egy felső-magyarországi, vidéki, sokgyermekes szegény zsidó családban született dús, vörös hajú szépség tehetségét a tiszaeszlári per híres védőügyvédje, Eötvös Károly fedezte fel (önzetlenül). A színészi hivatást a költészetért feladó fiatal nő hamarosan a pályája csúcsára érkezett jóképű, nős, négygyermekes Bródy Sándor szeretője lett. Első verseskötete megjelenését követően a kritika azt várta tőle, hogy „a halk tartózkodás, a leányi titkolódzás bájos új hangjá"-val gazdagítja majd a magyar költészetet, ám a férjezetlen Erdős Renée 1902-ben megjelent kötetében a nő szerelmi vágyáról, a férfiakéval egyenlő szexuális igényeiről írt Ady Endre költészetére is hatást gyakorló verseket. A női szexualitást a magyar irodalomban a korábbiaknál nyíltabban ábrázolta regényeiben, melyeket a fiatal lányok csak titokban olvashattak, s hamarosan mint „a legerotikusabb magyar írónő"-t tartotta számon a közvélemény. Miután szakított a csapodár Bródyval, az író öngyilkosságot kísérelt meg, ő maga egy olaszországi kolostorba vonult, katolizált, majd egy – Ady Lédáját is megkörnyékező – szobrásszal folytatott plátói kapcsolatot követően 1913-ban hozzáment a művészettörténész Fülep Lajoshoz. Házassága (később egy gyógyszerész „civillel" kötött újabb frigye is) sikertelennek bizonyult. Egyik lánya még az anyagi nehézségei miatt egyre népszerűbb regényeket publikáló írónő 1956-ban bekövetkezett halála előtt követett el öngyilkosságot.

Az Erdősénél gyengébb költői vénájú Boncza Berta sorsa sem alakult szerencsésebben. Bár Ady Endre élete utolsó négy évében az ünnepelt költő társa volt, Csinszka valójában már csak a járni és beszélni is alig tudó, szifiliszes költő ápolónője lehetett. Miután 1919-ben, huszonnégy éves korában özvegyen maradt, az akkor már negyven felé közeledő, nőtlen és rendkívül félénk, a nők elől „kisfiús zavarral menekülő", ám a költészetben Ady „trónját" elfoglaló Babits Mihállyal kezdeményezett alig egy évig tartó, vonakodva viszonzott szerelmi kapcsolatot. 1920 őszén a festő Márffy Ödönnel kötött házasságba menekült. Gyerekük nem született, házasságuknak negyvenévesen, 1934-ben agyvérzés miatt bekövetkezett korai halála vetett véget.

Babits húzódozásának oka Csinszka kiegyensúlyozatlansága lehetett – a költő egyenesen „hiszterikának" nevezte. „Kislány lett, kisfiú lett, hogy nekem szebb legyen, apródom; s izgatott futkosásokban gyötörte kis testét utánam" – írta „Csin-Csin hercegről" a Nyugat hasábjain még Csinszka életében. Meglepő módon, amikor szakításuk után nem egészen egy évvel, 1921 elején végre megnősült, talán még Ady özvegyénél is labilisabb lelki alkatú lányt választott magának. Sőt mi több, alig két hónapos ismeretség után kérte meg a kezét, annak ellenére, hogy tisztában volt Tanner Ilona zavaros szerelmi ügyeivel. A költői ambíciókat dédelgető, huszonöt éves külügyminisztériumi irodasegédtiszt ugyanis ekkoriban éppen Szabó Lőrinc menyasszonya volt, igaz, állítólag csak azért, hogy előre eltervezett válásuk után végre független életet kezdhessen. Az áljegyesség mellett volt egy „valódi" szerelmi kapcsolata is. A közelmúltban Most én vagyok hang helyett címmel a Palatinus Kiadó által publikált (feltehetően 1921–1925 között írott) naplójegyzetei szerint viszont e két ügy sem akadályozta volna meg abban, hogy esetleg „pár hónapra lekösse magát" Babitsnak. A magányos öregségtől félő költő azonban mindössze hét találkozás után viszony helyett házasságot ajánlott, s döntése utólag helyesnek bizonyult. A később Török Sophie néven elbeszéléseket és négy saját verseskötetet is publikáló Tanner Ilona Babits haláláig (bár annak éveken át húzódó, súlyos betegsége alatt időnként másoknál keresett vigaszt) odaadó, szerető társa volt. Saját gyerekük – valószínűleg Tanner Ilona lánykori abortuszából következő meddősége miatt – nem született. Csecsemőként örökbe fogadott lányukat a férje elvesztésébe összeroppant, ítélőképességét elvesztett, beteg költőnő 1955-ben bekövetkezett halála előtt kitagadta az örökségből; Babits Ildikó nyomorúságos körülmények közt, Angliában fejezte be életét.

Az irodalom iránt érdeklődő Tanner Ilona szemében (akinek az avantgárd Hét, illetve a konzervatív Új Idők hasábjain pár verse már megjelent) Babits nem csupán amiatt lehetett vonzó, hogy elismert költőnek számított, hanem egzisztenciális okokból is. Svájci német családból származó, tisztes életszínvonalat biztosító, kereskedői könyvelő apja halála után hivatalnoki fizetéséből neki kellett anyját és két testvérét eltartania. Számára ez a házasság a költőfeleség vágyott és kitüntető rangján túl anyagi biztonságot is jelentett. Babits a kor elvárásaival ellentétben nem tartott igényt hozományra, pedig a huszadik század első évtizedeiben a középosztálybeli családok az „eladó lányok" gondtalan jövőjének biztosítása, azaz egy akkoriban még többnyire életfogytig tartó házasság révébe segítése érdekében mélyen a pénztárcájukba nyúltak. „Ötezer forint, három szobabútor, kelengye, briliánsgyűrű és briliánsfüggő, ez egy-egy lány hozománya. … Diplomás ember, ügyvéd vagy orvos nem vesz el lányt tízezren alul. Hat lány van, Papa beteges… Ötezernél több nem jut egy lányra" – írta egy másik költőfeleség, Kosztolányi Dezsőné Harmos Ilona Burokban születtem című, Borgos Anna gondozásában a norannál 2003-ban megjelent önéletrajzi művében. (Mindenes cseléd-jük havi bére 10 forint volt.)

Erdős Renée

Kosztolányi feleségével Harmos Ilonával és gyermekével

Boncza Berta (Csinszka)

Böhm Aranka

Tanner Ilona (Török Sophie) Babits Mihállyal

Anyagi helyzetét illetően Harmos Ilona hasonló cipőben járt, mint Tanner Ilona. A jómódú, tizenegy gyermekes polgári családot a fakereskedő apa korai halála után szintén a társadalmi lecsúszás, „deklasszálódás" fenyegette, a még férjhez nem ment lányoknak ötezer sem jutott. A saját megélhetéséről gondoskodni kénytelen fiatal lány a rokonság megbotránkozása ellenére az akkoriban még erkölcstelen foglalkozásnak tartott színésznői pályát választotta. A Színművészeti Akadémia elvégzése után a modern darabokat bemutató, ennek következtében hamarosan csődbe jutott Magyar Színházhoz szegődött, s már szépreményű, tehetségesnek tartott színésznőként ismerkedett meg a huszadik század első évtizedének végén az ifjú, de ismert és sikeres írónak számító Karinthy Frigyessel. Bár kapcsolatuk természetét sem Karinthyról, sem Kosztolányiról írott életrajzaiban nem fedte fel, annyi kiderült: oly sokat sétálgattak a Városligetben, mialatt Karinthy szüntelenül verseket szavalt, hogy „Az ember tragédiájának minden sorát már kívülről tudtam, annyiszor hallottam tőle, ma is ott tudom folytatni, ahol valaki abbahagyja".

Bármi volt is köztük Karinthyval, Harmos Ilona végül Kosztolányi Dezső felesége lett. Színésznői karrierjét egy időre feladta, viszont maga is írni kezdett. Fordításai, novellái – Görög Ilona néven – még életében napvilágot láttak a Nyugatban. Kosztolányi 1936-ban bekövetkezett halála után nem ment újra férjhez, úgy érezte, hasonlóan kiváló társat nem találhat, s nem volt képes kevesebbel beérni. Egyetlen fiuk született, akit állítása szerint férje olyannyira féltett, hogy még húszévesen sem engedte egyedül nyaralni menni. A túlzott gondoskodás szerepet játszhatott abban, hogy felnőtt korára Kosztolányi Ádámból labilis személyiségű ember vált, akinek világtól való elfordulását csak siettette az 1944-ben anyja és ellene folytatott antiszemita „embervadászat". (A nyilasok azt is kétségbe vonták, hogy Kosztolányi Dezső és az 1914-ben kikeresztelkedett Harmos Ilona katolikus fia magyar lenne.) Kosztolányiné második világháború alatti megpróbáltatásait, vidéki bujkálásait megörökítő, Tüzes cipőben című, felkavaró és megrázó önéletrajzi műve az 1948-as első kiadás után a norannál ez év áprilisában jelent meg újra. Kosztolányi Dezsőné 1967-ben halt meg.

A Burokban születtem című kötetben önéletírása és novellái mellett Harmos Ilona író-, illetve írófeleség-portréi is olvashatók. „Írni annyi, mint ítélőszéket tartani önmagunkon" – idézte a portrékhoz szánt bevezetőjében Ibsent, és a férfi írókkal ellentétben, akikkel elnézően bánt, a feleségek közül valóban nem kegyelmezett szinte senkinek sem. (A tizenhét megidézett feleség közül egyértelmű rokonszenvvel talán csak Márai Sándorné Lola iránt viseltetett.) Véleménye szerint az „örökösen harcrakész és harcias" Csinszka „leveleket, dilettáns verseket írogató, merész modorú, kokottokkal barátkozó, éjszakákat végigivó és cigarettázó földesúri kisaszszony" volt. Tanner Ilona-portréja feltűnően kegyetlen. A modern intellektuális nő életét folytató Babits Mihálynénak – akárcsak Erdős Renée-nek vagy magának Kosztolányinénak – egyszerre több szerepben kellett helytállniuk: híres férjük (szeretőjük) társaként, nőként, anyaként és íróként. Kosztolányiné Babitsnét e szerepek mindegyikében elmarasztalta. Elismerte ugyan, hogy férje súlyos betegsége idején „embertelenül nehéz éveket élt át", de hozzátette, hogy „ezeket az éveket ő még nehezbítette". Költői tehetségéről azt állította, hogy „narcizmusából és indulattelt hőbörödöttségének talajából fakadt". Úgy vélte, fogadott lányát „mérhetetlenül rosszul nevelte, abban a fullasztó-hazug légkörben, amelyet ő teremtett maga köré". (Babits Ildikó kamaszkorában véletlenül tudta meg, hogy örökbe fogadták, s ez a megrázkódtatás vezetett elhidegülésükhöz és később tragikus sorsához.) Kosztolányiné Babits feleségének nőiségéről is lesújtó véleménnyel volt: „Egész lénye papírszagú, olykor vécépapírszagú, használat után. … Annyi bizonyos, hogy a testi és lelki higiénia teljes hiánya jellemzi."

Bár a Karinthy család emlékezete szerint Kosztolányi Dezsőné valójában egész életében férje legjobb barátjába, Karinthy Frigyesbe volt szerelmes, az ő feleségeivel – legalábbis Babitsnéról rajzolt portréjához képest – viszonylag kesztyűs kézzel bánt. Az első világháború után pusztító spanyolnáthajárványban meghalt Judik Etel színésznőről, Karinthy első, szenvedélyesen szeretett feleségéről írottakban a visszafogottság ellenére sem nehéz észrevenni a személyes indítékból fakadó elfogultságot: „Énreám különösen féltékeny volt, a társadalmon kívüli s már túlérett asszony állandóan résen levő féltékenységével, s talán mert benne nem lakozott hűség, csak kéjvágy, lomhaság és zűrzavar." Ugyan állítása szerint Karinthy második feleségét, Böhm Arankát kedvelte, őt is élesen bírálta. Véleményével azonban ez esetben nem maradt egyedül. A férje által „fekete krizantémnak", fekete párducnak" nevezett sötét bőrű, fekete szemű, ragyogó szépségű, Auschwitzban alig ötvenegy esztendősen meggyilkolt Böhm Aranka köztudottan hűtlen természetű volt. Az író Déry Tiborral folytatott viszonyát Karinthytól 1921-ben született fia, az élete végén súlyos depressziótól gyötört, szintén az írói pályát választó Karinthy Ferenc (Cini) sem tudta megbocsátani. (Déry Ítélet nincs című, 1969-ben megjelentetett visszaemlékezéseiben meglehetősen nyíltan számolt be öt évig tartó szenvedélyes kapcsolatuk testi oldaláról is.) Karinthy Frigyes Judik Eteltől való elsőszülöttje, a csupán egyetlen, vékony, ám kiváló verseskötetet publikáló, súlyos elmebetegségben szenvedő Karinthy Gábor állapota pedig még Böhm Aranka vér szerinti unokája szerint is nem kis részben nagyanyja mostoha bánásmódjának volt köszönhető. (Karinthy Márton a család alkotóművész tagjainak történetét feldolgozó, 2003-ban az Ulpius-ház gondozásában közreadott Ördöggörcs című könyvében megfogalmazott feltételezése valószínűleg nem helytálló. Az mégis meglepő, hogy a már házassága idején Freudnál, a bécsi orvosi fakultáson Lou Andreas-Salomého hasonlóan pszichológiai tanulmányokat folytató, a lélektanban tehát járatos Böhm Aranka férje első fiával mindvégig ellenségesen viselkedett.) „Fekete és fényes. Fényes és fekete, mint egy arab paripa, éles, mint egy arab kés, és olyan embertelen is" – írta a hajdan Ady szívét is megdobogtató Böhm Arankáról Harmos Ilona, aki szerint a „bátor, vakmerő, meghökkentő és ezért mulatságos »nemi bohóc« nem tudott szeretni, csak tetszeni akart mindenáron".

A nagy triász feleségei közül Böhm Arankát nem érdekelte az irodalom, csípős nyelvű kortársai szerint inkább a remélt csillogó életért „cserélte le" első, orvos férjét a jól kereső és az irodalom világában már életében legendás alakként bálványozott Karinthyra. A két írónő, Babitsné és Kosztolányiné egymás iránti ellenségessége mögött azonban talán alkotói féltékenység is meghúzódhatott. (Amikor Török Sophie az irodalmárok által kedvelt Fészek Klubban a negyvenes évek végén találkozott Görög Ilonával, oda sem ment az egyedül üldögélő „kövér, öreg nőhöz".) Kölcsönös ellenszenvükben az irodalmi vetélytársnak szóló féltékenység annak ellenére szerepet játszhatott, hogy élete alkonyán, négy verseskötettel a háta mögött Török Sophie többé nem tartotta magát költőnek, Harmos Ilona pedig, legalábbis a felszínen, már házasságuk kezdetén belenyugodott abba, hogy Kosztolányi „nem nagyon örül" felesége írói-fordítói tevékenységének. „Nem mondja, de én érzem rajta, hogy kelletlenül nézi most már sűrűbben szereplő nevemet" – írta Kosztolányi Dezső című életrajzi regényében. Hiába voltak tehetségesek maguk is, még írói nevüket is férjük adta. (Babits a Török Sophie-t, azaz Kazinczy Ferenc feleségének nevét a nagy klasszikus iránti tisztelgésül; Kosztolányi a Görög Ilonát azért, mert „a Harmos nem jelent semmit".)

Nem csak a nejüknél kétségtelenül sokkal jelentősebb életművet létrehozó Babits és Kosztolányi magatartása volt ambivalens feleségük szellemi tevékenységével kapcsolatban (Babits nem engedte, hogy Tanner Ilona az ő könyveit használja). A nőírók tehetsége iránt táplált általános kétely következtében a közelmúltig az irodalomtörténet is csak feleségként – legfeljebb híres férjükről írt, dokumentumértékű feljegyzéseik miatt – őrizte meg emlékük-ket.

Erdős Renée, Csinszka, Török Sophie, Görög Ilona, Böhm Aranka, a névsor még hosszan folytatható lenne. Modern értelmiségi nőként boldogtalan feleségek vagy boldogtalan anyák, boldogtalan írónők – szomorú sorsú fekete krizantémok voltak mindahányan. Itt az ideje, hogy az utókor újraalkossa a róluk kialakult képet, újraértékelje már megjelent, és felfedezze még kiadatlan írásaikat.

Franzstadti képek

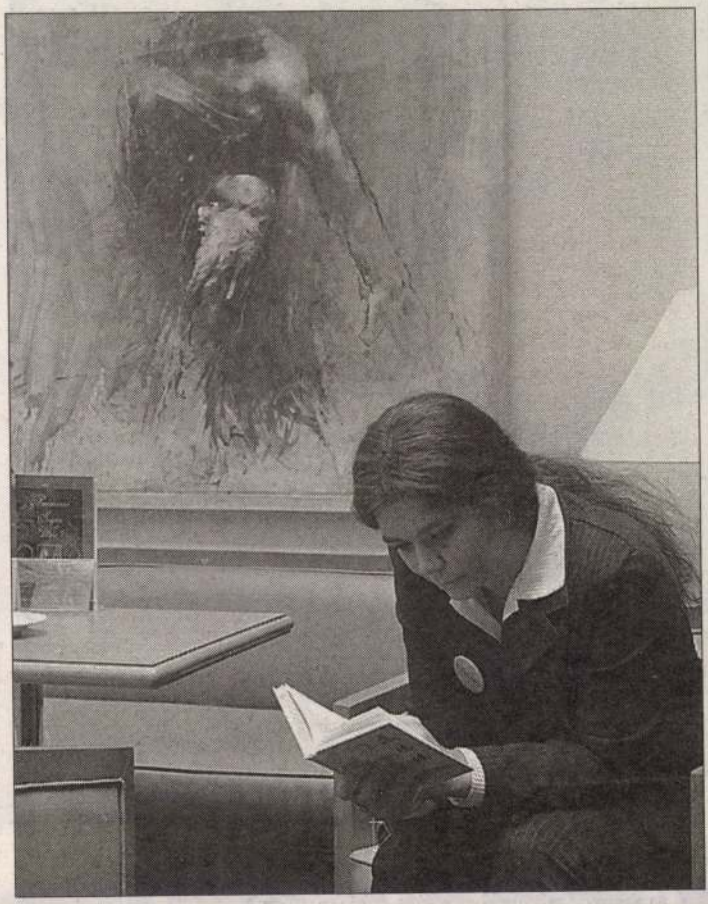

Szabó Tamás képei egyaránt kapcsolódnak múlthoz és jelenhez
FOTÓ: BURGER ZSOLT

■ NAGY ADRIENN

A maga nemében páratlan civil kezdeményezés, a Plein-Art Kortárs Művészetek Fesztiválja tartalmas kikapcsolódást nyújtott az arra járóknak. „Többtucatnyi képző-, ipar- és zeneművész számára ad lehetőséget bemutatkozásra szélesebb közönség előtt. A már meglévő galériák mellett számos étterem, iroda debütál kiállító helyiségként" – írta *Gegessy Ferenc* polgármester, az alkalomra kiadott tájékoztató füzet bevezetőjében.

A Kinizsi és Ráday utca sarkánál már vidám zászlókavalkád fogadta az arra érkezőket. Az utcán végigsétálva érdemes volt betérni többek között a Magyar Rézkarcoló Művészek egyesületének kiállítására. *Horváth Márton* üvegművész művei a századforduló hangulatát idézték fel a nézőkben. *Szabó Tamás* Michelangelo-változatai egyszerre jelenítik meg a múltat és a jelent.

A belvároshoz közeli sétálóutca megújult külsejével üde színfoltja volt a jó emlékű Franzstadt kulturális életének.

SZABÓ TAMÁS

MAGYAR SZ. 2000 IV 3

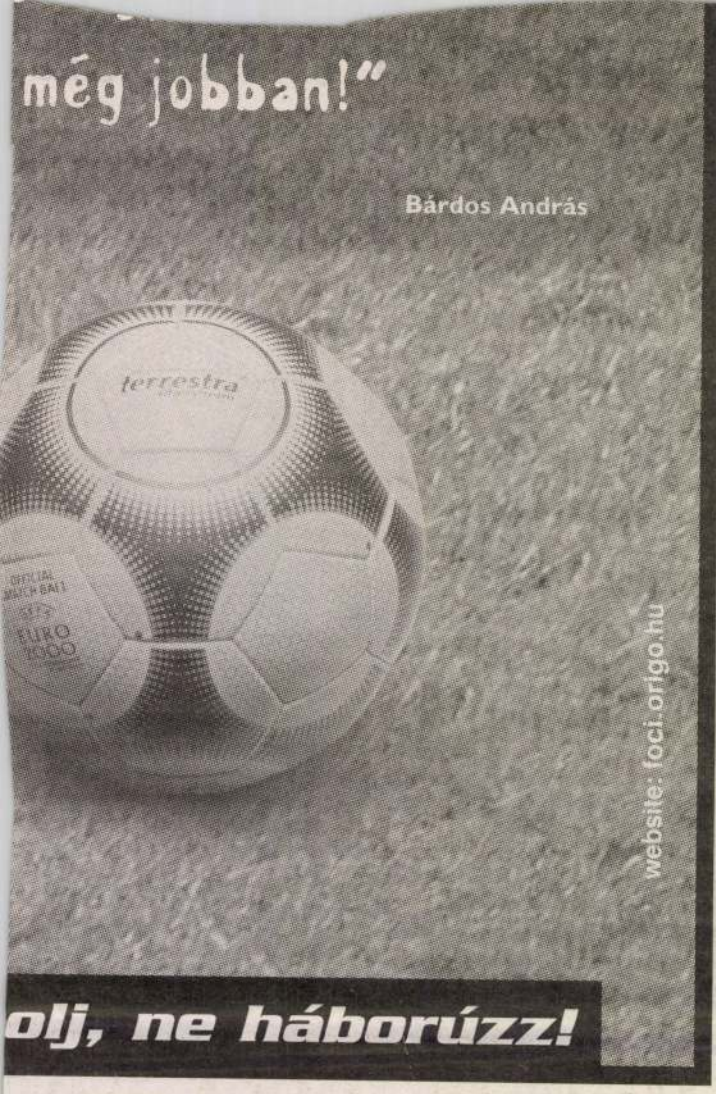

Hirdetésfelvétel

Romániában, Szlovákiában, Szlovéniában, Horvátországban

SZABOLCSI ENDRE

RUDOLF MIHÁLY: TEMPLOMBAN

ORGONAÉPÍTŐ 1999, 3. sz.

24–27

ni, hogy lehet-e nekem itt egy-
ekkora is hennem a zelus, a lehe-
vé. Október elsejére fog ugyanis
elelőbb lakásba beköltözhetem-e
hát nem tőlem függő okokból van
ezt a püspök urral 5.) is, valamint
re elkészülve más helyeket is
etleg mehetnék, mert ha aztán
más erdélyi hely esetleg nem
esten maradni, vagy más kerület-

e nem müködöm hivatalosan, nem
paptól, 6. de azért fungálok:

Autókereskedések, szervizek, üzletek

CITROËN CSÓKÁS AUTÓHÁZ
Hivatalos márkakereskedés és -szerviz
2030 Érd, Ercsi út 21.
Tel./fax: (23) 369-444, 361-385
E-mail: oneone@freemail.c3.hu

DAEWOO Kátona MOTOR GÖDÖLLŐ
2100 Gödöllő, Dózsa György út 30.
Tel.: (28) 432-129, tel./fax: (28) 410-826, 06 (30) 962-5856

DAEWOO NÉRO MÁRKAKERESKEDÉS - SZERVIZ
szalon, szerviz
Részletbeszámítás
Bp. XI., Bogyó u. 8. Tel.: 463-8690.
AKCIÓ!

KARZOL-TRANS KFT.
DAEWOO márkakereskedés és -szerviz
2200 Monor, 4-es főút 34. km
Tel.: (29) 412-786, fax: (29) 411-539

FIAT
1085 Budapest, József krt. 35.
Tel.: 267-4946, 267-4918
1097 Budapest, Dandár u. 22.
Tel.: 215-4466, 216-7589
2037 Dabas, Vásártér u. 1.
Tel.: (29) 362-962 (használtautó-kereskedés)
SPQR S·P·Q·R FIAT

FIAT
MO Autócentrum Kft.:
MO körgyűrű Csepel-Halásztelek lejáróánál
Tel.: 24/455-455 Fax: 24/474-132
Belvárosi Autószalon:
Budapest VI., Bajcsy-Zsilinszky út 45.
Tel./Fax: 353-4502
MO Autócentrum
FIAT, ALFA ROMEO, LANCIA MÁRKAKERESKEDÉS ÉS SZERVIZ

KNAUS
KNAUS lakókocsik magyarországi képviselete
Teljes típusválaszték, kedvező hitelfeltételek
Cserelehetőség (használt lakókocsit, személygépkocsit, kistehergépkocsit beszámítunk).
Monortransit Kft.
2200 Monor, 4-es főút 34. km. Tel.: (29) 414-418

KIA Autó-Óbuda Kft.
1039 Budapest, Szent István utca 17.
Tel.: 387-6403, 387-6426

Autó-Óbuda Kft.

SEAT PeNem
1205 Bp. XX., Határ út 93.
Tel./fax: 285-0725
Autószalon és -szerviz

SKODA MÁRKAKÉPVISELET
TELJES KÖRŰ MÁRKASZERVIZ

Q-RRENS Autóház
1211 Budapest,
Posztógyár u. 8.
Tel.: 277-3745,
277-5544, 277-5733
SKODA. VÁLTSON VELÜNK

SUZUKI BUDA
Új és használt gépkocsik értékesítése:
II., Marcibányi tér 2. Tel.: 375-2168.
Zöldkártya, rádió, riasztó: II., Bimbó út 44. Tel.: 326-5162
Szerviz: II., Páfrány u. 17/B. Tel.: 200-6800, 200-6488

SUZUKI ÓBUDA
MÁRKAKERESKEDÉS ÉS -SZERVIZ

- Új- és használtautó-értékesítés
- Kedvező hitelkonstrukciók
- Teljes körű biztosítási ügyintézés
- Alkatrész-kereskedelem
- Vizsgáztatás, zöldkártya-kiállítás

1037 Budapest, Bécsi út 256.

AUTOGLAS AUTÓÜVEG AUTÓÜVEGEK
Napfénytetők – Légterelők – Szerviz
AUTOGLAS Kft. **1031 Bp., Szentendrei út 137. Tel./fax: 250-0689**
1143 Bp., Zászlós u. 3. Tel./fax: 252-1070

Újpesti Gépelemgyár Kft.
1043 Budapest, Dugonics utca 11.
Tel.: 369-3565, 369-1025
Fax: 369-5488

Kényelmesen, biztonságosan akar utaztatni?
Vásárolja IKARUS autóbuszához lengéscsillapítóit,
MAN kipufogófék-elemeit a legjobb minőségű eredeti gyártótól.
Felújítás ugyanott garanciával.

DENZEL AUTÓ HUNGÁRIA
MITSUBISHI MOTORS
Szerviz és alkatrész-értékesítés:
Buda: I., Mészáros u. 56/A
Tel.: 355-0193, fax: 356-0770
Pest: XIV., Füredi út 74.
Tel.: 383-8232/513, fax: 383-5794
Mitsubishi-Forródrót műszaki segélyszolgálat: 06 (30) 991-2912.
E-mail: mitsubishi@denzel.hu / www.mitsubishimotors.co.hu

VÉBER AUTÓSBOLT
Pólus Center,
XV., Szentmihályi út 131.
Tel.: 419-4075, 06 (30) 921-1492.
Autóalkatrészek, ékszíjak, szűrők, egyéb felszerelések, ápolási cikkek.
Keleti autóalkatrészek:
XV., Rákos út 76.
Tel.: 307-6183. CB AMK 1.
Nyugati autóalkatrészek:
XV., Bezerédi u. 134.
Tel.: 307-6346, 06 (30) 941-7307. Fax: 307- 6346. CB AMK 1.

EREDETISÉGVIZSGÁLAT
kedvező áron, rövid határidőre, garanciával
AUTÓSZÖV-EURO MOBIL
Bp. II., Pasaréti út 2-4., tel.: 356-8326, 8–19 óráig
Bp. XXI., (Csepel) Jókai u. 25., tel.: 277-8236, 8–17 óráig

Szép kilátások?

Amerikaias toronyházformába csomagolt kivénhedt irodaház

Építészettörténeti pillanat: *Finta József* irodája két ifjú mérnökének átadta egy épület tervezését. A skicceknél még együtt hajolt velük a rajzasztal fölé, a tárgyalásokon megtámogatta őket roppant tapasztalatával, de a részletek éjszakákat emésztő végiggondolásának idején csak két asztali lámpa fénykör hasított az irodai éjszakába.

Ilyet csak tényleg nagyok engedhetnek meg maguknak, egy Ybl, egy S. O. M., egy Cob, Pei and Fried, egy Foster, egy Helmut Jahn. A nagy gesztusokhoz temérdek megbízás, napi harmincöt órányi feladat kell. És Finta Józsefnek – gyakorlatilag az egyetlen világsztárokhoz mérhető életművel és négyzetméterrekorddal bíró hazai tervezőnek – legkevesebb ennyi van. Hatalmas iramban épül a Westend, Finta József és irodája építészei tervei alapján. És elkészült a Bellevue Plaza is a Kossuth Lajos utca közepén Budapesten, átellenben a Puskin mozival. Szinte mellékes körülmény, hogy még egy bankot is felhúznak ezalatt. Alig tudni róla, olyan eldugott helyen emelkedik: az Akadémia mögött.

Így eshetett meg hát, hogy a Finta-iroda fiataljai, a 29 éves *Szabó Tamás* és a 35 éves *Plájer János* egy akkora házat ültetett be a főváros szívébe, amilyenre megtört iramú, múltnak élő tanszékvezetők is csak áhítva sóhajtanak. A Finta-iroda termelékenységi volumene pedig mintha még ki is ölné a méretekkel szembeni elfogódottságot az ott dolgozókból. Pimasszá teszi őket. Mert hogy veszi az ki magát, hogy valaki még harmincéves sincs, és máris Budapest egyik legmagasabb házát tervezi? Szabónak és Plájernek persze volt hol szoknia a feladatot, hiszen nemrég még a Zsarupalota, az Informatikai Kar, a Millennium Center hazai léptékekhez mérten hatalmas beruházásain dolgoztak.

A két magára maradt ifjú nem jött zavarba. Erős kritikai figyelemmel vették górcső alá a Kossuth Lajos–Szép utca találkozásánál korábban magasodó irodaházat, amely az utóbbi évek során egy lomtalanításra kitett, értékeitől gondos kezekkel kifosztott frizsider fazonját öltötte magára. Húsz esztendeje még a Hungarotex-székház az akkori budapesti mércéhez mérten a nagyvárosiasság netovábbjának számított. A Jékely–Sódor-féle XX. századi budapesti építészeti kalauz föl is vette az említésre érdemes modern pesti házak sorába. Elavult. Kimászott alóla a kor, amelyre roppant tappancsait évtizedeken át helyezte. Pedig a Hungarotex valaha olyan modern háznak számított, amely raszteres homlokzatán funkcionalista őszinteséggel fejezi ki szerkezeti sajátosságait. Ennek azonban vége.

A mai építészek stíluskatalógusokból, letűnt korok jó vagy éppen rossz érzékkel elsajátított sajátosságaiból dolgoznak. A ház sem önmagával, hanem megbízóival azonos. A modern építészet „ókeresztény" korszakának tiszta, ellentmondást nem tűrő etikán nyugvó esztétikája a múlté. A szerkezet logikai rendje nem kiindulásnak tekintendő adottság többé, csupán a tényezők egyike. Mi, az új korok nyegléi tudjuk jól, hogy nem a szerkezet igazsága a legfontosabb. Azokból erkölcsi ítéleteket fogalmazni meg aztán végképp balgaság. Minden lehetséges, s a viszonylagosság fölismerése kaján, felszabadító tágasságélménnyel párosul.

Gyrost, gofrit meg hambit majszol alant a pesti nép, akkor miért épp a háznak kéne a paprikás csirke valóságához igazodnia?

Bellevue. Ez igaz. Ilyen pompás látvány a Belváros tetőire csak a légvonalban nem messzi Madách Centerből tárul a szerencsés kevesek szeme elé. A Gozsdu udvart és virtuális Madách sétányt megerőszakoló, égbe törő torony szintén Pomsár János munkája, kinek munkássága, úgy tűnik, a Budapest feletti ég megkísértése jegyében telik. Mi sem hiábavalóbb e káeurópai lapályon, mint a felhők hasának megcsiklandatása! Mi sem múlékonyabb építészeti akarat ennél! A Puskás–Pomsár-féle volt Hungarotex-ház avulása elgondolkodtató és intő jel is egyben. Napjainkban éljük meg ugyanis, hogy az építészet egyes látványos megnyilvánulásai, reprezentatív belvárosi épületei, amelyek képében valaha egy, a Nyugattal hadban álló ostoba rendszer ünnepelte magát, képesek véglegesen elavulni. Központi elhelyezkedésük sem éppen értékmegtartó tényező, csupán a spekulációs tőkemozgások logikájához igazodó adottság. Egyetlen elem azok sorában, amelyek a ház sorsát, jövőképét meghatározzák. Félő, hogy e mostani épületre, csinos kialakítása ellenére is hasonló sors várhat. Ha a volt Hungarotex valaha az örökkévalóság ígéretével épült, s az idő három évtized alatt marta le értékeit, akkor ez a mai ház – kimondatlanul – máris a következő emberöltő átalakításait készíti elő.

Budapesten mindig is terveztek épületeket, amelyeket aztán a történelem, a városfejlődés vagy az ingatlanspekuláció elsodort magával. De ezek a házak, születésük pillanatában, az építtető dicsőségét is szolgálták – ígérve, hogy e dicsőség mindörökre fennmarad. A Novotel körötti liget fái, a Lehel piac bódéi ma már elfeledett, senki se tudja nevű egykori pestbudai polgárok százezreinek porhüvelyein vertek tanyát. Az alattuk szunnyadókkal távozott történetekkel, kalandokkal és speciális pesti unalmakkal együtt házak sokaságának emléke is távozott. Most az örökkévalóság új illúzióját, elbonthatatlan masszivitásának új érzését friss 3-5 milliméteres gránitlemezek, az ég titokzatos ürességét kísértő tetőre emelte pavilonok, tornyok élesztgetik. Most hátracsapott baseballsapkás srácok állnak a New York-iságot hirdető, a Kossuth Lajos utcai identitást elődjéhez hasonlóképpen nem vállaló ház tövén. Gyrost, gofrit meg hambit majszol alant a pesti nép, akkor miért épp a háznak kéne a paprikás csirke valóságához igazodnia? A színes, szélesvásznú és szagtalan háznak, amelyen ellenben látszik, hogy a tervezők egy-két részletbe ugyancsak beléfeledkeztek, profikhoz méltatlan érdeklődéssel és figyelemmel alakítva ki a tetőkert, a torony rajzolatát.

Színes, szélesvásznú és szagtalan ház KOVÁCS BENCE FELVÉTELE

Mit is tett voltaképp a két ifjú férfiú? Budapesten korábban soha nem létezett nagyvárosias, hogy ne mondjam amerikaias toronyházformába csomagoltak egy kivénhedt szocialista irodaházat. Zömmel nagyvonalú, elegáns formát adtak egy ügyetlenné aggott háznak, hogy a ma embere a korszerűtlenség kényelmetlen érzése nélkül járhassa be a ház tereit, folyosóit. Mentálhigiénés terápiában részesítettek egy értékeitől rohamosan búcsúzó épületet, s metodikájukban a nemzetközileg már ismert, ellentmondásokkal terhes gyakorlatot alkalmazták. A felvarrt arc pedig nemcsak optikailag, de lélekben is fiatalít viselőjén. Ha tükörbe néz, elhiszi, hogy a gondosan megfizetett művi beavatkozás hatása a természet munkája.

Bojár Iván András
az Octogon folyóirat
építészetkritikai műhelyének vezetője

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei
Múzeumok Igazgatósága
tisztelettel meghívja önt és barátait:

SZABÓ TAMÁS

1979 és 1999 között készült
alkotásaiból rendezett
kiállításának megnyitására
1999. november 14-én (vasárnap)
délelőtt 11 órára a

SZOLNOKI GALÉRIÁBA
(Szolnok, Templom u. 2.)

A kiállítást megnyitja
WEHNER TIBOR
művészettörténész

Közreműködik VARGA ERIK (RIKI)

A kiállítás megtekinthető
1999. december 12-ig
hétfő kivételével 9-től 17 óráig

Szabó Tamás

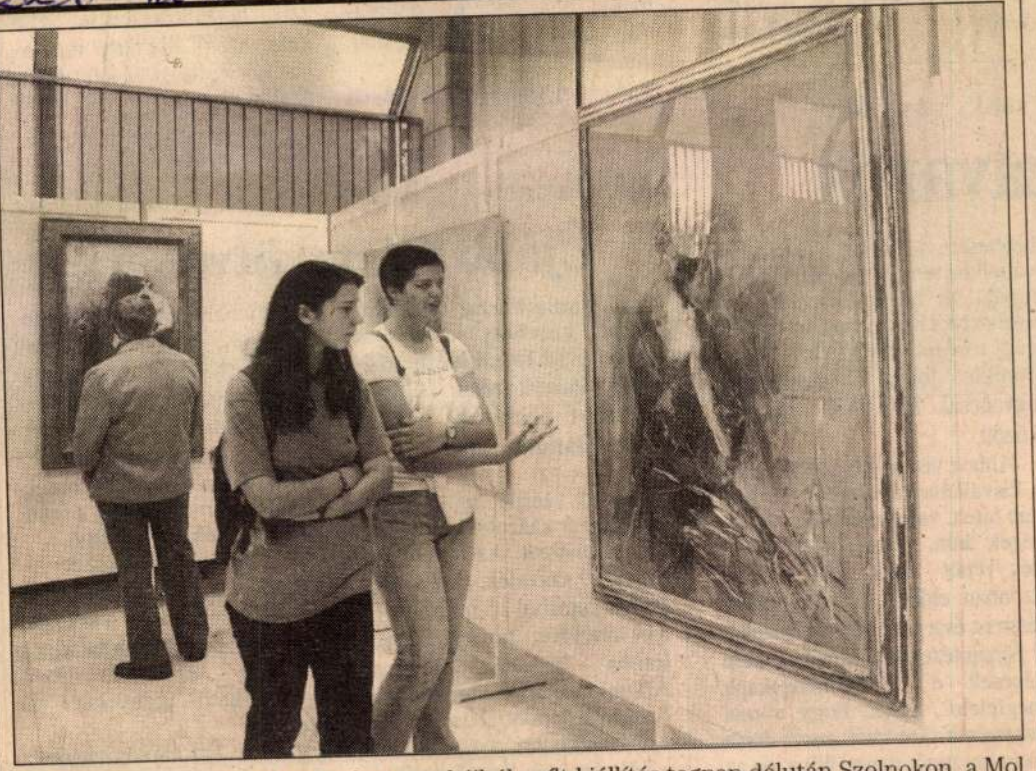

Szabó Tamás festőművész munkáiból nyílt kiállítás tegnap délután Szolnokon, a Mol Rt. Galériájában. Az érdeklődők október 24-ig nézhetik meg a tárlatot. FOTÓ: MÉSZÁROS

Új Néplap 1996. október 2.

Jász-Nagykun-Szolnok megyei napilap

Köz

Hibás szer

A Fővárosi Közgyűlés kulturális bizottságának üléseit folyamatosan zajlik a Főpolgármesteri Hivatal által támogatott kulturális intézmények beszámolója a tavalyi évről, illetve az idei év üzleti terveinek ismertetése. Ezeken az üléseken – mint az utolsó alkalommal is – időről időre felvetődnek olyan általános megoldatlan problémák, joghézagok, szemléletbeli hiátusok, amelyek megkötik a jó szándékú döntéshozók kezét, s megnehezítik vagy ellehetetlenítik az adott kulturális intézmény működését.

VARGA KLÁRA

Jó példa erre az Artpool Alapítvány és Művészetkutató Központ, amely tegnapjaink, félmúltunk művészetének és a kapcsolódó történeti anyagoknak a kutatásával, dokumentálásával, illetve kiállításokon, kiadványokban való közreadásával foglalkozik. Az intézmény kultuszminisztériumi támogatása veszélybe került, ugyanakkor projektjei kevéssé alkalmasak arra, hogy az üzleti szférából kapjanak hozzájuk rendszeres, megnyugtató összegű támogatást. Szükségesnek látszik olyan törvény létrehozása, amely az ilyen, közérdekű témákkal foglalkozó kulturális intézmények állami támogatását folyamatosan biztosítja.

A Horn-kormányzat által tervezett Nemzeti Színház helyén létrejött, nagy látogatottságú kulturális intézmény, a Gödör jövője sem megnyugtató. A látszat az, hogy ma túlkínálat jelentkezik a Gödörhöz hasonló koncerthelyekben, hiszen ott a Petőfi Csarnok, az A38-as hajó, a Millenáris és így tovább. A valóság ezzel szemben az, hogy a nyolcvanas–kilencvenes években sem léptek fel kevesebb helyen az igényesnek számító zenekarok, előadók, csakhogy sokkal szűkebb kör ismerte, látogatta ezeket a helyeket, reklámozásukra szinte nem is volt mód, mivel ORI-vizsga nélküli művészekről és engedély nélküli koncertekről volt szó. A produkciókat befogadó intézményeket pedig, mivel többnyire nem voltak olyan igényes felszereltségűek, mint a maiak, általában sokkal kisebb összegből is fönn lehetett tartani. Az is csak látszat, hogy lényegi átfedések fellépők között. A Gödörről például úgy tartják, a legjelesebb régi-új magyar underground legfontosabb bemutatkozóhelye, olyan alkotóké, akik közül sokak dalain szocializálódott a Kádár-rendszer egykori ellenzékének nagy része. A Gödör a jelek szerint a kultusztárcától a következő hónapokban átvándorol majd a fővároshoz. A főváros, mivel úgy gondolja, épp elég hasonló koncerthely van a városban, a Gödörrel semmiképp nem akar anyagi terhet a nyakába venni. A jelenleg dermesztő áron igénybe vehető mélygarázsoknak, a ma még befejezetlen üzlethelyiségeknek és a saját bevételeknek kell eltartaniuk a Gödröt, amelyet pályázat útján bíznának a majdani üzemeltetőre. Addig áthidaló megoldásként a Petőfi Csarnok Kht. működtetné, amelynek igazgatója szerint ugyanazok az előadók lépnének fel a továbbiakban is. A kulturális bizottság tagjai nem látják veszélyben a különösen értékes ingatlanon működő Gödör kulturális funkcióját. Kérdés, hogy mi lesz, ha kiderül, mégsem tudja magát eltartani. A Gödör ügye egyébként a jövő héten kerül a

Az Antall-szobrot is meggyalázták

közgyűlés elé. Általános problémákat vetett fel *Laborcz Ferenc* 1949-ben készült domborműve is, amely eddig a Bakancsos utcai közparkban állt. Az alkotást ismeretlenek többször beszennyezték, megrongálták, s most a kulturális bizottság arról döntött, hogy a Czimra-Laborcz-emlékház önkormányzati tulajdonú, de nem köztéri parkjába kerülhessen. Ennek kapcsán elhangzott, hogy hosszú távon nem lehet megoldás az, ha minden megrongált szobrot védelme érdekében zárt területre visznek.

Ezúttal szavazták meg azt is, hogy meghívásos pályázaton a fővárosi önkormányzat, a IX. kerületi önkormányzat, a Fővárosi Cigány Önkormányzat és a Romaversitas Alapítvány együttműködésével szobrot állítsanak a IX. kerületi Nehru parkban a roma holokauszt áldozatainak. A maximum 17 millió forint bekerülési költségű pályázatot a Budapest Galéria írja ki. A vitán fölül kiemelkedően színvonalas mezőnyben *Jovánovics György, Pauer Gyula, Szabó Tamás, Szentirmai Zoltán* mellett egy roma származású szobrászművész, *Sándor Antal* is az indulók között van. A benyújtott pályaművek díja bruttó 220 ezer forint. A bírálóbizottság május 12-ig eredményt hirdet.

számcsökkenéssel.

Pályázati formanyomtatvány az MMFB-nél és az IKM-ben kérhető. **Koós Tamás**

minisztérium a kiemelt agrártámogatások javára átcsoportosítja: Itt a termelési támogatások és az intervenciós alap növelése jöhet szóba.

A minisztérium a szűkös eszközhitelekre.

Azt azonban fontolóra szik, hogy célszerű-e támogatni az új állattartó telepek, tárolók építését – tette hozzá az államtitkár. **U. G.**

ıi senki nem akar

zavarok

betétesért, a pénzért, s nem a kisvállalkozóért. Ma a betétes a jó ügyfél, de ha egy kisvállalkozó egzisztenciát szeretne teremteni, vagy a cégét akarja fejleszteni, és ötmillió forint kölcsönt kér,

Az Államadósság Kezelő Központ gondol a jövőre

Újabb államkötvények

Az államadósság hatékonyabb kezelése érdekében új, hétéves futamidejű, változó kamatozású állam-

hónapjában 137,2 milliárd forinttal, a külfölddel szembeni tartozás pedig 2,9 milliárd forinttal emelkedett. Ebben az

SLABÓ TAMÁS

MEGHÍVÓ

A GOLD ART
KORTÁRS KÉPZŐMŰVÉSZETI GALÉRIA

Tisztelettel meghívja Önt és partnerét
1998. november 11-én 17.30 órakor

SZABÓ TAMÁS képzőművész
kiállításának megnyitójára

a kiállítást megnyitja:

FÖLDI PÉTER festőművész

A kiállítás megtekinthető november 27-ig
hétköznap 15 - 18 óra között.

Cím: BUDAPEST XIII.,
KATONA JÓZSEF U. 10/A

Szabó Tamás

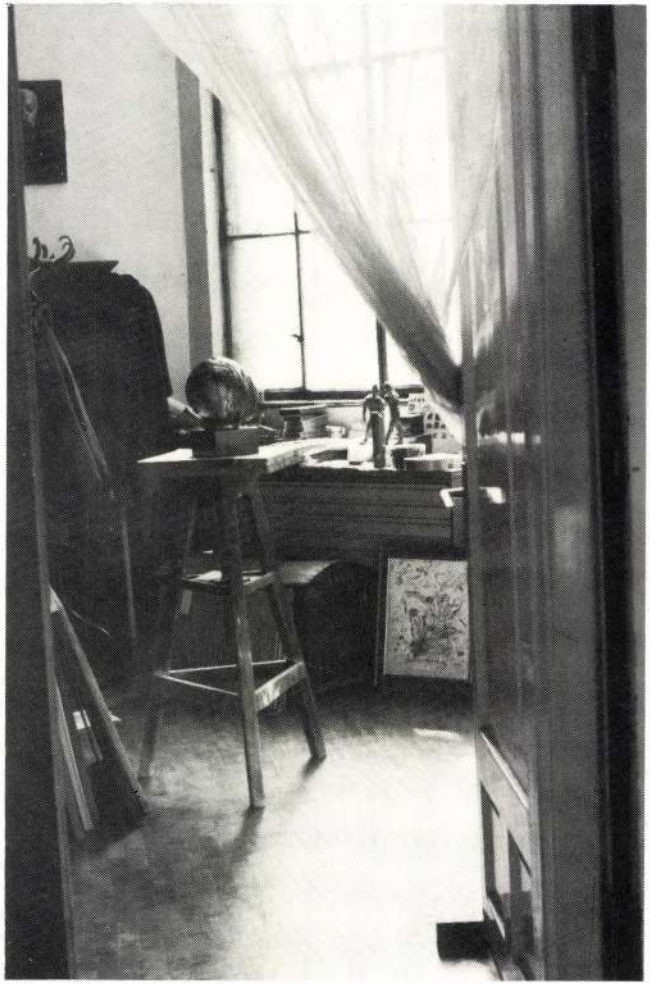

Szabó Tamás

1996. X. 2

JÁSZKUN KRÓNIKA

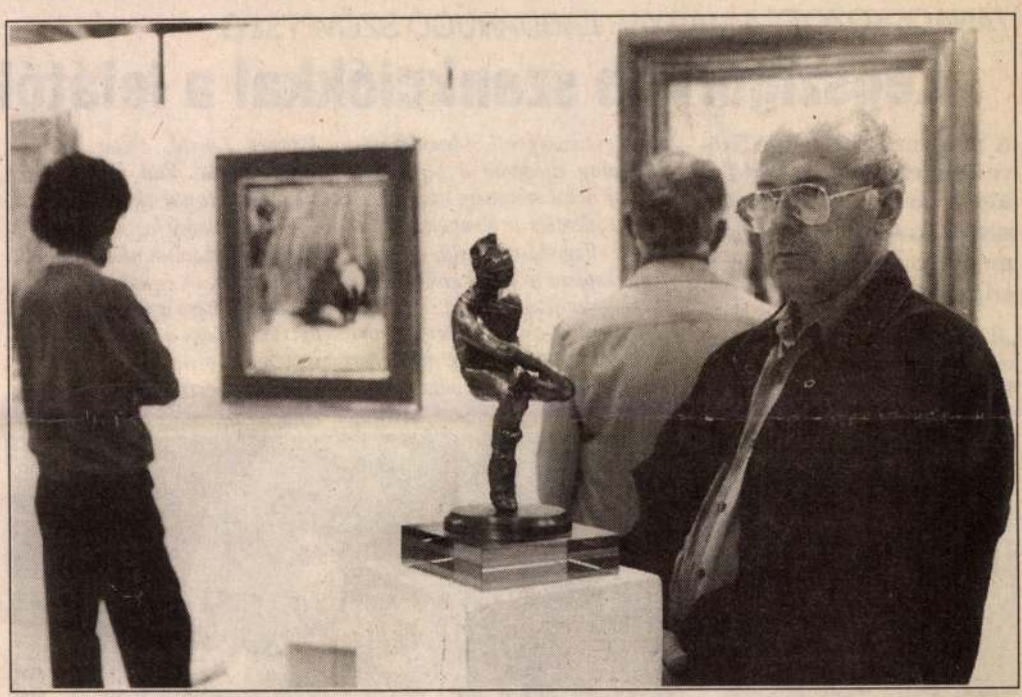

Embernyomatok

TÉCSI

Szabó Tamás színeinek száma, hét-nyolc. Egy képen általában négynél sem több. Általuk mégis kifogja a semmiből az értelmet, életteli örvényt kelt a halott vásznon. Kormozott, elmaszatolt háttereiből emberi formák bomlanak ki: egy váll, egy fej, egy ágyék. A szobrászként indult, újabban csak festészettel foglalkozó fővárosi művész férfitestjei a semmivel, önmagukkal birkózóak — fogalmazott tegnapi megnyitójában *Wehner Tibor* művészettörténész —, mintegy Francis Bacon magyar megfelelőjeként. Absztrakció és realitás békés átmenetei e képek, amik között emlékeztetőül egy-két plasztika is feltűnik, bizonyítva, hogy az anyagmegmunkálás módozatait, a különféle műfajok nem akadályt szabnak, de szabadságot adnak alkotójuknak. Az anghiari csatamezőn feltűnő Mick Jagger és mások október 24-ig láthatók a szolnoki Mól székház földszinti galériáján.

FOTÓ: HARGITAI

TANÁCSKOZOTT A MAGYAR LABDARÚGÓ SZÖVETSÉG

Legszigorúbb szankciókkal a lelátók

A Magyar Labdarúgó Szövetség elnöksége kedden ülést tartott. A tanácskozásról kiadott MTI közleményt rövidítet kivonatát adjuk közre:

„A napirendi pontok tárgyalása előtt Havasi Mihály kérte, hogy a testület fogadja el lemondását elnökségi tisztségéről. A testület egyhangúlag elfogadta a bejelentést. Dunai Antal szövetségi edző előterjesztett jelentése az olimpiai válogatottról elfogadásra került, és részét fogja képezni a MOB-nak küldendő komplett jelentésnek.

A testület a nemzetközi játékvezetői keretekbe történő javaslatokat az alábbiak szerint fogadta el: FIFA-játékvezetők: Puhl Sándor, Vágner László, Piller Sándor, Juhos Attila, Vad István, Tóth Vencel, Hanacsek Attila. Az MLSZ elnöksége foglalkozott a labdarúgó-mérkőzések nézőtéri rendjével. A ligák, az egyesületek és a játékosok kérésére a testület úgy foglalt állást, hogy a mai naptól kezdve minden olyan jelenséggel, magatartással szemben, amely bármilyen faji, vallási, világnézeti és

Les Ferdinand, a Ferencváros kupaellenfele, az angol Newcastle United játékosa második gólját szerzi az Aston Villa ellen. Végül 4-3-ra nyert a Keegan-féle „Szarkák" legénysége. A három gól mutatja, hogy a St. James Parkban is sebezhető a newcastle-i védősor, amit bizonyára Varga Zoltán, a ferencvárosiak vezető edzője jegyez meg a legjobban.

ALMÁSI TIBOR

A PATKÓ IMRE GYŰJTEMÉNY

XÁNTUS JÁNOS MÚZEUM
GYŐR, 2000

SZABÓ TAMÁS
1952 -

Szobrász, grafikus, Érdemes Művész. Tanulmányait a budapesti Iparművészeti Főiskolán végezte 1979-ben. Tagja volt a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának és a "Tanya 48" csoportnak.

Első önálló tárlatát 1981-ben nyitotta meg. Expresszív, mai korunk zaklatottságát, ellentmondásosságát megragadó plasztikákat készít.

JÓZSEF ATTILA I-IV, 1979
porcelán, márvány, 11 cm.
j.n.
Ltsz.: K. 86.1.1. - 86.1.4.

Szabó Tamás szobrászatában "a mármár ijesztővé torzított koponyák, a csaknem embertelenné nyomorított arcok - mélybe zuhant szemgödrök, kiforduló állkapcsok, megnyúlt tarkócsontok - nyugodt körvonalak, szelíd hajlású felületek közé szorulnak, a domború ívek lágy törésvonalakkal fordulnak homorú hajlatokká. Nyugtalanság vibrál a nyugalomban, feszültség munkál a tömbszerű, összefogott, mégis változatos formákban"-

Wehner Tibor

IRODALOM

Szabó Tamás kiállítása. Budapest - 1981. Katalógus.
Wehner Tibor: Szabó Tamás szobrászművész kiállítása. Művészet. 1981. XXII. évf., 6. sz., 53-54.o.
Wehner Tibor: Drámák. Művészet. 1982. XXIII. évf., 10. sz., 18-20.o.
-chb-: Szabó Tamás. Művészet. 1983. XXIV. évf., 11. sz., 60.o.
Wehner Tibor: Az elmaradt áldozat fenyegető pillanata. Művészet. 1989. XXX. évf., 3. sz., 6-9.o.

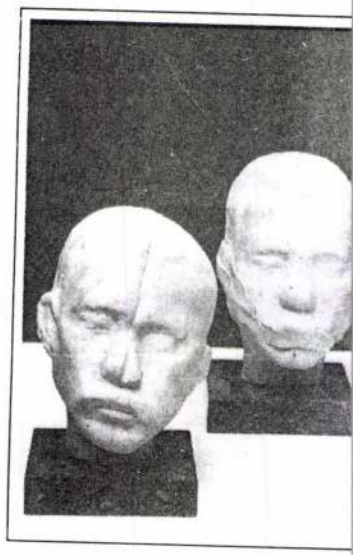

Józ

A pesti Chevra Kadisa ünnepsége

Ádár hónap beköszöntése előtt — február 13-án, — Jajm kippur kóton keretében emlékeztek meg a Bethlen téri templomban, a Chevra ünnepélyről. Az eseményen megjelent *Zoltai Gusztáv*, a BZSH ügyvezető igazgatója és *Hevesi Sándor*, a Chevra igazgatója. Részt vett az ünnepségen *dr. Schweitzer József* főrabbi, az Országos Rabbiképző Intézet főigazgatója, valamint a rabbikar több tagja. A kántori teendőket *Kálmán Tamás* főkántor végezte, hagyományos dallamon. *Deutsch Róbert* főrabbi beszédében az intézmény fontosságáról szólt, és kiemelte: Ma is legfőbb törekvésünk a kor viszonyaihoz alakítani intézményeinket, hogy szigorúan vallásunk ősi hagyományaihoz ragaszkodva tudjuk ellátni feladatainkat. Ehhez az kell, hogy minden zsidó átérezze e szervezet történelmi jelentőségét, hiszen ahhoz, hogy a rászorulókat segíteni tudjuk ezen intézményeinket fenn kell tartani. Minden erőnkkel törekednünk kell arra, hogy ne csak történelmi múlt, hanem élő valóság legyen a zsidó segítőkészség és az egymásról való gondoskodás.

Az ünnepség a Máriv ima elmondásával fejeződött be.

A Wallenberg-küldetés

Moszkvában *A Wallenberg-küldetés* címmel bemutatták a tudományos filmek kijevi stúdiójának dokumentumfilmjét, amelynek nem titkolt célja fellebbenteni a fátylat a svéd dipdomata tragikus sorsáról.

A szovjet hadsereg budapesti bevonulásakor letartóztatják és a Szovjetunióba szállítják a magyar zsidók megmentőjét, akinek további sorsa után azóta is hiába nyomoz a család és több ország újságírói. Nem nyert hitelt érdemlő bizonyítást, hogy él-e még, bár sokan állítják, hogy találkoztak vele valamelyik lágerben, de az sem bizonyított, hogy valóban meghalt, s ha igen, mikor és milyen körülmények között. A film készítői végig követnek néhány információvariánst, megszólaltatnak olyan személyeket, akik elmondásuk szerint találkoztak *Raoul Wallenberggel* a KGB valamelyik börtönében.

A szovjet hivatalos szervek a svéd és nemzetközi megkeresésekre mindig ugyanazt a sztereotip választ adták: Wallenberg a saját cellájában, szívroham következtében halt meg. Ez a bizonyos „szívroham" — enyhén szólva — hihetetlen. Mi hát az igazság?

Vagyim Birstein, a Nemzetközi Wellenberg-bizottság tagja elmondta a Novosztyi munkatársának, hogy az egyik belügyi levéltárban, kéthónapos kutatómunka eredményeképpen egy olyan iratra bukkantak, amely szerint Wallenberget és sofőrjét 1945 és 1947 között különböző moszkvai börtönökben őrizték. Ez az első hiteles, írásos bizonyíték arra vonatkozóan, hogy Budapestről valóban a Szovjetunióba szállították őket. A bizottság megállapította továbbá azt is, hogy 1947. júliusában sorozatos vallatásoknak vetették alá Wallenberg cellatársait, akik később nyomtalanul eltűntek.

Ma már ismerjük a Wallenberg-ügyben nyomozók, pontosabban a vallatók nevét. Még ma is élnek és... hallgatnak. Jó lenne, ha a filmben látottak rábírnák őket a megszólalásra.

(AN)

KÖNYV A KERESZTÉNY-ZSIDÓ VISZONYRÓL

Felvilágosult keresztény körökben ma már eléggé elfogadott az a nézet, hogy a modern antiszemitizmus egyik összetevője — sok egyéb tényező mellett — a keresztény vallási eredetű antijudaizmus, amely voltaképpen nem más, mint „teológiai érvekkel" alátámasztott zsidóellenesség. Az antijudaista felfogás szerint a zsidók felelősek kollektíve Jézus meggyilkolásáért, és Isten ezért meg is büntette őket: elűzte őket országukból, bűnei miatt végleg elvetette a zsidó népet, és új választott népet szerzett magának, az egyházat...

A hitlerizmus rémtetteinek láttán a keresztény egyházak felismerték, hogy legalább részben ők is felelősek a szörnyűségekért, amennyiben a több évszázados keresztény antijudaizmus is hozzájárult annak a társadalmi légkörnek a kialakulásához, amelyben Auschwitz lehetővé vált. Ezért a II. világháborút követően az egyházak hozzáláttak, hogy gyökeresen új alapokra helyezzék a zsidósághoz való viszonyukat, és minden antijudaizmustól megtisztítsák az egyházi életet.

Az egy Isten sok arca című könyvében *R. Neudecker* jezsuita teológus, aki hét éven át judaisztikát is tanult a cincinnati rabbiképző intézetben, a katolikus—zsidó kapcsolatok megújításának történetét mutatja be, a II. vatikáni Zsinattól (1965) II. János Pál pápának a római zsinagógában tett látogatásáig (1986).

A könyv első részében a szerző ismerteti és méltatja az idevágó hivatalos vatikáni dokumentumokat: a II. vatikáni Zsinat Nostra aetate kezdetű nyilatkozatának 4. pontját (1965), valamint az „Irányvonalak és útmutatásai a Nostra aetate kezdetű zsinati nyilatkozat végrehajtására" című (1974) és a „Hogyan kell a zsidókat és a zsidóságot helyesen ábrázolni a katolikus egyház igehirdetésében és katekézisében?" című (1985) vatikáni határozatokat. E szövegekből kiderül, milyen gondos és körültekintő munkával kívánja a katolikus egyház vezetése gyökeresen új alapokra helyezni a katolikus—zsidó kapcsolatokat. A dokumentumok a teológiától kezdve a hitoktatáson át egészen a liturgiáig sorra veszik az egyházi élet minden fontos területét, és kifejtik, hogyan kell ezeket úgy átalakítani, hogy a katolikus hívek ezentúl ne a gyűlölt ellenfelet lássák, hanem „az idősebb testvért" (II. János Pál), akit tisztelhetnek, sőt akitől tanulhatnak is.

R. Neudecker a jelentőségüknek megfelelően nagyon pozitíven értékeli e dokumentumokat, amelyek nem térnek ki a legkényesebb kérdések megvitatása elől sem (a „farizeusok", a „zsidók" negatív beállítása az Újszövetség egyes helyein, a keresztény évszázadok zsidóellenessége; az Ószövetség és az Újszövetség viszonya stb.). Ám, ahol szükségesnek látja, ott Neudecker vitatkozik is e szövegekkel: így például kifogásolja, hogy nem kap bennük elég figyelmet Izrael állam problémája, illetve, hogy e szövegek olykor még mindig keresztény szemüvegen át nézik a zsidóságot, és nem úgy, ahogy a zsidók fogják fel önmagukat.

A könyv második részében a szerző talmudi szövegek alapján igyekszik képet adni a zsidó istentapasztalatnak a keresztények számára kevésbé ismert vonásairól, hogy az olvasó ezáltal mintegy belülről is megismerje a zsidó vallási gondolkodást.

Végül a könyv függelékében közli a három a fent említett vatikáni dokumentum teljes szövegét.

Neudecker könyvét különösen érdekessé teszi, hogy nem egyszerűen akadémikus kifejtése a zsidóság új katolikus teológiájának, hanem krónikája annak az izgalmas történetnek, ahogy a katolikus egyház XXIII. Jánostól kezdve kikínlódta magának ezt a fordulatot, nem ritkán az egyház konzervatív köreinek dühödt ellenállása közepette... A könyv végén található talmudi szemelvények pedig igazi csemegét kínálnak a lelki élet, a misztika iránt érdeklődőknek. Neudecker könyve izgalmas olvasmány mindazok számára, akiket a keresztény—zsidó viszony kérdései foglalkoztatnak.

* *Reinhard Neudecker: Die vielen Gesichter des einen Gottes. München, Chr. Kaiser Verlag, 1989, 132. o.*

33% 33%

Ingatlanbank Rt.

AZ INGATLANBANK RT.
ÚJABB NYERÉSI ESÉLYT KÍNÁL ÖNNEK!

Az 1991. június 28-ig vásárolt és 1991. december 31-ig vissza nem váltott ingatlan letéti jegyek tulajdonosai között a Bank

két 60 nm-es budai, zöldövezeti öröklakást

sorsol ki.

Sorsolás: 1992. január hónapban.

Bankunk a régi letéti jegy tulajdonosokat külön is jutalmazni kívánja, ezért a fenti időpontban az 1990-ben vásárolt és 1991. december 31-ig vissza nem váltott letéti jegyek tulajdonosai között

1 db Volkswagen Golf típusú személygépkocsit

is kisorsol.

*

Az ingatlan letéti jegyek kamata 1991. március 1-jétől egyéves lekötéskor 33% egy éven túl 33%-os kamatos kamat.

A kamatemelés a március 1-jét megelőzően vásárolt ingatlan letéti jegyekre is vonatkozik, visszamenőleges hatállyal.

Az 5000, 10 000, 50 000 és 100 000 forintos címletekben kibocsátott ingatlan letéti jegyek megvásárolhatók

az INGATLANBANK RT:
Budapest, V., Bárczy István u. 3—5.,
Budapest, II., Bég u. 3—5.,
Eger, Széchenyi u. 34.,
Győr, Czuczor Gergely út 26.,
Veszprém, Kossuth u. 6. szám

alatti fiókjaiban és országszerte az IBUSZ irodáiban.

33% 33%

Botrányok és botránkozók

Alig múlik el hét, hogy a magyar sajtóban az antiszemitizmus élesztésére alkalmas cikk meg ne jelenjék valamely jobboldali szerzőtől. Mindegyikkel hadakozni sem győz az ember, meg aztán nem is nagyon biztatják erre. Némelyek szerint ugyanis a zsidók elleni gyűlölséget épp az erősíti, ha védekezni merészelnek ellene.

A Hunnia című folyóirat tőle telhetőleg megteszi a magáét ennek az érzületnek a szításáért. Nem sok olyan száma akad, amelyben ez a téma, ez a szellem meg ne jelennék. És hogy a társadalom ebbéli „szükséglete" ne maradjon fedezetlen, a Hunnia Könyvek sorozatban adják közre azt, ami a folyóiratban, a havi egy számban már nem kaphat helyet.

Nos, mi az, amit Hunniáék oly sürgősen a mai magyar olvasó kezébe akarnak adni? Kettőt is meghirdettek. Az egyik: Bartha Miklósnak, a század elején élt jobboldali publicistának Kazárföldön című könyve, amely — a Hunnia reklámszövege szerint — „a kazárok beözönlésének nemzetvesztő körülményeit és következményeit írja le". Kazárokon — ha valaki nem tudná — itt a zsidókat kell érteni.

A másik „jeles munka", amely a Hunnia jóvoltából fenyegeti a könyvpiacot, Bary József könyve, „A per". A tiszaeszlári per gyászos szerepet játszó vizsgálóbírája azt fejtegeti benne, hogy az eszlári zsidók ellen kifőzött vérvád igenis alapos volt. A Hunnia reklámszövege szerint: bemutatja „az ügy körüli politikai és egyéb manipulációkat".

Szilárd véleményem szerint ennek a két könyvnek, de kivált az utóbbinak a kiadása az ország mai politikai helyzetében csak egyetlen szóval minősíthető: közbotrány.

Vajon akad-e a kellő hatáskörrel vagy politikai befolyással rendelkező felelős közéleti tényezők között, aki e botrány bekövetkeztét megakadályozza? A magunk részéről egyet megígérhetünk: ha a két kiadvány megjelenik, ha a zsidók elleni vérvád zöld utat kaphat, úgy nem fogunk késlekedni ezt a tényt a legszélesebb nemzetközi nyilvánossággal megismertetni. Aztán majd jöhetnek azok a nagy hazafiak, akik a mi fellépésünket tartják botrányosnak, és meglobogtathatják a televízióban vagy akár az országgyűlésben a hamburgi Stern vagy a Los Angeles Times „magyargyalázó" számait.

A magyarságot az antiszemita uszítók keverik gyalázatba.

G. Gy.

Nemzetközi szervezet az antiszemitizmus ellen

Raj Tamás főrabbi, országgyűlési képviselő a közelmúltban a parlament ülésén napirend előtt szót kért. Ez alkalommal beszámolt arról, hogy Londonban megalakult az „Interparlamentáris Tanács az antiszemitizmus ellen" elnevezésű szervezet, amely zsidó és nemzsidó parlamenti képviselőkből áll. Célja az antiszemitizmus okainak vizsgálata, a holocaust oktatásának elősegítése, és az antiszemitizmus elleni küzdelem világszerte.

Raj Tamás egyidejűleg javasolta az országgyűlésnek, hogy alakítsák meg az interparlamentáris tanács magyar csoportját. Ennek érdekében eddig már több mint 20 képviselő jelentkezett, szinte valamennyi pártból.

KÖZLEMÉNY

A Magyar Demokrata Fórum Országos Elnöksége nevében *Dr. Furmann Imre* általános alelnök, *Dr. Farkas Gabriella* alelnök és *ifj. Fasang Árpád* elnökségi tanácsadó február 14-én látogatást tettek a MAGYARORSZÁGI ZSIDÓ HITKÖZSÉGEK SZÖVETSÉGE VEZETŐINÉL.

Az MDF küldöttséget *Zoltai Gusztáv* ügyvezető igazgató, *Landeszman György* budapesti vezető főrabbi, *Fixler Herman*, az ortodox tagozat elnöke, *Herczog László*, az ortodox tagozat főtitkára és *Zala Tamás* elnökségi tag fogadta.

A megbeszélésen a mai magyar társadalom életének számos fontos kérdését érintették. Így szót ejtettek a kárpótlási törvényről, a magyarországi zsidó temetők helyreállításának gondjairól, az antiszemita megnyilvánulások elleni fellépés szükségességéről. Kiemelték az Ifjúsági Demokrata Fórum és a zsidó ifjúsági szervezetek rendszeres kapcsolatépítésének fontosságát.

Az MDF elnöksége meghívta a magyarországi zsidóság vezetőit egy közeljövőben sorrakerülő megbeszélésre, amelyet a meghívottak köszönettel elfogadtak.

Dr. Farkas Gabriella
alelnök

„Fekete rózsák"

A közelmúltban a Bartók rádió bemutatta az Új Élet-et, felekezetünk lapját. Bevezetőt *dr. Domán István* főrabbi, a lap felelős szerkesztője mondott. Ismertette az elmúlt 45 év történetét, a kezdeti hőskorszaktól — amikor a túléléshez nyújtott segítséget — napjainkig. *Hegedűs Géza* és *Mezei András*, a lap rendszeres írói, feleelevenítették élményeiket a zsidó közösséggel kapcsolatban. *Nemeskürthy István* köszöntőjét — külföldi tartózkodása miatt — *Acél Anna* olvasta fel.

A műsor keretében az elmúlt 45 év alatt a lapban megjelent irodalmi művekből, novellákból, versekből, esszékből hangzott el válogatás, neves művészek tolmácsolásában. *Tóth Emil* főkántor héber dalokat énekelt.

Az elhangzott előadás *Dorogi Zsigmond* szerkesztő-rendező munkáját dicséri, a műsort *D. Felder Katalin* állította össze.

Carl Lutz emlékmű

A magyarországi zsidóság hálával és szeretettel emlékezik meg azokról az önfeláldozó hősökről, akik a Holocaust alatt életüket kockáztatva mentették meg a zsidók tízezreit, mint *Raul Wallenberg*, svéd diplomata, *Georgio Perlasca* spanyol ügyvivő és *Carl Lutz*, svájci konzul.

Február 14-én a Budapest Galéria tanácstermébe hívta meg a Carl Lutz Emlékbizottságot új elnöke, *dr. Marschall Miklós*, Budapest Főváros polgármesterhelyettese. A tanácskozáson részt vett *Max B. Dahinden*, Svájc magyarországi nagykövete, *dr. Henye Nándorné*, az Emlékbizottság titkára, *Ráday Mihály* és *Zsigmond Attila* országgyűlési képviselők, *Landeszman György* vezető főrabbi, *Lazarovits Ernő*, a MZsHSz részéről, *Deák Gábor*, a MZSKE részéről, *Keresztély Ferencné*, a Képző- és Iparművészeti Lektorátus igazgatója.

Az emlékbizottság titkára tájékoztatta a jelenlévőket, hogy Carl Lutz, e több tízezer zsidót megmentő svájci konzul emlékére szobrot állítanak, — amelyre pályázatot írtak ki. A zsűri *Szabó Tamás* szobrászművész alkotását fogadta el és ez év május—júniusban, a deportálás 47. évfordulója alkalmából tervezik avatását a Dob utcában, az egykori gettó helyén.

Carl Lutz életének és tevékenységének ismertetésére egy későbbi számban visszatérünk.

L.

REAGÁLÁS

ZOLTAI GUSZTÁV úrnak
a Magyarországi Zsidó Hitközségek
Szövetsége ügyvezető igazgatójának
Budapest
Síp utca 12.
Postafiók: 33.
1075

Tisztelt Zoltai Úr!

A legfőbb ügyész úrhoz Beer Iván és Fülöp Tamás érdekében küldött beadványára hivatkozva értesítem, hogy ügyükben javukra törvényességi óvás benyújtására került sor.

A legfelsőbb bírósági határozatról a Legfelsőbb Bíróság ad tájékoztatást.

Budapest, 1991. február 5.

Tisztelettel:
Dr. Steffler Sándor
főtanácsos
legfőbb ügyészségi ügyész

FIGYELEM

Az Alapítványi Iskola felvételt hirdet az 1991/92-es tanév eljövendő I. osztályos tanulói részére.

Kérjük, hogy a szülők írásban kérjék március 15-ig a felvételt gyermekeik részére.

A beérkezett jelentkezések alapján az Alapítványi Iskola valamennyi jelentkezett gyermekkel beszélgetést kíván folytatni.

A szülők jelentkezéstől függetlenül a lakókörzetek szerinti iskolában az önkormányzatok által meghatározott időpontban feltétlenül jelentkezzenek.

Budapest, 1991. február 21.

Dr. Efraim Frisch igazgató
Dr. Hajdú Péter igazgató

Haggada

A Jeruzsálemi Zsidó Nemzeti és Egyetemi Könyvtár állományából, fakszimile kiadásban, díszdobozban

4800,— Ft helyett 2900,— Ft-ért

kapható a

FAMULUS Könyvesboltban

Budapest V., Gerlóczy u. 7.

SZABÓ Tamás szobra

Franzstadti képek

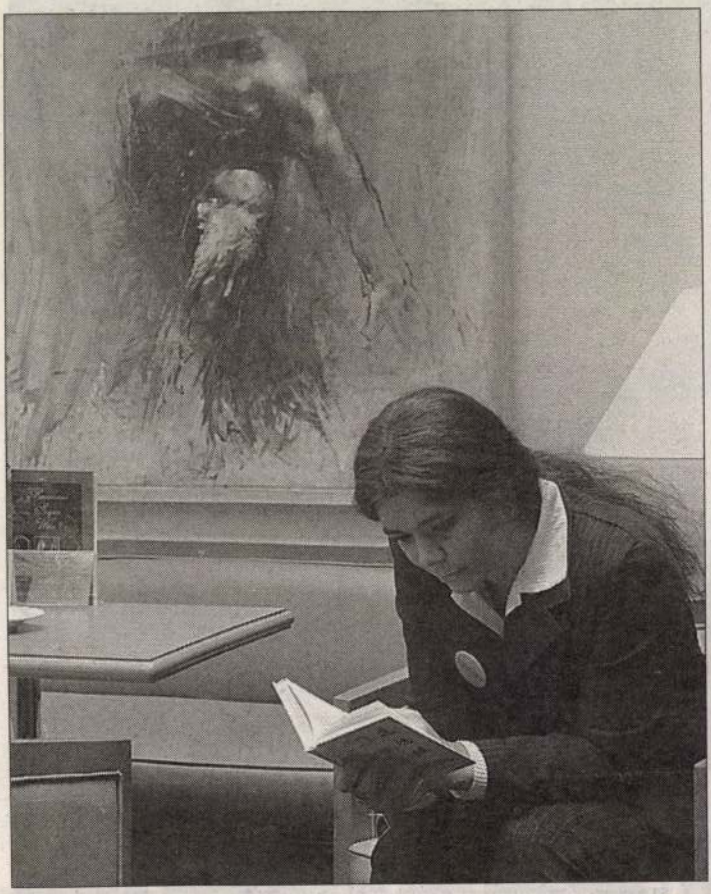

Szabó Tamás képei egyaránt kapcsolódnak múlthoz és jelenhez
FOTÓ: BURGER ZSOLT

■ NAGY ADRIENN

A maga nemében páratlan civil kezdeményezés, a Plein-Art Kortárs Művészetek Fesztiválja tartalmas kikapcsolódást nyújtott az arra járóknak. „Többtucatnyi képző-, ipar- és zeneművész számára ad lehetőséget bemutatkozásra szélesebb közönség előtt. A már meglévő galériák mellett számos étterem, iroda debütál kiállító helyiségként" – írta *Gegessy Ferenc* polgármester, az alkalomra kiadott tájékoztató füzet bevezetőjében.

A Kinizsi és Ráday utca sarkánál már vidám zászlókavalkád fogadta az arra érkezőket. Az utcán végigsétálva érdemes volt betérni többek között a Magyar Rézkarcoló Művészek egyesületének kiállítására. *Horváth Márton* üvegművész művei a századforduló hangulatát idézték fel a nézőkben. *Szabó Tamás* Michelangelo-változatai egyszerre jelenítik meg a múltat és a jelent.

A belvároshoz közeli sétálóutca megújult külsejével üde színfoltja volt a jó emlékű Franzstadt kulturális életének.

SZABÓ TAMÁS

MAGYAR SZ. 2000 IV 3

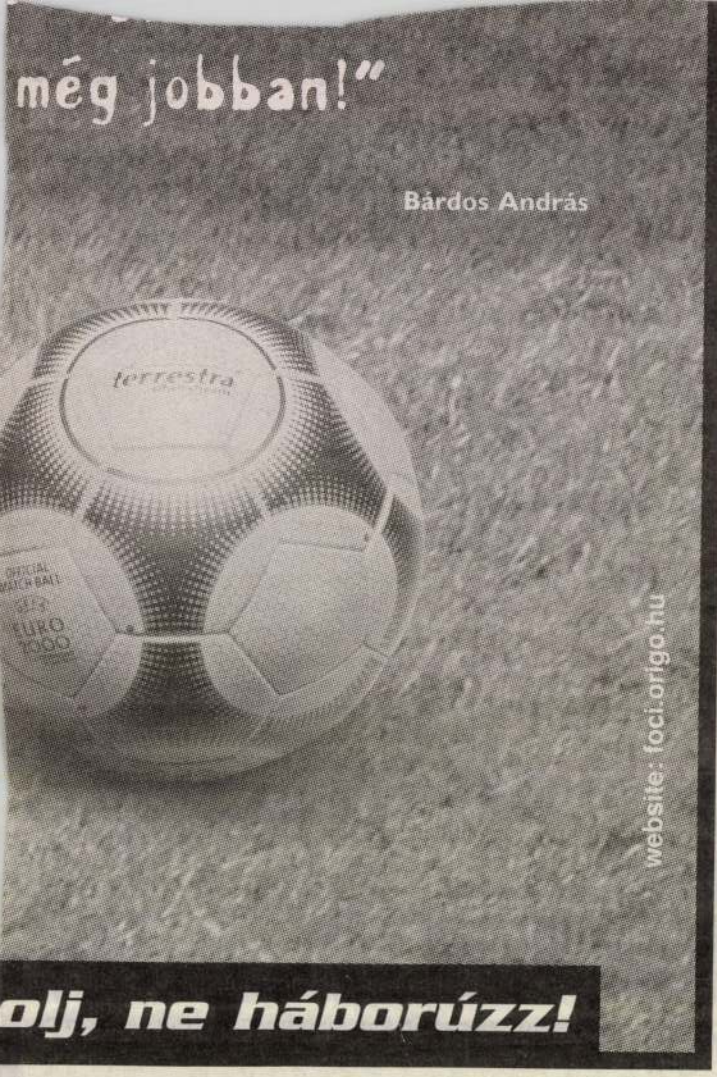

Hirdetésfelvétel

**Romániában,
Szlovákiában,
Szlovéniában,
Horvátországban**

Szabó Tamás

a Nógrád megyei Nyomdaipari Vállalat KISZ-fiataljai pince-klubjában Szujó Zoltánnal közös kiállítása mjelt, melyen szobrai szerepelnek.

Nógrád, Salgótarján, 1972. febr. 20.

Szabó Tamás

Tel

Repr.

Korunk 1980 XI. 1875.

Szabó Tamás

„Ritmus"

Korunk

1970 VI. 480 oldal

Szabó Tamás, szobrászművész 2) Folytatás

Ma nyílik meg a 22. Szegedi Nyári Tárlat, mely szept. 15-ig tekinthető meg a Horváth Mihály u.-i Képtárban. – A Kisz Csongrád megyei bizottságának díját megosztva Fábián Pál festőművész és Szabó Tamás szobrászművész veheti át.

Dél-Magyarország, 1981. júl. 19.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Szabó Tamás,

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

Szobrászművész

1021

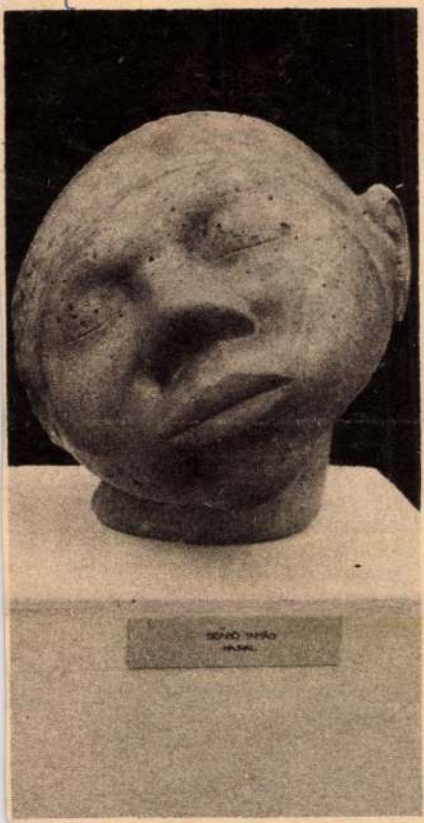

Szabó Tamás: Hajnal

a középiskola nehéznek tunik az én bizonyítványomhoz.

Négyen maradnak

Béla itthon marad. Nem így Bodó Éva, aki a szolnoki kereskedelmi szakközépiskolában látja vágyai netovábbját. Erdei Ferenc hangszerkészítő, Nagy Margit fodrász, Kovács János autószerelő szeretne lenni. Akárhogy is számolom, itthon mindössze négy, vasas szakmát tanuló fiú marad. Ha marad. A többiek itthagyják a települést. Változatlanul „sláger" a kereskedelmi, egészségügyi, közgazdasági szakközépiskola, hiszen ebből az osztályból 8 lány is hasonló intézménybe jelentkezik. Igaz, közöttük gyengébb tanulók is akadnak, de próba szerencse alapon ők is nekivágnak a lehetőségnek. És

Szabó Tamás,
szobrászművész

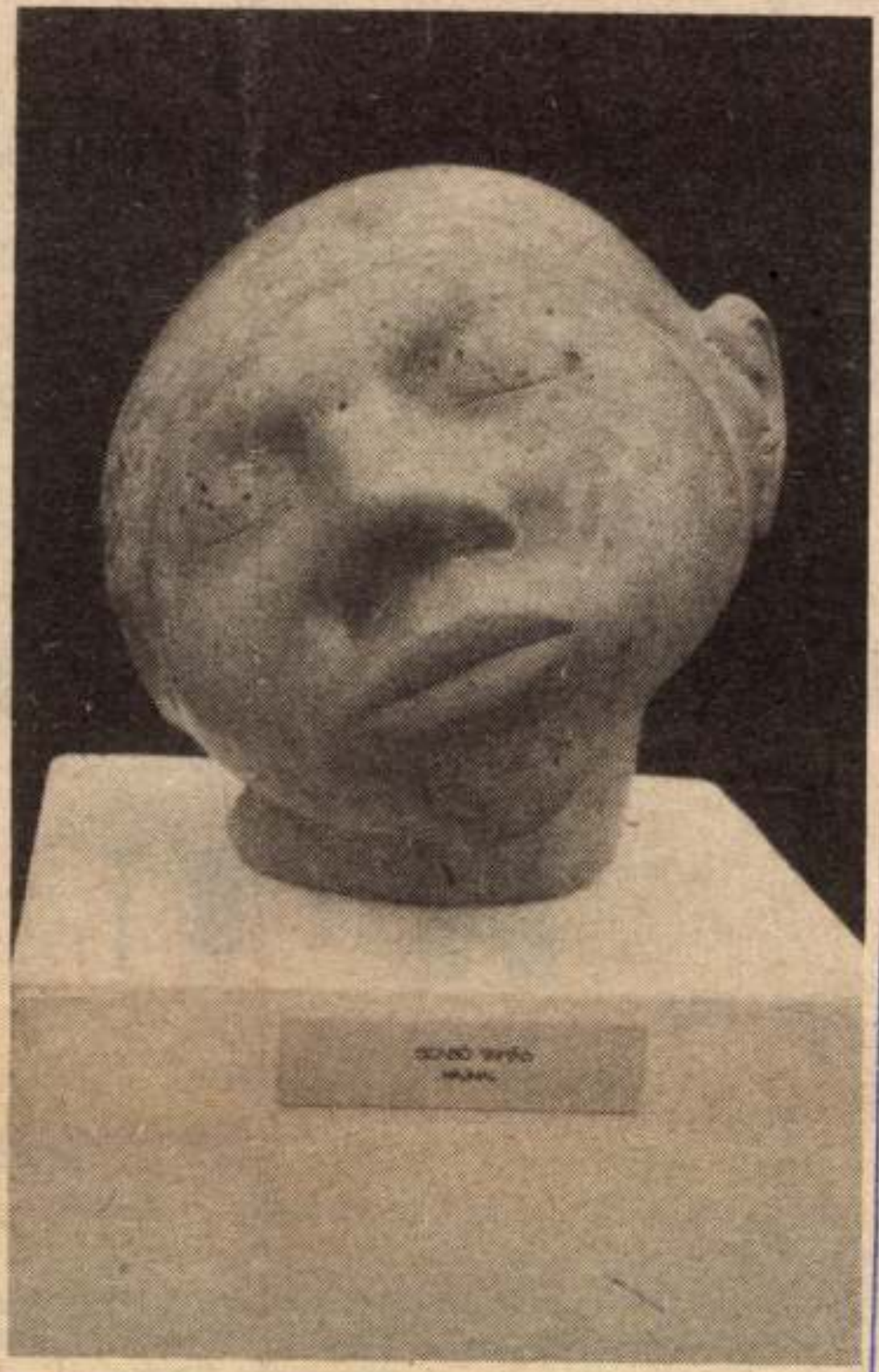

Vas Népe, 1971. jan. 25.

Szabó Tamás: HAJNAL.

R U M

A gyermekkor, a (húszegynéhány évvel ezelőt
pesti gyerek, majdnem minden vakációmat a szom
töttem, rokonoknál. Szombathelyen kellett átszá
gyalog vagy szekérrel mehettünk tovább — mikor
Később aztán már busz is járt. Sárvárról jött az
keteg „belfegor", a másik meg egy farmotoros volt
Drávóckinak (Drávóczkynak?) hívták; a lelkendező
lencvennel vette be az állomási kanyart.

Ahogy most a térképet nézem, hat-hét, talá
Rum jelentette a központot, a várost. Megvolt a h

Szabó Tamás szobrászművész

1) Folytatás

Dél-Magyarország, 1981. júl. 19.

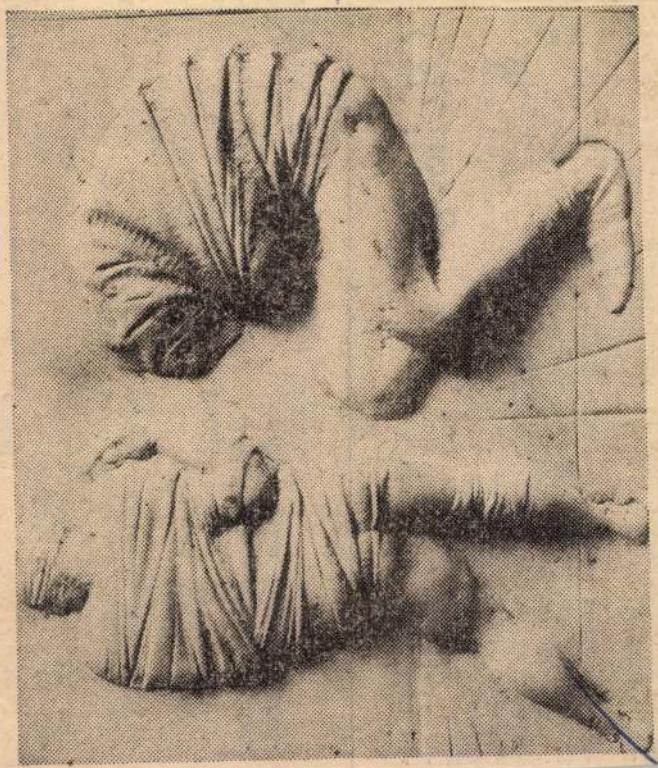

Szabó Tamás Irány a galaxis című márvány dombormüve

június 11-én, csütörtökön — tehát már a nagy eső után — osztották ki a háztájit.

— Adjanak másikat — kérte Vér Sándorné. De nem adtak.

A vezetőség a gyűlésen három lehetőséget kínált föl. Aki akarja, az eredeti feltételek mellett kapálhatja a háztájit. Aki akarja, 16 mázsa kukoricát (kívánságra fele részben árpát)

ezeket?

— Összesen nyolc fogatos dolgozik a téeszben, van, aki nem várja meg, míg eljutnak hozzá. Szól maszeknak vagy a fogatosokkal csináltatja meg „feketén".

— „Feketén" ráérnek megcsinálni?

— A tagok sürgetik, csalogatják őket, aztán meg panaszkodnak.

Őfensége

Két bolondunk volt a vállalatnál Az egyiket már a híre megelőzte. Tudtuk, hogy dilipapírja is van. Ennek ellenére a bemutatkozás teljesen normális volt. Magas, szőke nő, konytba fésült hajjal; a négyéves körüli kisfiával jelent meg. Hosszú gyöngyöt viselt új divatú, horgolt blúzán. Maga-

Ekkor történt, hogy Kati nálunk is bolond lett. Igazi bolond. Hogy mit mondott, máig sem tudom, de az bizonyos, hogy Kati kioktatta alaposan a szakácsot, hogy hogyan illik Erzsébet királynő unokájával beszélnie... És hogy hogyan van a gyerek, ki csinálta — azzal senki ne törődjön!

Pár napig nem is törődött senki vele. De Sanyika, az éretlen kis inaska, a nagyoktól ellesett pillantásokkal ostromolni kezdte

Szabó Tamás

Müve szerepel a Korunk Galéria
"Ady szeme, Ady arca" c. kiállitásán

Kolozsvár, 1977. október

Szabó Tamás

- A Kossuth Galériában okt. 1-én megnyitott Ady-emlékkiállításon szerepelt munkáival

(Kossuth híres)

Kossuth 1977/10

Szabó Tamás, szobrán

A SALGÓTARJÁNI IFJÚSÁGI HÁZBAN megnyílt Szabó Tamás szobrászművész kiállítása. A fiatal alkotó első tárlatán portrék, plakettek, üveg- és bronzplasztikák, továbbá olajfestmények láthatók.

– : Hír

12

Népszabadság Br. 1970 máj. 21.

Tamás Szabó

Einundzwanzig junge ungarische Künstler sind in der Ausstellung vertreten, die am Mittwoch in der Galerie Duna (Bpest) eröffnet wurde.

Daily News, 1980. aug. 8.

Szabó Tamás, no bdn

l.: Bódi Ágnes

—: □ A Tanya 48.

2.

Esti Hírlap, Bp. 1980 aug. 14

Szabó Tamás, szobrász

L.: Medgyessy f.

Láncz L.: Képzőműv. krónika 359-362

Jelenkor, Pécs, 1981. április XXIV/4.

Szabó Tamás, [ ]

L: Tokos Gy.

Tandi L: Kiállítási jegyzetek 108-112.

Tiszatáj, Szeged, 1980. nov. XXXIV/11.

Szabó Tamás, szobrán

□ SZABÓ TAMÁS szobrászművész kiállítása április 29-ig tekinthető meg a ferencvárosi Pincetárlat helyiségében (IX., Mester utca 5. sz.).

— □ Szabó Tamás, ...

2

Esti Hírlap Br. 1981 ápr. 16

Józanabb célok felé...

Stúdió '80 kiállítás a Műcsarnokban

A Stúdió — önmagában se nem irányzat, se nem érték, hanem egy korjelenség művészeti fóruma, sokféle törekvéssel és sokféle értékkel párosulva. Mert igaz, hogy a múltban, ha Stúdió-kiállításról hallott az ember, rögtön blaszfémiát, polgárpukkasztást, s csupaszonmaradt ötleteket gyanított — joggal. A baj az volt, hogy a stúdiók törekvései hosszabb időn keresztül nem mutattak túl egyrészt a divatjelenségek átgondolást nélkülöző átvételén, másrészt egyszerű exhibicionizmuson, — s mindez odáig fajult, hogy egy-egy tárlaton már csak az extrém, bizarr munkák jelentettek szűkebb „szakmai" sikert, — a hagyományosnak nevezett képzőművészeti mű veszni látszott.

Az 1978-as tárlat után pedig már a Stúdiót támogató publicitás is kénytelen volt kimondani, hogy „pucér a király", és ezek után a Stúdió ultraradikálisai csak vidéken — így például Tatabányán, a Kernstok-teremben — süthették el mindazt a puskaport, ami 1978-ból még megmaradt...

Nos, a Stúdió '80 most arról győz meg bennünket, hogy hanyatlóban van a tehetség hiányát palástoló, művészetnegligáló igyekezet, a mélyből elő-előtörnek az *értékek*.

Jó dolog ez — józanabb célok felé kevesebb gőzzel is meg lehet indulni, a kecsegtetőbb megérkezés érdekében. Stúdiósaink egy része úgy látszik rádöbbent arra, hogy a jó *mű* is van olyan jó cégér, mint a mindenáron való újítási szándék nagydobraverése.

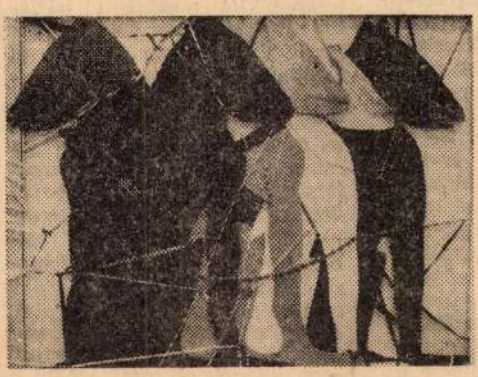

El Kazovszkij: Csendélet öt állatból

Tény úgyan, hogy jó néhány „anti"-művet itt is láthattunk: Ilyenek voltak *Eskulits Tamás* produktumai, — amelyek a szó szoros értelmében *csak* produktumok voltak, minden művészi imitáció nélkül; egy kitömött varjú, félig nyitott postai csomagban, posztamensre állítva valójában semmiféle artisztikus invenciót nem kölcsönöz „alkotójának" — arról nem is beszélve, hogy egy naturális tárgy kiállítása Marcel Duchamp „Biciklikereke" óta (kb. a tízes évek közepéről) kissé ízléstelen, s gyengécske művészi vénára vall.

Természetesen érthető, hogy a Stúdió, amely valójában *kísérleti* jellegével a művészet megújhodását van hivatott szolgálni, a művészeti határterületek összemosásával is kísérletezik, — de ez, amennyire jeles igyekezet, néha annyira haszontalan is: *Bukta Imre* „Mezei gondolatok"-ja példázza, hogy nem minden ilyen ötlet valósulhat meg az alkotás szintjén; a kép, és az eléje bizonyos rendező elv szerint preparált valós mezőgazdasági anyag összekapcsolása ezúttal nem sikerült. Persze a cél, mármint az, hogy a képzőművészet válaszfalait egyfajta egyetemesebb vízuális, vagy látványkultúrában feloldják, — bár megkérdőjelezhető, mégis — figyelemre méltó.

A kifejezés területén sokat lépett előre a Stúdió radikális szárnya. Úgy tűnik, sokféle tárgy válhat művészi tartalomhordozó elemmé, így pl. egy keretbe rakott teena-

Szabó Tamás: Hajnal

ger-trikó is (bár az ötlet itt sem vadonatúj!), mégis kifejez egyfajta szemléletbeli változást; a beat-nemzedék konszolidáció iránti igényét, — majdhogynem szervilizmusát. (*Bernáth Sándor:* Trikó II.) A sokféle anyaggal kifejezhető mondanivaló többek figyelmének középpontjában áll: *El Kazovszkij Jelena:* Csendélet öt állatból c., szövetből készült, de festmény-mintára keretbe állított munkája lényegében az absztrakt kollázsok legjobb hagyományait követi.

Kevés plasztikai ötlet alakult át *szoborrá*, — *Gyulavári Pál* „Közhely"-e egy teltidomú női hátakt és egy gordonka egymásbakomponálásával, szatirikusan, pellengérre állítva jeleníti meg e közhely lényegét: a nő olyan, mint a hangszer, csak játszani kell tudni rajta.

Rátérve a valóságot a kialakult esztétikai- és művészettörténeti normákon keresztül ábrázoló művekre, elsősorban a megyei *Neuberger István* „Purgatórium"-át említenénk meg; absztrakt ritmus és kolorit mellé kifejező formául szférikus elemeket rendel. *Dienes Gábor* sajátos víziói már-már a rutinfestés nyomait viselik magukon (Jelenet a vízparton), *Buhály József* pedig úgy látszik még mindig a pár évvel ezelőtti „Kokas-korszakban" él (Törés).

A *grafikában* érdekes kettősség uralkodik: egyrészt továbbra is a szerialitás dominál, — erről közölnivalónk nincs, mert rendesen minden mű a maga képi kulcsrendszere alapján operál, amit a tárlatlátogatónak úgyancsak nehéz ki-kibogozni, s nem is mindig éri meg a fáradságot. Másrészt viszont a rajzra alapozó művek kvalitása lassan már művészettörténetileg is értékelhetővé válik: *Balla Margit, Decsi Ilona, Banga Ferenc, Szemethy Imre,* és a Kollár-grafikákra hatást gyakorló *Almási Aladár* lapjai tartoznak e csoportba, s nem tévedünk, ha az egész tárlat igazán nívós magvát e grafikák között keressük.

Szobrászat — sok túlzással és kevés értékelhető darabbal. Sok a Vígh és a Kis Nagy András hatás (ami különben az egész magyar szobrászatra ugyanúgy érvényes). *Fritz János* szellemes-frappáns „Bohócok"-ja, valamint a határesetként kezelendő *Lóránt Zsuzsa,* festett szobrain kívül *Balázs Eszter* remek bronzai emelkednek ki (Házaspár), valamint a konstruktív térépítő koncepcióját sommás plasztikai köntösbe bújtató *Parizán Mihály* munka: „Két figura találkozott".

Fecske András

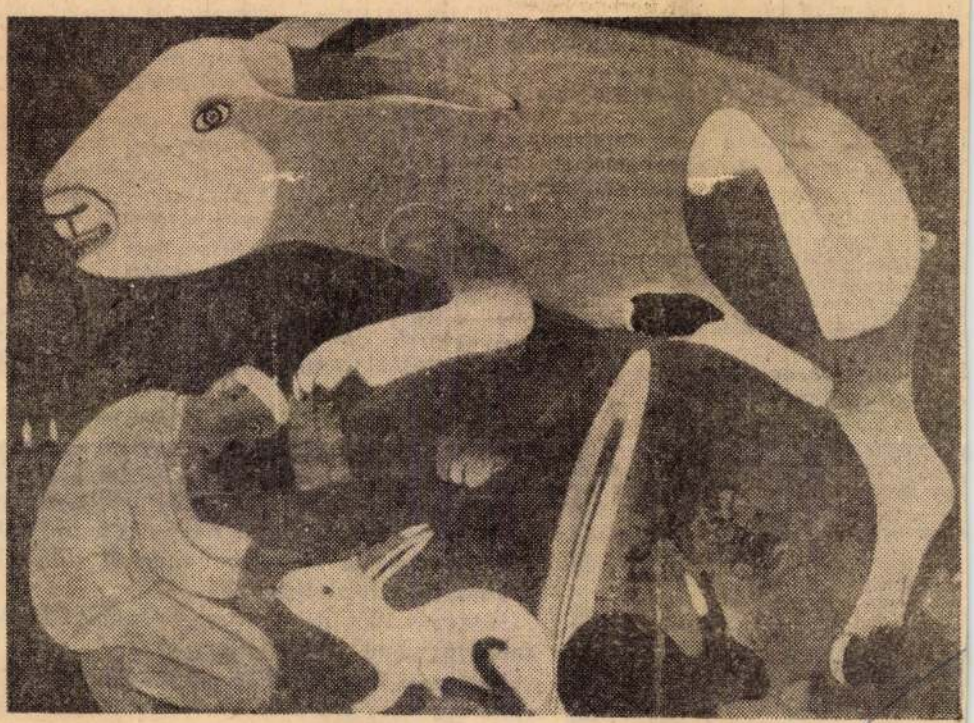

Földi Péter: Nyúltenyészet

FILM
KÉPZŐMŰVÉSZET

1981 JAN 25
DOLGOZÓK LAPJA
SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., DÉLI ÚT 51.
Telefon: 337-148, 340-726

Felhívás —

Komárom megyei szocialista brigádok művelődési, önképzési mozgalma, 1981

Az MSZMP Komárom megyei Bizottsága, a KISZ Komárom megyei Bizottsága, a Komárom megyei Tanács művelődésügyi osztálya, az SZMT agitációs- és propagandaosztálya, a MEDOSZ, a KPVDSZ, a HVDSZ, az Építőipari Dolgozók Szakszervezete megyebizottsága, az ÉDOSZ megyebizottsága, a TIT Komárom megyei szervezete, a József Attila megyei Könyvtár, a Komárom megyei Moziüzemi Vállalat, a Komárom megyei Múzeumi Szervezet, a Dolgozók Lapja Szerkesztősége és a Komárom megyei Művelődési Központ 1981-re ismét meghirdeti a szocialista brigádok művelődési, önképzési mozgalmát.

A mozgalom célja:

— segíteni a szocialista brigádok, valamint a szocialista címért küzdő brigádok munkáját, melyet a hármas jelszó jegyében vállaltak,

— segítséget nyújtani a kollektív és egyéni kulturális vállalások teljesítéséhez különféle programok szervezésével,

— megteremteni a folyamatos művelődés feltételeit, céltudatos irányba orientáló keretet kialakítani a brigádok hasznos tevékenységéhez.

A fenti cél helyi (brigád, munkahelyi, üzemi, vállalati, és lakóhelyi) megvalósítását közvetlenül is támogatják a szakszervezeti szervek, a munkaverseny-felelősök és a közművelődési intézmények, ezen belül is a koordináló feladatokkal megbízott bázis művelődési házak. Ajánlásokat tesznek a brigádoknak, megbeszélik velük a különféle témakörökben tett vállalásaikat, irányítják és szervezik a folyamatos munkát, igazolják a teljesítményeket, és figyelembe veszik azokat az év végi értékelésnél. A brigádok fordulnak segítségért az említett helyi szervekhez, intézményekhez és személyekhez.

Jelentkezhetnek mindazok a brigádok, amelyek a hármas jelszó jegyében tett vállalásaikat a megyei művelődési, önképzési mozgalomhoz történő csatlakozással is szeretnék elmélyíteni, élni akarnak a mozgalom nyújtotta lehetőségekkel műveltségük gyarapítása érdekében, valamint mindazok a brigádok, amelyek tudásukat vetélkedőn is szeretnék bizonyítani.

A mozgalomban lehetséges vállalások területei, témakörei és a felkészülés módja:

1. Az aktuális bel- és külpolitikai események ismerete.

A brigádok tagjai egész évben rendszeresen olvassák az országos napilapokat, a „Magyarország" című hetilapot, tanulmányozzák a „Nemzetközi Szemle", a „Társadalmi Szemle" c. folyóiratok elemző tanulmányait, folyamatosan hallgassák figyelemmel a rádió és a tv bel- és külpolitikai tájékoztatóit, vitaműsorait és kerekasztal-beszélgetéseit. Vegyenek részt a munkahelyeken szervezett párt- és tömegszervezeti oktatás, valamint a művelődési intézmények megfelelő témájú előadásain és programjain.

A brigádok negyedévenként központi sajtófigyelő segédanyagot kapnak (a megtörtént és a várható fontosabb bel- és külpolitikai eseményekre történő figyelemfelhívás érdekében, a velük kapcsolatos ismeretek, információk tanulmányozási szempontjaival, a fontosabb eseményekkel foglalkozó cikkek jegyzékével) munkájuk segítése érdekében.

2. A munka és gazdálkodás területe.

Ezen a területen központilag népgazdaság hatodik ötéves [illegible] az 1981-es népgazdasági tervnek a tanulmányozását határozzuk meg. Emellett követelmény, hogy a gazdasági vezetők, a szakszervezeti szervek, a munkaverseny-felelősök, az üzemi és vállalati művelődési bizottságok segítségét kérve, velük megbeszélve a brigádok ismerkedjenek meg iparáguk és munkahelyük népgazdasági helyével, szerepével, iparáguk és munkahelyük számára kidolgozott gazdasági és fejlesztési tervekkel, a termékszerkezet-váltás és az üzem- és munkaszervezés helyi kérdéseivel, feladataival. A felkészülés során építsenek a szakmai képzésben és továbbképzésben részt vevők ismereteire, éljenek az általános iskolai tanulási lehetőségekkel, és érdeklődjenek a középiskolai, vagy felsőbb szintű továbbtanulási lehetőségek iránt. Tanulmányozzák az újítómozgalom helyi feladatait.

A központilag és helyileg előírt követelmények teljesítése legyen szoros kapcsolatban a brigádok gazdasági vállalásaival, a minőségi munka érdekében tett erőfeszítéseikkel. A munka és gazdálkodás területén szerzett elméleti ismeretek, információk képezzék további alapját a hatékonyabb munkának és termelésnek, a minőségileg jobb, a piacon versenyképes termékek előállításának. Váljon nyilvánvalóbbá a brigádok tevékenységében a korszerű műszaki vívmányok, a tudományos és technikai forradalom és gazdaságpolitika hatása az alkotó, teremtő emberre.

3. A művészetek területe

A brigádok számára a következő feladatok teljesítését határozzuk meg központilag:

a) Az 1981-es ünnepi könyvhét szépirodalmi termeséből (a későbbiekben megjelenő lista alapján) egy kötelező és egy szabadon választható műnek a feldolgozása.

b) Az őszi Munkás filmnapok filmjei közül egy film megtekintése (szintén később közöljük a filmek jegyzékét).

c) A Bartók-évfordulóval kapcsolatban egy előadáson, megemlékezésen való részvétel, erről beszámoló készítése.

d) A múzeumlátogatás, egy országos és egy megyei múzeum, vagy kiállítás megtekintése, beszámoló készítése.

Felkészülésüket a művészetek területén a helyi közművelődési intézmények és a koordináló feladatokkal megbízott bázis művelődési házak közvetlenül is segítik. A brigádok tájékoztatót kapnak a helyi művelődési programokról. Ezeken — megalapozottabb felkészülésük és folyamatos művelésük érdekében — közösen is és egyénileg is (a brigádokra bízott döntés alapján) vegyenek részt. A programokon való részvételt a közművelődési intézmények igazolják.

Az aktuális bel- és külpolitikai eseményekkel kapcsolatban szerzett ismereteket, a munka és gazdálkodás területén tett vállalásokat és elért teljesítményeket, a művészetek területével való ismerkedést az üzemi, vállalati szakszervezeti szervek, a munkaverseny-felelősök, valamint a koordináló feladatokkal megbízott bázis-művelődési házak 1981. utolsó negyedévében együttesen is értékelik. Helyileg rájuk bízott, hogy egy-egy körzetben, nagyobb üzemben milyen módszerrel választják ki a művelődési, önképzési mozgalomban a legtöbbet, a legszínvonalasabb teljesítményt nyújtó brigádokat. Egy-egy körzetben együttes javaslatuk képezi majd a területi vetélkedőkre történő meghívások alapját. A területi vetélkedőkre el nem jutó brigádok teljesítményei sem vesznek el, mert azokat a brigádok munkahelyén az év végi értékeléskor az illetékes szervek elsődlegesen figyelembe veszik.

A vetélkedőn való részvétel módja, a felkészülés intenzív szakasza (1981. október, november, december).

— Októbertől helyi és központi programokon készítik fel a területi és megyei vetélkedőn részt vevő öttagú csapatokat.

— A területi elődöntők november végén lezajlanak, a megyei döntőt december közepén tartjuk.

A vetélkedő témái:

1. Aktuális bel- és külpolitikai események 1981.

2. A népgazdaság VI. ötéves terve és az 1981-es népgazdasági terv fő célkitűzései;

3. Az 1981-es ünnepi könyvhét egy kötelező és egy szabadon választott szépirodalmi művének ismerete;

4. Az őszi Munkás filmnapok egy filmjének elemzése.

Határidők:

— A brigádok jelentkezésének határideje: 1981. február 15.

— A Bartók-évfordulóval kapcsolatos beszámoló, a múzeumlátogatásról és -kiállításról készített beszámoló beküldésének határideje: 1981. október 1.

— A vetélkedő csapatok kiválasztása: 1981. október 30-ig.

Díjak:

Az esetleges helyi és területi vetélkedők díjait a helyi rendező szervek adják.

A megyei döntő díjai: (központi alapból)

1. helyezésért	10 000 Ft
2. helyezésért	8000 Ft
3. helyezésért	6000 Ft
4. helyezésért	5000 Ft
5. helyezésért	4000 Ft
6. helyezésért	3000 Ft

További információkért a munkahelyek szakszervezeti bizottságaihoz, a munkaverseny-felelősökhöz, a vállalati művelődési bizottságokhoz, a helyi közművelődési intézményekhez, a koordináló feladatokkal megbízott művelődési házakhoz és a Komárom megyei Művelődési Központhoz fordulhatnak!

Hasznos időtöltést, gazdag élményt kívánunk minden jelentkező brigádnak!

Nevezési lapokat (két példányban) a Komárom megyei Művelődési Központnak küldjék meg (Tata, Váralja u. 4. 2891.)

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei
Múzeumok Igazgatósága
tisztelettel meghívja önt és barátait:

SZABÓ TAMÁS

1979 és 1999 között készült
alkotásaiból rendezett
kiállításának megnyitására
1999. november 14-én (vasárnap)
délelőtt 11 órára a
SZOLNOKI GALÉRIÁBA
(Szolnok, Templom u. 2.)

A kiállítást megnyitja
WEHNER TIBOR
művészettörténész

Közreműködik VARGA ÉRIK (RIKI)

A kiállítás megtekinthető
1999. december 12-ig
hétfő kivételével 9-től 17 óráig

Szabó Tamás, képzőművész

Hódmezővásárhelyen, a Medgyessy Terembe aug. 15-én a Tanya 48 képzőművész alkotócsoport mun-káiból nyílik kiállítás. A csoport tagja Bódi Ag-nes, Kollár György, Makó Judit, Neuberger István, Szabó Tamás, Torma Anna. – A csoport tag-jai jó néhány évvel szelőtt induló alkotóként a mártélyi képzőművésztáborban ismerkedtek meg, kötöttek azóta is tartó barátságot.

Dolgozók Lapja, 1980. aug. 14.

Szabó János szobrászműnek

Kiállítás Kódmezővásárhelyen

Magyar Nemzet 1983. VII. 31.

Szabó Tamás szobrászművész a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának kiállítását Szegeden, az Ifjúsági Házban rendezték meg. — Szabó Tamás „Mária" című alkotása szerepel a kiállításon. /sept./

P. Szabó Ernő: Stúdiókiállítás Szegeden, Magyar Ifjúság, 1981. sept. 22. 27. old.

Szabó Tamás szobrász

□ Szabó Tamás szobrászművész tárlata július 17-től látható a Dorottya utcai kiállítóteremben.

Népszabadság, 1985. VII. 16

Szabó Tamás szobrán

SZOBROT KAPNAK Kiskőrösön, a költő szülőháza előtti parkban Petőfi Sándor költeményeinek műfordítói, Leonyid Martinov szovjet, Ivan Vazov bolgár és Giuseppe Cassone olasz költő mellszobrát, Szabó Tamás, Veres Gábor és Lantos Györgyi alkotásait tegnap leplezték le.

Népszabadság, 1985. VII. 27

SZABÓ TAMÁS

A kplozsvári Müvészeti Muzeumban április 14.-én megnyilt Szabó Tamás 50+1 c. fotómüvészeti tárlata. /rövid hir/

Utunk, XXXIX.évf. 15.sz. 1984 ápr. 13. 8.oldal.

Szabó Tamás

Kiállítás a Dorottya utcában

Magyar Nemzet 1985. VIII. 29.

Szabó Tamás

Kiállítás a Pécsi Galériában

Magyar Nemzet 1985. VIII. 29.

Szabó Tamás

Pécsi Galéria kiállítása

Magyar Nemzet 1985. VIII. 29.

Szabó Tamás

— **Fiatal szobrászművész és grafikus,** a 33 éves Szabó Tamás kiállítása nyílt meg csütörtökön a Műcsarnok Dorottya utcai kiállítótermében. A művész hat nagyméretű ceruzarajzát és tizenegy kisplasztikáját augusztus 17-ig láthatják az érdeklődők.

— Galam[illegible]

Magyar Nemzet 1985. VII. 26.

Szabó Tamás

Képző- és Iparművészeti Szakközépiskola
különdíja a IX. Kisplasztikai Szalonon

Magyar Nemzet 1985. VII. 1.

SZABÓ TAMÁS

fotóművész

Banner Zoltán:
5 + 1 /Szabó Tamás fotókiállitásáról/
Utunk, XXXIX.évf. 17.sz. 1984 ápr.27.
7.oldal.

Szabó Tamás, grafikusművész

A napokban nyílt meg a Magyar Nemzeti Galériában a mai magyar grafika és rajzművészet minden eddiginél nagyobbszabású seregszemléje. – Néhány kiemelkedő szép lappal jelentkezik a fiatalok közül Szabó Tamás.

B. J.: Seregszemle a Nemzeti Galériában.
Kisalföld, 1983. júl. 23. 10-old.

Szabó Tamás, grafikusművész

A napokban nyílt meg a Magyar Nemzeti Galériában a mai magyar grafika és rajzművészet minden eddiginél nagyobb szabású seregszemléje. — Néhány kiemelkedő szép lappal szerepel Szabó Tamás.

Brestyánszky Ilona: Mai magyar grafika és rajzművészet.
Nógrád, 1983. júl. 23.

Szabó Tamás, grafikusművész

A napokban nyílt meg a Magyar Nemzeti Galériában a mai magyar grafika és rajzművészet kiállítása. –
Néhány kiemelkedő szép lappal jelentkezik a fiatalok közül Szabó Tamás.

Brestyánszky Ilona: Mai magyar grafika és rajzművészet.
Hajdú-Bihari Napló, 1983. júl. 23.

Szabó Tamás, grafikusművész

A Magyar Nemzeti Galériában a közelmúltban nyílt meg a mai magyar grafika és rajzművészet kiállítása. — Néhány kiemelkedő szép lappal jelentkezik a fiatalok közül Szabó Tamás, grafikusművész

B. Y.: Mai magyar grafika és rajzművészet.
Dolgozók Lapja, 1983. aug. 13.

Szabó Tamás, szobrászművész

a Pécsi Galériában aug. 14.-ig látható a Baranya Kisplasztikai Biennálé. — Feltűnően javult a bronzmegmunkálás színvonala is. Szabó Tamás, Tusnádi Ágoston művei kitűnő eredmények.

Csenkey Éva: Kisplasztikai Biennálé.
Dunántúli Napló, 1983. júl. 23. 8.-old.

...nes, szabrászmuvész

A nyári tárlat díjazottjainak alkotásaiból.

Dél-Magyarország, 1984. júl. 21. 5-old.

...ó Tamás, szobrászművész

Vasárnap nyitják meg a XXIV. nyári Tárlatot Szegeden. Miközben változatlanul jelen van a törzsgarda, sok a fiatal, pályája elején tartó művész is. Figyelmet érdemel meg Rékássy Csaba grafikája, Szabó Tamás szobrai, Tóth Sándor érmei.

Jó eggelt!

1984. VII. 21. Kossuth 4.25

Szabó Tomás, grafikus

L: Kő Pál

_: Heti ajánlat 3.

Új Tükör, B p. 1986. jan. 26. XXIII/4

Szabó Tamás, [grafikus]

L: Váli Dezső

–: Heti ajánlat 3.

Új Tükör, B p. 1986. aug. 17. XX m/33

Szabó Tamás

Jegyzetek a Vásárhelyi Őrizetből

Magyar Narancs 1986. XII. 10.

Szabó Tamás.

Derkovits-őszt. díjasok a Műcsarnokban.

Népszava
1986. II. 10.

Szabó Tamás

P. Kiss Julianna: Biedermeier villám

Népszabadság, 1987. I. 31

Szabó Tamás

nohrázműrén

A művész kiállítását aug. 17-ig, a Dorottya u.-i kiállítóteremben látogatható.

Műcsarnok és Kamaraterme

1985 augusztus

Szabó Tamás

P. Szücs Julianna: Rész az egészből?
Legyen egy, országos tárlat emblémájához

Népszabadság, 1985. VIII. 24.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

Szabó Tamás, grafikus

UTUNK

1984 AUG 17

nak vezérigazgatójával. Mind-
ketten Sălăjanut figyeltük a

nabán, s nem az o vallal-
nyomja...

1021

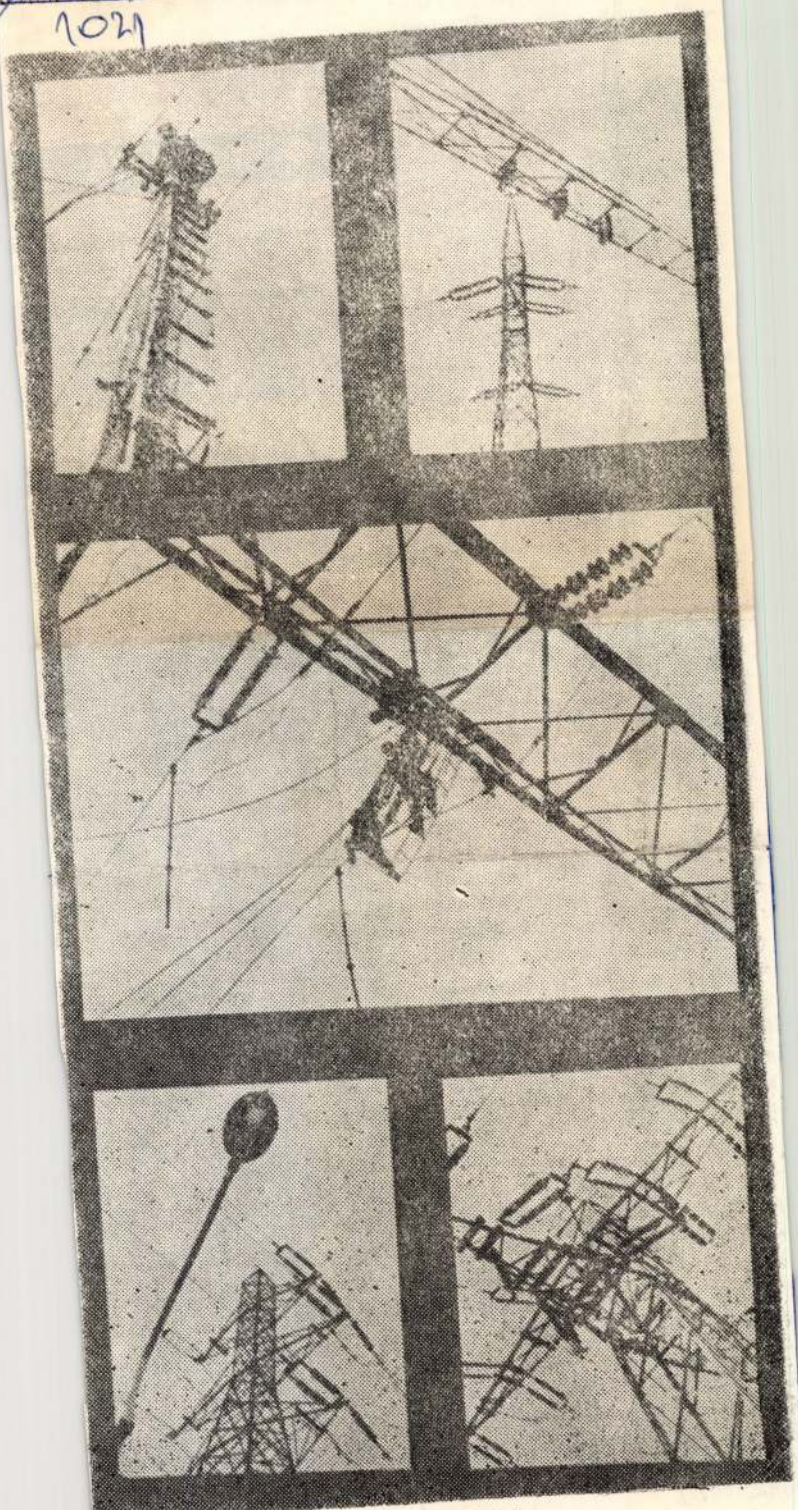

Szabó Tamás fotografikája

lata: az ango
verték Hitler
ből. Az ügyés
az elnök zárt
delt el. A bir
körülmények
lével vádlottat
büntetésre ítél
hirdetése után
hangon figyeln
lottat :— Aztán, Kraszner, maga többet ne jósoljon!... (Naptár, 1945.)

* * *

AZ EMINESCU-IRODALOM ebben az évben is egész sereg értékes hozzájárulással gyarapodott, különösen, ami a legtisztább román líra rezdüléseinek világirodalmi visszhangját illeti. Eminescu műveinek a délkörökön át időben és térben befutott útja, — amelyet elénk tárnak a bibliográfiai számbavételek — az egész földet átkaroló szivárványhoz hasonló. A 31 nyelven megszólaltatott Eminescu-költemények — kezdve az 1881-ből való első fordítástól — a bennük rejlő művészi értékeken kivül, emberek és népek közeledésének, kölcsönös megértésének és testvériségének új tartalmaival gazdagodnak, és az eszmék hordozóivá válnak... Korántsem merült még ki a lehetősége annak, hogy Eminescu költészete és a világirodalommal, különösen a magyar irodalommal való kapcsolata terén — főként e kapcsolatok első szakaszából — a kutató ne fedezhessen fel újabb dokumentumokat. (Korunk, 1964.)

* * *

KÁRÁSZ a kávéházban bemutatja a menyasszonyát Lajtornak. Másnap megkérdezi: — Na, hogy tetszett a menyasszonyom? — Hát kérlek, az egy fejedelmi nő! — Na ez azért egy kicsit túlzás. — Miért, kérlek? Ha a bajusza mellé szakálla is volna, hasonlítana az orosz cárhoz. (Nevesünk, 1947).

● hallottam, hogy

az idén augusztus 7. és 25 között a kanadai Torontóban Mesterek olimpiája címen megrendezik a veterán sportolók nyári olimpiáját, amelyen a női résztvevők legke-

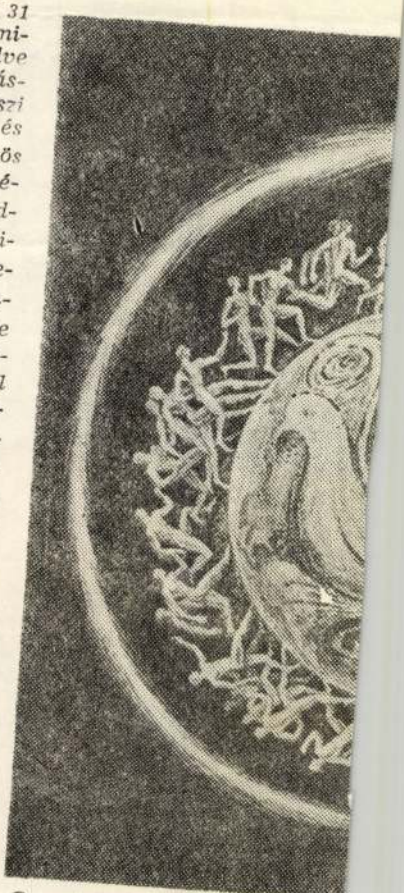

Csutak Levente: Örö

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Tamás Szabó

BUDAPESTER RUNDSCHAU

1983 AUG 15

1021

In der vorliegenden Nummer bringen wir auf Seite 10 einen Bericht über die diesjährige VIII. Kleinplastik-Biennale in Pécs. Reproduktionen einiger Werke finden Sie auf den Seiten 4, 6 und 10. Bild oben: Männerkopf von Tamás Szabó, 1982

chen Beziehungen unserer der basieren auf den gemei men Interessen, auf der völl Gleichheit der Ansichten grundlegenden Fragen. W sind Ihres Dafürhaltens Hauptbereiche der internati len Politik — insbesondere sichtlich der Sicherheit in E pa — wo ein gemeinsames treten der beiden Länder zw Realisierung der gemeins Plattform, der gemeinsamen le nützlich sein kann?

Die Tradition unseres Kampfbündnisses reicht bis in die Anfänge der internationalen Arbeiterbewegung zurück und führt von der Solidarität des deutschen Proletariats mit der ungarischen Räterepublik von 1919 über den gemeinsamen antifaschistischen Widerstandskampf bis zur brüderlichen Zusammenarbeit im Warschauer Vertrag und im Rat für Gegenseitige Wirtschaftshilfe. Unsere freundschaftlich verbundenen Parteien, Staaten und Völker einen die Prinzipien des Marxismus-Leninismus und des sozialistischen Internationalismus, der feste Bruderbund mit der Sowjetunion und den anderen Staaten unserer sozialistischen Gemeinschaft. Wir wirken beim Aufbau und der Verteidigung des Sozialismus, im aktiven Kampf um die Sicherung und Festigung des Friedens in Europa und der

UVR im Juni vergangenen Jahres.

Die Repräsentanten unserer beiden Länder, Erich Honecker und János Kádár, hoben während dieses Treffens hervor, daß die Abwehr der Gefahr eines atomaren Krieges, die Beschränkung und allmähliche Beseitigung der nuklearen und anderen Massenvernichtungsmittel ein elementares Interesse der Menschheit darstellen. Der Konfrontations- und Hochrüstungskurs der USA und anderer NATO-Staaten verschärft die internationale Lage weiter. Die NATO-Entscheidung über die Stationierung neuer Mittelstreckenraketen der USA in Westeuropa läuft den Interessen der Völker zuwider. Daher gilt die volle Unterstützung beider Bruderstaaten den sowjetischen Friedensinitiativen, die auf den Prinzipien der Gleichheit und gleichen Sicherheit beruhen und auf

Szabó Tamás

Grafikusmúvész

mustája a II. Országos Rajzbiennálén
(Salgótarján)

Dél-Magyarország
1984 nov. 2

Szabó Tamás, szobrászművész
Rédeg Gábor: Gondolatok a 35. Vásárhelyi Őszi Tárlatról.

Szabó Tamás: Mozdulat I, bronz, 24 cm

Művészet, 1989., 2., 46-old.

A Műcsarnok

meghívja Önt a Dorottya utcai Kiállítóteremben bemutatásra kerülő

SZABÓ TAMÁS

szobrászművész

kiállítására

Budapest, V., Dorottya utca 8.

A kiállítás nyitva: **1985. július 25—augusztus 17.**

Naponta — vasárnap kivételével — 10—18 óráig

MGKSZ Ny. — 85.243

Szabó Tamás, szobrászművész

Palotás József: „Diszkrét", kő, bronz, 560 cm, Kehidakustány.

Birálóbizottság:

Dárday Nikolette, Horváth György,
Kő Pál, Szabó Tamás.

Művészet, 1989., 9., hátsó borító belső oldala.

Szabó Tamás

nohránműrény munkái a Szegedi-
Nyári Tárlatos szerepelnek

Pesti Műsor
1984 cz. 14

SZABÓ TAMÁS

említve mint a 11.Salgótarjáni Tavaszi Tárlat részvevője
ld.Szilléssy Emiké

P.Szabó Ernő:"indulnunk kell Don Francisco"
UJ TÜKÖR 1981/XVIII/18.sz.34.o.

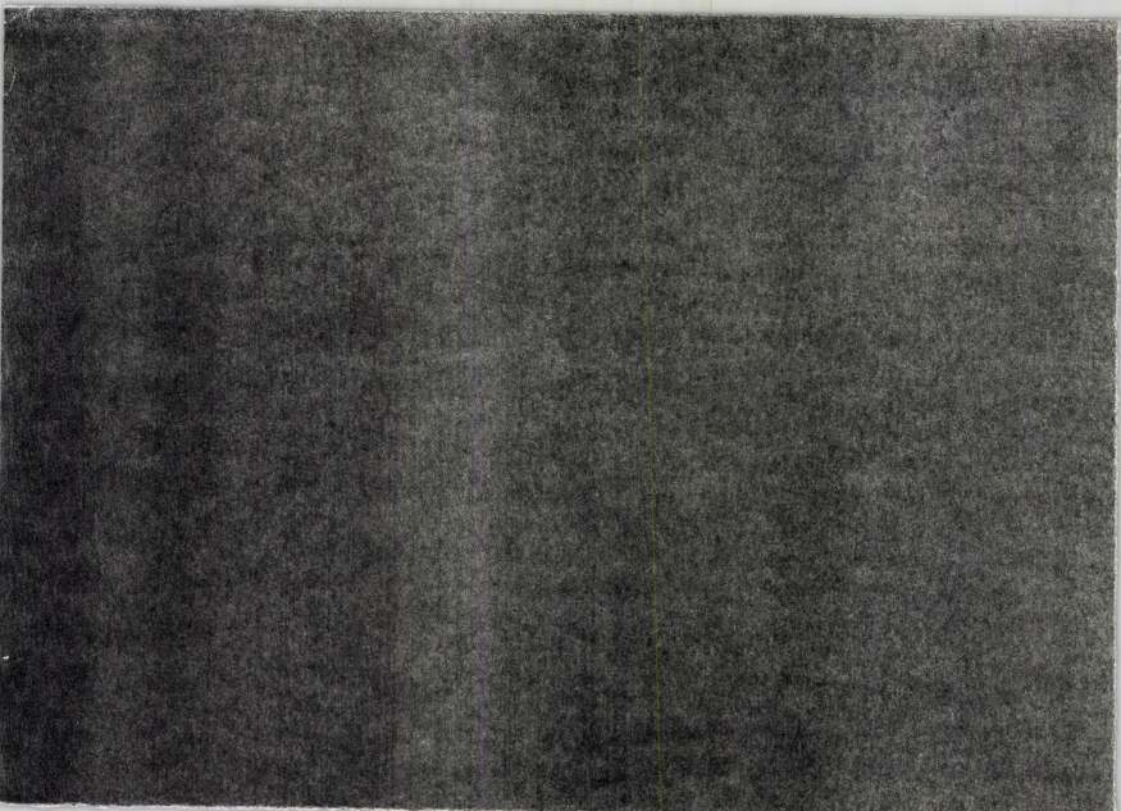

Szabó Tamás, szobrászművész

Mihály Gábor: Fortuna kút (Veszprém), 1:5 léptékű terv elfogadva. A bírálóbizottság tagjai: dr. Fajnady Anikó, Kő Pál, Rieger Tibor, Szabó Tamás.

Művészet, 1987. augusztus, 61-old.

Bildhauer Tamás Szabó

Mit Arbeiten von drei ungarischen Künstlern wird am 22. September in München die Galerie Hungart Impex eröffnet. Den Auftakt machen Gemälde von Péter Kovács (Jahrgang 1943), Zeichnungen von Ferenc Barga (1947), und Plastiken von Tamás Szabó (1952).

Ungarische Kunst in München.
Daily News. 1984, Sept. 20.

Szabó Tamás, szobrászművész

A Műcsarnokban megnyílt Ifjú Képzőművészeti Kiállítás '84 c. tárlaton szerepel Szabó Tamás „Turbános férfi" c. munkája. (emlékre)

Harangozó Márta: Ifjúsági Képzőművészeti Kiállítás '84.
Esti Hírlap, 1984. márc. 20.

Szabó Tamás, szobrászművész 1.) Folytatás.
Wehner Tibor: az elmaradt áldozat fenyegető billanata.
Szabó Tamás: Érintés.

Szabó Tamás: Érintés (részlet), bronz, 350 cm, 1988

Műnészet, 1989, 3., 6-old.

nitárius templom b

rtokos Zichy cs
g adományai te
vé. A terveket *J*
enhoffer bécsi ép
ette, de az 174
ezdett munkál
varészt helyi me
vitásával folyta
n 1747–1758 kö
őhomlokzatát k
en kiugró, hag
torony ural
etlen nagy egy
tt, ahol a tem
eh boltozatos t
oz kétoldalt ór
velt hevederek
zett ablakfülke
ul pedig a bejárat
karzat, illetve az
ású szentély csat-

1912-ben *Schmidt Miksa* vásárolja meg, s az ő adományaként jut a Főváros tulajdonába múzeumi felhasz-

Szabó Tamás: Erintés, bronz, 350 cm, 1988 ▶
(fotók Sulyok Miklós)

The memory of matter

A műtermedben – első ránézésre – számomra új dolgokat is látok. Mikor kezdtél ezekkel a formai-gondolati problémákkal foglalkozni?

– 1983–84 körül kért fel *Siklós Mária* építész, hogy készítsek vázlatokat a pécsi Nemzeti Színház és a mellette álló Kamaraszínház összekötő tagjának külső homlokzatára. Két eltérő megjelenésű eklektikus épület között kialakított új épületrész kerámiaburkolata volt a feladatom. A színház gazdagon, figurákkal is díszített, ennek hangulatát követtem az új burkolat megformálásában is. Pályám kezdetén sok figurát mintáztam, s most visszanyúlhattam ezekhez. Színházi témával is foglalkoztam már Vácott. Arra gondoltam, hogy mint rendező, én is választhatok színészeket, és megtervezem számukra a díszleteket, melyek között különböző szerepeket játszhatnak. A színész mindig ugyanaz marad, mégis elhiteti velem, hogy egyszer király, máskor koldus. Színészeimet közismert figurák közül „választottam", és szerephelyzeteiket az anyagra „bíztam". A puha agyag minden beavatkozásra érzékenyen változik, és a belőle kialakított figura jellegét is meglepő gazdagsággal változtatja. Amíg nem fogtam hozzá, el sem hittem volna, hogy agyagfiguráim úgy viselkedjenek, mint a kesztyűbábok a bábszínházban. Most visszapillantva ezekre a figurákra, látom, hogy hasonló technikai megoldáshoz jutottam, mint ahogy a kínai császári cseréphadsereg katonáit csinálták. Csak nálam a torzító beavatkozás akkor kezdődik, amikor a figura már készen áll.

A színházi falhoz három megoldás is kínálkozott, végül a technikai kényszer győzött, és a leghagyományosabb megoldást kellett választanom. Maradt további kísérletezésre a másik két felvetés, melyet azóta is folytatok. Egyre izgalmasabbnak találom ezt a kalandot, és ha sikerül jól kérdeznem az anyagtól, szerfölött érdekes eredményt kapok. Különösen sokat segített egy öltöztető fababa, melyet a müncheni akadémisták festettek kora-

The things I see in your studio are quite new to me at first sight. When did you start to deal with these formal-conceptual problems?

— Around 1983–84 I got a request to make sketches for the exterior facade of the connecting element of the National Theatre of Pécs and the Chamber Theatre beside it. My task was the ceramic-facing of a new wing built between two eclectic buildings of different appearance. The National Theatre is richly ornamented also with figures, I made the new facing in the same mood: in the beginning of my career I had modelled many figures and now I could return to them. I had concerned myself with theatrical themes also in the past. I thought that as a director I could choose actors and design the scenery in which they could play different parts. The actor remains the same yet makes me believe that he is once king, once beggar. I "chose" my actors from well-known figures and "entrusted" their role situations to the material. Soft clay is sensitive to every touch and changes the characteristics of the figure shaped from it

1

Szabó Tamás, szobrászművész
Wehner Tibor: az elmaradt áldozat fenyegető pillanata
Szabó Tamás: Érintés.
2.) Folytatás
1.

◄ A szobor részlete

Művészet, 1989., 3., 8-old.

nak iránya,
a valóságos é
kat, határoz
nyát. A körl
olyan nézete
mozgások és
egymáshoz,
A főalak ha
harmonikusa
ban meghajl
s a lágy hullá
Ábrahámma
nézetből szer
gyal. Az ala

Szabó Tamás: É

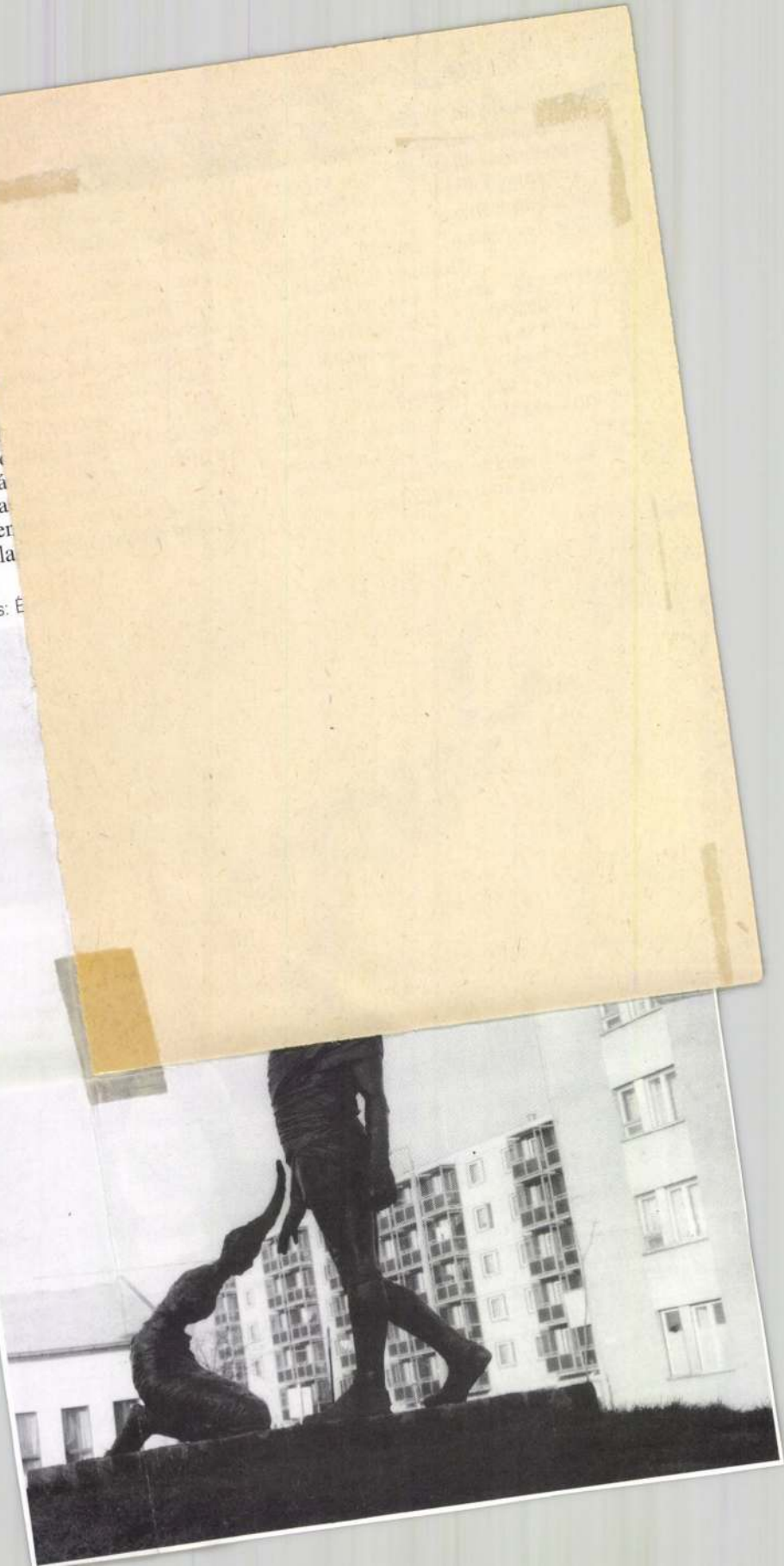

SZABÓ TAMÁS

Galambos Tamás:
Átkelés a Vörös-tengeren

Negyvenen Gautingban

Münchentől 15 km-re van Gauting. A kis helység háromemeletes tanácsháza adott itt otthont 40 magyar képzőművész 200 alkotásának.

Festők, grafikusok, szobrászok — Babos Lászlótól Zámbó Istvánig — munkái díszítették ezt a funkcióját a kiállítás alatt is betöltő középületet: olyanok, amelyek nem csupán a művészek egyéniségét hordozták magukban, hanem sokféleségükkel képviselték a mai magyar vizuális kultúra jellegzetességeit. Tizennyolcan a kiállítók közül maguk is ott voltak Gautingban.

Szabó Tamás:
Kosár Kata portréja

Már a megnyitó előtti napon meglepően nagy volt az érdeklődés, és szinte ünnepi hangulat töltötte be a házat a sajtótájékoztatón.

Hazánk NSZK-beli képviselője, Kővári Péter tájékoztatta a jelenlevőket, hangsúlyozva a két ország kulturális kapcsolataiban rejlő kiaknázatlan lehetőségeket. Az újságírók kérdéseire válaszolt, egész addig, amíg Herr „Tomi" Niederreuther magyar ételek és borok mellé invitálta a főként szakmai társaságot.

Niederreuther úr évek óta áll kereskedelmi kapcsolatban Magyarországgal. Februárban megkereste a Művészeti Alapot azzal az ötlettel, hogy nagyszabású kiállítást rendezne München elővárosában. Régóta figyeli a magyar képzőművészetet, ő maga is foglalkozik festészettel, s szeretné meglátogatni az általa kiválasztott művészeket. Így jutott el 40 műterembe, és saját tetszése szerint válogatta össze a kiállításra szánt műtárgyakat. Az „Artbureau" nevű iroda segítségével így nagyszabású, ám inkább kereskedelmi, mint reprezentatív jellegű bemutató várja a látogatókat.

Az érdeklődést bizonyítja, hogy a sajtótájékoztató és a megnyitó közönsége rögtön választott is a kiállított tárgyakból. Vagy 30 képen, szobron már az első két nap után piros pontocska jelezte, hogy vevőre talált.

A rendező vendégszeretetét egy héten keresztül élvezhették a magyar művészek, és persze ez nem csak amolyan májusi nyaralás volt: „szakmai" programok, műteremlátogatások tették lehetővé, hogy a Nyugat-Németországban ma dívó művészeti stílusok hangulatát, módszereit közvetlenül tapasztalhassák a kint járt alkotók.

OTTÓ KLÁRA

KÉKESDY KÁROLY FELVÉTELEI

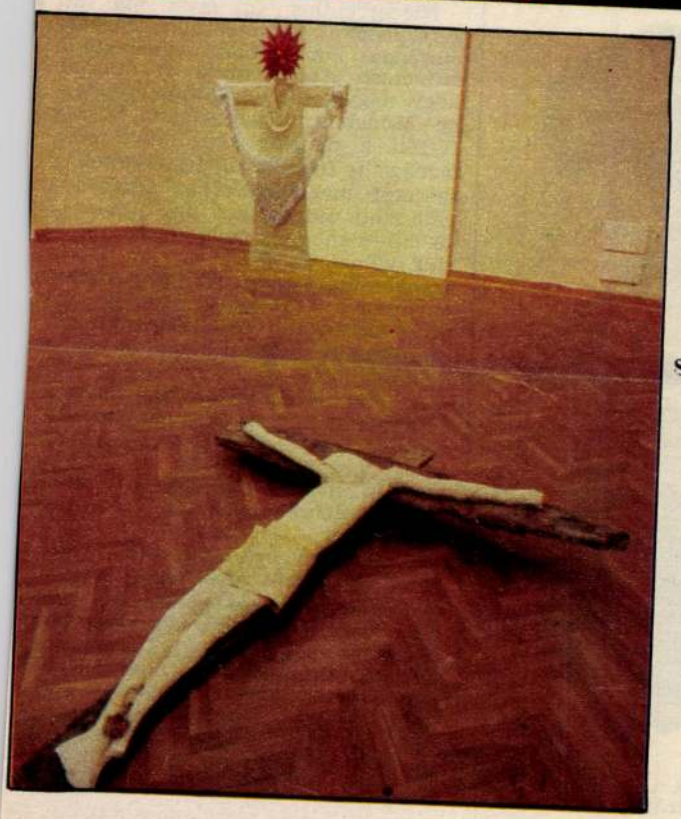

Somogyi gyász

MH SAJTOFIGYELO
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Bildhauer Tamás Szabó

BUDAPESTER RUNDSCHAU

1984 ÁPR 3 01

1021

Tamás Szabó: Mann mit Turban, Bronze
Landesausstellung der Bildenden Kunst

Im Nu hatte er de
lett verschlungen. Es
Wirklichkeit noch
gewesen als in sein
stellung, ein Happen
was für den hohler
Sein Brot hatte er auc
aufgegessen. Mehr zu
len, dazu fehlte ihm
So trank er lieber zv
Wasser.

Es plauschten die Wellen des Sees, die Kapelle spielte den Sängerwettstreit auf der Wartburg, bei der Gesellschaft vor ihm war das Ende des Soupés noch immer nicht abzusehen — doch das alles interessierte ihn herzlich wenig. Er grübelte darüber nach, was jetzt geschehen sollte. Zum äußersten entschlossen, zahlte er. Während der Majordomus mit seinem Minenstift die Rechnung schrieb, schloß Kornél die Augen. Er sah schon den

Gábor Gáti: Krieger, Stein und Bronze

Landesausstellung

SZABÓ TAMÁS

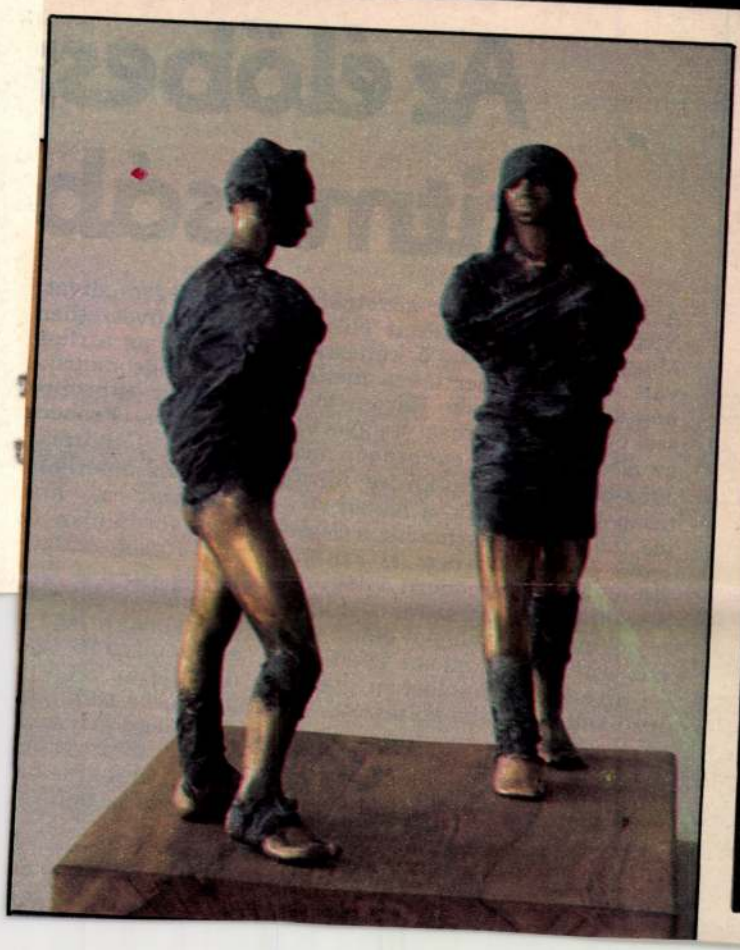

Szabó Tamás:
Egy az útjuk kettőjüknek

SZERZŐDÉS

nkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesitéséhez

gyrészről a MTA Müvészettörténeti Kutató Csoport (Bp. I. Uri
szről

elye:

az alábbi feltételekkel:

ő feladat részletesen:

bemutató sorozatában, s folyóiratokban, antológiákban, előadó esteken állandóan jelen van az afro-kubai folklórban gyökerező, elkötelezett költészete.

Radnóti költésze
amelyben a leggya
ger motívum, egy
darabja az *Ének a*
a városba ment.

Ha egy Afrikát
ségtől földrajzilag
mileg annyira tá
ban is, mint

NICOLÁS GUILLÉN

Szabó Tamás, szabrászművész

A Bpesti Fényes Adolf Teremben az „Anyag" c. kiállítás nyílt meg, melyről Bajár Iván szól. – Tulajdonképpen a hagyományos értelemben vett képzőművészeti formálás eszközével, kizárólag Szabó Tamás és Ihusz György állítanak elénk, ők egy-egy műanyagból, másféle anyagból készült, szokatlan anyagból alkotta figurát látunk. /említve/.

Láttuk, hallottuk...

1984. szept. 8. Petőfi 10.45 /V. Gné./.

FRITZ MIHÁLY ÉS SZABÓ TAMÁS SZOBRAI

Szeged, Közművelődési Palota

Hagyomány már, hogy a Szegedi Ünnepi Hetek idején az előző évi nyári tárlat díjnyertes szobrászai önálló kiállításon mutatkoznak be. Most

két fiatal művész közös kiállítását rendezték meg. Fritz 1969-ben diplomázott a Képzőművészeti Főiskolán, Szabó Tamás éppen tíz évvel később az Iparművészetin. S ezt az évtizedet fontos hangsúlyozni, hisz két, még fiatalnak tekinthető generáció különböző megközelítési és kifejezési módjai találkoznak itt. Fritz Mihály a klasszikus szépség, a cizellált kifejezési módok és a lírai hangulatok művésze. Szabó Tamás vibrálóbb egyéniség, művészetének sajátossága, hogy a torz bemutatásával protestál a testi és lelki szenvedések ellen.

Fritz arcképei bizonyítják karakterérzékét, de a különböző anyagok — márvány, terrakotta, fa, bronz — iránti vonzódását és mesterségbeli fölkészültségét is. Míves betűi, letisztult vonalai, precíz ábrái nemessé teszik alkalmi érmeit. Szabó Tamás inkább elgondolkodtat, töprengésre késztet, mint gyönyörködtet. Torz emberarcokat szembesít komformizmusunkkal. Ő is többféle anyaggal dolgozik: bronzzal, porcelánnal, ólommal, márvánnyal. Kicsiny portrésora a haj karakterére épít. Plakettjeinek témája elsősorban a felület, az erővonalak, a földbarázdák, a természet organikus formakincse. *(Képünkön Szabó Tamás Testetlen fej című szobra)*

Tandi Lajos

. 35. sz. 3.

ZŐDÉS
gyéb jogviszony létesitéséhez

szettörténeti Kutató Csoport (Bp. I. Uri

esorolás

nem akart bl
villogni az előadásban, másnak, többnek, az olvasónál okosabbnak látszani. Az új *Kritika*ban Jászi Oszkár és Radnóti Miklós napi följegyzéseit is olvashatjuk. Kemény Simon — tudjuk — nem mérhető hozzájuk. Miért ragadott meg mégis annyira az ő naplója? Mert olyan őszinte és egyszerű? Mert minden fölényesség hiányzik belőle? Vagy a hangja, a tónusa, a napló hangulata miatt? Azt hiszem, mindezért együtt. És még valamiért: ezeket a följegyzéseket költő írta. Költő, akit politikai eszmék nem foglalkoztattak, annál jobban a köznapi valóság és az emberség, a tisztességes magatartás. Polgár volt, józan budai kispolgár, s még állásából elbocsátva is kényelmesen élt felesége textilüzletének jövedelméből. S bár magáról alig írt, amit följegyzett, abból az ő portréja is könnyűszerrel fölrajzolható. Hogy

Fiatal képzőművészek

a Műcsarnokban

HIVATALOS CÍME a kiállításnak ugyan *Stúdió '80*, de — mivel létezik egy jobb ötlet híján hasonló fölirattal ellátott tévés műsorszám is — helyesebb talán, ha e cikk élére magát a lényeget írom, azzal a kiegészítéssel, hogy voltaképp a *Fiatal Képzőművészek Stúdiójának* szokásos szemléjéről van szó.

Maga ez az intézmény sajátos része kulturális életünknek. 1958-ban a Művészeti Alap segítségével alakult, hogy a harmincöt évesnél fiatalabb képzőművészeket segítse indulni pályájukon. Ami annyit tesz, hogy anyagi és szellemi lehetőséget ad a munkához, s egyúttal biztosítja hozzá az alkotói közösséget is. Rendkívüli és a világon nyilván sokfelé irigyelt ötlet, ami persze — mint keret, mint lehetőség — a tartalomtól függően lehet jó vagy rossz; és esetünkben gyakran kapott kemény kritikát, főleg, amikor éppen az évi termés bemutatóján derült ki, hogy inkább védegylet ez a Stúdió, vagy a szellemi kényelmesség szigete, semmint a kezdeményezésé, az új és még újabb valóságelemek fölfedezéséé. Egy időben, ha visszaemlékszünk rá, divat is volt az enervált ifjú modellje, s vele a művészi igénytelenség; ha egyszer a Stúdió történetét megírják, ott is lesz e periódus meganynyi negatívuma, a csöndes másodlagosságtól kezdve egészen a harsány öncélúságig.

EZÚTTAL AZONBAN egy sor biztató momentum látszik. S ennélfogva a kiállítás (több terem, telezsúfolva) jó benyomást kelt, vidámnak, mozgékonynak, a világ iránt érdeklődőnek látszik, vagyis olyasfélének, ami tudatunkban (meglehet, eszményítve) csakugyan a fiatalság fogalmához kötődik.

Igaz, mintha limitált volna ez az érdeklődés, beérné inkább a „széljegyzeteléssel", a jelenségek halk-ironikus véleményezésével, és nem hatol beléjük, ritkán analizál s még ritkábban teremti meg, ennek az elemzésnek a folyományaként, a maga világát (ami most már az ő *képe* volna e világról). Játszik inkább az elemekkel, rakosgatja őket, szemközelbe emeli, s mosolyogva ejti el vagy teszi vissza a földre. Használjunk, cseppet sem sértő szándékkal, csupán a szemléletesség kedvéért, egyszerű hasonlatot: olyan, mint a gyerek, aki nem kíváncsi rá, hogy az ajándékba kapott kisautó milyen is lehet *belül*.

Ám, kellő tisztelettel szólva, szerintem már az is szép dolog, ha a karácsonyfa alól a játékokat azért felszedi. Megnézi. Forgatja: ilyen meg olyan. És arcán: nem unalom, nem kiábrándultság, nem elkényeztetettség, hanem derű. Örül, legalább a látványnak.

BIZTATÓ AZ IS, összefüggésben az előbbiekkel, *ahogyan* megjeleníti azután ezt a látványt. Elsősorban szakmai szempontból. Manapság szerte a földtekén sokan fogják meg a dolgot a könnyebbik végénél, magyarul: elkerülik például a rajztudás kemény iskoláját. Mindenféle új anyagok, meg ábrázolási módok jöttek, könnyen találni mentséget bármilyen felületességre, amolyan „új-avantgarde" magyarázattal, feledvén, hogy a klasszikus avantgarde (ha szabad így mondanunk) mindig is birtokában volt a szükséges megjelenítő erőnek, s nem azért rajzolt vagy szobrászkodott másképp, mert hagyományos módon nem tudott volna (lásd: Picasso). Fiataljaink, szerencsére, nem hagyták magukat elsodortatni ezzel a divattal: ami kiállításukon most látható, megnyugtatóan pontosnak tetszik, a *kéz* biztonságát mutatja, vagy legalábbis igyekezetét e kéznek, hogy világosan közvetítse, ami mondandó; és a feltűnés korábbról oly megszokott formalista hajszolása így e tárlatról örvendetesen hiányzik.

Egyáltalán, mintha végre megtalálná a maga természetes helyét és feladatát ez a rendezvény: magabiztosabb, de korántsem egyszínű vagy erőltetetten „fiatalos" bemutató lett, kezdők és kifejlettebbek fóruma, mely — hogy *Horváh* Györgyöt idézzem a katalógusból — „nem csak regisztrálni hivatott, röptetni is". És valóban elképzelhető, hogy ilyen talajról szárnyra tud kapni egy-két tehetség. A régi eszköztár egy része végleg eltakarítva; így a táblakép például sehol nem korábbi funkciójában mutatkozik. Más a szemlélet lencséje is, apró életrezzenetek és jelenségek tűnnek fel, de az irónia fénytörésében, megbocsátó mosollyal, úgy rejtvén el az érzelmet, hogy véletlenül se vetődjék az érzelmesség árnyéka semmire. Csupa ehhez illő lélek tehát a mesterek között, Gross, Kokas, Kondor, Schaár például; és ehhez illő metódusok a megvalósításban, homlokráncolgató filozofálások nélkül; és nincs megfejthetetlen „üzenet", komolykodó utalás, színpadias gesztus. Jóleső hiánylista; áttételesen persze, de mindenképpen természetes közérzetre és igényességre utal, s így társadalmi reflexió, még ha e társadalmiság közvetlenebb jegyeit nem fedezhetjük is fel. E tekintetben a kiállítás eléggé sterilnek látszik; de ha egyelőre ennyire és így van igény a Stúdióban, hogy az őszinteségre őszintén feleljünk: még mindig jobb ez, mint ha fellengzős vagy hamisan ágáló (s jobbadán a címadásban „társadalmias") produktumokat erőltettek volna a többi közé. Valóságtisztelő művész esetében, ahogy idősebb lesz, a szemlélet s a világkép törvényszerűen tágulni fog s magától értetődően építi bele majd rendjébe a történelmet, kort, közösségi gondolatokat, az *itt és most* egyszeriségét és örökkévalóságát, eféléről nyugodtak lehetünk; a türelmetlenség művészi csődjére amúgy is ráfizettünk már. Vegyük hozzá, hogy ezúttal jogos az agyonkoptatott kifejezés, miszerint amit itt látunk, még *útkeresés*; és ennek iránya, legalábbis én úgy ítélem, nem a szolipszizmus felé vezet most, nem az önelemzés, meg az elzárkózás mind meddőbb köreibe (mégha van is példa rá), mégcsak nem is a hermetizmus irányába.

A MŰVEK nagyobbik része, s általuk meghatározva az egész tárlat *párbeszédet* szeretne, alkalmanként bohóckodni egy kicsit a nézővel, rámosolyogni, hátha visszanevet; és ami távol van tőle, az a kedélybetegség. Kacsint, majdnem a gicces határáról, *Szabó* Tamás két kis portréja; *Gyulavári* Pál remekül kigúnyol egy közhelyet; *Körösényi* Tamás oázisa, *Bernáth* Sándor bekeretezett trikója, *Bakos* Ildikó „tájképe", *Földi* Péter három festménye, *Sáros* András Miklós szuperkutyája mind *vélemény* mégiscsak arról, amiben és ahogyan élünk, azzal a humorral, ami — ha a fogalom eredetét vesszük — mindenképpen életnedv. És ez a fajta beszéd szépen megfér a merengőbbel, a szép érmekével, *Fodor* István ígéretes kis képének, *Tölg-Molnár* Zoltán ragyogó absztraktjának, vagy *Fehér* László emlékező költészetének mondanivalójával.

Végezetül hadd jegyezzem meg, bár ez igencsak személyes dolog, hogy szerepel a tárlaton (s a képzőművészeti életben másutt is), egy ifjú szobrász, akit *Szabó* Györgynek hívnak. Talán tesz majd megkülönböztető betűjelet a nevébe (mint általában szokás), talán nem; annyit viszont a közönség tisztességes tájékoztatásának parancsára mindenképpen meg kell jegyeznem, hogy ezt a kritikát nem ugyanaz írta, aki most a Műcsarnokban kiállít.

Szabó György

Évszázadok társas muzsikája a címe annak a bérleti hangversenysorozatnak, amelyet a Tudományos Akadémia kongresszusi termében rendeznek meg december és a jövő május között. A bérleti előadásokon a magyar zenei élet neves előadóművészei lépnek fel. A hangversenyek programján Brahms-est, Bach-est, Rossini—Britten-est szerepel; kamarazenei estet ad a Schola Hungarica és az Ars Renata együttes. A Bartók évfordulóra emlékezve Kocsis Zoltán és Ránki Dezső hangversenye hangzik el. Külföldi előadók lépnek fel a Bach-esten, Josef Suk és Zuzana Ruzickova. A kölni Musica Antiqua együttes és a londoni Hilliard Énekegyüttes egy-egy hangversenyt ad. A sorozatok négy előadásból állnak.

N A P I K R

Sajtó utca 1—10.

A Váci utca amúgy sem tartozik Pest legelhagyatottabb utcái közé, ám most színes vásárok hangulatát idézi. Ember ember hátán, nyüzsög a nép a kis pavilonok előtt, seregnyi árus kínálja portékáját, színes köcsögöt, fekete korsót, gyertyatartót, fülönfüggőt, nyakbavalót, százféle vásárfiát, ajándéknak valót. A Lapkiadó Vállalaté az érdem, hogy valami szint vitt a főváros karácsony előtti nyüzsgésébe. Sajtó utcává varázsolták a kedvelt sétálóutca egy részét, a kirakodó vásáron kívül többféle látni- és hallgatnivalót kínálnak két napon át a budapestieknek.

Az első nap forgatagából ítélve a pestiek élnek is az alkalommal, bámészkodnak, válogatnak a ponyvára kirakott mindenfélék között, alkudnak is, ha éppen ahhoz van kedvük, egyszóval jól érzik magukat az utcán, amely, sajnos, csak ilyen sátoros ünnepek alkalmával elevenedik meg, válik azzá, ami hétköznapokon is lehetne: látnivalóval, programmal szolgáló hellyé. A Kristóf téri alkalmi pódiumon pantomimesek, színjátszók, népi táncosok szórakoztatják a nagyérdeműt, s aki komolyabb dolgokról akar hallani, az külpolitikai fórum részvevője lehet, számos újság — köztük lapunk — munkatársaival találkozhat. Két napra ismét a karnevál, a szórakozás utcája a Váci utca. Miért ne lehetne gyakrabban is az?

(j. i.)

— A 680 ágyas megyei kórház-rendelőintézetet hétfőn Schultheisz Emil egészségügyi miniszter adta át Kecskeméten. Az avató ünnepségen részt vett Horváth István belügyminiszter is. Négy épülettömbben kilenc korszerűen felszerelt osztályt helyeztek el. Az új megyei kórházban 2100 orvos, illetve szakalkalmazott dolgozik. Az intézetben traumatológiai állomás, belgyógyászati és mozgásszervi rehabilitációs osztály is működik, s 50 ágyas krónikus sebészeti részleget is berendeztek.

— Karácsonyra elkészült Kecskeméten a Műkert melletti szociális otthon új szárnyépülete, amelyet „A társadalom az idősekért" mozgalomban építettek fel. Hétfőn Juszt Lajos egészségügyi miniszterhelyettes adta át. Sárváron hétfőn adták át a Petőfi úti lakótelep új 150 személyes óvodáját, Mezőkovácsházán pedig több mint ezer négyzetméter alapterületű új ABC-áruházat. Leninvárosban 60, Ózdon pedig 40 új lakásba költözhettek be hétfőn a lakók.

— A magyar—jugoszláv árucsere-forgalmi tárgyalások hétfőn befejeződtek a Külkereskedelmi Minisztériumban. Az 1981. évi árucsere- és szolgáltatásforgalmi jegyzőkönyvet aláírta Vas János magyar és Borivoj Gyorgyevics jugoszláv külkereskedelmi miniszterhelyettes. A két ország közötti árucsere értéke a jövő évben eléri a 332 millió dollárt, 20 százalékkal haladva meg az idei előirányzatot. Az aláírás alkalmából Veress Péter külkereskedelmi miniszter fogadta Borivoj Gyorgyevicset.

— A „XVI—XVII. századi orosz festészet a moszkvai Rubljov múzeumból" című kiállítás katalógusát újranyomták: kapható a Szépművészeti Múzeum főbejáratánál.

— A Moszkva—Krasznodár útvonalon új JAK—42 típusú személyszállító repülőgép kezdte meg a menetrendszerű forgalmat. A 120 személyes gépet, a közismert JAK—40-es továbbfejlesztett változatát, amely kétezer kilométert képes leszállás nélkül megtenni, az Aeroflot középtávolságú járatain alkalmazzák.

— Az idegen nyelvek baráti társasága e-heti programjában változások lesznek. A szerdai találkozó elmarad, de megtartjuk a foglalkozásokat csütörtökön: 17—22 óráig, a Hungária Kávéházban, vasárnap ugyancsak a VII., Gorkij fasor 31. alatti Aranypók Klubban és szombaton új helyen, — a Belvárosi Kávéházban. Ez utóbbi két esten diszkó is van. A társalgás nyelve: angol, francia, német, olasz, orosz, spanyol. Korhatár nélkül hívnak minden nyelvbarátot. Közöljük, hogy hajnalig tartó vidám Szilveszterről gondoskodtunk diszkóval, színes tévével. Az ingyenes síoktatásra jelentkezni lehet a 183-933-as számon.

— A Finn Centrum Ifjúsági Szövetség (NKL) delegációja, amely Matti Vanhanen, a szövetség elnöke vezetésével a magyar fiatalok élet- és munkakörülményeit tanulmányozta hazánkban, hétfőn elutazott Budapestről. Az NKL és a Magyar Ifjúság Országos Tanácsa tárgyalásaik során megvitatták a nemzetközi ifjúsági mozgalom kérdéseit, valamint az 1981 januárjában Helsinkiben megrendezendő ifjúsági és diák leszerelési világfórum előkészületeit.

— Tudom, hogy utálsz csoma választom...

— A szocialista országok kulturális együttműködése hosszú távú, szilárd alapra épül és összhangban van az államközi kapcsolatok kiszélesedésével, mondotta Jurij Barabas, a Szovjetunió kulturális miniszterének első helyettese a Pravdának adott nyilatkozatában. Jurij Barabas a többi között elmondotta, hogy az 1976—80-as tervidőszakban több mint harmincezer szovjet művész utazott külföldi látogatásra, s körülbelül ugyanennyien érkeztek a Szovjetunióba vendégjátékra, vagy tapasztalatcserére.

— A VI. ötéves terv céljairól tanácskoztak hétfőn Orosházán a Dél-Békés megyei Tsz-ek Területi Szövetségének küldöttközgyűlésén. Az elmúlt öt évben a szövetség tsz-ei a terveket jelentősen felülmúlva növelték a búza termésátlagát, növekedett az állatlétszám, a tervezettnél többet értékesítettek vágómarhából, vágósertésből és baromfiból. A VI. ötéves tervben az országos átlagnál valamivel nagyobb arányban, 13—15 százalékkal kívánják növelni a termelést.

— Életmentőket tüntettek ki hétfőn Veszprémben és Kecskeméten. Veszprémben Kérészy István hajóvezető, budapesti lakost, aki mentőcsónakjával ez év július 24-én Balatonalmádinál a viharos Balatonból élete kockáztatásával mentett ki három, hazánkban üdülő NDK-beli fiatalt. A három fiút a hirtelen támadt vihar vízibiciklistől befelé sodorta a nyílt vízre. Kecskeméten idős Tánczos András tiszaalpári lakos és fia, ifjú Tánczos András vette át az Életmentő emlékérmet. Apa és fia ez év október 18-án eszméletét vesztett szomszédjukat, Tóth Mihályt mentették ki a mustgázzal teli pincéből.

— SHIRLEY TEMPLE, a 30-as évek kedvelt amerikai gyermekszínésznője 52 éves korában nagymama lett: 32 éves leánya, Susan a kaliforniai Stanford egyik klinikáján egészséges leánygyermeknek adott életet.

— A televízió keddi műsora: 8.59 Műsorismertetés. 9.00: Tévétorna. 9.05: Szünidei matiné. 9.30: Schildai polgárok. 1. rész. 9.45—11.10: A tűzszerszám. NDK mese film. (Ism.) FF. 15.48: Műsorismertetés. 15.50: Hírek. 16.00: Galiba a állatkertben. FF. 17.20: Tévébörze FF. 17.30: A nagy roham. FF. 17.55 Staféta. 18.05: Meddig lesznek gyenge termelőszövetkezetek? FF. 18.35 Ráér a szabadidejében? FF. 19.10 Tévétorna. 19.15: Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00: Sándor Mátyás Tévéfilmsorozat VI/3. 21.00: Stúdió '80. 22.00: Panoráma. 22.25: Tv híradó 3. — 2. műsor: 20.00: Műsorismertetés. 20.01: Shakespeare szigete. FF. 21.00: Tv-híradó 21.30—23.00: Vidékiek New Yorkban. Amerikai film.

Szabó Tamás, szobrászművész

Rideg Gábor: Plasztikák két szólamban. Műfaji Biennálék Pécsett és Sopronban.

A kiállítás kvalitásos művei között azonban nemcsak sorozatokat, hanem „szóló"-szobrokat is találhatunk. Igaz, tekinthetjük variációsorozatnak Szabó Tamás „Mozdulat I–II", c. alkotását is.

Művészet, 1989., 11–12., 74-old.

Szabó Tamás, szobrászművész

Mihály Gábor: „Fortuna", vörösréz, 200 cm, Veszprém.

Bíráló bizottság:

Szabó Tamás, Kő Pál, Rieger Tibor, Gaál Anna.

Művészet, 1989, okt., hátsó belső borító.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Szabó Tamás

MAGYAR IFJÚSÁG

1981 MÁJ
művelődés 7

1021

Márványfejek

Kemény fickónak bizonyul Szabó Tamás a Ferencvárosi Pincetárlat kiállításán. Márványfejeinek állhatatosságával keresi azokat az egyensúlyi pontokat, amelyek nemcsak anatómiailag, hanem emberileg, mindenekelőtt erkölcsileg adnak feleletet arra az állapotra, amely már túljutott a mindenkori szégség eszményén. Szabó kendőzetlenül fogalmaz, figurái éppúgy suták és c nyák lehetnek, mint amennyire t san lekerekítettek, de eml ból összeálló formaren rült lelkűekhez is a l méltósággal szólnak hatásokat (elsősorb villantó fejei a t

Fotó: Szabó Tamás, Kó Pál, Rieger Tibor, Gaál Anna

tás. Domborművei szinte szétrobbantják a márványfejek stabilitását, minden molekulájukkal alávetik magukat a formázó kéz határozott mozdulatainak. A bemutatott rajzok egy köztes állapotot, az ötlet vizuális megfogalmazásának a pillanatát rögzítik. Szabó Tamás meggyőző harcossággal keresi önmegvalósításának boldog perceit. (M)

gy példakép?

MUNKÁVAL SZERZETT BECSÜLET

ráti környe-
ren fogalom?
tesség, hatá-
ezekhez ha-

tovább?

változott az
ése? És ha

tűnnek tehát a pozitívan aktivizáló személyek, mert eredménytelennek látszik az ilyenek becsületes küzdelme. Ez a hiány társadalmi veszteséget jelent. Különösen akkor, ha a hatása nem időleges, hanem tartós marad.

— *A státusok és az anyagiak hajszolásán kívül mi okozhat még értékvesztést?*

— Az például, hogy az értékek

értékes tulajdonságot. De ha ez a küzdelem sokáig nem bizonyítja eredményességét, akkor már nem. A gyakori „fölöslegesnek" látszó küzdés eltaszíthat.

— *Mi a kiút?*

— Az, ha a közvetlen környezetben, vagy éppen a sajtóban, a pozitív változásokról is tudunk beszélni, ha nemcsak a negatív értékeket közvetítjük. Kiutat je-

Szabó Tamás

nobránműrén

Plaszfi Tár a Műcsarnok dec. januári

kiállításán

Magyar Ifjúság,
1981 jan. 23.

Molnár Zsolt
cikke.

STÚDIÓ GALÉRIA

SZABÓ TAMÁS

kiállítása

1983. XI. 16-tól XII. 11-ig

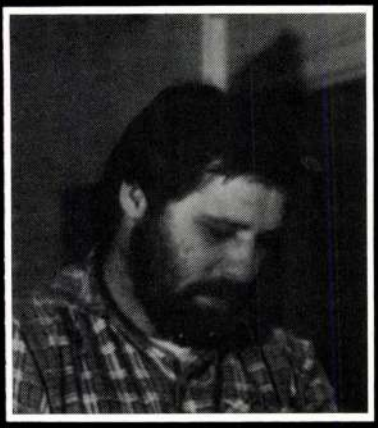

1952-ben Budapesten születtem.
1979-ben diplomáztam az Iparművészeti Főiskolán.
A főiskola elvégzése óta szobrászattal és grafikával foglalkozom, és rendszeresen részt veszek az országos kiállításokon.
Tagja vagyok a Fiatal Művészek Stúdiójának, a Művészeti Alapnak és a Képző- és Iparművészek Szövetségének.

ÖNÁLLÓ KIÁLLÍTÁSOK

1979 Salgótarjáni Ifjúsági Ház
1980 Esztergom, Vármúzeum (Makó Judittal)
1981 Bp. Ferencvárosi Pincetárlat
1982 Szeged, Móra Ferenc Múzeum
1983 Salgótarjáni Tavaszi Tárlat (Kamarakiállítás)

DÍJAK

1980 Stúdió (SZOT-díj)
1981 Szegedi Nyári Tárlat KISZ Ődíj
1982 Salgótarjáni Tavaszi Tárlat Nagydíj
Tata – egyedi rajz, kisgrafika Stúdió-díj
Miskolci Téli Tárlat üzemi díj

STÚDIÓ GALÉRIA
Budapest V., Bajcsy-Zsilinszky út 52.

GENERALART Dorog, Nyomda

Tóth Pál (rajongó)

Zagyva Bea

Szepesi József (költő)

Tanítvány

Rajz

A nagy tor

SZABÓ TAMÁS

LÓSKA Lajos: Rajz 90. = Uj Müvészet, I.évf.3.sz. 1990 12-13.p.

SZABÓ Tamás

L.L. /Lóska Lajos/: Szobrászrajzok. =
Uj Művészet, I. évf. 1.sz. 1990 55.p.

Bp., Budatétényi Galéria, 1990.V.18.-VI.30.

Országos Szobrászrajz Biennálé (1.) (1990) (Bp.)

.... nap

/Aradi Nóra/
igazgató

.....ig.

sai alapján irandó munkáinak két
a illetve Adattára részére meg-

SZABÓ Tamás

pszj: Súly. = Magyar Világ. X. évf. 3. sz. 1984 91 p. + ill

often be one haphazardly. Most of the systems are used solely by their foun ling bodies. There have been few attempts to apply any of the sy tems to projects other than those for which they were developed

Som classifiers have in fact chosen to disregard both the available ystems and the problem of creating their own in favour of applyin g bibliographic subject headings such as the Sears List of Subjec Headings to visual images. The difference between a visual im ge and a written text, however, poses considerable problems. This method has not been found sufficiently accurate for most purp ses.

Ther are different approaches to iconographic indexing, employing a variety of systems using natural language, numerical notation, c des or a combination of all three.

Syste ns that employ natural language may either use a controlled vocabulary or free language indexing. The former is by far the n ore popular approach and reduces significantly the risk of error which is possible in free language indexing. Controlled vocabulary indexing may use either key words or subject headings. The contr lled terms are usually structured either in a thesaurus format or on a hierarchical basis. The thesaurus format is much the more videly used. It provides a framework whereby word lists

SZABÓ Tamás rubrain

7. 66.p.
9. 70.p

Új Művészet 1992

Würde des Gebäude, daß man sich nach
ischen Lügen enthalte, daß kein Ma-
lches nicht da ist, sondern das an-
, mit anderen Worten, die Würde ver-
Zusammenfügung im Steinlager und

schon entspricht dem Momente der
nser Gebäude an allen vier Seiten
f weithin sichtbar macht. Dieser
nigen, welche das Akademiegebäude
entfernt haben wollten, und die ganze
m Handel vindizieren. Liegt doch auch
der Themse, und die Ansicht Pests
leres als gewinnen, wenn hier ein
einer Handels- oder Zinskaserne zu

ÉPÍTÉSZET

Téli napsugár

Szabó Tamás társasház-rekonstrukciója a Ménesi úton

FOTÓ: BÁNHALMI JÁNOS

Új energiákkal töltődött fel Buda egyik hatvanévesnél is régebbi háza

Tél van, lombtalanok a fák. Ilyenkor azok számára, akik még hajlandók nyitott szemmel sétálni, autózni, buszozni a budai kerületek utcáiban, az ősfás villatelkek belsejében láthatóvá válik egy sor rejtett érték. Régi, romantikus villák, vadszőlővel befuttatott házfalak, rogygyant bagolyvárak. No meg az ezek szomszédságában virágzó gagyi! Télvíz idején tűnik csak fel igazán, hogy az elmúlt húsz év barbársága micsoda belátahatatlan károkat okozott egy-egy, egyébiránt patinásnak gondolt zöldövezeti terület szövetében. Gyengébb idegzetűek, nosztalgiára hajlamos nyugdíjasok, süvölvény, alakulófélben lévő építészhallgatók ilyen idő tájt jobb, ha messze elkerülik a Rózsadombot, Szabadság-hegyet, egyebeket. Nincs benne köszönet.

Némiképp más a helyzet a Gellért-hegy lejtőin. Itt az alapvetően kisebb területű telekosztatok miatt a „legvidámabb barakk" nyolcvanas éveiből itt maradt piros palás megoldásai vagy a kivagyi kilencvenes évek villacsodái dúsabb vegetáció mellett is jól láthatók az utcáról. Megszokja valahogy a szem. Hozzávakul.

A Ménesi úton végigsétálva jól látható, hogy a háborúban, a Citadelláért folytatott harcokban megsérült épületállományt a hatvanas évektől kezdve igencsak ingadozó építészeti színvonalú, lapos tetős társasházak sorával próbálták meg pótolni. Ferkai András építészettörténész több tanulmányából is tudható, hogy a nagyobbrészt a két világháború között kiépült városrész miféle értékeket hordozott annak előtte, és milyen veszteségeket szenvedett is el azóta. Talán nem túlzás, de Mináry Olga 1963-ban elkészült Ménesi út 30. alatti teraszos társasháza volt talán az utolsó immanens építészeti értéket felmutatni képes beépítés a háború óta elmúlt évtizedekben.

Heti kritikánk tárgya elsősorban abból a szempontból tanulságos, hogy bizonyítsa: jó, gondos, görcsöktől mentes, lendületes építész keze alatt a régi képes anélkül is megújulni, hogy kommersz, magamutogató vagy éppen gyenge, erőtlen eredményre vezetne. A tulajdonosok által eredetileg 1938-as építésűként datált, némi túlzással vegyes büszkeséggel „kései Bauhausként" aposztrofált háromszintes épület eredetileg egyetlen család több generációjának szolgált lakhelyül. Az államosítás után önálló lakásokra osztott házat fokozatosan, emeletről emeletre vásárolta meg jelenlegi tulajdonosa. A főállásban a Fintairodában dolgozó Szabó Tamás építész megbízása arra vonatkozhatott, hogy némi bővítés, alaprajzi átszervezés mellet revitalizálja, modernizálja a kissé megkopott fényű lakot.

Szabó a ház korszerűsítését új homlokzati minőség kiképzésével és az eredeti tetőszint áttervezésével látta megoldhatónak. Az eredeti formájában is karakteres, sarkos, szép arányú téglányformához úgy rendelte hozzá az új fa-, illetve lamellákból álló fémfelületeket, hogy azok kontrasztjai még erősebb hangsúlyt adjanak a klasszikus modern házalakzatnak. Így az utcafronton kiemelődtek azok a geometriai sajátosságok, amelyek e ház igazi értékeit hordozzák. Ugyancsak az eredeti homlokzati rend megújításához járult hozzá, hogy a térszint alá szervezett új garázs egyfelől kiváltotta a régi, utca felőli garázsbejáratot – újabb teljes értékű lakóterülethez juttatva a földszintet –, másrészt a rézsű megemelésével az új homlokzat optikailag még hangsúlyosabbá vált.

Hogy az új homlokzattektonikai rend vizuális szempontból jól működik-e, annak próbáját az emeletráépítés sikerültsége vagy éppen sikertelensége adhatja. Nagy a kísértés – ha már úgyis bővítésről van szó –, hogy az emeletráépítés tervezésénél megszaladjon a ceruza az építész kezében. Hideg fej, jó szem és természetesen jól átgondolt koncepció kell ahhoz, hogy az új épületelem ne ránőtt képződmény, odakent valami legyen, hanem ízesült, stílusban tartott, arányos kiegészítés. Az oldalhomlokzati síkok finom visszaléptetésének célja tehát nem elsősorban az így kapott, egyébként szép panorámájú tetőterasz létrehozása lehetett, hanem az eredeti arányok megőrzése. Rájátszik erre az emeleten túlnyúló, palánkszerű fa „fülecske" is, ami – bár elsőre elhanyagolható momentumnak tűnik, ebben a pozícióban azonban mégiscsak a főhomlokzat finom megoldású csomópontjává lép elő.

Izgalmas és egyben reménykeltő látni azt, ahogyan megfiatalodva, egy alapos és tartalmas renoválás után szinte kivirult, új energiákkal töltődött fel Buda egyik hatvanévesnél is régebbi háza úgy, hogy a korszerűsítés után sem került rossz, keserű íz a szánkba. Takarhatja lombkorona, de akár ki is kandikálhat az azott ágak mögül – szégyenre, lesütött szemre most semmi okunk.

MARTINKÓ JÓZSEF
az OCTOGON Építészetkritikai Műhely tagja

■ www.nol.hu/octogon

'60-AS JÁRAT

lis volt a kivételes

ügyfélnek, az étteremben pedig vendégnek tekintették. Vagyis ami normális lett volna, az volt a kivételes. Ezt képtelenségnek tekintettem akkor is.

A '60-as évtizedben ön volt Szabó István filmjeinek állandó sztárja. Az Álmodozások korában (1964) Béres Ilona partnere volt. Majd jött az 1966-os Apa, amely szintén nagy sikert hozott önnek, s az egész ország megismerhette. A Jancsó Miklós rendezte Fényes szelekben (1968) a zsidó fiút játszotta.

– Az Álmodozások korával még mint végzős főiskolás „kikerültem az utcára". Akkortájt a Budafoki úton laktam, és a Kálvin téren keresztül a 49-es villamossal jártam a főiskolára. Érdekes volt, amikor a Kaffka Margit Gimnáziumba száműzték '56-os dolgai miatt. Hermann itt megrendezte az Anna Frank naplóját. Az érettségi után összetegeződtünk, s meg mertem tőle kérdezni: „Mondd, Pista, a szocializmus miért jobb, mint a kapitalizmus?" És Pista azt mondta: „Nem jobb." Egy világ dőlt össze bennem, hiszen ezt egy marxista filozófus mondta!

Ki volt a partnere, és ki rendezte a vizsgaelőadást, amelyet Szabó István is látott?

– Osztovits Cecília volt a partnerem, aki ma az oslói színház fődramaturgja, és Babarczy László rendezett bennünket, aki pedig ma a kaposvári színház igazgatója. Csupa történelmi név, nem?

FOTÓ: SZABÓ BERNADETT

Ha a világnézetemről érdeklődnek, rendszerint a foglalkozásomat nevezem meg

a mostani Korona Szálló helyén lévő üres telek palánkján fel volt festve az aktuális magyar film reklámja. Egyik reggel látom, hogy Béres Ilivel oda vagyunk pingálva. Ez baromi nagy dolog volt, de ugyanakkor nevettem is, mert alaposan el volt rajzolva a fejünk.

A Kálvin téren, a szemközti tűzfalon pedig a Fabulon-reklám volt látható Pataki Ágival. De hogy jött össze Szabó Istvánnal?

– Az öcsém, Bálint Tamás Csepeli György osztálytársa volt, az osztályfőnökük pedig Gyürey Vera, aki nem más, mint Szabó István felesége. Vera említett Pistának, ő megnézett egy vizsgaelőadáson, és számtalan próbafelvételt készített velem. Később ők meg Simó Sándor, Rózsa János, Kardos Ferenc jelentették nekem a felnőttek társaságát. Ők huszonhat évesek voltak, én meg huszonegy. Hermann Istvánt, Heller Ágnes volt férjét

Már szó volt az 1968-ban készült Fényes szelekről.

– A filmben egy kollégistát alakítottam, aki egy zsidó dalt énekel, nevezetesen a Bábeli fogságban-t. Én voltam az a bizonyos „középen álló" fiú, aki sem a papnövendékekhez, vagy ahogy a filmben nevezik őket, a „csuhásokhoz", sem a kommunista fiatalokhoz nem csapódik. A filmben azt mondom az egyik ilyen balos-radikális ifjúnak: „Ide figyelj, nagyon sokféle papnövendék van a világon." A mondat megfelelt a habitusomnak is. 1968. augusztus 21-én a veszprémi Várban forgattuk a Fényes szeleket, amikor értesültünk a Csehszlovákia elleni invázióról. Emlékezetes reggel volt.

Ha már itt tartunk, az Álmodozások korában elhangzott egy számomra politikailag is nagyon fontos párbeszéd Béres és ön között.

– Igen. Ili mint balos, idealista jogászhallgató megkérdezi tőlem: „Mondd, te kommunista vagy?" És én azt válaszolom: „Én mérnök vagyok." Ez csakugyan nagyon fontos mondat volt akkoriban. Az önök generációjából is ezért emlékezhetnek sokan a dialógusra. A Szabó István által írt párbeszéd egyébként aközben zajlik a filmben, hogy a Híradó moziban '56-os képeket látni. Film a filmben. Amikor az Álmodozások kora készült, alig tíz évvel voltunk a forradalom után.

Ön a magánéletben is e szerint gondolkodott?

– Nem voltam párttag, de ellenálló sem lettem soha. Az ön által idézett mondat mind a mai napig hozzátartozik a mentalitásomhoz. Amikor a világnézetem iránt érdeklődnek, akkor rendszerint a foglalkozásomat nevezem meg.

Mennyi volt a gázsija az Álmodozások korának főszerepéért?

– Négyezer forint. Ez akkor nagy pénznek számított. Vehettem belőle egy nagyon jó Grundig magnót, tehát nem Mambót és nem Teslát, hanem Grundigot. A pécsi színházi induló havi gázsim ezerhatszáz forint volt, s ebből kellett fizetnem a három-négyszáz forintos albérletet is, amely egy kis cselédszoba volt. Az apám az első hónapokban még kicsit segített. Pécsett havonta-kéthavonta elhívtak a rádióba, ahol egy versműsorért egy százast adtak, vagy elhívtak a pécsi Jelenkorba szavalni. Pákolitz István, Csorba Győző voltak akkoriban a híres pécsi költők. Lázár Ervin is lejárt időnként, Galsai Pongrác inkább a filmszemlékre jött le.

Mi volt a legnagyobb színházi élménye ebből a korszakból?

– A Vígszínházban negyven évvel ezelőtt, 1964-ben vendégszerepelt Peter Brook társulata, a Royal Shakespeare Company, és a Lear királyt adták. Így is lehet játszani? – kérdeztük. Kinyílt a szemünk. Másnap már az Álmodozások korát forgattam.

Fogadjunk, hogy nagy Lengyelországba járó volt.

– Hát persze: Krakkó volt számomra a világ közepe, ahová 1965 nyarán vonattal utaztunk Kopper Jutkával és Várady Szabolccsal, a barátaimmal. Az ottani kulturális élet szabadsága vonzott bennünket, de azért vittünk néhány nejloninget eladásra. Így éltünk.

POGONYI LAJOS

család

et kiszedjék belőled, s a hazaút s leszívják. Nem, az osztrákok er sincs, mint a Gabi bácsi. ó menetedet, akkor külön szól, k, ha már idáig elbumliztatok én kedvemért, ingyen. Jól van

mény nem hegyoldalban játszódik, átteszem síkvidékre. Szóval így álltam, aztán lejtnek fordultam, elöktem magam és mondhatom, bravúrosan siklottam lefelé. Nem hóekével, mint a kezdő újgazdagok a félmilliós felszereléssel, de nem ám, hanem párhuzamos léccel, mint a téli olimpiákon szokás. Még esni is úgy estem, ahogy a na-

Az eltűnt Újpest nyomában

MUNKATÁRSUNKTÓL

Derce Tamás IV. kerületi polgármester felhívást tett közzé az Újpest című helyi lapban: májusban kiállítást szeretnének rendezni az eltűnt Újpest

SZABÓ SIPOS TAMÁS

Dizseri : Kockáról kockára, a magyar animáció krónikája 1948 – 1998

48.0.

buri (Vyborg/Rußland)
nach 1939 nach Schwe-
0er Jahre Übersiedlung
onszepezd, dann in Ba-
kácsy-Preis. – F. wurde
st eines János Vaszary
rdings eine reduziertere
ckelte in den 30er Jah-
vurde ein Vertreter der
Zeigte Arbeiterfiguren
tel in einfachen, kla-
Komposition. Schuf in
tebilder, Interieurs und
keit; unter dem Einfluß
kholm gewann der Ex-
raft. Malte in den 50er
alist. Realismus. In den
intensiven Farben mit
ktur bildendem Duktus
tigte Graphit-, Kohle-,
BUDAPEST, BTM. –
Mus. SZOMBATHELY,
iken in der Zs. Szabad
Kenessei, Egyetemi La-
e, Napló v. 17. 9. 1967.
alon (mit György Gold-
szek Szabadszervezete;
pont (K: M. Rabinov-
: Ö.G. Pogány); 1958,
úz. (K: Ö.G. Pogány);
kásmozgalmi Múz. (mit
/ 1944 Gävle / Stock-
7 Gall. Brinken / 1958

Postagalamb

Kiskorúak behálózása

Egy rokkantnyugdíjas édesapa megdöbbentő felfedezését szeretném az Önök tudomására hozni.

Tizenöt éves leányom a közelmúltig a szombathelyi 411-es számú Ipari Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola tanulója volt. Egészségügyi okból (allergia) a most induló tanév kezdetekor kénytelen volt tanulmányait megszakítani. Az iskola kiadta papírjait, ezek között fedeztem fel egy szakszervezeti tagsági könyvet és azt a nyilvántartó lapot, amelynek fénymásolatát mellékelten küldöm.

Fogalmam sem volt arról, hogy gyermekemet beléptették abba a szakszervezetbe (MSZOSZ), amelynek nyilvántartó lapján, tessék nézni, milyen kiáltvány és egyéb kitétel szerepel. Undor és keserűség fog el ilyen mesterkedés láttán. Már kiskorú ipari tanulókat is behálóznak? Ilyen eszközökkel dokumentálják a taglétszámot? Ez (is) kell a vagyonátmentéshez? Nem illett volna a szülővel is tudatni ezt a szándékot, tekintve, hogy – ismételten hangsúlyozom – egy kiskorúról van szó?

Hát vegyék tudomásul utólag az elvtársak: nem kívánok kommunistát nevelni a gyermekemből. Még színleg sem!

Németh József
Szombathely

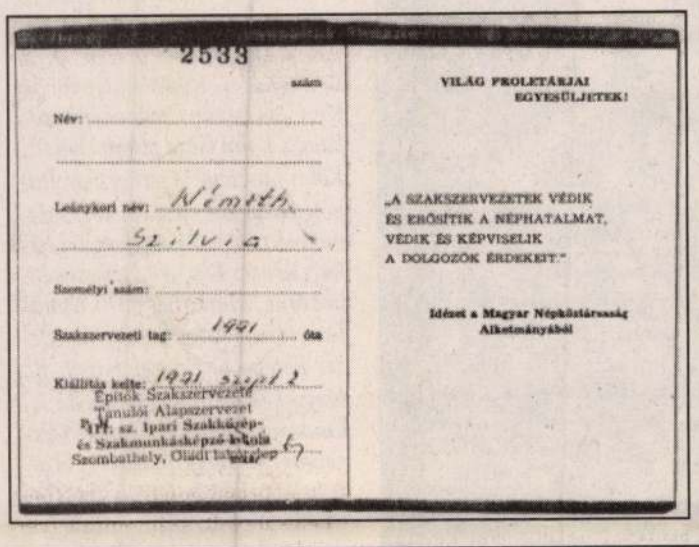
2533
szám
VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!
Név: ...
Leánykori név: Németh Szilvia
Személyi szám: ...
Szakszervezeti tag: 1991 óta
„A SZAKSZERVEZETEK VÉDIK ÉS ERŐSÍTIK A NÉPHATALMAT, VÉDIK ÉS KÉPVISELIK A DOLGOZÓK ÉRDEKEIT."
Idézet a Magyar Népköztársaság Alkotmányából
Kiállítás kelte: 1991 szept 2
Építők Szakszervezete Tanulói Alapszervezet
Ipari sz. Ipari Szakközép- és Szakmunkásképző Iskola
Szombathely, Oladi lakótelep 6/7

Régi dicsőség

Tisztelt Szerkesztőség!

November negyedike országos gyásznap, minden magyar ember hazánk egyik legszomorúbb eseményének minősíti. Ezt bizonyítja, hogy a fővárosban fekete lobogókkal díszítették a házakat, az ország államférfiai koszorúzásokkal, gyászbeszédekkel emlékeztek erre a szomorú napra.

És mindeközben mi történik vidéken, például Dunaújvárosban, a Városi Televízió képernyőjén? A Városi Televízió szerkesztősége, élén Stossek Mátyás főszerkesztővel, ezt a gyásznapot tartotta a legalkalmasabbnak arra, hogy a Szocialista Munkáspártot népszerűsítse. A képernyőn hosszú időn keresztül a régi elvtársak, egymást és másokat dicsérve és versengve taglalták a kommunizmus dicsőségét, a környező falvakból előállított párttitkárok kijelentették, hogy övék a legnagyobb létszámú párt, a magyar nép velük szimpatizál, stb. Ennek az öndicsőítő műsornak a végén a képernyőt hosszú időn keresztül uralta a vörös csillagos MSZMP-jelvény, miközben kommunista dalárda régi dicső mozgalmi dalokat adott elő.

Rögtön felhívtam a Városi Televíziót, és megkérdeztem, hogy nem szégyellik-e magukat a történtekért. Sajnos, választ nem kaptam, mert szó nélkül letették a telefont.

Ezért a sajtó nyilvánosságát felhasználva ismételten megkérdezem a Dunaújvárosi Városi Televízió Vezetőségét és személy szerint Stossek Mátyás Főszerkesztő Urat: tényleg nem szégyelli magát a történtekért?

Kiss Andor
Dunaújváros

EURÓPA...

Tisztelt Csurka Úr!

Az Ön vasárnapi írásai és a Hankiss-féle huzavona adta a kezünkbe a tollat, hogy fellebbentsük valamiről a fátylat, amiről nyilván már alig tud valaki – kivéve egy-két kisemmizett nyugdíjast – az Európa Könyvkiadónál.

Nem panaszkodni akarunk, de szólni kell azokról az emberekről, akik a kommunizmus évei alatt megóvták ezt az intézményt a sorvasztó eszméktől egészen addig, amíg az új éra örve alatt a legönösebb vezetés elsöpörte azokat a demokratikus vívmányokat, melyeket Domokos János (most négy éve halt meg) honosított és óvott meg. Ne ijedjen meg, nem kezdjük túl messziről!

Az összefüggés: Domokos Jánostól sok ember kapott menedéket és kenyeret a kiadónál. Például Szekeres György, Szijgyártó László (a jelenlegi igazgató elhunyt apósa, üldözött volt), Kiss Ferencné, Kőszeg Ferenc, Bencze György, Karig Sára, Katona Tamás és Hankiss Elemér, aki – lévén az angol csoport vezetője – bőségesen adott fordítást az akkor szabadult Göncz Árpádnak (bizony, akkoriban még igen gyengén tudott angolul). Göncz Árpád egyetlen jövedelme akkoriban ez volt, és ezt hálálta meg Hankiss Elemér védelmével – amivel, ugye, kissé túllőtt a célon.

Az Európa Könyvkiadó új vezetője Osztovits Levente (aki Domokos ideje alatt látványos egyházi esküvőt rendezett, mert Domokos alatt lehetett), a volt angol csoport vezetője, mellette dr. Román Péterné áll, az ejtőernyős, aki a Művelődési Minisztériumból szállt alá, de előzőleg az V. ker. MSZMP vezetőségi tagja volt. No és az ő férje a főnöke a Magyar Televíziónál Kiss Nórának, aki Osztovits felesége. Világos, nem?

Dr. Román Péterné és Osztovits Levente már nem elégedett meg a volt vezetőségi bútorzattal, százezreket költöttek a két szoba berendezésére. Domokos még áthúzatta a régi bútorokat, no de a két új főnök már lakberendezői tanácsadás alapján, pénzt és fáradságot nem kímélve rendezte be szobáját.

Az új uralom beköszöntével Románné nagytakarítást rendezett. Eltüntette a régi munkatársakat, szokatlanul embertelenül, törvénysértően. Domokos Jánosról már egy szó sem esik, pedig ő és emberei teremtették meg ezt a kiadót. Itt nem volt függetlenített személyzeti előadó meg párttitkár meg szb-titkár. A párttitkár dr. Gerencsér Zsigmond, majd Horváth Lajos volt. Mindketten óvták a kiadót. A személyzeti előadó egy szerkesztő lett – részmunkaidőben. Az szb-titkár társadalmi munkában látta el ezt a „funkciót". Soha nem volt párttag, ellenben segítséget nyújtott az igazgatónak abban, hogy a környező országok magyarlakta települései olvashassanak világirodalmat – magyarul. Ennek érdekében jórészt ő lektorált és javasolt átvételre (ha csak valamennyire is megütötte az elfogadhatóság mértékét) cseh, román, jugoszláv stb. írásokat, hogy cserébe fordított világirodalmat vegyenek át.

Ez a világ elmúlt. A privatizálásból kihagyták azokat az embereket, akik egy életet vagy évtizedeket töltöttek el itt. (Molnár Sándorné, Kerekes Györgyné, dr. Sármány László, és lehetne sorolni tovább.) Románné megszüntette azokat a kedvezményeket, amelyeket a gondosan elfeledtetett Domokos-féle vezetés rendszeresített. A kedvezményes könyvvásárlást s csekély, de mégis létező szociális juttatásokat, a nyugdíjasok lehetőség szerinti foglalkoztatását, az ünnepségekre való meghívásokat, az emberekkel való törődést.

Mindent összevéve elgondolkodtató, hogy a régi balosok, lám, milyen jól és jómódban élnek. S azok feledve vannak, akik ezt a jólétet megteremtették.

Mindezt azért írtuk, hogy világossá váljék ez a nagy Hankiss-védés.

És hogy miért nem írtuk alá a levelet?

Csupán azért, mert ez kis szakma, s Románné keze messze ér. És testvéreink, unokáink, barátaink vannak a rádiónál, televíziónál, kiadóknál.

Őket féltjük.

Üdvözli Önt szívből:

az Európa Könyvkiadó
még életben lévő nyugdíjas gárdája

Keresztrejtvény

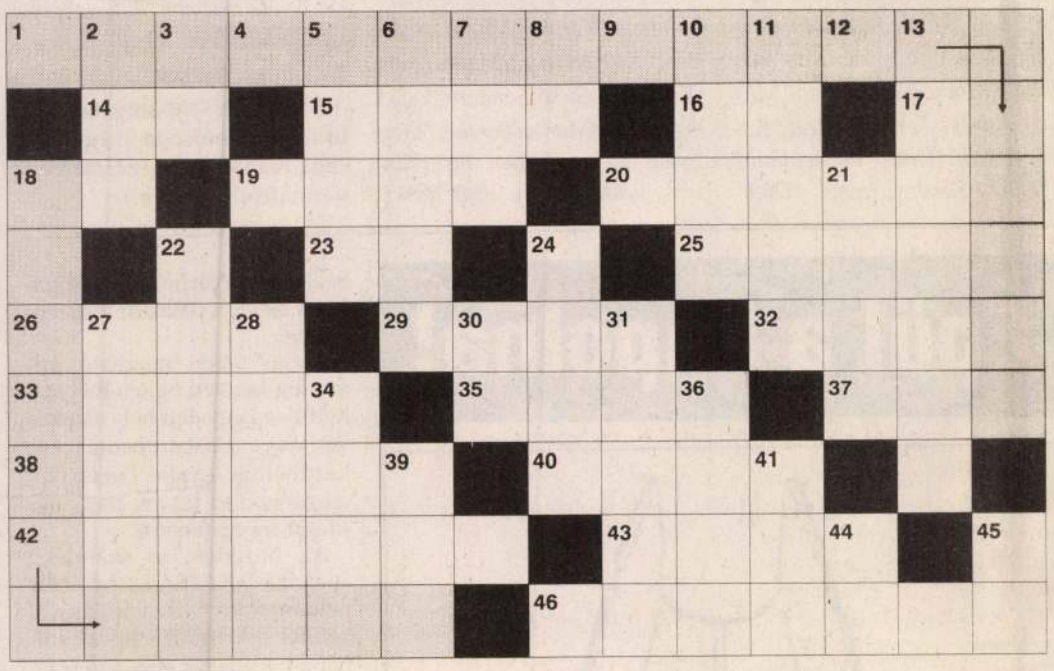

Rejtvényünk vízszintes 1. és függőleges 18. sz. soraiban egy nagyon időszerű mondás olvasható. Ezt kérjük beküldeni szerkesztőségünkbe levelezőlapon december 4-ig. Levélcímünk: Magyar Fórum, 1399 Budapest, Postafiók 701/364. A helyes megfejtést beküldők között a Lakitelek Alapítvány ajándékát, mai magyar írók tíz dedikált könyvét sorsoljuk ki.

VÍZSZINTES 14. Cipészmester szerszáma. 15. Borsodi folyó. 16. Kicsoda? 17. Statisztikai Hivatal. 18. Világirodalom Remekei. 19. Mélyített valamit. 20. Nagyon távoli. 23. Röviden: kiütéses győzelem. 25. Textilipari munkát végzett. 26. Vasmasina része! 29. Híres olasz labdarúgó volt. 32. Triesztben van! 33. Jól van dolgom, jól megy... 35. A vulkán kitörését kíséri. 37. Zavarosan ébred! 38. Törvénytelen módon fenyeget. 40. A sajtótermékek nagy része ilyen lap. 42. Ritka női név. 43. Állat, de kolostor jelzője is lehet. 45. A Vasas fénykorának kapusa volt.

FÜGGŐLEGES 2. Kettő, másképpen. 3. Kis patak. 4. Nitrogén. 5. Legendás hírű kapus volt. 6. A német nép egy része. 7. Kezéből kienged valamit. 8. Ételízesítő. 9. A fekete lovas. 10. Nagyon díszes. 11. Nagy magyar zeneszerző. 12. Római 500. 13. Becézett női név. 21. „Tántorogva ballag a két kajla..." (Arany János). 22. Akiért a ... szól (Hemingway regénye). 24. Férfinév. 27. Régen önálló megyénk volt. 28. Újoncokkal foglalkozik. 30. Repülőgéptípus. 31. Belgrád hegye. 34. Kedvelt ezerjó jelzője. 36. Juhász Ferenc elbeszélő költeménye. 39. Lyuk, népiesen. 41. Fohászkodás. 44. Fordított helyrag. 45. Földet művel.

(Sz. D.)

A 46. számunkban közölt rejtvény megfejtése a következő: NE GYÚJTSUK FEL A MALMOT, AMELY HOLNAP NEKÜNK ŐRÖL.

A helyes megfejtést beküldők közül egy-egy könyvet nyert: Barényi András Budapest, Dauda Sándor Budapest, Demján Irén Sátoraljaújhely, Király Tibor Budapest, Kovács Tímea Zagyvapálfalva, Dr. Nyékhelyi Tibor Budapest, Pell László Zalaegerszeg, Petőcz Endre Budapest, Székely Miklósné Miskolc, Varga Sándor Dunakeszi.

A nyereményeket postán küldjük el.

A KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI MINISZTÉRIUM

pályázatot hirdet

jogszabály-előkészítői, jogi koordinátori

munkakör betöltésére

A meghirdetett munkakör betöltésének feltételei:
- magyar állampolgárság
- felsőfokú szakirányú végzettség (Állam- és Jogtudományi Egyetem)
- legalább egyévi szakmai gyakorlat.

A pályázathoz csatolni kell a pályázó:
- legfontosabb személyi adatait, szakmai életútját bemutató önéletrajzát
- az előírt képesítést igazoló okmányainak másolatát
- három hónaposnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványát.

Illetményfizetés: a köztisztviselők jogállásáról szóló törvény alapján.
A pályázatok benyújtásának határideje: a hirdetés megjelenésétől számított 15. nap.
A pályázatokat a KTM személyzeti és munkaügyi önálló osztályára kell elküldeni, cím: Budapest I., Fő u. 44-50.
A pályázókat - beadott pályázati anyaguk visszaküldésével egyidejűleg - írásban értesítik az eredményről.
A munkakörre vonatkozóan részletes felvilágosítást adnak a KTM Igazgatási és Jogi főosztályán, a 201-1407-es telefonszámon, munkanapokon 9 és 12 óra között.

VVV Metalcoop® RT Bátonyterenye

„...Egy dinamikus cég METALCOOP RT".

„HOL SÍRJAINK DOMBORULNAK...”

A Lakitelek Alapítvány melléklete

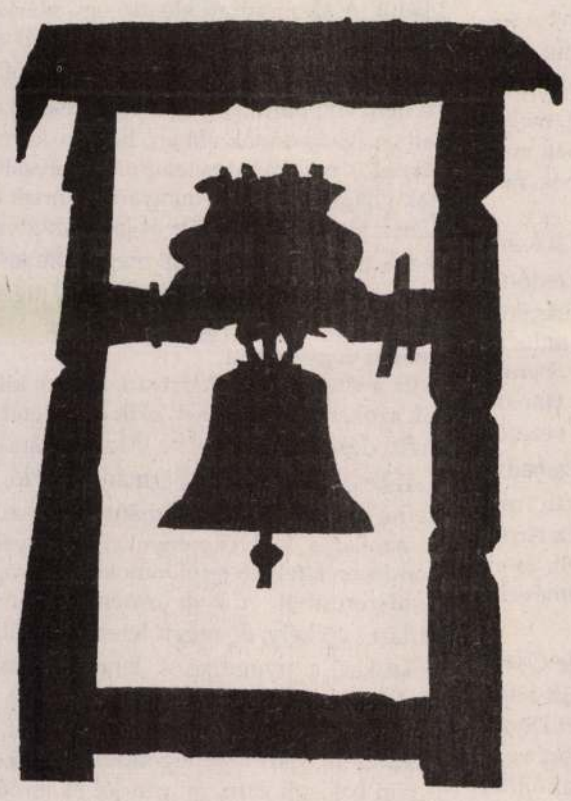

Keresőszolgálat

Keresem *Köteles Bálint* katonatársait. Köteles 1916-ban az erdélyi Jákóhódoson (Hodosin) született. 1941-ben vonult be Nagykanizsára a 17. gyalogezredhez, s 1942-ben sebesült meg a keleti fronton. Felgyógyulása után 1943-ban visszakerült a frontra, és még az év őszén a szovjet csapatok fogságába esett. 1945 májusában került haza Foksánin keresztül családjához, a Bihar megyei Hosszúpályiba. Azóta meghalt, és családjának szüksége volna – a kárpótlás végett – fogságba esésének adataira, a körülmények leírására.

Aki erről bármilyen felvilágosítással tud szogálni, kérem, a következő címen közölje:

Dr. Somhegyi Béla
1111 Budapest
Budafoki út 57/b.

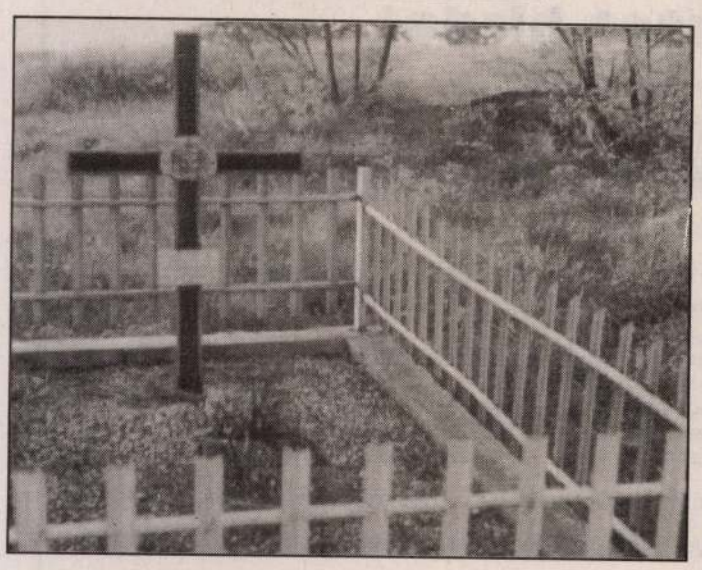

A Felvidéken, az Alsó-Kubintól (Dolny-Kubin) délkeleti irányban indult egy út a Srnacie patak völgyében az azonos nevű faluig.

A falutól északra körülbelül egy kilométerre találtam rá a fényképen látható ápolt sírra a Szent Vendel – a pásztorok védőszentje – kápolna kertjében.

Fejfáján az olvasható, hogy *Bella Vendel 1945. április 4-én hunyt el.* De vajon hogyan és hol?

Azért temették netán oda, mert ott állott a Szent Vendel kápolna, esetleg éppen az ő emlékére emelték a kápolnát? Ki gondozza a sírt és a kápolnát, mert a falu teljesen kihalt. Elképzelhető, hogy Alsó-Kubinban még élnek néhányan, akik felelni tudnának ezekre a kérdésekre. De tudják-e a hozzátartozók, hogy Bella Vendel hol nyugszik?

A helyről bővebb felvilágosítással is szívesen szolgálok.

Dr. Somhegyi Béla

82. MELLÉKLET

Az oldalt gondozza:
Banos János
Kácsor László
Lezsák Sándor

LAKITELEK ALAPÍTVÁNY
Postacím:
1399 Budapest
Pf.: 701/380

FELHÍVÁS

Számos településen terveznek emlékművet a világháborús áldozatok emlékére. Kérjük a szervezőket, küldjék el címünkre az adományokat gyűjtő felhívást, mert ezeket a lap hasábjain közzétesszük.

Öregcsertő hősei, áldozatai

1991. március 18-án írásba foglalt előterjesztést nyújtottam be a községi önkormányzati képviselő-testülethez. Beszámoltam a világháborús halottak neveinek és adatainak felkutatásában végzett munkámról, névjegyzékekben közöltem az első és második világháborús áldozatok neveit, és kértem emlékeik megörökítését. Ezt követően megkezdődött a munka.

Az emlékművet *Horváth István* dunapataji kőfaragó mester tervezte és készítette, amit *dr. Dankó László* kalocsai érsek engedélye alapján a római katolikus egyház tulajdonában lévő ingatlanon állítottak föl. Így az a község központjában, a polgármesteri hivatal, az iskola, a plébánia, a posta és az óvoda szomszédságában található.

Az emlékmű elkészítése és felállítása során felmerült költségeket és kiadásokat a községi költségvetési keretből és az önkéntes adományozásokból befolyt összegből fizették ki. A betonozási és a földmunkákat, továbbá az emlékmű elemeinek összeállítását a község lakói ingyenesen végezték.

Az emlékművet – ünnepélyes keretek között – 1991. augusztus 10-én avatták fel.

Dr. Csóti András

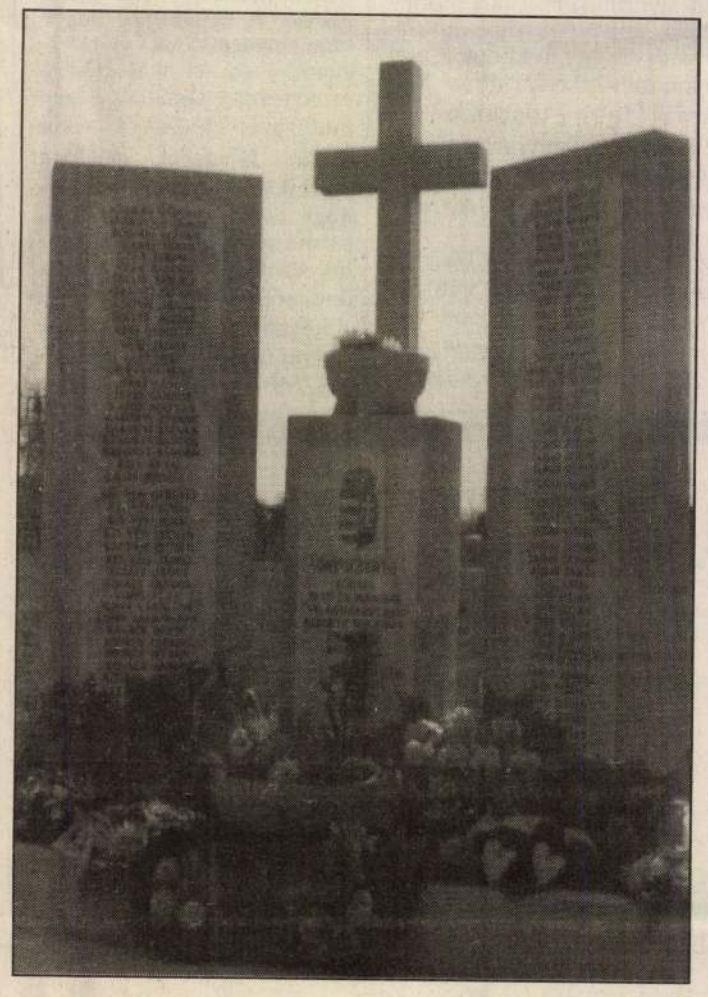

Első világháborús halottaink

András Gergely, Bolvári István, Czabai János, Czár Sándor, Fekete Antal, Geri Gergely, Geri Imre, Geri János, Jenei Gábor, Jenei Sándor, Katus Mátyás, Kákonyi Ferenc, Kákonyi Sándor (Szrenkó), Kákonyi Sándor (Jankó), Kiss Antal, Kiss Vén Gergely, Kiss Vén Ignác, Kiss Vén János, Király János, Király Sándor, Kovács Ferenc (Dóca), Kovács István (Dóca), Kovács János (Dóca), Kovács József (Dóca, mind a négyen testvérek), Lőrincz Lajos, Ludas Gergely, Markó István (Korsós), Markó István (Bogyó Ágnes férje), Markó János (Korsós), Markó Sándor (Bogyó Ágnes fia), Morvai Ferenc, Nagy Ignác, Nagy Sándor, Pécsi Ferenc, Pécsi Gergely, Peák József, Romsics Sándor (Pupák), Romsics Sándor (Pávó), Salacz István (Irha), Salacz István (Bógáncs), Salacz József (Irha), Sebők Ferenc, Szabó József, Tamás Ferenc (Kisherkány), Tamás István (Beros), Tamás István (Daru), Tamás Sándor (Kos), Tóth István (Burgyán), Tóth István (Nagyludas), Tóth Sándor (Burgyán), Vén Ferenc (Pécsi Mári apja), Vén István (Palotai), Vén István (Csillag), Vén István (Benga), Vén István (Birka), Vén János (Csicska), Vén János (Gurci).

Második világháborús halottaink

Czár Ferenc őrv., Cselik Sándor szkv., Cserni István h., Csupor János szkv., Horváth Imre h., Kákonyi Ignác őrv., Kákonyi István h., Kiss Mihály szkv., Kiss Vén Ignác h., Kiss Vén István h., Kiss Vén István (Podova) polgári halott, Kohn Géza polgári halott, Kohn Lászlóné (Fischer Sarolta) polgári halott, özv. Kohn Salamonné (Fuch Berta) polgári halott, Kovács Dezső h., Lakatos János őrm., Markó László h., Matos József tiz., Matos Sándor h., Mezei Ferenc h., Mezei István h., Nagy Ferenc h., Nagy István h., Ondrovics János h., Tamás Gergelyné (Szekeres Erzsébet) polgári halott, Tamás István zls., Tamás István (Kos) tiz., Tamás István (Bocskor) h., Tamás Tamás szkv., Tóth Antal h., Tóth József h., Tóth Mihály h., Varga András polgári halott, Vén István (Szürke) h., Vén István (Zatyus) polgári halott, Vén József (Torzsa) h., Vörös József őrv.

(Az azonos nevűek megkülönböztethetősége végett a ragadványnevek zárójelben vannak feltüntetve.)

Épül a kápolna!

Négy éve született meg az a gondolat, hogy el kell zarándokolni arra a földre, ahol ismeretlen, jelöletlen helyen nyugosznak a bajtársak, apák, férjek, testvérek és rokonok – magyarok, a dicstelenül elfeledett 2. magyar hadsereg egykori katonái, hadifoglyok, munkaszolgálatosok. El kell zarándokolni a Don-kanyarba.

Hosszas, néha már kegyetlennek tűnő huzavona után sikerült több csoportnak eljutni nagy nemzeti temetőnk színhelyére, oda, ahol, az ottaniak elmondása szerint, évekig emberi csontot ért minden ásó és eke. Kopjafák, keresztek is állnak már azon a földön, minden, azóta is hallható „hivatalos állásfoglalás” ellenére, a helyiek óvó, megértő gondozásában.

Csak az arra szánt, s az engedélyre váró kopjafa áll még megszentelten a székesfehérvári Bazilikában. De ez is el fog jutni a helyére, jelezve a két nép igazi megbékélését. Megígértük!

Vannak tehát már zarándokhelyek a Don-kanyarban.

Csak ahol a „feledés emlékművét” emelték a 2. magyar hadseregnek, itt e hazában, itt nincs még egy csendes imádkozásra, könnyes megbékélésre szolgáló hely, emlékhelye ennek a szerencsétlen hadseregnek.

Ezért határoztuk el, hogy emlékkápolnát emelünk közel Székesfehérvárhoz, az autópálya mellett, a pákozdi Mészeghegyen.

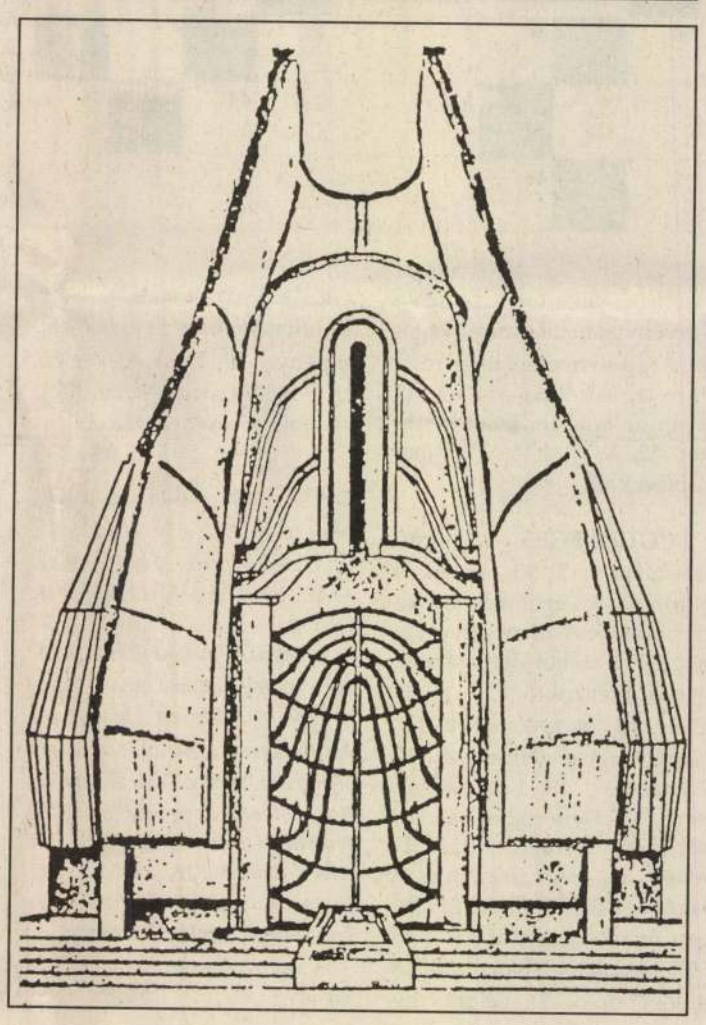

Május 10-én megható ünnepség keretén belül elhelyezhettük a kegyeleti hely alapkövét. Augusztusban pedig megkezdhettük a *Szabó Tamás* által megálmodott tervek megvalósítását, az építkezést.

Az önzetlen, jó szándékú adakozásból és Székesfehérvár példamutató hozzájárulásával befolyt összegből megvalósulhat a beruházás első szakasza. A zarándokhely teljes felépítéséhez azonban még jelentős pénzösszegre, összefogásra, támogatásra van szükség!

A *Don-kanyar Kápolna Alapítvány* kuratóriuma nagy tisztelettel kér mindenkit, aki szeretne hozzájárulni a „feledés emlékművének” lerombolásához, az Emlékkápolna megépüléséhez: támogassa az Alapítványt. Amelynek nemcsak az a célja, hogy a kápolna az elesettekre emlékeztessen, siratóhely legyen, hanem az is: általa hálás köszönetet mondhassunk a túlélőknek, akik egyre fogyatkozó létszámban élnek még közöttünk.

***

A Don-kanyar Kápolna Alapítvány számlaszáma: 295-12005 Budapest Bank, Székesfehérvár, Országzászló tér, „Don-kanyar Kápolna Alapítvány” Címe: 8000 Székesfehérvár, Megyei Művelődési Központ, Liszt Ferenc u. 1.

SAJTÓFIGYELŐ
MTI
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

DÉLI HÍRLAP

1982 DEC 10

1021

SZABÓ Tamás szobrám

** Az egy hete nyílt Téli tárlat esemény Miskolc képzőművészetében; megtekintését mindenkinek szívesen ajánljuk. A Miskolci Galéria összes termeiben látható nagy kiállítás festményeket, kisplasztikákat, érméket, textileket felvonultató anyagából ezúttal Szabó Tamás Ki ez az ember? című szobrát mutatjuk be.*

Hét végi kalauz

KIÁLLÍTÁSOK ✦ NÉPTÁNC ✦ HÁZIMUZSIKA

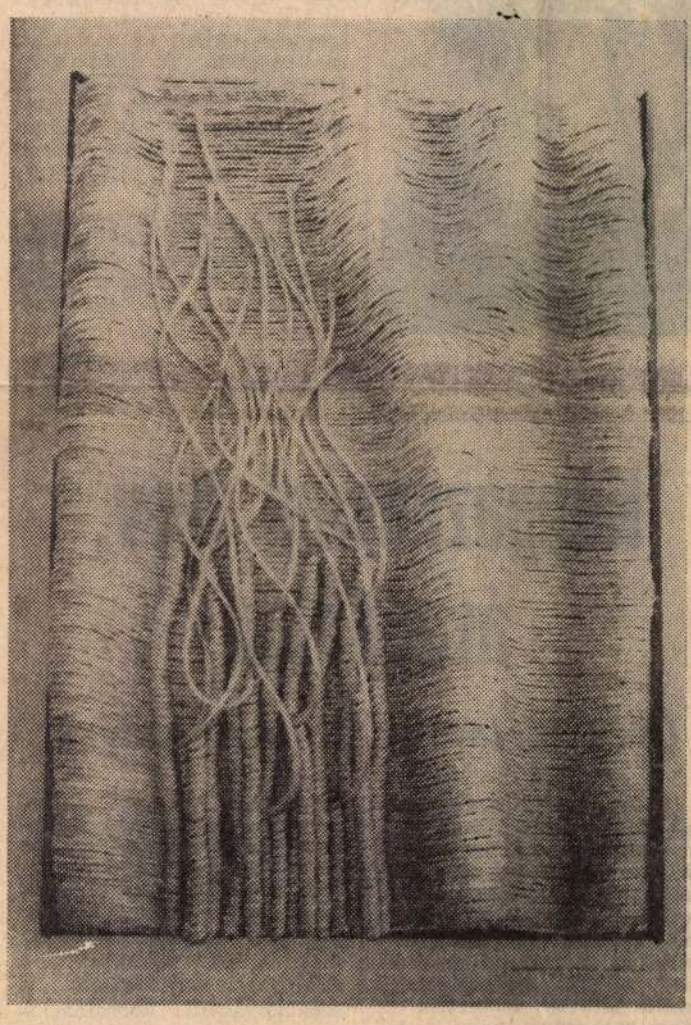

** A Miskolci Rajzpedagógus Stúdió kiállítása a Vasas Művelődési Központban látható. Képünkön: Harsányiné Lőrincz Gabriella textilje.*

✦ A Miskolci Rajzpedagógus Stúdió minden évben jelentkezik egy közös kiállítással. Együttlétüknek nyilvánvalóan nem csupán az időnkénti tárlatrendezés a célja: a stúdió arra ad lehetőséget, hogy a főiskolán tanultakat ébren tartva, új ismeretekkel is gazdagítsa tagjait. Egy olyan műhely ez, amelynek végső soron gyerekeink látják a hasznát. Ez tükröződik a Vasas Művelődési Központban a napokban nyílt kiállításokból is; az egyéni alkotások mellett, amelyek az egyes ember felkészültségét, törekvéseit mutatják, kiállítanak gyerekrajzokat, a tanítás folyamatáról képet adó feladatsorokat. A kiállítást az intézmény nyitvatartása idején látogathatják az érdeklődők.

✦ Új kiállítás nyílt tegnap a Képcsarnok Vállalat Szőnyi István-termében is. Ezúttal iparművészek hozták el munkáikat Miskolcra. Juris Ibolya textiltervező batikolt és kézi festéses függönyöket, faliképeket, terítőket. Várdeák Ildikó keramikusművész vázákat, egyéb kerámiatárgyakat mutat be. Érdekessége a kiállításnak hogy bútorral ezúttal nem egy művész jelentkezett: Moess Tibor, Szabolcs Nóra és Szabolcs Pál tervezte azt a rusztikus bútorcsaládot, amelynek már a megnyitót megelőzően is sok érdeklődő nézője volt.

✦ A néptánc kedvelőit várják december 12-én, vasárnap este 6 órakor a Diósgyőri Vasas Művelődési Központ Bartók Béla Művelődési Házába. Az intézmény táncegyüttese ad műsort, vendégei, és természetesen az est közreműködői a taktaszadai pávakör tagjai lesznek.

✦ Számos rendezvény volt Miskolcon is az országos gyerekkönyvtári hét keretében. Ehhez kapcsolódik, egyszersmind Kodály Zoltán születésének közelgő centenáriumát köszönti a diósgyőri Petőfi-emlékkönyvtár gyermekkönyvtári részlegének az a programja, amelynek a Kodály-házimuzsika nevet adták. A környék kisiskolásait december 11-én, szombaton reggel 9 órára várják; Kodály nekik szóló műveit az Erkel Ferenc Zeneiskola növendékei és tanárai adják elő.

✦ Ebben a könyvben „... nem azt írtam meg, amire ma emlékszem, és nem hallgattam el azt, amire ma nem szívesen emlékszem vissza. Nem az van benne, amit ma tartok érdekesnek, hanem az, ami 1942 és 1947 között vezette a tollamat" — írja Boldizsár Iván Don — Buda — Párizs című könyvében, amit ezen a héten ajánl Máté Iván az olvasóknak. Boldizsár Ivánt nem kell bemutatni, de ez a könyv fokozott figyelmet érdemel. Valóban úgy ír az akkori időkről, a háborúról, az ostromról, a felszabadulásról és végül a párizsi béketárgyalásról, ahogy annak idején látta, és ahogy vele együtt megélte azokat az időket számos magyar. Könyvének ez az egyik legfőbb értéke, ezzel segít hozzá történelmünk egyik legkevésbé ismert, mert legkevésbé feldolgozott korszakának a megismeréséhez, megértéséhez.

✦ Expressz-túrára várják december 11-én, szombaton azokat, akik nem riadnak vissza a barátságtalan decembertől. A résztvevők reggel 8 óra 39 perckor indulnak a Majális-parkból, a 15-ös autóbusszal. Útvonal: Ómassa autóbusz-végállomás — Szentlélek — Magoskő — Lencsés-forrás — Lillafüred. Túravezető: Jankó Konrád.

Vendégek testvérvárosunkból

Miskolci intézményekkel ismerkedtek

olta a vendégeket, akik nagy (Kerényi László felvételei)

Tegnap — mint már hírül adtuk — Miskolcra érkezett testvérvárosunk, Kassa delegációja, melyet Desider Zagiba, a Kassai városi Pártbizottság első titkára vezet, s tagjai a városi tanács elnöke, Jan Veles és a Nemzeti Front vezető titkára, Josep Drábik.

Az MSZMP Miskolc városi Bizottságán *Dudla József* első titkár tájékoztatta a vendégeket Miskolcról, életünkről. A tájékoztatón len volt *Rózsa Kálmán*, rosunk tanácselnöke, *Gapelné Tóth Rózsa*, a Hazafias Népfront városi bizottsága titkára, valamint *Kalóczkai Istvánné* és *dr. Kovács László*, a városi pártbizottság titkárai.

Ezt követően a vendégeket fogadta *Grósz Károly*, az MSZMP KB tagja, a megyei pártbizottság első titkára, s ismertette velük Borsod eredményeit, gondjait.

Az út a pártbizottságról a Herman Ottó Múzeum képtárába vezetett. A múzeumról rövid ismertetőt *dr. Veres László* igazgatóhelyettes adott, majd *dr. Végvári Lajos* művészettörténész kalauzolásával megtekintették a festészet remekeit, amiről a tárlatlátogatás befejeztével elismeréssel szóltak.

A délután oktatási intézmények megtekintésével telt el. Miskolc legújabb iskoláját, a 101-es számú Ipari Szakmunkásképző Intézetet keresték fel előbb. Itt, az Avas-délen a második tanévét kezdte szeptemberben az iskola több mint kétezer tanulója, akiket 35 szakmára képeznek. A küldöttség megtekintette a szabászok, varrászok műhelyét, a lakatos-, forgácsoló- és villamosműhelyt. Tájékoztatót *Bujdos János* igazgatótól kaptak.

A nap utolsó programja a Nehézipari Műszaki Egyetem meglátogatása volt.

Ma délelőtt a kassai delegáció előbb a Miskolci Közlekedési Vállalatot, majd a December 4. Drótműveket kereste fel.

** A 101-es számú Ipari Szakmunkásképző Intézetben megismerkedtek a szabónak készülő lányok munkájával is.*

Ma landolnak

Ma tér vissza a Földre Anatolij Berezovoj és Valentyin Lebegyev, miután teljes egészében végrehajtották a Szaljut—7 űrállomás fedélzetén a számukra előírt tudományos kutatóprogramot.

MX-ről

Népgazdasági terv, áruellátás

Ülést tartott a Minisztertanács

A Minisztertanács tegnapi ülésén elfogadta az 1983. évi népgazdasági tervet, kijelölte a végrehajtással összefüggő kormányzati tennivalókat, egyidejűleg jóváhagyta a hitelpolitikai irányelveket. Megvitatta az 1983. évi állami költségvetésről szóló törvény tervezetét és úgy határozott, hogy a javaslatot az országgyűlés elé terjeszti.

A kormány megtárgyalta és elfogadta a Csongrád megyei Tanács Végrehajtó Bizottságának saját munkájáról, a megye társadalmi-gazdasági helyzetéről és a VI. ötéves tervben foglalt feladatok végrehajtásának menetéről adott beszámolóját.

A kormány jelentést hallgatott meg az idei áruellátás tapasztalatairól, egyben áttekintette a jövő évi felkészüléssel összefüggő feladatokat is. Kötelezte az illetékeseket, hogy minden szükséges intézkedést tegyenek meg a kiegyensúlyozott áruellátás fenntartására.

A Minisztertanács a szénbányászati vállalatok önállóságának további növelése céljából 1982. december 31-i hatállyal megszüntette a szénbányászati koordinációs központot, valamint a szénbányászati igazgató tanácsot, és tudomásul vette, hogy a bányavállalatok bányászati egyesülést létesítenek a közös feladatok összehangolására.

A kormány tudomásul vette a vaskohászati vállalatok ez évi tevékenységéről adott tájékoztatást és megerősítette azokat az intézkedéseket, amelyek célja a kedvezőtlen külpiaci hatások mérséklése, a vállalatok exportképességének javítása.

SZABÓ Tamás

Art Hamburg

Második alkalommal került megrendezésre az Art Hamburg 1991 december 7. és 11. között a hamburgi Vásár- és Kongresszusi Centrumban, melynek mottójául a rendezők ez évben a „Találkozások" címet választották. A 10 000 nm kiállítási területen 13 ország mutatta be műveit, elsősorban fiatal művészek alkotásait. Ezúttal a hangsúly arra esett, hogy a Kelet és a Nyugat művészi értékei közel kerüljenek egymáshoz, találkozzanak a különböző országokból érkezett művészek, galériások, gyűjtők, látogatók, s találkozzanak a különböző művészeti irányzatok. Az eveART Galéria elsősorban az általuk támogatott, illetve felkutatott fiatal, tehetséges festők és grafikusok részére kívánt lehetőséget adni a nemzetközi bemutatkozásra Baksai József, Boros Isván, Kácser László, Gaál József, Máthé Zsolt, Tzortzoglou G. Gendova munkáinak kiállításával. A középkorosztály kitűnő képviselőinek Iványi Katalin, Végh András, Vilhelm Károly és Szabó Tamás festményeivel művészeik itthoni egyéni törekvéseiből kívántak egy kis betekintést adni, ugyanígy a '90-ben elhunyt Bolmányi Ferenc munkáival.

ÉS 1992. jan. 31. 16. p.

Művészet 1989/3

VELENCEI BIENNÁLÉ	*Rideg Gábor*	1	Indián nyár Velencében
BEMUTATJUK	*Nagy Zoltán*	4	Temp-rom-tér
MŰHELY	*Wehner Tibor*	6	Az elmaradt áldozat fenyegető pillanata (Szabó Tamás: Érintés)
SCHRAMMEL IMRE	*Menyhárt László*	10	Az anyag emlékezete
HERITESZ GÁBOR	*Sinkovits Péter*	18	Meghirdetett egyszerűség
SZENTGYÖRGYI JÓZSEF	*Láncz Sándor*	24	Megalázva – alázattal
		30	Kézjegy (Lajta Gábor)
MŰHELY	*Galambos Margit*	32	Új, festői látásmód (Fe Lugossy László)
	Andrási Gábor	34	Úthengerbicikli és facsaróhárfa (Lois Viktor)
KIÁLLÍTÁS	*Boros Géza*	38	Tragicomics (Helényi Tibor)
	Ury Ibolya	41	Rendkívüli megszokott (Mácsai István)
	Géger Melinda	43	Somogyi képzőművészek tárlata
	Péntek Imre	46	Hely(i)ből nekirugaszkodva (Fejér Megyei Őszi Tárlat '88)
	Varga Vera	48	Finn forma a századfordulótól napjainkig
	Szegő György	51	Eredendő formák II
	Acsay Judit	54	Az üveghegyen innen és túl (Balla Margit)
	Móser Zoltán	56	A szobor rejtette titok (Popovits Zoltán)
	Bakonyvári M. Ágnes	59	Schaár Erzsébet és Vilt Tibor Emlékkiállítás
	Hann Ferenc	60	Keresztvariációk (Matyófalvi Gábor)
	Szegő György	61	Betűképek (Kiss Irén)
A HÓNAP MŰTÁRGYA	*Bodnár Éva*	62	Halápy János: Tihanyi reggel
KÖNYV	*Entz Géza*	63	Vákár Tibor: Székelyföld építészszemmel
		64	Contents
		64	A Lektorátus közleményei

A borítón/On the cover Schrammel Imre: Szerelmesek/Lovers, raku., 23 × 29 × 28 cm, 1985 (fotó Somfai István)

1989. március XXX. évfolyam, 3. szám
A Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének lapja – Főszerkesztő: Rideg Gábor
Szerkesztőség: 1121 Budapest, Hollós út 5. – Telefon: 563-658. Kiadja a Pallas Lap- és Könyvkiadó Vállalat, Budapest VII., Lenin krt. 9–11.
Levélcím: 1906 Pf. 223. – Telefon: 222-408. Felelős kiadó: Németh Jenő vezérigazgató. 89.2551/03-66-22 Zrínyi Nyomda, Budapest –
Felelős vezető a Zrínyi Nyomda vezérigazgató-helyettese. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalban, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodában (HELIR), Budapest XIII., Lehel u. 10/a. – 1900 közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215–96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Előfizetési díj egy évre: 360 Ft.
Külföldön terjeszti: a „Kultúra" Könyv és Hírlap Külkereskedelmi Vállalat
H–1389 Budapest, Postafiók 149. – INDEX 25602 – HU ISSN 0580–3608
A meg nem rendelt kéziratokért és fotókért felelősséget nem vállalunk. A folyóirat ára: 30 Ft.

Lóska Lajos rovatvezető-helyettes, Menyhárt László rovatvezető, Nagy Zoltán főmunkatárs, Rideg Gábor főszerkesztő, Sebestyén Ilona olvasószerkesztő, Sinkovits Péter főszerkesztő-helyettes, Somfai István fotó- és művészeti szerkesztő, Sulyok Miklós fotóriporter, Székely Ágnes tördelőszerkesztő. Titkárság: Herendi Jánosné, Sárosné Zámbó Erika.

Temp-rom-tér

A Kiscelli Múzeum új kiállítóterme

Az egykori trinitárius kolostorban megtelepedett Kiscelli Múzeum érdekes kezdeményezéssel hívta fel magára a figyelmet. Megnyitotta a látogatók előtt a kolostorhoz tartozó templom háborús pusztítások által megviselt és csak részben helyreállított épületét. A múlt év őszén megrendezett alkalmi kiállítás, amelyet saját gazdag anyagukból és kölcsönzésekből állítottak össze, az elmúlt évtizedek magyar képzőművészetéből adott tanulságos ízelítőt.

Enteriőr Ország Lili képével

Enteriőr Kondor Béla, Vígh Tamás, Csernus Tibor, Kiss Nagy András, Román György, Ország Lili műveivel

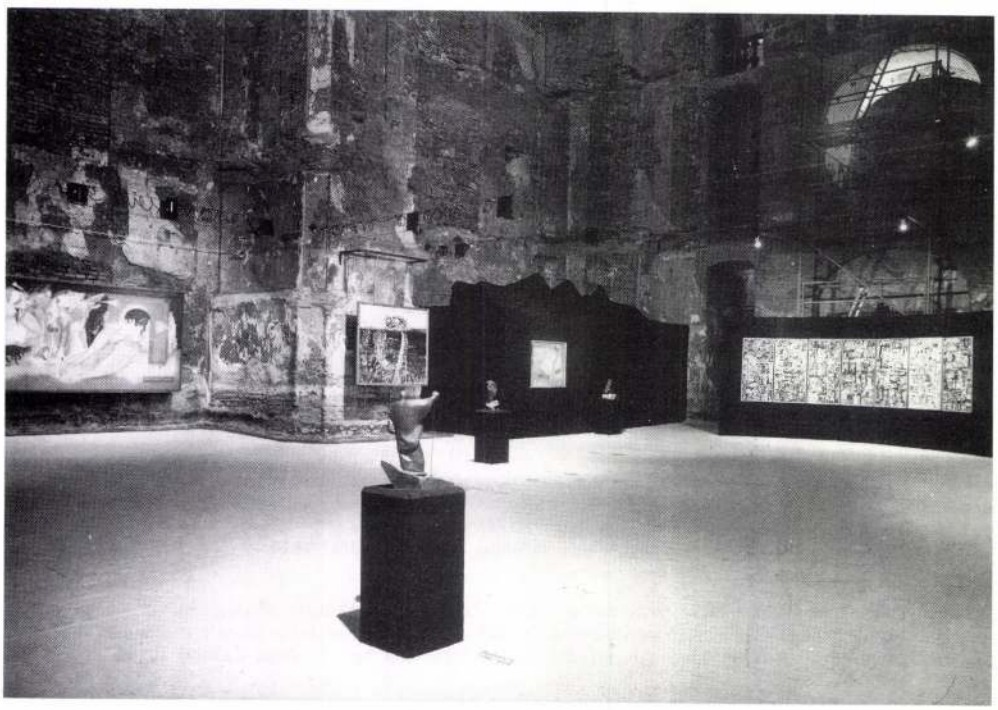

Sarkosan fogalmazva két vonulatot láthattunk ezen a rangos tárlaton. Egyrészt közismert alkotók szerepeltek rajta, akik többnyire a nyilvánosság fénykörében éltek, s részesültek az állami mecenatúra támogatásából (*Somogyi József, Varga Imre, Vígh Tamás, Kokas Ignác* stb.), másrészt olyan festők és szobrászok, akiknek művészi felfogásuk miatt többkevesebb értetlenséggel és mellőzöttséggel kellett megküzdeniök, míg elértek egy viszonylagos szakmai elismertséget, bár ez nem mindig sikerült nekik életükben (*Korniss Dezső, Bálint Endre, Kondor Béla, Csernus Tibor, Lakner László, Ország Lili, Altorjai Sándor* stb.). Most mindenesetre egymás mellett szerepeltek a két kör képviselői, tekintet nélkül pályafutásuk körülményeire, mintegy előrevetítve ezáltal az utókor objektíven mérlegelő ítéletét, amely már csak a művekben megtestesülő értékeket fogja méltányolni.

A megcsonkított és lecsupaszított épületbelső romos mivoltában is lenyűgözött grandiózus arányaival. Nem csoda tehát, hogy alapvető benyomásunk a tér és a kiállított művek viszonyát tekintve, a léptékkülönbség érzése volt. Két külön világ állt itt szembe egymással, a nagy tér és annak keskeny alsó sávja. Tulajdonképpen egymástól függetlenül érzékeltük őket. Ha az épületet néztük, akkor a felfele irányuló tekintet nagytotáljában eltörpültek, elvesztek a művek, ha a képeket és szobrokat, akkor, rájuk közelítve, többnyire szem elől tévesztettük környezetüket. Beljebb és beljebb haladva aztán egy másik élmény is jelentkezett. Hogy jellegzetes példát említsek: *Keserü Ilona Szuszéktanulmányát*

szemlélve élni kezdett a háttér, a romos közeg nyers formái és tompa színei eleven kontrasztként álltak szemben a kép gondosan artikulált, mívesen kidolgozott világával, erős, tüzes színeivel. Egymás hatását fokozták. Ellenpéldaként Vígh Tamás *Mélységmérő*je szolgálhatott, amelynek lekerekített geometriája a hatalmas magasságú „szabad" térbe állítva szinte miniatürizálódott. Szerencsésebben jártak azok a művek, amelyeket fal mellé, oldaltérbe helyeztek el, s így valamilyen kapcsolatba kerültek az épülettel. Ez a kapcsolatteremtés egyébként a zárt vagy viszonylag zárt kisebb terekben volt a legegyszerűbb és a legnyilvánvalóbb is egyben.

A rendezés igyekezett hasznosítani az eredeti funkcióból adódó asszociációs mezőt, s ennek megfelelően a kiválasztott vallásos ikonográfiájú vagy legalábbis ilyen elemeket tartalmazó műveket igen exponáltan szerepeltette. Ez a törekvés a látvány szintjén nagyon hatásosan valósult meg, más szempontból viszont határozottan félresikerült. Somogyi József ívelt falnyílásba függesztett *Corpus*a és *Kondor Béla* zárófalon lévő *Pléh-Krisztus*a ugyanis azt a megtévesztő látszatot keltette, mintha a templom szentélye felé közelednénk, pedig valójában az egykori bejárat irányába tartottunk.

Végezetül néhány szó magáról az épületről, amely nemcsak keretként és háttérként érdemel méltatást, de saját jogán is. A kolostor és templom a pogány fogságba került keresztény rabok kiváltásával foglalkozó trinitárius rend egyik utolsó magyarországi alapítása volt. A szerzetesek megtelepedését és az épület létesítését az

Az egykori trinitárius templom belső tere a bejárat felől nézve (fotók Bakos Ágnes)

Óbudán birtokos Zichy család gazdag adományai tették lehetővé. A terveket *Johann Entzenhoffer* bécsi építész készítette, de az 1744–45-ben kezdett munkálatok már javarészt helyi mesterek irányításával folytak. A templom 1747–1758 közt épült fel. Főhomlokzatát két rizalitszerűen kiugró, hagymakupolás torony uralta, belseje egyetlen nagy egységet alkotott, ahol a templomhajó cseh boltozatos térszakaszaihoz kétoldalt óriás pillérek és ívelt hevederek által keretezett ablakfülkék, elöl és hátul pedig a bejárat és az énekkarzat, illetve az íves záródású szentély csatlakozott. A berendezés *Bebo Károly* szobrász vezetésével készült, a háborúban elpusztult szentélyfreskót pedig, amely kazettás, elliptikus látszatkupolát ábrázolt, a bécsi *Johann Gfall* festette. II. József császár feloszlató rendelete megpecsételte a trinitárius rend sorsát, kolostoruk 1784-ben a kincstár birtokába kerül, s különböző funkciókat tölt be, ennek megfelelő változtatásokkal. A tornyokat lebontják, emeleteket és közfalakat húznak fel. 1912-ben *Schmidt Miksa* vásárolja meg, s az ő adományaként jut a Főváros tulajdonába múzeumi felhasználás céljából. A II. világháború előtti állapotot *Bertalan Vilmos* monográfiája örökítette meg (*Az óbudai–kiscelli trinitárius kolostor és templom*, Budapest, 1942).

Nagy Zoltán

Az elmaradt áldozat fenyegető pillanata

Szabó Tamás: Érintés

Az Ótestamentum mózesi könyveinek egyik elbeszélése szerint Ábrahám pátriárka – istene parancsának engedelmeskedve – fiát, Izsákot felvitte a hegyre, oltárt épített és áldozathozatalra készült. Amikor Ábrahám kést emelt Izsákra, az Úr angyala megjelent, s közölvén, hogy az atya és gyermeke csupán isteni próbatétel részese volt, megakadályozta a tragédiát. A hit, az áldozatvállalás eme példázat értékű, drámai konfliktusát a művészet története során számos remekművű alkotás ragadta meg: az ószövetségi hősök feltűnnek ókeresztény mozaikokon, *Brunelleschi* és *Ghiberti* firenzei domborművein, *Tiziano* és *Rembrandt* vásznain s a magyar művészetben *Ferenczy Károly* századfordulón festett bibliai ciklusának *Ábrahám áldozata* című képén is.

A közelmúlt évtizedeiben a magyar monumentális szobrászatban a realista szemléletű alkotások hosszú egyeduralma csak lassan oldódott: az elvont nyelvezetű, absztrakt művek köztéri térnyerése lassú, küzdelmes folyamat volt. Azonban a nonfiguratív kompozíciók ugyanúgy kitermelték sablonjaikat, tartalmi és formai közhelyeiket, mint a figuratívak: a grandiózus hősök – költők, politikusok, munkások –, valamint a népvezérek és néptömegek figuraegyütteseinek tartalmi és esztétikai ürességével immár vetekszik a kockák, gömbök, hasábok – és ezek variációinak – semmitmondása. Az esélyegyenlőség tehát adott: a kifejezés, a megformálás módjától függetlenül kell, kellene, lehetne túllépni a konvenciókon.

Szabó Tamás: Érintés (részlet), bronz, 350 cm, 1988

A kettőnél több alakkal építkező figuratív kompozíció – eltekintve a Népstadion-szoborgaléria példányaitól – meglehetősen ritka a legújabb kori monumentális emlékanyagunkban: a három alak racionális indítékokkal megalapozott összefogása, rendszerbe fűzése, formai egységbe fogása – ez tulajdonképpen már (a mennyiségi tényezők minőségi átcsapást indukálnak) emlékműszint – korántsem egyszerű szobrászi probléma. A többalakos kompozíciók szerény csoportjában vizsgálódva kivételes teljesítményre is akadhatunk: kitűnően oldotta meg ezt a feladatot *Körösényi Tamás* Szombathelyen, az 1983-ban felavatott városalapító-szobrával. Az egyhangú, szürke monumentális szobortömeg kialakulásában hangsúlyos szerepe volt – van – a tematikai kánonnak. A négy monolitikus tömb, a politikai emlékmű-, a portréemlékmű-, a munkás- és a díszítőszobor kategória masszív korlátokat szabott, szab megrendelőnek és alkotónak egyaránt, s így megóvja a szobrászatot az új kifejezési lehetőségek felkutatásának fáradalmaitól, a befogadókat pedig a súlyosabb megrázkódtatásoktól. A kategóriák határainak átlépésére – a közösségi rendeltetésű alkotások sokszorosan ellenőrzött tartományában rendnek, fegyelemnek kell lennie – hosszú évtizedekig nem volt lehetőség. 1988-ban azonban – nem tudható: véletlen történés vagy példaszerűen tudatos cselekvéssor eredményeként – végre megtört a jég. Kisvárdán, városi környezetben – az 1945 óta eltelt több mint negyven esztendő hiátusát, monotóniáját megtörve – *bibliai témájú* közösségi rendeltetésű alkotás került talapzatra Szabó Tamás *Érintés* című, Izsák feláldozását ábrázoló, megjelenítő műve révén. Vagyis: a szobornyilvántartó hivatalban végre új rovatot kell nyitni.

A keleti országrész számos monumentális alkotással gyarapodott a nyolcvanas években: Nyíregyházán, Mátészalkán, Vásárosnaményben,

Fényeslitkén, Ibrányban emlékszobrokat, portrékat, díszítőszobrokat állítottak köztérre, cégérek, domborművekkel ékesített utcanévtáblák és emléktáblák kerültek a kisebb és nagyobb települések épületeire, pannók, falfestmények, színes üvegablakok kaptak végleges otthont a közintézményekben. A kulturális, művészeti téren is rendkívül elmaradott terület fehér foltjainak eltüntetését célzó program részeként zajlott le a pályázat is, amelyet Kisvárda Felszabadulás lakótelepének egyik hosszan elnyúló parksávjának díszítésére írtak ki. A kockaházakkal, iskolaépülettel körülvett, jellegzetesen jellegtelen lakótelepi térség műalkotással történő gazdagítására kiírt pályázatot Szabó Tamás terve nyerte meg: 1988 májusában kis, gyepesített földhányásra helyezték az Érintés háromalakos bronzkompozícióját.

Szabó Tamás munkásságának tíz esztendeje alatt – a művész 1979-ben kapott diplomát az Iparművészeti Főiskolán – sok olyan mű született, amely mintegy előtanulmánya a kisvárdai monumentális alkotásnak. Az 1982-es keltezésű *Egy az útjuk kettőjüknek*, az 1983-as *A nagy tor* és a *Ha elmozdul a lepel*, az 1985-ös *Jobbról ifjak támadnak* című kisplasztikák – e műveket a szobrász önálló kiállításain és országos seregszemléken láthattuk – két, illetve három alakot összefűző, akciódús kompozíciók. E bronzok szereplői titkokat rejtő, lefojtott konfliktusok kétségei között őrlődő, rejtelmes indítékokkal hajtott vagy teljes lemondást sugárzó, vészterhes atmoszférát teremtő alakok. A fiatal művész a budapesti Politikai Főiskolára tervezett és kivitelezett frízzel, a Kiskőrösön felavatott *Martinov*-portréval és a Hevesen elhelyezett címer domborművel bizonyította, hogy – a gazdag kisplasztikai termést hozó alkotótevékenység mellett – a monumentális feladatok megoldása sem idegen egyéniségétől. A kisvárdai pályázat a korábbiaktól eltérően váratlan, szabad lehetőséget teremtett számára: a megrendelői kívánalmak nem nyomasztották, a környezethez nem kellett – engedményeket adva – alkalmazkodnia, s tematikai és formai megkötöttségek nélkül valósíthatta meg elképzelését.

A kisvárdai kompozíció a három alak által meghatározott, hangsúlyos, robbanó feszültséggel töltött erővonalak gyújtópontja. A középpont az álló, lépő férfialak, amely előtt kissé rézsútosan elhelyezkedve, vele szembefordulva az összekötözött Izsák térdepel, s amelyhez föntről érkezik – női figura képében – a lebegő-támaszkodó angyal. Az együttes erővonalai, tengelyei – a nézőpontot változtatva tárulnak fel – sokszorosan metszik egymást. Ábrahám haladásának, a magasból érkező angyal repülésének és a lárvaszerű fiú turbánnyúlványának iránya, elhelyezkedése jelöli meg a valóságos és feltételezhető mozgásokat, határozza meg a tömegek viszonyát. A körbejáró szemlélő számára olyan nézetek is adódnak, amikor a mozgások és testhelyzetek hangsúlyai egymáshoz, egymásba kapcsolódnak. A főalak határozott függőlegeséhez harmonikusan illeszkedik az S alakban meghajló, meghajlított Izsák-test s a lágy hullámvonalra komponált, az Ábrahámmal szembeforduló, a – fő nézetből szemlélve – háttal érkező angyal. Az alakok elhelyezése mintegy kikényszeríti a mű körbejárását, hiszen Izsák is csak így, az angyal arca, alakja is csak ezáltal ismerhető, szemlélhető meg, s a befogadó mozgása révén fedezhető fel a szép részletek, a gazdagon rétegezett, aprólékosan mintázott, nagyvonalúan kimunkált felületek játéka. E komponálásmóddal, az alakok egymáshoz kapcsolásával, elfordításával az alkotó elkerülte a magyar monumentális szobrászat – oly sok művön fellelhető, ügyetlenségről árulkodó – egynézetűségének csapdáját. Szabó Tamás valóságos körplasztikát alkotott.

A mumifikált Izsák egyénisége megismerhetetlen. Az összekötözött test fájdalmas meghajlása az ellenszegülés hiábavalóságaként, a tehetetlenség, a kiszolgáltatottság kifejezéseként értelmezhető. A különös kontraposztban lépő Ábrahám – bal, feszesen támaszkodó lábát kissé befelé fordítja, s ezzel dinamikus mozgást ger-

Szabó Tamás: Érintés

jeszt a csípőben, a felsőtestben –, bal kezét ökölbe szorítja, jobbjának ujjait szétterpeszti. A zárkózott, csukott szempillájú férfi méltóságteljesen viseli terhét: megadóan, átszellemülten engedelmeskedik a parancsnak. Az angyal figurája szép, fiatal nőalak, könnyed szárnyalásával, gyengéd karmozdulataival, lábainak játékos kalimpálásával a váratlan feloldás tükröztetője. Formailag Izsák az önmagába zártság, Ábrahám a megnyílás, a gépies megmozdulás, az angyal a nyitottság, az aktív cselekvés, a nyílt akció hordozója. E hármasság a drapériák kidolgozásában is jelen van: Izsák szoros köteléke mellett oldottabb Ábrahám szalagszerű drapériával felsőtestet körbefutó ruházata, s lobogó, megcsavarodó, lágy redőzésű az angyalé.

A bibliai epizód szobrászi megjelenítését páratlan leleménnyel oldotta meg a művész. Az égből érkező angyal kezével, bal tenyerének kis felületével érintkezik csak Ábrahám figurájával, s a nagy súly megtartására, az egyensúly megteremtésére, a statikai probléma megoldására e parányi csatlakozópont elegendő volt. Az angyal Ábrahám vállán támaszkodó kezének megformálása nem árulkodik statikai funkcióról, a kapcsolatot teremtő mozdulat valóban csak egy finom érintés. E technikai bravúr révén formálhatta együttesét egyedülálló, szokatlan struktúrává a szobrász, a távolról szemlélő, közeledő elé különleges, még nem látott, ismeretlen körvonallal közrefogott foltot, bonyolult szerveződésű tömeget, formaláncolatot tárva. Ezzel a megoldással egyben messzire rugaszkodott a földön, a talapzaton álló szoborfigurák megszokott, statikus, unalomig ismert sablonjától is.

Leszögezhető: Szabó Tamás Érintés című új köztéri szobra jelentős, kiváló mű, a magyar szobrászat hagyományaihoz, domináns áramlataihoz illeszkedő, de újító szemléletű, fontos növumokat felvonultató, egyelőre társtalan monumentális alkotás. Döbbenetes erejű, szuggesztív hatása egy zártabb építészeti környezetben elementárisabban érvényesülhetne, bontakozhatna ki. A háromalakos együttes a klasszikus bibliai történetet fel-, illetve megidézve azokat az alapvető emberi kérdéseket, etikai dilemmákat feszegeti, amelyek ezen epizód felszínén sejlenek és mélyén rejlenek, s amelyek természetesen nem csupán e téma szimpla interpretációjaként lehetnek fontosak számunkra. A kíméletlen próbatétel előzményei, fázisai sűrítetten ott összpontosulnak az alakok testében, arcán, mozdulataiban, és tudjuk, hogy a tragikus áldozathozatal pillanata elmarad, elmaradt, mégis: a megtörtént történet immár visszafordíthatatlan, a végső konfliktust kiváltó események feloldott tragédiája is súlyos tragédia. És ebben a sűrített, mesteri szobrászi pillanatban ott motoz a további történések gyilkos esélye, lehetősége is. A kérdés tehát az, hogy lesz-e, aki elküldi, s ha lesz, elküldi-e majd az angyalt?

Wehner Tibor

◄ A szobor részlete
Szabó Tamás: Érintés, bronz, 350 cm, 1988 ►
(fotók Sulyok Miklós)

SZABÓ Tamás építőn

M. Vemet 1992. szept. 9

Adományokat vár a Don-kanyar Kápolna Alapítvány

Tavaly májusban került sor arra a zarándokútra – illetőleg zarándokút-sorozatra –, melynek során a Don-kanyarba látogattak el a második világháborúban ott elesett magyar katonák hozzátartozói, bajtársai. A kiutazók célja eredetileg az volt, hogy egy – a székesfehérvári bazilikában megszentelt – kopjafát is állítsanak, ám erre a helyi hivatalok akadékoskodása miatt egyelőre nem kerülhetett sor.

Ezért is határozták el a zarándokutat szervező *Bobory* Zoltán és társai, hogy a pákozdi Mészeg-hegyen (az autópálya közelében) egy emlékkápolnát emelnek, s e célra alapítványt hoztak létre. Idén május 10-én emelkedett hangulatú ünnepség keretében elhelyezték a kegyeleti hely alapkövét, augusztusban pedig megkezdődött a *Szabó* Tamás által megálmodott tervek megvalósítása: az építkezés.

Az alapítvány jelenleg körülbelül másfél millió forinttal rendelkezik, ami mintegy *egyharmada a szükségesnek*. A Don-kanyar Kápolna Alapítvány kuratóriuma ezért további adományokat vár mindazoktól, akik szeretnének hozzájárulni a „feledés emlékművének" lerombolásához és az emlékkápolna megépüléséhez. Az ala-

pítvány számlaszáma: 295–12005 Budapest Bank, Székesfehérvár; címe: 8000 Székesfehérvár, Megyei Művelődési Központ, Liszt F. u. 1.

(b–y)

ÚJABB PESTI SZOBROK

A kilencvenes évek budapesti köztéri szobrait bemutató sorozatunk első útja a Dob utcába vezet, ahol a 12-es számú ház tűzfala előtti kis téren egy különös szoboregyüttesre lelhetünk: a tűzfalból vízszintesen egy aranyszínű, angyalszerű figura „nő ki", a magasból a kezét egy földön fekvő, segítségért nyúló, elesett emberi alak felé nyújtva. A bronzból készült, két cizellált figurát egy ívesen aláhulló bronzdrapéria köti össze. A biblikus hangulatú jelenet egy dinamikus és drámai pillanatot ragad meg: mindkét figura lendületben van, de nem tudjuk, hogy a földön fekvő vajon eléri-e a feléje legördülő leplet, s ha igen, akkor nem együtt hullanak-e alá a segíteni akaróval, akinek a helyzete a magasban bármilyen stabilnak látszik is (talpazata egy egész ház), eleve irracionális. A szobor a történelem vészterhes gravitációja ellenében cselekvő egykori budapesti svájci konzulnak, Carl Lütznek állít emléket, aki társaival a nácizmus üldözötteinek tízezreit mentette meg 1944-ben.

A mű alkotója Szabó Tamás (építész: Farkas Ipoly), aki a megbízást meghívásos pályázaton nyerte el.

A részben svájci adományból, részben a főváros finanszírozásában 1991-ben felállított emlékmű története még a rendszerváltozás előtti időkbe, 1988-ra nyúlik vissza, amikor Hajdú János berni magyar nagykövet a zsidómentő konzul emlékének méltó megörökítését kezdeményezte a Fővárosi Tanács elnökénél. A kedvező fogadtatásnak politikai akadálya már nem volt (1987-ben állítják fel a Szilágyi Erzsébet fasorban Varga Imre Wallenberg-szobrát, 1990-ben pedig párhuzamosan készül a Dohány utcai zsinagóga udvarán Varga Holocaust-emlékműve), a kezdeményezés így gyorsan zöld utat kapott, s szakmai kérdésként futott tovább. A fő problémát a megfelelő helyszín és a művész kiválasztása jelentette. A felmerült helyszínek (Szilágyi Erzsébet fasor, az egykori svájci követség környéke a Vár-oldalban, a jelenlegi nagykövetség környéke a Városligetben, az egykori óbudai téglagyári gyűjtőhely, valamint az egykori gettó területe) közül utólag – a később taglalandó problémák ellenére – úgy véljük, hogy alapjában véve jól választottak, hiszen a volt gettó az a része a városnak, mely érzelmileg és szellemileg ma is leginkább képes emlékeztetni a történtekre.

A Budapest Galéria által lebonyolított kétfordulós pályázatra hét művész kapott meghívást, akik közül Gáti Gábor, Győrfi Sándor, Körösényi Tamás, Szabolcs Péter, Somogyi Tamás és Szabó Tamás nyújtott be pályaművet, melyek közül a két utóbbi fiatal szobrász terve versengett az elsőbbségért. Szabó nyertes munkája nem előzmény nélküli az ouvre-jében: pár évvel korábban Kisvárdán egy témamegkötés nélküli pályázaton hasonló plasztikai-művészi gondolatot feldolgozó művel nyert el egy lakótelepi köztéri megbízást, mely alkotás *Érintés* címmel 1988-ban került felállításra. Az ótestamentumi Ábrahám és Izsák történetét megformázó, merész és bravúros megoldású kompozícióban is a segítség – az Úr angyala – felülről érkezik, csak éppen ott a súlyos bronztest szinte szabadon lebeg a levegőben, egyedüli rögzítési pontja a földön térdeplő fiú előtt álló, cselekvésre készülő pátriárka válla, melyet éppen hogy csak megérint. Az ábrázolás teatralitását, mozgalmasságát – akárcsak a budapesti emlékműnél – a finom plaszticitású felületalakítás és a rendhagyó térbeli komponálás ellensúlyozza. Ezen szakmai kvalitások ismeretében a bírálóbizottság joggal rögzíthette a jegyzőkönyvben, hogy a Dob utcai emlékmű esetében olyan műről van szó, melynek „expresszivitása, drámaisága hatásában messze túlmutat a látványon (...), különös, megdöbbentően hatásos elhelyezése a budapesti köztéri szobrok sorában is egyedülálló művé avathatja".

Pár éves fennállás után ma már megmutatkoznak az emlékmű gyengéi is, melyek nem a szoborműben, hanem az elhelyezésben, a helyszín kiválasztásában rejtőznek. A tűzfalra merőleges, a teret építészetileg uraló ipari objektum, az Elektromos Művek alállomásának modern épülettömbje ahhoz túl újszerű, hogy a környék fizikai-történelmi lepusztultságát idézze, s elidegenítő effektusként háttérkontrasztot képezzen a mű művességével szemben, ahhoz viszont túl közönséges, hogy alkalmas legyen egy meditatív-kegyeleti hely térfalának. Hatásában inkább a tér zavaró eklekticizmusát, mint drámaiságát erősíti.

Frankl Aljona felvétele

Szabó Tamás: Carl Lütz-emlékmű

Hasonló funkcionális problémát vet fel az emlékmű előtti autóparkoló léte, melynek köszönhetően a mű virtuális főnézete, a Deák tér felőli megközelítés nem, vagy csak alig működik, a parkoló gépkocsik ugyanis eltakarják a földön fekvő figurát. Egy parkoló autósor végében földön fekvő szoboralakot elhelyezni egyáltalán nem szerencsés, hiszen könnyen azt a képzetet keltheti, hogy itt egy közlekedési baleset áldozatáról vagy a Trabantját szerelő helyi lakos megörökítéséről (pop-art) van szó. Az emlékműre való ráparkolás kizárását szolgáló kőbabák – mint plasztikai kényszerelemek – hangsúlyos jelenléte is tudatosítja a nézőben ezt az értelmezési konfliktuslehetőséget.

Fenti előnytelen adottságokból és a szobor sajátos elhelyezéséből következően a kompozíció fő nézete szokatlan módon az oldalnézet: a Deák tér irányába haladva minden előkészítés nélkül, váratlanul bukkan elénk oldalt a mű teljes plasztikai valóságában, s ez valódi élményt és feszültséget okoz. További meglepetésekre számíthatunk, ha közelebbről akarjuk megszemlélni a művet, a terület korábban ugyanis kutyasétáltatásra szolgált, s ez a szoborállítás és kockakőburkolás után sem szűnt meg, mint azt a bőséges kutyaürülék bizonyítja. A földön fekvő (pontosabban: fekvő helyzetéből épp kimozduló, felperdülőfélben levő) figura imént vázolt kényszerasszociációinak köre egy továbbival bővül: a „szarban hempergés" kínos képzettársításával, mely radikális realizmusával végső soron adekvát – még ha kelletlenül illetlen is – a fekvő figura kiszolgáltatottságának és elesettségének a megjelenítéséhez.

A Dob utcai szobor jó példa arra is, hogy egy eredetileg jó szobrászi elképzelés a környezet változása következtében könnyen groteszkbe fordulhat. A változás a nagyvárosi tárgyi-vizuális környezet szerves változása, egy adott várostestbe telepített szobor esetében így előre számolni kell vele, vagy ha az állításkori status quót a mű fizikai-esztétikai állagmegóvásáért felelős hivatalok nem tudják garantálni, olyan helyre nem szabad szobrot állítani. Afölött még átsikolhattunk, hogy a tűzfalszobor egy ideje a szemközti tűzfal óriáshirdetéseivel „kommunikál", az azonban végképp érthetetlen, hogy egy többmilliós szobor közepén hogyan vezethette keresztül valaki az antennavezetékét?

Durva kompozicionális beavatkozás a szobrot tartó házban üzemelő Sontec-Tensai autórádió-szerviznek a tűzfal síkjába belógó primitív cégére is, mely banális hatását felerősíti az a körülmény, hogy az üzlet kirakatablakán keresztül közvetlenül a szobor mögé láthatunk: a fal – melyből a szobor „kinő" – másik oldalán tévékészülékek sorakoznak, mely egy fajta *pop*os szituációba hozza a művet, mely – talán mondani sem kell – az eddigiek után végképp nem hiányzik neki. (A hosszú távú rendezési terv az ingatlan árkádosítását irányozza elő, mely további, ma még nem látható jelentéskihatással lehet a műre).

Mindezeket a profán mozzanatokat azonban értékelhetjük úgy is, mint a túlélés – az Élet – jeleit, s ez nem idegen magától a szobor eszméjétől sem, melyet a földre helyezett feliratos táblán az alábbi örök érvényű Talmud-idézet összegez: *„Aki egyetlen embert is megment, mintha egy egész világot mentene meg."*

BOROS GÉZA

Ausztria és Európa: integráció a válságok és háborúk ellenére

Beszélgetés Franz Vranitzkyval

– Miért kell nekünk, osztrákoknak Európa felé törekednünk, és mit viszünk magunkkal Európába?

Ausztria nemcsak földrajzilag fekszik Európa szívében, de politikailag, gazdaságilag és kulturálisan is része ennek a kontinensnek. Az Európa Tanács, az EFTA és az EBEÉ tagjaként tevékenyen közreműködött az európai integrációban. Hiszen a háborút követő időkben az osztrákok egyik álma az volt, hogy az ország az 1955-ig tartó zűrzavaros állapotok és szenvedések után ne számítson elmaradottnak a többi európai államhoz képest, hanem egyenrangú legyen, s ne kelljen azzal a komplexussal küzdenie, hogy a többiek derekabbak és modernebbek. Ez a szempont a XIX. század második felétől kezdve foglalkoztatta országunk gondolkodó főit. Időközben behoztuk a lemaradást. Ez az egyik bizonyítéka annak a tézisemnek, hogy mi már régóta – s éppenséggel nem csak földrajzilag – Európa közepén vagyunk.

– Akkor hát miért kell belépnünk az Európai Közösségbe?

A jövőben még aktívabban részt kell vennünk ebben az európai integrációban, mert Ausztria számára – akár akarjuk, akár nem – ez teremti meg a keretfeltételeket. Nem fogja az esélyeinket javítani Európában, ha azt hisszük, hogy ezeket a keretfeltételeket az integrációs folyamattól való távolmaradással semmibe vehetjük, vagy tagság helyett egy különszerződéssel megkerülhetjük. A visszaesések dacára az európai integráció fejlődni fog – Ausztriával vagy nélküle. Én úgy vélem, hogy ennek Ausztriával együtt kellene történnie. Ezzel mind a két fél nyerhet. Egyébként integráción nem csupán az EK mai, formális kereteit értem: ennek az európai vállalkozásnak fokozatosan el kell vezetnie oda, hogy Európa népei közelebb kerüljenek egymáshoz. Ez nemcsak gazdasági vagy politikai feladat, hanem mélyrehatóan kulturális is, s megköveteli a nyitottságot, a kíváncsiságot meg az arra való készséget, hogy elfogadjuk mindazt, ami új és más. Innen nézve az európai gondolat messze túlmegy azon, amit ma Brüsszel jelent. Hozzáteszem: egy átfogóan kulturális értelemben vett Európa nem figyelhet kizárólag Nyugat felé. Rövidlátásról tanúskodna, ha szeszélyből vagy hanyagságból lemondanánk Kelet-Európa kreatív lehetőségeiről. Nem való itt Nyugaton gőgösnek lennünk. Meg kellene próbálnunk nekünk is tanulni a keletiektől. Végtére – hogy a megerősített európai integráció szükségességének jelenleg talán legfontosabb okát is megnevezzük – Európát a béke szempontjából is nézni kell: olyan egzisztenciális fenyegetésekkel teli világban élünk, amelyek 1992-ben nemhogy eltűntek volna, hanem inkább újakkal gyarapodtak.

– Mivel járul hozzá az Európai Közösség éppen Ausztria biztonságához?

Európában a béke stabil rendjét csak az EK-val lehet megvalósítani. Arról, hogy ez a nyugat-európai integrációs modell békét teremt, meggyőződhetünk, ha csak egy pillantást vetünk az EK előtörténetére. Amit a második világháború után Jean Monnet, Konrad Adenauer, Robert Schuman és Carlo Schmidt – hogy csak néhány személyt nevezzünk meg – elkezdett, az visszanyúlik a háború előtti időre. Már ebből a felsorolásból is kitűnik, hogy azok az államok, amelyeknek ők a polgárai voltak, nevezetesen Franciaország és Németország, a megelőző századokban elég gyakran álltak háborúban egymással. Németország és Franciaország 1945 óta nem fordította egymás ellen fegyvereit, s ma az EK-n belül az egyik legfontosabb tengelyt alkotja. De egyébként is elképzelhetetlen, hogy az EK-államok között fegyveres konfliktusra kerüljön sor. Az Európai Közösség ezzel a béke stabil rendjének leglényegesebb támaszává lett, azokat pedig, akik még kívül vannak ezen a rendszeren, vagyis a kelet-európaiakat, fokozatosan be kell vonni az integrációba.

– Hogyan történjen ez?

Először is meg kell teremteni a feltételeket, mégpedig úgy, hogy kidolgozzuk az ehhez szükséges gazdasági alapokat. Oroszországban például az emberek nem akarnak ugyan visszatérni a régi rendszerhez, de emlékeznek arra, hogy az ellátás akkoriban jobb volt. Jólét nélkül nem lesz szilárd demokrácia, demokrácia nélkül pedig nem lesz jólét. Mindkettőt meg kell teremteni, és a Nyugat a saját érdekében jól teszi, ha értelmesen és előzetes kikötések nélkül együttműködik a reformállamokkal. Mert aki éhezik, az előnyben részesíti a diktatúrát és az erőszakot a kilátástalan békével szemben. Nem tűnik nagyon ésszerűnek, hogy a keletieket csak akkor támogassuk, ha már létrejött a szabad piacgazdaság, amint azt némelyek követelik. A piacgazdaságot nem lehet egyik napról a másikra létrehozni, de a demokráciát meg lehet szüntetni ugyanennyi idő alatt.

– Az Európai Közösség egészében véve nyugati, polgári-forradalmi jellegű dolog, amely az antihitlerizmus szelleméből támadt. Nekünk, osztrákoknak a Habsburg-gyökereinkkel másfajta történelmi hátterünk van. Nem lát-e ön emiatt Ausztriában mentalitásbeli problémákat is az integráció kapcsán?

Ausztriában is létezik egy egészen internacionalista irányultságú hagyomány. Így például az úgynevezett Kis Internacionáléval az osztrák szociáldemokraták még az első világháború előtt megpróbáltak hatni az ébredező nacionalizmus ellen. Alapjában véve nyilván minden európai országnak vannak mentális és a saját történelméből magyarázható fenntartásai. Ez nagy különbséget jelent az Amerikai Egyesült Államok modelljéhez képest. Az újonnan kialakuló Amerikának több mint kétszáz évvel ezelőtt nem kellett a hagyomány és a mentalitás korlátjait leküzdenie. Ilyen korlátokkal azonban szerte Európában találkozhatunk. Vagyis ez az Európa-modell kétségtelenül nehezebben valósítható meg, mint az, amikor a világ minden részéből jönnek az emberek, letelepednek egy ismeretlen földön, és lépésről lépésre alakítják ki azt a beállítottságukat, amelynek alig van valami köze származási országukhoz. A mai Ausztria vonatkozásában tökéletesen meg vagyok győződve arról, hogy számolni kell az integráció elleni mentális fenntartásokkal. Ettől még persze nem szabad az integrációt elrendelni, amint azt néhány példa már megmutatta. Valójában ez a munka inkább felvilágosításból és meggyőzésből áll, nem pedig törvényszövegekből. A meggyőzésnek azt kell tartalmaznia, hogy ezzel az integrációval mindenki nyerhet, ami viszont feltételezi, hogy ez az integráció engedje is nyerni az embereket.

– Hogyan kell meggyőzni a lakosságot?

Először is átfogó felvilágosításra van szükség. Sok olyan félelem és előítélet létezik, amely részben a hiányos információn alapul. Ezért nem rábeszélni, hanem objektív tájékoztatással és világos tényekkel meggyőzni szeretnénk az embereket. Erre minden kétséget kizáróan megvan az igény. Így például a szövetségi kancellári hivatalban naponta átlag két-háromszáz hívást regisztrálunk az EK-információs telefonon, az államtitkárság pedig százezrével küldött szét célirányosan könyveket és tájékoztató brosúrákat az integráció kérdéseiről.

– Mit mondanak önök ezeknek az embereknek?

Megpróbáljuk bemutatni az Európai Közösséghez való csatlakozás előnyeit és hátrányait, és megválaszolni a konkrét kérdéseket. Az előnyök közé tartozik az árszínvonal várhatóan 5,2 százalékos csökkenése, a reáljövedelem 4,1 százalékos növekedése, 55 ezer új munkahely, valamint a gazdasági növekedés hatévenként további 3,6 százalékos emelkedése, hogy csak néhány, elég pontosan kiszámított pozitívumot nevezzek meg. Természetesen az erősebb verseny jó pár üzletágat új kihívások elé fog állítani. És világosan látom azokat a problémákat is, amelyek a központi bürokráciából, a szabad áru- és személyforgalomból, a szabad ingatlanforgalomból fakadnak majd. Ausztria nettó fizetője is lesz a közösség kasszájának. Ha mérlegeljük mindezen előnyöket és hátrányokat, számomra mégis az az egyértelmű következtetés adódik, hogy Ausztriának csatlakoznia kell az EK-hoz. De erre az eredményre minden osztráknak magának kell eljutnia, hiszen végtére is ez a kérdés éppolyan fontos, mint 1955-ben az örökös semlegességet vagy az államszerződést érintő döntés volt.

– Az egyik leggyakrabban hangoztatott félelem az, hogy egy erős szuprastruktúra áll majd mindenekfölött, ahol a döntéseket demokratikusan nem épp túlfejlett intézmények hozzák meg.

Itt is csak az segít, ha felvilágosítást és tájékoztatást adunk arról, hogyan jönnek létre a döntések. A szubszidiaritás (az önálló felelősség elve – *A szerk.*) politikai-hierarchiai szempontból azt jelenti, hogy a lehető legalacsonyabb szinten születnek meg a döntések. Egy példa: mindent, ami egy osztrák községet érint, s ami a község kebelén belül eldönthető, ott is kell eldönteni. Csak ha a téma túllép a község hatókörén, akkor kell a szövetségi tartományban, majd a szövetségi kormányban, aztán pedig a fölébük rendelt Európában dönteni. Egy osztrák község szennyvízelvezetési rendje ezek szerint semmit nem vesztett Brüsszellel. Természetesen az európai integráció nem olyasvalami, amit egyszer létrehozunk, s utána a következő száz évben változatlanul eszményi módon áll fenn. Az integráció – s ezt nagyon világosan ki kell mondani – nem állapot, hanem valójában folyamatként értelmezendő, olyan fejlődésként, amelyet befolyásolni lehet és kell. Ez újra meg újra igénybe veszi alakítóképességünket.

– Aggódik-e ön amiatt, hogy ehhez a folyamathoz Ausztria mint nemzetállam esetleg nem elég szilárd? Össze fog-e még tartani egy olyan Európa, amelyben a régiók egyre nagyobb jelentőségre tesznek szert, vagy netán félnünk kell egy vorarlbergi, egy karintiai vagy még kisebb szeparatizmustól?

* Részlet Armin Thunher Beszélgetések Franz Vranitzkyval című, a Kossuth Könyvkiadónál megjelenő könyvéből.

Szabó Tamás szobrai

Szabó Tamás: V.Van Gogh - Festett fa 70 cm

A
Vigadó Galéria
tisztelettel meghívja Önt

Szabó Tamás

szobrászművész

kiállításának megnyitójára
1993. július 23-án 17 órára
a Vigadó Galériába.
(Budapest V., Vigadó tér 2.)

Megnyitó beszédet mond:
Wehner Tibor művészettörténész

A kiállítás megtekinthető:
augusztus 8-ig, hétfő kivételével naponta 10-18 óra között

VIGADÓ GALÉRIA

MT Reklámiroda-KUPPA Nyomda

Szabó Titus

1910. évi kiáll. Pozsonyi Képzőművészeti Egyesület.

Temesvár, Jonache

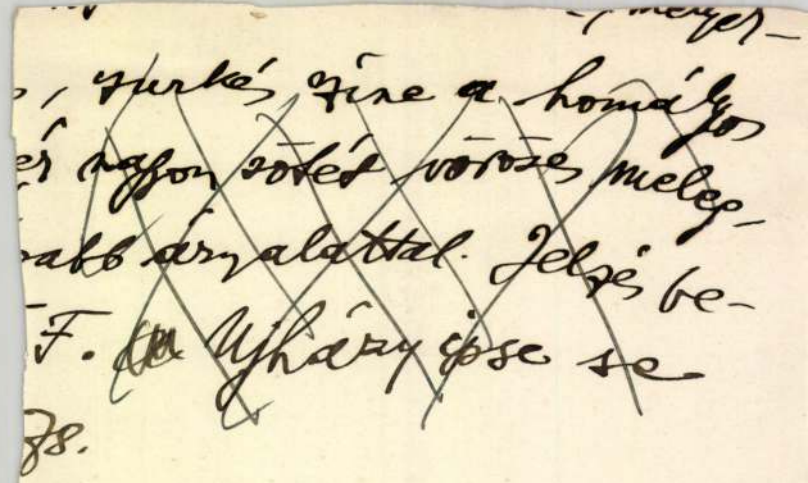

... meleg-

..., zurkés zine a homályos

...ér nagyon sötét vörösen meleg-

...abb árnyalattal. Jelzés be-

...F. Ujházy ipse se

...78.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. júl. 22.

7.

li, mezőpeterdi lakos által vezetett személygépkocsi összeütközött egy tehergépkocsival. A személygépkocsi utasai közül *Szilágyi Zsigmond* 38 éves egyéni gazda, *Vincze Zoltán* határőr, *Puskás Balázs* 24 éves vontatóvezető, mezőpeterdi lakos a helyszínen meghalt *Pócsi Irén* 16 éves gimnazista, nyírbátori lakos kórházba szállítás után vesztette életét. A személygépkocsi vezetője életveszélyes állapotban került kórházba.

A baleset körülményeinek tisztázására szakértők bevonásával vizsgálat indult.

Összeovűtik a Zsalia és Balcó Somogy néni emlékeit

Szabó Tünde, [Éjtén?]

Szabó Tünde, építészmérnök

1021

1976. VIII. 13. 19.30. Televizio

Tv-híradó

- D[illegible]okká merevedve őrzi a földtörténeti korok vihareinak hullámait a zselici táj Baranya megye és Somogy megye határán. A Szigetvár-Kaposvár közötti út mentén bámulatban ejtő tájképi szépségek váltogatják egymást. A hatalmas kiterjedésü bükkerdők, gyertyánosok, ligetekké szelidülnek a domboldalakon, s a völgyekben alpesi hangulatú legelőknek

[62]

adják át helyüket. A völgyszegekben meghúzódva apró falvakat úgy tartják, hogy még a törökök első sejtős házaink épitették. Aztán ez sért világ maradt az utóbbi évtizedekig, megőrizve a régi falusi életmódot, a népművészet és a népi épitészet sok-sok emlékét. A ma már tudatos, hagyományőrzésre Szenna község gyűjtje a legszebb példákat. Háromosztatú termének népi bútorzata, berendezése éppúgy ezek közé tartozik, mint a műemlékként frissen restaurált, festett kazettás református templom, a népi díszitőművészet remeke. A községben, mely a nemrég tájvédelmi körzetté nyilvánitott Zselicség központjának tekinthető, most érdekes épitkezés folyik a Somogy megyei Tanács és az Országos Műemléki Felügyelőség jelentős anyagi támogatásával. A munka vezetője Szabó Tihamér, épitészmérnök.

- A néprajzi gyüjtemény létesitésének gondolata körülbelül öt éve vetődött fel, mert, hogy a területet tájvédelmi körzetté nyilvánitották, újabb lendületet vett az épitkezés.
- Mit épitenek tulajdonképpen?
- Elkészült az első, úgynevezett, szegényparaszt port két épülete, a rinyakovácsi lakóház, illetve a szennai pajta épülete. Első ütemben három portát létesitünk, és megépül a szabadtéri színpad, a néprajzi gyüjtemény közepén.

1976. VIII. 13. 19.30. Televizio

Tv.hirmű

SZABÓ TÜNDE

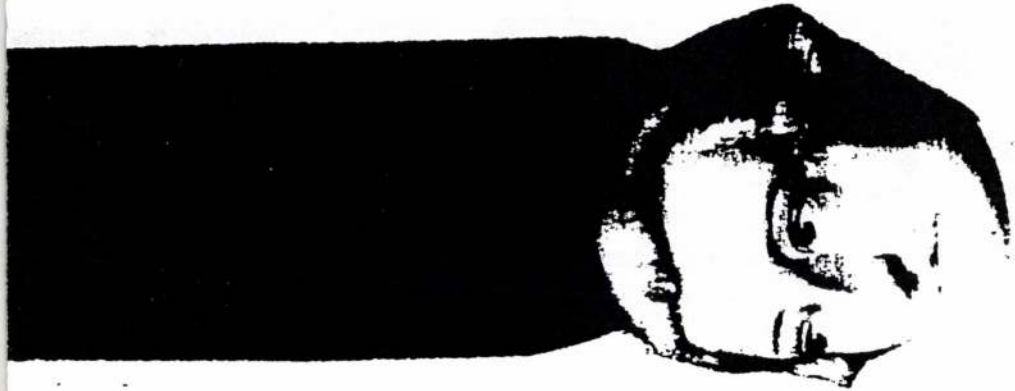

Bónyai Barbara
Csilléry Orsolya
Hatvani Ádám
Horváth Heléne
Nikolausz Krisztián
Pusztai Csaba
Szabó Tünde

kiállítása

a Bercsényi Galériában

1995. Január 26-án csütörtökön este 7-kor

A múltat tisztelve

A hévízi fürdőkórház felújításáról

A hévízi forrás egyedülálló geotermikus, balneológiai nemzeti vagyon. Ehhez képest a város az utóbbi évtizedben a középszerűségnél is gyengébb építészetnek adott teret. A város újabb kiépülése urbanisztikai csőd, arculata méltatlan a „hely szelleméhez". A Szent András Állami Reumatológiai és Rehabilitációs Kórház régi gyógyászati és fürdőépületei is leromlottak, örvendetes a most átadott részlegek régi-új fürdőimázsa.

A HÉVÍZI GYÓGYFÜRDŐT gróf Tolnai Festetics György (1755-1819) Keszthely birtokosa – a Georgikon és a Bibliotheca létrehozója – alapította 1795-ben a tóra telepített „feredőházzal". A gyógyítás alapja a festői környezetben, gyönyörű mocsári ciprusok között fekvő, 4,4 hektár alapterületű, 32-35 C°-os Hévízi tó, Európa legnagyobb melegvizű forrástava, aminek kén- és radontartalmú vize reumatikus bántalmak kezelésére kiválóan alkalmas. Hévíz gyógyvizét már a rómaiak is használták, ennek bizonyítéka a településen talált, a Kr. u. 3. századból származó Jupiter emlék-oltárkő, amelyet a Téli fürdő előcsarnokában állítottak fel.

A parton a 18. század végén létesültek a kezelőépületek, ahol Dr. Babocsay József orvos (1760-1838), Hévíz első leírója kezdte meg a gyógyító tevékenységet. A gyógyszanatórium első épületét, a Györgyházat a területet a Festetics családtól bérbevevő Reischl család tagja, ifj. Reischl [illegible]cel (1839-1923) 1905-ben emeltette. Jövőre, 2005-ben lesz éppen 100 éve, hogy Hévízen az intenzív terápiás kezelések a Schulhof dinasztia alapítója, Dr. Schulhof Vilmos (1874-1944) irányításával megkezdődtek. A további pavilonok, hasonló klasszicizáló modorban, a 20. század elején, a fákkal sűrűn beültetett domb alján, lineáris elrendezésben épültek. Közel egy évszázad alatt az épületek állaga erősen leromlott, szükségesé vált felújításuk, korszerűsítésük. A revitalizációt a kórház több mint egy évtizede folyamatosan végzi. Elsőként a Hetes ház felújítása 1992-ben készült el. A György-ház rekonstrukciója 1998-ban fejeződött be. A K-épületet 1996-ban, a Deák-házat 2000-ben adták át. Idén két helyreállítás készült el.

A Lázár Gyula tervei szerint felújított Rákóczi-házat 2004 tavaszán nyitották meg. A 2x7 axisos, középrizalitos, egyemeletes épületet egy év alatt teljesen kicserélték. A pavilon szélességét két méterrel megnövelték, a keskeny középfolyosót kiszélesítették, hogy a mozgáskorlátozottak kétirányú szállítását lehetővé tegyék. A tetőtérben

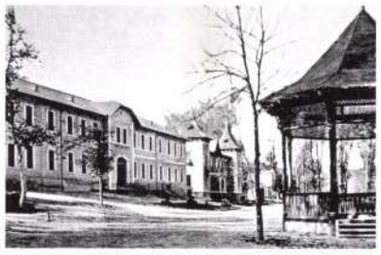

újabb kórtermi szintet alakítottak ki, így a befogadóképesség 26 szobával, 52 ággyal gyarapodott. A tervező leleménye – ami már több más rekonstrukciónál is jól bevált megoldás volt –, hogy a nagy kiülésű eresz alatt beillesztett keskeny ablaksor, mintegy az eresz mély árnyékvetéseként, nem változtatja meg a pavilon jellegét, a karcsú, álló ablakok archaizáló homlokzati rendjét. Az építési hatóság ragaszkodott az eredeti magasság megtartásához, így a tetőtéri helyiségek hangulatos, lesarkított ferde mennyezettel készültek. A kétágyas szobák légkondicionáltak, külön fürdőszobával. A pavilonok közötti összekötő, üvegezett nyaktagok pihenő-társalgóként funkcionálnak, tetejükön napozóterasszal. A szintkülönbségeket lépcső helyett mindenütt lejtővel hidalták át, hogy a betegszállítók tolószékeken a pácienseket zökkenőmentesen továbbíthassák a különböző kezelésekre. A tágas előcsarnokba került a recepció. A betegek vertikális szállítására tolóágyat is befogadó, nagyméretű felvonót építettek be. A foyer falát provinciális falkép díszíti, a szanatórium 1906-os állapotát feltüntető képeslap modorában, a ház előtt filagória-szerű zenepavilonnal; a György-ház végében pedig látszik a kórház kápolnája, amit a Téli fürdő építésekor, 1964-ben bontottak le. Pótlására 30 év után 1996-ban a K-épület II. emeletén Szent Miklósról elnevezett ökumenikus kápolnát létesítettek. Falait V. Majzik Mária szobrászművész kerámiái ékesítik.

A Téli fürdő Kun Attila és Legány Zoltán Ybl-díjas építészek alkotásaként, 1968-ban készült el. Az épület piramidális tetejű két medenceterét és öltözőit Czigány István zalaegerszegi építész tervei szerint alakították át. A korábban férfi-női részlegre megosztott fürdőt koedukálták, s egy ferde lezárású, üvegezett oldalfolyosóval kapcsolták össze. Megoldották az eredetileg huzamos tartózkodásra szinte elviselhetetlenül magas páratartalom és hőmérséklet kondicionálását. Hét gyógymedencét alakítottak ki különböző látványfürdő-elemekkel. A medenceterek eredeti oldalfal-mozaikjait megtartották, a gúlák belső felületét hatásos akvamarin és narancsszínűre festették át.

A Hévízi Kórház 2004-ben végre két, szépen helyreállított létesítménnyel gazdagodott. A kibővített Rákóczi-ház és a fedett medencék a hely múltjához hűen a mai kor igényei szerint újultak meg.

Timon Kálmán

FOTÓ · PICTURE · TIMON KÁLMÁN

L. Szabó Tünde

In memoriam Szabó Tünde

2004 OKTÓBER 15-én Kaposváron békésen és csendesen ment el útjára Lőrinczné dr. Szabó Tünde DLA építész. Fájóan korán távozott tőlünk. Gyulán született, 1943. december 16-án. A Budapesti Műszaki Egyetem Építészmérnöki Karán 1968-ban szerezte meg építész diplomáját. 1968-tól 1986-ig a Somogyterv építész tervezőjeként működött. Közben 1972-ben műemlékvédelmi szakmérnök lett. A Somogyterv műtermeiben készítette el a szennai Szabadtéri Néprajzi Gyűjtemény terveit. A néprajzi múzeum létrehozásában, megvalósításában is tevékenyen részt vett. A "Szennai Falumúzeum – a meglévő és megtartott faluközpontot folytató élő falut bemutató szabadtéri gyűjtemény – építészeti megformálásáért" 1982-ben Ybl Miklós-díjat kapott. Munkájának eredményeiről később így vallott: „Az emberek ma másképpen néznek ezekre a házakra. Először volt a meg nem értés, hogy ezeket a házakat menteni akarjuk. Majd a rácsodálkozás és a végső szándék" – olvashatjuk egyik írásában. „A falu fejlődésnek indult. Van már a megyeszékhellyel összekötő útja, új híd a Deregényi patak felett. ... Az utcán esténként tehéncsorda baktat és a Falumúzeum portáin csakúgy, mint a faluban máshol, tyúkok kapirgálnak, kakas kukorékol, bárány béget. Része lett a múzeum a falunak. ..."A mintaszerűen kialakított építészeti együttes 1982-ben elnyerte az Europa Nostra-díjat is. Szabó Tünde munkája volt a nagyhírű európai szervezet első magyar kitüntetettje.

Közel húsz éves aktív tervezői munkássága során jelentős helyreállítási tervek sorát készítette el. Érzékeny, találékony alkotó, az épület eredeti értékeit tisztelő építész volt. Bizonyítják ezt a gálosfai kastélyszálló, a kisasszondi Sárközy-kúria, a somogyvári bencés apátság, a kaposvári Arany Oroszlán Patika, a badacsonyi Szegedi Róza-ház és a balatonkeresztúri Festeticskastély helyreállításának mintaszerű tervei.

1987-ben nevezték ki Somogy megye főépítészének. Nehéz feladatát mindvégig mintaszerűen oldotta meg: sokat tett a megye építészeti arculatának gazdagításáért és kulturális örökségének megőrzéséért. Az 1970-es évektől kezdve szorgalmazta a helyi védelem bevezetését Somogy megyében. Számtalan fontos társadalmi tisztséget is elvállalt. A Magyar Építész Kamara elnökségi tagja és a Somogyi Megyei Építész Kamara alelnöke volt. Tevékenyen részt vett a magyar műemlékvédelem munkájában: az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottságának vezetőségi tagja, a Város- és Faluvédő Szövetségnek – Hungaria Nostra – pedig mindvégig választmányi tagja volt.

Sokat tett a magyar műemlékvédelem népszerűsítéséért. Az Alpok-Adria Munkabizottság Történeti Központok Munkacsoportjában Somogy megyét képviselte. A munkacsoport második és harmadik jelentésében a megye mezővárosairól és népi építészetéről közölt figyelemreméltó tanulmányt. Kezdeményezésére és elképzeléseinek figyelembevételével a térség népi építészetéről kiállítási anyagot állítottak össze: a vándorkiállítást Közép-Európa minden országában és Brüsszelben is nagy sikerrel mutatták be. A kiállításnak először az Europa Nostra-díjjal kitüntetett Szántódpuszta adott helyet: a becses műemléki együttes helyreállításnak is egyik társszerzője volt. Képességeit, munkásságát külföldön is ismerték és elismerték.

Megdöbbenve olvastunk váratlan távozásáról. A szomorú híradásban Családja írta róla: „Türelemmel és szeretettel kell a világ dolgai felé fordulni, hogy észrevehessük a legrosszabb mögött is a legkisebb szépet, hogy cselekedni tudjunk annak kibontakozásáért. Így élt Tünde, és soha nem mondott nemet bármilyen kicsi, vagy nagy feladat várt rá."

Szabó Tünde a magyar építészet kivételes egyénisége volt: tehetséges alkotó, megbízható szakember, igényes és eredményes tudományos kutató: sokunk hűséges, jó barátja.

Emlékét hűséggel megőrizzük.

Winkler Gábor

SZENNAI FALUMÚZEUM

Életéről és munkásságáról: Szigetvári György. Szenna, Néprajzi Gyűjtemény. Magyar Építőművészet 1975. 5. sz. 36-39. oldal; dr. Szabó Tünde: Szenna, Szabadtéri Néprajzi Gyűjtemény. Magyar Építőművészet 1982. 4. sz. 44-47. o.; Szenna, Szabadtéri Néprajzi Gyűjtemény. = Tájak Korok Múzeumok Kiskönyvtára.; Évek, művek, alkotók. Ybl Miklós-díjasok és műveik 1953. Bp. 49, 63, 349, 452, 456,, 460 és 465. oldalak.; Szabó Tünde: Szenna, Falumúzeum. = A példa ereje. Bp.; Old Village, Szenna, = The Power of example. 20 years of Europa Nostra Awards. Den Haag 1999. 265. o.

A szennai múzeum megvalósításában dr. Knézy Judit tudományos kutató és Sási János építész voltak munkatársai.

LŐRINCZNÉ dr. Szabó Tünde

In memoriam
Lőrinczné dr. Szabó Tünde

Lőrinczné dr. Szabó Tünde DLA Gyulán született, 1943. december 16-án. A Budapesti Műszaki Egyetem Építészmérnöki Karán 1968-ban szerzett építész diplomát. 1972-ben műemlékvédelmi szakmérnök lett. A diploma megszerzése után, 1968-tól 1986-ig a Somogyterv építész tervezőjeként működött. Itt készíti el Szenna, Szabadtéri Néprajzi Gyűjtemény terveit. A néprajzi múzeum létrehozásában, megvalósításában is tevékenyen részt vett. A "Szennai Falumúzeum – a meglévő és magtartott faluközpontot folytató élő falut bemutató szabadtéri gyűjtemény – építészeti megformálásáért" 1982-ben Ybl Miklós-díjat kapott. A mintaszerűen kialakított építészeti együttes ugyanebben az évben – elsőként hazánkban – elnyerte az Europa Nostra-díjat is.

További jelentős helyreállítási munkái a gálosfai kastélyszálló, a Sárközy-kúria Kisasszondon, a somogyvári bencés Apátság, Kaposvárott az Arany Oroszlán Patika és Csokonai Fogadó, Badacsonyban Szegedi Róza háza és a balatonkeresztúri Festetics-kastély helyreállítása voltak.

1987-ben Somogy megye főépítészének nevezték ki. Főépítészként is kiválóan megállta a helyét és sokat tett a megye építészeti örökségének megőrzéséért. Egyike volt azoknak a szakembereknek, akik a helyi védelem bevezetésével igyekeztek örökségünk pusztulásának gátat szabni. A Magyar Építész Kamara elnökségi tagja, a Somogyi Megyei Építész Kamara alelnöke. Az ICOMOS vezetőségének tagja volt. Az Alpok-Adria Munkabizottság Történeti Központok Munkacsoportjában Somogy megyét képviselte. A munkacsoport második és harmadik jelentésében a megye mezővárosairól és népi építészetéről közölt figyelemreméltó tanulmányt. Kezdeményezésére és elképzeléseinek figyelembevételével a térség népi építészetéről kiállítási anyagot állítottak össze: a vándorkiállítást Közép-Európa minden országában és Brüsszelben is nagy sikerrel mutatták be. A kiállításnak először az Europa Nostra-díjjal kitüntetett Szántódpuszta adott helyet: a becses műemléki együttes helyreállításnak is egyik társszerzője volt.

Egyik kezdeményezője és szervezője annak a munkának, melyet a civil szervezetek végeznek környezetük épített örökségéért 1980 óta. A Város- és Faluvédők Szövetségének (Hungaria Nostra) annak megalakulása, 1986 óta vezető egyénisége, választmányi tagja volt. Személyes jelenlétével, példamutató munkájával bírt rá kis somogyi falvakat értékek megőrzésére, a település hagyománytisztelő fejlesztésére.

Családja írja Róla: „Türelemmel és szeretettel kell a világ dolgai felé fordulni, hogy észrevehessük a legrosszabb mögött is a legkisebb szépet, hogy cselekedni tudjunk annak kibontakozásáért. Így élt Tünde, és soha nem mondott nemet bármilyen kicsi, vagy nagy feladat várt rá." 2004. október 15-én csendben és békésen ment el útjára.

Tehetséges tervező, fáradhatatlan kutató, gondos tudós, jó érzékű szakember és hűséges barát volt. Építész, városvédő – a legjobbak közül.

Emlékét hűséggel őrizzük.

Winkler Gábor – Ráday Mihály

Helytörténet, helytörténeti kutatás, feldolgozás és a városvédő egyesületek

A helytörténeti kutatás, feldolgozás, az eredmények közzététele olyan nagy téma, hogy itt csak részterületek érinthetők. Nincs mód arra, hogy a kutatás módszertanával, forrásaival, az eredmények közzétételének módjaival részletesen foglalkozzunk. Néhány gondolat erejéig azonban ezen területekre is kitekinthetünk.

Mit is jelent a helytörténet, miért fontos számunkra? A lakóhely, egy adott település és környezete múltjával való foglalkozás, annak kutatása nagyon régi időkre tekint vissza. A kifejezetten tudományos kutatásnak is már egy évszázadot meghaladó hagyományai vannak. Eközben sok, vitákat kiváltó kérdés vetődött fel: a helyes fogalomhasználatról (helytörténet?, településtörténet?), a helytörténet szerepéről, a kutatások, feldolgozómunka céljáról, értelméről. Szakmai konferenciák témája volt a helytörténet és országos történet viszonya, a településtörténet, intézmény történet, gazdaságtörténet és más részterületek viszonya.

Az 1940-es évek végéig a helytörténet nagyrészt kimaradt - szerencsére - a politika számára fontos területek közül, s ez azt is jelentette, hogy szabadon, a kutatók, művelők meggyőződése szerint működhetett. Ezt követően a lokálpatrotizmus, hazafiság, internacionalizmus hierarchiájának szellemében alakulhatott a terület egyébként tudományos meghatározottságot kívánó fejlődése.

A helytörténet tudományos vagy helyi kutatói elhivatottságot érző művelői soha nem tagadták azt, hogy milyen nagy szerepe van a települések életében, a közösségek fejlődésében, a településhez fűződő érzelmi szálak erősítésében. A nagypolitika azonban elvonatkoztatott a helyi érdekektől és értékektől, alárendelve azt az említett hierarchiának. Egy 1977-ben kiadott egyetemi jegyzetből idézem: „Helytörténeti kutatásaink és ismeretterjesztésünk célja az legyen, hogy a magyar nép haladó, demokratikus, forradalmi és szocialista hagyományainak felelevenítésével erősítsük a nemzeti összefogás és a szocialista hazafiság gondolatát."

Azt gondolom, érzékelhető, hogy mennyire leszűkítő és torz megközelítése ez a fogalomkörnek. Egy nemzedék nőtt fel ily módon, hiába keresve kötődését lakóhelyéhez, szülőfalujához. Szerencsére voltak kivételek, s ha az oktatásban a szocialista hazafiságra nevelés internacionalizmusnak alárendelt szempontjai is kellett, hogy hivatalosan érvényesüljenek, voltak szülők, pedagógusok, józan szemléletű hely történészek, akik segítettek elkerülni a folyamat visszafordíthatatlanná válását. A hivatásszerűen helytörténeti kutatásokkal is foglalkozó intézményeken és munkatársaikon túl az 1970-es évek második felében fokozódik az érdeklődés a helytörténeti kutatások iránt a településeken.

Erről az időszakról T. Mérei Klára professzorasszony szavait idézném, amelyek egy településtörténeti konferencián hangzottak el:

„Korunkban a Dunántúl területén a modern urbanizációnak azt a szakaszát éljük meg, amelyet Enyedi György „a viszonylagos dekoncentráció" időszakaként jellemzett. A kialakult modern iparágak intenzív fejlődése mellett kis- és elővárosi fejlődés, városi agglomerációk jellemzik ezt, amelynek egyik kísérőjelensége véleményem szerint - a kistelepülések: a városok és a falvak „élni akarása". Ez az a települési forma, ahol még a közösség ereje hat és formál, segíteni tud a 20. század egyik legszörnyűbb "betegségén ": az elmagányosodáson, az „egyedül vagyok" vagy „egyedül maradtam" mélységes tragikumán.

Ennek az időszaknak egyik legtipikusabb történeti műfaja településtörténet. Amikor egy községből város lesz, akkor vezetői úgy érzik: ezt a múlt könyvbe foglalásával, településük sajátos, egyedi és senkijéhez sem hasonlítható történetének feldolgoztatásával, a múlt megőrzésével kell igazán ünnepivé tenni. Amikor pedig egy falu, egy közösség úgy érzi, hogy van őrizni valója a múltból, akkor ezt ugyancsak írásba foglaltatja, elküldi könyvtáraknak és saját, elszakadt fiainak, hogy őrizzék meg településük egyediségének tudatát akkor is, ha már csak a születési bizonyítványuk jelzi az egykori eredet emlékét.

Az utóbbi időben megszaporodtak azok a törekvések, amelyek ilyen közép- és kistelepülések történetét kívánták - hivatalos megbízatással és hol több, hol kevesebb, hol semmilyen dotációval - megíratni. Ez korszakunk érdekességének tekinthető, s talán összefügg azzal is, hogy az ember a túl nagy sebességre kapcsolt idő szárnyát megfékezni szeretné. „

Mi is történt alig egy évtized elteltével? A XX. század utolsó évtizedének beköszöntével, az ezredforduló küszöbén elkezdődhetett az a folyamat, melynek során a magyarországi települések ismét elkezdték megfogalmazni önmagukat, elkezdtek kiemelkedni az alaktalan és formátlan, jellegtelen tengerből, ami több mint négy évtizeden keresztül Magyarországot jellemezte. Ennek során kezdtek érdeklődni saját történetük iránt, megteremtődött az igény, hogy megalkossák önálló jelképeiket, címereiket, zászlóikat, megteremtették saját ünnepeiket. Települési szuverén közösségek jöttek létre, hogy elősegítsék a fejlődést, védjék a múlt és környezetük értékeit, ápolják már-már feledésbe merült hagyományaikat, de törekedjenek is új értékek létrehozására.

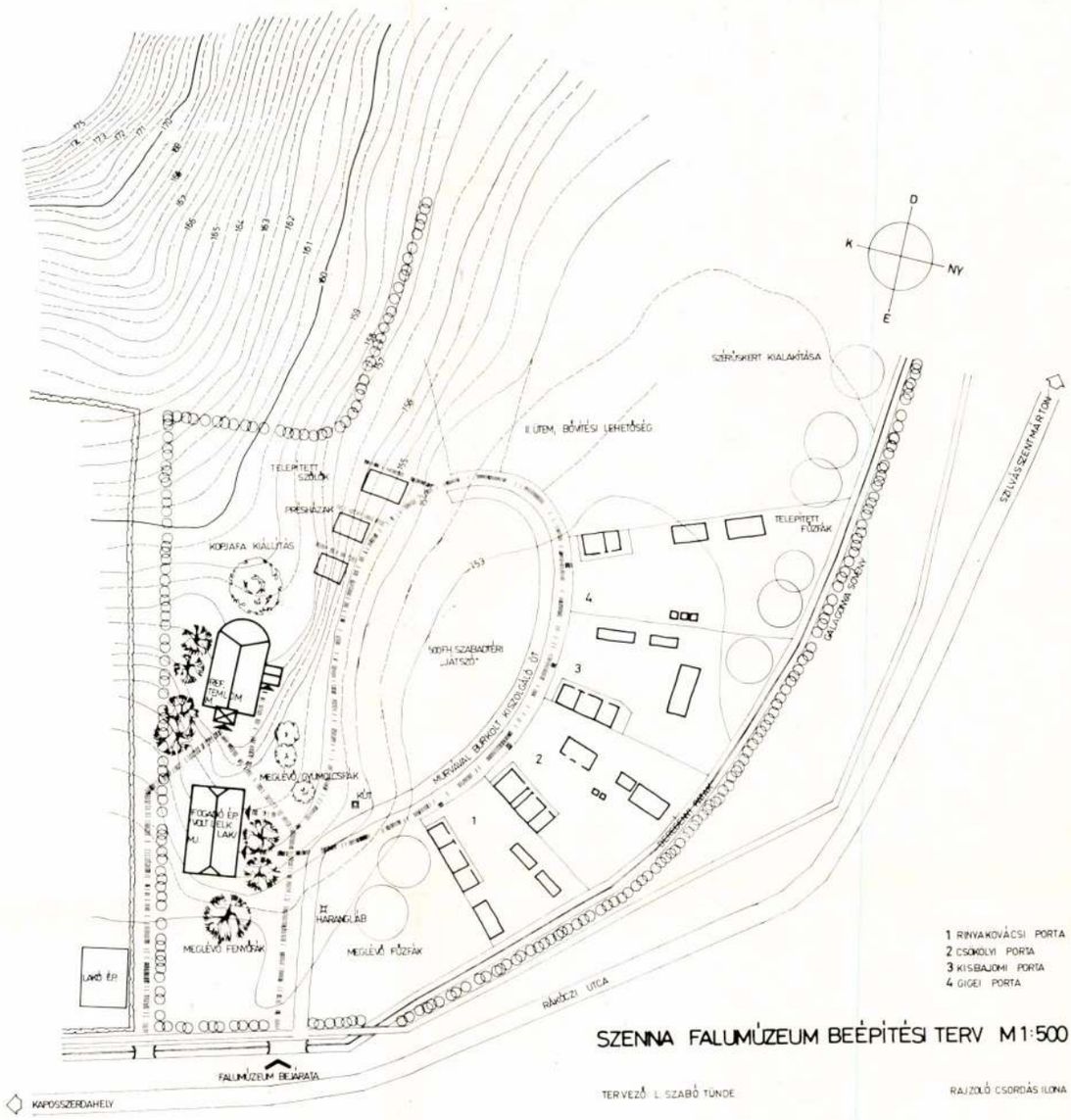

1

A második telekre a XIX. század közepéről származó telkes gazdaház épülne, nagyméretű szobával és konyhával. Talpas faragott oszlopú ház szobával, konyhával és kamrával. A konyhában csonkakúp alakú kemence, láncon lógó bográccsal, sárpadkával valósulna meg. Az istálló és a pajta a telek végén vagy azon kívül helyezkedne el. Sövényfalas disznóól egészítené ki az együttest kettős kamrával.

A lakóház jelenleg Csökölyben látható.

A harmadik telken — széles telken — felépül a nagygazda porta. Kisbajom községben látható és található épület lakóháza szoba, konyha, kamrás, sátortetős, ollóágas szerkezetű. Konyhájába tégla-kemence és rakott tűzhely kerül. A telek közepén keresztben egy istálló és pajta a századfordulót példázza. Disznóól és tyúkól egybeépített, a lécekből összeállított kukoricagóré a lakóházzal szemben épül fel.

A negyedik telekre szegényparaszti negyed-telkes megoldású lakóház kerül, szoba, konyha nyitott színű alaprajzzal. A konyhában még ma is látható a búboskemence és a katlan, amely szintén felállításra kerül. A telek végén boronafalú, kisméretű pajta épül sövényfalú istállóval, zsuppfedelű, sárfalú disznóóllal és vermes tyúkóllal.

A Zselicségre jellemző növényzet és kerítés

2

Tervező: L. Szabó Tünde (Somogyterv)

Szennai néprajzi gyűjtemény

A szemünk előtt pusztuló népi építészeti emlékek megmentésére Somogy megyében az illetékes szakemberek olyan utat választottak, — amely annak ellenére, hogy meggyőződésük szerint a helyszíni megmentés a célszerűbb és az igazabb —, hogy a még található és felújítható emlékeket néprajzi gyűjteménybe helyezik. A Somogyterv javaslata alapján a gyűjtemény helyéül Kaposvártól délnyugatra fekvő, a történelem folyamán már a XV. században is megemlített Szenna község belterületét javasolták. A község, amelyet átölelnek a zselici dombok, jellegzetes település. A falu főterén a múlt évben felújított, 1785-ben épült, festett berendezésű, kazettás mennyezetű templom környéke alkalmas helyet kínált a telepítendő gyűjteménynek. 1972. évben a Somogy megyei Tanács VB megbízásából a Somogyterv a szennai falumúzeum tanulmánytervét elkészítette, és a tanulmányterv alapján javaslatot készített a szakaszos megvalósításhoz (1. ábra).

Az ICOMOS Magyar Népi Építészeti Szakbizottsága 1974. július 16—17-i látogatása alkalmával felülvizsgálta a javaslatot, és az alábbiakat rögzítette:

„A szakbizottság melegen üdvözli Somogy megyei Tanácsának azt az elhatározását, hogy szabadtéri néprajzi múzeumot létesít a zselicségi és belső-somogyi népi műemlékek megörökítésére.

A szakbizottság határozott véleménye szerint a tervezett múzeum színhelyéül a szennai ref. templom melletti terület nagyon alkalmas. Magyarországon egyedülálló, hogy egy falu belterületén létesül szabadtéri néprajzi múzeum, így az szerves egységet alkot a településsel. A népi ihletésű ref. templom ezen túlmenően is jó összekötő kapocs lehet a múzeumhoz.

A szakbizottság áttanulmányozta a szennai múzeum tanulmánytervét és egyetért azzal.

A szakbizottság véleménye szerint minden támogatást meg kell adni a Szennán létesítendő regionális múzeumhoz.

Nagyra értékelve a szennai múzeum létesítése körüli törekvéseket, a szakbizottság azt javasolja, hogy a helyi szervek kíséreljék meg ezenkívül egyes műemlékek helyszíni fenntartásának biztosítását is."

Első lépésként elkészült a templom felújítása. A kiviteli terveket L. Szabó Tünde építészmérnök, a statikus terveket Horváth János mérnök a farestaurálási munkákat Géczi Csaba és Újlaki Endre (OMF) végezte. Az utólagos falszigetelést Dr. Zádor Mihály irányításával készítették, a kivitelezés végösszege: 1 millió Ft volt, a munkát 1973—1974. évben a Kaposmérői Építőipari KTSZ végezte.

Maga a templom az egyhajós, barokk, katolikus falusi templomok alaprajzi elrendezésével, de a belső berendezés a kétoldali karzattal, szószékkel a református vallás előírásai szerint készült. A fehérre meszelt falak közé festett kazettás mennyezetet, faragott szószéket, karzatokat és padokat az északi karzat egyik kazettájának igazolása szerint Nagyváti János Nagypál községből származó asztalos mesterember készítette. A mennyezet 117 négyzet alakú kazettából áll, melyeket zöld színű takaróléc választ el egymástól. A mennyezet közepén írott kazettán olvashatjuk az alapítók, az építés alatt közreműködők (tanítók, öregbírók és kurátorok) neveit. Az alapszín fehér, okker, kék és zöld, melyen virágmotívumok az egyszerű nép nyelvén és formáival teremtik meg a barokkos hangulatot. A liturgia szabályai szerint figurális megoldás nincsen, csupán egyetlen egy „sellőfigurás" kazetta található, melyen kétélű kardot tart kezében egy halfarkú, emberfejes, koronás alak. (Az ormánsági templomban található kazetta.) A háború után az akkori köztársasági elnök, Tildy Zoltán támogatásával a megrongálódott és elhanyagolt templomot felújították.

A mostani helyreállítás során a homlokzat fehérre meszelt, höbörcsös vakolatú, vörösréz lemezburkolattal látták el a barokk toronysisakot, a főhajó és a cintérium műemléki palafedést kapott.

A templom-belső fehérre meszelt, továbbá korszerű és irányított világítás készült, mely a templom nagyértékű, festett farészeit emeli ki. A helyreállítás költségeit részben az Országos Műemléki Felügyelőség (OMF), részben a Somogy megyei Tanács VB biztosította.

A helyreállítási munkák után a tanulmányterv szellemében megkezdhettük a szabadtéri néprajzi gyűjtemény területének földmunkáit, alagcsövezését, kavicsfeltöltését a helyi termelőszövetkezet mélyépítési brigádja készíti el.

A félköríves vezetésű belső utca földmunkái is megkezdődtek. A telepítés alapkoncepciója az íves vezetésű utcára felfűzött bejárat melletti fogadóépület, a volt paplak, és a zselici és belső-somogyi berendezett porták. Az út a templomhoz kanyarodik vissza, a házak főhomlokzatukkal a templomra tekintenek. A dombtetőn présházak állnának eredeti beépítésüknek megfelelően. A templom előtti lejtős területen a régi temetőkből összegyűjtött fejfák és kopjafák kiállítása lenne, megteremtve ezzel a ma már pusztulásra ítélt szennai kopjafás temető hangulatát.

Az első telekre a ma még Rinyakovácsiban található ház és a hozzá tartozó gazdasági épületek kerülnének 1975. évi megvalósításban. Az épület a múlt század 60-as éveiből való féltelkes jobbágy-lakóház szoba, konyha, kamra megoldásban, füstös konyhával és szögletes kemencével, a szobában egyszerű, barnamázas, szemes kályhával.

Sövényfalú istálló és pajta épül az épület mögött, zsilipelt falú disznóólal, fonott oldalú félig verem, félig fennálló baromfiólal. Az együttest egy fonott tyúkól és góré egészíti ki.

4

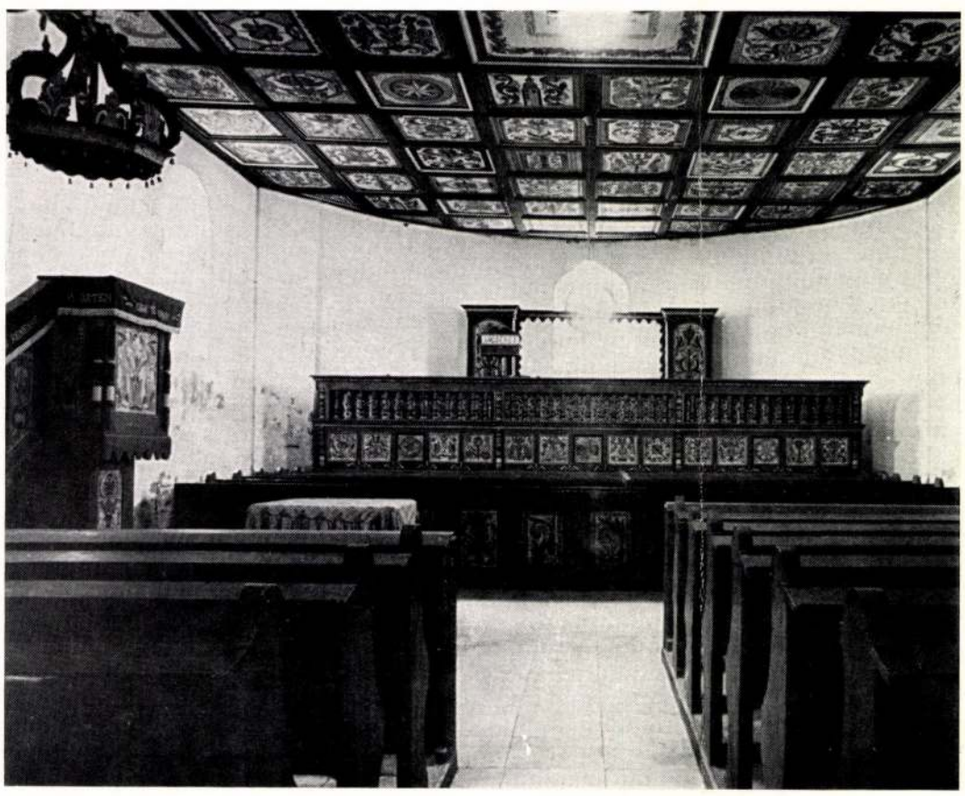

5

1. Szenna, ref. templom. Sellőfigurás kazetta
2. Szenna, ref. templom. Festett mennyezet
3—4. Szenna, ref. templom. Északi és déli karzat
5. Szenna, a ref. templom a lelkészlakkal a helyreállítás előtt (Fotók: Toldy Kont)

Szabó Tünde

Ezért is határozták el Veszprémben, hogy ismét foglalkoznak a teljes és immár végleges helyreállítás gondolatával. Előbb régészetileg „megkutatják", aztán hozzálátnak a munkához. A helyreállítás terveit az OMF megbízásából Kaposvárott készítik, a Somogy megyei Tervező Vállalat műemléki csoportjánál *Szabó Tünde* vezetésével. (A kaposvári tervezők munkáját több helyreállított műemlék dicséri — egyebek között a szennai falumúzeum, a Róma-hegyi Rippl-Rónai-villa, Zala faluban a Zichy Mihály-emlékmúzeum s több tájház, kastély.) Teljes műemléki egységet szeretnének kialakítani, eredeti formájukban a főépületet — a lakóházat —, a melléképületeket, a kertet és a környezetet. Megőrizni — illetve visszaállítani — a ház hajdani karakterét.

Tamás Tihón: Egy régi ház története

Népszabadság, Bp. 1980 aug. 16. 8.

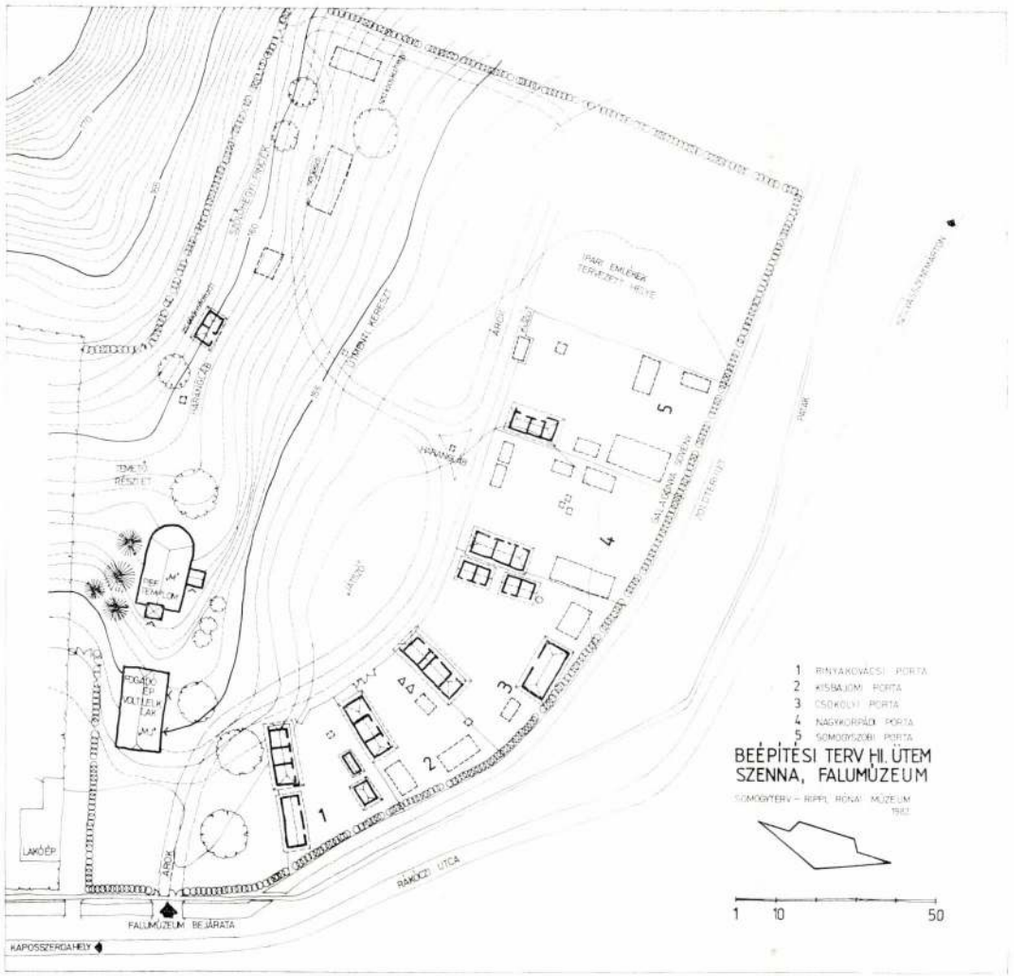

1

2

Szenna, Szabadtéri Néprajzi Gyűjtemény

Építész tervező: dr. Szabó Tünde („SOMOGYTERV")

Mélyépítő tervező: Gelencsér János („SOMOGYTERV"); statikus tervező: † László Miklós („SOMOGYTERV"); néprajzos: dr. Knézy Judit (Somogy megyi Múzeumok Igazg.); muzeológus munkatárs: Sási János (Somogy megyei Múzeumok Igazg.); restaurátorok: Vámosi Lajosné (Somogy megyei Múzeumok Igazg.), Nemes Takáts László; kivitelezők: helybeli ácsmesterek, sározó asszonyok, zsuppolók; üzemeltető: Somogy megyei Múzeumok Igazgatósága; épült az Országos Műemléki Felügyelőség, a Somogy megyei Tanács és a Somogy megyei Műemléki Albizottság költségén; építési költség: 1972—1982 között 6 300 000,— Ft.

A táj

Észak-déli dombvonulatok, hatalmas erdőségek, a valamikori erdőirtások helyén egyutcás települések. Zselickislak, Zselickisfalud, Zselicszentpál, Szilvásszentmárton, Szenna: megannyi apró falu, melyek a szőlőhegyek és erdővel borított dombhátak ölelésében bújnak meg. Zselicség... le, egészen a Dráva mentéig. S nyugatról a határos Belső Somogy, hasonlóan vadban gazdag erdőkkel, apró falvakkal.

A falu

Szenna a valamikori Eszterházi-birtok legészakibb települése, a megyeszékhelytől mindössze 12 kilométerre. Református temploma 1784-ben épült, festett kazettás mennyezetű, megyénk egyik legszebb műemléke. A faluban és a két tájegységben a XIX. században az úgynevezett favázas talpasház volt az elterjedt építési forma, az erdők adták a tölgyfát, a homokos föld termette a rozsot a házak zsúpfedéséhez. A lakosok száma 1972-ben 788 fő, nem növekszik. A faluban divat az „egyke".

Az emberek

A lakosság színmagyar. A fiatalok a városba járnak. Az öregek keze kérges, arcuk napszítta, szélfútta. Életük, sorsuk egy a tájjal, a faluval. A környező szőlőhegyek tanúi dologszeretetüknek.

A feladat és a megvalósulás

Megbízás 1972-ben Szenna és mellékfalvainak összevont rendezési tervére. A falu közepén a nagy üres terület, egyházi tulajdonban, megműveletlenül. A faluban és a környéken a pusztuló zsúpos talpasházak. A Somogytervnél ekkorra már elkészültek a népi műemlékfelmérési tervek, látható volt, hogy egy-két év és egy sem marad meg közülük. Cselekedni kellett és gyorsan.

Lehet vitatkozni: skanzen vagy nem skanzen. De a vita időbe kerül és az idő sürgetett. Tudjuk, hogy a népi műemlék megmentésének leghitelesebb formája az „in situ" helyreállítás. És éltünk is ezzel, erre megyénkben is számos példa található. Ilyen többek között Szennában a Zóka Peti Lidi néni-féle népi műemlék is.

De egy biztos: A Szennai Szabadtéri Néprajzi Gyűjteményben tíz év alatt 20 népi építészeti emléket mentettünk meg, közülük 9 műemlék! (A kisbajomi lakóház idős tulajdonosát, Csitár nénit elvittem az áttelepített, elkészült házát megmutatni. Ránézett, összecsapta a kezét és azt mondta: Ippeg ilyen volt!) A rendezési tervvel párhuzamosan készült el a tanulmány és beépítési terv, amely a mai napig alapját képezi a megvalósulásnak. S bár részleteiben módosult, az alapkoncepció nem változott. A terv vizsgálta a Zselicség és Belső-Somogy építészeti emlékeit, tartalmazta a

Magyar Építőművészet 1982/4

6

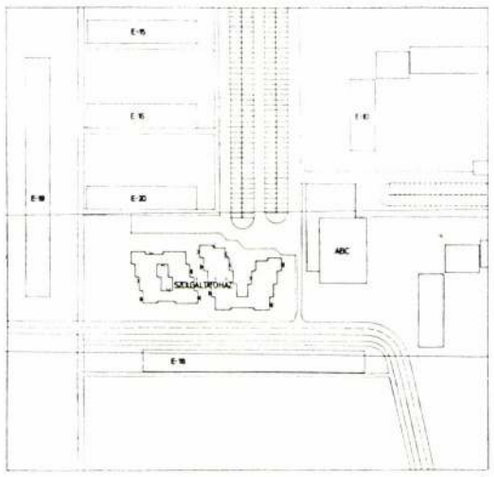

4

7

5

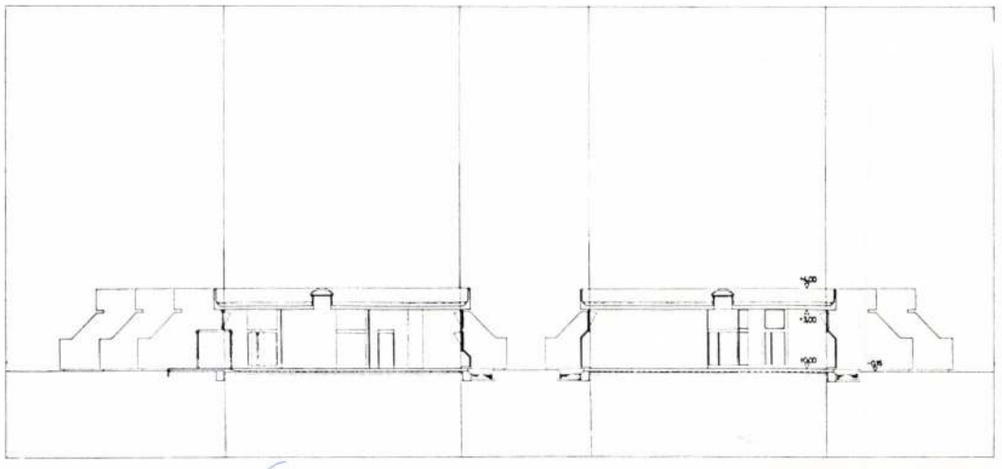

8

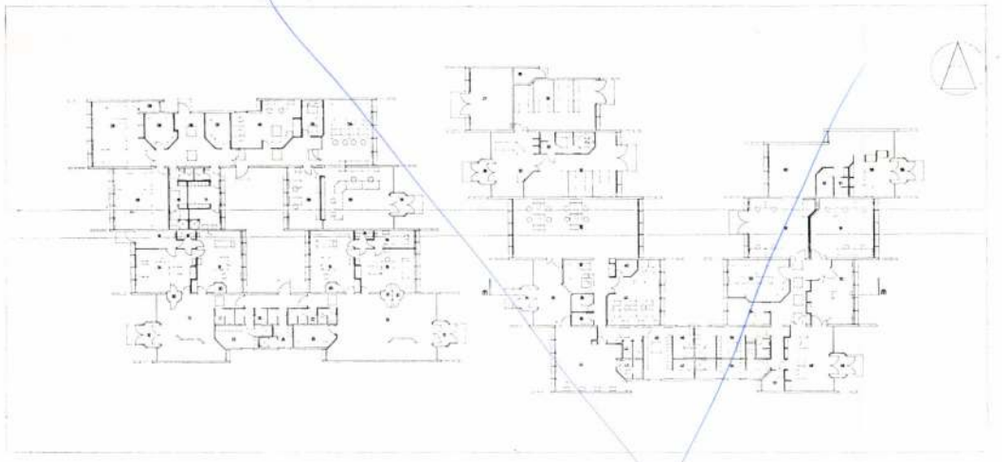

lon burkolattal), így ezek „hasznos" alapterületet nem vesznek el,

— nyitott és zárt szekrényrészek, melyek növelik a rakodási felületeket, jobb alapterületi kihasználhatóságot eredményeznek,
— épületgépészeti installáció egy részének rejtett vezetése.

E térelemek egyébként plasztikusan zárják az alagútvégeket, némileg feloldják a harántfalak nagy sík felületeit.

Belsőben bordó metlachi burkolat és hasonló, de árnyalatban eltérű színű kismozaik falburkolat a domináns.

Külsőnél a szerkezeti falak „rot", a kitöltő jellegű elemek (alagútvégek lezárása) világos sárga színűek.

Külső-belső nyílászárók egyaránt fehérek.

A létesítmény központi hő- és melegvízellátása a lakótelepi távvezetékre csatlakozó hőközpontból történik.

Építtető sajnálatos módon elzárkózott a kommunikációt és tájékozódást segítő feliratok és reklámok egy koncepció alapján történő egységes megterveztetésétől. Az ennek ellenére megadott tervezői javaslatot nem valósította meg, így jelenleg az egyes üzemeltetők önkényes feliratozásai zavaros képet adnak.

A kiviteli tervben meghatározott járdarendszer megvalósítása helyett kivitelező az épület körül szinte mindent leaszfaltozott, minimálisra hagyva az eredetileg viszonylag nagy zöldfelületeket. (Ez egyébként beruházói „igény" is volt, megoldani látva ezzel a zöldfelület gondozást.)

K. Cs.

3

1. Helyszínrajz
2. Harangláb a falumúzeumban
3. A szennai református templom és múzeumi fogadóépület
4. Festett mennyezet a szennai templomban

1. Plan de situation
2. Cage de clocher dans le musée paysan
3. Eglise réformée à Szenna et bâtiment d'accueil du musée
4. Plafon peint de l'église de Szenna

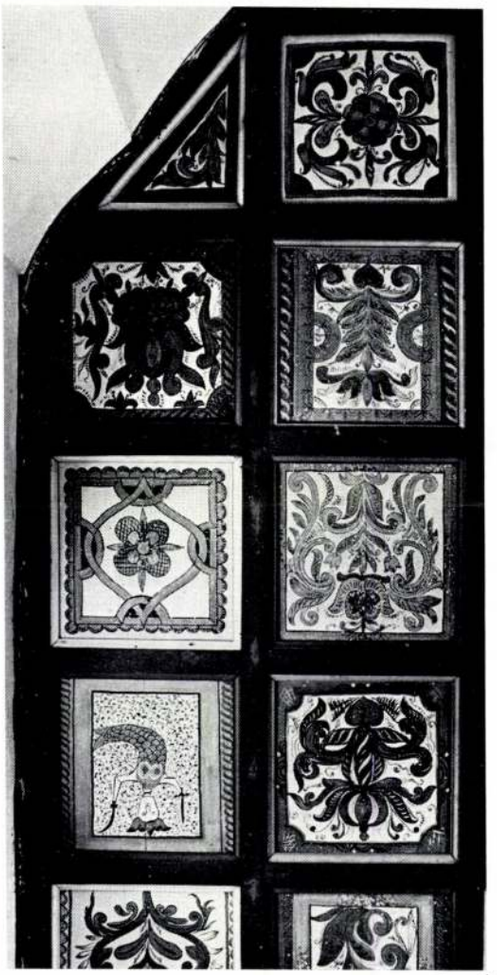

4

beépítési tervet, mely szerint a templom körül, a domb lábánál félköríves utca épül. A sugaras elrendezésű porták, a fehér falú zsúpos házak arcukkal a templomra néznek. Tartalmazta az áttelepítésre javasolt épületek 1 : 100 méretarányú felmérési terveit és fotóit, összegyűjtötte a környező falvak jeles népi szokásait, a bemutatásra javasolt kismesterségek, mint szövés, kosárfonás, felsorolását és a házak áttelepítésénél közreműködő ácsok, kádárok, zsúpolók, sövényfonó mesteremberek névjegyzékét, és őshonos növényzet telepítésére tett javaslatot.

Tíz év telt el a tervezéstől a mai napig. Az eredmény látható. S ez feledteti velünk a kezdeti meg nem értést, az akadályozó erőket, melyekkel a harc nem volt könnyű. Helyreállításra került a református templom, a volt lelkészlakás ma múzeumi fogadóépület és elkészült négy porta. Az útelágazásban harangláb áll és a domboldalon épülnek a zsúpfedésű pincék.

Az emberek

Ma már másképpen néznek ezekre a házakra. Először volt a meg nem értés, hogy ezeket a házakat menteni akarjuk. Majd a rácsodálkozás és végül a segítő szándék. Szabó János ácsbrigádja, Molnár János bácsi sározó brigádja, Kurucz Imre bácsi fonott kerítései, az elkészült zsúpfedések rangot adnak a már elfelejtett ősi mesterségeknek.

A falu

Fejlődésnek indult. Van már a megyeszékhellyel összekötő új útja, új híd a Deregényi patak felett. Van jól főző kisvendéglő és tervezik a szolgáltató ház építését. Óvoda épült és már új utca nyitása a sürgető feladat. Fásítják a Fő utcát a Zselicre jellemző ezüsthárssal, csinosítják, szépítik a falut. A táj gazdagabb lett. A Zselici Tájvédelmi Körzet biztosítja az őshonos növényzet védelmét. S ha a környező szőlőhegyekről lenézünk, mint kócos boglyák guggolnak a házak a templom körül, a Lázi hegy lábánál... Az utcán esténként tehéncsorda baktat és a Falumúzeum portáin csakúgy, mint a faluban máshol, tyúkok kapirgálnak, kakas kukorékol, bárány béget. Része lett a múzeum a falunak...

SZ. T.

3

4

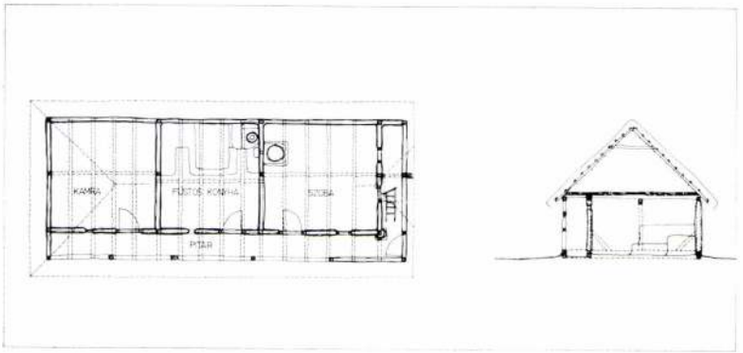

6

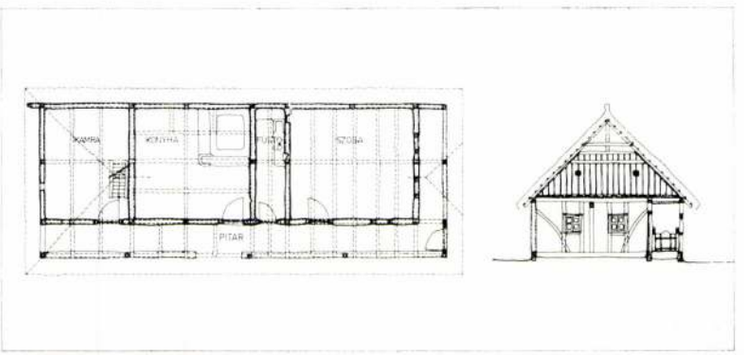

7

1. A rinyakovácsi lakóház
2. A csökölyi lakóház
3. Szegényparaszti porta lakóháza Rinyakovácsiból, alaprajz, metszet
4. Nagygazda porta lakóháza Csökölyből, alaprajz, metszet

1. Maison de Rinyakovácsi
2 Maison de Csököly
3. Maison de paysans pauvres de Rinyakovácsi, plan, coupe
4. Maison de gros paysan de Csököly, plan, coupe
5. Maîtresse-poutres d'un pressoir de Szalacskahegy
6. Couverture en chaume d'une habitation

5

8

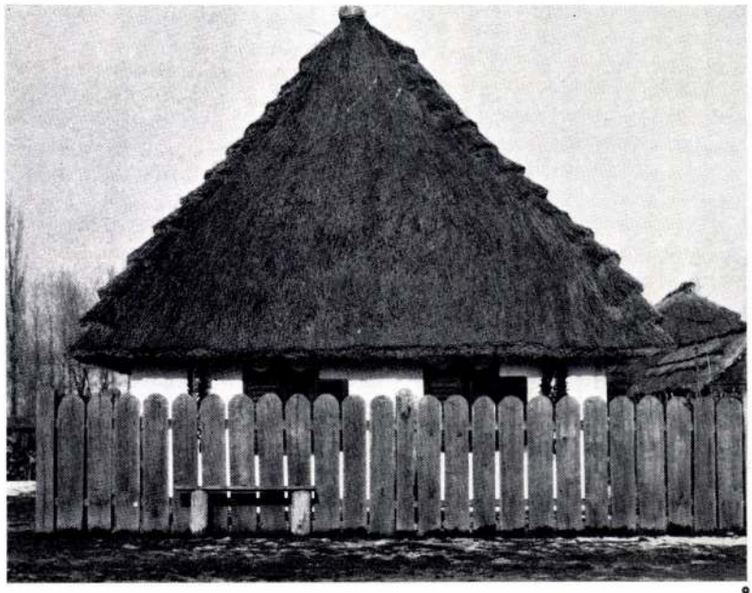

9

10

11

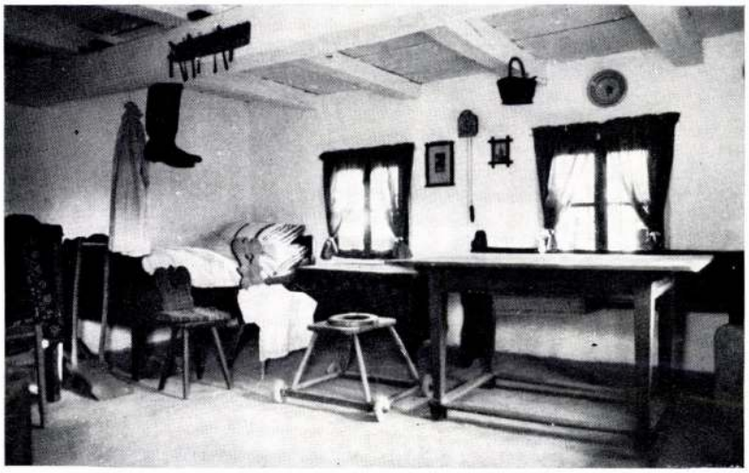

12

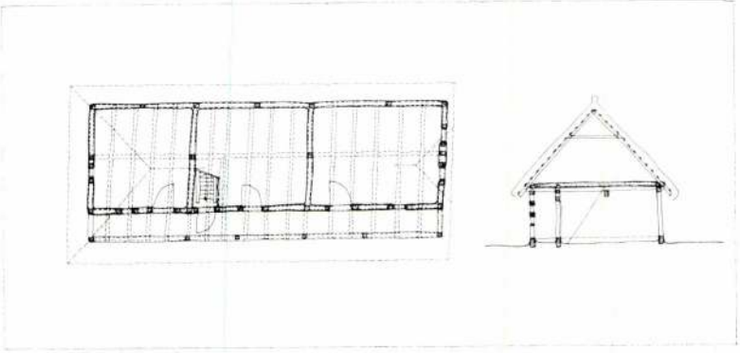

13

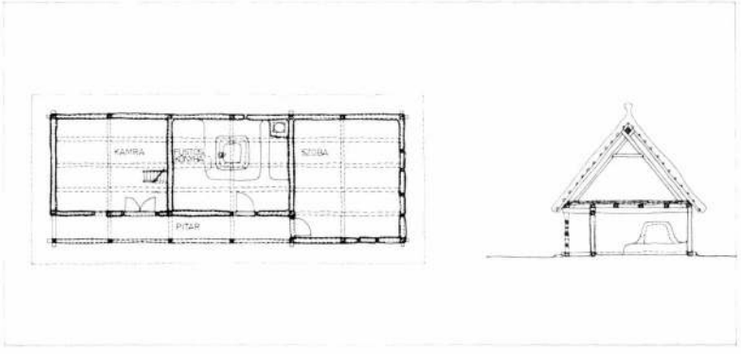

14

5. Mestergerendák a szalacskahegyi présházból
6. Lakóház zsuppolása
7. Pitvaroszlop a csökölyi lakóházon
8. Zóka Peti Lidi néni háza Szennán
9. A kisbajomi lakóház
10. A nagykopárdi lakóház
11. Kisbajomi lakóház, szobabelső
12. Lakóház Nagykopárdról, alaprajz, metszet
13. Középparaszti porta lakóháza Kisbajomból, alaprajz, metszet
14. A csökölyi lakóház oromfalának felépítése
15. A nagykopárdi lakóház bontása

7. Pilastre (poteau) de portique de la maison de Csököly
8. La maison de la mère Zóka-Peti Lidi à Szenna
9. Maison de Kisbajom
10. Maison de Nagykorpád
11. Maison de Kisbajom, intérieur de chambre
12. Maison de Nagykopárd, plan, coupe
13. Maison de paysan moyen de Kisbajom, plan, coupe
14. La structure du pignon de la maison de Csököly
15. Démolition d'un maison à Nagykorpád

15

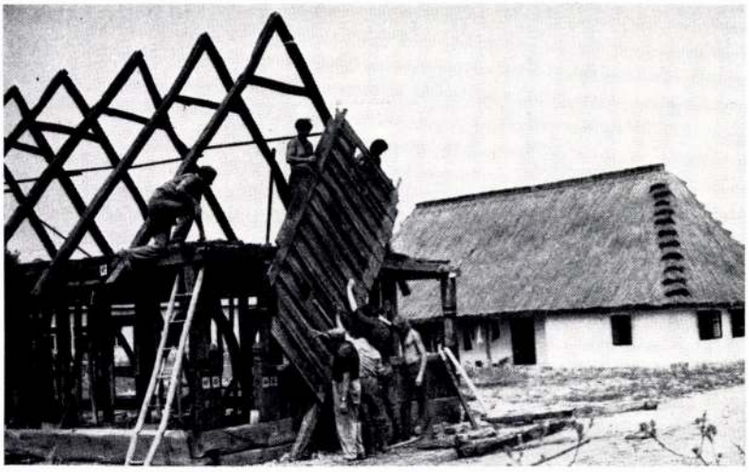

1

2

nagyvilág

Prága jelenkori építészete

Prága látogatóinak, de magának a város lakosságának is úgy szerepel a tudatában a Csehszlovák Szocialista Köztársaság fővárosa, mint egy egyedülálló műemlékváros. Bizonyos, hogy a város — itt-ott barokk módosításokkal — fennmaradt középkori alaprajza, az építészetnek a 10. századtól történő fejlődését eredeti állapotában dokumentáló épületei rendkívül figyelemre méltó együttest képeznek.

Prága azonban élő város, amelynek van mondanivalója és mutatnivalója a ma iránt érdeklődők számára is. A mai Prága architektúrája indokolatlanul szorul a nagy elődök árnyékába. Megkíséreljük tehát felhívni a figyelmet legalább a legérdekesebb épületekre.

Ezeket az épületeket ma a családi házak mellett túlnyomó többségükben az egyedi irodaházak, a kereskedelmi és egyéb, kihangsúlyozott középületek képviselik, amelyeknél gyakran a reprezentativitásig menő eszmei meggyőzés iránti követelmény és nem ritka esetben a külföldi kivitelező vállalatok közreműködése lehetővé teszik a nagyobb kifejezőerő, a körülhatároltabb építészeti megoldások elérését, amelyek azután újabb kezdeményezésekre ösztönöznek az alkotásban.

Az ilyen objektumok jelenleg a város két körzetében koncentrálódnak: egy évtizeddel ezelőtt Prága történelmi, kereskedelmi és társadalmi központjában kezdődött meg intenzíven a foghíjak beépítése és nagyjából ugyanebben az időpontban kezdődött meg a Pankrác dombon, a város fölött egy teljesen új városközpont építése. Természetesen ezekhez az egész város területén elszórtan telepített további objektumok is kapcsolódnak.

Az első, a történelmi városmagban levő csoportokra mindenek előtt az egyedülálló városképi együttes évszázadok által kialakított hagyományos atmoszférájának a megbecsülésére és továbbfejlesztésére irányuló törekvés a jellemző. Itt említhetjük meg a KOTVA áruházat (V. Machoninová), a DRUŽBA épületét (N. Klimeš, V. Ružička, M. Vašek), a Hotel Intercontinentált (K. Filsek és kollektívája).

Az Újváros Nekázanka nevű utcájában elnézhetjük az OMNIPOL ott meghúzódó épületét (Z. Kuna, Z. Stupka, M. Valenta, J. Zdražil), amely visszafogottan és igen jó érzékkel illeszkedik a „genius loci"-ba. A földszinten karcsú oszlopsort találunk keskeny galériával, amelynek a hátterét nagy, sima üvegfelület képezi, a tölcsérszerűen kissé beugró bejárattal. E fölött tárulkozik ki a homlokzat szabálytalan, de szigorú geometriai sémában elhelyezett derékszögű tömegeinek magasba törő játéka.

A könnyed, átmenő, világos burkolattal kihangsúlyozott pillérek a szerkezeti alapmodulban helyezkednek el, és ezeken mintegy felfüggesztve találjuk az egy vagy két szint magasságú, két különböző távolságra kiugró üveg kvádereket. Az Újváros háztetőinek panorámájába jól komponálták az épületet lezáró, egymáshoz viszonyítva szintén elmozdított manzardokat.

Az épület egész építészeti megjelenésében diszkrét, kerüli a feltűnést (amit sötétbarna színe még jobban kihangsúlyoz), és visszafogott, amely értékek összefüggenek az épület rendeltetésének, a külkereskedelmi tevékenység jellegével.

A befejezés alatt álló kereskedelmi irodaház (J. Šrámek és A. Šrámková) olyan épület, amely a legszenvedélyesebb viták tárgyát képezi és nagyon kevés azok száma, akik vele szemben közömbösek tudnak maradni. Építésével kapcsolatban a bonyodalmak egész sora merült fel. Ezek közül az a körülmény, hogy az épület a Metro fölött, annak födémszerkezetére épül, a statikusoknak okozott gondokat, az épület architektúrája pedig az építészeknek. Telepítésének helye is nagyon érzékeny. A Václavské náměsti (Vencel tér) homlokterében helyezkedik el, ahol a közelmúltig a puritán egyszerűségű klasszicista Dům Hedvábi (Selyemház) állt. Közvetlen szomszédságában pedig egy modernista banképület és egy klasszicista lakóház helyezkedik el. A tervezők építészeti koncepciójukban figyelembe vették a Selyemházat. Az új épület homlokzata egyszerű, sima, már majdnem kulisszaszerűen ható felület, amelynek középső része kerettel kihangsúlyozott, kissé plasztikusabb megmunkálású. A földszintet egy szabadon megközelíthető, tág városi csarnok — passzász — képezi, az emelet pedig „piano nobile" jellegű, masszív, rozsdamentes acélból készült keretekbe helyezett hatalmas, ferdén elhelyezett üvegezett erkélyekkel. Ezzel szemben az attika lágy íveket alkalmaz, amelyek kedvezően egyenlítik ki a két közvetlen szomszédos épület közötti magasságkülönbséget és festőien illeszkednek Prága városközpontja háztetőinek gazdag panorámájába. Összességében a tervezők a tető kivételével megtartották a hűvősen józan kifejezést, a majdhogy-nem absztrakt architektúrát és a manierizmusnak egy, a poetizált műszakiságot képviselő új válfaját (amely a MÁJ áruházzal kezdődött és a jelenleg előkészítés alatt álló Délnyugati Városrész terveinek architektúrájában uralkodik el).

Nové Město (Újváros) és Vinohrady között egy sajátos, többcélú konglomerátum nőtt ki (V. Aulicky, J. Eisenreich, I. Loos, J. Malátek). Ez a tranzit gázvezeték diszpécserközpontja — alacsony, elnyújtott, nehézkesnek ható tömeg (amelynek a súlyát még a burkolatkővel történt burkolása és a középső átmenő ablaksáv irányába való törés is kihangsúlyozza) üveghengerre és szubtilis acél támaszokra helyezve könnyedén lebeg a levegőben. E mögött emelkedik a magasba a minisztérium két toronyépülete — dinamizmussal feltöltött, üvegből és fémből készült plasztika, amelynek mintha lentről fölfelé növekedne a tömege — alul könnyed terasszal, felül gazdag, nehéz koronával.

A tornyok, hála a külső teherhordó pillérek körüli jól kihangsúlyozott bevágásoknak, karcsúaknak, köny-

Dr. Szabó Tünde

(Győr-Sopron-megyei Tanácsi Tervező Vállalat)

A Szennai Falumuzeum – a meglevő és megtartott falukőzpont folytató élő falut bemutató szabadtéri gyűjtemény – építészeti megformálásáért. YGL-díjat kapott – 1982-ben.

Magyar Építőművészet 1982/4

L. SZABÓ TÜNDE

résztvett az ICOMOS Magyar Népi Épitészeti Szakbizottság 1974. julius 16-17.i Somogy megyei látogatásán

Müemlékvédelem, 1975. 2. sz. 120-122. l.

L. SZABÓ TÜNDE

A szenyéri templom felmérésében vett részt

Valter Ilona: Szenyéri rk. templom

Müemlékvédelem, 1975. 2. sz. 92-94. l.

L. SZABÓ TÜNDE

A kaposszentjakabi bencés apátság müemléki helyreállitása

Müemlékvédelem, 1976. 3. sz. 165-167. l.

L. SZABÓ TÜNDE

A szennai református templom és a szennai néprajzi gyüjtemény c. cikke

Müemlékvédelem, 1975. 2. sz. 73-76. l.

Szabó Tünde építész

a szennai falumúzeum helyreállítási
tervét készítette

3, 4. fénykép

Magyar Építőművészet 1979/2 59.o.

SZABÓ VLADIMIR

Sümegi : A kecskeméti... Bp 1996

l. sz.: 27.321

107.o.

1046

SZABÓ VERA
szobrászművész

Murádin Jenő:
Egy szobrásznő Kolozsváron.
Szabó Vera /1890 - 1966/ /részlet egy tanulmányból/
Utunk, XXXVII.évf.
1982. 37.sz. szept. 10. 7.old. képpel.

SZABÓ Vera *38, 102, 113, 115*
Kiskunfélegyháza, 1890. november 22.–Kolozsvár, 1966. július 23.
Magániskolák, szobrász

Banner Erdély

Szabó Vera

nobrain

l.

Szépmüvèszet

1942. 123 l.

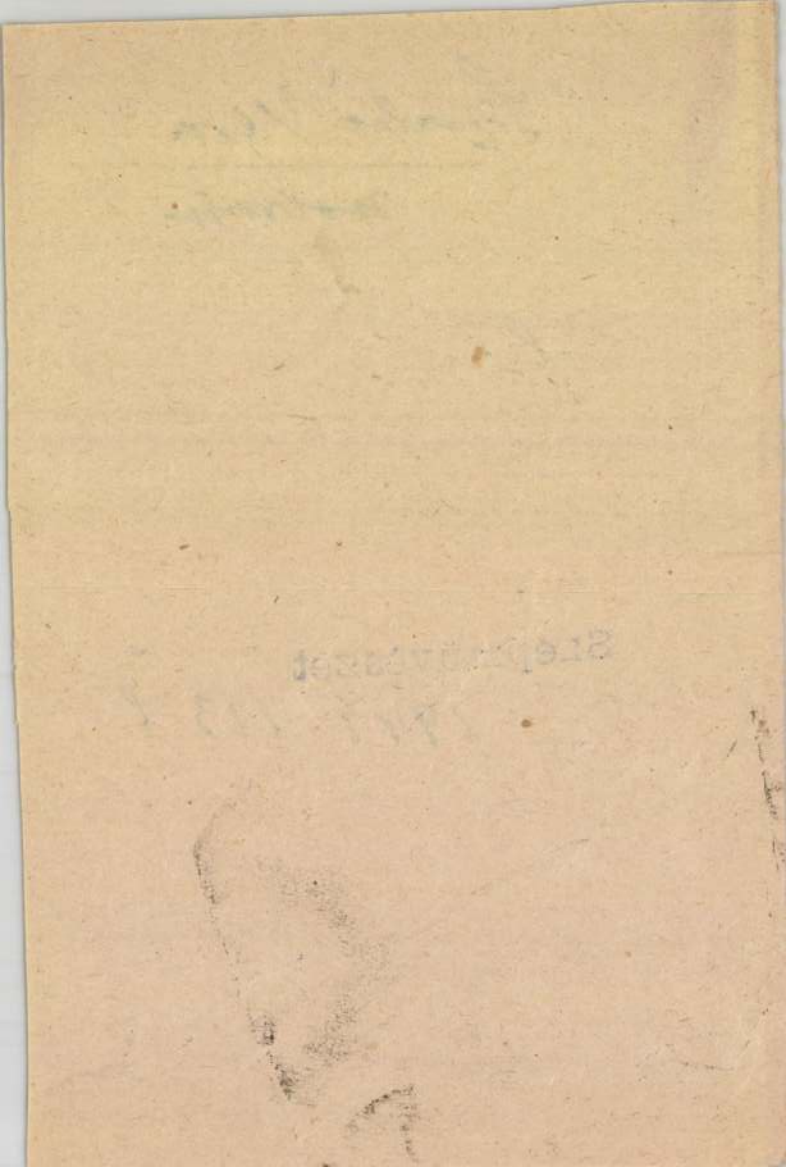

Szabó Vena szobrászművész

(kortárs erdélyi művész)

Nagy István portrét
készített

→ Nagy István szm

[Műnészet 1985/7. 56.o.]

SZABÓ VERA

szobrászmüvész

Murádin Jenő:
Egy szobrásznő Kolozsváron.
Szabó Vera, 1890-1966. /Részlet
egy hosszabb tanulmányból./

Utunk, XXXVII.évf. 37.sz. 1982.
szeptember 10. 7.old., 1 képpel.

SZABÓ VERA szobrászm.

1890-1966.

Murádin Jenő:
Szabó Vera. - 1890-1966.

Képzőművészeti írások 1984. - Szerk.:
Kántor Lajos.
Bukarest 1984. 65-86.old., 23-30a. kép.

MDK

Szabó Vera, szobrász

Erdélyi művészeti kiáll. Walter Gyula: Festők és szobrászok. Erdélyi Szemle. 1919. jun. 285 l.

M. SZABÓ Vera

M. D. K.

1921-ben Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya.....Bp.1954.335.l.

N.D.K.

SZABÓ Vera

1917-ben Nagybányán a Szab diskola tagja

Néti: Nagybánya... bp. 1954. 332.l.

M.D.K.

SZABÓ Vera

1916.ban Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya... Bp. 1954. 332.l.

M.D.K.

N. SZABÓ Vera

1920-ban Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya.... Bp. 1954. 334.l.

SZABÓ Vera M.D.K.

1922-ben Nagybányán dolgozott.

...éti Nagybánya.....Bp.1954.335.l.

Szabó Vera

l. okv.

Művészeti hetek

Kolozsvár 1942.

38. l.

Szabó Vera

szobrány

Szobortanulyok és kompoziciók fantázot a Képzőművészeti szabadiskola 1918 kiállításán –

Kép szab – 15. l

Turchy A. l'Orbetto: Krisztu-
Gerechtfán 532 (656), 2322 (335). –
Nő Gépe 532 (656), 1155 (47).

Szalay

Sz. 15. *Vera*, szobrász és festő, Kiskunfélegyháza 1896. Festeni Nagybányán tanult, majd Budapesten Vedres Márknál képezte magát a szobrászatban. Leginkább szobor-képmásokat készít. Egy sorozat boroskarikatúrája a Kolozsvári Ujságíró Club tulajdonában van. *Szentiványi.*

Lo-f II. 487-l

III. ÉVFOLYAM. I. MELLÉKLET.

Szabo Vera

nobrasz

Hul. 1896 Kiskunfélegyháza

lásd

Osvát Kálmán dr.

Erdélyi Lexikon.

Nagyvárad, 1928. 266. h.

felvéve

4144. Munkácsy Mihály.
Sz. Munkácson 1844 febru

A falu rossza.

A balról lévő nyitott
honába, a hol fehér abroszsza
áll, a melyen feléje fordult
dó kis fiú mászkál és a melyn
ki ölbevett kisebb gyermekét
ros takaróval. Az ábrázoltak
rő, a fal mentén néhány szekr
nemű látható. Közülök a fő al
lényt, szürke nadrágot, vissz
fiatalember
kalapját és karján felső kabá
elejű drapp szinű kabátot, fe
a fiatal asszony pedig: rojtos
kék kötényt és sötét szinű sz
csy M. É.

Fa, méretei 107,5:150
április 24-iki 42106 sz. enge
fizettetett 1912 május 5-én.-
912). -- Az elszámolásra nézv

Sz.
Át.
9

V.

D. Szabó Vera

szobrász

Önarcmás c. szobra

reprt.

Művészet. 1941. 38. k.

29. l.

T. 2821.

attantyus (Canonier) jobb kezében
ben pedig fák látszanak.

. 10.8 : 9.5 cm.

1-8.

Szabó V. grafikus.

Béke és Szabadság. 1953. 19. sz. máj. 6. 15. l.

Szabó Vera
szobrász

17 Collegium Artificum Transylvanicorum
kiállításán részt vett.

Muradin Jenő: Collegium Artificum Transylvanicurom
Művészet, 1971. március - 16.lap

Szabó Vera

szobrász

A kolozsvári kiállításon szereplő szobrait méltatja a kritika

Muradin Jenő: Collegium Artificum Transsylvanicorum

Müvészet,1971.március - 16.lap

D. Szabó Vera

MDK

Áhitat

Mücsarnok 1942-43 téli kiállitás

D. Szabó Vera MDK

Önarcmás, mükő

Mücsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

MDK

Szabó Vera

Kolozsvár. Erdélyi zeno-és szinm.kiáll. 1941.

46.l.

M.D.K.

V. Szabó Vera erdélyi szobrásznő.

Mélynyomás, fénykép után.

Panoráma. Bécs. 1923.aug.19. 33.sz. 8.p.

Diósiné Szabó Vera

szobrász

Mariska, kő.

Művészeti hetek

Kolozsvár 1942.

102. l.

Szabó Vera

Nagybánya művészete (katalógus)
Magyar Nemzeti Galéria, 1996

Szöveg : 200,

Szabó Verona

Gigantikus szövött „Omlás" című mutatta be a kiállitáson.

Mihály Mária: Szombathely - textil.

Müvészet, 1976. augusztus - 14. oldal.

Gz... ...m.

II. dj.

TV. Fal- és Tértextil Bienválé, Szombathely, 1976.

1976. 8. 14. old.

eres szereplője, kettőnek díjnyertese, 1969
lyi Őszi Tárlatokon is kiállít. Több önálló kiá
ombathelyen, legutóbb idén júniusban,
árosaiban és Győrött. Sopronban, Zalasz
Sobotán. A hatvanas években néhány
Józseffel és V. Tóth Lászlóval együtt renc
agyar Képzőművészek Szövetségének tagj

tván
en született 1894-ben. A festészetet Go
nyák Károlynál és gyügyei Nagy Zsigmo
iállítása 1936-ban Kőszegen, 1965-be
6-ban Budapesten volt. Önálló kiállítást
Firenzében, New Yorkban és Murska S

erenc
n született Zalaegerszegen. Képzőmű
dapesten, Gallé Tibor festőiskolájába
képzőművészeti Főiskolára került, maj
tanulmányait. Szombathelyen él. Eg
n Veszprémben és Pápán, 1974-be

lenő
en született Szombathelyen. Volt gép
vász, templomfestő, szociáldemo
Bizottság tagja és polgármester
ti Főiskolán és a Firenzei Művésze
ta vesz részt kollektív kiállítások
en Sopronban, 1938-ban, 196
thelyen volt.

nyi Károly
ben született 1914-ben. A Ké
erenc tanítványaként végezte. Sz
tt Szombathelyen és Vas megy
gen, Murska Sobotán, Budape
Tatán, Székesfehérváron, Győr
thelyen él, nyugdíjas főiskolai

falvi Antal
thelyen született 1931-ben.
us. Festeni a Derkovits kép
a szerepel megyei tárlatokon
-ben volt Szombathelyen.

ros József
thelyen született 1925-be
Képzőművészeti Főiskolá
Endre voltak. Azóta Szo
megyei és országos tár

Szabó Veronika

A kiszi Stadtmüzeumban magyar textilművészeti kiállítást rendeztek, amelyen részt vett a művész.

—: Textilművészeti kiállítás,
Tükör, 1977. június 26-24 lap.

Szabó Veronika, Bálintné, építész

Nyírbátor Művelődési Központ és zeneiskola, tervpályázat, 1986.

Rangsorolás nélküli III. díj: 5. bírálati sorszámú pályamű.

Szerzői: Bálint Zoltán, Bálintné Szabó Veronika.

a zeneiskola alaprajza és homlokzatai. (repr.)

Magyar Építőművészet, 1987. 3., 7-old.

Szabó Verona

Részt vesz a kiállításon

Jubileumi Iparművészeti Kiállítás
Miskolc, 1975. jún – júl.

Szabó Verona, [iparművész]

L. Dienes Gábor

– A VII. művészeti pályázatok legjobbjai

6

Népszabadság, Bp. 1978. ápr. 21.

Szabó Verona, Textilművész

L: Dienes Gábor

– Pályázati ..

Borító 3

Mozgó Világ, Bp. 1978. Különszám

IV/VIT

Szabó Verona

„Virágró fa" sisal, len. kender
V. techn.

240 x 195

III Fal és Textil Biennálé
Szombathely Savaria Múz.
1974. Jul - Szept.

Szabó Veronika őrségi paraszt szövőszéken dolgozik.

Szabó Veronika,
textilművész

Kulcsár-: Textilművészeink között Velemben.
Vas Népe, 1976. nov. 7.

Szabó Verona

„Szövés" (repro)

Bán András: Megjegyzések a textiles . . .
Művészet, 1977. február – 8. oldal.

Szabó Verona, textiltervező

Szombathelyen a IV. Fal- és Térkerámia Biennálén, a fiatalabb nemzedéket tartó Szabó Verona második díjat kapott.

M. Zs. Tatárok Szombathelyen.
Petőfi Népe, 1946. szept. 8. 42. old.

Szabó Verona, iparművész

L: Szalontai Éva

P kus J: Címek néltül. 7.

Népszabadság, Bp. 1976. nov. 16.

Szabó Vera

A mai magyar iaprművészetet bemutató kiállitáson szerepelt a Csepel Galériában Napraforgójával, a vastag szálak finoman árnyalt játékát a plasztikai hatással egyesiti:a nyers fehér és barna színek ritmikusan változó tételeit a kárpit közepén kibontott szbad szálak és köralaku rátétek harmonikusan bontják meg.

Magyar Hrilap 1974/16o 6.

Szabó Verona

Ezeben szőnyegtarsollyal szerepelt az Iparmüvészeti Vállalat és a KISz-Bizottság meghirdette pályázaton, illetve kiállításon.

(Sz. Zs.:) VIT-kiállítás a Liszt Ferenc téri Könyvklubban; Ipari Müvészet, 1973/5.sz. 27.l.

Szaló Verona
Sextilfesztivál

„Napraforgó" - ját mutatta be
a tárlaton.

Molnár László: II. fal és tértextil biennálé.
MŰVÉSZET, 1972.augusztus - 38.oldal

Rabó Verona, iparművész

Kiállítás a Csepel Galériában.

– : Mai magyar iparművészeti kiállítás 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. jún. 1.

ifjú kabó Verona, iparművész

Nezepel a III. nombathelyi biennálén.

Rózsa Gyula: A textil gazdát keres 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. aug. 14.

Szabó Verona

Szövött gyapjú Naprafogója egyedi alkotás.

Fal- és téstextil művészetünk; Koczogh Ákos hozzászólása a II. Szombathelyi Fal- és Téstextil Biennálét követő anketon; Ipari Művészet, 1973/1. sz. 12. l.

Szabó Verona

Művének kullámzó textúráját sodrott és visszonylag lazán font fonalak együttes hatásával alakítja.

Fal- és tértextil művészetünk; Mikály Mária hozzászólása a II. Szombathelyi Fal- és Tértextil Biennálét követő ankétan; Ipari Művészet, 1973/1. sz. 15. l.

Szabó Verona, textilművész

szerepel a II. Fal- és Tértextil-biennálén.
(Szombathely.)

Rózsa Gyula: A kettéhasadt kárpit

M.5.

Népszabadság, Bp. 1972. szept. 17.

SZABÓ VERONA, iparművész

Szombathelyen, 1971 nyaran Textil biennalé/hivatalosan: Fal-és vertextil biennalé/.
"NAPRAFORGÓ", c szövött gyapju müve.-Kötik, szövik, csomóz zak, hurkoljak a csodalatos diszitésekkel varazsoljak térelválasztó müalkotassa, faliképpé az ösi, vagy éppen mai keletü müanyagot.-Erdemes emlékeztetnünk Szabó Ve rona pompasan sikerült Napraforgójara, /szövött gyapju/. 557.old

BERTALAN LAJOS: Kiállitási napló 554.old

VASI SZEMLE, XXVI.évf. 1972- 4.szam, Szombathely

Szabó Veronika

textiltervező

az Aqua nálló Képzőművészeti alkotásaiból

Talai Hilap

1984 ott. 17

Szabó Veronna

„Omlás"

Mihály Mária: Szombathely – textil,
Művészet, 1976. augusztus – 14 oldal.

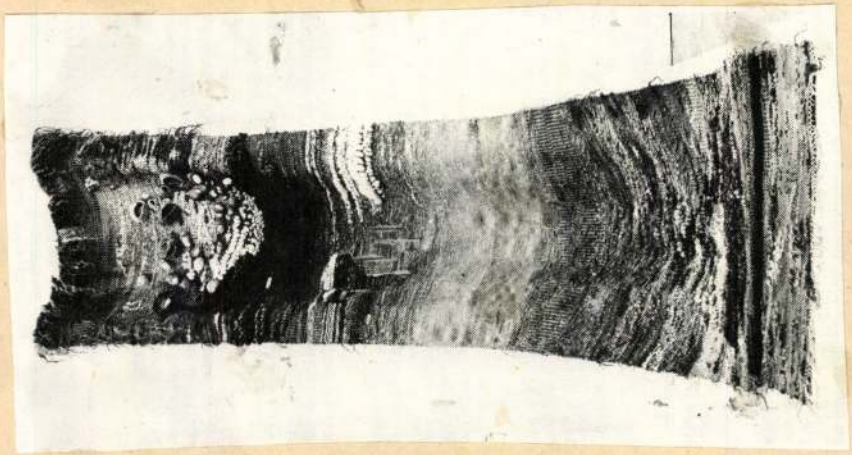

Szabó Verona

Kuchta Klára és Fogel Mária művészek a népi hagyományokhoz vonzódnak és ezek a pályakezdő fiatalok élni tudnak a nem akármilyen lehetőséggel, -irja kritikájában Vadas József: "Kapucnik a májusfán" cimmel a szombathelyi Savaria Muzeumban rendezett III. Fal és Térextil Biennálén szereplő munkáikról.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. aug. 31.
XVIII. évf. 35. sz. 13. lap.

Szabó Verona iparművész.

A szombathelyi múzeumban rendezett Fal és tértextil c. biennálén „Naprafordó" c. szövött gyapjú munkája szerepel. (említve).

Bertalan Lajos: Kiállítási napló. Vasi Szemle, 1972. ... 4. 557. old.

Szabó Veronika
alkoháscai kerülnek többek
közt az ideklödök elé Zala-
egerszegen.

Magyar Hirlap 1972/184 8 old.

Szabó Veronika, iparművész, textiltervező

Kiállít Győrött.

— : Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1972. szept. 1.

B. SZABÓ Veronika építész

SÁROS László: KÖR Építészeti Studió Kft. = Magyar Építőművészet, 1991. 5/6.sz. 4 - 11.p. és ill.

A KÖR tagja, beszámoló munkáikról

ged, szerb templom ● Stefan Tenecki: Krönigung Mariä, 1780. Szeged

Geburt Christi, um 1775. Grábóc

84. Mária halála, 1775 körül. Grábóc, ünnepikon ● Marientod, um 1775. Grábóc

Szakó Veronika

textiltervező

A miáteszalkai MSzMP Székhár Tamás
termében elhelyezendő textilkép elkészí-
tésére kiírt pályázaton részt vett.

N.Dvorszky Hedvig: Képzőmüvészeti pályázatok.
Müvészet, 1974.február - 48.oldal

Szabó Verona iparművész – tetelművész

A mai magyar iparművészetről ad ízelítőt a Csepel Galéria kiállítása. – „Naprafergó" c. munkáján a nyers fehér és barna színek ritmikusan változó tételeit a kárpit közepén kibontott szabad szálak és köralakú rátétek harmonikusan bontják meg. (emlitve)

Láncz Sándor: Kiállításról kiállításra

Magyar Hírlap, 1974. jém. 12.

Szabó Verona iparművész

Jún. 6.-án nyílik meg a Csepel Galériában a Mai Magyar Iparművészeti Kiállítás, melyen munkája szerepel.

Meghívó.

1974. jún. 6.

Szabó Vera, textilművész

Kiállít az Iparművészeti Múzeumban.

– : Mai magyar iparművészet

T. 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. jan. 17.

Szabó Verona

Domoszlán született 1945-ben. Iskolai végzettsége: Magyar Iparművészeti Főiskola, 1970. Műve: 26. sz. „Naprafordó", szövött gyapjú. 200 x 115 cm.

Katona László: II. Fal- és Tértextil Bizennále, Rombathely, 1972.

Szabó Veronika textiltervező

Művei kiállításon szerepelnek

Gyűrött a képcsarnok bemutatóterében.

Magyar Nemzet 1972 szeptember 1

4. old

Szabó Verona

Szabó Verona, 1976-ban
készítette az „Ombás" á-
mű művét.

Forgács Éva: Művészetek, művészeti ágak...
Művészet, 1979. szeptember – 34. lap.

Szabó Veronika

Szabó Veronika a térforma szerinti szövéssel kísérletezett.

Fongács Éva: Művészetek, művészeti ágak...
Művészet, 1979. ~~augusztus~~ szeptember – 34. lap.

Szalóné Verona

Szalóné Verona: „Uralás" című
műve valamilyen narratív
elemet hordoz

Forgács Éva: Magyar textilkiállítás Aalborgban.
Művészet, 1978. november – 22. lap.

Szabó Verona

Szabó Verona alkotása
az „Ombás".

Torday Alice: Textilművészeink motívumválasztása
Művészet, 1980. május - 25. lap.

SZABÓ
Verona

1112 Budapest
Cseresznye u. 6.

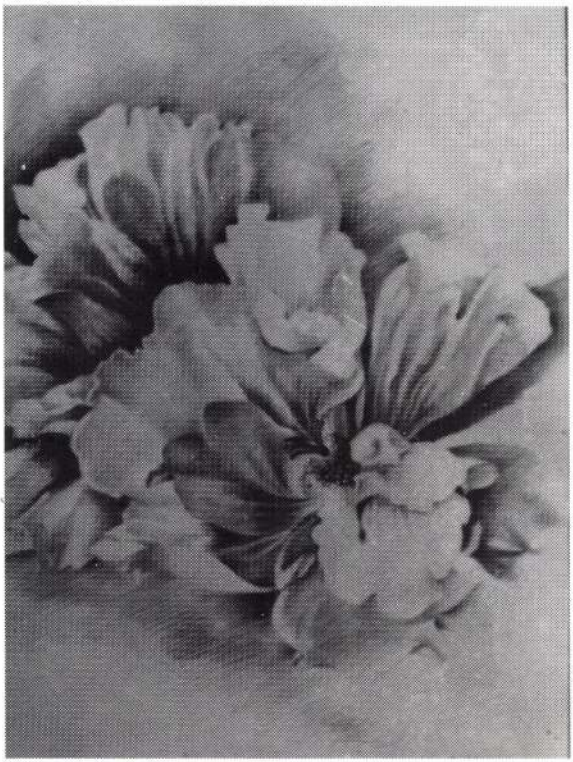

Szül.: Domoszló, 1945. március 1.
Tanulmányok: M. Iparművészeti Főiskola 1966-71.

Kiállítások:

1971 óta vesz részt szövött textilképeivel hazai és külföldi kiállításokon
1990. Eisenstadt
1990. Wiener Neustadt
1991. Vigadó Galéria Bp.

Egyéni kiállításon színesceruza rajzaival szerepel:

1988. Hernstein
1988. Bécs
1993. Göllersdorf

Díjak:

1978. VIT Művészeti Pályázatok (I. díj)
1976. Szombathelyi Fal- és Textilbiennálé (II. díj)
1985. Szombathelyi Ipari Biennálé díja
1984., 1986. Ipari formatervezési nívódíj

Belső tereket díszítő nagy méretű munkák:

Hévíz, Aqua Thermál Szálló
Budapest Rege Szálló

1980 óta a Soproni Szőnyeggyár tervezőjeként

szőnyegei évente résztvesznek a Hannoveri „Domotex" nemzetközi textilvásáron

Számos budapesti szállodák szőnyegeit tervezte:

Hilton, Duna Intercontinental, Buda Penta stb.

Múzeumi gyűjteményben lévő munkái:

1. *Menyasszony*
2. *Napraforgó*
3. *Omlás*
4. *Velem*
5. *Fatörzs*
6. *Kisgömböc (mini)*

Szabó Veróna

Omlás, gyapju, kender
/11/

Torday Aliz: Textilművészeink motivumválasztása, '68-'78
MŰVÉSZET, 1980. május - 25. lap.

11

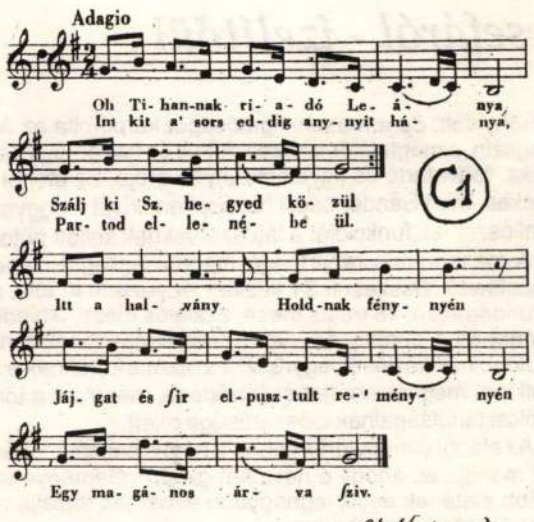

hagyott ránk 1832—1843 között keletkezett kéziratában. Lásd: Szabolcsi Bence **A magyar zenetörténet kézikönyve.** (*Zeneműkiadó, Bp. 1979. 197. l.*) C1. dallampélda

A dallammal Arany János és Petőfi Sándor is találkoztak színész korukban, mert igen elterjedt, közismert volt abban a korban. Sajnos, Petőfi nem jegyzett le minden általa ismert népdalt, pedig hozzáfogott, fellelkesedvén Erdélyi Jánosnak 1843 decemberében, a Kisfaludy-Társaság székfoglalóján elhangzott **Népdalköltészetünkről** c. programbeszédén és felhívásán. A felhívásra, az akkor 21 éves Petőfi néhány népdal beküldésével válaszolt, de Arany ekkor még nem figyelt fel az indítványra. Évek múltán, a Bartalus Istvánhoz fűződő barátsága és ennek felhívása véteti kézbe vele a tollat és jegyzi le 1874-ben a 148 dallamot tartalmazó **Népdalgyűjteményét**, melyet a budapesti Akadémiai Kiadó 1952-ben jelentetett meg, hasonmás kiadásban, Kodály Zoltán és Gyulai Ágost gondozásában. Arany így jegyezte le — emlékezetből — a dallamot: C2. dallampélda

Ez időben már az egyházi énekek közé is bevonult a dallam, amint azt Tárkányi-Zsasskovszky **Katholikus egyházi énektár** című munkája mutatja. Közben az éneknek nemcsak szövege cserélődött ki, hanem dallama és formája is megváltozott, egyszerűsödött: C3. dallampélda

A **Katholikus egyházi énektár** 1874-es (tehát Arany Népdalgyűjteménye írásának évében) második kiadásában tovább egyszerűsödik a ritmus és csiszolódik a dallam is: C4. dallampélda

A szilágysámsoniak karácsonyi éneket szerkesztettek belőle, teljesen új szöveggel és öregek, fiatalok, gyerekek így éneklik, közösen, egymástól tanulván el a dallamot, előadásmódot, szokást. (C5. dallampélda)

A második szakasz:

Jertek, jertek Isten leányai,
Tiszta szívből áldozzunk.
Szíveink drága ajándékai,
Im, előtted, Jézusunk.
Krisztus Urunk, várva vártunk,
Dicsőség magas mennyben Istennek,
Béke az embereknek!

GÁSPÁR ATTILA

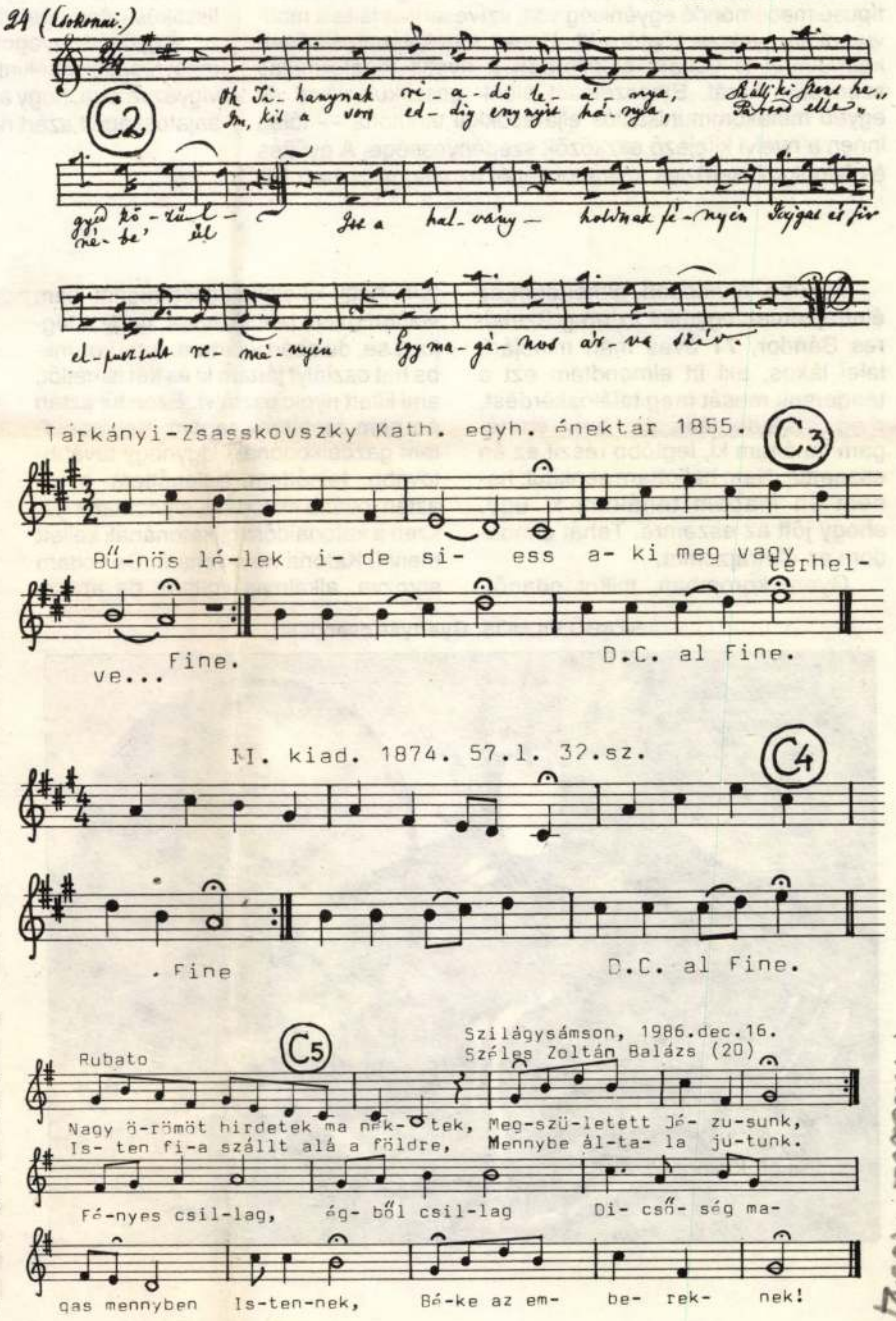

Szalay Valéria hagyat. Művelődés 1989/2

Egy tövisháti néhai mesefáról - ízelítőül

Lele ma falu (hajdan jegyzőség működött itt) a hagyományos Szilágyságnak 1968-ban Szatmár megyéhez csatolt részén, a kettévágott, Tövishát nevű tájegység észak-keleti peremén helyezkedik el, a Szilágycseh — Alsószopor országút baloldalán. A mintegy ezer lélekszámú falu lakosságának kb. 83%-a református magyar, a többi román és cigány.

A nemcsak földrajzi értelemben eléggé elszigetelt településen (mely szülőfalum és 12 éven át tanári működésem helye) 1971-ben kezdtem el a módszeresnek minősíthető népköltészeti gyűjtést, magnetofonnal. Elsősorban a népi prózai alkotásokat gyűjtöttem: népmeséket, hiedelemtörténeteket, élménytörténeteket.

Legtermékenyebb adatközlőm az akkor 71 éves Szekeres Sándor Gyurica volt (azóta már rég meghalt). Kreatív típusú mesemondó egyéniség volt, szívesen variálta a motívumokat, gyakran rögtönzött. Ennek nemkívánatos következményei is voltak: elsősorban a nyelvi megformálás szenvedte kárát. Elbeszélését élénk gesztikulációval és egyéb metakommunikációs eljárásokkal tarkította — főleg innen a nyelvi kifejező eszközök szegényessége. A gyűjtés és feldolgozás-közlés szempontjából ez eléggé zavaró körülmény volt, de a mesehallgatóságot kárpótolta az árnyalt hangszín, a megfelelően kezelt ritmus és hangerő, a szemek játéka, fogvatartó és figyelemirányító ereje. Ez utóbbi azért érdekes, mert Sándor bácsi hallása rendkívül meggyengült, a hallószervek funkcióját a látószerveknek kellett pótolniuk.

A mesemondó repertoárja mennyiségileg közepesnek minősíthető. Összesen 31 közlést jegyeztem le tőle, ebből 10 tündérmese, 16 tréfás mese, 2 találós mese, 2 hiedelemtörténet és 1 élménytörténet. Szerencsésebbnek tartom e legutóbbinak közlését, egyrészt a szakmai köröknek e műfaj iránti mai megnövekedett érdeklődése, másrészt a történet erkölcsi tanulságainak időszerűsége miatt.

Az alábbi élménytörténetben a népi elbeszélő "önéletrajzát" mondja el, ahogy ő nevezte; gyűjtő véleménye szerint inkább életének egyik legnagyobb élményét foglalja novellisztikus-népmesei keretbe.

A gyűjtött anyagot fonetikus írásmóddal rögzítettem, ettől most részben eltekintek a könnyebb olvashatóság javára, de vigyázva arra, hogy a tövisháti — szilágysági nyelvhasználat sajátosságait azért ne rejtsem véka alá.

SZABÓ LÁSZLÓ

*

Kicsibe, rövidesen, elmondom az életrajzomat: ugymint az öreg Szekeres Sándor, 71 éves mán mindjárt, lelei lakos, aki itt elmondtam ezt a tengersok mesét meg találóskérdést, meg... mindenfélit, na, amit énmagam tanáltam ki, legtöbb részit az én eszemtül. Nem hallottam senkitül, hanem én magam tanáltam ki úgy, ahogy jött az eszemre. Tehát elmondom az életrajzomat.

Gyerekkoromban, mikor odanőttem, hogy iskolába kellett menni, nem voltam rossz tanuló, lehet, hogy a legjobb se, de azért kijártam. A mi korunkba hat osztályt jártam ki és két ismétlőt, ami kitett nyolc osztályt. Ezen túl aztán én nem mentem, hanem megmaradtam gazdálkodónak. Úgyhogy továbbtovább, felnőttem, belenőttem, s így aztán tovább mi történt, eljutottam egészen a katonaidőmig, katonának kellett menni. Katona nem voltam. Be voltam sorozva, alkalmas voltam, de apám, anyám két öreg tehetetlen volt, úgyhogy abba a világba éngemet felmentettek a katonaság alól.

SZABÓ VILMOS: Gyertyás csendélet

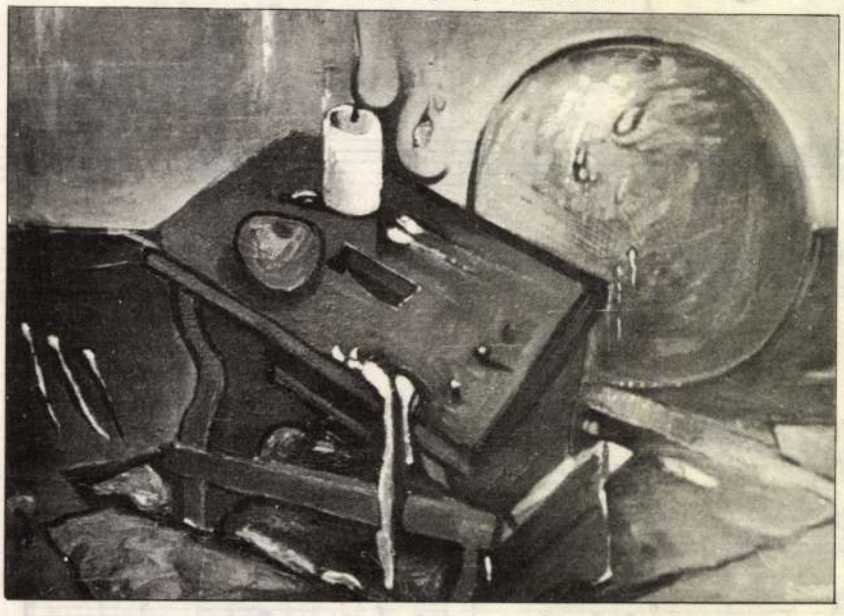

Tehát katona nem voltam. És akkor megtörtént az, hogy megnősültem, elvettem a feleségemet. 1927-ben nősültem meg. Lett nekünk egy kis gyermekünk.

Na, mindenesetre összekerültünk, mint két üres tarisnya, úgyhogy nem volt semmink a világon egyéb: apám adott két kis darab földet, apósom hasonlóképpen, de ebbül megélni teljes lehetetlenség volt. Úgyhogyhát, megbeszéltem a feleségemmel, hogy én nem robotálok itthun sénkinek, nem könyörgök sénkinek, és mengyek a nagyvilágra. Úgy teszek, mint a mesebeli ember: megyek és próbálok.

Hát beléegyezett ő is. Hova, hova, csak Amerikába ki, egyenesen. Így aztán én 1929-be, február 28-án szépen elmentem, és megpróbáltam, hogy lehetne kenyeret keresni, hogy ne robotáljak itt az uradalomnak, meg nemtudommi, mert meguntam mán.

S akkor én, az történt, hogyhát elmentem Kolozsvárra a vizomba. Mert nagy vizomon kellett keresztülessünk. Mikor odamentem, én beléestem abba, hogy jónak tanáltak. Avval aztán én kimentem egészen Hamburgig, a német kikötővárosig. Mikor odaértem a német kikötővároshoz, ott aztán volt egy olyan épület, ahun körülbelől egy épületbe, négy fal közé belétért valami tizezer ember. Ott kellett ülni több ideig, vártuk az egész világrul az összpon-

akikkel együtt szenvedtem s akiket siratok? S hogyne a szent ügyhöz, amelyhez, anyám tejével szívott érzetimen kívül még annyi üdv és fájdalom, annyi küzdelem és gyász csatol! (*Éljenzés*) Mélyen érzem, hogy a haza most, midőn még jövője kétes és sötét, nem engedhet megjött gyermekének folytonos pihenést. Cselekedni kell, így szól az idő parancsa, s én fogadom, hogy magamat kímélni nem fogom. Aljas és botrányos tett volt, amit rajtam elkövettek s amivel engem a legmagasztosabb működés teréről letaszítottak. De a bűntett után nyomban következett a büntetés: az egész polgáriasult világ egyhangú ítélete, külhonban szintúgy, mint hazánkban, reájuk sütötte — e tett részeseire — az érdemlett bélyeget. Tudom, hogy egy szent elvért jajdult fel a közvélemény s nem egyénért, de éppen ezért tekintem azt mindnyájunkra nézve oly örvendetes jóslatnak, mert a nemzetek hatalmas egyhangzásában látom egy szebb jövő hasadandó hajnalának derengését. (*Éljenzés*) Testvéreim, egy félbeszakadt hivatás nem egyéb egy kettémetszett életnél. Nekem tehát nincsen, de nem is lehet kedvesem vigaszom annál, hogy a haza minden ügyében, bajában, veszélyében részt veendek. És igényem sincs egyéb, mint az, hogy ami vagyok és maradok utolsó percemig: a honnak igazszívű fia s elvrokonimnak hű bajtársa, annak is tartassam. Tudom mivel tartozom a ti ideajándékozott forró szíveteknek, és mindig, az utolsó pillanatomig tudni fogom, hogy mivel tartozom a hazának! Isten engem úgy segéljen!

TÖMEG (*egetverően éljenez, majd énekelve el.*)

TELEKI (*teljes ekszтázisban, behúnyt szemekkel áll.*)

BATTHYÁNYNÉ (*aki Teleki beszédének hatása alatt mind boldogabb és felszabadultabb lett, most két lépést az erkély felé lépve — úgy, hogy most a kandalló előtt áll — úgy nyújtja előre a kezeit, mintha egész lelkét a tenyerein tartva felkínálná, önfeledten kiált fel*) Laci!

TELEKI (*aki még mindig a távolodó tömeg után nézve mozdulatlanul áll, a Batthyányné kiáltására hirtelen megfordul s az elébe táruló látványtól megittasulva kitárt karokkal siet az asszonyhoz*) Antónia!... (*És már majdnem a karjaiba kapja Batthyánynét, amikor tekintete megakad a kandalló fölött levő képen; boldogságtól sugárzó szeme elborul, s karjai még mielőtt az asszonyhoz értek volna, megremegnek s lassan, csüggedten lehullanak.*)

BATTHYÁNYNÉ (*aki magafeledten áll, a Teleki riadt tekintetét követve szintén a képre néz, mire a tenyerekkel felfele tartott kezei lassan lefelé fordulnak, szinte lehervadnak és fejét mélyen lehajtja.*)

TELEKI (*megcsukló testtel, lehorgasztott fejjel egy székbe ül és falfehér arcát a földre szegezve, homlokát a tenyerébe ejti.*)

FÜGGÖNY

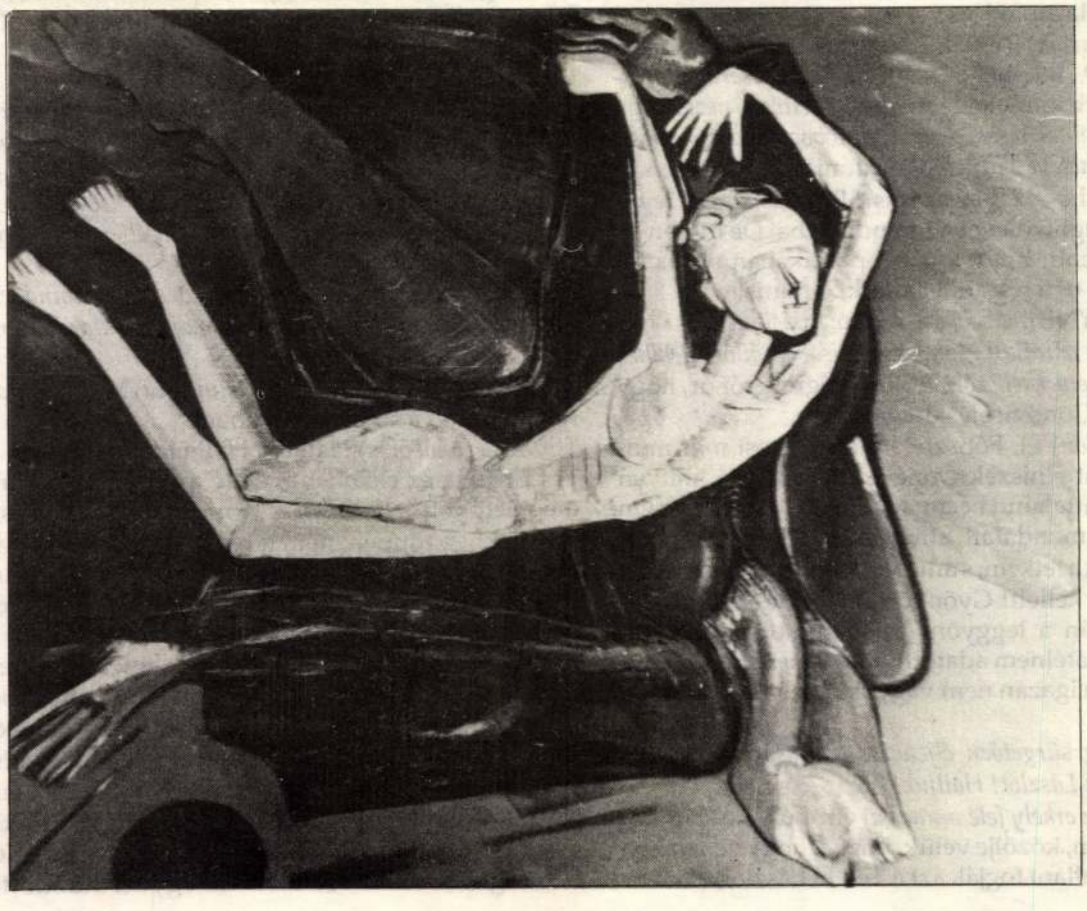

SZABÓ VILMOS: A fehér halál

hanem hallgassa meg az én egyszerű történetemet. Már diákkoromban, majd Pannonhalmán is örökkön arról ábrándoztam, hogy mint Rendemnek buzgó tagja, a tanítgatás mellett, arra szentelem életemet, hogy szép csendességben világtörténelmet írjak. Biztosíthatom róla, gróf úr, hogy nem valami éretlen, gyermekes terv volt ez, hanem olyan komoly és szent vállalkozás, melyre az egész lelkemet tettem. De jött a perc, az idő, a nemzetem válsága és én most világtörténelem helyett a Hunyadi János és Zrínyi Ilona életrajzát írom, s a békés visszavonultság helyett, íme néptömeg élén Ön előtt állok.

TELEKI (*kitörve*) De engem a szavam köt, az adott szavam, amit megszegni nem lehet, mert ez szent erkölcsi törvény! És az lehetetlen, hogy Ön, a pap, a szerzetes, ilyen szent törvény ellen szóljon!

VASZARY (*hangsúlyozottan*) Gróf úr, évszázadokon, sőt évezeredeken keresztül az volt a törvény, hogy az ember van a szombatért. De eljött Az, aki nemcsak megszegte ezt a törvényt, de el tudta fogadtatni az ellenkezőjét: a szombat vagyon az emberért. És közel kétezer éve már ez az igazi törvény. Minden szabály csak addig él, amíg eljön az, aki meg tudja változtatni, s a legszentebb törvény is csak addig kötelező, amíg egy még szentebb és még magasztosabb lép a helyébe!

TELEKI (*a kétségbeesés paroxizmusában, fejét két tenyere közé szorítva, le- és fel járva nyögi*) Nem tehetem... Nem tehetem!...

BATTHYÁNYNÉ (*balról sietve jön, a kezében egy pecsétes levél*) László, ezt a levelet egy lovasküldönc hozta Gyömrőről Magának!

TELEKI (*zavartan*) Tessék?... (*Átveszi az iratot és nézi*) De hát mi ez?.. Bécsből jött... Bécsből... (*Keserű feltörésel*) Mit akarhatnak még tőlem? (*Feltépi, nézi, majd gyermekes örömtől reszketően úgy lobog a hangja, mint akiről lehullanak a bilincsek*) Antónia!! Főtisztelendő úr!... Tudják, hogy mi ez az írás?! Regalis!! Igen, regalis: királyi meghívólevél a főrendiházba! De hiszen ez akkor azt jelenti, hogy a belső politikában szabad a kezem, és azt tehetek,amit akarok! Uramisten!!

BATTHYÁNYNÉ (*már előbb boldogan felkiáltott*) László!...

VASZARY (*a váratlan öröm eksztázisában álló Telekihez lép és fénylő szemekkel szól*); Elhiszi végre, gróf úr, hogy itt valóban a Gondviselés dolgozik?!

TELEKI (*áradón*) El, Főtisztelendő úr, most már mindent, mindent elhiszek Önnek! És ha tudná, milyen isteni érzés gáttalanul beengedhetni a szívembe az Ön feledhetetlen mondatait, amelyek mindenikére hibátlanul rezonált a lelkem, s amelyek ellen mégis és mégis hadakoznom kellett! Gyönyörű kín volt ez, Főtisztelendő úr, talán a leggyönyörűbb mindazok között, amiket eddig átélnem adatott! (*Keserű mosollyal*) Pedig a kínlódásban igazán nem vagyok tapasztalatlan kezdő...

(*Kinn a tömeg sürgetően éljenez s kiáltások hallszanak: "Halljuk Teleki Lászlót! Halljuk!"*)

VASZARY (*az erkély felé mutatva*) Gróf úr, a népünk...

TELEKI Kérem, közölje velük, hogy... hogy nem hiába jöttek, mert hallani fogják azt a Teleki Lászlót, aki már szinte belepusztult a hallgatásba! De ne várjanak tőlem valami kicifrált orációt, hiszen én most, ilyen zsongással a szívemben, csak azt mondhatom nekik, amit... (*mosolyogva*) amit a Perc parancsol...

VASZARY (*örömmel*) Megmondom nekik, gróf úr! (*Indul.*)

TELEKI (*hirtelen*) Főtisztelendő úr... Engedje megkérdeznem a nevét!...

VASZARY (*az ajtónál visszafordul*) A nevem, gróf úr, Vaszary Kolos.

TELEKI (*maga elé*) Vaszary Kolos... Ezt a nevet nem fogom elfelejteni...

VASZARY (*El.*)

TELEKI (*a mosolygó Batthyánynéhoz áradón, széles, lendületes mozdulatokkal*) Antónia! Olyan mámoros a lelkem, hogy dalolni tudnék! Hiszen most már bebizonyíthatom végre, hogy se hitemet, se meggyőződésemet nem adtam fel Bécsben, és az vagyok, mert az lehetek ma is, aki voltam! És bebizonyíthatom ennek a megkínzott országnak is, hogy a bennem való bizakodásuk nem volt hiábavaló!

BATTHYÁNYNÉ (*lelkesen*) Így! Így! Ez az igazi Teleki László!!!...

TELEKI (*égőn*) Ugye, így mondta: "Cselekedni kell"! Hát cselekedni fogok! Képviselővé választatom magam, amihez most már teljes jogom van! Miket is említett? Igen, igen: a Pestmegyei bizottmányi tagság... az Asbóth ügy... s a magyar teátrum... s a kicsik mellett ezer és ezer nagy dolog, mely megoldásra vár!... Igen. Antónia, megyünk és cselekedni fogunk!! (*Kint nagy üdvrivalgás: "Halljuk! Halljuk! Éljen Teleki László!"*)

BATTHÁNYNÉ (*égve*) Így, László! Így! Így!...

TELEKI (*izgatottan az erkély felé mutatva*) Hallja, hogy hívnak? Megyek; nem várakoztathatom őket tovább! (*És hátul, szélesen kitárva az erkélyre vezető ajtó két szárnyát, melyek nyitva is maradnak, kilép az erkélyre, mire még csengőbben szakad fel a tömeg lelkesült éljenzése. Úgy áll, hogy arcéle jól látató.*)

BATTHYÁNYNÉ (*Teleki szavai hatása alatt mind felszabadultabb és mind boldogabb lesz, majd végül valami néma eksztázis vesz erőt rajta.*)

TELEKI (*a beálló csendben beszélni kezd*) Magyar testvérek! Jó uraim a sorsközösségben!

TÖMEG (*tombolva*) Halljuk! Halljuk!

TELEKI Ha az első hang, mely az én felszabadult és megilletődött lelkemből a Ti meghatóan ragaszkodó szívetekhez röppen, nem a hálámat és köszönetemet mondja, ti azért mégse tartsatok engem hálátlannak: az első hang, mely feltör belőlem, csak a kegyeleté lehet. Hiszen szentelt helyről beszélek, ahol egy halhatatlan dicsőségű nagy honfinak, egy feledhetetlen barátomnak ragyogó emléke környez. Vannak bonthatatlan kötelékek szintúgy élőkhöz, mint holtakhoz kapcsolók. A mi drága halottaink után hadd fordítsam tehát az én könnyes arcomat a megmaradottak felé. S ha Róluk szólva magamról is szólok, hát hadd kiáltsam bele minden szívbe: hogyne maradnék végleheletemig hű azokhoz, akikkel együtt küzdöttem,

metaforák ütközése, az epikai elem elhomályosulása, rejtett utalások jellemzik verseit. Költői elfogadása viszontagságosan alakult. Jellemző nevezetes eklogájának az **Egy faun délutánjának** a sorsa. Az 1875-ös **Jelenkori Parnasszus** c. antológiából még kiutasították, 1876-ban viszont Manet illusztrációjával bibliofil kiadásban jelent meg. 1892—94-ben Debussy azonos címmel megalkotta a belőle inspirált, azóta is világsikerű zenekari művét; erre a zenére 1912-ben Nizsinszkij írt koreográfiát. Összes művei franciául 1952-ben jelentek meg. Verseit élvonalbeli magyar költők (*Illyés Gyula, Weöres Sándor, Somlyó György* és mások) fordították, egymással verengve. **VIK**

*

100 éve, 1892-ben Rómában született ***Zamfirescu, Alexandru Duiliu*** román író. (*Elh. Bukarest, 1968. febr. 25.*) Apja diplomata, nyomában ő is erre a pályára lépett. Íróként is ezt a miliőt rajzolja, szatirikus, karikaturisztikus eszközöket igénybevéve. Művei jórészt kulcsregények, illletve emlékiratok, egy **Tökéletes diplomaták** c. tervezett sorozat alkotóelemei. Fordítói tevékenysége (francia, olasz és portugál irodalomból) úgyszintén jelentős. **DLRC**

Március 21.

100 éve, 1892-ben hunyt el Londonban ***Diósy Márton*** újságíró. (*Szül. Szilágynagyfalu, 1818?*) Veszprémben tanító, majd Pestre költözik, a forradalom előtt a Honderű, a Pesti Divatlap munkatársa. A Nemzeti Színház 1844-ben mutatja be **Vén arszlán és fia** c. vígjátékát. 1848—49-ben Kossuth Lajos titkára. 1848-ban szerkeszti az **Első Magyar Zsidó Naptárt**. A szabadságharc bukása után Londonban telepedett le, a hatvanas években onnan írott cikkei jelentek meg a Gazdasági Lapokban. **MÉL**

Március 22.

150 éve, 1842-ben hunyt el Párizsban ***Stendhal*** (*eredeti nevén Henry Beyle*) francia regényíró. (*Szül. Grenoble, 1783. jan. 13.*) Királyhű, tehetős polgárcsaládból származott, fiatalemberként azonban a jakobinusokhoz vonzódott, majd Napóleon hivatalnoka, utóbb katonája. Részvevője az olasz- és oroszországi hadjáratoknak. Napóleon bukása után fordít, útirajzokat ír. Milánót választja lakhelyéül. A Bourbonok trónfosztása után diplomáciai szolgálatba lép, francia konzul Triesztben, majd a Pápai Államban, Civitavecchiában. Száműzetésszerű magányban él, melyet néha szakít meg egy-egy párizsi utazás. "**Éltem, írtam, szerettem**" — így fogalmazta meg saját sírfeliratát. Korai művei közül magyarul **Séták Itáliában** címmel jelent meg 1961-ben a római, nápolyi és firenzei útirajzokat tartalmazó (1817-ben kiadott) első kötete; ezt megelőzte 1958-ban a **Rossini élete** (*1824*) és követte 1968-ban a szerelem pszichológiájából elméletet kerekítő **A szerelemről** c. esszéje (*1822*). Első regénye, az **Armance** (*1827, m.: 1968*), még inkább csak ujjgyakorlat, de feltűnnek már benne jellegzetes hősei: a tehetségének teret nem találó férfi és a pénz uralmát megvető, csak szenvedélyének élő nő alakjai. Ezután következnek nagy művei: a **Vörös és fekete** (*1830, m.: 1966*), a **Pármai kolostor** (*1839, m.: 1966*), a **Lucien Leuwen**, melyet 1835 körül fejez be, de csupán 1894-ben jelenik meg franciául (viszont magyarul elsőnek éppen ez került kiadásra 1907-ben; teljes értékű fordítása: **Vörös és fehér, 1973.**). Kortársai inkább az életélvező művészetkedvelőt, a jó értelemben vett dilettánst értékelték benne, önéletrajzi fogantatású írásait tartották nagyra (kötetekben: **Henry Brulard élete — 1890, m.: 1969; Bizalmas írások — 1892. m.: 1970**). Igazi írói nagyságának a felismerése — ahogyan azt ő meghökkentő pontossággal előrelátta — 1880 körül veszi kezdetét; valóságos reneszánsza következik be a II. világháború utáni években. Írói eszménye a Felvilágosodás teljes embere, aki szenvedélyesen éli érzelmi életét, de azt mégis a rációnak veti alá. Férfi hősei romantikus vágyaik megvalósítása érdekében hajlandók kompromisszumokat kötni, ám amikor végső belső értékeik forognak kockán, vesztüket okozó tettekre ragadtatják magukat és így válnak igazán emlékezetes figurákká. **VIK**

Március 25.

150 éve, 1842-ben született Vicenzában ***Fogazzaro, Antonio*** olasz regényíró. (*Elh. uo., 1911. márc. 7.*) Műveiben Itália politikai egyesülésének hatásos és pontos rajzát adja. A naturalizmus és a szimbolizmus határai között ingadozva alkotott, a katolicizmus és a darwinizmus ellentmondásai, a lélekrajz és a kalandosan bonyolított cselekmény egyaránt jellemzik munkáit. Korában az olasz próza ünnepelt mestere. Művei magyarul: **A szent** (*1907*); **Kis emberek régi világa** (*1910*); **Miranda** (*1911*); **Leila** (*1924*); **Daniele Cortis** (*1939*). **VIK**

*

125 éve született Parmában ***Toscanini, Arturo*** olasz karmester. (*Elh. 1957.*) Pályafutását mint gordonkás kezdte. 1898-tól 1907-ig a milánói Scala, 1921-ig a New York-i Metropolitan karmestere, majd a Scala igazgatója 1931-ig. Közben és utóbb a New York-i filharmonikusok, az NBC (USA) zenekarának vezetője, a Bayreuthi és Salzburgi Ünnepi Játékok vendégkarmestere. A fasizmus elől 1938-ban az USA-ba emigrált, 1954-ben tért vissza végleg hazájába. Nagy sikereit részben klasszikus és romantikus művek (Verdi-, Puccini- stb. operák, Wagner zenedrámái stb.) előadásával, részben modern kortársi művek (többek között Kodály műveinek) bemutatásával érte el. **UML**

Március 26.

100 éve, 1892-ben hunyt el Camdenben ***Whitman, Walt*** amerikai költő. (*Szül. West Hills, 1819. máj. 31.*) A.E. Poe mellett az első egyetemes mércével is magasra értékelhető, jellegzetesen amerikai költő, aki az európai irodalomra is visszahatott. Tízéves koráig járt iskolába, műveltségét autodidaktaként szerezte. Világnézetét áthatotta a családi közvetítéssel megismert kvékerizmus. Rikkancsból, nyomdászinasból lett újságíró. Az amerikai polgárháború idején (1861—65) haditudósítóként ment ki a virginiai hadszíntérre, ahol aztán három évig önkéntes betegápolóként ténykedett, ekként ismerkedvén meg az átlagpolgárok széles tömegével. Holott 1855-ben már megjelent **Fűszálak** c. korszakalkotó verseskötete. Nála a fűszál és miriádja az egyes ember és az emberi nem jelképe. A sok nemzet fiaiból egységbe olvadó közösség emberi egyenlőségét hirdette, világgá kiáltván jogos büszkeségét, hogy a 19. század elején ez csak a függetlenné vált USA-ban vált lehetségessé. Költészetének legfontosabb forrása a Biblia, annak gondolatritmusával, paralelizmusával épülnek parttalan szabadversei, melyekbe ugyanakkor publicisztikai eszközökkel tömöríti bele életélményeit. Mindegyre visszatérő szimbólumai a születés, az út, a szabadságküzdelem, a végtelen síkságok, a tengerek, a büszke hajók. Spontán, szimultán, filmszerű látásmódja rendkívül újszerű volt a maga idején. Utolsó, immár halkabb líraiságú verseit tartalmazó kötete (**Novemberi ágak**) 1888-ban jelent meg. Összes műveit tíz kötetben 1902-ben adták ki. Magyar fordításban a **Fűszálak** 1955-ben látott nyomdafestéket. **VIK**

Március 27.

75 éve, 1917-ben született Nagybaconban ***Keresztes László*** mezőgazdasági szakíró, szaktanár. Baróton, Gyergyószentmiklóson járt iskolába, felsőfokú mezőgazdasági tanulmányait Budapesten végezte (1941). A mezőgazdasági tudományok doktora címet 1943-ban uo. szerezte meg.

SZABÓ VILMOS: Önarckép

Növény-egészségügyi szakirányító, majd szaktanár Sepsiszentgyörgyön — egy ideig Kézdivásárhelyen — majd uo. igazgató-tanár. 1977-ben vonult nyugállományba. Napi és hetilapokban ismeretterjesztő és szakcikkek hosszú sorát közölte. Munkái: **Általános földméréstan (Lapikás Gáborral,** *tankönyv, 1953*); **Öntözés** (*Sepsiszentgyörgy, 1973.*) **RMIL**

Március 28.

400 éve, 1592-ben született Nivnicén ***Komensky, Jan Amos*** — latinosan: Comenius — cseh író, pedagógus. (*Elh. Amszterdam, 1670. nov. 15.*) A magyar—morva határon született, magyar szülőktől, családi neve **Szeges** volt. Ifjúságát Komna községben töltötte, nevét ettől kölcsönözte. Első művein **Nivanus, Nivinicenus, Neufeldius** néven szerepel. Szülei hamar elhaltak, a Cseh Testvérek felekezete nevelte fel és küldte egyetemre Németországba. Heidelbergből hazajövet a testvér-egyház papjává szentelték. Lelkész és tanító egy morvaországi német faluban. A fehérhegyi csatavesztés után bujdosik. 1628-ban áttelepül a lengyelországi Lesznóba, ott a cseh emigránsok iskoláját vezeti, írni kezdi pedagógiai és didaktikai munkáit. Egyháza püspökévé választják. 1641-től Angliában, majd Svédországban él. Visszatér Lesznóba, Rákóczi erdélyi fejedelem onnan hívja meg Sárospatakra iskolareformátorként. Négy év múltán (1650—54) Lesznón át Németországba, majd Amszterdamba távozik, ahol befejezhette és kiadhatta életművét. Sírhelyére 1929-ben mauzóleumot építettek. A cseh barokk legnagyobb írói személyisége. Különösen két szépirodalmi műve fontos: **A világ útvesztője s a szív paradicsoma** c. szatirikus regény (*1623, m.: 1720, 1961*) és a **Végrendelet** c. lírai esszé (*1650*). A pedagógiai realizmus nagy képviselője; számos tankönyvet, főként latin nyeltanokat írt de az anyanyelvi oktatás fontosságát hirdette. Nyelvkönyvei közül nevezetes **A nyelvek nyitott kapuja** (*1631*), s egy elméleti filológiai mű: **Linguarum methodus novissima** (*1649*). A pedagógiát forradalmasító műve a **Nagy oktatástan** (*1657*). Sárospatakon írta a szemléltető oktatás példatárát, a világhírű **Orbis pictust** (*1658), m.: 1675,* **A látható világ.** Magyar szempontból különösképpen nevezetes a **Gentis felicitas (1659, A nemzet boldogsága, 1962)** c. műve, amely a magyar társadalom bírálata, fejlődésének racionális kijelölése. Eszménye az egységes, erős, művelt, a törököktől és osztrákoktól megszabaduló Magyarország volt. Sárospatakon múzeális gyűjtemény és szobor őrzi emlékét. Hatása nálunk általános volt, főként protestáns iskoláinkban. Irodalom: **Comenius Magyarországon** (*1962*). **VIK**

Március 29.

100 éve, 1892-ben született Csehimindszenten ***Mindszenty József*** (eredeti nevén: *Pehm*) esztergomi érsek, bíboros, Magyarország hercegprímása, politikus. (*Elh. Bécs, 1975., máj. 6.*) Szombathelyen végezte a teológiát, 1915-ben szentelték pappá. Iskolákat, egyesületeket, nyomdát, férfi- és női zárdát alapított Zalaegerszegen, ahol plébánosként szolgált. Címzetes apát (1924), pápai prelátus (1937), veszprémi püspök (1944). Két püspök és egy főapát társával emlékiratban követelte Szálasitól, hogy ne tegye ki a Dunántúlt a II. világháborús utóvédharcok pusztításainak. A nyilasok ezért Sopronkőhidán bebörtönözték; 1945. márciusában szabadult. Ez év szeptemberétől esztergomi érsek. A kommunista hatalmi törekvésekkel kezdettől fogva élesen szembeszegült és a magyar katolikus püspöki kart így irányította. 1948 decemberében letartóztatták, majd életfogytiglani fegyházra ítélték. Az 1956-os forradalom idején kiszabadult, rádióbeszédben politikai szózatot intézett az országhoz. A forradalom eltiprásakor menedéket kért és kapott a budapesti amerikai nagykövetségen. Tizenöt évig tartózkodott itt, míg nem a magyar kommunista hatóságok és a Szentszék megállapodása alapján Bécsbe távozhatott. A Bécs melletti Mariazellben temették el 1975. május 15-én. Földi maradványait 1991-ben a legmagasabb tiszteletadással hazai földben, Budapesten, helyezték örök nyugalomra. **MÉL**

*

150 éve, 1842-ben Mezőkomáromban született ***Entz Géza*** zoológus, egyetemi tanár, akadémikus. (*Elh. Budapest, 1919. dec. 4.*) 1867-ban a pesti egyetemen avatták orvosdoktorrá, 1868-ban uo. tanársegéd. 1869-től húsz éven át Kolozsvárt, előbb a kolozsmonostori gazdasági akadémián, majd az egyetemen tanár. 1889-től Budapesten a műegyetemen, majd az egyetem orvoskarának állattani és összehasonlító bonctani tanszékén nyilvános rendes tanár, 1914-es nyugdíjazásáig. 1879-től a kolozsvári **Orvostermészettudományi Értesítőt**, 1890-től a **Természettudományi Közlöny**t szerkesztette. Foglalkozott a véglényekkel, a mimikri jelenségével, elsőként ismertette Magyarországon a darwini elméletet, utóbb azonban szembefordult vele. Számos szakcikk, szaktanulmány-kötetek szerzője. **MÉL**

Összeállította: MEZEI JÓZSEF

Rövidítések jegyzéke

DLRC = Dicţionarul Literaturii Române Contemporane
MÉL = Magyar Életrajzi Lexikon
ML = Művészeti Lexikon
RMIL = Romániai Magyar Irodalmi Lexikon
RNL = Révai Nagy Lexikon
UML = Új Magyar Lexikon
VIK = Világirodalmi Kisenciklopédia

Szabó Viktor

6 elemi
jeles eredm.
Tanár Csizik Gyula
Iparrajziskola 1903

Szabó Vilmos

Rajz

Kozmik

1976 II. 697 oldal

Szabó Vilmos festő

- „Család"

(- festmény a
„mű mellékleten)

Igaz Szó 1977/8

Szabó Vilmos

- 1977. dec. 22-én festményeiből és grafikáiból állított ki a Komor Galéria

(Komor Imre)

Komor 1978/1

Szabó Vilmos

„Kós Károly portréja"

– festmény a művelődésben

Korunk 1978/2

Szabó Vilmos: Reggel a buszban

on, mert ahogy ön mondja: »Nempolyógve hoz / az arvíz szemlyet is a tetevény
ben . . .« De az ön lázadása valami bennünk lévő magasabb rendű, tisztább, párto-
abb nevében, sok nemzedék sok költője vívódásainak megvallása, amit azonban
evesen vetettek papírra olyan világosan, mint ön. Nem a történelem tisztázásai
tán, hanem előttük!"

Úgy tűnik, többszörösen is hasznos innen, e Porumbacu-levéltől indítani gon-
olatmenetünket, amikor Szabédi „pacsirta-ügyét" próbáljuk néhány fontos új ada-
ékkal, mindenekelőtt még közöletlen Szabédi-levelek közreadásával felidézni, a
ortársak emlékezetében feleleveníteni, s az utódokban jelentőségét tudatosítani.
kiemelten idézett négy sor a *Mese* című Szabédi-versből való ugyan (az *Igaz*
ó 1953. decemberi számában látott elősz̈ör napvilágot), később azonban, éppen a
azeta literară számára kért interjúval összekapcsolva, *A pacsirtá*ról is szó kerül:
Szeretnénk, ha egyetért vele, hogy beszéljen nekünk a költészet kérdéseiről — akár
gy is, ahogy azt »A pacsirtá«-ban tette . . ." (lásd: *Veronica Porumbacu és Szabédi*
ászló levélváltása. Korunk, 1977. 5. 355—358.) A román pályatárs tudatában is
emelkedő, korjelző műként élt tehát ez a Szabédi-vers — noha nem valószínű,
gy ismerte előzményeit és következményeit, megjelenése körülményeit és azon-
li visszhangját.

A háború befejezése, a fasizmus leverése után Szabédi Lászlónak, mint tud-
k, sokféle feladat jutott a romániai magyar művelődés szocialista szellemű ki-
ntakoztatásában. A költő, akit a legnagyobb tehetségek közt tartottak számon
rózaíróként is), akárcsak a publicista, az esztéta s a közéleti ember, korán fel-
nerte felelősségét: egyértelmű bizonyítéka ennek petőfis hangolású ars poeticája,
1946-os keltezésű *Költők s bírálók.* (Más lapra tartozik a kritika meglepő rea-
ása e versre; hogy éppen ebben látja például Sőni Pál, 1951-ben, „a tömegekkel
ó kapcsolat hiányá"-nak tükrét, a kérdések helytelen megragadását, annak iga-
ását, hogy „Szabédi László nem él benne eléggé a szocializmus építésének reá-
központi problémáiban". — *Sokan szólunk.* Utunk, 1951. 4.) Igaz, mennyiségre
n sok az 1944 és 1949 nyara közötti verstermés, minőségben azonban aligha érheti
gás (a négy korabeli Szabédi-költemény között van a *Csillogj, Margitka* s az
oddal mértél is). Szabédi egész költői (és prózaírói) pályáját jellemzi különben

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Élet és Irodalom

1969 FEB 2 21

1021

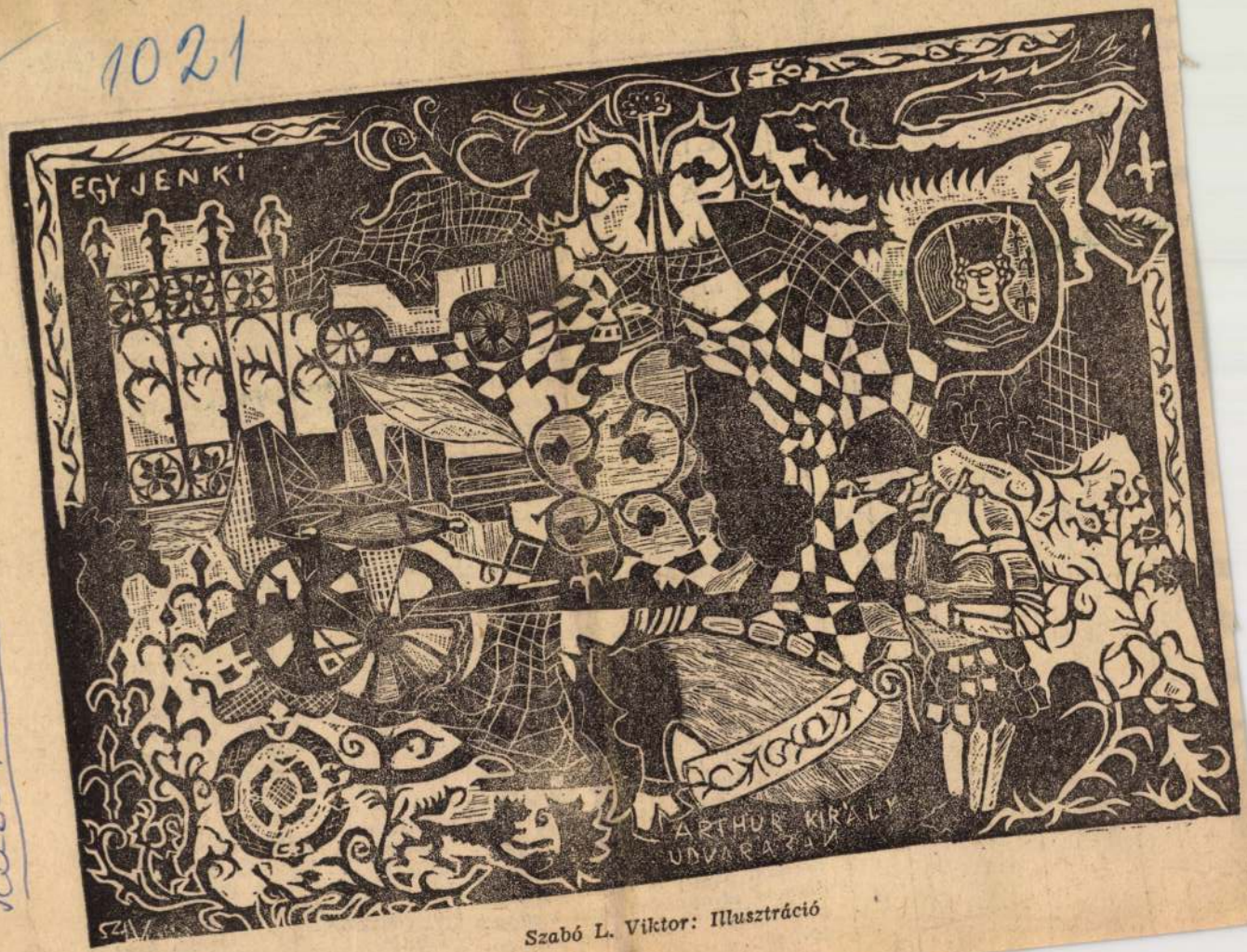

Szabó L. Viktor: Illusztráció

Szabó L. Viktor

PÉNTEKI LEVÉL

A freskók alatt

Sohase véletlen, hogy mikor mi jut az ember eszébe, még az se, hogy magunkat meglepve, miért kezdjük dúdolni egy harminc-negyven éves sláger dallamát. Az ember körülnéz, s meglát egy arcot, épp olyan, mint annak az asszonynak az arca volt... meglát egy házat, benéz az udvarba, igen, abból a kapualjból is ez a dohos szag csapott az orrunkba, azon az udvaron is egy behavazott ecetfa szomorkodott... Ma reggel se kellett sokáig keresnem az úgynevezett összefüggést egy nemrég olvasott újságcikk, s egy velem esett régi história között. Majd két hete már, hogy az emlitett újságcikket olvastam, azóta készülök szólni róla, napról-napra faggatva magam, hogy érdemes? Nem érdemes? Ma reggel aztán, hogy emlékeimből hirtelen rámtört egy régi, egyszerre mulatságos és bántó esetem, végül is rászánom magam, s elmondom, ami elmondanivalóm van ama újságcikkről.

Hadd kezdjem az emlékkel.

a freskók
hát mi is
rongyot lá
miféle freskok alatt a követ-
kező szörnyűségről értesülünk:
a patinás múltú kávéház egyik
zúgában, összesen ha két-há-
rom asztalnál, hippi-külsejű
fiatalok üldögélnek. Az ingük
tarka, s hajuk hosszú, s így,
ilyen megbotránkoztató újmó-
diban merészkednek a füst-
marta régimódi freskók alá.
Persze, hogy igazoltatják, s
persze, hogy kitiltják őket a
kávéházból. Menjenek csak
máshova, mondjuk, valamelyik
talponállóba, ahol a kurtahajú
idősebbektől elleshetik a bics-
kázás, a hasba, mellbe szúrás
technikáját.

A kávéház törzsvendége lé-
vén, én láttam ezeket a hosz-
szúhajú, virágos ingű fiatalo-
kat, s mert láttam őket, tanú-
juk is vagyok, sohase viselked-
tek bántóan, sohase viselked-
tek neveletlenül. Ezért kérde-
zem én is, amit a riportban
kifakadó fiú: ők nem magyar
állampolgárok?, ők, ha megfi-
zetik kávéjukat, a Coca Colá-
jukat, nem ülhetnek be a me-
leg kávéházba, mikor kint
olyan cidri van? Védem őket?
Személy szerint egyikűket sem
ismerem, tehát nem személy

Szabó Veronika

A művésznő egy-egy kitűzött
problémára koncentrált és
akkor szigorú következetességgel ragaszkodott

Forgács Éva: Magyar textilkiállítás Aalborgban.
Művészet, 1978. november - 22. lap.

Szabó Vera

Textilművészeti Szemle - díj

Magyar Nemzet 1985. VI. 29.

Szabó L. Viktor

rajza (repr.)

Valóság X. (1967.) 7. sz. 79. l.

Szabó L. Viktor

rajza (repr.)

Valóság X. (1967.) 2. sz. 67. l.

Szabó Viktor

Kisplasztikus

1903

Éimisk 1930

88-l.

xxxxxxtanácsos.

A hivata

mi

SZABÓ Vilmos *149*, **64**
Sáromberke, 1942. szeptember 15.
IA Képz. Főisk. Kvár, festő és grafikus

Banner Erdély

MDK

Szabó Vilmos, ép.iparm.

Iparm. Isk. Évk. 1934-36.

44.1.

Szabó Vilmos

bútorasztalos

1930 – 34.

Iparm. Isk. Évk.

1930 – 34. 46. l.

XIII. t. hasonló típusok) és 9 drb. római pénz barbár utánzata vagy egykorú hamisítványa.

Elég szép sorozat *Árpád- és vegyeskori* pénz, köztük Szent István Réthy L. Corpus Nummorum Hungariae I. 1. sz. 8 drb., Péter C. N. H. I. 8., Sámuel C. N. H. I. 10., I. Béla C. N. H. I. 15., II. Géza C. N. H. I. 63., 93., II. László C. N. H. I. 96., II. Endre C. N. H. I. 123., 128., 129., 148., 151., 153., 166., 173., 191., 196., de különösen 207. (friesachi típus), IV. Béla C. N. H. I. 236., V. István C. N. H. I. 301., 307., a bizonytalan hovatartozandóságú, bécsi fillért utánzó C. N. H.

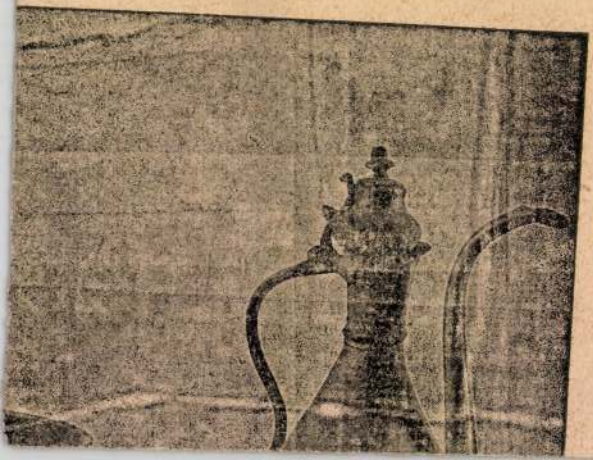

M.D.K.

Szabó Vince, pálos atya

1762-ből való térképe Veresmart hőrséget a kolostor romjai körül is ábrázolja, valamint a „Péter mány-kápolnát is feltünteti. Az 1772-es és 1776-os térképen már a Gyöngyös város által épitett mátrafüredi kápolna látható.

Heves megye műemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország műemléki topografiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 466. old.

Szabó Vince

l.

Arch. Ért.

1936. 97 l.

Báthory Gábor:

Derékig, négynyolcaú
Ustököt, rövid hajat, bajuszt
tet fálma s babérlevél füzé
babérkoszorúval. Felirata a

„Gabriel

Rézmetszet, méretei a keret

Szabó Vince

Nyíregyházán megnyílt a vasutas képzőművészeti kiállítás, melyen szereplők művei, interviui.

dr. Tóth Ervin: Vasutas képzőművészeti kiállítás Nyíregyházán.
Magyar Vasutas, 1944. jún. 17.

Habó Vicág, Hodvát

Új Mův. 2003. 9. p. 10.

él: **27/312**
l:

ZTÉSI SZERZŐDÉS

ntézet Kft.
47-49.

Kővári Annamária
Péter u. 1-3.

icentre human Phase II study of GYKI-53773
nesias" című klinikai vizsgálat GCP szerinti
protokoll és CRF-ek szerint.
osi Ellátás és Háziorvosi Szolgálat

megfelelő klinikai vizsgálat elvégzése.

SZABÓ VILMOS

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG 1998. 06. 08.

IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSOK A MEGYÉBEN

MISKOLC

„Könyvilluszrációk" – Banga Ferenc és Szemethy Imre munkái.
II. Rákóczi Ferenc megyei Könyvtár. Jún 2-től.

Hímes világ – Fekete Miklós Árpád kiállítása.
Kós-ház. Nyitva: délután 1-től 5 óráig.

Jakab Viktória kiállítása.
Mini Galéria (Kossuth u. 11.). Nyitva: délelőtt 9-től délután 5 óráig.

Vasút a festészetben. Cs. Fodor József kiállítása.
Tiszai pályaudvar olvasó-váróterme. Nyitva: reggel 7 órától délután 3 óráig.

Papp László festőművész kiállítása.
Avasi Gimnázium aulája.

Simon M. Veronika festménykiállítása.
A Miskolci Városi Könyvtár József Attila Könyvtára.

ENCS

Föltámadott a tenger című gyermekrajz-pályázat anyaga.
Városi Galéria.

IZSÓFALVA

Sípos János festőművész kiállítása.
Izsófalva, Izsó Miklós Művelődési Ház kiállítóterme. Nyitva: naponta délelőtt 9 órától délután 5 óráig.

KAZINCBARCIKA

Szabó Vilmos zilahi festőművész kiállítása.
Városi Kiállítóterem.

A kiállítóhelyek egy része hétfőn zárva tart. A biztonság kedvéért a nyitva tartás idejéről érdemes előre tájékozódni.

MEZŐKÖVESD

A B.-A.-Z. Megyei Amatőr Képző- és Iparművészeti Egyesület tagjainak alkotásaiból rendezett kiállítás.

PUTNOK

Ladócsy László Ikon című kiállítása.
Holló László Galéria.

SAJÓSZENTPÉTER

Ünnepi grafikakiállítás.
Lila Galéria.

SÁROSPATAK

Nagy Dezső művésztanár emlékkiállítása.
Református Kollégium Tudományos gyűjteményei.

Szykszner Wanda grafikusművész kiállítása.
A Művelődés Háza galériája.

TISZAÚJVÁROS

Máger Ágnes festőmv. kiállítása.
Városi Kiállítóterem.